

JAINA GURJARA POETS

SECOND PART.

A Descriptive Catalogue of Jaina Poets of
Gujarati Language with their works of
Vikrama 18th Century].

Collected and Compiled by

Mohanlal Dalichand Desai,

B. A. LL. B.

Advocate High Court Bombay.

[Compiler of Jaina Rasamala-Supplement, Jaina Aitihasika
samala, Jina-Dera-Darshana, Jaina Kavya Pravesha, Jaina
Gurjara Poets Part I, Annotator of Naya-Karnika, Translator of
poems of Swami Vichchand, Editor of the late 'Jaina S. Con-
ference Herald' and 'Jaina-Yuga'. Member of 'Sahitya Sansad'
and of Committees of several Jaina Institutions.]

ANVAT 1987

VEERAT 2457

A. D. 1931

PUBLISHED BY: Shri Jaina S. Conference Office, BOMBAY.

Price Three Rupees.

Printed by Parikh Devidas Chhaganlal
at The Diamond Jubilee Printing Press
Salapose Road, AHMEDABAD.

FIRST EDITION 1000 COPIES.

Published by
Mohanlal Bhagwandas Jhaveri, B.A., LL.B.
Solicitor,
Ranchhodbhai Raichand Jhaveri
Joint General Secretaries,
Shri Jaina Shwetambara Conference
20, Pydhownie, BOMBAY.

જૈન ગૂર્જર કવિઓ

બીજો ભાગ

[વિક્રમ અઢારમા શતકના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની
તેમની કૃતિઓ સહિત વિસ્તૃત સૂચી.]

અગ્રાદક અને અપ્રયોજક

મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ

બી. એ. એલ્. એલ્. બી. એલ્.

આરવોલ્ટ લાઇકર્ટ મુંબઈ

[જૈનશાસ્ત્રમાળા-પૂરવાળી, જૈન ઐતિહાસિક શાસ્ત્રમાળા, નિનદેવદર્શન,
સામાયિકશાસ્ત્ર, જૈનકવ્યપ્રવેશ, નયકલિંગ આદિના લેખક-વિવેચક, વિવેકાનંદના
પત્રોના અનુવાદક, તથા 'જૈન સ્વેચ્છા કોન્ફરન્સ હેરેલ્ડ' અને 'જૈનયુગ'ના તંત્રી,
'સાહિત્યસંસદ'ના તેમજ અનેક જૈનસંસ્થાની સમિતિઓના સભ્ય.]

વિ. સં. ૧૯૮૭

વીરાવ ૨૪૫૭

ઇ. સ. ૧૯૮૧

પ્રાસાદક—શ્રી જૈન સ્વેચ્છા કોન્ફરન્સ ઓફિસ-મુંબઈ.

દિગ્ગત ગણ રૂપીઆ.

શ્રી હાયમંડ ન્યુબિલિ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
ચરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું
સલાપોસ રોડ અમદાવાદ

આવૃત્તિ ૧લી પ્રત ૧૦૦૦

પ્રકાશક

શ્રી જૈન શ્વેતામ્બર કોન્ફરન્સ ઓફિસ તરફથી
રણછોડભાઈ રાયચંદ ઝવેરી
મોહનલાલ ભગવાનદાસ ઝવેરી, સોલિસિટર
સ્થાનિક, જનરલ સેક્રેટરીઓ
૨૦, પાયધુની, મુંબઈ.

વિશેષમાં પ્રસિદ્ધ સાક્ષરવર્થ શ્રી આનંદચંદ્ર બાપુભાઈ દુવે
નદીઆદની ગૂજરાતી સાહિત્ય પરિપક્વતા પ્રમુખ તરીકેના ભાવણમાં
મારા સંબંધે નીચેના ઉદ્દગાર કાઢ્યા હતા:—

નૃતી, ગૂજરાતી અને અપભ્રંશના ગ્રંથોનો ઉદ્ધાર કરવામાં અમનલાલ દલાલનો વિદ્વાત્કાર્યો પરિશ્રમ જગજગદ્દર છે. તે ઉપરાંત મોહનલાલ દલીચંદ શાહે (૧ દેશાધ્યક્ષ) પણ આ દિશામાં બહુ ઉપયોગી સેવા કરી છે.

‘મુનિ જિનવિજયજી મોહનલાલ દક્ષીયંદ વંગેરે જૈન ભાંધ્યા
મૃતી ગૃજરાતી અંતે અપભ્રંશ યુગના પડ ઉઠેલવા મધી રહ્યા છે.’

‘રા. હીરાલાલ ત્રિભોવનદાસ પારેખ B. A.એ હમેણાં બહાર પડેલી ‘કવીશ્વર દ્વપતરામ’ હસ્તલિખિત ‘પુસ્તકસંગ્રહની ‘અગ્નિ’ સમાર કરી તેના પ્રવેશકમાં ‘જળાબ્યુ છે કે:—

“ એમણે (દી. બા. કેશવલાલ બાપજી) : તો ગુજરાતી બાપાનું મૂળ છેક હિમચંદ્રના અપવંશના મૂત્રોમાં લગભગ તેરમા સદી મુંઘી

ખોળ્યું છે; અને એ અભિપ્રાય વળુદવાળો છે, એમ સ્વ. દલાલે ચૌદમા સૈકાના પ્રાચીન ગુર્જર કાવ્યોનો સંગ્રહ ગા. ઓ. ગ્રંથમાળામાં છપાવ્યો છે તેપરથી, તેમજ “ જૈન ગુર્જર કવિઓ ” ભા. ૧ માં રા. મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈએ સં. ૧૨૪૧ ની ‘ બાહુબળી (? ભરતેશ્વર બાહુબલિ) રાસ’ની હાથપત નોંધી છે, તે આધારે-કહી શકાય.

x

x

x

x

‘ અद्याપિ અન્યત્ર વિશાળ સાહિત્ય જૈન ભંડારોમાં સુરક્ષિત પડેલું હશે. તે કેટલું સમૃદ્ધ, વિસ્તૃત, ખડોળું ખેડાયેલું, અને એવું વિવિધ જાતનું છે, કે જેનો કંઈક ખ્યાલ આવવા અમે વાચકબંધુને શ્રીયુત મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ સંપાદિત ‘ જૈન ગુર્જર કવિઓ-ભા. ૧ ’ એ નામની હાથપ્રતોની યાદી જોવાની ભલામણ કરીશું.

x

x

x

x

‘ આપણે જોઈ ગયા છીએ કે ગુજરાતી ભાષાનું મૂળ છેક વિક્રમના બારમા સૈકા સુધી ગયેલું છે, અને તેરમા સૈકાની કેટલીક જૈન કૃતિઓ મોજુદ છે, એમ રા. મોહનલાલ સંપાદિત જૈનગુર્જર કવિઓ-ભાગ ૧ માંની યાદી વાંચતાં જણાય છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહમાંની હાથપ્રતોમાં પણ નરસિંહ મહેતા પૂર્વેના જૈન ગ્રંથો નોંધાયેલા જણાશે.’

શ્રી અંબાલાલ બુલાખીરામ જાની B. A. એ પોતે સંપાદિત કરેલ ‘ વિષ્ણુ-ભીમકૃત હરિલીલા પોડશ કલા’ના પોતાના વિદ્વાતભર્યા વિસ્તૃત ઉપોદ્ધાતમાં આ સંગ્રહ ગ્રંથનો ઉદ્ભવ એવી રીતે કહ્યો છે કે-‘ જુઓ સાક્ષરશ્રી મોહનલાલ દલીચંદે સંયોજન તેમજ સંવિધાન-પુરસ્કર રચી ઝૂકટ કરેલો મહામૂલો-મહાભારત સૂચિગ્રંથ “ જૈન ગુર્જર કવિઓ ” ભાગ ૧ લો.’

ઉક્ત પ્રથમ ભાગ છપાવા દરમ્યાન અને છપાયા પછી અત્યાર સુધી આ સંગ્રહને બે ત્રણે સંપૂર્ણ કરવા માટે જુદાં જુદાં સ્થળોએ રહેલા ભંડારો જોવા તપાસવાની સતત મહેનત મારા તરફથી ચાલુ રહી છે. તે ભંડારોનો અત્ર ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે. સં. ૧૯૮૨ની વિજ્યા દશમીએ ખંભાત જવા મુંગઈથી નીકળી ત્યાં દશેક દહાડા રિયાત કરી ત્યાંના 'વિજયનેમિ સુરીશ્વર ચાનમંદિર'માંનો ભંડાર અને ત્યાંની જૈનશાળામાંનો મુનિ શ્રી લાવણ્યવિજયનો ભંડાર—એ બેમાંના લાખાના કાવ્યગ્રંથો—રાસ ચોપાઈ આદિ હસ્તલિખિત ગ્રંથો જોવાની તક મળી હતી અને કેટલુંક નવીન સાહિત્ય મળી આવ્યું હતું. આ માટે શેઠ મૂળચંદ પાનાચંદ, શેઠ કસ્તૂરચંદ અમરચંદ શેઠ નાનજી અમરચંદ વગેરેનો ઉપકાર માનું છું. આ ઉપરાંત ત્યાં રા. હીરાલાલે રા. કેશવલાલ બોગીલાલ દ્વારા શ્રી શાંતિનાથના મંદિરમાં રહેલ તાડપત્રોના ભંડારનું દર્શન કરવાનો સુપ્રસંગ પ્રાપ્ત કરાવ્યો હતો તે માટે તેમનો ઉપકૃત છું.

સં. ૧૯૮૩ની મેની છૂટીમાં પાટણ શી બોગીલાલ દાલાભાઈને ત્યાં રહી ત્યાંના ફાફલીયા વાડાના, સંઘના તથા સાગર ઉપાશ્રયના ભંડારો ત્યાં પંદરેક દિન નિવાસ કરી જોવા તપાસ્યા. તે માટે શેઠ બોગીલાલનો પરમ ઉપકાર, સ્વીકાર્યું છું. ત્યાંથી અનેક સામગ્રી ઉક્ત ગ્રંથમાં આવેલ કૃતિઓની ત્રુટિઓ પૂર્ણ કરવામાં મળી. આ સંગ્રહ-ગ્રંથમાં મૂકાયેલ કૃતિઓમાં મુખ્યપણે પ્રવર્તક શ્રીમન્ કાંતિવિજય જિનવિજય આદિની સદાયથી પાટણના ભંડારોમાંની કૃતિઓની અંતિમ પ્રશસ્તિઓ લગભગ આવી ગઈ હતી, તે તેનાં આદિનાં મંગલાચરણો વગેરે નહોતાં લખાયાં તે અત્ર લખી લેવામાં આવ્યાં અને એ રીતે તે સંગ્રહ તેટલો સંપૂર્ણ બની શક્યો. નવિન બહુ જૂજ હતું. વિશેષમાં ગૂજરાતનું એક વખતનું છસો સાતસો વર્ષ સુધીનું પાટનગર, જૈન મુસદ્દી અને મંત્રીઓનું કાર્યક્ષેત્ર અને એક મુખ્ય જૈન શહેર એવા આ પાટણ જોવાનું સહભાગ્ય પહેલ પ્રથમ પ્રાપ્ત થયું.

અકટોબરની છૂટીમાં સુરતમાં શેઠ જીવણચંદ સાકરચંદ ઝવેરીના મિત્ર શેઠ હુરાભાઈ નવલચંદ ઝવેરીને ત્યાં રહી ત્યાંના જૈન ગ્રંથ-ભંડારો નામે શ્રી સીમંધર સ્વામીના મંદિરાંતર્ગત જૂનો ભંડાર, વડા ચૌટાના ઉપાશ્રયનો ભંડાર, વડા ચૌટાનો ખીજો-મારા મિત્ર રા. ડાહ્યાભાઈ મોતીચંદ વકીલ B. A. LL B. હસ્તકનો ભંડાર, શ્રી મોહનલાલજી જૈન શ્રવેં જ્ઞાનભંડાર, જિનદત્તસૂરિ ભંડાર અને જૈનાનંદ પુસ્તકાલય ભંડાર જોયા. શ્રી ચિતામણી પાર્શ્વનાથ મંદિર તથા સગરામપુરાના ઉપાશ્રયમાંની થોડી પ્રતો પણ જોઈ. આ જોવા કારવવામાં ઉક્ત શેઠ હુરાભાઈ, રા. ડાહ્યાભાઈ વકીલ, શેઠ ચુનીલાલ ગુલાબચંદ દાલીઆ, રા. મગનલાલ બદામી વકીલ, શેઠ ખાલુભાઈ ઉત્તમચંદ, રા. ઠાકર-ભાઈ, શેઠ પાનાભાઈ લગુભાઈ, રા. પેાપટલાલ પુન્નભાઈ, શેઠ રતનચંદ ખીમચંદ આદિએ જે સહાય આપી છે તે માટે તે સર્વેના આભાર માનું છું. (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગ ભાદ્રપદ-આશ્વિન ૧૯૮૩ નો અંક 'પાટણ અને સુરતની જ્ઞાનયાત્રા' એ નામની મારી તંત્રી તરીકેની નોંધ પૃ. ૪-૫.)

સં. ૧૯૮૪ માં નાતાલની રજામાં અમદાવાદ જઈ શ્રી વીર-વિજયના અપાસરાનો ભંડાર રા. અમૃતલાલ ચુનીલાલ દ્વારા જોવાની સુપ્રસિદ્ધ આગેવાન રા. કેશવલાલ પ્રેમચંદ મોદી B. A. L L. B. વકીલે ગોઠવણ કરી આપી, તે તે ભંડારના સાચવનાર શેઠ મણિલાલ ગોઠળદાસ જકાભાઈએ પૂરી સગવડતા કરી આપી તે માટે તે બધાનો ઉપકાર. ત્યાં ચાર દિવસ કાર્ય કર્યા પછી પાટણપુરમાં શ્રી જિનવિજય અને પં. સુખલાલ સાથે જઈ ત્યાંના સુપ્રસિદ્ધ શેઠ (હાલ સ્વં) ગ્રંદુલાલ કોઠારીને ત્યાં ઉતરી ત્યાંના ડાયરાના અપા-સરાનો ભંડાર મુનિ ધીરવિજયની સહાયથી જોવાનું સહભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું ને પછી આરાસણના ભવ્ય અને ઉત્તમ શિલ્પકલાની મૂર્તિસમાં જૈનમંદિરોની તીર્થયાત્રા કરી ત્યાંના શિલાલેખો શ્રી જિનવિજયની મહત્ત્વ કૃપા અને વિદ્વતાના યોગથી ઉતારી લીધા. (વિશેષ માટે

જુઓ જૈનયુગનો પોપ ૧૯૮૪ નો અંક-તેમાં ‘અમોરી જ્ઞાનયાત્રા તથા તીર્થયાત્રા’ એ નામની મારી તંત્રી તરીકેની નોંધ પૃ. ૧૩૨-૧૩૪ તથા ‘અમારો પ્રવાસ’ એ નામનો પંડિત મુખલાલજીનો લેખ પૃ. ૧૩૬ થી ૧૪૫) આ વર્ષની મેની છૂટીમાં ખેડા જર્જ શ્રીયુત રતિલાલ મોહનલાલ દલાલને ત્યાં ઉતરી ત્યાંના અગ્રેસર શેઠ બાલુભાઈ મોહનલાલના દ્વારા મોટા મંદિરમાં આવેલો પુસ્તક ભંડાર (નં. ૧), મુનિ ભાગ્યરત્ન પાસેનો ગ્રંથભંડાર (નં. ૨), રમુલપરામાં ભાવસાર શ્રાવકોથી વહીવટ કરતા દેરાસરમાંનો ગ્રંથભંડાર (નં-૩) અને ત્યાંની મુમતિરત્ન જૈન લાયબ્રેરીમાંના ત્રણ દાખડા તેના મંત્રી અને ‘ખેડા વર્તમાન’ના તંત્રી રા. સોમચંદ પાનાચંદ શેઠની કૃપાથી તપાસ્યા. આ કાર્યમાં મુનિ ભાગ્યરત્નની સહાય ખાસ નોંધવા જેવી છે. તેમના હૃદયપૂર્વક આભાર માનું છું. (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગના સં. ૧૯૮૪ ના જ્યેષ્ઠના તથા આષાઢ-શ્રાવણના અંકમાં ‘અમારો ખેડાનો જ્ઞાનપ્રવાસ’ પૃ. ૩૫૪-૩૫૬, ૪૦૧ અ-૪૦૬). નદીઆદમાં અકટો-બર ૨૬-૨૮ તારીખે ભરાયેલી નવમી ગૃજરાતી સાહિત્ય પરિષદમાં ભાગ લઈ પછી રાજકોટમાં રા. ગોકુળદાસ નાનજી ગાંધી પાસેનાં હસ્તલેખિત પુસ્તકો પેઢી ચોડાંની ઉપયોગી પ્રશસ્તિઓ ઉતારી. (જૈનયુગ કાર્તિક-માગશર સં. ૧૯૮૫ નો અંક ‘અમારો પ્રવાસ’ પૃ. ૧૬૩-૧૬૫).

મં. ૧૯૮૫ માં કલકત્તાના આગેવાન બાલુશ્રી પૂરણચંદ નાદર M. A. B. L. ની કૃપાથી પોતે મદામહેનત અને પુષ્કળ દ્રવ્યના વ્યયથી ત્યાં સ્થાપેલ ગુરુગણકુમારી લાયબ્રેરી (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગનો સં. ૧૯૮૫ ના ભાદ્રપદથી ૧૯૮૬ ના કાર્તિક સુધીનો અંક પૃ. ૧૧૫-૧૧૬) માંથી વેળરનું કેટલોગ, પોતે કરેલ પ્રશસ્તિ-સંગ્રહ અને કેટલીક પ્રતો પ્રાપ્ત થઈ, તેમાંથી ઉપયોગી નોંધ કરી લીધી. અકટોબરની છૂટીમાં વડવાણ કેપવાળા રા. રતિલાલ લખમી-ચંદ શાહ સાથે ઝીંજવાડા જઈ ત્યાં શ્રી ઉમેદ-ખાંતિ જૈન જ્ઞાનમંદિર-

માંની હસ્તલિખિત ૪૨૭ પ્રતો પૈકી ભાષામાં લખાયેલ રાસ ચોપાઈ આદિ જોધ લીધાં તેમાંથી મારા મંત્રદમાં આવેલ રાસ વગેરેથી કંઈ નવીન ન મળેપડ્યું, છતાં તેમાં આપેલી લેખક (કવિયા)ની પ્રશસ્તિઓ વગેરે ઉતારી લીધું. (વિશેષ માટે જુઓ ‘અમારો જ્ઞાનપ્રવાસ ૧ ઝીંજુવાડા’—એ નામનો લેખ જૈનયુગ બાદપદ ૮૫-કાર્તિક ૮૬ નો અંક ૫. ૧૦૭-૧૧૧, અને આપાદ-આવણ ૧૯૮૬ નો અંક ૫. ૪૨૭-૪૩૦) ત્યાં જોઈએ દિવસ રહી વીરમગામ મુપ્રસિદ્ધ આગેવાન વકીલ શ્રી છોટાલાલ ત્રિકમલાલને ત્યાં ત્રણ દિવસ વાસો કરી તેમની સહાયતાથી ત્યાંની લાયબ્રેરીના થોડી પ્રતો, તથા સંઘના ભંડારની પ્રતો જોધ લીધી.

સ્વ. મુનિશ્રી ભક્તિવિજયજીના શિષ્ય મુનિ જશવિજયે મારા પર છૂટક છૂટક અનેક નાની કૃતિઓ મોકલી અને તેમના આદેશથી ઈસ્ટરની છુટીમાં વડોદરા રાજ્ય પાંચમી પુસ્તકાલય પરિપદ પાટણ તરફથી આમંત્રણ આવતાં પુનઃ પાટણ જઈ તે પરિપદ તરફથી ભરાયેલા પ્રદર્શનનો (જૈનયુગ વૈશાખ-જેઠ ૧૯૮૬નો અંક ૫. ૩૭૬-૩૮૨) અને ઉક્ત મુનિશ્રીની પાસેના ગ્રંથસંગ્રહનો અનેકવિધ લાભ લીધો. ઉક્ત મુનિ જશવિજય અનેક પુસ્તકોની શોધ જોળ કરી સંગ્રહ કર્યે જાય છે અને તેના અપીને આનંદપૂર્વક વિના સંકોચે સહાય આપતા રહે છે તે માટે તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે. મારા પર તેમની ઘણી કૃપા છે તેથી તેમના સંગ્રહનો લાભ થઈ રહ્યો છું ને હજી પણ દેઠ સુધી લઈ શકીશ. તેમનું ઋણ ભૂલી શકાય તેમ નથી.

પ્રથમ ભાગ બહાર પડ્યા પછી ચાર વર્ષે આ બીજો ભાગ પ્રકટ થાય છે. તેમાં અદારમી સદીમાંના લગભગ ૧૮૦ જૈન કવિઓ અને તેમની કૃતિઓ ચારસો ઉપરાંતની ૫૮૯ પૃષ્ઠ માં નોંધ લીધી છે. આ બંને ભાગ છપાતા હતા તે દરમિયાન ને તે છપાયા પછી જે કંઈ પ્રાપ્ત થતું ગયું તે સર્વે ત્રીજા ભાગમાં પ્રથમ ૧૯ માં અને ૨૦ માં સૈકાના કવિઓ અને કૃતિઓનો નિર્દેશ કર્યો

પછી મૂકવામાં આવશે. પ્રથમ ભાગ પ્રમાણેજ આ ભાગની યોજના રાખવામાં આવી છે. 'સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ' આ ભાગમાં પ્રથમ ભાગ અનુસાર બીજાના ઉમેરા સહિત જૂદી મૂકી છે.

અઢારમી સદીના કવિઓની કૃતિઓ સુધીમાં આ બીજો ભાગ પૂરો થાય છે. તેમાં આપેલા ક્રમ પ્રમાણે કવિઓની અનુક્રમણિકા. પ્રથમ આપી છે અને અંતે વિક્રમ ૧૮મા શતકની ગદ્યકૃતિઓની નોંધ કરી ચાર અનુક્રમણિકાઓ આપવામાં આવી છે. (૧) કવિઓની (૨) મોટી કૃતિઓની (૩) નાની કૃતિઓની-એ ત્રણ અક્ષરાનુક્રમે, તથા (૪) સંવત્સાર અનુક્રમણિકા જોડવામાં આવી છે કે જેથી કાષ્ઠપણ હકીકત મેળવતાં સરળતા થાય.

ત્યાર પછી પાંચ પરિશિષ્ટો આપવામાં આવેલ છે. ૧ ભામાં જૈન કથાનામકોષ છે કે જેમાં દશેક કથાગ્રંથોમાં સાંપડતી જૈન કથાઓ તેના લબ્ધસ્થળ સહિત આપેલ છે. આજ પ્રમાણે હવે પછીના ભાગમાં બીજા કથાગ્રંથોના ઉલ્લેખવાળી કથાઓના નામનો કોષ અપાશે. ૨ જામાં જૈન ગચ્છોની ગુરૂપદાવલીઓ કે જેમાં ખરતર, તથા તપા ગચ્છોના ગચ્છનાયકોની પરંપરા ક્રમાનુક્રમે તે તે દરેકની શાખા સાથે આપવામાં આવી છે. ૩ જામાં વિદિપક્ષ, ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પદાવલી છે, ૪ થામાં રાજાવલી મૂકી છે કે જેમાં ગુજરાતના બહાદુરશાહ સુધીના રાજાઓનો ક્રમ સંવત્સાર સં. ૧૫૮૭ સુધીનો આપ્યો છે. આ ચારે આપણને કાષ્ઠપણ કવિ યા તેની કૃતિમાં સંવત્સરો નિર્દેશ ન હોય. પણ અમુક ગચ્છ-નાયકના કે રાજાના રાજ્યમાં રચ્યાનો નિર્દેશ હોય તો તે પરથી તેના કાલનો નિર્ણય કરવામાં સદાયજૂત થાય છે. ૫ મામાં અગાઉ કલા પ્રમાણે પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો છે.

આ ભાગમાં (પ્રસ્તાવના તરીકે) 'જૈનો અને તેમનું સાહિત્ય' એ સંબંધી મારો લખેલો એક વિસ્તૃત નિબંધ પ્રથમ ભાગના નિવેદનમાં જણાવ્યા પ્રમાણે આપવાનો વિચાર હતો પરંતુ તેને સપ્રમાણ

સંશોધિત વર્ધિત આકારમાં પુનઃ લેખાદ્ય કરી મુદ્રવાનો અને ખાસ કરી જૈન આગમ-સાહિત્યનો ઇતિહાસ ઉમેરવાનો મારા સહૃદય મિત્રો અને ખાસ કરી મારા સહૃદય રા. મોદનલાલ ભગવાનદાસ ઝવેરીનો આગ્રહ થતાં તેમ કરવાનો અથાગ પરિશ્રમ આરંભ્યો. તેનું નામ 'જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ' રાખી શ્રીમન્ મહાવીર પ્રભુના આગમ-સાહિત્યથી શરૂ કરી એક એક પ્રકરણ લખાતું ગયું, સાત સાત પ્રકરણોનો એક વિભાગ કરવામાં આવ્યો, ને જેમ જેમ તૈયાર થાય તેમ તેમ ૫૦-૧૦૦ પૃષ્ઠ છાપવા મોકલાતાં ગયાં ને તેનું કદ વધી પડ્યું. મૂળ ધારેલાં ત્રણથી ચારમો પૃષ્ઠ, ને થઈ ગયાં તેથી લગભગ બમણાં, એટલે છ વિભાગમાં હિંદુવિજય સૂરિના સમય સુધીનાં ૫૬૦ પૃષ્ઠ છપાઈ ગયાં ત્યારે તે ઇતિહાસને જૂદાજુદા પુસ્તક રૂપે બહાર પાડવો યોગ્ય થશે એમ સમજતાં અદ્વારમી સદીના કવિઓનો આ બીજો ભાગ કે જે ક્યારનો (સને ૧૯૨૮ ના સપ્ટેમ્બર પહેલાં) છપાઈ ગયો હતો તે હાલ પુસ્તક રૂપે તુરત પ્રકટ કરી દેવામાં આવે છે. તેની ઉક્ત પ્રસ્તાવના-જૈન સાહિત્યનો ઇતિહાસ હવે પછી થોડા માસમાં જુદા પુસ્તક રૂપે બહાર પડશે; અને ત્યારે શ્વેતામ્બર જૈનોએ આર્ચ સંસ્કૃતિની લઘ્ય ઇમારતમાં કેટલો સુંદર ફાળો આપ્યો છે તે જણાશે.

પ્રથમ અને બીજા ભાગમાં 'પ્રેસ'ના દોષ વગેરેથી ઘણી સ્ખલનાઓ રહી ગઈ છે તેનું શુદ્ધિપત્રક સ્થાનાભાવને લીધે આમાં અપાયેલ નથી તે, તેમાં અત્યાર સુધીના શોધખોળને પરિણામે થયેલા સુધારા વધારા વગેરે, તેમજ ખાસ કરી જૈનોએ ગૂજરાતી સાહિત્યમાં આપેલો ફાળો-શતકવાર કવિઓની કાવ્ય પ્રસાદી વગેરે ઘણી ઉપયુક્ત બાબતો ત્રીજા ભાગમાં આપવાનો મારો મનોરથ છે.

ગૂજરાતને ચરણે પ્રથમ ભાગ ધરતાં મેં જે આશા રાખી હતી તે ધણે અંશે ફલિત થઈ છે તેથી વીસ વર્ષના મારા પરિશ્રમના ફલરૂપે તૈયાર થયેલ આ બીજા ભાગની કદર પણ સમસ્ત ગૂજરાત

એટલે ગૂજરાત-મહાગૂજરાત અવશ્ય કરશે. એવી ખાત્રી ભરી આપણા છે. આ પ્રકટ કરવામાં આપણી મહાસંસ્થા નામે શ્રીમતી જૈન શ્વેતાંબર કાન્દર-સને જૈન શ્વેતાંસમાજ અચૂક ધન્યવાદ આપશે અને તેનું અણી ગૂજરાતી સાહિત્ય પ્રોતાના અસ્તિત્વ સુધી રહેશે.

પ્રથમ ભાગ અને આ બીજો ભાગ અને ચક્રને વિક્રમ તરમીથી અદારમી સદીના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની જે નોંધ કરે છે તે પરથી અત્યાર સુધી ગૂજરાતી સાહિત્યના પદસાહિત્ય સંબંધી જે જે સિદ્ધાંતો (theories) થયાં અનુમાનો બંધાયાં હતાં તેમાંનાં ઘણાં સ્વતઃ હડી જાય છે-ને કેટલાકમાં પરિવર્તન કે શ્રદ્ધિ કરવામાં પ્રામાણિકતા સિદ્ધ થાય છે. આ સર્વથી ક્રાંતિકારક રિયતિ ઉપસ્થિત થવાથી આશ્ચર્યચકિત થવાનું નથી. જેમ જેમ શોધખોળ થતી જાય, ને તેને પરિણામે જૂનું ઉપલબ્ધ થતું જાય તેમ તેમ પૂર્વકાલે વિષમાન ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને સાહિત્ય પરથી ઘડેલાં અનુમાનોમાં શુદ્ધિ કે દાનિવૃદ્ધિ કરવીજ પડે એ કુદરતી છે. તેમ કરવામાં સાંપ્રદાયિક મોહ કે પ્રાંતિક યાં દોષો અભિનિવેશ અંતરાયભૂત થવો ન ઘટે. સાહિત્યની માલેકી સાર્વજનિક છે અને તેને તો ગમે તે રચયેથી પ્રાપ્ત થતાં વધાવવુંજ જોઈએ.

આ વક્તવ્યને સમર્થન કરતું રા. હીરાલાલ ત્રિ. પારખનું નીચેનું કથન સમસ્ત ગૂજરાતના સાહિત્યપ્રેમીઓ લક્ષમાં રાખશે:—

“જૈન સાહિત્ય અને બ્રાહ્મણ સાહિત્ય, એ સંજોગવશાત્ પડેલા કૃત્રિમ બેદો છે. ભાષા અને સાહિત્યની દૃષ્ટિએ, એ બંને સાહિત્યોનો પદ્ધતિસર અને ઐતિહાસિક રીતે અભ્યાસ થવાની જરૂર છે; તે પરથી જોને સાહિત્યની વિવિધતા અને સમૃદ્ધિનો પરસ્પર સંબંધ, એક બીજા ઉપર થયેલી અસર, દરેકની વિશિષ્ટતા અને પ્રજ્ઞના ઉત્કર્ષમાં દરેકે શો દિસે આપેલો છે, તે બધાની સરખામણી અને તુલના કરવાનું અને તપાસવાનું, જની આવશે. તેથી એ કૃત્રિમ બેદને દબે વિશેષ અવકાશ કે ઉત્તેજન ન આપતાં, સઘળું

સાહિત્ય એકજ ભાષાસાહિત્યની દૃષ્ટિએ અવલોકાય અને તેનો
 યોજનાપૂર્વક અભ્યાસ થાય, એ ઇચ્છવા યોગ્ય અને ઇષ્ટ છે. '

એમ થતાં ગૂર્જર સાહિત્યરૂપી મહાવૃક્ષ અનેક રીતે અને અનેક
 દિશામાં ફૂટ્યું ફાટ્યું થઇ ભારતના-ખરેકે જગતના સાહિત્યમાં પોતાનું
 યથાર્થિત મૂલ્ય અંકાવશે. જય હો ગૂર્જર સાહિત્યનો !

ત્રીજે માળે, તવાવાલા બિલ્ડિંગ,
 લોહારચાલ-મુંબઈ.
 તા. ૭-૧-૩૧ બુધવાર,
 પોષ વદ ૩ સં. ૧૯૮૭.

મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ.

સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ.

+	આ ચિન્હ મુદ્રિત-છપાયેલ કૃતિ સૂચવે છે.
?	આ પ્રશ્નચિન્હ સંકા-સંદેહ સૂચવે છે.
૧. ૨. ૩	એ પહેલો બીજો ત્રીજો ભાગ ચા નંબર સૂચવે છે.
અનંત.	અનંતનાથજીનું જન મંદિર, માંડવી મુંબઈમાંનો ભંડાર
અમ૦	અમદાવાદ
અમર.	અમરવિજય મુનિ-સીનાર કે ડભોઈમાંનો ભંડાર.
અં.	અંચલ ગચ્છીય
આ.	(૧) આગમિક ગચ્છીય (૨) આસરે, આસપાસ.
આં.	આંચલિક ગચ્છીય.
આ. ક.	શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પાલીતાણામાંની પેઢીમાં જે સ્વં અંબાલાલ યુનીલાલનો માંડવી ભંડાર સોંપાયેલો તે ભંડાર.
ઉ.	(૧) ઉપાધ્યાય (૨) ઉપાશ્રય.
ઉદય.	ઉદયપુર
ઋ૦	ઋષિ.
એપિ. ઇંડિ.	એપિગ્રાફિકા ઇંડિકા.
ઐ.	ઐતિહાસિક.
ઐ. રા. સં.	ઐતિહાસિક રાસ સંગ્રહ (૩૦ ચરોવિજય ગ્રંથમાલ્યા ભાવનગર.)
૧ કચ્છી દ. ઓ.	કચ્છી દયા ઓસવાલ પાટણવા, માંડવી મુંબઈ.
ક. વિ.	કલ્યાણવિજય મુનિ.
ખ.	ખરતર ગચ્છ.
ખં.	ખંભાતના ભંડાર.
ગ૦	(૧) ગચ્છ (૨) ગણી.

- ગા. ગારીયા ધ્રુવો ભંડાર.
- ગુ. વિ. ગુલાબવિજયજી પંન્યાસ કે જે અમદાવાદમાં વીરવિજયના ઉપાશ્રયમાં રહે છે તેમની પાસેનો તેમનો ભંડાર અમદાવાદ.
- ગા. ના. ગોકુળદાસ નાનજી ગાંધી રાજકોટ.
- ચૈત્ય. આ. સં. ચૈત્યવ્રંદન સ્તુતિ સ્તવનાદિ સંગ્રહ. ભાગ ત્રણ બ્રજ શિવનાથ હંપાજી જૈન ગુસ્તકાલય. ૪૯ વેતાલપેઠ, પૂના.
- ચં. ચંચલ બહેનનો ભંડાર, કૃતાશાની પોળ, હરકોર શેઠાણીનો હવેલી, અમદાવાદ.
- ગ. રે. ડૉ. ગેરિનોની જૈન રેપર્ટરી (ફ્રેંચ ભાષામાં).
- ચિ. ડા. (સદ્ગતી) ચિર્મનદોલ ડાહ્યાભાઈ દલાલ M. A.
- ચો. ચોપાઇ.
- જિ. શ્રીજીમવિજય સંપાદિત પ્રાચીન જૈન લેખ સંગ્રહ.
- જેસ. જેસલમેરનો ભંડાર.
- જૈ. જૈન.
- જૈ. એ. ઈ. જૈન એસોશિયેશન આર્કીટકીયા મુખ્ય હસ્તકનો ભંડાર.
- જૈ. ગૂ. ક. જૈન ગૂર્જર કવિઓ.
- જૈ. પ્ર. જૈન પ્રબોધ પ્ર. ભીમશી માણેક.
- જૈ. શા. જૈનશાળા.
- ડે. ડેહલાના અપાસરાનો ભંડાર અમદાવાદ, તથા
- ચ. ડે. એટલે જી. ભંડાર (વિજયજીનો ભંડાર) કે જે હમણાં તેમાં સોંપાયેલો છે તે વહીવટ કરતાં શેઠ મંગ-જી દાસ તારાચંદ ઝવેરી-દોસીવાડાની પોળમાં અમદાવાદ.
- ડા. ત્રિ. ડૉ. ત્રિભુવનદાસ લહેરચંદ શાહ.
- ત. તપાગચ.
- દા. દાબડો.
- દિ. દિગંબર

- દે. લાં. શેઠ દેવચંદ લાલચંદ પુસ્તકોદ્ધાર ફંડ સુરત.
- દે. લા. પુ. લા. " " " લાયબેરી "
- ધો. } ધોરાજી સ્વ. માણેકચંદજીએ સંગ્રહેલ સર્વેશ મહાવીર
- ધો. સ. ભં. } જૈન પુસ્તક ભંડાર.
- નં. નંબર
- ના. (૧) નાનચંદજી યતિનો શાંતિનાથ મંદિર, પાયધુની
 મુંબઈમાંનો ભંડાર (૨) નાદર પૂરણચંદજીના જૈન
 લેખ સંગ્રહ.
- પા. ૧, પા. ૨ પા. ૩ પાટણના ભંડારો એક જે ને ત્રણ એમ. જૂદા
 પાડવા માટે જણાવેલ છે; પણ તે દરેક કયો છે તે
 ખરાબર જાણી શકાયું નથી.
- પં. (૧) પંક્તિ (૨) પંચાસ-પંડિત.
- પૂ. અ. બુચો રા. પૂ. અ. પિ. } પિપ્પલ ગચ્છીય
- પી. પૌર્ણમિક-પૂનમિયા ગચ્છના. }
 પ્ર. (૧) પ્રકાશિત, પ્રકાશક-પ્રકટકર્તા (૨) પ્રતિમા. પી. }
 પ્રા. તી. સં. પ્રાચીન તીર્થમાલા સંગ્રહ (પ્ર૦ યશોવિજય ગ્રંથમાલા,
 ભાવનગર)
- પ્ર. ઠા. પ્રવંતક શ્રી કાંતિવિજયજી પાસેનો ભંડાર નરસિંહજીની
 પોળમાં, વડોદરા
- " જાણી. જાણીમાં તેમનો ભંડાર.
- પ્રે. ૨. શેઠ પ્રેમચંદ રતનજી ભાવનગર પાસેનો સંગ્રહ.
- ખા. ખાળાવબોધ-ટબો. (ગૂજરાતી ભાષામાં અનુવાદ)
- ખાલ. યતિ ખાલચંદ, ખામગાંવ.
- ખી. હી. ભાઉદાજી
- ખુ. ખુદિસાગર સુરિ પ્રયોજિત જૈન ધાતુપ્રતિમા લેખ સંગ્રહ.
- લ. લક્ષ્યમાંનો ભંડાર.
- લા. (૧) લાગ (૨) ભાદ્રપદ માસ.
- ભં. ભંડાર.

- ભા. } ભાવનગરનો ભંડાર. ડોસાભાઈ અભેચંદનો જૈન સંઘનો
ભાવ. } ભંડાર.
- ભી. મા. ભીમશી માણેક હાલ ખારીઆ બિદિંગ પાયધુની મુંખઈ.
- મ. કી. (સ્વ) મનસુખલાલ કિરતચંદ.
- મ. બ. (સ્વ) મણિભાઈ ખંડારભાઈ વ્યાસ.
- માણેક. માણેકવિજય યતિ ઈંદોરનો ભંડાર.
- માં. માંગરોલના સંઘ હસ્તકનો ઉપાશ્રયમાંનો ભંડાર.
- મિશ્ર. મિશ્ર બંધુઓ.
- મો. મોરબી સંઘનો ભંડાર.
- મો. સેં. લા. શ્રી મોહનલાલજી સેંટ્રલ લાયબ્રેરી, પાંજરા પોળ ગલી
લાલબાગ મુંખઈ.
- ર. રચના, રચ્યા.
- રત્ન. રત્નવિજયનો ભંડાર, અમદાવાદ કે જે હાલ ડેહલાના
અપાસરાના ભંડાર સાથે રાખવામાં આવેલ છે તે તેનું
નામ જ છે. પણ મૂકેલ છે. જુઓ કે.
- રા. રાસ.
- રા. પૂ. અ. રાજકોટ શ્રી પૂજ્યના અપાસરાનો ભંડાર સ્વ. યતિ
નાનચંદજીના શિષ્ય મોહનલાલ હસ્તકનો.
- રા. એ. સો. રાયલ એશિયાટિક સોસાયટી. ટાઉન હોલ મુંખઈ.
- લ. લખ્યા.
- લા. લાવણ્યવિજય મુનિનો જૈનશાળા ખંભાતનો ભંડાર.
- લિ. લિખિત, લિપિકૃત.
- લીં. લીંબડીનો ભંડાર (આ કાઠિયાવાડમાં મોટામાં મોટો
ભંડાર છે)
- લે. લેખક.
- લોં. લોંકાગચ્છીય.
- વ. રા. વર્ધમાન રામજી હેમરાજ શેઠનો માળો માંડવી મુંખઈ, યા
દ્વચ્છ-નલીયા.

વ. સેં.	વડોદરા સેંટ્રલ લાયબ્રેરી બુઝો સેં. લા.
વડો.	વડોદરા.
વા.	વાચક = ઉપાધ્યાય.
વિ.	વિક્રમ.
વિ. ધ.	(સ્વ.) વિજયધર્મસૂરિનો ભંડાર કે જે હાલ વિજયધર્મ-લક્ષ્મી લાયબ્રેરી, બેલનગંજ આગ્રામાં રાખવામાં આવ્યો છે.
વિ. ને.	વિજયનેમિ સૂરીશ્વર જ્ઞાનમંદિર-ખંભાત.
વિદ્યા.	વિદ્યાવિજય મુનિ તે સ્વ. વિજયધર્મ સૂરીના શિ.
વી. પા.	વીરગાર્ધ પાઠશાળા પાલીતાણા.
વૉ.	વૉલ્યુમ-પુસ્તક.
શિ.	શિષ્ય.
શુ.	શુદ્ધિ, શુદ્ધપક્ષે.
શ્લોક.	શ્લોક.
સ.	સમાય.
સ. મા. બી.	સમાયમાળા બીમશી માર્કેટની પ્રકટ કરેલ.
સં.	(૧) સંવત્ (૨) સંસ્કૃત લાપા. (૩) સંગ્રહ.
સાગર ભં.	સાગરગચ્છનો ઉપાગ્રય મણિયાતી પાડો-પાટણમાંનો ભંડાર
સૂ.	સૂરિ.
સ્ત.	સ્તવન.
સ્વ.	સ્વર્ગવાસ, સ્વર્ગસ્થ.
સેં. લા.	સેંટ્રલ લાયબ્રેરી, વડોદરા. બુઝો વ. સેં.
હા. ભં.	શેઠ હાલાભાઈ મગનલાલ ન્યાં રહેતા તે ફોફલીયાવાડા પાટણનો ભંડાર.
હં.	હંસવિજયજી પંચાસનો ભંડાર, નરસિંહજીની પોળમાં વડોદરા.
દ્વ.	દ્વિમાસ્યાયુક્ત ખરતર ગચ્છની પદાવલી.

અનુક્રમણિકા.

નિવેદન

(૫)

સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ

(૧૫)

જૈન ગૂર્જર કવિઓ

[૫૪ ૧ થી ૫૮૯]

વિક્રમ અઢારમી સદી

(પ્રથમ પચીસી સં. ૧૭૦૧-૨૫)

૨૮૮ આનંદધન (પૃ. ૧ થી ૩) ૨૮૯ વિનયવિજય (૪-૨૦) ૨૯૦
યશોવિજય (૨૧-૫૬) ૨૯૧ મતિસાગર ૨૯૨ જ્ઞાનસાગર
(૫૭-૮૦) ૨૯૨ ક મતિસાર ૨૯૩ જિનહૃદય (૮૧-૧૧૯) ૨૯૪
લઙ્ઘિવિજય ૨૯૫ આણંદ ૨૯૬ રાજહર્ષ ૨૯૭ જયસોમ ૨૯૮
માનવિજય (૧), ૨૯૯ તેજમુનિ ૩૦૦ લઙ્ઘોદય ૩૦૧ વીરવિજય (૧)
૩૦૨ પદ્મમુનિ ૩૦૩ સુમતિહંસ ૩૦૪ ઈન્દ્રસૌભાગ્ય ૩૦૫ અભયસોમ
૩૦૬ ઉત્તમસાગર ૩૦૭ આણંદવર્દન ૩૦૮ વૃદ્ધિવિજય (૧), ૩૦૯
નયપ્રમોદ, ૩૧૦ અ અમીચંદ, ૩૧૦ ગજકુશલ ૩૧૧ પદ્મચંદ્ર
૩૧૨ પદ્મવિજય (૨), ૩૧૩ કેસરકુશલ ૩૧૪ વિદ્યાશયિ, ૩૧૫
જયરંગ (જેતસી), ૩૧૬ રાજસાર, ૩૧૭ મેરલાલ (માહાવજી),
૩૧૮ કેસરકુશલ જુઓ નં. ૩૧૩, ૩૧૯ જ્ઞાનકુશલ, ૩૨૦ શુભવિજય
(૨), ૩૨૦ ક સૌભાગ્યવિજય (૧) ૩૨૧ કાંતિવિજય ૩૨૨ તિલક-
સાગર, ૩૨૩ હસ્તિશયિ, ૩૨૪ ઉદયસૂરિ, ૩૨૫ જિનદાસ શ્રાવક,
૩૨૬ મેઘવિજય, ૩૨૭ મેરવિજય, ૩૨૮ મહિમાઉદય, ૩૨૯ મહિમા-
સૂરિ, ૩૩૦ વીરવિમલ, ૩૩૧ સુમતિરંગ, ૩૩૨ સુમતિવલ્લભ, ૩૩૩
વિનીતકુશલ, ૩૩૪ સુરજી, ૩૩૫ માનવિજય (૨), ૩૩૬ લાલવર્દન
(લાલચંદ્ર), ૩૩૭ પરમસાગર, ૩૩૮ જ્ઞાનસાગર, ૩૩૯ તત્ત્વવિજય
(૧), ૩૪૦ ગુણસાગર, ૩૪૧ સમયકીર્તિ, ૩૪૧ક મહેશ. પૃ. ૧-૨૩૦

(બીજી પ્રગોશી સં. ૧૭૨૬-૫૦)

૩૪૨ યુશોનંદ, ૩૪૩ માનવિજય (૩), ૩૪૪ ધર્મમંદિર (૨૩૪-૨૪૩),
 ૩૪૫ જિનદેવસૂરિ, ૩૪૬ જિનદત્તસૂરિ, ૩૪૭ લક્ષ્મીવંદન, ૩૪૮
 હેમરાજ શ્રાવક, ૩૪૯ જીતવિજય, ૩૫૦ હીરાણુંદ (હીરમુનિ), ૩૫૧
 વિજયસૂરિ, ૩૫૨ લક્ષ્મીવિજય, ૩૫૩ માનવિજય (૪), ૩૫૪ વીરજી, ૩૫૫
 ઉદયવિજય, ૩૫૬ કુશલધીર, ૩૫૬ કનકનિધાન, ૩૫૭ મતિ-
 કુશલ, ૩૫૮ ઉદયસમુદ્ર, ૩૫૯ વૃદ્ધિવિજય (૨), ૩૬૦ અમૃતસાગર
 (૧), ૩૬૧ ધર્મસિંહ (૨), ૩૬૧ક જિનરંગસૂરિ, ૩૬૨ વિવેક-
 વિજય (૨), ૩૬૩ તરવલંસ, ૩૬૪ વિષ્ણુધવિજય, ૩૬૫ નિત્યસૌભાગ્ય,
 ૩૬૫ક માન, ૩૬૫ખ ક્ષમાસાગર, ૩૬૬ આણુંદ, ૩૬૭ ખેતો,
 ૩૬૮ સુખસાગર, ૩૬૮ શાંતિદાસ શ્રાવક, ૩૬૯ જયસાગર, ૩૭૦
 વિનિતવિજય, ૩૭૦ક માણિક્યસાગર (?), ૩૭૧ સુરવિજય, ૩૭૨
 પદ્મનિધાન, ૩૭૩ જિનવિજય (૧), ૩૭૩ક નિત્યવિજય, ૩૭૪
 તેજસિંહ, ૩૭૫ ચંદ્રવિજય (૧), ૩૭૬ ચંદ્રવિજય (૨), ૩૭૭
 તેજપાલ, ૩૭૭ક જ્ઞાનકીર્તિ, ૩૭૭ખ રામચંદ, ૩૭૮
 જ્ઞાનવિમલસૂરિ (૩૦૮-૩૩૮), ૩૭૯ હેમસૌભાગ્ય, ૩૮૦
 ધર્મવર્દન (ધર્મસિંહ), ૩૮૧ વિનયલાભ, ૩૮૨ દેવવિજય (૨),
 ૩૮૩ દયાતિલક, ૩૮૪ નયનશેખર, ૩૮૫ રચિરવિમલ, ૩૮૫ક
 કેશવદાસ, ૩૮૫ ખ આણુંદરચિ, ૩૮૬ અજીતચંદ, ૩૮૬ક ભાનુ
 (ભુ) વિજય, ૩૮૭ કનકવિજ્ઞાસ, ૩૮૮ આનંદસૂરિ, ૩૮૯ હરખચંદ
 સાધુ, ૩૯૦ લક્ષ્મીરાન, ૩૯૧ લક્ષ્મીરાનસૂરિ, ૩૯૨ તિલકચંદ, ૩૯૨
 ક પ્રાગજી, ૩૯૨ખ અમરવિજય, ૩૯૨ગ જીવરાજ, ૩૯૩
 કીર્તિસાગરસૂરિ શિષ્ય, ૩૯૪ જ્ઞાનસાગર (૨), ૩૯૫ જ્ઞાનસાગર-
 શિષ્ય, ૩૯૬ કુશલસાગર (કેશવ), ૩૯૭ દીપસૌભાગ્ય, ૩૯૮ અમર-
 ચંદ, ૩૯૯ શીલવિજય, ૪૦૦ યશોવર્દન, ૪૦૧ ઋષભસાગર (૧),
 ૪૦૧ક વિનિતવિમલ, ૪૦૨ સુમતિવિજય, ૪૦૩ કેમલદર્પ, ૪૦૪
 ઉદયરત્ન (૩૮૬-૪૧૫), ૪૦૫ દીપ્તિ(પ)વિજય (૧), ૪૦૫ક વિમલ-
 વિજય, ૪૦૬ સૌભાગ્યવિજય (૨), ૪૦૬ક દિગ્મત. પૃ. ૨૩૦-૪૨૦

(ત્રીજી પચાશી સં. ૧૭૫૧-૭૫)

૪૦૭ જિનવિજય (૨), ૪૦૮ ખાલ, ૪૦૯ વિનયચંદ્ર, ૪૧૦ પ્રીતિસાગર, ૪૧૧ ગોડીદાસ શ્રાવક, ૪૧૨ મોહન-
વિજય (૪૨૮-૪૪૨), ૪૧૩ કેસરવિમલ, ૪૧૪ દાનવિજય,
૪૧૪ ક જસવંતસાગર, ૪૧૪ ખ કાલનજી, ૪૧૫ લક્ષ્મણ (૨),
૪૧૬ નેમવિજય (૪૪૯-૪૫૫), ૪૧૬ ક પ્રેમચંદ. ૪૧૭ લક્ષ્મી-
વિનય, ૪૧૮ લખિયવિજય (૨), ૪૧૯ ગંગમુનિ, ૪૨૦ જિનસુંદર-
સૂરિ, ૪૨૧ ઝાંઝણુયતિ, ૪૨૧ ક કીર્તિવિજય, ૪૨૨ નેમિદાસ
શ્રાવક, ૪૨૩ તેજસિંહ (૨), ૪૨૪ કાન્તિવિમલ, ૪૨૫ જીવસાગર,
૪૨૬ કીસન (કૃષ્ણદાસ), ૪૨૭ દેવચંદ્ર (૪૭૩-૪૯૬), ૪૨૮
લાધાસાહે, ૪૨૯ દેવવિજય (૩), ૪૩૦ ભાવરત્ન (૨)-ભાવપ્રભસૂરિ
(૫૦૩-૫૧૧) ૪૩૧ વેણીરામ, ૪૩૨ સુખસાગર, ૪૩૩ લખિયસાગર
(૨), ૪૩૪ ચતુર, ૪૩૫ જિનસુખસૂરિ ૪૩૬ ગંગવિજય (૫૧૭-
૫૨૧), ૪૩૭ રામવિજય (૧), ૪૩૮ ઋદ્ધિવિજય, ૪૩૯ વલ્લભકુ-
શલ, ૪૪૦ કાંતિવિજય (૨) પૃ. ૪૨૦-૫૩૩.

(ચોથી પચાશી સં. ૧૭૭૬-૧૮૦૦)

૪૪૧ કેસર, ૪૪૨ રંગવિદ્યાસ, ૪૪૨ ક પ્રેમચંદ, ૪૪૩
પુણ્યવિદ્યાસ, ૪૪૪ જ્ઞાનવિજય, ૪૪૫ નિત્યલાલ (૫૩૭-
૫૪૨), ૪૪૬ ન્યાયસાગર, ૪૪૭ રામવિજય (૨), ૪૪૮ રંગવિજય,
૪૪૯ ગજવિજય, ૪૫૦ જિનેન્દ્રસાગર, ૪૫૧ માણિકવિજય, ૪૫૨
તિલકસૂરિ, ૪૫૩ ઉદયસમુદ્ર, ૪૫૩ ક કુશલસિંહ, ૪૫૪ હંસરત્ન,
૪૫૫ શાંતસૌભાગ્ય, ૪૫૬ જિનવિજય (૩), ૪૫૭ માણિકવિજય,
૪૫૮ જિનવિજય (૪), ૪૫૮ ક રઘુનાથ, ૪૫૯ જ્ઞાનસાગર-ઉદ-
યસાગરસૂરિ (૫૭૪-૫૮૧), ૪૬૦ ત્રિલોકસિંહ, ૪૬૧ ચમર,
૪૬૨ રાયચંદ (૨), ૪૬૩ ગુણવિદ્યાસ, ૪૬૪ પુણ્યરત્ન (૨), ૪૬૫
મહિમાવર્દન, ૪૬૫ ઉદયસાગરસૂરિ (૨), ૪૬૬ સત્યસાગર, ૫૩૩-૫૮૯.

વિક્રમ ૧૮ મા શતકની ગદ્યકૃતિઓ	૫૬૦-૫૬૪
૧ કવિઓની અનુક્રમણિકા	૫૬૫-૫૬૯
૨ કૃતિઓની અનુક્રમણિકા	૫૬૯-૬૦૫
૩ નાની કૃતિઓની અનુક્રમણિકા	૬૦૫-૬૧૦
૪ સંવતવાર અનુક્રમણિકા	૬૧૧-૬૩૮
પરિશિષ્ટ ૧ જૈન કથા નામ કોષ	૬૩૯-૬૬૦
" ૨ જૈન ગમ્મોની ગુરૂપદાવલીઓ	
(૧) ખરતરગમ્મોની પદાવલી	૬૬૪-૬૬૧
૧ ક ચોથી ખરતર વેગડશાખાની પદપરંપરા	૬૬૨-૬૬૩
૧ ખ પાંચમી શાખા પિપ્પલક ખરતરની પરંપરા	૬૬૩-૬૬૭
૧ ગ આઠમી શાખા જિનસાગરસુરિની પદપરંપરા	૬૬૭-૭૦૦
(૨) તપાગમ્મોની પદાવલી	૭૦૧-૭૩૧
૨ ક વૃદ્ધ (પૌશાલિકા) તપાગમ્મોની પદાવલી	૭૩૧-૭૪૨
૨ ખ લઘુપૌશાલિકા " "	૭૪૨-૭૪૮
૨ ગ વિજયાણુદસુરિ (આણુદસુર) ગમ્મશાખા	૭૪૮-૭૫૩
૨ ધ તપાગમ્મ વિમલશાખા પદાવલી	૭૫૩-૭૫૪
૨ ડ " સાગરશાખા "	૭૫૫-૭૫૬
૨ ચ નાગપુરીય તપાગમ્મોની "	૭૫૭-૭૬૪
૩-વિધિપક્ષ ગમ્મ-અન્યલગમ્મોની પદાવલી	૭૬૫-૭૭૯
૪-રાજાવલી	૭૮૦-૭૮૯
૫-જૈનગૂર્જર કવિઓ પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો	૭૮૯-૮૨૨

જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

બીજો ભાગ.

વિક્રમ અઢારમી સદી.

૨૮૮ આનન્દધન (સાભાનંદજી)

(૫૪૨) ચોવીસી-૨૪ જિનનાં સ્તવન.

આનાપર મહોપાધ્યાય યશોવિજયજી, જ્ઞાનવિમલસૂરિ અને જ્ઞાનસાર-
મુનિ એ ત્રણેએ બાલાવમોઘ-ટખા રચ્યા છે. યશોવિજયજીએ ૨૨ સ્તવનપર
કંઠો છે તેથી મૂલ તેમનાં ૨૨ સ્તવન છે એમ મિલ્લ થાય છે; પાછ-
ળથી બે અન્યકૃત ઉમેશયાં છે. જ્ઞાનવિમલ અને જ્ઞાનસાર એ બંનેના-
માંથી સારનૂન લઈ આવક બીમસી માણેદે ટખાસદિન ૨૪ સ્તવન આ-
નંદધન ચોવીસી એ નામથી પ્રકટ કરેલ છે.

—પત્ર ૧૧—૧૪ આ. ૬.

ટખાસદિત—લિ. સં. ૧૮૭૩ ભાદ્રપદ વદ ૬ રવિ સુર્યપુર
વડાનંદે સાગરમહિમ પં. ન્યાયાશ્રમાઅ ગણીમિઃ લિ. —પત્ર ૨૯ વી.
પા.; પત્ર ૨૬-૧૫ આ. ૬. કે જેમાં ટખાસાર, આદિમાં કહે છે કે:—

વિદ્યાર્નવમય જિનવર. સદા મુદ્ધા પરિગ્રેમ,
પ્રજ્ઞથી પરમ પ્રમેદમું, જગનાપદ જગખેમ. ૧
જિનગુણ શુનિ કરતા યકાં, એ જન જિન દુષાય,
તે બણી જિનગુણ કીર્તના, કરતા પાપ પુણ્ય. ૨

(૫૪૩) બહોતેરી—અધ્યાત્મપદ બહોતેરી.

થોડાં પદ-૮ આસહિત—લ. સં. ૧૯૦૭ જેઠ મુદ્ ૭ રવિ લિખિંત
જોસો મનોરદાસ રતલાંમ (રતનપુરિ) મધ્યે અંબાલાંકજી આત્માર્થે.

૧૭—૧૫ આ. ક.

આ પણ આનંદધન બહોતેરી તરીકે મૂળ શા ભીમસી માણેકે
પ્રસિદ્ધ કર્યા છે. બધાં મળી ૧૦૭ આનંદધનનાં પદો તરીકે હાલમાં
ગણાયાં છે. તેમાંનાં કેટલાંક (૫૦ પદ) પર શ્રીયુત મોતીચંદ ગિરધરલાલ
કાપડીઆ સોલીસીટરે વિવેચન કરેલ છે તે આનંદધનપદરત્નાવળી,
પ્રથમ વિભાગ એ નામથી જૈન ધર્મપ્રસારક સભા ભાવનગરે છપાવેલ
છે. તેમજ શ્રીયુદ્ધિસાગરજીએ બધાંપર વિવેચન કરેલું છે તે આનંદધન
પદસંગ્રહ—ભાવાર્થ એ નામથી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળે પ્રકટ કરેલ
છે. ખરતરગચ્છીય કૃપાયંદજી મુનિશ્રીનું એમ કહેવું છે કે જ્ઞાનસારજીએ
આનંદધનજી બહોતેરીનાં આળીશ પદો ઉપર ટપો—આલાવબોધ લખ્યો
છે અને તેની પ્રત મોટી મારવાડમાં જયતારણ ગામમાં છે.—૧૯૧૨ તો
જાન્યુ. ફેબ્રુ. અંક યુદ્ધિપ્રભા.

આનંદધન આ નામ પોતાનું રાખી ૨૪ નહિ પણ ખરી રીતે
પ્રથમનાં ૨૨ જિનસ્તવનો અને અધ્યાત્મપદ બહોતેરી—આવીશી અને
બહોતેરી જે અધ્યાત્મ કવિએ રચેલ છે તેનું નામ લાભાનંદજી હતું.
તે પ્રાયઃ તપાગચ્છના હતા, અને કોઈ કહે છે કે ખરતરગચ્છના
હતા. પણ ગચ્છ પ્રત્યે જરાપણ મોહ નહોતો અને ઉલટું ગચ્છના
ભેદોથી હાનિજ થાય છે તે પ્રત્યક્ષ સ્વીકારતા હતા. જુઓ
‘ ગચ્છના ભેદ બહુ નયણ નીહાલતાં, તત્ત્વની વાત કરતાં ન લાજે;
ઉદરભરણાદિ નિજ કાજ કરતાં થકાં, મોહ નદીઆ કલિકાળ રાજે’—
અનંતનાથ સ્તં— તેમનાં સ્તવનો અને પદો એટલાં બધાં સરલ,
છતાં એટલા બધા ગૂઢ ગંભીર આશયવાળાં છે કે દરેક તેને સૂત્રમાફક
મોઢે કરી તેપર પોતપોતાનાં ભાષ્ય, ટીકા કે અર્થ કરી આનંદ અનુભવે
તેમ છે. તે દરેકની મીમાંસા કરતાં તે કવિના સંબંધમાં ઘણું મળી
આવે છે. તેઓ તે સમયમાં એક આદર્શ યોગી—મહાવીર પ્રભુ કે જેમને

દીર્ઘ તપસ્વી એ નામ આપેલું સાર્યક છે તેના યોગીપુત્ર હતા.—અનુ-
ભવી આગમજ્ઞાતા તત્ત્વજ્ઞાની હતા. કવિ તરીકે તેમની રૂપટ, સાથે
ગુહાશયવાળી વાણી, તેનાં પદોની સુશ્લિષ્ટતા—પદલાક્ષિત્ય મનને મુગ્ધ કરે
તેમ છે. કૃષ્ણીર નાનકાદિનાં પદો કરતાં પણ તેમનાં પદો ચડી જાય
તેમ છે. પ્રપ્રુલ્લ વિકસિત કમલ જેવું આત્મજ્ઞાન સ્થળે સ્થળે દેખાય
છે. ખરા વૈરાગ્યની સુગંધ જ્યાં ત્યાં પ્રસરે છે; વિચારની વિશાલતા
હૃદયની ઉદારતા મહા સુધારકને જાણે તેવી છે. જુઓ પદ ‘કોઈ રામ
‘કહે રહેમાન કહે કોઈ...’ તેમના સંબંધી અનેક ચમત્કારિક વાતો સાંભળ-
વામાં આવે છે. (આ સર્વ સંબંધી જાણવા માટે જુઓ રા. મોતીચંદ
ગેરધરલાલ કાપડિયાએ તૈયાર કરેલ આનંદધન પદ્ય રતનાવળી પ્રથમ
વેભાગની પ્રસ્તાવના, સ્વ. શ્રી બુદ્ધિસાગરજી કૃત આનંદધન પદસંગ્રહની
પ્રસ્તાવના, જૈન કાવ્યદોહનમાં સ્વ. શ્રી મનસુખલાલ રવજી મહેતાએ
લખેલી પ્રસ્તાવના, મારો અંગ્રેજીમાં શ્રીમદ્ યશોવિજયજી પર નિબંધ. વગેરે.)

આમ છતાં પણ વિશ્વસનીય હકીકતો આ યોગી કવિ સંબંધી
જળજાઈ નથી, કારણ કે તેઓ કોઈ આચાર્યની પદવી પામેલા નહોતા.
તેમજ કોઈ ગ્રંથ લખી તેમાં યોગાની લાંબી પ્રશસ્તિ પોતે આપવાની
કાજજી રાખે તેવા તે નહોતા. તેની મસ્તીમાં નામ-કીર્તિને સ્થાન નહોતું.
છતાં પણ યશોવિજયજીએ તેમના પર બનાવેલી આક પદની સ્તુતિ—‘અણ-
પદી’ પરથી જણાય છે કે યશોવિજયજીએ તેમનો પરિચય લીધો હતો
અને ‘પારસ મંગ લોહા જો ફરસત, કંચન હોતહી તાકે કસ, આનંદ-
ધનકે મંગ સુજસહી મિશે જામ, તમ આનંદ સમ ભયો મુજસ’ એમ
યશોવિજયજી મુક્તકહે સ્વીકારે છે. તેમનો ઉત્તરવયમાં મોટા ભાગે મેડ-
પૂતામાં વાસ હતો અને ત્યાંજ દેહત્યાગ થયો હોય. ત્યાં એક પડી ગયેલ
ખડેરને આનંદધનજીનો ઉપાશ્રય એમ કહેવામાં આવે છે. ત્યાંના લોકો
કહે છેકે આ ઉપરાંત મેડતામાં આનંદધનજીનો સ્તૂપ (શ્વયુસ્તંભ) હતો
પણ તેનો પત્તો ગળતો નથી. તેઓ સત્તરમી સદીના મધ્યભાગ સુધી
હતા એ હકીકત અનુમાનથી પુષ્ટ થાય-તેમ છે.

જ્ઞાનસારજી જણાવે છે કે સં. ૧૮૨૫ થી આનન્દધન ચોવીશી-
પર મેં વિચાર કરવા માંડ્યાં. સં. ૧૮૬૬ સુધી પણ વિચારતાં-વાંચતાં
અનુભવતાં એ 'ચોવીશી' યથાર્થ ન સમજાઈ શકી, છેવટતો હવે તો
દેહ પડશે, માટે જેટલું જેમ સમજાયું છે તેમ તો લખું એમ કહી
સં. ૧૮૬૬ માં વર્તમાનમાં જે ભીમસી માણેકદ્વારા અર્થ પ્રસિદ્ધ થયા
છે તેવા લગભગ લખ્યા. ને તે ભાદરવા શુદ્ધિ ૧૪ નાં દિવસે પૂર્ણ કર્યા.
તેમાં પોતે જણાવે છે કે:—

આશય આનન્દધન તણો, અતિ ગંભીર ઉદાર,
બાલક બાંહ પસારીને, કહે ઉદ્ધિ વિસ્તાર.

૨૮૯ વિનયવિજયજી*.

(૫૪૪) + સૂર્યપુર ચૈત્યપરિપાટી સં. ૧૬૮૯ (સુરતનાં મંદિરોનું વર્ણન).

આદિ—

પૂજ્યે પૂજ્યે પ્રથમ તિથંકર્યે, ત્રિભુવન ત્રિભુવનદીપક દેવ તો
સેવ કરે મન રંગસ્યું એ, સૂરતિ સૂરતિ-પુર સિણુગાર કે
પૂજ્યે પ્રથમ તીથંકર્યે.

*

*

*

*

* (વિનયવિજયજીના ગુરૂ કીર્તિવિજય સંબંધમાં જણાવવાનું કે
વીરમગામમાં વીરજીમલિક નામનો એક વજીર રહેતો હતો તે જાતે પોર-
વાલ હતો અને પોતાની સાથે કાયમને માટે પાંચસો ઘોડેસ્વારો રાખતો
હતો. વીરજીનો પુત્ર સહસકરણ મલિક થયો તે પણ પ્રસિદ્ધ હતો. અને
મહમ્મુદશાહ (રાજ્યકાલ ઈ. સ. ૧૫૩૬ થી ૧૫૫૪) બાદશાહનો મંત્રી
હતો. સહસકરણને ગોપાલજી, અને કલ્યાણજી નામના પુત્રો હતા. એક
પુત્રી પણ હતી. ગોપાલજીએ બ્રહ્મચર્ય સેવી સાધુસમાગમ રાખી દીક્ષા
લેવાની ઇચ્છા કરી. અમદાવાદ જઈ હીરવિજયસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી અને
સાથે પોતાના ભાઈ કલ્યાણજી તથા બહેનને પણ દીક્ષાનો વિચાર કરા-

અતે—

તપગચ્છિ હીર સમાન ગણધર વિજયસિંહ સરિંદ એ
તસ ગચ્છભૂષણતિલક વાચક કીર્તિવિજય સુખકંદ એ,
તસ ચરણુ સેવક વિનય ભગતંધ યુષ્યા શ્રી જિનરાજ એ,
સસિકલા સંવત વર્ષ વચુનિધિ દલ્યા વંછિત ધ્રાજ એ. ૧૪
—પ્રા. તી. સં. પૃ. ૧૮૯-૧૯૪.

વરાની દીકા લેવડાવી. ગોપાલજીનું નામ સોમવિજય રાખ્યું કે જે પછીથી
પ્રસિદ્ધ ઉપાધ્યાય થયા, કલ્યાણજીનું નામ કીર્તિવિજય રાખ્યું કે જે
પછીથી ઉપાધ્યાય અને આપણા કવિના ગુરુ થયા. બહેનનું નામ વિમ-
લશ્રી રાખ્યું. આ વખતે સાથે સાથે શાહ ગણજીનામના ગૃહસ્થે, ધન-
વિજયે અને તેની સાથે તેના બે ભાઈ કમલ અને વિમલ તથા તેમના
માતપિતાએ, તથા તે ઉપરાંત સદયવચ્છ ભણુશાળી, પદ્મવિજય, દેવવિ-
જય અને વિજયદર્પ મળીને એકંદર અદારે દીક્ષા લીધી. જુઓ સૂરી-
શ્વર અને સમ્રાટ પૃ. ૨૧૭-૨૧૮. આ કીર્તિવિજયથી ખીજા કીર્તિ-
વિજય કે જેણે વિજયસેનસરિ પાસે દીક્ષા લીધી ને જે વિજયસિંહ-
સરિના સંસારપક્ષે ભાઈ થાય ને જેને સં. ૧૬૭૦ માં પંડિતપદ મળ્યું
હતું તે જુદા છે. આપણા કવિ વિનયવિજયના પિતાનું નામ તેજપાલ
અને માતાનું રાજશ્રી હતું, તેમણે સંસ્કૃતમાં કલ્પસત્રપર સુખઓધિકા
નામની દીકા સં. ૧૬૯૬ જેઠ શુદ્ધ ૨ ગુરને દિને, લોકપ્રકાશ નામનો
મહા ગ્રંથ સં. ૧૭૦૮ જેઠ શુદ્ધ ૫ જુનાગઢમાં, હેમલઘુપ્રક્રિયાનો વ્યાક્ર-
રણ ગ્રંથ સં. ૧૭૧૦ માં સ્વોપન દીકા સહિત રાધનપુરમાં, નયકર્ણિકા
નામનો નયપર ૨૩ શ્લોકનો કુટો અધ્યયન દીવમાં, અને શાંતિસુધારસ
ભાવના નામનો જુદા જુદા રાગેમાં સંસ્કૃતમાં ૧૬ ભાવનાઓ પરનો ગ્રંથ
રચેલા છે. સંસ્કૃતમાં એક વિરહિ નામે આનંદશેષ વિજયનાનંદસરિ પર
સં. ૧૬૯૪ માં લખેલી છે તે અપ્રસિદ્ધ છેનેજની પ્રત મુનિશ્રી અમરવિજયજી
પાસે છે; અને પછીથી વિજયપ્રભચરિ પર લખેલી બીજી વિરહિ નામે હિંદુત
જોધપૂરથી પોતાના આચાર્ય પર મુરત મોકલી છે તેમાં આશ્ત્ર, સિદ્ધપુર,

(૫૪૪ ક) નેમિનાથ ભ્રમરગીતા સ્તવન સં. ૧૭૦૬ બાદપદ;
(૨૭ કડી)

આદિ—

દહા.

સમુદ્રવિનય કુલિતિલક, માતા શિવાદેવી નંદ,

બાલચલ્યારિ સદા, નમીય નેમિનિશુંદ.

૧

અમદાવાદ, વડોદરા, બચ્ચ અને પંચી મુરતનું સુંદર વર્ણન કર્યું છે. તે પ્રાચીન કાવ્યમાળામાં પ્રકટ થયું છે. તે માટે જુઓ વિસ્તરિતવિવેચી-શ્રી જિનવિનયજીવિત. તેમનો એક શિલાલેખ મળ્યો છે તે આ પ્રમાણે છે:— સં. ૧૭૧૦ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૬ ગુરુને દિને શત્રુંજય ઉપર ઉગ્રસેન (આચાર્યશ્રી) વારી ઓસવાલ જ્ઞાતીય વૃદ્ધશાખીય અને કુલાડગોત્રીય સાં વર્ધમાન (સ્ત્રી વાલ્હાદે)ના પુત્ર સાં માર્ગસિંહ, રાયસિંહ, કનકસેન, ઉગ્રસેન અને ઋષભદાસ આદિએ સા. જગત્સિંહ અને જીવણદાસ પ્રમુખ પુત્રાદિ પરિવાર સહિત પોતાના પિતા (વર્ધમાન)ના વચનથી તેના પુત્ર માટે આ સહસ્ત્રકૂટ તીર્થ કરાવ્યું અને પોતાનીજ પ્રતિષ્ઠામાં પ્રતિષ્ઠિત કર્યું. તપગચ્છાચાર્ય શ્રી હીરવિનયસૂરિના પટ્ટધર આચાર્ય વિનયસેનસૂરિના શિષ્ય વિનયદેવસૂરિ અને વિનયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી, હીરવિનયસૂરિ શિષ્ય મહોપાધ્યાય શ્રી કીર્તિવિનયગણિના શિષ્ય ઉપાધ્યાય વિનય-વિનયજીએ એની પ્રતિષ્ઠા કરી. આ કાર્યમાં શત્રુંજય તીર્થ સંબંધી કાર્યોની દેખરેખ રાખનાર પંડિત શાંતિવિનય ગણિ, દેવવિનયગણિ અને મેઘવિનયગણિએ સહાયતા કરી છે. આ લેખ અરતરવસહી ટુંકમાં આવેલા શેઠ નરમી કેશવજીના મંદિરના ગર્ભાગારની બહારના મંડપમાં, દક્ષિણ દિશા તરફની દિવાલ ઉપર એક શિલાપટ્ટમાં ૪૩ પંક્તિમાં કોતરેલો છે. શત્રુંજયના શિલાલેખોમાં, આ સૌથી આધુનિક છે.” જુઓ લેખાંક ૩૨ પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ-શ્રી જિનવિનયજી સંપાદિત.

આના સંબંધમાં કેટલીક દંતકથાઓ છે તે માટે મેં વિસ્તારથી નયકળિકાની મોરી પ્રસ્તાવનામાં વિનયવિનયજીનું ચરિત્ર આપ્યું છે

વિનયવિજયજી. અંકારમી સદી.

તીર્યકર બાવીસમો, યાદવ કુલિ શિલુગાર,
રાજમતી મનિ વાલહો, કરણુરસ ભુંગાર.
મુનિમનપંક્તિ ભમરલો, ભવભય બેદણુહાર,
ભમરગીત ટોડર કરી, પૂજું બંધૂ મોરારિ.

૩

હાલ ફાગની.

પ્રણમીઅ સરસતી વરસતી, વચન સુધારસ સાર.
તેમિ જિણેસર ગાઈઈ, પાછઈ હરપ અપાર.
જાન લેઈ જવ આવીઆ, યાદવ તોરણુ બારિ,
ગોપિ ચઢી તવ નિરપઈ, હરખે રાજુલ નારિ.

૪

x

x

x

x

અંતે—

દ્વલો.

તેમજી રાજુલ પ્રીતિ પાલી, ચિરહની વેદના સવ ટાલી,
મુખ ધણું મુગતિનાં વેગિ દીધાં, તેમનાં વિનયથી કાજ સીધાં. રપ
ફાગ.

શ્રી વિજયદેવ સુરિધર તપગઢનો શિલુગાર,
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર જયવંતા તસ પટોધાર.
શ્રી કીર્તિવિજય ઉવગ્રામનો પામી ચરણુ પસાય,
યદુપતિના ઇમ વાચક વિનયવિજય ગુણુ ગાય.

૨૬

તેમાં જુઓ.) તેમણે કેટલાક અથો જ્ઞાનકેશમાં પોતાની માતાના શ્રેય-
સર્થે મૂંઝા દતા એમ જણાય છે. આ પૈકી એ અંથોની પ્રતિઓ પાઠ-
ણના હાલાભાઈ બંડારમાં દાખજા ૬૨ અને ૧૨ માં હાલ મોજુદ છે.
તેમાં પહેલી જુદી જુદી કથાઓની પાનાં ૩૯ ની પ્રતિ છે અને બીજી
જાતાધર્મ કથાના મૂળની પ્રતિ પાનાં ૯૬ નો છે તે દરેકની અંતે સ્વદ-
સ્ત લિખિત કારિકાનો એ શ્લોક છે કે:—

શ્રી કીર્તિવિજય યાચક શિષ્યોપાધ્યાય વિનયવિજયેન ।
નિજજનનો શ્રેયોડયં ચિત્કોશે પ્રતિરિયં મુક્તા ॥ ૧ ॥

ભેદ સંયમતણા ચિત્ત આણો માન સંવતતણું એહ જાણો,
વરસ છત્રીસનો વર્ગમણ, ભાદ્રવે પ્રભુ યુગ્યો સાતુદ્ધલ. ૨૭

—એ પત્રમાં બીજી કૃતિઓ સાથે ચર્ચ કૃત્ત પત્ર ૭-૧૨. મેં.

લા. વડો. નં. ૪૬૫૪. ના. બં.

—આમાં નેમિરાજમતિનું વર્ણન છે. સા. બં. પાટણ.

(૫૪૫) પટ્ટાવલિ સજ્જાય. સં. ૧૭૧૦ પછી.

આદિ—

અક્ષાણી વાણી દિઓ, આણી અધિક સનેહ,	
હું સેવક છું તદ્દમ તણો, મન અવધારો તેહ.	૧
ગુણ બોલીસ ગણધર તણા, જિહા કરિસિ પવિત્ર,	
ગંગાજલ પરિ નિરમલાં, જેહના સરસ ચરિત્ર.	૨
ગુણ પરિ વાડી વેલિનું, મંત્ર નમું મહાવીર,	
ફલદાયક તેહ જેહથી, પસરિ ગૂંહિર ગંભીર.	૩
ઈંદ્રભૂતિ આદિ નમું, ગુરૂ ગણધર ધન્યાર,	
સયલ સૂત્ર જેણિં રચ્યાં, જિન શાસન જયકાર.	૪
ગણધરમાંહિ પાંચમો, નમો સુધર્મા સ્વામિ,	
પાટપરંપર જેહની, વર્તિ ગુણ અંભિરામ.	૫

*

*

*

*

સારપછી જ'ખૂથી તે હીરવિજયસૂરિ સુધીની પરંપરા આવે છે
તેમાં પોતાના ગુરૂ કીર્તિવિજય સંબંધી હકીકત નીચે પ્રમાણે આપે છે:—
વલી જુઓ ગુરૂની પુજ્યાઈ, ગોપાલ નઈ કલ્યાણ,
મલિક સહસકરણના, કુંચર ધર્મ મર્મના બાંણ,
બાર વરિસ કુંચર ગોપાલઘ, અધિકી કીધી વાત,
જ'ખૂપર લીધું ચોથું વ્રત, દુઃખ આણુઈ મનિ તાત. ૬૧
અનુમતિ નવિ પામઘ, માય બાપની તેહ,
લૂખઘ મનિ વસિઆ, સિવ કુમાર પરિ ગેહ,

પણિ કેતે વરસે માય બાપ અભાવઈ,
દિખ્યાનિં હેતિં રાજનગરમાંહિ આવઈ,

ત્રુટક.

રાજનગરિ આવ્યા ભગનીપતિ સહા હનુઆ આવાસિં.

વસતા પુરુષ ધણાનિં કીધો સંયમતો ઉલ્હાસ,

છ મહિના ફૂલેકે ફૂરીઆ ધન છત્રીસ હજાર,

રૂપધઆ ત્યારઈ ખરયાણા, દીખ્યામહોત્સવસાર.

૬૨

જગગુરુનઈ હાથઈ, સાથઈ જણુ અઢાર,

દોષ બધવ ભગનિ, ત્રિણિ ત્રિભુવન સાર,

માધવી વિભવશ્રી, સોભવિજય ઉવગ્રાય,

શ્રી કીર્તિવિજય ગુર, હુયા વાયકરાય.

ત્રુટક.

હઆ વાયક શિષ્ય જેહના, વધી અનેક યતેરા,

શ્રી હસ્યાણુવિજય વાયક બુધ, રામમાંણુ ગુર કેરા,

પ્રણિપરિ શિષ્ય અનેક નીપાયા, તપ વલિ બહોલા કીધી,

ભાદ્રવા સુદિ ઇચ્છારસ દિવસઈ, ઊનામાંહિ સીધી.

૬૩

પછી વિજયસેનસરિ, વિજયદેવસરિ, અને વિજયપ્રભસરિની હકી-

કત આપી છે, પછી છેવટે.

કવસ.

એ વીર જિનવર પદ્મીપક, મોહણપક ગણધરા,

કૃત્યાણુપ્રારણુ દુષ્પનિવારણુ, વરણુઆ જગિ જયકરા,

હીરવિજયસરિ સીસ સુંદર, કીર્તિવિજય ઉવગ્રાય એ,

તસ સીસ ઈમ નિસદીસ ભાવઇ, વિનય ગુરુગુણુ ગાય એ. ૭૨

—આમાં વિજયપ્રભસરિ પદ્મપર સ્થાપ્યા એ વાત છે અને તે

ખીના સં. ૧૭૧૦ માં બની તેથી આ સગ્રાય તે સં. ૧૭૧૦ પછી

સ્થાપેલી સિદ્ધ થાય છે.

(૫૪૬)+ ઉપધાન સ્તવન.

(ઉપ એટલે પાસે—ગુરુ પાસે, અને ધાન એટલે ધારણ કરવું—
નવકાર આદિ મૂત્રોત્તે શાસ્ત્રોક્ત વિધિ મુજબ ગુરુને મુખેથી અદણ કરવાં—
એમ ઉપધાનનો અર્થ છે. ઉપધાન વદન કરવાથી જિનાજ્ઞાનું આરાધન,
તપથી કર્મશોષણ, અસારભૂત શરીરમાંથી સારઅદણ, શ્રુતબક્તિ, ઇન્દ્રિય-
નિરોધ, કપાયનો સંવર, ધર્મધ્યાન આદિ અનેક લાભ થાય છે એમ
અતાવ્યું છે.)

આદિ—

ઢાલ ૧ લી—દેશી તુટકની.

શ્રી વીર જિજ્ઞેશ્વર સુપરેં દીર્ઘ ઉપદેશ,
સુણે બાર પરપદા, નહિ પ્રમાદ પ્રવેશ,
સુણુજેરે આવક જો વહિઈ ઉપધાન,
નવકાર ગણ્યા તો સુઝે મુગુણ નિધાન.

૧.

*

*

*

*

અતે—

કલસ.

શ્રી વીર જિજ્ઞેશ્વર ઉપધાન વિધિ ઉમ ભવિકહિત હેતે કહે,
મહાનિશિથ સિદ્ધાંતમાંહે સુલભજોધિ સદ્વહે,
આરાધીએ ઉપધાન વહેતાં ચ્યારે ભેદે ધર્મ એ,
દાનશીલ તપભાવ સુભગ તે પામીએ શિવશર્મ એ.
અઘટધાટ શરીર હોય તે ધાટમાંહે આવે ઘણો,
ખમાસમણ મુહપત્તિ કિરિયા જાણે વિધિ આવકતણો.
ઉપધાનના ગુણ કહું કેતા કહેતાં નાવે પારએ,
હોય સંકલ આવકતણી કિરીઆ ઉપધાને નિરધારએ.
તપગચ્છનાયક સુમતિદાયક શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ એ,
પુન્ય પ્રતાપે અધિક દિનદિન જગત જાસ જગીશએ,
શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાય સેવક વિનય ધણિપરે વિનવે,
દેવાધિદેવા ધર્મહેવા દેજો મુઝ ભવોભવે.

૧.

૨.

૩

—પ્ર૦ ઉપધાનવિધિમાં પ્ર. શા કુંવરજી આણુંદણ ભાવનગર.

(૫૪૭)+ ધર્મનાથ સ્તવન. લઘુ ઉપગિતિ ભવપ્રપંચ સ્તવન. સં.
૧૭૧૬ સૂરતમાં

આદિ— દ્વિઠા.

ચિદાનંદ ચિત્ત ચિંતનું, તીયકર ચોવીસ
જગડપકારી જગતગુરુ, જ્યોતિરૂપ જગદીશ. ૧
આપે આપ વિચારતાં, લહીએ આપ સ્વરૂપ,
પ્રગટ મમતા નૃષ્ટ છપે, સમતા અમૃતકુંપ. ૨

અંતે—

અર્તરિસો સોલોત્તરર્થ, સૂરતિ રહી સુમાસ,
તવન રમ્યુ મઈ અલ્પમતિ, આતમગ્ધાન પ્રકાશ. ૧૩૭
શ્રી વિજયદેવસુરિંદ પાદિ, શ્રી વિજયપ્રભસુરિ,
શ્રી કીર્તિવજય વાંચકતરો, વિનયવિજય રસપુરિ. ૧૩૮
(પ્ર. કા.)

૧-૧૨ આ. ક. ચિં. સં. ૧૭૨૯ માધ વદિ ૪ રવિ.
પાતાં. ૬. પ્રે. ૨.

(૫૪૭ક) નેમિનાથ બારમાસ સ્ત. (૬૬૨૭) સં. ૧૭૨૮ રત્નેરમાં
(ઓધવ માધવનઈ કહો-એ દેશી.)

આદિ—

પંચીઅગરે સદેસો, કદયો નેમને એમ
છટ્ટી છેલ ન દીલ્લ, નવ બવનો પ્રેમ. પંચીઅગરે
માગસિર માસર્થ મોદિક, મોહનીએ મન,
ચિનમાંદિં લાગી ચટપટી, બાવર્થ કદક ન અન્ન. પં. ૨
x x x x

અંત—

નેમિ રાગુલ બેદુ મિલ્યાં પામ્યાં સુખ અનંત
વિનય સદા સુખ પાંખીર્થ, બજતાં બગવંત, ૨૬

સંવત સતર અઢાવીસઠ, રહી રાંતેર ચોમાસ,
રાજુલ નેમિ સંદેસડો, ગાયો હરખ ઉલ્લાસ.

૨૭

(તીર્થમાલા સાથે—પ્ર. કા.)

(૫૪૮)+ પુણ્યપ્રકાશ (આરાધના)નું સ્તવન. સં. ૧૭૨૯ રાંતેર
ચોમાસું વિજયદશમી.

આદિ—

ઢાલ.

સકલ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય,
સહયુર સામિણિ સરસતિ, પ્રેમે પ્રણમું પાય.

૧

ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલાતણો, નંદન ગુણગંભીર,
શાસનનાયક જગિ જયો, વહ્નિમાન વડવીર.

૨

*

*

*

*

અંતે—

કલશ.

ધ્ય તરણુતારણુ સુખકારણુ દુખનિવારણુ જગ જયો,
શ્રી વીરજિનવર થુણુતાં અધિક પુનિ ઉલટ થયો,
શ્રી વિજયદેવસૂરિંદ પટધર તીરથ જંગમ ધણિ જગેં
તપગણપતિ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સૂરિ તેજેં ઝગમગેં.
શ્રી હીરવિજયસૂરિ શીષ વાચક શ્રી કીર્તિવિજય સુરતર,
તસુ શિષ્ય વાચક વિનયવિજયે થુણ્યો જિન ચોવીસમો.
સંવત સત્તરે ઉગણત્રીશમેં રહિ રાંતેર ચોમાસએ
વિજયદશમિ વિજયકારણુ કીયો ગુણુ અભ્યાસએ.
નરભવઆરાધન સિદ્ધિસાધન સુકૃતલીલવિલાસએ
નિર્જરા હેતેં તવન રચિઉં નામે પુણ્યપ્રકાશએ.

—પ્ર૦ સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૨૧૮ થી ૨૨૫.

(૫૪૮ક) ૧૪ ગુણુસ્થાનક વીર સ્ત.

આદિ—

ચોપાઠ

વીર જિનેસર પ્રણમીય, શાસનનાયક સિદ્ધિઉપાય,
ગુણકાંણા અનુગતિ આચાર, કહિંમ્યું શાસ્ત્રતણે અનુસાર.

*

*

*

*

૧

અતે—

શ્રી વિજયદેવ સુરિષ્ટ સોદાકરણ, શ્રી વિજયપ્રભસુરિ તપગછરામ,
શ્રી વિજયરત્નસુરી તાસ પદ પ્રગટીયા, લહી જસવાસ સોભાગ તામ, ૬
જગતગુર હીરગુર શિષ્યગુણ રમણુનિધિ, કીર્તિવરવિજય ઉવઝાયરાયા,
સીસ તસ વિનય ઉવઝાયધમભક્તિસું, બણીય ગુણકાંણુ શ્રીવીરગાયા. ૭૩

૩—૧૭ આ. ક.

—મુઆવિકા ધનકુંઞ્ચર બાઇ પદનાયે સંવત્ ૧૮૦૭ ના વર્ષે
બાદવા વદિ ૮ બુધે લખિતં. (પાછળથી બીજાએ ઉમેર્યું છે. સાવક
વેલછ નાથા પદનાયે થરેવાસી શ્રી કછદેશનો ગામ સીદ્ધાણુ મધે સંવત્
૧૯૧૬ નો વરશે.) ૪—૧૩ અનંત.

(૫૪૯)+ છ આવશ્યક સ્તવન.

આદિ—

દ્વદા.

ચૌવીસઈ જિન ચિંતવી ચગુર ચેતના કાજ.

આવશ્યક જિણું કપદિયા, તે યુણસ્યું જિનરાજ.

અતે—

કલસ.

તપગચનાયક મુગતિદ્રયક, શ્રી વિજયદેવ સુરીશ્વર,

તસ પદદીપક મોહજીપક, શ્રી વિજયપ્રભ સુરિગણુધર,

શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયા સેવક, વિનયવિજય વાચક કહે,

પગવશ્યક જોડ આરાધે, તેડ સિવસંપદ લહે.

—પ્ર. સજ્જન સન્મિત પૃ. ૨૧૫ થી ૨૧૮

(૫૫૦)+ પંચકારણ (પંચસમવાય) સ્તો—સ્યાદવાદ મુચક મહાવીર

સ્તો સં. ૧૭૪૨.

આદિ—

દ્વદા.

સિદ્ધારયમુત વંદીઈ, જગદીપક જિનરાજ

પશુતત્ત્વ સવિ જાણીઈ, જમ્ આગમથી આગ.

અતે—

કલશ.

ધ્યે ધર્મનાયક મુગતિદાયક વીર જિનવર સંયુક્તો,
 સેં સતર સંવત વહિલોચન વર્ષ હર્ષ ધરી ધણો,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીદ પઠધર શ્રી વિજયપ્રભસૂરિદ એ,
 શ્રી કીર્તિવિજય વાયક સીસ ધણિપરે, વિનય કહે આણંદએ. ૫૮

—પંચખોલકારણુ સ્ત. સં. ૧૮૮૫ ભાદ્રવા શુ. ૧૦ ૨-૧૮

આ. ક. ૪-૧૨ આ. ક., પ્ર. કા. નં. ૭૯

પ્ર૦ રત્નસમુચ્ચય પૃ. ૧૯૦, ચૈત્ય૦ આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૬૫

સન્નન સન્નિત્ર પૃ. ૩૨૪ થી ૩૨૯

(૫૫૦૬)+ આદિનાથ વિનતિ.

આદિ—

પ્રણમી સદ્ગુર પાએ, શેત્રુંજી ધણી, શ્રી રિસહેસર વીનવું એ.
 ત્રિભોવનનાયક દેવ, સેવક વિનતિ, આદેસર અવધારીએ.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયરે સેવક ધણિપરે, વિનય કરીને વિનવું એ. ૩૦

પ્ર. કા., ૩-૧૨ માં. પ્ર૦ સઝાવપદ સં. પૃ. ૯૩

(૫૫૦૭)+ પચ્ચખાણુની સ. ૨ ઢાલની.

આદિ—

ધૂર સમરૂં સામિનિ સરસતી, સરસ વચન અમૃત વરસતી,
 પચ્ચખાણુનો ભણીશ વિચાર, જે સિદ્ધાંતે બોલ્યા સાર. ૧

x

x

x

x

અતે—

આહાર એહ વિચાર ભણી, પચ્ચખાણુ સુધા ધરો,

શ્રી કીર્તિવિજય વાયક સીસ ધણિપરે, વિનયસયલ સંપત્તિ વરો. ૧૭

—પ્ર૦ પંચ પ્રતિક્રમણુ સૂત્ર. જૈ. શ્રે. મંડળ પૃ. ૫૨૫-૫૨૭.

(૫૫૦ગ)+ આંખિસ સ.

આદિ—

સમરી શ્રુતદેવી સારથ, સરસ વચન વર આપે સદા,
આંખીસ તપનો મહિમા ધણો, ભવિજન લાવયત્રી તે સુણો. ૧

અતે—

આંખિસ તપ ઉદ્દૃષ્ટો કલો, વિવનવિઢારણુ કારણુ લલો,
વાચક કીર્તિવિજય સુપસાય, માખે વિનયવિજય ઉવઝાય. ૧૧

(૫૫૧)+ વિનયવિજ્ઞાસ સુંદર ૩૭ પદોનો સંગ્રહ.

પ્ર૦ ભી. મા., સગ્રાપપદ સંગ્રહ.

(૫૫૧ક)+ ભગવતીસૂત્ર સઝાય. સં. ૧૭૩૮ રાનેર ચોમાસું.

આદિ— કપુર હોખે અતિ ઉજયોરે—એ દેશી.

વંદિ પ્રેમશ્યું રે, પુછે ગૌતમ સ્વામ
વીર જિનવર દિત કરીરે, અરથ કહે અભિરામ રે ૧
ભવિક સુણુજ્યો ભગવર્ત અંગ, મનઆણી ઉછંગરે ભ૦

અતે—

સંવત સતર અઢત્રીસમેરે. રલા રાનેર ચોમાસ,
સંધે સૂત્ર એ સાંમશ્યું રે, પાંખો મન ઉલ્લાસ. ભ૦ ૧૭
વિધિ સધલી એ સાયવીરે, પૂજા ભક્તિ આપાર,
અંગપુંજણા સાયચારે, શક્તિતણો અનુસારરે. ભ૦ ૧૮
કીર્તિવિજય ઉવઝાયનેરે, સેવક કરેરે સગ્રાય,
એણીપરે ભગવતી સૂત્રનારે, વિનયવિજય ગુણુગાયરે. ભ૦ ૧૯

—મારી પાસે છે. આ. ક. સગ્રાપ પદ સં. ૫. ૧૬૨.

પાઠાંતર—પૂજા ભક્તિ પ્રભાવનાશ્ચ, તપ કિરિયા સુવિચાર
વિધિ એમ સધલો સાયચોરે, સમયતણે અનુસારરે.

૫૫૨) અધ્યાત્મગીતા (ગાયા સંખ્યા ૨૪૨ શ્લોક ૩૩૦)

(૫૫૩)+ ચોવિસી—૨૪ જિનપર ૨૪ સ્તવન.

આદિ— ૭ખીલે લાલન એ દેશી.

શત્રુંગ શિરશેઠર દુખહર આદિજિણુંદ, સોભાગી સુંદર
મરૂદેવીનો નદન, સુખસુરતરનો કંદ, રમો મનમંદિર.

૧

* * * *

અંતે— વીરજિનસ્તં

ભોલીડા હંસારે વિષય ન રાચીએ—એ દેશી.

સિદ્ધારથનારે નંદન વીનવું, વીનતડી અવધાર,
ભવમંડપમારે નાટક નાચિયો, હવે મુજ દાન દેવડાવ
હવે મુજ પાર ઉતાર.

સિ. ૧

* * * *

વાચકશેખર કીર્તિવિજય ગુરૂ, પામી તાસ પસાય
ધર્મ તણેરસ જિનચોવીસમા વિનયવિજય ગુણુગાય.
—ચોવીશી વીશી સંગ્રહ.

સિ. ૫

(૫૫૪)+ વીશી—૨૦ વિહરમાન જિનપર ૨૦ સ્તં

આદિ—

કેદારો—નયરી વિનીતામાંહી તુમ છો રાચારે—એ દેશી.

પહેલા શ્રીમંધર સ્વામી સ્તં

સીમંધર સ્વામી સુણજો વિનતિ કીજેરે, સ્વામી વિનતિ કીજે.

દરિસણુ દયા કરી અહાને દીજેરે, સ્વામી.

× × × ×

અંતે— કલશ

રાગ ધન્યાશ્રી—નયરી અયોધ્યાથી સંચર્યોએ—એ દેશી.

વંછિત દાયક સુરતરએ, વિહરમાન જિન વીશ,

નમો ભવિ ભાવશુંરે.

રિદ્ધિસિદ્ધ સવિ સંપન્નેએ, પૂગે મનહ જગીશ—નમો

* * * *

શીળદેવ પંડિત રચ્યોએ, એકવીસ ઠાણું જેલ
 તે જોઇ અનુક્રમ ક્લોએ, શ્રી જિનવરનો એલ. નમો ૯
 બીજે ગ્રંથે દેખાયે એ, નામ કમપદ ફેર,
 તે પણ સાચા જિન વિનાએ, કુણુ દાખે શુદ્ધ શેર. નમો ૧૦
 શ્રી કીર્તિવિજય ઉવગ્રાપનોએ, વિનય વદે કરજોડ. ન.
 શ્રી જિનના ગુણુ ગાવતાં એ, લહિછી મંગલ કોડ. નમો ૧૧

—૯-૧૧ આ. ક.

શાશ્વતજિન લાપ. (ઉપરની વીણી સાથે આ એક પ્રતમાં મૂક્યું છે)
 અતે

કીરતિવિજય ઉવગ્રાપ ફેરે, લટીઈ પુણ્યપસાય,
 સાસતાજિન યુગર્થ ઇણિપરિ, વિનયવિજય ઉવગ્રાપ. મેરે. ૯
 —૫. શ્રી સંઘવિજયગણિ શિ. પં. ખેમાવિજય ગણિના સિંઠ
 ગણિ રૂપવિજય વાચનાર્થ તે વીણીની પ્રત. ૧૫—૧૧. આ. ક.

૨૮૯-૨૯૦ વિનયવિજય અને યશોવિજય.

(૫૫૫)+ શ્રીપાલ રાસ. સં. ૧૭૩૮.

આદિ—

દોહા.

કમપદેસિ કવિયણુ તણી, સરસનિ કરી શુપસાય,
 સિદ્ધચક્ર ગુણુ ગાવતાં, પૂર મનોરથ માય. ૧
 અલિયવિધન સવિ ઉપચમે, જાપનાં જિનચોરીય,
 નમતાં નિજગુરુ પયકમવ, જગમાં વધે જગીય. ૨
 ગુરુ ગૌતમ રાજગૃહી, આત્મા પ્રમુ આદેશ,
 શ્રીમુખ શ્રેણિક પ્રમુખને, ઇણિપરિ દે ઉપદેશ. ૩
 ઉપગારી અરિદંત પ્રમુ, સિદ્ધ બજો ભગવંત,
 આચાર્ય ઉવગ્રાપ તિમ, સાધુ સત્ત્વ ગુણવંત. ૪

દર્શન દુર્લભ જ્ઞાન ગુણ, ચારિત્ર તપ સુવિચાર,
સિદ્ધચક્ર એ સેવતાં, પામીજે બવપાર. ૫

ઘહિભવ પરભવ એહથી, સુખ સંપદ સુવિશાસ,
રોગ શોગ રૌરવ ટલે, જિમ નરપતિ શ્રીપાલ. ૬

પૂછે શ્રેણિકરાય પ્રભુ, તે કુણ પુણ્યપવિત્ર,
શ્રીફલૂતિ તવ ઉપદિશે, શ્રી શ્રીપાલચરિત્ર. ૭

(સિદ્ધચક્ર એટલે અર્હત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સાધુ, દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ એ નવ પદ:-આ નવપદના સેવનથી શ્રીપાલ રાજા કેટલી બધી મહત્તા પામ્યો એનું ચારિત્ર આમાં છે.)

x x x x

અતે—

તે તરીયારે ભાષ તે તરીયા એ દેશી.

તપગચ્છનંદન સુરતર પ્રગટયા, હીરવિજય ગુરરાયાળ
અકમ્પરસાહ જસ ઉપદેસેં, પડહ અમારિ વન્તયાળ. ૧

હેમસૂરિ જિનશાસન મુદ્રાઈ, હેમ સમાન કહાયાળ,
જસો હીરો જે પ્રભુ હોતાં, શાસનસોહ ચઢાયાળ. ૨

તાસપદ પૂર્વાચલ ઉદયો, દિનકરતુલ્ય પ્રતાપળ,
ગંગાજલ નિર્મલ જસ કીરતિ, સઘસેં જગમાંહે વ્યાપિળ. ૩

સાહસભામાંહિં વાદે કરીનેં, જિનમત થિરતા થાપીળ,
બહુ આદર જસ સાહેં દીધો, બીરદ સવાઈ આપીળ. ૪

શ્રી વિજયદેવસૂરી પટધારી, ઉદયા બહુ ગુણવંતાળ,
જસ નામ દસં દિશિં છેં આવું, જે મહિમાઈ મહંતાળ. ૫

શ્રી વિજયપ્રભ તસ પાટધારી, સૂરિ પ્રતાપેં છાજેળ,
એહ રાસની રચના કિધો, સુંદર તેહનેં રાજેળ. ૬

સૂરી હીરગુરની બહુ કિરતિ, કીર્તિવિજય ઉવઝાયાળ,
સીસ તાસ શ્રી વિનયવિજયવર, વાચક સુગુણ સુહાયાળ. ૭

વિદ્યા વિનયવિવેક વિચક્ષણુ, લક્ષણુ લક્ષિત દેહાજી,
 શ્રોભાગી ગીતારથ સારથ, સંગત સખરસ નેહાજી. ૮
 સંવત્ સત્તર અડત્રીસા વર્યે, રહી રાંતેર ચોમાસુંજી,
 મંધતણા આગ્રહથી માંડયો, રાસ અધિક ઉલ્લાસેજી. ૯
 સર્થ સમશત ગાથા (૭૫૦) વિરચી, પૂઠતા તે મુરલોકેજી,
 તેહના ગુણુ ગાવે છે ગોરી, મલી મલી થોકે થોકેજી. ૧૦
 તસ વિશ્વાસમાજન તસ પૂરણુ, પ્રેમ પવિત્ર કહાયાજી,
 શ્રી નયવિજયવિશુધ પદ્મેવક, મુજસવિજય ઉવઝાયાજી. ૧૧
 આગ યાકતો પૂરણુ કીધો, તાસ વચન સકેતેજી,
 તિથેં વલી સમકીન દૃષ્ટિ જે નર, તેહ તણુઈ દિત હેનેજી. ૧૨
 જે ભાવઈ એ બણુર્યેં ગુણુર્યેં, તસ ઘર મંગલમાલાજી
 બંધુર સિંધુર મુંદર મંદિર, મણીમય આક્રમમાલજી. ૧૩
 દેહ સખસ અમનેહ પરિ છે, રંગ અમંગ રસાલાજી
 અનુક્રમે નેહ મહોદય પદવી, લહેસ્મઈ જ્ઞાન વિશાલાજી. ૧૪

(૭૫૦ ગાથા મુઢી વિનયવિજયજીએ રાસ રાંતેરમાં રચ્યો, પછી નેઓ મં. ૧૭૩૮ માં સ્વર્ગરથ થયા ને રાસ અપૂર્ણ રહ્યો એટલે તેમના પ્રીતિપાત્ર એવા યશોવિજયજી મહોપાધ્યાયે બાકીનો ભાગ પૂરો કર્યો.)

—હવે શ્રી મહોપાધ્યાય વિનયવિજય ગણિ વિરચિતે પ્રાકૃતઅથે મહોપાધ્યાય થી યશોવિજયગણિ વિરચિતે શ્રીપાત્ર ચરિત્રે પ્રાકૃતઅથે અનુર્થ ખંડ સંપૂર્ણ મિતિ. ૪ સંવત્ ૧૮૧૫ વર્ષે શક્તિંગ માસે શુકલ-પક્ષે કીર્તીયા નિધી ગુરૂ વારે અનુર્માસિક રિયતો. મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી મુંદરસામાજ્ય ગણિ શિષ્ય સકલપંડિત પ્રવર પંડિત શ્રી ૫ શ્રી જ્ઞાનસામાજ્યગણિ તસ્ય શિષ્ય પપપંકસરોરહ એવિન-રંગસામા-જીવીજીનાયં શ્રી શ્રીપાત્રરાસ સંપૂર્ણ—શ્રીમવત્ ૫. ૫૧ પં. ૧૪ આ. ૬.

—મંથ ગાથા સર્વ મંથ ચોપાઈ ૧૯૦૦ સંવત્ ૧૮૮૭ રા શાકે ૧૭૪૮ પ્રવર્તમાને શક્તિંગમાસે શુકલપક્ષે દ્યુમ્યાં તિથી ગુરૂ સિખિતમ્ ૯૪-૧૧ ચોપાટલાય પ્રાગજી દરંચીતણા પાત્રે.

—સંવત્ ૧૮૮૦ ના વર્ષે કાલ્યુનમાસે કૃષ્ણપક્ષે દ્વિતીયાતીથે
ચંદ્રવાસરે લખીકૃતઃ—શ્રી ચલોડાનયરે. શ્રી છરાઉલા પાર્શ્વનાથજી પ્રાસા-
દાત્ શ્રી કલ્યાણમસ્તુ. આનો ચોથો ખંડ ખાનાં ૩૭-૧૫ મારી પાસે છે.
પ્ર૦ ભીમશી માણેક.

(૨૯૦) યશોવિજય (જશવિજય)

[ત૦ કલ્યાણવિજય-લાભવિજય-છતવિજય-નયવિજય શિખ્ય].
આ કવિ તાકિંકિશિરોમણિ, પ્રખર વિદ્વાન અને ધુરંધર પ્રભાવક
થયા છે. હેમચંદ્રાચાર્ય પછી સર્વશાસ્ત્ર પારંગત, સૂક્ષ્મદષ્ટા અને બુદ્ધિ-
નિધાન યશોવિજયજી જેવા જૈનશાસનમાં કોઈ થયેલ નથી. તેમના
સંબંધમાં લખતા પહેલાં તેમના પ્રગુરુ ગુરુ કલ્યાણવિજયજી માટે હકી-
કત મળી છે કે ગૂજરાતના પલખડી નામના ગામમાં પ્રાચ્યંશી સંઘવી-
આજડના પૌત્ર નામે રાજસીના પુત્ર ચિરપાલને ગૂજરાતના સુલતાન
મહમૂદશાહે (૧ લો બેગડો) લાલપુર ગામ ભેટ આપ્યું. તે ચિરપાલે
સં. ૧૫૬૩ માં લાલપુરમાં જિનમંદિર બંધાવ્યું. તે ચિરપાલના પૌત્ર
હરખાશાને ભાર્યા નામે પુંજથી દાકરશી નામે પુત્ર સં. ૧૬૦૧ આશો
વદ ૫ સોમવારે જન્મ્યો. તે દાકરશીને સં. ૧૬૧૬ ના વૈશાખ વદ ૨
ને દિને ત. હીરવિજયસૂરિએ મહેસાણામાં દીક્ષા આપી કલ્યાણવિજય
નામ આપ્યું, અને સં. ૧૬૨૪ ના ફાગણ વદ ૭ ને દિવસે પાટણમાં
વાચકપદ (ઉપાધ્યાયપદ) આપ્યું. વ્યાખ્યાનકળા ધણી સરસ હતી અને
ચારિત્ર ઉત્તમ પાળતા તેથી લોકોપર સારી છાપ પાડી શકતા. તેમણે
રાજપીપળામાં રાજ વચ્છત્રિવાડીની સભામાં આહ્વાન-પડિતોને જીત્યા
હતા. તેમણે ગૂજરાત, માલવ વગેરે દેશોમાં બહુ વિહાર કરી અનેક
તીર્થોની યાત્રા કરવા ઉપરાંત પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. (હાલ
જયપુર રાજ્યના) વૈરાટ નગરમાં અકબરના અધિકારી ઈંદ્રરાજે કરાવેલા
ઈંદ્રવિહાર નામે ભવ્ય પ્રસાદોમાં પાર્શ્વનાથની બિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી હતી
સં. ૧૬૪૪. આ પ્રસાદોમાંનું હાલ પાર્શ્વનાથ મંદિર કહેવાય છે તે

દિગંબરોના તાપામાં છે. આ પ્રાસાદની પ્રશસ્તિ કલ્યાણવિજયના એક પ્રમુખ વિદ્વાન શિષ્ય અને આપણા આ સુપ્રસિદ્ધ જૈન તાર્કિક અને મહાન લેખક યશોવિજય ઉપાધ્યાયના ગુરુ પંડિત નયવિજયના ગુરુ લાભવિજય ગણિએ રચી હતી. (જુઓ વૈરાટનો લેખ નં. ૩૭૯ પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ મુનિશ્રી જિનવિજયજી સંપાદિત.) ત્યાર પછી કલ્યાણ-વિજયજીએ ગુજરાતમાં વિહાર કર્યો.

હીરવિજયસૂરિના સ્વર્ગવાસ થયા પછી તેજ સાક્ષમાં એટલે સં. '૧૬૫૨ ના માગસર વદ ૨ ને સોમવારે તેમના ભક્ત ખંભાતના સંઘવી ઉદયકરજી વિજયસેનસૂરિના હાથે મહોપાધ્યાય કલ્યાણવિજય અને પંડિત ધનવિજયજીની વિદ્યમાનતામાં હીરવિજયસૂરિનાં પગલાંની પ્રતિષ્ઠા સિદ્ધાચલ ઉપર સ્થાપના કરી પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી. (વિશેષ માટે જુઓ સં. ૧૬૫૫ માં તેમના શિષ્ય જયવિજયજીએ (નં. ૧૯૨) રચેલો કલ્યાણવિજય રાસ-મંત્રી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા ભા. ૧ લામાં પ્રકટ થયેલ છે. અને સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ પૃ ૯૬ અને ૨૪૨ થી ૨૪૫. આ કલ્યાણવિજયજીએ ધર્મસાગરજીના ઝંઘડામાં પાટણમાં સારો ભાગ લીધો હતો. જુઓ ઐ. રા. સં. ભાગ ૪ થો હવે ઉપરોક્ત લાભવિજય વૈયાકરજી ચૂડામણિ હતા, અને તેઓ અકબર બાદશાહને મળવા હીરવિજયસૂરિ પોતાના ૧૩ સાધુઓ સાથે ગયા. તે પૈકી એક હતા. પૃ. ૧૦૬ સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ.)

યશોવિજયજી મહાપુરુષ-જ્ઞાનપુરુષ પ્રતાપી પ્રખર વિદ્વાન થઈ ગયા તે નિઃશંક વાત છે. શ્રીમદ્ હરિભદ્રસૂરિ જેવા વિદ્વાન જૈનશાસનમાં એક જ છે, અને તેમની પછી લગભગ એકહજાર વર્ષ પછી આ યશો-વિજયજી જૈનશાસનના સદ્ભાગ્યે અદ્વારમી સદીમાં ચયા. તેમણે પોતાના પવિત્ર જન્મથી કષ્ટ ભૂમિ, કષ્ટ જાતિ અને કયા કુળને અલંકૃત કર્યું હતું એની કાંઈપણ સત્ય દર્શકિત હજી સુધી જાણવામાં આવી નથી, તેમજ ક્યારે દીક્ષા લીધી, ક્યારે ન્યાયાચાર્યાદિ પદ પામ્યા અને કઈ કષ્ટ ત્રપતે .શી .શી શાસન-સેવાઓ બજાવી, ઇલાદિ વૃત્તાંત પણ અનુપલ-

બંધન છે; અર્થાત્ જૈનશાસનના આ મહાન્ વિચારક, પ્રભાવક અને દ્વિસસુક્ષ્મ પવિત્ર જીવનની વિસ્તૃત ચર્ચાથી ઘણાભાગે આપણે અજાત જીએ. આવા એક અસાધારણ મહાત્માના મહાન્ અને જગત્સંગળકર જીવનથી અપરિચિત રહેવું પડે તે શોચનીય છે. જો તેઓશ્રી મૂળ પરંપરામાં પદ્ધતિ આચાર્ય થયા હોત તો તો તેમના સંબંધમાં થોડાઘણા ઉલ્લેખ-એટલે દેશ, જાતિ, માતાપિતાનાં નામો તથા દીક્ષા વગેરેની સાલો ઇસ્તિદિ પદ્માવલિમાંથી અવશ્ય મળી આવત, પરંતુ તેઓશ્રી ઉપાધ્યાય પદ્ધતિ વિભૂષિત થયેલા હોવાથી પદ્માવલિમાં તત્સંબંધે કોઈપણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી.

છતાં પણ ‘સુજસવેલી-ભાસ’ એ નામની કુંક કૃતિ તેમના સંબંધે પોતાની ભક્તિ દાખવવા કે ભાવિ પ્રજ્ઞના ઉપકાર માટે-ગમે તે કારણે પાટણના સંઘના આગ્રહથી કાંતિવિજય નામના મુનિવરે યશોવિજયજીના ગુણગણનો પરિચય આપવા રચી છે, પણ દુર્ભાગ્યે સંપૂર્ણ પ્રત હાથ ન લાગતાં પાટણના ભંડારમાંના તૂટક પાનાંઓમાંથી એકજ પત્ર મળ્યો છે; તે પણ છેવટનો એક પત્ર મળ્યો છે; તે પરથી સત્ય અને વાસ્તવિક હકીકત જે મળી છે તે એટલીજ કે-તેઓ જયગાન ગાનારા એવા યાત્રક (ભોજક) અને ચારણભાટ આદિના ટોળાથી તથા સકલ-સંઘ સમુદાયથી વીંટાયેલા અમદાવાદ નાગપુરીય સરાહ (હાલ જેને નાગોરી સરાય કહે છે તે) પધાર્યા. ક્યાંથી અને શું કરીને પધાર્યા તે હકીકત આગલા અનુપલબ્ધ પત્રમાં હોવી ઘટે, પણ એમતો સમજાય છે કે કોઈ વિપક્ષી સાથે મહાન્ વિજય મેળવીને પધાર્યા હોય; તેમની કીર્તિ સાંભળી ત્યાંના સુઆ મહાત્માન (ગુજ્જરપતિ) ને જોવાની હોંસ થઈ, અને તેના કથનથી યશોવિજયે અઢાર અવધાન કરી ખતાવ્યાં જોઈ ખાતે ઘણો ખુશી થઈ તેમની પ્રશંસા કરી આડંબરથી વાજતે ગાજતે સ્થાનકમાં પધરાવ્યા. જિનશાસનની ઉન્નતિ-ખાસ તપગચ્છના સાધુની શોભા વંધી અને તેમની ‘અક્ષોભ પંડિત’ તરીકે ખ્યાતિ થઈ. ‘સકલસંઘે શ્રી વિજયદેવસૂરિને વિનતિ કરી કે તેઓ બહુશ્રુત લાયક

અને અન્નય અનુપમ વિદ્વાન હોવાથી ત્યાં રહેવા દેવા, અને પદ આપવું. ગચ્છપતિ નાયકે પણ એમજ ધાર્યું. પંડિતજી (યશોવિજયજી)એ સ્થાનક તપ-વીસ સ્થાનકની ઓળીનો તપ વિધિપૂર્વક આદર્યો. શુદ્ધ સંવેગથી પાળી સંયમ શુદ્ધ કર્યો; તે વખતે જયસોમ (આગળ જુઓ નં.) આદિ પંડિત મંડળે તેમનાં 'અદોષ ચરણ' એવ્યાં. ઓળીતપ પૂર્ણ થયા પછી વિજયપ્રમસૂરિએ સં. ૧૭૧૮ માં વાયક-ઉપાધ્યાયનું પદ તેમને આપ્યું. ક્રાંતિવિજયજી તેમના ગુણનું વર્ણન કહે છે કે:—

દાસ—આજ અમારે આંગણીયે—એ દેશી.

શ્રી યશોવિજય વાયકતણા, હું તો ન લહું ગુણ વિસ્તારો રે,
ગંગાજલ કણિકા થકી, એકના અધિક અછે ઉપગારો રે. શ્રી. ૧

વચન રચન સ્વાધ્યાદનાં, નયનિગમ આગમ ગંભીરો,
ઉપનિષદ જિમ વેદના, જસ કવિ ન લહે કોઈ ધીરો રે. શ્રી. ૨

શીતલ પરમાનંદિની, શુચિ વિમલસ્વરૂપા સાચીરે,
જેદની રચના અંદ્રિકા, રસિયા જણ એવે રાચીરે. શ્રી. ૩

લઘુભાંધવો હરિમંદનો, કસિયુગમાં એ થયો ખીજોરે,
છતા મધારથ ગુણ સુણી, કવિયણ બુદ્ધ કો મત ખીજોરે. શ્રી. ૪

પછી યશોવિજયનો સ્વર્ગવાસ ડોહાઈ ચોમાસું સં. ૧૭૪૩
રયા દત્તા ત્યારે થયું હતું તે જણાવે છે:—

સત્તર ત્રપાસે ચોમાસું રણા, પાક નગર ડોહાઈરે,
તિલાં મુરપટ્ટી અણસરી, અણસણ કરી પાતલ ઘોઘરે. શ્રી. ૫

મીન લલાઈ પાખતી, તિલાં યૂઝ અછે મુસનરોરે,
તે માંદિયી ધ્વનિ ન્યાયની, પ્રગટે નિજ દિવસિં પડુરોરે. શ્રી. ૬

વળી ગુણગાન કરે છે કે:—

સંવેગી સિરસેદરો, શુર જાનરણજો દરિયોરે,
ક્રમનતિમિર ઉઘટેલિવા, એનો આશ્વાજી દિનકરિયોરે. શ્રી. ૭

પછી પોતે લખવાનું કારણ આપી સુખસંવેલિ નામા બાસ પૂરી
કરે છે કે:—

શ્રી પાટણના સંઘનો, લહી અતિ આગ્રહ સુવિશેષિરે,
સોભાવી ગુણ દુલડિ, ઈમ સુજસવેલી મહેં લેધિરે.

શ્રી. ૮

ઉત્તમ ગુણ ઉદભાવતા, મહેં પાવન કીધી જીહા રે,
કાંતિ કહે જસ વેલડી, સુણતાં હુઈ ધન ધન દીહારે.

શ્રી. ૯

ડભોઈમાં તેઓ સ્વર્ગવાસ થયા પછી ત્યાં સમાધિસ્તૂપમાં તેમના
કોઈ શિષ્યે સં. ૧૭૪૫ માં કરેલી છે તેનો લેખ ધસાયેલો પણ હાલ
મોબૂદ છે:—

(૧) સંવત્ ૧૭૪૫ વર્ષે ॥ શા ॥ ૧૬૧૧

(૨) પ્રવર્તમાને માર્ગશીર્ષ માસે શુકલપક્ષે એકાદશી તિથિ ॥ ૭ ॥

(૩) શ્રી શ્રી હીરવિજયસૂરીશ્વર શિષ્ય । પં । શ્રી કલ્યાણવિજયગ

(૪) શિષ્ય । પં । શ્રી લાલવિજય ગ । શિષ્ય પં । શ્રી જીતવિ-

જય ગ । સોદર

(૫) સતીર્થ । પં । શ્રી નયવિજય ગ । શિષ્ય । પં । શ્રી જસવિજય

(૬) ગણીનાં પાદુકા કારાપિતા । પ્રતિષ્ઠિતા ડયં ।

(૭) તચ્ચરણસેવક...વિજયગણિના શ્રી રાજનગરે ॥

આ લેખ અમદાવાદમાં સં. ૧૭૪૫ માં કોતરાવેલો ને ડભોઈમાં
લઈ જઈ સ્થાપિત કરેલો. આ પરથી સં. ૧૭૪૫ ની સાલ તેમના
સ્વર્ગગમનની અત્યાર સુધીમાં ગણાતી, તે ભ્રમણા હતી એમ સિદ્ધ થયું છે.

તેમના જીવનની કંટલીક ઘટનાઓ અંતરંગ પ્રમાણથી મળી આવે
છે તેનો ઉલ્લેખ કરીશું. સંસ્કૃતમાંના પોતાના તર્કલાપમાં પ્રશસ્તિરૂપે
જણાવે છે કે “કાશીમાં પ્રથમતો પંડિતોએ પોતાને ‘ન્યાયવિશારદ’
નામનું ખિરદ આપ્યું હતું અને પાછળથી જ્યારે સો (૧૦૦) ગ્રંથો
રચ્યા ત્યારે ‘ન્યાયાચાર્ય’ નું મહાન પદ આપવામાં આવ્યું.” આ
ન્યાયાચાર્ય પદ આપાવનાર આ સો ગ્રંથો કયા તેનો તો હજી સુધી કાંઈ
પણ પત્તો મળતો નથી કારણકે જે ગ્રંથો હાલ મળે છે તે પ્રાયઃ કરીને
બધા કાશીથી આ દેશમાં આવ્યા પછીના કરેલા છે. કાશીમાં રચેલું
એકપણ પુસ્તક હજી સુધી હસ્તગત થયું નથી. આ ઉપરાંત ‘ભાષાર-

‘હસ્ય’ નામના સ્વરચિત્તં સં. અંથમાં પ્રારંભે કરેલા ઉલ્લેખથી જણાય છે કે તેઓત્રીએ “ રહસ્ય ” પદ્ધતિ અંકિત એવા એકસો આઠ (૧૦૮) અંથ રચવા ઇચ્છ્યા હતા. આમાંથી કેટલા રચ્યા તે સંબંધે કાંઈપણ હકીકત મળી નથી. માત્ર આમાંના સાધારહસ્ય, ઉપદેશ રહસ્ય અને નયરહસ્ય નામના ત્રણજ અંથો મળ્યા છે.

પાટણના એક ભંડારમાં એક છુટક પાનાપર કોઈએ ‘ સંવત્ ૧૭૬૭ વર્ષે કાતી શુદ્ધિ ૨ દિને પત્તન મધ્યે ઉપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય કૃત અંથા ’ આવા મથાળાવાળી નોંધમાં અચ્ચાર અંથોની ટીપ એ પ્રમાણે છે કે:-૧ વીરસ્તવટીકા શ્લોક સં. ૧૨૦૦૦, ૨ મિદ્ધાંતમંજરી ટીકા ૩ અક્ષરકાર ચૂડામણિ ટીકા ૧૪૦૦૦, ૩, કાવ્યપ્રકાશ ટીકા, ૫ અનેકાંત વ્યવસ્થા ૮૦૦૦, ૬ તત્ત્વશ્લોક વિવરણ, ૭ જ્ઞાનાર્ણવ, ૮ વેદાંતનિર્ણય, ૯ તત્ત્વાર્થટીકા, ૧૦ કૃપદષ્ટાંત વિશદકરણ, ૧૧ આનંદધન બાવીસી બાલાવબોધ. આ સિવાય બીજા અલ્પવ્ય અંથોનાં નામ ભંડારની ટીપોમાંથી જે જાણવામાં આવ્યા છે તે આ છે:

૧૨ અધ્યાત્મોપદેશ ૧૩ આત્મખ્યાતિ ૧૪ હંદ્યચૂડામણિ ટીકા ૧૫ જ્ઞાનસારચૂલ્કિ: ૧૬ તત્ત્વવિવેક ૧૭ ત્રિસુઅંશોક વિધિ: ૧૮ પ્રમા-રહસ્ય ૧૯ સ્યાદવાદ રહસ્ય ૨૦ માર્ગપરિશુદ્ધિ ૨૧ વિચારખિંદુ ૨૨ વિધિવાદ ૨૩ શક પ્રકરણ ૨૪ મંગલવાદ ૨૫ દ્રવ્યાશોક ૨૬ પતિજલ યોગમુક્ત અતુર્યપાદવૃત્તિ ૨૭ મિદ્ધાન્તતર્કપરિશ્કાર ૨૮ અતુવિંશતિ જિન (ચંદ્ર) સ્તુતયઃ આ પૈકી સુમાએ નં. ૯ નો અમુક ભાગ મળી આવ્યો છે ને હાલ તે છપાયો છે. નં. ૨૬ નો આખો અંથ મળી આવ્યો ને તે પંડિત સુખલાલજીની ગૃહજાતી ટીકા સહિત આત્માનંદ સુભાએ છપાવ્યો છે. હવે નં. ૧૧ સિવાયના સર્વ અંથો સંસ્કૃતમાં જણાય છે. નં. ૧૧ પરથી જણાય છે કે તેઓત્રીએ આનંદધન યોગિરાજ (જુઓ નં. ૨૮૮)ના સુપ્રસિદ્ધ અને ગંભીરવિચારપૂર્ણ ૨૨ સ્તવનો પર પણ બાલાં-પ્રબોધ કર્યો છે. તે અતિ મહત્ત્વની કૃતિ હશે એ નિઃશંક છે. મહાન્ યોગીના ગંભીર ઉદ્દેશો ઉપર મહાન્ તત્ત્વવેત્તાનું વિવરણ તે સુવર્ણમાં

સુગંધ મેળવા બરોબર છે. જે તે ગ્રંથ મળે તો આનંદધનછના ઇવન સંબંધમાં અને ઉપાધ્યાયછની તેમના પ્રતિ પ્રીતિ-ભક્તિના વિષયે જાણવાજેવી ચોક્કસ હકિકતો મળી શકે. આનંદધનછ પ્રત્યે પોતાની ભક્તિ તેમનાપર આક પદની અટપટી રચી બતાવી આપી છે. તેમાંનું નમુનારૂપ 'આનંદધનકે સંગ સુજસહી મિલે જળ તળ આનંદસમ ભયો મુજસ, પારસ. સંગ લોહા જે ફરસત, કંચન હોતહીં તાકે કસ.' આ સિવાય લભ્ય ગૂજરાતી કૃતિઓનું સૂચિપત્ર આમાં આપ્યું છે, ન્યારે લભ્ય સંસ્કૃતાદિ ગ્રંથો નીચે પ્રમાણે છે:-

જૈન તર્કપરિભાષા, નયપ્રદીપ, નયોપદેશ, નયરહસ્ય, જ્ઞાનખિંદુ, અધ્યાત્મસાર, અધ્યાત્મોપનિષદ્, યતિલક્ષણ સમુચ્ચય, અધ્યાત્મમતખંડન યાત્રે અધ્યાત્મમતપરીક્ષા, દેવધર્મપરીક્ષા, પ્રતિમાશતક, ભાષારહસ્ય, ગુરુ-તત્ત્વનિર્ણય, વૈરાગ્યકલ્પલતા, ઉપદેશરહસ્ય, જ્ઞાનસાર, ન્યાયખંડન ખાદ્ય, ન્યાયાલોક, અષ્ટસહસ્ત્રી ટીકા, દ્વાત્રિંશિકા, શાસ્ત્રવાર્તા સમુચ્ચય પર ટીકા નામે સ્યાદ્વાદ કલ્પલતા, આ સર્વ મુદ્રિત છે અને પરમાત્મ દર્શન પંચ-વિંશતિકા, પરમજ્યોતિઃ પંચવિંશતિકા, મુદ્રિત છે. અમુદ્રિત પણ લભ્ય એવા ગ્રંથો પોડશક વૃત્તિ, કર્મપ્રકૃતિ ટીકા, ધર્મપરીક્ષા સવૃત્તિ, પંચનિર્ગ્યથ પ્રકરણ, પ્રતિમાસ્થાપન ન્યાય, મુક્તાશુક્તિ, સામાચારી પ્રકરણ સવૃત્તિ, સ્તોત્રો.

ગણ, ગચ્છ અને સંઘના રક્ષણાર્થે તેમની ઉન્નતિ માટે અને પર-સ્પરનો પ્રેમભાવ સાચવવા માટે શ્રી હીરવિજય, વિજયસેન, વિજયદેવ, વિજયપ્રભ આદિ સૂરિઓએ જુદી જુદી વખતે શાસનપત્રો અને મર્યાદા પ્રદો કાઢ્યા હતા તેમ ઉપાધ્યાયછ મહારાજે પણ સુવિદિત પ્રવૃત્તિ પ્રગટ કરવા માટે અને જિનશાસનની શુદ્ધતા જાહેર કરવા માટે આત્માર્થી અને પરિણત સમચાયોગ્ય શાસનપત્રો પ્રકટ કર્યા હોય એમ જણાય છે. એ નિઃસંશય વાત છે કે ઉપાધ્યાયછ સ્વસમયમાં અદ્વિતીય કર્મ-યોગી-શ્રમણ અને સુવિદિત જનના અતિ ઉચ્ચનેતા હતા. તેમના જેવા વિદ્વાન સહનશીલ, કર્તવ્યપરાયણ, શાસનરસિક અને સત્યમાર્ગ પ્રકાશક

‘શ્રમણ’ સ્વસમયમાં શું પરંતુ સેંકડો વર્ષમાં કેઈ થયેલ નથી એવું સ્પષ્ટ દીસી આવે તેમ છે. આવી સ્થિતિમાં પોતે ગમ્મનાયક ન હોવા છતાં તેના જેવી આજ્ઞાઓ અને મર્યાદાઓ બાંધે તો તેમાં નવાઈ જેવું કશું નથી. આતું એક શાસનપત્ર સં. ૧૭૩૮ ના વૈશાખ સુદ ૭ ગુરતું બનતા સુધી ખુદ પોતાના હાથનું લખેલું મુનિશ્રી જિનવિજયજીને પ્રાપ્ત થયેલું તે પોતે પ્રકટ કર્યું છે. (જુઓ તેમનો લેખ વીરાત્ ૨૪૪૨ પોંપ પુ. ૧૩. અં. ૬ આત્માનંદ પ્રકાશમાં પ્રકટ થયેલો તે, કે જેનાપરથી ઉપરની હકીકત લીધી છે.) તેમની શિષ્ય પરંપરા ચાલી છે. તેમના શિષ્ય તત્ત્વવિજયે (જુઓ નં. આગળ) અમરદત્ત મિત્રાનંદનો રાસ સં. ૧૭૨૪ માં રચ્યો છે. વળી તેમના શુશ્રુવિજય કે જેના સુમતિવિજય કે જેના ઉત્તમવિજય કે જેના પ્રતાપવિજય થયા કે જેણે યશોવિજયદૃત સીમંધર સ્વામીનું સ્તવન લખ્યું છે. તેમણે પોતામાટે વિશેષ લખ્યું નથી છતાં જંમુસ્વામીના રાસના મંગલાચરણમાં જણાવ્યું છે કે શારદાનો જાપ ગંગાપાસે ધરનાં તે તુકી હતી-તકેદાવ્યનો વર આપ્યો હતો અને બાપાપર પ્રભુત્વ આપ્યું હતું.

પપદ+સમુદ્રવહાણ સંવાદ સં. ૧૭૦૦

આદિ—

શ્રી નવખંડ અખંડ શુભ, નમી પાસ ભગવન્ત;

કરશું કોતુક કારણે, વાહણ સમુદ્ર વૃતાન્ત.

૧

એહમાં વાહણ સમુદ્રનાં, વાદ વચન વિસ્તાર;

સાંભલતાં મન ઉલ્લસે, જિમ વસંત સહકાર.

૨

મોટાં નાનાં સાંભલો, મત કરો શુમાન;

ગર્વ ક્યો રણપારે, ટાળ્યો વાહણે નિદાન.

૩

વાદ દુઓ કિમ એહને, માંદોમાંદો અપાર,

સાવધાન થઈ સાંભલો, તે સવિ કટું વિચાર.

૪

x . . . x . . . x . . . x . . .

અંતે—

એ ઉપદેશ રચ્યો ભલો હો, ગર્વભાગ હિતકાજ;
તપગચ્છભૂષણ સોભતા, શ્રી વિનયપ્રભ સૂરિરાજ. ૬૦ ૧૭
શ્રી નયવિનય વિપ્રુધતણો હો, સીસ ભણે ઉલ્લાસ.
એ ઉપદેસે જે રહે, તે પામે સુખસવિલાસ. ૬૦ ૧૮
સુનિ વિપ્રુધ સંવત જાણી એહો તે હર્ષ પ્રમાણ;
કવિ જસવિજએ એ રચ્યો, ઉપદેસ ચલો મુપ્રમાણ, ૬૦ ૧૯

—ઇતિ યાનપત્રયાદ્યપત્રોઃ પરસ્પરં પ્રશસ્ય સંવાદાલાપઃ સમાપ્તઃ
પ્ર૦ ખુદ્ધિસાગરજી કૃત ભજન પદસંગ્રહ ભાગ ૪ થો પૃ. ૨૦૧ થી ૨૩૨
(પપ૭) દ્રવ્યગુણ પર્યાયનો રાસ. સં. ૧૭૧૧

આદિ

શ્રી ગુરુ જીવિનય મનિધરી, શ્રી નયવિનય મુગુરુ આદરી,
આતમ અર્થાનંદ ઉપકાર, કંઈ દ્રવ્ય અનુયોગ વિચાર. ૧
વિના દ્રવ્યઅનુયોગ વિચાર, ચરણ કરણનો નહીં કો સાર,
સંમતિ ગ્રંથઈ ભાષિઈ ધિરૂં, તેતો પ્રુધજન મનમાં વસૂં. ૨

* * * *

પાલણપુર ભંડારની મૂલ ને તલાલીન પ્રતિમાં દેશી કર્તાએ કે
સેખકે પાછળથી મૂકેલી જોવામાં આવે છે—નામે તે બલીઆ ભાઈ તે
બલીઆ, લાલ રીષભનો વંસ રણણગર અને કોસંખીયાપૂ નયરી સોહિ;
બાકી માટે મારગ મૂક્યો છે; પણ પાછળથી મૂકેલી નથી.)

x x x x

અંતે—

દાલ ૧૭ ધન્યાસરી.

તપગચ્છનંદન સુરતર પ્રગટ્યો, હીરવિનય સૂરીદો;
સકલ સૂરિમાં જે સોભાગી, જિમ તારામાં ચંદોરે. ૬૦ ૧૯
તાસ પાટિ વિનયસેન સુરીસર, જ્ઞાન રણણનો દરિઉ;
સોહિસભામાં જે જસ પાંખ્યો, વિનયવંત ગુણ ભરિઓરે. ૬૦ ૭૨

તાસપાટ વિજયદેવ સુરિસર, મહિમાવંત નિરીહો;	
તાસપાટ વિજયસિંહ સુરિસર, સકલ સુરિમાં લીહોજી.	૬૦ ૭૩
તે ગુરના ઉત્તમ ઉદમથી, ગીતારથ ગુણ વાંધો;	
તસ હિતસીખ તણે અનુસારે, જ્ઞાનયોગ એ સાધ્યોરે.	૬૦ ૭૪
જસ ઉદમ ઉત્તમ મારગનો, ભલે ભાવથી લહીઈ;	
જસ મહિમા મહિમાઈ વહિતો, તસ ગુણ કેમ ન ગહીઈરે.	૬૦ ૭૫
કૃત્યાંગુવિજય વડવાયક, હીરવિજય ગુરસીસો;	
ઉદ્યો જસ ગુણ સંતાતિ ગાવે, સુરકિન્નર નિસદીસોરે.	૬૦ ૭૬
ગુરૂશ્રી લાભવિજય વડ પંડિત, તાસ સીસ સોભાગી;	
શ્રુતન્યાકરણાદિક બહુ અંશે, નિત્યે જસમતિ લાગીરે.	૬૦ ૭૭
શ્રીગુર જીતવિજય તસ સીસો, મહિમાવંત મહતો;	
શ્રી નયવિજય વિખુધ ગુર બ્રાતા, તાસ મહા ગુણુવતોરે.	૬૦ ૭૮
જે ગુર સ્વપર સમય અભ્યાસે, બહુ ઉપાય કરી દાસી;	
સમ્યજ્ઞાન મુરચિ મુરખિતા, મુઝમનિ શુભ ગુણુવાસીરે.	૬૦ ૮૦
જસમેવા મુપસાથે સહજે, ચિંતામણિ મેં લલિઓ;	
તસ ગુણુ ગાઘ સકું કિમ સઘલા, ગાવાને ગહગહિઓરે.	૬૦ ૮૧
તે ગુરનિ ભગતિ શુભશક્તિ, વાણી એહ પ્રકાશી;	
કવિ જયવિજય ભણે એ ભણુજે, દિનદિન બહુ અભ્યાસીરે.	૬૦ ૮૨

કવચ.

ધમ દ્રવ્યગુણ પર્પાય કરી, જેહ વાણી વિસ્તરી,
ગતપાર ગુર સંસાર સાગર, તરણુ તારણુ તરવરી (વરતરી);
તે એહ લાખી મુજન મંદુકર, રમણુ મુરતરમંજરી,
શ્રી નયવિજય ખુધ ચરણુ સેવક, જયવિજય ખુધ જય કરી. ૨૮૩

—કવિશ્રી ઉપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી જયોવિજયમણિ કૃતે દ્રવ્યગુણુ પર્પાય રાસ સંપૂર્ણમિદં.

ધર્મમુચિતપદ્યયોલ્લાપન આન્ય ચોખા,
ખુધજન કિતદેવ ભાવના પુષ્પ વાંટી;

અનુદિનમિત એવ ધ્યાન પુષ્પેન્દ્રારે—

ભવતુ ચરણ પૂજા જૈન વાગ્દેવતાયા:—

સં. ૧૮૧૭ ભાદ્રં ૧૦ ૯ બોમે ત્રિં ગણિ અમૃતવિજયેન.
મુનિસુવ્રત પ્રસાદત્-૫૬-૯.—સ્વોપન આ લાં સહિત ભ.

(ટપો સ્વોપન લાગે છે કારણ કે તેમાં પેંદ્ર શ્રેણિનતં નત્વા-
એમ એંદ્ર અક્ષરથી શરૂ થતો પ્રથમારંભે શ્લોક છે કે જે યશોવિજયનો
દરેક સંસ્કૃતાદિ ગ્રંથમાં જોવામાં આવે છે.)

—સં. ૧૭૧૧ વર્ષે પંડિત જસવિજયગણિના વિરચિત: સંઘવી
હાંસા કૃતે આસાદ માસે, શ્રી સિદ્ધપુર નગરે, ત્રિખિત શ્રામદ્વારક
શ્રી વિજયદેવ સૂરિ રાજ્યે પં. નયવિજયેન. શ્રી સિદ્ધપુર નગરે પ્રથમાદર્શ: ।
સકલ વિબુધજનચેતશ્ચમહારકારકો યં રાસ: સકલ સાધુજનૈર્-રખ્યસ-
નીય:-શ્રેયોસ્તુ સંઘાય. ૧૧-૧૫, પાલણપુર ભંડાર. [આ પ્રતિ
કવિના સમયનીજ હોવાથી પૂર્ણ વિશ્વસનીય છે. અને સં. ૧૭૧૧ માં
આ કૃતિ થઈ તે સિદ્ધ કરે છે. લેખક નયવિજય, કવિના ગુરૂજ સંભવે છે.]

—સ. ૧૮૧૧ કા. કૃષ્ણ ૫ કર્મવાટયાં સોમે ટપા સહિત.
૫૮-૬ લીં ૦ પ્રાં ૨. આં ૧ લો.

(૫૫૮) સાધુવંદણા સં. ૧૭૨૧ વિજયાદશમી-ખંભાતમાં.

આદિ—

પ્રાણમું શ્રી ઋપભાદિ નિણેસર સુવણ દિણેસર દેવ,
સુરવર કિન્નર વિદ્યાધર જેહતી સારઈ સેવ;
પુંડરીક પમુહાવલિ વંદુ ગણધર મહિમા ગેહ,
જેહનું નામ ગોત્ર પણિ સુણતાં લહિઈ સુખ અછેહ.

અંતે—

ખંભનયરમાં રહિય ચોમાસું, સાધુતણા ગુણ ગાયારે,
સંવત સતર ઇકવીસા વરસે, વિજય દશમી સુખ પાયારે.
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ વિરાજઘ, તપાગછ કેરા રાયારે;
તસ રાજેભવિજન હિતકાજઈ, કીધો એહ સઝાયરે.

શ્રી કૃત્યાણુવિજયવર વાયક, તપ ગંઢ ગયણુદિણુંદારે;
તાસ સીસ શ્રી લાભવિજય બુધ, આગળ કૈરવ ચંદારે.
તાસ સીસ શ્રી શુભવિજય બુધ, શ્રી નયવિજય મુણિંદારે;
વાયક જસવિજયઈ તસ સીસઈ, ગણ્યા સાંત્રુ ગુણુદારે.
ને બાવે એ બણુરયેં ગુણુસ્યઈ, તસ ધર મંગલમાલારે;
મુકુમાલા બાણા ગુણુવિશાલા મોટા મણિમય ચાલારે.
બેટા બેટી બધુર સિંધુર ધણુ કણુ કંચણુ દોડારે;
અનુક્રમેં શિવલક્ષ્મી તે લલિત્યે મુકુત સંપદા જોડારે.

૯૯

૧૦૦

કલશ.

ઇમ આઠ દાસ રસાસ મંગલ હુંઆ આઠ મુદામણા,
વરનાણુ દંસણુ ચરણુ શુચિ ગુણુ ક્રિયાં મુનિગુણુ ભામણાં;
ને એહ બણુસ્યઈ તાસ દલસ્યઈ, ત્રિલોકતર ધર આંગણે.
શ્રી નયવિજય બુધ ચરણસેવક, જસવિજય વાયક બણે.

૧૦૧

—સં. ૧૯૨૩ અસાડ મુ. ૪ ગુક, લિ૦ વ્યાસ કામેશ્વર શીવ-
લાલ રથબનપુર મધ્યે. ૫-૧૪ આ. ક.

(૫૫૬) પ્રતિક્રમણ હેતુગર્ભિતસ્વાધ્યાય. સં. ૧૭૨૨ મુરતમાં ચોમાસું
આદિ—

દોદા. (૧૯ દાસમાં)

શ્રી જિનવર પ્રણમી કરી, પામી મુગર પસાય;
હેતુ ગર્ભ પડિક્રમણનો, કરચું સરસ સજ્જાય.
સદન સિદ્ધ જિનવચન છે, હેતુગર્ભિને હેતુ;
દેખાડે મન રીઝવા, ને છે પ્રવચનકેતુ.
જસ ગોડેં દિન ઉલ્લસે, તિહાં કરીજેં હેતુ;
રીઝે નદી ખૂઝે નદી, નિદાં દુષ્ટ હેતુ અરેતુ.
હેતુ મુક્તિ સમજવીયેં, ને હોડી સવિ ધધ,
તેદિન દિન તુમે જાણુજો, આ અપવર્ગ સંબધ.

૧

૨

૩

૪

દાલ ૧૯. ટોડરમલ જીત્યોરે-એ દેશી.

અતે—

હેતુ ગર્ભ પૂરો હુઆરે, પહોતા મનના કોડ,

વૈરાગ બલ જીતીયુંરે;

દલિય ને દુર્જન દેખતાંરે, વિધનની કોડા કોડ.

વૈં ૧

ગઘ આપદા સંપદારે, આવી હોડાહોડી;

વૈં

સજ્જન માંહે મલપતારે, ચાલે મોડા મોડી.

વૈં ૨

જિમ જિમ વરસી દાનમારે, નર કર ઊડા ઊડી;

વૈં

તિમ સદ્ગુરુ ઉગદેશમારે, વચન વિચારશું ઠોડી.

વૈં ૩

લીયો લિયો ઘેરમાં મોહરાયરે, હરખ્યો મુંછ મરોડી;

વૈં

અશુભ પ્રકૃતિ સેના દલીરે, શુભની તો નહિ ઓડી.

વૈં ૪

કર્મ વિવર વર ગોલીયોરે, પોલી દીયે છે છોડી;

વૈં

તખત વખત હવે પામશુંરે, હુઈ રહી દોડા દોડી.

વૈં ૫

સૂરત ચોમાસું રહીરે, વાચક જસ કરી જોડી;

વૈં

યુગયુગ મુનિ વિધુ વસરેંરે (૧૭૨૨), દેઓ મંગલ કોડી.

વૈં ૬

(આ કાવ્ય અંતનું કવિની આત્મદક્ષા બતાવે છે.)

(૫૬૦) ૧૧ અંગની સજાચ. સં. ૧૭૨૨ સુરતમાં.

આદિ—

(દરેક અંગપર સજાચ છે. પછી કલશ છે.)

કોઇલો પરવત ધૂંધલો રે લો. એ દેશી.

આચારાંગ પહેલું કહ્યુંરે લો, અંગ ઇચાર મઝારે ચતુરનર;

અઢારહજાર પદેં જિહારે લો, દાખ્યો મુનિ આચાર રે.

ચં ૧

x

x

x

x

અંત—

કલશ. ટોડરમલ જીત્યોરે—એ દેશી.

અંગ અગીયારે સાંભલ્યારે, પુહતા મનના કોડ,

ટોડરમલ જીત્યોરે—

ગઠ આપદ સંપદ મિલી એ, આવી હોડાહોડ.	ટાં ૧
દલિયેં તે દુર્જન દેખતાં રે, વિધનની કોડાકોડ,	ટાં ૦
સજ્જનમાંહિ મલપત રે, આલે મોડામોડ.	ટાં ૨
નિમ નિમ વરસી દાનમાં રે, ન કરે ઉડાઉડ,	ટાં ૦
તિમ સદ્ગુરુ ઉપદેશમારે, વચન વિચારશું દોડ,	ટાં ૩
કર્મવિવર ચર પોલીયોરે, પોલે દીયે છે છોડ,	ટાં ૦
તખત વખત બલ પામશુંરે, હુઈ રથા દોડાદોડ.	ટાં ૪
માત બગોઈ મંગલ પિતારે, રૂપચંદ્રમાઈ ઉદાર,	ટાં ૦
માણેકશાયેં કાંઈ સાંભલ્યારે, વિવિશું અંગ અચ્ચાર.	ટાં ૫
યુગ યુગ મુનિવિદુ સંવચ્છરે રે, શ્રી જસવિજય ઉવચાય,	ટાં ૦
મુરત ચોમાસું રહીરે, કીધો એ સુપસાય.	ટાં ૬

૫૬૬ મૈાન એકાદશીના ૧૫૦ કલ્યાણક્રુન્તવન. સં. ૧૭૩૨
દિવાલી ચોમાસામાં ખંભાતમાં.

દાલ ૧. હદી બાવના મન ધરો—એ દેશી.

આદિ—

ધુર પ્રથમું જિન મહરસી, સમરું સરસતિ ઉલ્લસી,	
ધસમસી, મુજ મતિ જિન ગુણ ગાયવાએ.	૧
દરિ પૂછે જિન ઉપદેશી, પરવ તે મૈાન એકાદશી;	
મન વસિ, અહનિસિ ને બવિલોકને એ.	૨

x x x x

અંત—

દાલ ૧૨.

x x x x

શ્રી વિજયપ્રભ સુરીસ્વરં રાજે, દિનદિન અધિક જગીસજી,
ખંભ નપર રહી ચોમાસો, સંવત સત્તર બ(છ)ત્રીસેંજી,
દોડસો કલ્યાણક્રુન્તુ ગુણુ, ધમ મેં પૂરણ કીધુંજી.
દુખ મુરણ દીવાલી દિવસેં, મનવંજિત દલ લીધુંજી.

શ્રી કલ્યાણવિજય વર વાયક, વાદીમતંગજસિંહોછ;
 તાસ શિષ્ય શ્રી લાલવિજય યુધ, પંડિત માંહિલિહોછ.
 તાસ શિષ્ય શ્રી જિતવિજય યુધ, શ્રી નયવિજય સોભાગીછ;
 વાયક જશવિજયેં તસ શિષ્યે, ગુણીઆ જિત વડભાગીછ, ૪
 એ ગણુણો જે કહે કરશે તે શિવરમણિ વરશેછ,
 તરસે ભવ હરસે સવિ પાતિક નિજ આતમ ઉધરશેછ.
 ખાર દાસ જે નિત સમરસે ઉચિત કાજ આચરશેછ;
 મુદ્રત મહોદય મુજસ મહોદય, લીલા તે આદરશેછ. ૫

કલશ.

એ ખાર દાસ રસાલ ખારલ માવના તર મંજરી,
 વરે ખાર અંગ વિવેક પદ્મવ ખારત્રત સોભાદરી,
 ધમ ખાર તપ વિધ સાર સાધન, ધ્યાન જિતગુણ અનુસરી,
 શ્રી નયવિજયયુધ ચરણસેવક. જસવિજય જયશ્રી વરી.

પ્ર૦ સગ્રાયપદ સ્તવનસંગ્રહ.

પ્ર૦ સજ્જનસન્મિત્ર પૃ. ૨૪૦ થી ૨૪૫

(પદર)+ સમકિતના પટસ્થાન સ્વરૂપની ચોપદ, અર્થ (ટખ્યા)
 સહિત. સં. ૧૭૩૩ ચોમાસું-ષદસપુરમાં.

આદિ—

હંદ્રત્રેણિનતં નત્વા વીરતત્ત્વાર્થદેશિનમ્,
 સમ્યકત્વસ્થાન પટકસ્ય, ભાષેયં ટિધ્યતે મયા. ૧
 વીતરાગ પ્રણુમી કરી, સમરી સરસતિ માત,
 કહિશું ભવિહિત કારણે, સમકિતના અવદાત. ૨
 દર્શન મોહ વિનાશથી, જે નિરમલ ગુણકાણ,
 તે સમકિત તસ જાણિયેં, સંષેપે પટ કાણ. ૩

*

*

*

*

અતે—

જિનશાસન રત્નાકરમાંથી, લઘુકપદિકા માનેછ;

ઉદ્ધરિઉ એહ બાવ યથારથ, આપ સક્રિતિ અનુમાનેછ,

પણુ એહને ચિંતામણી સરિખા, રતન ન આવે તોલેંછ,

શ્રી નયવિજય વિબુધપયસેવક, વાચક જસ ઈમિ બોલેંછ,

—ઠતિશ્રી સમ્યક્ત્વ ચતુષ્પદી સમાપ્તા. શ્લોકગિરાસમર્ચિત નય પ્રસ્થાન પટ્ટસ્થાનક વ્યાખ્યા સંઘમુદે યશોવિજય શ્રી વાચકાનાં કૃતિ:

અર્થ—(જિનશાસન કે૦) પ્રકરણુ પરિસમાપ્તે એટલે જિનશાસન-રૂપ રત્નાકર તે માંહેથી એ પટ્ટસ્થાનક બાવ ઉદ્ધરિઉ, એ ઉદ્ધાર અંથ યથાર્થ છે. જિનશાસન રત્નાકરને લેખે એ અંથ લઘુકપદિકા માન છે, અને રત્નાકરતો અનેક રત્ને ભર્યો છે. એ ઉપમા ગર્વ પરિહારને અર્થે કરી છે. પણુ શુભ ભાવ એવા વિચારિયેં તો ચિંતામણી સરખા રત્ન પણુ એને તોલે નાવે. અંથકર્તા શુદ્ધ નામાંકિત યશ એવું પોતાનું નામ કહે છે, એટલે શ્રી નયવિજય વિબુધના પદનો સેવક વાચક શ્રી યશોવિજય ઉપાધ્યાય એણિપરેં બોલે છે. ૧૨૪.

ઠતિશ્રી સમ્યક્ત્વ ચોપઈ સમાપ્તા. શ્રી રાજનગર એટલે અહમદાવાદ નગરને વિષે તિહા પ્રસિદ્ધ જે હેમશ્રેષ્ઠિસુત શ્રી તારાયદ નામના તેની પ્રાર્થનાયત્રી શ્લોકભાષાયેં કરી નયપ્રસ્થાન એટલે નયમાર્ગ તેણે કરી પટ્ટસ્થાનકની વ્યાખ્યા શ્રી સંઘને દર્શને કાજેં શ્રી યશોવિજયજીની કૃતિ જાણવી.

(પ્ર. જૈનકથા રત્નકોષ ભાવ પૃ. ૨૮૨ થી ૩૧૯).

ટખાવગરની પ્રત લ. ૧૯૨૫, ૯-૧૨ આ. કા,

ટખાવણી પ્રત (અંચાઅંચ સૂત્ર ટીકા મિલિને ૧૦૦૦ શ્લોક છે)

પાનાં ૨૮-૧૩ આ. ક.

એક પ્રતમાં નીચે પ્રમાણેનો શ્લોક કર્તાનો છે.

એપો રાજવિરાજિ રાજનગર પ્રખ્યાત હેમાંગભૂ,

તારાયદ કૃતાર્થના પરિહત વ્યાસંગરંગસ્પર્શા,

એવા લોક ગિરા સમથિત નય પ્રસ્થાન પરસ્થાનકઃ

ગ્યાખ્યા સંઘમુદેય યશોગ્રવિજય શ્રી વાચકાનાં કૃતિઃ

૧૨૫

સં. ૧૮૮૨ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૭ ગુરૌ લિખિતા શ્રી શિવપુરી

મંત્રે ૧૬ પત્ર પ્ર. કા. નં. ૯૭૮.

(૫૬૩)+ મહાવીર સ્તવન. હુંડી સ્તં ૧૫૦ ગાથાનું (હુંદકમતખંડન)

સં. ૧૭૩૩ વિજયાદશમી દિવસપુરમાં.

આદિ—

પ્રણમી શ્રી ગુરના પયપંકજ થુણુથું વીરજિણુંદ,

દ્વણ નિખેપ પ્રમાણ પંચાંગી, પરખી લહું આણુંદરે.

જિનજી તુજ આણુ શિર વહીર્નિ.

*

*

*

*

અંતે—

કલશ.

વર્તમાન સાસનનો સ્વામી આમીકર સમ દેહોજ,

વીર જિણેસર મે ધમ થુણીઓ, મન ધરિ ધર્મ સનેહોજ,

એહ તવન જે ભણુસ્યે ગુણુસ્યે, તસ મરિ મંગલમાલાજ,

સમકિત ભાણુ હુસ્યે ઘટ તેહને, પરગટ ઝાકઝમાલાજ. ૧.

અરથ એહના છે અતિસૂક્ષ્મ તે ધારો ગુર પાસેજ,

ગુરસેવા કરતાં લહીઈ, અનુભવ નિત અભ્યાસેજ,

જે બહુશ્રુત ગુર ગીતારથ આગમના અનુસારજ,

તેહને પૂછી સંસય ટાલો, એ હિતસીખ છે સારીજ. ૨.

દંદલપુરમાં રહિય ચોમાસું, ધરમ ધ્યાન સુખ પાયાજ,

સંવત સત્તરે તેત્રીસા વરષે, વિજયદસમી મનભાયાજ,

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરી સવાયા, વિજયરત્ન યુવરાયાજ,

તસ રાજે ભવિજનહિત કાજે, ધમ મેં જિનગુણ ગાયાજ. ૩

શ્રી કલ્યાણવિજય વર વાચક તપગજ ગયણ દીણુંદાજ,

તાસ સીસ શ્રી લાભવિજય પ્રુધ ભવિજન કૈરવચંદાજ,

તાસ સીસ શ્રી જીતવિજય બુધ શ્રી નયવિજય મુણ્દાજી,
વાંચક જસવિજય તસ સીસે, યુણિયા વીર જીણ્દાજી.

૪

દેસી મૂલા સુત સુવિવેકી, દેસી મેધા હેતેજી,
એહ તવન મે કીધું સુંદર, શ્રુત અક્ષર સકેતેજી,
એ જિન ગુણ સુરતરનો પરિમલ, અનુભવતો તે લહેસ્યેજી,
ભર પરે જે અરથી હુષને, ગુર આંણા સિર વહેસ્યેજી.

૫

—વીરજિન વિચારસ્તવન સં. ૧૮૪૯ પદ્મવિજયના ટખા સહિત.

ટખા સહિત પ્રત ૨૦. ૧૨ આ. ૬. ૧૧-૧૧ માં.

—મૂલ પ્રકટ થયેલ છે. ચૈત્ય આદિ સંગ્રહ ભાગ ૩ પૃ. ૩૩૧-

૪૪૫. સન્નન સન્નિત્ર પૃ. ૨૮૮ થી ૨૯૯.

—ટખા સાથે પ્રકટ થયેલ છે પ્રકરણ રતનાકર ભાગ ૩ ને ૬

જેમાં યશોવિજયજીએ કાગળ ખંભાતમાંથી જેસલમેરના આવક પર
લખ્યો હતો તે પણ આપેલ છે—તેમાં કેવલીમુક્તિ સંગ્રહી તેમજ
બીજી ચર્ચા છે.

(૫૬૪)+ નિશ્ચય વ્યવહારવિવાદ શ્રી શાંતિ જિનસ્તં

સં. ૧૭૩૨ ૬ હાલમાં.

આદિ—

નદિ યમુનાકે તીર ઉડે દોય પંખીયારે—એ દેશી.

શાંતિ જિનેસર કેસર, અરચિત જગદીશીરે કે અ.

સેવા કીજે આહિય, નિત નિત દુમ તણીરે કે નિ.

અતે—

કલસ.

ધમ સકલ સુખકર દૂરિત ભયહર શાંતિ જિનવર મેં સ્તબ્યો,

યુગલવન સંયમમાન વર્ષે ચિત દર્પે વીનબ્યો,

વિજયપ્રભસરિરાજરાજે સુકૃત કાજે નય કહી,

શ્રી નયવિજય બુધ ગિણ્ય વાચક યશોવિજય જયસિરી લહી.

—૪-૧૩ જૈ. એ. નં. ૧૨૮૭.

—૪-૧૨ આ. ૬,

નપ્ર. સંગ્રાપ૫૬ સ્તવન સંગ્રહ. ચૈત્ય આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૪૪૫ થી ૪૪૯.

(૫૬૪ ક.) સંયમશ્રેણિ વિચાર સં
આદિ—

પ્રભુમી શ્રી ગુરના ચરણાંબુજ, સમરી સારદ માત,
સંયમશ્રેણિ વિચાર કહેચું, મુણ્યો યે અવદાત. ૧

અંતે—

વીતરાગ આણુ સિંહાસન, પુણ્યપ્રકૃતિનો પાયો,
વાચક જસવિજયઈએ અર્થહ ધર્મ ધ્યાનમાં ધ્યાયોરે. ૨૧

—સ્વોપન્ન ટપ્પાસહિત ઉપરાંત સંયમશ્રેણિ પ્રરૂપણના નામે ગદ્યમાં.
૮—૧૦ આ. ક.

(૫૬૪ ક થી ૫૬૪ ચ.) ઉપરની સંયમશ્રેણિ વિચાર સ, ઇંદ્રભૂતિભાસ,
અગ્નિભૂતિભાસ, વાયુભૂતિગીત, વ્યક્તગણુધર સ., મુધર્મા સ.
એકત્રિત. ૪-૧૨ આ. ક.

(૫૬૫) + સીમંધર સ્વામી સ્ત૦ (૧૨૫ ગાથાનું) ૧૧ ઢાલ
સકલ પંડિત શિરોવતંસ મુકુટાયમાન પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી ઉત્તમ-
વિજયગ. શ્રી પરમ ગુરવે નમઃ ।

આદિ— ઢાલ—એકદિન દાસી દોડતી—એ દેશી.

સ્વામી સીમંધર વીનતી, સાંભલો માહરી દેવરે,
તાહરી આંણુ હું શિર ધરે, આદરે તાહરી સેવરે. સ્વા૦

કુગુરની વાસના પાસમાં, હિરણુ પરિં જે પડયા લોકરે,
તેહને શરણુ તુઝ વિણુ નહિ, ટલવણે બાપડા ફોકરે. સ્વા૦

અંતે— ઢાલ ૧૧ (શાંતિ સુધારસ કુંડમાં—એ દેશી)

કલશ

ક્રમ સયલ સુખકર દુરિત ભયકર, વિમલ લક્ષણ ગણુધરે,

પ્રભુ અરજ અમર નરિંદ વંદિત વીનવ્યા સીમંધરે,

નિજ નાદ તર્જિત મેઘગર્જિત ધૈર્ય નિર્જીત મંદરે,

શ્રી નયવિજયપુષ્પ ચરણુસેવક જસવિજય વાચક જયકરે. ૨૫

ટપ્પાસહિત પ્રત. ૨૫. ૧૦ આ. ક.; ૬-૧૫ માં

સં. ૧૮૭૬ માગ. શુ. ૩ લિ. મોતીવિજય. પાણથપુર મધ્યે ૬-૧૪ ધો., ૭-૧૨ મારી પાસે છે. પ્ર૦ પ્રકરણ રત્નાકર ભા. ૩ જો -સગ્ગન સન્મિત્ર પૃ. ૨૯૯ થી ૩૦૯.

—ધર્મશ્રી સકલ વાચક શિરોમણિ મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૫ શ્રી યશોવિજયગણિ વિરચિતાયાં શ્રી સોમંધર સ્વામી વિરુદ્ધિ સંપૂર્ણ લિખિતા ચ મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ શિષ્ય પંડિત શીરોમણિ પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી ગુણવિજય ગ. તત્ત્વિજ્ઞ પંડિત શિરોવત્સ પંડિત ૧૭ કૃપાધ્યાય શ્રી મુમતિવિજય ગણિનચ્ચરણપદ્મકેયુ ભૃગાય-માન ૫. પ્રતાપવિજયેન શ્રી મીયાનગરે શા હરખચંદ પઠનાથે શ્રી. ૮-૧૨ જ. એ. નં. ૧૩૨૮.

(૫૬૬)+ આઠદષ્ટિ સં

આદિ—

શિવસુખકારણ ઉપદેશી, યોગતણી અડદિદિરે,
તે ગુણ થુણી જિન વીરના કરસ્યુ ધર્મની પુડીરે
વીર જિનેસર દેસના

અતે—લોક પૂરયો નિજ નિજ ધરજા યોગભાવ ગુણ રમણેંજી
શ્રી નયવિજય બુધ પયસેવક, વાચક જસનઈ વયણેંજી. ૮

લિ. સં. ૧૮૦૭ શક ૧૬૭૩ ચૈત્ર વદી ૧૧ ગુરો પં. હરિત-સાગર ગણિ શિ. મુનિ અમૃતસાગરેણુ. સા. અભયચંદ પઠનાથ ૪-૧૩ આ. ક.

આ પર જ્ઞાનવિમલસરિએ ટળો લખ્યો છે. તેઓ જણાવે છે કે શ્રી નયવિજય પંડિતના વાચકોપાધ્યાય શ્રી યશવિજય ગ. કાશીમે ન્યાય વિચારદ એલવું ગિરદ પામ્યા તેલના વચનથી ઈમ જાણીવું એલવું લખ્યું છે, જુઓ જ્ઞાનવિમલ. (આ સગ્રામમાં હરિભદ્ર સરિના યોગદષ્ટિ સમુચ્ચય પરથી મુંદર ભાવાનુવાદ કરેલો છે.)

(૫૬૬ ક.)+ બ્રહ્મગીતા— ૩૦ કડી સં. ૧૭૩૮ ખંભાત
આદિ—

સમરીય સરસતી વિશ્વમાતા, હોયે કવિરાજ જસ ધ્યાન ધ્યાતા.
કરિય રંગ રસ ભરિ બ્રહ્મગીતા, વરણુવું જંબુ ગુણ જગવદીતા. ૧

x

x

x

x

અંતે—

ખંભનગર થુણ્યા ચિત હરખે, જંબુ વસુભુવન મુનિચંદ વરખે,
શ્રી નયવિજય બુધ સુગુર સીસ, કહે અધિક પુરયો મનય જગીસ. ૩૦
—૫. ૨૬૦ થી ૨૬૫ બુ. ભજન૦ ભાગ ૪ થો.

(૫૬૭) જંબૂરાસ સં. ૧૭૩૯ ખંભાતમાં ચોમાસું.

આદિ—

શારદ સાર દયા કરે આપો વચન સુરંગ
તૂં તૂહી મુઝ ઉપરેં જાપ કરત ઉપગંગ ૧
તર્ક કાવ્યનો તેં તદા દીધો વર અભિરામ
ભાષા પણિ કરિ કલ્પતર, શાખા સમ પરિણામ ૨
હે માત ! નચાવે કુકવિ તુઝ ઉઠર ભરણુને કાજિ
ફૂંતો સદ્ગુણ પદિ વ્રવી પૂણું છું મત લાજિ ૩
તંબૂ ધર્મ સુસાથનો કંબૂ દક્ષિણા વત
અંબૂ ભવદવ ઉપશમે જંબૂ ચરિત પવિત ૪
પવિત્ર કરે જે સાંભળ્યું ત્રિભુવન જંબૂચરિત્ર
આખિલપણિ મુઝ વાણિ તે કરસ્યેં રસેં પવિત્ર ૫
અમૃત પારણું કાંનનું ભવિજનને હિત હેત
કરતાં મુઝ મંગલ હુયો એ ભારતિ સકેત ૬
શ્રી નયવિજય વિબુધતાણું નામ પરમ છે મંત
તેહની પણિ સાંનિધિ લહી કીજે એ વૃતાંત ૭

*

*

*

*

અતે—

ઢાલ ધન્યાત્રી

- વરસ પંચાસે મનહ ઉલ્લાસે ત્રત લેઈ દુરિત નિવારજી
સ્વામી સુધમ્મી પંચમ ગણધર સુખ જલધર જગતારેજી
- ત્રીસ વરસ કરી વીરની સેવા પછે વીર નિર્વાણજી,
બાર વરસ હ્રસ્વજન વિચર્યા આઠ તે કેવલનાંજી. ૧
- પૂણે શત આયુ પ્રમાણે નાણિ નિજપદ યાપેજી
જંબૂ ગણધર તિલુપણ સુખકર કીરતિ દહદશ વ્યાપેજી
જિનશાસન સોહે મનમોહે ભવિપ્રાણિ પડિમોહેજી
શમરતિ કામ ગવિ સોદોહે ગુણપદવિ આરોહેજી ૨
- વીર નિર્વાણથી ચોસઠ વરસે પ્રભવસ્વામિ પદ સ્થાપેજી
અક્ષય પદ પામ્યા ગુરુ જંબૂ અષ્ટ કરમ તર કાપિજી
હોઈ સમાધિ ઉપાધિ ન બાધે આધિ આધિ સવી નાધિજી
ગુણુ ગાતો એહવા મુનિવરના જ્યોતિસું જ્યોતિ મિલાઈજી ૩
- એહવા ગુરુના ગુણુ કિમ વીસરે જે જગમાં છે તામજી
ગુરુ ગુણુ ગાતાં સવિ સિદ્ધિ લહિઈ નિતનિત મંગલ દિવાનજી
જંબૂ ગુણુનો એ રાસ રસાલો યુગતાયુગતિ દાસોજી
જિ ભણસ્યે તે નિત પાતિક હણસ્યે લહસ્યે મંગલમાંસાંજી ૪
- કમલ વદન સુખસદન વિચક્ષણુ આતમ. અરથી પ્રાણિજી
પૂરણુ જિનશાસન શ્રદ્ધા ગુણુ નિર્મલ ક્રોમલ વાંણિજી
રમ્યો રાસ એ બણુ સુણુણથી તેહ તણે દિત કાનેજી
શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર પટધર વિજયપ્રભ સૂરિસાનેજી ૫
- શ્રી કલ્યાણવિજયવર વાયક મુંદર હીરસીસ સિર હીરાજી
તાસ શિષ્ય શ્રી લાભવિજય બુધ સાયરપરિ ગંભીરાજી
તાસ શીસ શ્રી જીતવિજય બુધ શ્રી નયવિજય ગુરુ બાપાજી
વાયક જસવિજયે તસ સીસે જંબૂ એ ગુણુ એ ગાપાજી ૬
- નંદ તત્ત મુનિ ઉકુપતિ સંખ્યા વરસતણી એ પ્રારોજી
ખંભ નયરમાંદિ રહિઅ ચોમાસું રાસ રમ્યો છે સારોજી

ભાવ એહના મનમાંહિ આણિ હિત જાણિ ભવિ પ્રાણીય,
નિત્ય અભ્યાસે સુજસ વિલાસે આદરજ્યો જિનવાંણીય. ૭

—સં. ૧૮૫૫ માહ વદ ૧૨ દિનેર્ક વારે. ૪૭-૧૩ લીં.

—ઇતિશ્રી જંતુ સ્વામી પ્રાકૃત પ્રબંધેન મહોપાધ્યાય શ્રી યશો-
વિજય ગણિ વિરચિતાયાં પંચ ખડેન રાસ વિરચિતેન સમાપ્તાનિ.
શ્રી:—સંવત ૧૮૫૧ વરષે માસોત્તમ માસે જ્યેષ્ઠમાસે શુકલપક્ષે શુદ્ધ
૧૦ રવીવાસરે લખીતં ઋષ્ય રાત્રવણ રામચંદણ શ્રી ભાવનગર ખિંદરે
લખ્યો છે. ગ્રંથાગ્રંથ ઢાલ દુહા સર્વે મીલીને સંખ્યા શ્લોક ચૌદસે છે
તથા આંક સંખ્યાયે ૧૪૦૦ છે. ઇતિ અધિકાર સમાપ્તાનિ. શુભંભવતુ.
શ્રી:—૬૪-૧૦ ભાવ.

—કવિની હસ્તવિખિત પ્રતિ પ્ર. કાન્તિવિજયણ પાસે છે. જુઓ
તેનો ઉલ્લેખ મુનિ કલ્યાણવિજયણએ. અમદાવાદ ગુજરાતી સાહિત્ય
પરિષદના રીપોર્ટમાં પ્રકટ થયેલા પોતાના લેખમાં કર્યો છે.

—૨૩-૧૯ આ. ૬૦

પ્ર. ભાવનગર જૈનધર્મ હિતેન્દ્ર સભા.

(૫૬૮)+ દિક્ષટ ૮૪ બોલ.

[દિગંબર અને શ્વેતાંબર જૈનોની માન્યતા જે નાની નાની ૮૪
બાબતોમાં ભિન્ન પડે છે તે સંબંધી આ ભાષામાં કાવ્ય છે.]

આદિ—

છપય છંદ.

સુગુણુ જ્ઞાન શુભ ધ્યાન, દાન વિધિ ધર્મપ્રકાશક,
સુઘટમાન પરમજ્ઞ આન જસ મુગતિ અભ્યાસક,
કુમત વૃદ્ધ તમકંદ ચંદ પરિ દંદ નિકાસક,
રૂચિ અમંદ મકરંદ સંત આનંદ વિકાસક,
જસ વચન રૂચિર ગંભીર નય, દિક્ષટ કંપટ દુહાર સમ,
જિન વર્દમાન સો વંદિયે, વિમંલ જ્યોતિ પૂરન પરમ. ૯

અતે—

હેમરાજ પાડે કિયે ખેલ ચુરાશી દેર,
 યા વિધિ હમ ભાપા વચન, તાકો મત કિય જોર. ૧૫૮
 હૈ દિકપટકે વચનમેં, આર દોપ શત સાખ,
 કેતે કાસે ડારિયે ભુંજત દધિ હર માખ. ૧૫૯
 પંડિત સાચો સદ્વહૈ, મરખ મિથ્યા વંગ,
 કહતે સો આચાર હૈ, જન ન ત્યજૈ નિજ હંગ. ૧૬૦
 સત્ય વચન જો સદ્વહૈ, ગહૈ સાધુકો સંગ,
 વાયક જસ કહ સો લહૈ, મંગલ રંગ અભંગ. ૧૬૧

—પ્રકરણ રત્નાકર ભા. ૧ લો.

—પત્ર ૪ શ્લો. ૧૬૧ નં ૬૪ દા. ૨૩ લીં.

(૫૬૯)+ સમાધિશતક.

[દિ. પ્રભાચંદ્ર સરિના સમાધિશતક—સમાધિતંત્ર નામનો સો
 શ્લોકના ઉત્તમ અંધનો ભાષામાં સો દહામાં કવિએ અનુવાદ કર્યો છે.]

આદિ—

સમરી ભગવતિ સારંગી, પ્રણમી જિન જગજંધુ;
 કેવલ આતમભોધકો, કર્યાં સરસ પ્રબધ. ૧

x

x

x

x

અતે—

જ્ઞાન વિમાન ચારિત્ર પવિ, નંદન સહજ સમાધ;
 મુનિ સુરગતિ સમતા ચચિ, રંગે રમે અગાધ, ૧૦૧
 કવિ જશવિજયે એ રચ્યો, દોધિક શતક પ્રમાણ,
 એહ ભાવ જો મન ધરે, સો પાવૈ કલ્યાણ. ૧૦૨

પ્ર૦ પ્રકરણ રત્નાકર ભા. ૧.

(૫૭૦)+સમતાશતક.

આદિ—

દોહા.

સમતા ગંગા મેગનતા, ઉદારીનતા જાત,
 ચિદાનંદ જયવંત હો, કેવલ બાનુ પ્રભાત. ૧

x

x

x

x

અતે—

બહુત ગ્રંથ નય દેખિકે, મહાપુરૂષ કૃત સાર,
વિજયસિંહ સૂરી કિઓ, સમતા શતકો હાર. ૧૦૩

ભાવત જાકું તત્ત્વ મન, હો સમતા રસ લીન,
જયૂં પ્રગટે તુઝ સહજ સુખ, અનુભવ ગમ્ય અહીન ૧૦૪

કવિ યશવિજય શું શીખ્ય એ, આપ આપકું દેત,
સામ્યશતક ઉદ્ધાર કરિ, હેમવિજય મુનિ હેત. ૧૦૫

પ્ર. ૨. ભા. ૧

(આ અને ઉપરોક્ત સમાધિશતક દોહા અને માનવિજયજીનો સાતનય પર રાસ એ ત્રણે કૃતિ એક પ્રતમાં છે. તેમાં લખ્યા સંવત્ ૧૮૦૨ વર્ષે કાર્તિક માસે શુકલપક્ષે ૭ સપ્તમી દિવસે રવીવારે લિખિત સંધવી કૃતેચંદ સૂરસંધ શ્રી પાટણ મધ્યે એમ છેવટે છે. પત્ર ૧૩-૧૩ પ્ર. કા. નં. ૯૭૭).

(૫૭૧)+સીમધર સ્વામી વિનતિ રૂપ ૩૫૦ ગાથાતું સ્તવન.
આદિ—

ઢાલ પહેલી, એ છાંડિ કિહાં રાખી—એ દેશી.
શ્રી સીમધર સાહિબ આગે, વિનતડી એક કીજે,
મારગ શુદ્ધ મયા કરી મુઝને, મોહન મૂરતિ દીજેરે,
—જિનજી, વિનતડી અવધારો. ૧

આસે સૂત્ર વિરહા ચારે, ભાષે સૂત્ર વિરહ,
એક કહેં અમે મારગ રાખૂં, તે કેમ માનૂં શુદ્ધરે. જિનજી. ૨
x x x x

અતે— ઢાલ ૧૭ કડખાની દેશી.

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિદ્ધાં સવે, વીનતી માહરી ચિત્ત ધારી.
x x x x

વડ તપાગચ્છનંદન વને સુરતરૂ, હીરવિજયો જયો સૂરિરાયા,
તાસ પાટે વિજયસેન સૂરીસરૂ, નિત નમે નરપતિ જાસ પાયા.

આજ. ૯ (૩૪૯)

તાસ પાટે વિજયદેવ સૂરીસર, પાટ તસ ગુર વિજયસિંહ ઘોરી,
જસ હિત શીખથી માર્ગ એ અનુસર્યો, જેહથી સવિ ટલી કુંભતિ-
ચોરી આજ. ૧૭ (૩૫૦)

હીર ગુર સીસ અવતંસ મોટો હુઓ, વાચકાં રાજ કલ્યાણવિજયો,
હિમગુર સમવડે રાજ અનુસાસને, સીસ તસ વિશુધવર
લાભવિજયો. આજ. ૧૧

સીસ તસ શુતવિજયો જયો વિશુધવર, નયવિજય વિશુધ તસ
સુગુર બાપા.

રહિઅ દાશીમહે જેહથી મેં બતે, ન્યાય દર્શન વિપુલ ભાવ પાયા-
આજ. ૧૨

જેહથી શુદ્ધ લલિયેં સકલ નય નિપુણ, સિદ્ધસેનાદિ
કૃત શાસ્ત્રભાવા,

તેલ એ સુગુર દરણાપ્રબો તુલ સુગુણ, વયણ
રમણાપરી મુઝ નાવા. આજ. ૧૩

કસસ.

ધમ સકલ મુખકર દુરિત બયદર સ્વામી શ્રીમધર તણી,
એ નીનનિ જે સુણે ભાવેં તે લહે લીલા ધણી,
શ્રી નયવિજય બુધચરણ મેવજ જયવિજય બુધ આપણી,
રચિ શક્તિ આઈ પ્રગટ દીધી શાસ્ત્ર મર્પાલ બણી.

[આ સ્તવન કવિના સમયની સ્થિતિ બતાવનાર તથા દલિની મનોદશા દર્શાવનાર છે. તેથી ઉપદેશકોને ધ્યેય પાઠ લેવાનો છે. આ પર ઉત્તમવિજયના શિષ્ય પદ્મવિજયે સં. ૧૮૩૦ માં બાલાવબોધ-વાર્તિક (ટીપો) લખ્યો છે].

[આ સ્તવન પર દલિના સમકાલીન જ્ઞાનવિમલ મુરિએ ટીપો-મુદ્રદંતી શાસ્ત્રમાં બાલાવબોધ લખ્યો છે તેની બે પ્રતો પાણીપત્તમાં અષ્ટાદશ દલાલજી પેઠીમાંના મંદિરમાં ૮૫-૧૩, અને ૧૬-૧૪.

છે. જુઓ જ્ઞાનવિમલ.]—ઉપરની છેલ્લી પ્રશસ્તિ પર આ પ્રમાણે તે ટપ્પામાં જણાવ્યું છે કે:—

“ વડતપાગચ્છ રૂપ નંદનવનને વિષઈ સુરતર સરિખો કલ્પવૃક્ષ
સમાન શ્રી હીરવિજયસુરિ જયવંતા પ્રવર્તો. આચાર્યમાંહઈ રાજ
સમાન છઈ. તાસ પાટઈ વિજયસેન સૂરી આચાર્ય થયા. જેહના ચર-
ણકમલ નરપાત ઠાકુર તે પ્રણમઈ છઈ—જિહાંગીર પાતિસાહે સવાઈ
જગદ્ગુર ધતિ ખિરદ દીધઉ. ૩૪૯. તસ પદ પ્રભાવક શ્રી વિજયદેવ
સૂરિ થયો. તેહનઈ પાટઈ શ્રી વિજયસિંહ સૂરિ ગચ્છભાર ધુરિધર વા
ધોરી વૃષભ સમાન થયા જેહની હિત શિષ્યા થકી આજ્ઞા પામીનઈ
એ સંવેગમાર્ગ શુદ્ધ કથન યથા સમયઈ શક્તિનઈ અનુસારઈ
સંયમ માર્ગ પાલવાનો ખપ તે સંવેગ માર્ગ આદર્શઉ. જેહ
સંવેગ માર્ગ અંગીકરણથી કુમત કુગુર કથન અવણરૂપ યોરી
તીર્થકર અદ્વતાદિકની ટલી મીટી ગઈ ૩૫૦. તે શ્રી હીરવિજયસૂરિ
તેહના શિષ્ય માંહિ અવતંસ શિરોમણિ સમાન મોટો પ્રધાન થયો,
વાચક ઉપાધ્યાયનઈ વિષઈ રાજ સમાન કલ્યાણવિજય નામાં હેમાચાર્ય
સરિખ શબ્દાનુશાસન હૈમ વ્યાકરણાદિકઈ કરી થયા. તેહના શિષ્ય
પંડિત પ્રધાન લાભવિજય વ્યાકરણી થયા. તેહના શિષ્ય જીત મર્યાદા
જાણુ જીતવિજયનામા પંડિત પ્રધાન થયા. તેહના ગુર ભાઈ એક ગુરના
શિષ્ય નયવિજય પંડિત થયા કાસીમાંહિ મઠનઈ વિષઈ વિદ્યાના આશ્ર-
મઈ જેહથી ભલા મનોહર ન્યાયદર્શન નૈયાયિક દર્શન નામ મહા મોટા
ભાવ પામ્યા પર સમય શાસ્ત્રના જાણુ થયા. વલી જે ગુરના પ્રતાપથકી
પામ્યા સકલનય નિપુણુ સર્વ શાસ્ત્રના ડાહ્યાપણના ભંડારરૂપ એહવા જે
સિદ્ધિસેનાદિ કૃત નિષ્પાદિત જે ગ્રંથ સંમત્યાદિક તેહના ભાવ જાણીઈ તેહવા
જે સુગુરની કૃપા તે કેહવી છઈ હે પ્રભો તુમહારા સુગુણુ જે વચનરૂપ
રનાકર સમુદ્ર તેહ પાર પામવાનઈ તે ગુરની કૃપા માહરઈ નાવા બેડીસમાન
છઈ. ૩૫૩ ઢાલ સાતમો પૂરો થયો ૧૭. હવે સ્તવનરૂપ પ્રસાદને વિષે કલશ-
રૂપ છંદ કહે છઈ. ઇણુઈ પ્રકારે સકલ સુખનો કારક દુરતિ કુમતનો જે.”

બયનો હરણુહાર એહવો નાયક શ્રી સીમંધર સ્વામિ સાહિબની એ વીનતીનાં.
વચનભાવ આણી જે સાંભલઈ તથા મનમાંહિ અનુભવ આણી બંધુઈ તે
બેવણી લીલા લક્ષ્મી માનપૂજાદિકની પામઈ શોભાઈ. સહિત એહવા જે
શ્રી નયવિજય પંડિત તેહના જે ચરણ કમલ તેહનો સેવક શ્રી જસવિ-
જયનામા પંડિત તેણુઈ પોતાની રૂચિ આત્માનો ભાવ સંવિર માર્ગનો
અનુભવ પ્રકટ કીચો, પરના ઉપગારને કાળઈ એ સ્તવન સાંભલે તેહનઈ
કુમતિ પરામય ન થાઈ પોતાની મતિ સાર શાસ્ત્રમર્યાદાની રીતિ સાંભલી
ધણા લોક લોકસંતાના ગહિલા છે ને ડાહ્યા થાઈ. ૩૫૪ (૫૬૧ માટે
જુઓ જ્ઞાનવિમલસુરિના આ પર ટપા સંબંધમાં)

પ્ર૦ પ્રકરણ રત્નાકર ભાગ ૧ લો ટપા સહિત.

પ્ર૦ સજ્જનસન્મિત્ર પૃ. ૨૫૯ થી ૨૮૮. મળ

(૫૬૨-૫૭૪)+ ચોવીશી તણ.

(૫૬૨) ચોવીશી પહેલી-આદિ-મહાવિદેહ ક્ષેત્ર સોદામણું-એ દેશી:

જગજીવન જગવાલ હો, મરદેવીનો નંદ લાલરે,

મુખ દીઠે મુખ ઉપજે, દરિયણ અતિહિ આણુંદ લાલરે. જગ. ૧

*

*

*

*

અંતે— વર્ધમાન જિન સ્તવન. રાગ ધન્યાશ્રી.

તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારોરે,

વાચક યથ કહે માહરે, તું જીવજીવન આધારોરે—

ગિરંગારે ગુણુ તુમ તણા.

(૫૬૩) બીજી ચોવીશી.

આદિ—

ઋષભ જિનંદા ઋષભ જિનંદા, તું સાહિબ હું છું તુજ બંદા,

તુજસું પ્રીતિ બની મુજ સાચી, મુજ મન તુજ ગુણુશું રહું માચી. ૧

*

*

*

*

અતે—

મહાવીર સ્તવન.

વયણ અરણ સુણી પ્રભુ મનમંદિર આવિયારે,

આપે તૂઠા તૂઠા ત્રિભુવન ભાણુરે,

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પય સેવક ધમ ભણુરે,

તેણે પામ્યા પામ્યા કોડ કલ્યાણુરે—

દુખ ટલીયાં મુખ દીઠે મુજ સુખ ઉપન્યારે.

(૫૭૪) ત્રીજી ચોવીશી.

આદિ— આજ સખી શંખેસરો—એ દેશી.

ઋષભ દેવ નિતુ વંદીયે, શિવ સુખનો દાતા,

નાભિ નૃપતિ જેહનો પિતા, મરદેવી માતા.

x

x

x

x

અતે—

વીરસ્તવન. રાગ ધન્યાસી.

અરણુ તુઝ શરણુમેં અરણુ ગુણુ નિધિ ગ્રહાં,

ભવ તરણુ કરણુ દમ સરમ દાખો,

હાથ બેડી કહે જસવિજય યુધ ધર્યું,

દેવ નિજ ભુવનમાં દાસ રાખો—

—આજ જિનરાજ મુઝ કાજ સીધાં સવે.

પ્ર૦ સઝાયપદ સ્તવન સંગ્રહ, તથા ચોવીશી વીશી સંગ્રહ.

(૫૭૫) વીશી.

આદિ— ઇડર આંખા આંખલિરે—એ દેશી.

પૂખલવધ વીજઈ જયોરે, નયરી પુંડરગણિ સાર,

શ્રી શ્રીમંધર સાહીબારે, રાય શ્રેયાંસકુમાર

જિણુંદરાય ધરજ્યો ધરમ સનેહ.

*

*

*

*

અતે—

શરણુ ત્રાણુ આલંબન જિનજી, કોઈ નહિં તસ તોલે,

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધર સેવક, વાંચક જસ ધમ બોલેરે.

—સં. ૧૮૮૩ આસો સુદ ૧૩ બૃહસ્પતિવાર ગ્રામ બસુ મધ્યે
ગાતુર્માસ રહીને પત્ર લખ્યા છે. શ્રિ. મુ. રાજવિજય ગ. પં., ચતુરસતકેન
આર્ધ પ્રેમકુંવર સુઆવિષ્યે ગામ ઊંઝા વાસ્તવ્ય-૨૦૧. ૬-૧૫ ધો.

(૫૭૬)+ સમ્યક્ત્વના ૬૭ બોલની સંખ્યા.

આદિ— દોહા.

સુદૃતવલ્લિ કાંઈપિની, સમરી સરસતિ માત;

સમકિત સડસડ બોલની, કહિયું મધુરી વાત.

x

x

x

x

૧

અંત—

છણિપરે સડસડ બોલ વિચારી, જે સમકિત આરાહેરે,

રાગદ્વેષ ટાલી મન વાલી, તે સમસુખ અવગાહેરે

જેહતું મન સમકિતમાં નિશ્ચળ, કોઈ નહી તસ તોલેરે

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પયસેવક, વાચક જસ ધમ બોલેરે. ૬૮

૭-૧૨ મારી પાસે છે.

(૫૭૭)+ ૧૮ પાપસ્થાનકની સંખ્યા. (દરેક પર એક એમ
૧૮ સંખ્યા છે).

આદિ— કપૂર હોયે અતિ હનહોરે-દેશી.

પાપ સ્થાનક પહિલું કથુરે, હિંસા નામ દુરંત

મારે જે જગ-જીવનેરે, તે કહે મરણ અનંતરે

પ્રાણી જિન વાણી ધરે ચિત-

x

x

x

x

અંત—

મહોટાઈ શી હોય ગુણ પાખે, ગુણ પ્રભુ સમકિત દાખેજ;

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પય સેવક, વાચક જસ ધમ બાખેજ.

(૫૭૭ ક.)+ અમૃતવેલીની સંખ્યા (હિત શિક્ષા સંખ્યા)

આદિ—

ચેતનગાન અમૃતઆલીયે, ટાલીયે મોહ સંતાપરે

ચિતકું ડમડોલવું વાલીયે, પાલીયે સહજ ગુણ આપરે. ચે. ૧

x

x

x

x

અંતે—

શ્રી નયવિજય ગુરુ શિષ્યની, શીખડી અમૃત વેલરે
એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુયશ રંગરેલરે

૨૯

(૫૭૭ ખ.)+ ચાર આહારની સજ્જાય.

આદિ—

અરીહંત પદ ધ્યાતો થકો—એ દેશી.

સમરૂ ભગવતી ભારતી, પ્રણમી ગુરુ ગુણવંતોરે.

સ્વાદીમ જેહ વિહારમાં, સુજે તે કહું કંતોરે;

—શ્રી જિનવચન વિચારીએ.

x

x

x

x

અંતે—

શ્રી નયવિજય સુગુરુ તણા, લેઉ પસાય ઉદારરે,

વાચક જસ સિઝાય રચી, એ સેવક સુવિચારરે.

શ્રી. ૨૦

(૫૭૭ ગ.)+ કુગુરુપર સ્વાધ્યાય.

આદિ—

છેડો ના જી—એ દેશી

શુદ્ધ સંવેગી કિરિયા ધારી, પણ કુટિલાઈ ન મૂકે;

બાણ પ્રકારે કિરિયા પાલે, અભ્યંતરથી ચૂકે.

કપટી કહિયા એહ જિણુંદે.

૧

x

x

x

x

અંતે—

આપંમતીનો સંગ તજીને, સાધુવચને રહિયેં;

વાણી વાચક જસ એમ ખોલે, જિનાના શિર અહિયેં.

૨.

(કવિના સમયની સ્થિતિ સાધુ માટેની જણાવેલી છે)

—ચૈત્ય૦ આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૩૯૮

(૫૭૭ ધ)+ સુગુરુપર સ્વાધ્યાય. (૪ લક્ષમાં)

આદિ—

રૂપમનો વંશ રચણાયર—એ દેશી.
સદગુરુ એહવા સેવિયે, જે સંયમ ગુણ રાતારે;
નિજસમ જગજન જાણતા, વીર વચનને ધ્યાતારે,
સદગુરુ એહવા સેવિયે.

x x x x

અંતે—

શુદ્ધ પ્રરૂપક સાધુ નમીજે, શરણુ તેહનું કીજેરે;
તાસ વચન અનુસારે રહી, ચિદાનંદ ફલ લીજેરે. તે૦ ૪૦
સિરિ જયવિજય ગુરુણં પસાય માસજ્જ સચલ કમ્મકરં,
મળિયા ગુણા ગુરુણં સાહુણ જસસિજપ પ. તે૦ ૪૧
(૫૭૮)+ જશવિલાસ— (પ્ર. સગ્રાપ પદ સ્તવન સંગ્રહ)

આમાં ૭૫ સુંદર ઉત્તમ ભાવમય પદો છે.

(૫૭૯)+ આનંદધનજીની સ્તુતિ રૂપ અષ્ટપદી.

[અધ્યાત્મી આનંદધનજી કવિના સમકાલીન હતા, તેમના સમા-
ગમથી પોતાને અધ્યાત્મ દશા જામવા રૂપી ઉત્તમ લાભ મળ્યો હતો, તેના
આનંદમાં તે મદાત્માની સ્તુતિ રૂપે ૫૬ કવિએ રચ્યાં છે. તે પૈકી પ્રથમ
પદની આદિ કડી આ છે:—]

આદિ—

રાગ કાનડો.

મારગ ચલત ચલત ગાત, આનંદધન પ્યારે,
રહત આનંદ ભરપૂર—મારગ.
તાકો સરૂપ જૂપ ત્રિદુ લોકધેં ન્યારો,
બરપત મુખપર રર—મારગ.

અંત—

અંતનું આઠમું પદ. રાગ કાનડો તાલ.
આનંદ ધનકે સંગ મુજસહી મિતે જળ,

તપ આનંદ સમ ભયો સુજસ.
 પારસ સંગ લોહા ને ફરસત,
 કંચન હોતહી તાકે કસ—આનંદ. ૧
 ખીર નીર ને મિલ રહે આનંદ,
 જસ સુમતિ સખી કે સંગ.
 ભયો હે એક રસ, ભવ અપાર્થ સુજસ બિલાસ;
 ભયે સિદ્ધ સ્વરૂપ લીયે ધસ મસ—આનંદ. ૨
 આ બધું સઝાય પદ સ્તવન સંગ્રહમાં છપાયું છે.

(૫૮૦)+ પંચ પરમેષ્ઠી ગીતા.

આદિ—

પ્રણમીર્થ પ્રેમસ્થું વિશ્વત્રાતા, સમરીર્થ સારદા સુકવિમાતા,
 પંચ પરમેષ્ઠી ગુણુ યુણુણુ કીજે, પુણ્ય ભંડાર સુપરિ ભરીજે. ૧
 × × × ×

અંતે—

પંચ પરમેષ્ઠિ ગુણુ ગણું પ્રતીતા, જિન ચિદાનંદ મોજે ઉદીતા,
 શ્રી યશોવિજય વાચક પ્રણીતા, તેહ એ સાર પરમેષ્ઠી ગીતા.
 —પૃ. ૧૭૩ થી ૧૮૫ યુ. કૃત ભજન પદ સંગ્રહ ભાગ ૪ થો.

(૫૮૧)+ સીમંધર સ્વામીનું ૪૨ ગાથાનું સ્તં ૪ ઢાળનું (નિશ્ચય
 વ્યવહારનય ગર્ભિત)

આદિ—

શ્રી સીમંધર સાહિય આગે વિનતિરે, મન ધરી નિર્મલ ભાવ,
 કીજે કીજેરે લીજે લાહો ભવતશોરે. ૧
 × × × ×

અંતે—

કલશ

ધમ વિમલ કેવલજ્ઞાન દિનકર, સકલ ગુણુ રચણાયરો,
 અકલંક અકલ નિરીહ નિર્માળ, વિનવ્યો સીમંધરો.

શ્રી વિજયપ્રભ સંરિગ્ગ રાજે, વિકટ સંકટ બપ હરો;

શ્રી નયવિજય યુધ શિષ્ય વાયક, જસવિજય જય જય કરો.

—ઉપદેશ માળામાં; સન્નગન સન્નિગ્ર પૃ. ૩૧૪ થી ૩૧૭.

—ચૈત્ય આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૪૪૫ થી ૪૪૯; ૨-૧૨ આ. ૬.

(૫૮૨)+ કુગુરની સગાય (છ ઢાલમાં)

આદિ—

સેવો સદગુર ગુરુ નિરધારી, ધૃતિભવ પરભવ જે ઉપગારી,

વળે કુગુર સમય અનુસારે, પાસત્યાદિક પંચ પ્રકારે.

x

x

x

x

અંતે—

ગાની છે દેવલી કલ્પ, એ કલ્પ ભાષ્યનો જલ્પ;

જે શુદ્ધ કથક ગુણધારી, તે સદગુરની બલિધારી.

પસો કુગુર સજ્જાપ જિનવચણાઓ ફુલે મણિયો

સિરિ ણયવિજય મુળોળ સીસેણ જણાણ વોહલા ।

+નકપલ જિનસ્ત ૦ (૩ ચોવીસી ઉપરાંત) ૯ કડી.

દાસ કડખાની.

આદિ—નકપલ જિનરાજ મુગ આગદિન અતિ મુસો,

ગુણનિસો જેણુ તું નયન દીડો;

અંત—ગંગ સમ રંગ છુટ કીર્તિ કલ્પોલને,

રવિ ચર્ચા અધિક તપ તેમ તાળે.

નયવિજય સેવક હું આપરો જસ કહે,

અમ મોહિં અહુ નિવાળે.

નકપલ. ૯

—પૃ. ૧૯૭ ૨૮૮ યુ. ભગ્ન ભાગ ૪.

+શીતલ જિનસ્ત. ૬ કડી.

રાગ અડાણો.

આદિ—શીતલ જિન મોહે ધારા, શીતલ જિન મોહે ધારા;

અંત—જસ કહે જન્મ મરણ ભય ભાગો, તુમ નામે ભવ પારા, શી. ૬
(ઉપર મુજબ પૃ. ૧૯૯)

નવવપદ પૂજા—(આ શ્રીપાળ રાસમાંની દાજોમાંથી છે) વિવિધ પૂજા
સંગ્રહ. બી. મા.

નજિન સહસ્ર નામ વર્ણન છંદ—૨૧ કડી.

ભુજંગ પ્રયાત વ્રત.

આદિ—

જગન્નાથ જગદીશ જગબંધુ નેતા, ચિદાનંદ ચિત્કંદ ચિન્મૂર્તિ ચેતા,
મહામોહ ભેદી અમાયી અવેદી, તથાગત તથારૂપ ભવભય ઉચ્છેદી.

x

x

x

x

અંતે—

ધર્યાં સિદ્ધ જિનનાં કહ્યાં સહસ્ર નામ,
રહ્યા શબ્દ ઝગડો લહો શુદ્ધ ધામ,
ગુરૂ શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવી,
કહે શુદ્ધ પદમાંહિ નિજ દૃષ્ટિ દેવી. ૨૧

—ચૈત્ય૦ આદિ સં. ભાગ. ૨. પૃ. ૨૦૨ થી ૨૦૫,

અચડતી પડતીની સઝાય. અથવા સંવિજ્ઞપક્ષીય વદન ચપેટા.

આદિ—અડયા પડયાનો અંતર સમઝી, સમ પરિણામે રહીએરે;
થોડો પિણુ જિહાં ગુણુ દેખીને, તિહાં અતિ ગહગહીએરે.
લોકા લોલવીયા મત ભૂલો. ૧

અંતે—

તે માટે જ્ઞાનાધિક વચને, રહી ક્રિયા જે કરસ્યે;
અધ્યાતિમ પરિણુતિ પરિપાકે, તે ભવસાયર તરસ્યેરે. લો. ૪૦
વાચક જસવીજયેં એ દાખી, સીખ સર્વનઈ સાચી,
પિણુ પરણુમસ્યેં તેહતણેં મનિ જેહની મતિ નવી કાચીરે. લો. ૪૧
—ઇતિ શ્રી સંવીજ્ઞ પક્ષીય વદન ચપેટા સ્વાધ્યાય સમાપ્ત.

†હરિયાળી.

આદિ— કહેજો પંડિત કોણુ એ નારી.

†યતિધર્મ બત્રીશી—અથવા સંયમ બત્રીસી.

આદિ—ભાવ જતિ તેહને કહો, જહાં દશવિધ જતિ ધર્મ,
કપટ ક્રિયામાં મ્હાલતા, મહીયા બાંધે કર્મ. ૧

અતે—વાચક જસવિજયે કહી, એહ મુનિ હિત વાત,
એહ ભાવ જે મન ધરે, તે પામે શિવ સાથ.

૫૦ જે. હિતોપદેશ ભાગ, ૨-૩;

તથા સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૫૨૪ થી ૫૨૭.

†સ્થાપના કુલક. સં

આદિ—પૂરવ નવમાંથી ઉધરી, જિમ બાખે શ્રી સદ્રખાહુરે;
સ્થાપનાકદ્ધ અમે દ્દુ, તિમ સાંભળજો સદુ સાહુરે. ૧

x

x

x

x

અતે—જેહ વસ્તુમાં થાપિયે, દક્ષિણુ આવર્તે તેહરે;

તે અખૂટ સધગું હોયે, કહે વાચક યશ ગુણુગેહરે. ૧૫

†પંચ પ્રતિકમણુ સ. જે. શ્રે. મં. પૃ. ૫૨૭

†સંયમ શ્રેણીની સં

(૫૮૩) કુમતિખંડન-૧૦ મતસ્તવન. સં. ૧૭૩૨ પોશ ગુદ૭.

આદિ—

હુહા.

મુખધયક ધોતીશમો, પ્રણમી તેહના પાય;

ગુર પદ પંકજ ચિત્ત ધરી, ત્રુતદેવી ગારદમાય. ૧

નણુ તત્ત્વ સ્વરૂપ છે, આત્મ તત્ત્વ ધરેય;

દેવતત્ત્વ ગુરતત્ત્વરે, ધર્મતત્ત્વ જ્યોં લેય. ૨

મસ પરીક્ષા કારણે, શુદ્ધ શુદ્ધ સરપ;

ક્રીડું તે બરી સાંભજો, બાખ્યો ત્રિભુવન બૂપ. ૩

x

x

x

x

આ પછી (૧) વીરાત્ ૯૦૯ માં દિગંબર મત, (૨) વિ. સં. ૧૧૬૯ માં પૂનમીઆ, (૩) સં. ૧૨૧૨ માં ખરતર (૪) (સં. ૧૫૦૮) લોંકામત, (૫) સં. ૧૫૬૪ કડવાનો મત, (૬) સં. ૧૫૭૦ માં વીજમત, (૭) (સં. ૧૫૭૨) પાસચંદ મત, (૮) પછી શાંતિદાસથી સાગરગચ્છ પછી (૯) નયવિમલ (જ્ઞાનવિમલ સૂરિ), ૧૦ બાણચંદ જેવા આમ દશ મત પ્રત્યે વિરોધ બતાવી સૂત્ર પ્રમાણે સામાચારી કરવા ને તપગચ્છની સામાચારી સુંદર ગણવા કહે છે. છેવટે

અતે—

કલશ.

ત્રિશલા તે નંદન ત્રિજગવંદન વર્ધમાન જિનેશ્વરો,
મેં શુદ્ધ પામી અંતરંગમી વીનચ્છો અલવેસરો.
સકલ સુખ કરતા દુકૃત હરતા જગતતારણુ જગગુરૂ,
યુગલવન સંયમ પોસ માસે શુકલ સપ્તમી સુખ કર.
તપગચ્છ રાજ સુજસ તાજ શ્રી વિજયપ્રભ દિનકર સમો,
નયવિજય સુપસાય વાયક જસવિજય જય શિરિ નમો.

—દશમતાધિકારે વર્ધમાન સ્તવન સમાપ્ત. આની નકલ મારી પાસે છે. આ સ્તવન પ્રસિદ્ધ યશોવિજયજીને નામે કોઇએ ચડાવ્યું લાગે છે અને તેનું અંતરંગ પ્રમાણુ એ છે કે (૧) આ સ્તવનમાં ‘પુન્ય વિહૂણા પુનમીઆં, ‘ખર સરીખા ખરતર’ વગેરે શબ્દો તેઓશ્રી ન કાઢે (૨) ‘જ્ઞાનવિમલ સૂરિ ધર્મ્યુરે અવિનીતે એ નામ’ એમ આ સં. ૧૭૩૨ માં રચેલા ગણાતા સ્તવનમાં જણાવ્યું છે પણ તે સમયવિરોધવાળું કથન છે. જ્ઞાનવિમલ સૂરિએ એ નામ સં. ૧૭૪૮ માં એટલે યશોવિજયજીના સ્વર્ગગમન (સં. ૧૭૪૩) પછી પાંચ વર્ષે નયવિમલજીએ ધર્મ્યુ હતું. છતાં પણ તેમના નામપર ચડેલું માટે તેમના નામ નીચે અત્ર મૂક્યું છે.)

૨૯૧ મતિસાગર.

(૫૮૪) ખંભાત તીર્થમાળા. સં. ૧૭૦૧.

રહર જ્ઞાનસાગર. (અ. ગજસાગર સૂરિ-લલિતસાગર-
માણિક્યસાગર શિં૦)

(૫૮૫)+ શુકરાજ રાસ—સં. ૧૭૦૧ વદ ૧૩ સોમવાર.

આદિ—

ફલા.

સકલ સિદ્ધિ દાતારવર, શ્રી યુગ આદિ નિષ્ણંદ;

શેત્રુંજય સિરસેહરો, પ્રણમું પરમાણંદ. ૧

બ્રહ્માણી વરદાયકા, ત્રિભોવન જગ વિખ્યાત,

પ્રણમું હું શ્રુતદેવતા, કવિજન કેરી માત. ૨

વક્ષી પ્રણમું ગુરુ ગમ્ભ ધણી, શ્રી ગજસાગર સૂરિ;

નામિં નવનિધિ સંપન્નઈ, સંકટ ભઈ દૂરિ. ૩

તાસ મીસ પંડિત પ્રવર, દિનકર પરિ સોહંત;

લલિતસાગર લજીનીસો, પ્રણમ્યાં પાતિક જંત. ૪

તસ મીસ દિન દિન દીપતા, શ્રુતનિધિ ગુણ ગંભીર;

માણિક્યસાગર સદ્ગુર, પ્રણમું સાદસ ધીર. ૫

ગુરુપ્રસાદ કવીજન કેવં કાવ્ય હંદ પ્રસ્તાર;

સરસવને મેરુ કરં, એ મોટો ઉપગાર. ૬

ગુરુપ્રણમી સરસતિ નમી, કહું શુકરાજ આપ્યાંન;

તિથિ પુંડરગિરિનો કીઓ, શેત્રુંજય અભિધાંન. ૭

ભસુ ચરિત સુણનાં થકાં, પાતિક દૂર પલાય,

સુર સાનિધિ કરઈ તેહની, ધરિ લચ્છી ધિર થાય. ૮

તાસુ ચરિત મુંણ્યો ભવિક, એક ચિત્ત અભિરામ;

કિમ શેત્રુંજય તિથિં કીક, કવણ નાંમ કુંણુ ગામ. ૯

૪

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યસી પાસ નિષ્ણંદ જુહારીઈ—એ દેશી.

શ્રી વિધિ પખિ ગજરાજ્યા, શ્રી ગજસાગર સૂરિસોર;

તસ પાદિ શ્રી પૂન્યરત્ન સૂરીસર, દિનદિન અધિક જગીસોર. ૧૦જ.

- વર્તમાન તસૂ પાટિ પ્રભાવક શ્રી ગુણરત્ન સૂરીદારે;
 દિનપ્રતિં અધિક પ્રતાપ સવાઈ, પ્રતપો જિહાં ચંદદિણુંદારે. ૧૧૫.
- શ્રી ગજસાગર સૂરિવર કેરા, શિષ્ય પંડિત સુખદારીરે;
 લલિતસાગર બહુ ગુણિં સોમિત, પંચ મહાવ્રત ધારીરે. ૧૨૫.
- તસુ સીસ આણિહયસાગર ઉદ્યા, શ્રુત દિનકર તેજ પ્રદારે;
 તે ગુરુ સુપસાઈ કહીઓ, મેં શુક્યરિત લવચેસોરે. ૧૩૫.
- અધીકું ઓછું જે ભાપીઈ, તે મીચ્છા દુકક હોયોરે;
 હું જડમતિ શિરોમણિ અછું, પંડિત તુમે સોધી જોયોરે. ૧૪૫.
- શ્રી શુકરાજ ચરિતમૈં, નથી દીક્ષાનો અધિકારોરે;
 મેં શ્રાદ્ધવિધિથી આંણીઓ, દીક્ષાનો વિસ્તારોરે. ૧૫૫.
- સંવત સત્તર એકોત્તરે શ્રી પાટણ નયર મઝારિરે;
 સૂચી કૃષ્ણપક્ષ તેરસ દિનિં, નક્ષત્ર પુષ્ય રાશીવારે. ૧૬૫.
- ચોથો ખંડ પૂરો થયો, પૂગી મનચી આસોરે,
 જ્ઞાનસાગર કહિ સંધને, હોયો લીલ વિલાસોરે. ૧૭૫.
- શ્રી ગોડીપાસ પસાઉલૈં, પૂરણ થયો શુક રાસોરે;
 એકવીસમી ધન્યાસીઈ, હાલ ગાતાં અતિ ઉલ્હાસોરે. ૧૮૫.
- ઓગણસઠિ નઈ ચૌદસિં એ અંચાકર પરમાણોરે;
 દૂહા દેસી નેં ચોપઈ સુભાષિત સહીત સુગંણોરે. ૧૯૫.

—સર્વગાથા ૪૨૫ સુભાષિત ૯ શ્લોક સંખ્યા ૬૭૫ ચતુર્થ ખંડે.
 ચારેખંડે સર્વગાથા ૯૦૫ અંચાઅંચ શ્લોક સંખ્યા ૧૪૫૯ સં. ૧૮૫૧
 આસાઢ વિદ એકાદશ્યાં રાત્રીવાસરે કૃષ્ણપક્ષે સકલ ભદ્રારકળ શ્રી શ્રી ૧૦૦૮
 શ્રી શ્રી વિજયધર્મ સૂરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય પં. દેવવિજયજી તત્ શિષ્ય પં.
 તીર્થવિજય ગણિ લિપીચક્રં. શ્રી મુઢીયાં મધ્યે. શ્રીરસ્તુ, કલ્યાણમસ્તુ; શ્રી
 ભદ્રંભૂયાત્, શુભંભવતુ શ્રી પાર્શ્વરાયજી પ્રશાદાત્, લેખક પાઠકયો: ૪૧-
 ૧૪ અનંત.

(૫૮૬) ધમ્મિલ રાસ—સં. ૧૭૧૫ કા. શુ. ૧૩ ગુર.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખદાયકા, ત્રિભુવન માતા નેહ,	
પ્રણમું હું નિતિ ગ્રેમયું, ધુરિ સરસતિ ધરી નેહ.	૧
સાનિધિ કરજો સારથ, દોલતિ ઘર્ષ દેવિ;	
કરતાં તપ ઉપરિ કથા, વદનર્ધ વસથો હેવિ.	૨
આશ્વિનસાગર મુનિ નિપુણ, મુઝ ગુર મહિમાવંત;	
ચરણ નમું તમુ ચાહસું, વિધમાન જસવંત.	૩
કાવ્યકુંડલીયા કવિતવર, શ્લોક સવાયા ભેઉ;	
ગાહા ગૂઢા ગીત બહુ, યમક રૂપક ભેય નેઉ.	૪
છંદ વસ્તુ ને છખયા, દુઝ્યક દોષક ભાતિ;	
અડયલ મડયલ આરયા, ચૌડીઆ ચોપધ જાતિ.	૫
ધૂઆ દૂમેલા પધ્ધટી, અઉઠ પદાદિ અનેક;	
ભેદ ન લહું એહના ભલા, વહી માત્રાદિ વિવેક.	૬
હું જડમતિ ન લહું ક્રિમ એ, સગવટ સખર સંવાદ;	
માંડુ જોડણુ મનિં ધરી, સદ્ગુર દેખ્યો સાદ.	૭
નિષ્કુર નવય નિદાન તજિ, વાંછા પંચ વિનિષ્ઠ;	
પરિહરિનર્ધ જે તપ તપર્ધ, સો લહે સુખ વિશિષ્ઠ.	૮

યત:—

પચ્ચખાણુરસ ફલં, ઇહપરલોએ અહોહ દુવિહંતું;
ઇહલોએ ધમ્મિલાહ, દામવગ માર્ધ પરલોઆં, ૧

—ઈતિ આવશ્યકે પ્રત્યાખ્યાનનિયુક્તૌ.

કામ ભોગ વાંછા કરી, આંખિલ તપ અભિરાંમ,
ભજ્યો ધમ્મિલ લહિઉ તદ્ભવિ, રાગઝહિરો ધામ. ૯
કવણુ ધમ્મિલ કેહવા, કવણુ માય કુંણુ તાય;
કિણિ કારણિ તપ કિઉ, તે સુણુજ્યો ચિત લાય, ૧૦.

અતે—

શ્રી અવશ્યક સૂત્રમાં પરચખાણુ પરભાવિરે,
 બૃહદ્ વૃત્તિ વિસ્તર કહિઓ, ધમ્મિલ સંબંધ સુભાવેરે.
 તે મેં તિહાંથી આણીઓ, લઘુ ધમ્મિલ ચરિત્રથી લીધોરે;
 વૃદ્ધ ચરિત્રસાંહે વલી, સંબંધ એમ છઈ સીધોરે.
 વલી વસુદેવની હિંડીમાં ધમ્મિલ હિંડી ધુરહીજ ભાસિરે,
 ગોતમ શ્રેણિક આગણિ તપથી ફલપત્તિ પરકારીરે.
 ચિહ્નું ગ્રંથ ચોકસ કરી અધિકાર ધમ્મિલનો આણ્યોરે,
 કાંઈક અધિકું ઉછું કહિઉં મિચ્છા દુષ્ક મેં દાખ્યોરે.
 ધમ્મિલ વિલાસિ માધુર થકી સગવાસેં સધળી જોડીરે;
 કરજ્યો શુદ્ધ કવિયણુ તુમ્હે કહું છું હું બે કરજોડીરે.
 દેશી ચોપાઇ ને દૂહા સુભાષિત સહિત સુખણેરે;
 ગ્રંથાગર કીધો ગણી સોલસે પાંત્રીસ પરમાણેરે.
 ગચ્છિં અમંચલિ ગુરૂ રાજ્યા શ્રી સુમતિસાગર સૂરિ શિષ્યોરે;
 શ્રી ગજસાગર સૂરિવર તસુ પાટિ પુણ્યરત્ન સૂરિ દક્ષોરે.
 પાટ પ્રભાકર તેહના વિધમાન વિરાજેરે;
 ગુણુરત્ન સૂરિ ક્ષમા ગુણે વલી સીત્ર વિદ્યા ગુણિં ગાજિરે.
 ગજસાગર સૂરિ ગુરૂ તણા પંડિત શિષ્ય પ્રતાપીરે,
 લલીતસાગર લીલાકર જગતીર્ધ જસુ કીરતિ વ્યાપીરે;
 શિષ્ય પ્રથમ સુશોભતા માણિક્યસાગર મુનિરાજેરે.
 મુઝ ગુરૂ તે મહિમાનિલો સિધાંત સસાનિધિ કાજેરે;
 સંવત કુંથુ સંખ્યા દો એકે મહાવત મહાવીરને જાણેરે.
 સુચિ કાર્તિક તેરસિ રેવતિ ગુરૂવાર સિદ્ધિ યોગ વધાણેરે;
 ત્રીજે ખંડે ત્રેવીસમી કહી ઢાલ થયાં કલ્યાણેરે.
 ધમ્મિલવિલાસ ધન્યાસીર્ધ પૂરણ ચડ્યો પ્રમાણેરે.
 ન્યાનસાગર કહે નેહસ્યું શ્રી સંપતે સુષ શ્રીકારોરે;
 દિનદિન દોલત દીપજ્યો સુત સંપતિ સયલ પ્રકારોરે.

—ત્રિપુ, ખડેપુ મિલિત્વા સર્વ ગાથા ૧૦૦૬ સુભાષિત ૨૦
(અંચાત્રં ૧૬૩૫૦). સંવત ૧૭૩૨ વર્ષે ફાગુણ સુદિ ૭ દિને કેસર-
વિજયેન લિખિતં પ્ર. કા. વડોદરા નં. ૨૬૭.—ગ૦ શ્રી વિદ્યાસાગર
લીપી કૃત્વા ઉચ્છેદેન સ્તંભતીર્થ મધ્યે સં. ૧૭૨૯ વર્ષે જેઠ સુદિ
ગણેસ તિથી ૪૯-૧૩ દા. ૪૨ ૩૦

(૫૮૭)+ ઈલાચીકુમાર ચોપાષ્ટ સં. ૧૭૧૯ આસો શુદ્ધ ૨ બુધવાર
શેષપુરમાં.

દ્વલ.

આદિ— સકલ સિદ્ધિ દાર્ઢક સદા, પ્રણમિ જિનવર પાપ
ઇલાપુત્ર ઋષિ ગાવતાં આપઈ વચન વિકાસ. ૧
વલી આલિંની લીપિ ભલી, પંચમાંગિ ધુરિ જેહ,
ગણધર પ્રણમે જેહનઈ હું પણિ પ્રણમું તેહ. ૨
આણિક્ષસાગર મુજં ગુર, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર,
પ્રણમું હું પય તેહના, વાણી દુર્ધ વિસ્તાર. ૩

*

*

*

*

આદિ—

દાસ ૧૬ રાગ ધન્યાસી.

ગાંતિ જિન બામડે જાઉં-એ દેશી.

*

*

*

*

ગચ્છપતિ વિધિપદ વિરાજઈ, ગુણરતનસરિ કાનઈ, બે. ૮
સંપ્રિત સાગર ગુધ લાવણ્ય ધારિ, તસ શીખ્ય પ્રથમ મુખદારિ, બે. ૯
આણિક્ષસાગર મુનિ મુખદારી, મુજં ગુર જ્ઞાન દાતારી, બે. ૧૦
તે ગુરતણા સદી મુખસાયા, મેં ઈલાપુત્ર ઋષિ ગાયા, બે. ૧૧
મુજં આવરપડને નિરધારે, વૃંદાવટી અણુસારે. બે. ૧૨
વગી ઋષિમંડલમાંથી લીધું, એ અધિકાર મેં સીધું, બે. ૧૩
તિજુથી ન્યન અધિક જે આપ્યો, તે મિચ્છામિ દુહા મેં આપ્યો, બે. ૧૪

અંથાઅંથ અખર ગુણ આળેયો, એસેં હગુણસદિ જાળેયો, એ. ૧૫
(વીસે સતસદિ જાળેયો.)

સંવત સતર ઊગણીસા વરયે, સેપપુરે મન હરયે, એ. ૧૬
આસોસુદિ દ્વિતીયા દિન સારેં, હસ્ત નક્ષત્ર બુધવારે, એ. ૧૭
જ્ઞાનસાગર ઘેં સંઘ આસીસા, દિનદિન ઘુઈ મુજગીસા, એ. ૧૮
જમ્બુ સાનિધિ સાધુ અરિત પાલઈ, જ્ઞાનચારિત અબ્જૂઆસેં એ. ૧૯

—ઇતિશ્રી ભાવ વિપયે ઇલાકુમાર ચોપાઈ લિખિતં ભુજન(ગ)રે
મુનિ સુમતિવિજય, શ્રી રસ્તુ, કસ્યાણુ મસ્તુ સા ધનરાજ તનુપુત્ર સા
સેજપાલની પઠન કૃતે. પ્ર. કા., માણેક.

—સકલપંડિત શિરોમણી પં. કૃષ્ણવિનય શિ. મુનિ મોહનવિજય
લિ. સં. ૧૮૫૧ મહાવદ ૨ પા-૧૫-૧૧ આ. ક., ૭-૧૭ આ. ક.,
૧૦-૧૨ અતે ૯-૧૩ વી. પા.

—સં. ૧૭૮૮ ચૈ. વ. ૩૦ શનૌ લ. શ્રી શિવજી લિ. સ્વ
અર્થેણુ નૌતનપુરે. ૫-૧૭ ધો. ૦

આ પ્રતમાં ૯ મી ૧૦ મી કડી નથી. તેને બદલે એક કડી એ
મઢી છે કે:—

સૂત્ર આવશ્યક એ નિરધારી, બ્રહ્મવ્રત આણુસારી.

—સં. ૧૯૨૪ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૫ શનિવાસરે લી. ઋષભ
હીરાચંદ્રજી તસ્ય શીષ્ય સુરજમલ લખિતા ગ્રામ જવરા મધ્યે વાસી
મારવાડી સોઝતકા ૧૧-૧૨ ધો,

—સર્વ સંખ્યા શ્લો. ૨૮૮ લ. પં. તેજવિજય ૪-૨૧ ગારી-
આધર; પા. ૧૮ ગ્રે. ૨.

—સર્વગાથા ૧૮૭ અંથાઅ ૨૬૭ સં. ૧૭૩૫ વર્ષે પોસ. શુદ્ધિ
૨ વાર શુક્રે લિ. ૧૦-૧૧ વિ. ધ.

—સં. ૧૮૦૮ વર્ષે શાકે ૧૬૭૩ પ્રવર્તમાને માહમાસે કૃષ્ણપક્ષે
૪ બુધવાસરે લ. ભુજનગર મધ્યે પૂ. ઋ. ગોવર્દનજી તત્ શિ.
રાયચંદ્રજી તત્ શિ. ઋષિ નાથા લિ. ભુજનગરે. ૮-૧૪ રાજકોટ. પૂ.અ. ૦

(૫૮૮) શાંતિનાથરાસ સં. ૧૭૨૦ કાર્તિક વંદ ૧૧ રવિ, પાટણમાં.
આદિ— દ્વિ.

સકલ સુખ સંપત્તિ કરણ, ગકડી પાસજિણુંદ,
પ્રણમું પદ કમ્બોડીનઈ, સેવક નયણાંણુંદ. ૧
સરસ સંબંધ શ્રી શાંતિનો, ચક્રપર્ષ કરતાં આહિ,
સાંનિધિ કર્યો સાહિબા, મહિર કરી મનમાંહિ- ૨
વાગ્ વાણી પ્રણમું વણી, વાહત જાસ મરાલ,
સિદ્ધિ પ્રુદ્ધિ હોઈ સદા, નામઈ મંગલમાલ. ૩
આણિકસાગર મુઝગુર, અતિસયવંત અપાર,
પ્રણમું હું પાય તેહના, વાણી હુઈ વિસ્તાર. ૪
ઉત્તરાધ્યયન અદ્વારમઈ ચક્રીનઈ અધિકાર,
બોલ્યા આણિ પ્રુદ્ધિ કરી, વૃત્તિ ચક્રી વિસ્તાર. ૫
બાર ભવંતરનો ચરી, કહસ્તું મનને કોડિ,
સદગુર મુપસાઈ કરી, જોષેં હાસ્યેં જોડિ. ૭

x x x x

અતે—

રાગ ધન્યાસી દોડોરે દોડોરે વામાકો નંદન દોડો-એ દેશી.
ઉત્તરાધ્યયન વૃત્તિથી એ મેં, સંબંધ સરસ દીપાયો,
રુમસુરી કૃત શાંતિચરીત્ર યેં, વિધ વિધ બાવ બણાયો. શાંતિ. ૩
ધવલધિંગ ગોડીનેં સાંનિધ મુપ સંપત્તિ બહુ પાયો,
પૂરણ શાંતિ પ્રભૂકો કીનો, સરસ સંબંધ સવાયોરે- ૪
સંવત સતરવીસોત્તર વરસેં કાર્તિક વદિ સુખકારરે,
ત્રેઘાઠસી અમૃત સિદ્ધયોગેં, હસ્ત નક્ષત્ર રવિવારરે. ૫
અંચલ ગણી ગિર્યા ગઝપતિ, શ્રી ગજસાગર સુરિરે,
શ્રી પુણ્યરત્નસરિ, તિલુકેં પાટે, પ્રતપ્યા પુણ્યપકરરે. ૬
તાસ પાટ પ્રમાકર દિનકર, દિન દિન અધિક સવાધ,
શ્રી ગુણરત્નસુરી ગઝપતિ કે, સોદાસણિ ગુણ ગાંધરે. ૭

શ્રી ગજસાગર સૂરીતણા શિષ્ય, લલિતસાગર યુધ સોદર,
 માણિક્યસાગર મુનિ તિનકે શિષ્ય, મુઝ ગુરૂ ભવિ મનમોહરે. ૮
 તિણુ ગુરૂકી સાંનિધસ્થું સાહિય, શાંતિ નિનકે ગુણુગાએ,
 પાટણુ નયરમદાં સંધ મુશ્રાવક, દોલતિવંત દિપાર્થરે. ૯
 ગ્રંથમાન શ્રી શાંતિકે રાસંકા, શ્લોક બાવીસસેં ઉર પાંચ,
 ગ્રંથાગર અક્ષર ગુનિ કીનો. ધનમેં નહિ પદ્મપંચરે. ૧૦
 રાગ ધન્યાસીમેં ઢાલ બાસકિમી, ન્યાનસાગર કહી રંગેં,
 રાગતણેં ઉપયોગેં મુકંઠી, ગાવન્થો સરમ મુરંગેરે. ૧૧

—શાંતિસર સ્વામી ગાયઉ.

સર્વશ્લોક બાવીસસેં ઉપર પાંચ અધિક છેં ઇતિશ્રી શાંતિનાથ
 રાસ સંપૂર્ણ સંવત્ ૧૭૭૯ વર્ષે આસો સુદિ ૧૩ સોમે ગણિ રતનવિજય
 લિપીતં સહર્ષેણુ. છ. (ગુ. વિ.)

—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગ. તત્સિષ્ય પંડિત પ શ્રી ગુણુ-
 વિજયગણિ તત્સિષ્ય ગ૦ કેસરવિજય ત્રિખિતં સંવત્ ૧૭૬૪ વર્ષે
 પોસ સુદિ ૩ દિને શ્રી અમ્મદપુર ચૌમાસ રહિના પ્ર. કા- વડો. ૫૪
 પત્ર, ૪૭-૧૬ મો.

(૫૮૯) ચિત્રસંભૂતિ ચોપાઘ સં. ૧૭૨૧ પોષ શુ. ૧૫ ગુરૂ-
 શેખપુરે.

અંતે—

પ્રથમ નમુ પરમેસર, સકલ સિદ્ધિ દાતાર,
 ધવલ ધોંગ ગોડી ધણી, સેવક સાનિધિકાર. ૧
 ગણુધર શ્રી જૌતમ પ્રમુષિ સૂતતણુધ ધુરિ જેહ,
 પ્રણુમીજઘં શ્રુતદેવતા, હું પણુ પ્રણુમું તેહ. ૨
 પાલિ જેણુ પોઢો કીઉ, જ્ઞાન દીઉં મનલાય,
 માણિક્યસાગર મુઝ ગુરૂ, પ્રણુમુ તેહના પાય. ૩
 ગુણુગાતાં અણુગારના મુઝર્માન અતિ ઉલ્લાસ,
 સાનિધિ-કરયો શિષ્યની, થાર્થ સકલ પ્રયાસ. ૪

ચિત્રસંભૂતિ તણું ચરિત, સરસ ધણું શ્રીકાર, ૫
 શ્રી મુખિ વીર વપાણીક, ઉત્તરાધ્યયન મઝારિ.
 તે હું આણીસ તિહાયકી વૃત્તિયકી વિસ્તાર, ૫
 ઉપદેશચિંતામણી પ્રમુખ, અંચ ચરિત સવિ ધારુ. ૬
 ચારિત લેઈ ચિત્રમાં, ધરે દુગંછા સોઈ,
 ચિત્ર અને સંભૂતિ જીઈ, નીચ કુલે નર હોઈ. ૭

x x x x

અ— દાસ રાગ ધન્યાસી-પાસજી પાદ લુહારીધ-દેશી.
 ભવિયણ ચિત્રસંભૂતિનક સંબંધ હીઈઅડધ ધારીરે,
 લજી નીચાણાં તુ મૈન એ સંયમ કરો દુગંછા વામીરે.
 સેવ્યક મરત આદિધણા, વિધિચું શ્રીજિનધમરે,
 નવનિદાન નઈ એહનો કાંહેક, બાકાંના લહી મમ્મરે. ૨
 વ્યતિકર ચિત્ર સંભૂતિનક, શ્રી ઉત્તરાધ્યયનની વૃત્તિરે;
 જઈ ઉપદેશચિંતામણિ માહઈ આપ્યો તસ અનુવૃત્તિરે. ૩
 ઉપદેશમાત્રકર્ણિકા માંહિ, ઇમ અધિકાર જઈ એહારે;
 ત્રેસઈ શક્તાક ચરિતમાં લક્ષો, હેમ સરિ ઇમ તેહારે. ૪
 ચક્રકસ કરી ચિહ્ન અંચથી, એ અધિકાર મેં આપ્યોરે;
 મિછા દુઃકડ મુઝ દુઝ્યો, કાંઈ ન્યૂન અધિક ને આપ્યોરે. ૫
 અંચલગમ્જઈ મિરઆ ગમ્જનાયક, શ્રી ગુણુરત્ન સૂરીદારે;
 શ્રી ક્ષમારત્ન સરિ તસ પાટિં, દીપઈ જ્ઞાન દિણુદારે. ૬
 યુધ શ્રી લલિતસાગર તણા, શિષ્ય પ્રથમ મુખકારીરે;
 માણિકસાગર મુનિવર મુઝ રૂઝ જ્ઞાન દાતારીરે. ૭
 તે રૂઝને સુપસાહસે મેં ચિત્ર મુનીસરંગાયોરે,
 ધવલ ધિંગ ગોંડીજી સાનિધિ સરસ સંબંધ સુદાયોરે. ૮
 પોસ શુક્ત પડવે રૂઝવાસરે, સંવત સતર ઇકવીસેરે;
 પૂરવાપાટિં રાસ કીક પૂરણ, સિદ્ધિ યોગે મુજંગીસેરે. ૯

સરવ મિલિ ઇગિારસે' અંથાગર થયો માનોરે;

કાધી ચોંપઈ ચુપંચું શેખપુરે' શુભ થાનોરે.

૧૦

ઢાલ ઉગણચાલીસમી ન્યાનસાગર યુધ વારે,

કહી ધન્યાસીમાં સુણો દીધ દોલતિ દીઠારે.

૧૧

—૩૩-૧૩ (વિ.ધ.)

—લ. સં. ૧૭૩૪ શ્લો. ૧૧૦૦ દા. ૪૨ નં. ૧૩ લીં, પા. ૧, ચં.

—૩૩-૧૫ દા. ૪૩ નં. ૫૧ વ ડે.

(૫૮૦) ધન્ના અણુગાર-સ્વાધ્યાય—સં. ૧૭૨૧ આવણ સુદ ૨
અસગામમાં.

અંતે—

રહી ચોમાસિ સતર એકવીસે, શ્રી અસગામ મઝારિછ;

આવણ સુદિ તિથિ ખીજ તિણધ દિનિ, ભગુનંદન ભલધ વારછ. ૫૮

મુજગુર મુનિશ્રી માણિકસાગર, પામી તાસ પસાયછ;

સ્ત્રમિ અણુગાર ધન્નાના હરપઈ, ન્યાનસાગર ગુણુ ગાયછ. ૫૯

પ્ર૦ કા.

(૫૮૧)+ સ્થૂલભદ્ર નવરસો—નવ ઢાલમાં.

[આમાં શૃંગાર આદિ નવેરસના વિષય સ્થૂલભદ્ર અંતે કોશ્યા એ વચ્ચેનો પ્રસંગ લઈ સુંદર રીતે પ્રતિપાદિત કર્યા છે. કાવ્ય રસિક છે.]

આદિ—

રાગ કેદારો-ઉંચવ સાથે સંદેસડો ગોંડલના વાસીએ.

કરી શૃંગાર કોશ્યા કહે, નાગરનારે નંદન;

મોહન ! નયણુ નિહાલરે, નાગરનારે નંદન.

× × × ×

પ્રથમ રાગ શૃંગારમાં, નાં કેદારો કર્યો રાગરે નાં

ન્યાન કહે સહુ સામળો, નાં લહે સીલ રતનમાં ભાગરે નાં ૭

અતે—

રાગ મેવાડો ધન્યારી વિનય કરીજેરે બવિયણુ બાવમું-દેશી.

કોર્યા બોલેરે સાધુજી સાંભળો, તુમને જેહ વિરહ;

વિપય વિકારનાં વયન કહ્યાં ધણાં, ખામું ત્રિદરણુ શુદ્ધ. ૧કોર્યા.

x x x x

રાગ મેવાડોરે મિત્ર ધનાસરી, શાંતરસ નવમોરે સાર;

ન્યાનસાગર કહે શ્રી શુભિમદ્રને હું જાહ.અલીહાર. ૧૦કોર્યા.

—ચાર પત્રમાં ખીજી કૃતિઓ સાથે સોંપા. વડોદરા નં. ૪૭૫૪

—ના. બં. એક ગુટકામાં.

(૫૬૨) રામચંદ્ર લેખ ૫ હાળમાં. સં. ૧૭૨૩ આશો સુદ ૧૩.

આદિ—

હાલ બિંદલીની દેશી.

સ્વસ્તિ શ્રી લંકા જ્યાંહિ, આરામ પદમવન ત્યાંહિ હો, વાંચે સસિવયણી,
લખ્યહ રામજી વિરહજી લેખ, સીતા ઉપરિ સુવિશેષ હો, માને નૃગનવયણી. ૧
લખી લેખનિ મુદ્રડી એક, વાયુમુતનિં દીધી વિવેકિ હો, સીતા શશિવયણી,
લેખમુદ્રિકા હતુમંત જામ, દીધાં સીતાનિં મુપદાઈ હો, સીતા ૦ ૨

x x x x

અતે—

વિરહી હોવિ વાહિજારે, ઓછું અધિકું જેહ;

વાંચી લિપીહ વાલહીરે, રીસ ન ધરંજો તેહ. વાં ૭

સંતર ત્રેવીસઈ સહીરે, ઉજ્જવલ આસો માસિ; વાં ૦

લખ્યો લેખ તેરસિ દિનધરે, ન્યાનસાગર ઉલ્લાસ. વાં ૮

વક્તાનું મન રંજસિરે, શ્રોતાનઈ મુપદાય; વાં ૦

વિરહી હુખ ઓલ્હવિરે, હૃદય અમીરસ થાય. વાં ૯

—મુદ્રાવિકા મીઠિઆઇ વક્તાર્ય. ૯-૧૧ દા. ૭૦ નં. ૯ ૩.

(આમાં સ્વલમદ્ર નવરસો પણ છે.)

(૫૮૩) આપાઠભૂતિ રાસ સં. ૧૭૨૪ પોપ વદ ૨ ચક્રીપુરીમાં.
આદિ—

હૃદા.

સકલ ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ કર, ત્રિભૂવન તિલક સમાન;
પ્રણમું પાસ જિણેસર, નિરૂપમ જ્ઞાનનિધાન. ૧
ગોયમ આદર્શ ગણધરધ, જે પ્રણમી નિતમેવ;
સાનિધકારી સારદા, તે પ્રણમું શ્રુતદેવ. ૨
માણિકસાગર મુનિ તણુઈ, ચરણે નામું સીસ;
મુઝ ગુરુ તે મહિમાનિલો, પ્રણમુ વીસવાવીસ. ૩
સદગુરના સુપસાયથી, હોવઈ સરસ સંબંધ;
વચન વિલાસ વિશેષથી, પ્રગટ થાઈ પ્રબંધ. ૪
માયા પિંડ ન હ્યે જિકે, તે કહિએ નિગ્રંથ;
મુનિ મારગ સૂઘો ધરી, સાધઈ શિવપુર પંથ. ૫
લંપટ સરસ આહારના, જે થાઈ અણુગાર;
ચારિત છોડીને તિકે, માંડે ધર વિવહાર. ૬
આપાઠભૂત અતુલીબલી, વિદ્યાનો આવાસ;
મુનિવર મોદિક લાલચઈ, પડિઉ નારી પાસ. ૭
એ ગુરુવચન હીયે ધર્યો, તઉ પાંમઉ પ્રતિબોધ;
માનીનઈ મુંકી વલી, તરીઉ તે થઈ જોધ. ૮

અંત—પિંડ વિશુદ્ધિની ટીકા માંહેથી એ અધિકાર મેં લીધોરે,
વલી ઉપદેશચિંતામણિ માંહિ એમ એ સંબંધ છઈ સીધોરે. આ૦ ૪
રસનાં રસમિં ઉછો અધિકઉ તિણથી જે કહીઉ જોજ્યોરે;
સંઘતણી સાખિ મુઝ મિછા દુકડ હોજોરે. આ૦ ૫
અંચલિ ગછિ ગિર્યાં ગજનાયક, શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિદોરે;
તાસ પાટિ આચાર્ય સૂરિવર, શ્રી દમ્ભારત્ન મુણિદોરે. ૭
શ્રી ગજસાગર સૂરિ તણા શિષ્ય લલિતસાગર-પુષ્પ સોહધરે;
તાસ સીસ મુનિ માણિકસાગર, મુઝ ગુરુ ભવિ મમ મોહધરે. ૮

તે ગુરુનંદ સુપસાય લહીનઈ, આપાઢભૂતિ ઋષિ ગાયકરે;
ઋષભદેવની ઈ સંધની સાંનિધે, સરસ સંબંધ સવાયકરે.

મી ચક્રાપુરી ગામમાં, સંવત સતર ચઉવીસધરે,
પોપ કૃષ્ણ દ્વિતીયા પુષ્પારકિ, સિદ્ધિ યોગિ મુજગીધરે.

કીધક પ્રત્યક્ષર ગણી, અંચાગરનંદ માનોરે;
એકાવન નંદ ત્રિણિસઈ, લખજ્યો ચિત રાખી ચાનોરે.

ત્રોતમી દાસ ધન્યાસીઈ પૂરણ ચઢી પરમાણોરે;
જ્ઞાનસાગર કહિ સંધનઈ, નિતિ હોજ્યો પરવ કલ્યાણોરે.

—સર્વગાથા ૨૧૮ કુલ દાસ ૧૬ ઇતિશ્રી પિંડ વિશુદ્ધિને વિષયે
આપાઢભૂતિ ચઉપદ સમાપ્ત. ૬-૧૬ આ-ક., ૬-૨૧ લી. અંધાઅંધ
ફેપ૧ પત્ર ૧૩. હા. બં. પાટણુ કા. ૮૩; ૮-૧૫, બાંલ.

—લિપતમખિલ દુન્યાલ ભૂપાલ જન શિરોરત્ન પાતિશાહ શ્રીમત
દવરંગજેઝ. પ્રદત્ત પૌષ્પેશાલાભિધ. સ્થાન સકલ પંડિત શ્રી પ શ્રી...
અમરજી શિખ ગણિ પ્રેમદાસજી લિખ્યંતે આવિકા પુન્ય પ્રભાવિકા
શ્રીવીકા...જેઝ. ૧૪-૧૨. અનંત. (પ્ર. કાં. લી. ડે. રત્ન. ભાવ.)

—સં. ૧૮૭૯ દ્વિતીય ચૈત્ર વદિ ૭ મી શ્રી પાટણનગરે ૧૩-૧૧
દા. ૭૦ નં. ૭૮ ૩.

—સકલ ભદ્રાગક શિરોમણી બં. શ્રી ૧૦ રાજસાગર સુરિ શિં
સકલ પં. શિરોવતંસ પં. શ્રી ધીરસાગર ગણિ શિં ગં. અમરસાગર
શિં મુનિ ડુંગરસાગરેણુ લિખીકૃતા સં. ૧૭૪૯ વર્ષે દ્વિતીય ભાદ્રવા
વદિ ૮ દિને સંહાવા આમે લીં. ૧૩-૧૨ દા. ૭૦ નં. ૭૯. ૩૦

—શ્રી રાજધન્યપુરે લં. પંડિત શ્રી હર્ષસાગર ગણિ તંત્ર શિં
પં. શ્રી શિવસાગર ગણિ તંત્ર શિં મુનિ મુંદરસાગર લિં સં. ૧૭૨૭
વર્ષે આવણુ વદિ ૧૪ ગુરે મિતિ સંપૂર્ણ. ૮-૧૫ દા. ૭૦ નં. ૮૦ ૩.,
૭-૧૬ નં. ૮૧ ૩.

ખલાવનગરની પ્રતમાં વધારે એવું છે કે,

અંચલીકમાંહિ તિલકસૂરી કૃત, પિંડ વિસુદ્ધની વૃત્તિરે;

વિ(?)ર કથા વિશેષે ઈહાં, આંણી તસુ આણુવૃત્તિરે.

રસના રસમે ઉછુ અધિકુ, તિણુથી જે કહીઉ જાળ્યોરે;

સંઘતણી સાષિં કરી તે મુઝ, મિછા દુકડ હોળ્યો.

અંચલિગછિ ગિર્યા ગણનાયક લલિત સાગર ખુધ સોહેરે તાસ
સીસ મુનિ માણિકસાગર...વગેરે પછી આપેલ છે કે જે મળતું આવે
છે. આમાં ગુણુરત્નાદિનાં નામ નથી તે પ્રત ઉતારનાર (લિપતં સદાચરિ
ગણિના છે તેથી) સદાચરિ ગણિએ ભૂલથી મૂકી દીધાં લાગે છે માટે
પરંપરા બરાબર જોવા માટે આ રાસકારની બીજી પ્રશસ્તિઓ જોવી.

ભાવ. પ્રતમાં પત્ર ૧૧ પં. ૧૩.

(૫૯૪) પરદેશી રાજનો રાસ—સં. ૧૭૨૪ જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ રવિ.
ચક્રાપુરીમાં

રાગ ધન્યાસી પાસ જિણુંદ જૂહારીધ એ દેશી.

અંતે—

છંડ હિંસા નેં કરો તુમે દયા ધરમ ભવિ પ્રાણીરે,

પરદેશી નૃપની પરેં ફલ એહનાં મીઠાં જાણીરે.

કરણા ધરમ આરાધન્યૌ, શ્રી વીર સહિત એ વાંણીરે,

આંણુ સહીત એકણિમનેં હેંડામાં ભવિઆણુ આંણીરે.

રાયપસેણી સૂતથી મેં અધિકાર એ ભાપૌરે,

ન્યૂન અધિક તેહથી કહૌ તે મિથ્યા દુકડડં દાષિરે.

ગછ અંચલ ગિર્યા ગણનાયક શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિંદોરે

બ્રહ્મચારી ચૂડામણી જે અભીનવ જંબુ મુણિદોરે.

તેહનેં પાટેં પ્રભાકર, શ્રી ક્ષમારત્ન સૂરી સોહેરે.

લલિતસાગર ખૂધ લાવણ્યધારી, ભવીઆણુનાં મન મોહેરે.

પ્રથમ શિષ્ય તસુ પરગડા, મુઝ ગુર મહીમાવંતોરે.

માણિકસાગર મુનિવરં, તસું ચરણ પ્રસાદિં એકંતોરે.

શ્રી ચક્રાપૂરી ગામમાં સંવત સત્તર યૌધી(ત્રી)સેરે,
 બ્યેટ શુક્લ તેરસિરવી વાસરે, સિદ્ધિયોગિ સુજગીસેરે. ૭૬.
 રાગ પરદેશી તથા મેં રાસ કર્યો રસ આણીરે;
 શ્રીગુરના મુપસાયથી, એ બેડિ ચદી પરમાણીરે. ૮૬.
 સર્વ મીલિ ધર્મ્યારથેં એ અંથાગરનો માનોરે;
 કીધો પ્રત્યક્ષર ગણી, લિપને ચિત રાખી ચાનોરે. ૯૬.
 રાગ ધન્યાસરીઈ કહી એ તૈતરીસમી લક્ષોરે;
 ન્યાનસાગર બુધ ધરમથી કહેં લહીઈ મંગલમાલોરે. ૧૦૬.

—વૈજલપૂરે સં. ૧૭૪૬ વર્ષે પ્રોથ શુદ્ધ ૮ બુધ વાસિરે. શ્રી પં.

પ્રેમચંદ લપિકૃત્ય વાચનાર્થ. પા. ૩૬ પં. ૧૪. આ. ૬.

—સ. સં. ૧૭૬૬ પત્ર ૩૫ અંથ. ૭૨૧ દા. ૪૪ નં. ૩ લીં.

(પદ્ય) નંદિપેણરાસ. ૧૭૨૫ કા. વ. ૮ કુંજવાર રાજનગરમાં.

આદિ—

હા.

સુત સિદ્ધારથેં જૂપનો, વરધમાન બિનચંદ;
 પ્રણમું તેહ પરમેસર, ઉજક પરમાણંદ. ૧
 નંદિપેણ મુનિવરતંણા, ગાતાં ગુણ ઉજાસિ;
 સેવક સંભારી કરી, દેયો વચન વિલાસ. ૨
 આણિકસાગર મુનિવર, મહાસતી માહંત;
 પ્રણમું તેહના પદ મુગલ, મુઝ ગુર મહિમાવંત. ૩
 મહાનિસીધમાં વીરનિં, પૂછઈ ગોપમસ્વામિ;
 છડિ અધ્યયનિં બલો; શ્રુત મહિમા હિત-કામ. ૪
 કહિઉ પ્રભૂ મૂત લણુછ મિકે. ચિતિ કરઈ વપોણુ;
 અનાયાર તે આચરિ, રહિ ચારિત ચિર દાણુ. ૫
 અંક્ષર એક સિદ્ધાંતનો, બેહ બળ્યા મુનિ જાણુ;
 અનાયાર તેહમાં ચરિ, મુણિ ગોપમ ગુણપાણુ. ૬

દસ પૂરવધર દીપતો, નંદિષેણ મુનિરાજ;
 કીમ રહિઉ ગણિકાનધ ધરિં, મુંકી શ્રુતની લાજ. ૭
 ભોગ નિકાચિત તેહનિં, ચરમ સરીરી તેહ;
 વિણ વેદધ કીમ નીપજધ, અસરીરી ગુણ ગેહ. ૮
 કિમ ચારિત્ર છંડી વલી, તેણુમ્ મંડ્યો ધરવાસ,
 તાસ ચરિત મુણ્યો ભવિકા, દુરિથી લીલવિલાસ. ૯

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી—દીકો દીકોરે વામાકો નંદન દીકો—એ દેશી.

અંચલગચ્છિ ગિર્યા ગચ્છનાયક, જે તપ તેજ દિણ્દ;
 રાજહંસ કમલા સિરિ ઉચરિ, ગજસાગર સૂરિંદોરે.
 પુષ્પરત્ન સૂરિ તેહનધ, પાટધ વિધમાન વિરાજધ;
 શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિ ગચ્છનાયક, દોલતિવંત દિવાજધરે.
 અધિક પ્રતાપિ તેહનધ પાટિ, આચારિજ ગુણવંત;
 ક્ષમારત્ન સૂરિ શીલ ક્ષમા ગુણિ, સાધુ શિરોમણિ સંતરે.
 ગુરુ ગજસાગર સૂરિ તણા શિષ્ય, વંચન સુધારસ ધારી;
 લલિતસાગર બુધ તેહ તણા શિષ્ય, મુઝગુરુ શુભ સુખકારીરે.
 માણિકસાગર મુનિનઉ એ મધં, પાંખી ચરણ પસાય;
 ગિરિ નંદિષેણ ઋષિ ગાયક, શ્રેણિક સુત સુખદાયરે.
 મહાનસીથમાં છઠ્ઠ અધ્યયનિં, ધમ અધિકારધ ભાષ્યો;
 વલી ઉપદેસ માલા ઋષિમંડલ, વૃત્તિમાં વિસ્તર દાષ્યોરે.
 હેમ સૂરિકૃત વીરચરિતમાં, ધમ સંબંધ કરિઉ એહ;
 તિણથી ન્યૂન અધિક જે ભાષિઉં, મિચ્છામી દુક્કડ તેહરે
 રહિઓ ગણિકા ધરિ તે દિન સંખ્યા, મહાનસીથ છઠમાંહિં;
 મધ ઉપદેશમાલા ઋષિમંડલ, વૃત્તિથી આણી આંહિરે.

ધીર ચરિત કહિઉં નંદિયેણુ એ, દેવસોક થયો દેવ;
મહાનિસીય કહિઉં કેવલ પાંમિડ, બાણુષ તે જિનદેવરે.
ગુણી અક્ષર અંથાગર ધીનો, ચ્યારસઈ નઈ એકવીસ;
ગુણવંતના ગુણ લપી લપાવી, લલજ્યો યશ સુખગીસરે.
ધન્યાસીધ એ દાલ સોલમી, ન્યાનસાગર કહધ નેહધ;
એ રાસ બાણુતાં અવિચલ થાસિં, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ નિતિ ગેહરે.
સંવત સત્તરસધ પંચવીસધ, રાજનગર કુજવારધ,
કાલિવારિ આઠમિ ઉત્તરાધ, સિદ્ધિ યોગ સુખકારિરે.

૭૦

સર્વગાથા ૨૮૩ કાલિત્રી નંદિયેણુ ચોપધ સંપૂર્ણ. સંવત ૧૭૨૮
ચર્ધે ચેત્ર વદિ ૨ દિને શ્રી જીર્ણગઢ મધ્યે, ગણિ વિનીતકુશલ
લિખિત—ભાવ૦,

બીજી પ્રતમાં સંવત સત્તર પંચવીસા વરસધ કારતિક વદિ કુંજ વારધ
અષ્ટમી દિન પૂર્વા સિદ્ધિ યોગધ રાજનગર સુખકારધ; ધન્યાસિરિ દાજ એ
સોલમી ન્યાનસાગર કહીને હધ, એ રાસ બાણુતાં અવિચળ થાસિં; સિદ્ધિ
રિદ્ધિ નિતિ ગેહધરે. (૨૨-પત્ર પ્ર. કા.).

—૬૦ સં. ૧૮૪૭ આપાઠ વદ ૯ સોમ ૧૪-૧૧ આ. ક.

૨૧ લી. વિદ્યા. ૧૫-૧૩ દા. ૭૦ નં. ૭૭ રે.

ખંભાતમાં આગમ ગચ્છીયમુનિ લક્ષ્મીરત્નેન—(ઉદયપુરમાં.)

(૫૯૬) શ્રીપાલ રાસ. (સિદ્ધચક્ર વિષય) સં. ૧૭૨૬ આસો વદ ૮

ગુરુ અમદાવાદનાં શેખપુરમાં.

આદિ—

મકલ સુરાસુર જેહના પૂજધ ભાવધ પાય,

પુરિસાદાણી પાસજી તે પ્રણમું ચિત લાય.

ચક્રદહ પૂરવમાં વધી સાર જિજ્ઞાસુ નવકાર;

પ્રણમું તે પરમેષ્ઠિ હું નવપદ નિતિ સુવિચાર.

સંભારી શ્રી ગણધરે સત્ર તણુઈ ધુરિ જેહ,

તે પ્રણમું શ્રુતિદેવતા નિજ મનિ આણી નેહ.

૧

૨

૩

માણિકસાગર મુઝ ગુર, જ્ઞાન દૃષ્ટિ દાતાર;
 પાત્રી જિણ પોઢો કિયો પ્રણમું ગુણ ભંડાર. ૪
 સિદ્ધચક્ર મહિમા કહું જોહનાં નવ પદ સાર;
 આંખિલસું આરાધતાં આપે સુખ શ્રીકાર. ૫

x

x

x

x

અતે—

દાલ (દીઠો દીઠોરે વામાઢો નંદન એ.)

નવપદ મંત્રના ધ્યાનતો મહિમા, ખારે પરપદ માંહિરે;
 જૈસીને નૃપ શ્રેણીક આગલિ, શ્રી જન કહો ઉઠાંહિરે. ૧

ભવિ સીદ્ધચક્ર આરાધો.

આંખિલ એકાસી કરિ એહતો, શીવ પદનાં સુખ સાધોરે. ભ૦ ૨

ભંભસાર દેસન સુણી ઉઠ્યો, કીધો વીર વિહાર;

પર ઉપગારિ પ્રથવિ પાવન, કરવા જગદધારરે. ભ૦ ૩

શ્રી રત્નસેખર સૂરીસર, કૃત શ્રીપાલ ચરીત;

ગાથા બંધ થકી મેં આણ્યો, એ અધિકાર પંવિતરે, ભ૦ ૪

તેહ થકી કાંઈ અધિકું આછું, કહેવાંછું હોઈ જોહ;

એહ ચતુરવિધ સંધની સાષે, મીચ્છા દુષ્ટ તેહરે. ભ૦ ૫

અમંચલ ગચ્છ ઉદય કરિ દિનમણી, શ્રી ગુણુરત્ન સુરિંદ;

તાસ પાટિ આચાર્ય સૂરીવર, શ્રીક્ષમારત્ન મુણિંદરે. ભ૦ ૬

લાવન્યધારી લલીતસાગર બુધ, તેહ તણા શીખ્ય સોહૈ;

શ્રુતનિકર મુનિ માંણીકસાગર, કવિ ગુર ભવિમન મોહૈરે. ભ૦ ૭

મેં શ્રીપાલ નરેસર ગાયો, તે ગુરને સુપસાધ;

ગુણવંતના ગુણ ભણતાં સુણતાં, ઝઘ્ઘિ સિદ્ધિ ધરિ થાધરે. ભ૦ ૮

સત્તર ઇન્દ્રિયાનિ આસો, વદિ આકિમ દિન સારરે;

સીદ્ધયોગે કીઉ તાસ સંપૂરણ, પૂજ્ય નક્ષત્ર ગુરવારરે. ભ૦ ૯

ગ્રંથાગર અક્ષર ગણી આણ્યો, ઇચ્છારશે એકતીસ;

લપિ લપાવિ સાધૂ આવક, લહેયો સુજસ જગીસરે. ભ૦ ૧૦

સેખપૂરમાં મુરસં સંબંધ એ, ન્યાનસાગર કલો રગે;

ધન્યાશરિમાં હાલ ચાલિસમિ, મુળુયો સદ્ગીત ચગેરે. ભ૦ ૧૧

—ક્રિત્રી સીદ્ધચક્ર તપ મહાત્મ્ય વિષયે શ્રી શ્રીપાલ નૃપ ચક્રપર્થ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૭૦ વર્ષે ભાદ્રપદ સિત રાકાયાં લખિતમસ્તી શ્રીવટપદ નગરે. પત્ર. ૨૧ પં. ૧૮ ભાવ.

—અં. ૧૧૩૧ શ્લોક સંખ્યા પંકિત શ્રી પશ્રી ઋદ્ધિકુશલ ગણિ અરણ્યસેવી ગ૦ અમૃતકુશલેન લિપીકૃતં શ્રી નવાનગરે સંવત્ર ૧૭૩૬ વર્ષે પો. શુ. ૧૧ પાનાં ૧૩ પંકિત ૨૦. ખાલ૦.]

અથાથ ૧૧૩૧ સંવત ૧૭૫૦ ક્રાતિક શુ. ૨ દિને લિપીચક્રે. ૨૬-૧૩ લી.

—પં. તત્ત્વવિન્ય-પં. પુણ્યવિન્ય ગણિ-તત્ શિ૦ રત્નવિન્ય લિખિતં. સં. ૧૭૬૪ પોસ વદિ ૧૩ ચાવર વાસની વાસરે-ગોત્રક મધ્યે ૩૩-૧૩ લી.

—લ. સં. ૧૮૪૯ પ્રથમ વૈશાખ સુદ ૧૨. પાનાં ૩૯ પ્રે. ૨.

—સુરપત્તન મધ્યે લિખિતં પં. ઋદ્ધિકુશલ ગણિના સં. ૧૭૪૦ વર્ષે ક્રાતિક વદિ ૧૩ દિને મુનિ સુંદરકુશલ વાચનાર્થ. ૨૦-૧૯ માં બહુ સુંદર પ્રત છે. કવિના રચના સમયથી ૧૪ વર્ષે આ લખાઈ છે.]

—૨૫-૧૬ ઘ. ૭૦ નં. ૫ ડે, ૧૬-૧૯ નં. ૪; ૪૮-૧૧ નં. ૨.

—સં. ૧૬૫૨ વર્ષે ક્રાતી શુદ્ધિ ૯ દિને બૃગુવારે ડો. (ઝ) ટાણા મધ્યે મુનિકમલરાજ લ૦ ૧૩-૧૪ ઘ. ૭૦ નં. ૧૩, ૩.

—૧૧-૧૩ ઘ. ૭૦ નં. ૧૨ ડે. ૧૬-૧૧ નં. ૧૦, ૧૮-૧૧ નં. ૯, ૨૩-૧૧ નં. ૭, ૩.

—લિખિતો ગણિ જમવંતસાગરેષુ સુશ્રાવક શ્રી જોસિંગજી વાચનાર્થ શ્રી આગરા મહાનગરે. ૧૭-૧૧ નં. ૧૧ ડે.

—સં. ૧૭૩૦ વર્ષે પોષ શુદ્ધિ ૧૧ ગરવારેષુ લ૦ મંગલ ૧૩-૧૩ નં. ૮ ડે.

—સં. ૧૭૩૦ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૧૦ શુધે લ૦ શ્રી રાજનગર મધ્યે લખિતં શુર પ્રાસાદનુ ૨૮-૧૫ નં. ૬ ડે.

—સકલ ભટ્ટારક શ્રી ભ૦ શ્રી. વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર તત્ શિ૦ પંડિત. શ્રી ઋદ્ધિવિજય ગણિ તત્ શિ. પં. ગુણવિજય ગણિ તત્ લઘુ ખ્રાતા મુનિ તિલકવિજય લપીતં સ્વયં પદનાથ માદ વદ અષ્ટમ્યા સામ્ય-વારં. ધનિષ્ઠાયા દ્વિતીય નક્ષત્રં શ્રી વાડિ પાર્શ્વનાથ પ્રસાદેન. ૨૧-૨૮ દા. ૭૦ નં- ૩ ડે.

—સં. ૧૭૩૨ ભાદ્રપદ સિત પંચમ્યાં તિથ્યા સોમવાસરે શ્રી સેના-પુરે. સારી શુદ્ધ અક્ષરની પ્રત ૧૮-૨૦ દા. ૪૧ નં. ૧૧ વ ડે.

—૩૦-૧૫ દા. ૪૧ નં. ૨૦ વ ડે.

—સં. ૧૭૭૩ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૫ શુધે શિ. રાજનગરે પ્રાગ્વાટિ જ્ઞાતિ શ્રાવિકા તેજકુંયરિ લિખાપિતા. પાદનાથે. ૧૯-૨૧ દા. ૪૧ નં. ૨૨ વ ડે.

—૧૭-૧૧ દા. ૪૧ નં. ૧૧ વ ડે.

(૫૯૭)+ આર્દ્રકુમાર ચોપાઈ. સં. ૧૭૨૭ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૩ સોમ લઘુ વટપદમાં.

આદિ—

દોહા.

સકલ સુરાસુર જેહના, ભાવે પૂજે પાય;
ઋષભાદિક ચઉવીસ હું, તે પ્રણમું જિનરાય. ૧

વલી પ્રણમું શ્રુતદેવતા, વાગીશ્વરી વિખ્યાત;
આર્દ્રકુમાર ઋષિ ગાવતાં, મુજ મુખ વસજે માત. ૨

માણિકસાગર મુનિવર, મુજ ગુર મનને કોડય;
સાનિધ્ય કરજે શિષ્યની, કહું છું બે કરજોડ. ૩

શ્રી સોહમ સ્વામે કહો, જંખૂ આગલ સાર;
આર્દ્રકુમાર ઋષિનો ભલો, મ્હગડંગં અધિકાર. ૪

તે હં આણીશં તિહાં ચક્રી, વૃત્તિ ચક્રી સુવિશેષ;
ઉપદેશચિંતામણિ પ્રમુખ, ગ્રંથ ચરિત સવિદેખ. ૫

ચારિત્ર લેખને ચતુર, મનથી શક્ય વિકાર;
મૂકીને પાતો ભવિક, સંયમ નિરતિયાર.

x x x x
દીકો દીકોરે વામાછનો નંદનં દીકો—એ દેશી.
x x x x

અંતે—

દાસ ૧૯ રાગ ધન્યાશી.

અમંચક ગચ્છ ગિર્યા ગચ્છનાયક શ્રી ગુણુરતન સુરિંદ;
બ્રહ્મચારીમાંહે ચૂડામણિ અભિનવ જંબૂ મુણિંદરે. ૮
શ્રી ક્ષમારતન સુરિ (તસ) પાટે સોહે જિમિ દિણંદ;
નામ તિસો પરિણામે દીકો નયણુ અમીરસચંદ. ૯
શ્રી ગજસાગર સુરિ તણા શિષ્ય, મંડિત અધિક પ્રતાપિ;
લલિતસાગર ખુદ લાવણ્યધારી, જગ જસુ કીરતિ વ્યાપિરે. ૧૦
પ્રથમ શિષ્ય મુનિ મોણિકસાગર તેહ તણા મતિમંત;
તે ગુરને સુષસાયે ગાયો, આર્દ્રક ઋષિ ગુણુવંત. ૧૧
સત્તર સત્તાવીસે ચૈત્રે મુદી તેરસ ચસીવારે;
પૂર્વાશ્વેની ધ્વજયોગે લઘુ પટપદ મઝારીરે. ૧૨
એમ ઓગણીસમી દાસ ધન્યાશ્રી, જ્ઞાનસાગર કહી નેહે;
ધવલધોગ ગોડીની સાનિધિં દિનપ્રતે દોસત ગેહરે. ૧૩

—શ્રી વિજયપ્રભસરીશ્વર શિષ્ય પં. પ્રેમવિજય ત. શિ. પં.
કાંતિવિજય ત. શિ. પં. રાજવિજય ત. શિ. પં. કૃષ્ણવિજય ત. શિ.
મુનિ રંગવિજય લિખિત. (૧૫ પત્ર પ્ર૦ કા.) હા. ભં. પાટણ, લીં. ચં.
(પ્રકાશિત—સિદ્ધાઞ્જપમાં. મુંબઈ જગદીશ્વર પ્રેમ સં. ૧૯૪૩
એલાચી કુમારનો પટ્ટઢાલીયોની સાથે.)

(૫૮૮) સનત્સુકી રાસ. સં. ૧૭૩૦. માંગ૯ વં. ૧ મંગલ ચક્રા-
પુરી ગામમાં.

આદિ—

દૂહો—સોરડી.

- પ્રણમું પારસનાથ, વંછિતદાયક વલ્લહો;
હરખેં જોડિ હાથ, ધવલ ધિંગ ગોડી ધણી. ૧
- કહું છું કરી મનોહાર, ચોથો ચક્રી ગાવતાં;
શરણાગત આધાર, સાનિધ કરજો સાહિયા. ૨
- ગણધર પ્રણમી જોહ, સિદ્ધાંતે શ્રુતદેવતા;
હું પણિ પ્રણમું તેહ, જિનમુખ પંકજ વાસિની. ૩
- કહું છું મનરે કોડિં, આણિકસાગર મુજગુર;
જોયેં થાઈ જોડિ, સાનિધિ કરજો શિષ્યની. ૪
- ચક્રીના અધિકાર, ઉત્તરાધ્યયન અદારમેં;
વૃત્તિ થકી વિસ્તાર, તે હું આણિશ તિહાં થકી. ૫

x

x

x

x

અંતે—અંચલ ગચ્છ ગિરિઆ ગચ્છનાયક, શ્રી ગુણરત્ન સૂરિદોરે;
તાસ પાટે પ્રભાકર સૂરિવર, શ્રી ક્ષેમારત્ન મુણિદોરે—શ્રીજિન.
બુધ લલિતસાગર તણા શિષ્ય પ્રથમ સુખકારીરે;
આણિકસાગર મુનિવર, મુજ ગુર જ્ઞાન દાતારે.
તે ગુરના સુપસાયથી, મેં ચઉથઓ ચક્રી ગાયોરે;
ઋષભદેવને સંધની સાંનિધિ, સરસ સંબંધ સોહાયોરે.
શ્રી ચક્રાપુરી ગાંમમાં, સંવત સત્તરસા ત્રીસેરે;
મૃગશિર વંદિ પડવે ભગુવાસરે, સિદ્ધયોગી સુજગીસોરે.
એકાવનને સાતસે, અંથાગરથ માનોરે;
કીધો પ્રત્યક્ષર ગણી, લિખજો ચિત્ત રાખી યાનોરે.
ધન્યાસિરીઈ એ ભલી, કહી એકેત્રીશમી દાવરે;
જ્ઞાનસાગર કહિ સાધુના, ગુણ સુણતાં અમિય રસાલોરે.

—સં. ૧૭૫૯ આગશિર સુદિ ૧૦ દિને લિખિત પંડિત શ્રી દીપ્તિ-

વિજય શિષ્ય શ્રી ધીરવિજય ગણિ શિષ્ય ચતુરવિજય ગણિ શિષ્ય ચતુર-
વિજય શિષ્ય લાલવિજયેન લિપીકૃતં. —૨૮-૧૬-ધારાજી મંડાર.

—સર્વ ગ્રંથાગ્રથ ૭૫૧ લિખિતા સકલ વિદ્વજ્ઞન સમા શૃંગાર-
હાર સકલ પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી માનવિજય તત્ શિષ્ય ચરણ સેવક
સકલ પંડિત પ્રવર પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિમલવિજય ચરણ સેવક પં.
વીરવિજય લલિત યાવજ્ઞા મધ્યે સંવત ૧૮૦૯ આ વર્ષે કાતિ વદિ ૧૧
એકાદશી દિને સંપૂર્ણ ભવેત્વાર શુકો. શ્રીરસ્તુ. શિષ્ય પં. અમીવિજય,
તત્ શિષ્ય મુ. રામવિજય મુનિ વિનોદવિજય ભાવ ચારિત્રિયા દેશવદાસ
વાચનાર્થ લિપિકૃતા:—૧૬-૧૭ અનંત. —લ. સં. ૧૮૯૬ પત્ર ૩૧
શ્લો. ૭૫૧ દા. ૪૪ નં. ૮ લો.

(૫૯૯) નલાયણ સં. ૧૭૨૦ આસપાસ.

(૬૦૦) ધનાચારિત્ર સં. ૧૭૨૭.

(૬૦૧) શાંખપ્રધુમન કુમાર રાસ.

(૬૦૧ ક.) જ્ઞાન છત્રીશી. સં. ૧૭૦૩.

આદિ—

દ્વા.

નિનવર દેવ ન જાણીએ, સેવ્યા નહી મુસાધ,
ભગવંત ધરમ ન બેદિઓ, ધમ ભવ ભમિયઉ અગાધ.

અતે—

સંવત સતર તિહાર સમ. શ્રી જીનદર્પ મૂરીસોજ;
વાચક શ્રી ગુણરતન વખાણીઈ, ન્યાન સમુદ્ર નિજ સિસોજ. સં ૩૫
કાધી એક છત્રીસી કારણે, આવક સમંકિત ધારોજ;
સુવિહિત આગ્રહ ચોય સાહેરે, દોસી વંશ ઉદારોજ. સં ૩૬
—આસાજ પદનાર્થ. પત્ર ૨ અંકરં

(આમાંતા ગુણરતનના શિષ્ય જ્ઞાનસમુદ્ર અને આપણા આ
જ્ઞાનસાગર બને એક લાગે છે. જ્ઞાનસાગરજી પ્રચલિતમાં ગુણરતનજી
આવે છે, યોડો ફેરફાર હોવાનું કારણે કંઈ જુનું હોય છે.)

(૬૦૧ખ.) ઋષભ સ્ત૦ (અર્ધુદ તીર્થપ્રતિમા સંખ્યામય ચૈત્ય પરિપાટીરૂપ.)

આદિ— દેશી હડીલા વયરાની.

અરબુદ ગઢ રળિયામણોરે, આર જોયણુ વિસ્તારરે એ હુંગર વાર,

શિખરે ઘણુ કરી શોભતો હો લાલ,

જહાં નંદનવન સારિખો હો લાલ, વનનો કોઈ ન પારરે એ હુંગર વાર.

અંતે— કલશ.

ધમ સંસ્તવ્યા અરબુદ અચલ મંડન સયલ થલ જનહર જિનવરા,

ત્રિજગનાયક સિદ્ધિદાયક દુરિત દોહગ દુખહરા,

અંચલ ગચ્છ બુધ લલિતસાગર શીસ માણિકસાગર,

તસ સીસ વિનયો સેવક ન્યાનસાગર ભણે ભાવ ભગતિ ભુર.—અમર.

મહાવીર સ્ત૦, પાર્શ્વનાથ સ્ત૦ (વિદ્યા), સ્થૂલભદ્ર સ. પા. ૩,
રાજમતિ ગીત, વૈરાગ્ય ગીત. (વિદ્યા).

રહરક. મતિસાર (ખ૦ જિનરત્ન સૂરિ-જિનવર્ધમાન-શિ.)

(૬૦૧ગ) ધન્નાઋષિ ચરિત્ર—સ. ૧૭૧૦ આશો સુદ ૬ ખંભાતમાં

અંતે— લાલ ૩૧.

શ્રી જિનવર્દન સૂરિ સવાઇ, વડ ખરતર વરદાઇજી;

કીરતિ જસ માહિ મંડલ છાઇ, સૂધી જસ કમાઇજી.

તાસ પરંપર શ્રી જિનચંદ્ર, નવ લખ વંશ દિણંદાજી;

વંછિત પૂરણ સુરતર કંદા, મુવિહિત મુનિવર ધંદાજી.

તસપટ શ્રી જિનરત્ન વિરાજે દિનદિન અધિક દિવાનૈજી;

જસ દરસણ મિથ્યામતિ ભાનૈ, ગુણગણ કરિ ગુર ગાનૈજી.

તસ શિષ્ય જિન વર્ધમાન જગીસે આસો સુદિ છઠિ દિવસૈજી;

સંવત સત્તર દાહોત્તર વરસે, ખંભાઇત મન હરસૈજી.

એ સંબંધ રચ્યો મતિસારૈ, નવમ અંગ આણંસારૈજી;

ભવિષ્યણુ જણુનૈ વાંચણુ સારૈ, વિસતરજો જગિસારૈજી.

(પત્ર ૨૭ પ્ર. કા.) ૧૬-૧૬ આ. ક.

—સંવત્ ૧૭૧૭ વર્ષે શાકે ૧૫૮૨ પ્રવર્તમાને પૌંપ સુદિ સપ્તમ્યાં
ભૂચવાસરે શ્રી સ્તંભતીર્થે તીર્થે બહારકશ્રી જંગમ જુગપ્રધાન શ્રી જિન-
વર્ધમાન સૂરિવિજય રાજ્યે શ્રી ખતરગચ્છે વાણારિસ શ્રી કંદ્યાણુસાગર
ગણિમણીનાં શિષ્ય વાચનાચાર્ય શ્રી વિદ્યાવિજય ગણિ ગજેન્દ્રાણાં શિષ્ય પં.
કીર્તિસમુદ્રેણાલેખિ. (ધંડર બાધજોનો ભંડાર). —૨૩-૧૪ આશ્રાભંડાર.

(જુઓ મતિસાર-જિનસિંહ સૂરિ શિષ્ય કૃત શાલિભદ્ર રાસ સં.
૧૬૭૮ અગાઉ પ. ૫૦૧ પહેલો ભાગ અને મતિસાર એકજ લાગે છે
ને રાસ પણ એકજ જણાય છે. પ્રત અનેની સરખાવવાથી વિશેષ
ખબર પડે.

૨૯૩ જિનહર્ષ (ખ૦ ગુણવર્ધન ઉ૦-સોમ ગણિ-શાંતિહર્ષશિ.

(૬૦૨) ચંદન મલયાગિરિ ચોપર્ષ—સં. ૧૭૦૪ વૈશાખ સુદ ૫ ગુર.

આદિ—

સરસતિ મતિદાષક નમું, ત્રિકરણ શુદ્ધિ ત્રિકાલ;	
રિદ્ધિ સિદ્ધિ દાતા સકલ સેવકજન પ્રતિપાલ.	૧
નિજગુરુ ક્રમ પંકજ નમું સુમતિ વચન દાતાર;	
કુમતિ હરણ તમદિન મણી અતિશયવંત ઉદાર.	૨
અતુર વિચક્ષણ રસિક નર, શીલ વરત પ્રતિપાલ;	
સુણિજ્યો એકમના થઇ કહિસુ કથા સુવિલાસ.	૩
શીલ વડક સંસારમર્ષ સીયલર્ષ મુજસ કહાર્ષ,	
સીયલર્ષ દુખ દોહગ ટલર્ષ સીયલર્ષ સંપદ થાર્ષ.	૪
સીયલર્ષ વંત નરનારિ જે તે પ્રતપર્ષ જાં બાંણ,	
મુર સાનિધિકારી હુવધ જસ ગાવધ રાધરાંણ.	૫
ચંદનવૃષ મલયાગિરી સાધર નીર કુમાર,	
સાંમલિજ્યો સહ કો જણા તામુ પ્રબધ વિચાર.	૭

x . . . x . . . x . . . x

અંત—અનુક્રમે નૃપ સુખ ભોગવી છેહડછ તજિ ભંડાર;

નૃપનારિ અંદણ દીખ લે સદ્ગલ કરછ અવતાર.

૧૯સ.

વ્રત પાલિ નિરમલ ભાવસું કરિ ધરમ ધ્યાન અભંગ;

દિવલોક સુર સુખ પામીયા અવિચલ લીલા રંગ.

૨૦સ.

સંવત સત્તર ત્રીડાતરઈ સુભ જોગ નઈ ગુરવાર;

વૈશાખ સુદિ પાંચિમ દિનઈ એ કીધડ અધિકાર.

૨૧સ.

ખરતર ગછ મહીયલ પ્રસિધ અઠરાસીયાં ગણુઈ;

શ્રી જિનરતન સુરીસર સીલ સધર સુખકંદ.

૨૨સ.

વાચનાચારિજ ગુણુ અધિક શ્રી શ્રી ગુણુવર્ધન સાધુ;

તસુ સીસ ગણિશ્રી સોમજી સુજસ ધરા જિણુ લાધ.

૨૩સ.

સુવિનેય તસુ આખઈ ભવી પાલિજ્યો નિરમલ સીલ;

જિનહરણ ઇણુ ભવિ સંપદા પરભવ સુખ લીલ.

૨૪સ.

—સર્વગાથા ૩૭૨ ઇતિ સીલ વિપયે અંદણ મલિયાગરી અઉપઈ

સંપૂર્ણ. ૧૨-૧૭ પાલ.

(૬૦૩) વિદ્યાવિલાસ (રાજની) ચોપાઈ—સં. ૧૭૧૧ સુદિ ૯ ડે.

વાચક ગુણુવર્ધન સુખદાયા, શ્રી સોમગણી સુપસાયા; એમ જિનહરણ

ગુણુ ગાયા.....

(૬૦૪) મંગલકલશ ચોપાઈ. સં. ૧૭૧૪. મહા વદ ૯ ગુર.

અંત—સંવત સતરેસઈ ચવદોતરઈરે પ્રથમ અસીત નભ માસ,

નવમી તિથી દિવસઈ ગુરવાસરે સુપ્રસાદઈ શ્રી પાસ.

૧૨સો.

શ્રી ખરતર ગચ્છ ગયણુ દિણેસરે શ્રી જિનચંદ્ર સૂરોદ;

જેમસી ચાવી ચીહું પંડમઈરે જાણે જસુ નરિંદ.

૧૩સો.

વાચક શ્રી ગુણુવર્ધન ગણિ જસ નિરમલોરે તાસુ સીસ ગુણુવંત;

ગણિશ્રી સોમ સુસીતલ સોમજ્યુંરે સાધુ ગુણુ સોભંત.

૧૪સો.

શાંતિહરણ તસુ સીસ વષાણુગેરે ધમ જિનહરણ કહંત,

ઢાલ એહ ઇકવીસમી તાગ ધન્યાસિરીરે આદરજ્યો ગુણુવંત.

૧૫સો.

પં. જસવિજૈયેન આત્માર્થ.—વિવેકવિજય ભં. ઉદયપુર.

(૬૦૫) મત્સ્યોદર રાસ—સં. ૧૭૧૮ ભાદ્ર. શુ. ૮ બ્રાહ્મમેરમાં.

અતે—શાંતિનાથ ચરિત્રથીએ એ કલ્પે અધિકાર,

મછોદરનો બધોએ, સાંભળતાં જપકાર.

ધ૦ ૧૯

ગિરિ શશિ લોજન વહરાએ, બાદવા સુદિ સુતીચાર;

સંપૂર્ણ ચોપદ કદીએ આદ્યમ તિથીવાર.

ધ૦ ૨૦

શ્રી જિનચંદ્ર મુરિ ચિરંજીવોએ ખરતરગજ મિથુગાર,

મુગુર મુપસાડેએ, બ્રાહ્મમેડ મઝાર.

ધ૦ ૨૧

શ્રી ગુણવર્ધન ગણિવરએ વાચક પદવીધાર;

વહારસ પરવડાએ, શ્રી સોમ સુપકાર.

ધ૦ ૨૨

તાસ સીસ રહીયામણાએ, શાંતિહર્ય ગુણ જનન;

કરે જિનહરપમું એ તેત્રીસમી દ્વલ વર્ષાન.

ધ૦ ૨૩

—ઈતિથી ધરમ વિષયે મછોદર રાસ સં. ૧૮૪૭ શક
૧૭૧૨ આસો. શુ. ૧૦ દશરાદિને રવિવારે આગમમચ્છે લક્ષ્મીરાને સિં
ખંખાન જિંદરે અત્રંવસે માંડવીપોત મધ્યે—મુખબદેવ પ્રાસાદ—મુનિમુત્રન
પ્રસાદેન ૨૩—૧૫. આ. ક.

(૬૦૬) ૬૦૦ કન્યાની ચોપદ—(વિક્રમએન ચરિત્રે આપરા

ચોર ચોપદ) સં. ૧૭૨૩ માદ શુદ ૧૩ પુષ. થાવર નગરીમાં.

અતે—દીપનો ગજ પરતર તજો શ્રી ચેમસાગ પરસીધ,

જિનદન વણિ જિનકુચત ગુર સદા કરે સાંનિધ.

બ૦ ૮

નિખુ સાય માદે પરવડી વાચક પદવી સાર,

મી ગુણવર્ધન ગુણવર મુજસ ચિદિસી સાર.

બ૦ ૯

તસ સીસ વાચક પદ પદ મી સોમ પછી મુખધાન,

નરનારિ પ્રતિ જોદની ગાવે જલ્લ ગુણધાન.

બ૦ ૧૦

મદિમા પદો મદી મંડલે તસ સીસ મુગુણ વિચાર,

જલ્પારસ પદ સોલેરે સાંનિદ્ય સુપકારને.

બ૦ ૧૧

પરમાદ નિખુ મહુર તજો એ કીધ ચોપદ સાર,

લલ સજ્જીવમી બની મુખપદ દર્શ અપાર.

બ૦ ૧૨

સતરસે તેવીસમે નભમાસ અદિ ધન ગુધિ,
 તિલાં એ અંપુરણુ થઈ તિથિ તેરસ વાર યુધ. ભ૦ ૧૩
 શ્રી જયતારણ સત્તલીયે નગરિ મુધિર સુપદાર,
 નાંમજ યાવર જોહનો પંડિત કૌસ વિચાર. ભ૦ ૧૪
 જિહાં સાધુ વર્ગ મુખિ રહેં શ્રીસંધને સુપસાય,
 બહુ આવક આવિકા કહે ધર્મ ચિત લાય, ભ૦ ૧૫
 શ્રી જિનચંદ મુરીસર ગણપતિ ગુણમંડર,
 તેહને રાજે કીધ એ સંપૂર્ણ અધિકાર. ભ૦ ૧૬

—લ. સં. ૧૮૨૬.—વિવેકવિજય ભં-ઉદયપુર.

(૬૦૭)+ સીયલ નવવાડ સ. સં. ૧૭૨૯ ભા૦ ૫૦ ૨

અંતે—લાલ ૧૧ મી. આપ સવારથી જગસહુરે—એદેરી

નિધિ નયણુ સુર સસિ ભાદ્રપદ વદિ બિજ આસસ છંડિ

જિન હરખ કહે વ્રતપાલજો, બ્રહ્મચારિ (વ્રતધારી) હો જુગતે (યુગતે)
 નવવાડિ-સિલ સદાલમે સેવજોરે. ૯૭

ધતિ શીલની નવવાડ સંપૂર્ણ.

દૂહા.

પઢન પદાવન ચાતુરિ, તિનુ આત સહલ

કામદહન મન વસકરન, ગગન ચરણ મુશકેલ. ૧

જ્ઞાન ગરિબિ ગુર વચન, નરમ વાત નરતોપ

એતા કમલુ ન છોડિયે, સરધા સિયલ સંતોપ ૨

જિજ્યા, કર, કછોટડિ, એ તિનુ વસ હોએ,

સજન ચાલે મલપતા, દુર્જન હસે ન કોય. ૩

—લી. ગુરૂણ પ્રમોદ સાગરૂણ સં. ૧૯૨૦ કાગણુ સુદ ૧૪ સોમ
 (કચ્છી દ. ઓ. પાક.)

૯. નિધિ ૨ નયણુ ૭ સુર ૧ શસિ ભાદ્રપદ એમ આ. ૬. વ્રતમાં છે.
 પત્ર ૫-૧૪ લ. સં. ૧૯૧૬ ફા. શુ. ૨ રૂપચંદ પુનમગચ્છ વ્રતલામ નયરે.

(૬૦૮) જ્ઞાતામુત્ર સ્વાધ્યાય ૨૧ કુલ સં. ૧૭૩૬ ક્રા. ૧. ૭ પાટણ
અતે—

x x x x

સનરજી છત્રીસઈ સમઘ, દ્રણણુ વદિ સાતિમનઘ દીસ,
બાસ રચી ઉગણીસઈ, અણહિતપુર પાટણ મુજગીસ. ૬ સ.
શ્રી પરતરગઠ ગુણનિવડ, શ્રી જિનચંદસરિ અવિચલપાટ,
વાચક શાંતિદરય તણુડ, સિધ્ધ પમણુષ યાજ્યો ગહગાટ ૭ સ

—પ્રતિશ્રી જ્ઞાતા મુત્રસ્ય એકાનવિંશતિ સ્વાધ્યાયા સમાપ્તિઃ સ.

૧૭૩૬ ચિત્ર સુદિ ૧૧ દિને શ્રી પતન મધ્યે શ્રીભંવનુ. (પ્ર. ક્રા.)

(૬૦૯)+ સમક્ષિતસિત્તરી સ્તવન સં. ૧૭૩૬ બાદરવા

સુદ. ૧૦ પાટણમાં)

અતે—

દાસ ૭

x x x x

સતરંગે છત્રીસ સમેજ, નમ શુદી દશમી દીસ, બવિયણુ
અમક્ષિત સિત્તરી એ રચીજ, પુર પાટણ મુજગીસમ. મી,
બણુને ગુણુને બાવશુજ, લેશો અવિચલ શ્રેય, બં
શાંનિદર્ય વાચક તણોજ, કહે જિનદર્પ વિનેય. બં

શ્રી જિનધર્મ આરાધિયેજ.

(પ્રં પંચ પ્રતિક્રમણ મુત્ર જૈ. શ્રેંમં. મહેસાણા પૃ. ૧૫૦)

(૬૧૦) શુક્રનાજ નાસ સં. ૧૭૩૭ માગં. શુ. ૪ પાટણમાં

અતે—

x x x x

આદિવિધિ પ્રારણ તપ મજી દન તેદથીરે શુક્રપતિનો અધિકાર,
બજા મુજ સમક્ષિત અસપ વિત વપરેરે, રપે રાસ મીકાર મેં દાપ. ૧૧
સંગન સનરંગે ચાત્રીસ સંવચરે દે, મુમસિર શુદિ મહિય દીસ,
દાસ પંચેનર રામ દાસે રસીયાંમજેરે, પાટણ નવર જગીસ.—ત્રીપ. ૧૨

ખરતરગચ્છ ગયણાંગણ ચંદ સમોવડિરે, શ્રી જીનચંદ સૂરીસં,
વાચક શાંતિહરખ ગણીવર સુપસાઉલેરે, કહે જીનહરખ મુણિદ-દીધ રૂઝે
—સર્વગાથા ૧૩૭૬ ઇતિશ્રી ભદ્રકત્વાદિ ગુણ સમ્યક્ત્વોપરિ શ્રી
શુકરાજ રાસ સમાપ્ત. (પત્ર ૬૪ પ્ર. કા.)

(૬૧૧) શ્રીપાલરાજનો રાસ સં, ૧૭૪૦ ચૈત્ર શુ, ૭ સોમ પાટણમાં
આદિ—

શ્રી અરિહંત અનંત ગુણ. ધરિગે હીયડે ધ્યાન,
કેવલ જ્ઞાન પ્રકાસકર, દૂરિહરણ અગન્યાંત. ૧
ચઉદ રાજ ઉપરિ રહૈ, સિદ્ધ અનંત સમૃદ્ધિ
મુગતિ યુવતિ સુખ ભોગવધ. દાયિક અવિચલ સિદ્ધિ. ૨
આચારિજ પય જુગ નમું, પાલૈ પંચાચાર
ગુણ છત્રીશ વિરાજતાં, આગમ અરથ ભંડાર, ૩
કરજેડી નીતિપ્રતિ નમું, ચોથે પદ ઉવઝાય
દાદશાંગ મુખ ઉપદિસૈ, ભવિયણ જણ સુખદાય. ૪
અઢીકીપ માહે નમું, સાધુ સકલ ગુણવંત
સુમતિ ગુપ્તિ સૂધી ધરે, રાખે જગનાં જંત. ૫
પંચ પરમેષ્ઠિ નમી કરી, આણી ભાવ વિશાલ,
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદનો, રચિસું રાસ રસાલ. ૬
મંત્ર જંત્ર જડ ઓષધી, સાછે અવર અનેક
પિણિ નવકાર સમો ન કો, જોવો આણિ વિવેક. ૭
સિદ્ધિચક્ર આરાધીયે, ગણીયે શ્રી નવકાર,
ભવસાયર તરીયે સુગમ, જઘ્યે મુગતિ મઝાર.
નવ પદનો મહિમા કહું, સાંભલજ્યો નરનારિ,
સાંભલતાં સુખ પામિસ્યો, સકલ હુરચૈ અવતાર. ૮

અતે—

દાલ ૪૯—ધમ ધન્નઉ ધણનધ પરચાવધ—એહની
ધમ શ્રીપાલ ચરિત્ર મનરાગૈ, શ્રેણિક નરવર આગૈરે

કહો ગોપમગણુદર વડભાગે, સાંમલતા મન ભગૈરે. ૮ ૪૦

ધમિ ભણી નવપદ સું રાતા, સિદ્ધયક જે ધ્યાતારે
નૃપ શ્રીપાત્રતણી પરિ માતા, રહૈ સદા સુપમાતારે. ૯ ૪૦

સંવત સતરૈસેં આલીસે, ચૈત્રાદિક સુજગીસૈરે,
સાતિમ સોમવારિ શુભ દીસે, પાટણ વિમ્બવાવીસૈરે ૧૦

શ્રી પરતરગઢ મહિમ ધારી, જિનચંદસરિ પટધારીરે
શાંતિદરપ વાયક સુપકારિ, તાસુ સીસ સુનિચારીરે. ૧૧

કહે જિનહરપ ભાવિક નર સુણિજ્યો, નવપદ મહિમા સુણુજ્યોરે
ઉગણુ પંચાસે દાસે ગુણિજ્યો, નિજ પાતિકવન સુણિજ્યોરે ૧૨

—સર્વગાથા પર દાલ ૪૯ ધતિશ્રી સિદ્ધયક મહિમોપરિ શ્રીપાત્ર
મહારાજકી ચક્રપર્ષ સંપૂર્ણ. શ્રી. પત્ર ૪૨ પં. ૧૧ ગુ. વિ.

(ભાવ. પ્રતમાં સં. ૧૮૪૧ ના વર્ષે શાક ૧૭૦૬ પ્રવર્તમાને
માધસિર વિદ ૧૦ દિને મંગલવાર શ્રી કચ્છદેશે શ્રી સુતુરા પિંદર મધ્યે
સિપતં શ્રી બૃહદ્ભરતર ગચ્છે શ્રી પેમ આપાયાં સક્ક સુણુ સેષ સોભિત
ચરિત્ર પાત્ર ચૂડામણી ગુણુગેય પાઠકોત્તમ ઉપાધ્યાય શ્રી ૧૮ સદાનંદજી
તત્ શિષ્ય વાચનાચાર્ય વા. શ્રી ૧૦૭ સૌભાગ્યચંદજી ગનિ તત્ શિષ્ય
ચરણ દમસ સેવિત ચંદ ગણિણા. શ્રી. મહાવીરજી પ્રસાદાત્ શ્રી. ધોડિયા
વેત્રપાલજી પ્રસાદાત્ મેર મહાધર જા લગં જાલગ ઉગે સુર તાં લગ એ
પોથી સદા રહેજો સુખ ભરપૂર ૧ વગેરે.)

—સર્વગાથા ૮૫ દાલ ૪૯ ધતિ શ્રી સિદ્ધયક મહિમોપરિ શ્રી
શ્રીપાત્ર મહારાજ ચરિત્ર ચતુષ્પદિકા સમાપ્તા સંવત ૧૭૮૩ વર્ષે મિતી
ચૈત્ર માસે શુક્રવસે ૧૩ દિને ૨૬-૧૫ પોપટલાલ પ્રાગજી દ્રાળા કચ્છાચી-
વાસા પાસે.

(૬૧૨) રત્નસિંહ રાજર્ષિ રાસ—સં. ૧૭૪૧ પોષ વ. ૧૧ પાટણમાં
સુગુર વચનથી ધણિ ભવ પર ભવ સુખ લજારે,

શ્રી રણસિંઘ મુણિંદ.

તેહનારે (૨) સુણ્યાં ચરિત્ર તેહનાં કહ્યારે. ૧૦
રતનપ્રભ સૂરિ ઉપદેશમાલ તણી કરીરે;

રતનપ્રભી ધણિ નામ,
ટીકારે (૨) તેહનાઘ ધુરિએ ઇર્ધ વરીરે. ૧૧

ધણિ પરિ ભવિયણુ શ્રી પ્રવચન આગધિસ્યધરે,
ધરિસ્યધ ગુરની સીષ,
તે નરરે (૨) સુગતિ મુગતિ સુષ સાધિસ્યધરે. ૧૨

સંવત સતરધ ઇકિતાલીસઘ વચ્છરધરે,
ધગ્યારસિ વદિ પોસ.

પાટણુરે (૨) રાસ રચ્યઉ ભાવધ પરધરે. ૧૩
શ્રી પરતર ગછગયણુ દિવાકર દીપતઉરે,
શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીંદ.

કુમતીરે (૨) પ્રખલ નિસાચર ઊપતઉરે. ૧૪
એક અધિક અડત્રીસે ઢાલે સ્વર ભલધરે;
ગાવઉ મિલિ જિનહર્ષ.

વાચકરે (૨) શાંતિહર્ષ સુપંસાહલધરે. ૧૫

—સર્વગાથા ૭૦૯ ઢાલ ૩૯-છતિશ્રી ઉપદેશ-માલયા પ્રતિબોધિત શ્રી
રણસિંઘ રાજર્ષિરાસ; સંપૂર્ણ: લિખિતો જિનહર્ષેણુ શ્રી પત્તન મધ્યે. શ્રી.
શ્રી. (પ્ર. કા.) કવિની હસ્તલિખિત,

(૬૧૩) શ્રીપાળ રાસ—(નાનો-સંક્ષિપ્ત) સં. ૧૭૪૨ ચૈત્ર વદ
૧૩ પાટણુમાં

x

x

x

x

અતે—

શ્રીપાલ ચરિત્ર નિહાલિનધ, સિદ્ધચક્ર નવપદ ધાર;
ધ્યાધ્યધિ તઉ: સુખ, પાધયધ, જગમધ જસ વિસ્તાર. ૨૯૬શ્રી.

શ્રીગજ ખરતર પતિ પ્રગટ, જિનચંદ્ર સુરિ સુરીસ;
ગણિ શાંતિદરપ વાચક તણુડિ, કલ્પ જિનદરપ સુરીસ. ૨૭૦શ્રી.
સતરંધ બયાલીસઈ સમઈ, વદિ ચૈત તેરસિ નાંધુ;
એ રાસ પાટણમાં રચ્યડ, મુણતાં મદ કટ્યાણુ. ૨૭૧શ્રી.

—સંવત્ર ૧૭૬૯ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૩ શુક્રવારે—શ્રી રાજનગર મધ્યે
લખિનં. પં. નવકલસ મુનિના શ્રી નવપદ સિદ્ધચક્ર મહિમાયાં શ્રીપાત
૧૫ રાસ; સંપૂર્ણ:—(પત્ર ૧૨ પં. ૧૬ બાવ)

—પં. મુમતિસાગર શિ૦ મુનિ વિવેકસાગર લિપીયદે, શ્રી વ્યાસ-
કુર મધ્યે. મુમતિ પ્રસાદાન સં. ૧૮૬૯ ચૈત્ર સુદિ ૮ તિથી પુષ્પવાસરે
પત્ર. ૮ પં-૧૭. આ. ક.

(૬૧૪) અવંતિ ચુક્રમાસ દેવાધ્યાવ ૧૦૨ કડી સં. ૧૭૪૧ વૈશાખ
સુદ ૮ સતિ

આદિ—

કૃદા.

પાસ નિષેસર સેવિષ, ત્રેવિસમે જિનસાય,
વિપનવાદ્ય મુખારણ, નમિ નવવિધ થાય. ૧
મુખ માસ ખાને કરી, એવનિસુકમાય,
સન રેહને આંમલે, જેમ દેવ મંગલમાય. ૨

* * * *

અંત—

૮૧ ૧૩ શ્રી મુખ જેનિ પીડે પ્રવેશી. એ દેશી.
જડા પરે આતી એમ બાળે, અર્મવની પરે રાખે રે,
આજ વડુ પેને ગુરુ સાથે, વન આમન રમ આખેરે, બડા.
પંચ મહાપન સુધા પ્રમે, દાણ મધ્ય રાગેરે,
દાર નવ રિ દાસ મ્હો, કલમન પાપ પખાડેરે. ૨ બડા.
આંત્રામે મદુ આનુમજુ બેઠું, નજ દલારિ રેડેરે,
વેશાંત્રા પ્રજા કોઈ, રજિતનુ રજ એડેરે. ૩ બડા.

કેડે ગર્ભવંતી સૂત જાયો, દેવલ તેણે કરાયોરે,
 પિતા મરણુની ઠાંમ સુહાયો, એવંતિ પામ દેવ કહાયોરે. ૪ ભદ્રા
 પાસ (નાથ) જિણેસર પ્રતિમા થાપી, કુમતિલતા જડ કાપીરે,
 કિરતી જોહની સધલે ત્રિભુવન વ્યાપી, સરજ તેજ જેમ પ્રતાપીરે પ ભદ્રા
 (ધો. પ્રત)

સંવત સત્તર એકતાલીસઈ, શુકલ વૈશાખ કહીસઈરે,
 વાર સનીસર આઠમી દિવસે, કીધી સઝાય (ઢાલ) જગીશૌરે ૬ ભદ્રા
 (પાઠાંતર) સંવત સતરૈસૈ ઇકતાલીસે શુકલ આસાઢ કહીસઈરે
 રાજનગર તિથિ આઠમિ દિવસઈ કીધી સઝાય જગીસઈરે. ૧૦૨
 અવંતી સુકુમાલ મહાવી મધુર સ્વરે ગુણ ગાવિરે,
 તે જિનહરખ દીપિ વડદાવિં, શાંતિહરખ સુખ પાવીરે.

પત્ર ૬ ૧૩ ઢાળ હાં ભં પાટણુ કે, ૧૦-૧૧ ધોં.

—લં ઝ. કરમસી., ૪-૧૭ (મારી પાસે છે)

(૬૧૫)+ ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર રાસ સં. ૧૭૪૫ આશો શુદ્ધ ૫ પાટણુમાં
 અતે—

ભુતવેદ સાયર શશી, આશો શુદ્ધ પંચમી દિવસેરે,
 ઉત્તમ ચરિત્ર કુમારનો મેં રાસ રચ્યો સુજગીશૌરે ૧૫, સુ.
 શ્રી જિનવર સુપ્રસાદથી શ્રી પાટણુ નયર મઝારૌરે,
 ગાથા સત્યાશી પાંચશે, ઓગણત્રીશમી ઢાલ ઉદારૌરે ૧૬ સુ.
 શ્રી ખરતર ગજ ગુણનિલો, શ્રી જિનચંદ સુરિંદારે,
 વારાક શાંતિહર્ષ ગણિ, જીનહર્ષ સદા આણુદારે. ૧૭ સુ.

સર્વ મળી ૫૮૫—વસ્ત્રદાન ફલ માહાત્મ્યરૂપ.

x પં. જિનહર્ષે શ્રી સોમસુંદર સુરિ શિષ્ય શ્રી જિનસુંદર સુરિએ
 કરેલા દીવાલી કલ્પનું ગુજરાતી વાર્તિક રચ્યું છે સં. ૧૭૫૧ વર્ષે ચૈત્ર
 સુદિ ૧૩ ના દિવસે લખાયેલી પ્રતિ પત્ર ૨૨ હાં ભં. પાટણુ ડા. ૬૮
 (૬૧૬)+ કુમારપાળ રાસ—૧૭૪૨ આસો શુ. ૧૦ રવિ પાટણુમાં.
 આદિ—

શ્રી સરસતિ ભગવતિ નમું, બુદ્ધિ તણી દાતાર;

- મુખને પંડિત કરે, કરતાં ન લાવે વાર. ૧
- આગળ જે પંડિત હૂઆ, વર્તમાન કહેવાય;
ત્રિપંડિત જે હોખસે, તે સરસતિ સુપસાય. ૨
- મુરખ છાત્રિ ચારતો, નહિ મુખ વયણુ વિજ્ઞાસ;
તેહને તુડી કાલિકા, કિધો કવિ દાલિદાસ. ૩
- તિમ મુઝને સુપસન દૂવડે મુમતિ દિયણુ સરસતિ;
મુઝ મન કમલ વિકાસ કરિ, હંસાસણુ દિયો મતિ. ૪
- મતિ દે માતા મુઝ ભણી, હું સેતું તુઝ પાય,
મુઝ વયણું રસ આપજે, સહુને જેમ સુદાય. ૫
- સગ્ગન માણસ ગોઠડી, મિદા જોશી નારિ,
મિદાં જોગન સરસ વયણુ, સહુને પ્યારાં ચાર. ૬
- મુલકલિત સરસ સુભે વિયણુ, સરસતિ ધઉ તતકાત્ર;
તુઝ પસાયેં વર્ણતું, કુંભારપાલ બૂપાલ. ૭
- ઋષભ ને વીર વિચેં હૂઆ, ઉત્તમ નરનાં જન્દ;
પણુ ઈણુ સરિખો જોવતાં, ન હૂઓ કોઈ નરંદ. ૮
- દયા પદાવી જેણુ વૃષ, દેશ અદાર મઝાર;
ઉત્તમ કારજ આદર્યો, કિધા પર ઉપગાર. ૯
- જિનશાસન કિપાવિયો, કદિસ્ત્રું તાસ ચરિત;
સાવધાન થઈ સાંભજો, થાસેં ત્રવણુ પવિત્ર. ૧૦

* * * *

અતે—

દાઘ ૧૨૯ મી.

બાર વરસારી સાદીલા ચાકરી, પધાર્યો;

તેરમે વરસ ધરિ આપાદે, સોદાગણી.

રાણી દાઘ દાઘ દોરેં હુધરાધ લેછે—એ દેશી.

એક ચરિતનિજ દિયડે ધારી, લોભ તળેં નર નારિ દો—

સોભાગી વયણુ ધર્મચું દો ચિત લાખે.

* * * *

રિખલ કીયો મેં રાસ નીહાલી, વિસ્તરમાંહિથી લાલી હો;
રાસ રચ્યો નિજ મતિ સંભાળી, રસના પવિત્ર પખાલી હો. ૧૨
સંવત સતર એંતાલીસેં આસો સુદિ જગીસેં હો;

વિજયદશમી દિન તાપ ન દીસેં, નયર પાટણ મન હીસેજી. ૧૩

અધિકો ઓછો ક્રેહવાણો હોઈ, મુઝનેં દોષ મ કોઈ હો;
રાસ કીયો પૂર્વરાસ જોઈ, સાંભળજો મહુ કોઈ હો. ૧૪

ખરતર ગઢમાંહિ બિરાજે, શ્રી જિનચંદ સૂરિ છાજે હો;
વાચક શાંતિહર્ષ ગણી ગાજે, ખેમ શાખા માંહે રાજે હો. ૧૫

તાસ ચરણ પંકજ રસ રાતો, ભમર તણી પરેં માતો હો;
કહે જિનહરષ હરષભર ગાતો, રાસ સહુને સુહાતોજી. ૧૬

અઠ્યાવીસ સેં ગાથાનો દાવો, ઉપરે છિહોત્તરિ દાવો હો;
રાસ રૂડી પરેં એહ મહાદાવો, એકશો ત્રીસ ઢાલે ગાવો હો. ૧૭

—સંવત અઢાર ચોરાણુંઓ, વસંતમાસ સુખકાર, એકાદશી
ભોમવાસરે, જયસાગર લિખનાર ૧ ભદ્રારકશ્રી વિજયાણુંદ સૂરીગચ્છ
દાનાવત્ સંઘાડે પંન્યાસ રાજેંદ્રવિજયજી તત્ શિં પંં માનવિજયજી,
તત્ શિં પંં પં. જયવિજયજી, તત્ શિં પં. ઋદ્ધિવિજયજી તત્ભ્રાતા
લધુ પં. તિર્થવિજયજી મુનિ વિરવિજયજી, પં. તીર્થવિજયજી લખાવીતં
લધુ શિં ચેલા રત્નચંદ પદનાથ શ્રી વીજપૂર નયરે શ્રી ચિંતામણ
પાર્શ્વનાથજી તથા શાંતિનાથજીપ્રસાદત્ સં. ૧૮૯૪ ના વર્ષે વસંતમાસ
ફાલ્ગુને શુકલપક્ષે એકાદશી તિથૌ ભોમવાસરેસઃ લિપિકૃતં અંચલગચ્છે
પંન્યાસ શ્રી તત્ત્વસાગરજી તત્ શિં મુની જયાખિંધના લિપીકૃતં શ્રી
લીંખડી નયરના રેવાશી તે અત્ર આવ્યા હંતા તેઉની પાસેં લખાવી
છે વાંચે તેને વંદના ૧૩૩-૧૧ ધોાં, ૧૪૫-૧૧ [પાલણુપુર ભં.]

—લ. સં. ૧૯૩૯ કાર્તિક વદ ૪ ભોમ પાનાં ૧૩૧ ગ્રે. ૨.

—૨૮૭૬ ગાથા ૧૩૮ ઢાલ ગ્રંથાય ૪૦૧૬૦ સકલ ભદ્રારક શીરો-
મણી ભદ્રારક શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી હીરવિજય સૂરીશ્વર; તત્
ચરણસેવી શિષ્ય શ્રી શ્રી શ્રી પંડિત શ્રી ૧૦૭ શ્રી આણુંદવિજય

ગણી તનુ શિષ્ય પંડીત શ્રી ૧૦૫ મેરવિજય ગણી તત્ શિષ્ય મહો-
 પાધ્યાય શ્રી ૧૦૩ શ્રી શ્રી લાવણ્યવીજયગણી તત્ શિષ્ય ઉપાધ્યાય
 શ્રી ૧૦૧ શ્રી શ્રી લક્ષ્મીવિજય ગણી તનુ બ્રાત્ર પં. શ્રી પંડીત શ્રી
 ૯૯ શ્રી જ્ઞાનવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પંડીત શ્રી ૨૧ શ્રી નયવિજય
 ગણી તત્ શિષ્ય પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી પ્રવર કોટી શ્રી પં. શ્રી મવિજય
 ગણી તનુ શિષ્ય પંડિત, શ્રી ૧૭ શ્રી પં. પ્રેમવિજય ગણી તત્
 શિષ્ય પંડિત શ્રી ૧૫ શ્રી પં. સુચુદિવીજય ગણી તનુ શિષ્ય
 પં. શ્રી ૫ પં. ૯ નીત્યવીજયગણી તનુ બ્રાત્ર પં. શ્રી ૫ પં. રૂપવીજય
 ગણી તત્ શિષ્ય પં. વીધાવિજય ગણી તત્ લઘુ બ્રાત્રી ચરણસેવી
 ખૂશાલવીજયગણી લખીકૃત સંવત્ ૧૮૫૨ ના આશો વદી ૬ દને વાર
 સસાંકવારે: પ્રાતુર્સમયે ચરણ પ્રકાસ્યે દીવસ ઘડી ૬ ચડે લખીકૃત ૧
 ચાદ્ય પૂસ્તક દહં તાદસં લખીતં મયા, મમ: સુદમમુદ્ધં વા મમ દોષો
 ન દીયતે ૧ કનકપૂરે પૂરે તસ્ય પૂજ્યશાલી જનાકુલે લખીતો જ્ઞાન વૃદ્ધયર્થ
 શિષ્યાણુ પાઠ હેતવે ૧ જલાત્ રક્ષેત તૈલાત્ રક્ષેત્ રક્ષેત્ નીવડ્ધનં,
 મૂરખ દસ્તેન દાતવ્યં એવં વંદન્તી પૂસ્તક ૧ સંવત ૧૮૫૨ ને રહી
 દોહલી ચોમાસ, શાંતી જિનંદ સુપસાહસે પૂગી મનની હુંસ ૧ જિહ્વાં
 લગણુ મેર થીર રહે, ધ્રુવ સાયર સસી ભાંણુ, તિહાં લગે એહીજ
 પૂસ્તીકા, વાંચો ચતુર મુગણુ ૧ જ્ઞાન સન્નો કોષ ધન નહી, ગુરુ સમો
 નહી જ્ઞાન, ધર્મ સખાઇ જીવને આતમજ્ઞાન પ્રમાણુ ૧ રથાને સિંહ
 સમે રણે મૂગ સમે દેશાંતરે જાંબુકે, આહારે ગજ ભીમ સેન્ય સદશા
 જ્ઞાનોપમા મૈયુને રથે મરકટ પિશાચકપિટા ફટાક્ષરા નિદય: કાર્યર્થે
 બંધીરા ભવંતી કુટિલા એતા ગુણા વાણિજ્ય ૧ છતી શ્રી સંપૂર્ણ, શ્રી
 રસુ, શ્રી દત્તાત્રયમસ્તુ: શ્રી શુભ ભવતુ:-૧૦૩-૧૩ અનંત૦

—સં. ૧૮૨૪ ચૈત્ર વદ ૫ ગુર. ગ્રે. ૨.

—સં. ૧૯૩૧ વર્ષે શ્રા. શુ. ૧૧ રવિવાસરે પૂર્ણક્રતા ૧૨૨
 પં. ૧૨. આ. ૬.

—સં. ૧૮૩૫ ચૈત્ર શુ. ૧ ૧૨૦-૧૭ મં.

—સં. ૧૮૫૭ પત્ર ૧૬૯ શ્લો. ૨૮૭૬ નં. ૩ દા. ૨૫ લીં.

—સં. ૧૮૨૧ ના વર્ષે અશ્વીન માસ કૃષ્ણપક્ષે ૮ અષ્ટમી તિથૈ ગુરુવાસરે પ્રતિ સંપૂર્ણ:—સકલ પં. શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી ચતુરસાગર ગણી તત્ શિં. પં. શ્રી લાલસાગર ગણિ તત્ શિં. પં. વિશેષસાગરગણી તત્ શિં. શ્રી ઉમેદસાગર ગણી તત્ બ્રાત્રી પં—જનસાગરેણ લપીકૃતં—શ્રી માંડવિ બિંદરેલીબ્યતે શ્રીશીતલનાથ પ્રસાદાત્ ૮૮. ૧૫. ચાં (ચારિત્રવિજયજીકચ્છી)

—સં. ૧૮૫૭ માઘ માસે શુકલપક્ષે નવમી તિથૈ ભુગુવાસરે. ૧૬૯-૧૧ લીં.

પ્ર. શા. ડાહ્યાભાઈ લલુભાઈ, પ્રેમચંદ નગીનદાસ અતે મોહનલાલ જયચંદ અમદાવાદ. સં. ૧૯૫૧.

(૬૧૭) અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ. ૧૭૪૪ કા. વ. ૨ સોમ પાટણમાં.

અતે—

×

×

×

×

ભાવચંદ સૂરીસકૃત શ્રી શાંતિનાથ ચરિત્ર;

તે માંહિથી જોઈ લીધા, કીધઉ રાસ પવિત્ર.

૧૬

શ્લોક સાર્ધ ઇચ્છારસઈ, ગણિતાં થયઉ છઈ એહ;

ગાથા તઉ સાઢા આઠસઈ, રાસ રચ્યઉ ગુણગેહ.

૧૭

નિધિ:વેદ રિષિ શિશિ વચ્છરઈ, વદિ બીજ ફાગુણ માસ,

શિશિવાર પાટણ નયરમઈ, એ મઈ કીધઉ રાસ.

૧૮

ગચ્છ પરતર ગુણ નિલય, શ્રી તીર્થંકર દ્વિજપતિ;

વિદ્વાન ગણનાયક જયઉ, પુહવી પ્રતપઉ નિતિ.

૧૯

શ્રી શાંતિહર્ષવાચક પ્રવર, તસુ સીસ ધરિય જગીસ;

જિનહરપ કહઈ એ રાસની, ઢાલ ઉગુણ્યાલીસ.

૨૦

—ધતિ કોધોપરિ અમરદત્ત મિત્રાણંદ રાસ સંપૂર્ણ:—શ્રી આદી-શ્વર પ્રસાદાત્ લખતં પાટણ મધ્યે;

(પ્ર. કાં)

(૬૧૮) ચંદન મલયાગિરિ રાસ—૧૭૪૪ આવણ શુ. ૬ ગુરુ પાટણમાં.

અતે—

૫૪૭ બ્રહ્માચરુખ જલજનિધિજી, ચંદ્ર સંવચર જાણિ;
તમસિત પક્ષી વાસરઈજી, સુરસુરવાર પિઠાણિ. ૧૦૨૦

૫૪૮ રમ્યક રક્ષીયામણકજી, દાલ ચઈ ત્રેવીસ;
ગાથા એહની ચ્યારિસઈજી, ઉપરિ સમ જગીસ. ૧૧૨૦

૫૪૯ શાંતિદરપ તણકજી, કદમ જિનહરપ મુણિંદ.
સાંભલિજ્યો ભણિજ્યો તુમ્હેજી, ચતુર રસિક નરનારિ; ૧૨૨૦

૫૫૦ ક્રીધક અજઈજી, પાટણુ નયર મઝારિ. ૧૩૨૦

—કવિશ્રી સીધમહિમાયાં ચંદણુ મલયાગરી ચતુષ્પદી સમાપ્તા—
સંવત્ ૧૭૪૫ વર્ષે આવણુ સુદિ ૬ દિને શુક્રવારે લિખિતા જિનહરપેણુ
શ્રીપત્તને. કવિની રવહરત લિખિત. (પ્ર. કા.)

(૬૨૯) હરિશ્ચંદ્ર રાસ. સં. ૧૭૪૪ આશો સુ. ૫ પાટણુમાં.

અતે—

x	x	x	x
રાસ રમ્યક રક્ષીયામણક, સતરક્ર ચમ્પાલીસ હો.	સાં		
આમ પાંચિમ જિજલી, પૂગી સમલ જગીસ હો.	સાં	૧૫૬.	
શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીસક, પરતર ગજ સિણગાર હો.	સાં		
રાસ ક્રીધક તસ રાજમાં, મુણતાં જયજયકાર હો.	સાં	૧૬૬.	
પેમસાપ કવિ મંદલક, ચાવી ચ્યારે પંડ હો.	સાં		
વાચક શ્રી સોમ ગણિ તણક, મહિમા વિશ્વ આપંડ હો.	સાં	૧૭૬.	
તાસરીસ વાચકવર, શાંતિદરપ મુણવંત હો.	સાં		
અતેવાસી તેદનક, કવિ જિનહરપ કંદંત હો.	સાં	૧૮૬.	
સાવદેવ સરિનક ક્રીધક, પાર્શ્વનાથ ચરિત હો.	સાં		
ભઈ અપિધાર તિહાંયક્રી, રાસ રમ્યક સુવિચિત હો.	સાં	૧૯૬.	
લિખિજ્યો ભણિજ્યો વાચિજ્યો, રૂડક રાસ રસાવ હો.	સાં		
ગાથા એહની સાતસક, પરગટ પાંચીસ દલહો.	સાં	૨૦૬.	

સત્યવંત ગુણુ ગાવતાં, લક્ષ્મીયમ્ સત્ય શરીર યો. સાં
કાયા થાયમ્ નિરમલી, પ્રગટ હુવમ્ સુપ શીર યો. સાં ૨૧દે.
અમુણ્હિલપુર પાટણ ભલઉ, રદી તિહાં ચક્રમાસ યો. સાં
રાસ રચ્યઉ હરિચંદનઉ, મુપસાયઈ શ્રી પાસ યો. સાં ૨૨દે.

—સર્વગાથા ૭૦૧ દ્વાન ઉપ ઇતિશ્રી સત્ય વિષયે રાજન દરિયંદ્ર રાસ
સમાપ્ત:—સંવત્ ૧૭૪૪ વર્ષે આચ્છ મુદ્દિ ૫ દિને શ્રીપત્તન મંથ્યે. શ્રી.

(પ્ર૦ કાં૦)

(૬૨૦)+ હરિખગલાછીનો રાસ—સં. ૧૭૪૬ આશો મુદ્દ ૧
કવિની સ્વદસ્ત લિખિત. મુદ્દ પાટણમાં.

આદિ—

શાંતિ કરણુશ્રી શાંતિજિન, અગ્નિરાણી નંદ;
વિશ્વસેન નૃપકુળ કમળ, સદસદિરણ મુખકંદ. ૧
માય ઉચ્ચર આવી કરી, દેશ નિવારિ મારિ;
શાંતિ થમ્ સહુ લોકને, શાંતિ નામ દિયોસાર. ૨
શ્રી શાંતિશ્વર સોલમો, જિનનાયક જિનચંદ;
ચક્રવર્તિ વળી પાંચમો, આપે પદ મહાનંદ. ૩
સોવનવરણુ સોહામણો, લંછન ગ્નસ કુરંગ;
ભાવઠ ભાજે નામથી, દિનદિન રંગ અમંગ. ૪
ચરણકમળ તેહના નમી, ધ્યાન હૃદય અવધારિ;
રાસ કરે હરિખગતણો, જીવ દયા અધિકાર. ૫
માછીગર કુળ ઉપનો, પામ્યો રાજ્યભંડાર;
સુખ ભોગવી શિવપદ લલો, દયા તણો ઉપગાર.
ભોગ્યો એક માછલો, પાળી અગડ અપાર;
વિકથા જીંધ તજ કરી, સાંભળજો નરનાર.

અતે—

લાલે ઉરે મી—કાગળીયો કરતાર ભણી શીપરે લયુરે.

પહેલા ત્રીસ ઉપર આદર કરોરે, પાળો દયા દયાળ;
 જીવ દયાથી સહુ સુખ પામશેરે, જિનહરિયજી બ્રૂપાળ. ધર્મ ૧૦
 સંવત સત્તર છતાળીસમેરે, આસો સુદિ બુધવાર;
 પાડવા દિવસે રાસ સંપૂર્ણ-ચયોરે, પાટણનગર મઝારા. ધર્મ ૧૧
 શ્રી ખરતર ગચ્છનાયક શોભનારે, શ્રી જિનચંદ્ર સ્થરિંદ;
 શાંતિહર્ષવાચક પદ પંક્તિ અક્ષીરે, કહે જિનહર્ષ મુણિંદ. ધર્મ ૧૨
 પૂરત ઝોગણ્યાશી ગાથા ચમરે, હાલ ચર્ધ બનીસ;
 વર્ધમાન દેશનાથી કહો અધિકાર એરે, સુણુજો ધરી જગીશ. ધર્મ ૧૩
 +૩૦ આનંદ કાવ્ય મહોદધિ-ભાગ ૩.

(૬૦૩) વિદ્યાવિલાસ રાસ સં. ૧૭૧૧ શ્રા. શુ. ૯ બુધ (ગુઓ
 પ. (૮૨).

આદિ—

દહા.

સરસતિ નિતિ આયો સુમતિ ચિતહિત ધરિ પ્રણમેવિ,
 જિત તિતથી થાનિક અચગ, શોભિત દહદિસિ દેવ. ૧
 કવિયણુ નર સાંનિધિકરણુ, દરિહરણુ અગ્નન,
 ચરણુ ઉપમ ધરણુ બિપાવણુ ગુણગ્નન. ૨
 તાસુ તણે સુખઆઉતે, કહિચું પુણ્ય ચરિત
 પુણ્યથકી સુખ સંપદા, પામિજો નિત નિત, ૩
 પુણ્યે સુજસ લહીજયે, પુણ્ય પસાયે ભોગ
 પુણ્ય થકી આપદ દશે, મિત્રે સયસ સંયોગ. ૪
 પુન્યવંત વખાણુતાં જનમ હુને સુકચય
 રસના પેવિત્રપણો લીયે, સીમે નિજ પરમચ. ૫
 અણુહંતા ગુણ દાખવ્યા, જીહા પવિત્ર ન હોઈ
 સારસનાઇ કસ લહીએ, છતા કહે ગુણુ જેહ, ૬
 ઉત્તમ નરગુણુ આગતો, પોતે પુણ્ય પ્રકાશ
 વિદ્યાવિલાસ નરવઇ તણો, સુણુજો ચરિત ઉલ્લાસ. ૭

×

×

×

અતે—

- સંતરેંઘ્યારોત્તર વરસે આવણુ સુદ મન હરસેણ,
બુધવાર નવમી તિથિ અવસેં કીધ ચક્રપર્થ સરસેણ. ૧૨ નિ.
- શ્રી ખરતરગણ ગયણુદિણંદા, શ્રી જિનરતન સૂરોદાણ
તાસુ પસાઈ ચરિત્ર સુખકંદા, નિસુણુજ્યો નરવંદાણ. ૧૩ નિ.
- વાચક ગુણુવર્દન સુખદાયા, શ્રી સોમગણિ સુપસાયણ
ધમ જિનહરણ પુણ્ય ગુણુ ગાયા, તીસદાલ સુખપાયાણ. ૧૪ નિ.
- લિખિતં અમરવિજય શ્રી ખીલાડા મધ્યે સકલ ભં વિજયદેવ
સૂરીસ્વર શિં મહોપાધ્યાય શ્રી લાવણ્યવિજય ગણી સ્વ શિષ્ય સકલ
પંં શ્રી માનવિજય ગણી સ્વ શિં સકલ પં. લખિધવિજય ગણી
શિ. પં. શ્રી અમરવિજય ગણી લિપિકૃતં. મુનિશ્રી ધનવિજય ગણી
વાચનાર્થે સં. ૧૭૫૪ વર્ષે માગસિર શુદ્ધિ દ્વિતીય દિને શુક્રવારે ચેત્રી
નક્ષત્રે શુક્રમાસ યોગદિને સંપૂર્ણ. ૨૭-૧૭ દા. ૪૩ નં. ૫૭ વ ડે.
(૬૨૧)+ વીશસ્થાનકનો રાસ સં. ૧૭૪૮ વૈ. શુ. ૩
આદિ—

દોહા

- સકલ સિદ્ધિ સંપત્તિ કરણુ, હરણુ તિમિર અજ્ઞાન,
ત્રણુ દાલના જિન નમું, આણી ભાવ પ્રધાન ૧
- મહાવિદેહે વિચરતા, વંદું જિનવર વીશ,
સંઘચતુર્વિધ આગલે, ધર્મ કહે જગદોશ. ૨
- નમતાં નવનિધિ પામિયેં, જપતાં પાતક જ્વય,
પૂજતાં શિવપદ દિયે, ખાંમ તણી ખલ ન્યાય.
- શ્રી જિનપદ પ્રાપ્તિ ભણી, હવું તપ ઉચ્છાદિ,
વીશ સ્થાનક નાંમે કહું, શ્રી જિન આગમ માંહિ.
- ચાર ભેદ જિન ધર્મના, દાન શીલ તપ ભાવ,
સુખારામ અમૃત જલદ, ભવદુઃખ સાયર નાવ. ૫

x

x

x

x

અંતે—

કલશ રાગ ધન્યાશ્રી

આરાહો, ભવિયલુ થાનક આરાહો,
અમિત પ્રભાવ વીણ સ્થાનક ભાખ્યા, એ સેવી લ્યો લાહોરે,
ભવિયલુ થાનક આરાહો.

x

x

x

x

અંથ વિચારામૃત સંચલી, એહ રચ્યો મન ભાવો,
અધિક્ષા ગ્રોહો ને કોઈ ભાખ્યો, પંડિત તેહ શોધાવોરે. બ. ૯
શ્રી ચંદ્રપ્રભ ચિતભાંડે ધારો, અભિનંદન મન ભાવો,
કુંથુ જિનેશ્વર સ્વામી કૃપાથી, અશુભ કર્મ સહુ ભવો. બ. ૧૦
માધવ કૃષ્ણોત્તર જિન પહેલો, પારણુ દિવસ વધાવો,
ખરતરગચ્છ જિનચંદ્ર સૂરીશ્વર, દિન દિન જડતો દાવોરે બ. ૧૧
વાચક શાંતિદર્પ ગણિ કેરો, શિષ્ય વચન ચિત લાવો,
પુણ્યવિશાલ રામ રસરંગે, કહે જિનહર્ષ ભલાવોરે. બ. ૧૨

(૫૦ બીમશી માણેક.)

—પાનાં ૩૦૬ કમલમુનિનો સંચહ હાલ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં.

—અંત ૧૭૬૪ વર્ષે શાકે ૧૬૨૯ પ્રવર્તમાને ઇર્ષ્ટિક માસે કૃષ્ણ
પક્ષે ૧૩ દિને આદિવાસરે સિમ્પિત શ્રી પત્તનનગરે પં. જયકલસ મુનિના
શુભ બ્રહ્માત્ પા, ૯૧—૧૬ આ. ક.

(૬૨૨) મૃગાંકલેખા રાસ સં. ૧૭૪૮ આપાદ વદ ૯ પાટણ

અંતે—

x

x

x

x

સતર અડતાલીસમે આસાદ વદિ નુમિ દીસ
એ રાસ પાટણ મેં રચ્યો, દાસે ઇકતાલીસ ૧૮ શા.
મહારાજ ખરતર ગુરુ જયો, જિનચંદ્રસરિ સૂરોદિ
શાંતિદર્પ વાચક તણો કહે જિનહર્ષ મુર્ખોદિ.

૧૯

—શીત વિષયે મૃગાંકલેખા સતી રાસ સં. ૧૮૧૯ પો. સુ. ૮ ગુરુ
નવાનગર મધ્યે ઝા. પીતાંજરેણુ લી.

—સં, ૧૮૮૩ શકે ૧૭૪૬ માધશીર્ષ શુદ્ધ ૭ ભોમે શ્રીમાંદવી
મધ્યે શ્રી બાઈ નાથીબાઈ પદનાથ વિં બાઈ માણેકચંદ બેન નાથીબા-
ઈને ભણવાને કાળે લખી છે. ૪૬—૯ પ્રે. ૨.

(૬૨૩) મુદર્શન શેઠ રાસ સં. ૧૭૪૯ ભાદરવા શુ. ૧૨ શુક્ર પાઞ્ચમી
અતે—

યોગશાસ્ત્રની ટીકામાંદિ છઠરે, એહ અવલ અધિકાર,
તે બેઈનઈ રાસ કીયડે ભલકરે, સાંભલિન્યો નરનારી. ૧૬ કે.
ગાથા રાસ તણી થઈ તીનસઠરે, ઉપરિ બ્યારી નળિયુ,
વાઘાની ભાવન એ દેસી ગાઈન્યોરે, એકવીસ હાલ વપાણિ ૧૭ કે.
સતર ઉગણ પંચાસઈ વચ્છરકરે, ભાદ્રવ મુદિ સુપકાર;
આરસ તિથિએ રાસ પૂરડે થયકરે, સુમ મદુરત શુક્રવાર ૧૮ કે.
શ્રી પરતર ગઝનાયક ગુણનિલકરે, શ્રી જિનચંદ સૂરિંદ,
વાચક શાંતિહરપ ગણિ સીસ કહઈ ઇસુરે, થકે જિનહરપ
આણુંદ ૧૯ કે.

—ઇતિ શ્રી મુદરસન રાસઃ સંપૂર્ણઃ—લિખિતોજિનહરપેણ શ્રી
ગ્રંથાત્ર શ્લોક સંખ્યા પપર સર્વગાથા ૩૮૨ હાલ ૨૧ સંવત ૧૭૪૯
વર્ષે ભાદ્રપદ શુકલપક્ષે દ્વાદશી તિથૌ પત્તન મધ્યે કવિ સ્વહસ્ત લિખિત.
(પ્ર. કા.)

—સંવત ૧૮૦૮ વર્ષે પોસમાસે કૃષ્ણક્ષેત્ર ત્રયોદસી દિને શુક્રવારે
પાલીતાણા મધ્યે લખીતં શ્રી શુભં ભવતુ ભાવ. પા. ૨૧—૧૧ આ. ક.
(૬૨૪) અનિતસેન કનકાવતિ રાસ સં. ૧૭૫૧ મહા વદિ ૪)
આદિ—

દ્વહા

વીણા પુસ્તક ધારિણી, હંસાસણિ સરસતિ,
બ્રહ્માણી બ્રહ્મા મુતા, આપો અવિચ(ર)ત્ત મતિ.

ચરણકમલ તાહરા નમુ, પાંમું તુઝ સુપસાય,
સરસ વચન રચના રસે, સહુને આપે દાય.

૧

૨

નૃગ કન્યા કનકાવતી, સરસ કયા છે તાસ,

ચતુર નરાં મનરંજણી, સુણતાં ચિત ઉલાસ. ૩

જે રસિયા વેધક પુરપ, ગુણીમત્ત કેરા ભાવ,

રસ લ્યે ભમર તણી પરે, જાણે સખલા ભાવ. ૪

રસિયા જાણે રસ વિરસ, વેધે વેધક જેહ,

સૂરખ નર પશુ સારિખા, સ્યું જાણે રસ તેહ, ૫

ભમરો જાણે રસ વિરસ, જે સેવે વનરાય,

ધણુ સ્યું જાણે બાપડો, જે સૂકાં લકડ ખાય, ૬

ભમર સારિખા જે ભમર, વેધક વચન રસાત્ર,

રાયે સરસ કયા સુણી, વિકયા તજે વિચાત્ર, ૭

કનકાવતી તે કિહાં યહ, કિસો યયો અધિકાર,

સાવધાન યહને સહુ, સાંભલજ્યો નરનારિ, ૮

એતે—

(બાર વરસારી સાહિબ આકરી પંધાર્યા, તેરમી વરસે ઘર આવ્યા હો.
મનમોહા ધકુર હાલરો હુલારાયલે—એ દેશી)

આરિષ્ટ પાત્રી મુનિવર સદ્ગતિ બાંધી, પુન્ય પંસાર્થ તેં તો બાંધી હો,

—ગુણવંતા રૂપિણ દેવના સુખ પાંખીયાં—

એ સાધવીં પિણુ શુદ્ધ વ્રત પાત્રી, દુષણુ સખલા ટાલી હો; ૧

કરિ સંકેષણુ વ્રતની સુરપુર પેહતી, જિહાં સુખ લીલા બહુ લી હો.

એકિણુ થાનિક મિત્ર થયા તે, સુખ વિલસે દિનરાતિ હો ૨

આહ પૂરી તિહાંથી તીનૈઠ અવિસે મહાવિદેહ ઉપજસ્યે હો; ૩

સુકુલ ભોગવિ ભોગ તિહાં વ્રત ગ્રહસ્યે, પૂરવ પાતિક દહસ્યે હો. ૪

જેને જસ્યેરે તેતો સંયમજાલી, ગતિ અગતિનાં દુઃખ ટાલી હો. ૫

અરિના તો એહવા તુમ્હે ફલ જાણી, બાવ હીયામે આણી હો. ૬

આંખિત્ર તપથી વર્ધમાન જિવિ વાંચી, રૂપ સંપદમાં નહી દા
ખાંખી હો; ૭

૩૫ જેમને જેહનો સુરની પિણુ નારી, કનકાવતીને આગે હારી હો. ૮

—સં. ૧૮૦૯ જ્યેષ્ઠ ૪ બૃહસ્પતિવાસરે રતિરઆમે પં. કૃષ્ણ-
વેનય ગણિ શિ. પં. રંગવિજયગણિ શિ. પં. ભિમવિજય ગણિ લિં
કંસવિજય વાચનાર્થ ૨૪-૧૬ ઘ. ૪૩ નં. ૪૯ ચડે.

—પં. રામસાગર ગણિ શિં રૂપસાગરેણ લિં દેગામ આમે.
સં. ૧૮ (૯?) ૧૫ જ્યે. ૧૦ ૭ ભોગ-પા. ૨૬-૧૬ આ. કં.

—સં. ૧૮૧૭ વર્ષે ભાદ્રવા સુદ ૭ દિને વાર ભોમે લપીતં સકલ
પંડિત શિરોમણિ પંડિતશ્રી પં. કેસરવિજય ગં તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
કમલવિજય ગં તત્ શિષ્ય પં. મોહન લિપિતં વક્તાસણા મધ્યે. ૨૭-
૧૫ (પાલણપુર ભં.)

(૬૨૫) ગુણકરંડ ગુણાવળી રાસ. સં. ૧૭૫૧ આસો વદિ
૨ (શશી ખાણુ ભોજન વત્સ) પાટણમાં ગ્રં. ૬૦૫ રૂા ભા. ૩.
આદિ—

દ્વિહા.

શ્રી અરિહંત અનંત ગુણ. સેવે સુરનર દ્વિ;

પાપકમલ જસુ પ્રણમતાં, લહીઈ પરમાણંદ.

ચોવીસે જિન જગત ગુર, જગન્નિવણુ જિનચંદ,

જગનાપક કાયક સયલ, સેવકને સુપદં.

દરણાનિધિ કંમતિદિયણુ, સકલ જીવ પ્રતિપાલ,

ચોવીસે જિનવર નમી, સરસ્વતિ નમે ત્રિકાલ.

મનવચ કાયા થીર કરિ, સેવિજે મન શુદ્ધિ,

તો માતા સુપ્રસન મઈ, આપે નિરમલ મુદ્ધિ.

જુદે જગ જસ પાંમિઈ, જુદે સીકે કાજ,

જુદે પ્રણુતા પાંમિઈ, જુદે લહીઈ રાજિ.

જુદે સુરનર રંછળે, જુદે જ વધન વિહાર,

જુદે વત જગ જસ લિઈ, જુદિ વડિ સંસાર.

જુદે નારી ગુણાવલી, ચઢ્યા ભોલ પ્રમાણ,

ત્યાર પ્રીતમતા કલા, સુકોળે નહિ નિજ માંણ.

તાસ કથા કહેસું સરસ, ધરજ્યો રિદ્ય મઝાર,
વિકથા ઉઘ તજી કરી, સાંભળજ્યો નરનારિ.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ર૬ મી આપ સવારથ જગ સહુરે-એ દેશી.
સસિ ખાંણુ ભોજનસંવચ્છરે, વદિ બીજે હો આશ્વિનમાસકે,
ઢાલ છવિસેં રહો, પાટણ મેં હો રૂડો એ રાસ કે. ગુ. ૧૬
શ્રીગચ્છ ખરતર ગુણુનિલો, જિનચંદ્રહો સૂરીસૂરીસકે,
શ્રી શાંતીહરખ વાચકતણો, ઇમ પમણે હો જિનહરખ સૂરીસકે. ગુ. ૧૭
—ગુણુકરંડ ઇમ વિનવે.

—ઇતિ શ્રી ગુણુકરંડ ગુણાવલી રાસ સંપૂર્ણ:—શ્રી શાંતિજિન
પ્રસાદાત્ સકલ પંડિત શિરશેખર સકલ-પંડિત શીર મુગટામણી પંડિત
શ્રી ૧૦૮ પંત્રી જિન વિજયગણિ તત્ શીખ્ય પ્રવર પુંડરીક સર્વગુણ
પંડિત સર્વોત્તમ ઇહાવંત મેધાંબુધિ પંડિત શ્રી ૨૧ પં. શ્રી મુનિવિ-
જયગણી તત્ શીખ્ય ગુણુકેશ ભામિનીભાલસ્થળ તિલકાયમાંન સર્વ
પંડીતામરણ પંડિત શ્રી ૫ પંત્રી રત્નવિજયગણિ તત્ શીખ્ય પાદાખ્જ
જ્વર સર્વકલા કૌશલ પંત્રી હર્ષવિજય ગણિ તત્ ગુરૂ બ્રાતા મું.
કાંતિવિજય ગ. લિપિં કુવેં મું. ધર્મવિજય વાચનાથે સંવત્ ૧૮૫૦
વર્ષે ભાદ્રપદમાસે ધનપક્ષે ૭ જીવ વાસરે શ્રી વામનસ્થલી નગરે. શ્રી
પાર્શ્વનાથ પ્ર. (ભાવ. પૃ. ૨૦ પં. ૧૫).

—સં. ૧૮૪૭ જયેષ્ઠ વદિ ૬ ભોમ પં. ભાનુસુંદર શિ. પં.
હુલીચંદ્ર લિ. ખરતરગછે પાટણ મધ્યે ૧૫-૧૭ દા. ૪૩ નં. ૬૯ વડે
બીજી પ્રતમાં આ પ્રમાણે છે:—

શ્રી ગચ્છ ખરતર ગુણુનિલો ગચ્છરાજ જિણુચંદ્રસરિ
જસુ નામથી નવનિધિ મિલેં, પ્રતપો ગુરૂહો હુગ્ગસસિસૂર ગુ. ૧૮
જંગમ યુગપરધાન જગગુરૂ નામથી નિસતાર
પ્રહ ઉડી પ્રણમૂં ભાવસું કલિ જુગમેં હો ગોતમ ગણુધાર. ૧૯

શ્રીમસાધે સોમતા વા. શાંતિહરપ મુણિંદ,

તસુ સીસ કહિં જિનહર્ષ મુનિ ગુરુ નામે હો દિન દિન આણુંદ ૨૦

પત્ર ૨૧-૧૪ આ. ક.

—સંવત ૧૮૬૦ વર્ષે વૈશાખ સદિ ૯ દિને સોમવારે શ્રી
મદારક પુરંદર મદારક શ્રી ૧૦૮ થી વિજયપ્રભસુરિશ્વરના ચરણાં
ચરણકમલાન પ્રં. ૫ શ્રી પ્રેમવિજય ગણિ શિષ્ય શ્રી પં શ્રી ૫ સકલ
પંડીત શિરોમણી કાંતિવિજય ગણી શીષ્ય પં. શ્રી ૫ રાજવિજય ગણી
શ્રી શિષ્ય પં શ્રી ૫ રત્નાવમણી પં. શ્રી કૃષ્ણવિજય ગણી શીષ્ય પં.
શ્રી ૫ પંડીતશ્રી ૫ રંગવિજય ગણી શીષ્ય સીસ એલા રૂપચંદ સિખિત
રાધનપૂરે મધ્યે. ૨૨-૧૩ પ્ર. કા. નં. ૩૭૧.

—સ. મુ. મુદિરત્નેન ૧૭-૧૭ ઝીઝુવાડા બંડારમાં,

(૬૨૬) મહાખલ મલયમુંદરી રાસ—સં. ૧૭૫૧ આસોશુદ્ધ
૧ શનિ પાટણ.

અંત—

શ્રી જયતિલક સુરિશ્વર, આગમિયા ગચ્છનો પટધાર,
મલયમુંદરીનો રમ્યો, એ ચરિત્ર જ્ઞેષ્ઠ સુખકાર. મ. ૧૭
સત્તરસે એકાવને, આસો શુદિ પડવા રશિવાર,
રાંસ કીયો રણિયામણો, પાટણમે સુચુતાં સુખકાર. ૧૮
ચોથો પ્રસ્તાવ પૂરો ચંચો, ઢાલ એહની અડતાલીસ ખાસ,
તેરસે ચાલીસ શ્લોકનિ સંખ્યા પરિમાણે કહી જાસ. ૧૯
શ્રી જિનચંદ્ર સુરિશ્વર, ખરતરગઢ નાયક ગુણધાર,
વાચક શાંતિહર્ષ તણે શિત બખે જિનહર્ષ વિસ્તાર. ૨૦

—પ્રથમ પ્રસ્તાવ સર્વગાથા ૫૧૬ શ્લો. સં. ૬૩૩ દ્વિતીય

પ્રસ્તાવ સર્વગાથા ૮૯૨ શ્લો. સંખ્યા ૧૧૬૫, તૃતીય પ્રસ્તાવ સર્વગાથા
૫૭૩ અંથ સંખ્યા ૭૩૭ ચતુર્થ પ્રસ્તાવ ગાથા ૧૦૨૬ અંથ સંખ્યા
૧૩૪૦ પ્રથમ ખંડની ઢાલ ૨૬, બીજીની ૪૨, ત્રીજીની ૨૬, ચોથે
૪૭, સર્વ ઢાલ ૧૪૨ સં. ૧૮૧૨ પ્રથમ જંબેટ શુદિ ૨ દિને ચંદ્ર-
વાસરે પા. ૬૧-૨૩ રાજકોટ પૂ. અ.

—ધતિશ્રી મલયાસુંદરી ચરિત્રે શીલીવદાત પૂર્વભવ વર્ણનો નામ
ચતુર્થ પ્રસ્તાવ શ્લોક સંખ્યા ૬૦૦૦ સં. ૧૯૩૫ મીતિ ભાદ્રવા શુદ્ધ
૧૨ બીકમપુર મધ્યે. પૃ. ૧૨૮ પં. ૧૪ ગુ. ૧૦

(૬૨૭)+શત્રુંજય મહાત્મ્ય રાસ ૧૭૫૫ આપાઠ વદિ ૫ યુધ પાટણમાં.

આદિ—

વિશ્વનાથ ચરણે નમું, વ્યક્ત ચરિહન્ત
યુગાદીશ યોગીંદ્ર પ્રભુ વિશ્વ સ્થિતિ વિચરન્ત. ૧
જન ચક્રી લખમી ધણી, ચામીકર દ્યુતિ ભાંતિ,
સ્તવના શિવ સંપત્તિ મિલે, શાન્તિકરણ શ્રી શાન્તિ. ૨
જરાસિંધ પ્રતાપહરિ, અન્દોલિત દેત્યારિ
મથ્યો દર્પ કંદર્પનો, નમુ નેમિ બ્રહ્મચારિ. ૩
જાસ દષ્ટિ અમૃત ભરી, અહિ અહિ ઇશ્વર કીધ,
મુક્ત તાપ સંતાપથી, પાર્શ્વનાથ પ્રસિદ્ધ. ૪
સંશય સુરપતિ ટાલવા, મેર કંપાઓ વીર
ત્રિધા વીર નમિઈ ચરણ, ગુણસાયર ગંભીર. ૫
મુક્તિ ત્રિય પુંડરીક શ્રમ, શ્રેય ત્રિય પુંડરીક,
પુંડરીક સિર રતન સમ, નમું તેહ પુંડરીક. ૬
જિન મુનિ સર્વ નમી કરી, શ્રુતદેવી ધરિ ધ્યાન,
શ્રી શત્રુંજય મહાત્મ્યનો રચિસું રાસ પ્રધાન. ૭
નિજ મન ચિર કરી સાંભલો, તીર્થતણા અવદાત,
સુણતાં શ્રવણ હુસ્યે પવિત્ર, વિચિ મત કરજો વાત. ૮

x

x

x

x

અતે—

શ્રી યદુવંશ વિભૂષણ દિનમણિ, શિલાદિત્યગિરિ સ્વામિ,
સરિ ધનેશ્વર પાસિ કરાવીયો, અંથ મહાત્મ નામિ. શ્રી ૧૮
સજ્જન વિઠ્ઠજ્જન મન રંજણો, કવિ કુલમાંહિ પ્રસિદ્ધ,
વિનયચંદ્ર નિર્મલ ગુણમાલિકા, હીયડે વાસો કીધ. શ્રી ૧૯

મુજને ઉધમ તિથે કરાવીયો, રાસ રચ્યો શ્રીકાર,
 શ્રી શત્રુંજય મહાત્મ્ય અંચનો, લોક ભણી ઉપગાર. શ્રી ૦ ૨૦
 સંવત સત્તરેસે પંચાવને, પાંચમ વદિ આપાઠ,
 રાસ સંપૂરણુ બુધવારે થયો, મેં કીધો કરિ ગાઠ શ્રી ૦ ૨૧
 શ્રી ખરતર ગઢ ગયણુ સમો, શ્રી જીનચંદ સુરિંદ,
 જાસ પ્રતાપ જગતમાં વિસ્તર્યો, દરસણુ હોમ આણંદ શ્રી ૦ ૨૨
 વાચક શ્રી સોમગણિ મણિ શોભતા જાણે સહુ સંસાર,
 શાંતિહર્ષ ગણિ વાચક તેહના, શિષ્ય બહુ પરિવાર. શ્રી ૦ ૨૩
 તાસ શીસ જિનહર્ષ હર્ષધરી, કીધો પૂરણુ રાસ,
 નવમે ખંડે દાસ ધન્યારમી, એ ચર્મ પૂરણુ તાસ. શ્રી ૦ ૨૪
 નવખંડે એ રાસ સુદામણો, હોમએ સત્તર દાસ,
 શ્રી પાટણુ માંહિ જીન સુપસાયથી, રચીયો રાસ રસાસ. શ્રી ૦ ૨૫
 સર્વગાથા ૬૪૫૦ સં. ૧૭૫૫ વર્ષે આપાઠ વદિ પંચમી દિને
 શ્રી પતન મધ્યે શ્રી જિનપ્રસાદાત્ સૌખ્ય ભવતુ.

—ધતિશ્રી જિનહર્ષ વિરચિતે શત્રુંજય મહાતીર્થ મહાત્મ્ય ચતુષ્પદાં.
 શ્રી પાર્શ્વનાથાદિ મહાપુરુષ ચારિત્ર વરણુનો નામ નવમઃ ખંડઃ સમાપ્તઃ.....
સિખિતં શ્રીમદ્ ભાવનગરે સંપૂર્ણુ કૃતં પં. ન્યાનચંદ્રેણુ શીઘ્રંતરં
 સિખિતમ્—પૃ. ૧૮૧ પં. ૧૫ આ. ક. આનંદ કાવ્ય મહોદધિ મૌ. ૫.
 (૬૨૮)+સત્યવિજય નિર્વાણુ રાસ સં. ૧૭૫૬ મહાસુદિ ૧૦ પોટણુમાં
 આદિ—

શ્રી જિનવરના ચરણુ જુગ, પ્રણમું બાવ સહીત,
 વંછીત પૂરણુ કલ્પતર, પૂજીત મુરસુર પત
 સરસતી માત પસાઉલે, ગાઈશ મુનિ મહિરાણુ,
 સત્યવિજય પન્થાસનું, સાંભળજ્યો નિવાંણુ.

અતે—

સતર ઇપને સંવત્સરે, મહા સુદિ દશમી પ્રમાણુ,
 નિર્વાણુ પન્થાસનો એ ચયો, જિનહર્ષ મુગણુ. સુ. ૧૨

—વધુ માટે જુઓ મારો જૈં ઐં રાસમાળા ભાગ ૧ લો.
(૬૨૯) રતનચૂડ મુનિરાસ સં. ૧૭૫૭ આસો શુ. ૧૩ શુક્ર પાટણમાં
અતે—

x

x

x

x

રતનચૂડનઉ ચરિત્ર સુહાયઉ દાન સુપાત્ર દીપાયઉરે,
દાન પ્રભાવઈ ધનસુષ પાયઉ, દાનઈ મુગતિ સિધાયઉરે. ૧૪ પ.
સતર સતાવન આસુમાસૈં સુદિ તેરસિ પ્રતિભાસઈરે,
શુક્રવાર કીધઉ અભ્યાસઈ, રાસ પાટણ ઉદાસઈરે. ૧૫ પ.
ઢાલ એકત્રીસમી એ થઈ ચંગી, સાંભલિજ્યો સહુ અંગીરે,
બધસિ સભામાંહિ એ સંગી, ગાવઉ ઢાલ સુરંગીરે. ૧૬ પ.
શ્રી ધરતર ગચ્છગયણ દિણુંદા, શ્રી જિનચંદ સૂરિંદારે,
વાચક શાંતિહરપ ગુણ વૃદ્ધા, શિષ્ય જિનહરપ મુણિંદારે. ૧૭ પ.

—સર્વગાથા ૬૨૭ અંથાય શ્લોક સંખ્યા ૮૯૭ ઇતિ શ્રી રતનચૂડ
મુનિ રાસ: સંપૂર્ણ: શ્રીરસ્તુ. (પ્રં કા.)

(૬૩૦) શીલવતી રાસ સં. ૧૭૫૮ ભાદરવા શુ. ૮ પાટણમાં.

સંવત સતર અઢાવનઈ, ભાદ્રિવ સુદિ આઠિમનઈ દીસ, ધ.
પાટણમાંહિ પ્રેમસું, રાસ કીધઉ મન ધરી જગીશ. ૧૭ ધ.
શ્રી ધરતરગચ્છ દીપતો, શ્રી જિનચંદ સૂરીસર રાજ, ધ.
વાચક શાંતિહરપતણઉ, શિષ્ય પંભણુ જિનહરપ સુકાજ. ૧૮ ધ.

—ઇતિશ્રી શીલવિષયે શીલવતી રાસ સંપૂર્ણમ્-સર્વ ગાથા ૪૮૦
(પ્રં કા.)

(૬૩૧) અભયકુમાર રાસ સં. ૧૭૫૮ શ્રાવણ શુ. ૫ સોમવારે પાટણમાં
આદિ—

દેશી-અંલબેલાની

મગધદેશ રળીઆંમણોરે લાલ, નવલખ સંખ્યા ગામ, સુખદાઇરે,
રાજગઢી પુરી રચડીરે લાલ, સુરપુરીથી અભિરામ, સુ. ૧ મ.
રાજ કરે રાજ તીહારે શ્રેણીક ગુણની શ્રેણુ. સુ.
નિરમલ સમકીત જેહનોરે ચૂકવીઈ નહિ કેણુ સુ. ૨ મ.

ભગતિ કરે ભગવંતનીરે, પૂજા કરે ત્રિકાલ સુ.

વીરવચન શ્રવણે સુણેરે, મિથ્યા મનથી ટાલ સુ.

૩ મ.

મંત્રીસર સેહરોરે નામે અમયકુમાર સુ.

પ્રથમ પૂત્ર રાજતણોરે બુધી તણો ભંડાર સુ.

૪ મ.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૧૧ મી (આજ નીહેજોરે યદ રહો નાહલોરે એ દેશી.

ખીજ પિણુ તુઝ માની પ્રાર્થનારે ના કહું કિમ ઈણુ કામ,

અરે અકારજ જોહને કારણેરે, તપ સુત કરે સંયામ.

૧ ખી૦

તેં એ રાજ દેતાં લીધો નહીરે, વાહ્લા તું ધનધન

વિધન ન હોજો તાહરા ધર્મમારે, કહે શ્રેણીક રાજન

૨ ખી૦

વ્રતઉછવ સધ કરાવીઆરે, ધરતો ચિત ઉલાસ

ધીરાધર જિમ કચન વરસતો, આવ્યા જિનવર પાસ.

૩ ખી૦

વિધિસું દીક્ષા દીધી અભયનેરે, નંદા પિણુ વ્રત લીધ,

અંગ ઇઆરસ ધર મુનિવર થયોરે, ઉતમ કલિ કીધ.

૪ ખી૦

બહુ દિન નિરવધ સંધમ ખાલીયોરે, કરી સંલેખણા અંત,

ગયા સર્વાર્થસિદ્ધ અમયમુનિરે, ચવી શિવપુર પોહયંત.

૫ ખી૦

સંવત સત્તર અઠાવન સંવચ્છરેરે, ઉજ્જવલ શ્રાવણ માસ,

પંચમી દિન સોમવાર સોહાંભણોરે, પાટણુનવર ઉલ્લાસ.

૬ ખી૦

ખરતરગચ્છ જિનચંદ્રસરીસરે, શાંતિહર્ષ સુપસાય,

ઢાલ ઇઆરે અમયકુમારનારે, કહે જિનહર્ષ સુખદાય.

૭ ખી૦

—સં. ૧૯૧૯ વૈ. શુ. ૧૩ દિને લ. પં. તેજવિજેશ ગારી-

યાધર ગ્રામે શ્રી શાંતિજિન પ્રસાદત્—૪-૧૫ ગારીયાધર ભં.

(૬૩૨) રાત્રિભોજન પરિહારક (અમરસેન જયસેન) રાસ.

સં. ૧૭૫૯ આપાદ વદિ ૧ પાટણુમાં.

આદિ—

શ્રી શંખેશ્વર પાસ પ્રભુ, મહિમા નિજગવાસ,

યક્ષ જોહનો જાગતો, પૂરે વાંછિત આસ.

૧

જૂની મૂતિ જોલની, તુરત જણાવે દેહ,	
વારે ચંદ્ર પ્રભુ તણે, બિંબ ભરાયું એવ.	૨
પૂજી કેતા કાલ કળે, ભુવનપતિ ધરજેન્દ,	
અદ્ભ કરી પદમાવતી, આરાધી ગોવિંદ.	૩
જરાસિંધુયે મૂકી જરા, યાદવ કર્યા અચેત,	
પ્રભુપદ નમણે સંચીયા, દ્રવ્યા તુરત સચેત.	૪
શંખ શબ્દ પૂર્વે તણ, હર્ષ ધરી ગોપાળ,	
થાપ્યો નયર સંખેસરો, થાપ્યો પાસ દયાલ.	૫
આવે જગ સહુ જતરા, પરતા પૂરે તાસ,	
કલિયુગ માંહે કલા વધી, સેવે સુરનર જાસ.	૬
તાસ ચરણ પ્રભુમી કરી, હૈયડે ધરી ઉલ્લાસ.	
કરં સ્વામી સુપસાયથી, રાત્રિ ભોજન રાસ.	૭
સાંભલજો આવસ ત્યજી, થાશે લાભ અપાર,	
રાત્રિ ભોજન વારજો, સાંભલી દોષ વિચાર.	૮
x x x x	

અંતે—

નિધિ પાંડવ ભક્ષ સંવત્સરે એ, વદિ આપાઠ જગીશ,
પૂરણ થઇ ચૈાપાછએ, પડવા કેરે દીસ—

શ્રી ખડતરગચ્છ રાજ્યો એ, શ્રી જિનચંદસૂરોંદ
રતનસૂરિ પાટવીએ, દીક્ષાં હોયે આણુંદ—સ.

શાંતિહર્ષ વાયક તણોએ, કહે જિનહર્ષ મુણીંદ,
વામેય પસાઉલે એ, કીર્તિ કમલા કંદ,

પાંટણ માંહે મેં રહ્યો એ, રાત્રિભોજન રાસ.

પચ્ચીસ ઢાલે કરી એ, સુણતાં લીલ વિલાસ.

ગાથા ૪૭૭, ઢાલ ૨૫.

(૬૩૩) રત્નસાર નૃપ રાસ—સં. ૧૭૫૯ પ્ર. આં વં ૧૧

સોમવાર પાટણમાં.

x x x x

અંતે—

રૂપણકુમાર ચરિત્ર. શ્રવણે મુણ્ડિર, પાલે નિરમલ સીલ,
સદગુણી સેવા રૂડી પરિ આદરે, જિમ પામે સુખ લીલ. ૧૨ ચા.
સતરોદિમ પંચાસ નવોત્તર વચ્ચે, પ્રથમ આવણવદિ માસ,
ધ્યારસિ સિસિવાર સુહામણે, પૂરણ પૂરણ થયો એ રાસ. ૧૩ ચા.
શ્રી ખરતરગચ્છ કુમુદવનાલિ પ્રભાકરે, શ્રી જિનચંદ્ર મુણ્ડિંદ,
શ્રી જિન રત્નસુરિસર પાટ દીપાવિવારે, પ્રગટયેઃ જાણિ દિણ્ડ. ૧૪ ચા.
શ્રીશ્રી શાંતિહર્ષ વાયક સુપસાહસે, પાટણનયર મઝારિ,
રાસ રચ્યો જિનહરપ સુહામણે, સાંભલિજ્યો નરનારિ. ૧૫ ચા.
પ્રથમ જિણેસર આદીસર તણે, સુપસયે થયો રાસ,
દાલ તેત્રીસ રૂડીપરિ ગાઈજ્યો, ધરિ જિનહરપ ઉલાસ. ૧૬ ચા.

—સર્વગાથા ૬૦૪ દાલ ૩૩ ઇતિ શીલવિચયે રત્નસાર નૃપ
સારઃ સમાપ્તઃ સંવત ૧૭૬૨ વર્ષે જ્યેષ્ઠ સુદિ ૯ દિને શ્રી પત્તનમધ્યે
લિખે. (પ્રાં ૩૦)

(૬૩૪) વચર સ્વામી દાલખંધ સઝાય—અં. ૧૭૫૯ આસોગુ. ૧.

આદિ— જીરે જીરે સામી સમોસર્યા—એ દેશી.

અરધ ભરતમાંહિ શોભતોરે, દેશ અવંતી ઉદારોરે,

વસવા થાનિક લલિનો, સુખિયા લોક અપારોરે. ૧

ઈન્દ્રપુત્ર પુન્યાતમા, ધનગિરિ નામે સુહાવેરે,

કાયામન વચને દરી, ધર્મ ઉપમા પાવેરે. ૨

x

x

x

x

અંતે—

સત્તરસઈ નવ પંચાસઘરે પડિવા શુદ્ધિ આસો. માસેરે,

યમ દાલ પન્નર ઉલાસેરે, ભણતાં સુણતાં સુખ યાચેરે. ૫ વ૦

શ્રી જિનચંદ્રસૂરી ગુર ગાયારે, ખરતરગચ્છ જિણ સોભાપારે,

વાચક શાંતિહર્ષ પસાપારે, જિનહર્ષ વચર ગુણગાયારે. ૬ વ૦

—ઇતિ શ્રી વચર સ્વામી ઢાલ ૧૫ સંબંધ સંપૂર્ણ સંસ્કૃત
૧૮૧૭ વર્ષે શાકે ૧૬૮૨ ચૈત્ર શુદ્ધિ ૩ બુધ પાટણનગરે. પ્ર. કા.

—પાટણ નગરે પંચાસરાજ પ્રસાદાત લિ. મોહનવિજયજી
પા. ૫-૧૪ આં ૩૦

—સં. ૧૭૮૩ વર્ષે જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૧ દિને લં ૪-૧૮ માં.

—સકલ પંડિતોત્તમ પં. શ્રી ગુલાલવિજયજી તત્ શિષ્ય ગણી શ્રી હિત
વિજયજી લિખાવતં. પં. શ્રી ધનસોમજી સદ્ પં. જિનેન્દ્રસોમ લિપતં
ઘોતાગ્રામે સીરોહી વાસી ૩-૧૭ (મારી પાસે છેલ્લું પાનું છે.)

(૬૩૫) જંબુસ્વામી રાસ—૧૭૬૦ જેઠ વદ ૧૦ બુધ પાટણમાં.

અંતે—

શિશિ ઉદ્ધિ કાય આકાશ વચ્ચર દશમિ જ્યેષ્ઠવદિ જાણિ,

બુધવાર રાસ પુરક થયઉ, સુણિજ્યો. ઉલટ આણિ.

૧૧ ધં.

શ્રીગચ્છ પરતર પતિ પ્રગટ જાણો જતઉ નવપંડ,

શ્રી જિનરતન સૂરીસનધ, પાટધ આણુ અપંડ.

૧૨ ધં.

શ્રી જિનચન્દ્ર સૂરીસર, ગુર રાય પ્રતપઉ એહ,

વાચક શ્રી શાંતિહરપચું, રહઉ જિનહરપ સનેહ.

૧૩ ધં.

અધિકાર ચઉથા તણી પૂરી, ઢાલ થમ એ વીસ.

ગાથા સત્યાસી ત્રિણસધ, ગાચઉ જિનહરપ મુનિસ.

૧૪ ધં.

સર્વગાથા ૬૮૭ ઢાલ ૨૦ ઇતિશ્રી જંબુસ્વામી ચતુષ્પદાં બુદ્ધિ

સિદ્ધિ કથા જાણા સ્વકિશોર કથા ગ્રામકૃતસુતકથા સોલ્લક કથા માસાહસ

શકુનિ કથા ત્રિસુહૃત્ કથા વિપ્ર પુત્રી નાગશ્રી કથા લલિતાંગ કથા

સપરિવાર જંબુપ્રવજ્યા પ્રભવ પ્રવજ્યા જંબુ સ્વામિ નિર્વાણ વર્ણનો

નામ ચતુર્થોધિકાર: ૪ ઇતિશ્રી જંબુસ્વામિ રાસ: સંપૂર્ણ પ્રથમાધિકારે

ગાથા ૪૭૬, દ્વિતીયાધિકારે ગાથા ૪૩ તૃતીયાધિકારે ૩૫૮ ચતુર્થાધિકારે

ગાથા ૩૯૧ સર્વ ગાથા ૧૬૫૭ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૭૫ ઢાલ ૮૦ (પ્ર. કા.)

(૬૩૬) સ્થૂલભદ્ર સ્વાધ્યાય ૧૭૫૯ આસો શુદ્ધ ૫ કુંજવાર પાટણમાં

અંતે—

- નિધિખાણુ રિષિ શશિ વજ્રરથ, આસોજ ઉત્તર માસ,
 કુંભવર પાંચિમિ તિથિ બલી, ગાયક મુનિજસ વાસ. ૫ મુ.
 શ્રી ગચ્છ પરતરપતિ જયકિ, જિનચંદ્ર સરિ સરિદ,
 શ્રી શાંતિહરપ વાયક તણુક, કહધ જિનહરપ મુણિંદ, ૬ મુ.
 હાલ સતરધ ગાધયકિ, શ્રી થુલભદ્ર મુનીસ,
 જિનહરપ પાટણુ નગરમધ, શ્રી સંધ અધિક જગીસ. ૭ મુ.

—ઇતિશ્રી થુલભદ્ર સ્વાધ્યાય:—સર્વગાથા ૧૫૧. (૫૦ કા.)

(૬૩૭) વીસ વિહરમાન સ્તવનાનિ રમ્યા અતે લખ્યા સં ૧૭૬૧
 જ્યેષ્ઠ વદિ ૧ રાનિવારે લિખિતા જિનહર્યેણુ શ્રી પત્તનમધ્યે (૫૦ કા.)

(૬૩૮) નર્મદાસુહરી મહાસતી સ્વાધ્યાય—સં. ૧૭૬૧

ચૈત્ર વદિ ૪ સોમ. પાટણુમાં

અતે—

સંવત સતરધ એકસઠધ સમધરે, ચૈત્રકવદિ સોમવાર
 ચહથી દિવસ સગાય સંપૂરણુ એ થયકરે, ભણિજ્યો છધ શ્રીકાર. ૭ ક.
 શ્રી જિનચંદ્ર સરીસ્વર પરતર ગચ્છ પતીરે, તાસ આણુ મુપ્રમાણુ,
 વાયક શાંતિહરપ મુપસાઉવધરે, કહધ જિનહરપ મુગણુ. ૮ ક.

—હાલ ૨૯ ગાથા ૨૧૪ ગ્રંથાત્ર ૨૭૦ સંવત્ ૧૭૬૧ વર્ષે ચૈત્ર
 વદિ ૪ દિને લિખિતો જિનહર્યેણુ શ્રી પત્તન મધ્યે (૫૦ કા.)
 શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદતુ શ્રેયો ભવતુ સર્વદા.

(૬૩૯) આરામશોભા રાસ સં. ૧૭૬૧ જ્યેષ્ઠ શુ. ૩ પાટણુમાં
 અતે—

આરામ શોભાની પરધ, તુમે કરક જિનવર ભક્તિ,
 મુપ લહક રહક સંસારમાં આગલિ પામક મુક્તિ. ૧૨ પ્રી.
 સત્તર એકસઠધ સમધ, સુચિ જોડિની તિથિ ત્રીજ,
 એ રાસ સંપૂરણુ દીયક, થયક નિરમલ જોધિ ખીજ. ૧૩ પ્રી.
 શ્રી ગચ્છ પરતર તાસ પતિ, શ્રીમુચર. જિનચંદ્ર સરિ
 શ્રી શાંતિહર્ય વાયક તણુક, કહધ જિનહરપ સત્તર. ૧૪ પ્રી.

એ રાસતી ગાથા ચ્યારિસઠ, ઉપરઠી ઉગુણત્રીસ,
જિનહરખ પાટણમાં રચ્યઉ, હાલ થઇ એકવીસ. ૧૫ પ્રી૦

—સર્વગાથા ૪૨૯ હાલ ૨૧ સંવત ૧૭૬૧ વર્ષે જ્યેષ્ઠ સુદિ ૩
દિને શ્રી પત્તન મધ્યે લિખિતો જિનહરખેણુ આરામ સોભા રાસઃ સંપૂર્ણુઃ—
ધતિશ્રી સમ્યક્ત્વ પૂજા વિષયે આરામ સોભા મહાસતી રાસઃ સમાપ્તઃ
અથાય શ્લોક સંખ્યા ૫૭૪ (પ્ર૦ કા.)

(૬૪૦) વસુદેવ રાસ ૧૭૬૨ આશો શુ. ૨ રવિવાર પાટણમાં.

અંતે—

x	x	x	x
પક્ષરસ સ્વર અંદ્રમા, આસુ સુકલ તિથિ બીજ,			
રવિવાર સંપુરણ થયઉ, સુણતાં ઉપજઈ રીઝ			૫૯ યા૦
એ રાસ વસુદેવનઉ, ધગ્યારસધ ત્રેસઠિ,			
પચાસ હાલે ગાધજ્યો, મિલિ બે જણુ એકઠ.			૬૦ યા૦
ગછરાજ પરતર ગછ તણુઉ, શ્રી આદિ જિનચંદ સૂરિ,			
શ્રી જિનરતન પટોધર, જાસ પ્રતાપ પહૂર			૬૧ યા૦
વાચના ચારજ તિલક શ્રી, શ્રી સોમ ગણિવર સીસ,			
શ્રી શાંતિહરખ વાચક તણુઉ, લહછ જિનહરખ જગીસ.			૬૨ ય૦
શ્રી નેમિજિન સુપસાયથી રચ્યઉ રાસ પ્રમાણુ,			
નગર પાટણ સંઘમાં, સદા કલ્યાણુ કલ્યાણુ.			૬૩ ય૦

—ધતિશ્રી વાસુદેવ રાસઃ સંપૂર્ણુઃ—(પ્ર૦ કા.) પા. ૩

(૬૪૧) સીતા મુદ્રી.

આદિ—

સરસત માતા વીનવું, ગણપતિ લાગૂં પાંચ,	
એકરજોડી વીનવું, અક્ષર દીજ્યો ખાય.	૧
ગાવંતા ગુણુ રામકા, બોલૂ બે કરજોડિ	
સેવક મનમેં ચિંતવે, કીજ્યો પરમ કરોડી.	૨

સીતા ગુરકી સેવકર, જપું તે લક્ષમણ રામ,
સીતા હુણવંત ગાવતાં, સદ્રણ સદા હોય કામ.
પરજ્યાપાલક શ્રી રામહૈ, સખ પદ્મજે નાય,
સેવક હંદી વીનતિ, દાય સમાવો હાય.

૩
૪

✖ ✖ ✖ ✖

અતે—

કહે જિણહરખ સીતા તણોરે, નિત પ્રણમીજો પાયરે સુ.
સીતા નારી સુલખણીરે, તોં સમ અવર ન કોયરે. સુ.
અગનકુંડ પાણી કીયોરે રામ લજમણુ જોડરે. સુ. ધી. ૮
૪-૧૬ સચિત ધી. ૦,

(૬૪૨) જિનપ્રતિમા દૃઢકરણ હુંડી સં. ૧૭૨૫ માગશર.

આદિ—

હું બલિહારી યાદવા એ દેશી
મુઅદેવી હિયડે ધરી, સદગુર વયણુ રમણુ ચિત ધારદે
રાસ બાણું રલિયામણો સુત્રે જિનપ્રતિમા અધિકાર કે ૧
કુમતિ કદામહ પરિહરો, મન હક મ કરો મઠ ગિમારદે
હક મિથ્યાત વખાંણીયે મિથ્યા તે વાધે સંસાર દે. ૨ કુ.
✖ ✖ ✖ ✖

અતે—

મુજ મન જિન પ્રતિમા રમી, જિન પ્રતિમા માહરે આધારકે
સદ્વહણા મુજ એહવી જિનવર જિન પ્રતિમા આકારકે. ૬૫ કુ.
સતરે સૈ પચવીસૈ સમે હિમરિત સીતલ મુગસિર માસકે,
રાસ કીયો રલિયામણો, જિનવર નમતાં લીલવિલાસકે. ૬૬ કુ.
શ્રી ખસ્તર ગઝ ગહગહૈ શ્રી જિનચંદ્રસૂરીસ મહંતકે
વાચક શ્રી સોમગણિ તણે સુપસાયે જિનહર્ષ કહંતકે. ૬૭ કુ.

—લિ. ૦ પં. સોભાઅવિગ્નયેન સં. ૧૮૩૪ વે. સુ. ૧૨ આહવા
નગરે. ૩-૧૪ પ્ર. કા. નં. ૩૫૩., પા. ૧.

(૬૪૩) જસરાજબાવની. સં. ૧૭૩૮ ફાગણ વદ ૭ ગુરૂ.

આદિ—

ઞ્ઞકાર અપાર જગત આધાર સમેં નરનારી સંસાર જપેહે,
બાવની અક્ષર માહિં ધૂરાક્ષર જ્યોતિ પ્રદોતન કોટિ તપેહેં,
સિદ્ધિ નિરંજન લેષ અલેષ સરૂપ નિરૂપ જોગેંદ્ર જપેહેં,
એસોં મહાતમ હે ઞ્ઞકાર કો પાપ જસા જકેં નામિ પપેહેં. ૧

નંગ ચિંતામણિ હારિકેં પત્થર જોઉ, ગહે નર મૂરખ સોઈ,
સુંદર પાટ પટંપર અંબર છોરિકેં ઝોઢણુ લેતહે લોધ,
કામદૂધા ધરતે જૂં બિહારકેં છોરિ ગહે મતિમંદ જિ કોધ,
ધર્મકૂં છોર અધર્મ કરેં જસરાજ ઉણે નિજ ખૂદ્ધિ વિગોધ. ૨

x

x

x

x

અંતે—

ઢૌર સૂસીસ મુંઝવત હે કેધ લંબ જટા સિર કેઈ રહાવેં,
લંબન હાથ સૂં કેધ કરે રહે મૂત દિગંબર કેધ કહાવેં,
રાપસૂં કેઈ લપેટ રહે કેધ અંગ પંચાંગનિ માહેં તપાવેં,
કેધ કરે જસરાજ બહુતપેં આન વિના શિવ પંથ ન પાવેં. ૫૬

સંવત સત્તર અઠતીસેં માસ ફાગણુમેં બહુલ સાતમ દિનવાર ગુરૂ પાએહેં,
વાચક શાંતહરપ નાહુકે પ્રથમ શિષ્ય ભલેં કે અક્ષરપર કવિત બનાએહેં,
અવસરકે વિચાર બેઠિકે સભા મઝાર કહે નરનારિનકેં મનમેં સુહાએહેં
કહે જિનહરપ પ્રતાપ પ્રભૂજીકે ભઈ પુરણુ બાવની ગૂણુ ચિતકું રેઝાએ. ૫૭

—ઘતિ ભલે ધુવાક્ષર બાવની કવિત બંધ જસરાજ કૃત સંપૂર્ણ.

પં. જીવવિજય શિ. જસવિજય લિં ઘો. ૫-૧૫

મહાવીર છંદ

આદિ—શ્રી સિદ્ધારથ કુલ કમલા દીપાવણુ દિણુરાવ.

અંતે—

કલશ

ધણી સીસ ધારીયઉ એક તુંહીજ અલવેસર,

અવર નમણુ આખડી પ્રગટ કીધી પરમેસર,

દેવ તણુઉં તું દેવ સેવ તોરી નિતિ સાહે,
 મુગતિ આપી મહારાજ સદા આણા શિર ધાહે,
 કરમેડી ત્રઝ આગલિ કહું, કમિત કમલા સુખકરણું,
 જિનહર્ય નામ તોરઉં જપમ, તારિ તારિ તારણુ તરણુ. ૩૬
 તું સુરવક્ષ સમાન તુંહીજ સુરકુંભ સમોવડિ,
 કામધેતુ કલિજીવ તુંહીજ સુરમણી તડોવડિ,
 તું દીપતઉં દીવાણુ આણુ તોરી આરાધું,
 વડિમ ચઢાવણુ વંસ સજસ તાહરઉં સરાહું.
 ધન ધન સિદ્ધારથ નૃપધરા, ધન ત્રિસલા ઉપરછે ધર્યઉં,
 જિનહર્ય જિનવર જયઉં જિણિ આતમપર ઉદ્યઉં. ૩૭

(૫૦ કા.)

વાડી પાર્થનાથ (પારણુ) બૃહસ્પતિ ૨૬ કડી (આદિ-સાંધ, ધન
 કહે કરમેડી, હોવાલ્લા, દુકૃત દૂરિ નિવારિત્ત મહારા લાલ) મારી પાસે છે.)
 સ્તવનપદ સ્વાધ્યાયાદિ સંગ્રહ.

સ્વલિખિત પ્રતનાં પત્ર, ૮૦ (૫૦ કા.)

(આર) મંગલ ગીત (અમ.)

પાર્થનાથ ધધર નીસાંણી ૪૭ સવૈયામાં.

આદિ—

સુખસંપતિદાયક નરસુર નામક પરતિક પાસ નિલુંદાહે,
 ગાંધી હળિ કાંતિ અનોપમ ઉપમ દીપતિ જાણિ જિણુંદાહે,
 મુખ જેતિ જિગામિ ઝમમગિ ઝમમગિ પુનિમ પૂરણુ ચંદાહે.
 સજરૂપ સરૂપ વપાણિત બૂપસો તુંહી ત્રય જીવણુંદા હે. ૧

અંતે—

તેરી બલજાઉં મોળ પાઉ વીનતી આ સુનંદાહે
 કહી કહી છોસું મુગતિ દે મોસું મેરા દિલ રીઝિંદાહે

ધધર નીસાણી પાસ વપાણી ગુણી જિનહરષ કહંદાહૈ. ૪૭

—સં. ૧૧૮૭ વર્ષે આવણુ વદિ ૧૦ ભોમદિને ૪-૧૦ ના. ભં.

ચોખોલી કથા કવિત્ત ફહા—કુલ ૨૧

સઝાયો.

૨૦ અસમાધિ સ્થાનક—વીસકારણુ અસમાધિના, બાણુઉ

૨૧ સખલા—કહધ ચારિત્રનર્ધ કાબરઉ

૨૯ પાપસ્થાનક—ઓગણુત્રીસ પાપ શ્રુત કેરા.

૩૧ મોહનીય સ્થાનક—થાનક ગુરુ આરે મહા મોહણીતણા

સિદ્ધના ૩૧ ગુણુ—સિદ્ધ વિરાજર્ધ ગુણુ એકત્રીસહુંરે

બત્રીશયોગ સંગ્રહ—બત્રીસ યોગ સંગ્રહ કરઉ,

(પ્ર૦ કા.)

મુદિત સઝાયો.

પાંચમા આરાં પૃ. ૩૬, પરસ્ત્રીવર્જન ૧૦૦, સુગુર પચીશી ૧૨૪, રાજમતિ (૩૯૩, સ. મા. ભીક); સિદ્ધાયલ સ્તુતિ ૨૪૮ (જૈ. પ્ર.) ઢંઢણુઋષિ ૬૦, આવકની કરણી ૬૫ (સ. મા. ભી.)

ઋષિ બત્રીશી.

આદિ—

અષ્ટાપદ શ્રી આદિ જિણુંદ, ચંપા વાસુપૂજ્ય જિણુંદ

પાવા મુગતિ ગયા મહાવીર, અરીઠ નેમિ ગિરનારસદ્વીર,

x

x

x

x

અતે—

રિધી બત્રીસી જે નર ગુણે ભણે ભાવસું શ્રવણું સુણે,

રિદ્ધિ વૃદ્ધિ પાંમિ ગુણુગેહ, અજર અમર પદ લાધે તેહ. ૩૬

ઉત્તમ નમતાં લહીયે પાર, ગુણુ ગ્રહિતાં થાયે નિસ્તાર

બાયે દુરિ કરમની કોડિ, કહિ જિનહરષ નમું કરજોડિ. ૩૨

(૩-૧૧ ચા૦)

મેઘકુમાર ચોઢાલીઉં.

આદિ— શ્રી. જિનવરનાં ચરણ નમી કરી, ગાઠસુ મેઘકુમારોરે.

x x x x

અંતે—

૪ થી દાસ.

એકણુ ભવને આંતરે, લહિસ્યે ભવનો યાગ,

ધમ જિનહરયે સીસનેરે, ચૂક્યો આંણ્યો ભાગ ૧૦ મેં

—સં. ૧૮૧૯ વર્ષે મિતિ આશુ સુદિ ૧૦ દિને લિપત પં.

ગણેશ. ૨-૧૩ મારી પાસે છે.

૨૯૪ લખિંધવિજય (ત. વિજયસિંહ-વિજયદેવ-સંજમ-
હર્ષ-શુણ્દર્ય શિ.)

(૬૪૪) ઉત્તમકુમારનો રાસ—૧૭૦૧ કાર્તિક શુ. ૧૧ ગુરૂ

આદિ—

દાસ.

શ્રી શુણ્દરય (ગુરૂ) તણો, પામી પ્રુણપ્રભાવ,

વિષમ વિધનજલ તારણ, ને વડ અવિહઠ નાવ. ૧

જિનવર મુખકમલિ વસે, પટ ભાવા મય ઉપદેહ,

આવન અખર વિવિધ વર, રયણે ધડીયો એહ. ૨

જગજયની જગ શ્રવની, જગદંબા જગમુખ,

જગતારણ જગમોહની, ઘુઝ સમરિ સવિ સુખે. ૩

વીણા પુસ્તકધારણી, ભગવતી ભારતિ દેવ

દલિત કંડે સંખેપથી, હિયુદે ઘુઝ સમરેવ. ૪

x x x x

અંતે—

શ્રી ઉત્તમરાયણી મેં, કયા કહી લવલેશ

શરણ શાસ્ત્ર તણે અનુસારે દાસમંધ સુવિશેષ. ૮૭ ક૦

સંવત સતરશત એક ઉપરિ ૧૭૦૧ વરસિ કાતિમાસ.

ઉજ્જવલ અગ્યારમેં ગુરવાસરેં રચ્યો રાસ ઉલ્લાસ. ૮૮ ક૦

એણિ રાસે દાલ મનોહર ચ્યાર અધિક ચ્યાલીસ

ગાહા દૂહાદિક સવે લેખેં પન્નરસે ચ્યાલીસ. ૮૯ ક૦

પંચખંડ દૂઓ સંપૂરણ નિજ ગુરૂ નામ પ્રભાવેં

ભગત તણા દાલીદ દૂખ ટાલિ, સહગુરૂ સહજ સભાવિ. ૯૦ ક૦

ઓછો અધિકો હોવે અણુધટો, રાસિ વયણુ વિશેષ,

તે મિચ્છાદુક્ટ મુઝ હજ્યો, સુણુજ્યો સયણુ અસેસ. ૯૧ ક૦

ઉત્તમ રાસ રસિક જન રતિકર મુઘટિત સિત પદખંધ

શીલે સુરભિત ચંપ કુસુમ જિમ સદલ સરૂપ સુગંધ. ૯૨ ક૦

શીયલવંત વિવિધપરિ વિલસ્યો, જે ઉત્તમ નરરાય,

દેવી પ્રારથીઓ નવી ચૂકો, જેહ વજદહ કાય. ૯૩ ક૦

અતિ સવી છંડીને દીક્ષા, લેઈ કરી તપ સાર

પામી સરગ મુગતિ સાધસેં, અનુક્રમે જે નિરધાર ૯૪ ક૦

તેહનો રાસ રસાલ એ રૂડો, જે સાંભલસે કંત

તે તેહના વિહ્યા વાલાને મિલસે સહી નિશ્ચંત. ૯૫ ક૦

જિહાં મંગલ કારણ હોવે ઝાઝો, જિહાં હોવે મનવિનોદ

ધર્મ ફલાફલ સુણવા જે મનતો સુણો એસપ્રમોદ. ૯૬ ક૦

જિહાં પઢીયે ગુણીમેં તિહાં હોવે કુશલ કલ્યાણ,

ભણો ગુણો તે આગલે રૂડી જે હોવે મુઘડ સુખાણ. ૯૭ ક૦

શ્રી તપગણ ગયણુંગણિ દિનમણિ, શ્રી વિજયદેવ સૂરીદ

વિજયસિંહસૂરિ આચારજ પ્રતપો જ્યાં રવિચંદ. ૯૮ ક૦

તાસ પરંપર ગુરૂ તપ ગણપતિ વિજયદેવ સૂરિરાય,

તાસ સીસ સંજનમહર્ષાભિધ, વરપંડિત કહવાય. ૯૯ ક૦

તાસ સીસ પંડિત મુગટમણિ, શ્રી ગુણહર્ષ સુસીસ,

લખધિવિજય કવિ-કહે કરજોડી, ધમિ હર્ષે નિસદીસ. ૧૦૦ ક૦

જિહાં ધીર થઈ રહે શ્રી જિનશાસન, જિહાં તપે સુ દિયુંદ.
 યદ ગણમંડિત મેર મહીધર જ્ઞં દ્રુઅ તારાયંદ. ૩૦૦
 તિહાંતાઈ ઉત્તમરાયનો જ્ઞનો ઉત્તમ રાસ રસાલ,
 બણે ગુણે નિમુણે જે ભાવે, તિહાં ધર મંગલ માલ, ૩૦૧
 તપગણ મંડણ સંજમહર્ષ મુશિષ્ય શ્રી ગુણહર્ષ મુસીસ
 લખિધવિનય કહે રાસ રસાલો, પ્રતપો જ્ઞં નિમ્મદીસ.

૩૦૨ કરો.

—મુનિશ્રી કસ્તુરિવિનય પન્થાસણકી સવાઇ શ્રી પં. અમ-
 રવિનય પન્થાસણ વાચનાયે મુનિ પં. કેસરવિનયેન લિખિતા. ઉન્દા-
 નગરે. ૮૮-૧૫ માં

(૬૪૫) અન્નપુત્રનો રાસ. સં. ૧૭૦૩ આસો શુ. ૧૦

આદિ—

દહા.

વંદુ શ્રી જિનવરે તણાં, ચરણ કમલ ઉલ્લાસ,
 જે પ્રણમતે પાંખીઈ, શિવમુખ બારેમાસ. ૧
 સિદ્ધ સાધનિન ધર્મધુર, એ સવિ. મંગલ મૂલ.
 સંકટ દરને સમરતાં, હોળ્યો મુઝ અનુકુલ. ૨
 જેહથી જસ જસ પામીએ સરે મનવંછિત કાંમ,
 શ્રીગુણહર્ષ ગુરજ તણાં, જગ જયવંતું નામ. ૩
 શ્રી સંરસતી તું સારદા, ગિરવાંણી ગુણ ગેલ,
 બ્રહ્માણી બ્રહ્માડવિ, મોહો મોહનવેલિ. ૪

(સરસ્વતિની શ્રુતિ છે.)

x x x x

અતે—

આહું અધિકુરે આગમથી કહિહં ઘટતા ઘટતુરે જેનવિ સદ્વદિયું,
 નવિ સદ્વદીહં મે અઘટ ઘટતું તે મિઠા દુકડ દીઓ.

મેં જીરણું પુસ્તક જોધને એ રાસ હં જોડી લીઓ
વળી અઘટ વયણું જિકો હોધ તે સુગુણ ખમજો માનવી
શ્રી અન્નપુત્ર રાસ કેવલી વાત છે અતિ નવ નવી.

૧૭

અંકે ગાહારે દુહા ચઉપધ, સવિ સરવાયેરે ચઉદહે સત થધ,
સત થધ ચઉદહ ચોપધ તિમ ઢાલ ઉગણુત્રીસએ
અવણે સુણતાં સુખ હોધ હીયડુ હરણે હીસે;
સંવત સતરત્રન આસુ સુદમાં દસમી શુકે સહી
શ્રી અન્નપુત્ર કથા સકોમલ રાસ અંધે એમ કહી.

૧૮

જાં ધ્રુઅ તારારે જાં રવિચંદ્રમા, જાં લવણોદધિ લોપે નવિ સિમા,
નવિ સિમા લોપે લક્ષણ જલનિધિ મેર પ્રમુખ મહીધરા,
જાં જૈનશાસન માહિ લીજે જૈન નામ નિરંતરા,
તાં લગે પ્રતપો શ્રી અન્નસુત રાય રાસ સોહામણો
સાંભલે સવિ સુખ સંપજે ધર હોધ નિત વધામણાં.

૧૯

તપંગચ ગિર્યોરે ગુર ગુણસાયર, જે તપ તેજેરે દેવ દિવાયર,
દિવાયર તપ તેજથી શ્રી વિજયદાન (દેવ) સુરિસર
તસ સીસ સંજમહર્ષ પંડિત શ્રી ગુણહરષ મુનિસર
તસ સીસ લીલાં લખધિવિન્યાભિધ વિબુધભાવે ભણે
અન્નપુત્ર નરપતિ નિઘટ નિરૂપમ કીરતપટ હો રણંજણે.

૨૦

—અન્નપુત્ર રાસસ્ય સપ્તખંડ સં. સર્વખંડ ૭ સર્વઢાલ ૨૬ છે.
સર્વગાથા ૧૪૨૦ છે, સર્વ સલોક સંખ્યા ૩૨૨૫ છઈ એ રાસનો
અધિકાર જીરણું અંથ પ્રમુખ શાસ્ત્ર મધ્યે વષાંણ્યો છઈ તેહથી વિશેષ
ધારવઉ સહી સં. ૧૮૮૨ વૈશાખમાસે શુકલ પક્ષે ૧૫ તિથી શ્રી
રવિવાસરે લખિત શ્રી પોરખંદિર મધ્યે સા. ખીમચંદ શિવરાજ લખિત.
સ્વ આત્માર્થે ૬૯-૧૫ માં.

(૬૪૬) મૌન એકાદશી સ્તો

આદિ— વસ્તુ હંદ.

સરસતિ (૨) પદમ. પશુમેવિ.

પછિનિ ગુરુનર્ધ નમે, તાર નાસ નિચ મન્નિ આણિય,

કહર્યું મુનિ એકાદસી જૈન આગમ વપાણિય,

આરાહલ એકાદશી આણી મન આણુંદ,

મુપ સંપદ સહજિ હોઈ જા' મુચ તારાયંદ.

જિહાં તીરથ (૨) અચ્છિ શેતુનં

શ્રી ગિરનારિ અઝાર તિમ ચોરવાડિ ચંદક જિણુવર,

ને સોરઠમાંહિ સખલ અવર તીર્થ પ્રણુમતિ નરવર,

નગરી મોટી દ્વારકા તિહાં માધવ નરરાય,

રાજકરઈ સુરપતિ પરિ નરપતિ પ્રણુમર્ષ પાવ.

મ

×

×

×

અંત—

શ્રી વિનયદેવ સરિદેવ સહગુરુ લલો, શ્રી ગુણુદરપ ક્વીસીસ લેશિ,

મૌન એકાદસી દિવસ મહિમા કલો, ગદગલો લખધિ લીલાવિશેસિં. ૬૪

૧ સૌહાર્ય પંચમી જ્ઞાન પંચમી સ્તો

આદિ જિણુવર (૨) સખલ જગજંત

વંછિય મુહંકર પચકમલ નમવિ દેવ સારદા સમરિય,

તિમ નિચ સહગુરુ નામનઈ મુઝ મનિકજિ કરિય બમરીય,

કહિર્યું સોહગપંચમી નાણુપંચમી તિમ્મ

આરાહતઈ દુરિ હોઈ નાણુવરણી કમ્મ.

અંતે—

જય (૨) શ્રી સીમધર સામી, જય નિજ્જરં ગજગામીર,

શ્રી ગુણુદર્પ સેવાશ્લ પામી, લખધિ કહિ સિરનામીર.

૨ પંચકલ્યાણકાભિધ જિનસ્ત૦

આદિ—

દ્વલ.

ચોવીસઠં જિણુવર નમી, નિઅ ગુરૂ ચરણ નમેવિ,
કલ્યાણક તિથિ જિનતણી, સુણિ ભવિઅણ સપેવિ

x

.

x

x

x

અંત—

શ્રી વિજયદેવ સૂરોદ સહગુરૂ સગુણ, શ્રી ગુણદર્પ વરવિપ્રુધ સીસો,
પંચકલ્યાણકાભિધ તવન જિનતણું, લખધિ પખણું પ્રખલ જગિ

જગીસો. ૩૬

—પં. શ્રી લખ્ધિવિજય શિ ભાવિગણિ આણુંદવિજયેન સિ.
સોહીઆમે ઉપરનાં ત્રણ એક સાથે ૮-૧૭ (વિ. ધ.)

૨૯૫ આણુંદ—(અં મહિમાસાગરશિં)

(૬૪૭) + અહુન્નક રાસ—સં ૧૭૦૨ (૧૭૦૪)

આદિ—

ધડર આંખા આંબલીરે દેશી.

સરસતિ સામિણિ વીનવું રે, પ્રણમી શ્રી ઝપિરાય,

સાધુ શિરોમણિ ગુણનિધોરે, અરહનક શિરતાન,

મુનીસર ગાસ્તું ગુણ ગંભીર, મેરૂતણી પરિ ધીર. સુ. આંકણી.

અંત—

x

x

x

x

સંવત સતર ૧૭૦૨ બિડોત્તરધ, વડ પરતર ગઠૈ વાસ,

મણિ મહિમાસાગર હિત વીનવે, આણુંદપુરે કહીયો રાસ

વિલાસકિ—

ભેટિઉરે ગુરૂરાજ, તિણિ સાધ્યોરે આપણડાંકાજ.

ભેટ્યોરે ગુરૂરાજ. ૫

—સં. ૧૭૪૦ વર્ષે શાકે ૧૬૦૫ પ્રવર્તમાને માસોત્તમમાસ

અશ્વત્થી માસે શુક્લપક્ષે દ્વિતીયાયાં સોમપુત્રે લિખિતં પંડિતશ્રી જ્યા-
નંદગણિ શિ. પંડિત શ્રી દેવાનંદ ગણિ તત્ શિષ્ય ગણિ વિનયાનદેન
શ્રી ધારાનગર્યા સાધવી શ્રી રાજશ્રી વાચનાર્થે ૪-૧૩ (વિ. ધ.)

અન્યપ્રતમાં.

સંવત સત્તર ચાડોત્તરી વડ ખરતરે ગચ્છવાસ,
ગણિ મહિમાસાગર ગુરુ દિતકર આશુદિરે કહીએ.

રાસ વિલાસ-

—સં ૧૭૫૧ વર્ષે ચૈત્રમાસે તપાગચ્છે રાજધિરાજ બદારક શ્રી
લાવરતસૂરિ શિષ્ય માનરત્ન લિખિત સૂર્યપુર નગરે પ્ર. કા, પાનાં
૬ પ્રે. ૨.

—અમૃ, ખં ૧, આ. ક. પ્રકાશિત પૃ. ૩૦૧ સ. મા. (બી.)

૨૯૬ રાજહર્ષ (ખ. કીર્તિરત્નસૂરિ-હર્ષવિશાલ-હર્ષ
ધર્મ-સાધુમંદિર-વિમલરંગ-લખ્મિકલ્લોલ-લલિતકીર્તિ શિં)
જુઓ સુમતિરંગ.

(૬૪૮) થાવચ્ચા શુક્લેલગ ચાપાઈ સં ૧૭૦૩ માગં સુ.
૧૩ સોમ બીકાનેરમાં.

અતે—

સંવત સતરધસૈ વરસૈ ત્રિડોત્તરધજી વીકાનેર મઝારિ,
મોટો સંધ સદાશ્રી બીકાનેરનોજી જીવદયા પ્રતિપાલ
દિત જણી મધ તેહતણે કરી આગ્રહજી ચાપધ કરીય રસાલ.
ગિરવાશ્રી ખરતરગજનાથક દીપતાજી શ્રી જિનરતન સૂરીસ
તેહનધ વારધ આગમ અનુસારધ રચીજી દાલ કરે પચવીસ.
સંપવાલ મંડન આચરિજ બલોજી કીરતિરતન સૂરીસ,
ચરણ કમલ સેવધ નિતુ તેહનાજી પૂરધ મનદ જગીસ.
નેહની સાપા જિમ પાલ્લવીજી, સીસ સકલ સુવિસાલ.
સોદધ તસુ પાટૈ મુનિવર ચક્રતી કલાજી, વાચક હર્ષવિશાલ.

હુપધર્મ વાયક તસુ પાટૈ બાણીયઈ, સાધુમંદિર ગુણવંત,
 કિરિયા ઉત્કૃષ્ટિ જિણુ સૂધી આદરીછ વાયક અતિશયવંત.
 વિમંલરંગતણી રહણી અતિ આકરીછ, તસુ પાટૈ સુવિશેષ
 સાધુ શિરોમણિ વિનયકલા ગુણુ આગિલાછ, સદ્ સરાહં દેપિ.
 તેહનૈ પાઠધ વાયક લખધિકલ્લોલછરે સેવકનધ સુપદાય,
 કરિ અણુસણુ આરાધન સુરપદવી લહીછ નામધ નવનિધિ થાય.
 તસુ પાટૈ પાઠક મોટા સારા હીયધછ લલિતપીરતિ પરધાન
 આગમ અરથ વિચાર સકલ કલા છણે ભજાછ, દિનદિન ચઢતેવા.
 તેહતણે સુપસાયૈ રાજહરપ કહધછ મુનિવરનાં ગુણુગાન,
 ભણુતાં મુણુતાં સાંભલતાં સુપ ઉપજૈછ પામીજૈ બહુમાન.
 જેહનો ભાઈ પુણ્યહરપ વિધાનિલોછ સહુખણે સંસાર
 તેહની સાંનિધિ લહિરિ કીધી ઐપાઈછ, રાજહરપ સુપકાર.

—સંવત્ ૧૭૪૩ પ્રમિતે વૈશાખ માસે ૧૨ તિથી પ. શ્રી. સમય
 માણિક્ય ગણિભિ વ્યંજેખિ.

(મડરની બાધઓનો ભંડાર).

૨૯૭ જયસોમ—(ત૦ જશસોમ શિ૦)

(૬૪૯) આરભાવનાની ૧૨ સ.—ભાવનાવેલી સ. સં. ૧૭૦૩
 શુદ્ધ ૧૩ કુંજવાર. જેસલમેરમાં.

આદિ—

ખાસ જિનેસર પય નમી, સદ્ગુરને આધાર,
 ભવિયણુ જનને હિત ભણી, ભણુશું ભાવના આર. ૧
 પ્રથમ અનિત્ય અશરણપણું, એહ સંસાર વિચાર
 એકલપણું અન્યત્વ તિમ, અશુચિ આશ્રવ ભાર. ૨
 સંવર નિર્પર ભાવના, લોકસરપ સુખોધિ,
 દુલ્લહ ભાવન જિનધરમ, એણીપરેં કરજીઉ સોધિ. ૩
 રસકૂપી રસ વેધિયો, લોહ થકી હોય હેમ,
 જીઉ ધણુ ભાવન શુદ્ધ હુયે, પરમરૂપ લહે તેમ. ૪

ભાવવિના દાનાદિકાં, જાણે અગ્રણું ધાન,

ભાવ રસાંગ મળ્યા થકી, ત્રટે કરમ નિવન.

x x x x

અતે— દોહા.

તપગણપતિ વિજયદેવગુર, વિજયસિંહ મુનિરાય,

શુદ્ધધર્મદાયક સદા, પ્રણમો એહના પ્રાય.

ઢાલ ૧૩ રાગ ધન્યાશ્રી.

તુંમે ભાવોરે, ભવિ ઇણીપરે ભાવના ભાવો,

તન મન વયણુ ધર્મલય લાવો, જિમ મુખ સંપદ પાવોરે. બ. ૧

લલના લોચન ચિત ન ડાલાવો, ધન કરણ કાંઈ ધાવો,

પ્રભુ શું તારોતાર મિલાવો, જો હોય શિવપુર જાવોરે.

કાંઈ ગર્ભાવાસ ન આવોરે. બ. ૨

જંબૂની પેરેં જીવ જગાવો, વિષયથકી વિરમાવો

એ દિત શિખામણુ અમારી માની, જગ જસપડલ વગવોરે. બ. ૩

શ્રી જયસોમ વિપ્રુધ વેરાગી, જસુ જસ ચિહુ ખંડ ચાવો,

તાસ શિખ્ય કહે ભાવના ભણુતાં, ઘર ઘર હોયે વધાવોરે. બ. ૪

દોહા.

લોજનનલગુણુ વરસ શુચિ, સિત તેરસ કુંજવાર

ભગતહેતુ ભાવના ભણી, જેસલમેર મઝાર. બ. ૫

—પ્ર. સઝાયપદસંગ્રહ પૃ. ૯૭ થી ૧૧૪.

—સં. ૧૭૪૦ વર્ષે કાર્તિક માસે કૃષ્ણપક્ષે અઢમી તિથી લખીતં.

૧૨ પ્ર. કા. નં. ૪૪૯.

૧૪ ગુણુસ્થાનક સ્વાધ્યાય.

અતે—

તપગણપતિ વિજયદેવ મુનીસર કવિ જસસોમ ગુણુ વરિઆરે.

તારુ સીસ જયસોમ નમઃ તરુ જે સમરસ ગુણુ ભરિઆરે. તિ.

—લિ૦ પં. સદાસાગર ગણિ ભિ. સં. ૧૮૦૪ ચૈત્ર વદિ ૧૧ દિને શ્રી અજમેર મધ્યે. વિવેકવિજય ભં. ઉદયપુર. પ્ર. કા. પાસે યંત્રસહિત પ્રત છે.

(વિજયદેવસૂરિ-આચાર્યપદ ૧૬૫૮ પાટણ, મદ્રાસ પદ ૧૬૭૧ અને સ્વ. ૧૭૧૩ ઉનામાં).

જયસોમ પંડિતે સં. ૧૭૧૬ માં છએ કર્મચંચનો (ગચમાં) બાલાવ બોધ રચ્યો છે, જેની શ્લોકસંખ્યા ૧૭૦૦૦ મુમારે છે. બાલાવબોધ સ્વ. ભીમસી માણેકે પ્રકરણ રત્નાકરના ૪થા ભાગમાં છપાવ્યો છે. તેમની ગુરૂ પરંપરા તપગચ્છની ૫૬ મી પાટે થયેલા આનંદવિમલસૂરીથી છે અને આ પ્રમાણે કે:—આનંદવિમલસૂરિ-તેમના સોમનિર્મળ ઉપાધ્યાય-તેમના પાકક હર્ષસોમ-તેમના યશઃસોમ અને તેમના આપણા કવિ જયસોમ કે જેમના ઉક્ત બાલાવબોધની પ્રથમ પ્રતિ તેમના જ શિષ્ય કલ્યાણસોમે લખી હતી. આ જયસોમ આદિ પંડિત મંડલિ પ્રસિદ્ધ યશોવિજયજીના અદ્દોપ ચરણ સેવતી હતી.

૨૯૮ માનવિજય (ત. વિજયસિંહસૂરિ-જયવિજય શિ.)

(કૃપ૦) શ્રીપાલ રાસ ૧૭૦૨ (૪) આસો શુ. ૧૦ સોમ પીલવણમાં.

આદિ—

શ્રી આદીસર જિન તણા, પ્રણમું પાચારવિંદ	
આદિ ધરમ જેણુઈ ભાષીઉ, ભવિજન કમલદિણુંદ.	૧
પંચમ ચક્રિ પદ ધરણ, સોલમો જિનદેવ	
ત્રિભુવન શાંતિકરણ વિભો, શાંતિ જપો નિતમેવ.	૨
ચાદવ કુલ ઉદ્યાયલધ, દિનમણિ પ્રગટયો જેહ	
રાણુલ વલ્લભ શીલધર, નેમિ નમું ગુણુગેહ.	૩
પ્રગટ પ્રભાવ પ્રભાધર, પાસ જિણુંદ દયાલ	
નામ જપતાં જેહનું, લહિએ મંગલમાલ.	૪

વર્તમાન તીરથે ધણી, વર્ધમાને ધેરે ધ્યાને,
વર્ધમાન મુખ સપેદા, વાધઈ મનિ ધર્યે માન.

જિન વાણી પ્રણમી મુદ્દા, ગુરુનઈ કરી પ્રણામ,

સિદ્ધચક્ર મહિમા યુલુ, ભાવ ધરી અભિરામ,

કાલ અનાદિ સાસતો, નવપદ નવનિધિ કાર,

ગુણ અનંત જ્ઞાની બળ્યા; કહું નિજમતિ વિસ્તારિ.

અતે—

દાસ.

આજ સખિ મુઝ આંગણુધ, સુરતરે કવિયો સાર એ દેશી.

તીહાં સ્વી નરમવ લલિ, બવતુ મઈ સિવમુખસાર,

તે મુણિ વાંદિ વદ્યો, શ્રી સાધુછરે તિહાપી કરધ વિહાર.

જપિયે ભવિ શ્રી નવપદસાર

તે તુઠોરે માનવિજય દાતાર.

તે યુલુતોરે હુયો હરપ અપાર

મુઝ નિત્ય નિલરે હોળ્યો મંગલકાર.

યુગ ગગન મુની શશી વરસની, આસો સુદિ દશમી શશિવાર,

રમ્યો રાસ શ્રી અંદ્રપ્રભ પસાઉતધરે, પીલવણુ મઝારિ, જપો.

તપગઢ નાયક જગચર, શ્રી હીરવિજય સૂરીંદ

અક્રમ જણુઈ પ્રતિભોધિયો, જિન સાસનરે જયકાર મુણિંદ.

પટિ સવાઈ શ્રી વિજયસેનસુરિ, વાદિઈંદ ગજમહસ્તીંદ,

તસુ પટિ શ્રી વિજયદેવસુરિ, સંપ્રતિ વિચરધરે પ્રભુ અકલ અબ્ધીંદ.

જપો. ૧૦

આચારિજશ્રી વિજયસિંહસુરિ, સકલસુરિ સિરદાર

મુધ જયવિજય સિસઈ રમ્યો, માનવિજયઈ રે લલો સુજસ અપાર.

જપો. ૧૧

મેરૂ રવિ સસિ સાગરા, તિદા લગઘ ધિર ગ્રેહ રાસ,
સહુ સંધ સદાગ્રે વાંચયો, પદ્યયઠ નિતુ નિતુરે માદરા મન તણી આસ,
જપો. ૧૨

—શ્રીમાલવદેસે સાહુપુરે સં. ૧૭૫૫ વર્ષ વૈશાખ સુદિ ૭ શુક્રે
સચિત્ર પ્રતિ પત્ર ૩૧-૧૬ સેં. લા. વડો૦ નં. ૧૧૭૧.

રહદ તેજમુનિ—(લોં૦ કર્મસિંહ-દેશવ-મહિરાજ-ટોડર
—ભીમજી શિ૦)

(૬૫૧) ચંદરાજાનો રાસ—સં. ૧૭૦૭ ક્રાંતિદિવાલી સુદિ ૨
સોમવાર—રાણપુરમાં.

આદિ—

દહા.

શ્રી જિન શાંતિ નમું સદા, સોલસમો જિનચંદ,	
અમુખ બથા આપદ હરેં, આપેં પરમાણંદ.	૧
વીરતણો ગણધર વડો, શ્રી ગૌતમ ગુણધાર,	
ચર્ણુ નમું હું તેહના, જિમ પાંમું સુખ સાર.	૨
કારુમીર મુખ મંડણી, રૂપેં ઝાક ઝમાલ,	
સા સરસ્વતી પ્રણમું મુદા, આપેં વચણ રસાલ.	૩
ગુરૂ નમીયેં ગુરૂતા ભણી, ગુરૂ મોટા સંસાર,	
ટીડીથી કુંજર કરે, ધન્ય ગુરૂના ઉપગાર.	૪
ચરણ કમલ શ્રી ગુરૂતણા, જે સેવિં ચિત્ત લાય,	
ઈહ ભવ પરમવિ સુખ લહે, પાપતિમર સહું જાય.	૫
દાન સીલ તપ ભાવના, ચ્યારિ મુગતિ સોપાંન,	
શીલતણા ગુણ વર્ણુવું, મુંણયો સહુ સાવધાન.	૬
સીલ પ્રભાવે સુખ લહો, ચંદ નરેસર રાય,	
ધુર છેહાં લગિ સાંભલો, ચરિત કહું સુખદાય.	૭

ઉધ બગાઈ પરહરિ છાંડિ વિગથા વાત,
નરનારી તુમ્હે સાંભલો, અંદતણો અવદાત.

x x x x x

અતે—

(દાસ—દાંત કહિ જગ હું વડો-એ દેસી.)

અંદ મુનીવર વંદીધ સહી, વંદતાં પાતિક જાયરે;	
સંજમ પાસે નિરમજો, એને દશનેં આનંદિ યાયરે.	અંદ. ૧
એક પોતધ નેં ગુણાવથી પ્રેમજા લખિ સુખાણો;	
અંભતિપ્રધાંત ચોથો વધી, કરે સંજમનો મંડાણરે.	અંદ. ૨
શિવ કુમર જે નાંટકીયો, શિવ માલા ખેંટી તાસરે;	
એવ જીવે સંજમ લીધો, જિનવરજીને પાસેરે.	અંદ. ૩
વાન થઈ વિમલપુરે, અંદરાજ સંજમ લીધોરે;	
વાત સણી સુસરેં તિહાં, નિજ મનિ વૈરાગેં કીધોરે.	અંદ. ૪
રાય રાણી મંત્રીસરેં તિહાં લીધો સંજમ ભારેં;	
અંદ મુનીવર સિંહ તણી પરેં મહીયજ કરેં વિહારોરે.	અંદ. ૫
x x x x	
એહવા સાધતણા ગુણ ગાંતાં, લહીધ સુખજવાસોરે;	
ઉત્તમ સાધ સદા મુખકારી, દયન દીડેં ઉલ્લાસોરે.	અંદ. ૧૩
શ્રી લૂંકા ગજ નાંણીધ, જગમાંહેં પ્રગટયો તેહરે;	
દયા ધર્મ તિહાંજણુ લહીધ, સૂત્રેં ચાલેં જેહરે.	અંદ. ૧૪
રૂપજીવ યુગ હરી કહીધ, તાસ પાટે જયવતોરે;	
રૂપસીંહ દામોદર દીપે, શ્રી કર્મસીંહ મહતોરે.	અંદ. ૧૫
તાસ પાટેં ગજનાયક સંદર, શ્રી દેશવ ગણધારોરે;	
સીસ સીરામણિ રૂપ પુરંદર, જિન સાસણ સિંહગારીરે.	અંદ. ૧૬
તાસ સાસણ માહિ તામ જીઓ દયા વૈરાગી સંવેગીરે;	
મારવાડિ જેજે પ્રતિઓધી, સદુ નાંણે વાઝાગીરે.	અંદ. ૧૭

તાસ શિષ્ય મહિરાજ વખાણું, ગોત્ર લોટા જસ ડાન્જેરે;
 તાસ સીસ તલ સૂધા ચારા, શ્રી ટોડર વિરાજેરે. ચંદ. ૧૮
 તસ સીસ સુંદર સાધ સોભાગી, તપસીનેં ગુણવંતોરે;
 ઋપિ ભીમજી ઉત્તમ આચારે, દરશન જોહને સંતરે. ચંદ. ૧૯
 તાસ શિષ્ય તેજ મુની ઇમ જોલે, રાસ રચ્યો મેં ખાંતિરે;
 ભવિજન ભાવ ધરીનેં સૂણ્યો, દાસ આણી બાહુ ભાંતેરે. ચંદ. ૨૦
 ચરિત્ર થકી કથા જિમ ધારી, તિમ મધ કીધી જોડરે;
 અધિકા ઓચાનો મિછા દુકડ, દેતાં કાંઈ નહી જોડરે. ચંદ. ૨૧
 સોરઠ દેસ દેસાં સિર સોહેં, સહુ દેસાંનો ટીકોરે;
 નગર ભલો ગઢ કોટ સંયુત્તો, નામેં રાણપુર નીકોરે. ચંદ. ૨૨
 સંવત સતરેસઈ સાતે કાતિક, પર્વ દીવાલી વાડરે;
 શ્વેત પક્ષ દ્વિતીયાઈ સોહેં, સોમવાર છે વાડરે. ચંદ. ૨૩
 ચંદ્ર પ્રબંધ સરસ મેં કીધો, ચોઉયો ખંડ ઉદારોરે;
 બેણસેં ગુણસેં ભાવચું, તે લહમી જયજયકારોરે. ચંદ. ૨૪

—છતિ શ્રી સીલ વિષયે પ્રેમલા લઈ ચંદ રાજરાસ ચતુર્થખંડ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૯૫ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદિ તિથિ ૯ મી વાર ભોમે: ખાલા-પુર મિધ્યે લિખતં પુજ્ય ઋપિ શ્રી પ. જસરાજજી તત્ સીધ્ય પુજ્ય ઋપિ શ્રી પ દેવચંદજી તત્ શિષ્ય લિપીકૃતં ઋપિ નાનજી. આતમાર્ચ્યથે: શ્રી: (પ્ર૦ કા૦)

—સંવતિ દુમુની શુકાદિ ગુપ્તિ વર્ષે ગુંદ...(વિ. ધ.)

(ફપર) જિતારીરાજ રાસ સં. ૧૭૨૫ વૈ. વ. ૨ બુધ સીરાહીમાં આદિ—

દૂહા.

પ્રાત ઉડી પ્રણમું સદા, શ્રી જિન પાસ જિણુંદ;
 તાસ પસાઈ પામીઈ, સુખ શાંતિ આણુંદ.
 મનિ સમરૂં હું સરસ્વતી, આપઈ અમૃત વાંણિ;
 સીસ નમાવું નિજ ગુરૂ, ગુણમણિ કેરા ખાંણિ.

સાધતણા ગુણ ગાવતાં; કાંયા નિર્મલ યાય;
 કુમતિ હરઈ મતિ; સંપન્નઈ, કલમપ દુરિ પુલાય;
 દાન મીલત તપ ભાવના, શિવપુર મારગ આરિ;
 સીલ તણા ગુણ વર્ણવું, જે જગમાંહિ આર. ૪
 છતારી વપની કયા અતિ સુંદર મુખકાર;
 અંતકર્ણ મન મેલવી, સાંભલજ્યો નરનારિ.
 કુણું દેસઈ કુંણુ પુર હુઓ, કિમ ગ્રહો સંયમ ભાર;
 નારિ પાંચસે પરહરી, તે મુણ્યો અધિકાર.

x x x x

અતે—

શ્રી હુંકા ગજમંડળ કહીઈ શ્રી તેજસિંધ મુણિંદ.
 શ્રી પૂજ્ય શ્રી દેવવ કથ પાઠિઈ, પ્રતપો નિમ દિયુંદ. ૧૦ બ.
 પ્રમથ પુન્યાઈ દિન દિન ચડતી, સંદુ બાંણુઈ સંસાર.
 ગુણનિધિ કરણા રસમું ભરીયો, સંધ અક્ષ મુખકાર. ૧૧
 ઋષિ ભીમજી સિસ સાસણુ કહીઈ, જેહનો જગ જસવાસ;
 તસ શિષ્ય તેજ મુનિ ધમિ ભાસઈ, રચીયો સરસ મઈ વાસ. ૧૨
 સંવત સતર રામવેદ મુખ્યા નિર્મલ વધસાખ માસ;
 વદિ દ્વિતીયા બુધવાર વહીતો, સીરોહી નયર ઉલ્લાસ. ૧૩
 ગુર મુખથી નિમ કયાં મુણીથી તિમ મઈ કીધી જોડિ;
 અધિક ઓછાનો મિજામ દોકડો; દેનાં કાંઈ નદિ જોડ. ૧૪
 સાધુ તણા ગુણ સદગઈ મીઠા, વચી ગુંથા મનમેલ;
 દુધ પીનાં દોવઈ મીઠો, અર મિશ્રોનો મેલિ. ૧૫
 દાસ પતરજગિં મછ તે આણી, કદયો કંઠ અનાય;
 ભાવઈ સાધનણા ગુણ મુજનાં, પાતિક દુરિ પુલાય. ૧૬
 નરનારી રસ નામઈ ગોયો, નિમ પામો મુખકાર;
 તેજસ્વિનિ કદિ સાધ તામથી, મુજ સંતોડી આજુંદ. ૧૭ બ.

—સં. ૧૭૪૬ આવણ કૃષ્ણપદ્મે દ્વાદશીતિથૌ લિપતં ઝઠ. ઠાકુર,
આ. ફલાં આં નાંન્યાઈ તસ્ય શિષ્યણી આં કેશર પદનાથે સૂરતિ
બિંદરે. ૯-૧૪ દા. ૭૧ નં. ૩૧ ૩.

૩૦૦ લખધોદય ગણિ—(ખં જિનમાણિક્ય સૂરિ-વિનય-
સમુદ્ર-હર્ષવિલાસ-જ્ઞાનસમુદ્ર-જ્ઞાનરાજ ગણિ શિં)
(૬૫૩) પદ્મિની ચરિત્ર, સં. ૧૭૦૭ ચૈત્ર સુ. ૧૫ રાત્રિ.
આદિ—

શ્રી આદિસર પ્રથમ જિન, જગપતિ જ્યોતિ સરપ;

નિરભય પદવાસી નમૂં, અકલ અનંત અનુપ. ૧

ચરણ કમલ ચિતરું નમું, ચોઉવીસમ જિનચંદ;

સુખદાયક શેવક ભણી, સાચો સુરતર કંદ. ૨

સુપ્રસન્ન સારદ સામિણી હોજ્યો માત હબુર;

બુધિ દેજ્યો મુજને બહુત, પ્રગટ વચન પંડૂર. ૩

જ્ઞાતા દાતા જ્ઞાનધન, જ્ઞાનરાજ ગુરરાજ;

તાસ પ્રસાદ્યકી કહુ, સતી ચરિત સિરતાજ. ૪

ચોરાવાદલ અતિગુણિ, સૂરવીર સિરતાજ;

ચિત્રકોટ કીધઉ ચરીત, સાંમી ધરમ સિરતાજ. ૫

સરસ કથા નવંરસ સહિત, વીર શૃંગાર વિશેષ;

કહિસ્યું કવિત કલ્પોલસું, પૂરવ કથા સંખેપ. ૬

પદ્મિની પાલ્યો સીલવ્રત, વાદલ ગોરો વીર;

શિલવીર ગાવત સદા, પાંડમિલી ધૃત પીર. ૭

x

:x

x

x

પ્રથમ ખંડની અંતે—

ગિરવો ગછ ખરતર તણોરે, જાણે સકલ જિહાંન;

ગછનાયક લાયક બહો જગમે જુગપરધાનરે.

મો.

શ્રી જિનરંગ સૂરીસર, તમું આવક સિરતાંજોરે;

કુલમંડલ કટારીયા, મંત્રીસર હંસરાજોરે.

મો. ૭

જેહનો જસ જગિ મહમહે, કરણી સુકૃત કુજોરોરે;

પરમભગત ગુરુ દેવરા, બડદાતા મન મેરોરે.

મો. ૮

ભાષ કુંગરસી ભસો, લધુ બંધવ ગુણુ વૃદોરે;

દુખીયાં દંસિદે બંજણો, ભાગ્યદ કુલ્યદોરે.

મો. ૯

તામુ તણે આદર કરી, સંબંધ રમ્યો તિ રસાવોરે;

પાઠક જ્ઞાનસમુદ્ર તણો, શિષ્ય મુખી જ્ઞાનરાજોરે.

મો. ૧૦

સુપસાયે શ્રી ગુરુતણે, લંબોદય ગુણુ ભાખેરે;

પ્રથમ ખંડ પૂરો કીયો, ધરમ તણી અભિલાખેરે.

મો. ૧૧

—ઈતશ્રી પદ્મની ચરિત્રે લાલ ભાષાખંધે શ્રી જ્ઞાનરાજ ગણિ

રામનાં શિષ્ય મુખી મણિ પદિત લંબોદયગણિ વિરચિતે કટારીયા ગોત્રી

શ્રી હંસરાજ મં. શ્રી ભાગ્યદાનુરાગેન રાણા રતનસિંહ પદિની પરચુ-

ચનં નામ પ્રથમ ખંડ સંપૂર્ણ.

અતે—

(દલા.)

સર કહાવે સુમટ સદ્ અપણે અપણે મન્ન,

દાગિ પડે દૂપ ઉદરે, તેહ કહિઈ ધન ધન.

૧

સામિધરમ વાદલ સુખો, દુઝે ન દોઈ હોષ,

ગુણિ છતો દીલ્લીવણી, કુલ અગુઆલ્યા દોષ.

૨

રાણોજી હોગવિયા, રાણી પેદમણિ રાણી,

બીરદ વડા પાટ્યો વસુ, સુમટાં રાણિ સાણિ.

૩

અર્ધ(રમ)ન રાજ ચિત્રોડકો (રો), કંધો વાદલ વીર;

નવપટે યસ વિસ્તર્યો, રવામી ધરમી રીણુધીર.

૪

નિરબધ પામે રાજ નિજ રતનસીંહ મહારાજ;

સેવક વાદલ આનિધંધ, પદમણિ સીલ પસાઈ.

૫

સંવૈ ગાંધા . ૫૦૪

(ઢાલ ૨૪ રાગ ધન્યાસી-લોકસરૂપ વિચારઉ આતમહિત બાણીરે

એહની દેસી.)

સતિય સિરોમણિ પ્રદમણિ સાચિ સીલ હીયૈરે, સુખ લહીયૈ શિરદાર
કુલ હીયછ સરદાર,
પાલ્યો કષ્ટ પંડયે જિણુ સીલ સુહામણોરે,

મન તન વચન ઉદાર. સં ૧

શ્રી રાણોજી દુટા મોટા કંબીયીરે, સુખ દુઃખ ગદ જોહ,
વડો પવાડયો પાટયો ગોરિવાદલેજી, સીલ પ્રભાવજી જોહ. (૭૪૬) સં ૨

સીલ પ્રભાવે નાસે અરિ કરિ કેસરીરે, વિષધર જલ જલંત,
રોગ સોગ અહ્યોર ચરણ અલગા ટલેરે, પાતિગ દૂર પુલંત. સં ૩

શ્રી યં સુધરમા સ્વામી પાટિ પરપરારે, સુવિહિત ગછ શિણુગાર;
શ્રી પરતર ગચ્છી શ્રી જિનરાજસૂરિસરે, આગમ અરથ ભંડાર. સં ૪
તાસ પાટિ ઉદ્યાયજી દીપછી દિનકરે, શ્રી જનરંગ વાંધાણુ.

રીઝવિયો જીણુ સાહિજિહાંત દિલ્લીસરે, કરિ દિધો પુરમાણુ. સં ૫
તાસ હુકમ સંવત સતરછીડીતરધરે ૧૭૦૬, શ્રી ઉદયપૂર મુવધાણુ.
હિંદુપતિ શ્રી જગતસિંહ રાણો જીહાં, રાજકરે જગભાણુ. સં ૬

તાસ તણી માતા શ્રી જાંબુવતી કહીરે, નિરમલ ગંગા નીર;
પુણ્યવંત પટ દરસણુ સેવ કરે સદા, ધરમે મુરતિ મતિ ધીર. સં ૭
તેહ તણા પરધાન જગતમે જાણીયેરે, અભિનવ અભયકુમાર;
કેસર મંત્રિસર સુંત અરિ કરી કેસરીરે, હંસરાજ હીતકાર. સં ૮

જિનવર પૂજા હેતે જાણી પુરંદરે, કામદેવ અવતાર;
ત્રિલોકરાય તણી પરિ ગુરૂ ભગતા સહુરે, સિંહ મુગટ સિણુગાર. સં ૯

ચાટ સાત પછે જિણુ દેશ મેવાડમેરે, આપ્યો ગછ થીરથોભ;
કટારીયા કુલદીપક જગિ જસ જોહતોરે, શ્રી પરતર ગછ સોભ. સં ૧૦
તસ અંધવ કુંગરસી પિણુ દીપતોરે, ભાગ્યંદ કુલભાણુ.

વિનયવંત ગુણવંત સોભાગી સીરએહરોરે, વડદાતા ગુણજાણુ. સં ૧૧

તમ આશ્રય કરિ સવત સતરસતોતરે, ચેત પૂનિમ શમિવાર;
નવરસ સહિત સરસ સંબંધ નવો રચ્યોરે, નિજ બુધિને આણહાર.

(અનુસાર) સં ૧૨
શ્રી જિનમણિકે સરિ પ્રથમ શિષ્ય પરગઢે વાયક વિનયસમુદ્ર;
તાસ સીસ વડ વપતિ જગતમે જાણિયેહો, હૃદયસીલ (વિશાલ-વિલાસ).
અમુદ સં ૧૩

તાસ વિનયચંદ (ચવદ) વિદ્યા ગુણ આગરે, વાણી સરસ વિલાસ;
જસેનાંમિ પાઠક શ્રી જ્ઞાનસમુદ્રરે, પરગઢ તેજ પ્રદાસ. સં ૧૪
સાંધુ સીરોમણી સદેવ વિવેકગુણ સોમનેરિ, વાયક શ્રી જ્ઞાનરાંજ;

તાસ પ્રસાદઈ સીલતણા ગુણ સંયુક્તારે, શ્રી લખ્મીદેવ દિતકાંજ. સં ૧૫
સાંમિધર્મ નંદ સીલતણા ગુણ સાંમધ્યારે, પૂજે મનની આસ;
ઉછો અધિકા જોદ કહો કિવિચાતુરીરે, મિછા દુકડ તાસ. સં ૧૬

નવનિધી નંદ વલી અદ્ભુતદાનિધિ સંપન્નરે, દરિ મિટમે દયદંદ;
લખધિઉદય દેહઈ પુત્ર કલત્ર સુપે સંપદારે, સીલ સંદેશ સુરંકદ. સં ૧૭
—છતિશ્રી પદ્મની ચરિત્ર દાસ આપાખધે શ્રી મહોપાધ્યાય શ્રી

જ્ઞાનરાંજગણિ રાંજનાં શિષ્ય શ્રી લખ્મીદેવ ગણિ વિરચિને કૃતારિયા
ગોત્રિય મંત્રી-રાંજશ્રી હસરાંજ મં શ્રી બાગચાનુંરેષેન શ્રી ગોરોવાદસ
રિણેજય પ્રોપણો નામ તૃતીય પંડ ૩:

— દહા.
સોરઠા સોલ અધિકસય અઠ ૮૧૬,
કવિતદ્વદાં ગાથા મિત્યાં, સુણો સુગરે મુખ પાઠ
—દાસ સરસ ગુણ્યાલ ૩૬ સં. ૧
—શ્રેષ્ઠ તણી મુખ્યાત એકાદશ ચત વધિકઈ,
પંચામૃત ન સાત, અનુમાને લાલચંદ કદમ. સં ૨

—છતિ પદ્મની ચોપી સંપૂર્ણ:—અકલ પંડિત શિરોમણિ પંડિત
શ્રી ૧૦૫: શ્રી રાજકુશલ ગણિ શિષ્ય ગૌ. ઋષભકુશલ સિખિત આમેટ
નગરે સં. ૧૪૫૮: વર્ષે પત્ર ૨૯ પ્ર. કા., [વડોદરા સે લાયબ્રેરી]

—સંવત્ ૧૭૭૩ વર્ષે વૈશાખ શુદ્ધિ ૭ દિને લિપિકૃતં ન્યાનવિજ્ઞ-
યેન ભાદસોડા નગેશ ભાવ.)

—ધતિ શ્રી પદ્મણીકી ચતુષ્ઠ સંપૂર્ણ સં. ૧૮૩૭ આં ૧૦
૧૪ રવિ ધુંધડા આમે દ્વિતીય પ્રહરે પં. ખુશાલચી શિં શુભદ્રશ્ચિ
શિ. કનકચિના. ૩૧-૧૫ આ. ક.

—સકલ પંડિતોત્તમ પ્રવર પધાન શિરોવતંસ પંડિત શ્રી પ શ્રી
કલ્યાણસાગર ગણિ તચ્છિષ્ય પંડિત શ્રી પ શ્રી હર્પસાગર ગણિ તત્તિષ્ય
પંડિતશ્રી સકલ સભાશૃંગાર શિરોમણી રત્ન પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી હીર-
સાગર ગ.....શ્રીપ શ્રી ગુણસાગરગણિ તચ્છિષ્ય પુન્યસાગરેણ લિપિ-
તેયં સં. ૧૭૬૧ વર્ષે આશુ વદિ ૧૦ ભોમે દરીઆ મધ્યે લિપિતં.
(વિ. ધ. ભંડાર).

—સં. ૧૭૭૧ વર્ષે મિતિ આસોજ શુદ્ધિ ૨ ગુરવાસરે લિખતં
ઋષરાજ શ્રી આચાર્યજી શ્રી જસવંતજી તત્ શિ. ઋ. ગણેશજી તત્
શિ. ઋ. કેશવજી તત્ શિ. પટપ્રભાવક ઋ. જીવરાજજી તત્ શિ. ઋ.
મોહણજી પૂજિ પાટપ્રભાવકાનાં સીરોરત્ન પાઠિક ઋ. મોમચંદ્રજી તત્
શિ. ઋ. સાંવલજીભાઈ ગાંગજીભાઈ ઠાકુરસીજી બ્રાત્રીજ હીરજી રહડઆમે
લિપિકૃતં રીષ ગાંગજી લિપિકૃતં (ચતુરવિજયગણિ પાસેની પ્રતિ. મ. બ.)

૩૦૧ વીરવિજય —(તં કનકવિજય શિ.)

(કપ૩ ક) બંભણવાડી મહાવીર સ્તવન સં. ૧૭૦૮

વસુ-અંબર-મુનિ-શશિ (૧૭૦૮) વર્ષે વિજયસિંહ વારે કનક-
વિજય શિષ્ય વીરવિજયે માટ બાંદિર (?) માં બંભણવાડી જિનમહાવીર
સ્તવન રચ્યું પત્ર ૪—હા. ભં. પાટણ.

(કપ૩ બ)+ વિજયસિંહસૂરિ નિર્વાણ સ્વાધ્યાય સં. ૧૭૦૯
ભાદ્રવા વદિ ૬ સોમ. અમદાવાદમાં.

આદિ—

ઢાવ—પ્રણમું તુમ શ્રીમંધરજી-એ દેશી.

સમર સરસતિ સામિની, આપો અવિચલ વાંછી
 શ્રી વિજયસિંહસરી તણોજી, બોલીસ હું નિરવાણિ
 માદરા ગુરજી તું મનમોહન વેલિ. ૧

x

x

x

x

અતે—

સંવત સતર નવોતરધરે, અહમદપુર મઝારિ
 સહુ ચોમાસું એકઠારે, આવક સમકિત ધારોરે. ૫૧
 બાદવા વદિ દીપતીરે, હડિ નઈ સોમંજવાર
 વાસુપૂજ્ય પસાડિતધરે, મુણિઓ એ ગણધારે. ૫૨
 ગુરપદ પંકજ ભમરોરે, આણી મન ઉદ્ધાસ
 વીરવિજય મુનિ વીનવધરે, પૂરો સંધની આસોરે.
 મુણિ મુણિ સાહિબા એક કંઈ અરદાસોરે
 કાં છોડ્યા નિરાસોરે, મુણિ મુણિ સાહિબા મુણિ. ૫૩

—વિજયસિંહસરિ રત્નગરથ સં. ૧૭૦૯ આસાઢ શુદ્ધ ૯ ને
 દિને અમદાવાદમાં થયા છે ને આ સગ્રામ બાદવામાં કરાયેલી છે.

૫૦ લી. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંચય.

૩૦૨ પદ્મમુનિ.

(૬૫૪) પુણ્યસાર—અ. ૧૭૦૯

—અ. ૧ અ.

૩૦૩ સુમતિહંસ.

(૬૫૫) ચંદનમલયાગિરિ ચોપઘં સં. ૧૭૧૧ ચૈત્ર શુ. ૧૫.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી પૂરણ સદા શ્રી ચિંતામણિ પામ	
પણમિય પરમાનંદકર અવિચલ લીલ વિલાસ.	૧
વીણા પુસ્તક ધારિણી, સરસતિ શાસ્ત્ર સમૃદ્ધ,	
સરસ વચન રચના દિયો વરદાયિની બહુ બુદ્ધિ.	૨
કીડીયી કુંજર કરે સુખકારી શુભ મત્ર	
પ્રણમું પય પંકજ પ્રગટ શ્રી સદ્ગુરુ સુપ્રસન્ન.	૩
ધરમ ધુરા દઢ ધારિયે ધરમ અનેક પ્રકાર	
સવિહું માહે સાર છે સત્વ શીલ સંસાર.	૪
શીલે સાનધિ સુર કરે, શીલે લાભે લીલ	
શીલ સત્વ સંભાધએ દઢ મન હુધ વિણુ ડીલ.	૫
ચંદન ને મલયાગરી સત્વ શીલ બે રાખિ,	
અવિચલ કીરતિ આઢરી પાશ્વેચરિની સાખિ.	૬
સાંભલયો સંબંધ એ આણી મન હઈ લોલ	
રાગ રંગ રચના વચન કવિયણ તણા કિલોલ.	૭

x

x

x

x

અંતે—

સત્વ સુદઢ સંખાહિઈ એ, સત્વે સહુ સિદ્ધિ હોધ	
રાજા ચંદન જોધને જોધને સત્વ ધરો સહુ કોષ.	૬૮
શ્રી ખરતર ગચ્છ સોભવે હે શ્રી જિનહર્ષ સૂરીસ	
એ સંબંધ રચ્યો ભલે એ સુમતિહંસ તસુ સીસ.	૬૦
રાજસીંહ સંધવી ભલોએ અમીપાલ વીરપાલ	
લોહા ગોત્ર દીપાવીઓ હે જયવંતરા ભૂંપાલ.	૭૦
અમીપાલ નંદન જ્યોહે વીરધવલ કુલચંદ	
જગધવલ બંધવ સુનુએ, પાસદત્ત દિલિચંદ.	૭૧

આર્થદા. વીરધર્મ તણ્યે ચઉપધે કીધી ઉછાહ.	મં.
પારસનાથ પસાઉલ્યએ શ્રી ષરદાનપુર માંદિ.	મં. ૭૨
સંવત્ સંતર ઇચારા મહે ચેત્ર પૂનિમ મુખદાય.	મં.
સીલ તણા ગુણ ભાસિયાએ, શ્રી મુમતિદંસ ઉવચાય.	મં. ૭૩
સંભવતાં સંભલાવતાંએ ગુરુઆરાં ગુણુગાન,	
કુશલમેમ આનંદસ્યંએ, સિખમી વધે નિદાન,	મં. ૭૪
—૮-૧૫ દા. ૪૩ નં. ૯૬ ચ. ૩૦	

૩૦૪ ઇદ્રસૌભાગ્ય (તં રાજસાગર સૂરિ-વૃદ્ધિસાગર સૂરિ-
લક્ષ્મીસાગર સૂરિ-ઠલ્યાણસાગર સૂરિ-સત્યસૌભાગ્ય ઉ. શિ.
(૬૫૬) જીવ વિચાર પ્રકરણ,
આદિ—

વીર જિનેસર પય નમી, કહિસ્યું જીવ વિચાર;
સિદ્ધ અનંદ સંસારનાં; એ ગિહુ જીવ પ્રકાર. ૧
અતે—

તપગચ્છ મંડન વાયક નાયક, સત્યસૌભાગ્ય ગુરુચારે;
તાસ શિષ્ય ઇણિપરે ખોલે, ઇદ્રસૌભાગ્ય ઉવચારે. ૫૭
આલકને ભણવાને કારણે, વિચર્યો જીવ વિચારે;
ભણે ગણે જે ભવિયણુ ભવિ, તે પામે ભવપારે. ભવિયણુ, ૫૮
ધતિ જીવ વિચાર પ્રકરણ સંપૂર્ણ; ધતિ સંવત ૧૭૫૩ વર્ષે
શ્રાવણ માસે શુક્લપક્ષે દશમી તિથી શનિવાસરે સિખિતમિદં સંપૂર્ણ.
૫-૩ ૫ ૧૫ આ. ક.

[નોટ—આ ઇદ્ર સૌભાગ્ય સં. ૧૭૪૭ સુધી અચૂક વિદ્યમાન હતી,
અને તેના શિષ્ય વીરસૌભાગ્ય અને તેના ગ્રેમસૌભાગ્ય અને તેના
શાંતસૌભાગ્ય શિષ્યે સં. ૧૭૮૭ માં પાટણમાં અગડતા ઝપિની ચોપાંદ
સં. ૧૭૮૭ માં બનાવી છે.]

૩૦૪ અ ઉત્તમચંદ (ત. વિજયદેવ સૂરિ-વિદ્યાચંદ શિ.)
 (કૃષ્ણ) ઉપધાનવિધિ સ્તવન. સં. ૧૭૧૧, આવણ સુ. ૧૨,
 ગુરૂ વીજાપુર,

અંતે—

બીજાપુર મંડળ શ્રી જીરાઉલ પાસ, મઠ તાસ પસાર્થ તવન રચ્યુ ઉદ્ધાસ,
 ભણસઠ નઈ ગુણસઠ સાંભલસઠ નરનાર:

ઉપધાન આરાધ્યાનું કલ બેઠાં ધર્યારિ. ૮

સંવત્ સત્તરવરસઠ એકારશ સાર;

આવણ સુદિ દશમી દિવસે ગુરૂ તે વાર,

પંડિત વિદ્યાચંદ સીસ કહ્ય કરજેડી:

એ તવન ભણસઠ તેહ ધર સંપતિ કોડ. ૯

કલસ.

ધ્ય પાસ જિનવર ભવિક દુખહર વીજાપુર મંડળ ધણી,

મનિ આસ પૂરઠ પાપ ચૂરઠ જાસિ જગિ કીરત ધણી;

તપગણ નાયક મૂગતિદાયક શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરો,

વર વિશુધ વિદ્યાચંદ સેવક ઉત્તમચંદ મંગલ કરો. ૧૦

—ઇતિ શ્રી ઉપધાન વિધિસ્તવન સંપૂર્ણ સંવત્ ૧૮૦૧ વર્ષે મતી
 પોસ વદિ ૭ ને ૦)) (પ્ર૦ કા.)

૩૦૫ અભયસોમ—(ખ૦ સાતમા જિનચંદ્રસૂરિ-
 સોમસુંદર શિ૦

(કૃષ્ણ) વૈદર્ભી ચોપાઈ—સં. ૧૭૧૧ ચૈત્ર સુદ ૧૫,

આદિ—

પાસ જિજ્ઞેસર પરગણે, દોલતિનો દાતાર

ફલવધિ તો ઘઈ ફલવધિ, નામ જપઈ નિરધાર. ૧

સદ્યુર ચરણ નમું સદા ત્રિકરણ શુદ્ધ ત્રિકાલ
 પાથરથી પૂજણ જિસે ટીવો જિણ તતકાલ. ૨
 ચાદવ કુલ મંડણ જ્યો, કિસન પ્રબૂદ્ધન કુમાર
 તાસ ત્રિયા ગુણ વરણું, વૈદરબી વિસ્તાર, ૩
 જો મુઝ વચન રસન કયા સરસ કહિવાઈ
 નહી દેવાતન દેવ મઘ, પીતલ મોલ ન અય. ૪

✱ ✱ ✱ ✱
 ધન્યાસી. દીધી ભગવંતએ દેવાનારે દેથી.

✱ ✱ ✱ ✱

સંવત સત્તર અગ્યારોતરધંજરે, ચૈત્રી પૂનિમ માંન
 પુરતર ગજધં સોદગ સંપદાજી જિનચંદ મહતધં વાંન. ૮
 સોમસુંદર ગુર સુપસાવલધંજરે, કહિય કયા ભરપૂર
 અભયસોમ શ્રી સંધનધં રે મંગલ કરે મનર. ૯

—ધતિ વૈદર્ભી અનુષ્ઠાદિકા. ગ. મુક્તિવિજય-૬-૧૫ આશ્રા;
 ૯-૧૩ ગ. વિ.

(૬૫૮) વિક્રમચરિત્ર ખાપરા ચોપઈ—સં. ૧૭૨૩ જેઠ. સીરિહીનાં.
 આદિ—

સરમત માતા સમરીયે, નિત પ્રતિ લીજે નાંમ;
 ચિતમાંહે જે ચિંતવે તે સવિ સીજે કામ. ૧
 પયજુગ પ્રણમી તેહના, વિક્રમચરિત કહેસ;
 સાંનિધિ કરજ્યો માયડી, હું છુઝ વિનય વહેસ. ૨
 તીર્થકર નેં કેવલી સાધુ સતી રાગાંન;
 દુઆ ધણાં ચૈયે અરે, મહીયલ મોટૈ માંન. ૩
 આગ વિષમ પંચમ અરે, લાગતૈ કહિ કાલ;
 દોઈન વિક્રમ સારિયા, ભારી બલ ભૂપાલ. ૪
 આપણ કાજ અનેક દુખ, સહેસ દોઈ દાય;
 પર પીડા હો પિંડમાં, સોધજ વિક્રમરાય. ૫

પીડ ગમાવે પારકી જંસ આહક જગમાંદિ;
પરદુખકાતર જોહનો, જગ સદુ નામ કરાંદિ.

x

x

x

x

અંતે—

દાવ ૧૭ રાગ ધન્યાસિરી.

રાજ કરે ઉજોણી રાજ્યોજી, એહવો પૃથિવી એક;
જિણુ જગમઘે સાકો રાખીયોજી પટ્ દરયાણુ મુવિવેક; રાજ. ૧

પૃથિવી ઊરણુ કાંધી વિક્રમેજી દુખીયાં ભાંજે દુખ;
દુર્જન કંટક ભાંજે નાંખીયાંજી સયાણાં કાંધાં મુખ. ૨

વીર પછે સત્તરિનેં ચ્યારિસેજી વધાયો વિક્રમવીર;
બાવન્ન ઉપરિં ત્રેપન્ને સહીજી નાયક નિર્ભય ધીર. ૩

એહ ચરિત્ર શ્રી વિક્રમવીરનોજી, સુણુતાં નવ નિધિ થાય;
ભણુતાં બહુ ધુધિ ઊપજેજી, ભય ભાવકિ સવિ જાય, ૪

ચોર તણો ભય ન હુવે કદિજી, સદગુરુ એમ કહેછં;
ચરિત એહ ગુરુ મુખથી લહીજી, વિક્રમચરિત કહેછં. ૫

સત્તરહસૈ તેવીસે સમેજી, જોઢ માસ જગિ સાર
સીરોહી નગર સુહામણોજી, ચરિત કાંધો મુખકાર. ૬ રા.

ખરતર ગણશ્રી જિનચંદ રાજ્યોજી, સોમસુંદર ગુરુચાય.
અમ્ભયસોમ રચના એ કરીજી મંતિમંદિર મુખ થાઇ. ૭ રા.

—પંડિત શાંતિવિજય લિખિતા પ્રતિરિયં. (૧૭૬૮).

સંવત્ર ગ્રહરસ અબ્ધિ ઇંદુવર્ષે મુઆવણુ શુકલતૃયોદશ્યાં અર્કવારે
એષા પુસ્તિકા લિખિતા શ્રી વનગ્રોમે. પાનાં ૧૨ પં. ૧૫ આગ્રાભંડાર.
(૬૫૬) વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચોપઈ સં. ૧૭૨૪ પ્રથમ
આબાડ વદ ૧૦

આદિ—

શ્રી ગણેશાય નમઃ—

હૃહા.

વીણા પુસ્તક ધારણી, હંસાસન કવિમાય,
પ્રહ ઉગમતે નિત નમુ, સારદ તોરા પાય. ૧

દુષ્ટ પંચાસે બાંધીઓ, કાઈ નવો કાઢાર;	
બાંધાં બરને કાઢતાં, કિણુહી ન લાધો પાર.	૨
તો દાંતી નવ નિદ દુવેં, તો દાંતી સદ્ સિદ્ધ,	
આજ અને આગેં લગેં, મુરપ પડિત કિદ્.	૩
તિણુ તોનેં સમરી કરી, કદિસું વિક્રમ વાત;	
મેં તો ઉઘમ માંડીઓ, પૂરો કરસ્યેં માત.	૪
મેનેં કિણુહી ન છેતર્યો, મેં જગ હગ્યા અનેક,	
મોકલિ જુગ મેં છેતર્યો, રાજ વિક્રમ એક.	૫
અગિમોઘેં રાણી ચતુર, શીલવતી સુપકાર;	
વિક્રમ પરણી જિણુ વિધેં, કયા કદિસ નિરધાર.	૬
x x x x	

અતે—

દાસ ૧૭ મી સાગી સુહાકર શ્રી સેરીસે—એ દેશી.

x x x x x

અતિ ધણેં હરખેં વિમાન ખેસી, ઉજેણી કુસલ ગયા,	
દેહ વધાઈ ધવલ ગાઇ, સગલ સામેલા થયા,	
રાજ પ્રજ સવિ આઇ નમીઆ, થઈ દિઆમાં રંગરલી,	
લીલાવતિચું રાય વિક્રમ ચીતવી આર્યા ફલી.	૩
કલિયુગમાંદિં વિક્રમરાયનો, સોદગ સુંદર મહિમા વાજનો	
જેહનઇ સાંનિધિ દેવ સદા કરેં, આગલિ હમા આપદ અપહરે	
નૂટક	
અપહરે આપદ ચરિત્ર સુણતાં નાંગથી નવનિદ્ધ મિલે	
ખરતર ગણેં શ્રી જિનચંદ સદ્ગુર સેવતાં વંછિલ ફલેં	
સતરે ચઉવીસેં કિસન દશમી, આદિં આપાદ સહી;	
વાયનાચારિજ અમયસોમેં મતિમંદિર કાળેં સહી.	૪

શેઠ ગ્રેમચંદ રતનજી પાસેની સં. ૧૮૧૯ લિખિત પ્રતમાં નીચેનું પાછાંતર છે:—

સતરચૌવીસે વર્ષ તે જાણ્યો, માસ આસાઢ મહિપતિ રાણ્યો;
કૃષ્ણદશમી સુગર વિચાર્યો, સંક્ષેપે કહ્યો મેં આચાર યો.

(તૂટક)

આચારીજ શ્રીમનવિનોદે વાત કહી ચિતહાર્યો,
અભયસોમ ગુરૂપસાધ કીયો તે જ્યજ્યકાર્યો.

—ઇતિશ્રી વિક્રમચરિત્ર સંપૂર્ણ. સંવત ૧૭૯૬ ના વર્ષે માસ
વૈશાખ સુદ ૫ દને લૌખ્યવાસરે. શ્રીરસ્તુ કલ્યાણમસ્તુ ઉદ્દેવિજ્ય
લખિત વાસા નગરે શ્રી. છ. પાનાં ૧૫ ગુ. વિ; પાનાં ૧૫, પ્ર. કા.

—ઇતિશ્રી ચાંખેલા વિક્રમ ચોપાઈ સંપૂર્ણ. લિખતં વિવેક-
સાગર-લાવાચામૈ, ૧૦-૧૭ આ. ક.

—લિં પુણ્યભાગ રશી માણિક્યસાગરેણ. ૧૫-૧૨ આ. ક.

—સં. ૧૭૩૨ વર્ષ ફાગણ વદી પુનીમ દિને શનીવારે મુનિ
કેતેકુશલ લિં દેવપૂરનગરે ઉદ્યપુર ભં.

—સં. ૧૭૪૨ વૈશાખ વદ ૫ પાનાં ૮ પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૧૯ કાતિક વદ ૬ શનિવાસરે સકલ પંડિત શિરો-
મણી પંડિત શ્રી મોહનવિમલ ગણી તત્ શિષ્ય ભોજવિમલેન પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૨૦ ના વર્ષે શાકે ૧૬૮૫ પ્રવર્તમાને ભાદ્રપદમાસે
કૃષ્ણપક્ષે ત્રીતિય તિથૌ રવૌ વાસરે શ્રી ગોડલગ્રામે લિપીકૃતં. ઋષિ
ભૂદરજી તત્ શિષ્ય કર્મસી વાચનાર્થે. લખીતં શ્રીરસ્તુ કલ્યાણમસ્તુ
શ્રીયોમીદં. શ્રીરસ્તુ. પા. ૯. પં. ૧૯ ભાવનગર.

—સં. ૧૮૪૪ દ્વિતિય આવણ સુદિ ૧૩ સૂર્યવારે શ્રી મેડતાનગરે
લિ. પં. જિણુવિજૈ બ્રાતા પં. આણુદવિજૈ અર્થે પત્ર ૧૭. પ્ર. કા. વડોદરા.

—સં. ૧૮૮૨ વર્ષે મિતિ જ્યેષ્ઠ કૃષ્ણ તિથૌ ૧૦ ગુરવાસરે
લિખતં ઋષિઃ ચતુર્ભુજ સરવાડમધ્યે. ગુલામવિજયભંડાર ઉદ્યપુર.

—સં. ૧૭૫૧ વૈશાખ સુદિ ૩ દિને લિ. પં. લાલચંદ્રમુનિના.
૫-૨૧ દા. ૧૩ જૈ. શા. અમદા.

(૬૬૦) માનતુંગ માનવતિ ચોપદ (ગા. ૩૦૦) સં. ૧૭૨૭
આપાદ સુદિ ૨ ગુર.

સંવત સતરે સતવીસે, સુદિ આસાદે ખીજ દિને ગુર,
ખરતર સહ ગુર જિણુ જ્યકર
લેહ રાજે સોહગસુંદર સુંદર.
સોમસુંદર પ્રસાદે અબયસોમ ધણપરિ કહે
એ સરસ કૈહિને કથા દાવિ,
નેહ મતિમંદિર લહેઈ—

ગુ. વિ.

—સં. ૧૭૮૨ મિતિ કા. સુ. ૬ ખુદો લિપીત પં. સતોપ્ય-
વિજય રશિજા મધ્યે, (ઉદય.)—વિદ્યા. લી.

૩૦૬ ઉત્તમસાગર—(ત૦ કુશલસાગર ઉ. શિ.)

(૬૬૨) ત્રિભુવનકુમાર રાસ—સં. ૧૭૧૨ વૈશાખ સુ. ૩.
ગુર. પોરખંદરમો

આદિ—

દ્વલ-સોરઠિઆ;

શ્રી શ્રુતદેવી સાર, સમર સાસન નાચિકા
પ્રણમું જિન ચોવીસ, વલી સહગુર સુખદાયિકા. ૧
મદિયસિ કોડ ઉપાય, પિણુ કર્મવસિ સદસા દુવે,
સરસ એક સંબંધ, તેહ બણી બણમું દવિં. ૨
દ્વલ રાગ આસાઉરી,
સરસ રાસ અનેક છે, હોરયે વલી અનેક
ત્રિભુવનસિંહ કુમારનો, સુણયો રાસ વિવેક. ૩
એહ રાસ સુણતાં થકાં, જો નર નવિ રીઝત
તોં મુઝ વચનિ રસ નહી, કે ઓના નહો ગુણવંત. ૪
એ સુણતાં ધન સંપન્ને, હોવે નવે નિધાન,
નિદ્રા વિકયા પરિકરી, સુણયો દેઈ કાન. ૫

અતે—

ઢાલ ૪૪ રાગ પ્રિયુડોરે ધર આવે. દેશી રાગ ધન્યારસી.

કર્મપસાયે સુખ લહેરે, ત્રિભુવનસિંહ કુમાર

એહતા ગુણુ સાધિના ગાયતાં, નવિ હોવેરે સખલો સંસારકે—

ધન ધનરે જગ હુઆ.

આજમેં ગાયોરે ત્રિભુવનસિંહ રાજકે—ધન૦

x

x

x

x

ભદ્રપાહુ ભાષિત વડોરે દેષી કુમર ચરીત્ર,
 સ્તવતાં ગુણુ ગુણુનધિતણા, મિહ રચનારે કીધી સુપવિત્ર કે ધ. ૬૪૪
 સંવત સતરેં આરેતરેં આષાત્રીજ ગુરવાર
 રાસ રચ્યો પુર બંદિરે, જિહાં મોટોરેં જિનત્રિણ્ય વિહાર કિ. ૬૪૫
 જાણુતાં અજાણુતારે અધિકો ઉછો જોહ,
 તે મુઝ મિછામિ દૂકડં ગુણુ લીજ્યોરેં ગિર્યા ગુણુજેંહ કિ. ૬૪૬
 શ્રી વિજૈદેવ સૂરીસરેં તપગછ ગયણેં તાણુ,
 શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસ્વરેં, એવતાં રે પર નવય નિધાન કિ. ૬૪૭
 તસ સ્વચ્છ ગછ દિપતારેં, કુશલસાગર ઉવઝાય,
 તસં સિસ ઉત્તમસાગરેં એહ ગાયોરેં ત્રિભુવનસિંહ રાય કિ. ૬૪૮
 ભણુશાલિ વિરાતણોરે આગ્રહ રચ્યો એ રાસ,
 આણુંદ અધિક સાંભલો, એહ સુણુતારે નિત લિલ વિલાસ કિ. ૬૪૯
 ભાવે આણી સાંભલોરે એહ રાસ રસાલ,
 ઉત્તમ મુનિ ભાવેં ભણેં એહ સુણુતાં ધર મંગલમાલ કિ. ૬૫૦

—છતિશ્રી ત્રિભુવનસિંહકુમાર રાસ સમાપ્ત. ગ્રંથાગ્રંથ ૬૫૦
 પં ન્યાયકુશલગણિ શિ. વિદ્યાકુશલ શિ. અખ્યકુશલ ગણિના લિં
 શ્રી વિજયદયા સૂરીશ્વર રાજ્યે સં. ૧૭૮૯ ચૈ. વ. ૯ સુરત બિંદરે
 સુરતમંડણ પાર્શ્વપ્રસાદેન-૧૭-૧૯ આ. ક.,

—ગ્રંથાગ્રંથ સર્વ ગાથા ૬૫૦ સ. ૧૭૯૪ વર્ષે શ્રાવણ વદ

૧૩ મંદવાસરે. પં. લાલસાગર ગણિ શિ. મુનિ રાજસાગર લિપિ-
કૃતમ્ સીણુવા-આમે શ્રી વાસપૂજ્ય પ્રસાદત્ ૨૧-૨૦ (ચા.)

—લિ. સં. ૧૭૩૬ આવણ વદિ ૨ દેવપત્તનનગરે. પ્રે. ૨.

—સોહીઆમ મધ્યે સંવત ૧૭૫૩ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૨ દિને
લિપિકૃત ગણિ કેસરવિજયેન ૧૭-૧૬ લીં. સારી પ્રત છે.

૩૦૭ આણંદવર્દન (ખ૦)

(૬૬૨)+ચોવીશી સં. ૧૭૧૨.

આદિ—

ઋષભદેવ જિનગીત

આદિ જિણુંદ મયાકર, લાગ્યો તુમ્હશું મેહારે

દિન રચણી દિલમેં વસે, જ્યું આતક ચિત મેહારે

બલિ જાહે વાત સુણો મેરી. ૧

x

x

x

x

અંત—

વીરજિન ગીત-સીમધર કરો મયા-દેશી.

તું મન માન્યોરે વીરજી, ત્રિસજ્ઞાનંદન દેવ

x

x

x

x

આદિત કુલગિર ચંદ્રમા, સંવત ખરતર વાણ,

ચક્રવીશે જિન વીનચ્યા, આતમહિત મન આણ. તું.

જિન વર્ધમાન મયા કરો, ચક્રવીશંમા જિનરાય,

મહિમાસાગર વીનતી, આણંદવર્દન ગુણ ગાય. તું.

—સંવત ૧૭૫૯ વર્ષે ભાદ્રવા વદિ ૧૦ દિનેા સુરતિ બિહરે
મુનિ આણંદવિજય લખિતં. જૈ. એ. ઇ. પાસેની તીર્થમાલામાં.

૩૦૭ અ લખ્ધિરચિ—(હર્ષરચિ શિ.)

(૬૬૨ ક) પાર્થનાથનો છંદ ૩૨ કડી. સં. ૧૭૧૨

આદિ—

જય જય જગનાયક પાર્થજિનં, પ્રણતાપિલ માનવદેવ ગતં,
જિન શાસન મંડન સ્વામિ જયો, તુમ દરિસન દેખી આનંદ ભયો. ૧

x x x x x

અંતે—

ગુર્જર જન પદમાંહે રાજે, ત્રિભુવન ઠકુરાઇ તુજ છાજે, ૨૯

ધમ ભાવ ભલે જિનવર ગાયો, વામાસુત દેખી બહુ સુખ પાયો,

રવિ મુનિ શશિ સંવચ્છર રંગે, જયદેવસૂરમાં સુખ સંગે. ૩૦

જય શંખપુરાભિધ પાર્શ્વ પ્રભો, સકલાર્થ સમીહિત દેહિ વિભો,

બુધ હર્ષરચિ વિજયાય મુદા, તપ લખ્ધિરચિ સુખદાય સદા. ૩૧

કલશ.

ઇત્યં સ્તુતઃ સકલ કામિત સિદ્ધ દાતા,

યક્ષાધિરાજ નત શંખપુરાધિરાજઃ ।

સ્વસ્તિ શ્રી હર્ષરચિ પંકજ સુપ્રસાદાત્

શિષ્યેણ લખ્ધિરચિનેતિ મુદા પ્રસન્નઃ ॥ ૩૨ ॥

જૈ. પ્ર. ૨૩૯.

૩૦૮ વૃદ્ધિવિજય ૧ (તં વિજયરાજસૂરિ-ધનહર્ષ-તેના બે

રત્નવિજય અને સત્યવિજય શિ.)

(૬૬૨ ખ) જીવવિચાર સ્તવન સં. ૧૭૧૨ આસો શુ. ૧૦

રવિ ગુણદેવીમાં

આદિ—

શ્રી સરસ્વતિરે વરશતિ વચન વિલાસરે.

યુગ્મસ્યુ ત્રિભુવનરે તારણ શ્રી જિનપાસરે સુણો સમરથરે સુંદર શ્રી જિનદેવ

અતે—

નખર ગુણદેવી ગુણ વેલ વાધઈ સદા, પુષ્કરાવતં મેઘ પાસદેવો,
શ્રી સંઘ મંડપે વેલી તે વિસ્તરી, ઉપજે આણુંદ છકૃત મેવો,
સંવત સસી (સા)યર ચંદ્રલોચન સ્તગ્યો, આસો સુદી દશમીરવિવાર રાજઘ,
સરી શિરતાજ ગુરરાજ આણુંદજી તસ પરિ સરિ વિજયરાજ રાજે.
ધન્ય ધન્યહર્ષગુર વિષ્ણુધ ચુડામણિ, જાસ દીક્ષિત જગી કીરતિ સારી,
રત્નવિજય બુધ સત્યવિજય તણો, વૃદ્ધિવિજય લણિ આણુંદકારી.
(૮૦ ગદ્ય પ્ર. કા.) ૪. ૧૫ ઘો.

—ક. સં. ૧૭૮૬ પત્ર ૬ દા. ૪૩ નં. ૨૨. લીં.

—ક. સં. ૧૯૦૦ પત્ર ૪ દા. ૪૦ લીં.

(૬૬૨ ગ) નવતત્વ વિચાર સ્તવન સં. ૧૭૧૩ ક્ર. ૦ શુ. ગુર ધોધાબંદરમાં
આદિ—

રાગ સામેરી

સરસતી સરસતી સરસતી દેવી, સેવી શ્રી ગુર પાયરે,
વીરજિણુંદ ધૂણસૂં ગુણ ખાણી, જાણી વાણી પસાયરે.

૧

સદગુર સાચો તુમહ ઉપદેશરે.

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી.

સંવત સતરતેરેાત્તર કાર્તિક શુદ્ધ દ્વિતીયા ગુરવાર,

શ્રી ધોધા બંદિર જિન રતવીયો, નવખંડ પાસ આધાર રે.

૯૭

તપગમ્જ મંડણ તરણ તારણ ગુર, વિજયાણુંદ સરી સોહઈ

તસ પદ્મ શ્રી વિજયરાજસરીશ્વર, દેખી બવિમન મોહદરે.

૯૪

ધન ધનહર્ષગુર ગુણરાજઘ, જાનઈ તસ દોય સીમરે

રત્નવિજય સત્યવિજય બુધસેવક, વૃદ્ધિ સયલ જગીસરે.

૯૫

કલસ

ધર્મ વીરજિનવર ભુવન દિનકર દિવાજઘ સવિ ભાવજે,

કમ કલઈ ગૌતમ ગુણ ગુણોત્તમ, તરણ તારણ નાવજે,

નવ તત્ત્વનિ સુણો ભણો ભવિકા ઋદ્ધિ ઋદ્ધિ ધર આવએ,
બુધ રતનવિનય સત્યવિનયદેશે, વૃદ્ધિવિનય ગુણુ ગાવએ.

૯૫

૫-૧૩ આ. ક.

(૬૬૩) ચોવીશી

શ્રી નયવિનય ગણિશિ. ગણિ સત્યવિનય ગણિગુરુઓ નમઃ—

અઢિ—

ભોલૂડ રે હંસારે વિનય ન રચિછ એ દેશી
ત્રેમઈ પ્રણમુંરે પ્રથમ નિજોસર, આદિસર અરિહંત

x x x x

બુધ નયવિનય શિશ સત્ય સુહાવઇ, વૃદ્ધિવિનય
પ્રભુ દિલમાંહિ ભાવઇ લાલણુ દિ. આનિ ૩

અંતે—

શ્યું કહું પ્રભુ તુજ આગણિં, તું દિલ જાણુછિછ દેવ,
વૃદ્ધિવિનય કહઈ માહરઇ, હોયો તુઝ પદ સેવ. ૩ વીર.

લિં ગણિ વૃદ્ધિવિનયેન આવિકા સહજ બાઇ તસ્ય પુત્રી આવિકા
ફૂલબાઇ પઠણુર્થ શ્રી સૂરત બંદિરે ૬-૧૨ આ. ક.

૩૦૯ નયપ્રમોદ (ખં નિનયંદ સૂરિ-હીરોદય શિં)

(૬૬૪) અર્હનકમુનિ પ્રબંધ સં. ૧૭૧૩

૩૦૯ અ અમીયંદ.

(૬૬૪અ) સિમંધર નિનવિજ્ઞસિ. સં. ૧૭૧૩

અંતે—

કલશ

વડલીનો વાસી વ્યવહારી શુભ ચિત, ગેલાકુલ દીવો અમિયંદ સુપવિત્ત,
સંવેગી સુધો ત્યાગી સવ સચ્ચિત્ત, એ તવન રચ્યુ મેં ભણુવા તેહ

નિમિત્ત. ૫

સંવત સત્તરસે તેરોતર સુચિમાં, શુદી સાંતમ શુક્રે સ્વાતિ યોગે
 શુભ તાસ;
 વિનયપ્રબ રાગ્યે ચિત્ત તણે ઉલ્લાસ, નયરવાઝમાલિ થુણીઓ
 રહી યોમાસ. ૬

—સાગરભં-પાટણ.

૩૧૦ ગજકુશલ (ત૦ વિનયકુશલ-દર્શનકુશલ શિ.)

(૬૬૫) ગુણાવલી ગુણકરંડ રાસ સં. ૧૭૧૪ કાર્તિક શુ. ૧૦ શુર.

આદિ— દહા.

સકલ મનોરથ પૂરવે શ્રી શંખેસર પાસ;
 પરતા પૂરણ પ્રણમીઈ, લહીઈ લીલ વિલાસ—સકલ મનોરથ આસ. ૧
 સરસતિ ભગવતી ભારતી, સુખદાતા શ્રુતદેવિ;
 કાશ્મીરી મુખ મંડણી, ચરણ નમું નિત મેવ. ૨
 વીણા પુસ્તક ધારણી, પ્રણમું તેરા પાય;
 વચન સુધારસ આપગ્યો, જિમ મુઝ આનંદ થાય. ૩
 પુન્યે પરયત્ર સંપદા, પુન્યે પામે રાગ;
 પુન્યે જગ જસ વિસ્તરે, પુન્ય થકી સુખસાજ.
 પુન્યે ધણ કણ સંપન્ને, પામે વંછિત ભોગ;
 રાન વેલાકલ પુન્યથી, પુન્યે સકલ સંજન.
 પુન્યે સખાઈ ઇવને, એહ ભવ પરભવ એહ;
 ગુણાવલીની પરિ સદા, પામે વંછિત તેહ.

x x x x

અંતે—

દાસ રહ ધન્યાસી.

ગાયા ગાયારે મેં સદ્ગુણ ગુણ ગાયા—

x x x x

તપ ઉત્તવણો વિધિસ્થું ઢીજે, દાન સુપાત્રે દીજેરે;
રાગદ્વેષ મનમાં નાંણીજે, માણુચ જન્મદુલ લીજે.

x

x

x

x

સંવત સત્તર ઐદોત્તરા વરસે ઢાતી માસ વખાણેરે;
સુદિ દસમી શુભ દિન ગુરવારે રાસ ચઢ્યો પરિભાણેરે. ૫
શ્રી તપગચ્છે તેજ વિરાજે, દિન દિન અધિક દિવાળેરે;
વિજયપ્રભ સૂરીસર રાજે, રાસ ઢીયો દિત ઢાળેરે. ૬
તસ ગચ્છ પંડિત માંહે પ્રગન, વિનયકુશલ યુધ જાણુ;
વાદીગંજણ કેસરી સમવડ, સહુ કો કરે વખાણુ. ૭
દર્શનકુશલ પંડિત મનમોહન, તાસ સીસ ગુણુરાગી;
ઉપશમ દરીઓ સકલ ગુણુ ભરીઓ, સાધુ ગુણુ વૈરાગી. ૮
તાસ સીસ કહે એ ચોપાઠ, 'જ્યાં લગિ ધુની તારી;
રવિ શશિ ગગન મંડલ એ દીપે, પ્રતપો એ જયકારી. ૯
શ્રી શંખેસર પાસ પસાયે, દિન દિન દોલતિ આવે;
ઢાલ ગુણુત્રીસમી રાગ ધન્યાસી; ગજકુશલ ગુણુ ભાવે. ૧૦
ચરિત અને વલિ જૂની ચોપઠ, કીધો રાસ મેં જોઈ;
અધિકો ઓછો જે મેં ભાખ્યો, મિછા દુક્ક સોધ. ૧૧
જે નરનારી રંગે ભણુસે, તસ ધર જયજયકારા;
રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપદ પામે, પુત્ર કલત્ર પરિવારા. ૧૨
મનવંછિત મે સંપદ પામે, સ્તવતાં એહ મુણીંદા;
ગજકુશલ પંડિત કહે મુજને, નિત નિત સુખ આણુંદા. ૧૩

—લિ. ૧૮૨૬ વૈ. માસે નૌતનપુરે રાજકોટ પૂજ્ય અ૦

—સં. ૧૮૧૪ વર્ષે જ્યેષ્ઠ માસે શુકલ પક્ષે પંચમી તિથૌ રવિ-
વારે ૧૩-૧૭ લીં. પ્ર. કા., વિદ્યા., માણેક.

—સરવ ગાથા પરદ ઢાલ ૨૯ દાન વિષયે. સં. ૧૮૨૫ ૫૧
માસે અષાઢ વિદિ અમાવસ વાર સુકરવાર, લિખી આગરદં મધ્યે. શ્રી
પૂજ્ય શ્રી. કુકીરચંદ્રજી શિષ્ય જસરામજી લિપીકૃત, ૨૭-૧૨ અનંત.

—પં. ગજકુશલ ગણિ પંકજમણુકર રસમાન ત્રિમારા સિ. પં.
 શુદ્ધિકુશલ લિખિત શ્રી સાતિપુર નગરે સંવત ૧૫(૧૭) ૧૬ વર્ષે મા-
 નસે કૃષ્ણપક્ષે અષ્ટમ્યાં તિથૌ શુક્રવાસરે છે. સં. ૧૫(૧૭) ૬૬
 વર્ષે શ્રાવણ માસ દન ૨ બીકાનયરે ચંદ્રમાસે રહ્યા. સંવત ૧૮૪૪ વર્ષે
 શ્રાવણ સુદ દન ૧૧ લઁ પનાસ જગ. રૂપકુશલ ચેત્રા રાજકુશલ લખી-
 કૃત આમે કાણ્યા મંચે લખી. ૭૬-૧૦ દા. ૪૩. નં. ૭૩ ચ. ૩.

૩૧૧ પદ્યચંદ્ર (૫૦ જિનસિંહસૂરિ તેના જિનરાજસૂરિ
 અને પદ્મકીર્તિ-પદ્મરંગ શિ૦)

૧૬૬) જંબુસ્વામી રાસ સં. ૧૭૧૪ ઠા. શુ. ૧૩ સરિસામાં.
 ખાદિ—

સારદ પય પ્રણમું સદા, કવિજન કેરી માત;	
મરુખ્યો પંકિત કરે, કાલિદાસ વિખ્યાત.	૧
શ્રી જિનકુશલ સરીંદ ગુર, સિમરો હો નિસદીસ;	
દુખદોહગ દૂરે હરે, પ્રણમતાં સુજગીસ.	૨
સિદ્ધારથ કુલ રવિ સમો, મહાવીર ભગવંત;	
ચરણ નમો નિત તેહના, પૂરિ મનની ખ્યાતિ.	૩
ગૌતમાદિ ગણધર નમું, લખાધિ તણો મંડાર;	
નામૈ નવનિધિ સંપન્ન, પરબવ સુખ અપાર.	૪
જલિ સદગુર હરપિ કરી, પ્રણમું ચરણ ચિતવાય;	
જાનાણુ તિમિર દૂરથ કરે, નાન લોચનની દાય.	૫
ગારડિ વિપધરનિ અહિ. તે તો મંત્ર પ્રભાવ;	
ગુર યાતના ગુણુ ગામ્યે, સુગુર તણે સુપસાય.	૬
ધ્યાનદિક પણુમી કરી, કહિસિ સીલ અધિકાર;	
બાવ દાન તપ મેં વડો, સીલ રતન સિરદાર.	૭

સહસ ચઉરાસી મુનિ ભણી, પડિલાખ્યાં ફલ થાય;

સુકલ કિસન વેપતાં, સો ફલ કહ્યો જિણુરાય.

કોડિ જન્મ વૈં કંચણ તણી, આઠ સુંદરિ નારિ;

જંબુ કુમર વે પરિહરી, સહો સીલ અધિકાર.

તેહ તણા ગુણ ગાવતાં, લહીયે પરમાણુંદ;

સાંભલતાં સુખ સંપન્ને, દિન દિન અધિક આણુંદ.

x

x

x

x

અંતે—

દાલ.

સીલ કહૈ જગિ હું વડો એ જાતિ;

જંબુ સ્વામિ તણા ગુણ ગાયા, આણી હરખ અપારોરે;

જંબુ નામ નવનિધિ મિલૈ, વલી લહીયે શિવ સુખસારોરે જંબુ.

x

x

x

x

પરિશિષ્ટ પર્વથી ઉધરિઉ, એહ સહુ અધિકારોરે;

કેવલજ્ઞાનીયઈ ભાષીયો, ઇહાં ફૂડ નહી લગારોરે.

સદ્વહિજો સૂઘધ મને, મત કરિજ્યો કોઈ સંદેહોરે;

સંદેહ કરસધ જે સહી, તે દુરગતિ લેહે નિસંદેહોરે.

સંવત સતરિસૈ ચોદાતરે, કાતી માંસ ઉદારોરે,

સુકલ પક્ષ તેરસિ દિને એ કીયો ચરિત સુવિચારોરે.

સરસા પાટણ પરગઠાં, તિહાં શ્રી આદિ જિણુદોરે;

તેહ તણે પરસાદથી, અંથ કીયો આણુદોરે.

શ્રી ખરતર ગછ રાજ્યો શ્રી જિણુસિંહ સુરદોરે;

ગછ ચોરાસી સેહરો દૂયા, જાણિ દિણુદોરે-

પાતસાહિ અમ્કખર રાજિતઇ, કાસમીર દેસ મઝારોરે;

અમારી પલાવી તિહાં કણુઇ, સર્વ જીવાં હિતકારોરે,

દેસ ચૌપડે રપી સમો, ચાંપસી સુત સિરદારોરે.

ચાંપલ દે ધન જનમિયો, પુરખ રતન ગણુધારોરે.

- તસુ પાટે સુરતર સમો. શ્રી જિજ્ઞુસાજ સુરીસોરે;
 સકલ પાટ પ્રમાકર દીપતો, જાણે વિસવાવીસીસોરે. ૧૧
- તસ લઘુ બંધવ દીપતો, પદમકીરતિ સુખકારોરે;
 તાસુ સીસ ગુણે નીલો, આગમના ભંડારોરે. ૧૨
- ચવદ વિદ્યા કરી શોભતા, મહિમા મેર સમાનોરે;
 પદમરંગ ગુર ચિરજયો, જાં લગિ ધ્રુ સસિમાનોરે. ૧૩
- પદમચંદ મુનિવર કહે, સંબંધ રસાસોરે,
 જે નરનારી સાંભલે; તિહાં ધર ધરિ મંગલ માસોરે, ૧૪
- વર્તમાન ગણ રાજ્યો, શ્રી જિજ્ઞુચંદ સરિદોરે;
 કીરતિ મહીયલ વિસ્તરી, પ્રણમે નરના વૃદોરે. ૧૫
- તેહ તણે વારે કરી, ચોપઈ મોહનવેલોરે;
 ચતુર મનમોહણ બણી, કીધી મનની કેસોરે. ૧૬
- બણતાં ગુણતાં એકને, લક્ષ્યે લીલ વિલાસોરે;
 સાંભલતાં સિદ્ધિ રિદ્ધિ હવધ, સદૃશ હોવે મન આસોરે. ૧૭
- નરનારી ભાવે કરી, જે પ્રણમે નિસદીસોરે,
 ધણિ ભવ જસ શોભા લહે, વલિ પ્રભવે સુખજગીસોરે. ૧૮
- ખૂડે સાહનઘ આગ્રહ કરી, ચરિત કીયો સુખદાધરે;
 સુણતાં ને વલિ વચનાં રિદ્ધિ વૃદ્ધિ બહુ થાધરે. ૧૯
- ચરમ દેવલી એ યયો, જાણે સહુ સંસારોરે;
 પદમચંદ મુનિવર કહે, સયલ સંધ સુખકારોરે, ૨૦

—સર્વ અંયાચંચ ૧૫૧૧ સં. ૧૮૧૭ વર્ષે ફાગણ વદી ચોદસી
 મંત્ર વાસિરે. કમ્પોઝ યાનકે લિં ઘનીરાયજી અણુગાર શ્રી પૂજ્યજી
 રામરાયજી પ્રણા અર્ચ-૩૭-૧૮ નં.

—સં. ૧૮૭૯ મીની બાદરવા સુદ ૧૫ ત્રિપુ સેર નાગોર મધ્યે
 ૩૭-૧૬ નાનચંદ્રજી ભં. મુબઈ.

૩૧૨ પદ્મવિજય ૨ (ત૦ શુભવિજય શિ૦)

૨૪ જિનનું સ્તવન. ૨૫

શ્રી વિજયાણુંદ સૂરિ ગણધર શુભવિજય બુધરાય;
તસ પદ પદ્મ નિજ શિરેધરી, જિનપદ પદ્મ ગુણ ગાય.

—ધતિ યોવીસ જિન સ્તવન૦

સં. ૧૭૪૯ વર્ષે શાકે ૧૬૧૪ પ્રવજમાને શ્રી રાજગર મધ્યે
લિખિતં. —પ્ર. કા.

(૬૬૭) શીલપ્રકાશ રાસ સં. ૧૭૧૫ ખં. ૧

૩૧૩ કેસરકુશલ.

(૬૬૮) જગડુ પ્રખંધ રાસ સં. ૧૭૧૬

૩૧૩ અ દેવવિજય (ત. વિજયપ્રભસૂરિ શિ.)

(૬૬૮અ) સત્તરસો જિનનામ સ્ત. સં. ૧૭૧૬ મહા શુદ્ધ ૧૦
આદિ—

કાસમેરી મુખમંડણી, પ્રણમું તોરા પાય,
સૂગર તણે પસાઉલિં, ગાર્યુંજી જિનવર રાય.
સિત્તરસો જીનવર તણા, નામ કહું નીરધાર,
સંખેપિનઈ ગાયતાં, જિમ થાયઈ જયકાર.

x x x x

અતે—

સંવત સત્તર સોલોતરે, માહ સુદિ દશમી સાર,
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સેવતાં, મેં પાંખોરે શાંતિ સુખકાર
ધમિ બોલેરે દેવવિજય જયકારકેં

પર

૩૫૩ આ. ક. ૩.

૩૧૪ વિધાર્થિ (ત. વિજયપ્રભસૂરિ-સહજકુશલ-સંકલચંદ
અને લક્ષ્મીર્થિ-વિજયકુશલ-ઉદયર્થિશિ.

(૬૬૯) ચંદ્રરાજ રાસ સં. ૧૭૧૧ થી ૧૭૧૭ કા. શુ. ૧૩ ગુર
શિરોહીમાં પૂર્ણ કર્યો.

આદિ—

શ્રી જિનનાયક સમરીઈ ઝડપમદેવ અરિહંત
વંછિત પૂરણ સુરતર ભવમંજન ભગવંત ૧
શિવ સુખદાઈક સેવીછ શાંતિનાય જિનચંદ
ચાલવ વંશ નભોમણિ નમીઈ નેમી જિણુચંદ ૨
પૂરીસાદાંણિ પરગણે શ્રી વરકણો પાસ,
નામ જપંતાં જેહનો સદ્ગત કલે સર્વી આશ. ૩
શ્રી શંખેસર પાસજી મોટા મહિમા જાસ
ચિંતાગણિ ચિંતા હરિ આપઈ લીલ વિલાસ. ૪
વર્દમાન જિન વાંદિછ વંછીત સૂખ દાતાર;
જશ પદ પંકજ નિત નમીઈ ઈન્દ્રચંદ્ર સુવિચાર. ૫
તાસ શીશ મહુલખિનિધિ ગણધર પૌતમ સ્વામિ
એવ્યો સુરતદુ સારિખો, ગુણ ગિરઓ અભિરામ. ૬
સરસતી પાપ પસાડલે વાધઈ બુદ્ધિપ્રકાશ
કવિત કલે કવિજન બલા નવરસ વચન વિલાસ. ૭
જન ગણધર શ્રુતદેવતા સદગુર ચરણ પસાઇ
રાસ રમ્યો નૃપ ચંદ્રના, સાંભળતાં સુખ યાઇ ૮
શીલ શીલ સહુકો કહિ શીલવૈનારયો શીલ
શીલવંત જે જગ હોવે, તે પામિ શિવલીલ. ૯
શીલ પ્રભાવિ ચંદ નૃપ, જગ પામ્યો જયકાર
ક્રમ જાણીનછ ભવિક જન, પાલો શીલ ઉદાર. ૧૦
કવણ ચંદ તે કેહાં યયો પ્રગટ તાંમ પ્રમંથ
સાંભલજો સજન સકલ સરસ એહ સંગથ. ૧૧

x

x

x

x

સંવત સતર ઇચ્છારોતરો, લિન્નમાલ સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી સપ્તકળા મણિ પાસ મનમોહન પૂરે સવી આશ. ૨
 તે શ્રી પાસ પસાઈ કરી, રચ્યો ચંદ ભૂપતો ચરી,
 કાતિક શુદ્ધિ પાંચમ દિન સાર, મહિલે ખડે ઢાલ રસાલ. ૨૭
 પ્રથમ ખંડ-પૂરો થયો, વસુધા ચંદ નરેશ પૂજ્યો
 વિદ્યારચિ કવિ રંગઈ કહે, શીલે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ લહે. ૨૮

—ચંદચરિત્ર આભાપુરી વર્ણન. વીરમતી ગુણાવલી મંત્રકરણ ચંદ
 શ્રવણ વિમલપૂર્ણા ગમનં કનકરથ મિલન તદ પ્રવૃત્તિ શ્રવણ વર્ણનો પ્રથમ
 ખંડ સંપૂર્ણ અસ્મિન્ ખડે ઢાલ ૧૧ સર્વ મિલને ગાથા ૩૦૯ રૂપ ૧૧.

સંવત સતર ઇચ્છારોતરઈ લીનમાલ સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી પાસ તણઈ સુપસાઈ, ખીજે ખંડ રચ્યો સુખદાઈ
 શ્રાવણ શુદ્ધિ પાંચમ દિન સાર, રાજ ચંદ્રશીલ અધિકાર
 વિદ્યારચિ કવીયણ ઇમ કહિં, સાંભલતાં સુખ સંપતિ લહઈ
 તપ ગણ ગોવિંદ કુલ શણુગાર, પ્રાજ્ઞોદયે રચી બુધિ નિધાન
 તસ સેવક વિદ્યારચિ ભણે, શીલવંતનીઈ જાઉં ભામણઈ.

—સર્વ ગાથા ૫૪૭ ચંદચરિત્રે કનકરથ ફૂલદેવ્યા વર પ્રધાન સૂતે
 તપ્તિ સ્વરૂપકથન, તદ્દયાહ સ્થાપન, સકલ સામગ્રી કરણ ચંદ્રાગમન,
 પ્રેમલા લઈ પાણી યહણ કરણ શમશ્યાસાપન વ્યાધુટયાભાપૂર્ણા ગમન,
 નિશિસ્વરૂપ પૃથન, સ્વમાત્રા કુકુંટ વિષ્ણાદન, રાણી ગુણાવલી તત્ત્વાદનાદિ
 પૂર્વક વર્ણનો નામ દ્વિતીયખંડ સંપૂર્ણ. અસ્મિન્ ખડે રૂપ ૧૫ ખંડ ૨

સંવત સતરે સિતરોતરે શીરોહી સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી ઋષભદેવ સુપસાઈ, ત્રીજે ખંડ રચ્યો સુખદાઈ
 તપગણનાઈક તેજદિણુંદ, જઈકારી વિજઈપ્રભ સૂરીંદ
 તસ ગણ કોવિદ કરિ ફૂલસિંહ, શ્રી ઉદયે રચી વાદી શિરલીહ.
 તાસ શીશ સમતા રસપૂર વિચુધ હરપરચી પુન્યપંડૂર
 તાસ સેવક વિદ્યારચિ કહઈ, શીલઈ ઋદ્ધિવૃદ્ધિ સુખ લહઈ

—ચંદ ચરિત્રે પ્રેમલાલથી : શીલાધિકારે સંકલ્પાત્મા સ્વરૂપ કથન,
મિત્રશીલરક્ષણ, અભિગ્રહકરણ. ચાસનદેવી વરપ્રદાન પૂર્વક વર્ણનો નામ
તૃતીય ખંડ. અસ્મિન્ ખંડે દાસ ૭ અંથાઅંથ સર્વ મિત્રને ગાથા
૧૫૧ રૂપ ૭.

x x x x
ચાવો એ અધિકાર અનિમિત્તવર્ત્યચરિતર્થ વસુધાનરંદ ચંદ નયોએ
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીય ચરણ પ્રસાદથી ચલિયો ખંડ પૂરો થયો એ.

ચલિપદ—ત્રીમ ખંડ માફક

—ચંદચરિત્રે મંત્રીપ્રચ્છન, વીરમતિ સ્વરૂપગાપન, રાત્રી ગુણાવલી
કુર્કુટ વ્યરતિકરકવન હેમરથાગ ૨ મન સુમતિ યુદ્ધકરણ, યરયવરણ,
વીરમતિ સમય રાજપાલન, નટાગમન, નાટિક કરણ, કુર્કુટદાન પ્રદાન,
ઉપમાના કોમ કરણ, ગુણાવલી કુર્કુટાર્પણ, મંત્રી શિક્ષાપ્રદાન, સાચે
સામંત સૈન્ય મોચન, શિક્ષાદિકરણ પૂર્વક વર્ણનો નામ ચતુર્થખંડ અસ્મિ-
ન્ખંડે દાસ ૧૬ મી સર્વશઃ અંથાઅંથ ૪૧૨ રૂપભાવ ૧૭

x x x x
ત્રીમ ખંડની લગભગ સમાપ્ત. અત્ર ટવિતા છે.

—ચંદચરિત્રે નિજપુરીતો નિર્ગમન, બંગાલદેશ, સિંહલદ્વીપ, તતઃ
પોતન પુરાગમન, લીલાધર ગુલક લીલાવતી સંબંધ કથન, સ્વક્રીય સ્વ-
રૂપ પ્રકટી કરણ, અતુકમેણ વિમલપુષ્પાં ગમન તદ્વર્ણન વર્ણનો નામ
પંચમ ખંડ સંપૂર્ણ. ૧૧ દાસ અંથાઅંથ ૨૬૫

x x x x
અત્રે— દાસ ૩૧ પંચાસી

કલ્પપરિ ચંદનણા ગુણ ગાથા, લાભ અનંતા પાપારે
ધનિધનિ નગ માંદિ એ ઋષિરાયા, પ્રયુમે સુરનર પાપારે છયુ. ૨૮૩૪
ભવિન્નન ભાવ ધરી ને નિસુષૈ, ચંદચરિત્ર સુચંગરે
ઋદ્ધિ શદ્ધિ સુપ સંપદ પામે, દિનદિન અતિ હૃદયંગરે.

- જુગપ્રધાન શ્રી હીરવિજય ગુરુ, સોડમ સમ અવતારરે,
પાતિસાહ અકબર પ્રતિબોધક, જિનસાસણુ સિણુગારરે. ૩૬
- તાસ પટોધર.....સુરીસરે
શુદ્ધ પ્રશ્નક એક પરમ ગુરુ ગુણુનિધિ ગચ્છાધીસરે. ૩૭
- પદ્મપ્રભાવક ગચ્છ ધુરંધર, શ્રી વિજય (દિવ) ગણુધારરે,
નામ જપંતાં નવનિધિ લહીએ, ઉપસમ રસ ખંડારરે. ૩૮
- તાસ પટોધર પંચિત સુહંકર, ઉદયો અવિચલ ભણુરે;
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિ પુરંદર, સુંદર ગુણુ મણિ ખાંણુરે. ૩૯
- તસગણ પંડિત વડવયરાગી, સવેગી ગુણુ ભરીયોરે;
શ્રી ગુરુ સહજકુશલ સુખદાયક, ઉપશમ રસનો દરિયોરે, ૪૦
- સાષા પંચ તિહાંથી પ્રગટી, કુશલ રૂચિ ચંદ્રસારરે;
વર્દન ધર્મ ધર્મના ધોરી, સહજ ગુણુ સિરદારરે. ૪૧
- પ્રથમ શિષ્ય શ્રી સહજકુશલના, સકલચંદ ઉવઝાયરે;
બીજાં શ્રી લક્ષ્મી રૂચિ પંડિત નામે નવનિધિ થાયરે, ૪૨
- તાસ સીસ શુધ સંયમધારી, શ્રી વિજયકુશલ બુધધર્શરે,
ક્રિયાવંત પંડિત કુલદોષક, તસ સીસ લઘુ સીસરે. ૪૩
- તસ પદ પંકજ ભ્રમર બિરાજે, શ્રી ઉદયરૂચિ કવિરાયરે.
કુમતિ માતંગજ કુંભ નિવારણુ, કંઠીરવ કહેવાયરે. ૪૪
- તારા સીસ સંવેગ મહોદધિ શ્રી હર્ષરૂચિ બુધ કહીયૈરે;
ઉપગારીશ્રી ગુરુ મુજ મિલીયા, દરશણુથી સુખ લહીયૈરે. ૪૫
- વિષ્ણુ શિરોમણિ મુગટ નગીનો, શ્રી વિદ્યારૂચિ તેસુ સીસરે;
ગુણુમણિ મંડિત પૂરો પંડિત, સુખદાયક સુજગીસરે. ૪૬
- તસ લઘુ બંધવ વિષ્ણુ લખધિરૂચિ રચ્યો ચંદ્રવપ રાસરે;
ઓછો અધિકો ને કલો હુધ, મિચ્છામિદુક તાસરે. ૪૭
- મુનિસુવ્રત જિન ચારિત્ર થકીએ, સહજ સંબંધ વખાણુયોરે;
ચરિત્ર પ્રભાવક માંહીએ પિણુ, પ્રગટપણુ મેં જાણુયોરે. ૪૮
- સર્વગાથા. ૬૫૫.

દ્વિ.

સંવત સતર સતરોતરે કાર્તિક માસ ઉદાર
સુદિ તેરસ દિન નિરમલો, બલવત્તર ગુરવાર. ૪૯
શ્રી જિજ્ઞાસુ પાસ પસાઉલે, એહ રમ્યો મૈ રાસ,
સુકવિ લલિતરથિ ધમ ભણે, સદ્ગત દ્વિ સવિ આસ. ૫૦

દાસ ૩૨ રાગ સોરઠ જતનીની દેશી.

સવિ આસ દ્વિ મન કેરી, જિન મૂરતિ દેખી કેરી
ઈમ ચંદ તણા ગુણુ ગાયા, લાભ અનંતા પાયા, ૫૧
ધન ધન શ્રી ચંદ મુણીચંદ, કેવલધર એહ દિણુદ
જય જગમાં પ્રતાપ, કીરતિ કમલા બહુ વ્યાપ. ૫૨
જપતા જય થાઈ સદાઈ, એ મુનિ નમીયે સુપદાઈ,
કહે વિધારથિ કવિ મન રંગે, ઉત્તર આણી બહુ રંગે ૫૩
તપ ગણ નાયક ગણપતિ રાજે, જોડની મહિમા જગ ગાજે,
શ્રી વિજયપ્રભુ સુરીસ ધીર, બડ બપતાવર બડવીર. ૫૪
તે સદગુરુને આદેસે, સીરોહી રહ્યા યૌભારો,
તહાં સખલી સાતા પામી, શ્રી સંધ સદ્ દિતકામી, ૫૫
તિહાં ચંદ તણા અધિકાર, રમ્યો મન ધર હર્ષ અપાર,
ભાવે નિસુણા ભવિ જોડ, વંછિત ફલ પાવે નેડ. ૫૬

x x x x

એ મુણુતાં સુખની કોડિ, કહે વિધારથિ કરનેડી

x x x x

—ઈનિ શ્રી ચંદ ચરિત્રે શીશાધિકારે શ્રી શેત્રુંજય ગમન તત્ર
સ્વકીય રૂપ પ્રકટી કરણુ ૨ અનુક્રમે ત્રતચક્રણુ કેવલોત્પત્તિ પ્રાપ્તિનામ
પદ્મંડ સંપૂર્ણ પદ્મંડ મિત્રને સર્વસંખ્યા શાસ્ત્ર સંખ્યા અથોત્રય દોઢ
દભર નૈ પાંચમે ધર્મિ સં. ૧૮૩૫ દા. વડ ૨. બૃહસ્પતિ વાર.

પા. ૪, રત્ન. અમ. ગુ. વિ.

—અસ્મિન ખડે દાલ ૩૨ સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ ૫૬૮ પદ્મખંડ મિત્રને
 સર્વગાથા ૨૫૦૫ સર્વ દાલ ૧૦૩ સર્વ શ્લોક સંખ્યા ૩૦૫૫ છઠ્ઠી સં.
 ૧૭૯૯ વર્ષે જોષ્ટ શુદ્ધિ પૂર્ણિમા ચંદ્રવાસરે શ્રી ઉમયાપૂરે લિં સકલ
 પંડિત શ્રી હેમરત્નજી શિં તિલક રત્નજી શિં વિનયરત્નેન. શ્રી પદ્મા-
 વતિ સત્ય છઠ, ૮૫-૧૩ ગારિયાધર.

ઉપરની ૫૪ મી કડી પછી ખીજી પ્રતમાં નીચે પ્રમાણે છે:-

સીરોહી નગરીહી નગરી સારી, જિહા ચતુર વસે નરનારી,
 ધરમી જન ધનદ, સમાન, દતાર દીનૈ બહુમાન. ૨૩૫૪

સખ્યો તપગચ્છ, પ્રતપૈ તપ તેજ સદાય,
 નહી કુડ કદાચદકારો, જાણે ક્રી યોથો આરો. ૨૩૫૫

તપગજ સામયી સોહૈ, દેખી સુરનર મન મોહૈ,
 સાંભલતાં જોહવી આગૈ, તે નયણે દીઠાં ભાગૈ. ૨૩૫૬

જિનહર સંખ્યા ધગ્યાર, સુંદર સોભા શ્રીકાર,
 સીરોહી સુખનો વાસો, આદીસર પૂરૈ આસો. ૨૩૫૭

જીરાહલો જિન જયકારી, ભલૈ ભાવ નમૈ નરનારી,
 તે ખાસ તણે સુપસાધ, વલિ નિજ ગુરુનૈ સુપસાધ. ૨૩૫૮

નૃપ ગ્રંદ તણો અધિકાર, રચ્યો મન હર્ષ ધરી અપાર,
 ભાવૈ નિસુણોં ભવિ જોહ, વંછિત ફલ પામૈં તેહ. ૨૩૫૯

એ સુણતાં સુષની કોડી, કહૈ વિધારિય કરજોડી.
 મોટો શ્રી ગ્રંદ મુનિસ, તસ નામ જપું નિસહિન ૨૩૬૦

એ મુનિવર જગિ ધનિ ધનન, શ્રી સંઘ પ્રતૈ સુપ્રસન્ન. ૨૩૬૧

—સંવત્ ૧૭૮૫ વર્ષે શાકે ૧૬૫૦ પ્રવર્તમાને માસોત્તમમાસે,
 કાતી માસે કૃષ્ણપક્ષે તિથૌ ૧૧ વાર શુક્ર લિપીકૃત્વા શ્રી પૂજ્યજી શ્રી
 ૧૦૮ શ્રી રત્નસાગર સૂરીદ્રજી તત્ શિષ્યચરણ તુલ્ય ઋષ. કેસર ઋષ
 શ્રી ભામાજી આત્મા અર્થે લિપીકૃત્વા કપાસણ નગર મધ્યે સંપૂર્ણ સમાપ્ત.

૩૧૫ જયરંગ (જેતસી)—ખ. જિનચંદ્રસૂરિ—નંચરંગ—વિમલ
(વિનય—ધર્મ—મંદિર—પુણ્યકલશાગિ)

(૬૭૦) અમરસેન વયરસેન ચોપઈ સં. ૧૭૦૦ દીવાલી જેસલમેરમાં.

આદિ—

જિનમુખ કમલ વિજ્ઞાસિની, સમઈ સરસતિ માય;

અમર વયર ચરિત કહું, દાન પૂજ દીપાય. ૧

અતે—

સંવત સતરઘ દેવાલી દિનધરે, જેસલમીર મઝાર;

શ્રી જિનરત્ન સૂરિ વિજય રાજધરે, શ્રી સંધ જપકાર. ૭

ગુર શ્રી પુણ્યકલશ સુપસાહિતધરે, સંબંધ રમ્યક એ મુચંગ;

અધિકઈ ઉચ્છઈ મિચ્છામિ દુષ્ટકુરે, જંપઈ જયરંગ મુરંગ. ૮

આજ ઉચ્છવ રંગ વધામણારે, ટલીયા દુખ દોહામ;

સુણતાં ભણતાં સરસ સંબંધ ભક્તધરે, અવિચલ સુપ સોહામ. ૯

—છતિ શ્રી અમરસેન વયરસેન ચતુષદિકા સંપૂર્ણા:

૧૧-૧૫ ખી. ડી. ૨૬૬ રો. એ. સો. મુંબઈ નં. ૧૮૬૩.

(૬૭૧)+ ક્યવત્રા શાહનો રાસ—સં. ૧૭૨૧ વિકાનેરમાં.

આદિ—

દહા.

સ્વસ્તિ શ્રી મુખસંપદા, દાયક અરિહંત દેવ,

સેવ કઈ સુધે મને, નામ જપું નિતમેવ. ૧

સમઈ સરસતિ સ્વામિની, પ્રણમું સદ્યુર પાય.

કેવન્ના ચોપઈ કહું, દાનો ધર્મ દીપાય. ૨

પ્રથમ વડી દૂર મંડીઈ, શ્રી ગૌતમ સ્વામિની લખિધ,

સુરગુર અભેંકુમારણ, મંત્રીધરની બુદ્ધિ. ૩

અખંડ અખુટ બંડાર સવ, શાલિભદ્રની રિદ્ધ,

કેવન્ના સોભાગ તિમ, નામ લિયાં રિધ સિદ્ધ. ૪

‘વારે’ શ્રી મહાવીરને, શ્રી શ્રેષ્ઠિ કરે’ રાજ,
ભોગી ગમર એ નર વડ્યા, સાચા આનંદમજાન.

૧૫

અતે—

સાંત્ર મુલ્ ગાતાં હો નીચે કલસ્યે’ ત્રીસમી કાલ રસાલ
એ કર જોડી હો જગરંગ ઈશ કરે. કંઈ વંદના નિદ્રાલ. ૧૧
ચારિત્ર પામે હો સુખે સિદ્ધ કરે.

રાગ ધન્યાનિરિ કાલ ૩૧

સાંતિ નિત્ય બામજો જાઉં—એ દેસી.

ધન ધન સાંત્ર નરું કરજોડી, નિશુ માયા મમતા છોડી.	એ. ૧ ધ.
તપ જપ કરી ક્રયા સોસી, હોંસી સિદ્ધ પામે.	એ. ૨ ધ.
મોટા મુનિવર શ્રી ક્યવન્નો, ધન ધન મોવનવન્નો.	એ. ૩ ધ.
ઘણા વરસ ઈમ મંજમ પાત્રી, દૂપણ સધલું ટાલી.	એ. ૪ ધ.
અતિચાર આલોવધ નંદી, વીર નિજોસર વંદી.	એ. ૫ ધ.
અલ્પ આહો ખાશી નાણી, લીચે આગુસણ ભાવ આણી.	એ. ૬ ધ.
ચોરાસી લખ જીવ ખમાવી, ચિહું ચરણે ચિત્ત લાવી.	એ. ૭ ધ.
સુરગતિ સામા જોડયા હાથા, કુણુ લેં નરકસૂં બાથા.	એ. ૮
પંડિત મરણે કારજ કીધો, આલ્યો પરમદંસ સીધો.	એ. ૯
ભાગા બહુ ભવભવના ફેરા, દીયા સરવારયે ફેરા.	એ. ૧૦
તેત્રીસ સાગર આહ ભોગવવસ્યે, સરવારથી ચવસ્યે.	એ. ૧૧
મહાવિદેહે નરભવ લહિસ્યે, આહ કરમ તીહાં દહસ્યે.	એ. ૧૨
કેવલ પામી પાર ઉતરસ્યે, અવિચલ સિવ સુખ વરસ્યે.	એ. ૧૩
ધન ધન ક્યવન્ને કરી કરણી, સુણતાં હુવે પુન્ય ભરણી.	એ. ૧૪
ભોગી ભોગી હૂઆ નર જાઝા, પિણુ એ સહુ સિરરાજ.	એ. ૧૫
ઉત્તમ સાધુતણા ગુણુ ગાયા, અનંત લાભ સુખ પાયા.	એ. ૧૭
દાન તણા કૂલ પરતખ દેખી, દો દાન સુવિશેષી.	એ. ૧૭
ઉપરી સુધી ભાવના ભાવો, જ્યૂં મનવંછિત પાવો.	એ. ૧૮

કવિયશુ વચને રચના કીધી, સરસ ચોપઈ એ સીધી. ખે. ૧૯
 મિચ્છા દુક્કડ અધિકે ઉછઈ, મેં દીધો શુભ સોચે. ખે. ૨૦
 ૧૭૨૧ સંવત સતરસેં એકત્રીસેં, વીકાનેર સુજગીસેં ખે. ૨૧ ધ.
 બાદીસર મૂલ નાયક સોહેં, નરનારી મન મોહેં. ખે. ૨૨ ધ.
 એ સંબંધી રચ્યો દિતકાજે, જિણુચંદ્રસૂરિરાજે. ખે. ૨૩ ધ.
 મણુતાં શુણુતાં બદ્ધ સુખદાઈ, સંણુચ્યો ચિત લગાઈ. ખે. ૨૪ ધ.
 જિણુચંદ (ભદ્ર) સૂરી સુખદાઈ, સુરતરૂ સાખે અવાઈ. ખે. ૨૫ ધ.
 રાયક શ્રી જયરંગ વિખ્યાતા, વડવડા જસ અવદાતા. ખ. ૨૬ ધ.
 વિમલવિનય તસુ સીસ વિરાજે, રાયક અધિક દિવાજે. ખે. ૨૭ ધ.
 રાયક શ્રી ધર્મમંદિર વયરાગી, તાસ સીસ વડભાગી. ખે. ૨૮ ધ.
 મહોપાધ્યાય પદવી સોહેં, સંઘતણા મનમોહે. ખે. ૨૯ ધ.
 સુગુર પુન્યકલસ સુખનામેં, જાણીતા ઠાંમકાંમે. ખે. ૩૦ ધ.
 તાસ સીસ ધમ જયરંગ બોલે, નહિ કો દાનને તોલે. ખે. ૩૧ ધ.
 દાન તણા ફલ દીસેં આવા, દિન દિન અધિક દાવે. ખે. ૩૨ ધ.
 સરસ દાસ ન કાઈ પડતી, ત્રાસ ઉપર ધક ચઢતી. ખે. ૩૩ ધ.
 પૂરણુ સુણુતાં હીયડો વિકસે, ધરમરો મન ઉદાસિ. ખે. ૩૪ ધ.

ઇતિ શ્રી દાનાધિકારે ક્યવન્ના શેઠ ચોપઈ સંપૂર્ણ સંવત્
 ૧૮૩૦ વર્ષે કાતિક-સુદિ ૭ શુક્રે લિપિકૃત. (દે. લા.) ચં.

—પં. શ્રી રાજકુશલગણિ શિ. પં. પ્રધાન હીરકુશલ ગણિ ત.
 બ્રા. શ્રી મેરકુશલગણિ લિપિકૃત વેલાફલ બંદિરે સં. ૧૭૭૭ વર્ષે મહા
 સુદી ૫ શનૌ. પ્ર. કા.

—સં. ૧૮૭૯ ના વર્ષે શાકે ૧૭૪૪ પ્રવર્તમાને પ્રથમ આસો
 સુદ ૧૧ વાર ગુરો શ્રી આણંદપુર. ૨૨-૧૬ આ. ક.; ગાથા ૬૦૦
 લી.; ૨૪-૧૪ ગાં.

—સં. ૧૮૨૫ (૨?) વર્ષ આસો માસે દસમ ઉતરાત આ
 સુકરવારા હાર સાણમ (મો) ને લખતેના નગાણ કીસીખણી તાત,
 વખતાણ. ૨૩-૧૫ અનંત.

—સંવત ૧૮૩૦ મિતી જ્યેષ્ઠ વદી ૯ મી વાર શણિયર થાવર લિખતં આગરા મધ્યે. ૧૩-૧૮ અનંત.

—સંવત ૧૮૩૪ માધ વદ પ્રતિપદા જોમ અમરવિજયેન લિ. (પ્ર. કા.)

પ્ર૦ સવાઇચંદ રાયચંદ અમદાવાદ; ભીમશી માણેક મુંબઈ, દશ શ્રાવ્લ ગીતો—

આદિ—

પ્રથમ શ્રાવક ગીત. દાલ ખંભાતી.

વાણિયગામિ ગાથાપતીરે, આણુંદ...સોહરે;

સિવનંદા તસ ભારજરે, સગુણ સતી મન મોહોરે.

ધન ધનશ્રી મહાવીરજી પૂજા પધારિયાજી.

ધન ધન આણુંદ શ્રાવક કાજ સુધારિયાજી,

x

x

x

x

અંતે—

ધન ધન શ્રાવક શ્રાવિકા, ઈમ પાલૈ હો પાલૈ વ્રતની આખડીજી,

ભાવન તેહની ભાવતાં, મન રીઝે હો રિઝે જીવ ધડી ધડીજી. ૬

વીર શ્રાવક ગુણ ગાધયા, લાલ માંગુ હો માંગુ સમકિત ઉલસીજી;

પુણ્યકલસ સુપસાઉ લૈ, ઈમ જોલૈ હો જોલૈ રંગ ભરિ જયતસીજી. ૭

—છતિશ્રી દસ શ્રાવક ગીતાનિ સમાપ્તાનિ. સંવત ૧૭૮૨ વર્ષે મિતી ભાદ્રવા વદિ ૬ દિને પં. લાષણુસી લિખતં બાધ કેસર વાચનાર્થ.

શ્રીરસ્તુ. ૮-૧૧ બાલચંદ્રયતિ ખાનગામ.

દશૈકાલિક સર્વ અધ્યયન ગીત.

આદિ—

દાલ દીવાલી દિન આવિયો એહની.

ધરમ મંગલ મહિમાનિલો, ધરમ સમેાં નહિ કોય;

ધરમઈ સૂધધ દેવતા, ધરમે શિવ સુખ હોય.

જીવ દયા નિત પાલિયે, સંજ્ઞ સતર પ્રકાર;

બારે બેદે તપ તપે, ધરમ તણો એ સાર.

૨ ધ.

જિમ તરવરનેં ફૂલડે, ભમરો રસ લે જાય;

તિમ સતોષે આતમા, જિમ ફૂલ પીડ ન થાય.

૩ ધ.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી સિજ્ઞાંભવ ગણધર એ રચ્યોજી, દશવીકાલક સૂત્ર;

સપર આચાર પ્રર્યો સાધનઉજી, મનક તાર્યો નિજ પૂત્ર. ૭ અં.

સંવત સતર સતોતરમેં સમૈજી, વીકાનેર મજાર;

પાઠક પુન્યકલસ સિખ્ય જૈતસીજી, ગીત રચ્યા મુખકાર. ૮ અં.

—ધૃતિ દશ વૈકાલિક દસમા અધ્યયન ગીત.

દશવૈકાલિક ચૂલિકા ગીત.

આદિ—

દાસ ધન્યાસિરી.

દશ વીકાલક સૂત્ર સુહામણોરે રચ્યો સજ્ઞાંભવિ સાંભિ,

અતે—

નવ નવ મંગલ પુન્યકલસ સદાજી, જયતસી જય જય રંગ. ૭૬

ઉપરનાં બને સાચેની પ્રત. ૪-૧૩ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામ.

૩૧૬ રાજસાર (ખ૦ ધર્મનિધાન-ધર્મકીર્તિ-વિદ્યાસાર શિ૦)

(૬૭૨) કુલધ્વજ કુમાર રાસ. સં. ૧૭૦૪ આશો શુ. ૧૫ રવિ.

આદિ—

પારસનાય પ્રગટ પ્રભુ, અલવેસર આધાર;

ગોડીપુરમે ગાજતો, જપતાં હુવે જયકાર.

૧

શારદ વલિ સમરી કરી, જોતિ રૂપ જાગમાહિ;

કવિવશ્ય કઈ મુખ્ય સિદ્ધિ કરી, પશુમિપ પરમ ઉજાહ.

૨

સદ્ગુરુને સમર્પે સદા, નિરમલ જ્ઞાન દાતાર;	
અક્ષર અક્ષર લેખજે, તે તો તમુ ઉપગાર.	૩
શીલ વડો સંસારમાં, સીલે સહુ હુવે મુખ;	
સીંઝે નારદ સીલથી, અવિહડ આગે મુખ.	૪
સીલે લીલા સંપતિ, સીતા મુંદરી જોષ;	
સીલે સંકટ સવિ ટલે, પાવક પાણી હોષ.	૫
સીલે સંપતિ સંપજે, ભલા લહે મુખ ભોગ;	
કુમર કુલધ્વજ જિમ લલા, સીલ તણે સંયોગ.	૬
તેહ તણો સંબંધ સહસ, સંભલિજ્યો સહુ કોષ;	
નિસતારો હુવે નામથી, લહીયે સંપતિ લોષ.	૭

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૭ મી રાગ ધન્યાસરી.

ધન ધન એહવા સાધુને ધ્યાયેરે ધર્મતણા આધાર;	
ધર્મવંતના નામે ધન નિલે, વલિ ગહગટ ધરિખાર.	૧ ધ.
સકલ જીભ મુઝ આજ એ સંપતીજી વાડ વચન વિજ્ઞાન;	
ગર્યાંના ગુણુગણુ એ ગાવતાંજી, જીવત જનમ પ્રમાણુ.	૨ ધ.
ગર્યાંના ગુણુ કુણુ ગાવી સકે રે, પિણુ શાસ્ત્રતણે અનુસાર;	
મેં માહરી મતિ સાડ કરીરે, વચન રચ્યા વિચાર.	૩ ધ.
સંવત સાગર નલમુનિ શશિસમે, ૧૭૦૪ એહ કીયો અધિકાર;	
આસૂ પૂનિમ આદિત વાસરે રે, સુણતાં એ સુખકાર.	૪
હાજી ખાના ડરા હરખસું રે, ચઉપી કીધી વાહ;	
રાજસાર મુનિ રંગમ કરી રે, અધિકે મન ઉચ્છાહ.	૫
શ્રી ખરતર ગજ સોભાનિલોરે, ભટારક વડભાગ;	
શ્રી જિનચંદ સૂરિ સદા જ્યોજી, જુગવર જગિ સૌભાગ.	૬
શિષ્ય તાસુ સારાહીયેરે, ધર્મનિધાન ઉવજાગ;	
ગુણુ વિદ્યા કરિ સહુ ગૌતમ કહે રે, પંડિત સેવે પાય.	૭

તામુ શિષ્ય વસિ તેહવારે, વાયક વિદ્યા ભણ;	
ધરમકીરતિ ધર્મે ક્ષરી રે, વિવિધ વિચાર પ્રધાન.	૮
તામુ શિષ્ય તે ગુરુ માદરારે, વાયક વિદ્યાસાર;	
ધર્મ સોમ બહુ શ્રુત ધર રે, જયવંતા જયકાર.	૯
સાનિધિ ગુરુ સરસતિ તણેછ, સંબંધ કીયો રસાત્ર;	
રાજસાર રંગે ક્ષેત્ર,.....માત્ર.	૧૦
વર્તમાન જિનરતન ગુરીસર રે, રાજે ધરિ મન રંગ;	
ચક્રી કી એ મેલિ સુખસુરે, સુખનાં હુવે શુભ સંગ.	૧૧

—સર્વગાથા ૨૫૩ અંથાગ્ર ૪૧૭. સર્વ દાત્ર ૧૭. સિખિતા
રાજમાનડે રાવં. ૧૦-૧૫ ગોના. આ પ્રત કવિના સમયનીજ જણાય છે.

૧૭ મેરુલાલ=માહાવણ [આં. કલ્યાણસાગરસૂરિ-વિનય-
લાભે શિં]

(૬૭૩) અંદોલેખા સતી રાસ. સં. ૧૭૦૫ માગધર વદ ૮ ગુર.
આદિ—

દ્વદા પવનમનિ.

મહાધ મજા મટ મદ તરખ. નમ સમ ગતિ નવ બોલ;	
અનિશ ગિપઃપય કમ અમલ, મિંદ મુરખ મુરોલ.	૧
ખદ તમુ નિતિ પ્રતિ પ્રેમકું, પ્રભુમું તેજ પ્રકાશ;	
નવ કુર મુકટ નિમિત્તમરખ, બમત વર્ષ પ્રતિ બાસ	૨
વર વિદિષ્ટ પામો વિરલ, ચાલ્મ જલપિ સંદર્ભ;	
પારક પોદચક તે નમુ, વાણી વિદ્યા મર્મ.	૩
મેરુ જલના મુજ તણી, નવરમ રૂડ નિતિ વણિ;	
પરમેસરિ પરમતથી, પરખે મરિ પ્રમાણિ.	૪
મદિનનિધિ મેરુનંમદિ. વિરલ કીય વિરલેય.	
વિમલાસલિ વિમનિ વસી, ગલ્લરેખા પ્રણેય.	૫

અતે— રાગ ધન્યાસિરી દાલ જયતશિરી.
અવસર ઘેરિ ઘેરિ નહિ આવઈ એ દેશીઈ.

દલિતં દલરાગ ઝપિ દેખો, ચંદ્રલેદિ કેવલ ચાઓ;
પૂરવ ભવ ફલ સમરસ પોતઈ, આવાગમંનિ ન આઓ, ૨૯૬
ભવિકા જન મન સમરસિં બલાઓ.
નરગ નિગોદ ફરભવ નિવારી, જ્યું શિવપદના મુખ પાઓ. ૨૯૭
સામાયક સમતાસોં સાધો, આગમિ એહ અભિપ્રાયો;
મંગલમાત્ર લહેઓ શ્રીમાનવ, સામાયક સુપસાઓ. ૨૯૮
વિધિપક્ષ ગચ્છિ વિધા વયરાગર માનઈ જન મહારાઓ;
વાદી ગજ ધટ સિંહ વદીતો, કલ્યાન સૂરીશ કહાઓ. ૨૯૯
વાચક ભસ આઝાઈ વિરાજઈ, વિનયલાભ વરરાઓ.
વદતિ તાસ સીસ દો બધેવ, મેર પદમ મન ભાઓ. ૩૦૦
ચંદ્રકલા નામઈ એહ ચક્રપદ, સગવટિ છીઓ સમુદાઓ;
પદઈ શુણ્ણઈ મુણ્ણઈ નર પ્રમદ, લીલા તાસ લહાઓ. ૩૦૧
સંવત સતરસય ઊપરિ સારઈ, વેદ સંખ્યાખંડ વિધાઓ;
મગશિર માસ વદિ અકભિમાંદિં, સુરગુર દિનઈ મુહાઓ. ૩૦૨
શાંતિનાથ સાદિય મુપ્રસાદઈ, સંધ સકલ મુખદાઓ;
મુનિ મહાવજી કહિ મઝીયલિમાંએ, રવિદૂ તાંહિ રહાઓ. ૩૦૩

—ઇતિશ્રી ચંદ્રલેખા સતી રાસ સગવટ બધે સંપૂર્ણતામગમત.
| ઇલમપુરે લિખિતં વાચક મેરલાલ ગણિભિ લિખિતં કૃતં મિતિ.
દં ૧૦-૧૮ વ૦ રા૦ મુખપદ. (આ કવિની સ્વહસ્ત લિખિત પ્રતિ છે.)
(કલ્યાણસાગર સૂરિ. જન્મ ૧૬૩૩, દીક્ષા ૧૬૪૨, આચાર્ય પદ
૧૬૪૯, ગચ્છેશપદ ૧૬૭૦, સ્વર્ગવાસ ૧૭૧૮ જીજ્ઞમાં)

૩૧૮ કેશરકુશલ [વીરકુશલ-સૌભાગ્યકુશલ શિ.]

(૬૭૪)+ જગડુ પ્રખંધ ચોપઈ રહ કડીની. સં. ૧૭૦૬ આવણુ.

સાંતલપુરમાં.

આદિ—

પાસ જિણેસર પયનમી, પ્રણમી શ્રીગુરૂ પાય;

જગડૂશા સુરલા તણા, ગુણુ ગાતાં સુખ થાય. ૧

રાગ કરણુ મરી કરી, પોહોતો અરગ મઝાર;

કંચનદાન પ્રભાવથી, પગપગ રહે મનોહાર. ૨

માનવમવ ને પામીએ, તો સહી દીજે અન્ન;

દેવલોકથી અવતર્યો, જગડૂશા ધન ધન્ન.

x

x

x

x

અંતે—

ઈંદ્ર ચંદ્ર કે સુરતર સાર, માનવ નહીં એ સુર અવતાર;

ધન ધન જાતિ શ્રીમાલી તણી, જેહની કીરતિ ચિહ્નું દિશે જણી. ૨૪

સતર નભ પદ્ આવણુ માસ, એહ સંખંધ ક્યો ઉદ્ધાસ.

શાંતલપુર ચોમાસું રહી, આવક જનને આદરે કહી. ૨૫

પંડિતમાંહે પ્રવર પ્રધાન, વીરકુશલ ગુરૂ પરમ નિધાન;

સૌભાગ્યકુશલ સદ્ગુરૂ સુપસાય, તાસ શિષ્ય કેશર ગુણુ ગાય. ૨૬

—પ્ર૦ ભીમશી માણેક (લીલાવતી મહિયારીના રાસ સાથે પ્રકટ કરી છે.)

૩૧૯ જ્ઞાનકુશલ—(ત૦ વિનયકુશલ—કીર્તિકુશલ શિ૦)

(૬૭૫) પાર્થનાથ ચરિત્ર (શંખેશ્વર પાર્થ) પ્રખંધ સં. ૧૭૦૭

માગશર વદ ૪ મોહીગામમાં.

આદિ—

પં. શ્રીપશ્ચી વિનયકુશલ ગણિ. શિષ્ય ગ૦ શ્રી ૩.

શ્રી કીર્તિકુશલ ગણિ ક્રમાબ્જ યુગલેભ્યો નમઃ

પ્રથમ મોટનક છંદ.

પણુમિપય કમલ વરવિમલ નિઝ ગુર તણા;

થુણિસુ પહુ પાસના મુગુણુ સોહામણા,

સંખપુરાધીશ તુહ સખલ મહિમા સુણી,

હેજ ધરી હું ધસ્યો કુમતિ ગતિ અવગણી. ૧

ભૂરિ તુંધ લંધતો બત્તિ આંણી ધણી;

આવિઓ સામિ તુહ ચરણુ બેટણુ બણી,

દેખી દીઘર સિરિઠાર પહુ હું હસ્યો;

તામ તુહ ગુણુ થુણુણુ કરણુ મણુ ઉલ્લસ્યો. ૨

આદિં દસ ભવિ ભણિસુ હું પદ પાસના,

મિંખ ઉતપત્તિ પ્રુણુ તિત્યની ચાપના;

હુધ અતિમ બોલી નિઝ ચિત્ત રમાડિઈ,

હુઠ કમ્મદૂરિઉ જેમ નમાડિઈ. ૩

ચ્યારિ વર ખંડ અહાંડ પરિ વિસ્તરેં;

દાલ મુવિસાલચું રંગ રસ બહુ તરેં,

કરિસુ ધમ પાર્શ્વ પ્રખંધની વણુના;

સુણુહ બો ભવિજના ઉંધ આલસ વિના. ૪

સયલ દીવો દહી મજિઝ જંખૂ બણું;

લંખ પિહુલ પણુઈ દીવ લખ જોઅણું.

બરહ પણુ સય છવીસ જોઅણુ છકલાતણું;

તત્યપુર પોઅણું સગ્ગ સમહું ગણું. ૫

x

x

x

x

તેહનો ખંડ પયંડ પ્રથમ પૂરણુ કયોરે,

નવ ભવને અધિકારિ,

વરસે રે વરસે રે સંવત સતર સતોતરે રે;

આસાદાદિ વિચાર.

૩

આસાદી સિત તૃતીયા સુરચર વાસરે રે:

ભગવંત ભગતિનો ખાવ.

દહરે દહરે હુક શ્રી ગુરરાજનોરે;

તવ જાણી પ્રસ્તાવ.

૪

પાર્શ્વ પ્રખંધનો ખંડ પ્રથમ આરંભીઓ રે, અનુક્રમિ પૂરણ કીધ,

તપગચ્છરે તપગચ્છરે પતિ વિજયદેવ સૂરી રાજતે રે ચિંતિત

દારજ રીધ, ૫.

પ્રાણ પુરંદર ખંડિત મંડિત ગુણ માણીરે, શ્રી વિજયકુશલ કવિરાજ;

તેહનારે તેહનારે શિષ્ય શ્રી કીર્તિકુશલ કવીરે, સાધુ સકલ સિરતાજ. ૬

તસ શિષ્ય જ્ઞાનકુશલિં કહી પાર્શ્વ પ્રખંધનીરે, સતરમીએ દાલ;

પહિલેરે પહિલેરે ખંડે અધિકાર મેલવારે, હરખ્યા બાલ ગોપાલ. ૭

ત્રીજે ખંડ પૂરો કર્યો સં. ૧૭૦૭ આસો સુદિ આદમે મોહી ગામમાં.

અંતે—

સંવત સતર સતોતરે ૧૭૦૭ મગસિર વદિ ગ્રોથે ગાયોરે;

શાંતિનાથ સુપસાહસે પરમાનંદ પરિધલ પાયોરે.

શ્રી વીર પાટિં સૌધર્મ થકી પરંપરા નિયંત્ર વાટિરે.

સુસ્થિત સુપ્રતિબદ્ધ થકી કલ્યા કૌટિક નવમે પાટિરે. ૨૬

શ્રી ચંદ્રસૂરિ પટિ પનરમે ત્રીજે ચંદ્ર ગચ્છ તિહાં ચહરે;

શ્રી સામંતભદ્ર સૂરિ સોલમે પટિ વનવાસી નામ ચહયોરે. ૨૭

શ્રી વીર થકી છત્રીસમે પટિ સર્વદેવ સૂરોદરે;

નામ પંચમે વડગચ્છા સાનિધિ કરેં જસ સૂરોદરે. ૨૮

શ્રી વીર જિજ્ઞુંસ પરંપરઈ, ચહમાલીસમે પટિ જ્ઞાતારે;

સંવત બાર પંચ્યાસીએ વિક્રમહુતી વિખ્યાતારે. ૨૯

શ્રી જગચંદ્ર સૂરીસરે આહુડિ પરવાદી જ્ઞાતારે;

શક્તિકુમાર રાણા દિયા, તંપા વિશ્વ જગત્ર વદીતારે. ૩૦

- અનુક્રમિ ચક્રપનમે પાટિ, શ્રી સુમતિસાધુ સુરિ આચારે;
તસ પટિ હેમવિમલ સુરી, તસ પાટવી ગચ્છ દીપાચારે. ૩૧
- શ્રી આણુંદવિમલ સુરી આદર્યો, તપ જપ ક્રિયા ઉચ્ચ વિહારેરે;
મિથ્યાતમ નિર્ધારીને, અણુઆલ્યો ભૂતલ સારેરે. ૩૨
- મિન્ન મિન્ન મત મેહલીને, પરંપર શુદ્ધ પિછાંણીરે;
શ્રાવક મારગિ આવીઆ, સુણી આણુંદવિમલ સુરિ વાણીરે. ૩૩
- તપ વિજયદાન સુરી, તપદે તિવ પ્રતાપીરે.
શ્રી હીરવિજય સુરી હીરલો, જસ શોભા સધલે વ્યાપીરે. ૩૪
- અકપર સાહિ જિણિ ખૂઝ્યો, તસ ધરમ મરમ સમજાયોરે.
રીઝયે અકપરે હીરકું, 'જગતગુર' કહી બોલાયોરે. ૩૫
- ગૌવધ ડાખર છજ્યો, જિણિ શત્રુંજકર મેહલાયોરે;
અંખ અકાલિ વ્યવનકાસે, ફલ્યો પસર્યો જગિ જસવાયોરે. ૩૬
- તપદે વિજયસેન સુરિ, જિણિ વાદજીતો દરબારિરે;
બટ્ટ અઢાર હરાવીઆ, હજરત વિચિં લાજ વધારીરે. ૩૭
- પતિસાહી નોખતિ ધુરી, ગીત ગાન મહોત્સવે સારેરે,
પૂજ્ય પૌસાસે પધારીઆ, ગરજ્યો ધણું તપગજ ત્યારેરે. ૩૮
- તપદે વિજયદેવ સુરી, તે સલેમ સાહિ મનિ બાયોરે;
મહા જહાંગિરી તપા ધણુ બિરદે, શ્રીજ સંઈમુખિ બોલાયોરે.
માંડિવગઢિ મોટિમ પાયોરે. ૩૯
- તપદે વિજયસિંહ સુરિ, સંપ્રતિ અનોપમ આચારીરે;
યુગપ્રધાન જગિ જગતો, ચિરંજય શાંસન જયકારીરે. ૪૦
- તે ગુરના તપતેજથી મનમોહન મોહી ગામેરે;
આરંભ્યો અધિકાર એ, પૂરણુ પણિ કૃત તિણિ હામેરે. ૪૧
- મેદપાટિ ચિત્ર કોટિ કટો, હીંદ પતિ સખલ દવાજેરે;
શ્રી જગતસિંધ રાણો તપે, એ ગુણ બાંધ્યો તસ રાજેરે. ૪૨
- શ્રી વીરાત ચક્રપનમે પાટે, શ્રી સુમતિસાધુ સુરિ જાણ્યારે;
કુશલમાણિક્ય શિષ્ય તેહના, પ્રુધ વિપ્રુધ વરે સુવખાણ્યારે. ૪૩

- તસ શિષ્ય સહજકુશલ સુધી, યુધ લક્ષ્મીરચિ શિષ્ય તાસરે;
 શ્રી વિવેકકુશલ કવિ તસ છિષ્ય, જસ સરસ સુવચન વિલાસરે. ૪૪
- તાસ શિષ્ય પ્રજ્ઞાનિધિ, સૂત્રાર્થે સવિ શ્રુત જાણેરે;
 તપ જપ ક્ષાંતિ ક્રિયા ગુણે, ગછપતિ જસ આપે વધાણેરે. ૪૫
- શ્રી વિજયકુશલ પંડિત કવિ, તપ તેજે તરણિ અનુતારે રે;
 રૂપ કલા મતિ ચાતુરી, પુણ્યાદ્ય પ્રચુર પરિવારે રે. ૪૬
- શ્રી કીર્તિકુશલ કવિ તેહના, શિષ્ય સુવિહિત સાધુ મઝારે રે;
 સંત સોહાગ સુખુદ્ધિ નિધિ, પ્રજ્ઞાન્વિત અતિ અનિવારેરે. ૪૭
- જ્ઞાનકુશલ કવિ તેહના, શિષ્ય સદા સુગુણના રાગીરે;
 પાર્શ્વપ્રબંધ પ્રકાશતાં, અતિ બહુત સુમતિ ચિતિ જાગીરે. ૪૮
- પાર્શ્વ પ્રબંધ પ્રગટ કરી, સંધ ચતુર્વિધનાં સંભળાયોરે;
 ત્રિણિ અધિકાર વખાણતાં, સારે જગિ સુજસ ભણાયોરે. ૪૯
- એ સુરતર સુરધેતુ સમો, સુરધટ મણિ એ સુરવેલીરે;
 અતિ આદરિ આરાહતાં, આલે ઇચ્છિત ફલ મેલીરે. ૫૦
- નવવિધ પરિચહ નવનવા, નિતિ મેલે સજ્જન સંયોગોરે;
 પરિધલ પુત્ર પરંપરા, ભવિ ભવિ ભલા ભૂરિ સંભોગોરે. ૫૧
- ધૃતિ મતિ ગતિ વર કાંતિકલા, લક્ષણ ગુણ પ્રભુતા રાજેરે;
 વિજય વિધાન્ય ચાતુરી, વાધે ભાગ્યાદિ કલાજેરે. ૫૨
- ત્રેસઠિ શલાકા પુરૂષના, અવતાર અમરપતિ કેરારે;
 પામી પ્રભુતા ભોગવી, પુહચે જિહાં નહી ભવ ફેરારે. ૫૩
- એક મના સુણુજ્યો સહ, વાત તાતિ વિચિં મત કરજ્યોરે;
 ઈમ કરતાં જસ નવિ રચે; તો તે નિજ ધરિ સંચરજ્યોરે. ૫૪
- જે વેદક નરનારિ હુસ્યે, તે અધવિચિં છેહ ન દેસ્યેરે;
 જમર કમલિનીની પરે, સારે રસિં રસિઆ હોસ્યેરે. ૫૫
- દેશ વિદેશે વિસ્તરો, એ અતિધણું પાર્શ્વપ્રબંધોરે,
 શ્રી ગુરના સુપ્રસાદથી, જિમ સુરભિ કુસુમનો ગંધોરે. ૫૬

જાં સુરગિરિં સાયર શશિ સૂરા, ધ્રુવ ધ્રુવર અંબર તારારે;
 જાં વલી ત્રિભુવન ચિર તપઈ, તાં તપજ્યો એ જ્યકારોરે. ૫૭
 દોષ દગ્ગર અને જસેં ઊપરિ પંચોત્તરિ આંજોરે;
 શ્લોક સંખ્યા એ ગ્રંથની, ચિહ્ન ખડે ચઠને જાંજોરે. ૫૮
 એ પ્રજાધે વાંચે સુણે, તસ સેવેં બહુ સુલતાંજોરે;
 ધરિ નવનિધિ ઋષિ વૃદ્ધિ લહે, નિતિ ઉત્સવ કોડિ કડ્યાજોરે ૫૯

—પાર્શ્વ પ્રજાધે સોહામજો.

—છતિ સર્વગાથા ૨૯૨. છતિ પંડિત: શ્રી વિનયકુશલ ગણિ
 શેષ્ય ગણિ શ્રી કીર્તિકુશલ ગણિ શિષ્ય જ્ઞાનકુશલ ગણિભિ વિરચિત
 શ્રી પાર્શ્વ પ્રજાધે શ્રી રાંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્વાધિકાર ત્રય વિષયે તૃતીય
 તીર્થ-સ્થાપના ઘધિકાર વર્ણનો નામ. ચતુર્થ. ખંડ સંપૂર્ણ પ્રથમ ખડે
 ગાથા ૫૦૧, દાક્ષ ૧૭ દ્વિતીય ખંડ ગાથા ૫૭૫ દાક્ષ ૧૬ તૃતીય ખડે
 ગાથા ૫૧૨ દાક્ષ ૧૬ ચતુર્થ ખડે ગાથા ૨૯૨ દાક્ષ ૭; ખંડ ચતુષ્થય
 મીલને સર્વ ગાથા ૧૮૮૫ દાક્ષ ૫૬ ગ્રંથાગ્રં ૨૬૭૫ છતિ શ્રી પાર્શ્વ
 પ્રજાધે સંપૂર્ણ-સંવત્ ૧૭૨૧ વર્ષે ચૈત્ર શુદ્ધિ ૧૦ ગુરૂ દિને ગણિ જ્ઞાન-
 કુશલેન ક્ષિપ્રિતા લાંબીઆં મધ્યે. પરતિ ચોત્થી ૪, સ્વવાચનાર્થ. ૮૭-
 ૧૩ ગો. ના, આ કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત છે.

૩૨૦ શુભવિજય (૨) (ત૦. પુણ્યવિજય-લક્ષ્મીવિજય

શિ૦)

(૧૭૬૬) ગજસિંહરાજનો રાસ સં. ૧૭૧૩ આસો સુ. ૫ બુધવાર
 સંખેટકપુરમાં.

અતે—

સંવત સસિ સાયર મેરૂ વન્હિ એ સંવચ્છર જાજોજ,
 આશ્વિન સિત પંચમી બુધવારઈ અનુરાધા રિપ વયાંજોજ.

તપગઢ પતિ શ્રી વિજયરાજ સૂરિ જોહની સખલ જગીસણ;

મહિમંડલ માંહિ વિચરંતા, મહિપતિ નામિં સીસણ. ૧

પંડિત સકલ શિરોમણિ ચુંદર, પુન્યવિજય ગુરરાયણ;

લક્ષ્મીવિજય પંડિત વર કેરા, સકલ સંધ નમિં પાયણ. ૨

સપેટકપુર રહી ચોમાસું, શ્રી ગજસિંધ ગુણ ગાયાણ;

સીલવંત સોભાગી સુંદર, નામઈ નવનિધિ પાયાણ. ૩

સરસ સંબંધ એ રાસ જાણિનિં, રચીઓ મન ઉલ્લાસણ;

શુભવિજય કહિં સકલ સંધની, નિત નિન ફલજ્યો આસણ. ૪

—વિવેકવિજય યતિ ભં. ઉદયપુર.

૩૨૦૬ સૌભાગ્યવિજય (૧) (તં સાધુવિજય શિં)

(૬૭૬૬)+ વિજયદેવસૂરિ સજ્જાય. ૧૭૧૩ પછી. જૂનાગઢમાં.

આદિ—

રાગ—અસાઉરી.

સરસ સુમતિ આપો મુઝ સરસતિ, વરસતી વચન વિલાસરે;

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર સાહિબ, ગાયતાં અતિહિં ઉલ્લાસરે.

શ્રી ગુરૂ વંદો શ્રી ગુરૂ વંદો ગુરૂ મુખ પુનિમચંદોરે—

×

×

×

×

અંતે—

ધમ ત્રિજગભૂષણ દલિતદૂષણ શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરો

ઝહિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કારણ વાંછિત પૂરણ સુરતરો,

ધમ થુણ્યો જીરણગઢમાંહિ અતિ ઉચ્છાહિં એ ગુરો,

શ્રી સાધુવિજય કવિરાય સેવક સૌભાગ્યવિજય મંગલ કરો. ૫૭

૫૭ ટૂંક છે. પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જર કાવ્ય સંચય તથા ઐ. મહા-

યમાલા ભાગ ૧.

(વિજયદેવસૂરિ સં. ૧૭૧૩ માં સ્વર્ગસ્થ થયા તેથી આ ત્યાર પછી રચાયેલ છે)

૩૨૧ કાંતિવિજય (ત. કીર્તિવિજયના શિષ્ય-વિનયવિજય
ઉ. ના ગુરુબ્રાતા.)

(૬૭૬ ખ) સવેગ રસાયન ખાવની.

આદિ—

દૂધા.

સકલ મનોરથ પૂરવઈ, શ્રી શંખેસર પાસ
કૃપા કરિ મુજ ઉપરી, આવે વચન વિલાસ. ૧

અંતે—

રંગીસે આતમા.

શ્રી ગુરુ હીર સરિંદના, શ્રી કીર્તિવિજય ઉવજાપ,
તેહ તણા સુપસાયથી, મેં કાધી એહ સજાપ.

રંગીસે આતમા. ૫૧

ગુરુ બ્રાતા ગુરુ સારીખા, શ્રી વિનયવિજય ઉવજાપ,
અંધ ખે લાખ જેહણે કર્યો, વાદીમદ બંજાણુ દાર. રં. ૫૨
સવેગ રસાયન ખાવની, જે સુણે નર ને નાર,
કાંતિવિજય કહે તસ ધરે, નિત નિત મંગલમાલ. રં. ૫૩

પત્ર ૭. અમરવિજય.

(૬૭૭) મુજસવેલી (યશોવિજય ઉપાધ્યાયના ગુણુ પરિચયરૂપ) સં.
૧૭૪૫ આંસપાસ પાટણમાં.

(આદિનું પત્ર મળ્યું નથી.)

યાચક આરાધુ ગણિ સત્તરીજતાણ, વીટયા સંધ સમગ્ર,
નાગપુરીય સરાદે પધારિયાણ, લેતા અરથ ઉદય. ૪ વા.
ધીરતિ પસરી દિસિં દિસિં ઉજલીણ, વિશુધ તણી અસમાન,
રોગસમામાં કરતાં વર્ણનાણ, નિસુણે મહોત્તમાન. ૫ વા.
ગુજ્જરપતિને દૂસ દુધ ખરીણ, જેવા વિદ્યાવાન,
તાસ ક્યનથી જસ સાધે વલીણ, અદાદસ અવધાન. ૬ વા.
પેખિ ગ્યાની ખાન ખુસી થયાણ, શુદ્ધિ વખાણે નિઆપ,
આડખરસુ વાજિંત વાજતેણ, આવે થાનિક આંખ. ૭ વા.

શ્રી જિનશાસન ઉત્તતિ તીં થઇજી, વાધી તપગચ્છયતિ શોભ,
ગચ્છ ચોરાસીમાં સહુ ઇમ કહેજી, એ પંડિત અક્ષોભ. ૮ વા.

સંધતિ સકલ મિલિં શ્રી વિજયદેવનેં, જી અરજી કહે કર્જોડિ,
અહુ શ્રુત એ લાયક ચઉયેં પહેજી (?), કુણુ કરે એહની હોડિ. ૯ વા.

ગચ્છપતિ નાયક એહવું જાણિનેંજી; ધારે મનમાં આપ,
પંડિતજી થાનક તપ વિધિરયું આદરેંજી, છેદન ભવસંતાપ. ૧૦ વા.

ભીના મારગ શુદ્ધ સંવેગનેંજી, ચઢેં સંયમ ચોષ,
જયસોમાદિક પંડિત મંડલીજી, સેવેં ચરણુ અદોષ. ૧૧ વા.

ઝોલી તપ આરાધ્યું વિધિ થકીજી, તસ ફલ કરતલિ કીધ,
વાચક પદવી સતર અઢારમાંજી, વિજયપ્રભ દીધ. ૧૨ વા.

વાચક જસ નામી જગમાં એ જયોજી, સુરગુરનો અવતાર,
સુજસવેલિ ઇમ સુણતાં સંપન્નેજી, કાંતિ સદા જયકાર. ૧૩ વા.

અંતે—

—પછીની છેલ્લી ઢાલ માટે જીઓ યશોવિજય ઉપાધ્યાય કે જે
૧૭૪૩ માં સ્વર્ગસ્થ થયા (નં. ૨૯૦ પૃ. ૨૦) તેની નીચે આખી મૂકી છે
છતાં છેલ્લી એ કડી અહીં મૂકવામાં આવે છે:—

શ્રી પાટણના સંધનો લહી, અતિ આગ્રહ સુવિશેષિરે,
સોભાવી ગુણુ પુલડિં, ઇમ સુજસવેલી મહેં લેષિરે. શ્રી. ૮

ઉત્તમ ગુણુ ઉદ્ભાવતા, મહેં પાવન કીધી જીહારે,
કાંતિ કહે જસવેલડી, સુણતાં હુધ ધન ર દીહારે. શ્રી. ૯

—ઇતિ શ્રી મન્મહોપાધ્યાય શ્રીયશોવિજય ગણિ ગુણુ ગણુ
પરિચયે સુજસવેલિ નામા ભાસં । ઠાકોર મૂલચંદ પઠનાર્થ. મુનિશ્રી
જિનવિજયજીનો લેખ નામે મહોપાધ્યાય શ્રીમદ્ યશોવિજયજી પૃ. ૧૨૬
થી ૧૨૮, વીરાત્ ૨૪૪૨ પોષ અંક આત્માનંદ પ્રકાશ.

(આ કવિ કાંતિવિજય માટે શ્રી વિનયવિજયોપાધ્યાયે (જી. નં.
૨૮૯ પૃ. ૪) 'હૈમ લઘુપ્રક્રિયા' વ્યાકરણુ બનાવ્યું છે એ વાત પ્રશસ્તિમાં

સં. ૧૭૧૨ ની લખેલી પ્રત પાટણના જાંઠારમાં છે તેમાં એક શ્લોક મુકેલો છે તે પરથી જણાય છે:—

ક્રાંતિવિજયાખ્ય ગણિનઃ પકનકૃતે કૃતધીયઃ સતીર્થસ્ય ।

વિહિતોડયં યત્નઃ સફલઃ સ્તાત્સર્વપ્રકારેણ ॥

આ વ્યાકરણ જૈનધર્મ પ્ર. સ. એ પ્રકટ કરેલ છે પણ તેમાં આ શ્લોક પ્રકટ થયો નથી.

૩૨૨ તિલકસાગર (સાગરગચ્છ—રાજસાગર સૂરિ—વૃદ્ધિ-
સાગરસૂરિ—કૃપાસાગર શિ૦)

(૬૯૮) +રાજસાગરસૂરિ નિર્વાણ રાસ સં. ૧૭૧૫ પછી.

આદિ—

વર્દમાન જિનવર પ્રવર, વર્દમાન ગુણગેહ	
સકલ લોક વન સિંચવા અવલ આસાઢો મેહ.	૧.
સિદ્ધારથ નૃપ કલતિસો ત્રિશલા માત મસ્તકાર	
ચરમ જિનેસર ચિત ધરી રચયું રાસ ઉદાર.	૨
શ્રી રાજસાગર સૂરીસર તપાગચ્છનું રાજ	
રૂડી પરિં પાલીં સહી, કરી ધરમનાં કાજ.	૩
સુરવરનિં વંદાવવા, જિમ પહુતા ભગવન્ન	
તિમ સંજેષિં હું કહું, સુણુથો સહુ સજન્ન.	૪

x x x x

અતે—

વૃદ્ધિસાગર સૂરીસર રે પ્રતિપો કોડિ વરીસતો

શ્રી સંઘ ઇમ કહિં એ

શ્રી કૃપાસાગર કવિરાજનોએ, શિષ્ય દીર્ઘ આસીસ તો. જ. પ.

દાલ રર મંગલ ગાવિં યુગલીઆરે—એ દેશી.

શ્રી વૃદ્ધિસાગરસૂરિ અરે; વચરસ્વામિ અવતાર,

રૂપિં રતિપતિ જીતીઓરે, ગુણુમણિ તણોરે ભંડાર
સૂરીસર મેરે મનિ વસ્યોરે. ૧૫

*

x

x

x

ઇંદકુંદ દિલ ઊજલૂરે, મનિ નહી મયલ લગાર
તિલકસાગર સૂરગિરિ લગિરે, જીવયો ગણધાર. સૂ. ૭

—પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંચય (ખં ૧)

૩૨૩ હસ્તિરૂચિ—(ત. લક્ષ્મિરૂચિ—વિજયકુશલ—ઉદયરૂચિ—
હિતરૂચિ શિ૦)

(૬૭૯) ચિત્રસેન પદ્માવતિ રાસ—સં. ૧૭૧૭ વિજયદશમી
અમદાવાદમાં

આદિ— શ્રીમદ્ ઉ૦ હિતરૂચિગણિ ગુરૂઓ.....

દ્વલ

શ્રી જિનપતિ પ્રણમું સદા, રંગે ઋષભ જિણુંદ,
પ્રણમે પદ્મજ નેહના, સહજે સકલ સુરેંદ. ૧

શાંતિ કરણ વલી શાંતિ જિન, વાંછિત સુખદાતાર,
તસ સદ પંકજ હું નમું, જિમ હુઈ હરષ અપાર. ૨

શ્રી સપ્તેસર પાસ જિન, પ્રણત પુરંદર દેવ
અલિય વિધન દૂરે હરે, કરે જાસ સુરસેવ ૩

તાસ ધ્યાન મનમાં ધરી, મહાવીર અરિહંત
મહા વિદ્યા ગુણુ ગણુનિલો, મહાનંદ સુખકંત. ૪

મહા જ્ઞાન ગુણોદધિ. મહા રજત સમ વાન
મહાતિશય મનોહર, મતિ ધરી સો જિન ધ્યાન ૫

તસ ગણુધર ગિરિઓ ગુણે, ગૌયમ સુગુણનિધાન,
લબ્ધિ વિશેષે પરિવર્થો, પસર્થો જસ ગુણુવાન. ૬

તાસ ચલન પંકજ નમી, સરસતી સોવનવાન,
સમરે મવિ સુખ કારણે, અગલા મુખી અભિધાન. ૭

વલી નિજગુરુ પદ્મજ નમું, પાક સવિ પરધાન,	
શ્રી હિતરચિ ગુરુ ગુણુનિલો, સોવન સુંદરવાન.	૮
જિન ગણુદર બગલામુખી, સહગુરુને સુપસાય;	
રાસ રચું ચિત્રસેનનો, સાંભલતાં સુખ યાય.	૯
સીસેં સહજેં અપદા, સીસેં લીલ વિલાસ,	
સીસેં શિવ સુખ પામીછે, સીસેં પુદયિં આસ.	૧૦
ચિત્રસેન પદ્માવતી પામાં અવિચરરાજ;	
સીલ પસાયેં તેહનાં સીધાં વાંછિતકાજ.	૧૧

x

x

x

x

અતે—

દાઝ.

સિરિ તપગછ કજ દિનમણી, જયવંતારે;
 શ્રી હીરવિજય સુરિરાજ, સાધુ ગુણુવંતારે.
 પ્રતિબોધે પાતસ્યા જિણિં જા૦

કરિયા કોડિગમે ધર્મકાજ, સા૦ ૧

શ્રી વિજયસેન તસ પટધર જા૦ સકલ સુરિ સિરતાજ, સા૦	
શમદમ વિદ્યાગુણુનિલો, જા૦ સકલ સુરિ સિરતાજ, સા૦	
તસપટ દીપક જગિ જયો, જા૦ શ્રી વિજયદેવ સુરીંદ, સા૦	
તપજપ કિરિયા ગુણુનિલો, જા૦ પ્રભુમું પદ અરવિંદ. સા૦	૩
તસ ગછ સવિ કવિતિલો જા૦ લક્ષ્મીરચિ કવિરાય,	
વિજયકુશલ કવિ તેહનો, સીસ ઉદયરચિ કદિવાય.	૪
શિષ્ય સત્તાવીસ તેહને, તપ જપ વિદ્યાવંત	
શ્રી હિતરચિ ઉપજાયનો, સીસ કરજોડિ પમણુંત.	૫
અંધાગર અક્ષર ગણો, બારસયાં પંચાસ;	
શ્રી બગલામુખી સસિમુખી, ધ્યાન ધરી મનિં તાસ.	૬
સા સાગિની સુપસાહિતે, સિદ્ધાંતસાર એ અંધ,	
રસિક લોક વક્ષમ રચિઓ, કહે હરિતરચિ નિઅંધ.	૭

સંવત સતર સતરોત્તરિ વિજય દશમી શુભદિનન;
 અમદાવાદ આદ્યાદસ્યું, શ્રી સંધ સહુ સુપ્રસન્ન,
 સુણુતાં સુખ સંપતિ ધણી, આનંદ અધિકૃ રંગ,
 દૂખ દોહગ દૂરિ ટલે, સકલ હુમ નિજઅંગ. ૯
 જાં લગિ ભુવિ રવિ ચંદ્રમા, ધ્રુ તારા આકાસ;
 તાં લગિ વટપરિ વિસ્તરો, એ અવનીતલ રાસ.
 ઢાલ ભણી એ વીસમી, શ્રી જિન ગુડી પાસ;
 શંખેશ્વર સુપસાઉતિ, પુહતી વાંછિત આસ. સાં ૧૧
 કલહ.

જાં લગિ ભુવિ રવિ ગગન સુરપતિ રજનીપતિ રચણાયરો;
 તાં લગિ રસિક એ રાસ પ્રતપો જપો જિન ધર્મ જિનવરો.
 તપગચ્છ દીપે કુમતિ જીપે ઉવઝાય હિતરચિ હિતકરો
 તસ સીસ હસ્તિરચિ એમ પભણું સકલ મંગલ જયકરો.
 ૪૨-૧૫ દા. ૪૩ નં. ૧૦ 'બ. ૩.

+ઝાંઝરીયા મુનિની સઝાય—સં. ૧૭૧૭ વિજયાદશમી.

૩૨૪ ઉદયસૂરિ (ખં વેગડશાળા ગુણસમુદ્રસૂરિ-જિનસુંદર
 સૂરિ શિ.)

(૬૮૦) સુરસુંદરી અમરકુમાર રાસ સં. ૧૭૧૯ શ્રા.
 અંતે—

સવત ઉગણોત્તર શ્રાવણ માસે, એહ રચ્યો ઉલાસે. ૧૨
 વેગડ પરતર ગહ વિરાજે, ગુણસમુદ્રસૂરિ ગાજે. ૧૩
 વર્તમાન ગુરગચ્છ વડઈ, શ્રી જિનસુંદર સુરિંદા. ૧૪
 શ્રી ઉદૈસૂરિ કર ગાવે, સુખ સંપતિ સદા. ૧૫
 સંખંધ ભણુસૈ વલિ સાંભલસ્યૈ, લીલા વંછિત લહસ્યૈ. ૧૬

ધતિ સુરસુંદરી અમરકુમાર પ્રખંધ સંપૂર્ણ. લિખિત ૧૭૫૫
 વર્ષે ચૈત્ર સુદ ૬ ને વાર રવિવારે.

(ખરતર ગચ્છમાં જિનોદયસુરિના સમયમાં સં. ૧૪૨૨ ના વર્ષમાં ધર્મવિદ્યાસ ઉપાધ્યાયે આચાર્યપદ લઈ (૧) જિનેશ્વરસુરિ નામ રાખી વેગડ શાખા કાઢી, તેની પાટે (૨) જિનશેખરસુરિ તેની પાટે (૩) જિનધર્મસુરિ તેની પાટે (૪) જિનચંદ્રસુરિ તેની પાટે (૫) જિનમેરુસુરિ તેની પાટે જિનગુણ તેની પાટે (૭) જિનેશ્વરસુરિ તેની પાટે (૮) જિનચંદ્ર, તેની પાટે જિનસમુદ્રસુરિ કે જેના સમયમાં તેજ શાખાના મહિમાહર્ષ મુનિએ આ સર્વ ગુરની પરંપરા ગમિત ચોવીસ જિનસ્તૉ સં. ૧૭૨૨ માં ખંભાતમાં રચ્યું છે. (જુઓ જૈન શ્વે. કો. હેરહડનો ઐતિહાસિક ખાસ અંક જુલાઈથી અક્ટોબર ૧૯૧૫ નો પૃ. ૪૯૨ થી ૪૮૧ સુધીમાં ' ખરતરગચ્છના વેગડ શાખાની કંઈક માહિતી ' એ નામનો પં. હરગોવિન્દદાસનો લેખ.) આ છેલ્લા જિનસમુદ્રસુરિને જિનભદ્રસુરિ કહીને શિષ્ય હતા. આ પરંપરામાં ઉપરની પ્રશસ્તિમાંના ગુણસમુદ્રસુરિ, જિનસુંદરસુરિ, કે ઉદયસુરિ પૈકી કોઈ જાણતા નથી તો તેમાંથી પાટ પર નહિ પણ સાદા આચાર્યની આ શિષ્યપરંપરા હશે.)

૩૨૫ જિનદાસ શ્રાવક. (અંચલગચ્છના કલ્યાણસાગરસૂરિનો)..

(૬૮૧)+ વ્યાપારી રાસ. ૧૭૧૯. માગશર ૬ મંગળવાર.

આદિ—

દોહા.

સ્વર્ગ તણાં સુખ તે લહે, જે કરે શ્રવ યતન;

આપ સમોવડ લેખવે, તે પ્રાણી ધન્ય ધન્ય.

૧

યુગ વ્યાપારી શ્રવડો, બંદર ચોરાશી લાખ;

પોઠીડશું પરવર્યો, નવ નવ નવલિ લાખ.

૨

હાટ શ્રેણી હીરે ભર્યા, માંહે માણેક-લાખંત;

સાચા લહેશો શોધી કરી, ફૂડા કાચ લહંત.

૩

કાચ ફૂડાયે વોહોરિયે, સાચે સોવન સાર;

ત્રીજે માણુક મૂલ ધણાં, ભરિયા તેણે ભંડાર.

૪

x

x

x

x

અતે—

ત્રિવિધિ સંસાર તેણી પરે, જિમ એ ત્રણે વ્યાપારીરે;
 દોશી વૈરાગર જીતીયા, હાર્યો તે જૂઠું જૂઝારીરે—પુણ્યે. ૧૨
 સંવત્ સતર ગ્રોહામણો, ઓગણીશમે અતિસારોરે;
 માગશિર છઠ્ઠ ભૃગુવાસરે, એહ રચ્યો અધિકારોરે. ૧૩
 શ્રી અમંચલ ગચ્છે રાજ્યો, કલ્યાણસાગર સૂરિરાયારે;
 કરજોડી જિનદાસ કહે, અમે પ્રણમું તે ગુરૂ પાયારે—પુણ્યે. ૧૪

પ્ર. ભીમશી માણેક.

૩૨૬ મેઘવિજય (ત. હીરવિજયસૂરિ—કનકવિજય—શીલવિ-
 જય—કમલવિજય—કૃપાવિજય શિ.)

(૬૮૨)+ વિજયદેવ નિર્વાણ રાસ.

આદિ—

જિનવર નવરસ રંગવર, પ્રવચન વચન વસંત,
 સમરી અમરી સરસતી, સર્જન જનની સંત. ૧
 શ્રી ગુરૂકૃપા પ્રસાદથી, વચન લહી સવિલાસ,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીશના, ગાઢએ ગુણગુણનો રાસ. ૨

*

*

*

*

અતે—

(કલશ)

તપગચ્છ રાયા સહુ સુહાયા, શ્રી જિનશાસન દિનકરો,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ સાહિબ, શ્રી ગૌતમ સમ ગણધરો,
 જસ પદ દીપક વાદીજીપક, વિજયપ્રભ સૂરિરાજએ,
 કવિ કૃપાવિજય સુશિષ્ય મેઘે, સેવિત હિત સુખકાજએ.

—જીઓ વધુ માટે મારો—જૈન ઐ૦ રાસમાળા ભાગ ૧ લો
 તથા ઐ૦ સજ્જાયમાળા ભા. ૧

(૬૮૨૬)+ શ્રી પાર્શ્વનાથનામમાલા, સં. ૧૭૨૧. દીવળંદરે.

આદિ—

જિનવાંણી આંણી હિઈ, પુરિસાદાણી પાસ,
જાંણી પ્રાંણી મય ક્રૂ, ગુણુચું નિય મનિ વાસ. ૧
અમલ કમલ પરિમલ જિસો, મહિમા મહિમા જાસ,
બ્યાપઈ થાપઈ પરમપદ, અતિશય કરત જિજાસ. ૨
ઠવણારપ જાણુંદનું, દીપઈ દેસઈ દેસ,
નામમાલ તેહની કહી, આતમ પવિત્ર કરેસ. ૩

* * * *

અંતે—

તપગચ્છુંદર મુનિપુરંદર વિજયપ્રભ સુરિરાયએ,
તસ પુણ્યરાજઈ પંડિત છાજઈ કૃપાવિજય જસવાયએ,
તસ સીસ બધુર દીવળંદરિ, મેધવિજઈ જયકરી;
એ નામમાલા ગુણુવિશાલા રચી ગુરુપદ અતુસરી. ૩૫

—સંવત ૧૭૨૧ વર્ષે ભદ્રારક શ્રી ૧૦૬ શ્રી વિજયપ્રભ સુરીશ્વર
ચરણુસેવાં કુર્વતા ચતુર્માસ મધ્યે પં. મેધવિજયેન કૃતા લિખિતાચ શ્રી-
શત્રુઞ્યાદિ તીર્થયાત્રા સંધપતિ પટ્ટભક્ત વ સાં શ્રી નેમીદાસ સામીદાસ
વીરદાસ પકનાઈ.

—પ્રાં પ્રાં તી. સં. ૧૪૯ થી ૧૫૩.

[આ કવિની અન્ય કૃતિઓ બાપામાં એ છે કે ચોવીશી, દશ-
મત સ્તવન તથા શાશનદીપક સગ્રાય, જૈન ધર્મ દીપક સગ્રાય, આદા-
રગવેપણા સગ્રાય.

સંસ્કૃતમાં અનેક ગ્રંથો રચ્યા છે તેનાં નામ—દેવાનંદાર્ચયુદ્ધકાવ્ય
સં. ૧૭૨૭ સાદડીમાં, માતૃકાપ્રાસાદ સં. ૧૭૪૭ ધર્મનગરમાં, ચંદ્રપ્રભા
વ્યાકરણ સં. ૧૭૫૭ આગરા, સમસંધાન મહાકાવ્ય સં. ૧૭૬૦ ટિપ્પણ
સહિત; શાન્તિનાથ ચરિત્ર, તત્ત્વગીતા, ધર્મમંજૂષા, સુકિતપ્રબોધ નાટક,

હૈમચંદ્રિકા, મેઘદૂત સમસ્યા લેખ, ભક્તામરસ્તોત્ર વૃત્તિ, વસ્ત્રભો-
પાધ્યાય (ખ૦ જ્ઞાનવિમલ શિષ્ય) કૃત વિજયદેવ માહાત્મ્ય ઉપર પ્રયો-
ગાનું પરિસ્ફેટન વગેરે, આ પરથી તે પ્રખર વિકાસ હતા એ સિદ્ધ
થાય છે.)

૩૨૭ મેરવિજય ૧ (ત૦ વિજયદાનસૂરિ-પંડિત ગોપ-
જીગણિ-રંગવિજયગણિ શિ.)

(૬૮૩)+ વસ્તુપાલ તેજપાલનો રાસ. સં. ૧૭૨૧ ચૈત્ર શુ. ૨
કાનડી વીજપુરમાં.

આદિ—

દુહા-રામગિરિ.

સકલ જિનેશ્વર પય નમી, સમરી સરસ્વતી માય,
પંચતીર્થાં જિનવર નમું, મનવંછિત સુખ થાય. ૧

આદે આદિ જિનવર નમું, યુગદ્યા ધર્મ નિવાર;
મરદેવિએ જનમીઓ, પ્રથમ જિન અવતાર. ૨

(પછી શાંતિ, નેમિ, પાસ, વીરજિન એ ચારની સ્તુતિ કરી સર-
સ્વતીની સ્તુતિ કર્યા પછી.)

અહ્લાણી અહ્લવાદિની, કવિજન કેરી માય,
વાણી આપે નિર્મલી, વસ્તુપાલ ગુણ ગાય. ૧૦

વલી તેજપાલ એ ક્યાં હુઆ, કિમ રાખ્યું જગનામ,
ધર્મકરણી શી શી કરી, કહું માય તાય તસ કામ. ૧૧

ગુજર દેશ સોહામણો, સકલદેશ શણુગાર,
અણુહિલપુર નગરી તિહાં, ધર્મ તણો આગાર. ૧૨

*

*

*

*

અંતે—

તસ પાટે દિનકર દીપ્તો, શ્રી હીરવિજયસૂરિ જગગુરુ જાણોર;
સાહ અકખર પ્રતિપુઝવી, કીધા જગત્રય આક્ષાણોરે. ૧૨ વી.

- સરોવર નાલ છોડાવિયાં, છોડાયાં બાનજ દાખોરે;
છોડાવ્યો જગજુઓ, શાહ અકબર જગગુર ભાખોરે. ૧૩
- સ્ત્રી કુમરા કુલે જાણિયે નાથીબાઈ કુખ મદ્દારોરે;
શ્રી વિજયદાન સરિ શિષ્ય કહું, હીરવિજયસરિ જગનથ આધારે. ૧૪
- તસ પટ મંદિર સુંદર, શ્રી વિજયસેનસરિ સવાધરે;
જહાંગીર પાતશા પ્રતિજુઝ્યો, દુખે હીરવિજય કહેવાયરે. ૧૫
- તસ પટ તિલકસમ દીપતો, શ્રી વિજયતિલકસરિ ગણધારોરે;
વિજયસેનસરી શિષ્ય કહ્યા, તપગચ્છનો શણુગારોરે. ૧૬
- હીર જેસંગવચન રાખવા, હૃદયો અભિનવ જાણોરે;
કુમતિ કદામહ ટાલતો, શ્રી વિજયતિલકસરિ મુજણોરે. ૧૭
- તસપટ સુંદર શોભતા, શ્રી વિજયઆનંદસરિ રાખોરે;
બ્રાગવંશ પ્રભુ પ્રગટિયો, જેહને નામે નવનિધ યાખોરે. ૧૮
- કુમતિ ગજમદ મદવા, આવ્યો કેશરી મુજણોરે;
હીર સંતતિ સોહાકર, તપગચ્છનો એ રાણોરે. ૧૯
- વીર હીર વચન મન ધરી, બોલે અમૃત વાણીરે;
વિષુધ વાચક સહુ પાએ નમે, શીલ સમતા ગુર વખાણીરે. ૨૦
- ગિરઆ ગુર ગુણ અતિધણા, કવિ એક જીભ કેતા કહેવાયરે;
તસ પાટે ચિરંજીવો ધણું, શ્રી વિજયરાજસરિ રાખરે. ૨૧
- શ્રી વિજયઆનંદ પટોધર, મુખ સોહે પુનિમ ચંદોરે;
શ્રી શ્રીમાલીવંશ શોભતો, શાહ ક્ષેમા કેરા નંદોરે. ૨૨
- પાટ પટાવલિ મેં કહી, અનુક્રમે ગુણધારીરે;
પૂર્વે તપગચ્છ રાજાઓ, શ્રી વિજયરાજસરિ શિણુગારીરે. ૨૩
- સિક્ક પંડિત શિરોમણિ, નામ જપો સહુ ગુણમાલોરે,
નામે નવનિધિ પામિયે, પંડિત ગોપજી ગણિ રસાલોરે. ૨૪
- તાસ શિષ્ય શોભા ધણી, સાધુ તણે શણુગારોરે;
વૈરાગી ગુણ આગલો ગણિ, રંગવિજય નામે જયકારોરે. ૨૫

તસ પદ પંકજ મધુકર, સેવાનો મુખવાસરે.

રાસ રમ્યો રલિયામણો, પંડિત મેરવિનય ઉદ્યાસરે. ૨૧

૧૭૩૧ સંવત સત્તર એકવીસ કાદુ, જૈન શુક્ર જીન સારેરે,

કાનડી વીજપુર મુખ લડી, રાસ રમ્યો મુખવાસરે. ૨૭

આવક જન સહુ આગ્રહે મેં, અરિત રમ્યો રમાસેરે;

લઘુપ્રમંથ વસ્તુપાત્ર તણો, જોમ રાસ રમ્યો મુવિશાસેરે. ૨૮

બણે ગુણે જે સાંભણે, તસ ધર મંગલમાસેરે;

શ્રી શાંતિનિનપસાડણે, મેર પામ્યા લક્ષી વિશાસેરે. ૨૯

વસ્તુપાલ તેજપાલ ગુણવર્ણવ્યા, તેતો દેવશુરનો આધારેરે;

રંગે મેરવિનય પ્રભુ વિનવે જિન નામે જયજય કારેરે.

—લિ. ૧૮૨૧ આસો વ. ૧૦ ૪૪-૧૩ લી.; ચં.; જોસ.

(૬૮૪) નવપદ રાસ. (શ્રીપાલરાસ) સં. ૧૭૨૨ આસો સુ. ૧૦
શુક્ર પલિઅડમાં.

અંતે—

સિંહ કુંઅર ઋષિરાજીઓ મેં ગાયો મનિ ઉલ્લહાસરે,

ભાવ સહિત વલી વાંદીઈ, મૂઝ દેયો તુમ્હ પાસરે. ૯૨ ધ.

નવપદ મહીમા વર્ણવ્યો, હું કહિતો નમુ પરરે;

એક જીમ કીમ કહી સકું, એતો અનંત ગુણ લંડારરે. ૯૩

દુષિયાના દુપ તુ હરઈ, રોગ સોગ દુરિ જાયરે;

વિષમ વિરોધ તે જઈ બલી, નવપદ મંત્ર પસાયરે. ૯૪ ધ.

અનેક જીવ તિં ઉધર્યા, નરનારિની કોડિરે;

ચઉદ પૂરવધર જાણીઈ, સાશ્વતા નવપદ જોડિરે. ૯૫ ધ.

શ્રીમતિ સીવકુમરજ જાયો, જાણુદાસ આવક સારરે;

હૂંડીક પંગલ ચોર વલી, પુલંદો પુલંદો પામ્યા પારરે. ૯૬ ધ.

જિન સાસનનો રાજીઓ, નવપદ સમો નહિ કોરરે;

ભાવ સહિત ભાષિ ગુણિં, તેતો સિવપદ પામી સોયરે. ૯૭ ધ.

નવપદ મહીમા કહ્યો, કયા એક એકે પિં સારેરે;
 રાસ રચ્યો રલીઆમણો, હુ સુખ પાચો હું જયકારે. ૯૮
 પાટ પટાઉલી દીપતી તપગચ્છનો સણગારે;
 શ્રી વિજયદાનસૂરી દયા, હીરનામિં જયજય કારે. ૯૯
 શ્રી વિજયદાનસૂરી સીસ કહ્યા, પંડિત ગોપજી ગુણીરાયરે;
 ગણિ રંગવિજય સેવક સદા, મેરવિજય કવિ ગુણ ગાયરે. ૫૦૦
 અધિકું ઉછું મિં જો કદં, તેતો જોયો પંડિત રાયેરે;
 તે મુજ મિછામિ હુકું, હું તો પ્રણમું દેવગુર પાયરે. ૫૦૧
 સંવત સસી સાયર ચ પ્રમાણ, નયણ સંવચ્છર જણોરે;
 આસો સુદિ દસમી ભલી, ગુરવાર રાસ રચાણેરે. ૫૦૨
 પુલ્લિઅડપાસ મહીમા ધણો, સેવ્યો દીર્ઘ સીવપુરી વાસરે;
 રાસ રચ્યો પલીઅઢ વલી, સેવકની પૂરો આસરે. ૫૦૩ પ.

—છતિશ્રી નવપદરાસ સંપૂર્ણ સં. ૧૭૪૦ વર્ષે આવણ સુદિ ૫
 મંગલ વાસરે.

(પા. ૨૩ પં. ૧૮ ગુ. વિ.)

(૬૮૫)+ નર્મદાસુંદરી રાસ.

૩૨૮ મહિમાઉદય (ખ. જિનમાણિક્ય સૂરિ—વિનયસુભદ્ર—
 ગુણુરત્ન—રત્નવિશાલ—ત્રિભુવનસેન—મતિહંસ શિ.)

(૬૮૬) શ્રીપાલ રાસ—સં. ૧૭૨૨ માગશર (શુ) ૧૩ ગુર જહાં-
 નાખાદમાં.

આદિ—

દલા

પર ઉપગારી પરમ ગુર, તારણ તરણ જિહાજ;

૧

પદ પદિસે પ્રણમું મુદા જગનાથક જિનરાજ.

અક્લ અમૂરતિ અલખગતિ શિવસુંદર લયલીલુ;
સિદ્ધનમુ સાચે મને. પદ બીજે પરવીલુ.

ત્રીજે પદ તે સમરીયે, આચારિજ અતિગ્માંલુ;
જિનશાસનમેં જોહની કોઈ ન લોપે આંલુ.

x

x

x

x

અંતે—આજ નિહોજેરે દીસે નાહયો એહની, દેશી.

ગર્યાનાં ગુણ મનિ શુદ્ધ ગાધયે, લહિયે લાભ અજોહ;

ભવસાયર માહેં ભમીયે નહી, સુખ રમીયે શિવજોહ.

સતરે સઘ બાવીસે વચ્છરે મનોહર મગસિરમાસ:

તિથિ તેરસ ગુરવાર તણેં દિને રચિયો એ મેં રાસ.

આરંભો એ ગઢે ભેસેરોઝમેં પરિહરિને પ્રમાદ;

નગર જહાનાંબાદમાંહે થયો પૂરણ સુગુર પ્રસાદ.

મુવિહિત ખરતર ગચ્છ સોહામણો સુવહીજે સંસાર,

પંચમ ગણુધર તણીય પરંપરા અનુક્રમે પાટ ઉદાર.

મોટા મુનિવર જિણુરે ગઝમેં થયાશ્રી જિનદત્ત સૂરીંદ,

શ્રી જિનકુશલ સૂરીસર સારિખા જસુ સેવે જનવંદ.

અનુક્રમે પાટે ઉદયો તેહને શ્રી જિનમાણિક્ય સૂરિ,

પંચ નદી સાધી પરગટ જિણે પ્રગટયો સુજસ પંડૂર.

જિણુરે પાટે જિણુચંદ સૂરિજી શ્રી જિનસિંહ સૂરીસ,

સૂરિ. શિરોમણિ શ્રી જિનરાજજી વિખુધામેં વાગીસ.

તિણુરે પાટે દિનદિન દીપતો યુગવરશ્રી જિનરંગ;

આચારિજ જિણુચંદ સૂરીસર જોહની આણુ અભંગ.

શિષ્ય પ્રથમ જિનમાણિક્ય સૂરિના વિનયસમુદ્ર વખાંણિ;

વડવખતા વાદી ગુણુરતનજી જેતહથા જગિ જાણિ.

અંતેવાસી અનુપમ જોહના વાયક રતનવિસાલ;

સીસ સગુણુ જસુ ત્રિભુવનસેનજી દુનિયામાહિ વયાલ.

લઘુ ગર બાધ લાયક જેહના લબ્ધિવિજય ઉવઝાય;	
કીડીથી મુજને કુંજર કીયો સૂત અરથ સમઝાય.	૧૧
સીસ સકલ શ્રી ત્રિભુવનમેનના મુનિવરશ્રી મતિહંસ;	
અતેવાસી મહિમોદ્ધ કહે શ્રી સિદ્ધયક પ્રશંસ.	૧૨
ચતુર વિચક્ષણ એજે ચોપઈ બિજણાં બેસી પાસ;	
વાંચે તે શ્રોતા વસિ સાંભજે પામે પરમ ઉલાસ.	૧૩

—૮૪. ૧૩ ઘ. ૪૧. ૩૦ ચ.

૭૨૯ મહિમા સૂરિ (આગમગચ્છીય).

(૬૮૭)+ ચૈત્ય પરિપાટી સં. ૧૭૨૨ આવણુ ૩ ગુર.

આદિ—લાલ-ગિરથી નદીઆં ઉતરિરે લો—એ દેશી.

શ્રી વાગેશ્વરી વીનવું રે લો, કહિસું જિનગુણુઆમરે; સાહેલી.	
રથ મોટાં માનીપ્ર રે લો, જ્યાં હામોહામિ રે,	સાં ૧
પ્રણમું હું પરમેસર રે લો, રાજનગરથી માંડિ રે,	સાં ૦
સંખ્યા કહું જિનબિંબની રે લો, અંગથી આલસ છાંડિરે.	સાં ૨

x

x

x

x

અતે—

કાપ્રેડી બેહું મંદિરિં રે લાલ, પંચોતરી જગદીસરે	૨-૭
સંવત એકવીસ બેટીયા, બયમંજન બગવંત.	૫-૬
સાહ સૂરચંદના સંઘમાં લોક ધણા ઘતાર,	
સર ધીર ગ્યાંતી બલા કરતા પર ઉપગાર.	૫-૭
ભંવિજનના આદર ચક્રી સદ્વદિણા દિવમાંદિ;	
આગમ ગચ્છપતિ ગુણુનિહુ શ્રી મહિમા ગુણુગાય.	૫-૮
બણિ ગુણુ જે સાંભળિ સીજિ વંછિત કાજ;	
યાતર સફલી તેહની પ્રણુમિ શ્રી જિનરાજ.	૫-૯

વિજય શ્રી જિનરાજની કીરતિ દેસ મઝારિ;

સૂર ધીર ગ્યાની બલા વાંણી અમૃતધાર. ૫-

ભાવીસિ આવણુ પપ્પિ ત્રીજ બલી ગુરવાર;

ગોડીમંડણુ ધ્યાનથી રિદ્ધિ વૃદ્ધિ ભંડાર-શ્રી સંઘનિ નયકાર. ૫-

—૫૦ પ્રા. તી. સં. ૫૮ પૃ. ૫૭ થી ૬૧

—તીર્થોની યાત્રા અમદાવાદથી કરી ગુજરાત અતે મારવાડન
મંદિરોમાંની ખિંચ સંખ્યા ગણાવી છે. એકંદર ૧૯૦૫૨ છે.

૩૩૦ વીરવિમલ (તં સિંહવિમલ કવિ-લાલવિમલ-માન-
વિજય શિં.).

(૬૮૮) ભાવીની કર્મરેખ રાસ. સં. ૧૭૨૨ શ્રા. વ. ૫ રવિ-

અંતે—

ધુરહાનપુરમાં

કાંઈક કવિજન કેલવણિ, કાંઈક શાસ્ત્ર વિચાર;

કાંઈક ગુરુ મુખ સાંભળી, બોલ્યા બોલ વિચાર. ૨૧

હાલ રાગ ધન્યાસી.

શ્રી મનમોહન મૂરતિ, દેવતહીં લય લાયઉ,

ધુરહાનપુર મંડન વામાનંદન, પામી તાસ પસાયોરે,

મેં આજ પરમ મુખ પાયો. ૨૨

વીર પરંપર હીરવિજય ગુરુ, સાસન સોય ચઢાયઉ,

હોમ સૂરિ જિમ રાય પ્રતિબોધી, જિનશાસન દીપાયોરે. મેં. ૨૩

તાસ પટોધર વિજયસેન સૂરિ, જગિ જસવાદ સવાયો;

વાદવિવાદ દિલીપતિ આગે, પંડિત સકલ સરાલઉરે. ૨૪

દેવ તણીં પરિ વિજયદેવ ગુરુ, મહિમંડલિ પૂજાયઉ;

મુઝ મન મોહન સૂરિ સિરોમણિ રૂપાઈ માતા જયોરે. ૨૫

કલિયુગિ કલ્પતરુ સમ પ્રગટયો, વિજયપ્રભ સૂરિરાયો;

જંગમ તીરથ સંપ્રતિ જોતમ, મનમથ હારિ મનાયઉરે, ૨૬

તાસ ગહિ ગિર્યા ગુણસાધર, સીંહવિમલ કવિરાજ,
પંડિત લાભવિમલ ગુણમંડિત, ગુરુ ગુણરાજિ વિરાજ્યધરે. ૩૧

ગુરુ નયન મુનિ ચંદ્ર અંક વામ ગતિ અણી,
આવણુ વિદિ પંચમિ રવિવારમં, ઉલટ મનમાંદિ આશીરે. ૩૨

વિશુધાવતંસક માનવિજય વર અમૃત વાણિ મુદાયા,
તાસ પ્રસાદ લડી તસ સેવક, વીરવિમલ ગુણ ગાપારે.
મઈ આજ પરમ મુખ પાપા. ૩૩

—ધતિ શ્રી ભાવિની કમરેષ રાસ સંપૂર્ણ: શ્રીસ્તુ સં. ૧૭૨૨
વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૩ શુક્રવાસરે સકલ પંડિત પરંપરા પુરંદર પંડિત
શ્રી ૫ શ્રી માનવિજય ગણિ શિષ્ય ગ૦ ધીરવિમલેન લિખિત—મુદ્રા-
નિકા કેસરદે પંડનાથ. શ્રીસ્તુ. લેખક પાડખો: શ્રી: (૫. ૩૬ પં.
૧૫ ગુ-વિ.)

(૬૮૯) જાંબૂસ્વામી રાસ-રત્ન.

૩૩૧ સુમતિરંગ (ખ. કીર્તિરત્ન સ્ફુરિ-લાવણ્યશીલ-પુણ્ય-
ધીર-જ્ઞાનકીર્તિ-ગુણપ્રભોદ-અમયકીર્તિ-ચંદ્રકીર્તિ શિ૦)

જુઓ રાજદર્પ નં. ૨૯૬ પ. ૧૨૫.

(૬૯૦) પ્રબોધ ચિંતામણી રાસ-જ્ઞાનકલા ચોપઈ-ભોદવિવે-
કની ચોપઈ. સં. ૧૭૨૨ વિજ્યાદશમી રવિ-મુલ્લનાનમાં.

—

પરમજ્યોતિ પ્રકાશકર, પરમ પુરુષ પરતક્ષ,

પરમજ્ઞાન પરમાત્મા, અગમ રૂપ અલક્ષ. ૧

અવિનાશી અનંતગુણ, ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ;

વંદું બે કર જોરિનમ, સુખદાયક શિવરૂપ. ૨

સમરસ ધર શ્રી શારદા, હંસાસણિ સુવિદ્યાસ;
મન સરવર તે નિત રહન, જોગગમ્ય જડ બાસ.
વિનયવાણુ ધારક વિમલ, પુસ્તક પાણુ વિચાર;
અમૃતરસ અગમ અરથ, ભગવતી ગુણુ ભંડાર.

વાણિ સરસતિ વર્ણુન (છંદ વિભંગી)

સરસતિ ગુણુસારં અતિદિ ઉદારં અગમ અપારં કુખકારં
ત્રિબુવન જનતારં મહિમાધારં વિમલવિચારં દાતારં
દૂરીકૃત ગારં વિનયવિકારં કુમતિવિદારં અધદારં
ચરચતિ ચિતચારં શ્રેવા સારં ગુણુવિસ્તારં જયકારં.

કવિત પદપદ.

વસિ વાસ જિનવદનિં સાધ સરસતિ મુજ તૂડી
જાયતિ કીડિ જરર પૂરી પ્રવચન બસ પૂઠી
અવલ મગ કીય સુગમ ભરમ મિથ્યા ભય ભડ્ડધ
ધન ભીન કરી અલગ ગહન પરમાદ સગુર્જધ,
સુપ્રસાદ વાણિ સરસતી લહિ કહિસુ સંબંધ સુહામણી
ભણિ સુમતિ સુમતિ સર્જન ભણિ ભેદ ભાવ લડી કરી ભણી.

દૂહા.

નદી (નિંદી) સરસતીએ નહિ દેવી સરસતિ તાહિ,
ભવિક લોક સુપ્રસાદના જિનવાણી જગમાંહિ.
અંતર શુદ્ધિ અજાણુતાં રચધ શાસ્ત્ર વિપરીત,
મંદિર પડતો મૂકીને ગિરિવરિ કરિવા પ્રીતિ.
નવરસ સખ જગ કહિતુ હે અનિષ્ટ અષ્ટ કરી અધ,
શાંતિરસ સખ તે સરસ, તે સરસ ભાષો શ્રી ભગવંત.
ચોરસ અલખામણા, કરી કુમતિ વિકાર;
શાંતિરસ સેવે જિકો, તિણકું સુખ શ્રીકાર.

અતિ—

(કપૂર હોય અતિ ઉગલૂરે—એ દેશી.)

ચેતના રાણી વીનવેરે કાયા માયા ફૂડ,

વક ચક આહક ઘણારે ખેચર તમચર બૂડરે;

પ્રાણી ભૂલિ મ જૂઠ્ઠા

નર્મ ધર્મ તણા લહે મર્મરે.

પ્રાણી. ૧

સિંહ સરપ ને સાકિણી રોગ સોગ સંતાપતીરે,

તૂંબક તરવા સરે વિણસિ પાપને વ્યાપરે.

પ્રા. ૨

એ કાયામત્ર કોચલીરે એહનો સંગ નિવારિ,

તૂ નિકલકં નિરમત્ર સદારે અવિનાસી અવિકારરે.

પ્રા. ૩

પુદ્ગલસુ સી પ્રીતડીરે તું વિદ્રૂપ કઢાય,

જડતાસુ જુગતો નહિરે અનંત વીરજ મદારાય.

પ્રા. ૪

તાહરા હુંતા પાહરૂરે રોકે રાખ્યો તું તેણ,

તે સા પ્રતિ દૂરધ ગયાંરે ચેતો ચેતન એણ.

પ્રા. ૫

પરમદંસ કરી ચેતનારે રાણી વચને લાગી,

પરમદંસ પરગટ ભધરે બધન છટાં ભાગીરે.

પ્ર. ૬

x

x

x

x

સમતા ખમતા મનિ ધરો એ કરી મમતા પરિહાર

ચતુર ચિત ચેતીએ.

મહન ગરથ પુરો થયો એ આત્માનો અધિકાર,

આણી વિવેક ઉદાર—ચતુર૦

સંખવાત્ર કુલ સેહરો એ આચારિજ પદધારી.

ચ૦

શ્રી કીર્તિરતન સરીસરૂએ જિનશાસન જયકાર.

ચ૦

લાવણ્યશીલ પાહક તણો એ ચ૦ પુણ્યધીર સુસીસ,

જ્ઞાનકીર્તિ વણારસીએ ગુણપ્રમોદ સુમંગીસ;

સમયકીર્તિ વાયક સદાએ હુર્પકલોત્ર પદધાર.

ચંદ્રકીર્તિ ગુણ સાંનિધિએ, શાસ્ત્ર ભણીકે શ્રીકાર.

૪

સુમતિનાથ પસાઉલિ એ શ્રી મુલતાણુ મઝારી.	અં
ખરતર ગચ્છ નાયક ખરો એ શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ મુખકાર.	અં ૫
તાસ રાજમેં કિયો એ સરસ સંબંધ શિવદાય,	
નયણુ નયણુ દ્વિપ શશિ રૂરર સહીએ, અશ્વિનિ માસ મન ભાય.	૬
વિજય વિજયદશમી દિને એ આદિતવાર ઉદાર,	
સુમતિરંગ સદા લહિએ શિવ વધુ મુખ હેત.	૭
પ્રભોધ ચિંતામણી ગ્રંથ એ ઉધરીયો ધર્મહેત.	અં ૮
જ્ઞાનકલા શિવસાધના એ, એ ધણુ ચોપઠ નામ,	અં
આતમ ગુણુ આરાધનાં એ, પાંચમે અવિચલ દામ.	અં ૯
ગહન અર્થ છે ગ્રંથનો, એ જ્ઞાની સમજે ગુઝ,	અં
આધો પાછો જે કહ્યો એ મિચ્છામિ દુકડ મુઝ.	અં ૧૦
સંધ સકલ મુલતાણુનો એ સમઝદાર સિરદાર,	અં
પારસનાથ પરસાદથી એ, દિન દિન જયજયકાર.	અં ૧૧
ચાહડમલ ભલચાહડું એ, રાખેવા ધર્મરીત,	અં
ચાહક ચાહક નવલખો એ, વર્ધમાન વડચીત.	અં ૧૨
ઉદમ કીધ ઉદીરણા એ, આગ્રહ જાણિ અનૂપ.	અં
જ્ઞાનશૃંગાર એ ચોપઠ એ કીધી ધરિ ચિત ચૂંપ.	અં ૧૩
મુણુતાં ભણુતાં ગાવતાં એ, પૂચે મનની આસ,	અં
સુમતિ યુગતિ પાંમે સહી એ, આણુંદલીલ વિલાસ.	અં ૧૪

૫૮૫૬.

રાખે ચાહડ ૩૫ સદા તૂ છેલ છખીલો,
કરમચંદ તમહરણુ વાંન વરધમાન વસીલો;
સહસકરણુ સારિખો સુમતિ શ્રી કરણુ સવાધ,
જો ન ત્રિભુવનનાંહિ જોઠમલ સખલ કહાધ.
તારાચંદ ત્રિજગ આણુંદમય ઋષભદાસ હુધ કરિ રહો,
પૃથ્વીરાજ આજ શિવરાજ પિણુ લીલાપતિ પદવી લહો. ૧
—ધતિશ્રી જ્ઞાનકલા ચોપઠ સમાપ્ત.

વેદ રામ મુનિ સસિમમે, મૂલ ચક્ર મુલતાંણુ,
જ્યેષ્ઠ કસિણ પંચમિ સિતે. સિખ્યો ગ્રંથ મુખ્યાંણુ. ૧

વાયક વાણી રત્ન જય, જગજીવન જગમાંણુ,
વધે લચિછ કીરતિ હુવે, તેજ જલધિ પરમાંણુ. ૨

કિંચ મુખશાતા હુવે, બણતાં ગુણતાં ગ્રંથ;
ગયણે રાશિ દિનકર સમે, વિસ્તરજ્યો શિવપંથ. ૩

—સરવ મુખ્યા ગ્રંથાગ્ર ૧૩૫૩ સમાપ્તા—મોહવિવેકની ચક્રપથ
સમાપ્તા. ૨૩-૧૫ દા. મુ. નં. ૪૬ વ. ૩.

(૬૬૨) હુરિકેસી સાધુસાધી. સં. ૧૭૨૭ આવણ શુ. ૨ મંગળ.

આદિ—

સાધ સકલ પ્રજામી કરી, સિવ સાધક પિણું સાધ;
જમુ સેવા સમરણ થકી, રહ્ય ન કો અપરાધ. ૧

સોવાગ કુલ નકે ઊપનક, મુક્તોત્તર ગુણધાર;
હુરિકેસી જાત નાંમ મુનિ, બિખૂ ગુણ બંડાર. ૨

જીતાઈદી પંચ જિણુ, મુમતિ પંચ કરિ સંચ;
સુધ સમાધિ વરતઈ સદા, રાગદ્વેષ નહી રંચ. ૩

મનવચ કાયા વસિકરી, સાધુતણુમ સયોગ;
દુખમાદે દીપ્તા અહી, બાગો મુમતો સોંગ. ૪

દીપ્તા મધ સંજાધે જાડુ, કલતાં વધસી ગ્રંથ;
નિણુ કારણે જિમ સૂતનઈ, ગુણ ગાઈસ નિમંચ. ૫

વનનિમદ કરિ તે દુયકે, હુરિકેસી ચંડાલ;
અનુપમ ઉપમમ આદરી, પંચમદાવન પાલ. ૬

જહં આત્મ નમ પારજુધ, ગયો ગોચરી માંમ;
આપક પાડઈ યગ મધ, મિદાં છધ આજ્ઞા હાંમ. ૭

અતે—

સિદ્ધિ નિધિ પાંખી સદી, મુઝ વંદના ત્રિપ્રલ;
 ઉત્તરાધ્યયનઘ બારમઘ, અધ્યયનઘ મુવિસાલ;
 હરિકેસી બલ મહારિસી. ગુણનિધિ ગુણ ભંડાર:
 નામ થકી નવનિધિ હુવઘ, પહુયાવઘ ભવપાર.

૩

હાલ હ આયડિ આયડિ સમરંતા.

ગાવડિ ગાવડરી હરિકેસી બલ ગુણ ગાવડિ,
 મહા તપોધન મનસુધ સેતી તે આતમગુણ લાવડરી. હ. ૧
 એ નિરમલ ગુણ ધ્યાન વિમલ કહિ, મુઝ મતિમર્ધલ કહાવડિ;
 ફલ સુગંધ કરો તિલ તેલનડિ હોત સુગંધ સુહાવડરી. હ. ૨
 શ્રી મુલતાંણુ સુમતિ જિન સાનિધિ, આવડ સખલડિ દાવડિ;
 સાર વિચાર અરથ સખ સમઝી, આતમગુણ ઉપજાવડરી. હ. ૩
 સંવત સતરઘસઘ સતાવીસઘ આવણુ માસ સુપાવડિ,
 સુકલપક્ષ બીજ ભૂગવારઘ, ભણે ગુણિ ભાવન ભાવડરી. હ. ૪
 સૂર્યવંદ્ર કીરતિ જગિ જૈસી વાચક વાણિ વતાવડિ;
 સુમતિરંગ સાધકે સમરણિ, સુખલાલ નિત પાવડરી. હ. ૫
 —ધતિ હરિકેસી સાધુસંધિ સમાપ્તા. ૮-૧૦ સેં. લા. વડો. નં. ૨૧૬૦

૩૩૨ સુમતિવલ્લભ (ખ. જિનધર્મસૂરિ શિ૦)

(૬૯૨) શ્રી નિર્વાણ રાસ—(ઐ૦ જિનસાગર સૂરિ પર રાસ) સ
 ૧૭૨૦ આ. શુ. ૧

આદિ—

સમઝં સરસતિ સામિની, અવિરલ વાંણિ દે માત;
 ગુણ ગાધસુ ગુરરાજના, સાગર સૂરિ વિખ્યાત. ૧
 સહર વીકાણો અંતિ સરસ, લણિમી લાહો લેત,
 હિસવંસમઘ પરગડા, ઘોહિથરા બિરદેત. ૨

વજરાજ ધરિ ભારિજ, મિરધાદે સુત દોષ;	
વીકો ને સાંભવ સુખી અવિચલ જોડી જોષ.	૩
શ્રી જિનસંઘ સુરીસની, સાંભલિ દેસણે સાર;	
માત સહિત બાંધવ ગિદને સંજમ લઈ સુખસાર.	૪
માણિકમાત્રા માવડી વિનયકલ્યાણુ વિશેષ;	
સિદ્ધસેન ધર્મ ત્રિહું તણા, નામ દીક્ષાના દેપિ.	૫
વાદીરાયા બણાવિઆ, હરપનંદનકરિ ચિત્તે;	
ચવદહ વિદ્યા સીખવી, સૂત્ર અરથ સદ્યુક્ત.	૬
સૂધો સંજમ પાત્રતાં વિદ્યાનહ અભ્યાસ;	
કરતાં ગીતારથ થયા, પુણ્યાધ પરકાસ.	૭
સિદ્ધસેન અભિનવ થયો, સિદ્ધસેન અવતાર;	
ખીજ એલા બાપડા, સાંભલિહ સિરદાર.	૮
શ્રી જિનચંદ સુરીસનહ, વચન વિચારી એમ;	
આચારિજ પદ થાપના, કીધી કહિશ્યું તેમ.	૯

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૮ ધન્યાસરી. કંઅર બલધ આવિઆએ—એહની ઢાલ.

શ્રી જિનસાગર સરિજીએ, પાટિ પ્રભાકર તેમ,

સચુર બલિ ગાર્ધ્યર્થ,

શ્રી જિનધર્મ સુરીસરએ, જયવંતા જગિ એમ. ૧ સ.

દેસ પ્રદેશે વિહરતા એ, બવિક જીવ પ્રતિબોહ; સ.

ઉદયવંત ગજ જોહનોએ મહિયલ મોટી સોહ. ૨ સ.

ગુણગાતાં સચુર તણાએ, પૂજધ મનની ખાંતિ; સ.

મન વંછિત સહુના ફલિએ બાંજિ મનની બાંતિ. ૩ સ.

સંવત સતરવીસોત્તરઈ એ, સુમતિવલ્લભ એ રાસ. સ.

આવણુ સુદિ પુનિમ દિનિએ, કીધો મનહ ઉલ્લાસ. ૪ સ.

શ્રી જિનધર્મ સુરીસનોએ, માયિ છિ મુઝ હાય; સ.

સુમતિવલ્લભ મુનિ પ્રમ કલ્પ, સુમતિસમુદ્ર શિષ્ય સાધિ. ૫ સ.

—૩. ૧૫. દા. ૭૦ નં. ૧૧૭ કે.

[જિનસાગર સૂરિ—મૂળ બોહિથરા ગોત્રના વીકાનેરના રહીશ શાહ વચ્છરાજ પિતા, મિરગાદે માતા સં. ૧૬૫૨ ના કાર્તિક સુદિ ૧૪ રવિવારે જન્મ. ચોલા મૂલ નામ. સં. ૧૬૬૧ મદા સુદિ ૭ દિને અમરસરમાં જિનસિંહ સૂરિ પાસે દીક્ષા. શ્રીમાત્ર ચુકરા અચૂકા આવકોએ નંદી મહોત્સવ કર્યો. વાદી હર્ષનંદન ગણિએ આલપણાથી માંડી સર્વ શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરાવ્યો. સં. ૧૬૭૪ ના કાગણ સુદિ ૭ મેકતામાં સૂરિપદ અને નામ જિનસાગર સૂરિ રાખ્યું. તેજ વર્ષમાં વૈશાખ સુદિ ૧૩ શુક્રે રાજનગર (અમદાવાદ) વાસી પ્રાગ્નાટ જ્ઞાતિના સંઘપતિ સોમજી પુત્ર રૂપજીએ કરાવેલા શત્રુંજય ઉપરના ચોમુખ મંદિરમાંની ઋપમાદિ જિનની ૫૦૧ પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા આ સૂરિએ કરી. સં. ૧૭૨૦ ના જ્યેષ્ઠ વદ ૩ તે દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ થયા. તેની પાટે જિનધર્મ સૂરિ આવ્યા. આનાજ ગુરુમાઠ જિનરાજ સૂરિથી પદ પરંપરા થઈ તે જૂદી અને આ જિનસાગર સૂરિથી બૃહત્પરતર નામ ગચ્છની પરંપરા જૂદી થઈ.

જિનધર્મ સૂરિ—ભણશાલી ગોત્રના વીકાનેર વાસી સા રિણુમલ ભાર્યા રતનાદેના પુત્ર સં. ૧૬૯૮ પોષ સુદિ ૨ જન્મ, ખરહથ મૂલ નામ સં. ૧૭૧૧ માં આચાર્ય પદ. ૧૭૨૦ માં ભટ્ટારક પદ. સં. ૧૭૪૬ થાં જિનચંદ્ર સૂરિને પાટ પર નીમી લૂણકરણસરમાં સ્વર્ગસ્થ.]

૩૩૩ વિનીતકુશલ (ત. સુમતિકુશલ—વિવેકકુશલ શિ૦)

(૬૯૩)+ શત્રુંજય તીર્થયાત્રા ૭ હાલ. સં. ૧૭૨૨

આદિ—

હૂહા.

સરસતિ માય મયા કરી, આપો વચન વિલાસ;
શ્રી શત્રુંજય ગિરતણું, તવન કંઈ ઉલ્લાસ.

શ્રી શત્રુંજય એહવું, જપતાં પાપ પુલાય;
તો જાત્રા કરતાં ચકાં, પુન્ય ભંડાર બરાય. ૨
શ્રી શત્રુંજય સંઘપતી, ચયા યાસઘ અનેક,
પણિ પંચમ આરઘ અધિક, રાખી સંઘવી ટેક. ૩
સાંભળતાં ગુણ તેહના, હોઈ લાભ અપાર,
શેત્રુંજ તીરથ સંકેષા, કરતાં મુક્તિ સંસાર. ૪

x x x x

ખતે—

સંવત સત્તર સાર બાવીસમાં, જાત્રા જુગતિ કરી એ વરપદ,
જંગમ તીરથ જૈન શાસનપતી, વંદીયા વિજયપ્રભ ગૂરી હરપદ. ૬૮
કલસ.

ધમ સ્તબો સ્વામી મુગતિગામી ઋષભ જિનવર સંકરો;
શ્રી વિજયપ્રભ સરિંદ સાદિય સપ્રતિ ગોવત્ત ગાયધરો;
તસ ગચ્છિ પંડિત મુમતિકુશલ શિષ્ય વિવેકકુશલ વિપ્રુધવરો,
વિનીતકુશલ કલ્પ શેત્રુંજમંડલ આનંદ મંગલ જપકરો.
સંપત્તિવિદ્ સુખકરો. ૬૯

—પ્ર૦ પ્રા. તી. સં. ૫. ૧૫૨ થી ૧૬૫

શત્રુંજય સ્તવ સં. ૧૭૨૨ માદ મુદ્ ૫ યાત્રા કરી.

ખાદિ— રાગ કારી.

સકલ તીરથમાં મલગોરે લાલ, શેત્રુંજ તીરથ સાર, મન મોહોરે.
સિદ્ધ અનંતા ઇલાં દુવારે લાલ, એહનો મદિમા અપાર, મનમોહોરે
શેત્રુંજ એવો ભવિજનારે લાલ—૧

x x x

સંવત સત્તર બાવીસનીરે લાલ માહ મુદ્ ૫ પંચમી સાર મન,
સંપત્તિ જાત્રા કરીરે લાલ, સકલ કોઈ જવાર—મન. ૬

ખતે—

મુમતિકુશલ પંડિત તણોરે લાલ, વિનીતકુશલ કલ્પ સીસ, મન.
શેત્રુંજમંડલ માદરી રે લાલ, પૂરે મનહજમીસ. મન. ૧૫.

[જૂનાગઢવાસી સંઘવી સદસકિરણના સાન પુત્રો પૈકી રાજસીએ સં. ૧૭૨૨ ના આશો સુદ ૧૦ ના દિને 'સંઘવી' તિલક કરાવી પૌષ વદિ ૧ ને ગુરના દિને સિદ્ધાયત્તનો સંઘ કાઢ્યો હતો. તે સમયે જૂનાગઢમાં નવાખ સરદારખાન રાજ્ય કરતો હતો. રાજસીના આ સંઘ સાથે દીવ, પ્રભાસપાટણ, ત્રેરાવળ, તથા પોરખંદરના સંઘો સાથે મળી ગયા હતા. આ સંઘ વડાત્ર થઇ રાણપુર આવ્યો ત્યારે ત્યાં ધોરાજી અને મઝેવડીના સંઘ પણ ભેગા થયા. પછી જયો સંઘ પાલીતાણે આવી પહોંચ્યો. તે વખતે સંઘવીએ ભોલાવવાથી વિજયપ્રભસૂરિ ૧૫૫ સાધુ સાથે પાલીતાણે પધાર્યા હતા.]

૩૩૪ સુરજી મુનિ (આંગ્રસિક)

(૬૯૪) લીલાધર રાસ-(ઐ.) સં. ૧૭૨૧ પછી અમદાવાદના સંઘવીએ સૌભાગ્યસાગરગણિના ઉપદેશથી શત્રુંજયનો સંઘ કાઢ્યો હતો; આં. ગચ્છ નાયક કલ્યાણસાગર સૂરિ રાધનપુર હતા. અમદાવાદમાં ખાંન કરીને સૂખો હતો, દિલ્લીમાં અકબર બાદશાહ હતો.

આદિ

રિપમદેવ પ્રણમું સદા, મંગલદાયક દેવ,	
સુર અસુર નર વિવિહ પરિ, સારઈ અહનિસિ સેવ.	૧
સાચી દેવી શારદા, આરાધું નિસિદીસ,	
રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સુષ સંપદા, દેજ્યો માત જગીસ.	૨
ત્રૈતરઈ ભોલઈ કોકિલા, સાનિધિ તે સહિકાર,	
વચન વિલાસ જિકે કરૂં, તે મુઝ ગુર ઉપગાર.	૩
કરણી જે ઉત્તમ કરઈ, કલિયુગઘ ધન ધન.	
તેહ તણા ગુણ ગાયસું, સુણજો હરણિત મન.	૪
લીલાધર લીલા લહિર, ચોણું જેહનું ચિત,	
ધરમ કૃત્ય નિત્યઈ કરઈ, વાવઈ પરિવલ વિત.	૫

કવણુ પિતા માતા કવણુ, કવણુ દેસ કુણુ ગામ,
કરણી તિણિ કીધી કવણુ, તે મુણુને અભિરામ.

દાવમાં.

x

x

x

x

મુનિ સુરજી ધણી પરિ બણુઈ, ચિરંજીવો એહ બાવ.

કાવ્ય નમૂનો.

દિન બાર તિહાંકણિ રહી, સંધ સજ્યો તતકાવ,
ઉદંડ અટવી ચાલીકે, વોલાવા ધરી અસરાવ.
હંચા પર્વત સામટા, લાંબા વલી અહેહ,
ગિરિ ગુહાર ગુફા ધણી, જાણુઈ કઈજી દૂયો મેહ.
ઝરઝર ઝર નિર્ઝર કરઈ, પલપલ પલકઈ નીર,
કોક પિકટ હુટ હુકરઈ, પ્રોપિત મન ધન પીર.
હામિ હામિ નદી વહઈ, હામિ હામિ વનરાય,
હામિ હામિ ચોટી ધરઈ, હામિ હામિ વિઆમ બનાય.
ગુંજઈ ઓંદ સાર્દાં ધણાં, ગુંજઈ ભમર ધમકંતિ,
મોર મોર કરઈ ધણો, પીછ નૂતન ઝલકંતિ.
શશલા સુધર સામટા, સામટા મૃગનાં યૂથ,
પેપે નયણાં માંડિનઈ, સદ્અનઈ મનઈ તિહાં મુથ.
ઠાયર હીયાં કમકમઈ, કમકમઈ ચોર ચરદ,
અણુહાણુઈ પગિ કમકમઈ, ચમચમઈ પગમાં ભરદ.
સાતમઈ દિન આવીઆ, ઊના નદી મઝારિ,
દીધા ડેરા રંગસાં, ઊવટ અંગિ અપાર.

વગેરે.

શેત્રુંજીથી ઉના, દેલવાડા, અગરા, વડાણથી કોડીનાર, માંગરોલ,
પંજી ગિરનાર-જૂનાગઢ (તે વખતે મીયાંસાહે દેશધણી હતો), સગે-
સર પાસ, માંડલ, વીરમગામ, ને તાંથી અમદાવાદ સંધવી સંધ લઇ

આવ્યા. પછી વૃદ્ધ લીલાધર સંઘવી વાચક સુખલાભ કને સંયમ દી-
લે છે. સ્વર્ગવાસ.

સંવત સતરપનરોતરઘ ભાદ્રવા સુદિ સુવિચાર,
નિર્વાણ લખધિ લાભ નિયંત્રનોં, છઠિ તિથિ શુભવાર.

—સંવત ૧૭૧૫ ભાદ્રવા સુદિ ૬ ને દિને થયો. ત્યારપછી લીલા-
ધરના પુત્રે સંઘ કાઢ્યો. સં. ૧૭૨૧ માગશર સુદ ૫.

સંઘપતિ લીલાધર તણો પુત્ર પરિવાર સમૃદ્ધ.

દાન પુન્ય ઝાઝા કરઈ, લરચઈ અનર્ગલ ગ્રિધિ.

સંઘ શ્રી ગોડી રાયનો, અર્ધુદાયલ પર્યતં,

તીરથ અનેક તિહાં ભેટીઆં ભલા, તે સુણુએ એક ચીત.

સંવત સતર એકવીસે માગસિર સુદિ સુવિચાર,

તિથિ પંચમી સુભવાસરે, કીધો સંઘ ઉદાર.

—પહેલાં ગોડીયાસ, આ વખતે અમરસાગરસૂરિ વિધિપક્ષના
ગચ્છનાયક રાધનપુર, રાણાને દાણુ દીધું. પારકરદેશ જોષ્ઠ સોઈ ગામ,
થરાદ પછી અર્ધુદાયલ ચઢ્યા. પાટણુ—ત્યાં પંચાસરપાસ ને નારંગપુરે પાસ,
અમદાવાદ આવ્યા.

અંતે—

પુન્ય પ્રતાપી સંઘપતિ આવીઆરે, અતુકમિં અમદાવાદ,

હયવર રથ સૌં પરિવર્યા રે, સહુ કો મનિ ઉદાદ. ૧

પંચ શબ્દાં વાજઈ અતિ ધણાં રે, ગુણીજન ગાવઈ ગીત,

દાન અનર્ગલ તિહાં આપીઆં રે, રાખી પૂરવ રીતિ. ૨

સાહમાં માજન આવ્યા રંગસું રે, ઉચ્છવ કીધ અપાર,

ભાટ ભોજગ ઇમ ઊચરઈ રે, હુએ જય જયકાર. ૩

સંઘ શ્રીગોડી પાર્શ્વનો રે અર્ધુદાયલ પર્યત,

તે સકલ મનોરથ સંહ કૃલ્યા રે, પરચ્યા, અનર્ગલ વિત્ત. ૪

ધર ધર રંગ વધામણાં રે, તલીયાં તોરણુ આર,

કુંકુમના હાથા દીયા રે, સહાસણુ વધાવઈ નારિ. ૫

ધરિ આગ્યા સજ્જન મિથ્યાં રે, દિન દિન વધતે પડર,

સત સ્યાપા સહુ વિસતરો રે, હુયો ચઢતે નર. ૬

સંધપતિ લીલાધર તણાં રે, સદ્ પુન્યવંત,

દિન દિન દોત્રત ચઢતી હુએ રે, કવિતા કહઈ એક ચિત. ૭

—છતિશ્રી લીલાધર રાસ સમાપ્ત. પૃ. ૨૫૫, પં. ૧' (દિ૦ લા૦)

૩૩૫ માનવિજય (૧)—(ત. વિજયસિંહસૂરિ-દેવવિજય-
જ્ઞાનવિજય-રત્નવિજય શિ.).

અંજનામુંદરી સ્વાધ્યાય. સં. ૧૭૧૬ માં.

કરમઈ બહુ દુખ પામીયાં રે, હુરિ હુર નસ નઈ રામ,

સીતા સુમત્રા રૂપદી રે, કલાવંતી સતી તામ રે. ૬. ૩૪

અંજના તણા ગુણુ ગાયતાં રે, મંગલીક સંપદ યાય,

શ્રીદેવવિજય ઉવઝાયનો રે, બુધ માનવિજય ગુણુ ગાય રે. ૬. ૩૫

કર્મ ન છૂટઈ.

—સંવત ૧૭૧૬ વર્ષે પં. માનવિજય ગણિ લિખિત.

(પ્રત ૨ પ્ર. કા.)

(૬૬૫) વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર. સં. ૧૭૨૨ ? પોપ સુ. ૮ બુધ
ખેમતા ગામમાં.

અતે—(સર્વ મંથામંથ શ્લોક-૩૮૯૨ ઉત્તાસ ૬ દાહ-૬૨.

સંવત ૧૭૨૨ સજ્જર ગુણુને, વર્ષ તણો પરીમાંણો,

પોસ શુકલ તીથી અષ્ટમી દીવસે, બુધવાસર ગુણુમાંણો. ૨૨

બંધ બાંધુ સર્વ સંખ્યાઈ ભણો, મહદ્ધ મતના ધારી,

શ્રીમદ્ધીસ તને ઉપર પાંચક, ગાયા દુહાયુત સારી. ૨૩

શ્રી વિજયસંધસૂરી તપગણ દીડો, માદમંડલુ મણિ ધારી,

તંસ સીસ પાકક પદ જયવતો, દેવવિજય મુખમરી. ૨૪

તસ શીસ રાને ગૌતમ જોહવો, જ્ઞાનવિજય રથીરાપા,

મસ સીસ પંડિત રત્ન વધાણું, દશ વીધ ધર્મે સોદાવા. ૨૫

તસ સીસ માનવીજ્ય કવી બાળ્યો, વિક્રમ મલીપતિરાસોછ,
 જે ભવી ભાવે ભવ્યમેં સુણુરમેં, તસ મંદીર લઈ વાસોછ.
 શ્રી વિજયધર્મ (? પ્રભ) સરીસરરાજે, ગાંમ ખેમતેં ગુણુ ગાયોછ.
 શ્રી સંઘ દેરાં વણુ મુંણીને, માલવપતિ દલરાયોછ.
 અધીકું ઓણું બાળ્યું જે હોયે, વક્તા સધારી મુઘ કરજ્યોછ,
 વિક્રમનૃપ જિમ મહીતલ મોટા, તિમ તમેં શ્રાતા સત ધરજ્યોછ. ૨૮
 દ્રવ્યમં મહીતલ અવચલ રેલજ્યો, એહ સંગધે ગુણુમાલોછ,
 મો મનવંછીત પૂરણુ ઉદ્યો, ગાતાં એ રાસ રસાલોછ. ૨૯

—પ્રતિ શ્રી કલિયુગે કર્ણાવતારે માહાદતાર શ્રી વિક્રમાદિત્યચરિત્રે
 પ્રકૃતપદ્ધે પંચડંડ છત્રોત્પત્તી પ્રગંધે પદ્મો ઉલાસ સંપૂર્ણ. સં. ૧૮૮૨
 ના શાકે ૧૭૪૭ પ્રવર્તમાને માસેા તથા માસે શ્રાવણમાસે કૃષ્ણપક્ષે
 ૩ તીથૌ બુધવાસરે શ્રી પાલનપૂર નગરે શ્રી પાલવિહાર પાર્શ્વ પ્રસાદને
 ચતુર્માસ કૃતાલખીતં.

૩૩૬ લાભવર્ધન=તાલચંદ. (ખ. સાધુરંગ-ધર્મસુંદર-
 કમલસોમ-દાનવિનય-ગુણુવર્ધન-સોમગણિ-શાંતિહર્ષ
 શિ.) જુઓ જિનહર્ષ નં. ૨૬૩ પૃ. ૮૧.
 (૬૯૬) વિક્રમ ચોપાઈ. (૯૦૦ કન્યા ચો. આપરાચોર, પંચદંડ.)
 સં. ૧૭૨૩ માધ શુ. ૧૩ બુધ જયતારણુ નગરીમાં.

આદિ—

દૂહા.

પ્રણમીય પરતીખ પાસછ, પૂરસાદાંણી જિણુંદ,
 સમરંતાં સુખ સંપદા, દિન દિન અધિક આણુંદ.
 કર વીણા પુસ્તક ધરે સરસતી સુમતિ નિવાસ,
 પ્રણમંતાં નિત પાંમીયે, સરસ વચન સુવિલાસ.
 નિજગુરુ ચરણુ કમલ નમી, ભાવ ભગતિ મન આંણુ,
 મુન્ય તણી પ્રગટી કથા, કહિર્યું સુલલિત વાંણુ.

૨

૨

૩

સાહસિક સતવતો સમય, શૂરવીર સરદાર.	
પરદુખમંજુ પરગણ, ધન્ય તિકે નરનાર.	૪
જે નર મન સાહસ કરી, પર ઉપગાર કરંત,	
ત્રિભુવનમેં જસ તેહનો રવિ પહિલાં ઉગંત.	૫
પર ઉપગારી પરગણે વિક્રમનર રાજન,	
શીત્રવંત સિરસેહરો ન્યાઈ નિપુણ પ્રધાન.	૬
પર ઉપગારી જે થયો વિક્રમનો અધિકાર,	
સરસ કયા સંબંધ, એ, સુણજ્યો અતિ સુખકાર.	૭

x

x

x

x

દાસને અતે કવિએ સ્વનામ લાભવર્ધન તેમજ લાલચંદ આપેલું છે:-

પહેલી થઈ એ પુરી દાસ, રાગ મદ્યારે વચન રસાસ,
કહે લાભવર્ધન હવે આગલે, વાત કરું તે સુણજ્યો બલે.

દાસ બણી એ પન્નરમી હો, રૂડો રાગ મદ્યાર,
લાલચંદ હવે આગલે હો, કહે તે સુણજ્યો અધિકાર.

અતે—

દીપનો ગણ શ્રી પરતરતણાં, શ્રી પેમસાપ પ્રસિદ્ધ,	
જિનદત વસિ જિનકુશલ ગુદ, સદા કરેં સાનિદ્ધ.	૧. ૮
તિણુ સાયામાંહિ પરગણ, વાચક પદવી ધાર,	
શ્રી ગુણવર્ધન ગણિવર, મુજસ ચિહું દિસે સાર.	૯
તસ સીસ વાચકપદ ધર, શ્રી સૈદામ ગણિ મુપ્રધાન,	
નરનારી નિત પ્રતિ જોહના, ગાવેં જસ ગુણ આન.	૧૦
મદિમા ધણી મદિમંડલેં, તસ સીસ સુગુણ પ્રધાન (વિચાર),	
વાણારસ પદ લહીયેં, શાંતિહર્ષ સુખકાર.	૧૧
(પા૦ પામી વાણારસની પદવી)	

પરસાદ તિણુ સદગુરૂતણૈં, એકી ચોપઈ સાર,

ઢાલ સતાવીસમી ભલી, સુણુંતાં હર્ષ અપાર. ૧૨

સતરેં સૈં તેવીસમેં નભ (આસુ) માસ સુદ્ધ પપ,

(પાં ૦ સતરેસે તેત્રીસે વરસે) .

તિહાં એ સંપૂરણુ થઇ, તિથે તેરસ યુધવાર. ૧૩

(પાં ૦ પંચમી તીથે એ પુરણુ કીધી વાર ભક્ષો યુધવાર.)

ગ્રાંમ શ્રી જયતારણુ સરસ લહીઈ, નગરી સુથિર સુપકાર,

નામ યથારથ જોહનૈં, પંડિત કહૈં વિચાર. ૧૪

જિહાં સાધુવર્ગ સુખી રહૈ, શ્રી સંધનૈં સુપસાય,

અહુ ભાવ આવક આવિકા, કરૈં ધર્મ ચિતલાવ. ૧૫

ગુણુ ગ્રહૈં અવગુણુ પરિહરૈં, સદગુરૂ સુણે ઉપદેસ,

સ્થિતિ ધરમની સહુ સાચવૈં, પુણ્યે કરૈં સુવિસેસ. ૧૬

બંભાતિ સંધને આગ્રહ કરી, ચોપઈ કીધ ઉદાર,

સંધતણો આગ્રહ કરીને એ રાસ રચ્યો ઉદાર.

નવનવી રીતિં ઢાલસું અતિ મોઠો અધિકાર. ભ. ૧૭

(પઢ નવનવી ઢાલ એ નવનવ રીતસ્યું)

શ્રી જિનચંદ સૂરીસર, ગણપતિ ગુણુભંડાર,

તેહને રાજેં કીધ એ, સંપૂરણુ અધિકાર. ભ. ૧૮

અવણે સુણેં ગહુ ભાવસું, જે ચતુર સુધડ સુગ્ગણુ,

કહે લાભવર્દન તેહનેં સદા હોઈ કલ્યાણુ. ભ. ૧૯

ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય ચોપઈ સંપૂર્ણુ. ગુ. વિ. વિદ્યા.

—ઇતિ વિક્રમાદિત્ય અને નવસેં કન્યા ચઉપછ સંપૂર્ણુ—સં.

૧૮૨૯ શક ૧૬૯૪ આં ૧૦ ૧૦ વાર થાવર તૃતીય પ્રહરે લે. સંપૂર્ણુ.

પં. સુત્રસાગર ચિરંજીવી નેમસાગર ચિં શિષ્ય, કૃતેસાગર શિ. વૃદ્ધિ.

સાગરેણુ આમ ધર્માવધે-રાવત સાલમસિંધ રાજ્યે થં. ૭૦૦, ૧૮-૧૭.

આ. ક., ૨૧-૧૫ આ. ક.

—સકલ બઢારક વિજયરત્નસુરિ-શિ૦ પં. મેધવિજય-શિ૦ કૃતો-
વિજય ગણી લિપિકૃતં. સં. ૧૮૫૩ શક-૧૭૧૮ માસોત્તમ માસે કૃષ્ણ
પક્ષે માગશીર માસે ૯ નવમી તિથો યુધવાસરે ચતુર્થ પ્રહરે-દક્ષણ દેશે
દક્ષણાત્ દિશાયુ-કૃત્વા નમ્ર પ્રયંજા પુરાત્-પેઠ મંઝરીશ્રીમદ્લીનાથ પ્રસાદાત્
—જતી કૃતેવીજ્ઞેને દક્ષણ દેશાત્ કૃત્વા પરંજાત્ રાહોની હે પુસ્તીક
લેહલી અસે-૨૮-૧૬ વાલ૦ કાર્તિક શુક ૧૪.

બીજી પ્રતમાં ઉમેર્યું છે કે:—

શ્રવણે સુણે બહુ ભાવસુ, જે ચતુર સુધડ સુગણુ,
કહે લાભવર્ધન તેહને, સદા દૂર્ધ કલ્યાણુ.

—ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય નવસે કન્યા હરણુ ખાપરા ચોરનો રાસ
સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૮૭૯ ના વર્ષે મિતિ આસાદા વદિ ૭ દિને સંપૂર્ણ
લખ્યો છે. શ્રીમદ્વક્ત્ર ગંગાધિરાજ સકલ બઢારક પુરંદર બઢારક શ્રી
શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી પૂણ્યસાગરસરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય લખીતં
મુનિ મુનિ મોતીસાગરેણ લખીકૃતા. શ્રી પાટણુ નગર મધ્યે. શ્રી ફાદ-
લિયાવાગ્ર મધ્યે. શ્રી રસ્તુ. ૧૯-૧૪ વ. રા. મુંબઈ.

(૬૮૭) ઉપપદી સં. ૧૭૧૧ મિત્ર.

(૬૮૮) લીલાવતી રાસ સં. ૧૭૨૮-કાર્તિક શુક ૧૪.

આદિ—

દ્વલ.

તેવીસમો ત્રિબુવનલિંગો, જગનાથક જિનરાય,	
દાયક સિવ સુખ સાસના, એવે સુરનર પાય.	૧
પ્રણવિ ચરણયુગ નેહના, શ્રી સરસતિ સુપસાય,	
સીત તણી મહિમા ફરે, સુણુહો ભવિક ચિત લાય.	૨
શ્રી સદ્ગુરુ ઈમ ઉપદિસે, આગમ અરથ પેખિ,	
અવર સદ્ગત દેવતા, સીધ રતન સુવીસેખિ.	૩
પાતે સીધ બલી પરે, તે પામે સિવ સર્મ,	
મનવંછિત દ્વલ સંપન્નઈ, એ જિન સાસન મમ,	૪

શીલે લીલા સંપન્ને, જનું લીલાવતી નારી,
ચરિત્ર સુણો તેહનો તુમે, જનું થાયે નિસ્તાર.

ઢાલ પહેલી ચુનડીની.

x x x x
મેરી દેહુ લાલા ચુનડી, એ જાત કહી ઇકે ઢાલ રે.
જે ચતુર હુસી સો સમઝસી, લાભવરધન વચન રસાવરે. ૧૩

x x x x
હુલાવે હો ગજ સિંધરો છાવો મહિલમે, એહ દેશીમે એહ,
પૂરીય ખીજી હો ઢાલ કહી ઇસીજી, લાલચંદ સસનેદ. ૧૬

x x x x
(આમ દરેક ઢાલની નીચે કોઈમાં લાભવર્ધન ને કોઈમાં લાલ-
ચંદ એમ આવે છે તેથી ખંતે નામ કવિનાં લાગે છે. કુલ ઢાલ ૨૮ છે)
અતે—

ઢાલ ૨૯ રાગ જેતસરી-નાતો નેહજો એ દેશી
મહિમા સીલની તુમ્હે સુણો ભવિક ચિતલાય.

x x x x
ખરતર ગહમાહે ગહરો શ્રી જિનચંદ સૂરિંદ,
ચાતુર ચોપડા વંસમે રે, પ્રતપે જાણિક દિનઈંદ. ૪ મં
... ... વાણારસી વરીયામ,
શ્રી ગુણવરધન ગણિવર, ભલો નાંમ તિસૂ પરણાંમ. ૫ મં
શિષ્ય તેહના સૂપકર, વાણારસ શ્રી સોમ,
સાધુ ગુણે કરી સોભતા, સુપ્રસન મુખ ક સોમ. ૬ મં
સાંતિહરણ શિષ્ય તેહના, વાયક પદવીના ધાર,
ઈણ કલિકાલે જોવતાં એ જોતમને અવતાર. ૭ મં
સુંદર વરણ સોહામણારી, જણ જણ મુખ જસવાસ,
તે સદગુર સુપસાઉલે, એહ રચ્યો સંબંધ ઉલ્હાસ. ૮ મં

રાગંગી શિષ્ય તેહના, મુખવર્ધન મન સર સુખાંશુ,
વિનયવંત વખાણીયે, એતો સકલા સુવિહાંશુ. ૯ મં

પ્રથમ શિષ્ય તેહના બલા, જિનહર્ષ જેહતું નામ,
કહિન ક્રિયા જીણુ આદરી, ઇક તપ સંજમતું કામ. ૧૦ મં

લીલાવતીની ચોપાઇ તજિ, આવસ કરહું તયાર,
એહતું આગ્રહ તિણુ ક્રિયો, તિણુ રચ્યો સરસ અધિકાર. ૧૧ મં

નવ નવ નીરતી હાલસ, જે એહ ચોપી હોય.
અમતકાર મુતરાં નરાં, મુણો હરપ ધર સહુ કોય. ૧૨ મં

સંવત સતરે સે ગયા, વલી ઉપ(ર) અઠાવીસ,
ક્રાંતિ સદ્દ અવદશ દિને, સંપૂર્ણ સમજીસ. ૧૩ મં

ચારે માસ સુખસું રહ્યા, શ્રી સંઘતણે સુપસાય,
ધરમી આવક આવિકા દિન દિન અધિકો ભાવ. ૧૪ મં

તિહાં એ કાધી ચોપાઇ ગાયા હસે પરમાંશુ,
શુણ્ણતીસ હાલે બણી સુણ્ણતાં હરપ જુનાંશુ. ૧૫ મં

મુણે ભવણે જે ભાવસું, એ સતીતણું અધિકાર,
કહે લાભવર્ધન તેહને, ઝઘ્ઘ વદિ સુપ્રકાર. ૧૬ મં

—સર્વગાથા ૬૧૯ ઇતી શ્રી શાંત ઉપર લીલાવતીરી ચોપાઈ

સંપૂર્ણ, સકલ પંડિત શિરોમણી મુગદાયમાન ચક્ર ચૂડામણિ પં. શ્રી શ્રી
૧૦૮ શ્રી શ્રી પં શ્રી કનકહંસજી ગણિ શિષ્ય બુદ્ધદંસ સિપતં સં.
૧૮૭૩ રા વૈસાખ સુદ ૯ શનીવાસરે શ્રી અમૃતવેન્નાયં શ્રી વગડી નગરે
શ્રી ઋષભદેવજી શાંતિનાથજી પ્રસાદન બુદ્ધદંસ આત્માર્યે-શ્રી-શ્રી-રસ્તુ.
કંઠ્યાણુમસ્તુ. શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી સરસ્વતીજી સોનોણાં જન્મ । શ્રી-૨૦-
૧૫ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામા; વિદ્યા.

(૬૯૯) ધર્મબુદ્ધિ પાપ બુદ્ધિરાસ સં. ૧૭૪૨—૨૧.

(૭૦૦) પાંડવ ચરિત્ર ચોપાઈ સં. ૧૭૬૭ વિદ્યુવાસ ગામમાં.

આદિ—

દલા.

સ્વરિત શ્રી મુખ સંપદા, પૂરે પારમનાથ,
 નમતાં નવનિધ સિધ મિત્રે, શિવપુર મેલે સાથ. ૧
 સમરૂં શ્રી શ્રુત દેવતા, વિનતિ કરૂં વિચાર,
 દયા કરી દીજે દરસ, વાણીનો વિસતાર. ૨
 પાંચે પાંડવ પરગડા, સાધ સકલ ગુણધાર,
 તિમ ગલ છડી દ્રુપદી, સતીયામેં સિરદાર. ૩
 ચરિત એહ મુણુજ્યો ચતુર, સભાલોક મુવિચાર,
 હરપ હીયે હો સાધણું, પાંમેચો ભવપાર. ૪

x

x

x

x

ઢાલ કહી કેદારે ગોડી, લાલચંદ એ પહિલી ભેડી. ૧૩
 સંવત સતરૈસ તસઠ સમૈણ વિહ્લુવાસ મઝાર,
 તિહાં સંપૂરણ ચૌપાઈણ, શિષ્ય આગહ મન ધાર. ૧૧
 તીન હજારને સાતસૈણ, શ્લોક પચ્ચાસી જાણુ,
 માજનૈસૈણ પંચનૌણ, એહ કીયો પરમાણુ. ૧૨
 પં તીનાં તાછ કહૌણ, પાંચમી પાંચમી ઢાલ,
 રાગ-કાલ હરૈ સોભતીણ, નવી નવી દસમૈ ચાલ. ૧૩
 પાછલે ખડે પાંચમીણ, ઢાલ રાગ મદહાર,
 પ્રાંત કહી ધન્યાસિરીણ, ચતુરનરાં ચમતકાલ. ૧૪. પા૦
 શ્રી પરતરગછ ગહગહેણ, શ્રી જિનસૂખ્ય સુરિંદ,
 ખેમસાષા તિહા દીપતીણ, મુજસ જોલૈ નરવૃંદ. ૧૫ પા૦
 શ્રી સાધુરંગ પાઠક ભલાણ, ધરમસુંદર તસુ શિષ્ય,
 ગણિ કમલસોમ શિષ તેહનાણ, નર પ્રણમૈ કેષ લખ્ય. ૧૬
 દાનવિનય વાચક ભલાણ, અંતેવાસી તાસ,
 ગુણવરધન ગણિ દીપતાણ, પ્રસિદ્ધપુર જસ વાસ. ૧૭
 શ્રી સોમશિષ્ય તસુ સુંદરણ, શાંતિહર્ષ તસુ શિષ્ય,
 સૌમ્યવદન સોભા ધણીણ, ધરમધોરી પરતક્ષ. ૧૮

તે સદગુરુ સુપસાહિતૈ, કીધ મે ચૌપાઈ એહ,
સૂત્ર વિશુદ્ધજિકો કલૈ, મિચ્છામિ દુકડ તેહ. ૧૯

સાધુનાં શુદ્ધ ગુણુ ગાવતાં છ, સહીય હૌવે નિસ્તાર,
ધ્રમ આણી મે વરણ્યૌ, પાંડવનો અધિકાર. ૨૦

કરણી નહી તીસી માદરીછ, તેહવો નહિ તપ ધર્મ,
પિણુ ગુણુ ગાવતાં સાધુનાંછ, તૂટસી અશુભ મુઝ કર્મ. ૨૧

લિપૈ લિપાવૈ ધ્રમ જાણિનેંછ, મુણેં મુણાવૈ જેહ,
લાભવરધન પાઠક કહેછ, આન નિર્મલ લહે તેહ. ૨૨ પાં

—ઇતિ શ્રી પાંડવચરિત્ર ચૌપાઈ સમાપ્તા. સર્વગાથા ૪૨૫ અંથા.

અંથ ૪૦૦૦ સંવત્ ૧૮૨૬ માગ. સુ. ૧૫ પંડિત શ્રી દેવવલ્લભછ
પં ગોરધનછ પ ચંદ્રમાણુ પં કુશલાં જેસા તેજ ભગવાન લિખત.
શ્રી વીક્રાનેર મધ્યે. શ્રી સ્તુ કલ્યાણમસ્તુ. (ગુ. વિ.)

—સંવત્ ૧૮૩૨ રા વર્ષે મિતિ ચેત્ર વદ પંચમ્યાં રાજકુમાર
લિખત. શ્રી: ૬૮-૧૭ દા. ૧૩ નં. ૩૬ જૈ. શા. અમદાવાદ.

(જુઓ જિનહર્ય નીચે મુકેલી આજ્ઞકૃતિ નં. ૬૦૬ પૃ ૮૩-૮૪)

૩૩૭ પરમસાગર (તં જયસાગર ઉ-લાવણ્યસાગર
પં. શિ.

(૭૦૧) ચિક્રમાદિત્ય રાસ સં. ૧૭૨૪ પોશ શુદ્ધિ ૧૦ ગઢવાડામાં.
આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રકાશ કર પૂરણ પરમ ઉલ્લાસ,
પ્રણમું પરમાનંદ સું, પરમ શખેસર પાસ,
ચરમ શરીરી ચરમ જિન, શાસ ન નાગ મુધીર,
પરમ પ્રેમ પદ પૂજસું. જગ વલ્લભ જિન વીર.

પૂજ્યે વિક્રમસેન નૃપ પામ્યો સુખ પંડૂર	
તાસ ચરિત સુપરિ કહું, આણી આનંદ પૂર.	૮
સાવધાન સહુકો સુણો, વરણ વીકથા વાત,	
એ સુણતાં જે ઉંઘશે, તે જાણો પશુ જાતિ.	૯
સંબંધ વિક્રમ ભૂપનો, મીઠો સાકર પ્રાપ્ત	
કવિ ચતુરાર્ધ કેલવી, ભાષે કવિયણ ભાષ્ય.	૧૦
કિણુ વિધ પૂજ્ય કિયો તિખે, ફલિઓ કિણુ પ્રકાર,	
એક મનાં કવિયણ કહે, સાંભલયો નરનારિ.	૧૧

x

x

x

x

અંતે—

રાગ ધન્યાસી. દેખો માર્ધ સતર ભેદ જિન ભક્તિ—	
ગાથા ગાયારે મેં ઉત્તમના ગુણુ ગાય,	
પાસ સખેસર પરસાદે મન વાંછિત ફળ પાચારે—	૧
મેં ઉત્તમના ગુણુ ગાયા—	
વિક્રમાદિત્ય નરેસર વિક્રમસેન મહારાય,	
તાસ સંબંધ મેં રચીઉ રંગે, સદગુર ચરણ પસાયા—	૨
વિક્રમાદિત્ય પ્રબંધસું જોઈ એ મેં ગ્રંથ નિપાયા,	
આદર કરીને ઉત્તમ માણસ, સુણયો સહુ ચિત્ત લાયા—	૩
કવિ કેલવણી કરીને કાંઈક, ઉચ્છા અધિકા બણાયા,	
મિછાદુકક સો મુઝ હોઈ સહુની શાખે સુણાયા—	૪
નવ નવ રાગે નવનવી ભાતે એ ગ્રંથ મેં નાગ વિસાયા,	૫
ચતુર તણે કર ચડસ્યે એ તખ લહસ્યે મૂલ સવાયા—	
સંવત સત્તર ચોવીસા વરસે, પોસ દસમે સુખદાયા,	
પાસ જન્મ કલ્યાણક દિવસે, પૂરણ કરી સુખ પાંચા—	૬
ગઢવાડે શ્રાવક ગુણુ રાગી, સહુકો સમક્તિ ધારી	
સદગુર સેવ કરે મન સુદ્ધે, ધર્મ તણો ભંડારી—	૭

તિણુ પુરમે કીધો ચોમાસો, ઉદયસાગર બુધ પાસે
 સંધ આગ્રહે એ ચોપૈ કીધી, આણુંદ ઘણે ઉલ્લાસે— ૮
 તપગણ અંબર તણો સરીખો વિજયદેવ ગણધારી
 તાસ પાટ સંપ્રતિ ગુરૂ પ્રતપે, શ્રી વિજયપ્રભ સુખધારી— ૯
 તાસ ગણ ગુણ મણીના આગર (વિ) જયસાગર ઉવઝાયા,
 તસ પદ સેવે સુરગર સાદિખ, નામે નવનિધ પાયા— ૧૦
 તાસ સીસ પડીત જન નાથક, શ્રી જ્ઞાનપ્રસાગર ગુરૂરાયા,
 મહિયત્ર મહિમા જોહનો પસર્યો, દિન દિન ચઢત સવાયેરે— ૧૧
 તસ પદ સેવક પરમસાગર કવિ રચીયો રાસ રસાસ,
 ભાવ ધરી યે સુણતાં ભવિયણુ, લહેસો મંગલમાલ— ૧૨
 તાં લગે એ ચોપઈ ધિર યાયો, જાં લગિ સુરજ ચદો,
 રાગ ધન્યાસી દાસ ચડસઠમી પરમસાગર આણુંદો રે— ૧૩

અંચાઅંચ ૧૩૧૧ (રાજકોટ. શ્રી પૂજ્ય અપાસરો)

—લ. સં. ૧૭૭૧ પત્ર ૪૩-૧૫ ખી. ડી. ૮૧ રા. એ. સો.
 મુખધ નં. ૧૯૬૧.

—સં. ૧૮૪૪ વર્ષે માગસીર ગુદ ૬ લ. હર્ષવિજય મ. ૪૨-૧૮. માં.

—પત્ર ૩૩ હા-મ-પાટણુ ૬૧-૧૯.

—અંચાઅંચ ૧૮૬૦ સંવત ૧૮૧૮ માહા વદ ૨ ને વાર. ભોમ
 વાસરે શ્રીપાટણુ મધે. પાનાં. ૫૯-૧૪ ક. મુ.

લિખિતાય—સં. ૧૭૮૬ ના વર્ષે ચૈત્રી સુદિ ૫ ને દિને. મહો-
 શાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી ભાવવિજય ગણિ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી બાણુ-
 ળેજય ગણિ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી રતનવિજય ગણિશિષ્ય પંડિત શ્રીરવિ-
 વિજય ગણિશિષ્ય મુનિપ્રજ્ઞાવિજય મુનિ જીતવિજય પદનાથ, નંદુલાઈ
 નગરે. પત્ર ૫૬ દા. નં. ૭ સીનોરમં.

—ઇતી શ્રી વિક્રમસેન નરેશ્વર ચતુષ્ટીકાસંપૂર્ણ. પં. શ્રી નાંદી-
 સાગરેજી શિષ્ય પં. શ્રી કનકસાગર શ્રી શિષ્ય પં. શ્રી ગોતમસાગરજી

શિષ્ય શ્રી કૃપાસાગરજી પં. રત્નસાગર લીખ્યતે સં. ૧૮૨૫ જેટ સુ. ૧
 શનીવાસરે. ગ્રામ ગોધાવસ મધ્યેરસ્તુ કલ્યાણમસ્તુઃ (ગું વિં)—
 ૪૮ પત્ર પ્ર. કા.

—સંવત ૧૮૭૪ વર્ષે ભાદ્રવા સુદિ ૧૩ દિને. (ઉદયપુરભં.)

—ગ્રંથાગ્રંથ ૧૮૬૦ સં. ૧૮૧૮ રા માહા વદ ૨ દતે વાર
 ભોમવાસરે શ્રી પાટણ મધ્યે લખીકૃતં. પત્ર પદ. (મારી પાસેનું
 છેલ્લું પાતું)

૩૩૮ માનસાગર (તં વિદ્યાસાગર-સહજસાગર-જિન-
 સાગર-જીતસાગર-શિં)

(૭૦૨) વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન ચો. સં. ૧૭૨૪ કાલિકા
 માસ. કુંડે (કુવરનયર) માં.

આદિ— ફક્કા.

સુખદાતા સંખેશ્વરો, પૂરમ પરમ ઉદ્ધાસ
 સાનિધિ કરિજ્યો સાહિયા, અધિક ફલજ્યૂં આસ ૧
 સારદ્યંદ સમોવડે વચન અનોપમ જાસ,
 સા સારદ સુપ્રસન હુઉ, ઘો મુઝ વચન વિલાસ. ૨
 ચરણ કમલ સદગુર તણા, હું સેવું હિત આંનિ,
 કીડીથી કુંજર કરૈ, તે સમવડ કો જાણિ. ૩
 ગુરુ વિનુ ગ્યાંન ન સંપજૈ, મૂરખ અંધ સમાન,
 હૃદયકમલને હિતકરણ, પ્રગટ્યે અભિનવ ભાંન. ૪
 સરસ વચન સરસતિ દિયોં, જાહિ જાહિરે જાહિ,
 ગુણ વર્ણવા ગરવા તણા, હું તુંજ પૂરિસ પૂહિ. ૫
 દાન સીલ તપ ભાવનાં, ચારે જગમેં સાર,
 સરિયા છે તૌપણિ ઇહાં, દાન તણૌ અધિકાર. ૬

અંતે—

ઢાલ ૫૧.

ઢાલ એકાવનમી બણીએ, ઢાંન તણા અધિકાર,
માનસાગર કવી ઢાંનથી એ પામો પામો સુખ અપાર—૧૧ સું.

ઢાલ ૫૨ મી રાગ ધન્યાસી—સાલિભદ્ર ધન્યો નકપરાયા એહની..

ઢાંન તણા ફલ અધિક દિવાયા, ભવિયને ચિત લાયાશ,
સંભલિ સંધ સદ્ સુખ પાયા, ઢાંન તણા દીલ આયાશ. ૧
વિક્રમસેન તણા ગુણુ ગાયા, અધિક અધિક ફલ પાયાશ,
ઢાંનકરણુ જગિ નામ કહાયા, પરિહરિ ક્રોધ કપાયાશ. ૨ વિ.
નાંમઈ પાતિક દૂર પલાયા, સુખ સંપતિ ચિર પાયાશ,
માતપિતા ધન એ સુત જાયા, સેવઈ સુરનર રાયાશ. ૩ દિ.
સતરસઈ ચઉધીસઈ જાણુ, ક્રાંતિ (મૃગશિર) માસ વપાણુશ,
કુકઈ નગર રક્ષા ગુણુપાણુ અંથ અઢ્યો પરિમાણુશ. ૪ દિ.
તપગચ્છપતિ વિજયદેવ સુરિંદ્ર દીપઈ તેજ દિણુંદાશ,
તસ પટ શ્રી વિજયપ્રભ મુંણીદા, પ્રતપો જાં રવિચંદાશ. ૫ દિ.
તસ ગજપાદકમાંદિ પુરંદર, શ્રી વિદ્યાસાગર ગુંણુસુંદરશ,
તસ સીસ સહજસાગર ગુંણુમંદિર સેવઈ સુરનર ભૂધરશ. ૬ વિ.
તસ પટ વાચક વડ વયરાગી, સુંદર રૂપ સોભાગીશ,
શ્રી જિન(જય)સાગર જિનગુણુરાગી, મહિયસ મહિમાજાગીશ. ૭ વિ.
નામૈ લહીયૈ અધિક જગીસ ગુણુ કરી વિસવાવીસજ,
તસ પાટ (સીસ) જીતસાગરગણિષ્ઠશ, જીવો કોડી વરીસજ. ૮
તસ સીસ માનસાગર મતિસારંઈ, ભવિયજીનઈ હિતકારેજ,
રાસ રચ્યો મેં પર ઉપગારે, બણુતાં જયજયકારજ. ૯
થીર રહજ્યો એ અંથ વિચારી, જ્યાં લગી ધૂરીતારીશ,
કંઠ કરી ગાર્યૈ નરનારી, સાંભવતાં સુપકારિજ. ૧૦
વિક્રમચરિત જે ચઉપઈડીહી અંથ રચ્યો મઈ જોષજ,
અધિકો ઉછો ભાવ્યો સોષ, મિચ્છા દુકક હોષજ. ૧૧.

ભાવ કરીને જે નર ભણસે, તે શિવ રમણી વરિસ્યેછ,
 ઐ સંબંધ સદા સંબલસ્યે, તાસ મનોરથ ફલસ્યેછ. ૧૦
 હાલ ખાવન (પંચાવન)મી જે મૈ ગામ, માનસાગર મુખદાઇછ,
 દિનદિન ચઢતે તેજ સવાઇ, દિનદિન દોલતિ પાઇછ. ૧૧

—છતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન નરેન્દ્રસ્ય ચતુઃપદી સંપૂર્ણા
 (ગુ. વિ. વિદ્યા.)

—છતિ દાનાધિકાર...સં. ૧૭૯૩ રા માહ વદિ ૩ દિને લિપીત
 પં. જિનેન્દ્રહર્ષ લિપિકૃત્વા—ગ્રામ સાથસિ મધ્યે (૩૮-૧૫ આ. ૬.)

—સં. ૧૮૪૭ વર્ષે માઘ વદિ ૧૧ આદિત્યવારે પંડિત સૌભા
 અવિજે તત્ત્વ શિ. પં. હિતવિજયેન લિપિકૃતં મેદપાટદેશે મહારીય
 પરગતે શ્રી તાલનગરે શ્રી ઋષભદેવજી પ્રાસાદાત્ ૩૮-૧૬ દા. ૧૩ નં
 ૧૭ જૈ. શા. અમ૦

—છતિશ્રી વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન લીલાવંતીની ચોપઇ સંપૂર્ણ
 સમાંપતાં—શ્રી મેદપાટ દેશે મહારાજાધિરાજ રાણાશ્રી સંગ્રામસિંધજી
 રાજ્યે, સંવત ૧૭૭૩ વરષે વૈસાખ માસે શુક્લપક્ષે ૨ તિથૌ ગુરવાસરે.
 નાનાં પાનાં—ખંડિત પાં-૬૫ પં. ૧૫ આ-૬.

—સં. ૧૮૫૧ માઘ માસે કૃષ્ણપક્ષે ૧૧ તિથૌ ભૃગુવાસરે લિ.
 પં. હેમરાજેન વિહારનગર મધ્યે. પા૦ ૬૪ પં. ૧૧ ધો.

—સં. ૧૮૩૬ આસો સુદ ૧૫ સર્વગાથા ૧૧૬૨ ૩૯-૧૭ ધો.

—સં. ૧૭૮૮ વરસે મતી વૈસાખ વદી ૩ પોટલાં નગરમૈ લિપી
 કૃત્વા—(ઉદયપુર ભં.)

(૭૦૩)+ કાન્હડ કંઠિયારાનો રાસ સં. ૧૭૪૬ મારવાડના પદ્મા-
 વતિ ગામમાં.

આદિ— દોહા.

પારસનાથ પ્રણમું સદા, ત્રેવીશમો જિનચંદ,
 અલિય વિધન દૂર હરે, આપે પરમાનંદ.

વીણા પુસ્તક ધારિણી, શ્રુતદાતા શ્રુતદેવ,	
સાનિધ કરજો સામિતી, સેવકને નિતમેવ.	૨
દાન શીલ તપ ભાવના, ધણમેં અધિકું શીલ,	
સેવે ને ભવિયણુ સદા, ધણુ ભવ પરબવ લીલ.	૩
શીલે સુર સાનિધ કરે, શીલે સિંહ શિયાલ,	
શીલે સવિ સંકટ ટલે, ફણિધર હુવે ફલમાલ.	૪
શીલે સુખ સંપદ મિલે, શીલે ભોગ રસાલ,	
કઠિયારા કાન્હડ પરે, ફલે મનોરથ માલ.	૫
કઠિયારો કાન્હડ હુવો, શીલવંત માંહે લીલ,	
તાસ તથા ગુણુ ગાવતાં, પાવન યાગે જલ.	૬
ગુણુ ગાઈ ગુરૂઆ તથા, સાંભલજો સહુ સંત,	
શીલ કિસી પરે પાલીયું, તે દાખું દર્શત.	૭

x x x x

અતે—

‘લાલ ૯ મી વાડી પુલ્લી અતિ બલી મન ભમરારે—એ દેશી.

કાન્હડ સાધુ શિરોમણિ, મન ‘ભમરારે,

લાધો સુર અવતાર, લાલ મન ભમરારે.

x x x x

નગર બહું પદમાવતી, મં મરધર દેશ મઝાર લા.

*ધર્મનાથ પરસાદથી મં પૂજા સત્તર પ્રકાર લા. ૬

*આનો પાઠાંતર નીચે પ્રમાણે કરી નાંખ્યો છે. (સવાઈલાલ રાયચંદે પ્રકટ કરેલ છે તેમાં) તેનું કારણ મૂર્તિપૂજા ઉડાવવા માટે હોય તેમ લણાય છે:—

ધર્મમહિમા પરસાદથી મૂળ ગુણુ ધણારે. પ્રકાર. લા. ૬ વળી કડી. ૯-૧૦-૧૧-૧૨ ઉડાવી દીધી છે ને ૧૩ મી તે ૯ કરી નાંખી છે.

વડા વસે વ્યવહારીયા મં ધન કરી ધનદ સમાન	લા.
ખ્યાગી ત્યાગી બહુ ગુણી મં દે પટ્ટરિસણ દાન	લા. ૭
સત્તરસે સે(છે)તાલીસમેં મં તિહાં કીધો ચક્રમાસ	લા.
સદ્ગુરનો પરસાદથી મસ પૂગી મનની આશ	લા. ૮
શ્રી તપગઢ ગુર રાજ્યો મં શ્રી વિજયપ્રભ સુરિંદ	લા.
તસ ગઢ ગગન દિવાકર મં શ્રી વિજયરત્ન મુણિંદ	લા. ૯
તસ ગઢમેં મહિમાનિલો મં શ્રી જયસાગર ઉવજ્જાય	લા.
તાસ શિષ્ય શોભાકર મં જિતસાગર ગણિસય	લા. ૧૦
રાજસાગર સુખ સંપદા મં રચીયો એ અધિકાર	લા.
ઓછો અધિકો ભાખીયો મં મિચ્છામિ દુકકકાર	લા. ૧૧
માનસાગર સુખ સંપદા મં જિતસાગર મણિ શિષ્ય	લા.
સાધુ તણા ગુણ ગાવતાં મં પૂગી મનહ જગીસ.	લા. ૧૨
નવમી ઢાલ સોહામણી મં ગોડી રાગ સુરંગ,	લા.
માનસાગર કહે સાંભલો મં દિનદિન વધતે રંગ	લા. ૧૩

—પ્રં (૧) ભીમશી માણેક તથા (૨) સવાઈલાલ રાયચંદ.

—શીલ વિષયે—કડીયારા કાન્હડ ચતુઃપદી સંપૂર્ણ પ-૧૮ આ-ક.

—એક બીજી પ્રતમાં ઉપરની ૧૨ મી કડી પછી આ પ્રમાણે છે અને ઉપરની ૧૧ મી કડી નથી.

દિગપટ કથા કોસથી, રચીયો એ અધિકાર,

અધિકો ઉછો ભાખીયો, મિચ્છા દુકકક સાર.

—સ. ૧૭૮૩ વર્ષે મતિ આસાદ વદી ૧૨ ગુરવારે દિને લિપી-કૃતં વીકાનેર મધ્યે. ૮-૧૩ ના. ભં.

૩૩૯ તત્ત્વવિજય ૧ (પ્રસિદ્ધ યશોવિજય ઉપાધ્યાયના
—શિષ્ય)

(૭૭૪) અમરદત્ત મિત્રાનંદનો રાસ, સં. ૧૭૨૪ સંતપંચમી ગુર.
શ્યાણી-શહેરમાં.

આદિ—

દૂહા.

- પહિલું પ્રણમું શારદા, વરદાતા વિખ્યાત,
આણુંદ ધરી આદર કરી, મયા કરેયો માત. ૧
- તૂ તૂડી કવિ કોડીને, સુમતિ દિઈ સુપવિત,
તુઝ સાનિધિથી શારદા, કરસ્યું સરસ કવિત. ૨
- મંદમતિને મતિ દેઈ, કર તું કોવિદ તાસ,
ખેખડ બહેરા બાપડા, તસ દિઈ વચન વિલાસ. ૩
- વિનય કરી વિધિસ્યું નમું, આદીસર અરિહંત,
શાંતિકરણુ શ્રી શાંતિજી, ભગતઈ બળું ભગવંત. ૪
- નિત વદોશ્રી નેમિજી, રાણી રાગુલ કંત,
પ્રહ્લ્યારી જગવલ્લહો, મોટો એ મહંત. ૫
- સાયો દેવ સંખેસરો, પુહવી માંહિં પ્રસદ્,
પરતા પૂરઈ પાસજી, નામે લહે નવનિધિ. ૬
- શાસનનાયક સમરીઈ, સમરથ સાહસ ધીર,
ત્રિશક્તાનંદન તું ધણી, વંડું શ્રી જિન વીર. ૭
- ગૌતમ ગણધર ગુણનિલો, લખિધવંત સીરસીડ,
અંગૂઠો અમૃત વસે, સાધ શિરોમણિ મિંદ. ૮
- મુગુર તણે સુપસાઉત્રે, રસ્યું તે રાસ રસાલ,
સુણતાં શાતા ઉપજે, વાંચે પુદ્ધિ વિશાલ. ૯
- દેવ અરિહંત દાખિઓ, ધર્મદ ચાર પ્રકાર,
દાન શીલ તપ ભાવના, સમજો ચિત મજાર. ૧૦
- દાને દોલત પામીઈ, બને સુખ શ્રીકાર,
ખાવે ભવિષ્ય સાચને, દેયો સરસ આહાર. ૧૧
- દાનતણા પરમાવથી અમરદત મિત્રાણુંદ,
સુખ વિલસી સંસારનાં પામ્યા પરમાનંદ. ૧૨
- અમરદત મિત્રાણુંદનો સરસ એહ સંબંધ,
શાંતિનાથ અરિતથી કરસ્યું એહ પ્રબંધ. ૧૩

આલસ મૂકી અંગથી અધિક ધરી ઉલ્લાસ,
સાંભલજો સજ્જનસદા. એહ અનોપમ રાસ.

૧૪

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૩૪ રાગ ધન્યાસી.

દાન તણુઈ અધિકારં પમણું અમરદત્ત મિત્રાનંદ ચરિતોણ,
એકમનાં થઈ સુણતાં પ્રાણી જન્મ થાઈ પવિત્રોણ.

શક્તિ સાર દાન દેયો ભાવે લેયો નરભવ લાહણ,

મત ખંડયો ભાવ દાનલ દેતાં ધરયો અધિક ઉચ્છાહણ. ૯૫

દાન દીધું નિઃશ્વલ ન હુષ કોષને, વલિ વિશેષે સુપાત્રોણ,

આદર આણી દાનજ દેયો જિમ લહો તુમ્હે સુખ ગાત્રોણ.

દીધાની દે કુલ ચઢેં જાણો મચ્છર મ ધરયો કોષણ,

બખીલતાણું નામ કોષ ન લેવેં ચતુર વિચારો જોષણ. ૯૬

વેદનચણુ ૨૪ ઋષિ વિધુ ૧૭ સખ્યાષ એ સંવત્સર સારણ,

માસ વસંત પૂર્ણી તિથિ પંચમી ઉત્તમ સુર ગુરવારણ.

રેવતી નક્ષત્રે વિજયમુહૂર્તે વલી ચોથો રવિ યોગણ,

નિર્મલ ઉજ્જવલ પક્ષ અનોપમ શુભ મલિયા સંયોગણ. ૯૭

અભિનંદન શાંતિજિન પસાઈ રાસ રચ્યો રસાહણ,

ચતુર તે ચ્યારે ખંડ મલીનઈ ચુંદર ચોત્રીસ ઢાલણ;

ચોમાસું રહી રચ્યાણી સર્ધરઈ અતિહિ થઈ બિજમાલણ,

ભણતાં ગુણતાં સુણતાં સંપદ લહીઈ મંગલમાલણ. ૯૮

પૂરવ ચરિત્રતણું મેં મેલેં સંબંધ કર્યો વિસ્તારેણ,

હાસ્ય મ કરસ્યો વિયુધજન વાંચી કર્યો મુઝ મતિ અનુસારેણ;

અધિકું ઓછું આણ્યું હોઈ તે કરયો તુમે માફણ,

કરજોડીનેં કરેં છું કવિનેં વિનતડી હું આપણ. ૯૯

તપગણ ગણુ ગયણાંગણુ નભોમણિ શ્રી વિજયદેવ સૂરીદાણ,

તસ પટધર કુમતિમદભંજન રંજન સુરનર ઈદાણ;

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર ધ્વજ રીસ રહિત ગણધારણ,
 દરિસનથી નવ નિધિ પામીજે નામે લહિયે જયકારણ. ૮૦૦
 તપગચ્છમાંહિ મહિમાધારી કીરતિ વેલિ વિસ્તારીણ,
 શ્રી નયવિજય વિશુધ વરસાજે મૂરતિ મોહની ગારીણ;
 તસ સીસ વાયક વદં વિભૂષણ દ્વપણ રહિત તે સોહેણ,
 શ્રી જસવિજય ઉવઝાય શિરોમણિ ભવિષ્યનાં મન મોહેણ. ૧
 તસ પદ પદ્મમંચુકર સરીખો સેવકમાં શિરતાજણ
 આદર આણી કહી એ વાણી તત્ત્વવિજય કવિરાજણ;
 ગાહા દૂહા અદ્યતન સંખ્યાઈ ધક્કડિ ઉપરિ વિશેષણ,
 યિર રહ્યો એ રાસ તિહાં લગે જિહાં લગે મેર ગિરીશણ;
 સાધુતણા ગુણ રંગે ગાતાં પુહયે મનહ જગીસણ. ૨

—સર્વ ગાથા ૮૦૨ પાં ૩૩-૧૮ લી. ૨૯,

(૬૦૫) ચાવીશી (ચતુર્વિંશતિ જિનભાસ)

સકલ પંડિત સમા ભામિની ભાસચક્ર તિલકાયમાન પંડિત શ્રી
 ૧૬ શ્રી તત્ત્વવિજય ગણિ તત્ત્વ આનુ સકલગણિ ગણમુખ્ય ગણિશ્રી ૭ શ્રી
 લક્ષ્મીવિજય ગણિચરણક્રમભેદોચો નમઃ—

આદિ— (ધર આંખા આંખલીરે એ દેશી.)
 મધમ જિણુંદ મયા કરીરે, દરિસન દાખો દેવ,
 અલજો છઠે મનમાં ધણોરે, કરવા તાહરી સેવ.
 જિણેસર લુન્દચું અધિક સનેહ આંચણી.

x x x x
 શ્રી જસવિજય વાયક તણોરે સીસ તત્ત્વવિજય ગુણ ગાય જિણેસર.
 અંતે—

શ્રી નયવિજય કવિરાજ વિરાજઈ, શ્રી જસવિજય વાયક હાજઈ,
 સેવક તત્ત્વવિજય ધમ જંપઈ, નિતનિત નવલ દિવાજઈરે. ૫
 પ્રભુ વીર જિણુંદ મઈ ગાયો.

—ધતિશ્રી મહાવીર જિનભાસ ૨૪ લિ. ગણિ પ્રેમવિજયેન
લિપીચક્રે સંવત્ ૧૭૩૫ વર્ષે પોસ વદિ ૩ દિને શ્રી વિજયપુર સ્વાહપુરે.

૮-૧૪ આ. ક.

જ્ઞાનપંચમી સ્તુતિ.

આદિ—

પંચરૂપ કરી સુરપતિ પ્રભુનિં મેરશિખર લેહ જાવઈછી,

અંતે—

શ્રી જસવિજય પાઠક પદ્મસેવક તત્ત્વવિજય જયકારીછી.

૪

૩૪૦ ગુણસાગર.

(૭૦૬) ચન્દનખાલા ચો. સં. ૧૭૨૪-માણેક.

૩૪૧ સમયકીર્તિ (૭૧૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ધર્મનિધાન-શિ૦)

(૭૦૭) ભુવનાનંદા ચોપઈ સં. ૧૭૨૫ માગશર વદ ૫ શુક્ર.
આસણિ કોટમાં.

આદિ—

દૂહા.

ચઉવીસે જિનવર ચરણુ, રિદ્ધિ સિદ્ધિ કરતાર,
નમતાં નવનિધિ સંપન્ને, નિરમલ ઘઘ મતિસાર.

૧

ગુણ ગિર્યા ગુરજણુ નમું, જ્ઞાનદૃષ્ટિ દાતાર,
મૂરખથી પંડિત કરઈ, આણિ મનિ ઉપગાર.

૨

દાન તપસ્યા ભાવના, મોટા છઈ જગમાંહિ,
સીલ સમો જગિ કો નહી, પાણી પાવકેં યાહિ.

૩

સીલઈ સુખ સંપત્તિ હુવઈ, સીલઈ જસ અભિરામ,
સીલઈ જગમઈ જય હુવઈ, સીઝઈ વંછિતકામ,

૪

ભુવનાનંદા સતી તણુડ, સાંભલજ્યો અધિકાર,
વંછિત કારિજ સહુ કૃત્યા, સુખ લાધા શ્રીકાર.

*

*

*

*

૫

અતે—

લાલ ૧૩ ધન્યાસી.

ધસઉરે અધ્યત્તકે મુનિવર વંદીયધ ઝેહની.
રિપુમરદન મુનિવર ભુવના સતી, નિસદ્દિન લીજઈ નામ.

x

x

x

x

સૂરિ શિરોમણિ વખતખલી વડા શ્રી જિનચંદ સૂરીંદ,
રીહડવંશ વિભૂપણ દીપતા, મુખ ઉપમ જસુ ચંદ. ૪ રિ.
શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીસ તણા સહુ શિષ્યાંમાહે સિરદાર,
પાઠક ધરમનિધાન સકલકલા, જ્ઞાનતણા ભંડાર. ૫ રિ.
તાસુ સીસ સવેગી સુભમતી, સમૈકારતિગણિ સીસ,
શ્રી શ્રી સોમચુર સાંનિધિ યદી, ચરિત રચ્યક સુજગીસ. ૬ રિ.
સુભતિધરમ સુભમતિ સુણવા ભણી, ઝે કીધક અધિકાર,
શાસ્ત્ર દેખી રીલતરંગિણી, ભવિષ્યનઈ દિતકાર. ૭ રિ.
સત્તરઈ સઈ પચવીસ સંવત્સરઈ, આસણીકોટ મંઝારિ,
મગસિર વદિ પાંચમિ શુક્રવાસરઈ, પુરઈ કીધક અધિકાર. ૮ રિ.
ઉજક અધિકક ઇલાંકણિ મધ, કલક વિણુ ઉપયોગી ભાખિ,
ભાખી હોઈ તે મિહાદુકકં, શ્રી સંધકેરી સાખિ. ૯ રિ.
ભણુતાં ગુણુતાં સુણુતાં ભાવચૂં, જતીસતી અધિકાર,
તિહાં ધરિ દિનદિન રંગ વધામણાં, વરતઈ જયજયકાર. ૧૦ રિ.

—પ્રતિશ્રી રીલ વિષયે ભુવનાનંદા ચતુષ્પદી સંપૂર્ણા ત્રિખિતા
પં. રંગવિજયેન સંવત ૧૭૩૩ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૩ દિને વિદ્યમપુરે.
૮. ૧૭ પ્ર. કા. નં. ૬૬૭.

૩૪૧ ક મહેશ મુનિ.

(૭૦૭ ક) અક્ષરબત્રીશી સં. ૧૭૨૫ ઉદયપુરમાં.

આદિ—

કકા તે કિરિયા કરી, કરમ કરઉ તે ચૂર,
 કિરિયા વિણુ રે જીવડા, શિવ નગરી હુધ દૂર. ૧
 ખખા કરમજ ખય કરઉ, ખિમા કરઉ મનમાંહિ,
 ખાંતિ કરી સેવઉ સદા, જિણુવર દેવ ઉછાંહિ. ૨

x x x x

અતે—

અક્ષર બત્રીસી એ કહી, સંબોધન અધિકાર,
 દૂહા અરથ વિચારસે, પામઈ ભવનઉ પાર. ૩૩
 સતરથ સય પચ્ચીસમધ, સમત કીયઉ સા વખાણુ,
 ઉદયપુર ઉદય કીયઉ, મુનિ મહેસ હિત જાણુ. ૩૪

૧-૧૫ મારી પાસે છે.

૩૪૨ યશોનંદ. (ત૦ ગુણાનંદ શિ૦)

(૭૦૮) રાજસિંહ કુમાર રાસ (નવકાર રાસ) સં. ૧૭૨૬ આશો
સુદ ૨ મંગળ.

આદી—

દૂહા.

પાસ જિણેસર પાય નમી, ત્રેવીસમો જિણુંદ,
 અલિચ્છ વિધન દૂરિ હરધ, આપે પરમાનંદ. ૧
 સા સારદ મનિ સમરીઈ, બુદ્ધિ તણે અથાગ,
 મૂરખ જન પંડિત હુવઈ, તે સદ્ગુણ પસાય. ૨
 કનક કમલ દલ પાંખડી, નિરમલ ગંગા નીર,
 ભવોદધિ તારણુ તરણુ ગુરૂ, સાગર પર ગંભીર. ૩
 એ નિજ ગુરૂ પ્રણુમી કરી, સમરૂં શ્રી નવકાર,
 અડસદિ અક્ષર જેહનાં, સંસાર માંહિ સાર. ૪

જિમ દધિ મયતાં નીસરાં, માંપણ પિંડ સરપ, . . . ૫
 લિમ ચઉદ્ધ પૂર માંહિથી, એહજ મંત્ર અનૂપ. . . ૫
 પિંગલ ચોર શૂલી ચઢ્યો, ધરે એક અરિહંત ધ્યાન, . . . ૬
 તતપિણુમાંહિ પામીઉ, અમરપુરી વિમાન. . . ૬
 સાસુ શ્રીમતી મારિવા માંડ્યો એક જંગલ, . . . ૭
 અહિ હુતો ને આરણ્યો, તે દુષ કૂલમાલ. . . ૭

x

x

x

x

અતે—

શ્રી ગુણાનંદ ગુર સીસ, જસાનંદ મન યૂગી જગીસ. ૬૧૩

દાસ

મહિમા શ્રી નવકારનો, યથાશક્તિ ને નળ્યો રે, . . . ૬૧૪ મં

દેવ ગુર સુપસાયથી સભા સમક્ષ વખાળ્યો રે. . . ૬૧૪ મં

સંવત સત્તર છવીસમેં કરી બાદર ચઉમાસું રે, . . . ૬૧૫ મં

શ્રી જિન શાંતિ પસાડેને રચ્યો રાજસિંહ કુમારનો રાસ રે. . . ૬૧૫ મં

અધિક આણુંદ આણી કરી, આસો શુદી ર ખીજને દહાડે રે, . . . ૬૧૬ મં

ભૃગુવારે ગુર સેવના મુઝ અંથ પ્રમાણુ પુહચાડે રે. . . ૬૧૬ મં

તપગચ્છ ગગન દિવાકર શ્રી વિજરાજ ગણુ ધારી રે, . . . ૬૧૭ મં

નામ જપંતાં જેહનું હોઈ દિનદિન લક્ષ્મી સારી રે. . . ૬૧૭ મં

સાસન તાસ શોભા કરે, શ્રીગુણાનંદ ગુરરાજ રે, . . . ૬૧૮ મં

તસ પદ પંકજ મંદુવત ધમ જસાનંદ કંહઈ આજ રે. . . ૬૧૮ મં

પ્રમાદ મદ અચાનચી કલું ઓછું અધિકું જેહરે, . . . ૬૧૯ મં

સદ્ પંડિતની સાપિ સું દુકૃત નિથ્યા હોઉ તેહ રે. . . ૬૧૯ મં

પ્રથમ અબ્યાસ એ માહરો, પિણુ મમ કર્યો ઉપહાસ રે, . . . ૬૨૦ મં

ચૈતન્યંદ્ર તણી પરિ, કવિ દેખ્યો મુઝ સ્થાપ્યાસ રે. . . ૬૨૦ મં

રાસ રસિક રાજસિંહનો વલી મોટો શ્રી નવકાર રે, . . . ૬૨૧ મં

બણે ગણે જે સાંભળે તસ ધરિ જય જયકાર રે. . . ૬૨૧ મં

૩૪૩ માનવિજય (૨) (તં શાંતિવિજય શિં)

(૭૦૯)+ નયવિચાર (સાત નયનો) રાસ.

આદિ—

શ્રી ગુરૂ ચરણ કમલ અનુસરી, શ્રી શ્રુતદેવી રીદ્ય ધરી,
તત્તરચીનઈ બોધન કાજિ, કરૂં નયવિચરણ ગુરૂ સાહાજિ. ૧

સૂત્ર અર્થ સવિનય સંમતિ, સંદરમિત છઠ શ્રી જિનમતિ,
આવશ્યક નિર્યુક્તિ અશ્યું, દેખી કહિવા મન ઉલ્લસ્યું. ૨

નયેં કરીને સયલ પયત્ય, વિચારવા બોલ્યા છે તત્ય,
નય વિચાર કરવો તે માટિ, જિમ પામો સમકિતની વાટિ, ૩

જો એણેં ન વિચારે અર્થ, તો તમ સૂત્ર ભણ્યાં સવિ વ્યર્થ,
યુગતા યુગતિ ભાસેં વિપરીત, મહાભાષ્યેમાંહીં કહિ રીતિ. ૪

x x x x

અંતે— ઢાલ ૧૪ કરણી કહણી તો વિણ કાંચી.

x x x x

એહ અનોપમ ચિંતામણી સમ, શાસ્ત્ર પટકથા લેઈછિ,

પ્રાકૃત ભાષાદોરે ગૂંથ્યો,

ભવિરી એહમાં શાસ્ત્રે વિપરીત કહેવાયું હોય,

સોધયો સંત ગીતાર્થ સોયં.

૭૫ શ્રી.

ભણતાં સુણતાં હોઈ સમકિત નિરમલું,

એહ સુરમણિ સમો નયવિચાર,

સતત અભ્યાસતા હોઈ સમતા ગુણો,

એહ અનંત કલ્યાણકાર.

૯૦ શ્રી.

—ધતિશ્રી માનવિજય ગણિ કૃત નય વિચારનો રાસ સંપૂર્ણ.

અં. ૨૪૦ ભાવ.; પ્ર. જૈન શ્વે. કા. હેરદ્વ વૈશાખ ૧૯૭૩ નો અંક

૫. ૧૫૧ થી ૧૬૧.

(૭૧૦)+ ચોવીસી

આદિ—

ઋષભસ્ત.

રૂપભ નિષ્કુંદા રૂપભ નિષ્કુંદા, તુમ દરિયાણુ હુયે પરમાણુંદા.

અહનિશિ ધ્યાઉ તુમ દીદારા, બહિર કરીને કરજ્યો ધ્યારા.

*

x

x

x

સુમતિજિનસ્ત.

x

x

x

x

શાંતિવિજય યુધ શીશ, કહે ભવિકા જના હો લાલ.

પ્રભુનું પિંડસ્થ ધ્યાન, કરો ચર્ષ ઇકમના હો લાલ.

*

*

*

*

અતે—

વીરસ્ત.

જીયો તિમ ભગતને જીતાવે, મૂકાયો મૂકાવે,

તરણુતારણુ સમરથ છે વુંહી, માનવિજય નિતુ ધ્યાવે.

—ક. સં. ૧૮૪૯ માહ વદ ૧૧ ૯-૯, ૧૦-૧૨, ૧૦-૧૩

આ. ક.

—પ્ર૦ ચોતીશીવીશી સંગ્રહ પૃ. ૧૭૨-૧૮૮.

+૮મદસગ્રામ પૃ ૧૩૮ સ. મા. બી.

+શ્રાવકના ૨૧ ગુણ સ. ૭ ૫ સ. મા. બી.

+ „ ૧૨ વ્રત સ. ૨૨૭ „

—સુમતિકૃમતિ (જિનપ્રતિમા) સ્તો ૦ સં. ૧૭૨૮ આસપાસ.

આદિ—

શ્રી જિન જિન પ્રતિમા વાંદણુના, દીસે અક્ષર પરગટ,

સમકીતને આલાવે ન્યાં ન્યાં, નહી કાંઈ ઇહાં કપટરે.

—કૃમતિ જોવી રિદ્ય વિચારી.

અતે—

તે માટે આણું પ્રમાણુ, નવિ કીજે કુચકિત અન્નાણુ,

યુધ શાંતિવિજયનો સીસ, માંન નાંમે સુગુંને સીસ.

—તપા ગચ્છના ભદ્રારક શ્રી વિજયાણુદ મુરિ શિષ્ય પંડિત શ્રી
શાંતિવિજયગણિ શિષ્ય મહોપાધ્યાય પંડિત સરોમણિ શ્રી માનવિજય,
ગણિદ્યંત્રે સંઝાય દ્રીઘો—તેહનો ટપ્પાર્થપણિ ધર્માર્થી જનની પ્રાર્થનાઈ
અનેક સૂત્રની સાખ્ય લેઈનઈ ઉપાધ્યાય શ્રી માનવિજયગણિ લખ્યો
સંવત્ ૧૭૨૮ વર્ષે ચૈત્ર દિ ૫ રવા ભદ્રારક શ્રી વિજયરાજમુરિ રાજ્યે
શુદ્ધ પ્રરપક ગીતાર્થક સોધવો ધર્માર્થી લોકઈ વાંચવો...૧૮ પત્ર દા.
૭૧ નં. ૭૬. ૩: પત્ર ૧૪ ની પ્રતનો નં. ૭૧ છે.

—સંઝાય સંઘહની પોથી: વિનયવગનચલણે રોહાપર સઃ
જ્ઞાનપૂર્વક ક્રિયા કરણે કાલા સંવેશિક પુત્ર, ખંધકમુનિ, બહુશ્રુતપ્રદંસા,
અનાચહે અગ્નિભૂતિ વાયુભૂતિ, ચારિત્ર ફલે તિષ્ઠકુદ્દત્ત, ગુરુકુલવાસ,
પરિણામશુદ્ધો અધમતા, પુદ્ગલ વિચારગમિત નારદપુત્ર, પાર્શ્વસ્થવીરુ,
લોભ વ્રતે વરણના ગતનૂઆ, જ્ઞાનગવેપણાયાં કાસોદાયી, પરીક્ષાયાં ગાંગેય,
સ્નેહે દેવાનંદ, જિનાજ્ઞા, વ્રતારાધન, ઋણુભાવી શિવરાજ ઋષિ, મહા-
બલ મુષિ, શ્રુતાબ્યાસ, વર્ધમાન પરિણામે શંખ, શય્યાદાન, ઉદ્યનઋષિ,
ગૌતમ, વ્રતદ્વતાયાં અંબક, ગુણુપ્રદંસા, દ્વલસમકિતે ગંગદત્ત, કાર્તિકચેષ્ટી,
સરલસ્વભાવે મગધીપુત્ર, સોમિલ, દક્ષતા, ગૌતમ લચ્ચૌચારણા, ૩૩
સંઝાય—છતિ ભગવતિ ભાસ સમાપ્ત.

લિ. ૧૭૪૩ માગશર માસે શુક્લપક્ષે પ્રતિપદા તિથૌ ભૂગવારે;
સ્તંભતીર્થવાસ્તવ્યં ચોક્કસી સુમતિ તત્ સુતા ઉભયકુલ—વિશુદ્ધા બાઈ
કપૂર પકનાર્થ લખાપિત. ૧૭-૧૩ આ. ક. (કર્તાના સમયની આ
પ્રત છે તો કર્તાએજ લખી યા લખાવી હોય એમ જણાય છે.)

૩૪૪ ધર્મમંદિર (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ભુવનમેરૂ-પુણ્યરત્ન
દયાકુશલશિ૦)

(૭૧૧) મુનિપતિ ચરિત્ર સં. ૧૭૨૫ પાટણમાં.

આદિ—

શ્રી જિનાયનમઃ

શ્રી સંખેસર સુખકર, નમતાં નવે નિધાન	
વિધન વિહારણુ વીરવર વસુધા વાંધ્યો વાંન.	૧
સંપ્રતિ સાસન સુર મણિ, જગ જપે જસવાસ,	
વરદાઘ વર્ધમાન જિન, દિન દિન પૂરે આસ.	૨
દીક્ષતિ દાતા કર દયા, -કુશલ ગુરુ ગુણુ ખાંણિ,	
સાંનિધિ કરી સુપસાંઘ ધરી, આપો અદ્ભૂત વાણિ.	૩
ચરિત રચ્યો મુનિપતિ તણો, હરપૈ હરિભદ્રસુરિ	
તિણુથી અરથ લહી કરી, રચતાં પાતિક દ્વરિ.	૪
ચાર કપાય જે ચોગણા, દમતાં દોહિલા હોધ	
લોભ અદારઉં પિણુ અધિક, દશવૈકાલિક જોધ.	૫
અપરંપર એ લોકમે, લોભ લહરિ દરિયાવ,	
ધન તે નર જે ઊતરે, પાંખી જિન ધર્મનાવ.	૬
લોભ થોભ લાભે નહી, જગ માંહે જન કોષ,	
નિરલોભી નિરભીક મુનિ, મુનિપતિ ગાતું સોઈ.	૭

x

x

x

x

અતે—

દાસ ૧૯ મી રાગ ધન્યાસિરી. પાસજિણુંદ જુહારીયે—એ દેશી.

x

x

x

x

ચોપાઘ કીધી ચૂપસું, મૈ મુનિપતિ ચરિત તે જોધરે	
ઉછું અધિકું જે કહ્યું, તસુ મિચ્છામિ દુક્કડ હોધરિ.	
બણુતાં ગુણુતાં ભાવસું, વલિ સુણુતાં સંપતિ આવે,	
કુખ દુરમતિ દ્વરે દલે, ધરિ ધરિ મંગલમાલા પાવે.	૬
શ્રી જિનધરમ સરીસર, જસુ દરસણુ હીયડો હીસેરે,	
તસુ રાજે સંબંધ રચ્યો, સંવત સતરે પંચવીસેરે.	૭
પાટણુમાંહે પરગડો શ્રી વાડી પાસ વિરાજેરે,	
તસુ સાંનિધિ ચોપાઈ રચી, ચતુરાને કંઠે જાજેરે.	૮

શ્રી ખરતર ગઠ પરગડા, યુગપ્રધાન શ્રી જિનચંદ્રે
 ભુવનમેરૂ તસુ શિષ્ય ભલા, પંડિત જન મન આણુંદરે.
 વાયનાચારિજ ગુણુનિલો શ્રી પુણ્યરત્ન કહીજેરે,
 તાસ શિષ્ય વાયકવર શ્રી દયાકુશલ સલહીજેરે. ૧૦
 તાસ સીસ પંડિતવર મુનિ ધરમમંદિર ઉલ્લાસોરે,
 કીધી ચોપાઘ ચાહસું, વાયતાં લીલ વિલાસોરે. ૧૧
 ચારે ખંડે ચોપાઘ પૈસદિ હાલે પરધાનોરે.
 જયસમુદ્રની હુંસસું, મુનિ થુણુતાં નવેય નિધાનોરે. ૧૨

—૪૪-૧૫ દા. ૪૫ નં. ૧૪ વડે. ૩૬-૧૭ મો. સેં. લા;
 ૧૭-૧૯ અપૂર્ણ ગો. ના.

(૭૧૨) દયા દીપિકા ચોપાઈ સં. ૧૭૪૦ મુલતાનમાં.

આદિ—

ચિદાનંદ ચિત્તમેં ધરી પ્રણમું પાસ નિણુંદ,
 જગ ઉપગારી જગણુર, જ્યોતિ રૂપ સુખ કંદ. ૧

x

x

x

x

અંતે—

પારસનાથ પસાઉલે, શ્રી મુલતાણુ નગર મઝારો રે,
 શ્રાવક જિહાં સુખીયા વસૈ, અધ્યાતમ ગ્યાન વિચારો રે. શ્રી. ૧૯
 વર્દમાન વાર સુધી નવલખો ભાવ ભેદ બાણો રે,
 ભણુસાલી મીઠૂ ભલા, ધરમ ધોરી નિજકુલ ભાણો રે. શ્રી. ૨૦
 આદેશ તાસ લહી કરી, જીવ જતનાનેં અધિકારો રે,
 ચોપઈ કરી દયાદીપકા, શિવ ગ્રંથનો લેખ વિચારો રે. શ્રી. ૨૧
 સવેગ ગઠના રાજ્યા, ભદ્રારક શ્રી જિનચંદ્રે રે,
 ભુવનમેરૂ તસુ શિષ્ય ભલા, પુણ્યરત્ન વાયક આણુંદો રે, શ્રી. ૨૨
 તાસ સીસ વાયકવર, શ્રી દયાકુસલ કહીજે રે,
 ધરમમંદિર ગણિ ધમિ કહે, જિન ધરમથી સુખ લહીજે રે. શ્રી. ૨૩

સતરેસેં ચાલીસે વરસેં રચીયો ધરમ ધ્યાન અંગ એહો રે,
નિવૃત્તિપણે નિશ્ચય ધરેં, આંતી નર ધન ધન તેહો રે. શ્રી. ૨૪
જીવ દયા જગમેં વડી, સહુ પ્રાણીનેં સુખદાઇ રે,
જીવ દયા ધરમ કીજતાં, દિનદિન ધર હોત વધાઇ રે. શ્રી. ૨૫

—ઇતિશ્રી દયા દીપક ગોપાઇ સમાપ્તાનિ—લિપતં પૂનમ્યા રૂપચંદ
રતલાંમ નયરે—યાવર્થા બજાર મધ્યે સ્થાન—સંવત ૧૯૧૪ પોષ વદ ૧૪.

—૪-૧૮ આ-ક.—૬-૧૩ દ. ૭૦. નં ૧૧૮ ૩૦

(૭૧૩)+ પ્રબોધચિંતામણિ-ગ્રાહ વિવેકનો રાસ. સં. ૧૭૮૧
માગસર શુ. ૧૦ મુક્તાનમાં.

આદિ—

દ્વિ.

ચિદાનંદ ચિત્ત આહરું, પ્રણમું પ્રયમોદ્ધાસ,	
તેજ તમસ જ્યાં જિજ્ઞે, લોકાલોક પ્રકાશ.	૧
ગુણ અનંત ગુરુજન તણા, દયાકુશલ ભંડાર,	
ગાન દાન દીપે જિકે, તે પ્રણમું સુખકાર.	૨
ગાન વડું સંસારમાં, ગાનજ્યોતિ જગમાંય,	
ગાનદેવ દિલમાં ધરેં, ગાન કલ્પતર છાંય.	૩
અનંત સિદ્ધમાં જ્યોતિએ, સાધારણ મહાધામ,	
મુનિ મનપંકજમાં ધરે, સારે વંછિત કામ.	૪
ગાની પણ વચનેં કરી, કહી ન શકે જમ્મ પાર,	
આતમ અનુભવશું લહે, ચિદાનંદ વિસ્તાર.	૫
કર્મજાતિ બહુ વર્ગણા, ફિર રહી છે જમ્મ પાસ.	
પણ તેહને લાગે નહિં, જ્યું રવિ વાદલરાસ.	૬
પુણ્ય પાપથી એ નહિં, અનુપમ જ્યોતિ અમંગ,	
જન્મ દષ્ટો જોગીસરે, ઉદસીનતા સંગ.	૭
ચંદ દીપમણિ બાતુની, જ્યોતિ દેશથી હોય,	
જડતા દાહકતા તિલાં, ઇલાં ક્યંક ન કોય.	૮

ભોગમાંહિ વસતાં થકાં, પહોંચાડયા ઇણપાર,	
કોડ વર્ષ કષ્ટે કરી, ન તર્યા બહુ સંસાર.	૯
કામક્રોધ ન રહે તિહાં, જિહાં જાગી એ જ્યોત,	
બાળ્યુદ્ધિ જાણે નહિં, ભવજલતારણ પોત.	૧૦
નાદવાદ તપ મૌનધર, આસન આશ નિરોધ,	
કણશું નર લાભે નહિ, સ્વાભાવિક એ ખોધ.	૧૧
નમો નમો સરસ્વતિ ભણી, કર્મ અણુખતા દૂર,	
નાભિપુત્ર બ્રહ્માથકી, ઉપની અનુપમ તૂર.	૧૨
નિર્મલ માનસ સર વસે, અવર મૂકી પરિવાર,	
હંસ કેલિ ત્યાં નિત કરે, સરસ્વતિ વાહન સાર.	૧૩
તે સરસ્વતિ આતમનિકટ, વહે રહે નિશદીશ,	
અવર કોઈ જાણે નહિ, ઇક જાણે યોગીશ.	૧૪
નીચ ગમન પાપાણુ બહુ, જડતા જલ પ્રકાર,	
અવર નદી દૂષણુ ઘણાં, એ નિર્મલ નિરધાર.	૧૫
જન વાણી સરસ્વતિ કહી, બીજી સરસ્વતિ નાંહિ,	
ભવ્ય લોક હિતકારિણી, જયવંતી જગમાંહિ.	૧૬

ઢાલ ૧ લી.

નમણી ખમણી ને મન ગમણી. એ દેશી.

શ્રી જ્યેષ્ઠેશ્વર* આખે સુરિન્દા, સુણજો રોચક ભવિજનવૃંદા,	
અધ્યાતમનો એ અધિકાર, મીઠો માનું અમૃતધાર.	૧
મૂરખ મોહ દશામાં રાચે, લૌકિક ચતુર કથા કરિ માચે,	
કહી પરને જ્ઞાન દિખાવે, આપ પ્રબોધમાં કપાહું નાવે.	૨

*આ જ્યેષ્ઠેશ્વરસૂરિ માટે જુઓ નં. ૨૨. પૃ. તેમણે પ્રબોધચિંતામણિ ગ્રંથ સંસ્કૃતમાં રચ્યો છે કે જેનું ગૂર્જર ભાષામાં અવતરણ પોતેજ ત્રિભુવન દીપક પ્રબોધ નામથી કર્યો છે. નં. ૩૦. આ પૈકી સંસ્કૃત ગ્રંથના વિસ્તાર રૂપે સુંદર ભાષામાં ધર્મમંદિરે પ્રસ્તુત રાસ રચ્યો છે.

પદિ ગુણુ અંચ વડાઇ પાઈ, શાન્તિ દસા મનમેં કથુ નાંઈ,
જ્યું ભદ્રક ગજ મોતી ધારે, પણ તેહના ગુણુફલ ન વિચારે. ૩
x x x x

અંતે—

પ્રબોધ ચિંતામણિ અંચ પ્રસિદ્ધો, શ્રી જયશેખર કીચોઇ,
મોહ-વિવેક તણા અધિકારા, ગિર્વાણુ વાણી સારાઇ, ધન. ૧૦
મંદમતિ જે મનમેં આણે, આલસ પણ અંગ આણેઇ,
તિણે એ દાસા ભાપા પ્રબંધે, ભવિજનને સુખ સધેઇ. ધન. ૧૧
શ્રી જિનધર્મ સૂરીશ્વર રાજે, દિન દિન અધિક દિવાજેઇ,
આદેશ તાલ લહી ચોમાસા, કીધી ધર્મ ઉલ્લાસાઇ. ધન. ૧૨
શ્રી મુક્તતાન નગરમેં સોહે, પાર્શ્વનાથ મન મોહેઇ,
તાસ પસાયેં ચોપાઇ કીધી, મંગલ માલા પ્રસીધીઇ. ધન. ૧૩
નવલપા વર્ધમાન વિખ્યાતા નેમિ ધરમ સાંત ચાતાઇ,
ભણુસાલી મિઠ ધર્મધારી, સૂરિજ સુત સુપકારીઇ. ધન. ૧૪
અધ્યાતમ શેલી મન લાઈ, સુખાનંદ સુખદાઈ,
ધર્મ ધુરંધર શ્રાવક સગે, વાધે જ્ઞાન સુરગેઇ. ધન. ૧૫.
ઉદ્ધમ આદર એહયો જાણી, એ રચના મન આણીઇ,
લાભ થયો મુઝને ધર્મ ધ્યાના, ભવિજનને વધ્યો જ્ઞાનઇ. ધન. ૧૬
સત્તરમેં એકતાલે વર્ષે, ઉજ્જવલ પક્ષ શુભ દિવસેઇ
માગશિર દશમી સ્થિર શુભ યોગા, ચોપાઇ યમ સુપ્રયોગાઇ. ધન. ૧૭
વડવખતી ખડતર ગણુ ઈંદિ, યુગવર શ્રી જિનચંદાઇ,
ભુવનમેર ગણિ સુમતિ સુરંગા, યુજ્યતણા શીવ ચંગાઇ. ધન. ૧૮
પુણ્યરતન વાયક પરધાના, તાસુ તિષ્ઠ ખડુ નાગાઇ,
દયાકુશલ પાઠક પદ ધારી, સુવિદિત સાધુ વિહારીઇ. ધન. ૧૯
તસુ શિષ્ય ધર્મમંદિર ગુણુ ગાને, ચઢતી દોલત પાવેઇ,
રૂપ રતન સુખ સંપતિ વાધે; જે જિન ધર્મ આરાધેઇ. ધન. ૨૦

સુણુતાં ભણુતાં પાપ પલાવે, જ્ઞાન કલાદિક પાવેછ,
જે નર હોશે જાણુ પ્રવીણા, તે ઈણુ અધિકારે લીણાછ. ધન. ૨૧,

x x x x

છ ખડે કરી ચોપાછ દીપે, મિથ્યા ભાવને છપેછ,
આત્મદર્શી અર્થ કરેશી, આનંદ અંગ મહેસીછ. ધન. ૨૫

ભાવ ભક્તિ કરી ભવીજન ભણુસે, જે કોષ આવી મુણુસેછ.
ધર્મમંદિર કહે એ પરધાના, આપે નવેઈ નિધાનાછ. ધન. ૨૬

—ઈતિશ્રી પ્રમોધચિંતામણી દાસ ભાષા અગ્રે પંડિત ધર્મસાગર
(? ધર્મમંદિર) ગણિ વિરચિતે મોહ વિવેક સંગ્રામ મોહ પરાજય
વર્ણુનો નામ પૃષ્ઠ ખંડ:સમાપ્તે ચતુ:પદિકા. સર્વ ખંડ સંખ્યા ૬ સર્વ
ઢાલ સંખ્યા ૭૬ અંથાય ૩૦૦૧. માનમિદ-શ્રી. સં-૧૮૨૮ મિતિ
પોપ વદિ ચતુર્દશી દિવસે લિખિતોયં પુસ્તકઃ શ્રી સુરત મંથે શ્રી ૧૦૮
શ્રી જિનકુશલસુરિ સદ્ગુર પ્રસાદાત્. પૃ. ૭૦ પં. ૧૪ આ૦ ક.; પ્ર૦
જન કાવ્ય દોહન પૃ. ૨૨૮ થી ૩૬૪.

(૭૧૪) પરમાત્મ પ્રકાશ ચોપઈ. સં. ૧૭૪૨ કા. શુ. ૪ ગુરુ
મુલતાનમાં

આદિ—

પરમ જયોતિ પ્રણુમું સદા પરમાત્મ પરકાશ,
ચિદાનંદ લહરી જલધિ અનુપમ સુખ નિવાસ. ૧
પારસનાથ પ્રસાદ કરિ, પૂરક મુઝ મન આસ,
વિધન વિહારણુ વેગલા, જગ જંપઈ જસ વાસ. ૨
વંદું વીરજિણિંદ વર, જસુ સાસન જયવંત,
અધ્યાતમ અધિકાર ફલ જિહાં લાભ ધર્મ તિમંતિ. ૩
જિન વાણી સરસતી નમું, ઉજ્જલ રૂપ નિધાન,
હરષ કરો હંસ ગામિની, વાંચે વાધઈ વાન. ૪
જ્ઞાન લોચન દાયક સુગુર, પ્રણુમું પરમ પ્રતીત,
કીડીથી કુંજર કરઈ, સીખાવઈ ધર્મ નીતિ. ૫

પરમાત્મ પ્રકાસ ગ્રંથ, પરમાગમ પરસિદ્ધ,
યોગેન્દ્રદેવ કીધક સુપરિ, સુણતા ભવિમન સિદ્ધ.
સાત દોધક કરિ વર્ણવઈ, પ્રહિલું મંગળ કાજ,
પરમ પંચ પરમેષ્ઠિ પદ, આપઈ ઉત્તમરાજ.

+ + + +

આનંદ રંગ વધામણા, મૈ પરમાત્મ ગુણ ગાયા રે.
શ્રી મુક્તતાન નગર ભણો, જહાં આવક ચતુરમુખણો રે,
દેવ ધરમ ગુરુ રાગિયા, આદર છ રાય નમ રાણો રે.
અધ્યાત્મ-શૈલી વર્ધા નવલકખા શાહ મધમાનો રે,
મણુસાલી ભક્ષા ભાવિયા, મિદૂંમલ વધતમ વાનો રે.
સાહ કણોડી પરગડા, સુખાનંદ સુલહીજે રે,
સુખિયા ઘની શુભમતી લખમી દડ લાહ લીજે રે.
નેમીદાસ ધર્મદાસજી શાંતિદાસ બંધવ હોધ રે,
મિદૂં પુત્ર સ્વરિજ ભલક આવક શુભ ભાવુવા જોધ રે.
યે આવક આદર કરી, જોડાવી ચક્રપર્ષ સારી રે,
અધ્યાત્મ પંડિત સુધી, તે યાસ્યે યહાં અધિકારી રે.
ગચ્છ બડા ખરતર બડા, થી યુગ પ્રધાન જિનચંદા રે,
ભુવનમેરૂ તસુ શિષ્ય ભક્ષા, પંડિત જન મન આનંદ રે.
તાસુ શિષ્ય વાચક વર, શ્રી પુણ્યરતન પરધાનો રે,
તાસુ શિષ્ય પાઠક વર, શ્રી દયાકૃશણ બહુ માનો રે.
તાસુ શિષ્ય વાચક કહક, ધરમમંદિરગણિ સારો રે,
ચક્રપર્ષ કીની ચાહસ્યું, અધ્યાત્મનમ અધિકારો રે.
નયનવેદ મુનિ ચંદ્રમા (૧૭૪૨) એ સંવત વિક્રમ જાણો રે,
કાતી સુદી પંચમ દિનામ, ગુરુવારઈ સુખ જાનો રે.

—પ્ર. કા.

—દાલ ૧૯ દ્વિતીયખંડે, પ્રથમખંડે દાલ ૧૩. સર્વ દાલ ૩૨ ગ્રંથ-

અંથ ૧૧૨૫ અનુમાનેન સં. ૧૭૮૭ વર્ષે મિતિ પોહ વદિ ૧૪ મૂલોર્ક
શ્રી વીકાનેર મધ્યે પં. લાપણુરી લિપીકૃત સાધવી શ્રવાં વાંચનાર્થ.

૩૯-૧૧. દા. ૧૩ નં. ૧૬. જ. શા. અમ.

(૧૭૧૫) આત્મમદ પ્રકાશ.—ખં. ૧.

(૭૧૬) નવકાર રાસ. ૪. હાલ.

આદિ—

હાલ

ચોવીસે જિનવર નમી, પંચ પરમેષ્ઠી સાર,

પરમમંત્ર નવકારની, મહિમા ભણું ઉદાર. ૧

x

x

x

x

અંતે— હાલ ૪ ભરતનૃપ ભાવશું—એ દેશી.

x

x

x

x

દિન દિન અધિકી સંપદા એ. મનવંછિત સુખ થાય, ન.

દયાકુસલ વાયક વરુણે, ધર્મમંદિર ગુણુ થાય,

નમું નવકારને એ. ૬

પ્ર. રતનસમુચ્ચય પૃ. ૪૦૯ થી ૪૧૧.

શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ બૃહત્સ્તવન—સં. ૧૭૨૮ (રામ કર તુરગભૂમિ.)

અંતે—

સાચો સાહિબ પાસજીરે મત મૂકારે મનથી ઉતાર,

મયા કરી મહિમાનિશોરે એ વિનતિ અમ વારવાર. સાં

સંવત રાંમ વષાંણીયૈ કર તુરગ ભૂમિ સુખાંણુ,

ચૈત્રની પૂનિમ શુભ દિનૈ, મૈ ભેટયારે જોહની બહુ. આંણુ. સાં

વાચનાચારિજ બાણીયે, વર દયાકુસલ ઉલ્લાસ,

સુનિ ધર્મમંદિર ધમ કહૈ, આપેજ્યો હો સિવસુખ વરવાસ. સાં

—સંવત ૧૮૧૮ વર્ષે મિતી કાર્તિક વદિ ૩ લિપતં સિદ્ધરંગેન.

(છેલ્લું પાનુંજ મળ્યું છે. ક. સુ.)

શત્રુંજય ગીત—૫ કડી.

આદિ—સહીયાં સેતુંજ ગિરિવર ભેટીયછ રે.

અંતે—ધરમમંદિર કદમ ધણવિધિ કીજતાં રે, પ્રાણી
પામઈ પરમાણુંદ રે. પ-સ.

શિશુનય ગીત—પ કડી.

આદિ—શ્રી વિમલાચલ વંદીયઈ હું વારી લાલ,

અંતે—ધરમમંદિર જિન ગાવતાં હું, દિન દિન અધિક ઉલાસ હું. પ
(ઉપરનાં બંને ગીત મારી પાસે છે.)

૩૪૫. જિનદેવ સૂરિ.

(૭૧૭) નંદિવેણ મુનિ ૧૭૨૫ અં. લી.જેસ.

૩૪૬ જિનદત્ત સૂરિ.

(૭૧૮) ધત્તા ચોપાઈ ૧૭૨૫.

૩૪૭ લક્ષ્મીવદન. (ખ. લક્ષ્મીકીર્તિ-ક્ષેત્રકીર્તિ-સોમ-
હર્ષ શિ.)

(૭૧૯) રતનહાસ ચોપાઈ ૧૭૨૫ વિદ્યા.

(૭૨૦) અમરકુમાર ચરિત્ર રાસ. વિદ્યા.

(૭૨૧) વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ—સં. ૧૭૨૭ ફા. શુ. પ.

આદિ—

પ્રણમું પાસ જિણુંદ પાય કલિયુગિ સુરતર કંદ,

સેવ કરઈ નિત જોહની પદમાવતિ ધરણિંદ. ૧

મનિ ધ્યાઈ શ્રી સારથ કવિજન કેરી માય,

જસુ પ્રસાદે પામીયે સુવચન અમિય સહાય. ૨

પ્રણમું વલિ સદગુરુ સદા જ્ઞાન નયન દાતાર,

મૂરખથી પંડિત કરે એ મોટો ઉપમાર. ૩

કહિસુ વિક્રમરાયનો ચારિત મહાગુણ ચંગ,
મુણતાં શ્રુત સુખ ઉપજે જિહાં નવરસ અહુ રંગ.

x

x

x

x

અંતે—

હોઈ સંઘ સહુ સાથ સમેલા, તણ આલસ ધરમ સુણિવા વેલા,
કીધો સંઘ શ્રવણ સુખ કાજ, વિક્રમ ભુપ ચરિત કવિરાજ. ૧૧
સિદ્ધિ નેત્ર મુનિ રાસ હર વરપૈ, ફાગુણ શુદ્ધિ પંચમિ મન હરપૈ.
શ્રી ખરતર ગણ હવિ અતિ છાજે, શ્રી જિનચંદ સુરીસર રાજ. ૧૨
શ્રી લપમિકીર્તિ ગણિ ઉવઝાયા, શ્રી પેમ કીર્તિ શાણિ સુહાયા,
દરસણ સોમહરપ પરકાસે, જસુ પ્રતાપ રવિ જગત વિભાસે, ૧૩
તાસ સીસ અતિ મન ઉછરંગે, લપમિ વલ્લભ ગણી સુપ સંગે,
છદે પંડે ચૌવદમિ ઢાલ, પભણી વિક્રમ જસ જયમાલ. ૧૪
ઢાલ ભણી જન સઠજે કહેસી, ગુરના મુખથી દેસી લહેસી,
ચતુર તણો તો ચિતરંજેસી, સુધડ તણી તો સોમા લેસી. ૧૫
શ્રી વિક્રમનો જસ સાંભલેસી, તસુ મન વંછીત સગલા ફલસી,
કદે ન હોવે ચિંતા કાંઈ, અહનિસિ ઉત્સવ રંગ વધાર્મ. ૧૬

(૧) ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ પંચદંડવૃષ્ઠ સંપૂર્ણ સર્વ ઢાલ
૭ પં સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ ચોપાઈ દુહા ૩૧-૬૮ શ્લોક છે. (૨) ઇતિ શ્રી
વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ ચરિત્રે પંચદંડચતુષ્પદાં પષ્ટઃ પંડ સમાપ્તઃ સંવત્
૧૭૯૩ વર્ષે ચૈત્ર વદિ ૨ તિથૌ સોમવાસરે રાજપુર મધ્યે. ગુ. વિ.—
સં. ૧૮૦૧ વર્ષે માહ વદિ ૬ શનિ-પત્ર-૯૪-૧૩ નં. ૪૬ ૧૮૭૭-૭૮
ડે.કો.—યતિ વિવેકવિનય-ધુમટાવાજો ઉપાશ્રય-ઉદયપુરભં. માણેક-૪૧-
૨૧ ઘા. ૪૧ નં. ૮૦ કેન્ડ;—સં. ૧૭૫૨ કારતક વદ ૩ પ્રે. ૨.

—ઇતિશ્રી વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ પંચજન ચરિત્રે ચતુષ્પદાંપષ્ટમ
પંડ સંપૂર્ણ. સર્વ ઢાલ ૭૫ સર્વ ગ્રંથ ૩૧૬૮ સઠલપંડિત શીરોમણી
પંડિત મુકટાયમાન પંડિતશ્રી ૧૦૮ શ્રી સુજાણવિનયજી ગં તત્ શિષ્ય
પં. શ્રી ૧૦૮ શ્રી હિંમતવિનયજી ગં તત્ શિષ્ય હેતવિનયગણિ લિપી-

કૃતં. સંવતિ ગંગાનેત્રં પર્વતચંદ્રો ૧૮૭૦ વર્ષે શ્રાવણ માસે શુક્રવસ્ત્રે
ત્રિથા પષ્ટિ બૃહસ્પતિ શ્રી મોહિનગર મધ્યે શ્રી તપાગણે, મેવાડદેશે
મહારાજાધિરાજ મહારાણાજી શ્રી અરિસિંધજી વિજયજી, શ્રી અંબાવ
માતાજી કૃતે કીર્ત્તિજી. તૃતીય પ્રહરે સંપૂર્ણમ. ૬૯-૧૬ બાલચંદ્ર-
ચતિ ખાનગામ.

(૭૨૨) રાત્રી ભોજન ચક્રિપાઈ સં. ૧૭૩૮ વૈ. શુ. ૭ વીક્રાણામાં
(વીક્રાનેરમાં)

અતે—

દાલ ૨૬ મી સુણો સુણો વિનતડી પ્રિય મોરા હો લલણા—એહની.

x

x

x

જિનકુશલ સુરિ ગુર રાજ, વાજે જસુ જસવાસા હો,
તાસુ પરંપર અતેવાસી, પુહવી મુજસ પ્રકાસી હો. ૭ ભ.
વાચક પેમકીરત બડમાગી હો, ધંદાં શ્રી લચ્છીકીરતિ ઉવઝાયા,
શ્રી પેમ સાપ મુહાયા હો. ૮

પાઠક શ્રી લલિતલભ પમણુધ, ઉત્તર સેતી અપણુધ હો,
વડે નગર પરસિદ્ધ વીક્રાણે, દેવ વ ચક્રમાસારે ટાણે હો. ૯
સંવત સતરસે અડતીસે, સાતમહિન મુજગીસે હો,
માસ તાઠ વૈસિત પાપ માહે, આગમ ધુરિ અવમાહે હો. ૧૦

રાત્રી ભોજન ચક્રી મન રંગઠ, ચતુર જ કે ચિત રંગ હો,
મપરી દાલ કયાક જે સુણસી, ગુણિઅણુ જણુ નિ ગુણસીદો. ૧૧
લલિસી તે બે વૈભવલીલા, હુસી નદી અવહેલાજી,
શ્રી લલમીવલ્લભ જિનસંગો ચિત અચિન યત સુચંગો હો. ૧૨

—કૃતિ શ્રી રાત્રિભોજન ચક્રિપાઈ સંપૂર્ણ સંવત ૧૮ સા. ૩૩
આરજા શ્રી ૧૦૮ શ્રી કેસરજી, તત સિપણી લખનં આનંદવરી
વીક્રાનેર મધ્ય (પ. ૧૪ પં ૧૪-શુ-વિ.)

૩૪૮ હેમરાજજી પંડિત. (દિગંજર) હિંદીભાષા.

(૭૨૩) નયચક્ર રાસ. સં. ૧૭૨૬.

(૭૨૪)+લક્ષ્મીમર સ્તોત્ર ભાષા-(પ્ર૦ બી-મા.)

૩૪૯ જીતવિજય (ત. હીરવિજયસૂરિ-વરસિંધ ઋ- જીત
વિજય શિ૦

(૭૨૫) હરિબલરાસ. સં. ૧૭૨૬ પોશ શુ. ૨ શનિવાર.

આદિ—શ્રી સરસ્વત્યૈ નમઃ— સકલ પંડિત શિરોમણિ પંડિત શ્રી
પ શ્રી જીતવિજયગણિ ગુરુત્તમૈ નમઃ—

ફહા.

સુપદાર્થ સમરૂં સદા, પુરિસાદાણિ પાસ,
જગવલ્લભ જિનવર નમું, અહનિસિ પૂરઈ આસ.
આદિકરણુ આદિસર, મહિમા મેરુ સમાન,
શ્રી શેત્રુંજય ભેટતાં, વાધધ અધિકો વાન.
શાંતિ જિજ્ઞેસર સમરતાં, પાતિક દૂર પલાય,
સુખ સંપતિ સવિહું મિત્રધં, અલિય વિધન સવિ જય.
યાદવકુલ રચણાયરુ, નમિધે નેમકુમાર,
બ્રહ્મચારી સિરસેહરો, જપતાં જય ૨ કાર.
આજ લગધે જેહનો અછઈ, પટ્ટ પરંપર ધર્મ,
તે નિત વીરનઈ વાંદતાં, દૂર ટલઈ સવિ કર્મ.
સરસ વચન ઘો સરસતિ, માત મયા કરિ મુઝ,
તુહિ કવિયણુ કોડિનઈ, તિણુઈ સમરી મઈ તુઝ.
બ્રહ્મસુતા જગિ જાણીઈ, સખ ભય ભંજણહાર,
તુઝ ગુણુ કોડિગમે અધછે, કહતાં નાવઈ પાર.
મુરખ નર પંડિત હુઆ, તુઝનઈ સમરત પેવ,
હું તુઝ પય પ્રણામી કરી, કથા સરસ કહું હેવ.

ગુરુ દીવો ગુરુ દેવતા, ગુરુ બાંધવ ગુરુ બુદ્ધિ,	
કીડીથી કુંજર કરશે, તે એવું મન સુદ્ધિ.	૯
પાંચે તીરથ પ્રણુમીઈ, પ્રણુમી મરસતિ માય,	
હરિખલરાસ રચું હવઈ, સદ્યુર નઈ પસાય.	૧૦
કિહાં જાયો કિણુ પરિ હુયો, સુપ પામ્યો કિમ તેહ,	
તે સધેપઈ હું કહું, સાંભલજ્યો ધરી નેહ.	૧૧
હરિખલ ધીવર જાતિનો, ગુરુમુખિ જિણવત લીધ,	
દયા પ્રભાવધ દેવતા, સાનિધ સધલે કીધ.	૧૨
x x x x	

ખંતે—

ધમ સંયમ તપ જપ કરી, અંતગડ કેવલ નાણેરે,	
હરિખલ મુનિ મુગતેં ગયો, જીવદયા પરિમાણેરે.	૪૮
કરુણાથી નવનિધિ લહે, જગમાંહે જસ વાધેરે,	
ઋદ્ધિ રમણી હરિખલ પરિ, પામી આતમ સાધેરે.	૪૯
હીરવિજયસુરિ ગચ્છપતિ, સીસ સંયમગુણુ બરિયોરે,	
વરસિંધ ઋષિ પંડિત બલા, ઉપશમ રસનો દરિયોરે.	૫૦
શિષ્ય શિરોમણિ તેહના, જીવવિજય ગુરુરાયારે,	
હરિખલ ઋષિના ભાવશું, જીવવિજય ગુણુ ગાવારે.	૫૧
લાપા ભુજ સંયમ વર્ષે, સંવત સંખ્યા દીધીરે,	
પોપ શશિ ખીજ શનિવારે હરિખલ ચોપધ કીધીરે.	૫૨
પડિકમણા સુત્રવૃત્તિમાંહે, બાળ્યો અધિકારોરે,	
જીવવિજય વિખુધે કહી ચોપધ સંખધ વિસ્તારોરે.	૫૩
મુણે મુણાવે ભાવશું. તસ ધર લીલ વિલાસોરે;	
સકલ સંધ તણી સદા, પૂરે શંખેસર આસોરે.	૫૪
—ગુણુવંતા હરખલ ધણું.	

—સકલ પંડિત શિરોમણિ પંડિત શ્રી શ્રી ૫ શ્રી શ્રીજીવવિજય ગણિ શિષ્ય: ગણિ જસવિજયેન લિપિકૃતં શ્રી. ૨૭-૧૬ ભાવ.

—સં. ૧૮૧૫ વર્ષે શાકે ૧૬૮૦ શ્રાવણ શુદ્ધ ૫ રવિ અશ્વિન-ગંજમંદ્યે ૪૦-૧૫ ધા.

—સિં રવી વિજય શ્રી રાણા વસનબ્રાત્ર પં. મોહનવિજય સ્વ-
હિતાય લિપિકૃતા શુભં ભવંતુ. ગુ. વિ; માણેક.

—શ્રીમદ્રસભુજગજેન્દુ (૧૮૨૬) સંવત્સરેડશ્વયુજે માસે ધવત-
પક્ષેડષ્ઠમ્યાં કર્મવાટયાં સૌરિયાસરે શ્રીમન્નવીનપુરે સકલ વિદ્વત્ શિરોવંત
ઋઋ કર્મસિંહણ તદંતેવાસી ઋઋ માનસિંહણ તદ્વધીયબ્રાત્રણા ઋઋ
પીતાંબરેણ ધ્યં અનુપદી સમનુવિશેષ. શ્રીમદ્ વીરપદ્મયુજ પ્રભાવનો.
૩૨. ૧૩ રાજકોટ. પૂ. અ.

—ધદલપુર મંદ્યે લખિતં પંડિત શ્રીપ શ્રી ગુણવિજયગણિ તત
શિષ્ય કેસરવિજય લખિતં. ૩૩-૧૮. પ્ર. કા. નં. ૯૫૫

૩૫૦ હીરાણુંદ-હીરમુનિ. (લોઠા ગુજરાતી ગચ્છ-વીર-
સિંહ-જેમલણ-ઝંઝણ-તેજસીશિ.)

(૯૨૬) ઉપદેશ રત્નકોશ-કથાનકે અમૃતમુખી ચતુષ્પદી-સં.
૧૭૨૭ આસો શુદ્ધ ૨ મેદિનીપુરમાં (મેડતા).

આદિ—

શ્રી આદિસરિ આદિ ધુરિ, અતિશયવંત અધીશ;
ચક્રવીસે જિન ચોપચ્યું, વંદું વિસવા વીસ. ૧

શ્રી સીમંધર સિર ધણી, જયવંતા જિનરાજ,
વિનય ભક્તિ વંદુ વધી, તારણ તરણ જિંહાજ. ૨

જોતામ ગણધર ગુણ સરિસ, ભર્યા લખધિ ભંડાર,
પ્રહ સમ જપતાં પામીયછ, ઇછત વસ્ત અપાર. ૩

સમરથ સંજમ ગુણ સરિસ, સહજઈ સુષ દાતાર,
નામ જપૂં સદ્ગુર તણો, આંણી હરપ અપાર. ૪

સરસ વચન ઘો સરસ્વતી, નિરમલ આપો નાંન,
કથા કહું કૌતિક ભણી, સુણો સહુ સાવધાંન. ૫

કવિ ક્ષોલ કથા અજ્ઞ, ચતુર સુણો ચિત લાય,
આલસ ઉંધ અલગ તજો, વિકથા તજિ વિગતાય. ૬

ઓતા મનિ આદર સરસ, વક્તા મનિ વિસ્તાર,
ખિહું મનિ આણુંદ ઉપજઈ, તો સરસ ક્યારસ સાર.

૭

x

x

x

x

અતે— સર્વગાથા ૧૫, દાલ ૩૨ મી, મધુકરની.

સંવત્ સતર સતાવીસમિ, અતિ બલો આસૂ માસ લલનાં.

દ્વિતીયા તિથિ અઢતી કલા, મંગલિક દિન ઉલ્લાસ લલનાં. ૬

મેઢનીપુરવર મધિ ભણ્યો, રૂડો એ અધિકાર, ૬૦

ચતુરપણિ સુણો ચઉપઈ, ચતુર હુવઈ નરનાર. ૬૦ ૭

લોકિ ગુજરાતી ગછઈ, સ્થિવરગુણે ચોસાંત્ર, ૬૦

વીરસીહ જૈમલજ સાધુ, મહા સુવિશાસ. ૬૦ ૮

ગુર ઝંઝણુ શ્રુતકેવલી સમરથ ગણિ શિણુગાર, ૬૦

તસ્ય શિષ્ય ભાવ ધરી બણિ, દાલ બત્રીશે ઉદાર, ૬૦ ૯

શ્રી ગઢનાયક તેજસી, જીવો કાડિ વરીસ, ૬૦

તાસ પસાયઠ બણીસ હા, મુનિ હીરાણુંદ જગીસ, ૬૦ ૧૦

બણિ સુણિ જે સંભલિ, આવક સાધ ઉદાર, ૬૦

ફલિ મનોરથ તેહના, મનવંછિત મુપ સાર. ૬૦ ૧૧

ગાથા ચ્યારસઠ ઊપરિ, અધ્યાત્મીસ ઉદાર, ૬૦

અમૃતમુખીની ચોપઠ, મુંદર એ અધિકાર, ૬૦ ૧૨

ગુણુ ગાવો સુધ સાધના, જિમ લંહો મુપ અપાર, ૬૦

ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ આણુંદ સદા, હીર મુનિ ગુણુધાર ૬૦ ૧૩

—સર્વ દાલ ૩૨ સર્વ શ્લોક સંખ્યા ૭૦૦ સંપૂર્ણ લિ. પૂજ્ય
પ્રવર પં. સ્થિવર ઋપિ શ્રી પ જસવંતજી તસ્ય શિષ્ય પૂજ્ય ઋપિ શ્રી પ
દેહજી તત્ત્વ શિં ૫૦ ૫૦ ૫૦ શ્રી પ રામાજી તત્ત્વ પ્રસાદાત્ લિં ૫૦
મનોહરાખ્યેન. સં. ૧૭૨૯ વર્ષે ક્રાશ્વિન વદિ ૭ દિને ગુંદવય આમે લિં
૯. ૧૭. (વિ. ધ.)

(૯૨૭) સાગરદત્તરાસ ૧૭૨ (૪) પ. વિજયાદશમી જાતોરમાં.

આદિ—

આસારાગે દુદા.

શ્રી આદીસર આદિ દે(વ) અતુઝીગત્ર અરિદંત,	
ચોવીસે વાંદુ ચતુર, ભયભંજણુ ભગવંત.	૧
આદ્ય સીમંધર અધિક, વિદરમાન નિણુ વીસ,	
વિનય ભક્તિ કરી વંદીછ, અતિશયવંત અધીસ.	૨
વલી ધ્યાઉ વાગેશ્વરી, વર વિદ્યા દાતાર,	
માત મયા કરિ મન સુદર્ધ, તુડી તારણુદાર.	૩
સદ્ગુરુ નામ જપું સદા, જસ પસાય ગ્નાણુ,	
જ્ઞાન યુધિ લલીછ ધણું, કીર્ત્તિ દોડિ કલ્યાણુ.	૪
જયવંતા સુદા યતી, અઠી દ્વીપમાં ગ્જાજ,	
વલિ વલિ તેહનઘ વંદીછ, ઋધિવંત ઋપિરાજ.	૫
ગાઉં તાસ પસાય ગુણુ, ઉગતિ અનૂપ ઉપાય,	
દાન દીઉ નિમ દેવદત્ત, અરિત રસુ ચિતલાય.	૬
ચતુર તણે ચિતરંજયણુ, કલિસુ કથા કલ્પોલ,	
કવિ રસ કૌતિક કાન દછ, એ સંભલો ધલોલ.	૭

× × × ×

અંતે—

સવ ગાથા ૭૦૪ ઢાલ પચતાલીસમી ઝુખખડાની.

× × × ×

સંવત વેદયુગ જાણીછ મુનિ શશિ વર્ષ ઉદાર,	
મેદપાટમાંહે લિખ્યો, વિજઘ દશમ દિનસાર,	સુ. ૫
ગઢ જાલોરધ યુગતસું, લેખીઉ એ અધિકાર	સુ.
અમૃત સિદ્ધ યોગર્ધ સહી, ત્રયોદશી દિન સાર એ,	સુ. ૬
ભવિક નર સાંભલો.	
ભાદ્રવ માસ મહિમા ધણી, પૂરણુ કર્યો વિચાર,	ભ.
પંચતાલીસ ઢાલે સહી, ગાથા સાત સંધ સાર.	ભ. ૭
લુંકઘ ગછ લાયક યતી, વીચ્છીઉ જેમાલ,	ભ.
ગુરુ ઝાંઝણુ શ્રુતકેવલી, ધિવર ગુણે સોસાલ.	ભ. ૮

સમરથ ચિવર મહા મુની, સુંદર રૂપ ઉદાર,	બ.
તસ સિપ ભાવ ધરી ભણુષ, સુગુર તણુષ આધાર,	બ. ૯
ઉછો અધિકો જે કહો, કવિ ચાતુરીષ કિયોલ,	બ.
મિથ્યા દુઃકૃત તે દૂયો, જિન સાખઈ ચોસાલ.	બ. ૧૦
શ્રી ગજ સજનજન નરનાર જે, સંભલી લહછ ઉલ્લાસ,	બ.
નરનારી ધર્માતમા, પંડિત મ કરો કો હાસ.	બ. ૧૧
દૂરજનનનંધ ન મુહાવહી, નહી આવછ કોઈ દાય,	બ.
માપા ચંદનના દરછ અમુચિ તિહાં ચલિ જાય.	બ. ૧૨
પ્યારો લાગછ સંતનંધ, પામઈ ચિત્ત સતોપ,	બ.
દાસ બલી બલી સાંભસો, ચિતથી યાલઉ રોપ.	બ. ૧૩
શ્રી ગજનાયક તેજસી, જળ લગ પ્રતપો બાણ,	બ.
હીર મુનિ આસીસ દઈ, હોજો કોડિ કલ્યાણ.	બ. ૧૪
સરસ દાસ સરસી કથા, સરસો સહુ અધિકાર,	બ.
હીરમુની ગુર નામથી, આણુંદ હર્ષ ઉદાર.	બ. ૧૫

—૩૩-૧૫ પ્ર૦ કા.

—૧૭-૧૭ દા. ૪૩ નં. ૫૬ થ ૩.

૩૫૧ વિજયસૂરિ.

(૭૨૮) રોહિણી ચોઢાલીઉં સં. ૧૭૨૭—ભાણેક.

૩૫૨ લક્ષ્મીવિજય. (ત૦ વિમલહર્ષઉ-પ્રીતિવિજય-પુન્ય
વિજય શિ૦)

(૯૨૯) શ્રીપાલ મયણામુન્દરી રાસ. સં. ૧૭૨૭ ભાદ્ર. શુ. ૯,
ખંભાતમાં.

અતે—

તપગન્ધ મયણે દિનકર સરિયો, શ્રી વિજયદાન સૂરીદાજ,
તાસ પાટ ચોખાકર સુંદર, હીરવિજય મુષીદાજ.

૩૫૩ માનવિજય (૩) (ખ૦ જિનરાજસૂરિ શિ.)

(૭૩૦) પાંડવચરિત્ર રાસ. સં. ૧૭૨૮ આસો વદ ૨ રવિ. મેડતામાં.
અંતે—

શ્રી ધરતર ગચ્છ દીપતા જયવંતા શ્રી જિજ્ઞુષ્યદોરે,
સકલગુણે સોહામણા, દરસણી જાવે દંદોરે. ૧૦ પાં.

વપતાંવર વિધાનિલા વડી ગુણ છત્રીસ નિધાનોરે,
અંદ્ર જિરયો ચઢતી કલા પૂરે યશ યુગપરધાનોરે. ૧૧ પાં.

પરગટ પાટ પરંપરા ગચ્છનાયક શ્રી જિનરાજોરે,
તાસુ સીસ વાયકવર સિરિ માનવિજય શિરતાજોરે. ૧૨ પાં.

તાસુ સીસ વાયક કહે ગણિ કમલહર્ય હિત કાજોરે,
ચઢપી પાંડવ ચરિતની તે સુણતાં ભાવક ભાજોરે. ૧૩ પાં.

પાંડવના ગુણ ગાવતાં લહીએ વિદ્યા સુવિદ્યાસોરે,
હરપ અધિક વધતાં હુવે જગમે વાધે યશ વાસોરે. ૧૪ પાં.

મુનિ જે શ્રવણા ક્ષમા પાતે ધણુ, પંચમઆરેરે,
ત્રિકરણ મુધે વંદિને જાડ તેહને બસિહારોરે. ૧૫ પાં.

સંવત સતરેસે ભલે વરસે વસિ અઠાવીસેરે,
આસુવદ દ્વિતિયા તિથે રવિવારે અધિક જગીસેરે. ૧૬ પાં.

મોટે નગરે મેડતે શ્રી શાંતિનાથ સુપસાયેરે,
પૂરિ કીધી ચક્રપર્ક સુણતાં ધિર દોલત ચાપેરે. ૧૭ પાં.

—એનસાગર ભં. ઉદયપુર, માણેક.

૩૫૪ વીરજી (પાર્શ્વચંદ્ર-સમરચંદ્રસૂરિ-રાજચંદ્રસૂરિ-દેવ-
ચંદ્રસૂરિ શિ.)

(૭૩૧)+ કર્મવિપાક અથવા જંબૂપૃષ્ઠા રાસ. સં. ૧૭૨૮ પાટણ.
આદિ— દોહા.

સકલ પદારથ સર્વદા, પ્રણમું સ્થામત્ર પાસ,
નમિયે તેહને જિહિ નિત્ય, પરમાનંદ પ્રકાસ.

ગાયમ ગણુહર પય નમી, કર્મવિપાક વિધિ જોય,	
ફલ ભાખું કૃત કર્મનાં, સાંભલજો સહુ કોય.	૨૧
સોહમ સ્વામી સમોસર્થા, અંપા નગરી માંહે,	
જંખૂ પ્રભુ પ્રણુમી કરી, પૂછે પ્રશ્ન ઉચ્છાંહે.	૩
કહો ભગવન્ ધનવંત સુખી, શે કર્મે જીવ થાય,	
દારિદ્રી નિર્ધન દુઃખી, કુણુ કર્મે કહેવાય.	૪
વલતું ખોલે કેવલી, સુણુ જંખૂ સુવિચાર,	
ભલા પ્રશ્ન તેં પૂછિયા, ભવિક જીવ હિતકાર.	૫

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૩ મી.

શ્રી પાસચંદ સૂરીસર પાટે, સમરચંદ ગુણુધારી,	
તેહને પાટે રાજચંદસૂરિ, સૂરત સોહે સારી.	૪
શિષ્ય શિરોમણિ તેહના કહીએ, પંચમ કાલ આચારી,	
દેવચંદ વણારસિ દીપે, પ્રાગવંશ શિણુગારી.	૫
જંખુપૃચ્છા ભણુશ્યે ગુણુશ્યે, સુણુશે નરને નારી,	
માનવભવને સફલ કરીને, થાશે સૂર અવતારી.	૬
સંવત સત્તર અઠાવીસે, પાટણુનગર મોઝારી,	
જંખુપૃચ્છા રચી મેં રંગે, વીરજી મુનિ સુખકારી.	૭

(પત્ર ૧૭ પ્ર. કા.)

(પ્ર. ભીમશી માણુક.)

x

x

x

x

એક બીજી પ્રતમાં અંતે આમ છે—

અંતે—

આદરસ્થું ઢાલ આઠમી, સું સુણુતાં હોઈ આણુંદ હો.	કં
દેવચંદ વાચક તણો સું શિષ્ય કહિં વીરચંદ હો.	કં ૯

દ્વદા.

દુષિં આંપ ઝરિં સદા તેહનો કહો કુણુ પાપ,
પરગુણુ દેપી નવિ સકિં તેહથી આંપ અદાપ.

૧

x

x

x

x

નારી મરી નેં નિપજિં સુકૃત કહીઈ તાસ,
અત્યથીસ સતોપ દદ વિનય પુરપ વિલાસ.

૮

—(જૂનિ પ્રત-૫૦ નેમવિજય લપોતં-પત્ર ૮-૧૪ પાલણુપુર ભં.)

—સં. ૧૯૨૪ ના કાર્તિક વદી ૧૩ રવીવાસરે લીખીત્વા ગોર
બાઘચંદ શ્રી પાલવીયા પ્રસાદાત્ પઠનાયં વૃષસાપાયાં દોસી શ્રી જીન
બક્તિકારક ગોકલજી સુપ્રભલજી મોદં પુસ્તકં. ૧૦-૧૨ પાલણુપુર ભં.

૩૫૫ ઉદયવિજય (ત. વિજયસિંહસૂરિ શિ૦)

(ઉ૩૨) શ્રીપાલ રાસ. સં. ૧૭૨૮ દીવાળી ઠીસનગઢમાં.

પં. મેધવિજય ગણિબ્યાં નમઃ

આદિ—

દ્વદા.

ઉદય કરે જીત દેવતા સુપ્રસન્ન થઇ જોણુ,
અરિદંતાદિક દુ જપું નવપદ આદનિશિ તેણુ.

૧

ઉદય સદા સંપનિ સુવે આવે ઉચ્છવ પૂર,
સિદ્ધચક આરાધનાં નિત નિત મગ્નો નર.

૨

ઉદય અનોપમ નાખુ ગુણુ દંસણુ ચરણુ રસાલ,
અરિદંતાદિક સંપદ પ્રકટે પરમ વિલાસ.

૩

નવપદ જાપ જાકે જાપે તિકે તપેં મદિસોમ્,
અરિદંતાદિક પદ જાપો, તિણિં કારણુ સદુ દોષ.

૪

સિદ્ધચક મદિમા તજો, મુજો સદ અપિકાર,
સાંભવિનાં ગુણ પાંખીઝ સદીઈ જાપ જાપકાર.

૫

નવપદ આરાધી કરી, સુખ પામ્યો શ્રીપાલ,
તિમ સાધકને સુખ હુઈ, ક્ષેત્રે મનોન્ય માલ.

x

x

x

x

અતે—

નવપદ મહિમા કરનેરે, કહું શ્રીપાલ ચરિત્ર,	
ભણતાં સુણતાં ભવિયણારે, હોવે પુણ્ય પવિત્ર.	૪
તપગચ્છ ગયણ દિણેસરે, વિજયદેવ સૂરીં,	
પદ પ્રભાવક તેહનેરે, શ્રી વિજયસિંહ મુણીંદ.	૫
જન અનેક પુહવિપતિરે, પ્રતિબોધ્યા નિજ વાણ,	
ધર્મ પમાડ્યા ભાવથી તે હુઆ ગુણમણિ ખાણ.	૬
દેશ મેવાંડ તણા ધણીરે, જગતસિંહ મહારાણ,	
રૂપભદેવ પૂજા કરેરે તે નિસુણીય સવખાણ.	૭
આખેટકની આખડીરે, ચોદસ સરીખે દીહ,	
ધર્મરાગે ધરે જેહનેરે, તે દેખી નિરપૃહ લીક.	૮
સાચર રેલે મીનનારે, ઝીઝવાડા ગામ,	
વધ હોતા તે વારીયારે. નિણુ વિજયસિંહ ગણસામિ.	૯
અન્ય વણુ પણુ સી મળીરે, જૈન તણા વ્યવહાર,	
વિજયસિંહ ગુર તે હુઆ, નાણુ હેમસૂરિ અવતાર.	૧૦
વિજયદેવ સૂરીંદનારે, ખીજા પાટવિ જેહ,	
શ્રી વિજયપ્રભ ગણધર, જે ગુણ માણિક ગેહ.	૧૧
વખત વિરાજે જેહનુરે, જગ નાણીતૂં આજ,	
વડ ગુરભાઈ જેહનારે, વિજયસિંહ ગુરરાજ,	૧૨
તસ સીસે ચોપાઈ લખીરે, ઉદયવિજય ઉવઝાય,	
સાભળતાં ભવિલોકને નિત આણુંદ ઉલટ થાય.	૧૩
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીંદના વૃદ્ધ સહોદર ધીર,	
વાચક કીર્તિવિજય ગણિ હુઆ ગિર્યા ગુણ ગંભીર.	૧૪

જિનવિજય પંડિત તેહનારે તેહને કયને એહ,

શ્રી શ્રીપાલ નરિંદની, મેં કાંઠી ચોપાઈ નેહ. ૧૫

સત્તર અડવીસે કરીરે, ચોપાઈ એહ ઉદાર,

દીવાલી દીવસે સુખે શ્રી, કિસનગઢે જયકાર. ૧૬

દશમી છઠા ખંડનીયે ધન્યાસીમેં દાસ,

એ દહી એતલેં નીપનોરે, છોડા ખંડ વિશાસ. ૧૭

જાણતાં મુણતાં ભાવતાં હોવે મંગલમાલ

જય લક્ષ્મી સુખ સુપદ વડી ઉચ્છવ રાજ્ય રસાસ. ૧૮

—કવિ શ્રી તપગચ્છાધિપતિ શ્રી વિજયદેવસુરિ પટ્ટાલંકાર મં
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી ઉદયવિજય ગણી વિરચિત
શ્રીપાલનૃપ ચારિત્ર સમાપ્ત: —હા. ભં. પાટણ ડા. ૭૯.

—૭૫-૧૩ દા. ૪૧ નં. ૧૭ ચ. ૩.

—દાસ ૭૭ સર્વગાથા ૨૦૫૫ સં. ૧૮૩૬ રા દ્વાગુણ વદિ ૭
દિને લિપત. પં. વિદ્યાહેમ રાજનગર મધ્યે—૯૧-૧૨ દા. ૪૧ નં,
૧૬ ચ. ૩;

(૭૩૩) રેહિણી રાસ—વિજયદેવસુરિ રાજ્ય.

—ઉદયવિજય ઉપાધ્યાય શિષ્ય પં. જયવિજયગણિ શિ. પં.
બાણવિજય ગણિ શિ. કન્યાણવિજયે લિખી સં. ૧૭૮૩ વર્ષે. પત્ર ૫
હા. ભં. પાટણ ડા. ૮૧.

(૭૩૪) મંગલકશ રાસ—રત્ન; ૩.

સુખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનસ્તવન.

પ્રચલિત પ્રાકૃતમાં છે.

પાવિય પરમ પસાપ તેસિં સિરિ વિજયસીંહસૂરી,

ણું બાવેણું સંયુણિ ઉવાપગવર ઉદયવિજયેણું. ૧૩૪

પપડ પપાવ દિણિદો, બવિઅપિપાણું દવિદ માકદો;

સખેસર નિણુચદો, મુકકદો દેહ મેં બદં. ૧૩૫

—ધતિ શ્રી મહોપાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી ઉદયવિજય ગણિકૃત સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનસ્તવનં સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૭૬૫ વર્ષે પ્રથમ વૈશાખ સુદ ૧૫ દિને લખિતં. (પ્ર. કા.)

રાજગીતા—શંખેશ્વર પાર્શ્વજિનગીત.

અંતે—

શ્રી વિજયદેવ તપગણ રાજ, શ્રી વિજયાસંહ સુગુર વડ દિવાજ, વાચક ઉદયવિજય પ્રણીતા, પાસ જિનવરતણી રાજગીતા. ૩૬

—ધતિ રાજગીતા-પાર્શ્વજિન સ્તવન સંપૂર્ણ. (—પ્ર. કા.)

(૭૩૫) ઉત્તરાધ્યયનના ૩૬ અં ૦ ની ૩૬ સંજાય.

આદિ— પ્રવચણ દેવી ચિત્ત ધરીજ.

પ્ર૦ સંજાયમાળા ભી. મા.

—સં. ૧૭૩૬ વર્ષે ચૈત્ર સુદિ ૧૧ દિને મંગલવાસરે લિખિતં ઇહમદપુરે પત્ર ૧૬ અમરવિજય સીતોર.

—સંવત્ ૧૮૩૯ વર્ષે પોસ સુદિ ૫ ભોમવાસરે પં. અમીવિજય ગં. પં. સુખ સ. લિપિકૃતં પં. રણજિતસાગરજીને અર્થે શ્રી ભીન્નમાલ નગરે. ૧૧-૧૬ જૈ. એ. ઇં. નં. ૧૦૪૫.

અનાથિમુનિ સં આદિ-મગધદેશ રાજગ્રહિ નગરી રાજશ્રેણિક દીપેરે.

અંતે—

શ્રી વિજયદેવસૂરિ સર પાટં વિજયસિંહ મુનિ રાયરે,

ઉદયવિજય વાચક તસ બાલક સાધુતણા ગુણ ગાયરે. ધન. ૧૩

૧-૧૧ આ. ક.

—લિં નેમવિજય ઉદયપુરમધ્યે સં. ૧૮૨૮ મહા સુદ ૪-શુક્ર-આવિકા પુન્યપ્રભાવિકા બાઈ લાહૂ પઠનાર્થે ૨-૧૨ આ. ક.

૨૪ જિનસ્તવ હા. ભં. પાટણ. દાખડો ૮૩.

૩૫૬ કુશલધીર. (ખ૦ જિનમાણિકસૂરિ—કલ્યાણધીર—
કલ્યાણલાલ શિ૦)

(૭૩૬) લીલાવતીરાસ. સં. ૧૭૨૮ સોજિત (સોજત)માં.

આદિ—

દ્વલ.

આદીસર સમરિનૈ પ્રણમી સદ્યુર પાય,	
સતિચરિત કહિમું મુપરિ, મુણજ્યો સહુ ચિત લાય.	૧
સીલ વડો સંસારમૈ, સીલૈ લહીયૈ લીલ,	
નિકરણુ મુધ તે પાલનાં, કરો રપૈ કાં લીલ,	૨
લધુ વેસતી લીલાવતી, રાખ્યો સીલ રત્ન,	
આપદ ફેડી આપણી, ધરમી કહૈ ધન ધૂન.	૩
આગૈ આગૈ ઐ હુઈ, સની વડી સંસારૈ,	
લધુ વૈધણુ લીલાવતી, નિરમલ કી સહુ નારિ.	૪
તિણિ કારણિ હું તેલનો કહુ પરખધ કર જોડિ,	
શ્રાતા કચપચ સહુ તણ, મુણિજ્યો આલસ છોડિ.	૫

અંતે— દાલ ૨૫ મી રિપમજિન પૂછયેએ—એહની.

ધક છહઈ કેતા કહુંએ, સતીયતણા ગુણગ્રામ,	સ.
સપેપછ ઈમ સંચુણી એ, મઈ પૂરી મનહામ.	સ. ૯
શ્રી પરતર ગજ રાણ્યાએ, શ્રી જિનમાણિક સૂરિ,	સ.
શિષ્ય તાસ વાયકવરએ, શ્રી કલ્યાણધીર પડર.	સ. ૧૦
પાટ પ્રમાદર તેહના એ, વાયક કલ્યાણગ્રામ	સ.
જસ પ્રતાપ જગિ જોહનો એ, વિસ્તરીજી નિમ આમ	સ. ૧૧
તસુ પદ પંકજ મધુકર એ, શ્રી કુશલધીર ઉવગ્રાપ,	સ.
જોડી નિણુ એ ચક્રપદએ, સજ્જન જન. સુપદય.	સ. ૧૨
શ્રી સોજિતપુરમંડળો એ, શ્રી દ્રમનાથ નિણુંદ	સ.
તાસ પસાપ એ રમી એ. પાંખી પરમ આણુંદ.	સ. ૧૩
સંવન વમુ ભુજ બોધણુ એ (૧૭૨૮) સોજિત નગર	

રાસ રચ્યો રંગઈ દરીએ, શ્રી સંધનઈ સુપદાર.	સ. ૧૧
શિષ્ય દ્રમસાગર આગ્રહઈએ, રચ્યો સંબંધ રસાલ.	સ. ૧
પ્રસિદ્ધ અપ્રસિદ્ધ ધણાં અછેંએ, સગલી પિણુવીસ દાલ.	સ. ૧૧
ચતુર રસિક ચિત ધારિજ્યોએ, નવજા જિહાં વિનોદ.	સ.
ભણતાં સુણતાં વાંચતાં એ, પામર્યો પરંમ પ્રમોદ	સ. ૧૬

—સર્વ ગાથા ૬૦૩ મતિ શ્રી સીલ પાલણુ વિષએ સતી લીલા-
વતી રાસ સંપૂર્ણમ્. પં. શ્રી ૫ રંગકુશલગણિ વાચનાર્થ. સં. ૧૭૫૨
પ્રભુકુશલ-પૃ. ૧૪ પં ૧૮. ભાવ).

(૭૩૯) ભોજચરિત્ર ચોપઈ (ભોજરાજની ચોપઈ) સં. ૧૭૨૯
મહાવદ ૧૩ સોજત્રા દાનવિપય.

આદિ—

દૂહા.

શ્રી સંષેસર પાસના પાયકમલ પણમેવ,	
સદ્ગુર ચરણે ચિત ધરી, વલિ સરસત સમરેવ.	૧
સાનિધીકારી વલિ સદ્ગુર, પ્રણયું પરમાનંદ.	
યુગપ્રધાન જિણુદત્ત ગુર, શ્રી જિનકુશલ સુરિંદ.	૨
એ સહુ મન સુધ સમરિ, દાન ધરમ દીપાય,	
કહિસુ કુતૂહલની કથા, સહુ સુણિજ્યો ચિત લાય.	૩
ભોજ નૃપતિ પૂરવમવેં, દીધો મુનિનેં દાન,	
તસુ ફલ કહિસું સોહામણા, સુંણિજ્યો હોય સાવધાન.	૪
આગે અગેરૈ હુંવા, દાનાવલી દયાલ,	
પિણુ નજીક અરૈ પંચમેં, કહિજૈ ભોજકૃપાલ.	૫
દુરભક્ષ વેલા દોહિલી, લહિ અવસર મન રંગ	
તજિ ભોજન મુનિનેં દીધો, જિલટ ધરિ બહુ અંગ.	૬
રાજા ઋદ્ધિ લાવણ્યતા, મણિ માંણક ભંડાર,	
પરધલ સહુ પામ્યાં જિકેં, વલિ વનિતા સું વિચાર.	૭.

પ્રથમ ખંડને અંતે— ૧૩ દાલ.

ગાઝ પુરતર ગર્યા ગુણે, જિનમાણિક્યસુરિ,
સિદ્ધ સાધક સિરસેહરૈ, જસતેજ પહૂર. ૧૦

તાસુ સીધ્ય સુવિહિત થયા, ભુવિ અધિક ગંભીર,
વડભાગી વાચક વંદું શ્રી કલ્યાણધીર, ૧૧

પાટે તસુ તેં પરગડા, વાચક પદ ધાર,
કલ્યાણુક્તામ કીર્તે કરે, જાણે સકલ સંસાર. ૧૨

તસુ પદ પંકજ મધુકરેં શ્રી ભોજ ચરીત્ર,
કુશલધીર પાઠક કિષ્કૌ. જિહાં કથા પવિત્ર. ૧૩

પ્રથમખંડ ધણુવિધ કિષ્કૌ, સોજિત પુરમાંહિ
સીધ્ય ધ્રુમસગર આગ્રહેં, મન ધરીય ઉચ્છાદ. ૧૪

પ્રથમ ખંડ પુરો કીયોં, કરેં અંથ એકકં,
નિધિ ભુજ સંવચ્છરેં કાર્તિક વહિ જડ. ૧૫

—ધતિ શ્રી ભોજચરિત્રે ચતુઃપદી મુંજ બોજોતપતિ વિપ્ર શ્રી
ધનપાત્ર સોમન ભોજરાજપ્રતિભોધકઃ ધનપાત્ર સ્વર્ગ ગમનો નામ
પ્રથમ પ્રસ્તાવઃ

દૂહા.

ગુગવર શ્રી જિનદત્ત ગુર, મહિ સિદ્ધિ દાતાર,
તેહ સુગુરના પાય નમોં, રચું દિતિય ખંડ હિતકાર. ૧

x x x x x

ખીજ ખંડ ૪ દાલ અંતે.

એ પંડ પૂરણુ થયો દૂખોં ચિદુ દાલ કરી યો રસાલ,
શ્રી કુશલધીર પાઠક કહેં, સુપરિ સુંણો બાલગોપાલ. ૧૬

—ધતિ ચક્રવર્તિ કૃષ્ણ (?) ભારતી વિરદ પ્રાયણો નામ દ્વિતીયો
પ્રસ્તાવ. ત્રીજા ખંડની ૮ મી દાલ અંતે

ત્રીજે પંડ થયો સંપૂરણ નેટ દ્વિતર્ય ધ્રમ એકંતરે,
કુશલધીર પાક કહે સુણિન્યો, જિમ કહુ સુકનાં વિરતંતરે.

૧૭ ૬૦

—પૂર્વ ભવકથનં પરકાયપ્રવેશવિદ્યા સિદ્ધિ નામો તૃતીયો પ્રસ્તાવઃ
ચોથા ખંડની ૨૯ મી દાલ અંતે

x

x

x

x

ભોજ ચરિત રચના વિધિ ચોપાઈ રે, ચોથ પંડ સુવિદ્યાલ,
પરકાયા પરવેશ વિદ્યા તજોરે, થયો પૂરણ અતદિ રસાલ. ૭ ભો.
ગછ ખરતર ગુણવંતા ગછપતીરે, શ્રી જિનમાણિક્યસૂરિ,
પંચ નદી પંચ પીર સાધિયારે, જિણુ હાજરાહજૂરે. ૮ ભો.
પારિપતં સંત સુપરગડારે, વાચક કલ્યાણધીર,
પરમ સંવેગી પરમ શ્રુત સાગરે, ગર્યા પરમ ગંબીર. ૯ ભો.
તાસુ પાટોધર પરગડારે, ભણુસાલી કુલભાણુ,
વાચક કલ્યાણલાભ કલાનિલૌરે, જિન પ્રતિબોધ્યા રાઉરાણુ. ૧૦ ભો.
જસુ પદપંકજ કહીયે મધૂકરે, શ્રી કુશલધીર ઉવઝાય,
ચતુર જસનાં મનરંજન ચોપધરે રચી એહ લવલાય. ૧૧ ભો.

—સર્વગાથા ૮૦૫. પરકાય પ્રવેશની વિદ્યાત્રહણુ સત્યવતી
પ્રતિજ્ઞા કથન.—દેવરાજ પુત્રજન્મસૂચક ચતુર્થ પ્રસ્તાવઃ ચત્વારોપિ પંડ
મીલને સર્વ ગાથા ૧૬૭૦ ઇતિ ચતુર્થ ખંડઃ—

અંતે—

વરૂચિ ઇમ ચિત ચિંતવૈ, નૃપ મુઝ દિસા નિરાસ,
થઇ બૈરો નિજ થાંનિકે, વિણુ પુત્રાદિ સાતે ઉદાસ. ૧
ભોજ પ્રબંધ પ્રસિદ્ધ ભુવી ભારી, સહ જાણે સંસારી બે. ૨
તિણુ કારણમેં આ સુખકારી, ચોપઈ રચિ સુવિચારી બે. ૨
કહીય કથા કાકા ચિત ધારી, ભોજ ચરિત નિહારી, બે. ૩
શ્રી ખરતરગછ જાણિ દિણુંદા, શ્રી જિનમાણિક્ય સૂરિંદા.
તાસ સીસ વાચક વરદાઈ, કલ્યાણધીર કહાઈ. ૪

વિનેય તાસ વાયક પદધારી, કૃષ્ણાંબુજાભ હિતકારી,
 તે સદગુરના પ્રભુમી પાયા, રચે કૃષ્ણધીર ઉવઝાયા. ૫
 સંવત સતરૈસૈ ગુણત્રીસૈ, માહ વદ તેરસ દીસે,
 પંચમ પંડ થયો છહાં પૂરો, સોજિત નગર સનરોરે. ૬

—પત્ર ૮૩ પં. ૧૩ ધો, સ. ભં.

—ગ્રંથાગ્ર. ૩૦૦૦ અમ.

૩૫૬ કેનકનિધાન. (ખ. હંસપ્રભોદ-આરૂદત્ત શિ.)
 (૭૩૮)+ રતનચૂડ વ્યવહારી રાસ. સં. ૧૭૨૮ આવણ વદ ૧૦ શુક.
 આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સોઆ સુભતિ, લીલા લખધિ ભંડાર.
 પરતા પૂરણ પ્રભુમીઠે, અડવડિયાં આધાર. ૧
 પુરિસાદાણી પાસ જિણુ, ત્રેવીસમા જિનરાજ,
 વામાનંદન સુગુણનિધિ, સારઈ વંછિત કાજ. ૨
 દાનેં જગ માંને સદ્, દાનેં દોઢતિ હોય,
 ઇહ ભવિ અવિહડ સુખ હુવેં, સારાહેં સદ્દુ લોય. ૩
 જેહ તર્પા તરસેં જિકેં, સાંપ્રતિ જેહ તરંત,
 તે સદ્દ દાન પ્રભાવથી, ઇમ જિનરાજ કહંત. ૪
 રતનચૂડ વ્યવહારીઓ, પુણ્યવંત પરસીદ્,
 તેહ તથા ગુણુ વરણુ, નામ યજી નવનિધિ. ૫

x x x x

અતે—

દાવ ૨૪—પાસ જિણુંદ બુદ્ધારીઠે—એ દેશી.

સંવત ગયવર આંખડી સુનીવર શશી ઉદારોરે (૧૭૨૮)
 આવણ વદી દશમીને દિન, ચોપઈ જોડી સુકવારોરે,
 શ્રી ખરતર ગચ્છના ધણી, બદારક શ્રી જિનરાજોરે,

શ્રી જિનરતન સૂરીસર, ગચ્છનાયક વડ દિવાળેરે,
 યુગપ્રધાન જગિ પરગડા વિજયમાન ગચ્છરાજેરે,
 શ્રી જિનચંદ સૂરીસર, ગચ્છનાયક સિરતાજેરે,
 શ્રી જિનકુશલ પરંપરા, જિહાં કણિ મહોટા મુનિરાયેરે,
 વિદ્યાગુણગુણસાગર શ્રી હંસપ્રભોદ ઉવઝાયેરે,
 તાસ સીસ પાઠક જયો ચારદત્ત ગણીરાજેરે,
 તેહની સાનિધ્યે ચક્રપાઠ એતો પૂરી થઇ શુભકાજેરે,
 કનકનિધાન વાયક રચી એ ચોપઈ ચોવીસ ઢાળેરે,
 સખર સંબંધ સોહામણો સખરી ચોપઈ ચોસાથેરે. ૭૨૦
 જાણતાં ગુણતાં વાંચતાં એતાં સુગુણ માણસ હરખેરે,
 રાગરતન ઝવહર ભલા પણુ જવહર માણસ પરખેરે,
 શ્રી જિનકુશલ પસાઉલે મુજ વંછિત ચઢ્યા પરિમાણેરે,
 કનકનિધાન કહે હુજો, સુખ સંપત્તિ લીલ કલ્યાણેરે.

(૨૩ પત્ર પ્ર. કાં.) ઉદયપુર ભં.

—સં. ૧૭૮૮ આષાઢ સુદ ૧૪ શ્રી સમીનગરે પાનાં ૧૪ પ્રે. ૨.

—ભં. વિજયસિંહસૂરિ શિ. પં. શ્રી ગજવિજયગણિ શિં. પં.
 ગુણવિજયગણિ પં. હિતવિજયગણિ શિ. ભાણુવિજય ગ. તદનુજ પં.
 શ્રી જિનવિજય ગં. શિ. પં. કરતૂરવિજયે મું. ભતિવિજયેન લિપીકૃતા
 શ્રી રવનગરે સુમતિનાથ પ્રસાદાત્-૧૮-૧૫.

—સંવત ૧૮૫૨ ના વર્ષે ચૈત્રાદિ દ્વિતિયા ૨ દિવસે સતિ શુક-
 વાંસરૌ યઃ ગ્રંથ સંપૂર્ણમ્ કૃતં શ્રી શ્રીપ શ્રીપ પં. ગુલાલવિજયગણિ
 તત્ શિષ્ય મુનિ માણિક્યવિજય લિપિકૃતં શ્રી ગણુપતિ મધ્યે, વૃદ્ધ
 ગણુપતિ શ્રી શ્રીશ્રીશ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી વિજયજિજ્ઞેંદ્ર સૂરીસ્વરૂ
 વિહારે લિપિકૃતં. શ્રી શ્રી રાધણુપુરેષુ ચિંતામણ્યાદિ ત્રયોદશ ચૈત્યવંદનાત્
 મીદં તત્ પુનઃ પ્રસાદાત્ મીદં ગ્રંથ સંપૂર્ણમ્-વીહારમધ્યે, ૧૮-૧૭
 જૈ. એ. ઇ.

(પ્રં. ભીમશી માણેક.)

૩૫૭ મતિદુશલ (ખ૦ ગુણકીર્તિગણિ-મતિવલ્લભ શિ૦)

(૭૩૯) ચંદ્રલેખા ચોપદ સં. ૧૭૨૮ આસો વદિ ૧૦ રવિ
પચીઆખમાં.

આદિ—

સરસતિ ભગતિ નમી કરી, પ્રણમું સદગુર પાપ,	
વિધનવિહારણ સુખકરણ, પરસિદ્ધ એહ ઉપાય.	૧
સમરૂં ગોડી પાસછ, પરતા પુરણહાર,	
સામાયક ઉપરી સરસ, કહિંસ કયા સુખકાર.	૨
સામાયક સુધે કરો, ત્રિકરણ સુદ ત્રિકલ,	
સત્રૂમિત્ર સમવડિ ગણો, નિમ તૂટે જંગલ.	૩
મરદેવી ભરતાદિમુનિ, કરિ સામાયક સાર,	
કેવલ કમલ તિણિવરી, પાખ્યા ભવનો પાર.	૪
સામાયક મન સુધે કરો, પાખી હામ પવિત્ર,	
તિણ ઉપરી તુમ્હે સાંભતો, ચંદ્રલેખા ચરિત્ર.	૫
વચનકલા તેહવી ન છે, સરસ બંધ રસાલ,	
તિણ જાણ સહુ એ હુસો, સાંભતતાં ખુસીયાલ.	૬
x x x x	

અંતે—

(મેરીયાની)

દાસ રહ મી-વીર વખાણી રાણી ચેતણાણ એ દેશી.

x x x x

તિમ તુમે ભવિયણ દિત ધરીછ, સામાઈક કરો શુદ્ધ.	
નિર્મલ યદ નિમ નિસ્તરોછ, ધમ કહિ નિન સંખુદ્ધ.	૧૦
છ છેદમંથમિં એઅછિછ, સરસ સંબંધ રસાલ,	
ગુરમુખ સુણિ મેં ગાઈયાછ, ત્રિચિત્રિચિ કવિયણ ખ્યાલ.	૧૧
સંવત સિદ્ધિ કર મુનિશશિ વદિ આસો દસમિ રવિવાર,	
શ્રી પચીયાખમેં પ્રેમશું છ, એહ રચ્યો અધિકાર.	૧૨

ખરતર ગણીપતિ સુખકરણ, શ્રી જિનચંદ્રસૂરિંદ,
 વડ જિમ વધતી શાખા ખેમનીણ, જાં દુ રજનીશ દિણંદ. ૧૩
 સુગુણ શ્રી ગુણકીરતિ ગણીણ, વાયકપદવી ધરંત;
 તસ અંતેવાસીય ચિરંજયઉણ, મતિવલ્લભ મહંત.
 પ્રથમ તસ શિષ્ય અતિ પ્રેમશુંણ, મતિકુશલ કહે એમ,
 સામાયક મન શુદ્ધે કરોણ, જય વરો ચંદ્રલેહા જિમ. ૧૫
 રતનવલ્લભ ગુણ સાંનિધેણ, એ કીઓ પ્રથમ અભ્યાસ.
 હમેં ચોવીસ ગાહા અઠેણ, ઓગણતીસ ઢાલ ઉલાસ. ૧૬
 ભણિ ગુણિ સુણિ ભાવશુંણ, ગિરઆતણા ગુણ જેહ;
 મન શુદ્ધે જિન ધર્મ જે કરેણ, ત્રિભોવનપતિ હુવે તેહ. ૧૭

—ધતિશ્રી સામાયક વિષયે ચંદ્રલેહા ચતુષ્પદી સંપૂર્ણા. સંવત્
 ૧૭૬૦ વર્ષે ફાલ્ગુણિ માસે શુક્લપક્ષે ત્રયોદશી તિથૌ રવિવાસરે શ્રી
 પાટણપુરાંતરે શ્રી ખરતરગચ્છે શ્રી જિનસુખસૂરિ વિજયરાજ્યે આચાર્ય
 શ્રી કીર્તિરત્નસૂરિ સાધાયાં વાં હીરરાજગણિ શિષ્ય મુખ્ય શ્રી ઉદયહર્ષ-
 ગણિ તચ્છિષ્ય વાં ક્ષેમંવિમલેન લિપીકૃતં. શિષ્ય પં. ત્રૈલોક્યસુંદર
 મુનિ સારંગ વાચનાર્થે શ્રી.

—૧૭-૧૮ ખી. ડી. ૨૯૧ રો. એ. સો મુખ્ય નં. ૧૮૯૮

—સંવત ૧૭૯૧ વરષે પોસ સુદ પૂનિમ સતીવાસરે શ્રી અંચલ-
 ગચ્છે, વાં શ્રી ૫ શ્રી માહાવળગણિ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ શ્રી માણિકલાભ-
 ગણિ. શિષ્ય મુ. શ્રી સત્યલાભ લિખિતં. માડવી બિંદર મધ્યે. ૧૪-૧૯.
 વ. રા. મુખ્ય.

—સર્વગા. ૬૨૪ શ્રી ચંદ્રલેહારાસ સંપૂર્ણ. લં ૧૭૭૩ આસો
 વદ ૩. (ગુ. વિ.) લીં. રત્ન. ભં.

—સર્વગા. ૬૨૪ ધતિ ચંદ્રલેહા ચતુષ્પદી લિખિતાશ્રી નવીન
 નગરે શુદ્ધપ્રત ૧૬-૧૮ આં કં

—સં. ૧૭૬૬ કાં શુ ૧૦ કર્મવાટયાં નીલવાસરે. પં.
 સકલકુશલ શિં ગણિ હીરકુશલ લિપિચક્રે નિકુંપનગરે. ૨૩-૧૫ આં કં

—સં. ૧૮૧૯ ક્રાં. શુ. ૧૨ શુક્રવારે 'લિં' જખત વિજયેન મહાસુદામ્યાદ નગરે મહિમાપુર મધે ૨૬-૧૩ ધોં

—(ગુલાબવિજય બં. ઉદયપુર.)

—સર્વગાથા ૬૨/-સંવત ૧૮૨૨ ના વર્ષે આસો સુદિ ૧૦ દિને વાર બોમે લખ્યો. સકલ પંડિત શિરોમણિ પંડિતશ્રી ૧૦૮ શ્રી પ્રેમવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પંડિતશ્રી ૧૦૩ શ્રી સુમુદિ વિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. રૂપવિજયગણિ લખીકૃતં આત્મા અર્થે ૨૫-૧૫. પાલણપુર બં.)

—૨૪-૧૫ પં. જગરૂપ સ્વ. વાચનાર્થે પાલણપુર બં.)

—૨૮-૧૭ આશા બંડાર. ૩૨-૧૦ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામ.

—સં. ૧૭૮૫ આસો વદ ૧૧ શુક્ર. સકલપંડિત શ્રી વિદ્યારચિ-ગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વિજયરચિ તત્ શિં પં. પ્રેમરચિગણિ તત્ શિં...લીપીકૃતં. તૃતીયપ્રહરે. ૨૧-૧૭ બાલં

—સર્વગાથા. ૬૨૪ સં. ૧૭૬૫ વર્ષે વૈશાખ માસે શુક્લપક્ષે દ્વાદશી વાર રવિ દિને ચતુઃપદી સંપૂર્ણાકૃત-લિ. મુનિ પેતર્સીદ સ્વવા-ચનાય ૧૬-૧૯ લીં.

—લિખતં ચતુરસાગરગણિ-શ્રી સાદડી નગરે શ્રી. ચિંતામણિ પાશ્વનાથ પ્રસાદાત્ સંવત્ ૧૮૩૦ રા માહ વદિ ૯ દિને શ્રી રાંછપુર પ્રસાદાત્ પરાપકારાય લિખે ને વાંચી શ્રી રસ્તુકથાણુ મસ્તુ. શ્રી. ૧. પાનાં ૨૩-૧૪ પોપટ પ્રાગજી કાકાગલા કરાંચીવાળા પાસે.

—સં. ૧૮૫૫ વના વર્ષે આવણુ પ્રથમ શુક્લપક્ષે તીથી ૧ વાર સ્ત્રી ઇદ્રી દપૂર આમે લખીતં પં. મયારત્નેન. ૨૭-૧૩ ઝીંજુવાડા બંડારમાં.

—કલિશ્રી ચંદ્રલેહારાસ સંપૂર્ણ. સર્વ દાલ સંખ્યા ઓગણત્રીસ ઢાલો છે. સર્વ ઢાલ ૩૯ સર્વગાથા છસે ચોવીસ છે. સંવત અદારસે નવના વર્ષે શાકે સોલ પચોતેર પ્રવર્તમાને દક્ષણાયનગતે શ્રી સૂર્યે

સરદૈતૌ મહામાંગલ્યપ્રદે માસોત્તમમાસે કાર્ત્તિકમાસે કૃષ્ણપક્ષે દશમીદિન
 ગુરુવારે-પં. શ્રી. ૫ બુદ્ધિવિજય તચ્છિષ્ય પં. માણીવિજય સિપીદૃત
 શ્રી. ૫ ૧૦૮ શ્રી સૌભાગ્યસૂરિ રાજ્યે શ્રી પાર્શ્વનાથને પ્રસાદે લખિત
 આત્માર્થે કુંકણદેશે કીર્ત્તે પારડી મધ્યે ચોમાસું રહિતે-મહારાજ શ્રી રાજ
 દુર્જનસિંધ રાજ્યે પત્ર ૩૪ અમરવિજય-સીતોર.

૩૫૮ ઉદયસમુદ્ર [૫૦ કમલ હર્ષ શિ.]

(૭૪૦) કુલધ્વજકુમાર રાસ. સં. ૧૭૨૮ (જણાય છે)

આદિ—

હૃદા.

શ્રુતદેવિ સમરં સદા, પ્રણમું સદગુરૂ પાય,
 મીડી વાણી મુખ થકિ, પ્રગટે જસ પસાય. ૧

દાન શિયલ તપ ભાવના, ચક્રવિહુ ધરમ પ્રધાન,
 શિયલ સરિખો કો નાહિ, ઈમ ભાષે વર્ધમાન. ૨

શિયલે સોલેસતિ તણાં, નામ રહ્યાં અવાપિ,
 શિયલે નારદ વરણીયે, અંગિ ન લાગે પાપ. ૩

કુલધ્વજકુમાર તણાં વલી, શિયલે કષ્ટ પુલાય,
 તાસ ચરિત કહેતાં થકી, ઉલટ અંગ ન માય. ૪

સુણુજ્યો ભવિયણ ચિત્ત ધરી, કુમર તણો સંબંધ,
 પુન્યકથા કૌતિક કથા, અક સોનું ને સુગંધ. ૫

x

x

x

x

અંતે— હાલ ૨૮ કમરે સોમન ચીંતવેરે-ધન્યાશ્રી.

સંબંધ કુલધ્વજ મુનિતણો એ સીલને અધિકાર,
 ગાઠ્યે અધિક પ્રમોદ્યું, જિમ તરીયેરે લહુ હિંન સંસાર. ૧

સફલ કરો ભવ આપણોરે વડાગીરે શિવ ભાગી જોધ,
 સાધુ ચરિત્ર શ્રવણે સુણોરે, મનવંછિતરે સવિ સફળ હોઈ. સ. ૨

- શ્રી સોહમપાટ અનુક્રમે વિખ્યાત વેરી શાખ, .
- ગણનામ કોટિક ગુણિનિતો, ગચ્છ ખરતરે જાણુ મંડપ દ્રાખ. સ. ૩
- શ્રી જિનરતનસૂરીસર, વર પાટ પ્રગટયો બાણ,
- જિનવર્ધમાન સૂરીસર, મુખ નિવસેરે જસુ અવિચલ વાંણિ. સ. ૪
- આદેસ તસ રહ્યા આદરે, ચોમાસું અમલવાદ,
- મહાખાંન મુદ્ધખતે રાજવી, તિહાં રાધરે ગાજે જસવાદ. સ. ૫
- જસુ દાંન કર્યું સમોવડે, વાયા જે હરિચંદ જોષ,
- જે થંબ દિલ્લીરાજનો, શુભ ન્યાયેરે સીતાપતિ હોષ. સ. ૬
- તસુ માનનીક મહામતિ, વિવહારિયાં શિરતાજ,
- રાગી જે દેવને ગુર તણા, નિત સારે હો મન શુદ્ધિ ધર્મકાજ. સ. ૭
- શ્રી શાંતિ જિનહર વિરચીને, જિણુ કીધ ધન અવતાર,
- રાંકાં કુત્ર સિરસેહરો, વડમાગીરે દાદશવત ધાર. સ. ૮
- રતનસી સુત મૂલ્ય, પારિખ ધર્મરતન,
- તાસ કથન એ ચોપધ, મનરગેરે કીધી ધન ધન. સ. ૯
- જિનચંદસૂરિ સંતાની, કેમકહરપ ગુરરાય,
- વાચનાચારિજ પદ ધરે, જસુ બેટ્યાંરે ભાવહિ દૂર ગય. સ. ૧૦
- તાસ પસાયેં ધર્મ કહે, ઉદયસમુદ્ર ઉવગાય,
- અધિકું ઉછો ધહાં કહ્યાહિ, મિહાદુકડરે હોજે શુભ ભાય. સ. ૧૧
- સીક ને સમકિત ધારતાં, નર જનમ હોષ પ્રમાણ,
- તિણુ હેત ચતુર એ ચોપધ, મિલિ ગાવોરે મુખ મધુરી વાણિ. સ. ૧૨
- શુણવંતના શુણ ગાવતાં, નિત હોષ મંગલ ચાર,
- વલિ સદલ હોષ મનકામના, પામે ચઢતીરે પદવી ત્રીકાર. ૧૩
- સુલ કરો ભવ આપણોરે.

— પ્રતિગ્રીમવચ્ચક વૃત્તો શીલાધિકારે ઉપાધ્યાય શ્રી ઉદયસમુદ્રગણિ વિરચિત દાવ ૨૯ ભાષાત્મક રસલહરી નામક કુત્તધ્વજ કેવલી ચરિત સમાપ્તિમળ. સં. ૧૭૨૮ વર્ષે ફાલ્ગુનાસે શુક્લપક્ષે પ્રતિપદા સોમવાસરે ઉદયપુર મધ્યે. અમૃતવિજય. ૨૩-૧૩ દા. ૪૩ નં. ૩૯ વડે.

—સં. ૧૮૮૫ વર્ષે મૃગશિર માસે ધૃણુપક્ષે સપ્તમિ તિથી સૂર્ય-
વાસરે મુનિ દેવવિમલેણ લિપિદૃતા પં. તેજવિજયગણિ પં. રૂપસદૃષ્ટ
વાંચનાર્થે. ૩૫-૧૦ દા. ૪૩ નં. ૩૮ વ્રહે

૩૫૯ વૃદ્ધિવિજય (૨) (ત૦ લાલવિજય શિ૦)

(૭૪૧)+ દશ વૈકાલિકના દશે અધ્યયનની સજાયો.
આદિ—

પ્રથમ દુમપુષ્કિા અધ્યયન.

સુગ્રીવ નયર સોહામણું—એ દેશી.

શ્રી ગુરૂપદપંકજ નમીજી, વળી ધરી ધર્મની બુદ્ધિ,
સાધુક્રિયા ગુણ ભાખશુંજી, કરવા સમક્ષિત શુદ્ધિ,
મુનીશ્વર ધર્મ સકલ સુખકાર

તુમે પાળો નિરતિચાર—મુનીશ્વર૦

જીવદયા સંયમ તપોજી, ધર્મ એ મંગલરૂપ,

જેહનાં મનમાં નિત્ય વસેજી, તસ નમે સુરનરભૂપ. મુ. ૨

ન કરે કુસુમ કિલામણુજી, વિચરતો જિમ તરૂદંદ,

સંતોષે વળી આતમાજી, મધુકર ગ્રહી મકરંદ. મુ. ૩

તેણિપરે મુનિ ધરધર ભમીજી. લેતો શુદ્ધ આહાર,

ન કરે બાધા ક્રોધનેજી, દિયે પિંડને આધાર. મુ. ૪

પહિલે દશવૈકાલિકેજી, અધ્યયને અધિકાર,

ભાખ્યો તે આરાધતાંજી, વૃદ્ધિવિજય જયકાર. મુ. ૫

આ પછી દરેક અધ્યયન પર એક એક હાલ એમ દશ પર દશ
હાલ આપી નીચે કલશ આપી જણાવે છે કે:—

અતે—

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિનૈં રાજઈ બુધ લાલવિજયનઉ સીસરે,

વૃદ્ધિવિજય વિબુધઈં આચારૈં એ, ગાયો સદ્ગલ જગીસદરે. ૭

—(હા. ભં. પાટણુ.) સ. મા; ભી, ૨૭૨

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્તવન સં. ૧૭૩૦.

પં. ધીરવિજય શિષ્ય પં. લાભવિજય શિ. વૃદ્ધિવિજયે બનાવ્યો
ગાથા ૩૮.

—હા. બં. પાટણ ડા. ૮૨

જ્ઞાનગીતા સં. ૧૭૦૬ સાંઘપુરમાં.

સંપ્રતિ સોહમ સમવડ શ્રી વિજયદેવ પટ્ટધાર,
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર તપાગચ્છના સિંધુગાર;
ધીરવિજય કવિ સેવક લાભવિજય બુધ સીસ,
વૃદ્ધિવિજય કહે પાસજી ! પુરો સયસ જગીસ. ૩૪

દર્શન મુની સસી માન વર્ષે સાંઘપૂર નયરમાં ચિત્ત દર્પ,
જ્ઞાનગીતા કરી પ્રેમપૂર, પાસ પ્રજુ સંયુજ્યો અદત ૧૨. ૩૫
(૩૫ પદ્ય પ્ર. કાં)

૩૬૦ અમૃતસાગર (૧) (આં૦)

(૭૪૨) રાત્રિભોજન પરિહાર રાસ. સં. ૧૭૩૦-પત્ર ૩૫ દા. ૪૦
નં. ૫૮ લીં.

૩૬૧ કર્મસિંહ (૨). (પાર્શ્વચંદ્રગચ્છીય-જયચંદ્રસૂરિ-
પ્રમોદચંદ વાચક-શિ૦)

(૭૪૩) રોહિણીચંદ્રપદ સં. ૧૭૩૦ કા. શુ. રવિ ઝાસોરમાં.

આદિ—

હા.

શ્રી જિનપદ યુગ પ્રણમિયર્થ, વાસપૂજ્ય અભિધાન,
સોવનગિરિ શ્રી 'પાસજિણુ, મહિમા મેર સમાન. ૧
વર્દમાન સ્વામી સધર, સાસણનાયક સાર,
તસ ગણધર ગૌતમ નુમું, લગધિ તણુડે ભંડાર. ૨

શ્રી સદ્ગુરુ સાનિધ લહી, પાંખી સગત્રા થોક,
 તાસ ચરણુ પરસાદથી, કથા કલિસ બવિ લોક. ૬
 દાન શીલ તપ ભાવના, ચિહ્ન કરિ શિવપુર જાય,
 વક્ત્રી વિશેષર્થ તપ કરે, તે દુક્કર કલિવાય. ૪
 અવદ સહસ અણુગારમેં. તપ ધનનો અણુગાર,
 વીરજિણું વપાણીયો, ઢંઢણુ નેમકુમાર. ૫
 દધતાં સોહિસો જમ હુવઈ, શીલ સુદૃઢ મન શાપ,
 તપ કાયા કસવટિ લહઈ, ત્રિકરણુ ભાવ સુભાષિ. ૬
 તપ કરિ કાયા નિર્મમ્મત્રી, તપથી રૂપ પ્રધાન,
 જગમાં તપના ફલ સમે, તપ લલિયૈ શિવ લાણુ. ૭
 તપ કરનઈ સુખ પાંખીયાં, તે સુણુજ્યો સાવધાન,
 રોહિણી રોહિણુ તપથકી, વક્ત્રી અશોક રાગન, ૮
 જૌતમપૃષ્ઠાનાં ગ્રંથથી, પાંખી એ અધિકાર,
 પુણ્યપાપ ફલ પૂછીયા, જિન પાસે અણુધાર. ૯
 અઠ ઉપરી ચ્યાલીસ વલી, વીર જિણેસર પાસ.
 તિણમેં એ ઉગુણતીસમી, કલિયઈ મન ઉલ્હાસ. ૧૦

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૨૯ ધન્યાસિરી.

સાધુ શિરોમણના ગુણુ ગાયા, ધ્યાન ધરી મન ભાયાણુ,
 અચલ અનોપમ નાંમ કહાયા, નિત નિત પ્રણમું પાયાણુ. ૧

એહવા સાધુતણા ગુણુ ગાયાણુ,
 પુન્ય જોગતે પાયાણુ.

દિન દિન ધરમાં અધિકી માયા, હોવૈ સુજસ સવાયાણુ. ૨ એ.

દુખ દલિદ્ર દૂરૈ સવિ જાયૈ, નામૈ શિવમુખ થાયૈણુ,
 અશોકરાજ ઋષી મનભાયૈં, રોહિણના ગુણુ ગાયૈણુ. ૩ એ.

સંવચ્છર સતરૈસે તીસે, કાતી માસ જગીસેછ.
 સુદિ દશમી સુરગને દિવસઈ, કાંધી ચક્રપદ હરસેછ. ૪ એ.
 શ્રી પાસચંદસરિ ગચ્છ પ્રતાપી, જગમાં કીરતી વ્યાપીછ,
 પંચમકાલ સુમારગ થાપી, ભવિયણુનઈ દિત આપીછ. ૫ એ.
 અનુક્રમે પાટ પટાધર ભણે, શ્રી જયચંદસરિ વપાંચેછ,
 પાટ પદમચંદ સરિ સુહામણે, જુગપ્રધાન જુગ ટાંચેછ. ૬ એ.
 આચારિજ મુનિચંદ સરિંદા, પ્રતપઈ તેજ દણ્ડાંછ,
 સેવ કરે સુરનર આણુંદા, નિતનિત ભાવ ધરંદાછ. ૭ એ.
 શ્રી જયચંદસરિ સીસ વિરાજે, ચદતા મુજસ દિવાજેછ,
 શ્રી પ્રમોદ્યંદ વાચક વરગાજે, સાધુ શિરોમણિ તાજેછ. ૮ એ.
 તમુ શિષ્ય કરમસીદ ઇમિભાસઈ, પુર જાણેર પ્રદાસઈછ,
 પાસ જિજ્ઞેશરને વેસાસઈ, કાંધી જોડિ ઉદ્ધાસઈછ. ૯ એ.
 એ અધિકાર જગ ભણે ભણાવે તે ધર ભંગલ આવેછ,
 સંધ ચતુરવિધિ સદા સુહાવે, કરમસીદ શુણુ ગાવેછ. ૧૦ એ.

—સં. ૧૮૧૪ શાકે ૧૬૭૮ દ્વિતીય આસો શુ. ૧૧ સોમ.
 લિ. ૨૬-૧૨ ધો.

૩૬૧ ક. જિનરંગ. (ખ૦)

(૭૪૩૬) અધ્યાત્મખાવની સં. ૧૭૩૧.

—પત્ર ૭ શ્લો. પર દાખડા ૨૩ લીં.

સૌભાગ્યપંચમી સ૦

૩૬૨ વિવેકવિજય (૨) (ત૦ વીરવિજય શિ.)

(૭૪૪) મૃગાંકલેખા રાસ. સં. ૧૭૩૦ આસો શુ. ૧૦ ગુર.

ભાલવાના સાદપુરમાં.

આદિ—

દુહા.

ઉદય આદિસર નાંમથી, શાંત સદા સુખકાર,
 નેમનાથ નવનિદ્ધ દીયે, પાર્શ્વ પ્રેમ દાતાર.
 સાહેબ વીર સાસણધણી, હું નિત્ય કરું પ્રણામ,
 ઉદય અધિક દિનદિન હુવે, જપતાં જોહતું નામ.
 સરસ્વતી સરસ વચન ઘો, વરણવું નવરસ રૂપ,
 તે તુમચો આધાર મુઝ, સેવે સુરનર ભુપ.
 કવિ ત્યાં મહિમા તુઝ કરી, મુઝ વાણી મીઠાસ,
 વલી વિસેષે વિનવું, પુરે પરમેસરી આસ.
 શ્રી ગુરુપાય પ્રસાદથી ચરિત્ર કરું સુપ્રસિદ્ધ,
 મૃગાંકલેષા નિર્મલ સદા, એ મેં ઉદય કીદ્ધ.
 મહિમા કવિકી વિસ્તરે, વગતા વાંછિત સુપ,
 શ્રવણ પવિત્ર શ્રોતાતણાં, ભવભય ભંજે દુષ,
 સીલ સદા સુષદાય છે, સીલ સમો નહિ એકોય,
 સીલે સુપ મૃગાંક લેહો, સુણજો સહુ વિવેક.

અંતે—

ઢાલ ૩૫ રાગ ધનાસી.

*

x

x

x

મુધમ્મ પાટથી અનુક્રમે વંદુ સવિ ગણધારોરે,
 એહ નાંમે નવનિદ્ધ સંપન્ને, જપતા હોએ જયકારોરે. સુ. ૮
 શ્રી વિરવિજય ગુરુ સુપસાયો, મૃગાંકલેષા રાસ ગાયોરે,
 શ્રી ઋષભદેવ સંઘ સાનિદ્ધે, સરસ સંઘ સવાયોરે. સુ. ૮
 સુધીયાને સુણતાં સુપ વાદ્ધે, વિરહ ટલે વિજોગોરે,
 વિવેકવિજય સતી ગુણ સુણ્યાં, પાંમે વાંછિત લોગોરે. સુ. ૧૮
 સંવત સતરેત્રીયા વરષે, વિજયાદશમી ગુરુવારે,
 સાહપુરે સોભીત માલવે, રાસ રચ્યો જયકારે. સુ. ૧૮
 ચોયો પંડ, વર ચક્રપદી, પુરણ વધતે પ્રેમોરે,
 ઢાલ ચોત્રીસમી ધનાગ્રીઈ, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ વરો નેમોરે. સુ. ૧૮

સતી ગુણ સરિસો નામં લેનાથે, પુત્રવણાં ક્ષણ જોહારે,
 ગુણી પ્રણમી બાવસું, અભિમોહન્યો સહુ તેહારે, સુ. ૧૩
 બણે ગુણે અવણે સુણે, તિહાં ધરે આણુંદ પૂરોરે,
 વિવેકવિનય પ્રણુ રનેહસું, સિવ સુખ પુન્ય અંકુરોરે. સુ. ૧૫

ઉચ્ચે

એમ સંપત્તી મૂળ કર નમતાં મુરનર સીધવંત. નર સુંદર,
 નય જગતિ રાજે અધિક ગાજે, હાજે હ્યેન મનોહર,
 મૃગાંકશેપા ગુણ સલેખો દેખ્યાં મુઝ મન સુપકર,
 તપગણ રાજેવી સાહિબસું, વિવેક સંઘ મંગલકર. ૧૫

—છતિ મૃગાંકશેપા સાગરચંદ. સંબદ્ધ વર્ણનો ચરિત્ર ખંડ ૪
 અંકુર. લ૦ સં. ૧૮૭૧ ધો. સ. બં.

૩૬૩ તત્ત્વહંસા [ત૦ વિનયહંસ-મેધાઋષિ-વિનય-તેજ-
 હંસ-તિલકહંસ શિ૦]

(૭૪૫) ઉત્તમકુમાર ચોપંઈ સં. ૧૭૩૧ કાર્તિક શુ. ૧૩ ગુર.
 મદાહડમાં.

આદિ— દ્વહા.
 સરસતિ સાંભણિ પાપ નમી, પાંખી વચનવિલાસ,
 મન વચન કાયા કરી, હું છું તાદરો દાસ. ૧
 ચોવીસે નિલુવર નમું, ચિદરમાન જિન વીસ,
 શ્રી શાસનપતિ ગાધ્યે, મદાવીર જંગદીસ. ૨
 અતીત અનાગત વર્તમાન, નિલુવર જંગ આધાર,
 ચાર તીર્થકર આસતા, નામે જય જય કાર. ૩
 ગોપમ ગેણુધર પાપ નમું, ગણુધર ક્યારે સાર,
 મોટા મુનિવર પાંદનાં, હપજે હરપ અપાર. ૪

એ સહુને પ્રણુમી કરી, ઉત્તમ ચરિત કહેસ,	
કવિજન જીભ નવિ રહે, માનવફલ લહેસ.	૩
દાન સીયલ તપ ભાવના, ચારે ધર્મ પ્રકાર,	
પરણીજે તે ગાધ્યે, તિહાં દાનતણો અધિકાર.	૬
દાન સુપાત્રે દીજ્યે, પામી જે ભવપાર,	
સાધુને દીજ્યે સુઝતો, લાભો લગ્નિય અપાર.	૭
શાલિભદ્ર સુખસંપદા, કંચવન્નો સુખભાવ,	
એહવા સુખ જે પામીયા, તે સહુ દાન પસાય.	૮
દાને રૂઝા દીસીયે, દાન વડો સંસાર,	
દાન થકી સુખ સાસતા, લાભા ઉત્તમકુમાર.	૯
શ્રી ઉત્તમકુમારનો માંડીયો, મોટા એહ પ્રબંધ,	
સાંભલતા સુખ સંપન્ને, સરસ એહ પ્રબંધ.	૧૭

અંતે—

હાલ-૫૧ દીકો દીકોરે વામાકો નંદન એ દેશી.

રાગ ધન્યાસી.

સુપાત્રદાન તણો એ મહિમા, બારે પરષદામાંહિ,	
એસીને શ્રેણિક આગલે, વીર કલો ઉચ્છાહોરે;	
	ભવિ દાન દીજ્યો મનરંગે.
સુપાત્રદાન વિશેષે દીજ્યે, પામે સદગતિ સંગરે.	ભવિ ૨
દાનતણા ફલ એહવા જાણીને, દેજ્યો દાન અપાર,	
સુપાત્રદાન થકી સુખ પામ્યો, જિમ શ્રી ઉત્તમકુમારે.	ભ ૩
શ્રી આર્યદ્ર સૂરીસર કૃત ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર,	
પદ્યબંધ થકી મેં આણ્યો, એ અધિકાર પવિત્રરે.	ભ ૪
તેહ થકી કાઈ ઝાછો અધિકો, કહિવાતો હોવે જેહ,	
હોજો ચતુર્વિધ (સંધ)ની સાખે, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહરે.	ભ ૫
તપગચ્છ ઉદયકારિ દિનમણિ સરિખો, શ્રી વિજયદેવસૂરીદ,	
મોહનવેલસમ એ ગુર કહિયે, પ્રણુમે સુગુણ નરવંદ.	ભ ૬

- તાસ પદ પ્રભાકરિ સરિખો, શ્રી વિજયપ્રભુ સરીસં,
શિવગણુસાહ ભાણુતો (ના) નેદન, પ્રતપો કોડિ ત્વરીસરે. ૭
- તપગચ્છમાંહિ વિશુધવર સોહ, શ્રી વિજયહંસ મુર્ખીદ,
સસીસમ મેધાઝપિ મુનિવર, પ્રણમે તસ બૂમીદરે, ૮
- સકલ પંડિતમાંહિ પુરંદર, શ્રી વિજય તસુ સીસ,
તેજહંસ ગુર તેહને પાટે, સકલ વિશુધમાંહિ દિનસરે. ૯
- મેં ઉત્તમ ઝપીસર ગાયો, તેહ ગુરને સુપસાય.
ગુણવંતના ગુણ બણુતાં સુણનાં, ઝદિ સિદ્ધિ ધર થાપરે. ૧૦
- પ્રવર પંડિતમાંહિ પ્રગટિયો, કલ્પદ્રુમ અવતાર,
તિલકહંસ ગુર વડો વૈરાગી, નામ જય જય કારરે. ૧૧
- મેં ઉત્તમ ઝપી સર ગાયો..... ૧૨
- શાંતિનાથ સ્વામી સુપ્રસાદ, મનોરથ મદ્યા પ્રમાણ,
સમરતાં શિવસુખ પામીજે, દિન દિન કોડિ કલ્યાણુરે. ૧૩
- હિવે સમકિતનો દલ માંગી, જે શ્રી ઉત્તમકુમાર ઝપિ પાસો,
જે તુમે પામ્યો, તે મુઝ ન દીજ્યો આસોરે. ૧૪
- સંકર્મણુ શેઠતણા સુત કહિયે, મોહણુ હરપ સુગંધુ,
તેહ તણે મેં આમંદ કરિને, મંથ ચડ્યો પરમાંણુરે. ૧૫
- મંથામંથ અક્ષર ગિણુ આણ્યો, સોલેસે છતીસ,
લિખિ લિખાવી સદુ સુઆવક, લલિજ્યો મનહ જગીસરે. ૧૬
- સંવત સતરૈં ઇકતીસાનો કાતી શુદિ તેરસિ દિનસાર,
સિદ્ધયોગ કીયેરાસ સંપૂર્ણ શુભ નક્ષત્ર ગુરવાર. ૧૭
- મદાહડ નગરમાં સરસ સંબંધ એ તત્ત્વહંસ કલ્પો મનરંગે,
ધન્યાસિરિમાંહિ હાથ ઇકાવનમી, મુણુજે સદુ મનચંગેરે. ૧૮

—સં. ૧૯૧૬ ઇર્ષિક મુદિ ૧૫ તિપતં ખરતર ગચ્છે વા૦
તત્ત્વેહંગણિ ઉપર દીડી તિસી લિધી. ૬૧-૧૧ ગો. ના.

(૩૬૪) વિષ્ણુધવિજય.

(૭૪૬) મંગલકલશ રાસ ચં. ૧૭૩૨.

આદિ—

દ્વા.

શ્રી જિનપય પ્રણમું સદા, સપ્તમાદિક જિન જોદ; ૧
ચક્રવીરો એ જિનવર નમું વાધે અધિકા નેદ.
પુંડરીક જાતમ પ્રમુખ, ચક્રદેસ આવન;
ગુણુદરિઆ ગણુધર નમું, દરપિત દોષ જગ મન. ૨
હંસગમની હંસાસની, ભગવતી બારતી માય;
મુરખને પંડિત કરે, પ્રણમું તેદના પાય. ૩
જાનવંત ગુરુ માદશે, જાનનયણુ દાતાર;
તે ગુરુને પ્રણમું સદા, આણી હરપ અપાર. ૪
દાન શિયળ તપ ભાવના, ધરગ એ ચાર પ્રકાર;
પ્રથમ દાન ગુણુ વરણુનું, મંગલકલશ અધિકાર. ૫

x

x

x

x

અંતે—

શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર, એ સંબંધ જોધ ભલે ચિત્ત ૯
મુજ બુદ્ધિ સાર એ રાસ, કીધો છે પ્રથમ અભ્યાસ.
શ્રી વિજયદેવસૂરીદ, તમે પાંટિ દોઈ મુણિંદ
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીસ, જ્યો શ્રી વિજયપ્રભસૂરીસ. ૧૦
જિન શાસન જેણિં દીપાયો, પ્રતિજોધ્યો મેવાંડો રાણો
શ્રી વિજયસિંહસૂરી નણો, જગતસંઘણ રીજાયો. ૧૧
સકલ પંડિત પરધાન, પંડિત સિર મુગટ સમાન;
શ્રી વીરવિજય કવિરાય, સીસ વિષ્ણુ લહે સુપસાય. ૧૨

દ્વા.

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીદને, આદેશે ઉદાસ;
સત્તરત્રીસે વડનગરે, ચતુર રહ્યા ચોમાસ.

આણંદપુર એ નગરથી જોડવા માંડ્યો રાસ,
સંપૂર્ણ કીધો સિદ્ધપુરે, આણી મન ઉઠાસ.

..૨.

રાગ ધવલ ધેન્વાંતી ઢાલ.

ગાયો ગાયોરે મેં પુણ્યવિલાસ નં ગાયો;

દાન સીસ તપ ભાવ પસાઈ, મંગલકલ્પ સુખ પાયોરે. ૧

દાસ ચક્રિઆત્મીસ વચન રસાત્ર, દાન ધરમ દીપાયો,

ભણે ગુણે ને મુણે નરનારી, તમે ધરિ ઝલિ બરાયે. ૨

શશિ સાગર ને હંત સંવચ્છરિ માધવ માસ કહેવાયો,

દ્વિતીયા બુધ દિન સિદ્ધ સંયોગે અનોપમ રાસ નિપાયોરે. ૩

શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ્વર પાટે કીરતિ સમ જગ ધાયો,

શ્રી વિજયસિદ્ધ સૂરીશ્વર સાહજ, દિન દિન દોલત દાયોરે. ૪

તાસ સીસ સુદર સોભાગી વીરવિજય કવિરાયો,

તાસ સીસ વૃદ્ધિવિજય અંધન વિબુધવિજય સુખ પાયોરે. ૫

હસે અડસકિ ગાથા કલિએ સરવ સંખ્યા કલિવાયો,

નિહાં લગિ મુ સચિ સાધર દિનકર તિહાં લગિ એ ધિર ધાયોરે. ૬

—અદારક વિજયદેવસૂરીશ્વર 'સકલ' મને વિજયપ્રભસરિસરે

ગુરુઓ નમઃ તનુ શિખ્ય હ. શ્રી વિભક્તવિજય ગણિ તનુ શિ. શુભવિ-

જયગણિ તનુ શિ. ગંગવિજયગણિ તનુ શિ. નયવિજયગણિ તનુ શિ.

પં. મોહનવિજયગણિ તનુ શિ. રાજવિજયગણિ-સં. ૧૮૮૯ ચેત્ર શુક્લ.

પદ્યે તિથિ ૧ પડવે ભોમવાસરે શ્રી રાધિકાપુરે શ્રી શાંતિનાથપ્રસાદે શ્રી

તપાગચ્છે લખાવીતાં સાધુશ્રી તેજવિજયગણી પં. ૩૫૨૬૯૯ લં શ્રી

નેમવિજયગણિ તનુ શિ. લખિતાં મુનિ વિદ્યાવિજય ૩૫-૧૫ દા. નં.

૪૩ ચ ૩.

(૩૬૫) નિત્યસૌભાગ્ય [તં વૃદ્ધિસૌભાગ્ય શિં]

(૭૪૭) નંદમીશી. સં. ૧૭૩૧

શ્રી અઝારી પરમેશ્વરી નમો નમઃ—

આદિ—

દવા.

શ્રી આદીસર આદિકર, આવીએ જિણુવંદ,
પ્રણુમું નિત નિત પુલસમેં, આપે પરમાવંદ.
કાસમીર મુપમંડણી, કલિમેં ધિક પ્રતાપ,
વડગિરિવરા વડગિરમે, અવતરિ અછડી આપ.
અંગાધ તુ અરણુદા, અઝારી અભિધાન,
વરવન તાડી સરપવરા ગિરવર વિવર પ્રધાન.

(સરસતી વર્ણન)

x

x

x

x

આપધ.

નંદરાધ વધરાયન તણો, પરસિધ મલિયલિ પરમંધ ધણ,
વધરાયન મુંહનો ગુણુવંત, તેહની વાત મુણુ ધરિ પંત.
પુર પાડલીનયર પરસિદ્ધ, ધણુ કણુ ક્યંણુ રિદ્ધ સમૃધ,
મોટો દેસ ધણા જિહાં ગામ, જન દુરભિણ્ય ન જાણુધ નામ.
પુર પટ્ટણુ પુહવી મઈ ધણા, મનમોહન ને રલિયાંમણા,
પાડલીપુર સમ નહી પૃથમાદિ, અછે હં નૌ આદિ અનાદિ.

*

*

*

*

અંતે—

ઢાલ દાન સુપાતર્ધ આવક દીજિધ—એ ઢાલ-ધવલ ધન્યાસી.
નવરંગી ચઉપધ નવરસ ધણીરે, સાંભલિયો સહુ કોય,
ભાણુતાં ગુણુતાં સહુ ધ ભાવસૂરે, સંપતિ લલિસ્થર્ધ સોય.
મોહણુવેલી ચઉપધ મન વસી, સુણુતાં યાસ્યધ સહુધજન પુસીરે,
મૂલ પ્રમંધ અછઈ મહિમંડલધરે, નંદઅત્રીસી નામા ચઉપધ એ
વિરચી ચુંપસૂરે પરમેશ્વર પરણામ. ૨ મો.
શ્રી તપગચ્છપતિ ગુરુણુ ગાજતઉરે, વચન સુધારસ જલધર
વરસતૌરે, પ્રતપધ આણુદંપૂર—૩ મો.

પ્રવરપ્રધાન સુપંડિત પણુમૌરે, ગીતારથ ગુણધામ,
 મુદ્ધિસૌભાગ્ય ક્રિયાગુણ આગલૌરે, મહીયલિ પ્રગટ નામ. ૪ મો.
 નિતસૌભાગ્ય પયંપઈ ઇણુપરછરે, શ્રી સારદ સુપસાય,
 ઇલિ અઝારી આઇ પરગડી, પ્રણમું પ્રહસમ પાપ. ૫ મો.
 અંબાઈ વડી તું અરણુદા, કાસ્મીરી કલિવાય,
 વાણી તું વિદ્યા વાગેસ્વરીરે, માતા તું મહિમાય. ૬ મો.
 તૂ માતા હું સેવક તાહરઉરે, પ્રણમું તાહરા પાપ,
 નિતસૌભાગ્ય સદા આનંદ કરે, ગુણગણ ગુરૂઆ ગાય. ૭ મો.

—છતિ શ્રી નંદરામ મંત્રવી વૈરોચન ચક્રપઠ સંપૂર્ણમ, નંદ-
 બત્રીસી નામ. દાલ ૧૬ શ્લોક સંખ્યા ૪૦૦ અથવા સર્વ ગાથા.....
આઉઆ નગરે લિખિત નિતસૌભાગ્યેન—સંવત ૧૭૩૧ વર્ષે
 માપસિતપદ્મે (કવિ હસ્ત લિખિત છે) ૯-૨૧ આ. ક.

(૭૪૮) પંચાખ્યાન ચોપધ, (કર્મરેખા લાવિની ચરિત્ર)
 સંવત ૧૭૩૧ આશો શુ. ૧૩

આદિ— ચોપધ.

સરસતીમાત સદા મન ધરી, કથા કહું અતિ આણુંદ ધરી,
 કથા સુણ્યે કયપય પરિહરો, હૃદય કમલમિં આણુંદ ધરો. ૧.

x

x

x

x

અતે—

પાર્શ્વનાથ સુપસામિ કરી, સરસતી મનશુદ્ધિ સમરિ કરી,
 રચ્યો તામુ એહ ચરિત સાંભલ્યો એકાગર ચિત્ત. ૪
 સંવત સતર એકત્રીસે અણુ, (૧૭૩૧) શુદ્ધિ આશો તેરસી વખાણુ,
 સારદમાન નણિં સુપસાય, નિત્યસૌભાગ્ય અહોનિશિ ગુણુ ગાય. ૫

દાહ.

ચોપધની ગાથા ચારમે તિણિ ઉપરિ તેપની
 નિત્યસૌભાગ્ય કવિયણુ કહે, સુણ્યો સદુ એક મન. ૬

ઢાલ રપ મી દીકો દીકો કે વામાકો નંદ દીકો એ દેશી,
 ગુણિયણુ એ ગુણુ ગાયો એ, સરસ પયરીસે ઢાલ.
 ચતુર સુણુજ્યો ચોપઘએ, સકન્નસમા મનરંજસીએ, સુણુતાં અતિ
 હિરસાલ. ચ. ૧
 ચોપઘ એ મનમોહનીએ, નવ નવ ઢાલ રસાળ, ચ.
 કંઠ સુકંઠે ગાવતાંઓ લાગે અધિક રસાલ. ચ. ૨
 ચોપઘ એ ચંગી અઢઘએ, સગવડનું કસનામ. ચ.
 નવરસ ભાવ નવનવાએ, તેણિ કરી અમિરામ. ચ. ૩
 પંડિત વૃદ્ધિસૌભાગ્ય, નિત્યસૌભાગ્ય સુજાણ. ચ.
 સરસતીનિં સુપસાઉવેએ, ધરી કવિત સુધ્યાન. ચ. ૪
 ગુણિયણુ મિલિ ગાયજ્યો એ, અરથ સહિત અધિકાર. ચ.
 મનરંજસી મોહુલો, સુણુતાં ચતુર સુણિ ચાર. ચ. ૫

—ઇતિ પંચાખ્યાન વિષયે કર્મરેખા ભોવિની ચરિત્રં સંપૂર્ણ.

સં. ૧૭૭૦ વર્ષે આશો સુદિ ૨ દિને ગુરવાસરે સંપૂર્ણ ત્રિષ્ટિ.
 તોડયં રાસ સકન્ન મહોપાધ્યાય ૧૦૮ શ્રી જિનચંદ્રગણિ શિષ્ય સકલ-
 કોવિદ કોટી કોટીર પંડિતશ્રી ૫ શ્રી જીતચંદ્રગણી શિષ્ય ગણિ યશશ્રદ્ધેશુ
 લિખિતોડયં આત્માર્થે. પત્ર ૧૩ અમર.

૩૬૫ક માનમુનિ.

(૭૪૮ક) સંયોગ ખત્તીસી. સં. ૧૭૩૧

અંતે—

સંવત ચંદ સમુદ્ધ સિવાક્ષ શશી યુત વર્ષ વિચારઘ તિસી
 ચૈત સિતા તસુ છઠ્ઠિ ગિરાપતિ માંન રચિયું સંયોગ ખત્તીસી. ૩૨
 અમરચંદ મુની આગ્રહૈ સમર દ્વધ સરસંતિ
 સંયમ ખત્તીસી રચી આઘીઆંનિ ઉકતિ. ૪૨

—ઇતિ શ્રીમન્ માંનમુનિના વિરચિતાયાં ચતુર્થોન્મોદ સંવત્ ૧૭૬૩
 વર્ષે મતિ દ્વિતીય આસાદ સુદિ ૨ દિને વારે શનિસ્વરો (વિ. ધ.)

૩૬૫ખ ક્ષમાસાગર.

(૭૪૮ખ) શાંતુજય બૃહત્સંતા. સં. ૧૭૩૧ ચૈત્ર શુ. ૫

આદિ— ઢાલ હડીલા વયરીની.

ધણા દીલી મનમધ દુતીરે, બાંત કરેવા બાંતરે, ડુંગર બસો,

દેસ સોરઠમધ સોમંતડરે લાલ

સોરઠદેસ સોહામણુડરે, તીરિય નિંદાં બહુ બાંતરે. ડુંગર બસો. ૨

x x x x

અતે— બીજી ઢાલ.

સંવત સતરશકત્રીસમૈ વલિ ચૈત્રીહો સુદિ પંચમી બળુ, સે.

શ્રી જિનધર્મ સૂરીસર, જિણુ બેટ્યાહો સંગલધ મંડાણુ. સે. ૧૩

અહમ્મદાવાદ ખખ્ખાધતી, વિમલાદેહો આસખાધ ખાસ,

સંઘ સાયધ ધર્મ ગ્રેમંસું, વવરાવ્યા હો હમનધ ઉલાસ. સે. ૧૪

મનની આર્યા સદ્ દલી, રંગધ ગાયા હો સેતુજ ગિરરાય, સે. ૧૫

ક્ષમાસાગર મુનિવર બણુધ, વલિ હોજ્યો સેવતાં તુમ પાય. સે. ૧૫

—મારી પાસે છે.

૩૬૬ આણંદમુનિ (લોં૦ ત્રિલોકસિંહ શિં૦)

(૭૪૯) ગણિતસાર. સં. ૧૭૩૧ આવણુ. દિલ્લીના લાલપુરમાં.

અતે—

દલ્લી જહાનાબાદ વખાંણુ, અવરંગસાહ છત્રપતિ જાંણુ,

લોક વસે નિજ સુખિયા સહુ, પર ઉપગાર કરે તે બહુ. ૪૦

કાજ તિહાં છે અમદાવાદ, કોટવાલ સિદ્ધો પોલાદ,

અદાલત સેખ સતેમાન, મીર હસેની ને બહુમાન. ૪૧

જે જે નર આવે દ્રિયાદ, સુણે સહુકો વાદવિવાદ,

તુરતિ લેખ લખી આપે ઘણા, ન્યાય કરે કુલ મૂલકદ તથા. ૪૨

સખર હજરીકો બાગરં, આવક નાગોરી સિરદારં,

રામચંદકે નંદન આરં, માનસંઘ હરિમુખ્ય ઉદારં. ૪૩

સ્થાગીરથ રૂપચંદ વિચારં, ધર્મકાળ ચાતક છે સારં,
 ગણિ ત્રિલોકસી ગુણભંડારં, તત્ર ચોમાસૂં કરિ શ્રીકારં. ૪૪
 કંઠ કલા કોકિલ ઉચ્ચારં, મહીમંડલ મહિમા વિસ્તારં.
 જાણુ વિચક્ષણુ ચતુર ઉદારં, સંધ ચતુર્વિધકું સુખકારં. ૪૫
 શ્રી શિવજીકે પાઠિ વિરાજે, ગણિ ત્રિલોકસી ગજપતિ રાજે,
 સહેર લાલપુર હે અતિ ભલા, નિજ ભગતિ આવક ગુણનિલા. ૪૬
 સંવત સતર સયે એકતીસ, આવણુ મારા સદા મુજગીસ,
 ગણિતસાર મુનિ આનંદ કહે, ભણે ગણે સિખે સુખલાહે. ૪૭

—ધતિશ્રી ગણિતસાર ગ્રંથે વિદ્વદ્વિચાર ચાતુરી ચમત્કારાલંકારે
 ગુણક સુખમંડને વિશુધ જન મનોરંજન ગણિ ત્રિલોકસી નામાલંકૃતે
 મુન્યાનંદ વિરચિતે ચતુર. [મ. જ. નો સંગ્રહ.]

(૭૫૦) હરિવંશ ચરિત્ર સં. ૧૭૩૮ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૫ સોમ. રાધનપુર.
 આદિ— દ્વિહા.

શ્રી સુપદાયક નેમજી, જાદવ દૂલ શણુગાર,
 શ્રી હરિવંસ તિલક પ્રભુ, વંધીત વર દાતાર. ૧
 સમુદ્રવિજય સૂતગુણનીલો, કરુણાવંત કૃપાલ,
 સતિય સીવાદે નંદજી, જિવદયા પ્રતિપાલ. ૨
 મુનિસુવ્રત જિન વિસમા, બાવીસમા નેમનાથ,
 શ્રી હરિવંસ વપાંણુસૂ, હરષે જોડી હાથ. ૩
 ગુજરાતિ લોકા ગુણી, ગિરયા ગુણભંડાર,
 શ્રી ત્રિલોકસી ગજપતિ, આચારિજ અલ્લિકાર. ૪
 શ્રીગુરુને પસાઉલે, આણી મન આણુંદ,
 રાસ ભણુ રલિઆમણો, ભણુતાં પરમાણુંદ.

* * * *

અતે—

ઢાલ રાગ ધન્યાસી.

(આજ અહારે આંગણડે—એ દેશી.)

શ્રી મુનિસુવ્રત વીસમા, બાવીસમા નેમનાથોજી,

- શ્રી હરીવંસમે ઊપના, જવિજન કીયા સનાયોછ, ૧
- શ્રી સુખદાયક નેમછ, બાલપણે બહારીછ, ૨
- જાલવંસ સીરોમણી, ધન-ધન રાગુલ નારીછ, ૩
- ધન બંધવ રહનેમછ, સંબ પ્રજુન ગુણવાંણીછ, ૪
- ગજસુકુમાલ ધીરજ ધર્યો, ભાંગા રૂકમણી રાંણીછ, ૫
- દૃષ્ટુ તણે મહિમા તણે, બલમદ બહુ અધિકારછ, ૬
- ગુણ ગાયા ચદુવંસના, સાંભલતાં સુખારીછ, ૭
- ગુજરાતી હુકા ગચ્છનાયક, રૂપ નકી છવરાજેછ, ૮
- કુંયરછ શ્રીમદ્વજ, રતનાગર નાપિરાજેછ, ૯
- કેશવછ શિવજીગણી, ત્રિલોકસીદ મુણિદોછ, ૧૦
- કિંસવંસ અધિકી કલા, છાજહડ વંસ દિણદોછ, ૧૧
- સાહ નેતસી કુલતીસો, નવરંગદે અંગમતોછ, ૧૨
- મરધર મહેવા દેસના, બુધિવંત લોખ્યાતોછ, ૧૩
- વાંણી લહેર તરંગણી, સંરદ મેધસમ ગાજેછ, ૧૪
- છવરાજ બંધવ વડા, ગીતારથ ગુણ છાજેછ, ૧૫
- શ્રી રાયધનપુર રંગરથું, સત્તરસે અંડત્રીસછ, ૧૬
- કાર્તિક શુદિ પુન્યમદિને, સોમવાર સુજગીસછ, ૧૭
- શ્રી ભણસાલી મુરછ, તસ સુત ભીમછ રંગોછ, ૧૮
- નવનવ દાસ કહી તિણે, મોછ મન ઉચ્છરંગોછ, ૧૯
- આગ્રહ કીધો અતીધણે, વીનતી કરીય અપારોછ, ૨૦
- જોડાગ્યો મન રંગરથું, હરીવંસ ચરીત ઉદારોછ, ૨૧
- પાપ ઉત્તરાધ્યયનની, દીકા અંતર વાંચીછ, ૨૨
- સંપ્રદાય પ્રકરણથી કેતરો મુજે સાચછ, ૨૩
- જ્ઞાતા સમવાયંગથી અંતગડ અંગ મજારોછ, ૨૪
- એહ શાસ્ત્ર અનુસારથી, રાસ કર્યો મુવિચારોછ, ૨૫
- અધિકો ઓછો મુતથી, આપ મતે ને ભાળોછ, ૨૬
- તે મુઝ મિચ્છામી દુકડ, ગીતારયની સાળોછ, ૨૭

રાંમ રાધવ દ્રમરાગરથું, હરીવંસ કુવ્રશિણુગારોછ,

મુનીમુવત જિન નેમછ, તીર્થદર મુપદ્રરોછ.

શ્રી. ૧૫

ચોથા ખંડતણી સહી, દાસ કહી એકત્રીસછ,

ભણું ગુણું વાંચે મુણું, મુખ સંપતિ જગીસછ.

શ્રી. ૧૬

આચારિજ ત્રિસોદ્રસી, ગચ્છમંડન સિણુગારોછ,

આણુંદછ મુની ઉચરે, સંધ સહુ જયદ્રરોછ.

શ્રી. ૧૭

કસસ.

હરીવંસ ઉતપતી સામ્ય બદ્ધ શ્રુતિ નેમિ જિનપતિ જગચુર,

શ્રીકૃષ્ણ યદુપતિ ત્રિખંડ નરપતિ બંધવ ખસમદ મુપદર.

૧

ભામાદિ રૂકમણિ આદિ ભામણી મુગતિગામણી ગાઇએ,

સંખ પરચુન આદિ બહુ ગુણુ ભણુન સહુ મુપ પાઇએ.

૨

—કવિશ્રી મુન્યાનંદ વિરચિતે શ્રી હરીવંસ ચરીત્રે અનુર્થ ખંડ સંપૂર્ણ: સં ૧૮૭૧ માધ વદ ૧૧ ચંદ્રનાસરે શ્રી યાનગદમાં લ૦ ઋષિ વેલછ રૂપાછ ૫૯-૧૯ માં.

૩૬૭ ખેતો (લોં. દામોદર પૂજ્ય શિ.)

(૭૫૧) ધન્નાનો રાસ સં. ૧૭૩૨ વૈ૦ વેશટ (મેવાડ)માં

આદિ—

પ્રથમ નમું પ્રભૂ પાસજિણુ પોહવિ માહિ પ્રસિદ્ધ,

છંદ્ર પદમાવતિ પુરવે નામે કરે નવનિધિ.

૧

સાર વચન દેં સરસતિ, તું મોટી છે માય,

તે પ્રસન્ન હોયે થકે, કવિરાયાં કહિવાય.

૨

ગુરૂ ગિરવા ગુણુ આગલા, ગુરૂ વિણુ ઘોર અંધાર,

કાઠનાવ જિમ જાણિએ મુગુર ઉતારે પાર.

૩

ધનો ધણિ ધરણિ હુઓ, પુન્યવંત પુરપ પ્રધાન,

પુરવ પુન્યથી પામિયે પગ પગ પ્રગટનિધાન.

૪

તમ્મ સીસ રવિ જિમ સહગુર સોહૈ, ભવઅણુના મન મોદૈછ, ૧
 > બુધ સુંદરસાગર ગુરરાયા, તામ્મ તણા નમુ પાયાછ. ૩
 બુધ સુંદરસાગર ગુરરાયા, સનીતણા ગુણ ગાયાછ, ૪
 દિન દિન વધતે નર સવાયા, તાસ તણા ૦
 તમ્મ સીસ, અપણી મતિ અનુસારે, ચરિત રચ્યો સુવિચારેછ, ૫
 પંડિત સુપસાગર ગુણગાયા, દિન દિન સુપ સવાયાછ. ૫
 સંતત સંન્યમ ગુણુ લેછજમ, નરસખ્યણુ દેછજમ, ૬
 ભાદવ સુદિ આઠમી બુધવારે, અથ રચ્યો સુપકારેછ. ૬
 - દાલ ૩૨ ચાપમ.

ચોપમ જોડી હપં ધરી, વાંકેરાય મયા બહું જરી,
 સેવક નૈ સુપ સંપતિ બહુ, પૂરે દેવી વાંછા સહુ. ૧
 - છક ચિત્ત ધ્યાસી વાંકેરાય, તાસ ધરે નવનિધિ જ્યુ થાય,
 પુત્ર કક્ષત્ર ધન ધાન્યે સદા, તૂડી આપૈ અતિ સુપ સુદા. ૨
 રેઆં નગરી રક્ષિયાંમણી, સગલાં સહરાંરી સિરમણી,
 ચોસકિ દેવી મુખ્ય સમુખ્ય, ધ્યાયાંથી હોવૈ પરતખ્ય. ૩
 વાંકેરાય ભવાંની સહી, સેવા સારે સગલી મહી,
 જાસ જ્યોતિ જિગામગિ ધણી, ચોપૈ દિનપતિ જિમ દિમમણી. ૪
 સુપસાગર સેવક કવિ આંસ, દિન દિન દોષતિ દેવૈ હલાસ,
 મનરી વાંછા પૂરી કરૈ, ક્ષિપમી બહુ બંડારે ભરે. ૫
 દિન દિન વધતે પુન્ય અંકૂર, દિન દિન વધતે નર સનૂર, ૬
 દિન દિન વધતે સુખ્ય સુનાંણુ, દિન દિન વરતે કોડિકમ્યાણુ. ૬
 દિન દિન પાવૈ શ્રીફા વેલિ, દિન દિન વરતે રૂપારેલિ.
 દિન દિન સુપસાગર કવિસાર, દિન વાધે જયજયકાર. ૭

—સં. ૧૭૩૫ વ વૈશાખ વ. ૧૪ દિને પં. સુપસાગરગણિ લિખિતં

શ્રી રૂપનગર મધ્યે ૧૩-૧૭ નાનચંદ્ર મં. કવિની સ્વહસ્ત લિખિત.
 (૭૫૩) ચોવીસી.

સકલ પંડિત સિરોમણિ પં. શ્રીય શ્રી દીપસાગરગાં પરમચરચ્યો નમઃ

તસુ સીસ રવિ જિમ સહગ્રહ સોહૈ, ભવઅણુના મન મોહૈછ,
 બુધ મુંદરસાગર ગુરરાયા, તાસ તણા નમું પાયાછ. ૩
 બુધ મુંદરસાગર ગુરરાયા, સતીતણા ગુણ ગાયાછ,
 દિન દિન વધતૈ નર સવાયા, તાસ તણા
 તસુ સીસ અપણી મતિ અનુસારે, ચરિત રચ્યો સુવિચારેછ,
 પંડિત મુખસાગર ગુણગાયા, દિન દિન સુપ સવાયાછ. ૫
 સંવત સંજયમ ગુણ લેધજા, નરસખ્યણ દેધજા,
 ભાદવ સુદિ આઠમી બુધવારે, શ્રેય રચ્યો સુપકારેછ. ૬

- ઢાલ ૩૨ ચોપઇ.

ચોપઇ જોડી હપં ધરી, વાંકેરાય મયા બહુ નરી,
 સેવક નૈ સુપ સંપતિ બહુ, પૂરૈ દેવી વાંછા સહુ. ૧
 ઇક ચિત્ત ધ્યાસી વાંકેરાય, તાસ ધરૈ નવનિધિ જ્યુ થાય,
 પુત્ર કલત્ર ધન ધાન્યે સદા, તણી આપૈ અતિ સુપ સુદા. ૨
 રૈઆં નગરી રસિયાંમણી, સગલાં સહરાંરી સિરંમણી,
 ચોસઠિ દેવી મુખ્ય સમુખ્ય, ધ્યાયાંથી હોવૈ પરતખ્ય. ૩
 વાંકેરાય ભવાંની સહી, સેવા સારૈ સગલી મહી,
 જામ જ્યોતિ જિગામગિ ધણી, આપૈ દિનપતિ જિમ દિમમણી. ૪
 મુખસાગર સેવક કવિ આંસ, દિન દિન દોષતિ દેવૈ ઉદાસ,
 મનરી વાંછા પૂરી કરૈ, સિપમી બહુ બંડારે ભરે. ૫
 દિન દિન વધતૈ પુન્ય અંકર, દિન દિન વધતૈ નર સનર,
 દિન દિન વધતૈ સુખ્ય સુનાંણુ, દિન દિન વરતૈ કાઠિકસ્થાણુ. ૬
 દિન દિન પાવૈ શ્રીકા વેલિ, દિન દિન વરતૈ રંપારેલિ.
 દિન દિન મુખસાગર કવિસાર, દિન વાધે જયજયકાર. ૭

—સં. ૧૭૩૫ વ વૈશાખ વ. ૧૪ દિને પં. મુખસાગરગણિ લિખિતં

શ્રી રૂપનગર મધ્યે ૧૩-૧૭ નાનચંદણ બં. કવિની સ્વહસ્ત લિખિત.
 (૭૫૩) ચોવીસી.

સકલ પંડિત સિરોમણિ પં. શ્રીપ શ્રી દીપસાગરગં ધરમગુરુજ્યો નમઃ

આદિ—

આદિસ્તઃ

રાગ સામેરી મુનિસ્થું મન માન્યો એ દેશી.
 પ્રથમ જિણેસર પ્રણમીઈ. મરદેવીછો નંદરે,
 જિનસ્થું મન માન્યો,
 નાભિ નૃપતિ કુલ મંડણો, વૃષભ લંછન જિનચંદરે જિન. ૧
 * * * * *
 દીપસાગર કવિરાયનો સુખસાગર કહે' સોસરે. ૫ જિ.

અતે—

માધવન સુપનનું ધન છવી એ દેશી.
 ચોવીસ જિણેસર કેસર ચરચિત કાય,
 જોહના પદ સેવે' ચોવિધ દેવનિકાય.

* * * * *
 સંવેગી ગછપતિ જ્ઞાનવિમલ સૂરિરાય
 જ્ઞાનાદિક ગુણનો પામી તાસ પસાય,
 તપગછ સોભાકર દીપસા(ગ)ર કવિરાય,
 તેહનો લઘુ આલક સુખસાગર ગુણ ગાય. ૫

૮-૧૩ દા. ૭૧ નં. ૯૩ કે.

(૩૬૮) શાંતિદાસ (શ્રાવક)

(૭૫૪) જૈતમસ્વામી રાસ ૬૫ કડીનો સં. ૧૭૩૨ આશો સુદ ૧૦.

આદિ—

સરસ વચનદાયક સરસતી, અમૃત વચન સુખથી વરસતી,
 સહયુર કેરૂં કીજે ધ્યાન, અલવે આલે ખુદ્ધિ નિધાન. ૧
 તીર્થકર ચોવીસે' તણા, એકમનાં ગુણ ગાઉં ધણા,
 વિહરમાન વંદું જિન વીસ, સિદ્ધ અનંતા નામું સીસ. ૨

સુમતિ ગુપતિ પાત્રે મન મુદ્ધ, નમું સાધ જસ નિર્મલ બુદ્ધિ,
મુઝ મતિ સાર કરે અભ્યાસ; કહસ્યું ગૌતમ સ્વામીનો રાસ. ૩

*

*

*

*

અંતે—

સંવત, સતર બત્રીસે લહું, આસો સુદિન દસમી કહું
કરજોડી કહે સાંતિદાસ, ગૌતમ રીધી આપો મુખવાસ. ૬

—પ્રત સં. ૧૭૩૨ લી.

—સંવત ૧૮૫૨ વર્ષે દ્વિતીય ભાદ્રવ સુદિ ૮ દિને લિખિત
જતિ માણકવિજે સરતગિદર મધ્યે મુદ્ધ દષ્ટે બ. શ્રી હિરવિજય
સરિસ્વરજી પ્રસાદાનુ એનમ સાહજ દેવીચંદજી વાંચનાર્થ ૪-૧૨ જૈ.
એ. ન. ૧૧૩૩.

—સંવત ૧૯૩૬ ના દ્વાગુણ સુદી ૮ દિને શ્રી વડાવક્ત્રી નંપરે
શ્રી મહાવીર સ્વામી પ્રસાદાનુ લખીત. મુની પેમવીજેજી ભક્તિવિજયજી
પાઠનાર્થ મુનીરાજ ગૌતમસાગરજી—૪-૧૪ પ્ર. કા. નં. ૯૪૭.

૩૬૯ જયસાગર: (દિ૦ મૂલ સંઘ સરસ્વતી ગચ્છ વાદી—

અંદ્ર—મહીઅંદ્ર શિષ્ય)

(૭૫૫) અનિરૂદ્ધજી—અં. ૧૭૩૨ માગસર શુ. ૧૩ બૃગુવાર—
હાંસોદ—સુરત.

આદિ—

રાગદેશખ.

અમરવિ સારદા સ્વામીની, પ્રણમવિ નેમિ ગિજુદ,
કથા કહું અનિરૂદ્ધની, મને ધરી આનંદ. ૧

બાવિસમો જિનવર હવો, તેહને વરિ સાર,
નારાયણ સુત જાણિયો, કામ કામ અવતાર. ૨

તેહ તણો સુત અનિરૂદ્ધ હવો, રૂપવંત ગુણવંત,
તેહ તણા ગુણ વરણું, સાંભલજ્યો સહુ સંત,

x

x

x

x

અતે—

આલિ-કોડિ પૂરવત્ર આયુજ પાંમી,

સાધ્યાં રાયાં કોડિછ-એ ભાસ.

અનિરૂદ્ધ સ્વામી મુગતિ જ પાંમી, કીધૂં તેહ વખાણુછ,

ભવિયણુ જણુ જે સુણુસે ભણુસે, તે પાંમે સુખ ખાંણીછ. ૧

શાસ્ત્ર સિદ્ધાંત કાંઈ નહી જાણું, નથી કરતો અભિમાનછ,

પૂર્વ સૂરિતણે અતુકમે કીધું, અનિરૂદ્ધહરણુ આખ્યાનછ. ૨

કવિજન દોષ માં મુઝને દેજો, કહું છું મુંકી માંનછ,

હીન અધિક જે એહમાંહે હોવે, સોધજો તહમે સાવધાનછ. ૩

મૂલસધે સવસ્વતીવરગચ્છે, વિધાનદ મુનિદંછ,

તસ પાટે ગોર મલ્લી સુભૂષણુ, દીઠે હોયે આનંદછ. ૪

લક્ષ્મીચંદ્ર મુનિ જન મોહન, વીરચંદ્ર તસ પાટછ.

જ્ઞાનભૂષણુ ગુરુ જોતમ સરિખો, સોહે વંશ લેલાટછ. ૫

પ્રભાચંદ્ર તસ પાટે પ્રગટયો, હૃદય વડિલ વિખ્યાતછ,

વાદીચંદ્ર તસ અતુકમિ સોહે, તેહની વાદી વૃદ્ધમાં વાતછ. ૬

તેહ પાટે મહીચંદ્ર ભટારક, દીઠે જનમન મોહેછ,

ત્રેચંદ્ર તસ પાટે જાણો, વાંણી અમીરસ સોહેછ. ૭

ગોર મહીચંદ્ર શિષ્ય એમ બોલે, જયસાગર બ્રહ્મચારછ,

અનિરૂદ્ધ નામે જે નિત્યે જપે, તેહ ધરિ જયજયકારછ. ૮

હાંસોટે સિંધપરા શુભ જાતે, લિખ્યું પત્રવિશાલછ,

જીવંધર છીતા તણે વચને, રચ્યું જૂજૂચે દાલેછ. ૯

સંવત સતરખત્રીસમાહે, માગસિર માસ ભૃગુવારછ,

સુદિ તેરસિ રચના રચિયે, પૂજ્યથ થયો સારછ. ૧૦

સુરતનયરમાંહિ તહો જાણો, આદિ જિનગેહે સારછ,

પદ્માવતી મુઝ પ્રસન્ન થઇને, નિત્યે કર્યો જયજયકારછ. ૧૧

દ્વહા.

જયજયકારછ તેહ ધરે, જેહને નિજ વિશ્વાસ,

પુન્ય કરોરે માંનવી, પોહોયે મનની આસ.

અનિરૂદ્ધરણુ જે મેં કર્યું, દુઃખહરણુ એ સાર,

સાંભળતાં સુખ ઉપજે, કહે જયસાગર બ્રહ્માચાર.

—ધતિ બદારક શ્રી મહીયંત્ર શિષ્ય બ્રહ્મશ્રી જયસાગર વિરચિતે

અનિરૂદ્ધરણુખ્યાને અનિરૂદ્ધગમન વર્ણનો નામ યતુર્યોધિકાર; સમાપ્ત:—

૨૮-૧૫ સરસ્વતી બવન મુંબઈ.

—સંવત ૧૭૮૧ માગસર વદિ ૫ સોમે પ્રથિરાત્રે સ્વહસ્તે

લિખિત માનરાજ પંડાર્યે—શુભં ભવતું. ૩૫-૧૫ સ. બ. મુંબઈ.

૩૬૯ વિનિતવિજય (ત૦ મુનિવિજય-દર્શનવિજય-
પ્રીતિવિજય 'શિ૦)

૭૫૫) ૧૨૪ અતિઆરમય 'શ્રી મહાવીરસ્ત૦ સં. ૧૭૩૨
આસો સુદ ૧૩.

અંતે—તપગચ્છ ગયણુ-દિવાકર એ, શ્રી હીરવિજય સુરિરાય, શ્રી.

તેહના રાજિમાં દોપતા એ શ્રી મુનિવિજય ઉવઆય. ૧૨૧ શ્રી.

તસ ચરણાંબુજ સેવતાએ. કોવિદ્માંદિ પ્રધાન, શ્રી.

શ્રી દર્શનવિજય પ્રભુ સમરતાં એ પામીઈ નવદિ નિધાન. ૧૨૨ શ્રી.

તાસ સીસ બહુ ગુણનિસેએ યાન તણે બંડાર, શ્રી

વિબુધ શ્રી પ્રીતિવિજય ગુરુએ સેવકનિં સુપકાર. ૧૨૩ શ્રી.

ભેદ સંયમ તણા ચિત ધરોએ દંત મિત સંવન સાર શ્રી

આસો સુદિ દિન તેરસિંએ તવન કર્યું જયકાર. ૧૨૪ શ્રી.

(કવસ) શ્રી વીરજીનવર ભવિકસુખકર કામિતપૂરણુ સુરતર,

તપગચ્છનાયક સુમનિદાયક શ્રી વિજયાચુંદ સૂરીસર,

તસ પાદિ સોદઈ ત્રિજગ મોદઈ શ્રી વિજયરાજ સુરિગણુધર,

પંડિત શ્રી પ્રીતિવિજય વિનયી વિનીતવિજય મંગલકર. ૧૨૫

—જેનસાગરજી બં. ઉદયપુર.

૩૬૯ કે માણિક્યસાગર. (૧)

(૭૫૫ કે) શ્રીપાળ રાસ. લખ્યા પ્રત સં. ૧૭૩૨. લીં. બ.

(આ રાસના કર્તા જ્ઞાનસાગર કે જે માણિક્યસાગરના શિષ્ય હતા તે લાગે છે તે રીપમાં ગુરુતું નામ આપ્યું લાગે છે. ખાત્રી માટે મૂળ રાસ જોવાની જરૂર છે. જ્ઞાનસાગર માટે જુઓ નં. ૨૯૨ પૃ. ૫૭.

૩૭૧ સુરવિજય. (તં સિદ્ધિવિજય શિ.)

(૭૫૬) રતનપાળ રાસ. સં. ૧૭૩૨ પુરાનપુરમાં,

આદિ—

દ્વલ્લ.

શ્રી રૂપઆદિક છનં નમું, વર્તમાન ચોવીસ,

શ્રીમધર પરમુખ નમું, વિહરમાંન વલી વીસ.

પુંડરીક ગૌતમ પ્રમુખ, ગણધર હુવા ગુણવંત,

ચઉદસે બાવન નમું, મોટા મહીમાવંત.

સમર હું શ્રી શારદા, ત્રણ જગમાંડી વિખ્યાત,

વીણા પુસ્તક ધારણી, શુભ મતી આપઘ માત.

નિજ ગુરનાંમ જપું સદા, સિદ્ધિ ઋદ્ધિ દાતાર,

મુંડીપને પંડિત કરે, એ મોટા ઉપગાર.

તાસ તણે સુપસાહસે, રચ્યું રાસ રસાલ,

રતનપાસ ગુણ ગાઈવા, મુંઝ મન થયો ઉજ્યાલ.

દાંન સીયલ તપ ભાવના, મુગતી મારગ એ ચાર,

રતનપાલ તણો ચરીત્ર, દાન તણો અધીકાર.

કવણ પેત્ર કીણી પુરી થયો, કીમ ઈણે દીધું દાંન,

ત્રિલા લહિ કિણુ પરિલતી, તે સુણજ્યો સાવધ્યાંન.

અંતે—

ઢાલ ૩૪ સાહય મે નવિપલવ બ્રહ્મ્યું.

દાનપ્રબંધ ગ્રંથ મેં દીડો, સખરો એ અધિકાર,

મેં માહરી મતિને અનુસારે, રચિયો રાસ ઉદારે;

લવિયણ સુણજ્યો શ્રી જિન વાણી—

જેહથી લહિયે શિવપટરાણીરે—

દાનથી દોલત અધિકી લલિયે, દાનથી કીરત ગોલે

દાનથી સદ્ કો હોએ રાગી, નહિ કોઈ દાનને તોલે—

દાનથી દુરિગ્ન હોઈ બાધ, દાનથી સહુ સગાધ

દાનથી લલિયે ખુદિ સવાધ, દાનથી પામિયે ઠકુરાધ—

દાન દેધને અનુમોદો, મકરો પંથાતાપ

ઉત્તર આણી દાન જો દેસ્યો, તો ટલસ્યે પાપ સંતાપરે— ૪

તપગાઢનાયક બહુ સુખદાયક, શ્રી વિજયાણંદ સુરંદરે,

શ્રી વિજયરાજસરી તસ પાટું, સંપ્રતિ સોડે મુર્ખોદરે. મ. ૫

તસ રાજે પંડીત ગુણવંતા, સીધીવિજય સુધરાપારે,

સવેગીને શુદ્ધ વપરાગી, નામથી દુરીત પલાપારે. મ. ૬

તેહતરે સુપસાય લહીને, રાસ પ્રેરો ઈમ કીધેરે,

રતનપાસ તણા ગુણગાતાં, મનનો મનોરથ સીધેરે. મ. ૭

શ્રી ખરાનપૂરં નગર મઝારે પીઠમાં રલા ચોમાસરે.

શ્રી મનમોહન વીરપ્રસાદે રમ્યો એ મેં રાસરે. મ. ૮

ઉછું અધિકું જે મેં બાખું, મીઠા દુકક મુઝતાસરે,

ત્રીજા ખંડની દાલ આઠમી, મેં કહી મન ઉઘાસેરે. મ. ૯

સંવત સસર ખત્રીસાં વર્ષે, શુભ મહત્ત શુભવારે,

સૂરવિજય કહે સંપૂર્ણ કીધો, રાસ ત્રીજો ખંડ ઉદારે. મ. ૧૦

વિનતિ કરું હું તુમ કરજોડિ, કોવિદ ન ચિત ધરજો,

અશુદ્ધ હોએ તે તમે શોધજો, પિયુ દારી મન કરજો. મ. ૧૧

બચુતાં ગુણતાં ને સાંભલતાં, ગુણતાં દરખ અપાર,

ગુણગાતાં વધી ગુણવંત કરાં, વરણો જયજયકાર. મ. ૧૨

—સંવત ૧૭૮૬ વર્ષે શુક્લપક્ષે ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ દિને વાર સોમે ત્રિખિનં, ગમાવદેસે ગમપૂરે આમે લખીનં મદેપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી શ્રી સીધચંદ્રગણિ તત્ સીધ પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી સમાચંદ્ર ગણી તન સિધ્ય સક્ષ પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૫ આચાર્યદ્રગણી તન

સીસુધુ સ્વાયંદેણ લપીકૃતં બ્રાતા લખમીયદંથ વાંચનાથે શ્રી ભાલદેશે
પ. ૪૦ પં. ૧૨ ધો.; પત્ર ૨૮ પં. ૧૬ ધો-લિ. સં. ૧૯૫૩ ક્ર.
શુ. ૧ ભોમ. ખત્રી વશરામ આગાભાઈ. ધો. પ્ર. કા. રત્ન, ભા. લી. ૩.

—સં. ૧૭૩૮ વર્ષે શ્રાવણમાસે કૃષ્ણપક્ષે ૨ ગુરવાસરે લપીકૃતં.

...સકલ પંડિત લખપ્રતિષ્ઠાકૃષ્ટ યશોરાજરાજિત ગાત્ર પંડિત શ્રીપત્રી
ધનસોમગણિ તત્ શિષ્ય ગ૦ કનકસોમન લપીકૃતં...સુશ્રાવિકા રાજકું-
યરિ વાંચનાથે ઉદેપુર ગોડીજનો ભંડાર.

—સં. ૧૮૭૯ કાર્તિક શુ. ૫ બુધવાસરે ધોરાજી મધ્યે લિ૦
ભાવચારિત્રીયા ઋ૦ ઋવેરચંદ જીવદં શિવજી માલજી આત્માર્થ જડેજી
શ્રી ચંદરસિંધજીના રાજ્યમાં તથા પ્રધાન ભાઈ જુહા ગોપાલજી તે વારે
લિખ્યું છે. ૨૬-૧૬. શ્રી પૂજ્ય અપાસરો, રાજકોટ.

૩૭૨ પદ્મનિધાન (વિજયકીર્તિ શિ.)

(૭૫૭) ખારવતવિચાર સં. ૧૭૩૮.

અંતે—

સંવત સતરૈ ચોતીસૈ સમધરે સુભમહરત સુભવાર,
સદગુરને વચને કરિ આદર્શોરે ધરમઈ જયજયકાર.

હિં વશિ૦

(કલસ)

ધમ ભાવસેંતી સુણીય સુણીય ગુર મુખિ આણિ સુધી આસતા,
જે ટાલિ દૂષણ એહ ભૂષણ ધરૈ તસુ સુખ સાસતા;
વાચનાચારિજ વિજયકીરતિ સીસ પદ્મનિધાનએ,
તસુ પાસિ પૂરિ શ્રાવિકાયઈ ધરયા પ્રંત પરધાનએ.

સં. ૧૭૩૪ વર્ષે મિગસિર સુદિ ૩.

—વિવેકવિજયજી ભં. ઉદયપુર.

૭૭૩ જિનવિજય (૧) (તે ૦ કલ્યાણવિજય-ધનવિજય
અને વિમલવિજય-કીર્તિવિજય શ્રી.)
(૭૫૮) જયવિજય કુંવર પ્રખંધ. સં. ૧૭૩૪ દશાડા.

આદિ—

દૃહા.

આદિ આદિજિણેસર, પય પ્રણમી સુવિલાસ,	
યુગલાં ધર્મ નિવારિને, કીધો ધર્મ પ્રકાસ.	૧
સુખકર સાદિજ શાંતિજ, પ્રણમી પુણ્યઅંકર,	
નામ જપતાં જોહનું, બય નાસઈ સવિ દૂર.	૨
નમીય નેમ જિણેસર, બ્રહ્મચારી શિરદાર,	
સમુદ્રવિજય તૃપ્તકલ્પિતો, રાજિભતી ભરતાર.	૩
પુરીસાંદાણી પાસજ, મહિમાવંત મુણિંદ,	
ધરણરાય પદ્માવતી, સેવક પય અરવિંદ.	૪
તીરથનાયક સેવીઈ, વર્ધમાન જિનરાય,	
એ પાંચે પરમેસર, હું પ્રણમું સુખદાય.	૫
શશિવયણી સરસતી નમું, વિલાવર દાતાર,	
મયા કરી મુઝને દીધો, વાણીનો વિસ્તાર.	૬
નિજગુર અરણુ નમી કરી, નાણુ રમણુઅંકાર,	
મૂરખને પંડિત કહે, નાણુ નયણુ દાતાર.	૭
સમકિત યન ભવિ આદરો, હઈ સમકિત સુખદાય,	
સમકિત વિણુ નર જો કરે, તે સવિ નિબંધ થાય.	૮
સમકિત સગદુંમાં વડો, સમકિત મોટો ધંખ,	
સમકિતથી સુર સંપત્ત, સમકિતથી સવિ શર્મ.	૯

■

x

x

x

અતે—

શ્રી પડકમણા સૂતની વૃત્તિમાં, એ અધિકાર વખાણ્યોરે,
તિહાંથી જોઈને મેં સધલા, ક્યાં સંબંધ એ આપ્યોરે— ૪ સં.

શ્રમતણે વશિ ઓણું અધિકૃં, જે મેં ઇદિં બળ્યુંરે,
 તે મેં શ્રી સંઘ સાખિં તેહતણો હું મિચ્છાંગી દુષ્ટું બાખ્યુંરે— ૫ સં.
 અંથાગર અતુમાને કીનો સાતમયાં પયવીસોરે,
 લખી લખાવી સાધુ સુઆવક સુણનાં અધિક જગીસોરે— ૬ સં.
 સંવત સતરચોતરીસા વરસે નયર દશાઝમાંદિરે,
 રાસ રમ્યો મેં સમકિત ઉપરિં, શ્રી શાંતિનાથ સુપસારે— ૭ સં.
 તપગણનાયક સૂરિ શિરોમણી, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિરાયોરે,
 પુણ્ય પ્રતાપી જસ જગિ બાપી, સકલસૂરિ સવાયોરે— ૮ સં.
 શ્રી કલ્યાણવિજય વાયકના સેવક, શ્રી ધનવિજય ઉવઝાયોરે,
 તસ બાંધવ શ્રી વિમલવિજય યુધ, નામે નવનિધિ પાયોરે— ૯ સં.
 તસ સીસ પંડિતમાંદિં સોહ, કીર્તિવિજય યુધરાયોરે,
 તસ સેવક ધણીપરિં બોલે, એ સુણતાં સંપદ થાયોરે— ૧૦ સં.
 ભણે ગણે જેહ સાંભણે, નવનિધિ હોઈ તસ ગેહિરે,
 જિનવિજય કહે સાંભણે, એ અધિકાર સનેહિરે— ૧૧ સં.

—છતિ શ્રી સમ્યક્ત્વાધિકારે જયવિજય કુંયરપ્રમધે ઉપસહન-
 સિદ્ધિગમનો નામ ચતુર્થાધિકાર: સંપૂર્ણમ્—સં. ૧૭૬૮ કાર્તિક શુદ્ધ ૩
 દિને વાર શુક્રે.

૧ સમ્યક્ત્વાધિકારે જયવિજય કુયરપ્રમધે નિજગૃહાન્નિ મિનવિજય-
 રાન્યાસિ વર્ણુનો પ્રથમોધિકાર:

૨ „ જયવિજય કુયર પ્રમધે ગત વસ્તુ દ્વયપ્રાપ્તિ વર્ણુનો
 દ્વિતીયાધિકાર:

[તપગચ્છપતી નિતુસેવીએરે, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ,
 તસ રાન્યે પંડિતવરે, નામે સુખ ભરપૂરે—
 કીર્તિવિજય યુધરાયનોરે, સીસ કહે સુખકાર,
 જિનવિજય કહે સાંભણે, એ બીજો અધિકારે.]

૩ સમ્યક્ત્વાધિકારે જયવિજયકુંયર પ્રમધે બાંધવદ્વય મિલન નિજ
 ગૃહાગમન ખંડત્રય સાધનો નામ તૃતીયોધિકાર:

—સંવત ૧૭૬૮ નામા સકાર્તિક શુદ્ધિ ૩ દિને વાર શુક્રે.
૧૯-૧૭ પ્ર. કા.

૩૭૩ ક નિત્યવિજય. (ત૦ લાવણ્યવિજય શિ૦)

(૭૫૮ ક) એકાદશાંગ સ્થિરિકરણ સગાય. સં. ૧૭૩૪.

આદિ— એકવો હુરે અનાથી-એ દેશી.

સરસ્વતિ માત નમીનઈ સદગુર, ચરણે નામિ શીશ,
આચારાંગ અનોપમ ભાષ, શ્રી વર્દમાન જગદીશરે.

ગાયમ ! સુણિ સધો આચાર, જિમ પામો લવજલ પારરે. ગા સુ-

અંતે— જૈન ધર્મમાં નિજ ચિત રાખો.

તપગચ્છપતિ સોહમ સમ જે ગુર, તપ જપ સંયમ ગાજરે,
શ્રી વિજયસેન સરીશ પટેલર, શ્રીવિજયદેવસુરિરાજરે. જૈન. ૭

તાસપાટ સોહાકર સંપ્રતિ, શ્રી વિજયપ્રભસુરિરાયરે,
શ્રી વિજયરત્ન સરીસર જગગુર, દીપક તેજ સવાયારે. જૈન. ૮

સકલવાચકવાદી ગજ કેશરી, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવચારે,
નામ જપતાં જેહનું ભવિજના પોતિક દૂર પુલાયારે. જૈન. ૯

સંવત સતરચોત્રીસા વરખઈ, હરખઈ જોડી હાથરે,
નિત્યવિજયપ્રબુધ પમણઈ મણિપરિ, પ્રણમી શ્રી શાંતિનાથરે. જૈન. ૧૦

—પ્રતિ એકાદશાંગ સ્થિરિકરણ ચૂલિકારપસ્વાધ્યાય-૧૨

—લિખિતશ્ર મહાપાધ્યાય શ્રી લાવણ્યવિજય ગણિશિષ્ય સદ્ગ.

પંડિત પ્રધાનપંડિત શ્રી પ શ્રી નિત્યવિજય ગણિ શિષ્ય ગણિ દેવવિજ-
યેન. સંવત ૧૭૬૦ વર્ષે આપાદ સુદિ ૧૧ સોમવાસરે શ્રી સૂર્યપુરવા-
સ્તવ્ય સુશ્રાવિકા પુણ્યપ્રભાવિકા દેવ ગુરુમકિતકારિકા શ્રીચનારાપ્રતિ-
પાલિકા શ્રીસમકિતમૂળ દ્વાદશ વ્રતધારિકા-આવિકાગાઈ મોટીકી પક-
નાઈ પત્ર ૭ અમરવિજય રીનોર.

૩૭૪ તેજસિંહ—(લુંકાગચ્છ રૂપ ઋષિ-જીવાજી-જશવંત
—રૂપસિંહ—દામોદર-કર્મસિંહ—કેશવજી શિ૦)

(૭૫૮ ખ) આંતરાતું સ્તવન. સં. ૧૭૩૫.

આદિ—આદિ અનાદિ અધુના છે. અરિહંત ધરૂં અલિધાન.

અંતે—(કલશ) ચોવીસ જિનતર ત્રીવીસ અંતર, પાટિ સનાવ જે થયા,
કલ્પસૂત્ર આદિ નાગદામ જાણી રચી સ્તવન એવે મેં કલ્યા.
શ્રી પૂજ્ય કેસવ શિષ્ય તેજસિંહ, જિનસાસન ધર્મ ચિનધરૂં,
એકવીસ અહસ વર્ષે સંઘ અનુરવિધ, રહે! તે કદું જિનવરૂં. ૪૪
સંવત સતરપેતીસા સંવચ્છર નાંદસમે ચોમાસએ,
કોઠારી ઠાકુરસીની વીનતી કીધી સુત ઉલ્લાસ એ.

(૭૫૮ ગ) નેમનાથસ્ત. સં. ૧૭૧૨ ? (રૂદ્ર અથ્થ શશિ)

આદિ—સદગુરુને ચણેું નમી સમરૂં ગોતમ સ્વામિ,

શ્રી ગુરૂની સેવા કરૂં, કેશવજી શુભ નામ. ૧

તાસ પસાયે (સાધ) સું, બાવીસમો જિનરાય,

સામલવરણે સોમતો, નેમપ્રભૂ સુખદાય. ૨

x

x

x

x

અંતે—(કલસલો) લુંકાગચ્છ નાયક સુખદાયક રૂપઋષિરતનકર,

તસ પાટિ પટોધર સોહે પુરંદર જીવજી જતનાકર.

તસ પાટિ પ્રધાન સંઘ જાણુ વડલધૂ વખાણીએ.

જસવંત જીતો જસ ધણો, ત્રિભુવન જાણીએ—

તસ પાટિ મુનીવર રૂપસુંદર રૂપસિંહ ઋષિ પાલએ,

તસ પાટિ પટોધર સોહે દામોદર ધર્મ તણો ગોવાલએ.

તસ પાટ કર્મસીહ પાપભય ખીહ સકલ ગુણે કરી જાણુએ,

તસ પાટ પટોધર સોહે શ્રી ગુરૂ, કેસવજી વખાણીએ.

શ્રી રૂપ સુંદર ધરમ ધુરંધર શ્રી પતિજી ગણધારએ,

તસ શિષ્ય તેજસિંહ સ્તવન રચ્યો, વડોદરા મઝારએ. ૫

સંવત ૩૬૨અસ્વ(સ)સી સહી દીવો સો પ્રહસારએ,

શ્રી નેમ પ્રભૂજીની સ્તુતિ કીધી, સંધ સહુ જયજયકારએ.

શાંતિજિનસ્તવન. સં. ૧૭૩૩ બુદરાનપુરમાં.

આદિ—સોતિ નમી કહું સાંતિનો, સંજેપી સુસંબંધ,

જંબૂમરત માહિ બલો હસ્તનાગપુર બદ.

× × × × × × ×

અંતે—કલસલો—રૂપજવવર હરી યુગજસ રૂપસિંહ દામોદર,

કર્મસિંધ કેસવશિષ્યે તેજસિંધ શાંતિજિન નામ ચિતધરો.

સંવત સતરતેત્રીસા સવંછરં બુદરાનપુર ચોમાસએ,

સોની વજેરાજ સુત વૃધમાન કીધી વીનતિ બુધ પ્રકાશએ.

ઋષભજિનસ્ત. સં. ૧૭૨૭ ચૈત્ર સુ. ૧૫ જલોરમાં,

આદિ—

સકલ-ગુણે સિદ્ધ પ્રણીને હો ધ્યાઈ ઋષભજિનસિંહ.

× × ×

અંતે—

સંવત સતર સતાવીસે ચૈત્ર માસે હો તિથ પૂનમ જાંબુ,

શ્રી પૂજ્ય કેસવ નામથી ગણિ તેજસિંધે હો સદા દાહિદ્યાણુ.

મનંતસિંહની વિનતિ સ્તવન કીધો હો વર હીરાવેધ,

ગદ જલોર સુદામણો બણુતા હો માયે નવનિધ.

૫

૨૪ જિનસ્ત. સં. ૧૭૩૪ રતનપુરીમાં.

આ. સુવિધિજિણેસર સુંદરે સુવધતણો કરતારરે, જિણુંદરાય,

અ. સંવત સતર ચોત્રીસા વર્ષે રતનપૂરી માહે હરોરે.

સુદતા દોહારીને સાહ સવાઇ સંધ સકલ સુખદાધરે,

ગણિ તેજસિંહજી જિનગુણ ગાયા, સદસમલજી કરાવારે—

વીરસ્ત. સં. ૧૭૩૩.

આ. ચોવીસમે જિનસાચનમે પતિ.

સીમંધર સ્વામી સ્ત. સં. ૧૭૪૮ વીરમગામ.

આ. શ્રી સીમંધર સાહિબા સન્મુખ.

અને ખીજાં સ્તવન-ની પ્રત પાનાં, ૮ પં. ૧૩ ધો.

આ તેજસિંહ મુનિએ દૃષ્ટાંતશતક નામનો સંસ્કૃત પદ્યગ્રંથ રચેલ છે તેમાં પ્રશસ્તિ આ પ્રમાણે છે.

શ્રી લુંકારૂયગણે ગણીશ્વરગુરુ શ્રી કેશવાંતસ્થિત
શિષ્યેનાશુકૃતં ચરં નિજધિયા દૃષ્ટાંતકાન્તંશતં । છંદોલંકૃતિ
શબ્દ શાસ્ત્રરહિતં કાવ્યં યદા નિર્મિતં તત્સર્વં મુનિ તેજ-
સિંહગણિના ધોરૈર્વિશોદ્યં ચરં ॥ ૧૦૧ ॥

આની પ્રત ધોરાજી ભંડારમાં ટપાસહિત ૨૫-૧૫ છે; અને
પ્રકરણ રતનાકરમાં પ્રકટ થયેલ છે.

૩૭૫ ચંદ્રવિજય (૧) (ત૦ હીરવિજયસૂરિ-કલ્યાણવિજય-
સાધુવિજય-જીવવિજય શિ૦)

(૭૬૦) ધન્ના શાલિભદ્ર ચૌપાઈ.

અંતે—

મહાવિદિહિં અવતરી શ્રી હીરવિજયસૂરિ ગુણનિલો,

તપગચ્છ ગગનનો ભાણુ;

શ્રી વિજયસેનસૂરીસર તસ પાટિરે અતિ ચતુર સુજાણુ કિ. ૯૮ દોષ૦

તસ પાટિ પ્રતપઈ સુખકર શ્રી વિજયદેવ સૂરોદ,

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસર આચારિજ રે તપ તેજિ દિણુંદ,

કિ. ૯૯ દોષ૦

શ્રી હીરવિજય સૂરોદનો શિષ્ય ભ્રમધિનો ભંડાર,

શ્રી કલ્યાણવિજયગણિ વાચક વરે કવિજન સિરદાર, કિ. ૫૦૦ દોષ૦

પંડિત સાધુવિજય નામિં તેહનો શિષ્ય પ્રધાન,

તેહના સીસ બિ. ગુણનિલા, દોષ જોડિલીરે શશિ સૂર સમાન,

કિ. ૧ દોષ૦

પંડિત જીવવિજય પ્રથમ સીસુ તે વૃંદમાંહિં લીલ,
 જોવજીવિજય પંડિત નામિં. ખીજુ શિષ્યરે વાદી મૃગસિંહ,
 કિ. ૨ દોઈ૦

પંડિત જીવવિજયતણે સીસુ ચંદ્ર નિજ કરજોડિ,
 કદમ મુનિવર શુભ ગાવતાં સદી પુહતારે માહરાં મનકોડ,
 કિ. ૫૦૩ દોઈ૦

(ઇડર. ખાખખોનો. બંડાર).

(વિજયપ્રભસરિ-આચાર્યપદ સં. ૧૭૧૦ સ્વ૦ ૧૭૪૬.)

૩૭૬ ચંદ્રવિજય (૨) (ત૦ ઋદ્ધિવિજય-રત્નવિજય શિ૦)

(૭૬૦) જંબુકમાર રાસ સં. ૧૭૩૪ પોત શુદ્ધ પ મંગલ દેવદાદેમાં.

આદિ— સકલગણિ શ્રી ૫ શ્રી રત્નવિજયગણિ શુરબો નમઃ
 દ્વિતા.

વામાનંદન પાસછ, ત્રિભૂતનનો આધાર,	
ચરજૂકમત નમના ચકાં, લદીય શુખ અપાર.	૧
સાનરજે કરી સોગના, શુખ પૂનિમનો ચંદ,	
નવકર કાળા પ્રમુનણી, લંછન ભમ ફળોંદ.	૨
મન મુખે પ્રજુમું સદા, આજી અધિક કલ્લાસ,	
અમસેન મુન જોડનાં, પુદમણ મનની આસ.	૩
વળી પ્રજુમું સુખરી મનઈ, માદાતીર બગવંત,	
જામ ચરજોજીવ સેવરી, લદીય શુખ અનંત.	૪
મિંદલંછન મિંદની પરઈ, પાંચો વેળુ મારિત,	
જીવિ જિનનારજી લણી, બાપ્પા સત્ર મિદાંન.	૫
પ્રથમ મણુપર લીરેતો, પુચિલીનંદન લલજ.	
જેનમ મેજ મેજામ નમ, લસ નામક દોડિ કલ્યાણ.	૬
દંમચાદન દનની વદન, રવિજનની આધાર,	
નારદ મૂજ અવા કરી, દેજે જુદિ અપાર.	૭

સરસવયન દિઉ સરસતિ, કહુંછું બે કરજોડિ,
 જંબૂકુમર ગુણુ ગાયસું, માત પૂરિ મઝ કોડિ.
 નિજગુર પદપંક્જ નમી, કરસું જંબુ વખાણુ,
 સાધુ ગુણુ ગાતાં થકાં, વાધે બુદ્ધિ વિજ્ઞાન. ૯
 નવાણું કોડિ સોવન તજ, ધન તે જંબુકુમાર,
 આઠ કન્યા પ્રભવા સહિત, લીધો સંયમમાર. ૧૦
 માતપિતા કન્યાતણા, પ્રતિ બૂઝવ્યા વલી તેહ,
 પંચસય સત્તાવીસસું, લિધે ચારિત્ર ગુણુગેહ. ૧૧
 બાલપણે બુદ્ધિ આગલો, ધન તે જંબુ સ્વામિ,
 તાંસ ગુણુ ગાતા થકાં, વાધે મહીયસ મામ. ૧૨

* * * *

અતે— દાલ વધાવાનો એ દેશી.

આજ મુઝ જન્મ સફલો થયો, આજ મુઝ પૂગી આસ,
 દુખ દોહગ સવિ દુરધ ગયા, જવ ગાયો રે મેં જંબૂનો રાસ કે
 ભવિરે ભવિ વંદો;
 જંબૂકુમર આણુંદધ જસ સેવધ મુનિવંદો. ૧
 નિજ પિતામાતા સહીત, સાસુ સસરા એહ,
 આઠ કન્યા પ્રભવા સહિત, જેણે લીધોરે ચારિત્ર સસનેહ. ૨ ભ.
 પાંચસધ સત્તાવીસસું જેણધ, પાલ્યો સુદ ચારિત્ર,
 તપ જપ ક્રિયા બહુ કરી, જેણધ કીધો નિજજન્મ પ્રવિત્રકિ. ૩ ભ.
 શ્રી વીરપટોધર પ્રથમ જયો, શ્રી સુધર્મા ગણધાર,
 તસ પટ પ્રભાવક ગુણુનિલો, મેં ગાયોરે શ્રી જંબૂગણધારકે. ૪ ભ.
 નધડ દેસમાંહિ ભલો, કોરડાદે નયર સૂખવાસ,
 વસધ શ્રાવક પુન્યવંત જિહાં, જે પુનધરે જિનવરશ્રી પાસકિ. ૫ ભ.
 પાસજિણુંદ પસાઉલે, આણી અધિક ઉલાસ,
 વામાનંદન સાંનિધે મેં ગાયોરે, જંબૂસ્વામિનો રાસ કિ. ૬ ભ.

સંવત સત્તર ચોત્રીસમઠ, પોસ માસ સુખકાર,
 સુદિ પાંચમ મંગલ દિનઠ, મન પાયોરે અતિહર્ષ અપાર કિ. ૭ બ.
 તપગણ રાગ નંગનયો, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિંદ,
 તસ પાટે ગુર દીપતો, આચાર્ય રે શ્રી વિજયરત્ન મુણિંદકે. ૮ બ.
 પંડિત પ્રવર પંડિતવરો, શ્રી ઋદ્ધિવિજય ગુરરાસ,
 શ્રી રત્નવિજય શિષ્ય તસ તથો, જગ જગતરે અતિ જસ
 સર્વ કિ. ૯ બ.

તસ સેવક ઐશિપરિ, અંદ્રવિજય ગુણુગાય,
 વીર પટોધર જંબૂતણા, ગુણુગાતાં રે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ધીર થાય
 કિ. ૧૦ બ.

એ રાસ ચિર થાયજો, જિહાં લગે કુ રવિચંદ,
 જોણુઠં બણુઠં ભાવિ સુણુઠં એક ચિત્ત તેહનઠ ધરિ રે નિત
 હોઈ આણુંદ કિ. ૧૧ બ.

અંથાઅંથ એ રાસનો, આહસઠં બાવન,
 સાધુ ગુણુ એક ચિત્ત જે બણુઠં, તે પામહરે અવિચલ સુખધન
 કિ. ૧૨ બ.

—સં. ૧૭૩૪ વર્ષે શ્રાવણ સુદિ ૯ દિન આત્માઅર્ચ, ૨૯-૧૫
 અનંત; ૩૦ ચં.

૩૭૭ તેજપાલ. (લેાં. ગુજરાતી તેજસિંહ-ઈંદ્રજી શિ૦)
 (૭૬૧) રત્નપંચવીસી રત્નચૂડ ચોપઠ, ૧૭૩૫. નબ (માહ) ૧૩
 રવિ. અહમદપુરમાં.

આદિ—

આસા રાગે દુદા.

ગ્રેમ ધરી પ્રણમું પ્રભુ, આદીશ્વર અરિહંત,
 શ્રી સારદ મુઝનઠં સદા, આપો બુદ્ધિ એકંત.
 દાન શીલ તપ દાખીયા, ભાવ સન્નીત ભલભાય,
 સરીખા હર્ષ તઠ પશ્ચિ મુગ્ધો, દાન સદા સુખદાય.

અન્ન દાતે જગિ અધિકતર, કીરતિ કરઇ કસોલ,
તંબા તુરી વસુ સ્ત્રીય થકી અન્ન સુદાન અમોલ.

x

x

x

x

અતે—

ગુજરાતિ લોકાગણિ ગાજતો, પ્રભુ તેજસિંધ હો ગણિ અધિક પ્રતાપ.
દિન દિન શ્રી ગુર દિલ સૂધધ સદી સમરઇ હો તસ નામઇ સંતાપ—
૪૭૨

ગુણુનિધિ ગિર્યા શ્રી ગુર પૂજ્ય ઇંદ્રજી હો સદા પૂજ્ય પત્રીત,
અનુચર તેજ કહઇ ધમે ચતુર સુણો હો એહ રતનચરિત્ર—દાં ૪૭૪
સંવત બાંણુગુણુ સુંદર, મકરાકર હો શસિ વપ વદીત,
તેરસિ નમ માસઇ તિહાં, અહિમદગુરિ હો રચ્યો વાર અમારીત. દાં ૪૭૪
પમણી ઢાલ પંચનીસમી રસિક જન હો ગાજ્યો કંઠિ રસાલ,
સગવટ કવિયો સાંકલી, તુક સરસઇ હોં ધમ સ્તવઇ તેજપાલ દા ૪૭૫
—સં. ૧૭૪૨ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૦)) શનીવાસરે. ૧૯૧૬ દા.

૧૩ નં. ૪૦ જૈ. શા. અમ.

થાવચ્ચા મુનિ સં—ધા૦

૩૭૭ જ્ઞાનકીર્તિ. (વિનયદેવસૂરિ—વિનયકીર્તિસ્તૂ.—વિજય-
કીર્તિસ્તૂ. શિ.)

(૭૬૨) ગુરરાસ. (ઐ.) સં. ૧૭૩૭ માઘ શુદ્ધ ૬ અંબાનમાં),
આદિ—

આદિનાથ આદિ નમું આપેં અવિચલ શર્મે.

નીતિપંથ પ્રગટાઇકે, વારિઉ યુગલા ધર્મ.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૧૯ રાગ ધન્યાસીરિ.

વિજયકીરતિ સૂરિ વાંદઇ ગુણુગિરિ ગુરરાંજરે.

નામે જોહને નવનિધિ થાઈ, સીઝે સધલાં કાંજરે.

વિ. ૧

બ્રહ્મા રૂપિથી ગચ્છ બ્રહ્મામતી, વિનયદેવ તસ નામરે.

સૂરિ શિરોમણિ સમતા દરિઓ, સવિગુણુ વિશ્રામરે. વિ. ૨

તેહને પાટિ દીપક મદ્દલપક, વિનયકીરતિ સૂરિ જાણુરે.

ગુર ગુણુ સકલવિધાનું આગર, તે હુઓ આગમ જાણુરે. વિ. ૩

તસ પટ સોહ જન મન મોહ, મોટા મહિમાવંતરે,

સાધુ ક્રિયા તપ જપનુ દરિયુ, શ્રી વિનયકીરતિ સૂરિસંતરે. વિ. ૪

તસ સીસ જ્ઞાનકીરતિ ભાષે, ગાયુ ગુર ગુણુરાસરે.

ગુર નામે સુખસંપદ લહીઈ, પુંદચે સધલી આસરે. વિ. ૫

સાચર ગુણુ મહંતિ ચંદ્ર સંવચ્છરિ, માધ માસિ મુદિ જાણુરે.

થોંબણુનયરે સંધ આદેશે, છટ્ટિ દિન ચઢ્યો પ્રમાણુરે. વિ. ૬

જાણુતાં ગુણુતાં સંપતિ ચાઈ દુઃખ દાલિદ્ર સખિ જાઈરે.

નવનિધિ સિદ્ધિ ધણેરી આઈ, હજઈ હર્ષ નમાઈરે. વિ. ૭

છતિશ્રી ગુરરાસ સમાપ્ત—શ્રી તપાગચ્છે મહોપાધ્યાય શ્રી દિનરૂચિ ગણિ તચ્છિખ્ય દવિ હસ્તરૂચિભિર્લિપીકૃત, જદારક શ્રી જ્ઞાનકીર્તિ સૂરીભાં સ્વવાચનકૃતે (શ્લોક સં. ૩૫૧) પત્ર ૧૨. અમર. એ હસ્તરૂચિ વૈદ્ય વક્ષભ ઐયના રૂચિમિતા સમજવા. તેને માટે જુઓ નં. ૩૨૩. વળી વિનયદેવસૂરિ માટે જુઓ નં. ૧૧૧ પૃ. ૧૫૨ જૈન ગૂં ૬૦ ભાગ ૧ શ્લોક.

૩૭૭૬ રામચંદ (પદ્મરંગવાચક શિ.)

(૭૬૨૬) ૧૦ પથખાણુસ્ત. ૩૩ કડીનું સં. ૧૭૩૮ પોશ થુ ૧૦ આદિ—

શ્રી સિદ્ધારથ નંદન નમું, મહાપીર જગવંત,

ત્રિગર્ભ જાણ જિનવર, પરપદ બાર મિલંત. ૧

x

x

x

x

અંતે—

કલસ.

પચ્ચખાણુ દસવિધ ફલ પરપ્યા મહાવીર જિનદેવ એ,
જે કરમ ભવિયણુ તપ અખંડિત તાસ સુર પય સેવએ,
સંવત વિધિગુણુ અન્વેશસિ, વલિ પોસ સુદિ દશમી દિનમ્,
પદમરંગ વાયક સીસ ગણિવર રામચંદ તપવિધિ ભણુમ્. ૩૩.

—શ્રાવિકા મનમાં પડનારું. ૨-૧૩ મારી પાસે છે.

૩૭૮ જ્ઞાનવિમલ સૂરિ. (નયવિમલ) (તં વિનયવિમલ— ધીરવિમલ શિં)

—આ ગૃહસ્થાવસ્થામાં ભિન્નમાલ શહેરના વતની અને વીશા
ઓસવાલ વંશના વાસવગોત્રી વાસવ શેઠ પિતાના અને કનકાવતી
માતાના પુત્ર હતા. જન્મ સં. ૧૬૯૪ માં થયો, ને નામ નાયુમલ
આપ્યું. સં. ૧૭૦૨માં તપગચ્છના પંડિત વિનયવિમલગણીના શિષ્ય
પં. ધીરવિમલગણિ પાસે દીક્ષા લીધી ને દીક્ષાનામ નયવિમલ રાખ્યું.
અમૃતવિમલગણિ તથા મેરવિમલગણિ પાસે વિદ્યાભ્યાસ કર્યો. તેમને
સં. ૧૭૨૭ મહા શુદિ ૧૦ ને દિવસે મારવાડના સાદડી પાસેના ઘણે-
રાવ ગામમાં તપગચ્છના આચાર્ય વિજયપ્રભસૂરિએ ઉત્સવપૂર્વક પંડિત
(પંન્યાસ) પદ આપ્યું. સારપછી તેમના ગુરૂ ધીરવિમલગણિ સં. ૧૭૩૯
માં સ્વર્ગવાસ થયા. પોતે ધણાઓને દિક્ષા અપાવી. સં. ૧૭૪૭માં
અણુહિલપુર પાટણુ આવ્યા. સં. ૧૭૪૮ (ફેબ્રુઆરીમાં ૧૭૪૯ છે)
ના ફાગણ સુદી પાંચમ ગુરૂવારે વિજયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી મહિમાસા-
ગરમ્પરિએ પાટણુ પાસે સંડેસર (સંડેર)માં ઋષભદેવના મંદિરમાં આ-
ચાર્ય પદની આપી નામ જ્ઞાનવિમલસૂરિ સ્થાપ્યું. આચાર્ય મહોત્સવ
શ્રેષ્ઠી નાગળ પારેખે. ખૂબ દ્રવ્ય ખર્ચી કર્યો. તેના ઉપદેશથી સં.
૧૭૭૭ માં સુરતના શેઠ પ્રેમળ પારેખે સિદ્ધાયલ (શત્રુંજય)નો સંઘ
કાઢ્યો હતો કે જેનું વર્ણન કવિ દીપસાગરગણિના શિષ્ય સુખસાગર

કવિએ પોતાના ગ્રેમવિદ્યાસ નામના રાસમાં કરેલું છે કે જે રાસ નર-
ભવદષ્ટાંત ઉપનયમાવામાં પ્રસ્તાવનામાં પ્રગટ થયો છે. તેમનો વિહાર
બહુધા સુરત, ખંભાત, રાજનગર (અમદાવાદ), પાટણ, રાધનપુર, સાદડી,
ધાણેરાવ, શિરોડી, પાલીતાણા, જુનાગઢ વગેરે સ્થળે ગૂર્જરાત-ગારવાડ-
સૌરાષ્ટ્ર દેશમાં થયો હતો. સિદ્ધાચલ તીર્થની અનેક વખત યાત્રા કરી.
જિનપ્રતિમાની ૧૭ પ્રતિષ્ઠાઓ કરી.

અનુક્રમે સં. ૧૭૮૨ માં ખંભાત ચોમાસુ ક્યું તે વખતે સિદ્ધા-
ચલની યાત્રા કરવાની અતિ ઉત્કંઠા તે તૈયારી કરી, પણ પરચકને લીધે
બની નહિ તેથી ખંભાતમાંજ રહ્યા. ને ત્યાંજ તે વર્ષમાં આશી વદ
શુક્રવારે ૮૯ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા. આવકેએ ખંભાત-મુકદ્દરપરામાં
સ્થપ (પગલાં પુકત દેરી) કરાવી !

તેમનો જ્ઞાન બંદાર ખંભાતમાં ખારવાડમાં વિમલના ઉપાશ્રયમાં
વિદ્યમાન છે. તેમના રચેલા ધણા ગ્રંથોની પ્રથમાદ્ય (પ્રથમ ૫૧)
ઉપરોક્ત સુખસાગર કવિએ લખેલ છે. તેમણે સંસ્કૃતમાં શ્રી પ્રશ્ન આ-
કરણ સૂત્ર પર શ્લોક, શ્રીપાત્રચરિત્ર સંસ્કૃત ગદ્યમાં (સં. ૧૭૮૫)
સંસાર દાવાનલ સ્તુતિ પર શ્લોક, પ્રશ્ન દ્વાત્રિંશિકા સ્તોત્ર રચેલ છે.
ગૂર્જર બાણમાં ગદ્ય રૂપે નવનરત્ન પર સં. ૧૭૩૫માં, શ્રમણ્યુમૂલ પર
સં. ૧૭૪૩ માં, પોતાના પ્રશ્ન દ્વાત્રિંશિકા સ્તોત્ર પર રસોપન, યગ્નો-
વિજયજીના ૩૫૦ ગાથાના ગૂર્જર બાણના રતન પર, દીવાલી કથપર
સં. ૧૭૬૩માં, આનંદમન ચોતીસી પર સં. ૧૭૬૯માં, જુગ્મ ગાથ
પર, અધ્યાત્મકથપદ્ય પર સં. ૧૭૭૦માં, પાત્રિકમૂલ પર સં. ૧૭૭૩
માં અને યગોવિજયજીની યોગદષ્ટિની મુદ્રા પર-ગાઝાવગેરે રચ્યા છે.
ગૂર્જર બાણમાં ૫૧ ગ્રંથો જે રચ્યા છે તે આમાં સમાવ્યા છે. તે
ઉપરાંત રતનો, મૂર્તિઓ, મુદ્રાઓ, પદો આદિ ધણાં રચ્યાં છે. તેમનો
મેટો જ્ઞાન પ્રાચીન રતન રતનમંદ આગ. ૧ થા માં (૫૦ ની
જમનામાં અનુમત-અમદાવાદ) પન્થમ મુદ્રિત વિમલસૂરિએ નર

હીત કર્યો છે; અને આ હુંક ચરિત્ર પણ તેની પ્રસ્તાવનામાંથી સાર રૂપે લીધું છે.)

(૭૬૩) સાધુવંદના ૧૭૨૮ કા. વ. ૧૦ ગુરૂ.

અંતે—

ઢાલ—શાંતિજિન ભામણુકર્ષ જાઉં-એ દેશી.

પાટ પરંપરં જે વલી આયો, તપાખિરૂ ઉપાયોજી,
જગતચંદ્ર સૂરીસર ગાયો, લલિતા દેનો જાયોજી.

૪

ધન ધન સાધુ મહાંત એ મોટા.

ઉપશમ રસના ભોરાજી.

જિનમુનિવંદન પુણ્ય એ મોટા, નવિ માને તે ખોટાજી.

૫ ધન

શ્રી આણંદવિમલ સૂરીસર, થયા છપનમધ પાટઈજી,

ક્રિયા ઉદ્ધાર કરીનઈ કીધી, બિજલી પ્રવચન વાટઈજી.

૬ ધ.

શુધ પશ્પક જિનમત થાપક, વાદીક કુડકલંકોજી,

જગિ જસ વાદ ઘણો દેખીનઈ, નાઠા કુમતી રકોજી.

૭ ધ.

શ્રી વિજયદાન સૂરીસર સુંદર મંદિર ગુણમણિ કેરોજી,

જ્ઞાનક્રિયાદિક ગુણુની ગણુના કરવાનઈ કુંણુ સરોજી.

૮ ધ.

હીરો હીરવીજય સૂરીસર, જેહના ઘણા અવદાતઈજી,

જીવ અમારિ તીર્થકર મોચન, પ્રમુખ ઘણી કરી વાતઈજી.

૯ ધ.

સાહિ અકબરનઈ પ્રતિખોધ્યો, જસ જસ બહુતો વાધ્યોજી,

મેઘજઈ-ગુરૂ હીરનઈ ચરણઈ, આવી વંછિત સાધ્યોજી.

૧૦ ધ.

વિજયસેન તસ પાટિ સદ્ગાપ, તસપદિ ભાતુ સમાનજી,

વિજયદેવ સૂરીસર પ્રગટયો, દિનદિન ચડતઈ વાનઈજી.

૧૧ ધ.

આચારિજ વિજયસંઘ સૂરીસર, પ્રગટયો યુવરાજ ઘણું રાજજી,

અનુક્રમઈ તે સુરલોક પધાર્યા, સારી આત્મકાજજી.

૧૨ ધ.

વિજયદેવ સૂરિ નિજપદ થાપધ, શ્રીવિજયપ્રભ ગણુધારજી,

સંપ્રતિ સૂર પરિઈ દીપતો, મુનિજનનો આધારજી.

૧૩ ધ.

- કુલિયુગઈ એ ગુર ગુણુનો આગર, કેતાં કીઠઈ વખાણુછ,
નેહ તણી આણુસિરિ વહતાં, દિનદિન કોડિ કસ્યાણુછ. ૧૪ ધ.
- શ્રી આણુઈવિમલસૂરીસર, હસ્તલિખિત ગુણુ ધામછ,
હુઈવિમલ પંડિત વૈરાંગી, ધર્મસિંહ શુદ્ધધરિનામછ, ૧૫ ધ.
- તાસ સીસ જયવિમલ અનોપમ, ગણિવર ગુણુમણિ દરિઉછ,
કીર્તિવિમલ કવિ તેહનો જાણો, જ્ઞાનચરિત્ર જલ જરઉછ. ૧૬ ધ.
- તપ જપ સંયમ પુણ્યે પૂરો, સીસ સનાદઈ સૂરોછ,
દિનદિન ચઢતઈ તેજ સનૂરો, મુનિ ગુંણુછ નહિ અધૂરોછ. ૧૭ ધ.
- સંવેગી સુધ પંથનો થાપક, શ્રી વિનયવિમલ કવિ ઇસછ,
સંપ્રતિ સુવિહિત મારગ પાલઈ, નહિ જસ સજનઈ રીસછ. ૧૮ ધ.
- તાસ સિધ્ધ સંયમ ધુરધોરી, કીરતિ અછઈ જસ ગોરીછ,
ધીરવિમલ પંડિત તતિ ધોરી, મુનિમારગ મત જોડીછ. ૧૯ ધ.
- વર્ધમાન તપકારક તેહનો, લગ્નધિવિમલ રૂઢ સીપછ,
લઘુ સેવક નયવિમલ વિશુધવર, માંનઈ ગુરની સીપછ. ૨૦ ધ.
- સાધુવંદન તેણુઈ કીધી, દાસ આણી જઈ સીધીછ,
જિણુઈ મુનિનઈ વંદણુ નવિ કીધી, તેણિ પ્રમાદ મદિરા પીધી. ૨૧ ધ.
- સિદ્ધાંતમાંહિ જે મઈ મળંણ્યા, વહિત્તા તે ઈહાં આંણ્યાછ,
કેનાએક પ્રકરણુથી જાણ્યા, નામ યકી તે વખાણ્યાછ. ૨૨ ધ.
- નામ ઇસ કહકેતા એક મુનિવર, આણ્યા મઈ નિરધારછ,
પાંચ સય સાત અધિક જઈ ગાથા, એદની ચક્રદશ દાસ ઉદારછ. ૨૩ ધ.
- પાર નદી મુનિવર મુનિગણુનો, કહી કિમ સકીઈ સવંછ,
મુતિ સાર મઈ એણિમાં ગૂંથ્યા, મકિત જાવનો મવંછ. ૨૪ ધ.
- સંવન સંયમ જોડ વખાણો વગ્નુ ભુજ પરિસ વખાજોછ,
કાતિંદિ વદિ દસમીનિધિ જગે, ગુરવારે સુપ્રમાણોછ. ૨૫ ધ.
- લિખત લિખાવત નઈ વડી નિમુંણુઈ તેદનઈ લાખ અનંતછ,
સાધુ વાંચાનું દ્રવ્ય તે લક્ષ્યમ, કરિસ્યઈ દુખનો અતોછ. ૨૬ ધ.

ઉત્તમ તે એહને આદરસ્થઈ, મુનિવંદનને હેતિંછ,
 અવગુણ કોઈક મધ્યમ કહસ્યઈ, દાલસંબંધ સંકેતઈછ. ૨૭ ધ.
 ભાવિક કાજિ આદરસું કીધી, શ્રી સાચોર મઝારિછ,
 નયવિમલ કહછ મુનિ ગુણ ગાતાં, નિતુ નિતુ મંગલ ચ્યારિછ. ૨૮ ધ.
 —ધન ધન સાધું મહંત એ મોટા.

વસ્તુ ૧ શ્લોક ૬૦૫ સર્વગાથા ૫-૨ દાલ ૧૪ દૂહા ૪૭સગ્રાયઃ
 —ઘતિ શ્રી સાધુવંદના સંપૂર્ણ સંપૂર્ણો લિપીકૃતઃ કૃત શ્વ પં. શ્રી
 ધીરવિમલગણિચરણ સહસ્ર પત્ર પરાગ પર ભાગ રસિકમત્તમધુ કરાય-
 માએ પંડિત નયવિમલગણિના ઘતિ મંગલ માલિકા આલિકાવદાલિંગ
 તુસદાસ હૃદય રસિક હૃદયેષ્વિતિ શ્રેયઃ ॥

(આ કર્તાની સ્વલિખિત પ્રત શ્રીમદ્ પ્રવર્તક કાન્તિવિજયછ
 મહારાજશ્રી પાસે છે.)

(૭૬૪) નરભવઃશ દષ્ટાંત સ્વાધ્યાય, ૧૭૩૪ પહેલાં.

આદિ—

વિપ્રાક્ષધાન્યાનિ દુરોદરં ચ, રત્નેંદુપાનં કિમુ ચક્રવેધઃ

કૂર્મ્મૈ યુગં સ્યાત્પરમાણુરપં, દષ્ટાંતમેતન્મનુજત્વ લાભે.

એતે દશપિ દષ્ટાંતાઃ સોયનયાઃ પ્રાકૃત ભાષાયાં લિખ્યતે.

દૂહા—પ્રેમે પાસ જિણુંદના, પદપંકજપ્રણમેવિ,

સાનિધકારી સારદા શ્રી સદગુરુ સમરેવિ.

દસ દષ્ટાંતે દોહિયો, માનવનો ભવ એહ,

પામી ધર્મનંદ આદરઈ, અહલ ગમાવઈ તેહ.

વાર અનંતી ફરસીઈ, એ સખયો સંસાર,

છાલી વાટક ન્યાય પરિ, વિણુ સમકિત આધાર.

કંચનગિરી ગિરીમાં વડો, નદીયાં માં જિમ ગંગ,

જિમ ગજમાં એરાવણો, જિમ તનુમાંહિ વરાંગ.

તરમાંહિ જિમ કંપતર, તેજવંતમાં ભાણુ,

પંખીમાં જમ ગરુડખગ, જિમ ચક્રી નરરાણુ.

જૈન ધર્મ જિમ ધર્મમાં, ઓપધમાં જિમ અન્ન,	
દાતામાં જિમ જલધર, જિમ પંડિતમાં મન.	૭
અહગણુમાં જિમ ચંદ્રમા, મંત્રમાંહિ નવકાર,	
સગલા બવ મોહે ભયો, તિમ નરભવ અવતાર.	૮
બોધિ લામ નીમી સમો, દાખ્યો નરભવ એર,	
તે હાર્યો નવ પામીઈ, જિમ નિધિ દુર્ગત જેદ.	૯
વિપ્ર જિમણુ તિમ પારોકા, ધાનરાશિ ને જૂય.	
રયણુ સુમિણુ ને ચક્ર હરિ, મૃસર પમાણુય.	૯
વિપ્ર જિમણુનો દાખીઉ, પદ્મિલો એ દૃષ્ટાંત,	
સુણુઓ તેહ કહું દિવધ, આલસ મુંકી સંત.	૧૦

x x x *

પહિલાં સિદ્ધ ઋપય કરી, નરભવ ઉપનય સત્તરિ,	
તે ખરી પ્રાકૃત ગાયા બધે છધ એ.	૯
તસ અનુસારિએ કલા, ઉપનય સધલાં તે તિલાં લલા,	
ધમ કલા અવિજનને બાણુવા બણીધ;	૧૦
ઉત્તરાધ્યયનિ દાપીયા અન્ય મંચઈ છે બહુ સાખિયા,	
બાપિયા નયવિમલેં ઊત્તરી ધરીએ.	૧૧

દ્રહા—છણિ પરિભાવ કરી બણી એ અવિજન સર્જાય,	
અંતર્ગત ઉપનય લહો, જિમ સમાધિ સુખ થાય.	૧
ગ્રી ઉપદેશપદેં અછે, એદનો બહુ અધિકાર,	
તિમ આવશ્યક ચૂણિમાં, ઉપનયનો વિસ્તાર.	૨
બીજઈ પિણુ મંચઈ અછે, નરભવ દસ સખધ,	
બાવિક કાગિ બાણુવા બણિ, કીધો પ્રાકૃત બધે.	૩
વચનકલા તેહવી નહી, પણ ઉપનય એદમાંહિ,	
સગ્ગન સગલા એદનધ, આદરસયઈ ઉચ્છાહિ.	૪

ઝેડવીસે દાલે કરી, ઝેડનો આંધો અંધ,
વિસય બહોત્તરી ઝેડની, ગાથા પ્રાપ્ત અંધ.

અંતે—

દાલ રાગ ધન્યાસી.

(યુણીઈ યુણીઈ રે મઈ રામ મુનીસર યુણીઈ ઝે દેશી.)

ભવિ ધરઈ રે ભવિ ઉપનય ચિત્ત ધરઈ,

x

x

x

x

(ધોરાણ પ્રત)

તપગચ્છિ અંબરિ તરણિ સમોવડિ શ્રી વિજયપ્રભ સરિ કરીઈ,

જેડની આણુ કુસુમચી માળા, રોપા પરિ સિરિ ધરીઈ રે. ૧૦

જસ અભિધાન મૃગાધિપ નિસુણી પ્રતિવાદી ગજ ડરીઈ,

અહનિસિ કીર્તિકની ગચ્છપતિ ત્રિભુવન મંડપિ ફિરીઈ રે. ૧૧

વિદ્યા ગુરૂ વલી અમૃતવિમલ કવિ, મેરૂવિમલ મનિ ધરીઈ,

જસ હિત સીખ સુણીનઈ સાચી, ભવિજન હિયડઈ ઠ(વ)રીઈ. ૧૨

વિનયવિમલ કવિરાજ શીરોમણિ, સુવિહિત મુનિ ધુરધુરીઈ,

ધીરવિમલ પંડિત તસ સેવક જસ યશ ત્રિભુવન ભરીઈ. ૧૩

શ્રી નયવિમલ વિપુલ તસ સેવક, તિણુ એ ઉદમ કરીઈ,

એ, ઉપનય ભણતાં વલી સુણતાં મંગલ કમલા વરીઈરે. ૧૪ ભાવિ.

(૧૫ પત્ર પ્ર૦ ૩૦)

—સં. ૧૮૦૭ કા. વ. ૧૧ રવિવારે. ૨૪-૧૦ ધો.

—૩૦-૯ ગો. ના.

(૭૬૪૬) +શાંતિ જિનસ્તવન. સં. ૧૭૩૬ અસાડ વ. ૯ શુક્રવાર

દહિઓદરણ

આદિ—

દૂહા.

અંદ્રકિરણ પરિ ઉજલી, શ્રી જિનવરની વાંણી,

તે સમરી મનિ સારદા, લહીઈ અવિરલ વાંણિ. ૧

પાર ભવભેદઈ કરી, સ્તવશું શાંતિ જિણુંદ,

પરિધલ ધન કણ સંપજઈ, પામઈ પરમાણુંદ. ૨

અંતે—

હિહિદરપુર મંડણોએ, જયજય અચિરાનંદ,
શ્રી શાંતિ જિણેસરએ. ૭૭
તપગચ્છ તરણિ સમોવડીએ, શ્રી વિજયપ્રભસૂરી,
રાજઈ જિન ગામ્હાએ. ૭૮
સંવત સંયમ-લેદસ્યુંએ, મુનિગુણ પરસનું માન,
લહો ધણિ ભેદસ્યું એ. ૭૯
માસ આપાદ તણી કહીએ, વદી નવમી ભૃગુપુત્ર,
વારઈ જિન સંયુગ્યોએ. ૮૦

કલશ—

જગજંતુ કારણ કામદારણ મોહવારણ જિનવરો,
દુઃખ કોડિ ટાલણ સુખ કારણ વંછિત પૂરણ સુરતરો;
શ્રી વિનયવિમલ કવિરાજ સેવક ધીરવિમલ પંડિતવરો,
તસ સીસ પ્રણમઇ શાંતિ જિણુવર નયવિમલ જયજયકરો. ૮૧

—ધતિ શ્રી શાંતિ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ.

સંવત સત્તરસઈ સદી સત્તાવન અધિકાંતે લહી,
ચેત્ર ઊજલી ચઉદસ ધન સ્તવન ક્ષિપ્યું અતિશે પાવન. ૧
પાટણ માહા પવિત્ર ગાંમ, અંબાદત આલણુનું નામ,
તેણે સ્તવન ક્ષિપ્યું આતિ ઉલ્લાસ, બણે સુણું તેહની
પેહોંએ આસ. ૨

પ્રાચીન સ્તવન રત્નસંગ્રહ ભા. ૧ પૃ. ૯૩ અં. ૧૩૫. (પ્રા. કા. ૦)
(૭૬૫)+ જંથુરાસ સં. ૧૭૩૮ માગશર શુદ્ધ ૧૩ બુધ ચિરપુરમાં
(ચરાદમા)

આદિ—

દ્વદા.

પ્રણમી પાસ જિણુંદના, ચરણ કમલ સુપકાર,
જંબુસ્વામી તણો કહું, સરસ કથા અધિકાર.

શીલવ્રત પદિકાં ધરી, કર્પીણુ જિણિં કીધ,
 રાગ દાગિ વયરાગીઝી, અકલ્પ કલ્પાણી કીધ. ૨
 જાળુ છેલ્લો કેવલી, ને આ ભરત મઝારિ,
 સોભાગી મહિમાનિશે, શીલવંત સિરદાર. ૩
 પ્રભવો પણિ પ્રતિગૂઝગ્યો, પંચ સયાં પરિવાર,
 શ્રી સોહમ ગણુધારતણો, પુણ્યવંત પટધાર. ૪
 ભવિ જનનિં ગણુવાભણી, તાસ સંઘંધ કહેસિ,
 આઠે કન્યાની કથા, શાસ્ત્ર થટી કવલેશ. ૫

અંતે— દાત્ર, (શાંતિજિતેસર ભામણુઈ જાઉં—એદેશ)

ધન ધન જાંબુ મુનિવર રાય, હું પ્રણમું તસપાયા એ
 કંચન કોડી કામિની છોડી, સંયમમું મન લાયા એ. ધ૦ ૧૧
 શીલવંત સિર મુગટ વિરાજિત, જગિ જસ વાદ ગવાયા એ,
 સોભાગી ગુણવંત મહામતિ, નામિં નવનિધ પાયા એ. ધ૦ ૧૨
 તપગણ નાયક સવિ સુખદાયક, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ રાયા એ,
 જસ આણા મનવંછિત પૂરણુ, કલ્પતરની છાયા. એ. ધ૦ ૧૩
 આચાર્ય (અ. પ્ર) વિજયરત્ન સૂરીસર, મુનિજન તે સૂખદાયા એ,
 જસ પ્રતિભા સિંહનાદ સૂણીનિં, વારિ હારિ મનાયા એ. ધ૦ ૧૪
 તપ(તસ)ગણ શોભાકરક જાણો શ્રી નયવિમલ કવિરાયા એ,
 કલિયુગમાં પૂરવ મુનિ ઉપમ, સમરસપૂરિત કાયા એ. ધ૦ ૧૫
 સંપ્રતિ વિજયમાન તસ સેવક ધીરવિમલ કવિરાયા એ,
 તસ શેવક નયવિમલિં મતિસું, જાંબુ ગણુધર ગાયા એ. ધ૦ ૧૬
 પાંત્રીસેં (પાંચસેં) હાલિં કરી રચીઉં, રાસ સરસ અધિકારી એ,
 : સુખદાયક, ચિરપુર નયર મઝારિં એ. ધ૦ ૧૭
 વસુ, કૃશાનુ, જલનિધિ, સસી વર્ષઈ એહ રચ્યો સુપ્રમાણું એ,
 માર્ગશીર્ષ સિત તેરસ દિવસે, શશી સુતવાર વખાણિ એ. ધ૦ ૧૮
 કૃશાલવિજય પંડિત સંવંગી, તાસ કહણુથી કીધો એ,
 જાંબુસ્વામિ તણો લિવલેશે, એહ સંઘંધ મિં સીધો એ. ધ૦ ૧૯

એહ નીસણા દસીલ જે યાવે, તાસ જનમ સુપ્રમાણા બે, --

બણનાં સૂણતાં મંગલમાત્રા, નિતુનિતુ કોડિ કન્યાણુ. બે. ધ૦ ૨૦.

ધન ધન જંબૂમૂનિવર રાયા.

છતિ શ્રી જંબૂકુમાર રાસ સંપૂર્ણા:

સર્વગાથા ॥ ૬૦ ૮ ॥ અંથાઅંથ શ્લોકમાન સંખ્યા ૧૨૩૫ ॥

સકલ બદારક પુરંદરબદારકઃ બાહરચક્ર કાયમાં નાન બદારક
શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયરત્નસૂરીશ્વર શિષ્ય પંડિત શ્રિ પં પ્રવરપ્રધાન
શ્રી ગંગાવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. રૂપવિજય. ૫ કુંઝરવિજ
લિપિદૃતં શ્રી. ॥

—આજ્ઞાપુર મધ્યે. સુઆવક પુન્ય પ્રભાવક સંઘવિગોડીદાસ, તરય લધુ
આતા વિમલદાસજી તસ્ય પુત્ર ગુલાબદાસજી પકનાર્થ. સંવત ૧૭૮૯
વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૨ દિને શુક્રે લિપિદૃતં (દે. લાલ કમલવિજય મુનિ
પાસેની) પં ૧, લી. ૩. રત્ન. લ્હા. રત્ન ૩. પા૦

—સં. ૧૭૯૮ આશ્વીન શુ. ૫ ગુર શિં સરતિ અંદરે ૨૯-૧૫ વી.પા.

—સં. ૧૭૮૪ વર્ષે દ્વિતીય વૈશાખ શુદિ ૪ ને દિને ગુરવારે. લિપિદૃતં
શ્રી મંદાવીર પ્રાસાદાત્ શ્રી કટારીયાનગરે મો૦

—સર્વગાથા ૬૦૮ અંથાઅંથ શ્લો. ૧૦૩૫ સં. ૧૮૦૮ ચેત્ર વદિ ૧૩
સકલ પંડિત શિરોમણિ. પં શ્રી પુણ્યવિજયગણિ તત્ શિં રત્નેન
લીપિદૃતં ૨૩-૧૭ ગારીયાધર.

—લિં પં અનિવિજય આંતા મધ્યે સં. ૧૮૫૮ શ ચેષ્ઠ શુદ્ ૮ ભોમસીંગ

—લિં સં. ૧૮૫૬ પત્ર ૩૫ શ્લો. ૬૪૮ અં. ૧૦૭૫ નં. ૬ દા. ૨૫ લી.

—લિં ૧૮૨૧ કાર્તિક વદ ૧૦ પાનાં ૧૦ ગ્રે. ૨૦.

પ્ર. કેશવદાસ પ્રેમચંદ મોદી. અમદાવાદ સંગ્રાહિતા. દયાવિમલજી
અંથમાત્રા અંક ૧૧

—સં. ૧૭૭૫ વર્ષે જોડ શુદિ ૧૫ શુક્રે શ્રી પત્તનનગરે લિ. ૩૬
-૧૧ દા. ૭૦ નં. ૨૬ ૩.

—સંવત ૧૭૮૬ વર્ષે શાકે ૧૬૫૧ પ્રવર્તમાને દક્ષિણાયન ગતે શ્રી સૂર્યે શરદતૌ મહાભાંગલ્ય માસોત્તમમાસે શુક્લ પક્ષે કાર્તિકયા ૨એએ પંચમીદિને શુધવાસરે-શુભશુભાન. સકલ નિપજ્ઞાત જ્ઞાત પારિજ્ઞાત ક્ષાંતિ પુરંદર ભદ્રારકશ્રી શ્રીપાતિસાહ બિરુદ્ધન જગદ્ગુરુ શ્રી હીરવિજય સૂરી-શ્વર તચ્છિપ્ય પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી પ વ(૨)સિંધે ક્રષ્ણ ગણિ તત્ત શિષ્ય રામવિજય ગણિ શિષ્ય મણિપાધ્યાય શ્રી પ દેવવિજય ગણિ શિષ્ય પં. શ્રી જશવિજય ગણિ શિષ્ય પં. શ્રી જિનવિજય ગણિ શિષ્ય પં. રૂપ-વિજયેન વાચનાર્થે લિખાપિતા, શ્રીરસ્તુ. કલ્યાણુમસ્તુ. રૂપીપુર નગરે લિખિત ક્રષ્ણ હીરઉદયેન.

(૭૬૬)+ આરવ્રત ગ્રહણ (ટીપ) રાસ સં. ૧૭૫૦ ચોમાસામાં અમદાવાદમાં

આદિ—

હંહા

પ્રણમી પ્રેમે પાસના, પદપંકજ અભિરામ,
નવનિધિ ઝહ્નિ સિદ્ધિ સંપન્ને, જેહનું સમરે નામ. ૧
સમક્રિત મૂલ જે વ્રત ધરે, તાસ જન્મ સુપ્રમાણ,
ધર્મ દુ તિ ચઉ પણ આણુવતી, યાવત દોઈ દશમાન. ૨
જિમ ગુરુમુખથી કીજાએ, આરવ્રત ઉચ્ચાર,
સંક્ષેપે નિશિ વિધિ કહું, રાસગંધ સુખકાર. ૩

x

x

x

x

અંતે—

હાલ. ૮-નમો ભવિ ભાવશું એ દેશી

એ આરવ્રત કેરકા એ સંખ્યાતું પરિમાણ, કર્યું ગુરુ મુખ થકી એ,
ધન્ય દિવસ હું તે ગણું એ, જિહાં પામ્યું બોધિબીજ, અનોપમ રત્નથી.

એ ૨૦૦

રાજનગરવાસી ભક્ષોએ, વેચ્છરાજ સુત લાલચંદ, સદા આવક ગુણેએ
તેહતણે કાને કરી એ, પ્રાકૃતગંધે ટીપ, ભાવિક ભાવે ભણે એ ૨૦૧
સંવત નલ બાણ મુનિ વિદ્યુએ (૧૭૫૦), વરસે રહ્યા ચોમાસ,
પુરે, નવાવાસમાં એ,

સંવેગી મુનિ પરિવર્ધાએ, શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદ, રહ્યા ઉદ્ધારમાં એ ૨૦૨
 તિથિ ઉપકાર બણી કર્યોએ, સહુને જાણના કામિ, વધે વ્રતવાસનાએ,
 એ પરિભાણે આદ્યોએ, બીજે પણ ઉચ્ચાર, ધરી બહુ ભાવનાએ. ૨૦૩
 રાપસિંહ દીપચંદ દેવચંદ એ, લાધે ને ધનરાજ, પ્રમુખ વ્યવહારીયાએ.
 તિથિ પણ એ અમિત્રહ કર્યાએ, એહ લિખ્યા પરમાણુ, અણુવ્રત
 ધારીયાં એ ૨૦૪

વધી જે ભાવયજી ગહે એ, સમકિતને અનુયાય, અણુવ્રત ગુણુવ્રતે એ.
 તસ ધરે નવનિધિ સંપદાએ, પ્રસરે પૂરણુ પ્રેમ, મનોરથ સત્ય પ્રસે એ ૨૦૫
 શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદનાએ, મુખર્થી એ વ્રત લીધ, ધરી, સંમંકિત બહુએ
 એહ બહુતાં સુણુતાં થકાંએ, વાધે ધર્મનો દાહ, વહે ગુણુ નિર્મલાએ. ૨૦૬

—આ અને જંબૂસ્વામિરાસ બને વધીત્ર કેશવકાસ પ્રેમચંદ
 મોદીથી સંશોધિત થઈ અમદાવાદમાં દયાવિમલજી જૈન ગ્રંથમાલા અંક
 ૧૧ માં સં. ૧૯૭૪ માં પ્રસિદ્ધ થયેલ છે. ને ત્યાંના વિમલના
 અપાસરાર્થા મળી શકશે.)

(૭૬૭) તીર્થમાલા. દાલ ૮ સં. ૧૭૫૫ જેઠ શુ. ૧૦.
 આદિ— દાલ ૧ ચામના દેવીય એ દેશી
 શ્રી જિનવર તથા લીજીઈ જામણાં, ચરણપકેજ નમી ભાવચું એ,
 ચૈત્ય પરવાડીય, પુન્યની વાડીય, પબણીય પ્રેમ બહુ ચાવચું એ. ૧
 મનમાં આનાંદિયા જિનવર વંદિયા, સતરે પંચાવન વરિસમાંદિ,
 દાલ બંધિ કૃત્ વંદિય ગહગહ, સયલ મુખ નિમ લહુ ધરી ઉચ્છાદિ. ૨

અર્થ—
 સંવત સતર પંચાવને સુ. સફલ મનોરથ સિદ્ધ, સા. ૦
 જેટ શુક્લ દશમી દિને, સુ. એ તીરથ ગયના કીધ, સા. ૮૦
 કેસર
 ધમ તીર્થગાથાં શુણુવિશાલા, કરી સંધે અતિ બલી,
 કલ્યાણુમાધા ભવિક આધા, લહો જિમ મનની રૂલી,

પરમાતિ ઉડી એદ જિનવર, નામગુણ કંઈ ધરઈ,
 'જ્ઞાનવિમલ' ગુણ્યાધ સમદિત, સદગ્ધ લીલા તે વરઈ. ૮૧ /
 —પ્રાં તી. સંચદ. પૃ. ૧૩૨ થી ૧૪૦.

(કવિએ આ યાત્રા સૂરતથી શરૂ કરી રાતેર, બરૂચ, ગંધાર, કાપી વગેરે તીર્થોનું વર્ણન કરી ગુજરાતનાં કેટલાંક ગામોનાં તીર્થો બતાવી પછી મારવાડનાં તીર્થોનું વર્ણન કરી ત્યાંથી સિદ્ધપુર, મહેસાણા અને અમદાવાદ થઈ પાછા છ માસે સૂરત આવ્યા છે.

(૯૬૮)+ શ્રી ચંદ્રકેવલી રાસ (આનંદ મંદિર રાસ) સં. ૧૭૭૦
 માહ શુદ્ધ ૧૩ રાધનપુરમાં.

આદિ—

દોહડા,

સુખકર સાહેબ સેવીયે, શ્રી સંખેસર પાસ,
 જસ સુજસ જગ વિસ્તર્ગો, મહિમા નિધિ આવાસ. ૧

વાસવ પૂજિત ચરણ કજ, રજ પાવિત ભૂપિઠ,
 પરતા પૂરણ પરગડો, એહવો અવર ન દીઠ. ૨

સંપ્રતિ કાલે તીર્થ છે, જે મહિમા ભંડાર,
 પણ એ અતીત ચોવીશમે, કહી ઉત્પત્તિ વિસ્તાર. ૩

x . . . x . . . x . . . x

જિતગુરુ સરસતીને નમી, તેમ પ્રણમી ઓંકાર,

શ્રી શ્રીચન્દ્ર કેવલી તણો, કહું કથા અધિકાર. ૩૦

જેમ જાણ્યો છે શાસ્ત્રમાં, ગુરુ ઉપદેશે રસાલ,

નામધામ તસ દાખવું, સુણજો થઈ ઉજમાલ. ૩૧

x . . . x . . . x . . . x

અંતે—

ઢાલ પપ મી રાગ ધન્યાસી. તપગચ્છકો સૂલતાંન સુહાવે. એ દેશી.
 તપગચ્છ નીર્મલ જિમ ગંગા જલ લાયક નાયક તેહનાજી,
 શ્રી આનંદવિમલ સૂરીસર, સંપ્રતિ સવેગ ગુણ જેહનાજી. ૧

મુણ્યો બનીયત સાધ તણા ગુણ.

ભણ્યો ભાવ ધરીનેછ,

જિન દર્શન મુની વંદન એ બેદુ, મોટાં કરણી ભવિનૈછ. ૨ સ.

કીધા ઉધાર કરીને નેણે સાસન સોમ ચઢાઇછ,

કુમત જલ્, ધીમા પડતાં જનને બોધ દીઓ મુખદાઇછ. ૩

શ્રી વિજયદાન સુરીસર સુંદર, તસ પાટિ દિનકર સરીવાછ,

અદાર (અદી) લાખ જિન ખિંખ પ્રતિષ્ઠી, જમતે (જિનમતે) શુદ્ધ

પરિખ્યાછ. ૪

હારે હીરવિજય જયો સુરી, કીર્તિ સજી જિણે ગોરીછ,

સાહિ અકબરનિં નીજવયણે, જિનમતસ્યું મતિ જોરીછ. ૫

સાહિખ સક્ષેમ આગલિં જય વરીઓ, શ્રી વિજયસેન સુરી ગુંથુ

દરીઓછ,

ગિરદ સવાઇ જગતગુર ધરીઓ, મતિ સુરગુર અધીકરીઓ. ૬

શ્રી વિજયદેવસુરીશ્વર તસ પાટે, ઉદયો અવિચલ(અભિનવ)ભાંણુછ,

આચારીજ શ્રી વિજયસિંહ સુરીસર, જ્ઞાન કિયા ગુણ જાંણુછ. ૭

અનુક્રમે તે આચારિજ સુરપતી, પ્રતિબોધનતે પોહતાછ,

શ્રી વિજયદેવ સુરી નીજ પટે યાપે, શ્રી વિજયપ્રભસુરી વિનીતાછ. ૮

સંપ્રતિ તે જયવંતા દૂતા, તસ પટે (ગછ) સોમા ઠારીછ,

શ્રી આણંદવિમલ સુરી દીક્ષિત, કવિ ધર્મસિંહ મતિ સારીછ. ૯

તસ શિખ્ય શ્રી(વિ)જયવિમલ વિશુધવર, કીર્તિવિમલ કવિસીસ તેહનાછ,

શુદ્ધાચારી શુદ્ધાદારી, ગિરદ કહીજે તેહનાછ. ૧૦

શ્રી વિનયવિમલ પંડિત વૈરાગી, શીક્ષા તેહની લહીમ્છ,

શ્રી વિજયપ્રભસુરીની આણા, સીસ ધરી નિરવહીમ્છ. ૧૧

હીરવિમલ પંડિત તસ સેવક, સમયમાને શુધિ વાણીછ,

રોડિત પ્રમાણે કિયા અનુસરતા, સીપવતા બવી પ્રાણીછ. ૧૨

વર્દમાન તપ ઠારક તેહના, લલ્લિવિમલ તસ સીસાછ,

લધુ સેવક નયવિમલ વિશુધછ, જુદિમાં સજલ જગીસાછ. ૧૩

સયણ સહાયે ચિત્ત નીરમાઈ, ઉપસંપદ કરી લીધુંછ,
 આચારીજ પદ જ્ઞાનવિમલ ધતિ, નામ થયું સુપ્રસિદ્ધ. ૧૩
 નિધિ યુગ મુનિ શશી સંવતમાને (૧૭૪૯) દ્વાગણ સુદિ પંચમી દિવસેછ,
 પત્તન નયરતણે તસ પાસે, પદ પામ્યા સુખ દેસેછ. ૧૪
 શ્રી વિજયપ્રભસૂરીને પાટે, પદ સંવેગી સુહાયાછ,
 જ્ઞાનવિમલસૂરી સંપ્રતિ દીપે, તેજે તરણી સવાયાછ. ૧૫
 તિણેં એ આનંદમંદિરનામે, રાસ કર્યો સુપ હેતેંછ,
 સાગર વિજય ખીદ્ર સમવાઈ, સુણવાને સંકેતેછ. ૧૬
 રાધનપૂર સહેરે પ્રારંભ્યો, સંપૂર્ણ થયો તિહાંઈછ,
 નલ મુનિ મુની સિંધુ સંવત માને ૧૭૭૦, અધિક અધિક
 ઉઠાંહિછ. ૧૭

માહ સુદિ અન્નુઆલી તેરસ, પુષ્પારકને યોગેછ,
 રનાત્રૈચ્છવદિનેચઢ્યો પ્રમાણે, એહથી સુખીઓ સવિ લોગછ. ૧૮
 અરિહંત સિદ્ધ સુસાધુ સુધર્મના, મંગલ એહિ ચારછ,
 એ આનંદમંદિરમાં તેહથી, સુખીઓ બહુ સંસારછ. ૧૯
 એકશત એકાદશે છે હાત્રાં, નવનવ બંધ રસાલાછ.
 સાર્દસહસ્ત્ર પટમાન અંથે, ભણતાં મંગલમાલાછ. ૨૦
 શત છીહોત્તરિ ગુણ્યાલ અંથઈ.

—સર્વ ગાથા ૩૩૮૫ અંથાગ્રંથ શ્લોક સંખ્યા ૭૯૩૯ દતિ શ્રી
 ચંદ્ર પ્રબંધે પ્રવાસચર્યાયાં.....અનેકવિચારસારમય આનંદ
 મંદિરનાગ્નિ રાસકે ચતુર્યોધિકાર: સંપૂર્ણ:—

—શ્રી શ્રી વિદ્યાપુરે આમે લિખિતસ્યય વાચયા, શ્રીમદ્દેવસુરિય
 ગણે શ્રી ચિંતામણી પ્રસાદ્યેત્. સકલ ભદ્રારક પુરંદર ભ. શ્રી શ્રી વિ-
 જયપ્રભસૂરી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી હેમવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. ગંગ-
 વિજય ગ. તત્ સુશિષ્ય પં. શ્રી ગજવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
 હંસવિજય ગં. તત્ શિષ્ય પં. મુક્તિવિજય ગં. લિપિકૃત્ય: શિષ્યાદિહેતવે.

સંવત અઢારઓગણોતરે રજા વિદ્યાપુરે ચોમાસ,
હેત કરી ચિત ચોપશ્યું, લખીઓ શ્રી શ્રી ચંદ્રજરાસ.

—સં. ૧૮૬૯ સાકે ૧૭૩૪ પ્રવર્તમાવે કા. વદિ ૨ ગુરા.

—સર્વગાથા ૨૩૯૪ અંચાંચ ૬૮૩૯. ઇતિ શ્રી ચંદ્રપ્રેમધે પ્ર-
વાય અર્થાયાં. ઇત્યાદ્યનેક વિચારસારમયે આનંદમંદિરનામિં રાસકે ચતુ-
ર્થોધિકાર સમાપ્તઃ ૪ ઇતિ શ્રી ચંદ્ર. કેવલી રાસ. આનંદમંદિરનામા
સંપૂર્ણો લિખિતઃ—પંડિત સુખસાગર ગણિના શ્રી રાજનગરે સંવત ૧૭૭૧
વર્ષે કાર્તિક વદિ ૪ દિને ચોમવાસરે. પૃ. ૧૭૨ પં. ૧૫ આ. ૬.

—૨૩૪ ભો.

—સર્વગાથા ૨૩૯૪—અચાંચમાન ૭૬૪૯ સક્ત ભટ્ટારક પુરંદર
બાંમણિ બાલસ્થલ તિલકાયમાન ભટ્ટારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયમાન સૂરી-
શ્વર શિષ્યપંડિત શ્રી પ્ર ભદ્રિભાવિજય સ્વરશિષ્ય પંડિત શ્રી રૂપવિજય
ગણિ શિષ્ય પં શ્રી છત્તવિજય ત્રિપિકૃત. સં. ૧૭૮૩ વર્ષે કાશ્ય સુદિ
૭ દિને વાર શુકરે લખિતોયં શ્રી ખંભાત બદરે સક્ત ભટ્ટારક શ્રી
શ્રી વિજયમ્મદિરી વિજયે રાજ્યે સુખં બવતુ. ૨૬૦-૧૪ બ.

—સં. ૧૮૩૬ સાકે ૧૭૦૧ ભાદ્રપદ માસે શુક્લપક્ષે ૫ ભોમ-
વાસરે લિ. શ્રી લોખંડી મધ્યે. ૨૭૦-૧૪ લો.

—સં. ૧૮૫૬ ચૈત્ર કૃષ્ણપક્ષે ત્રયોદશી તિથિ ચંદ્રવાસરે લિ.
સોંબપૂરી મધ્યે. શ્રી શાંતિનાથ પ્રસાદન. વોદરા જયરાજ જયેકા લખા-
વીત આત્માયે વાંચનાયે. ૩૫-૧૩ લો.

—પત્ર ૩૮૪ અં. ૬૯૩૯ લં. સ. ૧૮૫૭ નં. ૧ ઘ. ૨૫ લો.

—સંવત ૧૮૮૪ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદિ કાશ્ય તિથિ ભોમવાસરદિને
લિખીકૃત શ્રી કલવલી (કલોધી) મધ્યે ૧૪-૫ અનંત.

(પ્ર૦ બીમથી માગેક)

(૭૬૯) રણસિંહ રાજર્ષિ રાસ.

આદિ—

સકલ સમિહિત સુરલતા, સીમન નવજલધાર,

શ્રી શંખેશ્વર પાસછ, પ્રણમી પ્રાણ આધાર. ૧

જિમ ઉપદેસમાલા થઈ, જિણ હેતઈ જિણુઈ કીધ,

જે પ્રકરણ છે રૂઝડો, આજલગે સુપ્રસિદ્ધ (સંપ્રતિ સમે પ્રસિદ્ધ.) ૨

તે રણસિંહ નરિંદની, કહું કથા અભિરામ,

સાંભલતા સવિ સુખ હુઈ, સીઝે વંછિત કામ. ૩

x

x

x

x

અંતે.—

એ રણસિંહ નરિંદને, હિત હેતે હો કરી ઉપદેશમાલ,

તેહ સંબંધ પ્રકાસીઉં, સુણી સમજો હો ભવિખાલગોપાલ સાધુ.

દુર્ધટી નામે વૃત્તિ છે, તેહ માહઈ હો કહું એહ ચરિત્ર,

તિહાંથી એ સંબંધ આણી છે, તે સુણતાં હો હોઈ જન્મ પવિત્ર- ૨૮

x

x

x

ઢાલ ૩૮ મી સાંભરીયા ગુણ ગાવા મુઝમનિ હીરનાથ—એ દેશી.

ભણ્યો ભવિ ઉપદેશમાલા હિત ધરીરે, જિમ હોઈ કોડિ કલ્યાણ,

ઈહ લોકે તસ સુમતિ સુરચિ શુભ વાસનારે, આયતિ લહે નિર્વાણ.

ભણ્યો. ૧

x

x

x

x

શ્રી વિજયપ્રભસરિ પુરંદર જાણીયેરે, શ્રી તપગચ્છ શિણુગાર,

વિમલ શાષાઈ તસ ગછ શોભાકારકુરે, વાર યસ વ્યવહાર. ભણ્યો. ૪

સુવિહિત મુનિ મર્યાદાગુણનીલોરે, શ્રી વિનયવિમલ કવિરાય,

તાસ વિનેય અમેય અનય ગુણાકરે, ધીરવિમલ કવિરાય. ભણ્યો. ૫

તાસ સીસ નયવિમલ મતિ જેહનીરે, દેષીને ગુણગેહ,

મુન્ય પસાઈ સુવિહિત આચરણ થકીરે, સરિ બિરદ લહે (એહ). ભણ્યો ૬.

જ્ઞાનવિમલ સૂરિ નામે સંપ્રતિ જ્યેષ્ઠેરે, સજ્જન જન સુખકાર,
રચના કાધી ભવિજન ભણવા બણવારે, અનોખમ એ અધિકાર. બણ્યો. ૭
અઝીસેં ઢાલેં કરી મુલલિત પદ બધેસુરે, સંપૂરણ થયો એહ,
એ ઉપદેશમાલા અર્થ હૃદયમાં ભાવતારે, વાધઈ ધર્મસનેહ. બણ્યો. ૮
બણેં બણાવેં લિખેં લિખાવેં સાંભલેં, તસ ધરિ મંગલમાલ,
ઝાલિ વલિ નવ નિલિ સિલિ સંપદારે, લીલા લલેં વિશાલ. બણ્યો. ૯

—છતિ શ્રી રણસિંહ રાજઝપિ રાસ સંપૂર્ણ—

—સંવત્ ૧૮૦૨ વર્ષે કાર્તિક માસે શુકલપક્ષે ત્રયોદશી રવિવાસરે
શુભભવતુ-લિખત સૂરતિખિંદરે લેખકપાઠકયોઃ કલ્યાણુ ભવતુ. પા. ૫૫
પં. ૧૩ આ-ક.

—સર્વ ગાથા ૧૧૨૨ છતિ શ્રી રણસિંહ રાજઝપિ રાસ સંપૂ-
ર્ણ—સં. ૧૮૧૩ પોસ વદ + ગુરો લિં. મહોપાધ્યાય શ્રી સુંદર-
સામાય ગણિ શિં. ખુશાલસોમાય ગણિ શિં. મુનિ રંગસામાયેન
લિપિકૃત સૂરપુર મધ્યે. ૪૫-૧૫ લીરખાલ પાઠ.

—૬૩-૧૬ દા. ૪૨ નં. ૮ ઘ-૩.

(૭૭૦)+ અશોકચંદ્ર તથા રોહિણી રાસ. સં. ૧૭૭૪ માગશર
શુ. ૫ સુરત પાસે સિદ્ધપુરે.

આદિ—

દ્વા.

સુખકર શ્રી સંખેશર, પાસ નિશુંદ દયાલ,
પ્રણયી પદ્યુગ તેહના, મનવંછિત સુખ રસાલ. ૧
પરતા પૂરણ પરગડો, મલિમા મલિમ નિવાસ,
ધરણરાય પદમાવતી, પૂરો વંછિત આસ. ૨
પાસ જખ્ખ જસ રાસને, સાનિધ કરેં કરજોડ,
અલિય વિધન દૂરેં કરે, દુખ દોહન સંધિ હોડ. ૩
કીડીને કુંજર કરે, તે શ્રી સુગર પ્રસાદ,
અંદનિય જે સંભારતાં, ઉપજે અધિક આનંદાદ. ૪

નિમ અંજન નિર્મલ યદી, તાથે નયણે તેજ,
 તિમ મતિ દીપે દેખીછે, સકલ વસ્તુ ગુર હેજ. ૫
 ગુણમણિ રોહિણી રોહણા, અલ ભુમિકા સમાન,
 રોહિણી નામે જે થઈ, તાસ પ્રગથ કહું આન. ૬
 સુણુતાં શ્રવણે સુખ હોઈ, ભણુતાં નાવે શોક,
 આયત હિતને કારણે, સદાકાલ ત્રિહું લોક. ૭
 ધર્મ ધર્મ ભાષે સહુ, પણ પરમાર્થ ધર્મ,
 આત્મભાવિ આચરણ કરે, દૂર કરઈ સવિ કર્મ. ૮

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૩૧ મી સાંભલિયા ગુણ ગાવા મુઝ મનિ હીરના-એ દેશી.
 ધન ધન સુવિહિત તપગણ સાધુ, પરંપરા, આણુંદવિમલ સૂરીરાયરે,
 ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી કર્યું સાસન ઉજલુંરે, નિરમોહી ને નિરમાયરે. ધન. ૧
 શ્રી વિજયદાન સૂરીસ તસ પાટું થયારે, તે પણ તસ પ્રતિરૂપરે,
 શ્રી હીરવિજય સૂરી તસ પાટું સોહરે, પ્રતિબોધ્યા અક્યર ભૂપરે.
 ધન. ૨
 થોકે થોકે લોકાં તસ ગુણ ગાવતારે, આજલગે વલી વિખ્યાતરે,
 શ્રી વિજયસેન સૂરીસ્વર સુગુર સારિખારે, બુદ્ધિસરસ્વતી સાક્ષાતરે.
 ધન. ૩
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર તસ પટધારકરે, આચારજ વિજયસિંહરે,
 અભિનવ જાણે સૂરપતિ સુરગુરને નિરખારે, સુવિહિત મુનિ મનમાંહિ.
 લીહરે. ધન ૪
 તસ પાટ ઉદયાચલ ઉદયપ્રભા નિસ્થારે, શ્રી વિજયપ્રભસૂરી ભૂરે,

* સરખાવો આનંદધનનાં ધર્મનાથ સ્તવનમાંની કડી.

“ ધરમ ધરમ કરતો જગ સહુ ફિરે, ધર્મનો જાણે ન મર્મ, જિનેસર-
 ધર્મ જિણેસર ચરાણુ ગ્રહા પછી, કોઈ ન પાધે હો કર્મ, જિનેસર. ”

સંપ્રતિ સમયે જોતાં તેહના ગુણ ઘણારે, કહેતાં વાઘે વલી નરરે.

ધન. ૫

હવે શ્રી આણંદવિમલ સૂરિતણા વડસીસજેરે, ધરમસીદ અણુગારરે,
વયરાગી ગીતારથ ગુર ગુણ રાગીયારે, સવેગી સીણુગારરે.

ધન. ૬

તસ શિષ્ય ગણિ જયવિમલ નામે બહારે, કીર્તિવિમલ કવિ સીસરે.

... .. — જૌરી ગાવે જસ જમીસરે. ધન. ૭

સીસ તેહનો નયવિમલ નામે કવિરે, વિનયી વહે ગુર આણુરે,

ઉપસંપદથી તિણે આચારિજપદ લહ્યુરે, લહી શ્રી વિજયપ્રભસૂરી

આણુરે. ધન. ૮

નામ લહ્યું તિણે જ્ઞાનવિમલસૂરિ ઈચુંરે, તેણે એ રચીઓ રાસરે,

દાસ બંધ એ બવિજનને બણવા બણીરે, જેહયા હોઈ બુદ્ધિ પ્રકાસરે.

ધન. ૯

સંવત યુગ મુનિ મુનિ વિધુ વર્ષ નામથીરે સૂરતિ બિંદર પાસરે,

સૈદપૂર બંદિ તિલકને સારિખુરે, તિહાં રહી ચોમાસરે. ધન. ૧૦

વિમલ શાંતિ જિન ચરણ સેવા સુપસાયથીરે, સંપૂરણ એ કીધરે,

માગસિર સુદિ જ્ઞાન પંચમી દિવસ સોહમણોરે, મનહ મનોરથ સીધરે.

ધન. ૧૧

સતોપી સહુ સંધનણાં મન મન રીઝીયારે, સાંભલી એહ સંબંધરે,

ધમ બણીને તપજો અનિ દાંનથીરે, ઉપસંમનો અનુબધરે.

ધન. ૧૨

દાસ એકત્રીસ એમનું એકત્રીસ સીધાનારે, એક એકથી અધિકાયરે,

સુણતાં મણુતાં પાતિકાં સર્વ પૂતાઈરે, મંગલમાલા યાયરે. ધન. ૧૩

શ્રી મુખસાગર ઉવંચાયે એ લપિઓ હર્ષથીરે, પ્રયમાઈએ એ રાસરે,

સોવનકૂસે વધાવે બાવિ બવિજનરે, જિમ પોદવ્યે મન આસરે.

ધન. ૧૪

—ધતિ શ્રી તપોવિપચે શ્રી અશોકચંદ્ર નૃપતિ રાહીણી રાણીચરિઃ સંપૂર્ણ:—સંવત્ ૧૮૪૧ વર્ષે પ્રથમ ચૈત્ર સુદિ ૧૫ દિને શુક્રવાસરે શ્રી સરત બિંદરે ચતુર્માસકૃત્ય સકલપંડિત સીરોમણી પંડિતશ્રી ૫ શ્રી દીપ વિજય ગણી શીષ્ય સકલપંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૫ શ્રી જયવિજયજી ગણી, શીષ્ય વીનયાત્ શીષ્ય નાયકવિજય ગણી લખીકૃત્ય સ્વઆત્માર્થે શ્રીગોડીમંડળ પાર્શ્વ જિન પ્રસાદાત્ (દે. લા.)

—સંવત્ ૧૭૭૫ વર્ષે પૌષ વદિ ૪ દિને લિપતોયં. ૫૯. પં. ૧૩ આ. ક.

—સંવત્ ૧૮૫૨ વર્ષે શ્રી ચંદ્રાવતી નગરે માર્ગશીર્ષ સુદિ ૫ શુધ્ધે લિખિતં પં. દેવવિજય ગણી શ્રી બદ્રેવા પાર્શ્વ પ્રસાદાત્ મંગલં. ૩૪-૧૭ (પાલણપુર ભં.)

—સંવત ૧૮૦૨ વર્ષે આશો સુદિ દ્વાદશી દિને શ્રી રવિવાસરે શ્રી સરતિ બિંદરે શ્રી સૂર્યમંડળ પાર્શ્વપ્રસાદાત્ ધતિ શ્રેયઃ શ્રેણ્ય શ્રીઃ—ચાદશં પુસ્તકં દૃઢૌ તાદશં લિખિતં મયા, યદિ શુદ્ધમશુદ્ધં વા મમ દોષો ન હીયતે. ૧ યાવદ્લવણુ સમુદ્ધો યાવન્નક્ષત્ર મંડિતો મેર, યાવન્ચંદ્રાદિત્યૌ તાવદ્દિં પુસ્તકં જયતુ. ૨. પાનાં ૪૭-૧૫ અનંત.

—સં. ૧૮૨૭ કાર્તિક પ્રતિપત્તિયૌ કૃષ્ણાયાં પદ્મપુરે પં. વલ્લભ-વિજયગણિના લિ. ૫૨-૧૩ વિ. ને. નં. ૩૩૪૬.

(પ્રકાશિત આનંદકાવ્ય મહોદધિ ભૌક્તિક ૧ લાભાં.)

(૭૭૧) કલ્પવ્યાખ્યાન.

આદિ— આજ અધિક આણુંદા એ દેશી.

શ્રી સરસતી ધ્યાઉ, મનવંછિત પાઉ, શ્રી પર્વને ગાઉ હો રાજ. ૧
એ મુઝ મનરહી કરો ધર્મસન્મધ, આવી એહ અઠાધ, મુણો સહુ
ચિત લાધ હો રાજ. ૨

x

x

x

x

જ્ઞાનવિમલ વષાણિ, મુણે ભવિજન જાણુ, હોઈ કોડી કલ્યાણુ હો રાજ. ૩

—ધતિ અઠાધદિન ભાસ.

શાસનદેવીય એ દેશી.

મુસ્યની પોપણા પર્વપજૂપણા, આવીયા ધણિપરે જાણીઈએ,
હીઅડલા હર્ષધરી, છઠ અડમંકરી, ઉછવે કદપ ધરિ આંણિપ્રએ. ૧

x x x x

નૂટક.

ભાપીઓ પ્રભુને રહિ સનમુખ સિંહાસનથી ઉતરી,
નમ્રત્યુથું કહે બાવ આંણી, સાન આઠ પગ ઉસરી.
ધર્મસારથી પદે સુણોઈ, કયા મેધકુમારની,
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ ગુણુની વાખ્યા, પ્રથમ એ અધિકારની. ૮

—ઈતિ કદપવાખ્યાનાધિકારે પ્રથમ વ્યાખ્યાનભાસ.

* * * *

ખતે—

દહા.

હવિ સુવિહિત પટ્ટાવલી, જિનશાસન સિણુગાર,
આચારજ અતુકમેં ચયા, નામ ચક્રિ કદું સાર. ૧
એકેકાના ગુણે ધણા, કદતાં નાવે પાર,
પરંપરાગમે આવીયા, ધર્મતણા દાતાર. ૨

દાદ-તુમ સાથે નહિ બેલું માહરાં વાલા તેં મુઝને વિસારીછ-એ દેશી.
વીરતણે પાટિં ને પદિલાં, સોદમગણિ ગુણુ ખાંણુછ,
ખીન જ'ણુસ્વામી કદિઈ, ઉદલા ફેવલ નાંણીછ.
ત્રીન પ્રમત ગણી વલી ચોયા, શયંબવ ગણપારીછ,
મનકપુત્રને દાજે દીપું, દશવેકાલિક સારછ.
ચરોબદ્ર ગણિ પંચમ જાણો, છઠ સંભૂતવિજ્યાછ,
સદગાદ એ ચાદ પૂરવી, કદપમુત્ર નેણે રચીયાછ.
દશ નિર્બુક્તિ અને ઉપસમદર, સોત્ર કપું સંપદેનેછ,
ચૂલમદ્ર ગણી સાતમી પાટે, નેઠ યયા શુભવેતછ.
નામરકુસિ આતર સવિ ગુણુનો, કોરયા નિજે પ્રતિગોષાછ,

શીલવંત શિરદાર ભુવનમાં, વિજયપતાકા લીધાછ.
 આર્યમહાગિરિ આર્યસુદરતી, તસપદ અકમ કદિઈછ,
 દુમક દેખી સંપ્રતી નૃપ કીધો, જિનકલ્પ પુત્રના લડીએછ.
 નવ માસ સ્થિતિ સુપ્રતિગદ્ધા, દોઈ આચારજ આજોછ,
 કાઢીવાર સૂરિમંત્ર જાપ્યાથી, કોટીક ગિરદ ધરાશેછ.
 આઠ પાટ લગિ ગિરદ નિયંચનું, હવે દશમા ઇદ્રદિનનછ,
 એકાદશમા દશ પૂરવધર, સૂરશ્રી વલી દિનનછ.
 પારસમા શ્રી સિંહગિરિ સર, તેરસમા વયરસ્વામીછ,
 અંતિમ દશ પુરવધરરી, લખિધ અનેક જિણિં પામીછ.
 ઉ તો ગમીની વૈક્રિયર, વીરાશ્રવ સાસનકારોછ,
 પ્રવચન રચના જેણીં સમારી, અતિશય ગુણુના ભારોછ.
 વજ્રસેન તસ પાટે ચૈદમા, જેણેં સોપારાપુર નયરેંછ,
 કરી સુલીક્ષ અહિસુતયુત એવી, વિષ ભક્ષણથી વારેંછ.
 દિક્ષા દેઈ ભવજલથી તાર્યા, ચારો આચારજ થાપ્યાછ,
 એકેકે એક વિસ એક વિસા, ઈમ ચુરાસી ગછ વ્યાપાછ.
 અંદ્રસૂરિ પન્નરમેં પાટે, અંદ્રગછ ગિરદ થયું બીજુંછ,
 સામંતભદ્ર સોલમાં વનવાસિ, ગિરદ થયું એ ત્રીજુંછ.
 વૃદ્ધદેવસૂરી સતરમા, અદારમા પ્રધોતન સૂરીછ,
 માનદેવ ઉગણીસમા જાણો, શાંતિ કરી જેણેં ભૂરોછ.
 માનતુંગ સૂરી વલી વીસમા, ભક્તામર જિણેં કીધુંછ,
 વીરસેન ઇકવિસમા જાણો, નિવૃત્તિ અભિગ્રહ લીધોછ.
 જ્યાનંદસૂરિ ખાવીસમા, દેવાણુંદ ત્રેવીસમાછ,
 ચોવીસમા શ્રી વિક્રમસૂરિ, શ્રી નરસિંહ પંચવીસાછ.
 સમુદ્રસૂરિ છવીસમા જાણો, માનદેવ વલી સગવીસાછ,
 વિયુધપ્રભસૂરિ અડવીસા, જ્યાનંદ ગુણુ તીસાછ,
 રવિપ્રભસૂરિ થયા વલી તીસા, ઇગતીસા જયદેવછ,
 શ્રી ઉદ્યોતનસૂરિ બેત્રીસા, તિતીસા માનદેવછ.

વિમલચંદ સુરિ ચોતીસા, ઉદોતન પણતીસાણ,
 સર્વદેવસુરિ છતીસા, દેવસુરિ સંગતીસાણ.
 વધી સર્વદેવસુરિ અડતીસા, વડગણ ગિરદ કહાન્યુંછ,
 ગુણયાત્રીસ ચરોત્રસુરિ, રેવતતીર્થ સોહાબ્યુંછ.
 નેમિચંદ સુનિચંદ સુરીસર, આલીસ પટ દોય બાપાણ,
 અનિતદેવસુરિ ઇગઆલીસા, જિનવર ચરિત્ર રચાયાણ.
 વિજયસિંહ બેતાલીસ પાટે, સોમપ્રભ મણિરચણાણ,
 દોઈ આચારજ ત્રેતાલીસમા, રચિત સિંદૂર પ્રકરણાણ.
 જગતચંદ સુરિ ચોમાલીસ પાટે, મહાતપા ગિરદ ઉપાયુંછ,
 જવણવ આપિત્ર તપ સાધી, જિનમત સખ સોહાબ્યુંછ.
 ઠમ્બચંદ બાધ્યાદિક કીધા, દેવેન્દ્રસુરિ પણ્યાણછ,
 ધર્મયોગ સુરિ ઇગઆલીસા, કેરંદ તીરથને વાણેછ.
 આરાધના પ્રકરણને કર્તા, સોમપ્રભ સગપાણછ,
 સોમતિલક અડપાણ શ્રી સુંદરી, સુરિ ગુણ વન્નમયાણછ.
 ઉપદેશરત્નાકર અધ્યાતમકદપદ્મ પ્રમુખ બહુ અંધાણ,
 કીધા તે પંચાસના જાણે, સોમસુંદર નિમંધાણ.
 કર્તા શાંતિકરના જાણે, મુનિસુંદર ઇગવન્નાણ,
 કીધા આદિવિધ્યાદિક અંધા, રચણશેષ બાવન્નાણ.
 શ્રી લક્ષ્મીસાગર ઇતિગવન્ના, મુમતિ સાધુ ચોપન્નાણ,
 હેમવિમલસુરિ તિમ જાણે, ભદ્રકમલિ પણવન્નાણ.
 શ્રી આણંદવિમલ સુરીસર, યપા છપન્નમે પારેંછ,
 ક્રિયા ઉદાર કરીને કીધી, જિગલી પ્રત્યન વારીછ.
 વિજયદાનસુરિ સતાવન્ન, પારિં ને ગુણ પૂરાંછ,
 આશવતમો હીરવિજયસુરિ, જસ ગુણ નદી અંધૂરાણ.
 આદી અકબરે ને બહુ માન્યા, સાસન સોહ ચપ્પરીછ,
 વિજયસેનસુરિ ગુણસાગર પાટે, નિગમનિ ધાત્રી દરાવીછ.
 પિત્રી સાગરે પુણ્યે પ્રગટ્યા, વિજયદેવ અણપારછ.

આચારિજ વિજયસિંહને દાખે, મેદનીપુર સિલ્હુગારછ.
 સુર પ્રતિબોધન દાખે મુદતા, બાંણી નિજ પટિ ચાપેછ,
 શ્રી વિજયપ્રભ સુરિ ધર્મસદ્ધિમા, વિજયદેવ સુરિ આપેછ.
 વિજયરત્ન સુરિ દુર્ગસદ્ધિ પાટે, ઉદયા તપગછ નાયછ,
 સંપ્રતિ કાલે જે ગુણ આગર, બહુ વિદ્યાયે સનાયછ.
 સવેગી શુભ પંચ પ્રરૂપક, વિમલશાયા સિલ્હુગારછ,
 જ્ઞાનવિમલ બાસકિમે પાટિ, જયવંતા મુખકારછ.
 પૂર્વાચાર્ય થયા ગુણવંતા, જ્ઞાનક્રિયા ગુણ ભરીયાછ,
 શ્રદ્ધા જ્ઞાન કથકને કરણી, એ ચૌવિધરયણુના દરિયાછ.
 તે સુવિહિત મુનિવંદન કરતાં, નિરમલ સમકિત થાવેછ,
 અહનિસ આતમ ભાવ અનોપમ, જ્ઞાન અનંતૂ પાવેછ—

—ધતિ કલ્પ વ્યાખ્યાનાધિકારે ગુરૂ પદ્માવલી કથનભાસ સજ્જાય.

૧૭. ધતિ કલ્પસૂત્રન વ્યાખ્યાન કરણી વસરે સતર દાલીઓ નામ શ્રી
 કલ્પસૂત્ર ભાસ:-એમાંહિ તિર્યકરની દાલ બે તવન કહીઈ. સંવત ૧૯૩૫
 ત્રીસના શ્રાવણ વદિ ૧૨ ગુરવાસરે. ૧૯-૧૩ (મારી પાસે છે.)

—આ ૧૦ અધિકારમાં છે. તે દરેકમાં અનુક્રમે ૧૦, ૧૬, ૨૭,
 ૧૭, ૯, ૫૫, ૪૯, ૪૦, ૧૩, અને ૫૮ દુહા છે. છેલ્લે પદ્માવલી-
 ભાસ-ગુરૂ પરંપરા છે. ૨૯-૯ બી. ડી. ૧૦૮. રો. એ. સો. મુંબ. ૫.
 નં. ૧૮૭૭; પત્ર ૨૦ ૩,

(૭૬૨) +ચોવીસી. પ્ર૦ પૃ. ૨૯૪-૩૦૩ જૈન કાવ્યસાર. ચોવી-
 સીવીસી સંગ્રહ.

(૭૬૩)ક દિવાળી દેવવંદન.

અંતે—ધણિપરે પર્વ દીવાલિકારેલાત્ર, કરતા કોડિ કલ્યાણ,
 જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સંગતિરેલાત્ર, પ્રગટે સકલગુણ ખાણ. ભ.
 જૈ. એ. ઈ. નીચેની પ્રતમાં—

અ-ગણધરસ્તવ રૂપ દેવવંદન.

પત્ર ૪ થી ૯ જૈ. એ. ઇ.

ગ-+ મૌનએકાદશીના દેવવંદન, પ્ર૦, દેવવંદનમાલા.

(૭૬૪) કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર ગીતો.

અષ્ટાદિ— રાગ જયજયવંતી.

કુશલસદન જિન, ભાવિ ભવભયહરન,

અશરનશરન જિન, સુજન ખરનત હૈ.

કુ. ૧

ભવજલરાશિભરન, પતિત જનતાતતરન,

પ્રવહન અનુકરન, ચરન સરોજ હૈ.

કુ. ૨

કમલ અસુર માન, ધૂમકેતુને સમાન,

મહિમકો નિધાન જ્ઞાન, પાસ જિનરાજ હૈ.

કુ. ૩

સકલતીરથ પ્રધાન, જસ ગુન ગન પ્રમાન,

કરત ન સુરચર માન, માતું વડ જિહાજ હૈ.

કુ. ૪

પ્રભુ મેરો છઠ્ઠ પ્રાન, જ્ઞાનવિમલ ગુનખાન,

તારક તુલિ નિધાન, એહિ મુજ કાજ હૈ.

કુ. ૫

x

x

x

x

તે—

ઢાલ-ધન્યાશી.

એહ કલ્યાણમંદિર તથાં, ગીત રમ્યાં સુખકારીરે,

મંગલમાલા તસ ધરે, જેહ બલે નરનારીરે.

૧

પાસ જિનેસર નામથી, દુરિત ઉપદ્રવ નાસે રે,

સુમતિ સુયોગ સુમંપદા, સમકિત આતમવાસેરે.

૨ પાસ.

તપગચ્છ અંબર રવિ સમો, શ્રી વિજયપ્રભ ગચ્છધોરીરે,

વિનયકમલ કવિ દિનમણી, જગે જસ કારતિ ગોરીરે.

૩ પાસ.

ધીરવિમલ કવિ તેહનો, નયવિમલ તસ સીસરે,

ધરધરે મંગલ યમયા, શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીયરે.

૪ પાસ.

(૭૬૫)+ સ્તવન સંગ્રહ—અનેક સ્તવનો પ્રકટ થયાં છે. જુઓ

પ્રાચીન સ્તવન રત્ન સંગ્રહ. ભાગ ૧ લો. પ્ર૦ શેઠ જમનાભાઈ

મગુભાઈ અમદાવાદ. સં. ૧૯૭૩.

(૭૭૬) +દશવિધ યતિધર્મ સ્વાધ્યાય માટી.

(તીર્થમાલાની ચોપડી સાથે છે. જ. એ. આદિ ઇડિયા.)

કવસ.

ધર્મ ધર્મ મુનિવર તણો, દશવિધ કલો શ્રુત અનુસારે,
ભાવે આરાધો મુખ સાધો, જિમ લહો ભવ પાર એ.
શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરોદ્ર ભણો, રહી મુરતિ અડિમાસએ,
કવિ મુખસાગર કહેણથી, એ કથો ઇમ્મ અબ્યાસએ.
આદર કરીને એહ આંગે, ગુણ આણેવા પપ કરેઈ,
ભવ પરંપર પ્રમલસાગર, સહજ ભાવે તે તરઈ.
એમ ગુણ વિશાલા કુસુમમાલા જેહ જન કઠે હવે,
તે સકલ મંગલ કુશલ કમલા મુજસ લીલા અનુભવે.

—ઈતિ દશવિધ યતિ ધર્મ સમ્પ્રદાય સંપૂર્ણ સર્વગાથા ૧૩૬.

સંવત્ ૧૮૦૯ વર્ષે પોપ માસે શુકલપક્ષે ત્રયોદશ્યાં તિથિા બુધ-
વાસરે લિખિતં ૪૦ લાખાશ. (પ્ર. કા. પા. ૩)

—લઠ સં. ૧૮૪૯ ફાગણ શુદ્ધ ૧૦ બુધ. નવાનગરે. માણિક્ય-
સાગરેણુ. ધો. ૬-૧૩ (આ. ક.)

આઠ ગુણુ પર સ૦—સ્વોપજ્ઞ ટપ્પા સહિત. (આમાં સમકિત
પામ્યા પહેલાં ૮ દોષ ક્ષુદ્રતા, લોભ, રતિ, દીનતા, મત્સર, ભય, શકતા,
અજ્ઞતા, ભવાભેનદિતા નિવારવાના અને ગંભીરતા, ધૃતિ, સૌમ્યતા, ભદ્ર-
કતા, ગુણરાગીપણું, દક્ષતા, ધીરતા, ભવોદ્વિગ્નતા એ ગુણુ ધારવાના,
જણાવેલ છે)

આદિ—

પ્રણમી સરસતી ભગવતી એ કહું વાત, અનુભવતણી જે છતીએ
અં. ઉગે સમકિત સર, જ્ઞાનવિમલતણું નૂર,

અંધ તત્ત્વના વૃદ્ધિ, સહિજ સભાવની સિદ્ધિ. ૧૫.

૫-૧૪ આ ક.

નવકારના પંચપદપર, અગોપાંગ અને ચરણ સિતરી કરણુ

સિત્તરી પર સંજાચો લ. ૧૯૧૯ પ્ર. આ. શુ. ૧૫. ૫-૧૦ આ. ક.
પ્રંદરતીધિ-અમોવાસ્યાની ૧૬ સ્તુતિ. લિ. વિજયગણિમિ. શ્રી

જવદ મધ્યે. પ્રાચીન ૩-૧૮ આ. ક. નવી ૫-૧૫ આ. ક.

સજાચોની પોથી—મયણુરેહા, દમયંતી, સીતા, નંદા, ચાદપૂર્વ, ગુરૂની
૩૩ આશાતના, આત્મ, શિક્ષા, ૨૦ અસમાધિસ્થાન, ૨૧ સર્મસ, પાપ-
શ્રુતિ, ૩૦ મહા મોહનીય, ૮ ગુણ, સમક્તિ, ૩૨ યોગસંબંધ, પૂર્વસેવા
લક્ષણ. સુક્તિ અદ્રેષ પ્રાધાન્ય, સંચિતાચિત્ત વિચાર, ૩૨ દોષ સામાયિક,
આત્મશિક્ષા, નવકાર, ૮ દ્વિષ્ટિવિચાર, અષ્ટમંગી, ૧૫ તિથિ, વિગયની વિ-
ગય, મુંહપતિ પડિસેહણ, આવક્યણ, કાઉસગ ૧૯ દોષ, દેવસિય પડિકમણ
વિધિ, રાષ્ટ્રપ્રતિક્રમણવિધિ, આહિસંદરી, ૭ વ્યસનપરિહાર, સુમતિશીખ,
કાયાકામની, સીમંધર, કુંજરરાજર્ષિ, મહસેનમુનિ, જયભૂષણમુનિ, પદ્મ-
નાભનૃપ, સીમંધર જિન ૩૨ શિષ્યકેવલી, ચતુર્વિધ આદાર પરિચાન,
ધરિયાવહિકુલક. પાનાં ૩૨-૧૩. આ. ક.

અપ્રસિદ્ધ થયેલી સંજાચો.

મનોરમા સતી	મોહનગારી મનોરમા.	પૃ. ૬૧ સ. મા. (બી)
સચિત્ત અચિત્ત વિચાર	પ્રવચન અમરી સમરી	૭૮
વણુજારા.	નરમવ નયર સોહામણ.	
આત્મા ઉપર	સુમતિ સદ્ય સુકુસિણી.	૧૫૬
૧૬ સુપન	શ્રી ગુરુપદ પ્રણુમી કરી.	૨૨૩
નવકાર ફલ	એ નવકાર તથા ફલ સા.	૨૪૫
અષ્ટ મંગી	સુગુર સુદેવ સુધર્મનું	"
ચેતન બોધ	ચેતન અગ કહું ચેનીયે.	૨૪૬
આત્માને શિક્ષા	મદારા આત્મ.	"
તે સુખીયા	તે સુખીયા બાદ.	૨૫૦
પૂર્વસેવા લક્ષણ	મન્ય ને કર્મના યોગથી.	૨૫૧
સતાસતી	સુપ્રજાત નિત્ય વંદિયે	૨૬૨
રાત્રી બોજન	શ્રી ગુરુપદ પ્રણુમી.	૨૬૪

હિત શિક્ષા	આપેં ગાપ સદા સમજાવે. ૩૬૫
કાયારૂપ કામિની	સુગુણ સોભાગી હો. ૨૬૬
શ્રી મુંદરી	રૂડે રૂપેં રે શીલ સોદાગણુ. ૩૯૨
નંદા સતી.	બેનાતટ નયરે વસે. ૩૯૩
કૌશલ્યાણ.	દશરથ નૃપ કૌશલ્યાને કહે. ૩૯૫
૭ વ્યસન.	વાર તું વાર તું વ્યસન. ૪૦૮

સીતા. જનક સુતા સીતા સતીરે. ૨-૨ પ્રહર...
 છૂટક પ્રભાતીયાં. જળ નિનરાજ કૃપા કરે નખ શિખ સુખ પાને—
 ૧૭ જૈ. પ્ર.
 +સ્તવન. મહારૂં મન મોલું રે શ્રી સિધાયલેરે—૬૯ „
 સિદ્ધિગિરિ ધ્યાવો ભવિકા સિદ્ધિગિરિ ધ્યાવો—૮૩ „
 ગિરિરાજકું સદા મેરી વંદના નિનજકું—૩૫૦ „
 પ્રહસમે ભાવ ધરી ઘણો— ૪૩ „

ગદ્ય ગ્રંથો.

૧ +દષ્ટિ વિચાર સંજાયનો આલાવખોધ.

અંતે—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ કૃત દષ્ટિ વિચાર સંજાય હતી તેહનો લેશથી સુખેં અર્થ જણાવવાને કાજેં શ્રીમત્તપાગચ્છીય સંવિદ જન પક્ષીય ભં શ્રી જ્ઞાનવિમલ સુરિએ કરીને લખ્યો છે શ્રી ખંભાત બંદિરે દોઁ મેઘજી ઉદયકરણુ તથા વડનગરીય સા. આમૂલકના અનુ-ગ્રહ હેતે (પ્રથમાદર્શિ) લખ્યો છે.

—સંવત ૧૭૯૭ વર્ષે અષાઢ વદિ ૩૦ દિને રાત્રૌ પ્રથમ પ્રહરે લિખીતં સકલતાકિં ચક્ર ચૂડામણિ મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૯ યશોવિજયગણી તત્ શિષ્ય સકલ પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૭ ગુણવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ કેસરવિજયગણિ તત્ શિષ્ય શ્રી ૫ વિનીતવિજય ગણી શિષ્ય દેવવિજય લિપીકૃતં શ્રી ઘોષા બંદિરે શ્રી નવપંડા પાર્શ્વનાથ પ્રસાદત્. (૧૬ પત્ર પ્ર.કા.)

આદિ—

ૐંદ્ર શ્રેણિ નતં પાર્શ્વ શ્રી શખેશ્વર નામકં
લિખામિ યોગદૃષ્ટિસ્વ સ્વાધ્યાયા લોકભાષયા.

અતે—

શ્રીમદ્ યશોવિજય વાયકવર્ચરાજવિનિર્મિતો દૃષ્ટિવિચારરૂપઃ,
સ્વાધ્યાય એવઃ પ્રથમં તતોયં, ભાષામયો લેશતયા ટ્યાર્યઃ. ૧ શ્રી
સ્તંભ-તીર્થેડત તપાગણીય, નામ્નાય જ્ઞાનાદ્વિમલાભિધેન, શ્રી સૂરિણાભૂરી
(પ્રભુમૂરી રાજ્યે) સુખાવબોધાવોધાર્યમેયો લિખિતોહિ ભદ્રં. ૨

—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગૃત કૃત દૃષ્ટિ વિચાર સજ્જાયહી
તેહના લેશથી સુખે અર્થ જણાવવાને કર્તે શ્રીમત્તપાગમ્હીય સંવિષ્ઠ
જન પક્ષીય શ્રી નયવિમલઈ કરીનઈ લિખ્યો છઈ શ્રી ખંભાયત બંદિરે.
લિ. સંવત ૧૮૬૨ વર્ષે વૈશાખ શુદ્ધ પક્ષી દિને શનિવાસરે શ્રી પાડલી-
પૂર નયરે. ૨૨-૧૪ આ. ક.

—સં. ૧૭૯૧ વર્ષે શાકે ૧૬૫૬ શ્રી પત્તને ચ વારતબ્યો મોઢ
જાતિ ઇતિ દિજ અસ્ય ગ્રંથ ત્રંગિકેન લિપિકૃતા ચ હસ્તયો. ૨૩
આ. ક. (ટ્યાકારના સમયમાજ આ પ્રત લખાયેલી છે.)

—ઇતિ કહેતાં એણે પ્રકારે યોગદૃષ્ટિની સજ્જાય ટ્યાર્ય સંપૂર્ણ
લિ. ૫૦ જ્ઞાનવિજય લિઃ; ગો. ના. રાજકોટ.

૨ ન્યાનંદધન ચોવીસી બાળાવબોધ. ગો. ના. રાજકોટ.

૩ સીમંધરજિન સ્તોત્ર (યશોવિજયકૃત) ના પર બાલાવબોધ.

આદિ—

પ્રભુમ્ય પાર્શ્વદેવસ્ય, પાદપદ્મભવીષ્ઠં
સીમંધર જિન સ્તોત્ર ટ્યાર્યોયં લિખામ્યહં.

અતે—

શ્રી ઉપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ કીધી તેહનો ટ્યો . લવલેશ
માત્ર બાલ શુદ્ધિ નઈ જણુવા નઈ સકલ સંવિષ્ઠ જન શિરોવતંસ પં.

શ્રી વિનયવિમલગણી પંકજ અમરસમ પં. શ્રી ધીરવિમલગણિ પદાં
 યુજ સેવા રસિક સેવક પં. શ્રી ધીરવિમલગણિઈ કીધો, અંથાઅંથ સુત્ર
 ૩૫૪ ગાથા શ્લોક ૫૩થ. ટપ્પાર્ય અંથાઅંથ ૧૨૦૧ સવ ૧૭૩૬ તે
 ટપ્પામધ્યે કેતલી એક ગાથા ધર્મરતન પ્રકરણની છઈ. કેટીલી એક ગાથ
 ઉપદેશ માલાની છઈ. કોઈ પંચકલ્પ સમિતિ યોગવીસી હિતોપદેશમાલ
 પ્રશમરતિ યોગશાસ્ત્ર યોગનિર્ણય સંબોધપ્રકરણ ષષ્ઠિશતક સંબોધ-
 સત્તરી, પંચવસ્તુ પ્રમુખ અંથની ગાથા શ્લોક મિલી ૧૫૭ છઈ. બીજા
 આગમશાસ્ત્રની સાખિ છઈ, મચ્છર વિના પંડિત હોઈ તે સૌધયો કૃપ
 કર્યો, જિમ ભવિકને ઉપગાર થાઈ. તે પુણ્ય થકી સર્વલોક સુખ
 થાઉ, એ આસીસ વચન મંગલીક જાણવું. શ્રીસ્તુ. સં. ૧૮૧૯ શાં
 ૧૬૮૪ પ્રવર્તમાને શ્રી ભાદ્રવા સુદિ ૧૦ રવિવાસરે લિખિતં શ્રી સૂરદિ
 બંદિરે શ્રી અંચલ ગચ્છેશ પૂજ્ય ભટ્ટારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી ઉદયસાગર સૂરી.
 શ્વર વિજયિરાજ્યે લિ. મુનિ તેજસાગર ગણિના સુઆવક મં. શ્રી હર્ષ
 નદાસ તત્પુત્ર મં. શ્રી હર્ષચંદ નત્પુત્ર મં. શ્રી વિજયચંદ્રકસ્ય પદનાર્થ
 ૮૯-૧૪, આ. ક.

(૩૭૯) હેમસૌભાગ્ય (તં સાગરશાખા સત્યસૌભાગ્ય--ઈંદ્ર-
 સૌભાગ્ય શિ૦)

(૭૭૭) રાજસાગરસુરિ નિર્વાણ રાસ. સં. ૧૭૨૧ પહેલાં.
 આદિ—

સકલ મનોરથ પૂરણો, મંડલ કેલિ નિવાસ
 વામાનંદન વંદિઈ, શ્રી શંખેસર પાસ.
 સિદ્ધારથ કુલમંડણો, ત્રિસલા દેવિ મલહાર
 વર્દમાન જિનવર જયો, મનવંછિત દાતાર.
 વીરપાટિ ગણધર હુઆ, સોહમ પદ મુણિંદ
 સવંસ મુગર્તામણી, તપગચ્છ કુવલય ચાંદ.

શ્રી રાજસાગરસરીસર, સુવિદિત મુનિ સિણુગાર

તેહ તણા નિર્વાણનો, બણસું રાસ ઉદર.

૪

અતે—

રાગ ધન્નાસી.

શ્રી-વિજયસેનસરિ પદ પ્રભાકર, રાજસાગર સરીદશ,

સકલ ભટારક સિર ચૂડામણિ, જગદનંદન ચંદશ.

૬૮

વિજયમાન તસ પદ ધુરધર, અદ્ભુત લલિધ નિધાનશ,

નાથુ રયણુ રયણાયર ગણુહર, ગોપમ સામિ સમાનશ.

૬૯

ઉદયવંત જસવંત વિચારદ, સુવિદિત સરિ લલામશ,

મટારાજ શ્રી છુદિસાગર ગુર, સોદઈ પાવન નામશ,

૭૦

તસ ગચ્છ મંડન વાયક નાયક, સત્યસૌભાગ્ય ગુર સીસશ,

દ્વિસૌભાગ્ય વાયક વર રાજઈ, દિનદિન અધિક જગીસશ.

૭૧

હુમસૌભાગ્ય તસ સીસ ધમિ કદઈ, તિહાં લગિં એ ગુર રાસશ,

પ્રતિપો જિહાં લગિં મદિ મંડલિ, દિનકર કરિ પ્રકાશશ.

૭૨

૩-૧૫ વિ. ને. બં. નં. ૩૨૨૮.

—સંવત્ ૧૭૨૧ વર્ષે કાર્તિક સુદિ ૧૩ રવિ શ્રી ઉસવંશ જાતીય

આવિકા પકનાઈ. ૨૧-૯ લા. નં. ૩૮૪.

૩૮૦ ધર્મવર્દન (ધર્મસિંહ) ખં. જિનભદ્ર સૂરિની શાખા—

સાધુકીર્તિ—સાધુચુંદર—નિમલકીર્તિ—વિજયહર્ષ (શિ.)

આ કવિ સંસ્કૃત ભાષામાં પણ કવિ હતા. તેમણે શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર સમરયા રૂપ શ્રી વીરજિન સ્તવન ૪૪ વસંતતિલકામાં રચેલ છે. ને તે પર સ્વોપચ સંસ્કૃત શ્લોક રચી છે, અને તેમાં એવી રચના કરી છે કે ભક્તામર સ્તોત્રના દરેક વસંતતિલકાનું ચોથું ચરણ એજ આ વીર સ્તવનના દરેક વસંતતિલકાનું પથ ચોથું ચરણ મધ્ય છે. ઉપર ૪૫ મો માહિની હંદ મુદ્રી પોતાનો પરિચય અને તેની રચના માત્ર સં. ૧૭૩૬ આપેલ છે:—

રસગુણ મુનિ ભૂમેષ્ઠે (૧૬૩૬) ડવ ભક્તામરસ્યઃ

ચરમ ચરમપાદઃ પૂર્યન્ સત્સમગ્નાઃ

સુગુર 'વિજયહર્ષા' વાયકા સ્તદ્ વિનેય—

અરગનિન તુતિં જો 'ધર્મસિંહો' વ્યધતઃ

—ધૃત્યુપાધ્યાય શ્રી ધર્મવર્ધનગણિ કૃતં શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર સમ-

સ્થાપ્ય શ્રી વીરનિનરતવનં તદ્વૃત્તિઃ. આથી એ પણ સિદ્ધ થાય છે કે કવિના નામો ધર્મવર્ધન અથવા ધર્મસિંહ એ બંને હતાં. આ સ્તવન આગમોદય સમિતિ તરફથી સં. ૧૯૮૨ માં સંવોધન વૃત્તિ અને ગુજરાતી ભાષાંતર સહિત મુદ્રિત થયેલ છે.

(૭૭૮) અમરસેન વૈરસેન ચોપધ.

આદિ—

અક્ષર રાજા જિમ અધિક, અક્ષર રાજા એહ

ગેહું એક અનેક વિધિ, જગતિ સગતિ જેહ.

૨

સિદ્ધાં ધુરિ પદ જે સદા, ત્રિકરણુ શુદ્ધે તેહ

કરતા કોડિ કલ્યાણુ હોધ, આશા ફલે અછેહ.

૩

અમરસેન અખીયાત જગિ, વૈરસેન તસુ વીર

ગ્યાન એહ મુનિ ગાધયે, ગુરુઆ ગુણહિ ગંભીર.

૪

×

×

×

×

અંતે—

ગરુઓ શ્રી ખરતર ગઢ ગાળે, શ્રી જિનચંદ્રસૂરિરાજેણ

શાખા જિનભદ્રસૂરિ સહાજે, દોલતિ ચઢિ દિવાજેણ

પાઠક પ્રવર પ્રગટ પુન્યાઈ, સાધુકીરતિ સવાધણ

સાધુસુંદર ઉવઝાય સદાઈ, વિદ્યા જસ વસાધણ

વાચક વિમલકીરતિ મતિવંતા, વિમલચંદ દુતિવંતાણ

વિજયહરષ જસુ નાન વધતા, વિજયહરષ ગુણુઆપીણ

સદ્ગુર વચન તણે અનુસારી, ધરમસીખ મુનિધારીણ

કહે ધરમવરધન સુખકારી, ચક્રપઠ એ સુવિચારીણ

ગુણવંતા ને એ ગુણ ગાવે, ભાવના સુધ મન ભાવેજી

પૂરે પુન્ય તણો પરભાવે પરમાણંદ સુખ પાવેજી.

—સં. ૧૮૨૫ આસો કૃષ્ણ પક્ષે ૧૧ તિથી વસંતવારે પૂજ્ય ઉદેચંદ્રજી પ્રસાદાત ૧૩-૧૫ વિ. ને. નં. ૪૫૦૪.

(૬૭૬) શનિશ્વર વિક્રમ ચો. રાધનપુરમાં

આદિ—

સરસતિ સુમતિ દો મહાનિ, વાણી અપરવ સાર;

ગુણ ભણવા ઉલટ ધણો, વિક્રમ ભૂપ ઉદાર. ૧

કિ કિવા મનોરથ ઉપતુ, વિક્રમરાય ચરિત;

અનેક ગુણ અંગે ભર, ભણતાં શ્રમ પવિત. ૨

મોટૂ કરણી તેહ તણું, શૈતુંજય ઉદાર;

સસી વમાન સમોવડિ કીયા, જિનધર અતિ વિસ્તાર. ૩

તાન ગુણ તેમાહિ હુઆ, સુણુજ્યો તસ અવદાત;

પરનારી સહોદરપણું, દાનિ બદ્ધત વખ્યાત. ૪

x x x x x

અતે—

રાય સિદ્ધસેન દિવાકર ગુરવણે કરીરે, પ્રીછુ શ્રી જિન ધર્મ

માદાકાલ વર નીરથ જિણિ ઉદ્ધરે રે, પ્રતિબોધો વિક્રમ. ૧૪૬

રાધનપૂર નયર વપાણીધરે, શ્રદ્ધાં આવક બહુ વાસ;

જિનપૂજાદિક ધર્મ કાર્યજ હોધ ધણારે,

તાંહા મિં રચીક રાસ. ૧૪૭ રાય.

ને મુખિ પમણિ અવણે સુણિરે રાનીની ખીજ તાસ,

જન સજ પ્રમુખ ધર્મસી જણિ, રાનિ પુહ્યાડિ આસ. ૧૪૮ રાય.

—૯-૧૩ દા. નં. ૭૧ ૩.

(૭૮૦) (અમરકુમાર-) મુરમુંદરીના રાસ. સં. ૧૭૩૬ આ.

સ. ૧૫ બેનાતટપુરમાં

આદિ—

દેવ.

સાસણુ જોડનો સવિ દિયે, આજ પ્રતિદા પ્રમાણુ,

જગજીર વીર જિણુદંતે, પ્રણમું જિવટ આંણુ. ૧

જોડને સાધ સંવેગધર, દવા ચવદ હમર.

સહસ છત્રીસે સાધવી, જ્ઞાન દિયા ગુણધાર. ૨

એક લાખ ગુણુમહિ સહસ, આવક સદ્ર સુધાર,

સહસ અદારે લાખ ત્રિક, આવકણી સુવિચાર. ૩

પાટું વીરતણે પ્રકટ, શ્રી સુધરમ ગણધાર,

આજ ચતુરવિધ સંધ પિણુ, તેહ તણો પરિવાર. ૪

વરતે છે તેહના વચન, આગમ અરથ વેપાર,

તિણુમાહે જિણુ ઉપદિસ્યો, મંત્ર મહા નવકાર. ૫

ચવદે પૂરવ સાર એ, ભાળ્યો શ્રી ભગવંત,

મૂલ મંત્ર નવકાર-છે એહનો આદ ન અંત. ૬

એક મના આરાધતા, કષ્ટ રહે નહી કોય;

રિદ્ધ સિદ્ધ વાઘે અધિક, વિનયહરણ સુખ હેમ. ૭

આગમમાંહિ અનેક છે, એહના ગુણુ અધિકાર,

સુરસુંદરીયે સુખ જાણા, સુણુજ્યો તે સુવિચાર. ૮

અંતે—

ઢાલ ૧૨ ધન્યાસી. ઇણુ પરભાવ ભગતિ મન આંણી-એ દેશી.

ધરમ સીલ જિણુ સાચો ધાર્યો, વલિ નવકાર સંભાર્યોજી;

સુરસુંદરીયે સર્વ સમાર્યો નિજ આતમ ઉધાર્યોજી,

એક સદા જિન ધર્મ આરાધો. ૬

સીલતરંગણી ગ્રંથની સાથે એ રાસ અતિ લાખેજી,

ધન જે શીલ રતને રાખે ભગવંત ઇણુ પરભાખ્યેજી. ૭

સંવત સતરે વરસ છત્રીસે શ્રાવણ પૂનિમ દીસેજી,

એહ સંબંધ કહ્યો સુજગીસે સુણુતાં સદ્ મન હીસેજી. ૮

ગણધર ગૌત્રે ગણપતિ ગાઝે, જિનચંદ સૂર વિરાજેછ; ૯
 શ્રીખેનાંતર પુર સુખ સાજે, ચોખી કરી હિત કાજેછ.
 સાખા જિનભદ્ર સૂરિ સવાઈ, ખરતર ગણ વરદાઈછ;
 પાક સાધુકીરતિ પુન્યાઈ, સાધુસુંદર ઉવઝાઈછ. ૧૦
 વિમલકીરત વાયક વડનામી, વિમલચંદ યશ કામીછ;
 વાયક વિજયહર્ષ અનુગામી, ધર્મવર્દન ધર્મ ધ્યાનીછ. ૧૧
 ઉપદેશ હેયા મેં આણી, પુન્ય કરે ને પ્રાણીછ.
 આવી લાહિ મિલે આશંણી, સાચી સદ્ગુર વાંણીછ. ૧૨
 બારમી લાલ કહી બહુ રગે, ચૈયે ખંડ સુચગાછ;
 જિનધર્મ શીલ તણે સુખ (શ્રુત) સગે, આનંદ લીલ ઉમંગેછ. ૧૩

ઇતિ શ્રી અમરકુમર સિરસુંદરીનો રાસ પ્રાકૃતબધે સંપૂર્ણમ્ ॥
 સંવત્ ૧૮૪૮ આસો જ વદિ ૮ દિને પં-ધનવિજય લખિત—શ્રી
 સાદરાપૂરેન ચતુર્માસક કૃત પ્રથમ ખડે લાલ ૮ દિતિયે ખડે ૧૧
 તૃતીય ખડે ૮ ચતુર્થે ખડે ૧૨ સર્વગાથા ૬૩૨ સર્વસતોક સંખ્યા ૯૦૦
 શ્રીરસ્તુ ॥ ૫ ॥ હીરવિજય ગ૦ નિજ આત્માયે । શુભંભવતુ ॥ કલ્યા-
 ણમસ્તુ । શ્રી રસ્તુ ॥ શ્રી. (દિ૦ લા-પં. કમળવિજયપાસેની પ્રત)

—સં. ૧૮૩૪ રા કાતી સુદ ૪-૨૨-૧૫ પ્ર. કા. નં. ૧૮૪

—સંવત ૧૮૦૬ વર્ષે શ્રાવણ વદ ૧૨ દને, પં. શ્રી ગુલાલ-

કુશલજી લખીકૃત. ૩૦-૧૪ જૈ. સે. ઇ. નં. ૧૦૫૮.

—સર્વગાથા ૬૧૯ શ્લોકે ૯૦૭ માત્યાદિ લખિત અમ્હદનગરે

પંડિત શ્રી પ શ્રી સકલ પંડિતશિરોમણી પં. રૂપવિજયગણી. તત્
 શિષ્ય મુનિ ગુલાલવિજયેન લખિત સંવત્ ૧૭૮૧ વર્ષે પોષ સુદ ૩
 દિન વાર સોમે પન્યાસ બાણવિજય ગણિ પાશ્વે લખિત. ૧૭ પાને.
 ૨૩-૧૭ શુ. વિ; વિદ્યા.

લિ૦ શ્રી નગર રાહદા મધ્યે વાયક શ્રી હંસરાજ શિ૦ પં.
 બીમરાજ શિષ્ય. મુ. કાનજી લિ. સંવત્ ૧૮૧૧ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદ ૨ સોમ-
 વાસરે. ૨૨-૧૬ વિ. ને. નં. ૪૫૫૪.

(૭૮૦૬) દશાર્ણભદ્ર (ચો.) ૧૭૫૭ મેડતામાં.

સંવત સત્તરે વરસ સતાવનૈ મેડતઘ નગર મજાર,

ચામાસે ગણુધર જિનગંદજ સુજસ વદે સંસાર.

ભટ્ટારકીયા ખરતર ગચ્છ બલા શાખા જિનમદસરિ

વાચક વિજયહરપ વખતાવર પ્રસિદ્ધ પૂણ્યપટ્ટર.

તેહનૈ શિષ્યે એ સુનિવર સ્તગ્યો શ્રી પાક ધર્મસીદ;

શ્રી જિન ધર્મ તિશે શ્રી સંધને ચડે મુખ દૌલતિ દીદ.

(૫ પત્ર પ્ર. કા) વિદ્યા.

(૭૮૦ખ) ૨૮ લખિધ સ્તવન. સં. ૧૭૨૨ મેરૂતેરસ. લુણુકરણસરમાં—

સંવત સતરે સે ખાવીસ (જવીસ) મેરૂતેરસ દિન ભલે,

શ્રીનગર સુખકર લુણુકરનસર આદિ જિણુ સુપસાહલે,

વાચનાચાર્ય સમર (સુગર) સાનિધ વિજયહર્ષ વિલાસ એ,

કહે ધરમવર્ધન તવન ભણુતાં પ્રગટ જ્ઞાન પ્રકાશ એ.

(સ્તવનાંવલિ. જૈ. એ. ઇડિયા-મુંબઈ.)

—સં. ૧૯૦૬ શંક ૧૭૭૧ ચૈ. શુ. ૧૩ ગુરૂ લિ. વંસીધર
સ્તલામ મધ્યે. ૨-૧૪ આ. ક.

(૭૮૦ગ)+ ૧૪ ગુણુસ્થાન સ્તવન સં. ૧૭૨૯ શ્રાવણ વદ ૧૧
ખાહડમેરમાં—

આદિ—

ઢાલ ૧. થંભણુપુર શ્રી પાસ જિણુદો એહની—

સુમતિ જિણુદ સુમતિ દાતાર, મનસુધ ખલુ ખારોખાર.

x

x

x

x

અ—

કલશ—

ધમ નગર ખાહડમેર મંડણુ સુમતિજિન સુપસાહલે,

ગુણુ ઢાણુ ચૈદ વિચાર વણ્યો, ભેદ આગમને ભલે,

સંવત સંતર આગણુત્રીસે શ્રાવણુ વદિ એકાદશી,

વાચક વિજયહર્ષ સાનિધ કહે એમ મુની ધર્મસી.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. (સ્તવનાવલી-જ. એ. ઇડિયા-મુંખ. —સિ. ૧૯૦૬ ચૈ. શ. ૧૩ ગુર, ખંસીધર રતનામ મધ્યે ૭-૧૪. આ. ક. (૭૮૦૫)+ ૨૪ હંકક વિચાર ગાલિત રતવન. ૪ દાળમાં સં. ૧૭૨૯ દીવાલી જેસલમેરમાં.

આદિ—પૂર મનોરથ પાસ જિજ્ઞેસર એક કંઠે અરદાસ—
અં. (કલશ)

ધર્મ સકલ સુખકરં નગર જેસલમીર મહિમા દિનદિને,
સંવત સત્તરે ઉગુણત્રીસે દિવસ દીવાલી તણે,
મણિ વિમલચંદ સમાન વાયક વિજયદર્ય સુસીસ એ,
શ્રી પાસના ગુણુ ધમ ગાવે ધરમસી સુજગીસ એ. ૩૪
(સ્તવનાવલિ. જે. એ. ઇડિયા. મુંખ. ૨-૧૪ આ. ક.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૧૮૫ થી ૧૧૮
(૭૮૦૬)+અઢી દીપ વીસ વિહરમાનસ્તં ૭ દાળ. સં. ૧૭૨૯
જેસલમેરમાં.

આદિ—વંદ મન સુધ વહિરમાન જિનેસર વીસ.

દીપ અઢીમે દીપે, જંપવંતા જગદીસ—

અતે—ધર્મ અઢી દીપે પનરે કરમાંશ્રમિ ક્ષેત્ર પ્રમાંણુ રે,
શ્રી સિદ્ધાંત પ્રકરણુ ભાળ્યા, વીસ વિહરમાંન એ,
શ્રી નગર જેસલમેર સંવત સતરે ઉગુણત્રીસે સુમે,
સુખ વિજયદર્ય જિજ્ઞેસ સાનિધ નેદ ધરી ધરમસી નમે. ૨૬
૨-૧૨ આ. ક.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૨૨૩ થી ૨૨૭.

(૭૮૦૫)+ સમવસરણુ વિચાર ગાલિત રતં

આદિ— દુદા.

શ્રી. જિનપ્રાસનસેદરો, જગગુર પાસ જિજ્ઞેસ
પ્રણુમિ જેદના પાપ દમત્ર, આવી ચોચક હંદ. ૧

અતે—

કલશ.

ધમિ સમવસરણે ઋદ્ધિ વરણે સહ જિનવર સારખી,
સદ્વણે તે લહે શુદ્ધ સમકિત પરમ જિનધર્મ ખારખી,
પ્રકરણ સિદ્ધાંત ગુરુ પરંપર મુણી મહુ અધિકાર,
સંસ્તળો પાસ જિનંદ પાકક ધર્મવર્દન ધાર જો.

૨૭

પ્ર૦ રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૨૧૦ થી ૨૧૨.

(૭૮૦૭)+ આલોચણુસ્ત. ૪ ઢાળનું. સં. ૧૭૫૪ દ્વિતીયાં.

આદિ— ૧ લી ઢાળ સદ્ગત સંસારની જો દેશી.

જો ધન શાસન વીર જિનવર તણો, જસ પરસાદ ઉપગાર થાયે ઘણો,
સૂત્ર સિદ્ધાંત ગુરુ મુખ થકી સાંભલી, લલિય સમકિત અને વિરતિ

લલિયે વક્ત્રી. ૧

ધર્મનો ધ્યાન ધર તપ જપ ખપ કરે, જિણુ થકી જીવ સંસારસાગર તરે;
દોષ લાગા જિજ્ઞે ગુરુ મુખ આલોચ્યે, જીવ નિર્મલ હુવે વસ્ત્ર જિમ

ધોષયે. ૨

x

x

x

x

અતે

કલશ.

ધમ જેહ ધરમી ચિત્ત વિરમી, પાપ સર્વ આલોચને,

એકાંત પૂછે ગુરુ બતાવે, શક્તિ વય તસુ જ્ઞેયને,

વિધિ એહ ફરસી તેહ તરસે, ધરમવંતતણે ધુરે.

એ તવન શ્રી ધર્મસિંહ કીધો, ચોપને ફલવધીપુરે.

૩૦

પ્ર. રત્નસમુચ્ચય પૃ. ૨૧૯ થી ૨૨૨.

૩૮૧ વિનયલાલ (ખ૦ સુમતિસાગર—સાધુરંગ—વિનય

પ્રમોદ શિ૦)

(૭૮૧) વછરાજ દેવરાજ ચોપઈ. સં. ૧૭૩૦ પોસ વદ ૨ સોમવાર

મુલતાનવા.

આદિ—

- પરમ નિરંજન પરમ પ્રભુ, પરમેશ્વર શ્રી પાસ,
સો સાહિબ શ્રી નિત સમરતાં, અવિહડ પૂરે આસ. ૧
- બસુ ચરણ સેવા કરે, રાત દિવસ કર જોડિ,
ધરણ રાગ ખદમાવતી, મદ મચ્છર સહુ મોડિ. ૨
- સમરંતા સેવક બણી, સાનિધકારી હોઈ,
તસુ રમરણુ તિહુ ભુવણુમેં, સુણ્યો ન બીજો દોષ. ૩
- અતુલબલી અરિહંત તો, સમરણુ કરતાં સિદ્ધિ,
મંગલ દિન દિન પ્રતિ હુવે, અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ. ૪
- વહરાજ રાગ કુંવર, પુણુ તણે પરબધ,
કહિસ યથામતિ જોડને, સગતો તસુ સંબંધ. ૫
- પુણ્ય કરો સંસારમેં, પુણ્યે સંકટ દૂર,
સુર માનવ સુખ પામીયે, પુણ્ય હુવે જો પૂર. ૬

* * * *

મતે— લાઘવ ૧૪ સુધર્મ સાધિ પરંપરા એ દેશી.

ધણુ પરિ મુનિ વર્ણના, કરતાં જો હુવો ધર્મ
ચોથ સુ લાભ મુઝને હુજો, હુજવા દુઃકૃત કર્મ
સહુ કર્મ દુકૃત હુજાયો.

* * * *

ચોથો ખંડ પુરો ચયો, સદગુર સાનિધિ બણી,
ખરતર ગાંધ મેર અડિનતો, મદિમા સકલ વખાંણુ.
ગુરરાજ જુગપ્રધાન ત્રિણ્યંદ્યુરિ વડમાગી ચયા,
તિસ અકબ્બર સાદ રીઝિ, જગન વરતાવી દયા,
વલી બિરદિ સાધા વડવા તે કલા, પાર ન પાંગિએ,
મન સુધ અનિયમ શુદ્ધ બાણી, શર ચરણે સિર નામીયે. ૪

તાસુ સીસ જસ પરગણ, પાક પુણ્ય પ્રધાન,
 જુગવર ગુર નિજગણ તણી, પદવી દીધ પ્રધાન,
 પરધાન પદવી જસુ દીધી, સુજસ સહુ ભૂમંડલે,
 તસુ સીસ પાક સુમતિસાગર વાદિ દંભી નિરદલે,
 પંડિત સિરોમણ ગિરદ ધરતાં દાન ગિર્યા દાયિકા,
 સહુ શાસ્ત્ર પાર ગામી ભણીયે, સરસ્વતી વર લાયકા.

૫

સાધૂરંગ વાયક ભક્ષા, તાસુ સીસ સુપ્રસિદ્ધ,
 જાણે પૂરવ અભ્યાસી અહિંદ વિદ્યા સિદ્ધ,
 અતિ સૂખમ મનિ કર અદ્ય વયમે સકલ વિદ્યા અભ્યસી,
 તિદેવ રૂપી મનુષ્ય ભવમે, પ્રણમીયે મન ઉલસી,
 તાસુ સીસ વિનયપ્રમોદ પાક વિધમાન વિરાજે,
 જસુ નામ સુણુ કુમતિ વાદિ નાઈ દહ ભાજે.
 તેમ ગુરને પસાહલે, નિજ મતિ સારે જોડ,
 કીધી શ્રી વછરાજની, ધર્મલા મન કોડિ,
 મન કોડિ આંણી નિજ ચ ખાંણી પૂર્વા રેખની વારતા,
 જસુ શ્રવણ સુણુતાં હુવે મંગલ, દુરંત સંકટ વારતા.
 જોડ કરતાં પુણ્ય હોધજે, યોધ મુઝનૈ ભવ ભવે,
 નિત ધર્મ પ્રસાદે સકલ વંછિત વિનય ધમ વીનવે.

૭

શ્રી અરતરગણના ધણી, ભદારક જિનચંદ,
 શ્રી જિનરતન પટોધર, પ્રતપો તેજ દિનંદ.
 ઈદિ ને રવિચંદ જા લગિ મેરૂ ધૂ ગ્રહ ગણુચરા,
 તાં લગિ વિરાજે પૂજ અવિચલ આણુ ચરતો સહુ ધરા,
 તસુ રાજ સહુ સુખ સાજ સેતી દિન દિને ચઢતી કલા;
 આસીસ વાયનૈ વિવિધ પ્રરિ, વિનયલાભ કહૈ ભલા.
 સંવત સમૈસૈતીસે પોસ માસિ વદિ ખીજ,
 તિણુ દિન કીધી ચોપઘ સોમવાર તિમ હીજ,

શુભ ચાર સરસતિ તણિ (સાં)નિધ નગર મુલતાણે મુદ્ધ,

શ્રી સુમતિનાથજિણુંદ સાનિધિ પાર્શ્વનાથ ધરું હેલ,
 શ્રી સિંધ ખરતર ગછ કરો જેય પ્રયત્ન પંડૂરે,
 જિનદત્ત શ્રી જિનકુશલ સાનિધિ સુખમર દરદર.
 શ્રી વહરાજ કુમર તણો ચિહ્નું ખડે સંબંધ,
 કીધો શ્રી સુલતાણમેં પ્રસિદ્ધ ધણે પ્રબંધ,
 પરબંધ વિરચ્યો વિનયલાભે, દાલ બંધઉ અતિ ભલો,
 તમુ શ્રવણુ સુણતાં અગ્નિય દુહિદસ ગાઈ, મનવંછિત ફોલો,
 પસયલ કીધી ચોપઈ, શિષ્ય સુમતિવિમલને આચહે,
 જે સુણે ભવિયણુ ભાવ આણી, તેહ સુખ સંગતિ લહે,
 ચિહ્નું ખડે મિલને થઈ, બા(હા)સડિ દાલ રસાલ,
 ભાવ સહિત જે સાંભલે, ફોલે મનોરથ માલ,
 મન આસ સફલી હુવે,
 સુણતાં વહરાજ તણી પરે નવનવી સંપદ લહે.
 દિન પ્રતિ રિદિ સિદ્ધ વસે ધર, આણુંદ ઉછવ હુવે,
 અધિક ગાઈ સહુ જંગલ હૈ, ઈમ વિનયલાભે કહે,
 ભવિક નર ફોલે મંગલ માલ હે.

૧૦

—ઇતિશ્રી વહરાજ કુમર પ્રબંધે ચતુર્થ ખંડ સમાપ્ત. સં. ૧૮૭૨ મિ
 નિષ્ઠ વહિણુ નવમ્યાં તિથો શુક્રવાસરે શિવ વિદ્યમપુર મધ્યે. ૪૬-૧૮
 વ. ને. નં. ૪૪૭૬. (જિનરત્નસૂરિ-આચાર્યપદ સં. ૧૬૯૯ સ્વ. ૧૭૧૧.)

૮૨ દેવવિજય (તં વિજયસિંહસૂરિ-ઉદયવિજય શિવ)

(૭૮૨) અંપક રાસ સં. ૧૭૦૪ આવણુ શુદ્ધ ૧૩ ધારોરાવમાં.
 આદિ—પ્રથ નથી.

અતે—

રાગ ધન્યાસી.

શાસિમદ્ધ ધનનો રિપિરાયા, તાસ નમું નિત પાયાજી એ દેશી.
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર રાગઈ, બીજો પટપર છાનપણ,
 શ્રી વિજયપ્રભસૂરીય વિરાગઈ, દિનદિન અધિકે દિવાનપણ.

૧

શ્રી ગુરુ નામ જપો જપકારી, ક્રિયા ગુણમંડારીછ, શ્રી. ૨
 તસ પદધારી જગ દિનકારી, વિજયરત્ન ગણુ ધારીછ.
 જયતારણ ચોમાસ પધારઈ, એક મેડતા નયર મઝારઈછ, ૩
 એહ ગુરુની આણુ સિર ધારઈ, તેહનધ પાર ઉતારઈછ.
 શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર રાય, તેહના શિષ્ય દહાયાછ, ૪
 જ્ઞાન ક્રિયાદિક ગુણે સવાયા, ઉદ્યવિજય ઉવઝાયાછ.
 એ ગુરુનધ સુપસાંઈ કીધી, ચંપક ચોપાઘ સીધીછ, ૫
 શ્રી મહાવીરઈ મુઝ મતિ દીધી, સુખ સંપત્તિ વ સિદ્ધિછ.
 સાધુવિજય પુણ્યવિજય સખાઘ, સૂધી સાધ ગુરુ બાઘછ, ૬
 રાજશ્રી સાધવી મુઝ માંઈ, શ્રી જિનંધર્મ સગાઘછ.
 જ્ઞાનવિજયનઈ વાંચણુ સારઈ, શ્રીતાનઈ ઉપગારઈછ, ૭
 દેવવિજય કવિ વચણુ વિચારઈ, ધાણોરાનયર મઝારઈછ.
 સંવત સતર ચોત્રીસા વરપઈ, આવણુ શુદિ મન હરપઈછ, ૮
 તેરસ દિન જલધર જલ વરસઈ, જયજય લઈ વરસ્યઈછ.

હૂહા.

એ ચંપકની ચોપાઈ, હાલ અડતાલીસ,
 ગાથા હૂંહા બધસઈ ચ્યાલીસ.

૧૨-૨૩ વિ. ને.

૩૮૩ દયાતિલક (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ શિ૦ રત્નવિજય શિ૦)
 (૭૮૩) ધનાનો રાસ. સં. ૧૭૩૬ કાર્તિક શુદ્ધ ૯.

આદિ—

વીર જિનેસર પાય નમી, પ્રણમી નિજ ગુરુપાય;
 હંસગમણી ચિતૈમં ધરી, કહિસિં કથા ચિત લાઘ.
 દાન સીલ તપ ભાવના, ધરમના મારગ એહ,
 ઇહાં તઉ દાન બખાણિસ્યું, દધણુહાર સિવગેહ. ૨
 ભલઈ પાત્ર જે દાન દે, નિજ શક્તઈ શુભ ભાવ;
 તે નર થાયે સુખ ભવનૈ, જિમ ધનૌ વડદાવ. ૩

દાન દેધ મુનિવરઃભણી; પછધ કરધં પછતાધ;

તે દુખ ભજે ન જગિ. હુવે જિમ ધન્નાના ભાધ. ૪

x . . . x . . . x . . . x . . . x . . .

અતે—

દાન ૧૭ ધન્યાસિરી.

દાનધં સુપરિ દીજયે.....

x . . . x . . . x . . . x . . . x . . .

સંવત મુનિ ગુણુ રિયિ સસી, કાતીનો ચીમાસ;

તિથુ દિન પૂરી મધં કરી, એ ચીપધ ઉલાસ—દા. ૫

શ્રી ખરતર ગછ રાજ્યહ, શ્રી જિનચંદ સુરિંદ;

પ્રતિપહ અવિચલ યુજીજી, જાં લગિ રવિ પ્રશુ ચંદ. ૬

સકલ વિદ્યા કરિ સોમતા, વાચક પઠવીધાર;

શ્રી રતનજય મુઝ ગુરુ ભલા, ભાવિક કમલ દિનકાર. ૭

તસ પરસાદે મેં કરી, એહ કયા પરસિધ;

દયાતિલક કહે જૈ સુણે, નિયા ધરિ અવિચલ સિદ્ધિ. ૮

સાસિભદ્ર ધના પરધં, દીજધ ધણુપરિ દાન;

પરભવ જાતા તે લહધ. અવિચલ કોડિ કલ્યાણુ. ૯

—લિ. ૭થો કીસનગદ મધ્યે આત્મા અર્થા શ્રી. પુજ. ૭ શ્રી

નાથુરામશરે પ્રસ્તાદ લિ. સં. ૧૮૩૧. ૯-૧૬ ધો.

૩૮૪ નયનશેખર (આં. પાલીતાણા શાખાના જ્ઞાનશેખર શિ. ૦)

(૭૮૪) યોગરત્નાકર ચોપધ સં. ૧૭૩૬ આ. શુ. ૩ બુધ.

અતે—

સંવત સતર છત્રીસધં જાણિ, ઉત્તમ શ્રાવણુ માસ વપાણિ,

સુકલપક્ષ તિથિ ત્રીતિયા વધી, બુધવારધં શુભવેલા બલી. ૯૧

શ્રી અંચલગમ્ધિ ગિર્યા ગમ્ધપતી, મહા મુનીસર મોટા ચતી,

શ્રી અમરસાગર સરીસર જાણુ, તપ તેજઈ કરિ જીપધં બાણુ. ૯૨

સુવિહિત ગચ્છતણા સિણુગાર, જીણુઈ જીત્યું કામ વિકાર;

મોહરાય મનાવ્યો હારિ, કપાય દૂરઈ કીધા ચ્યાર. -

૯૩

આચાર્યના ગુણ છત્રીસ, તિણિ કરિ સોહઈ વિસવાવીસ,

યુગપ્રધાન બિરદ જેહનઈ, રાય રાણા માનઈ તેહનઈ.

૯૪

તાસ તણુઈ પધિ શાખા ધણી, એક એક માંહિ અધિકી ભણી,

પંચ મહાવ્રત પાલઈ સાર, ઇસા અછઈ જેહના અણુગાર.

૯૫

તે શાખામાંહિ અતિ ભલી, પાલીતાણી શાખા ગુણ નિલી,

પાલિતાચાર્ય કહીઈ જેહ, દૂઆ ગછપતિ જે ગુણુગેહ.

૯૬

આગળ ચાલતાં આ પાલીતાણીય શાખાના શ્રી પુણ્ય-તિલકસ્થ-
રિથી લઇને પોતા સુધીની પરંપરા બતાવી છે.

—ભાવનગરના શ્રી કસ્તુરસાગરજી ભંડાર.

—લ. સં. ૧૮૩૬ પત્ર ૧૪૧ શ્લો. ૯૦૦૦ દા. ૪૩. ન. ૧
લીં. વૈદકનો ચોપાઈબિદ્ધ સારો ગ્રંથ છે.

૩૮૫ રૂચિરવિમલ. (તં માનવિમલ-કેશરવિમલ-ભોજ-
વિમલ શિ.)

(૭૮૫) મત્સ્યોદર રાસ. સં ૧૭૩૬.

આદિ—

શાંતિકરણ જિન શાંતિજી, સુખદાયક સંસાર,
નામ થકી નિત પામીએ, સુખ સંપત્તિ ભંડાર.

૧.

સરસ વયણુ રસ વરસતી, સમરી શારદમાય,

વયણુ અનોપમ આપજ્યે, જિમ જગમાં જસ થાય.

૨

કાલિદાસ કવિતા લહે, તે તાહરો ઉપગાર,

માતા તિમ મુઝ ઉપરે, ધરજ્યો હેજ અપાર.

૩

ગુર ગિરજો સંસારમાં, આપે વિદ્યાદાન,

ભોજવિમલ કવિરાજનો પામી અવિહક માન.

૪

પુણ્ય ઉપર સંબંધ એ, મુણ્યો સદુ નંરનાર,
 સુણતાં અચિરિગ ઉપજે, વાધે બુદ્ધિ અપાર. ૫
 પુણ્યે ધણ કંચણ લહે, પુણ્યે ઇષ્ટ સંયોગ,
 પુણ્યે સુરસેવા કરે, પુણ્યે પુરણ ભોગ. ૬
 મગ્ધોદર પુણ્યે કરી, પામ્યો મુખ ભરપૂર,
 તે સંબંધ સુણતાં સદા, વાધે અધિકો તુર. ૭

x x x x

અંતે—

ચવી સદુએ તિહાં થકી, જાસ્યે મોક્ષદાર,
 શાંતિચરિતે ધનદનો, સંબંધ અપાર. સા. ૧૭
 મેં બાળ્યો સપેશ્યું, બચિનન કૌતિકકાજ,
 અધિકું ઓછું જે કહ્યો, તે પમ્યો કવિરાજ. ૧૮
 સંવત સત્તર છત્તીસમેં, એ બાળ્યો સંબંધ,
 સુણતાં અચરિગ ઉપજે, વાધે અતિ આણુંદ. ૧૯
 તપગહનાયક ગુણનીશો, શ્રી વિજયપ્રભસર,
 નામ જપતાં તેહન, મુખ સંપત્તિ ભરપૂર. ૨૦
 શ્રી આચારિગ જગજયો, શ્રી વિજયરત્ન ગણુધાર,
 નામ પ્રભાવે પામીઈ, દુસ્તર ભવનો પાર. ૨૧
 પંડિત માંદિ સિરોમણી, માનવિમલ મુનીરાય,
 શિષ્ય પંડિત કરી કેસરી, કેસરવિમલ કહેવાય. ૨૨
 વિદ્યાગુરુ ગુરનો ગુર, સમરતાં મુખ યાય,
 તામ પદોધર દીપતો, ભોજવિમલ બુધિરાય. ૨૩
 દાસ તેત્તીસમી એ કહી, રૂચિરવિમલ સપરાંણુ,
 ભયેં ગુણેં જે સાંભલે, તસ ધરિ કોડિ કલ્યાણુ. ૨૪

—ત્રિ૦ શ્રી પાટણનગરે પં. ગંગાનિજયેન. સં. ૧૭૭૯ માર્ગ
 સદિ ૪ દિને વાર શુક્ર. ૨૩-૧૭ છો.

—લિ० મુનિ કૃષ્ણવિમલેન શ્રી રતનામનગરે અર્જન શ્રી રત-
નાજી અર્જન શ્રી હીરાદેવી વાયનાથ સંવત્ ૧૭૪૭ વર્ષે શાકે સોલેખારૂ
પ્રવર્તમાને દ્વિતીય વૈશાખ વદિ અષ્ટમ્યાં રવિવાસરે તિથ્યા. ૨૫-૧૭ વિ.
ને. નં ૪૪૯૦.

૩૮૫ ક કેશવદાસ (લાવણ્યરત્ન શિ.)

(૭૮૫ક) કેશવદાસ બાવની. સં. ૧૭૩૬ શ્રાવણ સુ. ૫ મંગળવાર.
અંતે—

ક્ષાલ વિનોદ વિદ્યા જાળ કો કરે, જ્યું લોક આયજી રે ધેત પાકો,
મુંસીયમાર ગરીબસો દીશત, કોઝી ન પુછત નાંઈ જી તાકો,
દીગીય માર દેપી સખ ડરપતિ દેહિત હીકસ આદદ જાકો,
કેશવદાસ તો સાચું કહે ભયા, ખાંડેકી પૃથવી નેં દાન વિદ્યાકો. ૫૯
બાહિન અક્ષર જોર કરી ભયા, ગાઉ પવ્યાસહીમેં મન ભાવેં;
સતરસોંત છત્રીસકો સાહિન સુદિ પાંચુ ભૂગુવાર કહાવે.
સુખ સોભાગની કો તિતકો હુવે બાહિન અછર જો શુન ગાવે;
લાવનરત્ન ગુર સુપસાહિસો કેશવદાસ સદા સુખ પાવે. ૬૦

—શ્રી કેશવદાસ કૃત બાવની સંપૂર્ણ. શ્રી ૬ શ્રી પૂજ્યજી ઋષિ
શ્રી (પછી ભુસીને ઉપર લખ્યું છે) ૬ કેશવ તત્ શિ. ઋ. ભૂપતજી
લખીકૃતં. (એકજ છેલ્લા પત્રની પ્રત મારી પાસે છે.)

આ કવિ અંતે નં. ૩૮૬ વાળા કુશલસાગર (કેશવ) બંને એક
જણાય છે. જુઓ પૃ. ૩૬૦.

૩૮૫ ખ આણંદરચિ. (તં ઉદયરચિ—પુણ્યરચિ શિ०)

(૭૮૫ ખ) ૫૮ આર પુદ્ગલપરાવર્ત સ્વરૂપ સ્તવનઃ સં. ૧૭૩૬
દ્વિ.

શ્રી સિદ્ધાયલ નિત નમી, ઋષભ જિનેસર દેવ,
ભવભયવારણ જિનવર, સેવ કરી નિતમેવ.

પીનત કંઈ મિ માહરી, રહીલે બવ અનંત,
 સંસાર સાગર માંહિચિલેલ, અવ્યક્ત મિથ્યાતી હુંત.
 જનમ મરણ કયાં ધણા, કહત ન લાભે પાર,
 પુદ્ગલપરાવરત અનંત જે, સૂક્ષ્મ તેહ વિચાર.

x

x

x

x

અર્થ—

તપગચ્છ ગગનંગણ ઉદયલે રવિ અનુકાર,
 શ્રી વિજયપ્રભસુરિ સાસન જિન સિણગાર,
 આચારિજ શ્રી વિજયરત્નસુરિ યતીશ,
 તેહનઈ ગછવાસી ગાયઈ શત્રુંજ ઈશ.

કવચ.

સંસારતારણ દુખવારણ કલ્યાણકારણ જિનવરો,
 શત્રુંજનાયક મુક્તિદાયક પાપ તાપ દૂરી કરો,
 જે વાલિ ગજદલસીહ સાદુલ ઉદયરચિ પંડિત જયવરો,
 તસ સીસ સુહારક જ્ઞાનસાગર પુષ્પરચિ પંડિત ગુરો,
 તસ સીસલેસિ રતવીડે ઉલ્લસી આણુંદરચિ આદીસરો,
 ઈદુ મુનિ ગુણ રસ સંખ્યા એહ સંવત્સર ચિત ધરો,
 ત્રિણ જગમાંહિ તીરથ એહવલે અવર ન કોઈ જાણીલે,
 જૈન દેવ જવન શાસ્ત્રિ, મહિમા તાસ વખાણીલે.

—મુનિ હમીરચિ પકનાઈ.—ટયા સહિત ૨૮ પાનાં વિ. ને.

કંટેદ અણ્તયંદ. (તપ-ઉપદેશ ગચ્છ-અમીચંદ શિ૦)

(૭૮૬) ચંદન મલયાગિરિ રાસ સં. ૧૭૪૬ આશ્વિન શુદ્ધ ૧૦ (રેવા
 તટે હોડીઓ નગરમાં-ધર્મપુરના આવક અભેચંદના કહેવાથી રચ્યો.)

૩૮૬૬ ભાનુ(ણ)વિજય. (તં લખિધવિજય શિ.)
(૭૮૬૬) જૈનએકાદશી સ્તં ૧૭૩૭ વૈ. શુ. ૩ ખંભાતમાં.

આદિ—

દ્વલ્લ.

સરસતી ભગવતી મનિં ધરી, પ્રણમી નિજ ગુરુપાય,
કલ્યાણક જિનજી તણાં, યુંણુતાં મન ચિર થાય. ૧
દોઢશે કલ્યાણક હુઆં, નેઉ જિનનાં જોડ,
માગસિર સુદિ ઇચ્છારસિં, દસ ખેત્રેં સુણો તેડ. ૨

x

x

x

x

અંતે—

એકાદશી મહિમા ધણો, કહેતાં ન લાભે પાર, લં
અંત્રાંતરથી જાણ્યો, વિધિનો વિશેષ વિચાર. લં ૬૯
ખંભનયર વાસી ભલો, સાહા શ્રી રામજી ઠાર, લં
તસ સુત વાછડા કહેણથી, રચિઉં તવન ઉદાર. લં ૭૦
સંવત મુનિજગ મુનિ શશિ, વૈશાખ શુદિ વિધુ ત્રીજ, લં
ભાણુવિજય વિજયીકર, સકલ કુશલનું ખીજ, લલના. ૭૧

કલશ,

છહ નેઉ જિનવર નમિત સુરવર, કલ્યાણક મેં ગાધ્યાં,
પ્રથમ જ્ઞાન નેં જનમ દીક્ષા, જ્ઞાન દીક્ષાએં ધ્યાધ્યા,
તપગણનાયક કુશલદાયક, શ્રી વિજયરાજ સૂરીસર,
બુધરાજ લખિધવિજય સેવક, ભાનુવિજય મંગલ કરે. ૭૨

—૪. ૧૩ માં

(૭૮૩ખ) શાસ્વતા અશાશ્વતા જિનતીર્થમાળા. સં. ૧૭૪૯

આદિ—

સરસતી ભગવતી મનિ ધરી, સુમતિજ્યોતિ દાતાર,
ચાર નિખેપઈ જીન તણી, ભાવપૂજ કરે સાર. ૧

x

x

x

x

અતે— ભાવધરીનંદી અનવર નંભિઈ.
ત્રંબાવતીમાં રહી ચોમાસું, તવનંદીયું અતિ ખાસરે.

ભવિગ્નને ભાવધરીને, આપઈ શિવપુર વાસરે. મા. ૭૨

ત્રંબાવતી નગરીની વાસી, આવિકા સંઘખાઈ નામેરે,
તેહને ભણુવા કારણે ભવિયાં, તવન રમ્યું સુખકાઝેરે. મા. ૭૩

એહ તવન જે ભાવિં ભણુસ્યઈ, તસ સમકિત શુદ્ધ થાસઝરે,
લીલાઈ મન સુખ વધિ લહઇશઈ, દુરમતિ દૂરઈ જસઝરે. મા. ૭૪

કલશ.

ઈમ ભાવ આણી ભગતિ જણી, સંયુઆ મેં અનવરા,
સંવત સતર ઇગુણ પંચાસો, ખંભાતિ સંઘ સુખકરા.

શ્રી વિજયમાન સરીસ રાજ્યે વિજયપક્ષ સોહાકર,
સુધરાજ લખિંધવિજયસેવક ભાણુવિજય બુધ જયકર. ૭૫

—ઈતિ શાશ્વતા અશાશ્વતા જિનતીરથમાળા સંપૂર્ણ. સંઘખાઈ
પકનાઈ, કવિના સમયની જણાય છે. પત્ર ૫ અમર.

૩૮૭ કનકવિલાસ. [ખં ૦ ક્ષેમશાખા ગુણુવિનયકો-મતિ-
ટીત્તિ-સુમતિસાગર-કનકકુંભાર શિં ૦]

(૭૮૭) દેવરાજ વચ્છરાજ ચતુષ્પદિ. સં. ૧૭૩૮ માધવ માસે.
જેસલમેરમાં.

આદિ—

પ્રહસમિ પ્રણમું પ્રેમ ધરિ, ખાસ જિણેસર પાય,
ગોડીમંડણુ ગુણુમણી, તારણુ ત્રિશુવન તાય.

જસુ પ્રસાદ પામી કરી, માનવ મહિમાવંત,

પારસ પામી લોહ જિમ, ધરે સુકન્યન કંત.

વાગ વાણિ વર દાવિની, મહિર કરે મુઝ માય,

ધણુ અવસરિ આરાધતાં, સદસ વચન ઘો સાંય.

શ્રી જિનદત્ત સૂરીંદ ગુર, ગુણુનિધિ વલિ ગણુધસ,
કુશલકરણુ તિમ કુશલ ગુર, નિત નામું હું શીશ.

x x x x

અંતે— દાલ શાંતિ જિન ભામણે જાઉં-એ દેશી.

ધરમ તણા ફલ ધણુપરિ ધારી, ધરમ કરો હિતકારી. ખે. ૧

x x x x

સિદ્ધિ ઇસિરદગ ભૂધર પૃથ્વી, સંવત સંખ્યા કહવી ખે.

માધવ માસની ઉજવલ તીથે, લાયક મેં યશ લીજે ખે.

જેસલમેર નગર જ્યદાઇ, ખરતર સંઘ સદાઇ, ખે.

યુગપ્રધાને શ્રી જિનચંદ યતીસર, શ્રી જિનસિંહ સૂરીસર. ખે. ૧૨

શ્રી જિનરાજસૂરિ રાજેસર, શ્રી જિનરતન મુનિસર ખે. ૧૩

વરતમાન વરતે તસુ પાટે, શ્રી જિનચંદ યશ ખાટે ખે. ૧૪

ચોપડા વંશ સરહંસ સરીખો, પુણ્યે એહ પરીખો. ખે.

શ્રી દ્વેમસાખે મહા ઉવજાયા, શ્રી ગુણુવિનય સુહાયા ખે. ૧૬

નૂતન ગ્રંથ ધણા જિએ કીધા, કવિયણુમેં યશ લીધા ખે,

તસુ સીસ પાઠક શ્રી મતિકીતિ, પસરી જેહની કીરતી ખે,

સીસ તીયાંરા પાઠક અધુર, ગણિ શ્રી સુમતિસિધુર ખે,

વાચક વર શ્રી કનકકુમારા, વિનય તીયાંરા ઉદારા ખે. ૨૦

પસરી સોભા એહની પૂરી, દુરમતિ દિલથી દૂરી ખે,

ખાંમી સહાય ધ્યાનાં પૂરો, સંબંધ કીયો મેં સનૂરો ખે.

હડી હાલાં વાત પિણુ રસરી, મીઠી દૂધ જ્યું મિસરી ખે,

કનકવિલાસ ગણી ઇમ આખે, સુંદર શાસ્ત્રને શાખે ખે. ૨૪

છયાલીસ હાલેં ચોપી ચાવી, ભવિયણુને મનભાવી ખે,

ઓહો અધિકો ઇહાં જે આખ્યો, દુકક મિથ્યા દાખ્યો ખે. ૨૬

એ સંબંધ સુણુતાં ભાવે, થિર કમલા ધરિ થાવે ખે. ૨૭

—લિ૦ સં. ૧૮૨૧ વૈશાખ માસે. રાજકોટ પૂ. અ.

—માણેક.

૩૮૭ ક મેઘવિજય (લાલવિજય-ગંગવિજય શિ.)

(૭૮૭ ક) ચોવીસી જિનસ્ત૦ સં. ૧૭૩૯ ચોમાસું. વજ્રપુરમાં.

આદિ— ગિંદ્યાની દેશી.

અલખેસો આદિ સેવીઈ રે, હાંશ, પેલી મુનંદા મુમંગલાકો કંત, એ રડો.

મરદેવારો નંદ, એ રડો, દીકરી પરમાણુંદ, એ રડો

ઉગપણે રે તન દીપતું રે, હાંશ પંચસયાં ધનુપરો તંત. એ. મ. દી. ૧

x

x

x

x

અંતે— રાગ ધન્યાસી મિશ્ર-મુડા ને રડા સદેશડા-એ દેશી.

ચક્રવીસઈ જિથુવર તણાં લાલા, સ્તવન કીધાં પ્રત્યેકઈ રે,

જીતી જનમ પાવન થયાં લાલા, ગાયતાં જિન સુવિવેકઈ રે, શાસન૦ ૧૩

પારેપ આસકરણુ જિનરાગી લાલ, વજ્રપુર નગરનો વાસી રે.

તસ આચરઈ કરી જિન સ્તવ્યા લાલા પાતિક ગયાં અતિ નાસી રે, શા૦ ૧૪

સંવત સતર ઉગણુઆલીસઈ લાલા, વજ્રપુર રલા ચોડમાસી રે,

સકલ સંધનઈ મુખકર લાલા, યુષ્ઠિઆ જિથુ ઉગ્રાસી રે. શા૦ ૧૫

સકલ પંડિત શિરમેહરો લાલા, લાભવિજય ગણિ ગિરઆરે,

તસ સીસ પંડિત રાજ તો લાલા, ગંગવિજય ગુણુ બરીયારે રે. શા૦ ૧૬

તસ પદ પંકજમધુકર લાલા, મેઘવિજય કહિ કોડી રે,

એ ચક્રવીસ તીર્યકરા લાલા, ઘો મુપ મંગલીક કોડી રે. શા૦ ૧૭

(કવિ સ્વલિખિત)—૮-૧૫(વિ. ધ)

૩૮૮ આનંદસૂરિ.

(૭૮૮) મુરમુંદરી રાસ. સં. ૧૭૪૦ (પંડિત લાલચંદની નોંધમાંથી).

૧૮૯ હરખચંદ્ર સાધુ.

(૭૮૯) શ્રીપાલ ચરિત્ર સં ૧૭૪૦ મિશ્ર.

૩૯૦ લક્ષ્મીરંતન (હીરરંતન શિઠ)

(૭૯૦)+ ખેમા હડાલિયાનો રાસ (ઐ.) સં. ૧૭૪૫ માર્ગશર શુદ્ધ
૧૫ ગુર. ઉનામાં.)

આદિ—

આઘ જિનેસર આઘ નૃપ, આઘ પુરૂપ અવતાર,
ભવભય ભાવદૃ ભગવંત નર, કરુણાનિધી કીરતાર. ૧

પ્રણમું તાસ પ્રથમ ચરણુ, દો મુઝ વચન વિલાસ,
સાંભલજ્યો ભાવીક જન્ન, હું રચું પેંમ રાસ. ૨

કવણુ પેમો ક્યાં હુવો, પ્રગટ્યો કવણુ પ્રકાર,
સાંનિધ કરજ્યો ગુર સદા, કહું કયા તસ સાર. ૩

ગુર માતા ગુર પીત્યા, કીજે ગર પાચે સેવ,
જ્ઞાન દીવાકર ગુર કહ્યા, નમો નમો ગુરદેવ.

કુંભે આંધ્યું જલ રહે, જલ વિના કુંભ ન હોઈ,
જ્ઞાને આંધ્યું મન રહે, ગુર વિના જ્ઞાન ન હોઈ. ૫

x

x

x

x

અંતે—

રાગ ધન્યાસિરી.

ધન્ય ધન્ય પેમો દેદરાંણિ, જૈની કીરત જગમાં જાણિંજી,
દ્વિધાં દાન તે ચઢતે પાંણિજી, કવિજને વાત વર્ષાંણિજી. ધન્ય. ૧૨૯

પાતસાઈ ધણું માંનજ દીર્ઘ, સાહ બરદ જેણે લીધુંજી.

જતાં બરદ જેણે રાખ્યાં સધલાં, દેઈ દાન મમ પ્રદલાંજી; ધન્ય. ૧૩૦

વલી સેત્રુંજીરી જત્રા કીધી, રડો લાહો લીધોજી,

અંત સમે ચારીત્ર પદ લીધું, સરગલોક કારજ સીધુંજી. ધન્ય. ૧૩૧

ગર્યા સાધુ તણા ગુણુ ગાયા, અને વલિ રીષિરાયાજી,

કવીજન મત કોઈ દોષણુ મ દેજ્યો, ગુણુ હુવા તે ગાયાજી. ધન્ય. ૧૩૨

સંવત સતર એકતાલિસા વરષે રાસ રચ્યો મન હરપેજી.

માગસર સુદ પુન્યમ ગુરવારે ગામ ઉનાઈ મોઝારજી. ધન્ય. ૧૩૩

પંડીત હીરરત્ન પરસીધ્યા તસ પસાર્ય રાસ-કીધોજી, ,
છૂંદો દાલ ધનાશ્રીમાં ગાવે સાંભલતાં સુપ પાવેજી, ધન્ય. ૧૩૪

... ..
કીજે ધર્મ ભવક જન વંદા, લપમીરત્ન કહંદાજી. ધન્ય. ૧૩૫

—સ. ૧૮૯૮ ના કાર્તિ વદ ૧૪ દને લખ્યું છે—પ્ર૦ ઐ. રાસ
સંબંધ ભા. ૧.

૩૬૧ લક્ષ્મીરત્નસૂરિ (જયકલ્યાણ-વિમલસોમ શિ૦)

(૭૯૧) સુરપ્રિયકુંભારાસ. સં. ૧૭૪૧ આશિરે (પંડિત લાક્ષ્મ્યદેવી
નોંધમાંથી.)

~~~~~

૩૬૨ તિલકચંદ (ખ૦ નયરંગ-વિમલવિનય-ધર્મમંદિર—
પુણ્યકલશ-જયરંગ શિ૦)

(૭૯૨) પરદેશી સંબંધ સં. ૧૭૪૧ જાતોરમાં.

અતે—

રાયપસેણી સૂત્ર થકી રચ્યો એ સંબંધ સુવિશાલ,
સંવન સતર એકતાલેઃ સમેઃ નગર જાતોર મતાર. ૩ વીર૦
ખરતર ગચ્છ જિનચંદ્રસારિ રાંછર્યે શ્રી જિનમદ્રસૂરિ સાપં,
વાચક શ્રી નયરંગ શિષ્ય સુંદર વિમલેવિનય શ્રદ્ધ ભાપ. ૪ વીર૦
વાચનાચારિજ શ્રી ધર્મમંદિર વૈરાગી વ્રતધાર,
મહોપાધ્યાય પદ્મીયે પરગણા પુણ્યકલશ સિરદાર. ૫ વીર૦
તસ પાટે પાકે જયરંગ ભલા તસ ચરણે ચંચરીક,
તિલકચંદ કહે એ આપને શ્રી સંધને મંગલીક, ૬ વીર૦

—ચેનવિજયજી ભં-કિદયપુર.

૩૯૨ ક પ્રાગજી (ભીમ શિ૦)

(૭૯૨ક) બાહુબલ સંજાય. સંવત્ર ૧૭૪૧ વિજયદશમી પાટણમાં
આદિ—

બાંધવજી વૈરાગેં વ્રત આદરી હો લાલ, બાહુબલ બલવંત. બાં
અંતે—

મહિમંડલ મહિમાધરા હો લાલ, ગુરૂશ્રી ભીમ મુંણિદ, બાં
તસ સેવક પ્રાગજી હો લાલ, પામઈ પરમ આનંદ. બાં વી. ૧૪
ધમિ જિન મુનિ ગુણ ગાધ્યા હો લાલ, પાટણ નગર મઝાર,
સતર ઇકતાલીસનૈ હો લાલ, વિજયદશમિ દિનસાર. બાં વી. ૧૫

૩૯૨ ખ અમરવિજય (ત૦ વિજયરાજસૂરિ શિ.)

(૭૯૨ખ) પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ.

અંતે—

લંદારકશ્રી વિજયરાજસૂરિ તપગચ્છ દેસે રાયજી,
તસ પદ પંકજ મધુકર સરિખો, અમરવિજય ગુણ ગાયજી.

(વિજયરાજસૂરિ સ્વ. ૧૭૪૨)

૩૯૨ ગ જીવરાજ (શ્રીપૂજ્ય ગોવિંદ શિષ્ય.)

(૭૯૨ગ) ચિત્રસંભૂતિ સંજાય. સં. ૧૭૪૨ કુમાર માસ એકમ
સોમ. વિક્રમનગર (વિકાનેર)માં.

આદિ—

પ્રણમું સરસતિ સામણી, માંચું વચન વિલાસ,
સાધુ તણા ગુણ વર્ણવું, કરજ્યો બુદ્ધિ પ્રકાસ. ૧
સદ્ગુરુ સેવો પ્રાણી તુમહે, ચિત્તસંભૂતિ પરિ જોય,
ગાવ ચરાવઈ ગુવાલિયા, બ્રહ્મ લિખુ સુત દોય. ૨

ખતે—

કલંસ.

એ ચિનિ ચંગઈ હરપ અંગઈ આણિ અધિક વિખ્યાત એ,
ચિત્ત નામ મુનિવરતણા ગુણ બણુઈ ચાપે નિરમલ ગાતએ. ૪૮
સંવત સતર ખિયાલ વરપે કુમાર માસ ઉલ્લાસએ,
એકમ સોમ એહ તવીયા, રાગ દાસ વિલાસએ. ૪૯
પૂજ શ્રી ગોવિંદ પ્રસાદે વિક્રમનયર મઝાર એ,
જીવરાજ આપઈ સંધકેરી વીનતી અવધાર એ. ૫૦

—સં. ૧૭૯૪ વર્ષે મિતી જેઠ વદિ ૭ વાર શનિ દિને લિપીકૃતમ.

૨-૧૨ ક. મુ.

૩૬૩ કીર્તિસાગરસરિશિષ્ય.

(૭૯૩)+ લીમજી ચોપઈ સં. ૧૭૪૨ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ પુનપુરમાં.
આદિ—

સરસ વચન ઘો સરસતિ, પ્રણમી વીનવું માય,
અવિરલ મુઝ મતિ આપજો, કરજો એ સુપસીય. ૧
સરસન સોહગ સાદરી શ્રી વિદ્યા મુખ રૂપ,
તે મન સમઈ જેહને સેવિ સર નર બૂપ. ૨
મિદાઈ મુઝ વાણીમાં તિં દીધી સિઅંગ,
વલી અવસેં કિં વીનવું દિસિં દિસિં રંગ અમંગ. ૩
ચતુર જયલ પંડિત પુરસ, તસ મન અધિક મુદાય,
પુષિ અકલિ આવિઅ કલિ, સાંમલતાં સુખ યાય. ૪
જાણુ હોસેં તે જાણુસે, અવર ન જાણેં જોય,
કાવ્ય ગીત ગુણુ હરેં, મદ ન આણે હેન. ૫
દુઃખ દોહગ દૂરે દરેં, આવિ સુખ ભરપૂર,
છણુ વીધી ચાલ જે નર, તે નર સદા સત્તર. ૬
દાની માંની મહાગણી, ચતુર સદા સનેહ,
તેહ નર સુખ પામેં સદા, દિનદિન દીપે દેહ. ૭

ભિમસાહ ભોગી ભર જે, અછે ઈશુ સંસાર,
તેહ તણાં ગુણુ વરણુનું, સાંભલજે નરનાર.

૬

x

x

x

x

અંતે—

ભીમ પુરંદર મોટા સાહજી રે આસપુર નગર સુવાસ,
ચતુર જોડાવિ રૂડી ચોપધ રે કાધો ઉત્તમ કામ. દાન. ૧૭૬
સકલ ભદ્રારક પુરંદર સિરોમણી શ્રી કીર્તિસાગર સુરંદ,
તત્ શિષ્યે જોડિ ચોપધ રે પુજપુર નગર મઝાર,
સંવત સતર બયતાલીસમે રે ચૈત્રી પુન્યમ સુખકાર,
જે નર ભણે ગુણે ને સાંભલે રે તસ ધર જયજયકાર. દાન. ૧૭૮

—સં. ૧૭૪૯ વર્ષે આસો માસે શુક્ર પક્ષે ૧૪ દિસિ તિથુ
શુક્રવાસરે સકલ પં. શ્રી કપૂરસાગરજી તત્ શિષ્ય ગણિ મોહનસાગર
લિખિત ગઝાનગરે ચતુરમાસ કિંત સાહ ભીમજીસાહ શ્રી સિંધજી
સુત ઋષભદાસ બલમજી રતનજીકસ્ય સુખં કુર કલ્યાણમસ્તુ પર-
ઉપગારાય. પ્ર૦ ઐ. રાસ સંગ્રહ ભાગ. ૧

૩૬૪ જ્ઞાનસાગર. (૨)

(૧૭૮૪) ચોવીસી. સં. ૧૭૪૦ પહેલાં.

લઁસં. ૧૭૬૦ પત્ર ૧૨ ગ્રંથમાન ૨૨૧ દાં ૨૩ લીં. જુઓ
જ્ઞાનસાગર શિષ્ય-હવે પછી નં. ૩૯૫.

૩૯૫ જ્ઞાનસાગર શિષ્ય. (જ્ઞાનઉદ્યોત?).

(૭૯૫)+ ૨૧ પ્રકારી પૂજા-સં. ૧૭૪૩.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખ પૂરવા, કલ્પવેલી અનુહાર
પૂજા ભક્તિ જિનની કરો, એકવીશ ભેય વિસ્તાર.

સ્નાન વિશેષન ભૂષણું, પુષ્પ વાસ ધૂપ દીવ,	
ફલ અક્ષત તેમ પત્રની, પૂગ નૈવેદ્ય અતીવ.	૨
ઉદ્ધક વસ્ત્ર આમર તથા, છત્ર વાદ્ય ગીત જાણુ,	
નૃત્ય સ્તુતિ જિનકોશની, વૃદ્ધિ એ એકવિંશ ઠાણુ.	૬
શુચિ તતુ તૈલ જલાદિકેં, પહેરી ચીવર સાર,	
પીઠત્રિકોપરિ જિન ઠવી, જિન આણુ શિર ધાર.	૪
ગંગા માગધ ક્ષીર નિધિ, ઔષધિ મિશ્રિત સાર,	
કુસુમે વાસિત શુચિજલેં, કરો જિનસ્નાન ઉદાર.	૫

x

x

x

x

૨૧ મી કોશ પૂજા.

અગણિત ગુણુમાણુ આગર, નાગર વંદિત પાવ,	
શ્રુતધારી ઉપગારી, જ્ઞાનસાગર ઉવગ્રાવ,	
તાસુ ચરણકજ સેવક, મધુકર પરેં લયલીન,	
શ્રી જિનપૂજા ગાઈ, જિનવાણી રસપીન.	૬૯

પ્રાલ—

કંવત ગુણુ યુગ અચલ ઈંદુ, હર્ષ ભરિ ગાઈયો શ્રી જિનેંદુ,
 તાસ ફલ સુકૃતથી સકલ પ્રાણી, લહે જ્ઞાનઉદ્યોત ધન શિવ નિશાની. '૭૦.
 દોહા.

એકવીશ શ્રાવકગુણુ વનેં પૂજા પુષ્કર મેલ,
 સુરનર મુખ ફૂલે ફૂલે, શિવસુખ લહે આછેલ. ૭૧

પ્ર. શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભાગ ૨ જે પૃ. ૮૭૩ થી ૮૮૩.

(૭૮૬)+ અષ્ટ પ્રકારી પૂજા. સં. ૧૭૪૩.

આદિ— દોહા.

ગંગા માગધ ક્ષીર નિધિ, ઔષધ મંચિત સાર,
 કુસુમે વાસિત શુચિજલેં, કરો જિન સ્નાન ઉદાર. ૧

x

x

x

x

અતે—

ધર્મ અડવિધ જિન પૂજના, વિરમે જે ચિર ચિત્ત,
માનવ ભવ સફલો કરે, વાધે સમકિત વિત્ત.

હાલ.

અગણિત ગુણુમણિ આગર, નાગર વંદિત પાય,
શ્રુતધારી ઉપગારી, જ્ઞાનસાગર ઉવઝાય.
તાસુ ચરણુકજ સેવક, મધુકર પરેં લયલીન,
શ્રી જિન પૂજ ગાધ, જિનવાણી રસપીન.

ચાલ.

સંવત ગુણુ યુગ અચલ ઇંદુ, હર્ષ ભરિ ગાધ્યો શ્રી જિનેંદુ,
તાસુ ફલ સુકૃતથી સકલ પ્રાણી, લહે જ્ઞાનઉઘોત ધન શિવ નિશાની. ૩

પછી વલ્લ પૂજ, લૂણુ ઉતારણુ, આરતિ ને મંગલ દીપક પર
કાવ્ય છે તેમાં છેવટે ઇણિપરેં અષ્ટ પ્રકારી કીજે, પૂજ સ્નાત્ર મહોત્સવ
ભણીજે. પ્ર૦ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભાગ ૨ જે પૃ. ૮૮૪-૮૮૧.

૩૬૬ કુશલસાગર (કેશવ) (ખ. જિનભદ્રશાખા-સાધુકીર્તિ—

મહિમસુંદર-નયમેરૂ—લાવણ્યરત્ન શિ.)

આ અતે નં. ૩૮૫ ક વાળા કેશવદાસ ખંતે એક જણાય છે.

(૭૮૭) વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ. સં. ૧૭૪૫ વિજયદશમી
સોમવાર નવાનગરમાં.

આદિ—

સદગુરુ સાનિધ કરો, શ્રી જિનકુશલ સૂરીંદ

પરતા પૂરણુ તું પ્રભુ, પરતિખ સુરતર કંદ.

જસ મહિમા જગ તાહરિ, સયલે મહકી વાસ,

સમર્થા આસ્થા પૂરવે, સેવક મન ઉલ્લાસ.

ખિરદ ધણા છે તાહરા, મેં કહો કિમ કહિવાય,	
ખીર સમુદ્ર જલસુ બર્ષો, કહો કિમ ખિંદુ ગણાય.	૩
અરજ મુણેજ્યો સાહિબા, પ્રણમું એ કરજોડી,	
સાધુ તણા ગુણુ ગાધવા, મુજ મનમેં છે કોડિ.	૪
એ આસ્યા મુઝ પૂરવો, સાંભલિ મોરા સ્વામિ,	
જોડિ સરસ વાંણિ સરસ, સદલ હોસે તુઝ નામ.	૫
મંદ બુદ્ધિ છે માહિરિ, જોડી કરણુ પણુ ફંસ,	
ચાંસુ કયું છાંનો નહિ, જૂઠું કહું તો સુંસ.	૬
વીરભાણુ ઉદેભાણુનો, ચરિત્ર મુણે ચિત લાય,	
જિમ ઉતપતિ આગલ યદ, કહિસે સંબંધ બનાય.	૭
વીરભાણુતો ઘનથી, લાંધી લીલા ઝલિ,	
ઉદેભાણુ સેવા કરી, સાધુ તણી મન સુદિ.	૮
સેવા ઘન પ્રભાવથી, ફલીયાં વંછિત કાજ,	
ઉત્તમ કુલ તે અવતર્યા, પાયા દોનો રાજ.	૯
મહા મુનિસર ગાવતાં આરતિ ચિંતા નાય,	
દુખ દોહગ દૂરેં ટલેં, નવ નિધ લક્ષમી યાય.	૧૦
સરસ કયા મુણજો અતુર, વિકયા છોડી વાત,	
સાંભલતાં સુખ જીપજો, નિર્ભજ યાસ્યે ગાત્ર.	૧૧
કિણુ દેશે કિણુ નગર એ, કુંણુ રાગ કુંણુ નામ,	
તે ભયિયણુ તુમે સાંભલો, મન રાખીને ઠામ.	૧૨

અતે—

ઢાલ ૬૫ ધનાસી. ધનધન આર્દ્ર કુમરવર સજ્જતી. એ દેશી.

ધનધન વીરભાણુ ઉદેભાણુ મુનીવર, નામ યકી નિસ્તાર,

માહા મુનીસરનાં ગુણુ ગાવતાં, પાખીજો ભવપાર.

૧ ધન.

વિક્રમચરિત યકી એ ઇધર્ષો, સરસ કયા રસ જોય,

ઓછો અધિકો ને મેં ઇકાં કલો, મિછા દુકડ સોય.

૨ ધન.

- મેં ચતુરાઈ કરીને માહરી, કીધો એક પ્રબંધ,
 ઝાછો અધિકો જિહાં તુમે દેજો, કલિજ્યો મેલ સંબંધ. ૩ ધન.
- એ અરજ છે રે કવિયણ માહરી, થેં છો ચતુર સુગણ,
 માહરી શોભા વધર્યે તુમ થકી, વાચ્યાં સરસ વખાણ. ૪ ધન.
- સતર પસતાલે સંવસરે, વિજયાદશમી સોમવાર,
 પુરણ રાસ કર્યો મેં તિણ દિને, વર્ત્યા જયજયકાર. ૫ ધન.
- નવાનગર માહે એ મેં કરી, ચોપાઈ મન આણુંદ,
 મૂલનાયક શ્રી સંધનેં સુખકર, ધર્મનાથ સુખકંદ. ૬ ધન.
- શ્રી ખરતર ગછ દિન દિન દીપતો, દાદને સુપસાય,
 જેહને નામે નવનિધિ સંપન્ને, આરતિ ચિંતા જાય. ૭ ધન.
- જિનભદ્રસૂરીની શાખા પરગડી, જેહના શિષ્ય વિનીત.
 સુધો સંયમ પાલે દિન પ્રતે રૂડી જેહની રીત. ૮ ધન.
- શ્રી સાધુકીર્તિ પાઠક સુખકર, જેહનો જશ વિખ્યાત,
 ચોપરવી પોસો જિણ થાપીયો, જગ સહુ જાણુરે વાત. ૯ ધન.
- મહિમસુંદર વાણારસ તેહના, શિષ્ય મહા પ્રવીણ,
 અધિક પંડિત ચતુરાઈ અતી ઘણી, સીલ ગુણેં લયલીણ. ૧૦ ધન.
- તેહના શિષ્ય વાચક નયમેરણ, જેહની અમૃત વાણ,
 રૂપ કલા ગુણ સોહે અતિ ભલા, દેખી રીઝે રાયરાણ. ૧૧ ધન.
- તેહના શિષ્ય વાણારસ દીપતા, લાવણ્યરત્ન સુગણ,
 તે ગુરૂ માહરા ત્યાં લગે પ્રતપન્ને, જાં લગે ધ્રુભાણ. ૧૨ ધન.
- તેહનો શિષ્ય સુવિનીત છે, કુશલસાગર ગણી જાણ,
 સાધુ તણા ગુણ ગાયા સુદ્ધ મને, અધકી આસતા આણ. ૧૩ ધન.
- ભણે ગુણે જે ભવિયણ સાંભલે, તેહની ફલસે આસ,
 આરત વિધન ચિંતા દૂરે ટલે, એ સાંભલતાં રાસ. ૧૪ ધન.
- ગુરૂ લઘાણના પરસાદથી, રાસ રચ્યો શ્રીકાર,
 કેસવને સુખસાતા છે ઘણી, દિન દિન હરખ અપાર. ૧૫ ધન.

—સંવત્ ૧૮૮૩ ના વર્ષે આસાદ વદિ ૧૩ સોમે. શ્રી જખડ

મધ્યે.....શ્રી અજિતનાથ પ્રસાદત્. ૪૪-૧૭ શેઠ વર્ધમાન રામજી
પાસે-મુંબઈ.-લ. સં ૧૮૭૧ ધો. સ. ભં.

૩૯૭ દીપસૌભાગ્ય [તપગચ્છ રાજસાગરસૂરી સંતાનીય
માણિક્ય સૌભાગ્ય-ચતુરસૌભાગ્ય શિ.]

(૭૯૮) ચિત્રસેન પદ્માવતી ચોપાઈ સં. ૧૭૩૯ ભાદ્ર. વદ ૯
મંગળ. નગીના નગરમાં.

આદિ—

કુહા.

પ્રણમુ પ્રેમે પાસ જિન, શ્રી શંખેશ્વર દેવ,
સુરનર વર કિંનર સદા; જોહની સારેં સેવ. ૧
તસ ગણધર ગીર્યા સવિ, આગમ વિરચત હાર,
લખિધ નિધાન નિશ્ચ પ્રણમીધ, ગુણ ગણ રચણ મંડાર. ૨
આગેં અનેક કવિજન કુયા, તેણેં સખરી તુંહી માય,
મુરખ ઠેડી પંડીત હીયા, પામ્યા તુઝ પસાય. ૩
તેણેં સમર શારદા, માતા પુરો આસ્ય,
મુઝ મતિનેં આપજ્યો, અવિરલ પુદ્ધિ પ્રકાશ. ૪
પદ પંકજ નિજ ગુર તણા, પ્રણમું હું સુખકાર,
અગ્નિ તિમિર દીપક સમ, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર. ૫
શ્રી ભગવંતેં બાપીક, ચક્ર ભેદે જિન ધર્મ,
દાન શીલ તપ ભાવના, જોદયી લહીઈ શીવ શર્મ. ૬
દાનાદિક સહુ સારિખા, પિણુ ઉત્તમ શીલ નિશેષ,
પરણીજેં તે ગાઈય, ઉખાણો દેખ. ૭
રોગ સોગ વિયોગી નહિં, સંકટ શ્વાપદ દુષ્ટ,
ટવેં ઉપદ્રવ શીલથી, જઈ અંદરે કુષ્ટ. ૮

પાલો શીલ અખંડ નીલ, જો પાઉ શિવ લીલ,
ચિત્રસેન પદ્માવતી, તિમ પાલો શુભ શીલ.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૩૧ રાગ ધન્યાસરી.

દીઠો દીઠોરે વામાદો નંદન દીઠો જો દેશી.

ગાયો ગાયોરે મેં શીલ તણો જસ ગાયો,

ચિત્રસેન પદ્માવતી દોઢ, તિનદો સંબંધ જનાયોરે. ૧

તપગઢ ગગન દિનેસર સરીજો, સહુ સહુ જનદે મન ભાયો,

શ્રી વિજયસેનસૂરીશ્વર સુંદર, સૂરી સરદાર કહાયોરે. ૨

તસ પાટિં પ્રભુ પુન્ય પ્રતાપી, પ્રણવ પુન્યે પાયો,

દિન દિન અધિકો જગ જશ જે હતો, સાગર વંસ દીપાયોરે. ૩

વડ વયરાગી મુનિ ગુણુ રાગી, પ્રતિજોધેં નરનારી,

શુદ્ધ સરપક શુદ્ધ આચારી, પંચ મહા વ્રત ધારીરે. ૪

સુવિહિત સાધુ શૃંગાર સોહાવે, તપગઢ ઠાકુર રાજે,

શ્રી રાજસાગરસૂરીસર મોટો, જોડિ ગાયમની છાજે. ૫

પદ્મ પ્રભાવક ઉદયો તેહનેં, મુનીગણુ હિયડેં ધ્યાયો,

શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીશ્વર જયવંતા, સકલ સૂરી સંવાયોરે. ૬

તસ ગણુ માંહિ પોઢા પંડિત, માણુક સોભાગ્ય યુધ સંત,

બહુ શ્રુતધારી જન મનોહારી, મહિયલ માંહિ મહંતરે. ૭

તસ સીસ અતુરસોભાગ્ય યુધ, મુઝ ગુરૂ જ્ઞાન દાતારે,

દીપસૌભાગ્ય મુનિ કહેં, તસ સિશ જો ગુરૂ પરમ હિતકારીરે. ૮

સંવત નિધિ ગુણુ મુની સીસ વરષે ૧૭૩૯, રૂઢે ભાદ્રપદ માસરે,

અસિત પક્ષ નવમી ભૃગુવારે, વિજય મુહુર્ત ઉલ્હાસરે. ૯

બહુ જન ફેરો આગ્રહ-જાણી, નગિના નયર મઝારે,

રાસ રચ્યો મેં ગુરૂ સુપસાધ, શ્રી સરસ્વતી દેવી આધારે રે. ૧૦

પ્રત્યક્ષીર ગુણુ ગ્રંથાગર કીનો શ્લોક પ્રમાણુ,

ત્રીસેં અધિકા નવસત ઉપરેં, જાણુ જાણુ સુખાણુ રે. ૧૧

ચિત્રસેન કી ચોખાઈ કીની, ચુપે ચરિત્ર મેં જોઈ,
 અવર અંગે જો હોઈ સુવિશેષો, તો રીસ મ કરજ્યો કાઈ રે. ૧૨
 સોધી સહુ કરજ્યો સુધી, ચતુર વિચારી જોજ્યો,
 શીલવંત નરના ગુણ ગાવી, પાતક પરહો ખોજ્યો રે. ૧૩
 અણિ દિયડેં હુસ્ય ધણેરી, સહુ જન કે મન જાઈ,
 દોય મલી જણુ ગાવજ્યો, નવનરી એકત્રીસ દાસ જનાઈ રે. ૧૪
 મઠ પછે મેં અસિક જે ભાખ્યું, ઓછું અધિકું જાણિ,
 મિઠા દુકડ સંધનિ સાખે, દેહ તે હિત આણી રે. ૧૫
 સરસ સંબંધ સદા સુખદાઈ, સાંતલજ્યો નરનારી,
 બણુતાં ગુણુતાં સુણુતાં જનને, હોસે જયજયકારી રે. ૧૬
 રંગે રાસ રમ્યો રસદાઈ, કહે મુની દીપ ઉલાસે,
 કવિતા વક્તા શ્રોતા જનની, ફલજ્યો દિન દિન આસે રે. ૧૭ મેં.

—સર્વગાથા ૬૦૦૭ અંયાઅંથ શ્લોક ૯૦૩૦ મુની દીપ સૌભાગ્ય
 એન કૃતા પટ્ટીપદનગરે સંવત્ ૧૭૩૯ વર્ષે ભાદ્રપદ માસે અસિત, પક્ષે,
 ૯ દીને ચોપૈકૃત. ચિત્રોડા મધ્યે પં. મોહન વિજએન લપીકૃત. ૨૬-૧૫
 લા. નં. ૪૯૩.

(૭૬૮)+ વૃદ્ધિસાગર સૂરિરાસ (અં) સં. ૧૭૪૭ આસપાસ.

આદિ—

સકલ સમિહિત પૂરાણો, સિદ્ધારથ કુલ સર,
 ત્રિસલાનંદન નામથી, ત્રદિષ્ટદિ ભરપૂર. ૧
 જયં જયદાયક જિનવર, શાસનનાયક વીર,
 પ્રણમું પદપંકજ સદા, મેરગિરિ પરિ ધીર. ૨
 શ્રી રાજસાગર સરીશ્વર, સુવિહિત મુનિ શિશુગાર,
 પ્રણમું પ્રેમેં તેહના, ચરણકમલ સુખકાર. ૩
 તાસ પાટઈ ઉદ્યાયત્રિં, પ્રગટ્યો અગ્નિનવ સર,
 તપતેજિ કરી દીપતો, જેહનો અધિક પકૂર. ૪

વંછિત પૂરણ સુરતર, શ્રી ગુરુજનું નામ,
 પાપનિવારણ દુષ્પહરણ, મહીમંડલિ અભિદામ.
 તે ગુરુતણા ગુણ ગાવનાં, મુઝ મનિ ધણો ઉલ્લાસ,
 સાંભલતાં જે સંપન્નઈ, સુખસંપતિ સુવિદાસ.
 સંજમ નિરમલ પાલીનઈ, તપ જપ કરી શુભ કાળ,
 શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીશ્વર, પામ્યા સુરપુર રાજ.

x

x

x

x

દાલ ૧૦ રાગ ધનાસી.

અંતે—ભવિયાં ભાવિં સાંભલો—

x

x

x

x

સકલ પંડિત માંહિ વિરાજઈ, ગુરુગુણ રચણ સુધામરે,
 મ્મણિક્યસૌભાગ્ય ખુધરાજજી, કહીઈ જસ પુહવી પ્રસીધું નામરે-ભ. ૩
 તાસ સીસ મનમોહન પંડિત, અતુરસૌભાગ્ય ખુધઈદરે,
 તસ પદપંકજ સેવક મધુકર, દીપ કહેં સુખકંદરે. ભ. ૪
 શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરિ પુરંદર, જે પામ્યા સરગાવાસરે,
 ગુણ ગુંથીનઈ ભગતિં કીધો, તેહ તણો એ રાસરે. ભ. ૫
 ભણુચ્યેં ગુણુચ્યેં નઈ સાંભલચ્યઈ, તે ધરિ ઋદ્ધિ સુવિશાહારે,
 દીપ સૌભાગ્ય કહેં ગુણુ રહીયાલા, ગાતાં મંગલમાહારે. ભ. ૬

—સં. ૧૭૫૫ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૧ ભૃગુવાસરે નવિનપુર મધ્યે પં.
 સત્યવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વૃદ્ધિવિજયગણિ શિ. પં. રૂપવિજ-
 યેન લિપીકૃતઃ સર્વગાથા ૧૭૧ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૫૧ ૧૬-૯ વી. પા.
 નં. ૧૮૧૦.

નોટ—અમદાવાદના પ્રસિદ્ધ નગરશેઠ શાંતિદાસના ગુરુ રાજ-
 સાગરસૂરિના શિષ્ય આ વૃદ્ધિસાગર સં. ૧૭૪૭ના આસો સુદ ૩ ને
 દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ થયા તે અરસામાં આ રાસ રચાયો છે.
 વધુ માટે જુઓ ઐ. રા. સં. ભાગ ૩)

—મુનિ અમરવિજયેન નેત્રીપદે સંવત ૧૭૭૨ વર્ષે આસો
શુકલ ૧૫ રવિ. ૬-૧૫. વિ. ને. નં. ૩૨૨૯.

૩૬૮ અમરચંદ્ર (વિધિપદ્ધતિ-આં. અમરસાગરસુરિ-ગુણસા-
ગરપદ્ધતિ રચણચંદ-મુનિચંદ શિ.)

(૮૦૦) વિધાવિલાસ ચરિત્ર (પંચાંગ) રાસ. ૩ ખંડમાં સં.
૧૭૪૫ ભાદ્રપદ શુ. ૮ બુધવાર સંધ્યપૂરમાં,

આદિ—

(પહેલાં ત્રણ પાનાં નથી ખાટે મળી નથી)

અતે—

વિધિપદ્ધતિ રાજાઓ શ્રી, અમરસાગરસુરિ જાણેછા,
તપ તેજ દિવાકર તે તપે, મુખ જાણે અમૃત વાણેછા, પુ ૭
ધીંગડમત્ત ધર્મ ધુરધર, પાટોધર પુન્યવંતેછા,
સુર ક્રમ્માણુનો શિષ્ય સવાઈ, ગુણસાગર મતિવંતેછા, પુ ૮
તસ પધિમે મહા વ્રતધારી, વાયક શ્રી દિતધારીછા,
રચણચંદ સુનામ અનોપમ, બહુલા તપ બ્રહ્મધારીછા. પુ ૯
શિષ્ય તમ્હુ નામે સુવિનીતા, શ્રી મુનિચંદ મતિવંતેછા,
નામ ક્રેયતે પાતિગ નાસે, ભાગે મનની ચિંતેછા. પુ ૧૦
એ અધિકાર મેં એકવો ગાયો, શ્રી સંધ્યજે મનિ બાયોછા,
અમરચંદ દે સંધ આસીસા, હોળે મુજસ જગીસાછા, પુ ૧૧
સંવત ૧૭૪૫ વરષે, ભાદ્રપદ માસ સુદરોછા,
શુદ્ધિ આછમી સોહિ બુધવારે, રાસ રચ્યો દિતધારેછા. પુ ૧૨
રાપધણપુરે રંગિમું ગાયો, શ્રી સંધ યયો સવાયોછા,
માંચસેં સવા ચોખાઈ અનુમાને, રાસ મેં તે કહાયોછા. પુ ૧૩

રસનાઈ જે અધિકું ગોણું, બાણું વગવું વિદ્યાસોઈ,

ગિજા દુઝડ સંઘની સામે, ઘું આનંદ પરી લક્ષાસોઈ.

૭૦૪

—ધતિશ્રી વિદ્યાવિદ્યાસ ચરિત્ર તૃતીય ખંડ સંપૂર્ણ. સંવત ૧૭૮૩ વર્ષે ભાદ્રવા વિદિ ૧૨ રવિ. શ્રી અંચન્નગચ્છે પં. શ્રી દીપસાગરજી તત્ત શિષ્ય મુનિ વિજ્ઞેસાગર મુ. મેઘસાગરજી કવિપતં. શ્રી દુહારા મધ્યે અંચાત્ર. ૯૬૦. પાનાં ૩ થી ૨૪-પંક્તિ ૧૩ વ. રા. મુંબઈ.

૩૬૯ શીલવિજય. (ત૦ શિવવિજય શિ૦)

(૮૦૧)+ તીર્થમાળા સં. ૧૭૪૬ આસો.

આદિ—

દ્વયા.

અરિહંતદેવ નમું સદા, જસ એવિ ગુરુરાય,

તીર્થમાલા યુણ્ણયું મુદા, સદ્ગુરુતણિ પસાય.

અરિહંતમુખકળ વાસિની, વાંણી વર્ણવિદ્યાસ,

કવિજનમાતા વિનવું, પૂરો મુઝ મન આસ.

જગમાં તીરથ સુંદર, જ્યોતિર્વંત ઝમાલ,

પમણીસ દીઠાં સાભળ્યાં, મુણ્ણતાં અમી-રસાલ.

x

x

x

x

અંતે—

ઋષભદેવ ચોમુખિ ચોસાલ, દીપે દરિસણ અમીઅરસાલ,

પ્રગટમલ પોરવાડમાંહિ, સંઘવી સીપા સુ કહિવાય.

મહાપુરુષ મેહાજલ નામ, તીરથ ચાપું અવિચલ કામ,

સંવત નેઉઈ સોલિ વલી, શેત્રુંજ યાત્રા કરી મનિ રલી.

x

x

x

x

સયણપુરિ રૂડો ચલિમુખ, નલિનીગુહમ વિમાન પ્રતખ્ય,

પ્રાગ્વંશ પુનિ બહુ ભગો, કામલદે કુખિ અવતર્યો;

ધનધન ધરણો સંઘવી નામ, જેણિ કીધાં ઉત્તમ કામ.

૬૬

સંવન ચૌદ છિતોસિ જાણિ, સોમસુંદર સરિ ગુણુખાણિ,
તેસ ઉપદેશ સુણી ગદગદો, જિનસાસન સોભાવક થયો. ૬૭
ચૌમુખિ થાપ્યા નામિ મલ્હાર, સરિપદ મહોછવ સુખકાર,
સંધતિલક ત્રિમલાચલિ ધર્યુ. છદ્રિમાલ લેછ તત ઉચર્યુ. ૬૮
વરસ બત્રીસે ભરયૌવને, નારીસંગ તંબો સુખ મનિ,
બાવન સંધ મલ્યા તિણિ વારિ, ધરણિસાહ વરીઓ જયકાર. ૬૯
કુંભારાણાતુ પરધાન, સકલ બુદ્ધિ સદા સાવધાન,
ધન યૌવન ઠકુરાઈ લહી, ઉત્તમ કરણી કાપી સહી. ૭૦

*

*

*

*

કલસ.

ધમ અનેક તીરથ અહિ સમરથ પશ્ચિમ દિસિ સોહામણા,
જય જય કારક શિવસુંખકારક ત્રિભુવનનાયક જિનતણા;
સંવત સસી સુનિ વેદરસ (૧૭૪૬) આસોમાસિ અભિનવી,
બુધ શિવવિજય શિવ રીલ, સેવી વદિ આણુંદ વિનવી. ૮૫

(આ કૃતિનો આ છેલો કલસ લાગે છે, અને તેથી તે પછીનાં
વર્ણનો તેની પહેલાં આવવાં જોઈએ, છતાં પછી છે; તો જેમ અનુક્રમ
જાણ્યો છે તે પ્રમાણે તેમને પુરવણી તરીકે લખતે અત્રે મૂકાય છે.)

(બીજો ખંડ) દૂહા. (પૂર્વ દિશાનાં તીર્થોનું વર્ણન)

પૂરણુ પુનિ પામીડિ, માનવમવ અવતાર,
સદગુરુ સાનિધિથી લલો, જ્ઞાનદષ્ટિ આધાર.
યુગતિ સંધાતિ જોખ્યાં, તીરથ દેશ અનેક,
કલ્યાણકારી કહું, પૂરવદિશિ વિવેક.

*

*

*

કલસ.

તપગરજનાયક બહુ સુખદાયક વિજયપક્ષ પુરધર,
શ્રી વિજયરાજ સુરિંદ સોદિ સરિગુણે કરી સુદર,

તસ તણિ રાજિ અતિહિ જાજિ સંવેગગુણ મણિસાયર,
પ્રુધ શિવવિજય સીસ શીત વીરનિ સદા આણુંદ જયકર. ૫૬

(ત્રીજો ખંડ.) દ્વહા (દક્ષિણ દેશનાં તીર્થોનું વર્ણન)

પરમપુરુષ પ્રણમુ વધી, વાગેસરી વરદાય,
શ્રી ગુરુચરણ પસાહિલિં, સંકટ દૂરિ જાય. ૧

દૃખ્યણુ દેસિ દીપતા, દોલિતદાઇ દેવ,
ગુણુ ગાઉ તીરથતણા, ગામ કામ સુણો હેવ. ૨

* * * *

સારંગધર સંઘવી પોરવાડ, યાત્રા કીધી ચૈત્ર પ્રવાદિ,
સતર ખત્રીસિ (૧૭૩૨) બહુલી ઝલ્હિ, લખમીતણો લાહો તે લીહ. ૮
તિહાં ગચ્છનાયક દીર્ગખરા, છત્ર સુખાસન ચામરધરા.

વધેરવાલવંશિં સિણુગાર, નામિ સંઘવી ભોજ ઉદાર. ૨૩

સંવત સાતિ સતરિ (૧૭૦૭) સહી, ગઠ ગિરિનારિ જત્રા કહી.

ખાહુખલીનું ખીજું નામ, લોકપ્રસિદ્ધ છિ ગોમટસ્વામિ. ૬૯

ચંદ્રકીરતિ નામિ ગચ્છધણી, ધનવંત શ્રાવક તિહાં બહુ ગુણિ.

કલિયુગમાહિ ઉ પિ આજ, દૃખ્યણુમાહિ તીરથરાજ. ૭૪

ઘાટ ઉતરી આવ્યા મલખારિ, કલિકોટ ખંદિર અતિહિ ઉદ્ધર,

જિનમંદિર સ્વેતાંખરતણું, વ્યાપારી ગુજ્જર તિહાં ભણું. ૭૭

ચારવર્ણના શ્રાવક ભદ્ર, અમ ખ્યત્રી વૈસ્ય નિ સુદ્ર,

નાતિતણો એહજ વિવહાર, મિથ્યા દેવતણો પરિહાર. ૮૩

રાજનગર શ્રાવક ચોસાલ, જગપ્રસીદ્ધ માનિં ભૂપાલ,

જિનસાસન સોભાવિ સદા, આશ્રિતવચ્છલ બહુ સંપદા. ૧૪૨

ઉસવંશ ભૂષણ શિરદાર, સુરા રતન જે ખંધુ ઉદાર,

સત્યાસીદ્ધિ (૧૬૮૭) દીઉ સત્રુકાર, વિમલાચલના સંઘ અઢાર. ૧૪૩

શ્રી શ્રી વંશિ ચડતિં વાનિં, દોસી મનીઓ પુન્યપ્રધાન. ૧૪૫

સંવત યોગિં (૧૭૦૪) શત્રુકાર, વરસ એ લગિ દીધો સાર,

દુરિ દુકાલ ગયો તિણિ વારિ, માણસ મિલિયાં સહિસ ધ્યાર. ૧૪૬

આસ વંશે શાંતિદાસ, શ્રી ચિંતામણિ પૂજ્યા પાસે. ૧૫૧
 વસ્તુપાલ મંત્રીસર વંશ, શિવા સોમજી કુલ અવતંસ,
 શેત્રુંજી ઉપરિ ચોમુખ કીઓ, માનવમવ લાહો. તિણિ લીઓ. ૧૫૩
 સેરીસિં લોલાણુ જિન પાસ, સંકટ ચૂરિ પૂરિ આસ,
 જૈનકાંચીથી આણી દેવ, મંત્રજાસિ સેવાની સેવ. ૧૫૮
 સતર ધ્યાનિ ખારિ (૧૭૧૧-૧૭૧૨) ફિરી, પુરવદિસિની પાત્રા કરી,
 એકવીસિં અઠનીસિં (૧૭૨૧-૧૭૩૮) સહી, દમ્પણુ દેવની
 સેવા લહી. ૧૬૯

અહિંદ પૂરવનો જે છિ સાર, તે પહિલાં પમણી નવકાર,
 પૂરવાચાર્યને વચને ધરી, દેવ હિંગમ્બર વાંચા ફિરી. ૧૭૦

કેદાર.

એ તીરથમાલા ગુણવિસાલા જે ભવિકર્મન કંઠિ ધરિ,
 સકલકલ્મશી ધેનું સુવચ્છી નિશ્ચય આનિ તસ ધરિ,
 શુદ્ધ સવેગી સુગુણસંગી, પુષ્પ શિવચિન્તય સાનિધ કરી,
 કોવિદ શ્રીલલિતમય સીસ પંખણિ, વીનવિ આણુદ ધરી. ૧૭૩

(ચોથો ખંડ) દ્વદા (ઉત્તર દિશાનાં તીર્થોનું વર્ણન)

ઉત્તરદિસિં ઉપિ સંદા, જૈનરાજ અગ્રેષ,
 મહાનગર રૂડાં ધણું, સુશુષો તેહ વિશેષ. ૧
 દુરગેમ પંથ ઉલ્લંઘતાં, નદી નગર પાપાણુ,
 મ્હેચ્છ રાજ્ય અહિ મોઘાં, કહિર્યું તાસ વખાણુ. ૨

* * * *

ગંગા તીરિ છિ કેદાર, કુરુક્ષેત્ર નિ વલી હરદાર,
 એ તીરથ શિવનાં છે સહી..... ૧૧

સહિસમુખી ગંગાનિ પારિ, સોદિ જનરાજ્ય ઉદાર,
 સાતસય કોસે નાહઈ જામ, ચાલીસ કોસ વિસ્તારિ ગામ. ૨૭

લાટદેસ તારાતબોલ, જિનધરમી જાન દરિ કલ્સોલ,
 ચૂરચંદ્ર રાજા જિનમતી, ત્રણવાખ સેના તસ દીપતી. ૨૮

સોલ છિતાલિં (૧૬૪૨) શેત્રુંજીબાણી, કયાણસેન રાજ તે શુણી,
 સંધ સળલ લેછ મદામંડાણુ, ત્રિણુ વરસે કરી પંથ પ્રમાણુ. ૪૦
 સમેતાચક્ર આઘ્યા મનરંગ, જિનના યૂમ નમ્યા તે અંગ,
 અંપાપુરિ પહોતા નરરાજ, વાસુપૂજ્ય પૂજ્યા જિનરાજ. ૪૧
 ભાનુચંદ વાચક તિહાં મિથ્યા, તેહના સંસય મનના ટથ્યા.
 લાહુરવાસી ખ્યતી સદી, એ વાત વિજાતી કદી. ૪૨
 સોલ ખ્યાસીઇં સુપરિ જોહ, જોછ આઘ્યો હક્કાસિ તેહ,
 નિજગુરુ મુખથી મિહં સાંમલી, અતિ આણુંદિ જોલી વલી. ૪૩

*

*

*

*

કવસ.

હંહ આર દિગવધૂ કંદિ રાજિં તીરથ મણીમય માલ ઐ,
 જસ દરિસ પરિમલ લહિં નિરમલ ભવિકમંગ રસાલ જો;
 બુધ શિવવિજય શિષ શીલવિનઇં અખય આણુંદ અતિધણું,
 કર વિમલ જોડી કુમતિ છોડી કર્યુ તવન સોલામણું. ૫૧

—સંવત ૧૭૪૮ વરષે માગસર માસે શુક્રવસ્ત્રે ત્રયોદશીતિથિ
 સોમવાસરે લિખિતં. પ્ર. પ્રાચીન તીર્થમાલાસંગ્રહ પૃ. ૧૦૧ થી ૧૩૧.

૪૦૦ યશોવર્ધન. (ખ૦ જોમશાખા સુશુણ્ડીતિ-રત્ન
 વલ્લભ શિ૦)

(૮૦૨) ચંદનમલયાગિરિ રાસ. સં. ૧૭૪૭.

આદિ—

પુરિસાદાણી પદ નમી, પ્રણમી સદગુરુ પાય,
 સાસણનાયક સરસતી, સાનિધિ નૈ સુપસાય. ૧
 નૃપ ચંદન મલયાગીરી, કહિચ્યોં કથા કિશોલ,
 સાંભલતાં સુગણા નરાં, જીવજસી ધલ્લોલ. ૨

કલિમાં હે આ કરમગતિ, નિરપે નાના ભાંતિ,
તિથુ કારણ પ્રાણી તુમ્હે, ધરૌ પરી ધરમ પાંતિ. ૩

પુન્ય થકી પાતિક ટલે, મિલે મનોરથ-સિદ્ધ,
સુપ દુપ સિરજિત સંપન્ને, નિથુ જીવ જોહવા કિદ્ધ. ૪

ચંદન સતુર મધ્યાગરી, સુત દો સાયર નીર,
જ્યાં જ્યાં પડે અવધડી, સા સો સહે સરીર. ૫

અંતે— દાસ ઠર ધન્યાસરી રાજે.

ભાવ ભગતિ ઇણુવિધ મન આણી, કર્મે તણી એ કહાંણીરે, ૧

વાર સાંભક્ષિને એ વાણી, પ્રતિજ્ઞા થે પ્રાણીરે, ભાવ. ૧

નિથુ નિથુ જોહવા કેમે કંભાયા, તિથુ તેહવા ફક્ત પાયા રે, ૨

પાઉં સંમકા જે પછંતાયા, પારંગત તિથુ પાયા રે. ભાવ. ૨

કવિ કલ્પોત ક્રિયા મેં કેતા, સદુ સાચા છે જોતા રે, ૩

ચોપા કરિ કરિ અપણા એતા, આશપિ લેખ્યો એતા બેતા રે. ભાવ. ૩

સંવત સતરસૈતાલે વરસે, આવણુ સુદિ છદિ દિવસેંજી, ૪

એ સંબંધ રચ્યો અતિ સરસેં, સુણંતાં સદુ મન હરસેંજી. ભાવ. ૪

શ્રી રતનામ સહર મુપકારી, અલકાપુર અવતારીજી, ૫

સો વૈસાવી સમકિત ધારી, ગુરુ ભગતા ગુણધારીજી. ભાવ. ૫

શ્રી પરતર ગણુ નમસ આહહ, શ્રી જિનચંદ સરિ ચંદ સમ સોહૈજી, ૬

ગહગણુ સમ પાકક સમ સોહૈ, ગુનિગણુ તારા સમ મોહૈજી. ભાવ. ૬

યેમ સાપ ગુરુ તર મુખદાષ, ગર્યા ગુરુ વરદાષજી, ૭

વાચક મુગુણકીરતિ સવાધ, 'વિસ્વકર્મા' ગિરદ બોલાધજી. ભાવ. ૭

તાસુ સીસ પંડિત બક માતા, શ્રુતકેવલિ વિખ્યાતાજી, ૮

રતનવક્ત્રમ ગણિ ગુણુ સુપ દાતા, મુઝ ધર્માચાર્ય કહાતાજી. ભાવ. ૮

તાસુ સીસ એ ચરિત રચ્યો, મુગુણુ નરાંને સુદાયોજી, ૯

ગુણીયણુ યશોવર્ધન ગુણુ ગયો, નવંરસગાદિ બનાયોજી. ભાવ. ૯

૩૮૦

જનીસ દાલ ગણ્યાધ સારી, ચતુર નરાં ચમકારીછ,
 નવ નવ રાગેં એ મનદારી, આગમ ગુરુ મુખ અનુસારીછ. ભાવ. ૧૦
 જ્ઞાંતીનેં અંતરાય ન કીજે, પર ઉપગાર ધરીજેછ,
 ચશેવરધન હીયે જિન ધ્યાનજે, જ્યોં અંતર સંસાર તરીજેછ. ભાવ. ૧૧
 નકલિ દલિ સમૃદ્ધિ મિલે સુણતાં, ભાગ ભાગે ધણુ ભણતાંછ,
 મોટા મુખ પાવે મનગમતાં, અસ્મિતે જ્ઞાના સિર ધરતાંછ. ભાવ. ૧૨
 —ઋષિ શ્રી ૫ રામસિદ્ધજી તત્ત્વ જ્ઞાના સિર ધરતાંછ. ભાવ. ૧૩
 કૃતઃ દ્વંદ્વપ્રસ્થ પુરાણ સંવત્ સસિ અબ્ધિ બોધુતેવામી મુનિ બાલા ત્રિપ
 માસેનમપદે તૃતીયા ગુરુ ધરે સંપૂર્ણકૃતઃ ૧૭-૧૪ નિધિ (૧૭૫૯) પૈ
 ના. ભં.

૪૦૧ ઋષભસાગર. (૧) (ત૦ ચારિત્ર સાગર-કલ્યાણ-
 સાગર-ઋદ્ધિસાગર શિ૦)

(૮૦૩) વિદ્યાવિલાસ રાસ.

(૮૦૪) ગુણમંજરી વરદત્ત ચોપઈ ૧૭૪૮ (?) કા. શુ. ૫ સોમ.

આદિ—

દૂહા.

આગ્રામાં.

પ્રણમું જગદ્દાનંદકર, જગનાયક જિનરાજ,

સંભારતાં સંપજે, સકલ મુખ સિરતાજ.

૧

ગુણધર ગણધર લખધિકર, શ્રુત પુરવધર સાર,

કંચન કંજસન સરસ, ધ્યાન ધરઈ ધીધાર.

૨

દેવી સુપ્રસન હુવેં જદી, સેવેં ગુરના પાય,

મનુષ્ય હુવેં મૂરિખને, કૃપા ચક્રી કવિ થાય.

૩

ગીર્વાણા નહિં ગુર વિના, વલિ વિદ્યા સંસાર,

પય પ્રણમું જિનગુર તણા, ગુર મોટા દાતાર.

૪

વલિ પ્રણમું વિદ્યાગુર, પંડિત શ્રી જસરાય,

મહવાન હુધ મુગુનઈ, પંડિત કીયો પઢાધ.

૫

ભવિક શવ ઉપકાર ભણિ, ન્યૂં કલો પૂરવ સરિ,	
કાતિ સુદિ પંચમિ તણો, કહિસ્યું મહિમા પૂર.	૬
પરમ યાન જગમેં કલો, યાન સાધક સહુ અરથ,	
આનંદ આનિદ નિશ્ચય નહો, સહુમેં યાન સમરથ.	૭
યાન થકી પાવેં મુગતિ, આનંદ પરમાનંદ,	
યાન કલપતર સમ કલો, સણો ભવિકજન દંદ.	૮
સુજસ સુલકી સંપજે, જો હુવેં ધટમેં યાન,	
આનંદ સુર સુખ સેવઈ, આન વિના રયો ધ્યાન.	૯
તિકો ધ્યાન તો પાંમિજઈ, જો તપ પંચમિ હોય,	
પરિહરિનઈ પરમાદનઈ, તપ વિધ કરજ્યો જોઈ.	૧૦
વરદત ગુણમંજરી, પંચમિ આરાધિ જિણુ બાંતિ,	
તે દદાંત કદરયું. ઇલાં, ખરી ધરી મનિ ખાંતિ.	૧૧
તિથિ પનરે જગમઈ જિકે, સહુ અછેં સિરદાર,	
પિણિ કાતિ સુદ પંચમિ તણો, મહિમા અગમ અપાર.	૧૨
ગુણમંજરી વરદતનો, સગતો હિ સંબંધ,	
કહિસ્યું હુ તિણિ વિધિ ઇલાં, નવ નવ દાસે બંધિ.	૧૩
સજ્જનનઈ સુખ ઉપજઈ, દુર્જનન હુવઈ મલીન,	
છઈ જેદવી તેદવી કહી, રૂપકી વાત રખીન.	૧૪
સરસ એહ સંબંધ છઈ, સુણત દુરિત સહુ જાય.	
પંચ પ્રમાદ છોડી પરા, તિણુ સુણિજ્યો ચિત લાઇ.	૧૫

x

x

x

x

અંતે—

દાન ૧૧ મી રાગ ધન્યાસી.

ઇંણપરિ જાવ ભગતિ અતિ આંણી, ગુણવંતના ગુણ આંણીરે,
આમૃત થકી મીડી અધિકાંજી, કયા યયાર્થ કદાંજી રે. ૧
ઇંણ પરિ સુદ પંચમિ ગુણુ ગાયા, અધિક અધિક સુખ પાયાઇ,
જે જન જગમેં નામ ગવાયા, ધન્ય ધન્ય જનની આપાઇ. ૨ ઇંણ.
ઇલાં ગુણમંજરિ વરદત અધિકારા, નામ ગુણુન વિસ્તારાઇ,
આચરીયા જિણુ ધર્મ અપારા, સુખ પાંખ્યા થીકારાઇ. ૩ ઇંણ.

- તપ તણા ફલ પરતખિ દેખો, દામ દામ છેં લેખોછ,
 સુકૃત થકી તુમે સુખીયા દેખો, મત કોઈ કરો અદેખોછ. ૪ ઇશુ.
- પંચમિ પંચ આનનૈં આપછ, પંચ પંચ સુમતિ સમ્મપઈછ,
 પંચ મહાવ્રત પંચમિથી હુવૈં, પંચમ અનુતર આપૈંછ. ૫ ઇશુ.
- ગુણમંજરી વરદત ગુણુ ગાવૈં, ભાવઈ જે નરનારીછ,
 પરથલ સુખ તે તેહ પાવૈં, દાવૈં કરો વિચારીછ. ૬ ઇશુ.
- એહથી અધિક અસાતા આંણી, પુણ્ય કરો સૌ પ્રાંણીછ,
 જ્યું પરણો શિવની પટરાંણી, એ છેં આગમ વાંણીછ. ૭ ઇશુ.
- ગુણનિધિ ગીરજો તપગછ ગાનૈં, સકલ ખિરદ તસ છાનૈંછ,
 વીર પરંપર વિજૈપ્રભસરીસર, પરગટ તસ પટ રાનૈંછ. ૮ ઇશુ.
- તાસ પટાધર વિજૈરત્ન સરીસર, ક્ષમા પંડિત મૈં ખ્યાતાછ,
 વડૈં વખત વડવખત વિરાજ્યા, દેખત હોવૈં સાતાછ. ૧૦ ઇ.
- તપગછમાંહિં વિમુક્ક શિરોમણિ, ચારિત્રસાગર ચાવાછ.
 કલ્યાણસાગર તસ સીસ સિરોમણિ, વિદ્યાવિશારદ વાવાછ. ૧૧ ઇ.
- તાસ પરંપર પાટ પરગડા, ઋદ્ધિસાગર ગુરરાયાછ,
 પંચમહાવ્રત પરતખિ પાલૈં, પંડિત પદવી પાયાછ. ૧૨ ઇ.
- તસ પદ પંકજનૈં પરસાદૈં, સુણી સંબંધ સવાદૈંછ,
 ઋષભસાગર કહૈં મનનૈં રોગૈં ભલમલિયા મુઝ ભાગૈંછ ૧૩ ઇ.
- નગર આગરઈ સરસ સુકામઈ, સંધ વસૈ સુમ નામૈંછ,
 હિસવંસ નિજનિજ ગોત્રા, પરતખિ પુણ્ય પવિત્રાછ. ૧૪ ઇ.
- આણુંદ કામદેવ સા દૂખ, કરૈં દેવ ગુરૂ પૂજાછ,
 સુલસા રેવઈ સરસી કાંતા, સહુ આવિકા સાંતા દાંતાછ. ૧૫ ઇ.
- તિણુ કલો વિનતી અમ માનીજૈ, પંચમિ ચૌપઈ કરિ દિજૈંછ,
 તસ વચન મનિ આંણી ફલળહુ જાંણી, એ ચક્રપદ્ય રચાંણીછ. ૧૬ ઇ.
- મિત્રભાવ જુગ ભાવ મદરપતિ, સસિતઇ સંવચર ધારજૈંછ,
 ઋષભ આગરૈં ચરિત રચૌ એ, કાતિ સિત સર નિથિ સસિવારૈંછ. ૧૭ ઇ.

ધરમી પાવેં ધરમ પ્રતિ, બહુ, અરથી પાવેં અરથેં, ૧૮ ધ.
 અભિલાષુક પાવેં અભિલાષે, મુણસી નેહ સમરથઈછ. ૧૯ ધ.
 રોગી તણા રોગ સૌ ભવેં; છુટેં બંધનથી બધોછ, ૨૦ ધ.
 કીર પુરપ તે ભયથી છુટેં; સુખ ઈણસું; નિણુ સધોછ. ૨૧ ધ.
 અકપભસાગર નિજમતિ અનુસારેં, એ કહી ઇણુ પ્રકારેં; ૨૨ ધ.
 ભણેં શુણેં એ ચરિત પવિતઈ, આનંદ હુવેં તસ ચિતઈછ. ૨૩ ધ.

—છતિ શ્રી પંચમી તપ વિષયે શુણમંજરી વરદત ચાપાઈ સંપૂર્ણ.

૨૦-૧૨, ધો.

૪૦૧ક વિનિતવિમલ. (ત૦. શાંતિવિમલ શિ૦)

૧૭૪૬ પહેલાં.

(૮૦૪ક)+ આદિનાથનો શસોકો.

આદિ—સરસતિ માતા ધો મુજ વાણી.

અંતે—છમિ વિધિ જત્રા કરી ધર આવો, ચકી મનમાં આનંદ પાવો.
 પાલીની પાખની પોરવાડ આવો, નામ નગો ને ગામ હિમાવો.
 પંડિત શાંતિવિમલો ચારિત દીધો, પછી શ્રી પૂજ્યે પન્યાસ કીધો.
 ધર્મના ઉદ્ધમ બહુલા લાં આય, પાપ કર્મ તે દૂર પંધાય.
 તંપગચ નાયક શ્રીવિજયપ્રભસૂરિ, ગિરજો ગચ્છનાયક પુષ્પાઈ પૂરી,
 કહે વિનિતવિમલ કર નોડી, એ ભણુતાં આવે સંપત્તિ કોડી.

૪૦૨ સુમતિવિજય. (વડ ત૦ ભુવેનકીર્તિસૂરિ-રત્નકી-
 ત્તિસૂરિ શિ૦)

(૮૦૫)+ રત્નકીર્તિસૂરિ ચાપાઈ. (અ૦) સં. ૧૭૩૯ આપાડ શુદ્ધ

આદિ—

૭ બુધ.

સંભવ જિનવર વિનવું, માયું એકજ માન.

દુરગતિ દુખ દૂરિ કરી, આપજો નિરમલ ગાન-

શ્રી શ્રુતદેવી સાંનિધ કરે, દેજે વચન વિદ્યાસ,
કવિકલા તું દેલવિ, જે ભગવતી પુરિ આસ.

માતપિતાથી અધીક વધી, ગુરુ જે જ્ઞાનદાતાર,
ગુણ ગાઉં હું તેદના, સારદનિં આધાર.

શ્રી વૃદ્ધ તપાગચ્છ ગણધર, શ્રી રતનકીર્તિ સૂરીરાય,
ચરીય ભણું મન હેતસું, આણુંદ અંગિ ન માય.

x x x x

અંતે— ઢાલ નવમી. મન ભમરા રે—ગોદની જાતિ.

પંચ મહાવ્રત પાલીનિં સુણુ પ્રાણી રે,

સાધી આતમ કાજ, સેવું જિન વાંણી રે.

x x x x

સંવત સંચમ ભેદ તે સુઠ વર્ષ ભુવનનિધિ સાર,

આષાઢ શુકલ સપ્તમી સુઠ હસ્ત નક્ષત્ર યુધવાર.

શ્રી રતનકીર્તિસૂરી સ્તવ્યા સુઠ ઢાલ નવે મનોહર,

સીસ સુમતિવિજય સદા સુઠ પય પ્રણુમિ વારંવાર,

નનાધિક જે ભાષીઉં સુઠ જીવ્હા તણિ રસિ લીહ,

સકલ સભા સાખિ કરી સુઠ મિચ્છામિ દુકક દીધ.

ગુણુ ગાયા ભગતિં કરી સુઠ સૂરીતાણા સુગાંણુ,

ભણિ સુંણિ નરનારિ જે સુઠ તેહ ધરિ કુસલ કલ્યાણુ.

કલસ.

સે. ૧૧

સે.

સે. ૧૨

સે.

સે. ૧૩

સે.

સે. ૨૦

તપગચ્છ નાયક સુખદાયક શ્રી ભુવનકીર્તિ સૂરીશ્વર,

તસુ વંસજૂષણુ વિગત દૂપણુ શ્રી રતનકીર્તિ સૂરી પટધર;

દિન દિન ગાજ અધિક દિવાજ તાસ શિષ્ય સોહાંમણુ,

ઈમિ વદિ વાંણી સુમતિ આંણી ધરિ ધરિ રંગ વધામણુ.

સર્વગાથા ૧૪૬ ઢાલ ૯ શ્લોક ૧૭૦.—પ્રઠ્ઠ જૈન ઐઠ્ઠ ગૂઠ

કાવ્ય સંચય.

૪૦૩ ક્રમલહર્ષ (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિના પ્રશિષ્ય) . . .

(૮૦૬) રાત્રિભોજન ચોપાઈ સં. ૧૭૫૦ માંગસર લૂણકરણસરમાં

માદિ—

શ્રી વરધમાન જિથુ વંદિયે, અનુવળલિ અરિહંત,

મહ પ્રમાદ ભય અદાર દૂપણ, વરજિત અતિશયવંત.

મન સુદ સારદ માતનો, ધરતાં નિરાદિન ધ્યાન,

કાલિદાસ પરિ કવિ હવો, આઉ જાણો ઉપમાન.

પંચ મહાવ્રત પરગડા, ભાખ્યા શ્રી ભગવંત,

શિવ સુખના દાયક સહુ, અનુક્રમે એકંત.

ધમ છડો પિથુ વ્રત છે, રાત્રિભોજન રૂપ,

વીર જિથુદ વખાણીયો, દાખું તાસ સરપ.

x

x

x

x

અંતે—

રાત્રે ભોજન યસો ભવિષ્યુરે, આવકનો આચાર,

વ્રત ક ફલ દીસે ઇથુ વ્રતનારે, સા સોનીહી લંગાર.

શ્રી ખરતરગઢ નાયક દીપનોરે, શ્રી જિનચંદ સુ વરતમાન,

દિન દિન વધતી કલારે, શિશિ જિમ વિસવાતીસ.

શ્રી વાયન ભવિ જો (?) નામે વડારે, તાસુ શીપ સુખંદાય,

વાચક ક્રમલહર્ષે કલારે, એ સંગંધ ઉદાર.

અધકો ઝોછો ઇલાં આણીયોરે, મિછામિ દુકડ તાસ,

ભણતાં મુણતાં ભાવે ધરિ ભભેરે, વાવે વિદ્યા વિલાસ.

સતરેસે પચાસે વચ્ચરેરે મનરંગ મગસર માસ,

લૂણકરણસરમે કીધી ચોપાદરિ, મન ધર અધકો ઉલાસ.

જાં લગ વસુધાસાગર તાં લગેરે, અવિચલ રહેજો એમ,

રાત્રિભોજન વ્રત પાઠ્યાં ચકાં રે, દિન દિન લહીયે એમ.

—૬—૨૭ વિ. ને. નં. ( )

૪૦૪ ઉદયરત્ન. [ત૦ વિજયરાજસૂરિ-વિજયરત્નસૂરિ-
હીરરત્નસૂરિ-લખિધરત્ન-સિદ્ધરત્ન-મેઘરત્ન-અમરરત્ન-શિવ-
રત્ન શિ૦)

(૮૦૭) જંબુસ્વામી રાસ. સં. ૧૭૪૯ ખીજા ભાદ્ર. શુ. ૧૩
ખેડા હરિયાલા ગામમાં.

આદિ—

દૂહા.

પરમ જ્યોતિ પરકાસકર, પરમ પુરૂષ પરબ્રહ્મ,
ચિદ્ રૂપી ચિત્તમાંહિ ધરૂં, અકલ સ્વરૂપ અગમ્ય.
સકલ સિદ્ધિ સાંનિધ કર, ત્રિભુવન તિલક સમાન,
સિદ્ધારથ કુલિં કેશરી, વંદુ શ્રી વર્ધમાન.
નીરજ અંગજ નંદિની, નિન મુખિ જેહનો વાસ,
હંસાસણિ હરણિં કરી, ત્રિવિધિં પ્રણમું તાસ.
જગ ઉપગારી જગગુરૂ, શ્રી હીરરત્ન સૂરીરાય,
સરસ કથી રસ કેલવું, પામી તાસ પસાય.
સંબંધ જંબુ સ્વામીનો, કથા બંધ કલ્પોલ,
ચિત્તશું શ્રવણે આખતાં, અભિનવ અમૃતઘોલ.
ભરયૌવન માંહે ભામિની, આઠ તજી મદ મોડિ,
જિણિં સોનઠયા સામટા, તજ્યા નવાણું કોડિ.
સોહમ સાંમિ સમીપ જિણે, સંયમ લીધ સુખાંણુ,
ચોખ્ખું ચારિત્ર પાલીનિં, પામ્યો પંચમ નાંણુ.
કર્મ આઠે ક્ષય કરી, પામ્યા પદ નિર્વાણુ,
તાસ ચરીત્ર સુણુતાં સદા, ભાજિં ભવ બાંધાણુ.
કિણી વિધિ સંયમ આદર્યો, માતપિતા કુણુ ગામ,
કની ચતુરાઇ કેલવી, રાસ રચું અભિરામ.

અતે—ઢાલ ૬૬. રાગ ધન્યાસી. શાલિભદ્રધનોઁ ઝપિરાયા. એ દેશી.

- જંબુ સ્વામીનણા ગુણ ગાયા, સંઘતણિં સુપસાયાળ, ૧
તપ જપ પપ કરી કસિ જેણિં કાયા, કેવલ નાંણ ઉપાયાળ. ૧
ધર્મ આરાધિ કર્મ પપાયા. મનશું મૂડી માયાળ,
કરજોડી પ્રણમું સુરરાયા, શાશ્વત શિવ સુખ પાયાળ. ૨
જંબુસ્વામીનું ચરિત્ર નિહાલી, દ્વપણ દ્વરિં ટાલીળ,
ઘટતા ઘટતો અર્થ સંભાલી, વાર વાત રસાલીળ. ૩
ચરિત્ર તથો સંજંધ મિં બાલી, રચના કરી રહ્યાલીળ,
એ ચોપામ રચી ચોસાલી, દુર્ભતિ દ્વરિં ટાલીળ. ૪
કવિ કેલવણી કરી મેલવણી, અધિકું ઓહું આખુંળ,
રચનાનિં રસિં નમ પરવસિં, ડિંગલ ડોલી નાંખુંળ. ૫
અનુરવિધ સંધ તણી તે સાધિં, મિહામિ દુકડ દાખુંળ,
હવ્ય કવ્યની વાત ન જાણું, મતિ અનુસારિં બાખુંળ. ૬
શુદ્ધ શુદ્ધ સંજંધ વિચારી, સુધા જન શોધિ લેયોળ,
મંદ કવિ હું કાંઈ ન જાણું, મુઝ દ્વપણ ન દેયોળ. ૭
મદ મોડી કહું છું કરજોડી, અપરાધ માદરો પમયોળ,
ઐતા જન એ સુણી ચોપઈ, ઉપશમ રસમાં રમયોળ. ૮
નવરસ સરસ સંજંધ મનોહર, એ મે રાસ જનાયાળ,
અનુર તણિં કરિં ચડસે એ તવ, લલિસે મૂઝ સવાયાળ, ૯
મસકનિનું ફલ માગી લીજિં, જંબુ પ્રતિ કરજોડીળ,
તુંમે પામ્યા તે મૂઝનિં દેજો, બવના બંધન છોડીળ. ૧૦
સંવત સત્તર ઉગુણપંચાસિ, દ્વિતીય બાદપદ માસિંળ,
સિત તેરસિં સદ્ય સુખ દિવસે, રાસ રચો ઉજાસિંળ. ૧૧
વામાનંદન ત્રિભોવન જન વંદન, લીડમંજન સાંનિધિળ,
પૂરણ રાસ રચો ચડયો પરમાંણિ, સુણનાં ધન સુખ વાધિંળ. ૧૨
વાતક નદીય તથે ઉપકંડિ, ચેકું હરીપાલુ મિં ગામળ,
સુંદર હાંમ મનોહર મંદીર, ધનદ તથો વિશ્રામળ. ૧૩

- આવક સર્વ વસિં તિહાં મુખીયા, વીતશેષ વડાગીછ,
ત્યાંગી બોગી નિશુભ રાગી, સમકાતવંત સોનાગીછ. ૧૪
- જિનની ભગતિ કરિ મન શુદ્ધિ, સદ્ગુણી કરે સેવાછ,
આઠે પુલકેં ધર્મ આરાધિ, દાન દીધે નીતમેવછ. ૧૫
- આરિતક સૂત્ર સિદ્ધાંતના શ્રોતા, સાંભલવા રસીયાછ,
છવાદિ નવ તત્ત્વને જાણે, ધર્મ કરે ધસમસિયાછ. ૧૬
- સંઘ તથા આગ્રહ પામીનિ, રાસ રમ્યો મન રંગેછ,
મુદ્ધા સાધૂ તાણા ગુણ ગાયા, ઉદ્ધત આણી અંગેછ. ૧૭
- તપગચ્છ ગયણાંગણુ દીપાવણુ, દીણુયરનિ પરિ દીપેછ,
શ્રી રત્નવિજયસૂરીશ્વર સદ્ગુર, સકલ સૂરીનિં છપેછ. ૧૮
- તાસ પાટિ શ્રી રત્નવિજયસૂરિ, તેજનો અંગારછ,
શ્રી હીરરત્નસૂરીશ્વર જગગુર, સોંહિં તસ પટોધારછ. ૧૯
- તસ પાટિં તરણી તણી પરિં, પ્રતપિં શ્રી જયરત્નસૂરિંદોછ.
જયવંતા શ્રી ભાવરત્નસૂરી, ભવીયણુ ભાવેં વંદોછ. ૨૦
- શ્રી હીરરત્નસૂરીશ્વર કેરા, ગિર્યા પ્રથમ ગણધારછ,
પંડીત લખ્ખીરત્ન મહા મુનિવર, ભવજલ તારણુહારછ. ૨૧
- તસ અન્યય વાચક પદ ધારી, શ્રી સિદ્ધરત્ન ઉવઝાયાછ,
તસ ગણધર વંદું ગુણવંતા, શ્રી મેઘરત્ન મુનિરાયાછ. ૨૨
- તાસ શિષ્ય શિરોમણિ સુંદર, શ્રી અમરરત્ન સુપસાદિછ,
જંબુકુમર તણા ગુણ ગાયા, ઉલ્લટ ધરી મનમાંહિછ. ૨૩
- જિહાં લગેં દ્રૂ મંડલ રહિં અનીચત્ર, જિહાં લગેં મેર ગિરીંદોછ,
જિહાં લગેં ઈશ્વાસણુ ગયણાંગણુ, જિહાં લગેં સાત સમુદોછ. ૨૪
- જિહાં લગે અવતી ગ્રહગણુ તારા, નાગ લોક નાગિંદોછ,
તિહાં લગે એ યોપાધ થીર થાયો, જિહાં લગેં સુર ને અંદોછ. ૨૫
- લાલ છાસદિમી રાગ ધન્યાસી, પૂરણુ પૂગી આસોછ,
ઉદયરત્ન કહેં શ્રવણે સુણતાં, કમલા કરે ધરિ વાસોછ. ૨૬

એ સંબંધ જે ભાવે બણસિં, એક મનાં સાંભલસિંજી,
રોગ શોગ દુખ દોહગ ટલસિં, મનના મનોરથ ફલસિંજી. ૨૭

—તપગચ્છાધિરાજ મહાર્કે શ્રી દાનરત્ન ચૂરીશ્વર તત્ શિં ૫.
કલ્યાણુરત્નજી તત્ શિં ૫. કુશલરત્નજી તત્ શિં ૫. રંગરત્ન ત્રિપી.
કૃતં. શ્રી ઉત્તેલીયાગ્રામે શ્રી ચંદ્રપ્રભુ પ્રાસાદાત્-શ્રી ત્રિંબદીનગરે સંધ-
મુખ્યં વોહરા જેરાજ જેઠા વાંચનાથે. સંવત્ ૧૮૬૩ના ઠાં ૫૦. ૧૩.
ગ્રંથમાન ૨૫૦૦ પત્ર ૮૪-૧૫ નં. ૫ ઘ. ૨૫ લોં

(૮૦૮) અષ્ટપ્રકારી પૂજા રાસ સં. ૧૭૫૫ પોશ શુદ્ધ ૧૦
અણુહિલપુર પાટણમાં.

આદિ—

દ્વંદ્વા.

અજર અમર અક્ષર જે, અગમ્ય રૂપ અનંત,
અક્ષય અગોચર નિત નમું, જે પરમ પ્રભુતાવંત. ૧
મુખ સંપતિ આવી મિલિ, જગમાં જેહનિં નાંમ,
પ્રણમું તે પ્રભુ પાસનિં, કરજોડિ શ્રુતક્રમિ. ૨
કમલનયના કમલાનના, કમલસું કોમલ કાય,
તનયા કલશૂ તસ નમું, ચરણ કમલ ચિત લાય. ૩
અમર સરોવર જે વસે, તે છંદ વાદન જાસ,
સા સરસતિ મુપસાય કરિ, મુઝ મુખિં પૂરયો વાસ. ૪
ગુર દિણ્યર ગુર દીવડો, દુપમંજન ગુર દેવ,
મથુ ટાલિ પંડિત કરે, નમીઈ તિણે નિતમેવ. ૫
જગ સધનિ જેતાં વલી, મુઝ ગુર મહિમાવંત,
શ્રી હીરરત્નચૂરી સેવતાં, બાંજિ બવમય તંત. ૬
જ્યોતિ રૂપ શ્રી પાસજિન, સરસતિ સદ્યુર સાર,
તાસ પમાઈ હું કહું, અર્ચાનુ અધિકાર. ૭
અર્ચા અરીહંત દેવની, અષ્ટ પ્રકારી જેઠ,
ભાવ બેઠ યુગતિ કરી, વિવિશું વધાણું તેઠ. ૮

પૂજા અષ્ટપ્રકારની, વિવિધિ વાત વિતોદ,
 સુશ્રાવક તે સાંભલી, મનમાં લહર્યે મોદ.
 ભરિત ભાવ વધર્યે વલી, સાંભલી કથા સંબંધ,
 એક પૂજા અર્ચિ શ્રવણ રસ, સોનું અને સુગંધિ. ૧૦
 કવિ કેલવણ કેલવી, વાંણિ વિવિધ વિલાસ,
 ભવિયણુનિ દિત કારણિ, રચસું પૂજા રાસ. ૧૧

અંતે—

રાગ ધન્યાસી.

દીકો દીકો રે વામાનો નંદન દીકો એ દેશી.

ગાયા ગાયા રે જિન પુજા ગુણ એમ ગાયા,
 વિવિધ કથા સુ મેં કરી મેં, શ્રી જિનરાજ વધાયારે. ૧ એમ.
 અષ્ટપ્રકારી ચરીત્રમાં નીર્મલ; વિજિયત્ર મુનીરાયા,
 હરિચંદ નૃપના હેતનઈ કાજઈ, એ સંબંધ ખતાયારે. ૨ એમ.
 ગાથા બંધ મેં ચરીત્રથી જોઈ, ભેદ સવે દિલમાં લાયા,
 જિનપૂજા ફલ દદ થવા હેતઈ; દ્રષ્ટાંત એહ દેખાયારે. ૩ એમ.
 મુલ ચરિત્ર રચના દેખી, વિધિ વિધિ ભાવ ભેલાયા,
 પ્રેમ જિનપુજા ગુણ ગાતાં, દુકીત દુરે ગમાયારે. ૪ એમ.
 સકલ મનોરથ સકલ કલ્યા, અખ પુન્યે ભંડાર ભરાયા,
 કુસલ લતાશ શાખા પ્રસરી, મંગલ કોડિ ઉપાયારે. ૫ એમ.
 આદિ ચરિત્રથી ન્યુન અધિક જે, સંબંધ એહ રચાયાં,
 મિછા દુકડ હોજે મુઝને, સંધની સાખિં સુણાયારે. ૬ એમ.
 જિન ગુણ ગાવાને બુદ્ધિ જાગી, તેણિ મેં સત દોડાયા,
 મંદિ મતિ હું કાઈ ન જાણું, સોધી લેયો કવિરાયારે. ૭ એમ.
 સંવત સતર પંચાવના વરષે, પોસ માસઈ મનુ ભાયા,
 રચ(વિ)વાંસરે વિ દિશમી દિવસઈ, પુરણ કલસ ચઢાયારે. ૮ એમ.
 શ્રી તપગણ ગયણાંગણ લુષણ, દિન દિન તેજ સવાયા,
 સકલ સૂરીસર અહગણ દિનકર, શ્રી રાજવિજય સૂરિરાયારે. ૯ એમ.

તસ પાટે શ્રી રતનવિજયસૂરી, નરપતિ જેણે નમાયા,
 શ્રી હીરરત્નસૂરિ તસ પાટે, મનવંછિત સુખદાયા. ૧૦ એમ.
 શ્રી જયરત્નસૂરી તસ પાટિં, શ્રી તપાગજ જેણું દીપાયા,
 સંપ્રતિ ભાવરત્નસૂરી વદો, જાવિ જન ભાવ સખાચારે. ૧૧ એમ.
 શ્રી હીરરત્નસૂરિશ્વર કેરા, સીખ્ય પ્રથમ મોહાયા,
 પંડીત લખિંધરત્ન મુનીવર સુધા, શિરતાજ કદાચારે. ૧૨ એમ.
 તસ અંતદ્ય અવતંસ અનોપમ, શ્રી સિદ્ધરત્ન ઉવડોયા,
 તસ શિષ્ય મેધરત્ન ગણિ ગિર પાયા, છત્યા જેણું કપાચારે. ૧૩ એમ.
 તાસ વિનય ગુણાકર ગણિવર, અમરરત્ન અમીત્રાચારે,
 ગણિ શિવરત્ન તસ સીખ્ય પ્રસીધા, પંડિત જેણે હરાચારે. ૧૪ એમ.
 પૂરણ રાસ ચડ્યો પરમાણુ તે, મુઝ ગુર સુપસાયા,
 બોધબીજ મઈ નીર્મલ કીધું, છત નિસાણુ ખળપારે. ૧૫
 અણુદલપુર પાટણુમાં એ જૈં, સરસ સંબંધ બણાચારે,
 પંચાસર પ્રભુ પાસની સાનિધિ, અગણિત સુખ ધરિ આપારે. ૧૬ એમ.
 ઉદયરત્ન કહિ આઠોતિરમી, દાસે ધન્યાસી મવાયા,
 સંધ અણુવિંધ ચઢત દિવાળ, સુખ સંપતિ બહુ પાચારે. ૧૭ એમ.

—૪૮૧ શ્રી અષ્ટપ્રકારી પૂજા રાસ સંપૂર્ણ સકલપ. પાનાં ૭૫ પં.

૧૪ આ. ક.

—સં. ૧૮૧૨ માગસર સુદ ૧ સિં ૮૨-૧૭ દા. ૪૧ થ ૩.

—સં. ૧૮૫૧ વષે પોષ સુદ ૨ વાર બુધે લં શ્રી રાજનગર

મધ્યે શ્રી ચિતામણુ પ્રસાદન-પં-આણુવિજય ગણિ લખિત-૮૧-૧૩ લી.

—સર્વ અંયાગ્રંથ શ્લો. ૩૦૦૦ લખ્યા સં. ૧૮૫૫ ફાગણ વદ

૧૦ પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૯૦ ચૈત્ર સુદ પ્રતિપદા: વાદ ગુર શ્રી સુર્યપર મધ્યે
 લ. મુ. તેજરત્નેન આત્મા અર્થે ૮૨-૧૩ ગ્રીષ્મવાસ બંડારમાં.

(૮૦૮૬) સ્થૂલિશ્વર રાસ સં. ૧૭૫૯ માગસર સુદ ૧૧ ઉના ગામમાં.

આદિ—

દૃઢા.

- સુખ સંપત દાયક સદા, પાયક જસ સુરિંદ,
સાસણનાયક સીવ ગતી, વાંદુ વીર જિણુંદ. ૧
- જંધૂદ્રિપના ભરતમાં, પાડલીપૂર વૃપનંદ,
શિકકાલ મહેતો તસ પ્રીયા, લાઝલદે મુપકંદ. ૨
- ન્યાગર ન્યાતિ સીરામણિ, નવ તેહને સંતાન,
સાત સૂતા સુત દોય સું, વંશ વંધારણ વાંન. ૩
- શ્રી રથૂલભદ્ર ભોગી ભ્રમર, મૂનીવરમાં પીણુ સિંદ,
વેશ્યાવિલૂધો તે સહી, ન લહે રાત નિં દીવ. ૪

× × × ×
અતે— દાલ એહી.

• આઘ્યા ગુર પાસ દુકરેરે, દુકરકાર ગૂર ઉચરેરે.

× × × ×

• ઉદયરતન કહે એમ મનનારે મનના મનોરથ વેગે ફલ્યારે.

—ધતિશ્રી થૂલભદ્ર મુંની અણુગારનો ગ્રંથ-પંચ મહાવ્રત બાર વ્રત-
ધારકે કોર્યા-કોર્યા બારે વ્રત ધારક સીલગુણ સંપૂર્ણ-સંવત ૧૮૫૪
નાં વર્ષે મતિ વૈશાખ સૂદી ૪ દીવસે લખીત ભંગવાન્-આત્મા અર્થ-
પાધૂ નગરે-૧ આ. ક. કી.

• દાલ ૯ રાગ મેવાડો ધન્યારી.

પામી તે પ્રતિબોધ યોથુરે (૨) વ્રત યોથુ વલી ઉચરેરે.

× × × ×

સત્તરસે ઉગણસાઠ માગશિરે, (૨) શુદી મૌન એકાદશીરે

(પાઠ પૂનિમ વાર.શરીરે,

શીલ તણા ગુણ ગાયારે (૨) ઉનાઉઆ નિ (યરમારે.

(પાઠ ગુણ એહ ગાયારે ગાયારે ઉનાડ્યામાં ઉલસીરે)

થૂલભદ્ર રિષિરાય ગાતાંરે (૨) મુંહ માંગ્યા પાસા ઢલારે

• ઉદયરતન કહે એમ મનમારે (૨) મનોરથ સધલા ફલારે. ૫

—૧-૧૦ ધો. ૩-૧૭. મારી પાસે છે.

એક બીજી પ્રત ઉક્ત ધોરાજી બંડારમાંથી મળી છે તેમાં દીપવિજય કવિએ ઉદયરત્નની નવ દાસમાં પોતાના તરફથી દ્વિતીય ઉમેર્યા છે અને છેવટે જણાવેલ છે કે:—

દ્વિતીય.

શુભિમદ્ર કોર્યા ગાવતાં, પોદયે વંછિત આસ,
ધર ધર ઓછવ અતિ ઘણા, નિતિ પ્રતિ લીલ વિલામ. ૧
બધે ગુણે જે સાંભલે, સિખે સિખાવે જેલ,
હુખ સમલ સવિ દૂરે દૂરે, અજગમર લહે તેલ. ૨
એક કરી શુભિમદ્ર તણી, ઉદયરત્ન નવ દાસ,
દ્વિતીય દીપવિજયે કહ્યા, ગણુતાં મંગલ માલ. ૩

—સંવત ૧૮૪૬ શાકે ૧૭૧૩ પ્રવર્તમાને શામળ સુદિ ૧૧ રવિ-
વારે લિખિત પં. ખુમાણવિજયેન પરતાપગઢ મધ્યે પ્રત. ૨-૧૦ ધો.
આજ પ્રમાણે મારી પાસેની જે પ્રતમાં છે. (૧) લ. સં. ૧૮૮૧ ચૈત્ર
વદ ૬ નં. સુંદરજી સંઘજી. હર્ષગઢમાં. (૨) લિ. ધ્રમગઢ નગરે
નં. રાજસી નં. આંપસિ. નં. સુંદરજી વૈરાગી પ્રેમજી પત્ર ૮ અમર-
વિજય સીતાર. લખી કૃત.

(૮૮૮ખ) + શ્રી શંખેશ્વર પાર્થનાથનો શ્લોકો. ચં. ૧૭૫૬ વે. વ. ૬

આદિ— માર્ત ભુવનેશ્વરી ભુવનમાં સાચી.

અતે—

ઓગણસાઠ ને ઉપર શતર વરસે, વધશાખ વદી હડીને દિવસે,
એક શ્લોકો દરજે મેં ગાયો, મુખ પાગે ને દુરમતિ પલાયો.

નિત્ય નિત્ય તવલી મગલ લાલા, દિનદિન દીને દોલન રસાલા,

ઉદયરત્ન કહે પાસ પસાયે, કોડિ કલ્યાણ સન્મુખ થાય. ૨૮

—પ્ર. શ્લોકો સંગ્રહ. (બી. મા.)

(૮૦૮) મુણિ (મુનિ) પતિ રાસ સં. ૧૭૬૧ શ. વ. ૧૧ ગુઠ.

પાટખમાં.

આદિ—

દૂહા.

સકલ સુખ મંગલકરણુ, તરણુ બુદ્ધિ ભંડાર;	
સર્વ વસ્તુ વાદે સદા, આદિ પુરૂષ અવતાર.	૧
સ્વર્ગ અને શિવ પંથનો, પ્રગટ પ્રરૂપક જોહ;	
પુરૂષોત્તમ ત્રિભુવણુપતિ, ત્રિવિધે પ્રણમું તેહ.	૨
સુર લલનાને લોચને, ન અલિં જેમ ગરિંદ;	
શાસનનાયક તે નમૂં, શ્રી વર્ધમાન જિણુંદ.	૩
જડ પશુ જાસ પસાયથી, મૂખર હુઈ તતખેવ;	
દુરમતિ દુર નિવારણી, સમરૂં સરસતિ દેવી.	૪
આગમ પંથ પરંપરા, પામઈ ગુરૂ સુપસાય;	
જ્ઞાન ઉપાયક ગુણુનિધિ, પ્રણમું તેહના પાય.	૫
વિધનહરણુ સંપતિ કરણુ, નમસ્કાર ઓ ચાર;	
મંગલરૂપ મનોહર, સકલ સદા સુખકાર.	૬
શ્રી હિરરત્નસૂરિદના, પ્રણમિ પદ અરવિંદ;	
રચ્યું મણિપતિ રાયનો, રાસ રસિક સુખકંદ.	૭

અંતે—

દ્વાગુણુ વદિ એકાદસી દિવસે, સતરસે એકસદ્ધા વરસે;	
શુક્રવાસરને શ્રવણુ નક્ષત્રે, સર્વ યોગે મન હર્ષધરે.	તે મુનિ. ૧૫.
પંચાસર પ્રભુ પાસ પ્રસાદે, શ્રી મણિપતિ મુનિ ગાયો,	
અણુહિલપુર પાટણુમાં ઓ મેં, પૂર્ણ કલસ ચઢયોરે.	તે મુનિ. ૧૬
કુશલ લતા શત શાખા પ્રસરી, જીત નિસાંણુ વળથી,	
જયકમલા ગેલે મુઝ ગેહે, આજ ચાલીને આવિરે.	તે મુનિ. ૧૭
તપગઢ કમલ વિકાસન દિનકર, શ્રી રાંજવિજયસૂરિ રાજે,	
તસ પાટે શ્રી રત્નવિજયસૂરિ, ગુણુરત્નાકર છાજેરે.	તે મુનિ. ૧૮
જગદર જાતિમાં હઈ જિમ હીરો, તિમ સૂરિવરમાં સાચઓ;	
શ્રી હીરરત્નસૂરી તસ પાટઈ, જાણો હીરો જયઓરે.	તે મુનિ. ૧૯

તસ પાટધ ઉપધ જયકારી, શ્રી જયરત્ન સુરિંદ્રો,
 શ્રી ભાવરત્નસૂરી તસ પાટધ, ભવિ જન સંપ્રતિ વંદુઓરે તે મુનિ. ૨૦
 શ્રી હીરરત્નસુરિસર કેરા, શિષ્ય પ્રથમ સોહંદા,
 વિષ્ણુ સિરોમણી સમતાસાગર, શ્રી લખધિરત્ન મુણિદોરે. તે મુનિ. ૨૧
 તસ અનુચર વાયક પદ ધારી, શ્રી સિદ્ધરત્ન સોહાપારે,
 તસ અન્વય અભિનવ ગુણુ મંદિર, શ્રી મેધરત્ન સત્રાપારે. તે મુનિ. ૨૨
 સેવક તાસ દીપે વ્રત જોહનાં, દૂપણુ રહિત સદાધ,
 અમરરત્નગણિ તસ વિનયથી, શિવરત્ન સવાધરે. તે મુનિ. ૨૩
 એ મુઝ રાસ ચડો પરમાણુધ, તે શ્રી ગુરુ સુપસાધ,
 દાલ ત્રાણુમી રાગ ધન્યાશ્રી, મુણુતાં સુખ ધિર થાધરે તે મુનિ. ૨૪
 હિંદુચરણ કહઈ આજ અનોપમ, મનવંછિત સુખ મિલિયા,
 શ્રી જિનધર્મ તણુધ પ્રસાદધ, સ્વયં મનોરથ ફલિપારે. તે મુનિ ૨૫

—સર્વ ગાથા ૨૮૨૧ દાલ ૯૩ ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોક સંખ્યા ૪૦૦૫.

સં. ૧૮૨૧ શ્રાવણ કૃષ્ણ પક્ષ ૯ દિને જૂમિવાસરે લિખિત ફત્તેચંદ સુર.
 સંધ શ્રી પાલણુપુર મધ્યે. પત્ર ૮૧ (પ્ર. કા.)

—સં. ૧૮૨૨ માગસર વદ ૧૨ વાર ચંદ્રે બક્ષોલ આમે પં.
 લક્ષ્મિવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં ૦ શ્રવણુવિજય લખિત. ૬૯-૧૭
 લા ૦ ખંભાત. નં. ૪૦૫.

(૮૧૦) રાજસિંહ રાસ-નવકાર રાસ. સં. ૧૭૬૨ માગસર શુદ્ધ.

૭ સોમ-અમદાવાદમાં.

આદિ—

અરિહંત આદિ દેધને, પરમેષ્ઠી જે પંચ

પહિલે પ્રણમું તેહને, જિમ લહીધ સુખસંચ.

શાસનપતિ ચોવીસમો, જિનવર ત્રિશક્ષા જન,

વિધનવિગારણુ વંદીએ, વર્ધમાન વિખ્યાત.

વહી વંદું વાગેશ્વરી, કવીજન કેરી માય

શ્રુતસાગર તરતાં સદા, તરી સમ જેહ સંખ્યા.

સુમનિ ઉપાયક કુમનિવર, દેડળ દુરગનિ દોષ
 તિણ નમીઈ નિવિધિ કરી, શ્રી ગુરુચરણ સરોજ.
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીદના, પ્રણમું પદ અરવિંદ,
 આશા પૂરિ આશા રૂઠી, સદગુરુ જો સુખકંદ.
 ભવસાગર તરવા બાણી, ભરવા મુદ્દન ભંડાર
 નવ રસમય નવકારનો, રાસ રચું સુખકાર.
 શ્રોતા જન ગુણજ્યો તુમે, અદર કરી અપાર
 જિમ ઉદય જો માદરો, સદ્ગુરુ તુમ નિરંધાર.

x

x

x

x

સર્વ ગાથા ૮૬૧ કાલ ૪૧.

અતે— શાંતિ જિન જાઉ ભામણું—એ દેશી.

શ્રી નવકાર તણા ગુણ ગાયા, મનવંજિત સુખ પાયા, એ. ૧
 ભીલ તણા દૃષ્ટાંત ખતાયા, પ્રગટ દલ દેખાયા, એ. ૧
 નવનિધિ ચૌદ રત્ન ધરિ આયા, અષ્ટ મહા સિદ્ધ ઉપાયા, એ ૨
 દુર્ગતિનાં દુઃખ દૂર ગમાયા, પુણ્ય ભંડાર ભરાયા, એ. ૨
 પંચ કથા ગર્ભિત ગુણ ધારી, અ ભીલ ચરિત મનોહારી, એ. ૩
 સુણી નવકાર જપો નરનારી, સુર નર શિવ સુખકારી, ૩
 ભવભય ભેદક ભાવે ભવિયાં, દાયક સુખ આણુમવિયાં, એ ૪
 પંચ મંગલ મહા મંત્ર પસાગે, ધ્યાવો દૃઢ ચિત્ત થાઇ. એ. ૪
 વૃંદાવૃંદાવૃત્તિ તણિ અનુસારે, જિન આગમ આધારે, એ, ૫
 એ મેં રાસ રચ્યો વિસ્તારે, ધિર ચિન રાખી દારે, એ. ૫
 અધિકી ઓછી રચના રચાઇ, મૂલ ચરિત્રથી કાંઇ, એ, ૬
 પંડિત તે પરખીને લેજો, તે મિચ્છા દુકલ મુઝ હોયે. એ. ૬
 શ્રી ગુણસાગર નવકાર કહાવે, કોઇ પાર ન પાવે, એ, ૭
 મિંડા હરી મતીની માનીએ, રાસ રચ્યો ઉચ્છાહે. એ. ૭
 સંવત્ સત્તરબાસક વર્ષે, માગશિર શુદ્ધ સાતમે હરખે એ, ૮
 સોમવાર નક્ષત્ર ધનીરક્ષા, હર્ષણ યોગ ગરિષ્ઠા એ. ૮

- ગુર્જર મંડલ માહિં ગાળે, ગઢ ચોફેર બિરાળે, બે,
 અહમદાવાદ નગીનો જે, ભૂપણુ સાખરમતિનો જે. ૯ શ્રી.
 શ્રાવક લોક વસે સોભાગી, જિહાં જિન ધર્મના રાગી, બે.
 સંઘ મુખ્ય સાહા વર્ધમાન વાર, દોલતવંત દિદાર જે. ૧૦ શ્રી.
 તેહનો સુત સાહા જગસી જાણો, સમકિતવંત શાણો જે.
 તેહ આગ્રહે મે એહ, રાસ રચ્યો ગુણુ ગેહ જે, ૧૧ શ્રી.
 શાંતિનાથ તણે સુપસાયા, પુરણુ ક્ષણ ચઢાયા જે,
 સકલ લીલા સુખ સંપતિ લાધી, વક્તી શુભ વાસના વાધી જે. ૧૨ શ્રી.
 જ્યાં લગિ અવનિ ગ્રહગણુ તારા, જ્યાં લગે શ્રી નવકારા જે,
 તિહાં લગે એ ચૌપાઈ, ધિર થાયો ભવિયણુ ભાવે. ૧૩ શ્રી.
 શ્રી તપગંધર્વ ગયણુ વિપણુ ભાણુ, શ્રી રાજવિજયસૂરિ જાણુ જે,
 શ્રી રત્નવિજય સૂરિ તસ પાટે, સોહે સુંદર ધાટે જે. ૧૪ શ્રી.
 તાસ પટે ઉપાવણુ વીરા, શ્રી હીરરત્ન સૂરિ હીરા, જે
 તસ પાટે જયરત્ન સૂરીંદ્ર, દીપે જમ દીણુંદા. જે. ૧૫ શ્રી.
 સંપ્રતિ લાવરત્ન સૂરિ વદો, તસ પાટે સોહે ચંદો જે,
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર કરા, વાર શિષ્ય વડેરા જે. ૧૬ શ્રી.
 પંડિત લખિંધરત્ન ગુરુ રાયા, સિદ્ધિરત્ન ઉવઝાયા, જે,
 તસ અન્વયગણુ વર સોહેંદા, શ્રી મેઘરત્ન મુણીંદા જે. ૧૭ શ્રી.
 તસ અનુચર અમરરત્ન ગણીશ, શિવરત્ન તસુ સીસ જે,
 મુજ ગુરની સાંનિધ્યે એ મેં, કહી કયા મન પ્રેમે, જે. ૧૮ શ્રી.
 એકત્રીસમી દાસે ભાયા, રાગ ધન્યાસી ગાયા,
 ઉદયરત્ન કહે મંગલ માલા, વાધે જય સુનિયાલા, જે. ૧૯ શ્રી.

—મતિ પંચપરમેષ્ઠીનો રાસ સંપૂર્ણ. સર્વ ગાયા ૮૮૦.

શ્લોક સંખ્યા ૧૧૫૧ સંવત્ ૧૮૫૭ ના વર્ષે ભાદ્રવા વદિ ૧ દને
 બૃહસ્પતિ વાસરે પૂર્વા ભદ્રપદ નક્ષત્રે લખિત પં. શ્રી ૧૦૮ પં.
 શ્રી શાંતિવિજયગણુ તત્સિષ્ય પં. શ્રી ૫ પં. ખુરાસનવિજયગણુ તત્સિષ્ય

મું. ધનવિગ્રહેન લખીયે મીંડ પદોપકારાય શ્રી અગ્રવદ પૂરા નગરે
શ્રી અગ્નિતનાથ પ્રાણદાન. ૩૪-૧૫ મો. સં. લા.

—સં. ૧૮૦૭ ચૈત્ર શુ. ૧૩ શુક્રવાસરે વાચનાર્થે મુનિ પદા-
વિજય ૪૫-૧૪ દા. ૪૨ નં. ૨૬ ચ દે.

આ રાસનાં બીજાં નામ રાજસિંદ રાજવિરાસ યા પંચપરમેષ્ઠિ
રાસ છે.

(૮૧૧)+ બ્રહ્મચર્યની નવવાડ સંખ્યા. ૧૦ દા. સં. ૧૭૬૩
આવણુ વદ ૧૦. ખંભાત ગોમાસું.

આદિ—

શ્રી ગુરુને ચરણે નમી, સમરી સારદ માત,
નવવિધ સીયલની વાડીતો, ઉત્તમ કહું અવદાત.

x

x

x

x

અંતે—

ધમ બાણી નરનારિ સીયલની સદ્વદણા શુદ્ધ દિલમાં ધારજો,
એહ દુરગતિનું મૂલ અબ્રહ્મ સેવામાં હો, જાતાં દિલને વારજો.
તપગણ ગયણુ દિણુંદ વંછિત ફલદાતા હોરે હીરરત્ન સૂરીસર
પાતી તાસ પસાય વાડ ભલી ભાંખી હો સીયલની એહ મનોહર
ખંભાતિ રહી ચોમાસ સત્તર ત્રેસડે હો આવણુ વદિ (ખીજ)

દશમી પુધે ભણી,

ઉદ્યરત કરજોડિ સીયલવંત નરનારી હો તેને જાડ ભાંમણે.

—૩. ૧૭ મારી પાસે છે. પ્ર. સ. મા. (ભી. મા.)

(૮૧૨) બારવ્રત રાસ. સં. ૧૭૬૫

આદિ—

દૂહા

વહું અરિહંત સિદ્ધને, આચાર્ય ઉવઝાય,
સાધુ સવેનિં નિત નમું, શિવ પથિ જેહ સખાંય.
ઋષભાલ્લિ જિનરાજના, પદ પ્રણમું મદ મોડિ,
સરસતિ સદગુરુ બોધકર, વહું બિ કરજોડિ.

૧

૨

- ગુણુનિધિ ગાજો ગછપતિ, ભાજો ભવભય બૂરિ,
 શ્રી હીરરત્ન સરિવર નમુ', ઉલ્લટ આણી ઉરિ. ૩
- દેશવિરતિનો ધર્મ જે, સમકિત મૂલ મત ખાર,
 રાસ રમ્યું હું તેહનો, આલોવા અતિયાર. ૪
- ઓતા સાંભલજ્યો સહુ, વરજી વિકયા વાન,
 મૂલ થણી માંડી કહું, શ્રાવક ત્રત અવદત. ૫

x x x x

છેલ્લા પાનાં નથી. ૩૯. ૧૩ દા. ૪૩ નં. ૨૮ ઘ. હે.

—ગાથા ૨૫૦૦ પાનાં ૫૫ અમ૦

(૮૧૩) મલયમુંદરી મહાખલ રાસ. અથવા વિનોદવિલાસ રાસ.
 'સં. ૧૭૬૬ માગ. શુ. ૮ સોમ. ખેડ હરીયાલા ગામમાં.

આદિ—

- સક્લ સમીહિત શ્રેયકર, જસુ કર પદ નખકંતિ,
 દુરિત તિમિર આકર દલિં, સો સાદિંજ નમું શાંતિ. ૧
- અમેય ગુણે વામેય જિન, પારસનાથ પ્રસિધ,
 વંદુ વિપદ વિહારણો, સંપતિદાયક સિધ. ૨
- ચોવિસે જિનરાજના, સુવિધિં ચરણ સરોજ,
 નીત નમીઈ મંગલ નિધી, મંગલદાયક મોજ. ૩
- ગૌતમ આદિ ગણુધર, વિહરમાન જિન વીસ,
 સરસતિ સદશુર સંતના, પદ પ્રણમું નિશદીસ. ૪
- કેડયં ગમે વર કામના, સક્લ ક્ષે જેસ નામ,
 શ્રી હીરરત્ન સરિખો નમું, કરજોડિ શુભ દામ. ૫
- ભવિક જીવના હિત બણી, રતનતથ આખ્યાન,
 જ્ઞાન દર્શન આરિતના, આપું ગુણ અસખાન. ૬
- મલયમુંદરીનો મોલમું; નામિં વિનોદવિલાસ,
 એથ આગમ ગુણ લેઈને, રમ્ય રમ્યું હું રાસ.

x x x x

અતે—

ઢાલ ૧૩૩ મી સુણુ કરણુરે નિધિ હેમલો—એ દેશી.

- ગુણુ ગાયારે ગુણુવંતના, જિણુ નિજકાજ સમાયારે, ૧ ગુ.
 રાજ તણુ વ્રતને લણુ, જિણું જનમ મરણુ દૂખ વાયારે. ૧ ગુ.
 શ્રી પાર્શ્વનાથ નિર્વાણથી, વરસ એકસો જાતેરે,
 મલયસુંદરી થઇ તે સમે, તરીઈ તેહના ગુણુ ગાતિરે. ૨ ગુ.
 સંપંધ એહ છે સોહામણો, જે સુણુતાં સુકૃત જામેરે,
 જિમ ક્રેશી ગણુધારે કહો, શ્રી શંખ આવકને આગેરે. ૩ ગુ.
 શ્રી જયતિલક સૂરીસર, આગમિક ગજનો ટીકારે,
 તિણું એ ચરિત રચ્યું ચોખ્ખું, નિર્મલ જોઈ તે નીકારે. ૪ ગુ.
 કહેવાણુ હુઈ જે કાઈ, ઉછં અધિકું અજાનેરે,
 મિહામિ દુકક તે હજ્યો, મુઝને જે કહું હુઈ માંનેરે. ૫ ગુ.
 મન્નયસુંદરી મહાગલ તણા, મેં માહરી મતિ અનુસારેરે,
 ગુણુ નિર્મલ ગંગાજલ ગાયા, આગમ આધારેરે. ૬ ગુ.
 જિનાગમ જલનિધિ જસ્યો, અપરંપાર અનંત અગાધારે,
 પાર પામે કુંણુ તેહનો, સુરચર પામે જિહાં બાધારે. ૭ ગુ.
 પણિ જેહવું જેહવું ગજૂં, તેહવો તે કરઈ પ્રયાસોરે,
 મુઝને પણુ તિમ જાંણુજ્યો, જિમ પંખી કરે પ્રકાસોરે. ૮ ગુ.
 સુધા જનને સિર નામીને, માગું છું એ તો માનોરે,
 મેં અશુદ્ધ કહો હોઈ જે કાંઈ, તે સોધજ્યો પૂરપ પ્રધાનોરે. ૯ ગુ.
 આજ અધિક ઉછાહ થયો, આજ પામી મંગલમાલોરે,
 સુખ લીલા સંપતિ બાધી ફલી, કલ્પલતા સુવિશાલારે. ૧૦ ગુ.
 ધર ફણિ ધર મંદિર સિંધુ, શશિધર ધ્રૂ દિનકર તારારે,
 દિગપતિ સુરપતિ જિહાં લગે, જિહાં લગે કૂર્મ કરારોરે. ૧૧ ગુ.
 સૂર ખેચર વિદ્યાધરા, વલી નક્ષત્ર માલા ગયણેરે,
 વિચરે તિહા લગે વિસ્તરજ્યો, એ વિપુલ જનને વચણેરે. ૧૨ ગુ.

- તપગચ્છ ગણુ દિવાકર, શ્રી રાજવિજય સૂરીરાગરે, ૧૩
- શ્રી રાજવિજય સૂરી તસ પાટિ, દીપ જસ પુડત દિવાગરે, ૧૪
- શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર, તસુ પાટિ પ્રજલ પ્રતાપીરે, ૧૫
- જગ ઉપગારી જગશુર જોડની, કીરતિ જગમાં વ્યાપીરે, ૧૫
- શ્રી જયરત્ન સૂરી જયો, તસુ પાટિ સંપ્રતિ વાંદારે, ૧૬
- ભાવિ ભાવરત્ન સૂરીશ્વર, જે સૌમ્ય વદન જિમ ચંદારે, ૧૬
- શ્રી હીરરત્ન સુરિદેનો યુધ, લખિધરત્ન અતિ સોહિરે, ૧૭
- વાચક સિદ્ધિરત્ન તેહનો, ગણિ એધરત્ન મનમોહિરે, ૧૭
- અન્વય અમરરત્નવાર, શ્રી શિવરત્ન તસુ સીસારે, ૧૮
- તે મુઝ શુરનિં પસાહલી, આજ પાંચ્યો સકલ જગીસારે, ૧૮
- સંવત સતરૈસૈ છા(ખા)સઠિ, માગસિર સુદિ આઠમિ દિવસૈરે, ૧૯
- પૂર્વામદ્ર પદ નક્ષત્રે સિદ્ધિ, યોગ સોમવારનિં ફરિસેરે, ૧૯
- એકા હરીયાલા ગામમાં, જિંહાં પ્રતિપિં પાસ જિણુદારે, ૨૦
- લીડિંબંજણ નામિ પ્રભુ, પ્રતપિં જગ જેમ દિણુદારે, ૨૦
- તે પ્રભુ પાસ તણિં પ્રસાદિં, મૈ પૂરણુ કલસ ચદાપારે, ૨૧
- આજ મનોરથ સહુ ફલ્યા, મિં તો જીત નિસાંણુ વળપારે, ૨૧
- ઢાલ એકસો તેત્રીસમી, ધન્યાસી રાગે ગાપારે, ૨૨
- ઉદયરત્ન કહિં આજથી, વાધો દોલતિ સવાઈરે, ૨૨

—શુભ ગાપારે શુભવંતના

—ઈતિ શ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાન વિષયે શ્રી મલયામુંદરી મેઠા-
બલ ચરિત્ર સંબંધે વિનોદવિલાસાખ્ય રાસ સંપૂર્ણ સંવત ૧૮૭૮
વર્ષે મિતી આશ્વિન-માસે કૃષ્ણ પક્ષે ત્રયોદશ્યાં તિથૌ સોમવાસરે શ્રી કલ-
કતા બિંદરે, શ્રી શાંતિજનન, પ્રત ૫. ૧૫૧ પં. ૧૪. ગુ. વિ.

—સર્વ ગાથા ૨૯૭૫ શ્લોક જાણવા સંવત ૧૮૪૬ ફાગુણ
શુદ્ધિ ૨ દિને પોર સવા. ૧૪૩-૧૩ ધો.

(૮૧૪) યશોધર રાસ સં. ૧૭૬૭ પોષ શુદ્ધ ૫ ગુરવાર. પાટણ
ના ઉર્ણાકપુરામાં

આદિ—

ફહા

કર આમલ પરિ જે કલિ, સકલ વિશ્વ સમકાલ,	
ત્રિકાલવેદી ત્રિવિધિં નમું, તે જિન સુવિધિ ત્રિકાલ.	૧
અચિંત્ય મહિમા કેવલનિધિ, રામા સુત અભિરામ,	
સેવક જાણી સાહિબા, આપો બોધધ નામ.	૨
સ્વર વ્યંજન સર્વે મિલી, બોલ્યા જે બાવન્ન,	
પ્રણુવ આદિં તે પ્રણુમીઈ, વણું જે વિશ્વપાવન્ન.	૩
જિનવર ગણુધર જયકર, સરસ્વતી સદગુર સાધ,	
સુધી જન આદિ તે ભવિ, વંદુ જેહ અબાધ.	૪
શ્રી હીરરત્ન સૂરી સાનિધિં, શાસનદેવ પસાય,	
રંગે યશોધર રાયનું, ચરિત કહું ચિત લાય.	૫
દયા દુગ્ધ મહોદધિ, જગપાવન જગસાર,	
જિનભાષિત સહું જીવને, કેવલ જે હિતકાર.	૬
અષ્ટ ભવાંતર અતિ ગહન, કર્મ વિપાક વિચિત્ર,	
સાંભલતાં સૂધિં મનિં, ચાર એહ ચરિત્ર.	૭
પરમ વૈરાગ્યને પામીઈ, જનમનાં પાતક બાય,	
એહના સુણુતાં આઠ ભવ, આઠે કર્મ કપાય.	૮
હત્યા હરિભદ્ર સૂરિનેં, શિર ચઢી સેં સાત,	
સુરગતિ પામ્યા તે સહિ, એ કહિતાં અવદાત.	૯
x x x x	

અતે—

ઢાલ ૮૧ રાગ ધન્યાસી ચોવન પાહુનાં એ દેશી.

મુનિગુણુ ગાવનાં અહો ભવિ એકમનાં—મુનિ.

x x x x

આણિમ્પસૂરી કૃત ચરિતકીરે જોધનિ રચનાં,
યશોધરના ભવ અષ્ટ એ ગાયા અતિ ગહનાં.

ન્યૂન અધિક જે ચરિતથીરે કલાં મેં કયનાં,	
મિચ્છામિ દુકલ તે હોયોરે સંધ સાષિં સુમનાં.	૫
શ્રી રાજવિજય સૂરી રવિ સમોરે, તપિ તપગણુગમનાં,	
શ્રી રત્નવિજય સૂરીશ્વરે, તસુ પાટિં મુજનાં.	૬
સરિવર માંહિં હિતમ બનિરે હીરે જિમ રતનાં,	
ગુર શ્રી હીરરત્ન સૂરીરે, પ્રતપે તેજ ધનાં.	૭
તસુ પદોધર ગુણુનિલો, સૂરી શ્રી જયરતનાં,	
શ્રી ભાવરત્ન સૂરીશ્વરે, સંપ્રતિ ચિરંજીવનાં.	૮
શ્રી હીરરત્ન સૂરીદતોરે, શિષ્ય પ્રથમ સુગુનાં,	
લખધિરત્ન પંડિત જયોરે, જે ધરિ ધર્મધનાં.	૯
વાચક શ્રી સિદ્ધિરત્નનોરે, અનુચર અધહરનાં,	
શ્રી મેધરત્ન ગણીશનારે, નિત નમીએ ચરનાં.	૧૦
તસુ શિષ્ય અમરરત્ન નમોરે, શિવરત્ન અધુનાં,	
મુઝ ગુર સુયશે મહમહેરે, કુસુમ જ્યોં રતુ મધુનાં.	૧૧
સતરસેં સતસઠા સમિરે, શુદ્ધિ પાંચમિ સુદિનાં,	
પોસ માસિં ગુરવાસરિરે, સિદ્ધિયોગ શુભ લગનાં.	૧૨
પાટણ પુરનેં પરિસરિરે, ઉર્ણાકપુર સંધનાં;	
હીડિભંડન પ્રતપે પ્રજુ રે જિહાં શ્રી પાસ જિનાં.	૧૩
તે પ્રજુ પાસ પસાઉલિરે રસ આંણી રસનાં,	
રાસ એ રચના હવિરે વાળ્યાં વાળ્યાં યશનાં.	૧૪
સંબંધ એહ સોહામણો રે મનશું થઇ મગનાં;	
જે નરનારી સાંભલિરે સુપ મહિ તે સધનાં.	૧૫
એકાસીમી એ દાલ છિરે, સુણો ચહુ બવિકજનાં,	
ઉદયરત્ન કહિ સંધનેં રે સુપ સંપતિ સદનાં,	૧૬
મુનિ ગુન ગાવનાં...	

—છતિ દયા ધર્મ વિષયે અષ્ટમવ વર્ણુન શ્રી યશોધર, રાસ સંપૂર્ણ મિતિ. સર્વ ગાથા ૧૫૦૩ શ્લોક સંખ્યા ગ્રંથાત્ર ૨૦૦૦ નાંણુવા. મુ. રંગવિભક્તેન લખિતં છદં પુસ્તકં. ૫૮-૧૩. દા. ૪૨ નં. ૬ જ ડે.

(૮૧૫)+ લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ સ. ૧૭૬૭ આસો
વદિ ૬ સોમ. પાટણના ઉનાઉમાં.

આદિ—

હાહા.

પરમ પુરુષ પ્રભુ પાસજનન, સરસતી સદગુરૂ પાપ,
વંદી ગુણ લીલાવતી, બોલીસ યુદ્ધિ બનાય. ૧
લીલા લહેર લીલાવતી, સુમતિવિલાસ સમુદ્ર,
દિવ્ય ગાસું એ દંપતિ, જે ઉત્તમ ગુણે અક્ષુદ્ર. ૨
કુંભુ તે દંપતિ કિહાં હવા, આદિ થકી આચરણુ;
કહું તેણું જે જે કયાં, સાંભલજે ધરી કર્ણ. ૩
ગુણુ ગાતાં ગુણુવંતના, નિર્ગુણુ પિણુ ગુણુવંત;
થાએ થોડા કાલમાં, લીલા મુગતિ લહંત. ૪

x

x

x

x

અંતે—

હાલ ૨૧ શાલિભદ્ર ધનો ઋષિરાયા—એ દેશી.

લીલાવતી ને સુમતિવિલાસે, સંયમ સૂધું આરાધીજી,
નરક તિર્યંચ એ ગતિ છેદી, સુરની લીલા સાધીજી. ૧
એકે અવતારી થયા નરનારી, વંદણા તેહને માહારીજી;
મન શુદ્ધે જે સંયમ પાલે, તેહની જાઉં બલીહારીજી. ૨
તપ ગહ રાજધાની કેરા શ્રી રાજવિજય સૂરીરાજીજી;
તસ પાટે શ્રી રત્નવિજય સૂરીવર, મેર સમી જસ માજીજી. ૩
ગુરમાંહિ શ્રી હીરરત્નસૂરિ ગિરઝો, ઝવેરમાં જિમ હીરોજી;
તસ પાટે જયરત્ન સૂરીદા, મંદિર ગિરિપર ધારોજી. ૪
સંપ્રતિ ભાવરત્ન સૂરિ પ્રતપે, શ્રી હીરરત્ન સૂરિ કેરાજી;
પંડિત લલ્લિધરત્ન મહા મુનિવર, વાઝ શિષ વડેરાજી. ૫
તસ અતુચર વાચકપદ ધારી, શ્રી સિદ્ધિરત્ન સુખકારીજી;
શ્રી મેઘરત્ન ગણિવર તસ વિનયી, અમરરત્ન આચારી. ૬

શિવરત્ન તસ શિશ સવાયા, પામી તાસ પસાયાછ;

એ મે વાર રાસ બનાયા, આજ અધિક સુખ પાયાછ. ૭

વરસ સત્તરસે સત્તસઠે આસો, વદ છઠિ સોમવારીછ;

મૃગશિર નક્ષત્રે ને-શિવયોગે, ગામ ઉનાઉમઝારછ. ૮

લીડમંજણ પ્રભુ પાસ પ્રસાદે લીલાવતીની લીલાછ;

સુમતિવિલાસ સયોગે બાઈ, સુણતાં આપે શિવ લીલાછ. ૯

એહ કથા બાવે જે બણસ્યે, એક મના સાંભલસ્યેછ;

કુખ તેહનાં સર્વ દુર ટલસ્યે મનના મનોરથ ફલસ્યેછ. ૧૦

ધન્યાસીરી રાગે સોહાવે, એકવીસમી ઢાલછ;

ઉદયરત્ન કહે આજ મેં પામી, સુખ સંપતિ સુરસાલછ. ૧૧

—સિ. ૧૮૭૬ શક ૧૭૪૧ ફાલ્ગુન શુ. ૧૭ રતિ. જોડિયા

બિંદરે રાજકોટ યતિ આપાસરો.

—સં. ૧૮૫૮ પોસ માસે શુક્લપક્ષે ૮ વાર રવિ. લિ. ધો. ૨૮.

ચોપડી—૮-૧૬ દા. ૭૦ નં. ૭૧ ૩.

—૧૭-૧૩ માં; ૨૨-૧૧ શુ. વિ.

—પત્ર ૨૯-૯ મં. ૫૦૦ સં. ૧૮૫૬ નં. ૧૦ દા. ૨૫ લી.

—સં. ૧૮૯૭ વર્ષે જેઠ વદ ૧૧ બુધવાસરે લખીકૃતં. ઠાકોર

શીવરામ પાનાચંદ પોતાનેઅર્થે-શુભંબવતુ ૧૪-૧૬ પ્ર. ઠા. નં. ૩૨૨.

—૧૮૮૬ ના વરસે ઠાળી સુદ ૧૧ વાર રતિના લંખીમયંદ વિદ્ય-

માન જયચંદ્રજી રિયપ્રસાદાત્ લખ્યો છે શ્રી સુરત મધ્યે સ્વઅર્થે વા

પરોપકારાય શ્રી લૂકાગ છે ગોપીપરા મધ્યે આઠમે ચોમાસે લખ્યો છે.

એ રાસની પરત રીપ ખીમચંદની છે ॥ સદી ॥ ૧૮-૧૩ વિ. ને. નં. ૩૩૨૭.

—સંવત્ ૧૮૧૩ ના વર્ષે માગસીર સુદિ (૧) અમાવાસ્યે સોમવારે

જેતપુર મધ્યે લખીનં રત્નકુશલ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાત્ શ્રી સુભંબવતુ.

પૃ. ૧૦ પં. ૧૮. ભાવ.

—સર્વ સંખ્યા ૩૪૮ સં. ૧૮૬૧ ફાલ્ગુણ કૃષ્ણપક્ષે ૧૧ જોમ.

સિ. પં. સુખસાગરજી તત્ શિષ્ય ફત્તેસાગર અદિસાગર તત્ શિષ્ય

રાજેન્દ્રસાગરેણ. નૌતનપૂરા મધ્યે આતુર્માસે સ્થિતઃ પૃ. ૧૭-૧૫ બ.

+પ્રકાશિત ભીમશી માણેક

(૮૧૬)+ ધર્મયુદ્ધિ મંત્રી અને પાપયુદ્ધિ રાજાનો રાસ સં.

૧૭૬૮ માગશર શુદ્ધ ૧૦ રવિ. પાટણમાં.

આદિ—

દોહા.

શ્રી જિન સરસ્વતિ સંતને, પ્રણમું તણ પ્રમાદ,	
પાપયુદ્ધિ ધર્મયુદ્ધિનો, સુવિધે કહું સંવાદ.	૧
હીરરત્ન સૂરિ સાંનિધે, સદ્ગુરને સુપસાય,	
રાસ રચું રણિયામણો. જેહથી પાતક જાય.	૨
શ્રોતાજન સુણજો સહુ, વિકથા વર્ણ વાત;	
તન મન વાચા નયણને, થિર કરી તણ વ્યાધાત.	૩
વસ્તા વચનામૃત જરિ, શ્રોતા ઉપર ખેત,	
ખીજ વાવ્યું જાયે બળી, તિહાં કિમ ઉપજે હેત.	૪
શ્રોતા જિહાં રસ વેલડી, વક્તા વાણી નીર;	
સુમતિ-નીકે કરી સિંચતાં, થાયે ગહર ગંભીર.	૫
રસિયા સહુકો રાસના, રસની ન લહે રીત,	
નવરસના જે અતિ નિપુણ, પામે તે સુણી પ્રીત.	૬
શ્રોતા વક્તા બે જિહાં, સરખા હોય સુજાણ;	
કવિ ચતુરાઈ તો લહે, પ્રગટે રસની ખાણ.	૭
ધર્મ થકી જસ વિસ્તરે, ધર્મે લહે શિવશ્રેણિ;	
ધર્મે હોય સુખ સંપદા, ધર્મ કરો સહુ તેણ.	૮
સુરતર સુરમણિ સુરલતા, જે સુરધેનુ સમાન;	
સાધો તે સુધે મને, ધર્મે સદા ધીમાન.	૯

x

x

x

x

અંતે—

સંક્ષેપે એ ચરિત્ર પ્રમાણે, રહસ્ય કથાતું દાખ્યું;
મિહામી દુકડ તે સુતે હોજો, અધિકું ઓછું જે ભાખ્યું રે. ભવિં ૩

તપ ગાઝ મંડણ તિલક સમોવડ, શ્રી રાજવિજય સુરી રાગે,
 તસુ પાટે શ્રી રત્નવિજય સુરી, રત્ન સરિખો છાગે રે. ભવિં ૪
 શ્રી હીરરત્ન સુરી તસુ પાટે, શ્રી જયરત્ન સુરિંદ;
 સાંપ્રત સ્વાવરત્ન સુરિ બેટા, અધિક ધરી આણુદો રે. ભવિં ૫
 શ્રી હીરરત્ન સુરિશ્વર કેરા, વાર શિષ્ય સોહાયા;
 પંડિત લખિયરત્ન તસુ વિનયી, સિદ્ધિરત્ન ઉવઆપો રે. ભવિં ૬
 ગણિયર મેધરત્ન ગુણુ દરીયો,
 અમરરત્ન તસુ શિષ્ય શોહાવે, મુજ ગુર બહુલ જગીશ રે. ભવિં ૭
 સિદ્ધિ રસ મુનિ દંદિ સમયે (૧૭૬૮) એકાદસી અણુઆલી,
 માગશિરસી રવિ દિન શિવયોગે, નક્ષત્ર અશ્વિની ભાલીરે. ભવિં ૮
 એ મેં રાસ રચ્યો અતિ રૂડો, મનોહર પાટણ માંહે;
 પંચાસર પ્રભુ પાસ પસાયે, દુખ સવિ દુરે પલાયે રે. ભવિં ૯
 મંગલ વેલિ ફલી આજ માહારે, રાસ એ ને સુણે રગે;
 તસુ ધર જાપકમલા કરે વાસો, ઉત્તમ ગુણુ વસે અગે રે. ભવિં ૧૦
 સત્તાવીસમી એક શોહાવી, ઉદ્યતન કહી દાત,
 ધન્યાશ્રી રાગે શ્રી સંધને, નિત્ય હુઓ મંગલમાહારે. ભવિં ૧૧
 સર્વ ગાયા ૩૫૬. પ્ર. સવાઇચંદ રાઇચંદ, અમદાવાદ.

(૮૧૭) રાત્રુજય તીર્થમાળા ઉદ્ધાર રાસ-સં ૧૭૬૯.

(૮૧૮) જીવનભાગુ કેવલીનો રાસ-સં. ૧૭૬૯ પો. વ. ૧૩

મંગળ-પાટણના ઉનાઉમાં.

આદિ—

દોહા.

સપ્ત સિદ્ધિ દાયક સદા, અક્ષ અરપ અનંત,
 સિદ્ધ નમું હું તે સદા, આપે ને ભવ અંત.
 વલિ વંદ વાર વિધે, ઝડપઆદિક જિનરાય;
 બેહું દુર્મતિ મંજ્યા, ભાવી ભારતિ પાપ.
 ગુણુ ગુણુધર ગુણુ આગલા, ને ને નર જગમાંદિ;
 રાસનદેવાદિક સદૃ, પ્રથમું પરમ ઉત્સાદિ.

જનકશાહ ચશવીર જસ, જનનિ ખિમાદે જસ,

શ્રી હીરરતન સૂરી નમું, અસાર પૂરે આસ.

જે જગ રમણિક જાણિયેં, તે તે વસ્તુ અનિત્ય,

ખલિરાજ પરે જૂઝિને, ધર્મ કરો દઢ ચિત્ત. ૫

ભુવનભાનુ જે ભૂતલેં, કેવલિ કરણાધામ,

પ્રગટ થયા છે પૂરવે, ગાઠેં તસ ગુણુગ્રામ. ૬

ખલિરાજ પહેલો હુતો, નામ જેનું અભિરામ;

ભુવનભાનુ વલતો થયો, ગુણનિષ્પન્ન સુનામ. ૭

ત્રિવિધેસૂં હું તેહનો, રાસ રચું રસ રૂપ,

શ્રોતા જન સુણજો તમે, આણી ભાવ અનૂપ. ૮

ચરિત્ર એ ચોખે ચિત્તેં, સુણસે જેહ સુજાણ;

મારી મોહ નરેંદ્રને, લેશે પરમ કલ્યાણ. ૯

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૯૭ મી.

મલધારી ગછ મંડણો, શ્રી હેમચંદ્ર રે સૂરિના ઈંદ;

એ ચરિત્રની રચના તિણેં, રચી છે રે રમણિક સુખકંદ. ૧૦ ૬

તે ચરિત્રની લેઈ ચાતુરી, ભલ ભલા રે લેઈ તેહના ભાવ;

રાસ રચ્યો મેં અભિનવો, એતો ભવજલ રે જાણે તારણ નાવ. ૧૦ ૭

અધિકું ઓછું કહ્યું હવે, મૂલ ચરિત્રથી રે જે એહમાં તેહ;

મિચ્છા દુઝ્ઝ સુઝ હતો, સહુ સંધની રે સાખેં કરી તેહ. ૧૦ ૮

અશુદ્ધ જે કાંઈ ઇલાં, મેં કહ્યો જે હોય જખાપ;

સૂધા જન તે શોધજો, સુઝ ગુનહોરે વડી કરજો માફ. ૧૦ ૯

તપગચ્છ મંડણ તિલકસો, શ્રી રાજવિજય સૂરિરાજ;

તરણિ નિસ્યો તસ પાટવી, રત્નવિજય રે સૂરિ શિરતાજ. ૧૦ ૧૦

ગુરરાજ રાજ સમાજનો, દીવો સેવ્યો સદીવ;

હીરરતન સૂરિ હેજશું, પૂરે આશ્યારે પ્રતાપે અતીવ. ૧૦ ૧૧

જયરત્ન સુરિ જયકર, સત્રિતિ તેહને પાટે;

સાવરતન સુરિ બેટતાં, દુઃખ મેટેરે નમીયે તે માટે. ધ૦ ૧૨

શ્રી હીરરત્ન સુરિદનો, સોહે વડેરા સીસ;

લઘિરત્ન પંડિત તે હતો, નમું વાંચક રે જોની જંગીસ. ધ૦ ૧૩

શ્રી મેધરત્ન મુણિદનો, અમરત્ન અનુચર તાસ;

શિવરત્ન ગુરુ સુપસાહિતે, મેં ગાયો રે બુલિ ઋષિ ગુણુ ખાસ. ધ૦ ૧૪

સત્તરસે ઓગણુચાતર (૧૭૬૯) સમે, વહિ તેરસ મંગળવાર;

પોપ માસ પૂર્વાષાઢ મેં, હર્ષણુ યોગે રે યયો હર્ષ અપાર. ધ૦ ૧૫

ગુણુનિધિ ઊનાઉવા ગાગમાં, લીડમંજન શ્રી જિન પાસ;

તાંસ પ્રસાદે પૂરો થયો, રસલહરીરે નામે એ રાસ. ધ૦ ૧૬

×

×

×

×

સુખશ્રેણી મંગલમાલિકા, દીપાલિકા દિન જોમ,

ભુવનભાનુ કેવલી તથા, ગુણુ ગાતરે લીલા લલિયે તેમ. ધ૦ ૨૦

કમ છન્નુમી દાક્ષમાં, ઉદ્યરત્ન ઘે આશીષ,

સુખસંપદ વાધો સદા, સહુ સંધનીરે પહોચો સુજંગીસ. ધ૦ ૨૧

ધતિથી ઉદ્યરત્નજી મહારાજ કૃત ભુવનભાનુ કેવલીનો રાસ સંપૂર્ણ.

ગાથા ૨૪૨૪-૫૦ બીમથી માણીક જૈન કથારત્નઃકોષ,

—અધૂરી પ્રત ૨૪-૧૩-૪૩ ને ૫૦ લેડે. પ. ૧૧૯ થી ૨૮૧

(૮૧૯)+ શ્રી નેમનાથનો શલોકો.

આદિ—

સિદ્ધિ પ્રુદ્ધિ ઘાતા અક્ષની બેટી,

અતે—

ઉદ્યરત્ન કવિ છણીપરે બોલે, કોઈ ન આવે શ્રી નેમનાથને તોલે. ૫૭

(૮૨૦)+ શ્રી શાલિભદ્રનો શલોકો. સં. ૧૭૭૦. ગાગસર શુદ્ધ

૧૩-આદ્યમાં.

આદિ—

સરસતિ માતા કરીને પસાઈ પાસજ દેરા પ્રથમું હું પાડ,

અંતે—

સંવત સત્તરશે સિત્તેરા વરશે, માગશિર શુદ્ધિ તેરશે હરશે;
ઉદયરત્ન કહે આપ્રજમાંહે, એહ શલોકો ગયો ઉચ્છારે.

(૮૨૧) + શ્રી ભરત બાહુબલનો શલોકો.

આદિ—

પ્રથમ પ્રણમું માતા બ્રહ્માણી,

અંતે—

ઉદયરત્ન કહે વચનવિદ્યાશ, બાહુબલ નામે લીલવિદ્યાસ.
(૮૨૨) + શ્રી વિમલમેતાનો શલોકો. સં. ૧૭૯૫ જેઠ શુદ્ધ ૮
ખેડા હરિયાણે.

આદિ—

સરસતિ સમરૂં ખે કરજોડિ.

અંતે—

ભૂતનંદને મુનિગણુ ઇંદિ, જેઠ શુદ્ધિ આઠમ વાર દિણુંદ.
રૂડો શલોકો એહ રચાયો, ખેડે હરિયાણે કલશ ચઢાયો
હીરરત્નસૂરિ વંદી ગણુધાર, ઉત્તમ એ મેં કીધો ગુણુધાર,
એકવાર તો આપ્પુગઢ જોજો, હિમ્મત રાખીને સમકેતિ હોજો.
ભાવ ધરીને એહ જે ભણુશે, લખશે ગણુશે ને સભામાં ગાશે,
વાચક ઉદયની એહવી વાણી, શુદ્ધિ સદ્વહજો શુભ ફલ જાણી. ૧૧૭
—પ્ર. શ્લોકાસંગ્રહ (ભી. મા.)

(૮૨૩) હરિવંશ રાસ-રસ રતનાકર રાસ સં. ૧૭૯૯ ચૈત્ર શુદ્ધ
૯ ગુરૂ ઉમરેઠમાં.

અંતે—

ગુજરદેસમાં પાટણુવારે, ઉનાઝયા છે ગાંમળ,
તિહાંનો વાસી મેહતા કેશવ, સુત ગોવિંદજી અભીરાંમળ.
ભવાનીદાસ સુત થોભણુ, મેહતો તેહતણો આગ્રહેજી,
એ રાસ રચ્યો મેં રૂડો, સકલ શ્રોતા અનુગ્રહેજી.

સંવત સત્તર નવાંજીયા વર્ષે, ચૈત્ર શુદ્ધ નવમી ગુરવારજી,	
પુખ્ત નક્ષત્રે સુકર્મા શુભયોગે, વત્સ્યો જય જય કારજી.	૫
શ્રીગિતરમાં ઉંબરક ગમે, શ્રી શાંતિનાથ પસાયજી,	
પૂરણ રાસ ચડયો પરમાણે, સંપદ વાંધી સવાયજી.	૬
એ કયા તિહાં લગે થીર યાજ્યો, જિહાં લગે સુરય ચંદ્રજી,	
વિભુધ જિનવચને વીસ્તર્યો, જિહાં લગે મેરૂ ગીરંદ્રજી.	૭
શ્રી શેત્રુંજય મહાત્મમાંથી, એ અધિકાર મેં લીધોજી,	
સકલ સંધને સ્નાનધ કાળે, સૂત્ર અનુસારે રીધોજી.	૮
મુક્ત મંથથી અધીકું ઉછું, જે કાંઈ મેં બાખ્યુંજી,	
અનુવિધ સંધ તણઈ સાળે, મિચ્છા દુકડ મિં દાખ્યુંજી.	૯
‘રસરત્નાકર’ નામ છે એહનું, ગુરુમુખે દેસી લેધજી,	
પદ્માનન વાંચયો સમામાંઈ, શ્રેષ્ઠા મુંજુગો કાન દેધજી.	૧૦
તપગણ ગયણ વિભૂષણ બાનું, શ્રી રાજવિજય સુરિંદ્રજી,	
શ્રી શૂલવિજય સુરિ તસુ પાટું, દીપે જેમ દીણુંદ્રજી.	૧૧
શ્રી હીરરત્નસુરી ગુરુદીરા, શ્રી જયરત્ન તસુ પાટિજી,	
શ્રી ભાવરત્ન સુરીસર વંદો, હાનરત્ન સુખ પાટિજી.	૧૨
શ્રી હીરરત્ન સુરીશ્વર દેરા, સિય વડેરા મોદેજી,	
પંડિત લલિધરત્ન શિષ્યનાયક, સિદ્ધિરત્ન મન મોદેજી.	૧૩
મેધરત્ન તસુ અનુચર, રીવરત્ન સોભાગીજી,	
તે મધ ગુરૂ તિજે સુપસાધ, એ કયા કહી થઈ રાગીજી.	૧૪
આજ મનોરથ વહીત ફલીયા, પાળી મંગલ માલાજી,	
દુખ દાહીદ સર્વ દુરે નાછ, લીલા સાધી રસાવજી.	૧૫
ઉદયરત્ન વાયક ધમ મોતે, વાળે છતના વાળંજી,	
ઉત્તમ પુરુષ તજાં ગુણ માતાં, ભવ દુખ દુરિં બાળંજી.	૧૬

—શ્રી ઇતિશ્રીવ દરીવંશ વિષયે રસ રત્નાકર નામા દરીવંશ વર્ણન પંચ પાંચ અધીકારે શ્રી દરીવંશ રાસ સંપૂર્ણ. સંવત ૧૮૫૮ ના વર્ષે શકે ૧૭૨૩ પ્રવર્તમાને આસોષમ માસે શુભકારી આશ્વિન

માસે શુકલપક્ષે અષ્ટમી તિથૌ ૮ શ્રી દેવાચાર્ય વાસરેત્-ઉત્તરાષાઢ નક્ષત્રે
 શુક્રમા યોગ્યે લપીચક્રે મિદં સકલ ભટ્ટારક પુરંદર ભટ્ટારક શ્રી શ્રી શ્રી
 ૧૦૦૮ શ્રી વિનયદેવ સૂરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય મહોપાધ્યાય ઓ શ્રી શ્રી
 શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિનયદેવ સૂરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય મહોપાધ્યાય ઓ શ્રી શ્રી
 શ્રી ૧૦૮ શ્રી નયવિનયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી પં. રાજવિનય ગૌ
 તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૧૦૮ પં. દેવવિનયગણિ ધનવિનયેન લપીકૃતં.
 શ્રી અણુવરપુર નગરેશ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદત્. પત્ર ૮૮ પ્ર. કા.

(૮૨૪)+મહિપતિ રાજા અને મતિસાગર પ્રધાન રાસ.

(પુનામાં છપાયેલ સન ૧૮૮૦)

(૮૨૫) સૂર્યયશાનો રાસ. ભાવ.

ભાભા પારસનાથનું સ્તવન સં. ૧૭૬૯ ભા. શુ. ૧૫
 ત્રિભુવનનાયક ત્રિવિધિસું ત્રિણકાલ, રાજ
 ભાવે ને ભેટોરે ભાભા પાસનેરે
 સમહીતપુરણ સુરતર સમ સારે, રાજ
 સેવ્યોરે આપેરે શિવપુર વાસનેરે. ૧
 સોવન કલસાને રૂપાનાં કચોલાં, રાજ
 ન્હાધને પહેરેરે નિરમલ ધોતીયાંરે;
 સૂકડ કેસર ફૂલડે રંગરોલ, રાજ
 પ્રેમેને પૂજેરે પ્રભુના પનોતીયાંરે. ૨
 નરનારિ નેહસું નિત્યમેવ, રાજ
 એકરસુ વિષયરસ વિસારીનેરે,
 તાહરી આણુ વહે તતકાલ, રાજ
 તુમ પદ આપેરે ભવજલ તારણુ.
 કોડગમે સેવકના સાર્યાં કાંમ, રાજ
 ગુણુનિધિ ગુણુવંત જે ગાળ્યો,
 અણુહલ્લપૂર પાટણુ માહે અભિરામ, રાજ
 ભામાને પાડેરે ભાભો રાજ્યારે. ૪

સતર ઝોગણ્યાસીઈ ઉદ્યરતન ઉવઝાપ રાજ
ભાદ્રના સુદ-પુન્યમ ભાવે ભણો.
પુન્યો પુન્યો પારસનાયના પાય, રાજ
અમરની લીલારે છમ વસે-આંગણે.
માંગરોળ પ્રત.

છૂટાં સ્તવનો ઘણાં રચ્યાં છે.
મહાવીરગીત (સાહિબની સેવામેં રહિસ્યું, કરિસ્યું સુખદુખ-વાત,
ટળાસહિત મારી પાસે છે.)

પાંચેંસ્ત. (ગોઠીડા ખાર ઉઘાડ, વણુ (નત) છે પૂજનોરે)
(ખારો પારસનાય-પૂજવો રસીયા)

સિદ્ધાચલ સ્તવન. (રોનુંજો જોવાનું હો જોર છે જ.)
પરથી સમજાય છે કે સં. ૧૭૮૯-એત્ર શુદ્ધિ ૧૨ રાત્રુંજય
ના કરી હતી.

સતર નેવ્યાશીયા સમેજ રાજ, જોર બની ઉતંગ, મહારાજ
પ્રતિધાનપુરે (!) પુન્યા તણીજ રાજ, અધિક આંગીનો ઉમંગ. મં ૫
એતર શુદ્ધિ ખારસ દિનેજ રાજ, ઉદ્યરતન ઉવજળાય,
પરીકરશું પ્રભુ પેખીનેજ રાજ, ગેતેશું શણુ ગાય. મં ૬

નશાનુંજયપદ. ૧ (દાદાં મોરા સાસરીયે વજાબ્ય)
દેશમાંહે છે સોરક દેશ, તીરથમાંહે રે રોનુંજો તેમ લણે,
હાર માંહે હો હારમાં નગીનો જોમ, ઉદ્યરતન કહે સાચું સદ્વણે. ૧૧
નશાનુંજય સ્તવન નામિરાયા વંશે વાર)

નાચી કુદી પાય વંદી જાવિજન ભાવે, ભગતિશું ભગવંતને શીશ નમાવે,
મુગતિની મોજ આપો માણુ બે કરજોડ, ઉદ્યરતન કહે ભવંદુઃખ છોડ. મં ૫
દંડસ્તવન તથા અષ્ટમંગી સ. પા. ૩ પા. નં. ૩.

નસઝાપો—માંગવારક સઝાય ૧૭૯૫ દા. શુ. ૨ પૃ. ૩૭૮ સ. મા. બી.
બલભદ્ર મુનિ, પૃ. ૧૭, એકાદશી ૩૮, વૈરાખ્ય ૩૯, સીતાજી ૫૦,
જોબન અરિયર ૫૬, નારીને શિખામણ ૫૭, દોષ, માન, માયા, લોભ.

૬૪-૬૫, પ્રભાતે વહાણુકાં ૭૨, ચૈતન્ય શિક્ષાભાસ ૮૦, નિદ્રા ૮૧, અભવ્યને ઉપદેશ ન લાગવા વિષે ૮૧, વૈરાગ્યકારક ૯૧, અત્તાન દેવ ૯૬, પરસ્ત્રીલાગ ૯૯, શિયલ ૧૨૬, સુમતિવિજ્ઞાપ, ૧૨૮, આત્મહિત શિક્ષા ૧૫૬, સ્ત્રી શિખામણુ ૧૮૩, શિખામણુ ક્રોને આપવી ૨૦૦, તપ ૩૯૨, શિષ્ય વિષે શિખામણુ ૧૫૭, (સ૦ મા૦ ભી૦). શિયલ ૧૫૮ ને તે પર ખીજી એ (અહ્યર્થ) તે દિન ક્યારે આવશું સિદ્ધાચલ જશું ૪૮, આંખડીએ રે મેં આજ શેત્રુંજય દોડા ૮૨ (જૈ. પ્ર.)

‘ઉદયરતનજી ખેડાના રહીશ હતા એમ કહેવાય છે કે તેમનું મરણ-મીઠ્યાંગામમાં થયું. સ્થૂલિભદ્રના નવરસો લખ્યા તેથી તેમના આચાર્ય સંધાડા બહાર કર્યા, તેનું કારણ એકે આ રસો એટલા બધા શૃંગારથી રસભરિત હતા કે દરેક નરનારીના કંઠે રહેતા. તેથી પક્ષી નવવાડ અહ્યર્થની રચી ત્યારે તેમને સંધાડામાં પ્રવેશ કરાવ્યો.

એવી દંતકથા છે કે તેમને ઈદ્રિગળની શક્તિ એટલી બધી હતી કે શ્રીતીર્થંકરનું સમોવસરણુ કરી શકતા હતા અને ખીજી તેને જોઈ શકતા હતા.

ખેડામાં ત્રણ નદીની વચમાં કાઉસગગ આર માસ સુધી અખંડ કર્યો તેથી ત્યાં ખેટકું થઈ ગયું. તેનાથી ૫૦૦ ભાવસાર-વૈજણુવ આદિ જૈન થઈ ગયા. તેમણે સોજીત્રામાં પટેલનાં ઘરો છે તેને જૈન બનાવ્યા હતા.

ખેડાનો રત્નો નામનો ભાવસાર કવિ ઉદયરતન પાસે શીખેલ છે. જુઓ કાવ્યદોહનમાં.

કે જે રત્નાએ સં. ૧૭૬૫ માં વિરહના આર માસ, શૃંગારના પદ રચ્યા છે.

‘હાલ ખેડામાં શાંતિનાથના દેરા પાસે ભંડાર છે. તેમની પરંપરાના હાલ સુમતિરતન ગોરજીનેવા, ખેડામાં હમણાજ સ્વર્ગસ્થ થયા છે. (આટલું બુદ્ધિસાગર મહારાજ મુંબઈમાં હતા ત્યારે તેમની પાસેથી સાંભળી લખ્યું છે.)

તેમણે ૧૭૮૯ ચૈત્ર સુદ ૧૨ શેત્રુંજયની યાત્રા કરી હતી.

ઉદયરતને પોતાની ગુરૂપરંપરામાં થયેલા આચાર્યો માટે ટૂંકી ભાસ

રમી છે તે મુનિ માણેકના એક ચોપડામાંથી શેઠ જીવણચંદ સાંકરચંદ
દ્વારા મળી છે તેમાંથી સારજૂત હકિકત નીચે પ્રમાણે છે:—

હીર રત્નસૂરિ-સીયામાં જન્મ, ઓસવાલનાતમાં પિતા જસવીર-
માતા ખીમાદે; તેમની સ્થાપના શ્રીપુરની વાડીમાં છે.

જયરત્નસૂરિ-શ્રીમાલી માતા હીરાદે, પિતા હીરજી જન્મ કમોઈમાં;

ભાવરત્નસૂરિ-પેરવાડ ચાતીમાં પિતા સાહ દેવરાજ ને માતા નવરંગદે ગઢ
ગામમાં જન્મ તપગચ્છના નાયક, હીર રત્નસૂરિ છે-ભાસ સં. ૧૭૨૫;
ખીજે વૈશાખ વદ ૧૦ ને દિને ઉદયરત્ને જનાવી.

જાનરત્નસૂરિ ઓસવાલ દુગડગોત્ર દુગેલીમાં મહેતા કમોસિંધ એ પિતા,
અને આણંદઆઈ માતા. નાગોરમાં જન્મ, ભાવરત્ન સૂરિને પાટે.
ભાસ સં. ૧૭૮૨ પોસ નવમિ દિને જનાવી.

૪૦૫ દીપ્તિ(૫) વિજય(૧) (૮૦ વિજયદાનસૂરિ-રાજ
વિમલ-મુનિવિજય-દેવવિજય-માનવિજય શિ૦)

(૮૨૬)+ મંગલકલશ રાસ. સં. ૧૭૪૯ આસો સુદ ૧૫.

આદિ—

પ્રથમું સરસતિ સ્વામિની, કવિજન કેરી માય,

વીણા પુસ્તક ધારિણી, કવિયજ્ઞને વરદાય.

૧

દાસમીરે જગ જાણીયે, માતાનું અદિક્ષણ,

ખીજું મરધર દેશમાં, અઝરીયે મંડાણ.

૨

મનશુદ્ધિ પ્રજાખી કરી, માયું વયણ વિલાસ,

જેમ મુજને સુખ લાપજે, પૂજે મનની આસ.

૩

મંગલકલશ કુમારનો, રાસ રચું મનરંગ,

રેળ્યો વયણ સોદામણું, મુઝ મન જદુ ઉજરંગ.

૪

વલી પ્રણમું નિજ ગુરુ સદા, જોહનો ખડુ ઉપકાર,
 તે ગુરુ ઉપકારી સદા, જેમ જગમાં જલધાર.
 ઉત્તમના ગુણુ વરણવે, આખંડલ મહારાજ,
 દેવ સજ્જામાંહે ખેસિને, એમ ભાષે જિનરાજ.
 ઉત્તમના ગુણુ બોલીયે, કીજે તીરથ યાત્ર,
 દાન સુપાત્રે દીજ્યે, નિર્મલ હોવે ગાત્ર.

x x x x

ખીજા ખંડને અંતે સંવત સાથે મિતિ આપેલી છે:—

સંવત સત્તરે જાણજો, સાં વરસ તે હિંગણુપચ્ચાસ તો,
 આસો શુદ્ધ પૂનમ દિને, સાં એ મેં કીધો રાસ તો.

x x x x

અંતે— ખંડ ૩ ઢાલ. ૭ કાયા માયા કારમી એ દેશી.

પુણ્ય કરો તુમે પ્રાણીયા, પુન્યે નવે નિધાન.

x x x x

વિજયમાન સૂરીસર, તપગછનો સિણુગાર રે.

તેહને રાજ્યે રંગધ કરી, રાસ રચ્યો સુવિચાર રે.

શ્રી વિજયદાન સૂરીસર, ઉત્તમ જોહનું નામ રે.

મુનિવરમાંહિ વખાણીઈ, ભાગ્યવંત ગુણધામ રે.

તેહના શિષ્ય સોહાંકર, શ્રી રાજવિમલ ઉવઝાય રે.

તેહના સીસ વષાણીઈ, શ્રી મુનિવિજય ઉવઝાયો રે.

તેહના શિષ્ય વષાણીઈ, સંવેગી સિરદાર રે.

શ્રી દેવવિજય વાચક વંડા, હિસ વંસ સિણુગાર રે.

પ્રાગવંસ કુલ ઊપના નિજ ગુરુને સુષદાયિ રે,

શ્રી માનવિજય પંડિતવર, દોલતિ અધિકી સવાઈ રે.

ગુરુ નામિ સુખ ઉપજે, મતિ બુદ્ધિ સમૃદ્ધી આવે રે,

દીપ્તિવિજય સુખ કારુણિ, રાસ રચ્યો સુભ ભાવિ રે.

નિજ સીસ ધીરવિજય તણું, વાંચવાનું મન જાણી રે,
રાસ રચ્યો રલીયામણો, મન માંહિં ઊઘટ આંણી રે. ૮
સંવત સત્તરઠ્ઠ જાણ્યો, વરસ તે ઉગણુપચાસો રે,
બણેં ગણેં જે સાંભવઈ, કવિ દીપ્તિની ફળજ્યે આસ.

—પ્રતિ શ્રી મંગલકવસ રાસે તૃતીય ખંડ સમાપ્ત: સંવત
૧૮૧૩ વર્ષે ગિતી પોસ માસ સુદિ ૧ બુધવાર સંપૂર્ણ. ?

—સં. ૧૭૮૮સીયા વર્ષે ભાદ્ર. શુદ્ધિ ૫ દિને પં. હર્પવિજય
ગણિ શિ. પં. શ્રી પ્રેમવિજયગણિ શિ. પં. રાજવિજય શિ. રાનેર
બંદિરે. ૩૧-૧૪ ધો.

—સંવત્ ૧૮૫૬ રા મૃગશિર વિહ ૧૧ રવિ ૦ શ્રી ભાડૂકા મધ્યે
શ્રી શિ. ધીરવિજય ગણી.—કલ્પપુર ચેતસાગરજી બં.

(પ્ર૦ ભીમશી માણેક.)

(૮૨૭) શ્રી શંખેશ્વરજીનો શસોકો, ૧૭૮૪ મહા શુદ્ધ ૫ શુક.
આંદિ—

દેવી સરસતિ પ્રણમું વરદાયી.

અતે—

સંવત્ સત્તર ચોરાશી વરષે, મહા શુદ્ધ પાંચમ શુક્રવારે.
દીપવિજય ગુરુચરણ પસાયે, કીધો શલોકો મન ઉમાયે.
ભગવંતના જે ગુણુ ગાય, દીપવિજય કહે મંગલ થાય.

૪૦૫૬ વિમલવિજય. (ત૦ વિજયપ્રભસૂરિશિ૦)

(૮૨૬૬) વિજયપ્રભસૂરિ નિર્વાણુ સ્વાધ્યાય. (જો.) ૧૭૪૯ પછી.

આંદિ— લાળ-સરસ વચન દીગો સરસતીરે-એ દેશી.

પ્રણમી પાસ જિણેસર એ, સમરી સરસતિ ગાય,
નિજગુરના આધારથી રે, ગાયચું તપગણસયો રે.

તાસ સીસ પંડિત પદ ધારી, લાલવિજય ગણિરાયજી,
દિધીપતિ અવરંગનેવરયું, મિલ્યા આગરેં આયજી. ૧૯
તપગછનિ પોસાલ વિચાલા, દેધ દિધીપતિ જસજી,
નિજ પુરમાં દેધ પુરમાં મેં, રહ્યે મદા સુખવોસજી. ૨૦
તે કવિ લાલવિજય મુખ પાયા, પાયા તીર્ય ઉદારજી,
માંનવ જન્મ સફલ ભયો માકરો, સો તો ગુર ઉપગારજી. ૨૧
એ તીરથની આલા કંઠે, જે ધારેં નરનારિજી,
ધર ખેલાં તીરથ ફલ પાંખી, સફલ કરો અવનારજી. ૨૨

કલશ.

એ તીર્યમાલા અતિ રસાલા, પંચ કલ્યાણક તણી,
સંવત સતરસૈ પંચાશ વર્ષે, લાભ જાણિ મેં બણી,
શ્રી વિજયરત્નમૂરીસ ગછપનિ, મદા સંધ મુલકરો,
ગુર લાલવિજય પ્રસાદ પમગેં સૌનામ્યવિજય જય કરો. ૧

—સં. ૧૮૧૭ વૈશાખ વદિ ૧ પુષ્પવાસરે. શિં અમૃતવિજયેત

સૂર્યપુરે સૂર્યમંડનપાર્થ્ય પ્રસાદાત-૧૧-૧૨. મારી પાસે છે. પ્ર૦ પ્રા.
તી. સં. પૃ. ૭૩ થી ૧૦૦.

(આમાં કવિએ પૂર્વ દેશનાં તીર્યો વર્ણવ્યા ઉપરાંત ગૂજરાત,
કાઠિયાવાડ અને મારવાડનાં તીર્યોનું વર્ણન કર્યું છે. તેમાં જણાવવા પ્રમાણે
યાત્રાનો આરંભ આગ્રાથી સં. ૧૭૪૬ ના આગુર્ભાસ પૂરે કર્યા પછી
વિજયપ્રભસુરિની આગ્રાથી કર્યો છે તેમાં સંમેનશિખરની યાત્રા કરી
પાછા ફરી પટણામાં તેજસુરિની આગ્રાથી કવિ ચોમાસું કરી, ઉત્તરે
પટણાની આગુઆગુનાં બધાં તીર્યોની વાત્રા કરી. પછી સોરઠ અને
ખીજાં તીર્યોનું વર્ણન છે.)

૪૦૬ ક હિમ્મત:

(૮૨૮ ક)+ અક્ષરખત્રીશી (આત્મદિત શિક્ષારૂપ) સં. ૧૭૫૦
ઉદેપુરમાં.

આદિ—

કક્કા તે કિરિયા કરો, કર્મ કરો ચક્રચુર
કિરિયા વિણુરે જીવડા, શિવનગર છે દૂર.

અંતે—

અક્ષર બત્રીશી એ કહી, સંબોધન અધિકાર,
દોહા અર્થ વિચારશો, પામે ભવ તણો પાર. ૩૪
સંવત સત્તર પચાસમાં, સમકિત ક્રિયો વખાણ.
ઉદ્યાપુરે ઉદય ક્રિયો, તે મુનિ હિમ્મત જાણ. ૩૫
પ્ર૦ સજ્જન સન્મિત્ર ૫-૫૨૭ થી ૫૨૯.

૪૦૭ જિનવિજય (૨) (ત૦ દેવવિજય-જશવિજય શિ૦.
(૮૨૯) ગુણાવલિ રાસ સં. ૧૭૫૧ આસો શુદ્ધ ૧૦ સુરતમાં.
આદિ—

સકલ સુખદાયક સદા, ત્રેવીસમો જિનચંદ,
પ્રણમું પાસ સંખેસર, નામે પરમાણુંદ ૧
વલી સમરૂં શ્રુતદેવતા, ભગવતિ આદિ જોહ,
ગોયમાહિક ગણધર નમેં, હું પણિ પ્રણમું તેહ. ૨
શ્રી જસવિજય કોવિદવર, પ્રણમું મન ઉલ્લાસ,
જોહના નામ થકી સરસ, જિમ લહુ વચન વિલાસ. ૩
પુણ્ય પ્રભાવે સુખ ઘણું, પુણ્યે ઈષ્ટ સંયોગ,
પુણ્યે જગ જસ વિસ્તરે, પુણ્યે વંછિત યોગ. ૪

x

x

x

x

અંતે—

તપ ગછ ગિર્યા ગછનાયક શ્રી વિજયાણુંદ સૂરીંદ,
શ્રી વિજયરાજસૂરી તસ પાટ સવાઈ જે તપતેજે દિણુંદ. ૬
અધિક પ્રતાપે તેહને પાટે વિઘમાન વિરાજે,
શ્રી વિજયમાનસૂરિ ગછનાયક દોલતવંત દિવાજે. ૭

તસ ગઢ બૂપણ કવિસિર સોભાગી નાણુ ચરણુ બંડાર,
 શ્રી દેવવિજય વાચક વચરાગી પાલે પંચ આચારે. ૮

સતર બેદ સંયમના પાલક તેહ તણા સિધ્ધ સોહે,
 શ્રી જસવિજય વિશુધ સુઝામણિ મુઝ ગુરુ જનમન મોહે. ૯

મુઝ મત સાર સતી ગુણુ ગાયા તેદ ગુરુને સુપસાય,
 ગુણુવંતના ગુણુ બણુતાં સુણુતાં ઝઢિ દિધિ પરિં ચાયરે. ૧૦

વચત રસે કાંઈ અધિકું ઝોણું કહિવાણું હુઈ જોહ,
 હોયો ચતુર્વિધિ સંઘતી સાળે ગિછામિ દુકડ તેહરે. ૧૧

સંવત સતર ઝોકાવના વરસે વિજયદશમી બહુ તેહિં,
 સૂરતિ બંદિરમાં રાસ રચ્યો ઝે, સાહ વિજસિંધ ભાણેકજી ગેહેરે. ૧૨

કહે જિનવિજય મુનિ ધન્યાસીઈ સત્તાવીસમી ઢાલ,
 હિયર વાડી પાસ પસાઈ ધરિ ધરિ મંગલમાલરે. ૧૩

—સર્વ ગાથા ૪૮૭ જ્ઞાનપંચમી તપવિપયે ગુણુવસિ રાસ-૧૯-

૧૫ દા. ૪૩ નં. ૭૪ ચ દે. ૨૩-૧૪ દા. ૭૦ નં. ૧૦૨ ડે.-મ૦

—સંવત્ ૧૮૧૨ વર્ષે ૧૮-૧૫ ખી. ડી. ૧૪૯, ૧૭-૨૦ ખી.

ડી. ૧૫૪ રો-ઝે-સો. મુંબઈ નં. ૧૮૮૭; ને નં. ૧૮૮૮.

(૮૩૦) ધન્ના શાળીભદ્ર રાસ સં. ૧૭૨૭ ભા. ૩.

(૮૩૧) હરિખળની ચોપાઈ—ભાવ૦

પંચ મહાપ્રત સ. પત્ર ૫ ડે.

૪૦૮ ખાલ.

(૮૩૨) પાંચ ઈન્દ્રિય ચોપાઈ સં. ૧૭૫૧ ભાદ્ર. શુ. ૨ આગ્રામાં.

આદિ— દોહા.

પ્રથમ પ્રણમ જિનદેવકીં, બહુરિ પ્રણમી શિવરાય,
 સાધ સકલકે ચરણકીં, પ્રણમો શીશ નમાય.

નમૌ જિનેશ્વર વીરકોં, જગત જીવ સુખકાર;
જસુ પ્રસાદ ઘટપટ ખુલે, લહિયે ખુદિ અપાર.

૨

ઈક દિન ઈક ઉઘાનમૌં, જૈકે શ્રી મુનિરાજ
ધર્મ દેશના દેત હૈ, લવ્ય જીવકે કાજ.

૩

સમદષ્ટિ આવક તહાં, ઔર મિત્રે યહુ લોક;
વિઘાધરિ કીડા કરત, આય ગયે બહુ ખોક.

૪

ચલી બાત વ્યાખ્યાનમેં, પંચે ઈંદ્રી દુખ,
ત્યાં ત્યાં એ દુખ દેત હૈ, જ્યૌં જ્યૌં કીજે પુષ્ટ.

x

x

x

x

સીસ નમત જગદીસકૌ, પ્રથમ નમત હૈ નાક;
તૌહી તિલક વિરાજતો, સત્યારથ જગવાક.

(આમ હિંદીમાં મંગલાચરણ શરૂ કરી પછી ગૂજરાતીમાં હાલ આવે છે.)

ચોપધની હાલ ગુજરાતી ભાષા,

નાક કહૈ જગહું વડો, મુઝ વાત સુણોં સખ કોધરે,

નાક રહે પત લોકમાં, નાક ગયે પત ખોધરે.

નાં ૧૭

x

x

x

x

અંતે—

સંવત સતરહ એકાવને ૧૭૫૧, નગર આગરે માંહિ;

ભાદો સુદિ શુભ દુનકોં, બાલ બાલ પ્રગટાંહિ.

૧૫૨.

સુરસમાંહિ સખ સુખ વસૈ, કુરસમાંહિ કષ્ટ નાહિ,

કુરસ વાતધ ના વહૈ, પુરસ પ્રગટ સમુ કાંહિ.

૧૫૩.

ગુણ લીજો ગુણવંત નર, દોષ ન લીજો કોય;

જિનવાંણી હિરદૈ વસૈ, સખકોં મંગલ હોય.

૧૫૪

—૩-૨૧ અનંતં, ૩-૨૧ આગ્રા ભં

(૮૩૩) સીતા રાસ પ્રત-સં. ૧૭૬૦ લીં.

૪૦૯ વિનયચંદ્ર (ખ૦ હુવનિધાન-જ્ઞાનતિલકના શિ૦)

(૮૩૧) ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર રાસ લાલ ૪૨ ગા. ૮૪૮ પાટણમાં
સં. ૧૭૫૨ કા. શુ. ૫-અમ. રત્ન, ૩.

(૮૩૫) ધ્યાનામૃત રાસ.

(૮૩૬) મયણુરેહા રાસ.

(૮૩૭) ૧૧ અંગની સ્વાધ્યાય. દરેક અંગપર એમ ૧૧ સત્રાય
૧૭૫૫ શ્રાવણ માસ વદ ૧૦ અમદાવાદમાં.

અંતે—

હરખ અપાર ધરી હીયે સ૦ અહમદવાદ મઝાર કિ,

ભાસ કરિ એ અંગની, સ૦ વરત્યા જયજયકાર કિ. ૪૨૦

સંવત સત્તર પંચાવનૈ, સ૦ વર્ષાનકતુ નમઃ માસકિ,

દશમી દિન વદિ પક્ષમાં સ૦, પુરણ ચર્ધ મન આસ. ૫૨૦

શ્રી જિનધર્મ સરિ પાટવી સ૦ શ્રી જિનચંદ્ર સરીસ.

ખરતર ગચ્છના રાજ્યા સ૦, તસુ રાજે સુજગીસ. ૬૨૦

પાકક હુવનિધાનજી સ૦ જ્ઞાનતિલક સુપસાયકિ

વિનયચંદ્ર કહે મેં કરી સ૦ અંગ ઇગ્યારે સિત્રાય. ૭૨૦

—પોથી ૬૪. પંચાયતી જૈ૦ શ્વે. બં. જયપુર શહેર

(૮૩૭ક) શત્રુંજય તીર્થ ખૂહતસ્ત૦ ૨૦ કડી સં. ૧૭૫૫ પોશ ૧૦.

આદિ—

ધણીરી ખીદલી લાગો એ દેશી.

હારે મોરાલાલ, સિદ્ધાયલ સોહામણુક,

ઉંચો અનિદિ ઉતંગ મોરાલાલ.

સિદ્ધવધૂ વરવા બણી, માનું ઉન્નત કરિ ચંગ—૧ મોરાલાલ.

x x x x

અંતે—

કલશ.

ઈમ ભક્તિ પૂર્વકયુક્તિ સૈંતિ ચૂસ્યક શેત્રુંજ તીર્થને;

સંવત સતર પંચાવનઘ વર પોમ દશિગી દિતે;
 શ્રી પૂજ્ય જિણુચંદ સૂરિ પાઠક હર્ષનિધાન હર્ષઈ ઘણુઈ,
 પરિવારિસું જિણુ યાત્ર કીધી, વિનયચંદ્ર મ્હસું બણુઈ.

૨૦

—મારી પાસે છે.

૧૦ પ્રીતિસાગર.

૮૩૮) ઋષિદત્તા ચોપઈ સં. ૧૭૫૨ —વિ. ધ.

૧૧ ગોડીદાસ (ત. શ્રાવક.)

૮૩૯) નવકાર રાસ—અથવા રાજસિંહ રાજવતી રાસ સં.
 ૧૭૫૫ આસો શુદ્ધ ૧૦ ભોમ. વટપદ્ર (વડોદરા)માં.

માદિ—

દ્વહા.

સારદ શુભ મતિદાયિણિ, સારદ ચંદ વદનન;	
સારદ સોભાકારણિ, સારદ સદા પ્રસન્ન.	૧
શશીકર નિં કર સમોવડિં, શ્વેત કર્યો સિણુગાર;	
સરસ વચન મુખ સરસતિ, વીણા પુસ્તકધાર.	૨
બ્રહ્મવાદિની સરસતી, શાસ્ત્ર ધુરિ સમરેવિ;	
ઝંકાર ધુરિ આદિ લિપિ, તે પ્રણમું નિતિમેવ.	૩
સારદ માત મયા કરો, કવિજન પૂરો આસ;	
સેવક જન હિત ચિત કરી, મુઝ મુખ વસયો વાસ.	૪
કવિજન તે સાચું વદે, જો (તો) કવિ જૂઠા હોઈ;	
સાચ જૂઠું પારિધું, વચન પ્રમાણે જ્ઞેય.	૫
ઊપગારિ અરિહંતશ, ચોવિસૈ જિનચંદ;	
સેવક જન સિવ સુષ દિધી, પ્રણમું પદ અરવિંદ.	૬
ચિદાનંદ આણુંદમય, અપય અર્પડિત વાસ;	
સિદ્ધ સદા ચિત સમરીઈ, જિમ હોઈ લિલ વિલાસ.	૭

વર્તમાન કાલેં જિજ્ઞે, સુવિહિત ગુર ગુણધાર;	
પ્રણમું તેહના વય જુગલ, યાન દષ્ટિં દતાર.	૮
સદગુર શિલાવટ પરિં, અધઠિત આજ્યો ધાઠ;	
સુરપને પંડિત કરેં, સુદ્ધ દિપાડેં વાર.	૯
શ્રી ગુરના સુપસાયધિ, નિર્ભય બુદ્ધિ રસાલ;	
રાસ રચું નવકારનો, જિમ હોવેં મંગલ માલ.	૧૦
પંચમગતિ આરાધવા, પંચ પરમેષી નવકાર;	
ગુણ અનંત ગ્યાની ભણ્યાં, કેહતાં નાવે પાર.	૧૧
એક જીમ હું કિમ કહું, એહના ગુણ વિસ્તાર;	
એક ચિતેં આરાધિઈ, ચૌદ પૂરવનું સાર.	૧૨
અષ્ટ મહામય આકરા, અષ્ટ કરમ દલ પૂર;	
એહ જાપધિ હિપશમેં, વાર્ધે આતમ નર.	૧૩
જિમ વિવધર વિવ ઉતરેં, ગણુતાં મંત્ર વિશેષ;	
તિમ નવપદના ધ્યાનધિ, પાપ ન રહે વિશેષ.	૧૪
રાજસિંહ રતનવતી, પામ્યા સુખ અપંગ;	
તાસ ચરિત સુણુજ્યો સહુ, પહિલા ભવધિ સાર.	૧૫
અંચ સાપ છુંદારવૃત્તિ, પંચકથા સુવિચાર;	
ત્રણ કથા ઇંદ્રભવતણિ, દો પરમવ સુપકાર.	૧૬

x   x   x   x

દાલ ત્રેવીસમી મેવાડે કહી રાસ રચ્યો નવકાર હો. મા.

ગોડી ગિરજોરે પાસ પસાડેવેરે સંધ સયલ જયકાર મા. ૧૩

અતે—

દાલ—રાગ ધન્યાસી.

(ગિરજોરે સદા મારી નિરમલ થાઈ દેહારે, ગિરજોરે ગુણુ તુમ તણા
જો દેશી.)

રાસ રચ્યો (રચ્યો) નવકાર રે, જે અંચ તણે અનુસાર રે;

રાજસિંહ રતનવતી, લહિરયે શિવરમણી સુખકાર રે.

ગિ. ૬

રસના રસ મેં ભાવીઓ, વલિ ગોણું અધિકું જોદરે;
 સંઘ તણી સાથે કરી મુઝ, ગિઝામિં દુકડ તેહરે. ગિ૦ ૭
 દાલ ચોવીસી (સમી) પૂરી થઇ, શ્રી ગોડી ગિરવો ગાજરે.
 સકલ સંઘ મંગલ કરો, દિન દિન અધિક દિવાળીરે. ગિ૦ ૮
 વર્તમાન શાસનપતી, શ્રી વર્ધમાન જિનરાયા રે;
 સોહમ સામી પટ પરંપરા, પ્રેમે પ્રાણમું પાચારે. ગિ૦ ૯
 સુવિહિંત ગચ્છ રચણાયક, શ્રી વિજયપ્રભ ગુરૂ ધરે;
 તાસ પાટોંધર જગ જયવંતાં, શ્રી વિજયરત્ન સૂરીશરે. ગિ૦ ૧૦
 તેહ તણું રાજે એ રચિઓં, નવ પદ રાસ રસાલરે;
 ઇહ ભવ પર ભવ સુખ્યો દાતા, નિત નિત મંગલ માત્રરે. ગિ૦ ૧૧
 સાત (ખટ)સેં ઉપરિ ચંચ મનોહર, ગાથા (સુ)ગુણી નૈ જોલીરે;
 ભવિજન માનસ કંઠે સુહાવો, દીસે ઝાકે ઝમાલોરે. ગિ૦ ૧૨
 અખખર ગુણુણા અંચિ કીધો, લોક સહને સુપદાચારે;
 આઠ સહસ (સાતસે) ઉપરિ પંચાસી, લિપતાં સોહીતોં ચાસેરે. ગિ૦ ૧૩
 સંવત સત્તર પંચાવને આસો સુદિ દશમી કુંજવારરે,
 વટપદ પાસ પસાડેલે, રાસ રચ્યો નવકાર રે. ગિ૦ ૧૪

કલશ.

એ રાસ નવપદ ભણું નિસુણું મંગલમાલા તસ ધરે,
 નવનિધિ રિદ્ધિ સમૃદ્ધિ લીલા, કેવલ કમલા તસ વરે;
 શ્રી વિજયદશમી વિજય મહારત, રાસ રચ્યો નવકારનો,
 પ્રભુ પાસ ગોડીદાસ પભણે, સકલ સંઘ મંગલકરે. ૧૬

—ધતિશ્રી નવકાર રાસ સંપૂર્ણ શ્રી ૫ શ્રી મેઘજી તન ઋષિં
 કલ્યાણજી તન સેષક ઋષિ જોષતા ઋષી લપિતં ચેલા રામચંદ પકતા-
 રથ શુભ ભવતું આથી અશુદ્ધ છે. પત્ર ૩૬ પં. ૧૩ ભાવ. લીં.

—સંવત્ ૧૮૩૬ વૈ. શુ. ૯ લિ૦ રત્નપ્રભ મુનિના મુંદરા
 જિંદર મધ્યે. ૨૦-૧૭ આ. ક.

—સંવત ૧૭૬૩ વર્ષે કાર્તિક શુદ્ધિ ૫ દિને પં. શ્રી ન્યાનવિજય ગણિ શિ. પં. શ્રી જીવવિજય ગણિ શિ. પં. મોહનવિજયગણિ સિપિ કૃતં શ્રી આદિજિન પ્રસાદાત્ શ્રી ભુજનગર મધ્યે ઇતિ મંગલ માલિકા. ૧૯-૧૫ મો.

—લ. સંવત્ હેકી નાખેલ છે. ૨૦-૧૫ ગા.

—સકલ બઢારક પુરંદર શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયમાન સુરિશ્વર શિષ્ય શ્રી પ શ્રી પં આણુંદવિજય ગણિ શિષ્ય પુસાલવિજય વાચનાર્થ. લખીતં આમોદ નગર મધ્યે લિપીકૃતમ્. (વિ. ધ. લંડાર)

—પત્ર ૨૨ આઘનુટક. અમરવિજય-રીતોર.

—ઇતિશ્રી નવકાર વિષયે રાજસિંહ રતનવતી પંચમકથા સંપૂર્ણા; લિપિકૃતં ચેતત્ સકલ બઢારક પુરંદર બઢારક શ્રી ૧૦૧૮ શ્રી હીરવિજય સુરીશ્વરતત્ત્વરણુશેવી શિષ્ય પં. આણુંદવિજય શિષ્ય પં. મેરૂવિજય ગણિ તત્ શિષ્યોપાધ્યાયશ્રી ૧૦૮ શ્રી લાવાગ્ર્યવિજય ગણિ । તત્ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી પં. શ્રી લક્ષ્મિવિજય ગણિ તત્ બ્રાતા પં. હંસવિજય ગણિ તત્ શિષ્ય પં. તિલકવિજય ગણિ તત્ બ્રાતા લઘુ પંડિત શ્રી ૩ શ્રી હસ્તિવિજય ગણિ પંડિત શ્રી પં. શ્રી નેમિવિજય ગણિ તત્ત્વરણુશેવી શિષ્ય મેઘવિજય તત્ લઘુબંધન લલિતવિજયે- ન લિપીકૃત્ । શ્રેતિ. (દે. લા.) ક્રમજવિજય મુનિ પાસેની.

—સં. ૧૭૮૭ ના વર્ષે આવધુ માસે શુકલપક્ષે ૫ બુધવારે ત્રિખિતં શ્રી પાટણ મધ્યે—ગુ. વિ. —મ. લી.

(એ કવિએ ગોડીપાસની અટક પોતાની કવિતા દર્શાવનાર ચિન્હ તરીકે રાખેલ હોય અથવા ગોડીદાસ એકું નામ દર્શાવ્યું હોય એ બે વિકલ્પ પૈકી ગોડીદાસ એ કવિનું નામ-આવક કવિનું નામ હતું એ ચોખ્ખુ લાગે છે.)

૪૧૨ મોહનવિજય (તં વિજયસેનસુરિ-કીર્તિવિજય

માનવિજય-રૂપવિજય શિ૦)

(૮૪૦)+ નર્મદાસુંદરીના રાસ મં. ૧૭૫૪ પોશ વદિ ૧૩ રવિ.
સમીતગરે.

આદિ—

દૂધા.

- પ્રભુ ચરણાંબુજ રજતણી, વજ્રને (વજ્રીને) હોઈ ઢોક
માયો વલી જગ જેહનો, ખીદ્રં અક્ષરનેં શ્લોક. ૧
- ધારક અતિશય એહવા, જિન સુરિગિરી પરિ (પરે) ધીર,
હં પ્રણમું તે વીરનેં, જોતમ જાસ વજ્રર. ૨
- કવિ સુરતર સોભાવવા, પરભૂત તનયા પૂત,
સાંન ચંદ્ર ને ચંદ્રિકા, કૃપા કરિ અતી નૂન. ૩
- જડતા લય મુદ્રા લણી, જનૂ રૂપા સ્વયમેવ,
શખદોદધિ તારણુ તરી, સા ભારતિ પ્રણમેવ. ૪
- ગુરૂ ગૂણિમણી હારાવલિ, ધરિઈ હૃદય તટેણુ,
કીધો તજ પીપિલિકા, મત્ત મતંગ જલેણુ. ૫
- જિન ગણહર ભારિતિ સુગુરૂ, પ્રણમી ચરણુ રસેણુ;
ધર્મોદ્યમ કીજે સદા, સર્વ સુખ લહિઈ જેણુ. ૬
- ચાર લેહ તે ધર્મના, દાન શીલ તપ ભાવ
તેમેં શીયલ વિશેષ છે, કપ રત્નાગર નામ. ૭
- અક્ષૂ અવણુ શીલેં કરી, થયો કુસુમની માલ,
પાવક પણ પાણિ થયો, શીલેં સીહ સીયાલ. ૮
- સીલ રૂપ સન્નાહથી, મનમથ નૃપનાં બાણુ,
વેધી ન સકે વૃક્ષને, રે મન મૃષા મ જાણુ. ૯
- શીલ તણે અધિકાર અથ, નમયાસુંદરી ચરિત્ર
રચિસ શાસ્ત્ર અનુસારથી, વર્ણવ કરી વિચિત્ર ૧૦
- સાંભલયો ઓતા નર, મિત્ર પુત્ર થિર લાય
પિણુ પીતાં કરતાં રખે, મહીષી કિન્નર ન્યાય. ૧૧

x

x

x

x

અંતે—

દાત. રાગ ધન્યાસી—દેસાવગાસિક વ્રત છે દશમું એ દેશી.

નમયામુંદરી ગુણ મહાસે સુધા સંજમ પાતેંછ

ધ્યાનાનન્ન સંયોગે સપરે, કર્મ સમિધિ પ્રજાવેંછ. ૧૧૦

×

×

×

×

એહ સંબંધ છે શીલકુલકર્મે, જોયો મુગુણ જગીસેંછ

ભરહુંસરઆદ્યમત્રી વૃત્તિ, પ્રગટ સંબંધ એ દીસેંછ. ૧૨૧૦

એ સંબંધ છે સાચો પણ કોઈ, કલ્પિત કરી મત બનશેછ,

આવીભૂત સંબંધ અપર જે, કવિ રચના તે પ્રમાણેછ. ૧૩૧૦

ધન ધન નમયા મહાસતી ફેરી, સરસ કથા મેં ગાઈછ

કીંધી પાવન સુંદર રચના, સરસ સુસ્વાદ ઉપાઈછ. ૧૪૧૦

એહ મહાસતીની પરિં દોષ, પાલસે શીલ અમંગછ

તે પિણુ વંછિત મુખ અનુભવસેં, લલસ્યે આન તરંગછ. ૧૫૧૦

ચોથું વ્રત નિવૃત્તિનું કારણ, તિગ સૌભાગ્યપ્રદતાછ

યતિ ઉપદેસ્યે ઈમ મુખ હુતિ, સીતે મહોદય સાતાછ. ૧૬૧૦

નમયામુંદરી કેઈ રચ્યું છે, ચરીત્ર અનોપમ એહછ

કવિકુલ કોઈ હાંસુ ન કરસ્યો, કરજો શુચિ સસનેદછ. ૧૭૧૦

મે તો મુકવિ બરસો આણી, રાસ રચ્યો છે સાચેંછ

નહી તો સી મતિ માદરી જે દં, હોડિ કર કરી વાચેંછ ૧૮૧૦

તેહ કારણ એ રાસ રસીતો, નમયામુંદરી ફેરોછ

કંઠામરણ્ય પછેં સદ્ કરજો, પિણુ દુષણ મત હેરોછ. ૧૯૧૦

વિધિમુખ શોંવમ્ (શિવમુખ) ઋષિ ઈંદુ સંવત સંગા એદીછ.

માસ પોસ વદિ તેરસ દિવસે, ઉસના વાર ગુણ ગેરુછ. ૨૦૧૦

વુંગીયા નગરી ઉપમ પાંગે, સમીનપર મુવિસેસછ

ચતુરપજેં ચોમાસું કીધું, સદ્યુરને આદેશેછ. ૨૧૧૦

તપગઢ ગગનિ વિદ્રસ દિનમણિ, વિગ્ધપરલ અરિરાજેંછ,

રચના રામતણી એ કીંધી, આમદ સંધને પ્રાણેંછ. ૨૨૧૦

શ્રી વિજયમેન મૂરીશ્વર સેવક, કીર્તિવિજય ઉવડ્ઝાયાળ
 તસપદપંકજ પટપદ ઉપમા, માંનવિજય કીરાયાળ. ૨૩૦૦
 તાસ સીસ કવિકૃત વક્ષસ્થત, મંડણુ ભૂપણુ દીપ્પળ
 રૂપવિજય પંડિત સુપસાઇ, કીર્તિ મુખા સમ સવ્યળ. ૨૪૧૦
 કૃપા પ્રસાદ લહીને તેહનો, મોહનવિજયે ઉલાસળ
 ત્રેસદમી દાલે કરી ગાયો, નમંદા કેરો રાસળ. ૨૫૧૦
 જે કોઈ મણમે ગુણુસ્યે સુણુસ્યે, તે લહે પરમાણુદંળ
 મંગલ પ્રાપતિ સદા ધરિ અંગણે, સોમસ્યે સોમાવંદળ. ૨૬૧૦
 ધર ધર મંગલ લિજા લહે, ધર પ્રગટે પુન્ય પ્રકાસળ.
 શ્રોતાજન શ્રુતિ ધરજો સદ્ગૌ, મોહન વચન વિલામળ. ૨૭૧૦
 —સર્વગાથા ૧૪૫૪ સંવત્ ૧૭૭૬ના માહ શુદ્ધિ ૧ દિને વાર શુક
 લિખિતા પં. અમીવિજયેન. ૪૦-૧૭. (પાત્રણુપુર ભં.)

પ્ર. ભીમશી માણેક.

(છપાયેલી પ્રતમાં ૨૨યા સાલ સં. ૧૭૫૪ મૂકી છે પણ, શેંવમુ
 એ પશ્ચુખ્ખ-કાર્તિકેય લાગે છે તો તેનો અંક છ ગણુવો ઘટે એમ લાગે
 છે. એમ ગણુતાં સાલ સં. ૧૭૬૪ થાય.)

(૮૪૧) હરિવાહન રાજાનો રાસ—સં. ૧૭૫૫ કાર્તિક વદ ૯
 કવિવાર મહેસાણામાં.

આદિ—

હૃદા.

પરમાનંદમઈ પ્રભુ, ચિદ્રૂપી વિજ્ઞાન,
 જગહીત ધર્તા જ્યોતિમય, તેહનો ધરિઈ ધ્યાન. ૧
 અધ્યાતમ અભ્યાસથી, અતુલવ ઉચ્ચીક હોય,
 તેહથી શમ અમૃત પીયો, જેહથી દૂખ ન કોય. ૨
 એહ દીશા તો ઉપજે, જે ગુરુ કરુણા હોય,
 જ્ઞાન દશા પ્રગટે તદા, સુદ્ધ-સદાગમ જોય. ૩
 આગમમે જિને ઉપદિશ્યો, દર્શન લક્ષ સમૂલ,
 અતિ વિશુદ્ધ ગતે આદ્યાર્, આતમ હૃઈ અતુંકુલ. ૪

લક્ષણતા સમ્યક્તા છઈ, નીર્દુપણ તસ સદ્ધિ;
લક્ષણ પંચ પ્રકાસ કૃત, બોધ ધરે હિત બુદ્ધિ. ૫
ઉપસમાખ્ય આદિમ કલો, સંવેગાખ્ય અંધીક્ય;
નીર્વેદાનુકંપાખ્ય વલી, અંતિમાખ્ય આસીક્ય. ૬
દર્શનનો શબ્દાર્થ એ, જોવો સાસન અન્ય;
કર્મમોદનો ક્ષય કરે, સમક્તિ વિના ન અન્ય; ૭
સકલ ક્રીયા પરિશીલના, ક્યેં નહી સિધ્ધર્થ;
જો નહોં સમક્તિ સદ્ધતા, સર્વી તો સુકલા બર્થ. ૮
આરાધે મન સદ્ધથી, દર્શન સમક્તિ સાથ,
તો નિઝે ક્ષીવપુર તણી. પ્રમૂના તેદનેં હાય. ૯

x x x x
નીરતેદ જો અનુભવો નૃપ હરી વાદનેં પવિત્ર;
સા પાખો તિજેં સારવતો સાંભલજો એ ચરિત્ર. ૧૩
x x x x

અતે—

કાલ ૩૧ જાન્યુઆરી ત્યાં.

મેં અભ્યાપ્યોરે, હરીવાહન તજો;
ચરિત્ર અપૂરવ અનઅ સુદાંભજો,
(ચાલી) સોદાંભજો મેં ચરિત્ર બાખો, સમક્તવ તરી માંહથી;
માહરી મેં બુદ્ધિ સાર, વર્ણ લેઈ જિદાં તિદાંથી.
કવિકલા નથી મુઝ તેદવી, કોઈ દાસી મત કરો.
કરી મેં એ બાલકીડા, રીસ કોઈ મત કરો. ૫
દર્શુ નિસુણ છે વ્યાધર્ષને આશયનો નથી દ્વં કાંઈ વર્ણને;
(ચાલી) વર્ણનેં કાંઈ જોડખૂં નહોં મંદમનિ દ્વં માંનવી,
તેદ માટે સુકવી કોપેં નવિ દો દાસી માંનવી,
વર્ણ ગોપરો હોઈ તેદજ સુગણ તેદ સુપારયો,
સુકવિપદ રમ સમો કહું છું ગોટ દઈ તે વારયો. ૬

સંવત ૧૭ સંયમ ગીરી પાંડવ મીતે, વર્ષે વર્ષા ધૂરી માસાકિતે,
 (ચાલી) માસ પહિલો સરદ નડતુનો અસીતપક્ષ પ્રલક્ષ્યે,
 કર્મ વાટી નવમી વાર વાર કવિ મિત્યુક્ત એ;
 તૂર્થ માંસું રયા સુપરેં દ્રંગ મહિસાંચુક મહિં,
 એહ ચરીત્રની કરી રચના, ગુણી નિસુણી ગહગહેં. ૭
 નૃપ હુરીવાહન કેરું ચરિત્ર એ, વર્ણવી રચના માંહે વિચિત્ર એ,
 (ચાલી) વિચિત્ર રચના ચરિત્ર કરી, નિસુણી પ્રાણી હરપીઈ;
 અન્ય વિકથા છાંડો પરીહી, જ્ઞાન આગમ પરપીઈ,
 કીર્તિવિજય ઉવઝાય છતેંદ્રીયી, જસ પદ સેવા સુગુણ આશ્રધં,
 (ચાલી) આશ્રધ તસ ચરણ સેવા, માંનવિજય પંડિતવર,
 તસ સીસ પંડિત રૂપ પ્રગટીત સ્વકૂલ દીહ દીવાકરો,
 હુરીનૃપના ચરિત્ર કરી, એકત્રીસમી ઢાલ એ,
 કરી રૂઝે મોહનવિજયેં હોઈ મંગલ માલ એ.

—ધતિશ્રી હરિવાહન નૃપ ચરીત્ર રાસ સંપૂર્ણ. ત્રિષતોયં કટારિ
 ગ્રામ મધ્યે સંવત્ ૧૭૮૮ વા-પોસ વદિ ૧ દિને પત્ર ૧૯-પં ૧૭ ભાવ.

—પ્રત લ. સં. ૧૭૫૮ વિદ્યુતપુરે જા.

—ધમડકા ગામ મધ્યે સકલ પં. શ્રી હિતવિજય ગણિ શિં પં.
 ભાણુવિજય ગુરુ બ્રાત્ર ગં જિનવિજયેન લિં સં. ૧૭૭૩ વર્ષે શાકે
 ૧૬૩૮ કાતિક વદિ ૬ ગુરુ પુષ્યે શ્રી મહાવીર પ્રસાદાત્ ૨૧-૧૪ માં.

(૮૪૨)+ રત્નપાલનો રાસ—સં. ૧૭૬૦ માગશર શુ. ૫ ગુરુ અ-
 ભુહિલપુર પાટણમાં.

આદિ—

સકલ શ્રેણિ મેદુર (મેદુલીલા) તણી, દાયક અનુદિન જેહ,
 તે જે કોષ રૂપ છે, તેહથી ધરીઈ નેહ.

અવિનાસી અવ્યય અરજ; અક્ષય વલી અલક્ષ,
 નિરાકાર નિરૂપાધિ ગુણ. નવિ તસ કાંઈ પક્ષ.

આદિ આનાદિ નીરૂપ તન, આરો વહી નિવેદ;	
રૂપારૂપી રૂપનો, કુણુ દાખી સકે ભેદ.	૩
નિત્ય અંરૂપી પિણુ નથી, છે રૂપી ભંગવાન;	
નિકટ ધંણી કો નેવિ લખે, યથા નયન યુગ કાન.	૪
રામ્યો હું રૂપરથથી, મામ્યો જાનથી નિલ,	
આતમ પદ હવે આલખ્યો, અહી હવે સમકિત વૃત્તિ.	૫
ભાવાતીતા ભક્તને, છે એ તસ અનુકૂલ,	
મિથ્યામતી આહંક મનુજ, તેહથી તો પ્રતિકૂલ.	૬
અધ્યાતમ આવાસમે, અનુભવ ગોખ પ્રલક્ષ;	
જાને નયનથી ઊપજે, તિહાં તસ રૂપ પ્રલક્ષ.	૭
સ્થુ પ્રાણી ભૂલા ભમો, નમો નાય જિનરૂપ;	
ગમો દુખ ભવ સંબધીયા, રમો અનુભવથી અનૂપ.	૮
દયા સુકિત સુકિતકે મનુજ, પ્રોથો શુણુ સમ્યક્તા;	
ઉકિત મુકિત પ્રતિયુકિતથી, લહીઈ થઈ અઅક્રતા.	૯
શ્રી જિન આર પ્રકારનો, ભાખ્યો દાખ્યો ધર્મ;	
દાન શીલ તપ ભાવના, એહ ધર્મનો મર્મ.	૧૦
દાન થકી દઈ નર તર્કા, દાનથી લહીઈ સૂખ,	
દાને સવિ સંકટ દલે, દાને ન હોષ દુખ.	૧૧
દેતાં દાન સુપાત્રને, નવિ કરીઈ કાંઈ વાંછિ;	
ચિત્ત વિત્ત ને પાત્ર યુત, લહીઈ પદ નિરવાંછિ.	૧૨
દાન ઉપર સંબધ અથ, કહિશ પ્રમાદ નિવાર;	
રેતપાલ કેરૂં ચરિત, સુણો સહુ કરિ મન કાર.	૧૩

x

x

x

x

અંતે—

લાલ ૧૮ રાગ ધન્યાસી—આદરિજીવ ખિમા ગુણુ આદરિ—એ દેશી.
સંવત ખાંગ સંયમ કરી જણો, માગસિર માસ સુહાગોજી;

તિથિ પંચમી ગુરુવાર તણે દિન, વિનય મૃદુર્ત મન ભાગ્યેળ.
 તપગચ્છ મંડણ કુમતિ ખંડણ વિનયરતન ગુર રાજેળ;
 બસ દિવાળે પીસુણ તણા મદ, સહસા દૂરે ભાજેળ.
 વાચક કીર્તિવિનય પયસેવક, આનંદવિનય કવિરાયાળ;
 તાસ સીસ યુધ રૂપવિનય ગુર, તેહના પ્રણમી પાયાળ.
 મોહનવિનયે રાસ એ ગાયો, પુરવર પત્તનમાંહિળ;
 રતનપાલ મુનિરાય તણા ગુણ, ચ્યારે ખડે ભાયાળ.
 ગ્રોથે ખંડ અઢારે ઢાલે, પૂરો થયો સુવિશાલ;
 ચ્યારે ખંડે સુપરે મેલી, નૌતન છાસકિ (અડસકિ) ઢાલળ.
 વર્ણવીને જો કહિર્યે વક્તા, હિત ધરી શ્રોતા સુણર્યેળ;
 તો ઉપજર્યે રસ સહીજનને, દુખ દોહગ અવગણર્યેળ.
 હોર્યે ધરિ ધરિ મંગલમાલા, સાંભળતાં એ રાસળ;
 ઘણુ કણુ કંચણુ લીલા લન્છી, મોહનવિનય વિદ્યાસળ; ૨૫

—સર્વ ઢાલ ૬૬ સર્વગાથા ૧૩૭૨ ૪૦-૧૭ મો.

—સંવત ૧૭૮૬ વર્ષે શુક્લપક્ષે ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ દિને વાર સોમે
 લખીતંગ ભાલદેસે ગંગપૂરે આમે લખીત મહોપાધ્યાયશ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી
 શ્રી શ્રી સિદ્ધચંદ્ર ગણી તત્ શિષ્ય પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી મહાચંદ્રગણી
 તત્ શિષ્ય સકલ પંડિતોત્તમ શ્રી ૫ શ્રી ભાગ્યચંદ્ર ગણી તત્ સીસુ
 ખુસ્યાલચંદ્રેણ લખીકૃતં બ્રાતા લખમીચંદ્રેણ વાંચનાર્થે પત્ર ૩૧ પ્ર. કા.
 વડો. નં. ૬૫૫.

—સંવત ૧૭૯૬ વર્ષે પોસ સુદી ૧૧ શનૌ શ્રી પાર્શ્વચંદ્ર સૂરિ
 ગચ્છાધિરાજ ભટ્ટારક પૂજ્ય શ્રી અખયચંદ્ર સૂરીણાં શિષ્યર્ષિ પ્રતાપચંદ્રેણ
 લિખિતં સ્વવાચનાર્થે ખંભાયત ખંદિરે. પત્ર ૫૬ નં. ૯૫૧ પ્ર. કા.

—સર્વગાથા ૧૩૮૭ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૦૦ સં. ૧૮૨૨ આસાદ
 શુદ્ધ ૧ ભોમે શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાત્ ૫૧-૧૫ ધો.

—૪૮-૧૭ પાલણપુરભં.

—સર્વગાથા ૧૭૮૯ સંવત ૧૮૧૭ વર્ષે પોસ માસે શુક્રવપદે પાંચમિ દિન રવિવારે, પં. શ્રી ૫ શ્રી પંન્યાસ દિપતિવિજય પં. શ્રી હૃદયવિજય ગણિ અમરવિજયજી સેવક રૂપવિજય લખીતં શ્રી માણિક્યપુર માદા ગ્રામે આપ સ્વાર્થેનઃ શ્રી શુભંભવતુ, શ્રી રસ્તુ-૭૦-૧૨ અનંત.

—સંવત્ ૧૮૫૬ ના વર્ષે સાંકે ૧૭૨૨ ના પ્રવતમાન જ્યેષ્ઠ માસે સુકલપદે સપ્તમી તિથી બૃગુવાસરે તપાગણે બઢારક શ્રી હીરરત્ન સરીશ્વર તત્ શિષ્ય ગણી શ્રીપ ધનરત્નજી તત્ શિષ્ય શ્રીપ તેજરત્નજી તત્ શિષ્ય શ્રીપ જ્ઞેધરત્નજી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ લાવન્યરત્નજી તત્ શિષ્ય મુનિ ગોવિંદરત્નજી ભાવચારીત્રીયા મનહારામ ક્ષિપીકૃતં આત્માર્થે સાયલા ગ્રામે ચોમાસું રહિને લખ્યું છે. શ્રી અજિતનાથ પ્રસાદાન્ ૩૫-૧૭ મો. સં. લા.

—સં. ૧૮૮૬ આસુ શુકલ માસ તીથ વાર ૩ શુક. શ્રી ગોવિંદવિજયજી શિ. મોહનવિજય તત્ શિષ્ય મુનિ હુકમવિજયેન રાયપુર સેર મધ્યે લિ. શ્રી શાંતિનાથજી પ્રસાદાન્ શ્રી માણિક્યપુર પ્રસાદાન્ ૫૪-૧૩ વિ.ને.નં-૭૨૬૭.

—લ. સં. ૧૯૨૫ ૩૪-૧૮ ખી. ડી. નં. ૧૫૬ રા. એ. સો મુઅઈ નં. ૧૯૫૪ અને પત્ર ૧૧થી ૩૬ પંક્તિ ૧૮ ખી. ડી. નં-૧૫૪ રા. એ. સો. નં. ૧૯૫૫.

—રત્ન; ૩૦; ચં; લીં. માણિક. પ્ર. સવાઈચંદ રાધ્યંદ અમદાવાદ.
(૮૪૨)+ માનહુંગ માનવતીનો રાસ. સં: ૧૭૬૦ અધિક માસ
શુ. ૮ સોમ પાટણમાં.

(વિષય-મૃણાવાદ પરિહાર.)

આદિ—

દ્વા.

ઝપડા જિણુંદ પદાંજુજે, મન મધુકર કરિ લીન,

આગમ ગુણ સૌરભ્ય વર, અતિ આદરથી કીન.

યાનપાત્ર સમ જિનવર, તારણ મવનિધિ તોય,

આપ તર્પા તારે અવર, તેડને પ્રણિપતિ દોય.

૧

૨

(પદ્મી સરસ્વતી, ગુરની સ્તુતિ છે.)

દ્વિપ્રભેદ તે ધર્મ છે, આગારી અણુગાર,
વ્રત પણ દ્વાદશ પંચ તિહાં, તેહના વિવિધ પ્રકાર. ૮
મૃષાવાદ વ્રત દ્વિતીય ઝો, મૃષા તણો પરિહાર,
સત્ય વચન આરાધિયે, તો વરિયે શિવનાર. ૯
ફૂટ મૃષા તજતાં ધક્કા, ધરિયે ધમ પ્રતિબંધ,
સત્ય વચન ઉપર સુણો, માનવતી સંબંધ. ૧૦
અતિહિ કૌતુકની કથા, સાંભલજે ચિત લાય,
ગત કરજો શ્રોતા સકલ, બધીર ગીતનો ન્યાય. ૧૧

× × × ×

અંતે—

હાલ ૪૭ મી. વાયાના ભાવનની દેશી.

શમ દમ ખંતિતણા ગુણ પૂરા, સંયમ રંગે રંગાણા હે,
—સસનેહા ભવિજન, ખીજું વ્રત ચિત લાધયે-આક્રણી.

× × × ×

સત્ય વચનનાં એહવાં ફલ છે, મન માનો તે ચાખો હે, સં
મૃષાવાદ પરહરવા કેરી, પ્રજા સહુકો રાખો હે, સં ૬ સસનેહાં
માનવુંગ તે માનવતીનો, રાસ રચ્યો મેં રૂડો હો, સં
લેજો કવિજન એહ સુધારી, હોયે ને અક્ષર કુડો હે. સં ૧૦
મેં તો કરી છે બાલકીડા, હું શું જાણું જોડી હે, સં
હાંસી કોષ મ કરજો કોવિંદ, મત કો નાખો વખોડી હે. સં ૧૧
ચઉવિહ સંધના આગ્રહ થકી મેં, કીયો (ધો) રાસ રસીકો હે, સં
ને કોષ ભણશે સુણશે પ્રાણી, તે લહેશે શિવચીકો હે, સં ૧૨
પુરણ કાય મુનિ ચંદ્ર સુવર્ષે (૧૭૬૦), વૃદ્ધિમાસ શુદ્ધ પક્ષેહે.
અષ્ટમી કર્મવાટી ઉદયિક, સૌમ્યવાર સુપ્રત્યક્ષે હે, સં ૧૩
શ્રી વિજયસેનસુરિ પયસેવક, કીર્તિવિજય ઉવળયા હે, સં
તાસ શીસ સંયમ ગુણ લીના, માનવિજય બુદ્ધ રાયા હે, સં ૧૪

તાસ શિષ્ય પંડિત મુકુટમણિ, રૂપવિજય કવિરાયા હે. સં ૦
 તાસ ચરણ કરણાથી કરિને, અક્ષર ગુણ મેં ગાયા હે. સં ૧૫
 અણુદિલપુર પાટણમાં રહીને, માનવતી ગુણ ગાયા હે. સં ૦
 દુર્ગાદાસ રોહાડને રાજ્યે આણુંદ અધિક ઉપાયા હે. સં ૧૬
 સડતાલીશેં ઢાંસે કરિને, કીધો રાસ રસાલા હે. સં ૦
 મોહનવિજય કહે નિત હોળે, ઘર ઘર મંગલમાલ હે. સં ૧૭ સસનેહાં

(પત્ર ૨૧ પ્ર. કા.)

—સંવત્ ૧૭૮૩ વર્ષે માસોત્તમ પોળ માસે શુક્લપક્ષે પ્રતિપદે
 ૧ તિથી કુંજવાસરે લિપીકૃત શ્રીમદ્ અનહદ્દાપુર પત્તને મુખમંત્રવતુ—
 ૪૮-પં. ૧૪ આ. ક.

—સં. ૧૮૩૫ કા. શુ. ૨ મોમ પં. વિવેકવિજયેન સિ. આવક
 દેવશુભકિતકારક દ્વરખચંદ-પંડનાયે, પાદરા નગરે શ્રી શાંતિનાથ પ્રસા-
 દાત્-૫૮-૧૨ બ.

—સર્વગાથા ૧૦૧૫ સં. ૧૮૦૭ માધ વદિ ૬ મોમ પં. પુણ્ય
 વિજય ગાં શિ. રત્નેન સિંહ સસપુરે મરધરે ૩૪-૧૫ ગારીપાધર બ.

—પં. શ્રી શ્રી માણિક્યવિજયંશના તત્ સીધા મુ. સાંનવિજે
 લપીતંગ શ્રી વડાવલી નગરે શ્રી માહાતીર સ્વામી પ્રસાદાત્ રવીવારે
 પાછીલે દીવસ મોહરે સંવત્ ૧૮૪૨ આવણુ સુ. ૯; ૪૫-૧૩
 માસલપુરમાં.

—૩૪-૧૭ હેલ્લું પાનું નથી. પ્રત જૂની છે, પાલણપુર બં.

—પત્ર ૪૨ અમરવિજય સીનોર.

—સં. ૧૮૫૬ આગસીર માસે શુક્લપક્ષે ૧૩ તિથી સોમવાસરે
 સિંચડી આમે વાલેરા રાસા તત્સત્ વોલેરા થેલા તત્સત્ વોલેરા જયરા-
 જનિ કાન્નિ રાસ લખાળે ણિ. ૬૫-૧૦ લીં.

—ખી. ડી. ૧૫૭ સે. એ. મો. મુંગર્ધ નં. ૧૯૪૭ ૩૫-૧૫.

—સં. ૧૮૬૯ બાદવા વદિ સિ. મુની રંગસાગરેણુ વિસલપુર
 મધ્યે ૩૩-૧૫ વિ. ને. નં. ૪૫૨૩ તેમજ નં. ૪૫૨૨.

—સં. ૧૭૮૬ વર્ષે મહા શુદ્ધિ ૫ દિને લિં શ્રી પૂજ્ય શ્રી
ઋષિ શ્રી ૬ કેશવજી તત્ શિષ્ય પૂજ્યજી ઋષિશ્રી રાજસીહજી તત્ શિષ્ય
શ્રી પંડિત પુજ્યજી ઋષિ શ્રી ૫ વસ્તાજી તત્ શિષ્ય શ્રી ૫ કર્મચંદ્રજી
ઋં ધનજી ઋં વાઘજી ઋં હીરજી ઋં સીવજી વૈ, કલ્યાણજી વૈં.
આથાલિ, મુનિ ધનજી. ૨૮-૧૫ કોટ ઉ. પો-નં. ૧૪૫.

(પ્ર. ભીમશી માણેક, તેમજ સવાધ્યંદ રાધ્યંદ.)

(૮૪૪) પુન્યપાલ ગુણસુદરી રાસં સં. ૧૭૬૩ શુ. ૧૧ ગુરૂપત્તનમાં
અતે—

શ્રી વર્ધમાન જિનપદ પ્રભાકર યસ ધન દિસોદિસિ ગાજેજી,
શ્રી વિજયરત્નસૂરીસર કેરા અતિ રમણિક રાજેજી.
કીધી રાસ તણી પરિ રચના ગુણ રસ સંજમ વર્ષેજી,
શુદ્ધિ એકાદશી સુરગુરૂ દિવસે દિવસે પત્તન માહે હર્ષેજી.
શ્રી વિજયસેન સૂરીસર સેવક કીર્તિવિજય ઉવઝાયજી,
પંડિત માનવિજય તસ સેવક સાધુ તણા ગુણ ગાયાજી,
તાસ સીસ પંડિત મુગટમણિ રૂપવિજય ગુરૂ રાયાજી,
મોહનવિજયે રાસ રચ્યો એ પામી ચરણ પસાયાજી,
પંડિત લખિધવિજય તણો સેવક માણિકવિજય ઉપદેશે,
કીધો રાસ સંબંધ સલુણો આણી હેન વિશેષેજી.

(૨૫ પત્ર. પ્ર-કાં.) ભ..

(૮૪૫)† અંદ રાજનો રાસ સં. ૧૭૮૩ પોષ શુદ્ધ ૫ શનિવાર
રાજનગરમાં.

આદિ—

હૂહા.

પ્રથમ ધરાધવ તીમ પ્રથમ, તિર્થંકર આદેય,
પ્રથમ જિણુંદ દિણુંદ સમ, નમો નમો નાભેય.
અમીત ક્રાંતિ અદ્ભુત સિખા, સિર લુપીત સોજાહ,
પ્રગટયા પદમ દ્રહ થકી, સિંધુ સલિલ પ્રવાહ.

મુધા સહિ કેવલ લહી, દીધૂ પ્રથમજ માત,	૩
જનનીવછત એમ જે, તે જગ મત સુમત.	
જાસ વંશ અવતંસ સુગ, પ્રભુ તીયુકિત મુબુકિત,	૪
વિજસી મુકુર નિવાસની, વરી વધૂ જે મુકિત.	
લધુવયે ઇચ્છા ઇમુની, પારણ દિન પણ તેહ,	૫
મિષ્ટ ઇષ્ટ પ્રભુને સદા, મીઠું મંગલ એહ.	
ગણધર દાદસ અંગીકા, ધારક સત્ર કહેવ,	૬
જંગમ નાંણ તણા જલધિ, પુંડરીક પ્રણમેવ.	
તું વરદાતા શારદા, સચરાચર આભાસ.	૭
કહેતાં શીયલ સંબંધનો, વસિ મુઝ મુખ આવાસ.	
ગુર દરીયો બરીયો ગુણે, તરીયો કિણવિધ જાય,	૮
જાસ અકથ ઉપગાર ભર, પ્રણમું તેહના પાય.	
અંદ નરિંદ તણો રચું, સીયલ ગુણે સુચરિત,	૯
શ્રોતા શ્રુતિ ભૂપણ નિપુણ, પરમ ધરમ સુપવિત.	
એહ કયા રસ આગશે, મુધા મુધા આપાસ,	૧૦
તે સાંભળિયો રસ રસિક, કવિજન વચન વિજાસ,	
મધુર કયા રચના મધુર, વક્તા મધુર તિમ હોય,	૧૧
મધુર એતો ઘેં મધુરતા, હુઈ જે શ્રોતા કોય.	

x x x x

અંતે—

દાલ ૩૩.

તપગણ નાયક ગુણગણિ લાયક, વિજયસેન સુરિંદાણ,	૧૬
પ્રતિજોધ્યો જિણે દિલ્લીનો પતિ અકબરસાદ ભૂમિંદાણ.	
તાસ ચરણ રાનપત્ર મુમંતુદર, કીર્તિવિજય જિવજાયાણ,	૧૭
તાસ શીય કવિકુળ મુખમંડન, માનવિજય કવિરાયાણ.	
તસપદ સેવક મનિચુનસાગર, લખિપ્રતિષ્ઠ કદાપાણ,	૧૮
પંડિત રૂપવિજય ગુણ ગિર્યા, દિનદિન સુવસ સવાયાણ.	

તેહને ખાળકે મોહનવિજયે, અઢોત્તરસો ઢાળેછ,
 ગાયો અંદ અરિત્ર સુરંગો, અરિત્ર વચન પરનાલેછ. ૧૯
 કીધો ચોથો ઉલ્લાસ સંપૂરણ, ગુણ વસુ સંયમ વર્ષેછ,
 પોષ માસ સિત પંચમી દિવસે, તરણિજ વારે હર્ષેછ. ૨૦
 રાજનગર ચોમાસું કરીને, ગાયો અંદ અરિત્રછ,
 શ્રવણ દેઈ શ્રોતા સાંભળશે, થાશે તેહ પવિત્રછ. ૨૧
 જે કોઈ ભણશે ગણશે સુણશે, તસ ધર મંગલમાલાછ,
 દિન દિન વધતી વધતી થાશે, નિર્મળ કીર્તિ વિશાલાછ. ૨૨
 અધિકું ઓછું જે કહેવાણું, મિચ્છા દુક્રક તેહછ,
 ધ્રુવ જગ અચલ હોજો ધરણીતલ, અંદતણા ગુણ ઝોહછ. ૨૩

કળશ.

એ અરિત્રસાગરહુંતી નિરખી યતન સુરગિરિ આદર્યો,
 અંદ તૃપ સંબંધ રાશિ જિમ અતિહી પ્રભાંકર ઉદર્યો;
 શ્રી વિજયક્ષેમ સુરિંદ રાજ્યે, કરી પરમ ગુરૂવંદના,
 કવિ રૂપસેવક મોહનવિજયે, વર્ણવ્યા ગુણ અંદના. ૧

—સકલ પંડિત શિરોમણિ પ્રવર પ્રધાન પંડિત શ્રી ૧૦૮ પંન્યાસ
 શ્રી રાજસાગરછ-તત્ શિ૦ પં. શ્રી યોગ્યસાગરગણી-તત્ શિ૦ શિવ-
 સાગરેણુ લિપિકૃતં. સં. ૧૮૫૦ વર્ષે મતિ આશ્વિન્ય સુદિ ૧૦ દિને
 શ્રી ધાણપુર નગરે શ્રી આદીશ્વર જિન પ્રસાદ-શ્રી મહાવીર જિનપ્રસા-
 દાત્. શિવસાગરસ્ય વાચનાર્થ. શ્રી જીરાવલી પાર્શ્વજિન પ્રસાદાત્-
 ૧૨૬-૧૩ ધો૦

—સકલ પંડિત શિરોમણી પંડિત શ્રી ૧૯ પં. શ્રી માણિક્ય
 વિજયગણિ, તત્ શિષ્ય પંડિતશ્રીપ વિનયવિજયગણિ, શિષ્ય પં. પ્રેમ-
 વિજય લિખિતં. સંવત્ ૧૮૪૧ વર્ષે આશુશુ વિદ ૫ દિને રવિવાસરે
 સંપૂર્ણે: શ્રી ખેલા નગરે. શ્રી પદ્મપ્રભુ જિન પ્રસાદાત્. મંગલ વાચક
 સ્થાપિ લેખકસ્થાપિ મંગલં, મંગલં સર્વલોકાનાં ભૂર્ભૂમિપતિ મંગલં. ૧

૧ ધતિ શ્રેયં. શુભંભવતુ કલ્યાણઃ (આ પછી પાછળથી એવું ઉમેર્યું છે કે સં. ૧૮૭૫ આવણ વદ ૨ ચંદ્રનો રાસ ૧ માત્રા રાધવેજીને આપ્યો છે સારે રમાલ ૧ લીધો છે તેનો ડાઘ દરેકને કરે તો જીવણજી જવાએ કરે લી. જીવણજી.) ૯૭-૧૫. અનંત-ગીજી પ્રત પાનાં ૯૭-૧૫ પણ છેલ્લું ૯૭ મું પાતું નથી. અનંત.

—ખંડિત ૨૧ પાનાં, ૧૯ પંક્તિ મો. સે. લા.

—ધતિશ્રી મોહન વિગચિતે ચંદ્યરિત્રે પ્રાકૃત પ્રખંધે ચંદ પ્રગટન ૧ વીરમતી વધ આભાગમન ૨ સંયમગ્રહણ ૩ શિવપદપ્રાપ્તિ ૪ રૂપાભિશ્વરુર્ભિ કલાભિઃ સમયોયં ચતુર્યોદ્ધાસ ૪ ધતિ શ્રી ચંદ્રરાસ સંપૂર્ણ સંવત ૧૮૮૧ ના વર્ષે મૃગશિર માસે શુક્લપક્ષે ચૈત્રસ તિથી રવીવાસરે લિપીત. સકલ પંડિત સભા શ્રીગાર હારવિરાજમાન પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ પં. મેઘવિજય ગ૦ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૧૯ પં. હંસવિજય ગ૦ તત્ શિષ્ય પં. વિવેકી તેજસ્વી સમારંજનીક પં. શ્રી રતનવિજય, ગ. તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ પં. તત્ શિષ્યપાયરજરેણુ સમાન કલ્યાણવિજય સિપનીયા ઈદિ પ્રુસ્તિકા શ્લોક સંખ્યા ૫૦૦૦ પત્ર ૯૦ પં. ૧૬ આ. ક.:-૧૭૮-૧૨ ધા.

—સં. ૧૯૦૨ ફાગણ માસે શુક્લપક્ષે તિથી ૧૩ વારે મોમવારે ૯૦-૧૬ ગા. ના.

—સકલ મહારક પુરંદર મહારક શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ્વર ચરણસેવી મહોપાધ્યાય શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિનીતવિજય ગણિ તચ્છિષ્ય વિબુધમુખમંડન પંડિત શ્રી. પં. તેજવિજયગણિ તચ્છિષ્ય પંડિત શ્રી ૫ શ્રી માનવિજયગણિ તચ્છિષ્ય પં. શુભ વિજયગણી તચ્છિષ્ય દનકવિજય લિખિત. સંવત્ વસુ અહ સંયમ (૧૭૯૮) વર્ષે વૈશાખ માસે શુક્લપક્ષે રિક્તા તિથી ચતુર્દશીદિને ભૂગુવાસરે મધ્યાહ્ન સમયે વિજય મહર્ષે રાજનગરે લખ્યો છે. ગ્રંથાગ્રં ૩૦૦૦ સીનેર અમરવિજયજી.

(૮૪૬)+ ચોરાશી.

આદિ—

ઋષભસ્ત.

પ્રભુજી આલભડે મત ખીજો.

ખાલપણે આપણુ સસનેહિ, રમતા નવ નવ વેષે

આજ તુમો પામ્યા પ્રભુતાઈ. અમે તો સંસારની વેષે હો. પ્રભુ

x

x

x

x

અંતે—

મહાવીરસ્ત. પછેડાની દેશી.

દુર્લભ ભવ લહી દોહલોરે, કહો તરીયે કેણુ ઉપાયરે, પ્રભુજીને વીનવુંરે.

x

x

x

x

વર્ધમાન મુજ વીનતીરે, કાંઈ માનજો નિશદીશરે;

મોહન કહે મનમંદિરેરે, કાંઈ વસિયો તું વિસવાવીશરે. પ્ર. ૬

—પ્ર. ચોવીશી વીશી સંગ્રહ પૃ. ૮૪ થી ૧૧૦.

૪૧૩ કેસરવિમલ [ત૦ શાંતિવિમલના શિષ્ય]

(૮૪૭)+ સૂક્તિમાલા. સં. ૧૭૫૪

આદિ—

સકલ સુકૃતવલ્લી વૃંદ જે મૂર્તિમલા,

નિજ મનસિ નિધાય શ્રી ઊત્તેન્દ્રસ્ય મૂર્તિ.

લલિત વચન લીલા લોકભાષા નિમદ્ધે,

રિહ કૃતિપથ પદે સુકૃતમાલા તનોમિ ॥

૧

તત્ત્વજ્ઞાન મનુષ્ય સજ્જન ગુણુ ન્યાય પ્રતિજ્ઞા ક્ષમા,

ચિંતાધં ચ કુલે વિવેક વિનયો ત્રિઘોષકારોધમા,

દાનક્રોધ દયાદિ તોષ વિષયા સાક્ષ પ્રમાદસ્તથા,

સાધુ આવક ધર્મર્મવર્ગ વિષયા જેયા પ્રસંગા અમી ॥

૨

આમ જે શ્લોક આદિમાં સંસ્કૃત આપી પછી ભાષાના ૩૭ છંદો

છે તેમાં આદિને

સકલ કરમ વારી, મોક્ષ કર્મોધિકારી,
ત્રિભુવન ઉપગારી, કેવલજ્ઞાન ધારી;
ભવિન્ન નિત સેવો, દેવ તે ભક્તિ ભાવે,
ધ્વજ જિન ભજતાં, સર્વ અપતિ આવે.

૧

*

*

*

*

અતે—

ભવવિપય તણા જે અંધજ્ઞા સૌખ્ય જાણી,

પ્રિયતમ પ્રિયયોગા બંધુરા ચિત્ત આણી,

કરમદક્ષ અપેષ કેવલ જ્ઞાન લેષ,

ધન ધન નર તેષ મોક્ષ સાધે જિ કેષ.

૩૭

ધર્મેવ મુક્તા કિલ સૂક્તમાત્મા, વિભૂષિતા વર્ગચતુષ્થયેન

તનોતુ શોભામધિકં જનનાં, કંઠે રિચિતા મૌક્ટિકમાલકેવ.

૩૮

આસીત્ સદ્ગુણસિદ્ધિપાર્વણુશયી શ્રીમત્તપાગચ્છેશ,

સૂરિ શ્રી વિજયપ્રભામિધ સુર જાયા જગદ્વંદન;

તત્પટ્ટોદય ભૂધરે વિજયતે ભાસ્વાનિવોપત્ત્રભઃ

સૂરિ શ્રી વિજયાદિરત્ન સુસુર વિહજજનનાનંદભૂ.

૩૯

વિખ્યાતાસ્તદ્રાજ્યે, પ્રાપ્તા શ્રી શાંતિવિમલ નામાનિ,

તત્સોદરા બભ્રુવું, પ્રજો શ્રી કનકવિમલાશા.

૪૦

તેપામુખૌ વિનેયૌ, વિહરકલ્યાણુવિમલ ધલાધ,

તત્સોદરો દ્વિતીયઃ, કેશરવિમલામિષો વરજઃ

૪૧

તેન ચતુર્ભિવર્ગૌ, નિરચિતા ભાષાનિગદ્ધ રચિરેયં,

સૂક્તાનામિહમાલા, મનોવિનોદાય બાજાનાં.

૪૨

વેદેન્દ્રિયપિન્ધુદ્રે (સંવત્ ૧૭૫૪) પ્રમિતે શ્રી વિક્રમાદ્યને વર્ષે,

અગ્રંથી સૂક્તમાલા, કેશરવિમલેન વિશુદ્ધેન.

૪૩

—સંવત ૧૮૧૧ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૧૨ રવિ પ. શ્રી રત્નેન
વારાહી નગરે સિ. ૮-૧૬ પ્ર. કા. નં. ૨૪૦.)

—સંવત ૧૯૧૧ ના વર્ષે આસાઠ વદ ૫ દતે લખ્યો છે. ૯-૧૨ પ્ર. કા.

—સંવત ૧૮૬૮ વર્ષે પોસ વદ ૬ જુગૌ સકલપંડિત પ્રવર પંડિત પં. શ્રી શ્રી ૧૦૮ પં. શ્રી ભોજવિજયજી તત્ શિષ્ય પં. ઉત્તમવિજયજી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વનિતવિજયજી તત્ શિષ્ય એલા લખમીચંદ પકનાથ. મુ. અમરવિજય પં. મેઘસંત લખીત-રેદિડા મધ્યે શ્રી શાંતિનાથજી પ્રાસાદાત્ શુભંભવતુ. ૧૬-૧૩ ના. બં.

—સકલ પંડિતચક્રશકચૂડામણિ પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી જસવંતવિજયજી શિષ્ય ચરણસેવી પં. ધનવિજયજી લિપિદીપ્તા. ભાવચારિત્રીયા મોતિચંદ વાંચનાર્થે આત્માર્થ, સં. ૧૮૬૦ રા મિતિ માહા બ્દ સમમ્યં તિથો યુધવાસરે લીખીત્વા ગ્રામ દેવરિયા નગરે ઉદાવન રાજશ્રી ભૂપાલસિંહજી રાજ્યાત્. ૧૧-૧૪ ગો. ના.

(૮૪૮) વંકચૂલ રાસ સં. ૧૭૫૬

(ફહા)

આદિ—ત્રિભુવનાયક ગુણતિલો, પ્રણમું આદિ જિણુંદ;
જગજન તિમિર નિવારવા, ઉદયો પુંનિમ ચંદ. ૧
નીલમણિ પરિ નીલ સુતિ, પ્રણમું પાસ જિણુંદ;
ભવિયણુ વાંછિત પૂરવા, પરતિપ સુરતર કંદ. ૨
સિદ્ધારથ નૃપ કુલતિલો, ત્રિસલાનંદન વીર,
પ્રણમું જિન ચોવીસમો, સુરગિરિ જેમ સુધીર. ૩
સારદ શશિ જિમ નિરમલી, પ્રણમું સારદ માય
ભાવે નમું વધી નિજ ગુર, જે મનવાંછિત દાય. ૪
વંકચૂલ નરરાયનો, નિયમ તણે પરસંગિ.
તસ સંબંધી કહું હવે, સુણયો જન મનિ રંગ. ૫

દાસ. આજ અમારે આંગણુકે હું બાણું સુરતર ફલિઓરે—એ દેશી.

અતે—

- ભવિષ્ય નિયમતણું ફલ દેખો, નિયમ ચંકી સુખ હોવે રે;
નિયમ તણું ત્રુત સાધ જે જે, શિવ રામા તસ જોવેરે ? ૧ બ.
- ભોગ અને ઉપભોગ તણું જે, નિયમ ત્રુત આગધેરે.
શ્રી વંકચૂલ તણું પરિ તે નર, સેરગ તણું સુખ સાધેરે. ૨ બ.
- વિનય કરી ગુરૂ પાપ નમીજે, રાજ ઝઘડ સુખ લીજેરે;
સંગત મરસા ફલ પામીને, સદગુરૂ સંગત કીજેરે. ૩ બ.
- શ્રી વંકચૂલ ચરિત્ર વપાંણ્યો, નિયમતણે પરસંગેરે,
મનવંછિત ફલ હોય નિરંતર, સાંભળતાં મન રંગેરે. ૪ બ.
- સંવત સતરે છપ્પને ગાયો, શ્રી વંકચૂલ નરેસોરે;
મુંદર મદિર મતિ બદિર, શ્રી સંધ તણે આદેશોરે. ૫ બ.
- તપગઢ ગમણુ દિવાકર સરિસો, શ્રી વિજયપ્રભ સરીસોરે,
સંપ્રતિ ગોપમ ગણુદર સરિસો, શ્રી વિજયરત્ન મુનીશોરે. ૬ બ.
- તેહ તણે રાજે જયવંતા, શ્રી શાંતિવિમલ કવિરાયા રે;
તાસ સહોદર ઇણું પરસંગે, કેસરવિમલ ગુણુ ગાયા. ૭ બ.
- ગુણુ ગાતાં ગુણુવંતા કેરાં, ફલપ મનોરથમાધારે,
ઈમ ત્રુતધરના ગુણુ ગાતાં, નિવસે ધરે ધરે લલિ વિદ્યાધારે, ૮ બ.

—સિપિકૃત મુનિ વિવેકસાગરેણ. જ્ઞાનપુર નગરે સંવત ૧૭૯૩ વર્ષે આવણુ વદિ ૧૫ દિને ૬-૧૨ પાવણુપુર બં.

[આ કવિના શિષ્ય કાંતિવિમલ થયા છે તે માટે હવે પછી જુઓ]

૪૧૪ દાનવિજય. (ત૦ તેજવિજય શિ૦)

(૮૪૨) લલિતાંગ રાસ. ૧૭૬૧ વિવા.

૬ અષ્ટાપદ સ્ત. ૧૭૫૬ પારેજ ગોમાસું.

અતે—

સંવત સતરને વરસ છપને, રહી ખારેજ ચોમાસ;
 ઋપભ શાંતિ જિનરાજ પદ્મે, સતવન રચ્યું ઉવાસ. ૧૪
 તપગણપતિ શ્રી વિજયરાજ સૂરિ તસ પદ સેવા કરી;
 દાનવિજય કહે સંધને હોજે, એ તીરથ જયકારીરે. ૧૫

૨ સપ્તભંગીગભિંત વીર જિનરત. સં. ૧૭૭૨ વૈશાખ માસ
 આદિ—

સકલવાચક ચક્રવર્તી મહોપાધ્યાય શ્રી ૭ શ્રી બુદ્ધિસાગર ગણિ ગુરુગ્યોત્તમઃ
 દ્વિહા.

સિદ્ધ સવે પ્રણમી કરી પરમાનંદ સ્વરૂપ,
 પરમેષ્ઠી પાંચે સદા, નિહચ્ચેસું અવિરૂપ.
 ઋપભ આદિ જિનવર નમું, શ્રુતદેવી આધાર,
 વલી સંભાર નિજગુરુ, તેજ નમિં જયકાર.

× × × ×

અતે—

શ્રી વિજયરાજ સૂરીસર રાજિં, યુષ્ણિહં શ્રી જિનરાજરે,
 પંડિત માહિં પ્રધાન વિરાજે, શ્રી તેજવિજય યુધરાજરે. ૬૦ ભ૦
 તેહ ગુરુ પંકજ સેવી, યુધ દાનવિજય મન હરષેરે,
 ચોવીસમા જિનરાજનિં દૃષ્ટિ આણુંદ ઉપજે નિરખઈરે. ૬૧ ભ૦
 કવશ.

ઈમ વીર જિનવર વિશ્વ હિતકર ગાઘડિં જન શંકરે,
 વૈશાખ માસિં અચ્ચલ લોચન સંચરુ ભેદ સંવતસરે,
 શ્રી તપગચ્છ રાજ બહુ દિવાજાં શ્રી વિજયરાજ સૂરીસરે,
 તસ રાજે યુષ્ણિહં વીરસામી દાનવિજય કવિ સુખકરે. ૬૨ ભા.

૩ ચોવિસ જિન સ્તુતિ.

આદિ—

શ્રી ઋષભ જિજ્ઞેસર કેસર ચરચિત કાય,
ત્રિભુવન પ્રતિપાલે જાલકને જિમ ગાય.

૧

અંતે— શ્રી વિજયરાજસરિ ચરણ કમલ સુપસાય,
કેહે દાનવિજય ધ્રમ મંગલ કર્યો માય.

—લિ. મોહનવિજય. ગુરુવારે રાતેર જંદરે. ૭-૧૩ આ. ક.
૫-૧૧ વિ. ધ.

૪૧૪ ક જસવંતસાગર (કહ્યાણુસાગર—જશસાગર શિ૦)
(૮૪૯ ક) કર્મસ્તવન રતન પૂર્વાર્ધ-સં. ૧૭૫૮ પહેલાં.

અંતે—

(કલસ)

ધય સપલ વેદી દુઃખ છેદી સ્ત્રીમંધરજિન દિનમણી,
વિનવ્યો ભગતિં ભલીય જુગતિ, ભાવના મનમૈ ઘણી,
કહ્યાણુસાગર સુગુરુ સેવક જસસાગર ગુરુ ગુણનિલા,
કવિ કહે જસવંત સુણો ભગવંત તારિ તારિ ત્રિભુવનતિલા.

૪૭

—સં. ૧૭૫૮ વર્ષે મીતિ વૈશાખ વદિ ૩ અક્ષય તૃતીયા દિને

સકલ પંડિત શ્રી ૫ શ્રી અજિતસાગરજી શિ૦ ૫ શ્રી મહિલાસાગરજી
શિ૦ ૫ શ્રી અનોપસાગરજી શિ૦ ગણિ અજાજસાગરેણુ ત્રિપિતા—શ્રી
રૂપનગર મંદ્યે શુકલ પક્ષેતિ મંગલમાલિકા. (વિ. ધ.)

૪૧૪ ખ કાહાનજી. (લોં. તેજસિંહ શિ૦)

(૮૪૯ ખ)+ સામાયિક દોષ સજાય સં. ૧૭૫૮ સુરતમાં.

અંતે—

પૂજ્ય શ્રી તેજસધજી, સુરત નગર ચોમાસે,
વરસ સત્તર અઠાવને, ગણી કાંહાનજી ધ્રમ માસે.

(૧૨ ગાથા પ્ર. કા.)

૪૧૫ લક્ષ્મણ (૨) (મલધારગચ્છ-વાચક ભગવંત વિલાસ શિ.)
(૮૫૦) છ આરાતી ચોપાઈ-સં. ૧૭૫૮ કા. શુ. ૧૩ બુધ પટનામાં.
આદિ—

શ્રી જિનદેવ આરાધીયૈ રે લાલ, વંદી શ્રી ગુરુપાત્ર સુખકારીરે.
માતા સરસતિ વીનમી રે લાલ, શ્રી ગણધર ગુરુપાત્ર, સુખકારીરે
લાલૈ જિનવર વંદીયૈ રે લાલ.

x

x

x

x

અંતે—

સંવત સતરહસૈ સમયે અર્ધવૈશાખ રે, કાશ્યપ નૈ સિંત પાપિરે
ત્રિતાપા બુધવારૈ રાસ રચ્યૌ, સુખ ભાવસૌં રે,
દેવશાસ્ત્ર ગુરુ સાધી રે. ૩૮ નમો
પ્રાચી દિશિ મંડળ પટ્ટણા પુર પરગટૌ રે,
ગંગા તટિ શુભ થાંનરે,
તિહાં નિવસૈ સંધ ચતુર્વિંધ પુણે પરભાવસૌ રે,
ધરે ધર્મતો ધ્યાંનરે. ૩૯ નમો
વંશાં શશિ રંધ ઠસ વંશજ રે, ગોત્ર ગહમડાં નાંમરે,
કરમચંદ્ર પુત્ર હીરાનંદ ન્યાતમાંરે, તેહના દયા વિષૈ પરિણામ રે. ૪૦ નમો.
તસ સુત દીપચંદ્ર ગુન જ્ઞાયક જાણીયૈરે, આગ્રહ તેહને એહરે.
કરી ચોપહી ચિત ચોપૈ ભલ ભાવસૌંરે, હુવે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ગુણ ગેહરે. ૪૧ નમો.
કલસ.

શ્રી આદિ જિનવર સંકલ સુખકર યુગલ ધરમ નિવારણો
સમકિત દાતા શુભ વિખ્યાતા ભવસમુદ્રહ તારણો,
ગચ્છ શ્રી મલધાર મંડળ દુહવિહંડળ વાચક શ્રી ભગવંતવિલાસજી
તરસ શિષ્ય મુનિશ્રી કહછ લક્ષ્મણ શ્રી સંધ પૂરૌ આસજી.

૪૧૬ નેમવિજય [ત૦ હીરવિજયસૂરિ-આણંદવિજય-
(મેરવિજય-લાવણ્યવિજય-લક્ષ્મિવિજય-તિલકવિજય શિ૦)
(૮૫૧)+ શીલવતી રાસ, (શીલરક્ષાપ્રકાશ રાસ) સં. ૧૭૫૦

આદિ—

દ્વંદ્વા.

છંદકાર અક્ષર અધિક, જપતાં પાતિક જંત

એકવી અધિકૃ કો નહિ, શિવપુર આપેં સંત

અધ્યાપક આડે પુહર, આખેં આશ્રસ છંડિ

યોતિરૂપ જગદીસ જે, માતે સમતા મંડિ.

મૃગ્ય રાપેં અતિ ઘણી, લય આણેં ગુણ લીણ,

અંતર ધરિઅ ગુર ગુર, હયલે દીધા છીણ.

x

x

x

x

અતિ—

ગમ્ભ યોરાશી શિરોમણી જાળે, તપગમ્ભ અધિક દિવાળે હે,

ગમ્ભપતિ શ્રી વિજયરત્ન સુરંદા, રાજ્યે રમ્યો સુખકંદા હે સસનેહી. ૧૪

સતિય શિરોમણી શીલવતીનો, સાચો વ્રત છે નગીનો હો,

રાસ સંપૂર્ણ સત્તરપંચાસે અખાત્રીજ રસ ધારસે પો. સં ૧૫

કૂડ વચન મિથ્યાનાં દૂપણ, બાખ્યો રસના પોપણ હે,

ત્રિવિધ કરી નેહે ખમાતું, મિથ્યા દુકડ દિયો કાતું રે. સં ૧૬

રસના દોષે અધિક કહાપે, પરભવ તે ન સહાપે હે,

સતી ચરિત્રનું નામ સંભારી, હોળે મુજ સુખધારી હે. સં ૧૭

પંડિત વાંચી સદી શુદ્ધ કરજો, એની કૃપાદૃષ્ટિ ધરજો હે,

ખંડ છઠ્ઠીની ઢાળ અદારે, પૂરી સમી ગુણ લારે હે. સં ૧૮

બણે ગણે જે રાસ રસાલા, તે ધર મંગલમાલા હે,

નેમવિજય સતિ ગુણ ગાળે, વૃદ્ધિ વૃદ્ધિ પદ યાળે હે. સં ૧૯

—સર્વ ગાંધા ૪૩૭ સર્વ ખડે ઢાલ ૮૪ અંચાઅંચ ૨૫૬૭ સીલ-

વતિ મહાયરિત્રે મોક્ષગમનો નામ પળે ખંડ સમાપ્ત, અદારક વિજ-

અપ્રભસૂરી ચરણસેવી પં. સુમતિવિજયગણી શિ. પં. મન્નવિજયમણી શિ. ચરણસેવિત રામવિજયેન લિ. સં. ૧૭૮૧ ભાદ્રવા વદ ૧૧ શુરવાસરે કૃષ્ણપક્ષે. ૬૦-૧૭. પ્ર. કા.

—સં. ૧૮૪૭ વર્ષે વૈશાખ માસે શુકલપક્ષે વાર ગૂરોવાસરે ભદ્રારક શ્રી ૫ ઉદયસાગર સૂરીશ્વરાંન્ સુપરીકરાન્ પંડિત શ્રી ૫ ચારિત્ર-સાગરજી સત્કેન લ૦ મૂં. હેમસાગર. ૪૫-૨૦ પ્ર. કા. નં. ૯૮૧.

—પ્ર૦ પ્રાચીન કાવ્યમાલામાં. વડોદરા.

(૮૫૨)+ નેમિ બારમાસ. સં. ૧૭૫૪ માધ શુ. ૮ રવિ. દીવ
અંદરમાં.

આદિ—

સમરીઈ શારદ નામ સાચું,	એહ વિના જાણીએ સર્વ કાચું,	૧
જ્ઞાન વિજ્ઞાન ને ધ્યાન આપે,	મહિરની લહિર અજ્ઞાન કાપે.	૧
ચરણ નમ્રે ગુરૂતણો માસ ગાઉ,	નેમ રાણુલને ચિત ધ્યાઉ,	
જે પ્રભુ સત્ય સંપત્તિદાતા,	એ જિનભૂષણ સહી છતત્રાતા.	૨
નેનના હેતર્યું નેહ જણાવે,	માસ બારે કહી પ્રીડ મનાવે,	
માસ એ માગસિર મન્ન લાવે,	રાજલ વયણુર્યું નેમ સુણાવે.	૩
x	x	x

અંતે—

નેમ રાણુલ મેરે ગાધયાં,	પાધયાં આનંદ આપ,	
પરમેસર પદ ગાયતાં,	જામજે વિરયાં પાપ,	
તપગણ વિબુધશિરોમણિ,	તિલકવિજય ગુરૂ જાસ,	
દીવ બંદિર માંહિ વિરચીઆ,	નેમીના રે બારે માસ.	૫૬
વેદ પાંડવોને મન્ન આણો,	નય ચંદ સંવત એ વખાણો,	
ઉદ્યોત અષ્ટમિ માસ માહ,	માર્તઙવારે પૂરણ ઉમાહ.	૫૮

—ઇતિશ્રી રાજમતી ( ) કૃત નેમીશ્વર દ્વાદશ માસ સંવત ૧૮૦૬ ના ચત્રત્ર સુદ ૧૦ દીને પં. પ્રમોદકૃશલ લખીતંગ મંગલપૂર

મધે ઉબેકુશલ વંસી બાપ સોના અમુલક તલસીની શ્રી પહનારથે શ્રી.
એક ચોપડી પૃ. ૩૭ પં. ૧૮ ના. બ.

પ્ર. જનયુગ પુસ્તક ૧ અ. ૪ પ. ૧૮૬.

(૮૫૩) વજરાજ ચરિત્ર ગ્રંથ સં. ૧૭૫૮ માગસર શુ. ૧૨ પુષ.
વેલાકુંડ (વેરાવળ) બંદરે.

આદિ—

અક્ષલ ગતિ અંતરીક જિન, પ્રણમું પ્રેમે પાસ,	
વિધન હરી સેવક તણાં, પુરો પૂરણ આંસ.	૧
કરણાવંત કૃપાલ તું, મોહનવલ્લી મયાલ,	
અંરમ જિન ચિત સુખરયું, ભેટયો રંગ રસાલ.	૨
સુગુણ સુશ્વણી સુંદરી, વાંધેસરી વિખ્યાત,	
તુલજા તું હિ ત્રિલોચની, મુજં મુપ વસજો માત.	૩
સરસ વચન ઘો સરસતી, વાંણી તું પ્રમાણિ,	
કપટ તજો હિવે કાલિકા, ભારતી ગુણની પાંણિ.	૪
તું તુલે નીરમલ હુવે, રસના કરણ સુખીત,	
નિમલ મતિ વજરાજમાં, વાચા રિયો પવિત્ર.	૫
લિલકવિજયના ચરણ જુગ, પ્રણમું હું બહુ પ્રેમ,	
મહિમાવંત ગુર માહરે, કરજા હેમ ને પેમ.	૬
સરસ કથા કૌતક તણી, રાજા શ્રી વજરાજ,	
મન ધરજો મંદુરી કથા, એ બવજલ ધી જિહાજ.	૭

×

×

×

×

અતે—

ઢાલ ૨૬ રાગ ધન્ધાસી.

મે ગાયો રે ગીરઉ અણુગાર,

જનમ મરણ જસ નામિ નાસઈ, આસ્યે જસ્ય ઉપગાર.

૧ મે.

કમલ કામલ સુરાધિપ સુર, બોગવી દેસ મુપગાર,

સાસ્વંતિ સિધીસિલામે સીધારે, ટાલિં ભાવડિ બાર.

૨ મે.

- ઋષિગુણ રાસ એ શ્રવણ સુણુંતા, આપણને સુખકાર,
વિષય તણા દલ દુર છંડાઈ, મંડાઈ ઋષિ સંસાર. ૩ મેં.
- એહ કથા સઘી સાંભલી મનથી, મુકો વિષય વિકાર,
ધર્મ કરો તુમે દૃઢતા પામી, પામો જિમ ભવ પાર. ૪ મેં.
- એહ ચરિત્ર શ્રી સાંતિચરિત્રથી, આંણ્યો અછે અધિકાર,
અધિક વચન અરિહંત આણા વિણુ, મિચ્છા દુકડ ભાર. ૫ મેં.
- નયવિનય યુધનેહે ઉદ્ધી, આગ્રહ કર્યો ધકતાર,
પંડિત વાંચી સુધિ કર્યો, જાણો કુટ લિગાર. ૬ મેં.
- ગછ ચઉરાસીમાં મુગટની ઉપમ, તપગણુ તપત ઉદાર,
સુરી સદા ગુણુરેણુ ચુડામણી, શ્રી વિજેપ્રભ ગણુધાર. ૭ મેં.
- પાટિ પટોધર સુરિ સવાઇ, અનંગતણે અનુહાર,
લગધિ ગુણુ ગોચમ સરિપા, વિદ્યા વચર કુમાર. ૮ મેં.
- શ્રી વીજયરત્ન સુરિ સદા સુમતી, તપગછનો સિણુગાર,
સયલ ગચ્છમાંહિ સોઈ સોભાકર, વંદીત પદ આણુગાર. ૯ મેં.
- તસ ગચ્છમાંહિં તેજ તપનપરિ, લપમીવીજય સિરદાર,
જુરી સોભાનીધી વાચક પદવી, વિદ્યા તણા જે ભંડાર. ૧૦ મેં.
- કોવિદ કોટિ રસ ભામિની, ભાવ તિલક ઉરહાર,
તેહ સમેવડિ છે ગુર માહરા, તિલકવિનય સુષકાર. ૧૧ મેં.
- તેહ તણા પદ આણુસરીને, રૂચે કર્યો અધિકાર,
શ્રી વેલાકુલ બંદિર માંહિ, નેર્મિવિનય જયકાર. ૧૨ મેં.
- સંવત સતર અઠાવન માંહિં, સ્વેતપક્ષ અવધાર,
માસ મગસિર કવિતા નનસુખ, આરસિ નેં યુધવાર. ૧૩ મેં.
- ભરણી નક્ષત્ર ભલા સિદ્ધિ યોગા, ભાનોદયથી ઉદાર,
સંતોષ વધે બહુ મિત્ર મિત્રાઈ, નવ નિદ્ધિ સિદ્ધિ ભંડાર. ૧૪ મેં.
- ભૂ પીઠ દૂલગેં એ ચિર ચાઓ, જગ લગેં શશિ દિણુકાર,
વાચક વક્તા પાંમો ભદ્રક, લહિયો ઋદ્ધિ અપાર. ૧૫ મેં.

ચોથો પંડ મેં પુરણુ કીધો, દાલ છત્રીસમી ધારિ,
સહી પાંખી અવણે સુણતાં, નમિવિજય ધર્યારિ. ૧૬ મેં.

—પહેલોખંડ દાલ ૧૪ બીજની ૧૨ ત્રીજની ૧૧ ચોથીની ૨૬
સવેં દાલ ૬૩ શ્લો. ૨૦ (૦) ૨૧—સં. ૧૮૪૦ આસો સુદ ૮ દિને
ધંબાલીયા નગરે શાંતિનાથ પ્રસાદાન્ સકલ પં. શિરોમણી પ્રવર પં.
ન્યાનવિજયગણિ ચ સકલ પં. શિરોમણી પં. જીવવિજય ગ. પં.
જસવિજયગણિ તથા પં. શ્રી બ્રાતા મણીવિજય ગ૦ તથા પં. દયા-
વિજયગણિ ચરણાન્ કમલાંન શ્રી તપાગઠૈ લપિન્ મુની અમૃતવિજય-
૮૭-૧૫ મો૦

(૮૫૪) ધર્મબુદ્ધિ પાપબુદ્ધિ મંત્રી નૃપ રાસ—કામધટ રાસ.
સં. ૧૭૬૮ અષાઢ વદ ૭.

આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રકાસકર, પરમેશ્વર શ્રી પાસ,
પરતા પ્રભુતા પૂરવે, સકલ મનોરથ ખાસ. ૧

x x x x

અંતે—

સોદમ સ્વામીની સુદ પરંપર, સોદે તપગજ રામરે,
હીરવિજયસૂરી સરિપુરંદર, છાજે અધીક દિવાજેરે. મ. ૬
સાદ અમકબરે બોધક 'જગપુર', જેદનો ત્રિરદ સવાધરે,
જુગપરધાન જે ગજ ચોરાસી, અવતંસ આપમ પાધરે. મ. ૭
આણુંદવિજય બુધ સીસ વડેરા, મેરવિજય બુધરાયારે,
તસ સીસ વાયકમાંદિ સીરોમણિ, લાવન્યવિજય હિવઝાયારે. મ. ૮
તાસ સીસ વાયિક અવતંસક, લક્ષ્મીવિજય પદ પાયારે,
તાસ સીસ વિદ્યાના દરીયા, કવિદુલકેવિદ બાયારે. મ. ૯
જ્ઞાતિ તિલક જૂ બાંભિનિ કદે, દાર આપમ જસ છાજેરે,
તિલકવિજય બુધ ગુરવર ગીરયા, તપગજમાંદિ જે રાજેરે. મ. ૧૦

તસ ચરણ રજરેણું સેવાકર, નેમવિજય સીસ ભાસિરે,
 બણિ ગણિં જોણુ દિજ રાસો, તસ ધરિ લખમી વાસેરે. મ. ૧૧
 આનંદસુંદર ગ્રંથ જે ગીરો, એ અધિકાર તિણુ માંદિરે,
 અધિકો ઉછો જેહ મેં ભાણું, મિચ્છા દુક્ક પ્રાંદિરે. મ. ૧૨
 સંવત સતર અડસઠો વરે, સાતીમ કૃષ્ણ આસાકિરે,
 નેમિવિજે બહુ લલો સંપદ, પરમાનંદ પદ ગાકિરે. મ. ૧૩
 શ્રી વિજયરત્ન સૂરીસર રાજિયં, રાસ રમ્યો સુખકારિરે,
 જિહાં લગિં સશિ સુરજથિર એ, વક્તા આતા સુખકારીરે. મ. ૧૪
 —ઘટિ શ્રી ધર્મયુદ્ધિ પાપયુદ્ધિ મંત્રી નૃપરાસ કથા સંપૂર્ણા. સં.
 ૧૮૨૭ વર્ષે જેઠ વદિ ૨ દિને લિ. પં. શ્રીકૃષ્ણવિજય ગ. શ્રી રંગેન
 લીખીતં સ્વવાચનાર્થ પ્ર. કા.,—પત્ર ૧૯ અમરવિજય સીતાર.

(૮૫૫) તેજસાર રાજર્ષિરાસ સં. ૧૭૮૭ કાર્તિક વ. ૧૩ ગુર.
 અંતે—

ગછ ચોરાસી મુકુટ નગીનો, તપ ગચ્છનો સિણુગાર,
 પરધલ પુણ્ય મહોદય મહિમા, વધતો સુજસ સકાર. મેં. ૮
 હીરવિજયસૂરિ સૂરિશિરોમણિ, તપગછ તખત ઉદાર,
 ભવિક કુમુદવન વહિન જગતી, જાણુ ઉગ્યો દિનકાર. મેં. ૯
 જગતગુર જસ બહુત વડાંઈ, તાર્યાં કઈ નરનારિ,
 મહાવયરાગી ગુર ગુણુરાજિત, સોભિત પર ઉપગાર. મેં. ૧૦
 રૂપ પુરંદર સુંદર કાયા, અનંગ તણો અવતાર,
 મોહ્યા મુનિજન ગુણિજન સેવે, સૂરતિરી બલિહાર. મેં. ૧૧
 વડ વપતી વિદ્યાનો આગર, ભાગ્યતણો અંબાર,
 મહાનુભાવ સૂરીજન રંજન, જેર કીયો જેણિં માર. મેં. ૧૨
 સાહ અકબરકે પ્રતિબોધક, કીયા સુગતા વિહાર,
 તસ શિષ્ય આણુંદવિજય બુધ, ગિર્યા મેરવિજય બુધસાર. મેં. ૧૩
 શ્રી ભાવણવિજય સુગુર ઉવઆયા, વાયક લખમી સાધાર,
 કવિ કુલ કોટીરધીર મહાકવિ, જિનાગમ સહચાર. મેં. ૧૪

તિલકવિજય બુધ બુધજનસેવિત, બુધમણી હરદાર,
 તાસ ચરણ રઝરેણ સેવાકર, નમિવિજય નયકાર. મેં. ૧૫
 સંપ્રતિપાતે બાગ્ય વિશાલ, પ્રતિરૂપાદિ ગુણધાર,
 શ્રી વિજયદયાસુરિ નર અનોપમ, મરતિ કામણુગાર. મેં. ૧૬
 સુરિ સવાઈ અધિક પુણ્યાર્થ, શ્રી વિજયક્ષમા ગણધાર,
 તસ પદ પાંદિ પ્રભાકર પ્રતપો, જૈન તણે સિરદાર. મેં. ૧૭
 તેહને રાજ્યે રાસ એ કાપો, સરસ કથા અધિકાર,
 મિચ્છાદુક્ક અધિક ને બાપ્યું, સાખી કરી સંધ આર. મેં. ૧૮
 સંવત, સંયમ માતાપ્રયચન મુનય ચિત અવધારી;
 દાર્તા માસ સુવાસ કૃષ્ણયોગે, તેરસિ ને ગુરવાર. મેં. ૧૯
 એ દાનચંદ્ર શિષ્ય દોહતિચંદને, ક્યને કીયો અધિકાર,
 પંડિત વાંચીને સુદ કર્યો, ભવિક જીવ દિતકાર. મેં. ૨૦
 નિહાં લગે બૂપીક સસિ રવિ પ્રતપો, મદ નક્ષત્ર યોગતાર.
 તિહાં લગે એ રાસ ધિર થાયો, નેમિ સદા મુખકાર. મેં. ૨૧

—સંવત્ર ૧૮૭૭ ૮૭ વર્ષે કંબોઈ નગરે ફાગુણ શુદ્ધિ ૨ રાત્રિ-
 વારે સિખિત. મહોપાધ્યાય ચૂડામણિ ચક્ર-વર્ત્યોપાધ્યાય શ્રી દેવકી-
 વિજયમણિ શિષ્ય સકલ પંડિત ચામા બામિની બાલચંદ્ર તિલકાચમાન
 પંડિત શ્રી ૧૫ શ્રી તિલકવિજયમણિ શિષ્ય ચરણુરઝરસિક પદપદાચમાન
 પં. નેમિવિજયેન સિખિત. શ્રી દોહતચંદ્ર ચંચનાથ. પદોપકારાચ પુણ્યાર્થ
 કવિની દેવહસ્તસિખિત પ્રત છે. પત્ર ૧૫ પ્ર. કા. વગે.

૪૧૬ ક ખેમચંદ (ત. સુહિતચંદ્ર શિ.)

(૮૫૫૬) ૨૮ જિનસ્ત ૦ ચં. ૧૭૨૧.

અતે—

શ્રી વિજયપ્રમદસિંહ, સુરિ ગિરે.અગ્રીરે મુ.

શ્રી વિજયજન મુર્દાદ, મુનિવરનો પણીરે મુ.

મુગતિચંદ ગુરૂ સીસ, પેમચંદ છમ બાગુધરે પેં

ગાયા જિન ચોવીસ, ઉલટ અતિ ધાગુધરે રે ઉં

—પંડિતશ્રી મુક્તિચંદ ગણિ શિ. પં. પેમચંદગણિ શિ. મુનિ
વીરચંદ ત્રિપતં. સં. ૧૭૬૧ ખુદિ મધ્યે.

—ગુલાબવિજયભંડાર ઉદયપુર.

૪૧૭ લક્ષ્મીવિનય (ખં. જિનચંદ્ર સૂરિ નં. ૪૭, ના
ગચ્છમાં લઘુ ખરતર શાખા -સાગરચંદ સૂરિ-જ્ઞાનપ્રમોદ-વિ-
શાલકીર્તિ-હેમહર્ષ-અમર અને રામચંદ-અભયમાણિક્ય શિ.)
(૮૫૬)+અભયકુમાર મહામંત્રીશ્વર રાસ સં. ૧૭૬૧ કા. શુ. ૫
મરોટ નગરમાં.

આદિ—

દોહા.

પરતખ સુરતર સારિણો, પ્રણમું પાસ જિણુંદ;

સુરનર કિન્નર સાસતા, પ્રણમે પય અરવિંદ. ૧

વિધનવિદારણ સુખકરણ, પૂરણ વંછિત કોડ;

ધરણિંદ ને પદમાવતી, સેવે બે કરજોડ. ૨

ચરમશરીરી ચરમ જિન, સંપ્રતિ શાસન જસ;

સમરીજે મન તે સદા, આણી મન ઉલ્લાસ. ૩

આ પછી સરસ્વતિ, ગુરૂની સ્તુતિ કરી કહે છે કે:—

અભયકુમાર ગુણ વર્ણવું, બહુ બુધ બુદ્ધિ વિલાસ,

સુણતાં અચરિજ ઊપજે, જગ જગે જસ વાસ. ૮

x

x

x

x

અંતે—

ચાર ખંડ છે. તેમાં છેલ્લા ખંડની.

ઢાલ ૨૧ મી લોકસરૂપ વિચારો આતમહિત ભણીરે—એ દેશી.

બુદ્ધિ અને સમક્તિ અધિકારે ગાધ્યેરે, મુનિવર અભયકુમાર,

સાધુતણા ગુણ કહેતાં ભાવશું રે, સફલ હુવે અવતાર.

બુ. ૧

- ગણધર સોહમ સ્વામિ પરંપરા, વૈરી નામા શાખ;
શ્રી કૌટિક ગણ ચંદ્રકાનિકોરે, ખરતર બિરદ જસુ બાખ. ૫૦૨
- શ્રી જિનચંદ સૂરીસરે, જયવંતા જગ બાણ.
ગુણ છત્રીશે શોભનારે, આગમ અર્થ સુગણ. ૫૦૩
- તસુ ગચ્છમાંહે હુવા દીપતા રે, ગચ્છ જુગ રાખણુ બાર,
છે આચારજ પદવી જોહને રે, સહુ જણે સંસાર. ૫૦૪
- શ્રી સાગરચંદ સૂરીસરે, જસુ વર વીર મદંત;
તિણે પદ દીધું ભદ્ર સૂરોદને રે, ગચ્છ ગુણ જસુ મહંત. ૫૦૫
- શ્રી સાગરચંદ સૂરીશનીરે, શાખા સખલ સનર;
તસુ પ્રસાદે દીસે દીપતીરે, દિન દિન તેજ પડૂર. ૫૦૬
- દ્વલ શિક્ષાદિક અનુક્રમેરે, વાચક જ્ઞાનપ્રભોદ;
પંડિત પૂરા પરગડારે, દાયક સકલ પ્રભોદ. ૫૦૭
- અતેવાસી તેહનારે, 'સરસ્વતિ' બિરદ સુગણ;
ઈડરગઢ બૂપતિ સમારે, અતિ પંડિત બલભાણ. ૫૦૮
- સરસ વચન જ્યું શાસ્ત્રે સરસ્વતીરે, શ્રી વિશાલકીર્તિ ઉવજાય;
તાસુ શિષ્ય વાચક પદ ધરે રે, હેમહર્ષ કહેવાય. ૫૦૯
- તાસ શિષ્ય બે નિર્મલા રે, અમર અને રામચંદ;
સાધુ ધર્મ ધારક સદા રે, દીપે જ્યું રવિચંદ. ૫૦૧૦
- અમયમાણિક્ય જયવંત જાણિયેરે, સવિ ગુણ સૂત્ર બંડાર;
પ્રત્યક્ષ પદ વાચક ધરે રે, દિન દિન જસુ જયકાર. ૫૦૧૧
- તસુ પપ પંકજ મધુકર સમોરે, લીણા રહે નિશ દીસ;
તિણે એ ચારિત્ર પ્રકાશિયું રે, લક્ષ્મીવિનય સુગંગીય ૫૦૧૨
- સંવત નભરસ મુનિ શશી (૧૭૬૧) રે, મરોટ નગર મજાર;
કાશ્યુન શુદની પંચમીરે, તુંગીપતિ દિનવાર. ૫૦૧૩
- એ આવરયક સૂત્રધીરે, કાવો ચરિત્ર ઉત્તાસ;
ઓછો અધિકો જે કહોરે, મિચ્છા દુકલ તાસ. ૫૦૧૪

બણે મુખે એ ચરિત જે બાવરરે, નમ નર નરનિધ મળ,

અત્રિય વિગન દરેં રહેરે, મનચાલિન દુન રાવ.

૫૦૧૧

વીછડિયા સાગન મિતરે, પૂગે મનની આતે;

ગાર શુદ્ધિ ઉપરે આંગેરે, પામે વસી જન્મપાસ.

૫૦૧૨

(૫૦ બીમળી મ. ૧૬૬)

(૮૫૭) હુંકર મનોરપતિ રાગ. (અં.)

૪૧૮ લખિયવિજય(૨) પૌ. લક્ષ્મીચંદ સરિ-વીરવિમલ શિ.)

(૮૫૮) મુમંગલાચાર્ય આપ્યું સં. ૧૭૬૧ માગયા નગરમાં.

આદિ—

સકલ શુરાશુર સાગી બલકે, સગરથ સાદિય પાસ;

દેવ દયાપર દાસિદસર, નીલવરણ તનુ વસ.

૧

અશ્વશેન કુલિ મેંડણકે, વામા હિયરિ મરદાર;

કમલ મદલંગન કેસરી, પ્રભાવતી હરિદાર.

૨

ત્રિગૂઢ લંછન દીપતુ, વાણીરસિ જિન અવતાર;

સો પાસ પ્રણયું મુદા, જસ દીર્ઘ જયકર.

૩

સરસતિ ભગવતી પય નમી, માંગી વચન વિદાર;

કરજોડિ સહિયરતણા, પ્રણમું ચરણ ઉદ્ધાર.

૪

સિદ્ધ સાધુ પ્રણમી કરી, પ્રણમી આદિ લિપિ પાય;

મુમંગલ સરિવર તણુઉ, બોલિસુ ચરિત સવાય.

૫

x

x

x

x

અંતે— રાગ ધન્યાસી, રિખમ પ્રભુ પૂજાએ—એ દેશી.

દૂર્માપુત્રના ચરિતથી એ, ઉધરીઓ એ અધિકાર,

ધરમ હીએ ધરોએ, ટાલી સયલ પરમાદ—મનિયણ સાંભલો એ

ધરમં છડો કુડઉ ત્રિવાદ, ધરમં આંકણી.

ધુરિ સંબંધ પ્રકરણઈ કહિઉએ, છેલ્લુ સિદ્ધાંત મઝારી. ૬૬ ધં

અધિકું ઉછર્લે જે કહિલે એ, બોલી અલીકજાં માખ,
તેહનું મિચ્છા દુકડ એ, શીય સંધ-કેરઈ સાખિ. ૬૭ ધ૦

પૂનિમ ગણપતિ રાજ્યા એ, પાલઈ પંચાચાર,
શ્રી લક્ષ્મીચંદ સૂરીસરએ, જસુ.દરસન છઈ સુખકાર. ૬૮ ધ૦

પ્રથમ શિષ્ય મુખ્ય તેહના એ, વીરવિમલ મુનિંદ,
વિનય વિવેકઈ આગલા એ, પ્રવર્તાવક માંહિ દીપઈ નિમ ચંદ. ૬૯ ધ૦

તેહ ગુરની અનુમતિઈ, રચિલ રાસ રસાલ, ધરમ૦
શિવ દરિસનોદધિ ભૂ વસરઈએ, લાગવા નયર મઝારિ. ૭૦ ધ૦

એ રાસ સગસ. જોકો બણઈએ, આણી હરખજ જણ,
લખિધવિજય વાયક બણઈએ, તેહનઈ કુશલ કલ્યાણ. ૭૧ ધ૦

—શ્રીમદ્રાકા ગણાધિરાજપાદ, શ્રી લક્ષ્મીચંદ્રસૂરીદ્રાણાં, શિષ્ય
લખિધવિજય મુનિ વિરચિતે શ્રી સુમંગલાચાર્ય ચતુઃપદી સંપૂર્ણા. સંવત્
શિવ રસો દધિ પૃથ્વી (૧૭૬૨) વતેકો માસે કૈમુદી પક્ષે પ્રાંતિકાર્ય
સંગા કર્મવાટયો દ્વાદશાચિ વાસરે શ્રીમદ્ ભાગવા ગામ મધ્યે લિખિતમ.
અંચાથ. ૪૨૫-મયા કિંચિત્ પ્રજ્ઞાનુસારેણ સુમંગલાચાર્યાખ્યાનં રચિતં
વિષ્ણુધેરતદ્ શોધનીયં પરોપકારાય એવં મુન્યાય-પત્ર ૯ પ્ર. કા. વડો.
નં. ૪૧૪. કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત લાગે છે. રચ્યા સંવત્માનં
રચનાસ્થલેજ લખાગેલી છે.

૪૧૯ ગંગા મુનિ-ગાંગળ. (લોં. રૂપક્રમિ-જીવ-વરસિંહ-
જસવંત-રૂપસિંહ-દામોદર અને કર્મસિંહ-કેશવ-તેજસિંહ-
કાન્હ-નાકર-દેવજી-નરસિંહ-લખામીચંદ શિ૦)
(૮૫૯) રત્નસાર તેજસાર રાસ ચં. ૧૭૬૧ જેઠ સુ ૬ ગુર.
દાહાર દેશમાં.

આદિ—

દ્વા.

શ્રી શાંતિ જિનેંસર જયકર, પ્રણમ તેહના પાય,
નાંમ જપંતા જેહનો, પાતિક દૂર પલાય.

પુરસાદાંણી પાસ જિન, સમયા સંપતિ કોડિ.	
ધરણેંદર પદમાવતી, સેવે દો કર જોડિ.	૨
વરધમાન તીરથધણી, સાસનપતિ જિનદેવ,	
સુરતર સદ્ સેવા કરે, નામે સંપતિ હેવ.	૩
તસ ગણધર ગૌતમ નમું, લગધિ તણો બંડાર,	
સમઝાવી ભવ્ય જીવને, ઉતારે ભવપાર.	૪
હંસવાહની સમર સદા, મયા કરે મુઝ માય,	
હું સેવક છું થાહરો, કરજો વચન પસાય.	૫
ગુર ગિરવો ચિત્તમાં ધરું, ગ્નાન તણો દાતાર,	
સેવકને સાંનિધ કરી, આપે સંપતિ સાર.	૬
દાંન શીયલ તપ ભાવના, શિવપુર મારગ ચ્યાર,	
સરપા છે તો પશ્ચિ ધહાં, દાન તણો અધિકાર.	૭
દાંને સંપતિ પાંખીયેં, કીરતી કરે કલ્યોલ,	
અલીય વિધન દૂરે કરે, પગ પગ છાકાં છોલ.	૮
તીર્થકર પદ પામીયાં, દાંન તણે સુપસાય	
છંદ્ર ચંદ નાગેંદ્ર જે, પામ્યા પૂન્ય પસાય.	૯
દાનોંપર મુણુયો કથા, સાંભલિતાં સુખ હોય,	
આલસ નિંદ્રા પરહરી, સાંભલિજો સદ્ કોય.	૧૦
દાને સંપતિ પામીઓ, રાજઝડદે બહુ માંન,	
રતનસાર તેજસાર વૃષ, દિન દિન ચડતે વાંન.	૧૧
કવણુ દેશ નગરી કવણુ, માંત પિતાનો નાંમ,	
કવણુ વંશ તે જાણીધ, સાંભલિતાં સુખ તાંમ.	૧૨
દેસાં સિર અતિ દીપતો, કાસી દેસ વિસાલ,	
નગરી ભલી વાણારસી, જિતશત્રુ ભૂપાલ.	૧૩
શ્રી હરિવંશ વિરાજતો, ન્યાયે નિપુણ રાજાંન,	
પ્રજા પ્રમોદિત જેહની, દિન દિન ચડતો વાંન.	૧૪

પ્રથમ ખંડ દાલ ૧૦ બીજો ખંડ દાલ ૬ ત્રીજો ખંડ દાલ ૧૧.

અતે—

ખંડ ૪ દાલ ૮ ધન્યાસી રાગ.

ધનિ ધનિ રે મુઝ આબુનો દિન.....

x x x x

ધન ધન લોકાગછપતિ ગિરવો, શ્રી રૂપન્કપિ સુખાંણિ રે,	
તાસ પાટ અવિચલ પદ ઉદ્યો, જીવન્કપિ અમૃત વાંણિ રે.	૫ ધ૦
વરસિંહ પાટ વરસિંહ બિરાજે, ગોતમ ઉપમ તે છાજે;	
દુપ દોહગ તે નામિ બાજે, તમ્રં મુપ સંપતિ વિરાજે.	૬૫૦
જસ ધણે જસવંત મુનીરાયા, તાસ પાટ રૂપસિંહ સવાયારે;	
દામોદર ક્રમસિંહ બેઠા બાયા, એતો પ્રતપે સવાયારે.	૭૫૦
કરણાસાગર કેશવ પાટે, શ્રી તેજસિંહ જસ પાટે;	
કોન્દ મુની ગિરિઉ. ગછના એકલા એક જસનો ચાટે.	૮૫૦
નાકર નકપિના શિપ સિરોમણિ, દેવજી ગુણુનિધાનરે;	
નરસિંહ તપસ્વી ગુણે ગિરિઉ, લિપગીચંદ બહુ માંનરે.	૯૫૦
તાસ મુનીદોએ શિષ્ય બિરાજે, વિદ્યાગુણે કરી ગાજે;	
પંડિત ગુણે પ્રગટ પ્રતાપી, ગંગમુની વિરાજે.	૧૦૫૦
સંવત સતર એકસઠા વરસે, જેઠ માસે મનિ હરણે,	
શુકલ છઠિ ગુરવાને પરપે, ચરિત રચ્યો એ વર્ણે.	૧૧૫૦
દેસ હુદારમાં એક વિરાજે, કદપવટ ગુણુ ગાજે,	
સિંધ સિરોમણિ સદા પૂરણુ, ધર્મ કરે શિવદાજે.	૧૨૫૦
કથા સંબધ સુણી મેં પૂરણુ, ચરીત રચ્યો ધર્મ માંણિરે;	
નરનારી મુપ સંપતિ લહેસે, જે શુણુસે એક વાણિરે.	૧૩૫૦
ચોથે પડે આઠમી દાલે, એક દાંન તણાં ગુણુ બાંણે;	
ગંગમુની કહે જે ધર્મ કરસે, તે લહેસે દોડિ કલાણુરે.	૧૪૫૦

—સર્વગાથા અંચા અંચ દાલ દ્વાદશ ચોપઈની ૮૦૯ સર્વ દાલ ૩૮

ખંડ ૪ સં. ૧૭૧૭ ઇ. શુ. ૧૨ રવિ વાસરે ત્રિ. પૂ. નકપિ લખમસી તત શિષ્ય પૂજ્યજી સ્વપંકૃત નકપિ શ્રીપ ગાંગજીજી તન ગુરુ બાતા નકપિ

શ્રી પ જોતસીજી તરય શિ. લિ. મુની વિજયકર્ણેન સ્વયં પકનાર્યે. પત્ર
૧૧ પં. ૨૧ ધો. સ. ભં.

(૮૬૦) ધનાનો રાસ.

અતે—

સહી સત્તરમીરે ઢાલમાં, દુખ દારિદ્ર દૂર ગંભાયારે,
લિખમીચંદ પંસાઉલે, એમ ગંગમુની ગુણુ ગાયારે. ૮૬.

દૂહા.

વહુ... ગઇ, આવિ નહી એણીવાર;
ચિંતા તુરત મન ચિંતવે, ધરમી તે ધનસાર.

૪૨૦ જિનમુંદરસૂરિ (ખ. જિનસમુદ્રસૂરિ પટ્ટધર.)

(૮૬૧) પ્રજ્ઞોત્તર ચોપંથ સં. ૧૭૬૨ આસો વદ ૧ આગ્રામાં.

આદિ—

પહેલાં ગાથા છે, નમિગિણુ તિથનાહં...

દૂહા.

શ્રી શ્રુતદેવ નમી કરી, પ્રણમી પ્રવચન માત,
ગુણુ ગાતાં માતા તણા, અક્ષીય વિધન સહુ જાત. ૧

તીને ચોવિસી તણા, પ્રણમીજે જિણુદેવ,
હંઆ હોસેં જે વલી, વર્તમાન કરેં સેવ. ૨

ઋષભાદિક વર્તમાન જે, પ્રણમું જિન ચક્રવીસ,
મહાવીર પ્રણમું સદા, વર્ધમાન જગદીસ. ૩

પ્રણમું વલિ સદગુર તણા, પાપપંકજ નિતમેવ,
કીડીથી કુંજર કરે, તિણુ કરેં સાચિ સેવ. ૪

પ્રણમું વલિ માતા-પિતા, જિણુ દીધો અવતાર,
પાલિ પોસિ મોટા કર્યો, એ તિણુનો ઉપગાર. ૫

એ સહુને પ્રણામી કરી, ધરી ધ્યાન મન સુદ,
પ્રત્નોત્તરની ચોપઈ, સાંભલજ્યો બહુ બુધ. ૬
જ્ઞાનકથા જ્ઞાતી સુણે, મુરખને ન સુધાય,
જ્ઞાનકથા એ અજબરસ, સાંભલજ્યો ચિત્ત લાય. ૭
આલસ ઉધ નિવારજ્યો, નિંદા કરજ્યો દૂર,
સાંભલજ્યો સુધ બાવસું, જિમ લહો આણુંદપૂર. ૮
હલુકર્મી ને જાણીઈ, સાંભલમે એક ચિત્ત,
જ્ઞાનકથાએ અનુપરસ સાંભલજ્યો ધર પ્રીત. ૯
બહુલકર્મી તે ઉધર્યે, આલસ કરર્યે અંગ,
કે વિકથા વિચરે કરે, તે મુરખ મતિમંગ. ૧૦
ઈમ સણુતે ને હિંસીયા, કહો કથા મુનિરાય,
મનવંચન કાયા કરી, સાંભલસ્યું ચિત્તલાય. ૧૧
કિણુવિધ શ્રી મદાવીરજી, કિણુવિધ જોતમ સ્વામ,
કિણુવિધ પ્રત્નોત્તર કલાં, તે સણુજ્યો અભિરામ. ૧૨

x x x x

સત્તર ખાસકે આવણુ વહે, ખારસને શુદ્ધાર હે,
શ્રી જિનસમુદ્ર સર્જદનો, સુંદરસરિ સપકાર હે.

—અષ્ટ પ્રત્નોત્તરાધિકાર વર્ણનો નામ પ્રથમ ખંડ. સર્વ ગાથા ૬૩૪.

સંવત સત્તર ખાસકસમે, આવણુ સુદી સોમવારેરે,
તેરસ દિને પૂરો થયો ધીજો ખંડ શુવિચારેરે,
શીશ ગઢ ખરતર ગુણુનિલો, ખિરદ વેગડ થીકારોરે,
ગઢપતિ બુગવર જગજ્યો, શ્રી જિનસમુદ્ર સિરદારોરે,
તાસ પદોધર ગુણુ ભણ્યા, શ્રી ગાથપુર મજારોરે,
મુનિ સુંદર સંધને આમહે, મેં એદ કલો અધિકારોરે,
મદાજન લોક સખીયા વસે, ધરમ કરે શ્રીકારોરે,
સુંદર સરિ ગુણુ સ્તવ્યા, જોતમ જુગ્ધ અધિકારોરે.

—સર્વ ગાથા પરદ સોલમી પૃચ્છા અધિકાર વર્ણનો નામ
દ્વિતીય ખંડ.

સંવત સતરખાસઠા વરસે, શ્રાવણ વદિ મન તરસ્યેછ,
છ દિવસ એ પૂરો કીધો, સોમવારે સુપ્રસિધોછ,
વડ ગછ ને લલિ ચંદ્રની સાખા, ગિરદ વેગડ ભાષાછ,
ગછપતિ યુગવર ચંદ્ર વિરાજે, તેહને પાટે છાજેછ,
સિંધુ દેશ સવાલાખ કહિયે, નયરપુર તિહાં લહિયેછ,
ચંદ્ર પાટે જિનસમુદ્ર સૂરીસા, સુજસ દીધો જગદીસાછ. ૨૮
તાસ પટોધર ગુણ ગાયા, સહુ જનને મન ભાયાછ,
સુંદર સૂરી સદા ગુણ ગાવે, તો મનવંછિત ફલ પાવે.

—ચતુવીસમી પૃચ્છાધિકારે ધન્નાસાલિભદ્ર કથાનક વર્ણનો નામ
તૃતીય ખંડ સંપૂર્ણ.

સંવત સતરે ખાસઠા વરસે, ભાદ્રવ માસ સુહાવંદાહે,
શુકલ પક્ષ અને શનિવારે દશમી દિન ચિત ભાવંદાહે,
સિસ ગછ પરતર ગિરદ વેગડા, મહિમદપાતસાહ દિનાહે,
રાજનગરમેં બહુ ધન ખરચી, ઉત્તમ કારજ કીના હે,
અનુક્રમ પાટ વિરાજે છાજે, યુગવર સમુદ્ર કહાવંદારે;
ગંભીર સમુદ્ર તણી પરે રાચ્યો સખ ગછપતિ દિલ ભાવંદાહે.
સિંધ સવાલાખ્ય દેશ વડા હે, મુનિ દિલ વિચ ભાવંદાહે;
સુંદર નગર ગાણપુર નીકો, ગ્રહણે ગાઠે કરી સોભંદાહે. ૧૨
શ્રાવક ધરમ કરંદા રાગી, સુખી સૌભાગી કહાવંદાહે,
ચોથા ખંડ તિહાં પુરણ કિના, સુંદર સૂરિ ગુણ ગાવંદાહે;

—ઘટિશ્રી જિનસમુદ્ર સૂરિ શિષ્ય શ્રી જિનસુંદર સૂરિ વિરચિતે
પ્રશ્નોત્તર ચોપઈ ગ્રંથે દ્વાત્રિંશતિપૃચ્છા વર્ણનો નામ ચતુર્થ ખંડ.

સિંધ સવાલાખ દેશ પ્રસિધ્ધો, મુને ગાણપુર સુહાયો;
સુંદર નગર વિરાજિત નીકો, આગ્રહ ચોમાસ કિયોહી.

સંવત સંતરે આસઠાં વરસે, આસો માસ સુદાયો;
 વદિ એકમ દિન પૂરણ કાધો. પંચમ ખંડ સવાયોહી. ૧૧
 સિસ ગાજ ખરતર ખિરદ વેગડ, મહમદ સાહ કહાયો;
 રાજનગરમેં ખિરદ દીનો, જિનેસર સરી સુદાયોરી. ૧૨
 ચઉદસેં આવિસે વરસે, વેગડ ખિરદ ઉપાયો;
 મહમદ પાતસા જિનેસર સરીને, મહત દીડ સવાયોરી. ૧૩
 અનુક્રમ પાટે હુઆ યુગવર, શ્રી આદિયા કુલે જાયો;
 શ્રી જિનચંદ પદોધર દીધો, તે શ્રી શ્રીમાલ કહાયોરી. ૧૪
 યુગવર શ્રી જિનસમુદ્ર કહાયો, તાસ તલે પાટ આયો;
 મુંદર સરી સદા સુખ સ્થાતા, પ્રત્નોત્તર ગુણ ગાયો.

—આવિસમી પૃથ્ઠા વર્ણન નામ પંચમ ખંડ.

ખંતે—

સંવત સતરેસેં આસઠે, આગરા નગર મજાર,
 આસોજ વદ એકમ દિનેં, એહ કલો અધિકાર.
 સીસ ગાજ ખરતર ગુણનિલો, ખિરદ વેગડ શ્રીકાર,
 શ્રી શ્રીમાલ કુલસહેરો, સાદ હરરાગ સિરદાર.
 તેહ તલો મુત જાણીયે, મહિમાસમુદ્ર વખાણ,
 શ્રી જિનચંદ પાટે જાયો, મૈદ વિદ્યા ગુણ જાણ.
 સવાલાખ સિંધજ દેસમેં, ગાઝપૂર સિરદાર,
 મહાજન લોક સુખીયા વસે, આતિ દાતાર ઉદાર.
 ચતુરપણે ચોમાસમેં, મુંદર આમદ કાવ,
 મન મુધે એ ગુણ કલા, ગુણ કલિતાં જમ્ય લીધ.
 છઠા ખંડ ચોતીસમી, દાવ કહી રસાવ,
 એકસો એકાસી દુદા સદી, છઠો ખંડ દયાવ.
 શ્રી જિનસમુદ્ર સરીને, પાટે મુંદર સરીદ,
 પ્રત્નોત્તર કાંધી ચોપધ, મન ધરી અધિક આણંદ.

—પ્રથમ ખંડે દાસ ૨૪ ગાથા ૬૩૪, દ્વિતીય ખંડે દાસ ૨૧ ગાથા ૫૩૬, તૃતીય ખંડે દાસ ૨૨ ગાથા ૬૩૧ ચતુર્થ ખંડે દાસ ૨૫ ગાથા ૬૭૦, પંચમ ખંડે દાસ ૨૦ ગાથા ૫૫૯. ૫૯ ખંડે દાસ ૨૪ ગાથા ૬૫૬ સર્વ મલીને દાસ ૧૩૬ ગાથા દુલા શ્લોક કરીત સર્વર્થા યથાથંથ ૩૬૮૬.

સંવત્સર ઉગાણીસસે, વરસ સાતો સિદ્ધાર,
જ્યેષ્ઠ વદી સપ્તમી દિને, રવિવાર મનોહાર. ૧

કીલ્લા ધાર સહરમેં આવક સમકિતવંત,
દાન પુણ્ય ગુણ આગલા, ગુણ ગીર્યા જસવંત. ૨

શ્રી વિજયહીર ગુર પરગડા, તાસ પરંપરા જાણુ,
મુક્તિવિજય અનુસીધ્ય તે, લિપીકૃત દાન પ્રમાણુ. ૩

—૧૫૧-૧૫ હં. વડોદરા.

૪૨૧ ઝણુયતિ.

(૮૬૨) હરિવાહન ચોપઈ (પ્રત સં. ૧૭૬૫).

૪૨૧ક કીર્તિવિજય.

(૮૬૨ક) ગોડીપ્રભુગીત. ૧૧ કડી. સં. ૧૭૬૬ વૈશાખ.

આદિ—

આજ દિવસ મુઝ સફલ જુ ફલીયો સુપતે પ્રભુજી મીલીયા. ૧

અતે—

સતરઈ સઈ છાસેઠે સાખઈ, તવન રચ્યઉ વૈશાખઈ. ૧૦ સ્ત.

ગોડી પાસ તણા ગુણ ગાયા, સફલ થઈ મુઝ કાયા. ૧૧ સ્ત.

કીરતિવિજય ઇણપરિ ખોલઈ, પ્રભુજીને કોઈ ન તોલઈ. ૧૨ સ્ત.

—સં. ૧૮૧૮ વર્ષે શક્યુન માસે કૃષ્ણપક્ષે નવમી તિથૌ સ્તવાસરે

પ્રત્યુપ સમયે શ્રી વિક્રમપુર મધ્યે શ્રી જિનધર્મ સૂરિ સાપાયાં મ. ઉ. સિદ્ધવર્ધનજી તત્ શિષ્ય મુખ્ય મ. ઉ. સિદ્ધવિદાસજી તત્શિષ્ય મુખ્ય પં. પ્ર. સિદ્ધતિલક ગણિ તત્શિષ્ય મુખ્ય પં. પ્ર. સિદ્ધરંગમુનિના સિપિકૃતં. સાધ્વી મનાં પ્રકનાર્થ હેતવે. મારી પાસે છે.

૪૨૨ નેમિદાસ શ્રાવક (પિતાનું નામ રામજી, દશાશ્રીમા-
લી વણિક.)

(૮૬૩)+ અધ્યાત્મસારમાલા સં. ૧૭૬૫. વૈશાખ શુ. ૩

અંતે—

છપ્યા.

સવિ ભવિજન ઐ ધ્યાન, પામિને નૃમવ-સુધારો,
જ્ઞાનવિમલ ગુરુ વયણુ, ચિત્તમાંહે અવધારો,
શ્રી શ્રીમાલી વંશ રત્ન, સમ રામજી નંદન,
નેમિદાસ કહે વાણિ લક્ષિત, સિતલ જિમ ચંદન,
સર રસ મુનિ વિધુ વરસ તો, માસ માધવ તૃતિયા દિને,
ઐ અધ્યાત્મસાર મેં ભણ્યો, ભાવ કરી શુભ મને.

૩

ગાહા પદ્ધતી.

દર્શન ગાન ચરિત્ર તવ ચક્રગુણુ, જિન સિદ્ધ સૂરી વાયગ મુનિ ગુણી પણુ,
નવપદ એકી ભાવે માતા, ત્રિપદી સૂત્ર થકી સુવિશાસા.

કલશ.

ધમં જિનમત આરાધો કાજ સાધો ભવિક નિસુણી ભાવના,
ગુણુ દાણિ વાધો મુણો સાધો નિજ મતિ પાવના;
અધ્યાત્મ ગુણુની એહ માલા ભવિક જન કંઠિ ઠવો,
જિમ દહો મંગલ લીલ માલા અચલ અનુભવ અનુભવો.

—દતિ શ્રી અધ્યાત્મસાર માલા સંપૂર્ણા. અંચાઅંચ ૨૩૫ (પ્ર. બુદ્ધિપ્રભા માસિક સં. ૧૯૭૨ ના એક અંકમાં.)

(૮૬૪)+ ધ્યાનમાલા (પંચપરમેષ્ઠી) સં. ૧૭૬૬.

અતે—

કલશ.

ધમ ધ્યાનમાલા ગુણવિશાલા ભવિકગ્ગન કહે હવો,
જિમ સહજ સમતા સરવતાનો મુખ અનુપમ ભોગવો.
સંવત રસ નકતુ મુનિ શશિ મિત માસ ઉન્વલપણે,
પંચમી દિવસે થિત લહો લીલા જેમ મુખે,
શ્રી જ્ઞાનવિમલ ગુરુ કૃપા સદી. તસ વચન આધાર.
ધ્યાનમાલા ધમ રચી, નેમિદાસે વ્રતધારી.

—સુરતમાં સં. ૧૭૯૩ માં લખી પત્ર ૨૭ આ. ક.—પ્ર૦
ભી. મા. જ્ઞાનવિમલ માટે જુઓ નં. ૩૭૮ પૃ. ૩૦૮.

(૮૬૫) ચૌવિશી ચૌદાલિયું સં. ૧૭૭૩ કાલિક.

કલશ.

ચૌવીસ જિણુવર સહિત ગણધર સમરતાં જિણુ વંદીએ,
ભવજલધિ તારણ દુખ નિવારણ ગુણ જુધારણ વંદીએ,
સંવત સતરાસય તિહુત્તર માસ કાતક સુમકરી,
શ્રી નેમચંદ ગુન ઋપભેવારે થુને પાપ નાખે પુરી.

—લ. ૧૮૯૯ (પ્ર. કા.)

૪૨૩ તેજસિંહ (આગમિક. જ્ઞાનમેરૂ-સુમતિમેરૂ શિ.)

(૮૬૬)+ નેમ રાજિમતિનો વ્યારમાસો સં. ૧૭૬૬ પોષ શુદ્ધ
૧૨ રવિવાર-કચ્છદેશ પ્રાગરાય રાગના રાજ્યમાં.

૪૨૪ કાન્તિવિમલ (તં શાન્તિવિમલ અને શુદ્ધલાઈ કનક
વિમલ તેના જે કલ્યાણવિમલ અને કેસરવિમલ તેના શિ.)
(૮૬૭) વિક્રમ કનકાવતિ. રાસ સં. ૧૭૬૭ માગશર શુ. ૧૦ રવિ,
રાધનપુરમાં.

આદિ—

દૃષ્ટા.

સંકલ્પ સમીક્ષિત પૂરવે, પરતિખ પાસ જિજ્ઞુસં,
અલિપ્ય વિધન દૂરે હરે, એવે સુર નર વંદ.

૧

નીલ મણિ તનુ દીપતો, અતિશય જાસ યોગીસ,
લોકાલોક પ્રકાશતો, પ્રણમું તે જગદીસ.

૨

નયણુ સુધા રસ સરસતી, કરતી નવ નવ ખેલ,
રંગે રમે ત્રિદં લોકમે, ભૂષિત સુરતર વેલ.

૩

પ્રણમીજે તે સરસ્વતી, કવિયણુ જન આધાર,
સરસ કથા રસ દીગ્ધે, કીજે મુઝ ઉપગાર.

૪

પ્રવચન સરવર ઝીલતાં, નિરમલ જાસ શરીર,
જિજ્ઞુ આંજી સુધી ધરે, સુરગિરિ જેમ સુધીર.

૫

શ્રુતદીપક કરી પરગડો, જાસેં લોક સ્વભાવ,
તે સદગુર નિત પ્રણમીઈ, ભવજલ તારણ નાવ.

૬

ધર્મ વડો સંસારમાં, કરમ કરે સો હોય,
સુરનર વિદ્યાધર અવર, સયલ પટંતર જોય.

૭

ભોગ જતાં કરમે લહે, અવર ન કોઈ ઉપાપ,
આપદ દશે સંપદ હોવે, જો હોવે શીલ સહાય.

૮

શીલે શિવસુખ પામીઈ, શીલે વાંછિત હોય,
સુખ પાંગ્યા કનકાવતી, તે સુણજ્યો સદ્ કોષ.

૯

વિક્રમરાયચરિત્રમાં, સરસ સુણો અધિકાર,
રાસ રસું રસીયામણા, શ્રીતાજન સુખકાર.

૧૦

x

x

x

x

અંતે—

સાયર રસ મુનિ ચંદ્રમા એકલો સંવત્સર મનિ જાણિ હોરે હો રાજ,
માગશિર શુદ્ધ દશમી દિને રવિવારે કીધ પ્રમાણ હો રાજ.

૧૫

તપ ગરુડ ગયણુ દિવાકર, શ્રી વિજયરત્ન સૂર્યદ હો રાજ,
ગુણનિધિ ગિરિઓ સાહિબો, ગુર પ્રતપો જિહાં રવિચંદ હો રાજ,

તેહને રાજ્ય વિરાજતાં શ્રી શાંતિવિમલ કવિરાય હો રાજ,
 ફનકવિમલ કવિરાજની રૂઢી બાંધવ જોડિ સુહાય હો રાજ,
 તસ પય કમલ મધુકરા, બુધ કલ્યાણવિમલ સુખદાય હો રાજ,
 તસ બાંધવ કોવિદ વસી, શ્રી કેસરવિમલ ગુરુરાય હો રાજ,
 તાસ ચરણ સેવા લહી મેતો ગાયો અક્ષર એહ હો રાજ,
 આજ મનોરથ સફલ્યો એતો રહજ્યો દુર્ધર તેહ હો રાજ.
 ક્ષિતિ તલ મંડલ જાણિયે, રૂડો રાધનપુર શુભાગ હો રાજ,
 સંઘ તણે આગ્રહે કરી કીધા ઉત્તમના ગુણ્યામ હો રાજ,
 એકતાલીસ હાસે કરી, મેતો રચિયો રાસ રસાલ હો રાજ,
 કાંતિવિમલ કહે એહવું, હોજ્યો ધરિ ધરિ મંગલમાલ હો રાજ.

—સં. ૧૮૨૭ ભાદ્રં વદ શીલીશાતેમ ૭ સોમવાર નૌતનપુર
 બંદરે પ્રભાત સમયે ભદ્રારંક શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયધર્મસુરિ ચતુર્માસ સમે-
 તસેવાયાં સકલ પં. શિરોમણી શ્રી આગમસાગરણ શિં વલ્લભસાગર-
 ગણિ લિપિકૃતં. ધોરાણ તપસી માણેકચંદણનો ભંડાર.

—ઈતિ શીલ વિષયે વિક્રમસેન કનકાવતી રાસ. સર્વ ગ્રંથા ગ્રંથ
 શ્લોક સંખ્યા ૧૧૮૬ ગાથા ૮૬૦ લિ. પં. વિનૈવિનૈ ગ. સં. ૧૮૨૩
 કાગણુ સુદિ ૫, પં. રવિસાગર ગ. યદ્યર્થ શ્રી નાડુલ નગરે. ધો. ૨૯-૧૪

—સર્વ ગાથા સંખ્યા ૮૩૦. પોસ વદિ ૧૦ દિને મંગલવાસરે
 ભાવનગર બંદરે સમાપ્ત: ૨૭-૧૫ બાલવિજયણ.]

—સં. ૧૮૭૮ મધૂ માસે શુક્લ પક્ષે અષ્ટમી તિથૌ ભોમવાસરે
 લપીતં પં. જ્ઞાનવિજય લાલવિજયે સત્કે દ્વિતીયામે વાસ્તવ્ય ઈદં પુસ્તકં
 લપીકૃતં. ૧૯-૨૦. દા-૧૩ નં. ૮ પદ્મસાગર ભં-જૈનશાલા. અમદાવાદ.

—સંવત ૧૮૩૭ સાકે ૧૭૩૨ પ્રવર્તમાને શુભ પૌષ માસે
 કલપક્ષે સપ્તમી તિથૌ ભોમવાસરે શ્રી રાધનપુર નગરે શુભ ચાતુર્માસ
 કૃતં લિ. પં. શ્રી રંગવિજય ગણી સીધ્ય ઋષભેન સ્વવાંચનાર્થ. ઉત્તમ
 પ્રતિ પત્ર ૩૪ ગાથા ૮૬૦ પ્ર. કા. વડો. નં. ૩૦૮.

૪૨૫ જીવસાગર (ત. કુશલસાગર-હીરસાગર-ગંગસાગર
શિ.)

(૮૬૮) અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર સં. ૧૭૬૮ શ્રા. વ. ૪ મંગળ.

અંતે—

- ‘પાતસાહ પ્રતિબોધક સુંદર સોહમગુર અવતારરે,
હીરવિજય સુરિ હીરા સાચો જૈન તથો શિશુમારરે. ૩
- પટધારિ તેહનો સુપકારક કુમતિમતંગજ સીહરે,
શુદ્ધચાર ગુર શુદ્ધ પ્રરૂપક શ્રી વિજયસેન નીરીહરે. ૪
- તાસ પટોધર પ્રવર પ્રભાકર જ્ઞાનતથો મંડારરે,
વિજયદેવ સુરિ ગચ્છ ધૂરધર સકલ લોક હિતકારરે. ૫
- શુણ્નિધિ ગચ્છાધિપતિ મતિસાગર ભવિક મનોહર બાણુરે,
તાસ પટોધર મહિમા પંડિત શ્રી વિજયપ્રભ જગુરે. ૬
- તાસ પટ ઉદ્યાયલ ભારકર સન્નિભ જ્ઞાનનિવાસરે,
પરવાહ માતંગ વિદ્યારણુ કંઠરવ. જસ વાસ રે. ૮
- સકલ ગચ્છ સિરદાર તપગચ્છ તપતે જપત દિણ્દરે,
રત્ન સમોવડ અડત દિવાજરે શ્રી વિજયરત્ન સૂરીશરે. ૯
- વાચકચક ચક્રધર ઓપમ તપગચ્છ સોભાકારરે,
સર્વશાસ્ત્ર મહારથ ભાષક ઉપસમ રસ જુંગારરે. ૧૦
- શુણ્ન રમણાવર વિદ્યાસાગર કુશલસાગર ગુરરાજરે,
વડવપતી સોભાગીસુંદર સાચો ધરમ જહાજરે. ૧૧
- તાસ સીસ પંડિત શુણ્નપંડિત પાપરહિન શુભ ગાતરે,
હીરસાગર ગુર હીરા સરિયો જસ પમ્પરી જગ પ્યાતરે. ૧૨
- તાસ સીસ તસ તપદક્ષ જમ્બુકર પંડિતમે સિરતાજરે,
શ્રી ગંગસાગર શુભમતિ આગર માતે જસ નરરાજરે. ૧૩
- પરતપ તેહ તથો સુપસાંધ મનવંછિત હસ ચાપરે,
શાંતિનાથ જગનાથ પસાર્યે કથા સરસ દહવાપરે. ૧૪

ભવત્યષ્ટિ તીરથવરસ જાણો માસ ત્રાવણ્ય ચંગરે,

વદિ ચોથિ ભૂશુવાર જાણો દહી પ્રમંથ અમંગરે.

૧૫

જે કાંઈ મિથ્યા મેં પ્રકાશ્યું આપ મતિ અનુસારે,

તે સર્વે મિથ્યા દુકલેસું હું પામું નિરધારે. ઇ.

૧૬

એહ પંડ ત્રીજે દાસ ચારેં સકલ પૂગી આસરે,

કવિ જીવસાગર ઇમ જંપે ધરમથી જયવાસરે. ઇ.

૧૭

—સંવત ૧૭૮૯ વર્ષે મતિ કાગણ્ય સુદિ ૧૫ દિને ચતુર્થ પ્રદરે
ભદ્રારક શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી વિજયરત્ન સુરિસર તત્ શિષ્ય સકલ
વાચિક સભા ભામિની ભાલરથલ નિઝકાયમાન મહોપાધ્યાય શ્રી શ્રી ૨૧
શ્રી હિતવિજય તત્ શિષ્ય શિશુઃ પં. ગુણવિજયેન લિપિદ્રુતં. શ્રી
સોજિત નગરમધ્યે. ઉદયપુર ભં. ગોડીજનો.

૪૨૬ કીસન (કૃષ્ણદાસ મુનિ) (લોં. સિંધરાજ શિ.)

(૮૩૯) કીસન (ઉપદેશ) બાવની. સં. ૧૭૬૮ આશો સુદ ૧૦

શ્રી સીંધરાજ લોંકાગલ સિરતાજ આજ તિનકિં,

કૃપાજયું કવિતાઇ પાઇ પાવનિ,

સંવત સતર સત્તસઠે વિજે દસઠી કી,

અંથકિ સમાપતિ ભઈ હે મનભાવનિ,

સાધવિ સૂવિગ્યાંન માકી જાઇ શ્રી રતન્નબાઇ,

તજી દેહ તાપર રચી હે વિગત્તાવનિ,

મત કિનમતિ ધીની તતહીપે રચિ દિની,

વાચક કિસન કીનિ ઉપદેશબાવનિ.

—લ. સં. ૧૮૪૬ ચૈ. શુ. ૧૩ ધો. સ. ભં.

—લ. સં. ૧૮૩૩ દા. ૨૩. પત્ર ૧૪ લોં.

૪૨૭ દેવચંદ્ર.

[આ અધ્યાત્મરસિક કવિની સર્વ કૃતિઓ 'શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર' ભાગ ૧ લો અને ૨ જો ' એ નામના પુસ્તકમાં પ્રકટ થયેલ છે. તેમાંની દેશી ભાષામાં રચાયેલી કૃતિઓ અત્ર નોંધવામાં આવેલી છે કે જે કૃતિઓ, ઉક્ત પુસ્તક પ્રકટ થયા પહેલાં જૂદે જૂદે રચ્યે અને આકારમાં મોટે ભાગે પ્રસિદ્ધ થઇ ગયેલ છે. ઉક્ત પુસ્તક બુદ્ધિસાગર ગ્રંથમાલામાં ૪૯ અને ૫૩ માં મણુકા રૂપે અધ્યાત્મ જ્ઞાનપ્રસારક મંડલ તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલ છે. આમાં ૨૧ પ્રકારી પૂજા સં. ૧૭૪૭ ની કે જેમાં શ્રાવકના ૨૧ ગુણોનું આલેખન કર્યું છે તે તથા અષ્ટપ્રકારી પૂજા દેવચંદ્રની કૃતિઓ-તરીકે ગણાવેલી છે તે બરાબર નથી; તે અન્ય કૃત હોવાનું જણાય છે. આના સંબંધમાં વિસ્તારથી 'અધ્યાત્મરસિક પંડિત દેવચંદ્ર' પર મેં એક નિબંધ લખ્યો છે તે જોવો.

આ નિબંધ ઉક્ત બુદ્ધિસાગર સરિ ગ્રંથમાલા ગ્રંથાંક ૧૦૩-૧૦૪ માં પ્રકટ થયેલ 'શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર' વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર' એ નામના પુસ્તકમાં વક્તવ્ય તરીકે પ્રસ્તાવનામાં પ્રસિદ્ધ થયેલ છે.

આ આધ્યાત્મિક અને તત્ત્વજ્ઞાની કવિના સંબંધમાં એક 'કવિયજ્ઞે' દેવવિલાસ નામનો રાસ કવિના મરણ પછી તેર વર્ષે (સં. ૧૮૨૫ આશી શુદ્ધ ૮ રવિવારે) રચેલો સુભાગ્યે હમણાંજ પ્રાપ્ત થતાં ઉક્ત 'શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર' જીવન ચરિત્ર'માં પ્રકટ થયો છે તે પરથી નીચેની હકીકત હુંકમાં જણાવી છે.

મરચલના વીકાનેર પાસેના એક ગામમાં આશવંશીય લુણીયા જોત્રના સાહ ગુણસીદાસજી હતા; તેમની સ્ત્રીનું નામ ધનબાઈ હતું. સાં રાજસાગર મુનિ પધારતાં ધનબાઈએ ગુરને જણાવ્યું કે પોતાને જે પુત્ર યાશે તેગુરને બાવપૂર્વક બહોરાવશે. ધનબાઈને ગર્ભ રહ્યો અને શુભ સ્વપ્નો આવવા લાગ્યાં. સાં (ખરતર ગચ્છના) આચાર્ય શ્રી જિનચંદ્રસરિ વિદાર કરતાં કરતાં તે ગામે આવી ચડ્યા ને તેમને આ દંપતિએ સ્વપ્નો જણાવ્યા તે પરથી તેમણે સ્વપ્નસાધ્નાધારે જણાવ્યું કે પુત્ર એક મહાન

જણાવ્યું કે પ્રાયઃ શાસ્ત્રમાં સદસકૂટનાં નામો નથી. કોઈ શાસ્ત્રે કદાચિત
હોય. ત્યાં દેવચંદ્રજીએ પ્રતિરોધ કર્યો અને હેવટે પોતે સદસ્ર નામો
જતાવી આપ્યાં. આથી બંને મુનિઓ વચ્ચે પ્રીતિ જાગી. રાજસાગરના
શિષ્યની ખ્યાતિ થઈ અને તે દેવચંદ્રે પછી બન્ધ્ય પ્રતિષ્ઠા અને નવા
નવા ઓચ્છવ કર્યા અને ક્રિયોદ્ધાર કર્યો. તેમાં અપરિચિત પર બહુ ભાર
મૂક્યો. સત્ય પ્રભુ માર્ગમાં મૂર્છા તજી. સં. ૧૭૮૭ (?) માં અમદાવાદ
આવી નાગોરી સરાદમાં ઉતર્યા ને ભગવતી સૂત્રની વાચના કરી. ત્યાં
હુંદક માંચેકલાલને મૂર્તિપૂજક કર્યો. નવું ચૈત્ય કરાવી તેમાં પ્રતિમા સ્થાપી.
ત્યાં શાંતિનાથની પોળમાં સદસકૂટા ગિરિ સ્થાપ્યું. સદસકૂટ જિનખિંબની
પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૭૭૯ માં ખંભાન ચાતુર્માસ કર્યું. પછી રાતુંજય પર
નવાં ચૈત્ય કરાવી જીર્ણોદ્ધાર કર્યો. મહાજને તે સિદ્ધાચલ પર કારખાતું
મંડાવ્યું. ૧૭૮૧, ૧૭૮૨, અને ૧૭૮૩ માં કારીગરો પાસે કામ કરાવી
રાતુંજયનો મહિમા વધાર્યો. પછી ગુરૂ રાજનગર (અમદાવાદ) આવ્યા,
ત્યાંથી સુરત આવ્યા ને સં. ૧૭૮૫, ૧૭૮૬, અને ૧૭૮૭ માં પાલી-
તાણામાં પ્રતિષ્ઠા કરી; પછી ફરી રાજનગર આવી ચાતુર્માસ રહ્યા. સં.
૧૭૮૮ માં આપાદ શુદ્ધિ ૨ ને દિને દીપચંદ્રજી પાઠક સ્વર્ગે પધાર્યા.
દેવચંદ્રજી (ખરતર ગચ્છના) પાસે તપગચ્છના વિવેકવિજય મુનિ બધ્યા.

અમદાવાદમાં રાજમંડારી સગો હતો તેનો કંઈ ગ્રિય શેઠ આ-
ણંદરામ દેવચંદ્રજી પાસે આવી ધર્મચર્ચા કરતો હતો. તેને ગુરૂએ ચર્ચામાં
હાથો. આણંદરામે ગુરૂની પ્રશંસા કરતાં રત્નસિંદ બંડારીએ ગુરૂ પાસે
વંદના કરી ત્યારપછી ત્યાં મૃગી ઉપદ્રવ-રોગચાળો આપ્યો, તે બંડારીની
અને મદાજનની વિનિતિથી ગુરૂએ શમાવ્યો. ત્યારપછી રણકુંજીએ
સંન્યસની બંડારી સાથે મુદ્દનો પડકાર કર્યો. ગુરૂએ બેદિકર રહેવા
બંડારીને કહ્યું. મુદ્દમાં બંડારી હતો. ધોતકાચાસી જયચંદ શેઠે એક
વિખ્યગોળીને ગુરૂ પાસે આપ્યો તેને ગુરૂએ લેન જનાવ્યો. સં. ૧૭૯૫
માં પાલીનાથા અને સં. ૧૭૯૬ માં નવાનગર ગુરૂ રહ્યા ને ત્યાં હુંદકને
હસા. નવાનગરમાં ચૈત્યો હુંદકે લોખાં દનાં ને પૂજન બંધ થઈ હતી

તેનું નિવારણ કરી ફરી સ્થાપ્યાં. ત્યાંથી પડધરીમાં ત્યાંના હાકુરને પ્રતિ-
 યોધ્યો. ત્યાંથી ફરી પાલીતાણે અને ફરી નવાનગરમાં ગયા. પછી સં.
 ૧૮૦૨ માં-૧૮૦૬ માં રાણારાવ રહ્યા. ત્યાંના અધીશ (રાણુ)ને ભગંદર
 રોગ હતો તે ગુરૂએ ટાળ્યો. સં. ૧૮૦૪ માં ભાવનગર આવી હુંદક
 મેતા હાકુરસીને મૂર્તિપૂજક કર્યો અને ત્યાંના રાજાને જૈન ધર્મ પ્રત્યે
 પ્રીતિવાન બનાવ્યો. ત્યાંથી તેજ વર્ષમાં પાલીતાણા જઈ ત્યાંનો મૃગી
 નામનો રોગચાળો દૂર કર્યો. સં. ૧૮૦૫ અને ૧૮૦૬ માં લોંમડી રહી
 ત્યાંના આગેવાન શેઠોને શાસ્ત્રાભ્યાસ કરાવ્યો. લોંમડી, ધાંગઢા, અને
 ચૂડા એમ ત્રણ સ્થળે બિંબપ્રતિષ્ઠા કરાવી. ધાંગઢામાં મુખાનંદણ મળ્યા
 હતા. સં. ૧૮૦૮ માં ગૂજરાતથી શત્રુંજય સંઘ કઢાવ્યો અને શત્રુંજયમાં
 બહુ દ્રવ્ય ખર્ચાવી પૂજાખર્ચા કરાવી. સં. ૧૮૦૯ અને ૧૮૧૦ માં
 ગૂજરાતમાં ચોમાસાં ગાળ્યાં. સં. ૧૮૧૧ માં કચરાશાહે શત્રુંજયનો
 સંઘ કઢાવ્યો તે સાથે દેવચંદણ પધાર્યા અને શત્રુંજય પર સાહહજાર
 દ્રવ્ય ખર્ચાં જિનખિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૧૧ માં લોંમડીમાં
 પ્રતિષ્ઠા કરી, અને વઢવાણમાં હુંદક શ્રાવકને યુગવ્યા. દેવચંદ્રણના શિષ્ય
 મનરૂપણ અને તર્કશાસ્ત્રના અભ્યાસી વિજયચંદ હતા. મનરૂપણના શિષ્ય
 વરુણ અને રાયચંદણ હતા. સં. ૧૮૧૨ માં ગુરૂ રાજનગર આવ્યા.
 ગચ્છનાયકને તેડાવી મહોછવ કર્યા. દેવચંદ્રણને ગચ્છપતિએ વાયકપદ
 આપ્યું. દેવચંદ્રણ ઉત્તમ આખ્યાન તત્ત્વજ્ઞાનમય આપતા હતા. તેમણે
 શ્વેતાંબરીય હરિભદ્રસૂરિ તથા યશોવિજય વાયક કૃત ગ્રંથોનો અભ્યાસ
 કરવા ઉપરાંત દિગંબરીય શાસ્ત્ર-ગોમટસારાદિ વાંચ્યાં હતાં અને ગૂજ-
 રાત ઉપરાંત મુલતાન અને વીકાનેરમાં પણ ચોમાસાં કર્યાં હતાં. તેમણે
 નવા ગ્રંથ ટીકા સહિત કર્યા તેનાં નામ દેશનાસાર (અપ્રકટ), નયચક,
 જ્ઞાનસાર અષ્ટકની (સં. માં) ટીકા, કર્મગ્રંથ પર ટીકા વગેરે. આ દેવ-
 ચંદ્ર રાજનગરમાં દોશીવાડામાં બિરાજતા હતા ત્યાં એકદિન વાયુ પ્રકોપથી
 વમનાદિક વ્યાધિ થતાં નિજ શિષ્યોને બોલાવી રૂડી શિક્ષા આપી. શિષ્યોમાં
 મુખ્ય મનરૂપણ ને તેના શિષ્ય રામચંદણ, વળી ખીજ શિષ્ય વિજયચંદણ

ને તેના શિષ્ય રૂપચંદ્રજી, તેમજ સંભાચંદ્રજી વગેરે હાજર હતા. 'સૂરિજીનો આજ્ઞા વહેજે, સમયાનુસારે વિચરજે, પગ પ્રમાણે સોડ તાણી સંઘની આજ્ઞા ધારજે'—આમ ઉપદેશ શિષ્યોને આપી દશવૈકલ્પિક ઉત્તરાધ્યયનનાં અધ્યયન સાંભળતાં અરિહંતનું ધ્યાન ધરતાં સં. ૧૮૧૨ ભાદ્રપદ અમા-વાસ્થાને દિને રાત એક પ્રહર જતાં દેવચંદ્રજી દેવગતિ પામ્યા. પાછેજ ઉત્સવથી માંડવી કરી ઘણું દ્રવ્ય દાનોથે ખર્ચાં સર્વ શ્રાવકોંએ મળી શખને દાહ દીધો. કર્તા કહે છે કે તેઓ આસંનસિદ્ધ હતા ને અનુમાને સાત આઠ ભવ ઠરી મોક્ષે જશે; તથા તેમના મસ્તકમાં મણિ હતી, પણ હાથ આવી નહિ. મહાજને દાહસ્થળે સ્તૂપ કરાવી પાદુકા પ્રતિષ્ઠિત કરી ત્યારપછી થોડા દિવસે મનરૂપજી સ્વર્ગસ્થ થયા. તેમના શિષ્ય રામચંદ્રજી રહ્યા કે જે ગુરુ પ્રમાણે વર્તન રાખી ગુરુનું ધ્યાન ધરતા હતા. તેમણે કર્તાને ગુરુની સ્તવના કરવા કહ્યું તેથી આ સં. ૧૮૨૫ આસો શુદ્ધ ૮ રવિવારે દેવવિલાસ રાસ રચી પૂર્ણ કર્યો.

દેવચંદ્રજીમાં ૨૨ ગુણ હતા તે કર્તાએ આરંભમાં જણાવ્યા છે તે નોંધવા લાયક છે:—૧. સત્યવક્તા ૨ શુદ્ધિમાન ૩ જ્ઞાનવંત ૪ શાસ્ત્ર ધ્યાની ૫ નિષ્કપટી ૬ અકોપી ૭ નિરહંકારી ૮ સૂત્રનિપુણ (આગમ, કર્મગ્રંથ, કર્મપ્રકૃતિ આદિમાં નિષ્ણાત), ૯ અન્ય સંકેત શાસ્ત્રના પારંગામી (અલંકાર, કૌમુદિ, ભાષ્ય, ૧૮ કોશ, સકળ ભાષા, પિંગલ, નૈપધાદિ કાવ્યો, સ્વરોદય, જ્યોતિષ, સિદ્ધાંત, ન્યાયશાસ્ત્ર, સાહિત્યશાસ્ત્રાદિ સ્વપર શાસ્ત્રમાં પ્રવીણ), ૧૦ દાનેશ્વરી (દીનપર ઉપકાર કરનારા), ૧૧ વિદ્યાના દાનની શાળા પર પ્રેમી—(અનેક ગણના મુનિઓને વિદ્યા-ધન દેનાર તેમજ અન્ય ધર્મોને વિદ્યા શિખવનાર), ૧૨ પુસ્તક સંગ્રાહક ૧૩ વાચકપદ પ્રાપ્ત ૧૪ વાલીજીપદ, ૧૫ વ્રતન ચૈત્યકારક, ૧૬ વચનાતિ-શયવાળા (તેથી ધર્મસ્થાને દ્રવ્ય ખર્ચાવનાર), ૧૭ રાજેન્દ્ર પ્રધાનપૂજિત, ૧૮ મારિ ઉપદ્રવ ટાળક, ૧૯ સુવિખ્યાન, ૨૦ દ્વિયોદ્ધારક, ૨૧ મસ્તકમાં મણિધારક, ૨૨ પ્રભાવક. આ ચરિત્ર વસ્તુની મીમાંસા માટે મારા ઉક્ત નિમિષ જુઓ!]

(૮૭૦)+ ધ્યાનદીપિકા ચતુષ્પદી સં. ૧૭૬૬ વૈશાખ વદ ૧૩ રવિ.
મુલતાનમાં.

આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રણમું પ્રગટ, સહજનંદ સરપ,	
વસતૌ નિજ પરિવારસં, પ્રણમું ચેતન ભૂપ.	૧
શ્રી જિનવાણી મન ધરિ, પાય નમી ગુરરાજ,	
સાર બુદ્ધિદાતા સકલ, તારણ ભવીયણુ જહાજ.	૨
પરમાતમ સમગ્રાવિવા, ભવિક જીવ હિત કાજ,	
જ્ઞાનસમુદ્ર અગાધ ગુણ, દેપાડયો જિનરાજ.	૩
સંસ્કૃત વાણી વાચણી, દેષક જાણે જાણ,	
જ્ઞાતા જનને હિતમણી, ભાષા કરે વપાણ.	૪
ગુણતાં ભણતાં ગાવતાં, ટાલી મન વિષવાદ,	૫
વિકથા જાણી વારજ્યો, મત કો કરો પ્રમાદ.	૬

x

x

x

x

અતે— રાગ ધન્યાશ્રી. દેશી-છણુ પરિ ભાવ ભગત મન આણી.
ધ્યાન કથા મેં એહ વખાણી, આતમ રૂપ પિછાણીજી,   ધ્યાન. ૧
પૂરવ સૂત્ર તણી સહીનાણી, જિમ દીઠિ તિમ આણીજી.
પંડિત જન મન સાગર ઠાણી, પૂરણ ચંદ્ર સમાનજી,   ધ્યાન. ૨
શુભચંદ્રાચારિજની વાણી, જ્ઞાની જન મન ભાણીજી.
ભવિક જીવ હિત કરણી ધરણી, પૂર્વાચારિજ વરણીજી,   ધ્યાન. ૩
અંથ જ્ઞાનાણુવ મોહક તરણી, ભવસમુદ્ર જલતરણીજી.
સંસ્કૃત વાણી પંડિત જાણે, સરલ જીવ સુખદાણીજી,   ધ્યાન. ૪
જ્ઞાતા જનને હિતકર જાણી, ભાષારૂપ વખાણીજી.
ઢાલ અઠાવન પડ અધિકાર, શુદ્ધાતમ ગુણ ધારજી,   ધ્યાન. ૫
આખે અનુપમ શિવસુખ વાર, પંડિત જન ઉરહારજી.
સંવત લેશ્યા રસ ને વારો ૧૭૬૬, રોય પદાર્થ વિચારોજી.
અનુપમ પરમાતમ પદ ધારો, માધવ માસ ઉદારોજી.   ધ્યાન. ૬

- કૃષ્ણપક્ષ તેરમ રવિવાસર, એ અધિકાર પ્રકાશોછ, .
 બેણુતાં ગુણતાં સુણુતાં સુખકર, જ્ઞાનગેહમે આરોછ. ધ્યાન. ૭
- ખરતર આચારિજ ગચ્છ ધારી, જિજ્ઞાસુચંદ સુરિ જયકારીછ, .
 ઇસુ આદેશ લહી સુખકારી, શ્રી મુલનાન મઝારછ. ધ્યાન. ૮
- અધ્યાતમ અદ્વાના ધારી, તિહાં વચે નરનારછ;
 ૨૨ મિથ્યા મતના પરિહારી, સ્વપર વિવેચય કરીછ. ધ્યાન. ૯
- નેજગુણુ ચરચા તિહાંથી કરતાં, મન અનુભવમે વંરતાંછ;
 સ્યાદવાદ નિજગુણુ અનુસરતાં, નિત અધિકો સુખ ધરતાંછ. ધ્યાન. ૧૦
- ભણુસાક્ષી મિહૂમલ જાતા, આતમ સૂરજ ધ્યાતાછ;
 તસુ આગ્રહ કરી ચક્રપદ જોડી, સુણુતાં સુખની કોડીછ. ધ્યાન. ૧૧
- નિજ શુદ્ધાતમ ધ્યાનને ધ્યાવો, યુગપ્રધાન ગુણુ ગાવોછ;
 શ્રી જિનચંદ સૂરનો દાવો, મહરતગાંહે પાવોછ. ધ્યાન. ૧૨
- નિજગુણુ પાઠક પુણ્યપ્રધાના, સુમતિસાગર ગુણુ થાના;
 આતમ સાધુરંગ વખાના, વાચક શુભ ગ્રંથાના. ધ્યાન. ૧૩
- જયવંતા પાઠક ગુણુધારી, રાજસાર સુવિચારીછ;
 નિર્મલ જ્ઞાન ધરમ સંભારી, વાચક સહુ હિતકારીછ. ધ્યાન. ૧૪
- રાજહંસ સહુ ગુરુ સુપસાવે, મુઝ મન સુખ નિત પાવેછ;
 એહ સુગ્રંથ રચ્યો શુભ ભાવે, ભણુતાં આતિ સુખ ચાવેછ. ધ્યાન. ૧૫
- અક્ષરત્રય ગુણુ આહ સુસંગે, નિજ મન તણે ઉમગેછ;
 મિત્ર કુંભકરણુને સંગે, દેવચંદ્ર મન-રંગેછ. ધ્યાન. ૧૬
- ઢાલ અંધ એ ગ્રંથસુ કીધો, માનવ બવફલ લીધોછ;
 આશીર્વાદ એહ મે દીધો, જ્ઞાન લહો સહુ સિદ્ધોછ. ધ્યાન. ૧૭
- ધ્યાનદીપિકા એહવો નામો, અરથ અઢે અગ્રિરામોછ;
 રવિ શશિ લગિ ચિરતા એ પામો, દેવચંદ્ર કહે આમોછ. ધ્યાન. ૧૮

—ઈતિશ્રી જ્ઞાનાર્ણવે ઢાલ ભાષા બધે પંડિત, દેવચંદ્ર મુનિ વિર-
 ચિતે શુદ્ધધ્યાને સ્યાદ્વાદાધિકાર વર્ણનો નામ પદ્મો ખંડઃ સંપૂર્ણઃ

(૮૭૧)÷ દ્રવ્યપ્રકાશ ભાષા સં. ૧૭૬૭ નાપમ નિર્વાણ દિને
(પોશ વદ ૧૩-મેરૂ તેરસ) વીકાનેરમાં.

આદિ—

દોહા.

અજ અનાદિ અક્ષય ગુણી, નિત્ય ચેતના વાન;

પ્રણમું પરમાનંદમય, શિવસરૂપ ભગવાન

૧

સ્વાદ્વાદ નમસ્કાર સર્વેયા ઇકતીસા

જાકે નિરખત સંતે થિરતાસુ ભાવ ધરે,

વરે નિજ મોક્ષપદ હરે ભવતાવકો;

કરમકો બંધ વારે મોહકો વિચાર ડારે,

સારે નિજ શક્તિ વધારે જ્ઞાન દાવકો;

એકાનેક રૂપ જાનૈ નિત્યાનિત્ય ભાવ દાનૈ,

આપા પર ભેદ કરી ગ્રહે સ્વ સુભાવકો;

અક્ષર ત્રિગુણુ ઈદિ કર્મ જાલસો અક્ષંદ,

નમતહે દેવચંદ સ્વાદ્વાદ ભાવકો.

૨.

x

x

x

x

અંતે—

હિંદુ ધર્મ વીકાનવર, કીની સુખ ચૌમાસ,

તિહાં એ નિજ જ્ઞાનમેં, કીનો અંચ અભ્યાસ.

૧૫૩

વર્તમાન કાલ થીત આગમ સકલ વીતે,

જગમેં જ્ઞાનવાન સખ કહૈ હૈ.

જિનવર ધર્મ પરિ જાકી પરતીતિ થિર,

ઔર મત વાતચિતમાંહિ નાહિં કહૈ હૈ.

જિનદત્ત સુરિવર કહી જો ક્રિયા પ્રવર,

ખરતર ખરતર શુદ્ધ રીતિ વહૈ હૈ.

પુણ્ય કે પ્રધાન ધ્યાન સાગર સુમતિહિકે,

સાધુરંગ સાધુરંગ રાજસાર લહૈ હૈ.

૧૫૪

સખ પાંક સિરસેહરો, રાજસાર ગુનવાન,
વિચરે આરીજ દેશમે, ભવિજન છત્ર સમાન. ૧૫૫

તાકે શીશ હૈ વિનીત પરભીત સૌ વિતીત,
સાધુ રીત નીતે ધારી ગુન અભિરામ હૈ,
આત્મગાન ધર્મધર વાચક સિદ્ધાંત વર,
અતિ ઉપશાંત ચિત્ત જ્ઞાનધર્મ નામ હૈ,
તાકે શિષ્ય રાજહંસ રાજહંસ માનસર,
સુપ્રધાન ઉદ્યમાદિ ગુન ગન ધામ હૈ,
અંતેવાસી દેવચંદ કીનો એ ગ્રંથવર,
અપનો ચેતન રામ ખેલિવૈકું કામ હૈ. ૧૫૬

કીનો યહાં સદાય અતિ. દુર્ગદાસ શુભચિત્ત;
સમગ્ગવન નિજ મિત્તકી, કીનો ગ્રંથ પવિત્ત. ૧૫૭

આત્મ સમાવ મિહુમલ્લ કૌ પહારી દીકો,
લેશદાસ ભેઉદાસ મૂલચંદ જન હૈ.
ગાન લેખ રાજવર પારસ સ્વભાવ ધર,
સૌમજીવ તત્ત્વપરિ જાકિ સરધાન હૈ,
ગાનાદિ ત્રિગુન મંત અધ્યાતમ ધ્યાન મંત;
મુલતાંન યાંન વાસી શ્રાવક સુજન હૈ.
તાકી ધર્મ પ્રીતિ મન આનિકે ગરથ કીનો,
ગુન પરગમ ધર જામે દ્રવ્યગાન હૈ. ૧૫૮

x x x x

વિક્રમ સંવત માન યહ, ભય લેશ્યાકે લેહ;
શુદ્ધ સંયમ અનુમોદિકે, કરિ આગ્રવકો હેહ (૧૭૬૭).
તાદિન યા પોથી રચી, વધ્યોં અધિક સતોષ
શુભ વાસર પૂરન ચર્ષ, પ્રયમ જિનેસર મોક્ષ. ૧૬૩

x x x x

જ્ઞાન ધ્યાન સુખ ચાન યહ, યહ મુગતિકો પંથ,
જીવઢાર નવ યહ હૈ, પૂરન ભયો ગરંથ.

૧૬૧

+આગમસાર-ગદ્યગ્રંથ છે (સંવત્ ૧૭૭૬ ફાગણ શુદ્ધ ૩ ભોમવાઃ
મોઢા કોઢ મરોઢમાં.

આ ગૂર્જરાતી ગદ્યમાં કરેલ ગ્રંથ છે તેમાં છેવટે પોતાના પરિ-
ચયરૂપે તેમજ ગ્રંથના હેતુ રૂપે નીચે પ્રમાણે પ્રશસ્તિ આપી છે:-

અષ્ટ કર્મવન દાહકે, ભયે સિદ્ધ જિનચંદ;

તાસમ જો અપ્પા ગણે, વંદે તાકો ઇંદ.

૧

કર્મરોગ ઔષધ સમી, જ્ઞાન સુધારસ પુષ્ટિ;

શિવ સુખામૃત સરોવરી, જય જય સમ્પદ્ દષ્ટિ.

૨

એહિજ સદ્ગુર શીખ છે, એહિજ શિવપુર માગ,

લેજો નિજ જ્ઞાનાદિ ગુણ, કરજો પરગુણ ત્યાગ.

૩

જ્ઞાન વૃક્ષ સેવો ભવિક, આરિત્ર સમક્રીતમૂલ;

અમર અગમ પદ ફલ લહો, જિનવર પદવી ફૂલ.

૪

સંવત સત્તર છિહુત્તરે, મન શુદ્ધ ફાગણ માસ;

મોઢે કોઢ મરોઢમાં, વસતાં સુખ યોમાસ.

૫

સુવિહિત ખરતર ગચ્છ સુથિર, યુગવર જિનચંદ સૂર,

પુણ્યપ્રધાન પ્રધાન ગુણ, પાઠક ગુણે પહૂર.

૬

તાસ શિષ્ય પાઠક પ્રવર, સુમતિસાર ગુણવંત;

સકલ શાસ્ત્રજ્ઞાયક ગુણી, સાધુરંગ જસવંત.

૭

તાસ શિષ્ય પાઠક વિપુલ, જિનમત પરમત જાણ,

ભવિક કમલ પ્રતિબોધવા, રાજસા(ગ)ર ગુર ભાણ.

જ્ઞાનધર્મ પાઠક પ્રવર, શમદમ ગુણે અગાહ;

રાજહંસ ગુર ગુર શક્તિ, સપ્ત જગ કરે સરાહ.

૮

તાસ શિષ્ય આગમરચિ, જૈન ધર્મકો દાસ;

દેવચંદ આનંદમે, કીનો ગ્રંથ પ્રકાશ.

૧૦

આગમસારોદ્ધાર એહ, પ્રાકૃત સંસ્કૃત રૂપ;	
અંથ ક્રિયો દેવચંદ્ર-મુનિ, જ્ઞાનામૃત રસકૃપ;	૧૧
કર્થો ઈહાં સદાય અતિ, દુર્ગદાસ શુભ ચિત્ત;	
સમગ્રવન નિજ મિત્રકું, કીનો અંથ પવિત્ર.	૧૨
ધર્મ મિત્ર જિન ધર્મ રતન, ભવિજન સમકિતવંત;	
શુદ્ધ અમર પદ ઝોળખણુ, અંથ ક્રિયો શુણ્વંત.	૧૩
તત્ત્વજ્ઞાનમય અંથ યહ, જોવે બાજાબોધ,	
નિજપર સત્તા સખ લિખે, શ્રોતા લહે પ્રબોધ.	૧૪
તા કારણુ દેવચંદ્ર મુનિ, કીનો આગમ અંથ;	
બણુશે શુણ્વશે જે ભવિક, લહેશે તે શિવપંથ.	૧૫
કથક શુદ્ધ શ્રોતાશ્રયિ, મિલજો એહ સયોગ;	
તત્ત્વજ્ઞાન શ્રદ્ધા સહિત, વધી કાય નિરોગ.	૧૬
પરમાગમશું રાચજો, લહેશે પરમાનંદ;	
ધર્મ રાગ ગુરુ ધર્મ સોં, ધરજો એ મુખકંદ.	૧૭
અંથ ક્રિયો મન રંગ સોં, સિતપખ ફાગુણુ માસ;	
ભોમવાર આર તીજ તિથિ, સફલ ફલો મન આસ.	૧૮

આગમસારની પ્રશસ્તિ પછી નીચે પ્રમાણે લેખકે જણાવ્યું છે:—

સંવત સત્તર ત્રયાસીએ, વદિ તેરસ ગુરુ માસ;	
શ્રી જાતોલ સુજનકે, લિખિત મુનિ દુર્ગદાસ.	૧
શ્રી ચિરાદવાસી સુધક, આવક ચતુર સુખણુ;	
અભયચંદ્રકે આચરે, પુસ્તક લિખ્યો પ્રમાણુ.	૨
મુલચંદ્ર ટોકર પ્રમુખ, શુદ્ધ પરણુતિ ધારી;	
આગમ અધ્યાતમ અરથ, વાંચો વીસ્તારી.	૩
રક્ત વસ્ત્ર બાલપુરી, ધરજો આતમ ધર્મ;	
ઔર ધર્મ સખ ભર્મ હે, જાસો બધે કર્મ.	૪
ક્ષેત્ર રપદનાકે ઉદે, તુમ હમ દર્શન હોય;	
મનો વર્ગણા કો મિલન, ચાહત હે નિત સોય.	૫

તુમ્હ જેસે જાયક ગુણી, સમજો સુત સતોપ;
 મિલ્યા જ્ઞાન બિમલો વધે, લહે જ્ઞાન રસ પોપ.
 યા ચિતર્યે નિત વાંચજો, શ્રી જિનાય નમ શુદ્ધ;
 સ્વામી તુમ્હ બાલપુરી, અહનિશિ જ્ઞાન વિશુદ્ધ.

ધતિ મંગલં.

રાધા વર કે કર વસે, પાંચો અક્ષર ગોહ;
 આદ્યક્ષરો દૂરિ કરિ, વચે સો હમકો દેહ. ૧
 સજન હમ તુમ જાનિયો, યહે પ્રીત વ્યવહાર;
 નવ કૌ અંકુ જા ના મિટે, નવ કે અંક પહાર. ૨
 દોતુહિ દૂહા સમ કેં, ધરજ્યો જ્ઞાન સનેહ;
 પ્રત્યુત્તર પાછો દેયણુ, વૈશેષિક મુત્તી દેહ. ૩

—ધતિ આગમસાર ગ્રંથ સમાપ્ત.

† નયચક્રસાર (ગદ્ય ગ્રંથ છે).

આ પણ ગૂર્જરાતીમાં—લોક ભાષામાં ગદ્ય રૂપે છે તેમાં મંગલા-
 ચરણ સંસ્કૃતમાં ત્રણ શ્લોકમાં કર્યું છે કે.

પ્રણમ્ય પરમબ્રહ્મ-શુદ્ધાનન્દ રસાસ્પદમ્ ।
 વીરં સિદ્ધાર્થ રાજેન્દ્ર-નન્દનં લોકનન્દનમ્ ॥
 નત્વા સુધર્મસ્વામ્યાદિ, સંઘંસદ્વાચકાન્વયં ।
 સ્વગુરુન દીપચન્દ્રાણ્ય પાઠકાન્ શ્રુતપાઠકાન્ ॥
 નયચક્રસ્ય શબ્દાર્થ કથનં લોકભાષયા ।
 ક્રિયતે બાલબોધાર્થં સમ્યગ્માર્ગવિશુદ્ધયે ॥
 અંતે પ્રશસ્તિ પદમાં આપી છે કે:—
 સૂક્ષ્મબોધ વિણુ ભવિકને, ન હોયે તત્ત્વ પ્રતીત,
 તત્ત્વાલંબન જ્ઞાન વિણુ, ન ટલે ભવ ભ્રમ ભીત. ૧
 તત્ત્વ તે આત્મ સ્વરૂપ છે, શુદ્ધ ધર્મ પણ તેહ,
 પરભાવાનુગ ચેતના, કર્મગેહ છે એહ. ૨

- તણ પરપરિણતિ રમણતા, ભજનિજભાવ વિશુદ્ધ;
આત્મભાવથી એકતા, પરમાનંદ પ્રસિદ્ધ. ૩
- સ્વાદ્વાદ ગુણ પરિણમન, રમતા સમતા સંગ;
સાધે શુદ્ધાનંદતા, નિર્વિકલ્પ રસ રંગ. ૪
- મોક્ષસાધન તણ મૂલ્ય તે, સમ્યક્દર્શન ચાન;
વસ્તુધર્મ અવબોધ વિણ, તુષ્ટખંડન સમાન. ૫
- આત્મબોધ વિણ ને ક્રિયા, તે તો બાલકચાલ;
તત્ત્વાર્થની વૃત્તિને, લેજો વચન સંભાલ. ૬
- રતનત્રયી વિણ સાધના, નિષ્કલ કહી સદીવ;
લોકાવિજય અધ્યયનમે, ધરો ઉત્તમ શ્રવ. ૭
- ઈંદ્રિય વિષય આસંસના, કરતા ને મુનિ લિંગ;
ખૂતા તે ભવપંકમે, બાખે આચારાંગ. ૮
- ઈમ જાણી નાણી ગુણી, ન કરે પુદ્ગલ આસ;
શુદ્ધાત્મ ગુણમે રમે, તે પામે સિદ્ધિ વિલાસ. ૯
- સત્યાર્થ નયગાન વિનુ, ન હોવે સમ્યગ્ગાન;
સત્યગાન વિણ દેશના, ન કહે શ્રી જિન બાણ. ૧૦
- સ્વાદ્વાદવાદી ગુરુ, તમુ રસ રસિયા શીસ;
યોગ મિત્રે તો નીપજે, પૂરણ સિદ્ધ જગીસ. ૧૧
- વક્તા શ્રોતા યોગથી, શ્રુત અનુભવ રસ પીન;
ધ્યાન ધ્યેયની એકતા, કરતા ચિત મુખ લીન. ૧૨
- ઈમ જાણી શાસનરચિ, કરજો શ્રુત અભ્યાસ;
પામી ચારિત્ર સંપદા, લહેશે લીલ વિલાસ. ૧૩
- દીપચંદ્ર ગુરુરાજને, મુપસારે ઉદ્ધાસ;
દેવચંદ્ર ભવિહિત બણી. કીધો અંધ પ્રભાસ. ૧૪
- મુણસે બણસે ને ભવિક, એહ અંધ મન રંગ;
ગાન ક્રિયા અભ્યાસતાં, લહેશે તત્ત્વતરંગ. ૧૫

દ્વાદશાર નયચક્ર છે, મલ્લવાદિ કૃત વૃદ્ધ;	
સપ્તશતિ નય વાચના, કીધી તિહાં પ્રસિદ્ધ.	૧૬
અલ્પમતિના ચિત્તમે, નાવે તે વિસ્તાર;	
મુખ્ય સ્થૂલ નય ભેદનો, આખ્યો અલ્પ વિચાર.	૧૭
ખરતર મુનિ પતિ ગચ્છપતિ, શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીશ	
તાસ શીસ પાઠક પ્રવર, પુણ્યપ્રધાન મુનીશ.	૧૮
તસુ વિનયી પાઠક પ્રવર, સુમતિ સાર સસહાય;	
સાધુરંગ ગુણ સંનિધિ, રાજસાર ઉવજ્જય.	૧૯
પાઠક જ્ઞાનધર્મ ગુણી, પાઠક શ્રી દીપચંદ;	
તાસ શીસ દેવચંદ કૃત, ભણતાં પરમાનંદ.	૨૦

(૮૭૨)+ સ્નાત્ર પૂજા (વિધિ સહિત કે જે ગદ્ય પદ્યમાં છે)

આદિ—

ઢાલ ૧

ચઉત્તિસે અતિસય જુઓ, વચનાતિસય જુત્ત;
સો પરમેસર દેખિ ભવિ, મિંહાસણ સંપત્ત.

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૮

પૂરણ કલશ શુચિ ઉદ્ધકની ધારા, જિનવર અંગે નામે;
આતમ નિર્મલ ભાવ કરંતા, વધતે શુભ પરિણામે.

x x x x

ખરતર ગચ્છ જિન આણા રંગી, રાજસાગર ઉવજાય;
જ્ઞાનધર્મ દીપચંદ સુપાઠક, સુગુરતણે સુપસાય.
દેવચંદ્ર જિનભક્તે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ;
બોધબીજ અંકુરો ઉલ્લસ્યો, સંધ સકલ આનંદ.

કલશ.

x x x x

દેવચંદ્ર જિન પૂર્જના, કરતાં ભવપાર;
જિનપડિમા જિન સારખી, કહી સૂત્ર મઝાર.

(૮૭૩)+ નવપદપૂજા.

(હાલમાં યશોવિજયજીની શ્રીપાલ રાસાંતર્ગત નવપદપરનાં કાવ્યો, દેવચંદ્રજીનાં કાવ્યો અને જ્ઞાનવિમલસરિનાં કાવ્યો એમ ત્રણેનાં મળીને કહેવામાં આવે છે તે પૈકી આ દેવચંદ્રજીનાં જૂદાં લઘુ શકાય. નવપદ એટલે અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, મુનિ, એ પાંચમાં દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ એ ચાર મેળવતાં થતાં નવ પદ.)

આદિ—

૧ અરિહંત પદપૂજા. ઉદ્ધાધાની દેશી.

તીર્થપતિ અરિહા નમું, ધર્મધુરંધર ધારિજી,
દેશના અમૃત વંસતા, નિજ વીરજ વડ વીરિજી.

ઉદ્ધાધો

વર અખય નિર્મલ જ્ઞાનભાસન, સર્વ લાવ પ્રકાશતા;
નિજ શુદ્ધ શ્રદ્ધા આત્મભાવે, ચરણધિરતા વાસતા.

x

x

x

x

અંતે—

કલશ.

ધર્મ સયજ સુખકર ગુણપુરંદર, સિદ્ધચક્ર પદવલી,
સતિ લઘ્વિવિદ્યા સિદ્ધિ મંદિર, ભવિક પૂજે મન રૂલી.
ઉત્ત્રાંચ વર શ્રી રાજસાગર, જ્ઞાનધર્મ સુરાજતા,
ગુરુ દીપચંદ્ર સુચરણ સેવક, દેવચંદ્ર સુશોભતા.

૨૧

(૮૭૪)+ અતીતજિન ચોવીશી.

આદિ—

પ્રથમ કેવલજાની રતન

નામે ગાજે પરમ આદ્ધાદ, પ્રગટે અનુભવ રસ આસ્વાદ,
તેથી થાયે મતિ સુપ્રસાદ, સુણતાં બાજેરે કાંઈ વિવય-વિવાદે
જિણુંદા તાહરા નામથી મન બીતો.

x

x

x

x

અંતે—

૨૧ મા શુદ્ધમતિ જિનસ્તં

x x x x

જે નિજ પાસે હો તે શું માગીએ ? દેવચંદ્ર જિનરાય,
તોપણ મુજને હો શિવપૂર સાધતાં, હોએ સદા સુસહાય—
શ્રી શુદ્ધ મતિ હો જિનવર પૂરવો.

(આ પછી ૨૨ મા, ૨૩ મા અને ૨૪ મા અતીત જિનપરનાં
સ્તવનો પ્રકટ નથી થયાં, કારણ કે મળી નહી શક્યાં હોય.)

(૮૭૫)+ અધ્યાત્મગીતા. [લીંબડીમાં].

આદિ— રાગ-ઢાલ ભમર ગીતાની.

પ્રણમિએ વિશ્વ હિત જૈન વાણિ, મહાનંદ તરે સિંચવા અમૃત પાણી,
મહા મોહપુર ભેદવા વજ્રપાણિ, ગહન ભવકંદ છેદન કૃપાણી. ૧

અંત—

વસ્તુ તત્ત્વે રમ્યા તે નિચંચ, તત્ત્વ અભ્યાસ તિહાં સાધુ પંચ,
તિણે ગીતાર્થ ચરણે રહિજે, શુદ્ધ સિદ્ધાંત રસ તો લહિજે. ૪૭

શ્રુત અભ્યાસી ચોમાસિ વાસી લિંબડી ઠામ,

શાસન રાગી સોભાગી શ્રાવકનાં બહુ ધામ.

ખરતરગચ્છ પાકક શ્રી દીપચંદ્ર સુપસાય,

દેવચંદ્ર નિજ હરખે ગાયો આતમરાય. ૪૮

(૮૭૬)+ વીર જિનવર નિર્વાણ, દિવાલીદિને ભાવનગરમાં.

આદિ— મંગલાચરણ ખે સંસ્કૃત શ્લોકમાં છે.

ઢાલ ૧.

ખાર વરસ તપસાધન કીનો, તીસ વરસ શ્રુત વરસ્યો,

અનુપમ જ્ઞાન પ્રકાશી જિનવર, મુનિવર તુંજ રસ ફરસ્યો હો પ્રભુજી. ૧

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૧૨.

ગાવો ગાવોરે જિનરાજતણા ગુણ ગાવો,

સમ્યગ્દર્શન જ્ઞાન ચરણની નિર્મલ ચિરતા પાવોરે. જિ.

x x x x

સુવિહિત ખરતરગછ પરંપર, રાજસાર ઉવઝાયો,
તાસ શિષ્ય પાઠક રામદમધર, જ્ઞાન ધર્મ સુખદાયોરે. જિ. ૪
દીપચંદ પાઠક ઉપગારી, શાસનરાગ સવાયો,
તાસ શિષ્ય શુચિ ભક્તિ પ્રસંગે, દેવચંદ્ર જિન ગાયોરે. જિ. ૫
ભાવનગર શ્રી ઋષભપ્રસાદે, દીવાલિ દિન ધ્યાયો.
સંઘ સક્ષ્મ શ્રુતશાસનરાગી, પરમ પ્રમોદ ઉપાયોરે. જિ. ૬
શાસન નાયક વીર જિનેસર, શુણ્ણ ગાતાં જયમાયો,
દેવચંદ્ર પ્રભુસેવન કરતાં, મંગલમાલ વિશાયોરે. જિ. ૭

—પોથી ૬૪-પં. જિ. શ્રવે. ભં. જયપુર શહેર.

ગજસુકુમાલ સંગ્રાપ.

આદિ—

હારિકા નગરી ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ, કૃષ્ણ નરેસર ભુવનપ્રસિદ્ધ.

* * * *

અંતે—

પરતરગછ પાઠક દીપચંદનો, દેવચંદ્ર વદે મુનીરાંયરે,
સંક્ષ્મ સિદ્ધિસુપકારણુ સાધુજીરે, ભવોર્ભવ હોળયો સુગુર સદાયરે.

ધન્ય. ૩૮

—સંપૂર્ણ લખ્યું છે બાઈપુરી પઠનાયે શ્રી ગજસુકુમાલ સંગ્રાપ
સમાપ્ત લખીત મુતી મોહનરત્નજી શ્રી દ્રાંગપુર નયરે મદારાણા શ્રી
રણમલસિંધજી રાળ્યે શ્રી શુભં ભવતુ. પૃ. ૨ પં. ૧૨ શુ. વિ.
૩૬ પદ્ય પ્ર. કા. —જિ. ૧૯૧૪ માગ. શુ. ૫. ૩-૧૨ આ. ક.

દ્વાદશાંગી સંગ્રાપ.

આદિ—

દ્વલ. એ શુણ્ણ વીરતણો ન વીસાઈ એ દેશી.

વીર જિજ્ઞેસર જગ ઉપગારી, બાપા ત્રિપટી સારરે,
ગણધર જોધ વધ્યો અતિ નિરમલ, પસર્થો શ્રુતવિસ્તારરે. વીર. ૧

અંતે—

શ્રુત સિઝાયે જિનપદ લહીયે, યાયે તત્ત્વની સોધિરે,
 દેવચંદ્ર આણાયે સેવો, જિન લહો શુદ્ધ પ્રણોધરે. પીર. ૧૪

—ગુ. વિ.

આત્મહિત શિક્ષા.

અંતે—

પરમ અધ્યાતમ જે લખે, સદ્યુર કેરે સંગ,
 તિણકું ભવ સફલો હવે, અવિહત પ્રગટે રંગ. ૧
 ધર્મધ્યાન કો હેત યહ, શિવ સાધનકો ખેત,
 જૈસો અવસર ક્ય મિલી, ચેત સકે તો ચેત. ૨
 વક્તા શ્રોતા સખ મિલે, પ્રગટે નિજગુણુ રૂપ,
 અખય ખજનો જ્ઞાનકો, તીન ભુવનકો ભૂપ. ૩
 જોહ પત્ર અનૂપ છે, સમજે જે ચિત લાય,
 દેવચંદ્ર કવિ ઇમ કહે, નિજ આતમ ધિર થાય. ૪

(૮૭૭)+ ચોવીશી. (૨૪ તીર્થંકરનાં સ્તવનો) સ્વોપન આલાવખોધ
 અંતે— સહિત.

(કલશ.)

ચોવીશે જિનગુણુ ગાધયે, ધ્યાધયે તત્ત્વસ્વરૂપોણ,
 પરમાનંદપદ પાધયે, અક્ષય જ્ઞાન અનૂપોણ. ચો. ૧
 ચવદહસે આવન ભલા, ગણધર ગુણભંડારોણ,
 સમતામયી સાહુ સાહુણી, સાવય સાવયી સારોણ. ચો. ૨

x

x

x

x

શ્રી જિનચંદ્રની સેવના, પ્રગટે પુણ્ય પ્રધાનોણ,
 સુમતિસાગર અતિ ઉલ્લાસે, સાધુરંગ પ્રભુ ધ્યાનોણ. ચો. ૭
 સુવિહિત ખરતર ગચ્છવર, રાજસાર ઉવઝાયોણ,
 જ્ઞાનધર્મ પાઠક તણો, શિષ્ય સુરસ સુખદાયોણ. ચો. ૮

દીપચંદ્ર પાઠક તથા, શિષ્ય સ્તવે જિનરાજેશ,

દેવચંદ્ર પદ સેવતાં, પૂર્ણાનંદ સમાજેશ.

ચો. ૯

૧ રાજસાર-મરચલમાં અનેક ચૈત્ય પ્રતિષ્ઠાકારક આવશ્યકોદ્ધાર મુખ્ય અંગેના કર્તા. ૨ જ્ઞાનધર્મ-જો ન્યાયાદિક અંથાધ્યાપક હતા. અને તેણે ૬૦ વર્ષ લગી જીમના રસ તથા શાકભાજી તથા સંવેગવૃત્તિ ધારણ કરી. ૩ દીપચંદ્ર-શત્રુંજય શિવાસોમજી કૃત ચોમુખ અનેક બિંબ પ્રતિષ્ઠા તથા પાંચ પાંડવના બિંબની સમોસરણ ચૈત્ય તથા કુંડુનાથ ચૈત્ય પ્રતિષ્ઠા કરી. રાજનગરમાં સહસ્ત્રશુભા પાર્શ્વપ્રભુની પ્રતિષ્ઠા કરી.

—મૂળ સ્તવનોની પ્રત ૧૬-૧૨. સં. ૧૭૯૮ ના વર્ષે પોસ સુદિ ૧૪ વાર શુક્રે, રાજનગરે. ગો. ના.-ગો. સે. લા.

—સં. ૧૮૧૫ વર્ષે ફાલ્ગુન માસે ચતુર્દશ્યાં અર્જુને પક્ષે લિખિતા ધ્યં સ્તુતિ જિનાનાં બાલાવબોધ સહિત. પત્ર. ૧૧૭ પં. ૧૨ આ. કા.

(૮૭૮)+ વીશી (૨૦ વિરહમાન જિનની સ્તુતિઓ).

(કલશ)

વદો વંદોરે જિનવર વિચરતા વદો;

કીર્તન સ્તવન નમન અનુસરતાં, પૂર્વ પાપ નિકદોરે. જિં ૧

×

×

×

×

સિદ્ધાયત્ર ચૈમાસ રહીને, ગાયો નિજશુભ હદો;

જિનપતિ ભક્તિ મુગતિનો મારગ, અનુપમ શિવસુખ કદોરે. જિં ૨

ખરતર ગમ્મ જિનચંદ સરિવર, પુણ્ય પ્રધાન મુણિંદો;

સુમનિસાગર સાધુરંગ સુવાચક, પીષો શ્રુતમકરદોરે. જિં ૩

રાજસાર પાઠક ઉષગારી, જ્ઞાનધર્મ દિણિંદો;

દીપચંદ સદગુરુ ગુણવંતા, પાઠક ધીર ગયદોરે. જિં ૪

દેવચંદ ગણિ આતમહેતે, ગાયા વીશ જિણિંદો;

ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ મુખ સંપત્તિ પ્રગટે, સુજસ મહોદય વૃદોરે. જિં ૫

—ઈતિ વિંશતિ વિરહમાન જિન સ્તવનાં સંપૂર્ણ.

—સંવત્ ૧૮૫૨ શાકે ૧૭૧૭ વર્તમાને પં. ઇશ્રમાયુ મુનિ એવા પ્રતિ લિપીકૃતા શ્રીમજ્જેસલમેરે વાસ્તવ્ય બ્રહ્મસર આમે રાવણશ્રી મુનિ-રાજાજી વિજયરાજ્યે વાચ્યમાનો ચિરંજીવાત્ ૩-૧૪ ગા. ના.

પ્રસાંજના સં—લીંબડીમાં.

આદિ— ગિરિ વૈતાલ્યને ઉપરે, ચઢાંકા નયરી લો અહો ચ.

x

x

x

x

અતે—

રાજસાર પાઠક ઉપગારી, જ્ઞાનધર્મ દાતારી;
દ્વીપચંદ પાઠક ખરતર વરે, દેવચંદ સુખકારીરે.
નયર લિંબડી માંહે રહીને, વાચંયમ-સ્તુતિ ગાઈ;
આતમ રસિક શ્રોતાજન મનને, સાધનરૂચિ ઉપજાધરે.
ધર્મ ઉત્તમ ગુણ માલા ગાવો, પાવો હર્ષ બધાધરે;
જૈન ધરમ મારગ રૂચિ કરતાં, મંગલ લીલ સદાધરે.

(૨. પત્ર પ્ર. કા. ૪-૧૦ આ. ક.; રત્ન.)

+પાંચ ભાવના સ.

આદિ—સ્વરિત સીમંદર પરમ, ધરમ ધ્યાન સુખ દામ;
સ્વાદ્વાદ પરિણામ ધર, પ્રણમું ચેતન રામ.

અતે—

જયવંતા પાઠક ગુણધારી, રાજસાર સુવિચારીજી;
નિર્મલ જ્ઞાનધર્મ સંભાલી, પાઠક સુવિહિત કારીજી.
રાજહંસ સુગુર સુપસાયે, દેવચંદ્ર ધર્મ ગાવેજી;
ભવિક જીવ જે ભાવના ભાવે, તેહ અમિત સુખ પાવેજી.
જેસલમેરી સાહ સોભાગી, વરધમાન વડ ભાગીજી;
પુત્ર કલત્ર સકલ સોભાગી, સાધુ ગુણના રાગીજી. ૬
તસુ આચહે ભાવના ભાષ, હાલ બંધ મૈં ગાઈજી;
ભણુસ્યૈ ગુણુસ્યૈ જે એ ગ્યાતા, લહસ્યૈ તે સુખ સાતાજી. ૭

મન શુદ્ધ પાંચે ભાવના ભાવે, પાવન નિજ ગુણ પાવેછું;
મન મુનિવર ગુણ સંગ વસાવે, સુખ સંપતિ ગૃહ યાવેછું. ૮

—૫-૧૪ આ. ક. મો. સે. લા.

નંદંબુમુનિ સ. (વનિતા વિહસીને વીનવે. દેશી).

આદિ—ધન ધન ઢંઢણ મુનિવર, કૃષ્ણ નરેસર પુત્રારે;

અતે—દેવચંદ્ર પદ પામીયે, લહીયે પરમાનંદારે. ૧૦. ૨૭

૨-૧૪ આ. ક.

ગિરનાર સ્તુતિ, સિદ્ધાયલ સ્તુતિ, પાર્થજિન નમસ્કાર—

૧. ૧૫. આ. ક.

અમૃતપ્રવચન માત સંજાય.

આદિ—

સુદૃત કલ્પતર શ્રેણિનિ, વર ઉત્તર કુરે ભૂમિ;

અધ્યાતમ રસ સસિકલા, શ્રી જિનવાણિ નૌમિ. ૧

દીપચંદ્ર પાદક સુગર, પય વંદી અવદાત;

સાર શ્રમણ ગુણ ભાવના, ગાર્હસ્થ પ્રવચનમાત. ૨

અતે—

x x x x

રાગ ધન્યાશ્રી.

તે તરીયા બાઈ તે તરીયા, જે જિનશાસન અનુસરિયારે;

જેહ કરે સુવિદિત મુનિ કિરિયા, ચાનામૃત રસ દરિયારે. ૧

x x x x

ખરતર મુનિ આચરણા ચરિયા, રાજસાગર ગુણ ગિરિયાછ;

જ્ઞાનધર્મ તપ ધ્યાને વસિયા, શ્રુત રહસ્યના રસિયાછ. ૪

તે દીપચંદ્ર પાદક પદ ધરિયા, વિનયરયણ સાગરિયાછ;

દેવચંદ્ર મુનિ ગુણ ઉચરિયા, કર્મ અરિ નિર્જરિયાછ. ૫

સુરગિરિ સુંદર જિનવર મંદિર, શોભિન નગર સવાઈછ;

નવાનગર ચોમાઝું કરિને, મુનિવર ગુણયુતિ ગાઈછ. ૬

મુનિ ગુણ માલા ગુણહ વિશાલા, ગાવો ઢાલ રસાલાળ;
ચૌવિહ સંધ સમણુ ગુણુ યુણુતાં, ચાર્યે લીલ વિલાસળ.

કલશ.

ધમિ દ્રવ્ય ભાવે સમિતિસમિતા, યુમિયુમા મુનિવરા;
નિર્મોહ નિર્મલ શુદ્ધ ચિદ્ધન, તત્ત્વ સાધન તત્પરા,
દેવચંદ્ર અરિહા આણુ વિચરે, વિસ્તરે જસ સંપદા;
નિર્ઐથ વંદન સ્તવન કરતાં, પરમ મંગલ મુખ સદા.

—લિ. ૧૯૧૮ આશો શુ. ૭ ભોમે. ૫-૧૪ આ. કા.

આઠરૂચિ સઝાય.

આદિ—

(ઉલાલાની દેશી)

સુરપતિ નતઃ દેવ અમિતગુણી, સવિભાવ પ્રકાશક દિનમણી.

અતે—દેવચંદ્ર આણુ રૂચિ હોળે, ખાલગોપાલરે,

આતમ તત્ત્વ સંભાલરે, કરજ્યે જિનપતિ ખાલરે;

ચાર્યો પરમ નિહાલરે. આ૦ ૧૨

(સ્થાનાંગમાં અષ્ટમખેલમાં આઠ રૂચિ કહે છે).

નિજગુણ ચિંતવન મુનિ સઝાય.

આદિ—

ધનધન જે મુનિવર સંયમવર્યાળ;

x

x

x

x

અતે—સદ્ગુર પાઠક દીપચંદનોળ, શિષ ગણી ભાખે દેવચંદરે. ધ. ૧૧

૨. આ. ક.

નગુરગુણ છત્તીસી ખાલાવખોધ—ગદલોક ભાષામાં. મૂળગ્રંથ—પ્રાકૃત
પ્રજસેન શિષ્ય કૃત.

આદિ—

પ્રણમ્ય પરમાત્માનં, શુદ્ધ સ્યાદ્વાદદેશકં;

શ્રી વીર શાસનાધીશં, વિશ્વેશં પ્રણમામ્યહં.

શ્રીમદ્વાચાર્યવર્માણાં, ગુણાનાં પટ્ટત્રિંશકા;

ટબ્બાર્થ શિષ્યબોધાય, દેવચંદ્રેણ ગ્રોચ્યતે.

૨

x

x

x

x

અતે—

શ્રીમત્ ખરતર ગણે, પાઠકા રાજસાર સત્સંગા;

તત્ શિષ્ય પાઠકોત્તમ ધીરા, શ્રી જ્ઞાનધર્મોદ્ધા:

૧

તેપાં શિષ્યપ્રવરા પાઠકા દીપચંદ્રાભા:

તેપાં શિષ્યેણાપં બાલબોધો વિનિર્મિત:

૨

મુણિગુણ રમરણાલંકૃતો, વિશુદ્ધચિત્તેન દેવચંદ્રેણ,

ભવ્યજનાનુગૃહકૃતે, કૃતસ્સદ્બ્યાસરસિકેન.

૩

—ધતિશ્રી ગુર ગુણ બાલબોધાર્થ સમાપ્તમ્. ૧૨ પં. ૧૬ ગુલાખવિનયજી)

+વિચારસાર અંથ. પ્રાકૃત ગા. ૩૦૫ સ્વોપગ સંસ્કૃત નવાનગરમાં

દીકા તથા ટબાસહીત સં. ૧૭૯૬ કાર્તિક શુદ્ધ ૧.

અતે—

ગાથા. ૨૯૭ નો અર્થ—એ વિચારસાર પ્રકરણુ તેહના અધિકાર

છે. તિહાં પહેલો અધિકાર ગુણ દાણાનો, બીજો અધિકાર માર્ગણાનો છે.

એ અંથ રાધનપુરવાસી અધ્ધાવંત શાંતિદાસ નામે ગૃહસ્થ તેણે

ઉધ્ધાર સર્વ ગુણકારે, તથા માર્ગણાઈ ભાવ સર્વ સંઘણા ધારી વિચારી

ચોખ્ખા કર્યા.

ગાથા ૨૯૮ તેહને અનુમહતે અર્થઈ ગાથા રચી વિચારસારની.

આગમની રીતે તે શુદ્ધ તે. શું આનિ વાણી પ્રમાણુ છે.

ગાથા ૨૯૯ સુનિદિત યથાર્થ જગ આગમના અનુસારી સાગ

સમાચારી. તેહવો—એહવો ખર(તર) ગણ છે. તિહાં યુગપ્રધાન સદ્ગુર શ્રી

જિનચંદ્ર સુરિ યથા. તેહની આપા પરંપરા મધ્યે શ્રી જિનચંદ્ર સુરિ

શિષ્ય મહોપાધ્યાય શ્રી પુન્યપ્રધાનજી, તેહના શિષ્યોપાધ્યાય મુકુતિ

સાગરજી, તેહના શિષ્ય વાચક મુખ્ય શ્રી સાધુસારજી, તેહના શિષ્ય

જિનવર વચનનો જે તત્ત્વસાર તેહમે પ્રવીણ ઉપાધ્યાય શ્રી રાજસારજી યથા.

ગાથા ૩૦૦ તેહના શિષ્ય જ્ઞાન તથા ધર્મ, જે ચારિત્ર તેહના
વરણુદાર ઉપાધ્યાય જ્ઞાનધર્મજી એહવે નામે થયા.

ગાથા ૩૦૧ તેહનો શિષ્ય અધ્યાત્મ તત્ત્વનો રસીક જિન આગમ
પ્રમાણુ તત્ત્વ સ્વરૂપનો કથક આગમસાર જ્ઞાનસાર તત્ત્વાવગોધ પ્રમુખ
અંથનો રચવેક આત્માને હીત કરવો, જીન જ્ઞાન રચિ, દેવચંદ્ર ગણી એ-
હવે નામે એ તેણે સૂત્ર રચ્યો. ગાથા બંધ બંધ જીવને ઉપગાર કાજે.

૩૦૨ રસ ૬ નિધિ ૯ સંજમ ૧૭ એટલે સત્તરસે જીન. વરસે
શ્રી ગૌતમ સ્વામી કેવલ જ્ઞાન પામ્યા તે દિવસે એતલે કાર્તિક સુદ ૧
જૂહાર ભદારક પર્વ દિવસે આત્માનો ગોધ કરવાને ઉત્તરો છે. સમય
કહેતાં સિદ્ધાંત તે સમુદ્ર તેહથી સિદ્ધાંતસમુદ્રને પાર પામેવાને દુર્લભપર
એ અભ્યાસ કહ્યાણુ છે.

૩૦૪ કમ્ભવયડી જે આહણી પૂર્વનો ઉદાર છે. તથા શિવસર્વસૂરિ
કૃત ભાષ્ય છર્ધ તથા જિન વલ્લભસૂરિ કૃત ધર્મઅંથ છે તેહની ટીકા
પણુ મલયગિરિ સૂરી કૃત છે તથા દેવેંદ્રસૂરી કૃત છે ઇત્યાદિક પૂર્વ
સૂરીના જે વચન તે સર્વ જોધને અનુસારે એ વિચારસાર અંથ
રચ્યો છે.

૩૦૫ જા જાણુ વાણુ વિજયધર્મ, ભાવથી રચિછ ધર્મ વચણું,

નૂતણુપુરંમિ રધયં, દેવચંદ્રેણુ નાણુકં, ૩૦૫

જાસીમ જિનવાણી જયવંતી વરતે તાંસીમ ચિર રહો એ અંથના
વચનની રચના, એ અંથના વચનની રચના, એ અંથની પૂરણુતા નૂત-
નપુર નવાનગર મધ્યે પાંડિત દેવચંદ્ર ગણિ પોતાને તથા પરને પણ જ્ઞાન
વિશેષ વૃદ્ધિને અરથે કરી ૩૦૫

—પત્ર. ૧૩૪ પં. ૧૦ ગુ. વિ.

૪૨૮ સાધાસાહ (કડુઆગચ્છે-કડુવો-ખીમ-વીરો-જીવરાજ-
તેજપાલ-રતનપાલ-જિનદાસ-તેજ-કહ્યાણુ-લધુજી-ચોલણુ શિ.

(૮૭૬) જંબૂ કુમાર રાસ. સં. ૧૭૬૪ કા. સુ. ૨ ગુરુ. સોહીગામમાં
અતે—

કંડુક ગણે સાહા કંડુયો^૧, નાયક, ખીમ^૨ વિરૂં મન બાયા,
જીવજીરાજ તેજપાલ તણે પદ, રતનપાલ ગજરાયારે. ૯

સાતમે પાટે ધરમગુણ ગ્યાયક, સાહા જિજ્ઞાસ યપાયા;
તેજ કલ્યાણુ^૩ મહા બુદ્ધિધારક, કંડુક ગમ્જ દીપાયારે. ૧૦

સાહા લલુજી ગુણવંત વિરાજિત, દશમે પાટે કહાયા;
એકદશમે સાર શ્રી થામણ, સીતવંત સોહાયારે. ૧૧

તાસ શિષ્ય લાધો^{૧૨} મન મોહે, મુનીવર જંબૂમલાયા;
સોહી ગામ રહી મન પાંતે, સરસ સંબંધ રચાયારે. ૧૨

અંથાઅંથ સકલ યથો ગુણ લુહાવસેં (?) ખત્રીસ અધિકાયારે;
હાલ ખત્રીશજ છે અતિ સુંદર, ગાવયો ગુણીજન રાયરે. ૧૩

સંવત સતર ચૌસઠા વરસે, કાર્તિક સુદ સુપદાયારે;
ખીજ ગુરુ દિન પૂરણ કીધો, સારદ સુગુર પસાયારે. ૧૪

જે નરનારી બણુચેં સુણુચેં, તસ લવ પીડ મિટાયારે;
સાહા લાધો કહે સંધને હોય, દિન દિન સુજસ સવાયારે. ૧૫

(છોટાલાલ વાડીલાલ અમદાવાદ.)

(૮૭૬૬)+ સૂરત ચૈત્ય પરિપાટી સં. ૧૭૬૩ માગશર વદ ૧૦
ગુરુ સૂરતમાં.

આદિ—

પ્રણમી પાસ જિણુંદના, ચરણ કમલ ચિત લાય;
રચના ચૈત્ય પ્રવાડની, રચસુ સુગુર પસાય. ૧

મુરત બંદીરમે અછેં, જિહાં જિહાં જિનવિહાર,
નામકામ કહી દાખવું, તે સુણુચો નરનારિ. ૨

x x x x

અંતે—

કંડુકગણે કલ્યાણુ વિરાજે, સાદા લલુછ ગુણુચંદ્રાળુ,
 થોભણુસી તસ પાટ પ્રભાવિક, પંડિતમાંહે દિગ્ગંદાળુ. ૭
 સંવત સતર ત્રાણુયા વરસે, રહી સૂરત ચોમાસેળુ,
 માગસિર વદિ દશમી ગુરવારે, રચીક સ્તવન ઉદ્ધાસેળુ. ૮
 તપગજનાયક સુજન સુલાયક, વિજયદયાસૂરિ રાજેળુ,
 સાદા લાલચંદ્રતા આગ્રદથી, રચના અધિક વિરાજેળુ ૯
 અધિકું ઉછ જે હોય એલમાં, શુદ્ધ કરજ્યો કવિરાયાળુ;
 સાદાળુ લાધો કહે સૂરતમાંહે, હરપસું જિનગુણુ ગાયાળુ. ૧૦

—સર્વગાથા ૮૧ શ્રી સૂરતમધે દહેરા ૧૦ છે દેરાસર ૨૩૫ બૂયરા
 ૩ પ્રતિમા એકેકી ગણુતા ૩૯૭૮ પંચ તીર્થીની ૫ ચોવીસવટાની ૨૪
 એકલમલ ૫૮ પાટલી સિદ્ધચક્ર કમલચૌમુખ સર્વ થઇને ૧૦૦૪૧ છંદ.

—પ્ર. પ્રા. તી. સં. ૫. ૬૨ થી ૬૯.

૮૮૦) શિવચંદ્રાળુનો રાસ. (ઐ.) સં. ૧૯૯૫ આસો શુ. ૫
 રાજનગર.

અંતે—

અતિ આગહ કીધો હીરસાગરે હિત આણી,
 કરી રાસની રચના સાને ઢાલ પ્રમાણુ;
 કંડુયા મતિ ગચ્છપતિ સાંહળુ લાધો કવિરાય,
 તિજે રાસ રચ્યો એ સુણત ભણી સુખ થાય. ૧૧

(કલશ).

ધમ રાસ કીધો સુજસ લીધો આદિ અંત યથા સુણી,
 શિવચંદ્રાળુ ગચ્છપતિ કેરો ભાવ જે ભવિ ગુણુમણિ,
 સંવત સતરસે પંચાણુ આસો માસ સોહામણો,
 સુદિ પાંચમી સુરગુરો વારે એ રચ્યો રાસ રલિયામણો,
 નિરવાણુ ભાવ ઉલાસા સાથે રાજનગર માંહે કીડ,
 કહે સાંહળુ લાધો હીર આગ્રહેથી રાસ એહ કરી દીડ. ૧૨

—(ધડરની પાછાઓનો ભંડાર).

આ લાધાંસાહે સં. ૧૮૦૭ ના માગશર માસની શુદ્ધ પંચમી
ને રવિવારે રાધનંપુરમાં ચોખામું રહી પૃથ્વીચંદ ગુણસાગર ચરિત્ર પર
ખાંખાવબોધ રચ્યો છે તેની અંતે નીચે પ્રમાણે પોતાની પ્રશસ્તિ
આપી છે:—

શ્રીમદ્ વીરજિનેશ્વરસ્ય સુગતાદીશમ્ય તીર્થેવરે
ગચ્છે શ્રી કટુકામિષે પ્રથમતો વિદ્વત્કલાસંદલઃ ।
સાહેબ્યઃ કટુકાદિમઃ શુભમતિર્ધર્મૈકતાનોઽભવત્
તત્પદે બહુશાસ્ત્રાનિશ્ચિતમતિઃ શ્રી સ્ત્રીમસાહાદયઃ ॥૧॥
ઘોરશાહ્વૈતિ તત્પદેઽભવત્, જીવરાજ્વૈતિ વા ચતુર્થકે ।
તેજપાલ્વૈતિ પંચમે પદે, રત્નપાલ્વૈતિ અમવચ્ચ પટકે ॥૨॥
તત્પટધારી જિનદાસ નામા તેજાદિપાલોઽષ્ટમકે વમ્ય ।
કલ્યાણ નામા નવમે પદેચ, દિક્ સંલ્પકે ખુલ્લુદુર્ગતિનામા ॥૩॥
તદનુગે ચ પદે સુકુલોદ્ભવે કવિકુલાપ્રગતો મળનામકઃ ।
તદનુલલ્લબ્ધક નામકસાહજી શુચિનયાદિયુતો હિ રાજતે ॥૪॥
પ્રશસ્તબોધશાલિનઃ પરોપકારકારિણો

ગુરોઃ પદામ્બુજં મયા પ્રણમ્ય મક્તિપૂર્વકમ્ ।

શુશિષ્યયાચનેન મે જગજ્જનોપકારનો

વિશિષ્ટસચ્ચરિત્રકે કૃતઃ સુવાલબોધકઃ ॥૬॥

અષ્ટશતતમે (?) વર્ષે પ્રમિતે સત્તમોત્તરે
માર્ગશીપે સિતે પક્ષે પંચમ્યા માનુવાસરે ॥૬॥

રવિતોઽયં મયા પ્રયો વિક્ષેપરાહિતઃ ક્ષિતૌ ।

શોધનીયઃ સતાં ધુર્યં ચંદુત્સૂત્રં મવોદિહ ॥૭॥

પ્રમાદાદ્ વીત્તરાગાજ્ઞાવિરુદ્ધં યન્મયોદિતં

પરોપકારેણ. પુણ્ય-ચરિત્રઃ. ગોચરત્વં. સુધઃ. ૧૮૧૧

રાધકેતિ પૂર્વદ્રંગે ચાતુર્માસ સ્થિતેન ચ ।

કટુગચ્છેશ લલ્લ્યેન કૃતોઽયં વાલબોધકઃ ॥૯॥

૪૨૯ દેવવિજય (ત. હીરવિજય સૂરિ-કલ્યાણવિજય ઉ.-
ધનવિજય અને કુંઅરવિજય-દીપવિજય શિ.

(૮૮૦૬)+ ૧ નેમરાણુલ આર માસ.

આદિ— મધુકર માધવને કહેજો-એ દેશી.

અલાણી વર હું માયું, કર જોડી તુમ પાય લાગું;

દારિદ્ર દુઃખ હવે મુજ કાંગુ રે, નેમ જિનેસરને કહેજો. ૧

x

x

x

x

અંતે—

શ્રી વિજયરત્ન સૂરિ રાયા, વાચક દેવે ગુણ ગાયા;

તુમ નામે સંપત્તિ પાચારે, નેમ જિનેસરને કહેજો. ૧૭

(૧૭કડીનું પદ છે. પ્ર. શીલાછાપ જગદીશ્વર છાપખાતું. સં. ૧૮૪૦.

(૮૮૦૭)+ ૨ નેમરાણુલ આર માસ સં. ૧૭૬૦.

આદિ—

સરસતીને પાય લાગું, હું તો વચન સુધારસ માયું રે; સામલીયા.

નેમ રાણુલના ગુણ ગાળી, હું તો કેતાં બહુ સુખ પાઉરે. સામલીયા.

x

x

x

x

અંતે—

એતો સંવત સત્તર સારે, ગાયો મેં વિરહી માટેરે, સાં

શ્રી વિજયરત્ન સૂરિરાયા, એતો દેવવિજય ગુણ ગાચારે. સાં ૧૭

—(પ્ર. ઉપર પ્રમાણે)-જૈ. એ. તીર્થભાલા સાથે.

(૮૮૦૮) શીતલનાથ સ્તવ સં. ૧૭૬૯ માંડવીમાં.

આદિ—

છોડી તે આવી ચારાં દેસનેં મારજી, ખીરણી દેધ પાછી વાલ હો;

મૃગાનેણીરા ભમરા, થાંસુ નહિ બોલાં મારજી. એ દેશી.

શ્રી સરસતી ચરણે નમી, સાહેબજી પ્રણમી સદગુર પાય હો

ઝીણા મારજીસૂં માહરો મન વસ્યો;

સીતલ જિનવર ગાયસ્થૂં સાં નામેં નવનિધ થાય હો. ઝીણાં ૧

અતે—

સંવત સતર ઉગણ્ણાતરે સાર હો સા, મંડવિમાં યોગાસ હો, ઝી.
 સીતલ જિનવર મેં સાવ્યા, સાં પૂરો મંધની આસ હો. ઝી. ૧૦.
 શ્રી તપગણ્ણમાંહે સોમતા સાં શ્રી વિજયરત્ન સરિસાય હો. ઝી.
 દેવવિજય મુખ દીગિઈ સાં તુમ નામેં મુખ યાય હો. ઝી. ૧૧
 પંડિત દેવ ઇન્દ્રિ વિનવે સાં

—મુનિ ઋધ્ધવિજય લખિત મંડવિ નગરે. ૧-૧૪ મારી પાંસે છે.

(૮૮૧) રૂપસેન કુમાર રાસ (દાનવિચયે-સં. ૧૭૭૮ મહા શુદ્ધ ૭
 કવિવાર કડી નગરમાં)

આદિ—

ફહા.

વિશ્વ વિધાતા વીરજી, વધ્ધમાન વદ્ધિ નામ;
 ભાવ ભગતિ ધુરથી કરે, તસુ પદ જુગ પરિણામ. ૧
 ચાંદુ ગૌતમ વીરના, લખ્ધીવંત ગણધાર;
 હોજો અનુદિન સંધને, દાયક મુખ શ્રીકાર. ૨
 પય પ્રણમું પરમેશ્વરી, સરસતી સંરસ વચન;
 આદિ શક્તિ મુઝ આપજો, ધાયો માતા પ્રસન્ન. ૩
 ધર્મ મૂલ તે જ્ઞાન છે, જ્ઞાનેં શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ;
 આરિત તપ તેહથી લહી, શુર સરસતિ વક્ત. ૪
 પ્રમુતા અધિક્ષી જગી હુવે, જન માનેં કરી દેવ;
 નિત નમીછ પદ તેહના, કરીછ શુરની સેવ. ૫
 શુર સરસતિ જિન ગણધર, પયજ્જ પ્રણમી આર,
 ભવિંજન ભણસું તે સુણો, ધર્મતણો અધિકાર. ૬
 આર બેદ તે ધર્મના, દાન સીવ તપ ભાવ;
 પુન્ય વસેં મણુ ભવ લહો, તો ઉલખજો દાવ. ૭
 વીરે દાન વપાંણીક, ધર્મ ધુરેં સિરદાર;
 જિન પણિ સંયમ અવસરિં, સાચવેં દાનાવાર. ૮

સુર આર્ધીન હોઈ દાનથી, વેરી પશ્ચિ વસ થાય;

પરજન પાંધવ થઈ મિલે, વે કહે' દાન દેવાય. ૯

રૂપસેન કુંયર તણી, દાન કથા સદૃ દોષ;

સુણુજે સકલ શ્રોતારૂ જન, નિધુ રચિ' દાનની હોઈ. ૧૦

x

x

x

x

અતિ—

રાગ ધન્યાસી.

ધમિ સુખ પામસો દાનથીરે, દેતાં દિવ ઉદ્ધસંત;

રૂપકુમર પરિ હમંગ ધરીને, ઝોલપી મુનિસર મહંત;

—ધોરે ભવિ ધોને દાન સુપાત્રે, નિમ નિરમલ કરે ગાત્ર-ધોરે ભવિ.

x

x

x

x

ઝોપઘ છર્ણુ તે જોઈને રે સુણુગો સકલ કવીસ,

દાન આરત્ર રસાલ રચતાં, પોકતી સકલ જગીસ. ૯ ધો

સાંભલસે' ભણુસે વે કારે, ઝોકમના થઈ ઝોહ;

તે નરનારી સંપદ નીલસે', નિરમલ કરસ્યે' દેહ. ૧૦ ધો

શ્રી વિજયેમ સૂરીસરે, રૂઠું નેહનું રાજ;

દિપે' નિમ સોહમ ગુર સાચા, આરે પાંચમે આજ. ૧૧ ધો

શ્રી વિજયહીર સૂરીસનારે, શ્રી કલ્યાણવિજય ઉવઝાય;

તસ્યાતુક્રમ વાચક દોય વાર, શ્રી ધન કુંયર કહાય. ૧૨ ધો

પ્રગટ સેવક તસુ પયતણા રે, દીપવિજય ગુરરાય;

રાસ ઝો તાસ કૃપાથી ગાયો, દેવવિજય સુષદાય. ૧૩ ધો

સંવત સતર અઠોતરે રે શુદ સાતમ મહા માસ;

કુહી નગરે કવીવાર અનોપમ, રચીઓ ઝો રાસ ઉલ્લાસ. ૧૪ ધો

છત્રીસે હાલે' હઝોરે, રાસ ઝો રસીક પ્રમાણ;

ને સુણુતાં નીલ્યે' હોજ્યે સહને, ધર ધર કોડિ કલ્યાણ. ૧૫ ધો

—લિ. સં. ૧૯૧૨ મહા વદ ૧૪ પુષ. શ્રી હૂધધ નગરે લિ.

ચેલા રતનસીભાઈ નંદરામને વાંચવાસાર ૨૭-૧૫ (આ૦)-શ્રીસ
અજરાતી સભા.

(૮૮૧૬) ૩ નેમરાજીવ બાર માસ. સં. ૧૭૯૫ પૌરખંદર.

આદિ—

ચેત્રે તે અનુરા નાર, ચિતથી વિભાસે રે;
કંત વિહુણી રાત, કિમ કરી જાશે રે.

૧

x x x x

અતે—

આ દ્વાગુણ આળ્યો માસ, નાક ન આળ્યો રે;

અખીલ ગુલાલ જ તેહ, સહુ મેં છંટાવ્યો રે.

૧

આ પીયુ આળ્યો ગિરનાર, મુજને છોડીરે;

આ શિવ રમણીશું રંગ, પ્રીત એણું જોડીરે.

૨

આ ખોટી જગમાંહે પ્રીતિ, જે નર કરશેરે;

ધિર નહીં જગમાંહે કોય, સુદૃઢ હરશેરે.

૩

પામી તે મન વૈરાગ્ય, સંવન લીધુંરે;

આ રાગુદ્ધ સતી ગુણ જાણુ, કારજ કીધુંરે.

૪

આ સંવન સત્તર પંચાણું, રહી ચોમાસેરે;

આ પૌરખંદર શુભ દામ, મનને ઉઠાસેરે.

૫

શ્રી વિજયરત્ન સરિંદ, વાયક દેવ બોલેરે;

વારી હું નેમ જિણુંદ, નહીં તુમ તોલેરે.

૬

(પ્ર૦ જગદીશ્વર છાંપખાનું. સં. ૧૯૮૦). દરેક માસ ઉપર એક

એક નાનું પદ્ય એમ બાર પદ્ય છે. કાવ્યમાં રસ છે.

આ કાવ્ય સાથે ગોડી તથા દાદા સ્તવનની પ્રત દા. ૨૩ લીંબડીના

બંડારમાં છે.

૪૩૦ ભાવરત્ન ૨ (ભાવપ્રભસૂરિ) પા૦ ચંદ્રપ્રભસૂરિ
પરંપરામાં લલિતપ્રભસૂરિ-વિદ્યાપ્રભસૂરિ-લલિતપ્રભ-વિનય-
પ્રભસૂરિ-મહિમાપ્રભસૂરિ શિ૦)

(૮૮૨) હરિખલ મચ્છીનો રાસ, સં. ૧૭૬૯ કાર્તિક વદ ૩ ભોમ
રૂપપુરમાં.

અતે—

શ્રી વર્ધમાન પરંપર પાટે શ્રી ચંદ્રપ્રભસૂરિ રામારે,
પ્રધાન શાખા પુનિમ ગચ્છ સોહે, ચરણ પવિત્ર જસ પ્રાપારે. ૧૫
તસ પાટિ પરંપર સુપદાર, શ્રી વિદ્યાપ્રભ સૂરીસરે,
તસ પાટે ચૂડામણિ સરીપા, શ્રી લલિતપ્રભ યતીસરે. ૧૬
તસ પાટે ફલાચલ સૂરજ, શ્રી વિનયપ્રભ સૂરિદારે,
ચારિત્ર ગુણ રચણાયર ભરીયા, તપકીય તેજ અમંદારે. ૧૭
તત્પદ કમલ કમલપ્રભ બાંધવ સમ શ્રી મહિમાપ્રભ સૂરીરે,
ગુણ રચણે રોહણાચલ ગાણું, સંયમ સોભા પૂરીરે. ૧૮
સેવીસિં વિદ્યાએ સોહે, મોહિં ભવી ઉપદેશેરે,
જ્ઞાન તણા અવષંભ હેતેં, પરઉપગાર વિસેસેરે. ૧૯
પુસ્તકના ભંડાર ભરાવ્યા, વિવિધ શાસ્ત્ર લિખાવિરે,
શૂભ તરનો અવષંભ જિનશાસન કિરતિ શોભાવી,

જ્ઞાન દિશા સમન્નવીરે. ૨૦

તે સદગુરૂની ચરણ સિવાઈ, મુઝમતિ જ્ઞાનેં વિલગીરે,
શૂભ તરનો અવષંભ લહીતેં, વેલ હુછ કિમ અલગીરે. ૨૧
અંડ અંગ અન્વિચંદ્ર ૧૭૬૯ કલિનર્ધ, એ સંવચ્છર જાણોરે,
કાર્તિક શુદ્ધ ત્રીજ મંગલવારે, રાસ પ્રારંભ વખાણોરે. ૨૨
કાર્તિક વદિ તૃતીયા ભોમવારે, થયો સંપૂરણ રાસોરે,
મંગલ પણ મંગલ થયો એ, એ ગુરૂ મહિમા પ્રસાદરે. ૨૩
રૂપપુર ગામ સદા રહીયાંમણો, લોક સહુ ઋદ્ધિવંતારે,
ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ મુદ્દાતા ભોગતા, વ્યવહારીયા ગુણુવંતારે. ૨૪
પુનિમ ગચ્છ દીપાવત રૂડા, અમ્મા પીય સમાનારે,
સાધુના પાત્ર પેષિ ઉલટાયો, આવક ગુણે પ્રધાનારે. ૨૫
શ્રી મહિમાપ્રભસૂરિને શિષ્યે, ભાવરતનઈ ધમ ભાળ્યોરે. ૨૬

રતસેપરગણિ કૃત પડિકમણા, વૃત્તિનો સંબંધ એ જોધરે,
અધિકો ઓછો મિચ્છા દુક્કડ, તેવીસમી દલ હોધરે. ૨૭
ભણુતાં ગણુતાં સાંભળતાં વધી, મનવંછિત સુખ લહોઝરે,
શ્રી રામતણી પરે ભવિયાં, અવિલયની (?) કહોઝરે. ૨૮

—સર્વ ગાથા ૮૪૬ પ્રતિશ્રી હરીગદ્ય રાસ સંપૂર્ણમ. શુ. વિ.

(૮૮૩) મુભદ્રા સતી રાસ સં ૧૭૯૭ મહો શુ. ૩ શુક પાઠણ.
આદિ— દહા.

સકલ અતિશયે શોભતા, શ્રી શંખેસર પારસ,
સેવકને સુરતરૂ સમા, પરતક્ષ પૂરે આસ. ૧
આરાધુ અતિ આદરે, ગુરૂ પય યુગલ પ્રધાન,
જનસ પસાયે પામીઈ, મહાજનનમાં બહુ માન. ૨
ગુરૂ અપૂરવ દીવસો, હરે અંર અધાર,
જનસ દયાયે શિષ્ય કરે, શાસ્ત્ર સમુદ્રનો પાર. ૩
ચંદ્ર કિરણ જિમ ઉગલી, જોહની દેહની કાંતિ,
તે સરસતિ નિત સમરીએ, બાજે ભાવડિ કાંતિ. ૪

× × × ×
સંતરમે (શિષ્યગાર) જગિ જાણીઈ, શીલ સદર સંયુગાર,
એક વિના સોતે વૃથા, દીસે જોહવા હાર. ૧૧
જોહ મુભદ્રા મદાસતી, નિરમલ જનસ ચરિત,
સરસ સંબંધ મુણુતાં યકાં, ચારયે દેહ પવિત. ૧૨
આત્મસ ઉધ સદા તણ, ધરે શ્રાતા ગુણુ જોહ,
ચેતના સમુખી સુખી, કલો સચેતન તેહ. ૧૩
× × × ×

અંતે—

દલ ૨૦ ધન્યાસી.

દશવૈકાલિક હારિભદ્રિ વૃત્તિ, કલો મુભદ્રા તાતો
અંપાનપરે જિનહત નામે, મિત્ર સંબંધ વિખ્યાતોરે. ૪

- ભિન્ન ભિન્ન સંબંધ છે કાંઈક, વધી અન્ય શાસ્ત્રમે ધારી,
 શીલ કુલાદિક શાસ્ત્રને જોઇ, રાસ રમ્યો મેં વિચારીરે.
- મુઝને કોઇ દૂષણ મત દેજ્યો, તે તે શાસ્ત્રને જોજો.
 અધિકું ઓછું જે મેં ભાખ્યું, મિચ્છા દુકડ હોજોરે. ૬
- શ્રી પુનિમગઢ પ્રધાન શાખા શ્રી વિદ્યાપ્રભસૂરિરાયા,
 ભદ્રાચાર્ય જીતો જેણિં, વાદી નામ ધરાયારે. ૭
- તસ પદ કમલ દિવાકર સરિખા, શ્રી લલિતપ્રભ મુણિંદો,
 જેહતી લલિત વાણી નિમુણીને, ભવિજન પામે આણંદારે. ૮
- તસ પદ કુમુદ કલાધર કહીએ, શ્રી વિનયપ્રભ સૂરીશા,
 વિનય કરીને વૃપજન સેવે, પામે પરમ જગીશારે. ૯
- તસ પદ ઉદયાચલ વર દિનકર, શ્રી મહિમાપ્રભસૂરિ રામ
 જેહનો મહિમા પડહો જગમેં, વાળે અધિક દિવાજારે. ૧૦
- તે ગુર ચરણ સરોજ કૃપાએ, મુઝ મતિ જાને વાસી,
 શ્રી ભાવપ્રભ સૂરીશ સતીનો, સંબંધ કહે ઉદ્ધાસીરે. ૧૧
- શ્રી પત્તનપુર ઢંઢેરવાડે, પોલિ પ્રાસાદ ઉત્તંગા,
 શ્રી વીર શામલો પાસ જિજ્ઞેશર, કલિકુંડ પાસ મુચંગારે ૧૨
- તુરંગ અંક તુરંગમ ભૂમી, ૧૭૬૭ માન સંવત્સર ધારે,
 માહ શુદ્ધિ ત્રીજ જયા તિથિ જાણો, દિનવાર શુકે સંભારે. ૧૩
- શીલ સુવર્ણનાં ભૂપણ ભૂષિત, ગુણરયણે જેં સુહાચો,
 સતી સુભદ્રા નામ સુમંગલ, મનવંછિત સુખ પાચોરે. ૧૪
- ભણતાં ગુણતાં વધીય સાંભલતાં, સતી ચરિત્ર રસાલા,
 શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ વીરુમી ઢાલે, ફલી મનોરથમાલારે
- સતી સંબંધ સરસ ભાખ્યો. ૧૫

—શ્રી મહાવીર શામલા કલિકુંડ પાર્શ્વનાથાય નમઃ સંવત્ ૧૮૦૩
 વર્ષે શાકે ૧૬૬૮ પ્રવર્તમાને માહ વદિ ૪ વાર સોમે લિખિતે પૂજ્યશ્રી
 ઋષિ શ્રી ૫ મુકુંદજી તત્ શિષ્ય ઋષિ માણિક્યચંદન ૧૪-૧૮ દા.
 ૪૩ નં. ૮૩ વ. કે.; ખં.

(૮૮૪) બુદ્ધિવિમલા સતી રાસ, સં. ૧૯૯૯ માર્ગશર શુદ્ધ ગુરુવાર
અણુહિલપુર પાટણમાં.

આદિ—

સકલ સુરવર મુગટ કુસુમ, અર્ચિત પય અરવિંદ,	
કેવલનાંણુ દિણેસર, જયજય પાસ જિણુંદ.	૧
નીલકમલદલ લોપણાં, નીલમણિ સમ ઠાંતિ,	
નવદાય ઉન્નત તનુ, ઘાંત મુગતાદલ પાંતિ.	૨
નિરૂપમ આખ્યાગેહમં, સિંહાસન સોહંત,	
ભામંડલ નીલાસિમં, અશોક નીલ મિલંત.	૩
શ્રી વામારાણી વિમલ, કુશિ કમલ કલહંસ,	
અશ્વસેન રાજેસર, કુલ ઉદયાચલ હંસ.	૪
અતિશય અઉ સહજન્મના, ધનધાતીઉ અગાર,	
ઉગણીસ સુરકૃત જાણીઈ, અન્ય સુરમં ન લગાર.	૫
પાડિહેર આઈ બક્ષા, ગણિત આદ્યદમ્ દોષ,	
પાંત્રીસ ગુણુ વાણી વહે, સ્યાદવાદ શુદ્ધ ધોષ.	૬
એહવા પાસ જિણેસર, નમતાં પાતિક જાપ,	
વિધન હરં સુખનં કરં, પાર્શ્વયજ્ઞ સદાય.	૭
વાણી વાણીમય તનુ, ધરીઈ હૃદય મગાર,	
વંછિત અર્થ દીઈ મદા, જસ અભિનવ ભંડાર.	૮

યત:—

“અપૂર્વઃ કોપિ ભંડારે, દર્યને તવ બાહે રતિ,	
અન્યથે વ્યયનાં યાતિ, વ્યથે યાતિ સુવિરતરાં.”	૧
નરભય ઉત્તમ કુલ લડી, ધરે ઉન્નત્ર આવહાર,	
નિર્મલ શીત્ર જૂણણુ ધરે, તે પાંમે સુખમાર.	૮
કોષક શીત્ર ઉર્ધ ધરે, કુલ આદીષ ધરે કામ,	
આપ આપણે ધરે, તે જગ વિરલા કોઈ.	૧૦

યદાહ આગમે—

અપ્પા એવ દમેઅવ્વો, અપ્પા દુખલુ દુદ્ધમો,
અપ્પા દંતો સુહી હોઇ, અસિં લોએ પરત્થય. ૧૧
શીલ ધરેં લજ્જમદિકેં, તે વ્યવહારેં જાણિ,
આતમસાખે જે ધરેં, નિશ્ચયનય પ્રમાણુ. ૧૨
પ્રાણાંતે પિણુ નવિ ડગેં, શીલ લક્ષણના જાણુ,
નર સુરનર સુખ અનુભવી, લહેં પરમપદ ઠાણુ. ૧૩
ઐષ્ટિ સુત યુદ્ધિલ નિપુણ, જિમ તસ ધરણી સાર,
વિમલા નાંમ મહાસતી, જસ સદ્દલ અવતાર. ૧૪
કથાકોશ થકી લલો, મેં એહતો અધિકાર,
ભાખું ભવિયણુ સાંભલો, એકચિતેં સુખકાર. ૧૫

x

x

x

x

અતે—

લલ-વીર સુજો મોરી વીનતિ-એ દેશી.

રગ ધન્યાસી.

દાન શીલ તપભાવના ધર્મભાળ્યો હો જનસંસનમાંહિ,
શિલધર્મ ઇહાં વર્ણુઓ, ભવિ સુજુળ્યો હો ધરી મનમાં ઉછાંહિ.
શીલ પ્રભાવ મોટો જગેં.

x

x

x

x

પ્રધાન શાખા જિહાં શોભતી, પુનિમ ગજ હો જગમાંહિ પ્રસિદ્ધ,
શ્રી વિદ્યાપ્રભસૂરીસરા ભટ્ટ જીતી હો વાદિ પદ લીધ. શી. ૮
તસ્સ પદ ઉદ્યાયલ રવિ ભટ્ટારક હો લલિતપ્રભ મૂરોદ્ધ,
લલિતવાણી જેહના સુણિ ભવિ ભાંજે હો ભવભવનાં દ્વંદ. શી. ૯
તસ્સ પદ કુવલયચંદ્રમા ભટ્ટારક હો વિનયપ્રભ નાંમ,
જનને દેઈ દેસના શીખવી હો કરેં વિનયનું ધામ. શી. ૧૦
તસ પદ પદ્મપ્રભાકરા હો મહિમાપ્રભસુર,
મહિમા મહીયલ જેહતો ઉતર્થો હો જિણેં વાદી નર. શી. ૧૧

ગજ ચોરાસીઈ જોહની કીર્તિ વિસ્તરી હો નિરમલ ગોખીર,
 સુકલ આગમ વેતાવર ગીતારય હો બહુ ગુણે ગંભીર. શી. ૧૨
 ચિત્કોશ બહુલ લિખાવિયા, જોણે ભાવિયા હો સુદમનયભંગ,
 તે ગુરના સુપ્રસાદયિ વિદ્યા વાસિત હો મુઝ ગાન સુરંગ. શી. ૧૩
 શ્રી મહિમાપ્રભ સરિના પટધારી હો ભાવપ્રભ સરિસ,
 રાસ રચ્યો રલીયામણો, સાંભલિતાં હો લલીઈ સુઝગીસ. શી. ૧૪
 સંવત નવ નવ ઘોડલો ચંદ્ર સમિત હો જણો નરહ સુઝણુ,
 મગસીર સદ્દ દિન બીજડી ગુરવારે હો સુદર સુખખાણુ. શી. ૧૫
 અથુહલપૂર પાટણે ઢંદેરવાડે હો વસાતિ સુવિચાલ,
 દીપે મનોહર દેહરાં પેખનાં હો જાઈ પાપની ઝાલ. શી. ૧૬
 તિહાં એ રાસ રચ્યો બલો મતિ સાર હો આણિ નૂતન ઢાલ,
 બુદ્ધિલ સતિ વિમલાતણો, મિટો રૂડો હો સંબંધ રસાલ. શી. ૧૭
 બીજો ખડે સોલમી પૂરણુ થમરે, એ સુંદર ડાલ,
 ભાવપ્રભસૂરિ કહે સાંભલતાં હો હોઈ મંગલમાલ. શી. ૧૮

—મતિશ્રી પૂનિમાગછે પ્રધાનસાખીય ઢંદેરસંજિક બદારક શ્રી
 ભાવપ્રભસૂરિવર વિરચિતે શ્રી બુદ્ધિલવિમલા સતી ચરિત્રે રાસ સંબંધે
 દ્વિતીય ખંડ છે સમાપ્ત. પાટનનગરે, પ્રસાદાત્ શ્રી વિજયજિનેંદ્ર સૂરીશ્વર
 પાંચે દતાવત્ લીપીકૃતં પંચાસર પ્રસાદાત્. ૩૮-૧૫ પ્ર. કા. નં.

(૮૮૫) અંખડ રાસ. સં. ૧૮૦૦ પા. ૩

+ નવવાડ સ. પૃ. ૧૪૪ અલ્પચર્ચની ચોપડીમાં.

નવવાડ રૂડી પરે સાચવે, ધન સીલતણું જન જોહારે,

શ્રી મહિમાપ્રભ સરીસના ભાવ જે સાધુસું નેહારે.

—૧૩ ઠાઠીયા સ.

+ અધ્યાત્મ ચુક્ર.

આદિ—ઉક સવારે સામાયિક કિધૂ પથુ બારણુ નવિ દીપું.

અંતે—ભાવ પ્રભસૂરિ કહે નહિ કથલો અધ્યાત્મ ઉપજવોજ.

આપાઠભૂતિ સં

+ ઝાંઝરીઆ મુનિની સજાય. સં. ૧૭૫૬ આપાડ (આસો?) વદ
૨ સોમ.

આદિ—

અનંતપ્રાચીની ચાલ.

સરસતી ચરણ સીસ નમાવી, પ્રભુમું સદગુરૂ પાયરે,
ઝાંઝરીઆ રૂપિના ગુણ ગાતાં, વિવટ અંગ સવાયરે;
ભવીજન વાંદો મુનિ ઝાંઝરીઆ, સંસાર સમુદ્ર તરીયારે—
સખત સદી પરિસદ મન શુદ્ધે, શોભ રચણ કરી બરીયારે. ભરી.

x

x

x

x

અંતે—

દાસ ૪.

સંવત ૧૭૫૬ ના કરી, આસોજ (આપાડ) વદ ખીજ,
સોમવારે સજાય એ કીધી, સાંભલતાં મન મોદ કે; મુ૦
શ્રી પુનમગણ ગુરૂરાયે વિરાજે, મહિમાપ્રભ સૂર્યદે,
ભાવરત્ન શિષ્ય ભણે ઈમ, સાંભલતાં આણુંદ કે; મુ૦

—પા. ૬-૧૧ ક. મુ., પ્ર૦ સ. મા. ભી૦ ૨૮૪

(આજ ભાવરત્ન પંચીથી ભાવપ્રભસૂરિ થયા છે. તેમણે
યશોવિજયજી કૃત સંસ્કૃતમાંના પ્રતિમાશતક પર સંસ્કૃત ટીકા મં.
૧૭૯૩ માં શુદ્ધ અષ્ટમી ગુરૂવારે પૂર્ણ કરી છે અને તે ભાવનગરની
આત્માનંદ સમા તરફથી આત્માનંદ ગ્રંથ રત્નમાલાના ૪૩ મા રત્ન
તરીકે પ્રકટ થયેલ છે. તેમાંની પ્રશસ્તિ પણ હરિજીવ રાસમાં આપી
છે તેજ પ્રમાણે છે. વિશેષમાં શ્રીમાલી વીર વંશે રામાકુક્ષિથી થયેલ
જયતસીના પુત્ર તેજસી શ્રેષ્ઠીએ ઘણુ દ્રવ્ય ખર્ચા પદ (સૂરિપદ)
જેને અપાવ્યું છે એવા ભાવપ્રભસૂરિએ આ વૃત્તિ પૂર્ણ કરી.

આમનું સૂરિપદ પહેલાં ભાવરત્ન નામ હતું અને તેમના પિતાનું
નામ માંડણ તે માતાનું નામ બાદલા (?) હતું. તે વાત તેમની કાલિદાસ
કૃત જ્યોતિર્વિદ્યમરણપરની સુખભોધિકા નામની સંસ્કૃત ટીકાની નીચેની
પ્રશસ્તિ પરથી જણાય છે:—

જ્યોતિર્વિદ્યામરણ નામ ઘરાગમસ્ય ।

સંતન્યતે ગુરુ કૃપા સુખવોધિકેયં ॥

શ્રો પત્તને પ્રયર પૌર્ણિમિકાદ્વગચ્છે

દંદેર પાઠક શુભાશ્રય સંશ્રિતાનાં

શ્રીયુક્ત પૂજ્ય મહિમપ્રભ સૂરિરાજ—

શિષ્યેણ ભાષમુનિના મયકા યથાચિત્ ॥

—હતિ શ્રી કવિકુલચૂડામણિ શ્રી કવિ કાલિદાસી-

દિતે શ્રી જ્યોતિર્વિદ્યામરણે પ્રયાધ્યાયનિરૂપણક્રમ નૃપ શ્રી
વિક્રમાર્કઘર્ણનં નામ દ્વાવિંશતિતમોઽધ્યાયઃ ॥

ગચ્છે શ્રી મહિમપ્રભાસ્ય મુગુરોઃ શ્રીપૌર્ણિમીયામિધેઃ

શિષ્યઃ સુરિવરસ્ય માંદળ સુતો યો ભાવરત્નામિધઃ ।

વાદૂલા કુક્ષિ સમુદ્ભવઃ સ કૃતયાન્ શ્રી પત્તને પત્તને

છન્દો વ્યાકરણાભિધા સ્મરણતોઽલંકારયુક્તામિમાં ॥

યક્ષુચાલધિમાકુદો યરદાહો મહાવલી ।

મુખાય ક્ષેત્રપાલોઽસ્તુ રાકાપક્ષકધારિણાં ॥

૫૪ી પ્રશસ્તિ શુર પરંપરાની છે.

શ્રી વિક્રમાર્ક દહિપદ્ યોર્વામિતે

ગતેઽષ્ટદે સલ્લ રાધમાસે

શુક્લે તૃતીયેઽથ તિથી, ગમસ્તિ,

ઘારે સમાપ્તા સુખવોધિકેયં ॥૧૬ા॥

(પીટર્સન અલગાર રાગની લાયબ્રેરી જુઓ કેટલોગ)

આમના શિષ્ય પ્રણયરત્ને ન્યાયસાગર સરિ નિર્નાળ રાસ સં. ૧૭૯૭

(૧ રમ્પો છે તે માટે જુઓ દવે ૫૪ી તે.)

૪૩૧ વેણીરામ. (ખ૦ દયારામ શિ. રાઠોડ માધોસિંહ પીપાડ

(બેધપુર)ના બગીરદારના આશ્રિત.

(૮૮૬) ગુણજિતરસ સં. ૧૭૬૯ માદ શુદ્ધ ૧૧ પીપાડમાં.
આદિ—

હૃદા.

ગણિપતિ સારદ પાય નમી, આપું જિતરસ એદ;

વિધનવિહારણુ સુખકરણુ, અવિરલ વાણી દેદ. ૧

નમણુ કરીતૈ હું નમું, પ્રથમજ સદગુરૂ પાય;

સાસ્ત્ર કેરા સુખ અરથ, દીના મોટી બનાવ ૨

પૂરવ પુન્ય જ પાછછે, વિદારે વરદાન,

પુન્ય કીયાં પાતિક પુલૈ, સુખ વિવસંત સુન્દન. ૩

x

x

x

x

અતે—

સંવત નિવંખંડ સમુદ્ર અંદ, જિતરસ કીય રચના;

માધ સુકલ સુત મહી તિથ જી એદાદસી નિરણુ,

ગછ કોટિક ગુરજાજ, પ્રસિદ્ધ શ્રી પુન્ય પંચાઠણુ;

જિતહરપ જિનલગધ, પાટ હુમ્મીર પરાયણુ.

વિનય હરી લખરાજ હુવ, દયારામ દિલ સુદ લહી;

શિવ એમ પયપૈ ગુરૂ ભગતિ, કરજોડે વૈણીરાંમ કહી. ૧૯૦

હૃદા.

નયરી પીંપાડ જ નવલ, કમધજ માધૌસિંધ,

કંમેતી સોભૌ અભૌ, ધરમ ધ્વજન ધયધીંગ. ૧૯૧

—સર્વગાથા ૧૯૧ ઇતિ શ્રી કવિ વૈણીરાંમ કૃત ગુણ જિતરસ સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૮૮૧ રા વર્ષે માસોત્તમ માસે શ્રાવણ માસે શુક્લપક્ષે, એકાદસી તિથૌ ભોમવાસરે સુમ વેલાયાં લિપતં ભીમવિજૈ પાદર મધ્યે શ્રી. પં. નિરંદ્રસોમજીરૈ પાડ વાસ્તૈ લખ્યૌ છ. જળલગ મેર અડિગઢૈ જળલગ શશીહર સૂર, તળલગ આ પોથી સદા, રહજૌ ગુણ ભરપુર. શ્રીસ્તુ કલ્યાણ મસ્તુ-સુભં ભવતુ-શ્રી પારસનાથ પ્રસાદાત્-શ્રી. શ્રી. પા. ૯-૧૩ ક. મુ.

—સ. સં. ૧૮૦૨. હિંદી સાહિત્યના સને. ૧૯૦૧ ની ખોળના

રીપોર્ટમાં નં. ૧૦૯.

૪૩૨ સુખસાગર (ત૦ સત્યવિજય ગણિ સંતાનીય)

(૮૮૭)+ વૃદ્ધિવિજય ગણિરાસ (ઐ). સં. ૧૭૬૬.

આદિ—

રાગ ગોડી જંબૂદીપ મઝારિ—એ દેશી.

પ્રેમે પ્રણમી પાય ચોવિસ જિનતણા,

જગનાયક જગદિતકર એ,

સિર ધરે જેહની આણુ સકલ સુરાસુરા,

આદર આણી અતિધરો એ.

વહી વહી સંરસતિ માય પાયકમલ નમી,

જેહથી મતિ અતિ પામીધ એ,

ગાઉ ગુરુગુણરાસ આસ ઉમાદલો,

એ માહરો પૂરણ કરો એ.

x

x

x

x

અંતે—

દાસ-મનોહર હીરજી એ—

હવિ પ્રમાતિ વિધિ વપાણુ ભવિ સાચવારે.

x

x

x

x

સત્યવિજય કવિ ગુરુની જિહાં છંદ પાદુકારે, તસ પાસે વહી કીધ,

પૂણાં વૃદ્ધિવિજય પંડિત તણારે, સંધ મિલિ જસ લીલ. સં. ૬;

વયરાગી રસત્યાગી બદકે ગુણે બયારે, ધર્મરચિ મંદકપાય;

ધર્મવચન સુણી મનમાંહિ હરખે ધણુરે, પ્રાપે નહી બહુ માય. સં. ૧૦

માની ગુરુનાં વયણુ સુણી ચિત્તમાં કરેરે, ન કરે ગુણુ ઉતકર્ષ;

સંધાડામાંહિં તિલક સમેાવડિ જાણીઠરે, દેખી જન લહે હર્ષ

ન ધરે કાંઈ અમર્ષ. સં. ૧૧

ધર્મમિત્ર સુખસાગર કવિ ઇણિપરિ બણેરે, હ્રુસવિનયને દેતિ;
તાસ કહણથી ચરિત્ર કલાં એ તેદનોરે, પ્રીતિ તણે સકેત. સં. ૧૦
કલસ.

શ્રી સત્યવિનય કવિરાજ કેરા શ્રી સીસ સુંદર ગુણનિભા;
શ્રી વૃદ્ધિવિનય પંન્યાસ પદવી સોહતા ગુણ અતિભલા,
ગુણ તાસ ગાવે સુખ પાવે હ્રુસવિનય સેવક સદા;
એ ભવિક બાવે ધરી તે બણિયા નિમ લહો સુખ સંપદા.

—આ રાસમાં પ્રખ્યાત ક્રિયોદ્ધારક સત્યવિનય પંન્યાસના શિષ્ય
વૃદ્ધિવિનયજીનો વૃત્તાંત છે. તે સં. ૧૭૬૯ ના કાર્તિક વદિ અમાવાસ્યાને
દિને સ્વર્ગસ્થ થયા—તે વખતે આ રાસ રચાયો છે. વધુ માટે જુઓ
ઐ. રા. સં. ભાગ ૩.

સર્વ ગાથા ૮૪ શ્લોક ૧૦૧ પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંચય.
એક બીજા સુખસાગર તે દીપસાગરના શિષ્ય થયા છે કે જોણે સં. ૧૭૬૩
માં જિનસુંદરે સં. ૧૪૮૩ માં રચેલા દિવાળી કલ્પ-કલ્પસૂત્ર પર બાળા-
વજોધ નામે કલ્પપ્રકાશ રચ્યો છે. રચના ઠીક છે. તેની સં. ૧૮૨૪
ની, ૧૮૬૯ ની અને ૧૮૮૮ ની લિખિત પ્રતો લોંગડી ભંડારમાં દાખલ
૨૮ અને ૩૪ માં મળી આવે છે. આ સુખસાગરે જ્ઞાનવિમલ સૂરિની
પ્રતો પ્રથમાદર્શે લખી છે એમ જણાય છે.

૪૩૩ લખિંધસાગર (૨) (ખ૦ જિનચંદ સૂરિના માણિક
શાખામાં કમલકીર્તિ—સુમતિમંદિર—જયનંદન શિં.
(૮૮૮) ધ્વજભુજંગ કુમાર ચોપઇ સં. ૧૭૭૦ આસો વદ ૫. શિ
અતે—

ચૂડામાં.

શ્રી જિનરંગ સૂરિ પાટવીરે શ્રી જિનચંદ સૂરીંદ;
ગિરવો ગચ્છનાયક પરતર તણેરે, દીપે તેજ દિણુંદ. ૭ રાં
તસુ ગચ્છ માહે માણિક સાપમેરે, કમલ કીરતિ ગુરરાજ;
સુમતિલાભ વાચિક તસુ પાટવીરે, સુમતિ મંદિર સુપદાય. ૮ રાં

તસુ પાઠે જ્યનંદન ચિર જ્યોરે, લખધસાગર સિખ્ય તાસ;
 સંવત સતરૈસૈ સિત્યરે સગૈરે, ઉત્તમ આસુ માસ. ૬ ૨૦
 પપિ અધારૈ પાંચિમ યાવરૈ રે, ચૂડા ગામ મઝાર;
 ચોપી કાધી પૂરી ચૂંપસરે, આંણી હરખ અપાર. ૧૦ ૨૦
 —વિજયધર્મસુરિ ભં.

૪૩૪ અતુર (ગુજરાતી લોકાગણ પૂજ્ય જસરાજ-રૂપરાજ-
 સોલા-મોહાલા-પીયા-વીરજી-ધર્મદાસ-લાહજી શિ.)
 (૮૮૯) ચંદન મલયાગિરિ ચોપઈ સં, ૧૭૭૧ રાખી નગરમાં.
 આદિ—

શ્રી સદગુરુઓ નમઃ ॥

ગોપમ ગણધર પય નમી, લખધિ તથો ભંડાર;
 જસુ પ્રણમઈ સવિ પાઠપઠ, સ્વર્ગ મોક્ષ પદ સાર. ૧
 ગુરુ નમીપઠ ગુરુતા બણી, જે વિદ્યા હાતાર;
 કીડીથી કુંજર કરધ, એ મોટા ઉપમાર. ૨
 પ્રણમું નિજ સદગુરુ સદા, મમ ઉપગારી દેવ;
 સદગુરુ દુસઠ પાઠપઠ, ધર્મ કરમનાં બેદ. ૩
 વક્ષી પ્રણમું અતિ આહલા, મૂલ મત્ર નમોદાગ;
 સુરજેંદ્ર અનઠ પદમાવતી, સુરપદ પામ્યા સાર. ૪
 દિવ બોલસિ ગુણ સીત્રના, સીલ વડો સંસારિ;
 નિમ મલયાગરી રાપિયો, તે કહિસું સુવિચાર. ૫
 કહાં ચંદન કહાં મલયાગરી, કહાં સાપર કહાં નીર;
 નિહ નિહ પડઈ અવચ્છડી, તિહ તિહ સદઈ શરીર. ૬

અતે—

દાદ એહવા સાધુ નમું.

કહિન માંહિ વત રાવહી, વત રાવહી, સોઈ ચતુર સુખજી,
 અનુકમઈ સુખ પામીયાજી, પામ્યો અમર વિમાજી;
 ગુણવંત સાધુ નમું. ૭
 શુ. ૧

દાનરીલ તપ ભાવના, આરે વર્મ પ્રધાન;	ગુ૦
સધધ ચિત ને પાલસ્યેછ, ચારે સુખ કયાણુ.	ગુ૦ ૨
સતીયાંના ગુણ ગાવતાંછ, જવન પાતિગ દરિ;	ગુ૦
ભલી ભાવના બાવીયછ, રહીયછ ઉપરાગ પૂરિ.	ગુ૦ ૩
સંવત સવસર્ધ ઇકાતરછ, ક્રીષ્ણ પ્રથમ અખ્યાસ;	ગુ૦
ને નરનારી સાંભલછ, તસ મન હોઇ ઉન્દાસ.	ગુ૦ ૪
રાધી નયર સુહાવણેછ, વસન તિલાં શ્રાવક લોલ;	ગુ૦
દેવગુરનાં રાગીયાછ, લાભક સધલા ચોલ.	ગુ૦ ૫
ગુજરાતી ગઇ જાણીયછ, દી પૂજા થી જસરાજ;	ગુ૦
આચાર્ય દરી સોભતાછ, આચારિન રૂપરાજ.	ગુ૦ ૬
તસ ગઇ માંહે સોભતાછ, સોભા ચિવર સુગણ;	ગુ૦
બોલ્લાછનાં જસ ધણાછ, પીથા શુદ્ધિનિધાન.	ગુ૦ ૭
વીર વચન કહઇ વીરછ હો, તસ પાટે ધર્મદાસ;	ગુ૦
સાઉ ચિવર વખાણીયછ, પંડિત ગુણેદિ નિવાસ.	ગુ૦ ૮
તસ સેવક ધમ વીનવછ, ચતુર કહઇ ચિત લાય;	ગુ૦
જાણુચે ગુણુચે ભાવસુંછ, તસ મનવાંછિત થાય.	

ગુણુવંત સાધુ નમું. ૯

—લિખતં સ્થિવર ઋષિ શ્રી ૫ ભાઉછ શિષ્યેણુ વિદ્યગ્રામ્યેના-
લેષિ દિસારવિરોજે ત્રિપીઠતં. આર્યો ગૌરવ આર્યો ભાગું તી પઠનાર્ય.
શ્રીરસ્તુ લેપકસ્ય. ૧૨-૧૫ અનંત.

૪૩૫ જિનસુખ સૂરિ (ખ૦)

(૮૯૦)+ જેસલમેર ચૈત્યપાટી. ૪, દાલ સં. ૧૭૭૧.

આદિ— દાલ ૧ રસીયાની.

જિનવર જેસલ જુહારીયે લીજે લિખમીનો લાહ; વિવેકી.

ગાળે બાળે બહુ ગડગાડસું ચૈત્રપ્રવાહે રે આહ. વિવેકી, જિ૦ ૬

૬ ૭ x x x x

અતે—

સંવત બારેસે બારોતરે આ જોસલગઢ બાણુ;
થાળો સેઠે કીરતથંબ, જ્યું મોટો ચેલ મંડાણુ.

જિ. ૧૨૧

કલય.

ધ્રમ મહા આઠ પ્રાસાદમાંડે બિંબિ પેતાલીસ સૈં,
ચૌરાશી જીપર ચરવ જિનવર વંદતાં ચિત ઉદસૈ,
દુખ જાય દૂરે સુખ પૂરે સંધને સંપતિ કરધ,
મંથુણા શ્રી 'જિનસુખસર' સતરે સૈ ઇકહોત્તરધ.

૨૮

(આમાં જોસલમેર સં. ૧૨૧૨માં સ્થપાયું એમ જણાવ્યું છે. તેનો
સ્થાપક જોસલ ક્રીને હતો તે પરથી તેનું નામ પડ્યું છે એમ ઇતિહાસ
જણાવે છે. જિનસુખ સુરિનો જન્મ સં. ૧૭૩૪ માગધર શુ. ૧૫,
પિતા અને માતાનાં નામ રૂપસી અને સુરૂપા, દીક્ષા સં. ૧૭૫૧ માહ
શુ. ૫ પુણ્યપાત્રસરમાં, દીક્ષાનામ સુખકીર્તિ, સુરિપદ સં. ૧૭૬૩ અને
સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૮૦ જેઠ વદિ ૧૦ રીણીનગરમાં-રત્નસાગર બાંગે ૨
પૃ. ૧૩૦).

૪૩૬ ગંગાવિજય (ત. વિજયદેવસૂરિ-લાવણ્યવિજય-નિત્ય
વિજય શિં).

(૮૯૧) ગજસિંહ કુમાર રામ સં. ૧૭૭૨ કાર્તિક વદ ૧૦ શુર.

આદિ—

દહા

યાસ પંચાસરો સેવીઈ, પ્રહિ લગમતે બાણુ,
વામાનંદન પૂછઈ, દિનદિન ચઢને મંડાણુ.
આદિ નિથઈ શ્રી આદિ દે, ચૌવીસે છણુંદ,
ચાત્રયે બાવન ચતુર, નિહા ગણુવર સુખકંદ.
ભાવે પ્રણમું ભારતી, આણિ હેરે ભક્તિ,
સુરખને પંડિત દરે, એહની મોટી ચક્તિ.

૧

૨

૩

મયા કરીને માતજી, આપો વચનવિલાસ,
 સમર્થા સેવક જનતણી, પુરેં મનની આસ.
 જિન ચૌવીસ તણા યતી, ભાષ્યા અઠાવીસ લાખ,
 અડતાલિશ સહસ અધિક, સૂત્રેં સિદ્ધાંતે સાપ.
 તે માંહિ મુખ્ય જાણીઈ, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાય,
 તસ સીસ પંડિત જગજયો, શ્રી નિલવિજય કવિરાય.
 એહ ગુરના સાહજજેથી, રચીસ્યું રાસ ઉદાર,
 દાન ઉપર સંબંધ છે, સરસ મીઠો અધિકાર.
 ગજસિંહ કુમર તણો, કરીસ્યું ભાવેં ચરીત્ર,
 એક ચિત્તે સવિ સાંભલો, જિમ હુઈ કાન પવિત્ર.
 ગજસિંહ પુન્યવંતનાં, નામ થકી નિસ્તાર,
 અવર પ્રાણી એ બાપડાં, કાં સરજ્યાં કિરતાર.
 આઉલ કેરે ફૂલડેં, પગેં ન પૂજા હોઈ,
 ચંપક ફૂલ અમૂલિ ગુણ, શિર ચાઢેં સહુ કોષ.
 તેહ બણી પુન્યવંતનો, કરીસ્યું ગુણનો પંથ,
 ભવિયણ ભાવેં સાંભલો, સરસ મીઠો સંબંધ.

૪

૫

૬

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

*

*

*

*

અંતે—

ઢાલ રંર મી દેશી ધન્યાસીરી.

ધન ધન શ્રી ગજસિંધ મહામુનિ, પાલે શુદ્ધ આચારોજી,
 નિર્મલ ધ્યાને શુદ્ધ પ્રભાવે, પાલે પંચાચારોજી—૧ ધન.
 નિઘંથ પંથ તે શુદ્ધ અણુવાલેં, નવિહુ લગાડે દોષજી,
 ઊપસર્ગદિક દોષ જે ઉપજે, રાષેં ચિત્ત સંતોષજી.—૨ ધન.

*

*

*

*

દાનપ્રજાધે ગજસિંહ મુનીનો, છે એહનો સંબંધજી,
 તિહાં થકી મેં જોછ કીધો, સરસ મીઠો એ અંધજી—૧૧ ધન.
 બાવીસ ઢાલેં અનૂપમ સ્વાદેં, રચીયો રાસ રસીલોજી.
 હં તો મુરખ બાલ અજાણુ, હં સ્યું જાણું જોડીજી,

વિદ્વન્નન તુમ્હે સોધી લેજો, મતિ નાખો વિગોડીજી-૧૩ ધન.
 શ્રી ગજસિંધ મુનિનો ભાવ પ્રભાવે, દાન ઊપરિ ગુણ ગાયાજી,
 વૃદ્ધિ બધેવ પં. શ્રી દેવની સાહે, અક્ષર અંસ મેં પાયાજી-૧૪ ધન.
 સંવત સંયમ નગ ચુગ્મને વર્ષે, કાતિ માસ વદિ પક્ષેજી,
 ગુરુવારિં તિથિ દશમી દિવસે, પૂર્ણ કીધો સુપ્રત્યક્ષેજી-૧૫ ધન.
 તપગમ્મમંડળુ બાનુ સમાનં, શ્રી વિજયદેવ સૂરીરાયાજી,
 ભવિષ્યુ ભાવે ગુરુ ગુણુ ગાવે, નવનિધિ રિદ્ધિ સિદ્ધિ પાયાજી-૧૬.
 તસ સીસ વાયક સક્કલ ચૂડામણી, શ્રી હાવણ્યવિજય ઉવગાયજી,
 તસ શીમ્ પંકજ મંદુપરિ મનોહર, શ્રી નિત્યવિજયજી કવિરાયા-૧૭,
 શ્રી વિજયક્ષમા સૂરીધર રાજ્યે, જયવંતા ગણુધારજી,
 પુણ્ય ઊપર શ્રી ગજસિંધ મુનીનો, ગાયો રાસ ઉદારજી-૧૮-ધન.
 સક્કલ પંડિત શિરમુગટ ચુડામણિ, શ્રી નિત્યવિજય કવિરાયજી.
 ત્રીજા અંડની દાસ બાવીસમી, ગંગાવિજયે ગુણુ ગાયાજી-૧૯ ધન.
 —શ્રી બારેજ નગર મધ્યે સિંહ હજદપૂર મધ્યે ૬૦—૧૪ દા.

૨૬ લીં.

(૮૮૨) + કૃષ્ણમશ્રી રાસ. સં. ૧૭૭૭ કર્તિક શુ. ૧૩ રાત્રિ માતરમાં.

આદિ—

શ્રી વરદાયેનમઃ દ્વદા.

પુરપાદાંણી પાસજી, તેવીસમે જિનચંદ;
 સૂપ સંપતિ જિન નામથી, પામે પરમ આણંદ. ૧
 વલી ગણુધર આદે નમું, ચોદસે બાવન;
 સમરંતા પાતિક મિટે, જપીઈ સાચે મન. ૨
 વીણા પૂસ્તક ધારણી, હંસવાહણી સુવિગ્રાસ;
 પ્રણમું ભાવે સારદ, આપે વચનવીલાસ. ૩
 તીર્થકર ગણુધર ચારદ, વલી પ્રણમું ગૃહરાય;
 શ્રી હાવણ્યવિજય ઉવગાય, નિત નમતાં પાતિક જાપ. ૪
 તસ શીસ ચરણુ સરોરહ, મંદુકર પરિ મનોહાર;
 શ્રી નિત્યવિજય કવિરાયનો, જપિયે નામ ઉદાર. ૫

તેહ તણા સુપસાયથી, રચિયું રાસ ઉદાર;
 શીયલ સખલ ગુણ વર્ણવું, સાંભલો થઈ ઉજમાલ. ૬
 સીયલેં શીવ સુષ પાંમીઈ, સીયલેં નવહ નિધાંન;
 સીયલેં સૂર સેવા કરેં, શીયલેં લહીયે માંન. ૭
 સીયલ તણો મહિમા ધણો, કરતાં નાવેં પાર;
 કુસમશ્રી રાણી તણો, કહિયું ચરિત્ર ઉદાર. ૮
 એહ ચરિત્ર સુણતાં થકાં, મટેં પાપ અધાર;
 એ સુણતાં જે ઉધર્યે, તે માણસ રૂપે ઢોર. ૯

અંતે—

રાગ ધન્યાસીરી.

રાજમહોત્સવ કરી દંપતી, આઘ્યા ગુરને પાસેંજ;
 પરહરી રાજ્ય મણિ માણ્યક બહુ, સંયમ લઈ ઉલ્લાસેંજ. ધન ધન૦

+

x

x

x

વીરસેનને કુસમશ્રીનો, રાસ રચ્યો રસીલોજ;
 એ સાંભલતાં શીયલ સાંભરે, તે લહે મુક્તિનો ચીલોજ. ૧૨૫૦
 હું તો બાલક મૂઢ અજાણ, હું સૂં જાણું જોડીજ;
 વિપુલજન સોધી સદ્ કરજ્યો, નવિ નાષજો વીષોડીજ. ૧૩૫૦
 સંવત સંયમ નગ સાયર વર્ષે, કાર્તિક માસ સદ્ પક્ષેજ;
 તેંરસને દિવસેં સૂભયોગે, વાર ન્યાવર સૂ પ્રત્યક્ષેજ. ૧૪૫૦
 તપગણમંડણ બાતુ સમાણ, શ્રી વીજ્યદેવ શ્રી રાયાજ;
 તસ પાટેં શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસરૂં, તેજવંત સવાયાજ. ૧૫૫૦
 તસ પાટે પ્રગટ્યો જગવંદીત, શ્રી વિજયરત્ન સૂરીરાયાજ;
 શ્રી વિજયક્ષિમા સૂરીસર રાજ્યે, મેં સીલ તણાં ગુણ ગાયાંજ. ૧૬૫૦
 માતર નયરેં યૌમાસ રહીને કુસમશ્રી ગુણ સવાયાજ;
 શ્રદ્ધિ બંધવ પં. શ્રી દેવની સાહજ્યે, અક્ષર અંસ મેં પાયાજ. ૧૭૫૦

+શનિવારને થાવરવાર એ મારવાડની લૌકિક-દેશી ભાષામાં ખાસ જોડાય છે.

દાનપ્રબંધ અંચથી જોઇ, બીજો ધર્મ ગુરોજી; ૧૮૫૦
 નવ નવ દાસે એ મેં કીધો, નવલ રાસ સનરોજી.
 પંચાવનમી દાસે નવ નવ સ્વાદે, કીધો રાસ રસાલજી;
 બણસ્યે ગણસ્યે જે સાંમલસ્યે. તે લલસ્યે મંગલીક માલાજી. ૧૮૬૦
 એ શીયલ ગુણ અમૂલિક જગમાં, જાણું શીવરમણી એ માલાજી;
 એહવૂં જાણી શીલવત રથોપું, કરજો થઈ ઉજમાલાજી. ૨૦૫૦
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર સેવક, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાયાજી;
 શ્રી નિત્યવિજય કવિગજ પાસાઈ, ગંગવિજય ગુણ ગાંધાજી. ૨૧૫૦
 —પ્રતિશ્રી ગંગવિજય વિરચિતે કુસુમશ્રી રાસ સંપૂર્ણ. (દે. લા.

પં. કમલવિજયજી પાસેના) ૬૧. પં. ૧૩.

(પ્ર૦ આનંદકાવ્ય મહોદધિ મૌકિતક-૧લામાં છપાયું).

૪૩૭ રામવિજય (૧) (ત. વિમલવિજય શિ.૦)

(૮૯૨૬) બાહુબલ સ્વાધ્યાય, સં. ૧૭૭૧ બાદરવા શુદ્ધ ૧.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી વરવા બહુ, પણુલા શીપમ નિર્ણુદ;
 ગાયસ્યુ તસ સુત અતિબલિ, બાહુબલિ મુનિચંદ. ૧
 ભરતે સાહિ સહસ વરસ, સાધ્યાં પટ ખંડ દેશ;
 અતિ-ઉછવ આણુંસ્યુ, વનિતા કિધ પરવેશ. ૨

x

x

x

x

કથશ.

અતે—

ઋષભજિન પસાય ઈણુપરે, સંવત સતર એકાતરે,
 બાદર સુદ પડવા દિને રવિવાર ઉત્તર ભરે.
 વિમલવિજય ઉવઝાય સદગુર શિષ્ય તસ શુભવરે;
 બાહુબલ મુનિરાય ગાતાં, રામવિજય જય જય વરે.
 —અન્ય કૃતિ સાથે પાનાં ૧૩ ની પ્રત મો. સેં. સા.

(૮૯૨ખ) ગોડીપાસ સ્તવન. સં. ૧૭૭૨ વિજયાદશમી.
સોરઠા.

નયણાં મુનિ મુનિ ચંદ વરસે વિજેશ્વરિ દિને;

રચિઓ રગે છંદ કમલા દીર્ઘિ સંનિધિ.

વિમલવિજય ઉવઝાય, શુભ સીસે રામે મુદા;

પાયા પરમ પસાય ગાયા ગોડીપાસ ગુણુ.

૬૪

રોહિણી સં

અંતે— વિમલવિજય ઉવઝાયનો સીસ,

રામવિજય લહે સકલ જગીસ.

૬.
તીર્થમાલા. નં. ૩. ઝે. ઈ.

(૮૯૨ગ) વીર જિનપંચ કલ્યાણુક. ૧૭૯૩ આપાઠ શુ. ૫ સુરતમાં.

અંતે—

એમ ચરમ જિણુવર સયલ સુખકર શુણ્યો અતિ ઉલટ બરે,

આપાઠ ઉજ્જવલ પંચમી દિન સંવત સત્તર તિહોતરે.

વિમલવિજય ઉવઝાય પયકજ ભમર સમ સીસએ;

રામવિજય જિન વીર નામે, લહે અધિક જગીસએ.

૬૬.

પંચ કલ્યાણુક એમ વખાણ્યા, પ્રભુજના ઉદ્ધાસે;

સંઘતણે આગ્રહે હસ્પભરિ, સુરત રહિ ચોમાસે.

(સ્તવનાવલિ નં. ૧૦૬૫ જ. ઝે. ઈડિયા.)

(૮૯૩) ચાવીશી.

આદિ—

ઋષભદેવ જિનસ્તં

હારે મારે જોળનીયાનો લટકો દાહાડા ચ્યારજો—એ દેશી.

હારે આજ મલિઓ મુજને તીન ભુવનનો નાથજી;

અંતે—

મહાવીર જિનસ્ત.

ભરતનૃપ ભાવંશું એ—એ દેશી.

આજ સકલ દિન માહરોએ, ભેટયો વીરજિણુકે. ત્રિભોવનનો ધણીએ.

x

x

x

x

વિમલવિજય ઉવંચાંયેનો એ, રામ લહે સુખ પૂરકે. ત્રિં ૫

પ્રં ચોનીસી વીસી સંચલ પૃ. ૪૫૨-૪૬૯

(૮૯૪) + વિજયરત્ન સૂરિ રાસ, (અ) સં. ૧૭૭૭ બાદરવા વદ ૨ પંથી.

આદિ—

સુપ્રસન્ન આલ્હાદકર, સદા જાસ સુખચંદ;
વંછિતપૂરણ કલ્પતર, સેવક શ્રી જિનચંદ.
શ્રી વામારાણી તણે, નંદન નિરૂપમ રૂપ;
સૂરતિમંડલ પાસણ, ત્રિભુવન તણા ભૂપ;
દોલતિદાઈ તેહના, પ્રણમી પય અરવિંદ;
ગાસ્થુ ગિર્યા ગણપતિ, શ્રી રત્નવિજય સૂરીંદ.

x x x x

અંતે—

કલશ.

વિજયરત્ન સૂરિંદ સુંદર ગચ્છ ગયણ દિવાયરો;
જગ ચિત્તરંજન કુમતિમંજન કુલ પયોજ કલાધરો.
સંપત્તિદાતા સુખવિધાતા કુસલવસ્તિ પયોહરો;
તસ ચરણ સેવક રામવિજયે ગાયો ગુર ગુર જય કરો.
પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંચય.

૪૩૮ ઋદ્ધિવિજય (ત. વિજયપ્રભસૂરિ શિ.

(૮૯૫) રેહિણીરાસ. સ. ૧૭૭૨ (સંવત રશિ રૂપક હકાઈ, અં.)

(૮૯૫ ક) જિનપંચકલ્યાણક સ્તોત્ર સં. ૧૭૫૪ ઔરંગાબાદમાં.

આદિ—

સારદ માત નમી કરી, પ્રણમી સદગુર પાય,
પંચકલ્યાણક જિનતણા, બલુનાં સિવ સુખ યાય.
આવન જનમ દિક્ષા દિવસ, નાંણુ સિદ્ધિ ગતિ નાંમ,
પંચકલ્યાણક જાણ્યો, એ જિનના અભિરામ.

માસ પૂનિમીઆ સૂત્રમેં, તે તિથિનો અધિકાર,
જાણિતે યુગતે કરો, ભવિયણ તપ વિસ્તાર.

અંતે—

(લાલ ૧૦ ગિરિસું નદીયાં ઉત્તરે રેલાલ એ દેશી)

સતર ચોપને પ્રેમસુંરે લાલ, કર્યો ચોમાસો-રંગરે,	ચ.
શ્રી અવરંગાખાદમાં રે લા. જિહાં જિનધર ઉત્તંગરે.	ચ. ૬૬
સંઘતણી સુ વીનતીરે લા. તવન રચ્યો અતિસારરે;	ચ.
સંઘે પણ સુંણી આદ્યોરે લા. તપ જપ ધરમ પ્રકારરે,	ચ. ૬૭
જે કલ્યાણુક તપ કરેરે લાલ; તે પાંમે કલ્યાણુરે,	ચ.
દિન દિન સુખ લીલા લહેરે લાલ, એહવી જિનની વાંણિરે.	ચ. ૬૮
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીજીરેલાલ, શ્રી જિનશાસન જયકારરે,	ચ.
વાચક મુદ્ધિવિજય નમેરે લાલ, શ્રી જિનગુરુ સુષકારરે,	
અતુરનર, ગણણો કલ્યાણુકનો ગણોરે.	ચ. ૬૯
લિ. કલ્યાણુવિજય. ૨-૧૯ આ. ક.	

૪૩૯ વલ્લભકુશલ (ત૦ ધીરકુશલ-ગજકુશલ-પ્રીતિકુશલ
અને વૃદ્ધિકુશલ-સુંદરકુશલ શિ.)

(૮૯૬) શ્રેણિકાસ સં. ૧૭૭૫ કા. વ. ૧૩ રવિ. જૂનાગઢમાં

અંતે—

જીરણુગઢ વર ઉત્તમ નાંમે, શ્રી ગિરનાર સુઠામે જે.	૧૧
જીરણુગઢનો સંઘ સુધરમી, વ્યવહારી સુલ કરમી. જે.	૧૨
સંઘવી જેકરણ ઉપદેસેં, રાસ રચ્યો શુભ વેસેં, જે.	૧૩
તપગણ પતિ સુલતાન સત્તરો શ્રી વિજયરત્ન સૂરિસૂરો, જે.	૧૪
તસ પાટેં વડ અધિક દિવાજે, શ્રી વિજયક્ષમાસૂરિ ગાજે. જે.	૧૫
પંડિત ધીરકુશલ ગુરરા તસ ગણ સોભ કહાયા, જે.	૧૬
શ્રી ગજકુશલ પુધ સુગુર સુહાયા, તેહના પ્રણમું પાયા. જે.	૧૭

તસ શિષ્ય પ્રીતિકુશલ ગણિ કહીઈ, નામે શિવ સુખ લહીઈ. એ. ૧૮
 ગુરુભાઈ પંડિતપદ ધારી, શ્રી વૃદ્ધિકુશલ સુખકારી. એ. ૧૯
 તસ શિષ્ય મુદરકુશલ સુદાયા, ધમ વલ્લભકુશલ સુખપાયા. એ. ૨૦
 સંવત ૧૭ થંચ્યોત્તરા વરયે, કાતી વદિ મનહરપે. એ. ૨૧
 વાર રવી તેરસિ દિન કહીઈ ધમ જગ.....(અપૂર્ણ)

(૫. ૪૧ પં ૧૬. ગુ. વિ.)

(૮૯૭)+ હેમચંદ્ર ગણી રાસ (અ.) સ. ૧૭૯૩ માગસર સુ. ૨ ભોમ
 આદિ—

સકલ સદા સુખદાયક, અરિહંત આદિ નિષ્કુંદ
 પ્રણમું પ્રભુ પરમેસર, પરતપિ પરમાણુંદ. ૧
 સમર શ્રુતદેવી સધર, આણી ઉત્તરિ અંગ,
 વચનવિદ્યાસ વિચિત્ર બહુ, દાયક એહ અમંગ. ૨
 મહગુરને પ્રણમું સદા, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર,
 કાડીથી કુંજર કર્યો, એ મુજ ગુર ઉપગાર. ૩
 વલિ વંદુ સુધ સાધુને, નિષ્ણિ સમર્થા સુખ હોય,
 જૈન ધરમ સમર સદા, દોષ ન લાગે કોય. ૪
 એ પંચે પ્રણમી કરી, ધરી ધરમનું ધ્યાન,
 સાધુ તણા ગુણ ગાયસ્તું, મુજ કવિ દેજ્યો મોન. ૫
 હેમચંદ્ર મુનીશના, ગુણ કદિરયું અભિરામ,
 રાસ રચિય રસિઆંબણે, જિમ સીજે સવિ કાંમ. ૬
 કુણ હેમચંદ્ર કિલાં દવા, કવણ દેશ વિખ્યાત,
 ધરમતણી કરણી કરી, તે સુણીયો અવદાત. ૭

અપે—

હાલ દશમી.

ધન ધન હેમચંદ્ર રૂપિરાયા, જસ મન ધરમ સવાયારે,
 મદિયજભાંદિ સુપસ ગવાયા, ધરમીને મનિ આયારે. ૧

રાસ રચ્યો ભાવે સવિસેસેં, જવહરસાહ ઉપદેસેરે
 હેમચંદ્ર મુનિ દુષ્ખણુ દેસેં, હું પ્રણમું સુવિસેસેરે. ૭
 અદ્યમતિ ને કરણા કીજે, મુનિવર ધ્યાન રહીજેરે
 અધિકું આધું ને કહું ખીજેં, તે મિછામિદુક્કડ દીજેરે. ૮
 તપગઢ પતિ વિજેક્ષેમ સુરિંદા, દીપે જાણિ દિણંદારે,
 તસ પટધર વિજેદ્યા મુણિંદા, પ્રતપે સાંપ્રતિ ગણીંદારે. ૯
 તસ ગાઢ પંડિત શિરોમણી સોહે, વૃદ્ધિકુશલ બુધ સોહેરે,
 ગ્યાતા ગુરૂ સેવક પડિઓહે, જ્ઞાન ગયવર આરોહેરે. ૧૦
 તસ પદપંકજ સીસ કહાયા, વલ્લભકુશલ ગુણુ ગાયારે,
 સતર તાણુઆ વરસ સુહાયા, સિત મૃગશિર સુખ પાચારે. ૧૧
 દ્વિતીયા તિથિ ચંદ્રોદય દિવસેં, ભોમવાર સુધિ સરસેરે,
 હેમચંદ્ર મુનિના ગુણુ હરસે, સકલ સંધ સુખ કરસેરે. ૧૨

—પ્ર. જૈન ઐ. ગૂ. રાસસંચય પૃ. ૨૬૫-૨૮૪

૪૪૦ કાંતિવિજય (ત. વિજયપ્રલસૂરિ-પ્રેમવિજય શિ.)

(૮૯૮)+ મહાબલ મલયસુંદરીનો રાસ. સં. ૧૭૭૫ વૈશાખ
 સુદ ૩ પાટણ.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખસંપદા, પુરણ પરમઉદાર
 આદીશ્વર આનંદનિધિ, પ્રણમું પ્રેમ અપાર. ૧
 ફણી મણી મંડિત નીલતન, કરણારસ ભરપૂર
 પારસ જલધર પલ્લવો, જોધખીજ અંકૂર. ૨
 શાસનનાયક સાહિબો, ગિરિઓ ગુણુ વિલસંત,
 હરીલંછન હીયડેં ધરૂં, મહાવીર અકુવંત. ૩

અતે—

હાલ ૮૯ મી. દીકો દીકોરે વાગાજીકો નંદન દીકો એ દેશી.
 બાવે બાવેરે, બાવિ કરજો જ્ઞાન અભ્યાસે,
 જ્ઞાને સંકટ કોડિ પલાયે, જ્ઞાને કુમતિ ન વાધે,
 જ્ઞાને સુખસ લહે જગમાંહિ, જ્ઞાને શિવપદ સાધે. મનિ. ૧
 યદપિ નાણાદિક સમુદિત ધહાં, મુગતિહેતુ જિનં ભાંખ્યું,
 તોપણ યોગક્ષેમનુ હેતુ, પહેલું જ્ઞાનજ દાખ્યું રે. બ. ૨
 પાસતણા નિર્વાણુ દિવસથી, વરિસ ગયાં ચત એક,
 તેહવે હુધ સત્યશીલ સલૂણી, મલ્લયાસુંદરી સુવિવેકરે. બ. ૩
 શ્લોક એકનો ભાવ વિચારી, તેહ લહી ભવપાર,
 તે કારણુ શિવપ્રાધન સાચું, જ્ઞાનજ એક ઉદાર રે. બ. ૪

અતે—

શંખનરેશ્વર આગે પહિલું, શ્રી કેશીગણધારે,
 મલ્લયચરિત ભાખ્યું વિસ્તરથી, જ્ઞાનતણે અધિકારે. ૫
 તેહતણે રસ સર્વસ્વ લેઈ, શ્રી જ્યોતિલક સરિંદિ,
 વ્રતન મલ્લયચરિત સંખેપે, ભાખ્યો અતિ આણુદેરે. ૬
 જ્ઞાનરત્ન વ્યાખ્યા ધતિ નામે, ત્રિણુ અધિકારધ પ્રસીધો,
 તેહમાંહે ધમ સંબધ સીવો, ધૂરિ અધિકારે લીધારે. ૭
 શ્રી તપગણુ ગણનાયક ગિર્યા, થી વિજયપ્રભ સરિ,
 ગુણવંતા ગૌતમ ગુરુ તોણે, મહિમા મહિમા સનરેરે. ૮
 તાસ શિષ્ય દોવિદ કુલમંડન, એમવિજય જૂઠરાયા,
 કાંતિવિજય તમ શિષ્યે ધણિપરે, વિધવિધ ભાવ બણાપારે. ૯
 સંવત શરમુનિ મુનિ વિધુવર્ષે, રહી પાટણુ ચોમાસ,
 શ્રી વિજેશ્વર સદીશ્વર રાજ્યે, ગાંધ મલ્લયા ઉદ્ધાસેરે. ૧૦
 આપાત્રીજતણે શુભદિવસે, રાસ દ્વચો સુપ્રમાણુ,
 બાલદીપા નિરપી માદરી, હાસી ન કરસ્યો જાંખુરે. ૧૧

શ્રી જ્યતિલક વચનથી જે મેં, ન્યૂનાધિક કાંઇ ભાણું,
સંધ સકલની શાખેં તેહનું, મિછા દુકક દાણ્યુરે. ૧૨

ઉત્તમના ગુણ પરિચય કરતાં, હુંદ્ર સમકીતનો શોધ,
ઉત્તમ લાભ વલિ પામેં શ્રોતા જે પ્રતિબોધરે. ૧૩

પાટણ નગરનો સંધ વિવેક તસ આગ્રહથી સીધી
ચિહ્ન ખંડિ થઇ સર્વ સંખ્યાઇ, ઢાલ એકાણું કીધીરે. ભ. ૧૪
જે ભવિ ભાવેં ભણુસ્યે ગુણુસ્યે, લહિસ્યે તે જ્યમાલ,
ઓગણુચ્યાલીસમી કહી કાંતિ, ચોથા ખંડની ઢાલરે. ભ. ૧૫

—સર્વ શ્લોક સંખ્યાત ૩૪૮૮ પ્ર. ભીમશી માણેક.

—સર્વ ગાથા ૧૦૩૬ ઇતિશ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાનાપર નામનિ
શ્રી મલયસુંદરી ચરિત્રે પં. કાંતિવિજય દેવસૂરીશ્વર તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
પ શ્રી જ્ઞાનવિજય ગણિ શિષ્ય લલિતવિજય ગણિ લિખિતમ્ કાત્તિ
શુદ્ધિ ૯ (પત્ર ૯૨ પ્ર. કા.)—(ગુ. વિ. ભાવ.)

—ઇતિશ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાના પં. નામની મલયસુંદરી ચરિત્રે
પં. કાંતિવિજયગણિ વિરચિતે પ્રાકૃત પ્રબંધે શીલાવદાત પૂર્વભવ. વર્ણુનો
નામ ચતુર્થ પંડ પરિસમાપ્તો. સંવત ૧૮૬૦ ના વર્ષે કાત્તિક માસે
શુકલપક્ષે અષ્ટમી તિથૌ રવિવાસરે શ્રી ભુજનગર મધ્યે શ્રી આદિનાથ
જિનપ્રાસાદાત્ લિપીકૃતમ્ સકલ પંડિત શિરોમણી પં. શ્રી ૧૯ મેત્રવિ-
જયગણી તત્ શિષ્ય વિદ્વાન વિનયી પં. શ્રી હંસવિજયગણી તત્ શિષ્ય
પં. રત્નવિજય લિખીતં. આત્માર્થે વાંચે તેને ત્રિકાલ વંદના છઈ. શ્રી.
શ્લોકસંખ્યા ૫૦૦૦ છે. પૃ. ૯૨ પં. ૧૫ આ. ક.

—સં. ૧૮૮૧ પોષ શુ. ૫ ભૃગુવાસરે પોરબંદિર મધ્યે શાંતિ-
નાથ પ્રસાદાત્ ૧૨૦-૧૪ માં.

—લિ. ૧૮૧૮ આશો. શુ. ૮ ભોમે પ્રહ્લાદનપુરે. ઝ.....
રાજકોટ પુ. અ.

—પત્ર ૯૫ અમરવિજય સીતોર.

—સં. ૧૮૨૨ ચૈત્ર પ્રથમ શુ. ૧૩ દિને લા. સંઘવી ફત્તેહચંદ
સરસંઘ ૭૦-૧૪ દા. ૪૨ નં. ૩૨ ચડે.

—સં. ૧૮૨૨ વર્ષે પોસ વદિ ૭ ને દિને લખિતં સંઘવી ફતે-
ચંદ સરસંઘ શ્રી પાલણપુર મધે શ્રી પદ્મવીહાર પ્રાસાદે અંચાત્રંથ શ્લોક
૪૦૦૦ ૭૬-૧૩ દા. ૪૧ નં. ૩૧ ચડે.

—૧૨૭-૧૧ મો. સે. લા.

—લિ. સં. ૧૮૫૪ માગશર વ. ૧૪ જમામતિ ગછે ઝઘી લા-
ધારપણ તત્ સીક્ષા લક્ષ્મીકીર્તિ લિ. ૮૮-૧૬ વિ. ને. નં. ૪૫૮૦.

(૮૯૯) ચાવીશી (ચાવીશ જિનસ્ત) ૧૭૭૮ માગશર શુ. ૧ પહેલાં
આદિ—

(અરજ અરજ સુણેનેં રૂડા રાજિયા હોજીએ દેશી)

સુગુણ સુગુણ સોભાગી સાચો સાહિબો હોજી;

મીઠડો આદિ-જિયુંદ.

મોહન મોહન મરૂતિ રૂડો દેખતાં હોજી,

વાધર્ષ પરમ આશુદ. ૧ મુ૦

અતે—

હાલ સાલૂડાની દેશી.

વીરજી ઉભો મદ મોડી જોડી અરજ કરે લો.

x + x x

ત્રેમે જે ધ્યાવેં ગાવેં જિન ગુણ આદરેરે લો, વીરજી.

કાંતિવિજય જયમાલા ખાલાનેં વરેરે લો.

—વર્તમાન ચતુર્વિંશતિ જિન સ્તવનાનિ સમાપ્તા સં. ૧૭૭૮

માગશર શુ. ૧ ગુરવારે શ્રી અણુહિંદ્રપુર પત્તન મધ્યે ખરા કોટડીયે
લિખતા પ્રતિ. ૬-૧૪ આ. ક.

(૮૯૯૬) એકાદશી સ્તંભ દાલબદ્ધ મં. ૧૭૬૯ માગસર શુ. ૧૧
આદિ— ડભોષ ગોમાસું.

પ્રથમ દાલ ચંદ્રાઉલાની.

દ્વારિકા નયરી સમો સર્પારે, બાવીસમો જિનચંદ;

બૈ કરબોડી ભાવચુંદે, પૂછે કૃષ્ણ નરિંદ;

પૂછે કૃષ્ણ નરિંદ વિવૈદિં, સ્વાંમી ધગ્યારસ મૌન અનેકે,

એહ તણો કીરણ મુખ ભાષો, મહિમા તિથનો ધિર કરી દાખોછ.

નિર્ણુંદછ હરે. ૧

x

x

x

x

અતે—

કલશ.

ધય સયલ સુષકર દુરિત દુપહર ભવિકતર નવજલંબર,

ભવતાપવારણુ જગતતારક જયો જનપતિ જગગર;

સતરસય ઉગણોતર સમે રહી ડભોષ ચઉમાસ એ,

સુદિ માશ મૃગશિર તિથ ધગ્યારસ રચ્યા ગુણુ સુવિસાલ એ. ૧

ચય થુધ મંગલકોડિ ભવના પાપ રજ દૂરે હરે,

જયવાદ આપે કીર્તિ થાપે સુજશ દિશ દિશ વિસ્તરે;

તપગછનાયક વિજયપ્રભ ગુરૂ શીસ પ્રેમવિજય તણો,

કહે કાંતિ ભણુતાં ભવિક સુણુતાં લહે મંગલ અતિ ધણો. ૨

—૨-૧૬ (મારી પાસે છે)

(૮૯૯૭) હીરાવેધ બત્રીશી.

આદિ—

રાજનગર સમ એહ નારિ કાં આદિ રિયાણો,

સાચો રહિ જસ વાચિં રાણુ મંડલ મહિસાંણો;

જૂનો ગઢ મતિ ખોય સિષ રાવિ અક્ષેસિર,

રામ પરાંણુ પાજિં બાંધિ લેસ્યે કૃત્તેપુર વાસણું એ.

x

x

x

x

અતે—

✓ સિમેં ચાલ ભરિં લાગ પાલે સુપ્રજન પાલણ,

પ્રિ સુણુ રહી વાત નહિયે ધરી;

બત્રીસી કાંતિ કહી વિબૂધ વંચો હીરવેધરી.

૩૨

(ગામનાં નામ આપી તે પરથી શવણુને મદોદરી શીખામણુ આપે છે એવા પ્રકારની આ કૃતિ છે.) આ

(૮૯૯૭) સૌભાગ્યપંચમી માહાત્મ્ય ગર્ભિત શ્રી નેમિજિન-
સ્તા૦ સં. ૧૭૯૯ શ્રાવણ શુદ્ધ ૫ રવિ. પાલણુપુરમાં.

આદિ—

સરતિના મહિનાની.

✓ પ્રણમૂં પવપણુ દેવીરે સર બહુ સેવીત પાસ,

પંચમીતપ મહીમા કહું, દેખ્યો વચનપ્રકાશ.

૧

જે સુણુતાં દુખ નિકસેરે વિકસે સંપદ હેજ,

આતમ સાખિ આરાધતાં સાધતાં વાધે તેજ.

૨

*

*

*

*

અતે—

દાસ ૯ મી ધન્યાશ્રી વધાવાની.

સતર નવાણુઆં રહીએ, પાલણુપુર. ચોમાસ,

શ્રાવણ સુદિ તિથિ પંચમીએ હસ્તારક દિન ખાસ.

જા. ૬

સંપતણા આગ્રહ થકી એ કીધી તે દિનજોડિ,

જા.

કાંતિ કહે જે સાંભળેં એ તે ધરિ સંપદ કોડિ.

જા. ૭

કલશ.

ધંમ ભુવનભૂપણુ દક્ષિતભૂપણુ દુરિતશોષણુ જિનપતિ,

શિરતાજ જમયદુરાય ગાતાં પાસઝો સુખસંપત્તિ;

શ્રી વિજયપ્રભ ગુરચરણસેવક સીસ ઐમવિજય તણો,

કહિ કાંતિ સુણુતાં ભવિક ભણુતાં પામીઈ મંગલ ધણો.

—સં. ૧૮૫૮ પોસ શુ ૯ લ. પાટણનગરે પં. પ્રતાપવિજય
નાંચનાથ. શ્રી પંચાસરા પ્રસાદાન્ પ્ર. કા. નં. ૫૨૯-૪-૧૭ આ. ક.

(૮૯૯૫)+ અષ્ટમી સ્ત.

આદિ—

હારે મારે યોવનીયાનો લટકો દાઢા ચ્યારજો એ દેશી.

હારે માહરે હાંમ ધરમના સાઢા પયવીસ દેસજો,

દીપેરે તિહાં દેશ મગધ સદ્ગમાં શિરેરે.

હારે.

*

*

*

*

અંતે—

કલશ.

ઇમ ત્રિજગભાસણુ અચલસાસણુ વર્ધમાન જિણેસરો,

પુધ ટ્રેમ ગુરુ સુપસાય પાંમી સંયુજ્યો અલવેસરો;

જિનગુણુ પ્રસંગે ભણ્યું રંગે તવન એ આકિમતણું,

જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે કાંતિ સુખ પામે ધણું.

—(પ્ર૦ કા. નં. ૫૨૯, વી. પા., જૈ. એ. ઇ. ની તીથે)

માલાની પ્રતમાં.

—પ્રકાશિત—ચૈલ વંદનાદિ સંગ્રહોમાં પ્રસિદ્ધ છે.

+ અષ્ટમી જિન સ્ત૦ પૃ. ૬૧૪ જૈ. કા. સાર.

(૮૯૯૬) ગોડી પાર્શ્વનાથ છંદ.

આદિ—

દૂહા.

સુવચન મુજ સારદા, સામિણુ તું સમરતથ.

ગોડીરા ગુણુ ગાવતાં, ઉપજે સરસ અરતથ.

x

x

x

x

૧

અંતે—

પારકરો પરતા પ્રખલ, રોગભોગ સંકટ હરણુ,

ત્રેમવિજય પ્રભુતા દિયણુ, કાંતિવિજય જયજય કરણુ.

૫૧

—૩-૧૩ ખી. ડી. ૨૦૯ રો. એ. સો. મું. નં. ૧૮૯૧.

(આ કવિની શિષ્યપરંપરા હતી. ભાવદેવ સૂરિના પાર્શ્વનાથ

ચરિત્ર પર ગૂજરાતી બાલાવબોધ સં. ૧૮૦૦ માં ભાતુવિજયે રચ્યો.

તેની પ્રત લખનાર આ કવિની શિષ્યપરંપરામાંના એકે લખી છે તે

નીચે પ્રમાણે:-

સં. ૧૮૬૨ ના વર્ષે શાકે ૧૭૭૪ પ્રવર્તમાન, દ્વાગુણ વદિ ૧૪
દિને બુધવાસરે સકલ બદારકે શ્રી વિજયપ્રભ સુરિસ્વર ચરણસેવી સિધ્ધ
પં. પ્રેમવિજય તત્સિધ્ધ પં. શ્રી કાંતિવિજય તત્સિધ્ધ રાગવિજય
તત્સિધ્ધ કૃષ્ણવિજય. તત્સિધ્ધ પં. શ્રી પ રંગવિજય ગ૦ તત્સિધ્ધ
સેવક ઋષભવિજય લિખિત આભાર્યે શ્રી અણુહિલ્લપુર પાટણ મંદિરે.
પત્ર ૫૬૨ નં. ૭૪૨ (પ્ર. કા.)

૪૪૧ કેસર.

(૯૦૦) ચંદનમલયાગિરિ ચોપાઈ સં. ૧૭૭૬ લાસમાં.

આદિ—

સાનિધકારી સારદા, સમરૂં હું સુપ્રભાત,	
જોડિ કલા ઘો જુગતિસું, મયા કરેજો ભાત.	૧
વિધનવિહારણ સુખકરણ, આનંદ અંગ ઉલ્લાસ,	
ગવરીમુત પ્રણમું ગદર, પરતક્ષ પુરો આસ.	૨
કવિયણ કરજોડી કહે, આઘ અરજ સુલેહ,	
મનસા પુરો માહરી, કયા કહું ગુણગેહ.	૩
કહાં ચંદણ મલયાગરી, કહાં સાપર કહાં નીર,	
કહિસું તિણકી વારતા, સુણસી સહુ વડવીર.	૪
એહ કયા સુણતાં અવસ, પરતક્ષ પાપ પ્રહંત,	
જગ જસ બહુલો વિસ્તરે, વંછિત ફલ વરસંત.	૫

* * * *

અંત—

મુનિવર મારગ મંચગોળ, તપ જપ કીધા અપાર,	
અંતસમે અણુસણુ અહીજ, એક વલિ અવતાર.	૫૭
સ્વર્ગ બારમે દેવતાજ, રાગરાણી યામ,	
સુખ ભુગતે દિન દિન પ્રતિજ, એહ કયા સુખદામ.	૫૮

ચંદનરા ગુણ ગાવતાંછ, પાગીર્જ બવપાર.	
દુખ દોડગ દુરે ટલેછ, તીરથનો દલસાર.	૫૬
સંવત ૧૭૭૬ તરેછ, લાહે નગર ગોમાસ,	
મહાગન સહુ મુખીયા વસેછ, દિન દિન લીલવિલાસ.	૬૦
હાકુર ગુણ કરી ગાજતોછ, કેસોછ અધનિધાન.	
ખ્યાગ ત્યાગ અધિક કલાછ, વંસ વધારણવાન.	૬૬
તુરોછ નગરી વિખેછ, મુખદામ સંસાર,	
આસો સાંમ, ધરમ સરદાર.	૬૨
ચ્યાર પેટે ચીહું બાખતીછ, જોર જોટ,	
રાજકાજ બહુ સાચવેછ, સોમે સોજ અપાર,	
નગરી બાધ રાનીછ, દેસ મવાડ મઝાર. નં.	૬૬
તીણુ દીન ચોપી રચીછ, ચંદન તૃપતી એહ,	
જખ્દ પંચમ દિનેછ, સંપુર્ણ ગુણુ ગેહ નં.	૬૧
હાલ બણી ધગ્યારમીછ, કવિ કેસર કરતોડ,	
જે મુણુસ્યે ભલ ભાવસુંછ, તે ધર સંપતિ કોડિ.	૬૫
—લિ. પં. અનોપવિજયેન સં. ૧૮૮૦ વર્ષે મિતિ જ્યેષ્ઠ વદ	
૬ મધ્યાન્હે ૧૬-૧૩ વિ. ને. નં.	

૪૪૨ રંગવિલાસ ગણિ.

(૯૦૧)+ અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમ ચોપઈ સં. ૧૭૭૭.

આદિ—

પરમ પુરૂષ પરમેસર રૂપ, આદિ પુરૂષનઉ અક્લ સરૂપ;	
સામી અસરણુ સરણુ કહાય, સક્લ સુરાસુર સેવે પાય.	૧
પ્રણુમી તાસ ચરણુ અરવિંદ, ખરતર ગચ્છપતિ શ્રી જિણુચંદ;	
સંભારી શ્રી સદ્ગુરૂ નામ, ભાષા લિખું સંસ્કૃત કામ.	૨
અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમ લલિઉ, શ્રી મુનિમુંદર સૂરે કલિઉ;	
પરમારથ ઉપદેશન કરી, નવમ શાંત રસ પતિ અણુસરી.	૩
x x x x	

અતે—

લિખ્યો શાસ્ત્ર ભાષાપણે, સમજે સગલા લોગ;
ધમ નરવિજયતણે વચન, ધરમારય ઉપયોગ. ૧૦

દેખી દેખી વચન તે, લિખિયા મતિ અનુસાર;
પંડિત દેખી સોધજ્યો, દર્ઢ દૃષ્ટિ ઉપકાર. ૧૧

સંવત સતર સતોતરે, માસ શુક્લ વૈશાખ;
રવિવારે પાંચમિ દિને, પૂર્ણ થયો અભિલાષ. ૧૨

ખરતર ગછ માંહે સરસ, આચારજ ગણધાર;
શ્રી જિણુચંદ સરીસવર, સૈમ્ય ગુણે સિરદાર. ૧૩

તાસ સીસ ગુર ચરણજ-સમ તે રંગવિલાસ;
નિજપર આતમહિત બણી, કીનો આદરિગસ. ૧૪

બણિજ્યો ગુણજ્યો વાંચજ્યો, એ અધ્યાતમ રાસ;
જિમ જિમ મનમાં ભાવજ્યો, તિમ તિમ યરજ્યે પ્રકાસ. ૧૫

લિ. ગણિ નરવિજયાય ૧૬-૧૪ દા. ૪૩ નં. ૪૮ ષ ડે.

પ્ર૦ રા. મોતીચંદ ગિ. કાપડિયા વિવેચિત અધ્યાતમકદ્મદ્રુમમાં
છેવટે પૃ. ૪૬૬ થી ૫૧૮.

(આમાં જણાવેલા ખરતર ગછપતિ જિનચંદ્રસુરિ અકબર પાસેથી
યુગ પ્રધાનપદ મેળવનાર પ્રસિદ્ધ ૬૧ મા પદ્મર જિનચંદ્રસુરિ નથી પણ
ખરતર ગચ્છની પદ્માવતિમાંના ૬૫ મા પદ્મર જિનચંદ્રસુરિ જણાય છે
કે જેના પિતાનું નામ ગણધર એપણ ગોત્રીય શાહ સદસકરણ અને
માતાનું નામ સુધિયાદેવી અને પોતાનું મૂળ નામ હેમરાજ તથા દીક્ષાનું
નામ હર્ષજામ હતાં. સં. ૧૭૧૧ ભાદ્રવા શુદ્ધ ૧૦ ને દિને શ્રી રાજન-
ગરમાં નાદદાગોત્રીય શાહ જયમદલ તેજસીની માતા બાર્ધ કસ્તુરબાઈએ
આચાર્ય પદવીનો મહોત્સવ કર્યો, ત્યાર બાદ સુરિજીએ જ્ઞેષ્ઠપુર વાસી
શાહ મનોહરદાસે કાઢેલા સંઘની સાથે શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થની યાત્રા
કરી તથા મનોહરદાસે જંધાવેલા ચૈલશૃંગાર શ્રી ઋષભાદિર૪ તીર્થકરનાં
જિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યારબાદ શ્રી જિનચંદ્ર સુરિજી સં. ૧૭૮૩ માં
શ્રી સરત બંદરમાં સ્વર્ગસ્થ થયા.)

૪૪૨ ક પ્રેમચંદ (કનકચંદ્ર ઉ. શિ.)

(૯૦૧૬) આયુરાજ સ્તવન. આદિકુમાર સ્તવન. સં. ૧૭૭૯
જેઠ શુ. ૨

અંતે—

સંવત સતરે ઉગલાસીધ, ખીજને ખુધવારે વાસ,

જેઠ મહિને જુગતસું, ગાયો શ્રી આદિકુમારે. લાલ. ૩૩

કનકચંદ ઉવઝાયનો, વાયક કહે પ્રેમચંદરે, લાલ.

વંદે પૂજે ભાવસું, પાલે પરમાણુદરે લાલ. ૩૪

લખ્યા સં. ૧૯૬૦ જેઠ શુદી ૧૧ રાત્રિ પ્ર. કા.

૪૪૩ પુણ્યવિલાસ (ઉં પુણ્યચંદન શિ.)

(૯૦૨) માનવુંગ માનવતી રાસ સં. ૧૭૮૦ શરદના ખીજ
માસમાં શુ. ૩ રવિ, લૂણકરણસરમાં.

આદિ—

ફહા સોરઠા.

નમું સદા નિતમેવ, આદીસર અરિહંત પય,

દરસણુ શ્રીજિનદેવ, લૂણકરણસરમેં લલો. ૧

કવિયણુ કેરી માય, વલિ પ્રણમું વાગેશ્વરી,

ચરણુ નમું ચિત લાય, વિધિ...વિધાગુર તણા. ૨

જિનવર ધરમ જિ દોષ, દોષ પ્રકારૈ દાખીયો;

સાયવતાં સુખ હોષ, શ્રાવકને વલિ સાધુનૈ. ૩

દ્વાદશ વ્રત અગાર, પંચ મહાવ્રત સાધુના,

સુણો સદ્ અધિકાર, તિણમાં ખીજ વ્રત તણા. ૪

માનવતી પરખંધ, મૃષાવાદ બિપર કહું;

સુણો તાસ સંખંધ, કુણુ માનવતી કિહાં થઇ. ૫

જીવ્યો તાસ પ્રમાણુ, વચન બોલિ પાલૈ જિકે;

જીવત ધિગ તસુ જાણુ, વચન બોલિ બદલૈ જિકે. ૬

રાખ્યો સીલરતન, પ્રગટ બોલિ જિણ્ય પાલીયો;
મનમાં હુસ્મો મગત; સુણતાં તાસ સર્બંધ સહુ.

x

x

x

x

અતે—

સત્ય વચન કલ તુમે જોઈઓ, પ્રિહનૈ લગાયો પાય;
ઈહ લોકનંદ પરલોકના, સુખ પામ્યારે જિણ્ય વ્રતનંદ પસાય. ૧૬
એ રાસ મર્ધ રચીયો બસો, દેખી ચરિત્ર અધિકાર,
ખીળ વ્રતનૈ જીપરંધ, મનમાંહરે આણી હરપ અપાર. ૧૭
સંવત સતરે અરસીયે, રહ્યા લૂણસર ચામાસ,
વાચક શ્રી પુન્યચંદનંદ, સુપસાઈરે કાધો એ રાસ. ૧૮
રવિવાર સુદિ દ્વિતીયા દિનંદ, રિતિ સરદ ખીજો માસ,
શિષ્ય પુણ્યશીલનંદ આચરંધ, ધમ જંપરે કવિ પુન્યવિલાસ. ૧૯

કૃતં ચ લિખિતં ચ

—સં. ૧૭૮૨ વર્ષે આવણ માસે કૃષ્ણપક્ષે તિથી નવમ્યાં ૯
ગુરવારે લિખતં વીકાનેર મધ્યે. આ કવિની પોતાની હસ્તલિખિત પ્રત
છે. ૩૬-૧૫ સેં. લા. વડોદરા નં. ૧૭૭૬.

~~—~~

૪૪૪ જ્ઞાનવિજય.

(૯૦૩) મલયચરિત્ર. સં. ૧૭૮૧ મિથ.

૪૪૫ નિત્યલાભ (આં. વિદ્યાસાગરસૂરિ-મેરુલાલ-સહજ-
સુંદર. શિ.)

• પિતાનું નામ કર્મસિંહ અને માતાનું નામ કમલા હતું.

શા કર્મસિંહ કહે ત્રિદશપતિ સારિખો. માત કમલાતણું સુજસ દીપે,
વિષુધવર છત્રધર નમતિ બકે સદા, અનંદ ભડ લલિત કંદર્પ શ્રીપે—

+ નિત્યલાભ કૃત વિદ્યાસાગરસૂરિ સ્તવન.

જુઓ વિધિપદ્ય પ્રતિક્રમણ પૃ. ૪૫૧.

+ મૂર્ખની સજાય ૧૯૨ સ. મા. ભી.

+ મહાવીરના ૫ કલ્યાણકૃતું ચોઢાગીઢિં સં. ૧૭૮૧ સુરત.

પૃ. ૫૦ જૈ. પ્ર.

+ ચંદનખાળા સ. સં. ૧૭૮૨ આ. વ. ૬, રવિ સુરતમાં. પૃ. ૨૮૭
સ. મા. ભી.

(૯૦૪)+ ચોવીશી સં. ૧૭૮૧ સુરતમાં.

અંતે—

સંવત સતર એકયાસીએજી, સુરતિ રહી ચોમાસ,

ચુણુ ગાતાં જિનજીતણાંજી, પહુતી મનની આસ.

ક્રિ. ૫ વી.

વિઘાસાગર સૂરીસરજી, અંચલગચ્છ સિણુગાર,

વાયક સહજસુંદર તણોજી, નિત્યલાભ જયજયકાર.

ક્રિ. ૬ વી.

—સં. ૧૭૮૨ વર્ષે શ્રી સુરતિ મધ્યે પં. શ્રી નિત્યલાભ

લિખિતં. ૯-૧૨ આ. ક. પ્ર૦ ચોવીશી વીશી સંચહ.

+ વાસુપૂજ્ય સ્ત૦ સં. ૧૭૭૬ માં વાસુપૂજ્યની કચ્છ અંબારમાં
સ્થાપના કીધી.

કચ્છ દેશે ગુણુમલિ નીલોરે, રૂકું ગામ અંબાર,

તિહાં જિનવર પ્રાસાદ છેરે, મહિમાવંત ઉદાર.

૧૦

x

x

x

x

પૂજતા જિનવર ભાવશુંરે, લહિયેં શિવસુખ સાર,

સત્તર છહોંતેર થાપનારે, વદિ તેરસ ગુરુવાર.

૧૩

અંચલ ગચ્છપતિ જાણિયેરે, વિઘાસાગર સૂરિરાય.

વાયક સહજસુંદર તણોરે, નિત્યલાભ ગુણુગાય.

૧૪

(૯૦૫) સદેવંત સાવલિંગા રાસ. સં. ૧૭૮૨ મહા શુદ્ધ ૭ પુષ્ય
સુરતમાં.

આદિ—

દૂઢા.

સકલ સુખસંપતિકરણુ, ગુણુનિધિ ગોડિયાસ,

પદ્મજ પ્રણમું તેહના, પ્રેમ ધરિ સુવિલાસ.

ત્રિન ભુવન રંગે રમે, સરસતિ સાચું રૂપ,	
ધ્યાન ધરૂં મન તેહનું, આપે વચન અનૂપ.	૨
વલિ પ્રણમું ગુરુદેવતા, ગાનતણા દાતાર,	
મુરખધિ પડિત કરે, એ મોટો ઉપગાર.	૩
રસિયા વિષુ શૃંગાર રસ, નવરસ વિના વખાંણ,	
લવણુ વિના જિમ રસવતી, તિમ ગુરુ વિના પુરૂપ અજાણ.	૪
સાર વસ્ત સંસારમાં, સિદ્ધિ બુદ્ધિ ગુણધામ,	
તે પ્રસાદ મુગુરુ તણો, ભગતે કરૂં પ્રણામ.	૫
આર પદાર્થ ધર્મના, દાન શિયલ તપ બાવ,	
વીર જિથુંદ વખાંણિયા, ભવજલ તારણુ નાવ.	૬
એ આરે સરિખાઅ છે, પણ શિયલ સમો નહિ કોપ,	
લોકોત્તર લોકિક સુખ, જસ પરસાદે હોય.	૭
સદેવચ્છનિ વારતા, સરસ ધણી શ્રીકાર,	
કવિ અતુરાધ ક્લેવે, રસના રસ સુવિચાર.	૮
રસિક વિષુ શિણુગાર રસ, શોભ ન પાવે શુદ્ધ,	
કાંમિણિ વિષુ કામિ પુરૂપ, દિસે શુદ્ધ વિસુદ્ધ.	૯
તિણુ રસ કો કામિણિ ત્રિમા, વલિ નાયક સુપ્રધાન,	
કવિયણુ તિણુ કારણુ કહે, રસિક હેત ધરિ ગ્યાંન.	૧૦
મધુકર સમ જે નર કલા, તે જાણે રસભાવ,	
મધુ જાણે મૂરખ બાપડા, ગોલ જોલ એક દાવ.	૧૧

ઢાલ પેહલિ. ૧

(૪દાવનમાં કાંઠન કુચ્છરજિ સધાને મન બાવેરે. એ દેશી)	
ઘણિંદિં જાંબુદિપ મગરે, સરતક્ષેત્ર ગુણુ ધારેરે,	
સદસ અત્રિસ દેશ તેહમાંદિ, રડા આગમમાં અધિકારિરે.	૧
પૂર્વદિસે ^x સોમતિ, પ્રથવિતિલક ઉપમનોરે,	
કુકેળવિજય નાંમે નયરિ, ઉત્તમ પૂરૂપ પ્રધનોરે.	૩
^x ^x ^x ^x	

તે નગરિમાંહિ રાજ્ય કરે છે, દિન દિન અધિક પ્રતાપિરે,
 સાલિવાહન સુગુણ સોભાગિ, કિરત જગમાં વ્યાપિરે. ૧૧
 ગુણુમાલા પટરાંણિ તેહનિ, શિલવતિ જગજાંણિરે,
 મંદિત ગતિ ગોરિ ગુણુવંતિ, રૂપે રંભા સમાંણિરે. ૧૨

* * * *

તસ સુત ચંદ્રકલા દ્વિદાર શદેવચ્છ ધણેં નામેરે,
 ભોગિ ભમર જિમ ગુણુનો રસિઓ, રતિપતિ ઉપમ પાંમિરે. ૧૫

x x x x

પદ્મો મેહતો તેહ ભૂપતિનો, મંત્રિ પુધિનિધાનોરે,
 જનપદના સહુ કાંમ ચલાવેં, રાજનો પણ માનોરે.
 પદ્માવતિ નામેં તસ ધરણિ, પ્રિતમનું ચિતહરણિરે,

x x x x

સાવલંગા તનયા તસ રૂડી, અપછરનૈ અવતારિરે.

અતે—

અચલગચ્છપતિ અધિક પ્રતાપિ, વિદ્યાસાગર સૂરીરાયારે,
 જગવલ્લભ ગુરુ જ્ઞાનસવાયા, હિતવલ્લ સુખદાયારે. ૧૦
 આણુ વહિં શિરે નિશદિન તેહનિ, પાટ ભક્તિ વર દાધરે,
 મેરૂલાલ વાચકપદ ધારી, જગ જસ કિરતિ સોહાધરે. ૧૧ ભ.
 શિષ્ય તેહના સુખકારિ, વાચક સહેજસુંદર ગુરારાયારે,
 તાસ કૃપાથિ રાસ એ ગાયો, નિત્યલાલ પંડિત સુખ પાયોરે. ૧૨
 નગરમાંહે સુરતિ રંગીલો, શ્રાવક વસે નગિનારે,
 દેવગુરુના રાગિ દદ ધરમિ, જિનવર ભગતેં ભિનારે. ૧૩
 તે સંધના આગ્રહથિ મેં રાસ રચ્યો ઉલ્લાસેરે,
 દેશિનિ ચતુરાઇ આંણિ, અનુભવને અસાસેરે. ૧૪
 સંવત સત્તરસેં ખ્યાસીઈ (નવાસીયૈ) સુંદર માધવ માસેરે,
 સુદ સાતમ પુધવાર અનોપમ, પૂરણ થયો સુવિસાલરે. ૧૫

ગોવીસેં હાથે કરિને, રાસ એ રસિક પ્રમાણેરે,
તે સુણતાં નિતં હોજ્યો સહુને, ઘરઘર કાઢી કંઠ્યાણેરે. ૧૬

—શીલવિષયે ઇતિશ્રી પા. ૧૨-૧૬.

લા. ૧૮૪૭ મૃગશિર મુદ્ર ૧ (પ્ર. કા.) ૧૯-૧૬ પી. પા. ૧૬-૧૪ માં.

—શીલવિષયે સદેવજી સાવલંગા રાસ સંપૂર્ણ. શ્રી અંચલગચ્છે
શ્રી પુણ્યસાગર સૂરીશ્વર વિજય રાજ્યે તસ આચારી મુનિ શ્રી ૭
સસકામજી ગણિ તત્ત્વ શિષ્ય મુનિ ન્યાનવર્દનજી ગણિ શિષ્યિત શિષ્ય
મુ. રતનસુંદર પદનાથ પં. શ્રી અમૃતવિજયજી ગણિના રાસ શિષ્યો છે
શ્રી જળપદ બિંદર મધ્યે. સંવત ૧૮૫૪ ના ચૈત્ર વિક્ર ૫ દીને શ્રી
જળમદેવ પ્રાસાદાત્ ૧૯-૧૫ વ. રા. મુખ્ય.

(૯૦૬) વિદ્યાસાગર સૂરિરાસ સં. ૧૭૯૮ પોષ ૧૦ સોમ.
અંજારમાં.

આદિ—

પ્રણમી શ્રી શ્રુતદેવતા, નિજગુરુ સમરી નામ,
ગજપતિના ગુણ વરણુનું, સુખસંપતિ દિન કામ. ૧
પંચમ આરે પરગઢ, સાચા સોહમ સ્વામિ,
શ્રી હિંદસાગર સૂરીસર, ભવિ આસ્થા વિસરામ. ૨
ગુણ બદ્ધ ગજનાયકતણાં, કદિતાં નાવેં પાર,
આત્મ પ્રુદિયી વરણુનું, સાંભલગ્ને નરનારિ. ૩

x x + x

અંતે— હાલ ૧૦ રાગ ધન્યાસી.

ગાયા ગાયારે મેં પરમ પટોધર ગાયા.

શ્રી હિંદસાગર સૂરીસર સાહિબ, પૂરવ પૂર્વે પાપારે. ગા. ૧

શ્રી અંચલગજપતિ તેજે દિનગણિ, જગ વસપદ્મ વળવા,

એ શરના ગુણગામ કરતા, પુન્ય ખંડાર બરાયારે. ગા. ૨

શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરીસ પટોધર, શ્રી હિંદસાગર સૂરીરાયા,

સંપ્રતિ કામે સુરતર સરખા, દિન દિન તેજ સવાયારે. ગા. ૩

સંવત ૧૭૮૮ ના વરષે, પોપ દશમ સોમવારે,
 ગણપતિના ગુણ વર્ણન કીધા, ચોમાસ રહી અંજારે. ગા. ૪
 મેરલાભ વાયકપદ ધારક, શુદ્ધ સિદ્ધાંતી કહાયા,
 જ્ઞાનક્રિયા ગુણપૂરણ ભરીયા, પૂજ્યના માન સવાયારે. ગા. ૫
 શિષ્ય તેહજના સહજસુંદર વાયક, સીતલ પ્રકૃતિ મુહાયા,
 રાગદ્વેષ ન મયે કોઇ સાચે, સદ્ગુણે મન ખાયારે. ગા. ૬
 તસ પદ સેવક વાયક નિત્યલાભે, ગણપતિના ગુણ ગાયા,
 ગુરુસેવા કરતાં નિત્ય લહીઈ, નવ નિદિ રિદિ સવાયારે. ગા. ૭
 પ્ર૦—અ. રા. સં. ભા. ૩

૪૪૬ ન્યાયસાગર. [ત૦ ધર્મસાગર ઉ.—વિમલસાગર—
 પદ્મસાગર—ઉત્તમસાગર શિ.]

[ભિન્નમાલ (મરધર-મારવાડના)માં ઓસવાલ જ્ઞાતિના મોટા
 સાહ અને રૂપાં ને ત્યાં જન્મ સં. ૧૭૨૮ આવળુ શુદ્ધ ૮. નામ
 નેમિદાસ. ઉત્તમસાગર મુનિ પાસે દીક્ષા. ગુરુનો સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૫૮
 માં. કેશરીઆજીના તીર્થમાં દિગંબર નરેન્દ્રકીર્તિ સાથે વાદવિવાદ કરી
 તેનો પરાલભ. દેહત્યાગ સં. ૧૭૮૭ ભાદ્રપદ વદ ૮ અમદાવાદમાં
 લુહારની પોલમાં. તેમનો સ્તૂપ ત્યાં કદમપુરાની વાડીમાં કરવામાં આવ્યો—
 જન ઐતિહાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંચય.]

(૯૦૭) સમ્યક્ત્વ વિચાર ગર્ભિત મહાવીર સ્તવન.—સમકિત
 સ્ત૦ હાલખંધ સં. ૧૭૬૬ ભા૦ શુ. ૫

આદિ—

પ્રણમી પદ જિનવરતણા, જે જગતે અનુકૂલ,
 જસ પસાઈ મિહં લહિઉં, સમકિત રચણ અમૂલ;
 તે જિમ વીરે ઉપદિસ્યું, પરપદ મજઝ અનૂપ,
 તિમ હું વર્ણવસ્યું હવે, સમકિત શુદ્ધ સ્વરૂપ.

×

×

×

×

અતે— દાલ ૧. માષ ધન સુપનનું-એ દેશી.

સંવત ૧૭૮૨ સુનિ મંદ્ર ૧૭૬૬ સંવત્સર જાણી,
બાદરવે માસે સિત પંચમી ગુણ જાણી.

૫

શ્રી તપગણનાયક શ્રી વિજયરત્ન સરિંદ,
સુરગુરુ જસ આગલિ કરજોડી મતિમંદ;
તસ રાજે પંડિત ઉત્તમસાગર સીસ,
કહી ન્યાયસાગર પ્રભુ પૂરો સંધ જગીસ.

૬

—મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી બાણુવિજય ગ. શિષ્ય પં. શ્રી
મોહનવિજય ગ૦ લખિત, ગ્રેમાપુરં. સં. ૧૭૮૨ વર્ષે માગશિર વદિ
૧૪ બુધે-એક પોથી ૪૬ પાનાની તેમાં પાના ૩૯ થી ૪૬ સુધીમાં
છે દા. ૭૧ નં. ૬૪ માં. આ મૂળ સ્તવન તેનાપર સ્વોપદ જાણાવ-
ખોધ સહિત આ. ક. ના મંડારમાં છે.

તેના પર સ્વોપદ બાલાવખોધ સં. ૧૭૭૪ રાજનગરમાં.

વેદ હયાદીદુ ૧૭૭૪ મિતે, વર્ષે રાજાદિનગરસ્યેન,
વિષ્ણુધોત્તમા યુથિશુના, ન્યાયાદિજલપિના નામ્ના ॥ ૧ ॥
સમ્મકત્વ સ્તવનસ્યાસ્ય લોકબ્રાપા નિગદ્દે બંધસ્ય
સ્વપરેપાં સ્મૃતિ હેતોરદારિ બાલાવખોધોયં ॥ ૨ ॥

લ૦ ૧૯૩૧ કા. શુ. ૩ ગુર. મુંગધ. ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ
પ્રસાદત—પત્ર. ૪૩ પં. ૧૨. આ. ક.

૬૭ પિંડદોષ વિચાર સજ્જાપ. સં. ૧૭૮૧ ભરૂચમાં.

આદિ—

પ્રભુમી જિનવર પદ્મમલ, સિદ્ધ નમી કરજોડિ,
પિંડ દોષ કટું લેણી, પહેલમ વંછિત કોડિ.

અતે—

સંવત સત્તર એકાદશીઈ વર્ષે લક્ષ્મણ રહી ચોમાસોજ,
એ સજ્જાપ કર્મો જગહેને, બણીઈ મનિ ઉલ્લાસોજ.

૧૨

તપગઢમાં પંડિત ગીતારથ, ઉત્તમસાગર સીસોછ,
 ન્યાયસાગર કહે સંજમ પાત્રો, દિન દિન અધિક જગીસોછ. ૧૩
 —માં

(૯૦૭ ક) નિગોદવિચાર ગભિંત મહાવીર સ્તવ.

અંતે—

હવે પ્રભુ તુ મુકતે મિલ્યો, સિદ્ધાં સવિદ્યન,
 ન્યાયસાગર પ્રભુતે કહે, ધન દિન મુક આજ. સુધ.

—પં. રાજેન્દ્રવિજય—પં. જગમાલછ અર્થે સ્થંભતીથે અં. ૧૮૬૫
 ભાદ્રપદસિત પ્રતિપદે લિ. ટ્યા સહિત. (૭-૧૧; ૩-૧૨ આ. ક.)
 (૯૦૮) મહાવીર રાગમાલા સં. ૧૭૮૪ ધનતેરસ રાનેરમાં.

(જૂદા જૂદા રાગમાં જેવા કે માલવકોશ વગેરે.)

અંતે—

રાગ ધન્યાસી.

ધર ધર મંગલમાલ આજ મારે ધર ધર મંગલમાલ,	
વીર નિર્વાણને કેવલ ઉત્સવ, ધ્રુવ કરઈ તતકાલ.	આજ. ૧
ધરિ ધરિ રંગવધાર્ધ મંડન, શોભા ઝાકઝમાલ.	આજ. ૨
રહિ રાનેર નયર ચોમાસું, જિહાં જિનભુવન વિશાલ.	આજ. ૩
વેદ વસુસુનિ વિદ્યુ મિત, હર્ષે એ રંગમાલ.	આજ. ૪
ધનતેરસિ દિનિ પૂરણ કિધી, છત્રીસ રાગ રસાલ.	આજ. ૫
સોમચંદ્રસાહ જયચંદ હેતઈ, એ ઉત્તમ ગુણભાલિ.	આજ. ૬
પંડિત ઉત્તમસાગર સેવક, ન્યાયસાગર સુરસાલ.	આજ. ૭
મહાવીર સ્તવ્યા મેં પૂછ થુમ ગુણમણિ ભરી થાલ.	આજ. ૮

કલશ.

જય જગત લોચન તમવિરોચન મહાવીર જિનેસરો,
 મહેં થુંણ્યો આગઢ ભકિતરાગઈ જગતઈ જગઅંધહરો;
 તપગઢમંડન દુરિતખંડન ઉત્તમસાગર બુધવરો,
 તસ સીસ ભાસઈ પુણ્ય આસય ન્યાયસાગર જય કરો. ૧

—સં. ૧૭૮૪ માર્ગ ૦ વ. ૭ ભૂગૌ લેખ:-૬-૧૦ આ. ક.

(૯૦૯)+ ચોવીસી (૧)

આદિ—

આદિનાથ જિનસ્ત.

પ્રભુ તાહરી સ્મરતિ મેં ધરી ધ્યાનમાં,

x

x

x

x

ન્યાયસાગર પ્રભુ સેવટ માયે, વાણી અમૃત પાનમાં.

પ્રભુ. ૭

અતે—

મહાવીરસ્ત.

નિરખી સાહિબકી સ્મરતિ, લોચન કેરે લટકે હો રાજ,

ધારા લાંગો.

x

x

x

x

ઉત્તમ શીશે ન્યાય જગીશે, ગુણુ ગાયા રંગ રટકે હો રાજ

ધારા લાંગો. ૭

ચોવીસી (૨)

આદિ—

આદિનાથસ્ત.

માહરૂં મન મોહુંરે શ્રી વિમલાયલે રે-એ દેશી.

જગ ઉપગારીરે સાહિબ માહરોરે, અતિચય ગુણુમણિ ધામ.

x

x

x

x

ન્યાયસાગર ગુણુઆગર સાહિબારે લળિ લળિ નમે નિતુ પાય. મો.

અતે—

મહાવીરસ્ત.

રાગ ધન્યાત્રી.

વંદુ પીર છનેસર રાયા, વર્દમાન સુખદાયાજી

x

x

x

x

ન્યાયસાગર પ્રભુના ગુણુ ગાયા, સુજશ સુખોધ સવાયાજી.

૫

કક્કરા.

ચોવીસ જિનકર ભવિક દિતકર, સકળ મંગળ સુરતર

વિવિધ દેશી બંધી મયા, ભક્તિવશથી સુંદર,

તપગન્ધ શોભા કરણુ કવિવર ઉત્તમ સાગર પદકજે,

રસિક મધુકર ન્યાયસાગર શીવ જિન ગુણુને બજે.

—અને પ્ર૦ ચોવીસીવીસી સંગ્રહ પૃ. ૧૪૪-૧૭૧.

+વીશી

આદિ—

૧ શ્રી સીમંધરજિનરત.

રાગ ખિડાગડો.

કહેજો વંદન જાય, દધિસુત કહેજો વંદન જાય.

x

x

x

x

ન્યાયસાગર દાસકોં પ્રભુ, કીછયે મુપસાય. દધિ૦

૭

અંતે—

૨૦ શ્રી અજિતવીર્ય જિનરત.

અરજ મુણો હુક મેરીરે યાદવકે ઘોટા-એ દેશી.

અરજ કંઈ દિલ ગ્યાનીરે, મુણ સાદિઅ મેરા,

x

x

x

x

ન્યાયસાગર પ્રભુ વાંછિત પદવી, દાને કરો મહેરખાની. મુ.

૬-૧૮ આ. ક; પ્ર૦ ચોવીશીવીશી સંગ્રહ પૃ. ૭૩૮-૭૪૮

૪૪૭ રામવિજય (૨) (ત૦ હીરવિજયસૂરિ-કલ્યાણવિજય-

ધર્મવિજય—જયવિજય—શુભવિજય—મુમતિવિજય શિષ્ય).

(૯૧૧) તેજપાળ રાસ—સં. ૧૭૬૦.

(૯૧૨) ધર્મદત્તઋષિ રાસ—સં. ૧૭૬૬ પાનાં ૨૪. અમ૦

(૯૧૩) શાંતિજિન રાસ—૧૭૮૫ વૈ. શુ. ૭ ગુર રાજનગરમાં.

આદિ—

સકલ શ્રેયવર દાયિની, મુનિવર વંદિત જોહ;

જિનપદ લક્ષ્મી નિત નમું, આણિ અધિક સ્નેહ.

અંતે—

તપગચ્છનાયક મુગુર મુણિંદા શ્રી હીરવિજય સૂરિંદારે,

ખુઝયો અકબરશાહ નરિંદા, મોહનવેલ્લિકંદારે.

પહહ અમારિ તણા વજડાયા, જીજ્યા કર છોડાયારે

ડાખર સરવર પુણ્ય અંકૂરા, ધર્મકરણ થયા શુરારે.

૧૩

૧૪

- અકબરશાહ કર્યો જેણે સીધો, ખિરદ નંગતુર ? દીધોરે; ૧૫
 મહીયલમાં સ્ખલ્યો જસ લીધો, ચિતિત કારત કીધોરે;
 શ્રી વિજયદાન ગુર પાટ પટોધર, ઉદયો અધિક સવાધરે, ૧૬
 પંચ વિષય પરિહાર કર્યો જિલ્લો, તપ તપિયા સુખદાધરે.
 દોષ સહસ અંખિલ જસ કીધો, ઇમ નિવિ તિમ મોહોરે;
 ત્રિષય સહસ ધંડ શત વલી ઉપર, તપ ઉપવાસ વર્ષાઓરે. ૧૭
 ચાર દોડિ સંખ્યાએ કીધો, શ્રી સંદગુર શિષ્ય માંધોરે,
 અળોતર શત મુનિ જેણે દીખ્યા, એ ગુર પુન્યે પાધોરે. ૧૮
 પંચશત સંખ્યાએ જસ ઉપદેશે, દેહરાસર પ્રાસાદોરે,
 ભવિજન ભાવ ધરીને માંધ્યા, દોડે હોવો આણુદોરે. ૧૯
 ખિંબપ્રતિષ્ઠા કીધી ગુરજીએ, પંચાસવાર ઉદારે,
 પાટણ પ્રમુખ નયર ખડુ ઉત્સવ, વરતો જય જયદારે. ૨૦
 માત્રા દોષ સિદ્ધાચલ કેરી, દોષ ગિરિનારે કીધીરે,
 સાખ ખિંબ જીહાર્યા જિનનાં, મંદિયલે ઇનત લીધીરે. ૨૧
 માન તથા અપિ મેધજી નામે, હુકામતનો સ્વામીરે,
 જિન પ્રતિમા આરાધક હુઓ, હીરગુરને પામીરે. ૨૨
 માગશિર સુદિ નવમી દિન સુંદર, શાહ કુંવરા કુલિ આધોરે,
 પન્નર આસીએ પાલણપુરમાં, નાથીએ કુંવર ભાધોરે. ૨૩
 પન્નર છત્તુએ કાર્તિક વદમાં, ખીજે દીક્ષા લીધીરે,
 સત્તર સોલસાતે નાગોરે, પંડિત પદવી દીધીરે. ૨૪
 સત્તર સોલ આઠે વાચકપદ, મહાશુદ્ધિ પંચમીએ દીધૂરે,
 વિજયદાન સૂરીશ્વર ઉત્તમ, ચિતિત કારજ કીધૂરે. ૨૫
 સોલ દાહોત્તરે સીરાદિમાં, આચારિજ પ્રદ પાયુરે,
 સોમાગી મહિમાનિધિ મોટા, જિનશાસન દીપાયુરે. ૨૬
 શ્રી હિરવિજયગુર પાટે પટોધર, શાહ કર્માકુલ અધોરે;
 મોત કાઠ ઠાઈ કુખિ ઉપેન્યા, શ્રીવિજયસેનસૂરિ વંદોરે. ૨૭

સુમતિ ગુપતિ સુધી ગુરુ ધારે, સમતા રસ ભંડારે,	
જિણે એ ગુરુને નયણે નિરખ્યાં, ધન તેડતો અવતારે.	૨૯
શાહિ સભામાંહિ વાદ કરિને, જિનમતિ ધિરતા ચાપીરે,	
ખિરક ' સવાઈ જગતગુરુ ' પાયો, કીર્તિજતા આરોપીરે.	૨૯
તાસ પાટે ઉદ્યાયલ ઉદયો, શુદ્ધ પ્રપણાધારીરે,	
શ્રી રાજસાગર સૂરી જયવંતા, ભવિયણુને ઉપધારીરે.	૩૦
દેવીદાસ કુલ અંખર દિનમણિ, માત દોડમદે બળારે,	
મનમોહન સોભાગી સદગુરુ, મહિમાનિધિ મુનિરાયારે,	૩૧
સંવત સોલ બ્યાસીયા વર્ષે, આચારજપદ ચાપીરે,	
શ્રી રાજસાગરસૂરિ નામ જયંકર, સાગરગચ્છ દીપાયારે.	૩૨
સાહ શિરોમણિ સહસકરિણુ સુત, શાંતિદાસ સુખાંબુરે,	
જસ ઉપદેશે બહુ ધન ખરચ્યું, લખ ઇચ્છાર પ્રમાણુરે.	૩૩
કીર્તિકમલા શ્રી ગુરુજની, જગમાંહે ધણું પસરીરે,	
ભવિયણુ મહીમાંહે અતિ હરખે, જસ ગુણમાલા સમરીરે.	૩૪
તેહ ગુરુ પાટ પરોધર પ્રગટયા, શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીદારે,	
પંચાચાર વિચારે ચતુરા, મોહનવલ્લીકંદારે.	૩૫
રૂપ અનોપમ સંગ ખિરાજે, શુભ લક્ષણુ અતિ રૂડારે.	
બહુ નરનારી જિણે પ્રતિખોધ્યા, વયણુ ન ભાગે ફૂડારે.	૩૬
ગુણુનિધિ તેહને પાટે વિરાજે, શ્રી લક્ષ્મિસાગરસૂરિ જાજેરે,	
કીર્તિ જેહની જગમાંહે ગાજે, ભવિમન સંશય ભાંજેરે.	૩૭
સંપ્રતિ માનવિજય તે ગુરુજ સોભાગી સિરદારેરે,	
વૈરાગી વાહલા ભવિજનને, સમતારસભંડારેરે.	૩૮
તેહ તણે રાજ્યે એ રચિયો, શાંતિ પ્રભુતો રાસારે,	
ભવિયણુ ભાવ ધરિને નિસુણો, લહિએ સુખવિલાસોરે.	૩૯

હાલ—ધન્યાશ્રી.

શ્રી ગુરુ હીરસૂરિસર શીખ્ય કલ્યાણુવિજય ઉવચાય પુરંદર
દિન દિન ચલતિ જગીસા. ૧ શ્રી.

- શા રખાનંદન સોભાગી સાચો વડ વૈરાગી
સંમતિ અરય વિચાર સદ્ગુર, સાચો શુભમતિ રાગી. ૨ શ્રી.
- માત પૂજા બાધ કુખે બાધો, નામે નવનિધિ યાત્રે,
વાચક ધર્મવિજયવર તેહના, દીપે અધિક સવાઈ. ૩ શ્રી.
- તસ અતેવાસી ગુણ એ બરિયા, બોલ ન બોલે વિરયા,
શ્રી જયવિજય વિષુધ શ્રુત દરિયા, પાલે સંધી કિરિયા. ૪ શ્રી.
- તસ પદપંકજ બમર સરિખા, શ્રી શુભવિજય કવીશા,
ગુણ ગંભીરમ મેર ગિરીશા, શ્રુતજલ સિંધુ મુનીશા. ૫ શ્રી.
- તસ ચરણાંશુજ સેવક સુંદર, શુભ કિરિયા ગુણ શૂરા,
સાધે યોગ અભ્યાસ અખંડિત, નહિ ગુણુરયણ અધૂરા. ૬ શ્રી.
- મહિમાવંત મહંત મુનીશ્વર, ચરણ નમે અવનીશા,
શ્રી ગુર સુભતિવિજય ઉપગારી, પ્રતપો કોડિ વરીશા. ૭ શ્રી.
- તેથી ગુર મહિમાનિધિ સાંનિધિ, રાસ રસીક મેં નિપાયા,
શાંતિ પ્રભુ ગુણુરાશિ બલુતાં, નવનિધિ આણુંદ પાપા. ૮ શ્રી.
- પૂરવ ચરિત તણું અનુસારે, એ સંબંધ બનાયા,
લાભ અનંત લલો એ રચતાં, દિન દિન મુજશ સવાયા. ૯ શ્રી.
- સકલ સંબંધે મંગલકારી, શાંતિ ત્રિલુંદ સુખદાયા,
રામવિજય કહે એ જિનવરને, હરખ ધરી ગુણ ગાયા. ૧૦ શ્રી.
- સંવત સત્તર પંચાસીયા વર્ષે, વૈશાખ માસ કઢાયા,
શુદ્ધ સાતમ ગુર પુણ્ય સંયોગે, પૂરણ કલશ કઢાયા. ૧૧ શ્રી.
- અધિક ન્યૂન જે કાંઈ ઈણમેં, અણુઉપયોગે લિખાયા,
સુકવિ સવિ શોધી લેજો, કરિ સુનિ જરિ સંપસાયા. ૧૨ શ્રી.
- શ્રીરાજનગરનો સંધ સોભાગી, તેહને પ્રથમ સુણાયા,
ઝલ્દિ વૃદ્ધિ પ્રગટિ અધિકરી, આણુંદ અધિક ઉપાયા. ૧૩ શ્રી.

(શુ. વિ. રત્ન ભાવ.)

—સં. ૧૮૯૦ માગ. શુ. ૧૧ રવિ બાધ મુરારશ વાસુદેવ નયા
બાધ કચરા. વિજયદેવ સરીશ્વર શિ. મહોપાધ્યાય વિનીતવિજય ગણિ

શિ. પં. તેજવિજય શિ. માનવિજય ગણિ શિ. શુભવિજય શિ. કનક
વિજય લિ. શિ. રાજેન્દ્રવિજયસ્યાર્થે ૪૦૧ પં. ૧૧ ધો.

—સંવત્ ૧૮૭૧ ના વર્ષે શાકે ૧૭૮૬ પ્રવર્તમાને પ્રથમ ભાગ્ય
સુદિ ૧ દને મોહપદ્માય શ્રી શ્રી શ્રી રામવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પં.
પ્રતપવિજયગણી તત્ શિષ્ય વવેન્દ્રવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પં. દેવ-
વિજયગણી તત્ શિષ્ય પં. લખમીવીજયજી લખાચીતં, શ્રી રાધનપૂર-
મધ્યે આતમાડ્યે ૨૬૬-૧૫ વિ. ને. નં. ૩૧૬૫

—સં. ૧૮૫૦ પોસ વદિ ૧૩ ભોમે દિવ ભાવનગર ગિંદરે
પત્ર ૩૧૪-૧૧ દા. ૨૬ લી,

—પા ૧૬૦, તથા ખીજી પ્રત પા. ૨૦૪ પ્રે. ૨.

—પાનાં ૧૧૩ ત્રીજા ખંડ સુધી. અમરવિજય—સીતાર.

—સંવત ૧૭૯૮ વરષે કાલગુન માસે કૃષ્ણપક્ષે પંચમી ચંદ્રવારે
લખિતંગ શ્રી અમદાવાદ નગરે લાણસાવાડા મધ્યે સા. ભુપણદાશ સુભ-
ચંદ વારનાર્થે. ૨૨૧-૧૫ દા. ૮૩ નં. ૧૯૫ હાલાભાઈ ભંડાર પાટણ.
(૯૧૪) + લક્ષ્મીસાગરસૂરિ નિર્પાણરાસ. (ઐ.) સં. ૧૭૮૮ પછી.

આદિ—

શ્રી યુગાદિ જિનવર તણા, પદ પ્રણમું કરજોડિ

ભવિ મન વંછિત પૂરવા, કદ્યતરૂની જોડિ.

શાંતિનાથ પ્રભું સોલમા, વિશ્વસેન કુલચંદ

અચિરાનંદન જગધણી, પ્રણમું પરમાણુંદ.

x x x

તપગણ નાયક જિનવર, શ્રી લક્ષ્મીસાગરસૂરિ

ગુણ તેહના ગારયું ધણાં, આણી આણુંદપૂર.

x x x

અતે— હાલ ગિર્યારે ગુણ તુમ્હ તણા એ દેશી

ભવિજન સંભવ જિનની સેવા, ભાવ ધરીને કીજેરે

રાજપુરામાં એ જિન પૂજા, મણયં જનમ ફલ લીજેરે. ૧ ભ.

x x x

બુધ શ્રી સુમતિવિજય ગુરુ સેવક, કહેં છલિ પરિ કરજોડીરે;
વાયક રામવિજય ગુરુ ધ્યાને, લહીઈ સંપતિ કોડીરે. ૫

—સં. ૧૭૯૨ વર્ષે વૈશાખ સુદિ ૧૫ દિને લખિત મુનિ મહિમા-
વિજય ખંભાપત બંદરે. ૧૨-૧૪ લાં ખં.

પ્ર જૈ. ઐ. રાસમાળા ભા. ૧ (મારી પ્રયોજેલી)

(૯૧૫) +ચોવીશી—મહેસાણામાં.

આદિ—

યોગમાયા ગરબે રમેરે—એ દેશી

ઝોલધડી આદિનાયની જો, કાંઈ કિન્ને મનને કોડિયો

અંતે— કલશ.

ધમ ભૂવનભાસનં દૂરીતનાસનં વિમલશાસન જિનવરા,
ભવભીતિચુરણુ આસપુરણુ સુમતીકારણુ શંકરા,
મેં થુંપ્યા ભગતેં વિવિધ જુગતેં નગર મહિસાણેં રહી,
શ્રી સુમતીવિજય ચરણુ સાંનિધિ રામવિજય જયસીરી લહી.

—૭-૧૭ આ. ક.; ૧૪. ૯. દા. ૧૧ નં. ૭૬ સેરભાઈ વડી-
લનો પાટણનો ભં. પ્રં. ચો. વી. સંગ્રહ. ૫. ૧૨૬-૧૪૪.

(૯૧૫ક) ૨૦ વિહરમાન રત્તવનો.

આદિ—

ભવિ તુમે વદારે સુમતિ શાંતિ જિણુંદા—એ દેશી.

સુણિ ભવિ પ્રાણિરે શ્રી સીમધર જિન ધ્યાવો,

પ્રથમ પ્રભૂ વિચરત વિદેહેં, ગુણ તસ અવનિસિ ગાવો. સૂણો.

* * *

શ્રી સુમતિ સુગુર સેવા શુદ્ધ મનથી કરતાં સુજસ ઉપાવો,

વાયક રામવિજય કહે જગમાં જીત નિસાન બખવો. સૂણો.

* * *

અતે—

શ્રી અનિતવીર્યજિન વીર્ય અનન્તં પ્રકટયું ક્ષાયક બાવેરે,
સહજસમાધિની લીલા વિલસે, તે પ્રભુ એક સમાવેરે.

*

*

*

*

સદ્યુર સુમતિવિજયકવિ આંનિધિ, જગિ લલીઠં જસવાદોરે,
વાયક રામવિજય કહે એ પ્રભુ, ધ્યાને અમૃત આસ્વાદોરે. ૭

—માણુકવિજે પદનાથ શ્રીચંદ લખીકૃતં. ૧૦-૧૨ દા. ૮૩
નં. ૧૦૩ હાલાભાષ ભંડાર પાટણ.

૪૪૮ રંગવિજય (ત. વિજયદેવ સૂરિ-લખિધવિજય-સ્તન-
વિજય-માનવિજય-વિવેકવિજય-અમૃતવિજય શિ.)

(૬૧૬) સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ પંચકલ્યાણુક ગાલિત પ્રતિષ્ઠા કલ્પ
સ્ત૦ સં. ૧૯૯૬.

*

*

*

*

આદિ—

ભરઅયમાં હિકેશ લધુ, લાલા શ્યામહવંત,
તાસ તનય પ્રેમચંદ વલી, મૂલચંદ મતિમંત. ૫

પ્રેમચંદના દો તનુજ, ખુશાલચંદ દેવચંદ,
મૂલચંદ તે ગુણુનિલય, અંગજ તારાચંદ. ૬

ખુશાલચંદને કુલતિલય, પૂત્ર સવાધચંદ,
ધકે દિન ગુર સુખથી સુણ્યા, શંખેશ્વર ગુણુવંદ. ૭

પિતા પુત્ર ઉધમ કરી, ખરચી દ્રવ્ય ઉદાર
મૂર્તિ શંખેશ્વર પાસની, પ્રગટ કરી મનોહાર. ૮

તાસ પ્રતિષ્ઠા કારણે, સામચી, સહુ જોડ
વિધિપૂર્વક આચ્છવ કરે, દશ દિન મને કોડ. ૯

x

x

x

અતે—

/ જિનશાસન ઉત્તત પરસંસા, ખટ દરસનમેં વાધિજ,
 ધમ સદ્વ્યય કરી લખમી જેણે, સર સિવ પદવી લાધિજ,
 તપગઢાકુર ગૂણમણીઆગર, શ્રીવિજયદેવ સરિંદાજ,
 પ્રતર્પા તમ લગેં નામ એ ગુરુનું, જમ લગેં મેરગિરીંદાજ. ૯
 તાસ સીસ શ્રી લખિધવિજય વર, પંડિતમાહે લીહાજ,
 રતનવિજય ખૂધ વિનયિ તેહના, વાદિમતંગજ સિંહેજ,
 તાસ સીસ ખૂધ માનવિજયના, વિવેકવિજય વડભાગીજ,
 તેહના ખૂધ ગીતારય સારય, અમૃતવિજય સોભાગીજ. ૧૦
 તસ ચરણાંબુજ મધુકર સેવી, રંગવિજય કડે હેતેજ.
 ક્યું પ્રતિષ્ઠાકલ્પ તવન મેં, લહિ કારણ સકેતેજ;
 ખીજું મંદમતિને હેનેં, દશ દિનનું એ વિધાનજ,
 કીધું તો પિણુ સદ્ગુર સંગે, કરજો ચમ સાવધાનજ. ૧૧
 વિધિકારક વિધિ એહ સુણીનેં, મત કાષ દ્વણુ દેજોજ,
 નામ માત્ર એ રચના કિધી, સુકવિ સુધારી લેજોજ;
 નરનારી ઉપયોગપણાધિ, બણુરથેં જે હિત આણીજ,
 મંગલમાલા લખિવિસાલા, લહેસ્થેં તે ભવી પ્રાણીજ. ૧૨
 કલસ.

ધમ સયસ મુખકર દુરિત બપહર પાસજ સંજેસરો,
 નિધિ અખિધ વસુ સસી માન વરમે ગાધયો અત્રવેસરો,
 એહ પ્રતિષ્ઠાકલ્પ તવન સાંભલી જે સદ્વહે,
 તે રહિ વાદ સુસિદ્ધિ સધલે સદા રંગવિજય લહે. ૧૩

—ચંદવતી રંગે લખીકૃતં ભટેવા પ્રભૂ પ્રસાદાત્ મતિ અં. (અં.) ૩૬૪
 (૫૪ ૧૪ પ્ર. કા.)

૪૪૯ ગળવિજય (ત. વિજયપ્રલસૂરિ-પ્રીતિવિજય શિં.)
 (૯૧૭) જયસેનકૃમાર ચોપદ—સં. ૧૭૭૪ આશો. ૩. સોમ.
 ફલોધીમાં.

અતે—

શ્રી તપગછમાંહે રાહ્યો એ, શ્રી વિનયદામા સૂરિકે,
જાણુ થૂલભદ્ર જિમ ગુંણવરએ, નામૈ નવનિધિ પૂરકે,
શ્રી તપગછમાંહી રાહ્યોએ.

1

૫.

રાહ્યોશ્રી તપગછમાંહિ, શ્રી વિનયદેવ સૂરીસરો,
તસ ૫૨ શ્રી વિનયપ્રભસૂરિ સુલબ્ધ ગોયમગણુહરો,
તસુ સીસ પંડિત સુગુણમંડિત શ્રી પ્રીતિવિનય ગુરારાજએ
તસ સીસ ભાસૈ ઘણું ઉદાસૈ, ગજવિનય કવિરાજએ.

૬

સંવત સતર ગુણ્યાસીધં માસ આસોજ મઝાર કૈ,
તિથિ સાતમ શુકલ ગિણોએ, ઉદધિસુત કહ્યો વારકૈ

સંવત સતર ગુણ્યાસીધં એ.

૭૨

ગુણ્યાસીધં એ વરસમાંહે, નગર ફલવરધી સહી
શ્રી શાંતિનાથ નિણુંદ મૂરતિ તાસ પસાઇ એ કહી,
સહ અંથનો એ માંન જાણ્યો, આરસે ઉપરે,
ધમ સંધ આગે ભાષી રાગે સુંણુજ્યૌ ચિત્ત ભલી પરે.
જિહાં લગ સૂરજ મહી તપે એ જિહાં લગ મેર અડગ કૈ
તિહાં લગ એ રહિજ્યૌ સદાએ ધૂની પરે થિર જગ કૈ. —જિહાં ૯
જિહાં લગે એ શાસ્ત્ર સુણતાં બોધબીજ હુઈ નિરમલો,
ઇહ લોક ને પરલોકમાંહે, વિરતવંત કહીઈ ભલો,
ધમ ભવિક પ્રાણી ચિત્ત આંણી દોષ જાંણી પરિહરૌ,
ધમ અંથ સાષે સુગુર ભાષે મુગતિ વરરમણી વરો.

૧૦

—ઇતિશ્રી રાત્રીભોજન વિષએ જયસેનકુમાર ચોપઈ સંપૂર્ણ.
સં. ૧૭૯૬ વરષે મિતિ કાતી વદ ૭ શુક્રે લિખત દુગોલી મધ્યે શ્રી
પાર્શ્વદેવપ્રસાદાત્ પા. ૧૩ પં. ૧૭ ગુ. વિ.

(૯૧૮) ગુણ્યાવલી સં. ૧૭૮૪ વિદ્યાં

૪૫૦ જિનેંદ્રસાગર (તં જશવંતસાગર શિં)

અડપલ સ્તં ૫ કડી સં. ૧૭૮૦ ફા. શુ. ૯

આદિ—

પૂજે અડપલ જિણેસર ભાવધરિ સુવિશાલ, પૂજે,

અતે—

સંવત ૧૭ એસીયા વરસે સુદિ ફાગણુ નોમિ રસાલ, પૂજે,

જિનેંદ્રસાગર જિનવર પૂજ્યાં હારે લહીઈ મંગલમાલ, પૂજા. ૫

—૫. વિનયગણી શિષ્ય લખ્ખનિજય લિખતાં શિવપૂરી મધે,
મારી પાસે છે.

પર્યુષણ સ્તુતિ.

આદિ—

વરસ દિવસ માંહે સારજ ખાસ, તિથુમાંહે વહી ખાદ્રવ ખાસ

આઠ દિવસ અતી ખાસ, પરવ પળુસણુ કરિયે ઉદ્યાસ,

પોસા દ્યો ગુર પાસ, વડા કલપનો બેલો છીજે

તેહ તણો વખાણુ સુંહીજે, ચવટે સુપન વચિજે,

પડવે દિવસે જનમ વંચાવો, ઉછવ મહોછવ મંગલ ગાવો

વીર જિણેસર ધ્યાવો. ૧

, x -- x x x

અતે—

શ્રી વિજયરત્નસરી ગણધાર, જશવંતસાગર સુચર ઉદાર,

જિનેંદ્રસાગર જયકાર. ૪

૧-૧૧ મારી પાસે છે.

સીમંધર સ્તં

આદિ—

સિમંધરજીવં વંદના નિત હોજ્યો હમારી.

અતે—

શ્રી જસવંતસાગરતણો, જોણેંદ શુભદારે સી. ૭

—વિખીત મુનિ ભક્તિસાગરેણુ સંવત ૧૯૦૭ શ ચૈત્ર વદ ૩ દે
મારી પાસે છે.ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ સ્ત. ૫ કી. સં. ૧૭૮૧ ચ. શુ. ૧૫.
ડુંગરપુરમાં

આદિ—

ગિરિપુર નગરે સોહે હો, મનમોહન ભવિષ્યના સદા શ્રી

ચિંતામણિ પાસ.

અતે—

શ્રી તપગણના નાયક હો, શુશ્રાવક જાત્ર સાહિબો શ્રી વિજય—

ક્ષમા સૂરીદ;

તે તુઝ દરસણ કરવા હો આવ્યા છે ઉદ્યાપૂરથકી સાથે મુનિજન—
વંદ. ૪ ગિ.સંઘ સવાધ ગિરપુરનો હો પ્રભુ પાસ પસાઈ, દીપતો નિત પ્રભુમે
પ્રભુ પાસ.સતરેસે એક્યાસીયેહો સુદ ચૈત્રી પૂનમને દિન, જોણેંદ્રસાગર
ગુણગાય. ૫ ગિ.

—મારી પાસે છે.

અનંતજિનસ્ત.

આદિ—

પ્રભુ આગલ નાચે સરપતિ—આંકણી,

અનંત તીર્થંકર શંકર કેરિ, આણા લેધ ગુણવતી—પ્રભુ.

અતે—

એહ નાટિક જોણેં દીહુ રે હોરયેં ધન ધન ધન્ય તે ગૃહપતિ,
જસવંત સીસ જૈનેંદ્ર તે નાટિક, જોવણુ ઉચ્છંક છે અતિ ૯ પ્રભુ.

શાંતિનાથ ચક્રવર્તિ રિદ્ધિ વર્ણન સ્તોત્ર

આદિ— ચંદ્રાવળાની દેશી.

અચિરાનંદન પ્રભુમીએરે, સમય સમય સોવાર,
સેવાથી સુખ લહેરે, એહ ભવ જય વિસ્તાર,
એહ ભવ જય વિસ્તાર તે પામે, શાંતિ જિનેશ્વર સાહેબ નામે.
જગમાં શાંતિ થઈ તિથુ સાટે, નામ કંચુ પ્રશુનું તીથુ માટે.

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વરજી. ૧.

અંતે—

તપગચ્છનાયક વંદીએરે, વિજયક્ષમા સરિરાય,
કાંતિસાગર પંડિત વરેરે, તાસ તથે સુપસાય,
તાસ તથે સુપસાય કહાયા, સમર્થ શાંતિ જિનેશ્વર ધ્યાયા,
જસવંતસાગર પંડિતરાયા, શિષ્ય જિનેશ્વર સાગર ગુણુ માયા. શ્રી. ૨૬

—૫૦ શામજી આરતરના સર્જન સન્મિત્રમાં ૫. ૫૮૧-૫૮૫.

૪૫૧ માણેકવિજય (ત૦ રૂપવિજય શિષ્ય)

(૬૧૬) ૨૪ જિનસ્તવન-ચોવીશી સં. ૧૭૮૮ પહેલાં.

આદિ— દેસી-વારિ માહરા સાહિબા.

શ્રી નાભિરાયાં કુલ દિનમણી હો રાજ, આરહેવી માતમજાર,
વારિ મારા સાહિબા.
સકલ તીરથ સિરસેદર હો રાજ, શેત્રુંજગિરિ સણુગાર,
વારિ મારા સાહિબા.

*

*

*

*

શ્રી રૂપવિજય કવિરાજનો હો રાજ, માંચુક કહે મુઠ તાર.

વારિ મારા સાહિબા. ૭.

અંતે—

૨૫ મુ-સિદ્ધાર્થરાય કુલનણો એ દેશી.

રિયમ જિણેસર નિત નમું એ, ખીજ અજિત જિણુદેતો,

*

*

*

*

શ્રી રૂપવિજયગુરુ સેવતાં એ, માંણિક્યે મંગલમાલનો. ૭

—ધતિ શ્રી ચક્રવીસ તીર્થંકર સ્તુતિ: ૨૫ સં. ૧૭૮૮ વર્ષે માળ-
શિર વદિ ૫ તિથૌ. ૯-૧૩ દા. ૮૨ નં. ૧૩૩ હાં પાટણ.

૪૫૨ તિલકસૂરિ (વિજયગચ્છ-જ્ઞેમસૂરિ-પદ્મસૂરિ-કલ્યાણ-
સાગરસૂરિ-સુમતિસૂરિ-વિજયસાગરસૂરિ-ભીમસૂરિ શિષ્ય.)
(૯૨૦) બુદ્ધિસેન ચોપદી સં. ૧૭૮૫ કાર્તિક શુ. ૧૨ ગુરવાર
જગરોટીમાં.

અંતે—

“ વિજૈકરણ વિજૈરાજશરે જિણ કીધી ગચ્છતી થાપ,
સખ ગછ માંહે દીપતૌરે, દિન દિન વધતો રે તેજપ્રતાપ-કિ સં.
ધર્મધુરંધર ધર્મદાસજીરે નામ સદા જયવંત
જ્ઞેમસૂરિજ પ્રગટારે અકબરરે આવી પાપ નમંત કિ સં.
પદ્મસૂરિ પાપમેટણારે ગુણસાગર ગુણધાણુ કિ સં.
કલ્યાણકારી છે ભલૌરે સાગરસૂરિ કલ્યાણુ,
સુમતિસૂરિ મતિ આગલૌરે ઉપગારી હૌ પરમારથ જાણુ કિ સં
વિદ્યાવંતજ ગુણનિલૌરે શ્રી વિન(જ)યસાગરસૂરિ
ભીમસૂરિ ભયભંજણૌ વડભાગીરે સોભાતૌ અતિ ભૂરિ કિ સં
મંવત સતરૌ પચ્યાસીયેરે કાતિગ માસ વષાંણુ
શુકલપક્ષ તેરસિ ભલી શુભવારિ ધાર ભલૌ ગુરુ જાંણુ, કિ સં
જગરોટીમે દીપતૌરે શ્રીવીરજિણુંદ
ચંદણુપુર મહિમા ધણી પદપંકજ રે સેવૌ સુરનરવૃંદ, કિ સં
હીરાપુરી સુહામણૌરે સુષ સાતા કો થાંન
આવક તૌ સુષીયા વસૌ ધનવંતારે ધર્મતણુ પરિમાણુ, કિ સં
ચોપદ તૌ બુધસેણુ તણીરે રચી દાલ રસાલ
વિતલક સૂરિ તૌ વર્ણવીરે ભવિ સુણતાંરે હોજ્યો હર્ષ વિસાલ કિ સં.

दास तो बासी बलीरे, आडि महा सुप कर
आदि तो सोरठ बलीरे कंठ अतैरे धन्यारी सार-कि. सं.

कवस

पुधसेंयु गाथो भनि मुहायो मन सुप पायो आपण्यौ

जे कथा भीडी नचि. दीडी मुखुत अरित मुहाभण्यौ

पिनै गंठभंडयु दुरितपंडयुं लीमं सूरिंद नु दीपओ

तिलकसूरि कहै मुखौ. भविययु दिनदिन भदिभां छप ओ. ७१

—ऋषिछ श्री १०८ श्री भद्रकृत्यंदछ ततशिष्य ऋषि रत्नचंद्र
लपीकृतं सिद्धावद नगरी मध्ये सं. १८०० वर्षे भिती माह सुदि ७
के भंगववार.

+ सरभावे आ गच्छना ओं लेखनी नीचेनी प्रशस्ति.

सं. १७६३ वर्षे श्रीविनैगच्छ श्रीभट्टारिक श्रीपूज्य श्रीसुभतिसागर
सूरिछ तत् शिष्य ऋषि श्रीवीरचंद्रछ, ऋषि श्री लवांनीदासछ ऋषि श्री भास-
चंद्रछ तत् शिष्य ऋषि श्री अतुराछ तत् शिष्य ऋषि श्री भवाचंद्रछ. आसो
न भासे कृष्णपक्षे द्वादशी तिथौ रविवासरे भीमच नगरे विपीकृतं पीतांबर
श्री भट्टारिकभिराज रात्रौ श्री अमरसीध रात्र्येः जौतम पृच्छा जाक्षायणेध
येनसागरछ भं. उदयपुर.

सरभावे आ गच्छना ओं सूरिनो उदयपुर पासेना डेसदीयानां ध-
ऋषभदेवनो प्रतिष्ठा लेखः—

ए०० श्री गणेशाय नमः । स्वस्ति श्री (म) जिनैन्द्राय, सिद्धाय
परमात्मने । धर्मात्त्वकदाय ऋषभाय नमो नमः । संवत् १७३२-वर्षे
शाके १५८७ अवतमाने वैशाख शुक्र पञ्चम्यां गुरौ पुष्यनक्षत्रे श्रीमेदपाट
देगे श्रीवृहत्तगके श्री च (चि)त्रकोटपति सीसोदीया गोत्रे महाराणा श्री
जगतसिंहजी तदंगोदरणीवीर महाराजाधिराज महाराणा श्री राजसिंहजी
विजयराज्ये श्री गृहन् ओसवाल ज्ञातीय सीसोदीया गोत्रे सुरपुरीया वंशे
संघवी श्री तेजाजी-चतुर्थ पुत्र सं. दयालदासजी तद्वार्या सर्वदेपातमदे
पुत्र रावलदासजी तद्वार्या गृणादे समस्त परिवार सहितौ श्री ऋषभदेव-

શ્રી વિજયગચ્છે શ્રી પૂજ્ય કલ્યાણસાગર સૂરિન્દ્રાઃ તત્તદે શ્રી પૂજ્ય શ્રી
પૂજ્ય શ્રી મુમતિસાગર સૂરિવર નવ્યદે શ્રી આનાય શ્રી વિજયસાગરસૂરિનિઃ
શ્રી કૃપભદેવવિવં પ્રતિષ્ઠિતં ।

૪૫૩ ઉદયસમુદ્ર (ખં જિનચંદ્રસૂરિ સંતાનીય કમલહર્ષ શિ.)

(૯૨૧) રસલહરી—કુલધ્વજ કેવલિ ચરિત્ર. સં. ૧૬૮૬

૬૧૦ સુદિ ૯ રવિ

અંતે—

જિનચંદ્ર સૂરી સંતાનીયા કમલરે હર્ષે ગુરુરાય,

વાચનાચારિજ પદ ધરે જસુ ભેટયાં રે ભાવદિ સદ્ગ જાય. ૧૦ સુ

તાસ પસાયેં ઈમ કહે ઉદયસમુદ્ર ઉવઝાય,

અધિક્ષે ઓહો ઈહાં કહો, મિચ્છા દુકકડ રે હોજ્યો શુભ ભાય. ૧૧ સ.

—ઇતિ શ્રીમદાયશ્યકવૃત્તૌ શીલાધિકારે ઉપાધ્યાય શ્રીઉદયસમુદ્રગણ્ધિ
વિરચિતં દાલ ૨૯ ભાષાત્મકં રસલહરી નામકં કુલધ્વજ કેવલી ચરિત્રં
સમાપ્તં. સંવત્ ૧૭૮૬ વર્ષે ફાલ્ગુન સુદિ ૯ નવમ્યાં રવિવાસરે.

—ચેનસાગર ભં. ઉદયપુર—૩૦

૪૫૩ ક કુશલસિંહ (રામસિંહ શિ.)

(૯૨૧ ક) દશાર્ણભદ્ર ચોઢાળીયુ. સં. ૧૭૮૬ સોજતમાં

આદિ—

દૂહા

સારદ સમરૂં મન રલી, સમરૂં સદ્ગુર પાય,

વચન અમીરસ સારિષા, મુઝ દીજ્યો ચિત લાય. ૧

દેસ દસારણુનો ધણી, દસારણુભદ્ર નરિંદ્ર

સંયમ લીધો ચુંપસું, જીતો સુરવર ઈદિ. ૨

x

x

x

અતે—

નગર બસો મુખદાય હો, સોજિત સદિર વખાણીયે, રા. ૦
 ગુણ ગાયા ભલે ભાવસું હો, સંવત સત્તર છયાસીધે રા. ૫
 ગાઝ નાયક ગુણવંત, મદિમાસાગર એવીયે, રા.
 રામસિંધુ ગજરાય હો, કુસલ સીસ ગુણ ગાધયા. રા. ૬
 રાજનજી હો.

—માનાં પાનાં ૪-૧૩ ક. મુ.

૪૫૪ હંસરત્ન (તા. વિજયરાજસૂરિ-જ્ઞાનરત્ન શિ.)

(૬૨૨) ન્યોત્તીત્રી સં. ૧૭૫૫ માધ વદ ૩ મંગળવાર.

આદિ—

શ્રી રૂપમદેવ સ્તોત્ર

અજ્ઞા રંગાવો સાહેબા ચૂનડી-એ દેશી

સકલ વંછિત મુખ આપવા, જંગમ સુરતર જેહં

x

x

x

અતે—

કલસ

દીડો દીડો રે વામાકો નંદન દીડો-એ દેશી.

મેં ગાયારે ધમ જિન ચોવિશે ગાયા.

x

+

x

૧૧

સંવત સત્તર પંચાવન વરે, અધિક ઉમંગ બદાયા,
 માધ અસિત તૃતીયા કુંજવાસરે, ઉવમં સિદ્ધ યદાવારે— ૫
 તપગણુ ગમન વિમાન દિનદર, શ્રી રાજ્યવિજય સુરીરાયા,
 શિખ લેમ્ તસુ અન્વય ગણિવર, ગ્યાનરત્ન મન બાપારે— ૬
 તસ્ય અનુચર મુનિ હંસ કહે ધમ, આજ અધિક સુખ પાયા,
 જિનગણુ માને બોધે આવે, લામ અનંત ઉપવારે. ૭

પ્ર. ચોતીત્રી વીસી સંમદ ૫. ૩૬૮-૩૮૯

(૬૨૩) શિક્ષાશતકોષિકા: (આમાં સો ઉપર દ્વંદ્વ છે) સં. ૧૭૮૬

રાગચુ વદ ૫ ગુર. ઉનામાં

આદિ—

દૃઢા.

સકલ શાસ્ત્ર જે વર્ણુઓ, વર્ણુનમાત્ર અગમ્ય	
અનુભવગમ્ય તે નિતિ નમું, પરમરૂપ પરબ્રહ્મ.	૧
સોપાધિક દૃષ્ટિ ગ્રહો, દોસે જેહ અનૈક,	
નિરૂપાધિક પદ ચિંતતાં, જે અનૈક થઇ એક.	૨
ભૂવર્ણુદિક લેદથી, જિમ જલ નાના આંતિ,	
પણુ સ્વાભાવિક ગુણુ થકી, જલ ભાસિ ઇક જાતિ.	૩
x	x
	x

અંતે—

સૂર્ય ગમિ નહિ ધુંકતે, જલદ જવાસા ગાત્રિ	
તોપણિ મહિમાં તેહનો, ન ઘટિ ઇક તિત્ર માત્ર.	૧૦૭
જે અચુક્ત ભાષ્યુ ઇહાં, મિં કાંઇ મંદબુદ્ધિ,	
તે સમદૃષ્ટિ સંતજન, શોધી કરજ્યો શુદ્ધિ,	૧૦૮
નયપ્રમાણુ રતે ભર્યો, જે ગંભીર અગાધ	
જિન મત રત્નાકર જ્યો, અવિત વાક્ય અગ્રાધ.	૧૦૯
સત્તરસેં છયાસી સમેં, એ શિક્ષાશત સાર,	
દ્વાલ્યુણુ વદિ પંચમ ગુરૌ, રચ્યો હિનાઉ મોઝાર.	૧૧૦
એ શિક્ષાશત જે સુગુણુ, ભણી ધરી મનભાવ	
હંસરત્ન કહિ તસું ધરિં, જયકમલા થર થાય.	૧૧૧

—સં. ૧૮૪૬ પોશ શુ. ૭ બુધે શ્રી દ્રાક્ષ મધ્યે
લિ. પં. તેણુચંદ્રણુ ધો. ૨-૨૦.

૪૫૫ શાંતસૌભાગ્ય (તન્નાજસાગરસૂર-વૃદ્ધિસાગર-લક્ષ્મી-
સાગર-કલ્યાણસાગરસૂરિ-સત્યસૌભાગ્ય ઉ.-ઈંદ્રસૌભાગ્ય ઉ.-
વીરસૌભાગ્ય-પ્રેમસૌભાગ્ય શિષ્ય.)

(૯૨૪) અગડદત્ત ઋષિની ચોપાઇ—સં. ૧૭૮૭ પાટણમાં.
(પ્રત—ભાંડારકર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ. પુના.)
(ઈંદ્રસૌભાગ્ય માટે જુઓ આ ગ્રંથમાં નં. ૩૦૪ પૃ. ૧૪૧).

૪૫૬ જિનવિજય* (૩): (તં સત્યવિજયેપન્યાસ-કર્તૃ-
વિજય-ક્ષમાવિજય શિ.)

(૬૨૫)+ કર્તૃવિજય ગણિના. રાસ (અં) સં. ૧૭૭૯ વિજયા-
દશમી. રાત્રિ, વડનગરમાં.

આદિ—

પ્રણમી ગ્રેમે પાસ જિન, પુરિસાદણી દેવ
ચરણકમલ નિત જોડના, સેવે ચક્રવિધ દેવ. ૧
કમલમુખી કમલે સ્થિતિ, કમલસી કમલ કાપ,
વાણી રસ મુગને દિયો, શારદ કરી સુપસાપ. ૨

x x x x

અંતે— દાસ ૯-રાગ આશાવરી.
ધન્ય ધન્ય શ્રી ગુરુ જયકારી, હું જાઉં તોરી અલોહારીરે.
ઉપદેશે કરી જનને તારી, પુન્યવંત ખર ઉપગારીરે. ધન્ય. ૧
તાસ શિષ્યમાણી મુગટ મનોહર, ક્ષમાવિજય કવિરાયરે
જોડની સેવા કલિયુગમાંહી, કલ્પતરની છાંયરે. ધન્ય. ૨
તાસ ચરણ સુપસાપ લહીને, વડનગર રહી ચોમાસોરે
પાસ પંચાસર સાદિત સંનિધિ, સફલ કીડ અભ્યાસરે. ધન્ય. ૩
નિધિ મુનિ મધ્યમ ભેદી સંવત્સર, વિજયદશમી રાત્રિવારે
ગણિ જિનવિજય દહે ગુરુ નામે, શ્રી સંધને જયકારરે. ધન્ય. ૪
મધુશે ગુણશે જે સાંભળશે, તસ ઘરે મંગલમાલરે,
અધુર સિંધુર તેજ તુખારા, કમલા આક્રમમાલરે. ધન્ય. ૫

—૬—૧૧ ઘ. ૮૨ નં. ૧૧૫ હાં પાટણ. (પ્રં મારી જેન

અં. રાસમાળા બા. ૧ કે જેમાં કવિનું ચરિત્ર પણ આપેલ છે.
જુઓ પુટનોટ.)

જાનનગરમાં શ્રીમાળી વલ્લિક ધર્મદાસ અને લાટકુંવરના પુત્ર મૂળ-
નામ ખુશાલ જન્મ સં. ૧૭૫૨ દીક્ષા સં. ૧૭૭૦ દાર્શનિક પદ ૬ બુધ
અમદાવાદમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૮૬ શ્રાવણ ગુદ ૧૦ મંગલવાર પાદરામાં.

(૯૨૬)+ ક્ષમાવિનય નિર્વાણરાસ (ઐ૦) સં. ૧૭૮૬ પંક્તિ.

આદિ—

સ્વસ્તિશ્રી વરદાયિની, જિનપદ પદ્મનિવાસ
સુરવર નરવર સેવતા, સા શ્રી દો હિવાસ. ૧

શારદ ચરણે જે રહ્યા, તે હોયે પંડિત ખ્યાતિ
હંસજાતિ જિમ જગ કરે, ખીર નીર દોય ભાંતિ. ૨

જિન શારદ ચરણે નમી, યુણુચું મુનિ મહિરાણુ,
ક્ષમાવિનય પન્યાસનો, સાંભલન્યો નિર્વાણુ. ૩

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૧૦મી.

સુગુણ સોમાગી સહી ગુર સાંભરેરે, જનકસુતા જિમ રામ,
કામ હું રતિને ધામ હું પંથીને રે, વ્યાપારી મની દાસ. સુ. ૧.

x x x x

ધમ સંધ મુખકર સાત ભયહર, સાત મુખવર દાયકો
ક્ષમાવિનય પન્યાસ પાવન સાધુમંડલી નાયકો
તસુ હસ્ત સુદીક્ષિત પેરે શિક્ષિત, જિનવિનય ગણિ જગે જયો,
સુમતિવિનય કહેણુંથી એ વચન રસ સફલો થયો.

—પ્ર૦ મારી જૈ. ઐ. રાસમાળા ભા. ૧.

(૯૨૭)+ ચોવીસી. (૧) આદિ જિનસ્ત૦

આદિ—

વારિ રંગ દોલણાં—એ દેશી.

નાભિ નરેશર નંદના હો રાજ, ચંદન શીતલ વાણી,
વારિ માહરા સાહિબા.

x x x x

ખિમાવિનય કવિ જિન કહે હો રાજ, દીજે સમકિત દાન. વા. ૫.

અતે—

મહાવીરેસ્ત ૦
રાગ ધન્યાશ્રી-તે તરીયાની દેશી.

વંદો વીર જિનેશ્વર રાયા, ત્રિશલા દેવી જાવારે,

મંડિત ક્ષમાવિજય સુપસાયા, સેવક જિન સુખદવારે. વા. ૭

(૯૨૮)+ ચોવીસી (૨)

આદિ—

પ્રથમ જિણેસર પૂજવા સહિયર મ્હારી અંગ ઉઘટ ધરી આવી.

અતે—

ક્ષમાવિજય જિન વીર સદાગમ, પામ્યો સિદ્ધિ નિદાનજી.

—લ. સં. ૧૮૫૫ મહાવદ ૧૪ વાર ભોમે પંડિતકુશલ; ૮-૧૪

ગા. ના. ૮-૧૩ આ. ક. અને પ્ર૦ ચોવીસી વીસીસંચલ પૃ. ૧૮૬-૨૨૩.

(૯૨૯)+ વીસી સં. ૧૭૮૬ રાજનગરમાં.

આદિ— સીમધર સ્ત.

સુગુણ સુગુણ સોભાગી, જંબુદ્વીપમાં હોજી,

અતે— શ્રી વિહરમાન જિનસ્ત ૦

સત્તર નવ્યોસી, રાજનગર ચોભાસી,

મુનિ દીપવિજયના કહેલુંથી કિધિ વીથી.

તપંગણ ઉદ્યાયલ તરણ, તરણી હપમાન,

વિજયસિંહ સરીશ્વર, જિનશાસન સુલતાન.

નિજહસ્તે દિક્ષિત, શિક્ષિત આગમ રાસ,

સંવેગ સુરંગી, સત્યવિજય પંચાસ.

ગંગાજલ ઉજવલ, દ્વારતિ કામિની કંત,

શ્રી કપુરવિજય કવિ, મહીમંડળ જયવંત.

વયરાગી ત્યાગી, ભદ્રક ગુણરાગી,

શ્રી ક્ષમાવિજયગણી, સેવાથી મતિ જાગી.

આજ પુણ્યોદય મુજ, પરમેસર ગુણ ગાયા,
જિનવિજય સુભક્તે, ધર્મધ્યાન સુખ પાયા.

૧૪

પ્ર. ચોવીસી વીસીસંગ્રહ. પૃ. ૭૨૨-૭૩૭.

+ જ્ઞાનપંચમી સ્તવન સં. ૧૭૯૩ પાટણમાં-જૈ. પ્ર.

+ એકાદશી સ્તવ સં. ૧૭૯૫ (ખાણુનંદ મુનિચંદ વરસે)

રાજનગરમાં.-જૈ. પ્ર.

પંચમહાવ્રત ભાવના સ. ૫

આદિ—

વાસવવંદિત વીરજી, વસુધા પાવન કરીરે,
પ્રથમ મહાવ્રત ઉપદિશે, સુજો ગોયમ ગુણધારીરે.

x

x

x

x

અંતે—

ભરતાદિકં લહે કેવલ સિદ્ધિ, જિમાવિજય જિનપાસે સિદ્ધિ.

અન્ય સંગ્રામે નામે.

દુમપત્રીયાધ્યયન—(વીરવિમલ કેવલધણીજી, સકલ જંતુ હિત-
કાર, ઉત્તરાધ્યયન દશમે કહેજી હિતશિક્ષા અધિકાર), ભગવતી પંચમ
અંગ (ધન્ય કુંવર ત્રિશલાતણો બહેન મારી, ભાખ્યો ભગવતી અંગનો.)
સંગ્રામ (તે બલિયારે તે બલિયા, મોહ મહાભડ દલીયારે), ભગવતીસૂત્ર
(ભાવે) ભવિયણુ ભગવદ સાંભલો), ૧૧ ગણધર (દંદ્રભૂતિ પહેલો ગણ-
ધાર), સામૈયા ભાસ (કઠકારા આયા ગુરજી પ્રાહુણા), અનાથી મુનિ
(મગધદેશ વસુધાધિપ શ્રેણિક), ગૌતમ ગણધાર (તો સુ પ્રીતિ બંધાણી
જંગતગુર), જિનપ્રતિમા (ભોલા લોકોરે ભરમે મત પડો), આવક ૧૨
વ્રત (શ્રુત અમરી સમરી સુહકરી, ક્ષિમાવિજય ગુરપદ અનુસરી, કહિચું)
આવકના વ્રત બાર, આરાધો ટાલી અતિચાર), ક્ષમાવિજય ગુર (સમજ
ભગવતી ભારતી), ૨૦ સ્થાનક (સુઅદેવી સમરી કહું વીસ સ્થાનક
અધિકાર), મુખાહુકુમર (જંબુદ્વીપના ભરતમાં).

(સંગ્રામસંગ્રહ. આ. ક.)

૪૫૭ માણિકવિજય (ત. ક્ષમાવિજય શિ.)

(૬૩૦) ૨૪ જિનસ્ત—ચોવીશી.

આદિનાયસ્ત.

આદિ— માનીતી કાગલ મોકલધ—એ દેશી.

પ્રથમ જિનેસર પ્રાણુ જગવાહલા વાર આવો અમદેય ગેહરે
મનમોહનગાર,
ભગતિ કંઈ ભલી ભાંતિયું, જગવાહલા વાર, સાહિબજી સસનેહરે.
મનમોહનગાર. ૧

x

x

x

x

અતે—

સંપ્રતિ શાસન ઈસ, ચરમ જિણેસર વાંદીયું,
શ્રી ધીમવિજય યુધ સીસ, કહિ માણિક ચિર નંદીયું.

—ઇતિ ચક્રવીસ જિનસ્તવાનાનિ લિખિતાનિ કૃતાનિ ચ (કવિની
સ્વહસ્તલિખિત પ્રત) પત્ર ૭-૧૨ હા. ૮૩ નં. ૫ હા.

૪૫૮ જિનવિજય (૪) (ત. વિજયસિંહસૂરિ-ગજવિ-
જય-હિતવિજય-સાણુવિજય શિ.)

(૯૩૧) શ્રીપાળ ચરિત્ર રાસ સં. ૧૭૯૧ આશો શુદ્ધ ૧૦ ગુર.
નવસખ. બંદરે.

આદિ—

દ્વહા.

સ્વરિત, શ્રી સોભાસુભતિ, દાયક વીરજિણુંદ,
કામિતપૂરણુ કામધટ, પ્રણમું પરમાણુંદ. ૧
સિદ્ધયક સમરે સદા. પ્રણમું સદ્યુરપાય,
સારદ નામ સદા જપું, વચનસિદ્ધી સુપસાય. ૨
જગમાંહે મેટો અણે, નવપદનો આધાર,
જે સેવતાં પામિંઈ, રાજ્ય ઝઢિ જયકાર. ૩

દુષ્ટ કષ્ટ દૂરેં ટલે, સયણ મિલે મુવિશાલ,
શ્રી શ્રીપાલ તણી પરેં, પાંમે ભોગ રસાલ.
તે શ્રીપાલ નરિંદના, ગુણ વર્ણુન અધિકાર,
આગમ પાઠ થકી કહું, નિમુણો સહુ નરનાયં.

અંતે— ૪૧ દાલ-શાંતિજીને આમણે જાઉં. એ દેશી.
સિદ્ધચક્ર આરાધો ભવિયણ.....

x

x

x

x

એ શ્રીપાલ ચરીત્ર વખાંણ્યો, સદગુરને મુપસાયેરે,
નવલપ બિંદરમેં મનરંગે, નવલપ પાસ પસાઈરે. સિ. ૬

તપગણપતિ જયવંતા સોહે, શ્રી વિજયદયા સૂરીરાગ્નરે,
જેહના મહિયણમેં પ્રતિવાસર, વાજે સુયસના વાગ્નરે. સિ. ૭

સત્તરમેં એકાણું વરમેં, આસો શુદ્ધિ તિથિ ખ્યારીરે,
વિજયદસમી ગુરવાર અનોપમ, રચના કીધી સારીરે. સિ. ૮

શ્રી વિજેદેવ સૂરીસ પટોધર, તપગણ તિલક સમાનરે,
શ્રી વિજયસિંહ મુનીસર પુરંદર સાચો યુગ પરધાનરે. સિ. ૯

મેદપાઠપતિ રાંણુ જગતસિંધ સુદ્ધો શ્રાવક કીધોરે,
પલ આખેટકનો વ્રત દેઈ લાભ અનોપમ લીધોરે. સિ. ૧૦

તે શ્રી વિજયસિંહ ગુર કૈરા, બુધ ગજવિજય સવાધરે,
વિનય વિવેક વિચાર તણી જસ, જગમેં કીર્તિ ગવાધરે. સિ. ૧૧

તસ સેવક શ્રી હિતવિજય બુધ, બુદ્ધેસર ગુર તોલેરે,
ષટ્કર્શન આગમનો વેતા, ધર્મ સદ્ પંડિત ખોલેરે. સિ. ૧૨

જસ વાંણી સાકરપેં સારી, મુણુ સદ્ગના મન મોહેરે,
તસપદ સેવક ભાંણુવિજય બુધ, સકલ કલા ગુણુ સોહેરે. સિ. ૧૩

તસ સતીર્થ પંડિત જિનવિજયેં, રાસ રચ્યો હિત આંણીરે,
ભાવ ધરી સિદ્ધચક્ર આરાધો, લાભ અનંતો જાંણીરે. સિ. ૧૪

એ એકતાલીસ ઢાલેં સુંદર, રાસ સંપૂરણુ કીધોરે,
જિન કહે શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપેં, સકલ મનોરથ સિદ્ધોરે. સિ. ૧૫

—ધતિ શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાત્મ્યે શ્રી સિદ્ધચક્રારાધને શ્રીપાત્ર ચરિત્ર
રાસ સંપૂર્ણ. સં. ૧૮૫૫ ના માંગસિર વદિ, ૫ દિન શ્રી દ્વીપચંદ્રે
સકલ મહારક પુરંદર પૂજ્ય શ્રી જગદ્ગુરુ તત્ શિ. પ્રવરપંડિત સિરામણી
પૂજ્યશ્રી વાલ્મીકી તત્ શિ. વિખીતં ઝા. પીમા. શુભં ભવતુ.

પત્ર ૪૧ પં. ૧૫ ધો. સુ. બં.

—લખ્યા સં. ૧૮૧૬ માગસર વદ ૮. પાનાં ૪૧ પ્રે. ૨.

—સિ. ૧૮૪૫ કા. શુ. ૧૦ છુધ. રાગકોટ પુ. અ

(૯૩૨) નેમિનાથ શ્લોકો. સં. ૧૭૯૮ દીવાલી. પ્રેમાપુરમાં (અમદાવાદ)

આદિ—

વાણી વરસતિ સરસતિ માતા, કવિજન ત્રાતા કીરતિદાતા,
કલ્યાણ વંશ જિન વર બાવીસ. મુનિસુત્રત નેમિ દોષ હરિવંસ. ૧
બાવીસમો જિનવર નેમિકુમાર, બાલ અહમ્મચારી રાગુલ નારિ,
પરણ્યા નહી પિણુ પ્રીતહી પાલી, કલિસ્યું સલોકો સત્ર સંભાલી. ૨

x . x . x . x .

અતે—

સત્તર અઠાણું દીવાલી યાણું, સદરને પાસે પ્રેમાપુર બાણું,
સંભવ મુખ લહરી કુશલ કલાણી, મોતીમાં ઉગ્મલ કવિ જિન વાણી. ૭૨

—સોકમાયાયાં ૧૦-૭ દા. ૭૯ નં. ૨૦ દા.

(૯૩૩) ધનાશાલિસદ્ર રાસ સં. ૧૭૯૯ આવણુ શુદ્ધ ૧૦
ગુરુ સુરતમાં.

આદિ—

દ્વિ. .

અંદ્ર એણિનત કમ કમલ, સ્વસ્તિ શ્રી ગુણધામ
વીર ધીર જિનપતિ પ્રતે, પ્રેમે કઈ પ્રણામ. ૧
વસુધામે વિદ્યા વિપુલ, વરદાતા નિલમેવ
સમઈ ચિત ચોખે કરી, તે પ્રતિદિન શ્રુતમેવ. ૨

ગુરૂ ચરણોણુજ સેવના, મુઝ મન મધુકર લીન	
ઉપગારી અવનીતલે, ગુરૂ સમ કો ન પ્રવીન.	૨
સિદ્ધાયલ વૈભારગિરિ, અષ્ટાપદ ગિરનાર	
સમંતાદ્રિ ઝો પંચવર, તીર્થ નમુ નિત સાર.	૪
સંઘ ચતુર્વિંધને સદા, ત્રિકર્ણ શુદ્ધિ ત્રિદાલ	
વંદુ વિધિવંદન થકી, સુકૃત કરણ સુવિશાલ.	૫
ધર્મ ચતુર્વિંધ ઉપદિસ્યો, જગપતિ જનહિત કાજ	
દાન શીયલ તપ ભાવના, ભવજલ તરણુ નિહાજ.	૬
પ્રથમ દાન પદ ધર્મનો, તેહના પંચ પ્રકાર	
અભય સુપાત્ર અનુકંપ તિમ, ઉચિત કીર્તિ સુવિચાર	૭
છહલોકે સુખ સંપન્ને, લહિયે નિત્ય નવનીધ	
અભયદાન દેતે થકે, પરભવ ઝઘ્ઘિ સમૃદ્ધિ.	૮
એક શશક ઉગારતે, પામ્યો ઝઘ્ઘિ ઉદાર	
ગજભવથી નરભવ લહો, મેઘકુમાર મનોહાર.	૯
તિમ સુપાત્ર દાને કરી, શિવ સુખ પામ્યો જીવ.	
ચિત્ત વિત્ત શુભપાત્રથી, ત્રિકરણુ શુદ્ધિ અતીવ.	૧૦
પાયસાન્ન દાને કરી, પામ્યો ભોગ રસાલ	
ધન્ય શાહ ધર્માચણી, મદપદ મંગલમાલ.	૧૧
શાલિભદ્ર પિણુ દાનથી, સુખ પામ્યો શ્રીકાર	
શ્રેણિક કીયાણુ કીધો, નરભવ સુર અવતાર.	૧૨
દીજે દાન દયા ધરી, કરી ચિત્ત સુપ્રકાશ	
મનવંછિત સુખ પામીએ, કલ્પદ્રુમ પરિ ખાસ.	૧૩
ધન્ય શાહ ગુણ વર્ણવું, વચન થકી લવલેશ	
નિદ્રા વિકથા છોડિને, સુણો શ્રોતા સુનિશેષ.	૧૪

અંતે—

તસ પદ્મ શ્રી વિજયસિંહ ગુરુ, મુનિજનકૈરવચંદા,
 ગુણમણિરોહણુ બુધર ઉપમ, સંધ સકલ સુખકંદા.
 મેદપાદ પતિ રાણા જગતસિંહ, પ્રતિભોધી જય લીધો,
 પલ આખેટક નિયમ કરાવી, આવક સમ તે કીધોરે.
 તાસ શિષ્ય મુવિહિત મુનિપુંગવ, બુધ ગજવિજય સવાયા,
 શાંતિ મુધારસ પરમ મહોદધિ, ઉત્તમ સુવચ ઉપાધારે.
 તસ સેવક કોવિદ શિર રાખર, હિતવિજય ગુરરાયા,
 પદ દર્શન આગમ જલનિધિમાં, બુદ્ધિ જિહામ તરવારે.
 તાસ શિષ્ય પંડિત જિનસિંધૂર, ભાણુવિજય મન બાયા,
 તાસ સતીર્થ વિબુધ જિનવિજયે, ગિરઆના ગુણ ગાવારે.
 શ્રી મહાવીરને વારે મનોહર, પંચ પુરુષ મુકહાયા,
 લખિપાત્ર શ્રી જોતમ ગણુવર, બુદ્ધે અભય મુદાધારે.
 માને દશાર્ણભદ્ર મહાબલિ, કમવનો સોમાગ્યે,
 ઋદ્ધિ વૃદ્ધિથી શાલિભદ્ર તિમ, નામ લીય ભય ભાગે.
 શાલિભદ્ર ધનો ઋપિરાયા, જેહના મુજશ ગવાયા,
 નામ ક્ષિપંતાં પાતિક નાસે, નિર્મલ થાયે કાવારે—
 તપગચ્છમાં પંડિત વૈરાગી, દીપવિજય બુધરાયા,
 તેહના શિષ્ય મુવેગી મુંદર, કવિ દયાવિજય સવાયા.
 તસ પદ સેવક કૃષ્ણવિજયવર ભર ધર્મ ચક્રો ધરે (ભાયા)
 તસ આશ્રદયો રાસની રચના, કીધી ગુરુ સુપસાવારે.—
 ઉત્તમ એહ ચરિત્રજ નાંણી, ભાવ અનોપમ લાંયા,
 મુવિહિતના ગુણુ ગુણુતે સુણુતે, શ્રોતા અતિ સુખદાવારે. ૧૯ મે
 વૃક્ષોપરિ એ દાવ પતાકા, રૂપ કહી મન રજે,
 સૂરતિમંડણ પાસ પસાયે, સૂરતિમે સુખ સગરે. ૨૦ મે
 આર ઉલ્લાસે અધિક વિલાસે, દાંનકલ્પદ્રુમ ગાયો,
 બુધ જિનવિજય કહે વિસ્તરિયો, શતશાપાઠે મુઠાયોરે. ૨૧ મે

—ઘટિ શ્રી ધન્યશાલિ ચરિત્રે પ્રાકૃત પ્રમધે દાનકલ્પદ્રુમાખ્યે ચતુર્થે શાખાર્પે ધન્યશાલિ સંયમગ્રહણ અનશનગ્રહણાદિ વર્ણનાં લિધો ચતુર્થો ઉક્તાસઃ સર્વ ગાથા ૭૪૫ દાલ ૨૯ અસ્મિન્ પ્રમધે દાલ ૮૫ ઉક્તાસ ૪ ગાથા ૨૧૪૨ સૂક્ત ૧૦૮ સર્વ ગાથા ૨૨૫૦ અંથાઅંથ સંખ્યા ૩૦૪૫ પરિમિતો સંપૂર્ણઃ સંવત્ ૧૮૩૪ વર્ષે માસોત્તમ માસે ક્ષાદ્યુણમાસે વદિ પક્ષે તૃતીયાયાં તીથૌ સોમવાસરે લિ. શ્રી પાદરાનગરે શ્રી શાંતિનિનપ્રસાદાત્ લેખકવાચકયોઃ શુભં.—પત્ર ૧૨૫ પં. ૧૨ આ. ૬.

—સં. ૧૮૭૦ ચૈ. વ. ૧૩ લ. ગાંધી પુત્ર પ્રાગજી જોતપુર મધ્યે. પત્ર ૭૫ પં. ૧૬ ધો.

—પ્રથમોક્તાસે દાલ ૧૭ ગાથા ૪૪૦ દ્વિતીયોક્તાસે દાલ ગાથા ૩૯૨ તૃતીયોક્તાસે દાલ ૨૨ ગાથા ૫૪૫ ચતુર્થોક્તાસે દાલ ૨૯ ગાથો ૭૪૫ સર્વ દાલ ૮૫ સર્વ ગાથા ૨૧૫૮ સર્વમાન અંથાઅંથ ૩૦૦૦. સં. ૧૮૫૫ વર્ષે માસોત્તમ માસે કૃષ્ણ પક્ષે દ્વિતીયા તિથૌ માર્તિંડવારે લિં પૂજ્ય પ્રવરપંડિત શ્રી સ્થવજી પૂજ્ય ઋં ભીમસેનજી તત્પટે સ્થવરજી પ્રવર. પં. પૂજ્ય ઋ. સુમણ્ણજી તત્પટે પૂ. ઋ. અમીધરજી તત્પટે પૂ. ઋ. મનજી ઋ. તથા બ્રાતા પૂજ્ય. ઋ. ગંગાધરજી તત્ શિ. લિ. ઋ. દેવજી શ્રી મવા બિંદરે રાસ લખ્યો છે જી શ્રી વાલાંકદેશ મધ્યે રાજશ્રી વખતસંધજીનો અમલ મધ્યે લખ્યો છે,

પા. ૭૪. ૧૭ ગારીયાધર.

—સં. ૧૯૨૭ માહા શુદ્ધિ ૧૨ લિ. પં. ભીમવિજયજી તત્ શિ, પં. રાજવિજયજી તત્ શિ. પં. તેજવિજયગણી.

પા. ૬૮ પં. ૨૧ ગારીયાધર.

—સકલ પંડિત શિરોમણિ શ્રી હસ્તીવિજયગણિ તત્ શિ. શ્રી સુમતિવિજયગણિ તત્ શિ. શ્રી લક્ષ્મીવિજયગણિ તત્ શિ. રૂપવિજયમણિ લિખિતં શ્રી આધાર્ષી નગરે શ્રી અજીતનાથ પ્રસાદાત્ સં. ૧૮૮૦ ક્ષાગણ વદ પ. ૬૬-૧૭ (આં).

—સં. ૧૮૧૦ વર્ષે માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૫ ગુરો સકલ પં. વિચારદ
વિચદ્દીધીતી પં. શ્રી ૫ શ્રી લાલસાગરગણિ તત્તિષ્ય પં. શ્રી જયસાગર
ગણિ તત્તિષ્ય પં. શ્રી હસ્તિસાગર ગણિ તત્તિષ્ય ગણિ અમૃતસાગરેણ
લિપિતમસ્તિ. શ્રી સુરતિખંદેરે વારતવ્યઃ વિનયવિવેકાદિ સદ્યુણુભૂષિતાન્
સમસ્તશ્રાવકાચારવિચારનિરતાન્ શ્રેષ્ઠ સકલગુણુગરિષ્ઠાન્ સંધનાયક શ્રેષ્ઠ
શ્રી ૫ શ્રી લાલદાસ અગીચંદ સાહચ્યાત્. ૧૦૭-૧૩ ના. ભં.

૪૫૮ કે રધુનાથ. (વિદ્યાનિધાન શિ૦)

ગોડી પાથનાથસ્ત૦ ત્રણ સં. ૧૭૯૨ ચૈત્ર શુ. ૧૫ ગુરુ.

૧ આદિ—

ધોંગધવલ ગોડી ધણીજીઓ, પરતા પૂરણુદાર હો.

અતે—

સતરે બાણુવે સંવતે જીઓ, વરદાયક ગુરુવારહો,

ચૈત્ર પૂનિમ નિસિ ચાંદણીજીઓ, સપરિવાર શ્રીકાર.

અવસર જાણી આપણો જીઓ, મહિર કરી નિતમેવહો,

નિજસેવક રૂઢનાથનેજી, સુખદાયક દો સેવહો.

૨ આદિ—

ધોંગ ધવતે મુઝ ધરતા ધ્યાન, આત્રીયા દરસણુ આપરે.

અતે—

સતર સંવતતણે બાણુવે ચાર, ચૈત્ર પૂનિમ નિસ ચોંપમું.

સિદ્ધિ યોગે લલો દરસ શ્રીકાર, કરવ યથો મુઝ હીયડે.

ગુગુરુ શ્રી વિદ્યાનિધાન પસાય, જાન કરી જિનગપની,

વંદનાં જિનવર સદાય વિદાય. વિનયસું રૂઢપતિ વીનવે.

૩ આદિ—

સજાઓ યંત્રવટ દેશ મુદાવો હો, ગોડીયા રાયજી.

અતે—

નિત નિત ત્રિવિધ ત્રિવિધ સિરનામી હો,

પરચો પામી હો ગાવે રૂપપતિ ગણી પા

—મિતિ આષાઢ વિદિ ૧૧ પં. ગણેશ ત્રિપતં. ૧-૧૩ ક. મુ.

મુગુણખતીસી.

આદિ—

દાવ ઉતપત્તિની.

મુગુણ ખુદાપો આવીયો, લખોયો નહી ભાઇ.

રાતદિવસ ધધે રહ્યાં, કેઇ કીધ કમાઇ.

૧ મુગુણ.

* * * *

અતે—

મુગુણાંને સમઝાવણી, ખતીસી એક

પાઠક શ્રી રૂપપતિ કહે, મુણિજ્યો સસનેદ.

૩૨ મુગુણ.

—ત્રિ. પં. સિદ્ધરંગેણ મુનિ ૨-૧૬ મારી પાસે છે.

૪૫૯ જ્ઞાનસાગર (પછીથી) ઉદયસાગર સૂરિ (*આં.
કલ્યાણસાગર સૂરિ-અમરસાગર સૂરિ-વિદ્યાસાગર સૂરિ શિ૦)

*આ ચોતાના ગુરૂ વિદ્યાસાગર સૂરિના પદ્ધર ઘયા ને તે વખતે ઉદયસાગર સૂરિ નામ રાખ્યું. નવાનગર (નમનગર)ના શા કલ્યાણજી ને તેનાં પત્ની જયવંતીના પુત્ર, સં. ૧૭૬૩ માં જન્મ, સં. ૧૭૭૭ માં દીક્ષા સં. ૧૭૯૭ માં કાર્તિક શુદ્ધિ ૩ રવિને દિને સુરતમાં જ્ઞાનસાગરને આચાર્ય પદ મળ્યું ને નામ ઉદયસાગર સૂરિ રાખ્યું. આચાર્ય પદોત્સવ ખુશાલશાહ, મંત્રી ગોડીદાસ અને જીવણદાસે મહા સમારંભથી કર્યો; અને સં. ૧૭૯૫ ના માગશર શુદ્ધિ ૧૩ ને દિને ગચ્છેશ પદ. સં. ૧૮૨૬ આશ્વિન શુક્લબીજના દિને સુરતમાં સ્વર્ગવાસ. આમણે સ્નાતૃ પંચાશિકા નામનો ગ્રંથ સંસ્કૃતમાં સં. ૧૮૦૪ ના ચોપ શુદ્ધિ ૧૫ સોમને દિને પાલીતાણામાં શ્રીમાલી કીકાના પુત્ર ક્યરાએ કાઢેલા સંઘની સાથે યાત્રા કરતાં રચ્યો. જુઓ. ઐ. રા. સં. ભાગ ૩. વળી સિદ્ધસેન દિવાકરની વર્ધમાન દોત્રિંશિકા પર સંસ્કૃત તૂર્ણિ રચી છે કે જે ભાવનગરની જૈનધર્મપ્રસારક સભાએ છપાવી છે.

(૬૩૪)+ સમકિતની સજાય—૫ દાળ. સં. ૧૭૮૬ ચોમાસું પુરદાનપુર.

આદિ—

દાલ ચક્રપાઠની.

શ્રી શ્રુતદેવી પ્રભુમી કરી, શ્રી સદ્ગુરુ ચિતમાહે ધરી;
સમકિત રૂપ કહું મનરૂલી, નિમ નિન વીર પ્રરૂપું વધી. ૧
તિમહી કહિવે કરીને સ્વામિ, સ્તવના કરસું અતિ અમિરામ;
તેલથી લહીઈ સમકિત રૂપણ, સાખિ દીઈ શ્રી ઉત્તરાધ્યયન. ૨

x

x

x

x

અંતે—

જગનાયક નિન વીર નિજેશર, જસ સાસન બહુ રાજેર;
જલ્દાં લગે મેર મહીધર ઠાજે, તિહાં લગે એ પણ ગાજેર. ૧૧

કલશ.

ધમ સ્તવ્યા શ્રી નિન વીરસ્વામી, સમકિત રૂપ કહી કરી;
પુરદાનપુર ચોમાસ રસગાં મુનિશશિ વરો કરી.
શ્રી અચલગણપતિ નેજ દિનપતિ, શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરી;
તસ શિષ્ય પ્રમણે જ્ઞાનસાગર, દીટઈ સમકિત વર. ૧૨

—પ્ર. ૪. ૧૨૦ થી ૧૨૭ વિધિપદ નિનપૂજ સ્ત. સંપ્રદ. બી. મા.

(૬૩૫)+ લાવપ્રકાશ (અથવા છ બાવ સજાય) સં. ૧૭૮૭ આસો
માસ ગુરવાર પુરદાનપુરમાં.

આદિ—

રાગ દેવી ચોપાઈ.

શ્રીસદ્ગુરના પ્રભુમી પાપ, સરસ્વતિ સ્વામિની સમરી માય;
છએ ભાવનો કહું મુનિચાર, અનુયોગદાર તજે અનુસાર. ૧
પરેસો નજો ઉદયિક ભાવ, બીજે દેહીએ ઉપશ્રમ ભાવ;
ત્રીજે ક્ષાપિક ભાવ પવિત્ર, ચોથો ઉપશ્રમ ભાવ વિચિત્ર. ૨

પારિણમિક્કં તે પંચમ ભાણુ, છડો સન્નિપાતક સુવખાણુ;
એહનો હવે યથાર્થ કહું, જેહવો ગુરૂ આગમથી લહું.

૩

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૯ મી. હો મતવાલે સાજના એ દેશી.

તે તરીયા ભવિ તે તરીયા, જે ભાવ વિચારે ભરીઆરે;
સૂત્ર આગમ પંચાંગી, સમ ભંગીના દરીઆરે.

તે. ૧

x

x

x

x

ધર્મધુરંધર પુણ્યપ્રભાવક, કસતુરચંદ સૌભાગીરે;

જિન પૂજે જિન ચૈલ કરાવે, સૂત્ર સિદ્ધાંતના રાગીરે.

તે. ૬૧

શા ભોજ ને દોશી દુર્ગ્ગલ, ખીજ ખહુ ભવિ પ્રાણીરે;

શ્રી મહાભાષ્ય વિશેષાવશ્યક, સાંભલે ચિત્તમાં આણીરે.

તે. ૭

તેહ તણા આગ્રહથી એ શુભ, ભાવસ્વરૂપ વિચારીરે;

અનુયોગદ્વાર ષડ્શીતિક્રમાંથી, આણ્યો અતિ વિસ્તારીરે.

તે. ૮

ભણતાં ગુણુતાં સુણુતાં સંપત્તિ, લીલા લલિ ભંડારીરે;

જિનવાણી રંગે સાંભલતાં, નિત નિત જય જયકારીરે.

તે. ૯

અંચલગચ્છે ગિરિઆ ગચ્છપતિ, વિદ્યાસાગર સૂરિરાયારે;

ધુરહાનપુર શહેરે ગુરૂ મેહરે, ભાવપ્રકાશ મેં ગાયારે.

તે. ૧૦

કલશ.

ઈમ કલા ભાવ વિચાર સુંદર, જેહવા ગુરૂ મુખે સુણ્યા;

જિનરાજ વાણી હીએ આણી, નિર્જરા કારણુ થુણ્યા.

સત્તર નયમદ આશ્વિન, સિદ્ધિયોગ ગુરૂવાસરે;

શ્રી સૂરિ વિદ્યા તણો વિનથી, જ્ઞાનસાગર સુખ કરે.

૧૧

પ્ર. ૫. ૨૦૩-૨૦૬ સ. મા. ભી; ૫. ૬૯-૮૦ વિધિપક્ષ ગચ્છીય
સુનિકૃત શ્રી જિનપૂજા સ્તવન સંગ્રહ. ભી. મા.

(૯૩૬) +ગુણવર્મા રાસ સં. ૧૭૯૭ આપાદ શુદ્ધિ ૨ સુરતમાં.
આદિ—

કુહા.

સુખ સંપત્તિદાયક સદા, પાયક જાસ સુરિંદ;	
પ્રભુમું પાસ જિનેસર, ગોડી સુરતર કંદ.	૧
શાસનનાયક પ્રભુમીએ, વર્ધમાન જિનચંદ;	
સિદ્ધારથ નૃપ કુલતિલક, ત્રિશલાદેવી નંદ.	૨
વળી બ્રાહ્મી લીપિ પ્રભુમીએ, ભાગવર્ધ અંગે જોડ;	
ગૌતમ સરીખા જસ નમે, હું પણ પ્રભુમું તેડ.	૩
અંચલ ગચ્છે અધિપતિ, વિદ્યાસિંધુ સુરિંદ;	
પદપંકજ તે ગુર તણા, પ્રભુમ્યા પરમાણુંદ.	૪
સદ્ગુરના સુપસાયથી, પૂજનો અધિકાર;	
ગુણવર્મા રાજ તણો, રાસ રચું સુવિચાર.	૫
x x x x	

અતે—

(લાલ ૧૫ દીડો દીડો રે વામાડો નંદન દીડો-એ દેશી)

પાયો પાયોરે ભત્રે મેં જિનશાસન પાયો.
સ્વાદવાદ અનંત નયાતમક આગમ મુઝ મન બાયોરે—ભત્રે મેં. ૧
ધન ધન વિધિ ખસ ગચ્છ પરંપરા, આપરક્ષિત સુરિશય;
ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી કર્યુ શાસન, ઉજવલ નિર્મોહી નિર્માય—
ભત્રે મેં જિનશાસન પાયો. ૨
શ્રી જયસિંદ પાટે તે પણ તસ પ્રતિરપ,
વાદ કરી દિગપદને છૂટ્યા, પ્રતિભોધો જયસિંદ ભૂપ રે—ભત્રે. ૩
સાન કોટિ અંચ મુખે જોહને, કીધા આવક જંદ;
તસ પાટે ધર્મધાન સરીસર, જસ નમે બહુ નરિંદ રે. ભત્રે. ૪
જસ ઉપદેશે વિમલ મંત્રીસર, ત્રીજો તીર્થ નિપાયો,
અર્જુનદાયક હિપર હરખે, જિનપ્રસાદ કરાયોરે. ભત્રે. ૫

- સુવર્ણ પ્રમાણે પૃથ્વી તલમાં, ત્રિહાર કર્યા મન રંગે,
 ગુરૂ પ્રસાદે છે નામોજ રાખ્યો જિનશાસનપ્રસંગેરે. ભલે. ૧
- તસ પદ ઉદ્યાયત્ત દિનકર, શ્રી ગુરૂ મહેન્દ્રસિંહ;
 સૂરિ શિરોમણિ સિંહપ્રભ ગુરૂ, તસ પટે અન્નિતસિંહરે. ભલે. ૭
- શ્રી દેવેન્દ્રસિંહ સૂરીસર, ધર્મપ્રભ સૂરીંદ;
 સિંહતિલક ગુરૂ ગન્ધપતિ સોહતાં, મહેન્દ્રપ્રભ મુનીંદરે. ૮
- ગણનાયક મેરુતુંગ સૂરીસર, જસ મદિમા અત્યંત;
 નાગર વાણિયા આવક કીધા, પ્રણમત સુર મુનિ સંતરે. ૯
- તસ પટ ગયણાંગણ શશિ સરિખા, સૂરિ શ્રી જ્યક્રાંતિ;
 શ્રી જ્યક્રેશર સૂરિ સુખાકર, અદ્ભુત ધર્મની મૂર્તિરે. ૧૦
- શ્રી સિદ્ધાંતસાગર મુનિપતિ, જાણે જૈન સિદ્ધાંત;
 ભાવસાગર ગુરૂ ભવનારણ ભણી, અદ્ભુત નાવ મહંતરે. ૧૧
- જ્ઞાનાદિક ગુણ મણિ રોહણ સમ, ગુણનિધાન ગુરૂરાજ;
 મહાવ્રત પાલી નિમ્ન અણુઆલી, સાર્યા આતમ કાજરે. ૧૨
- તસ પટ ઉદ્યાયત્ત વાસરમણિ, ધર્મમૂર્તિ સૂરીંદ;
 ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી ચારિત્ર ચિત્તધરી, જીલા વાદીના વૃંદરે. ૧૩
- થોકે થોકે જન તસ ગુણ ગાવે, આજ લગે વિખ્યાત,
 શ્રી કલ્યાણોદધિ સૂરિશિરોમણિ, બુદ્ધિ સરસ્વતી સાક્ષાતરે. ૧૪
- તસ પટ ગંગને ચંદ્ર સુધાસ્રવી, અમરસાગર સૂરિરાય,
 અભિનવ જાણે સુરપતિ સરિખા, સહુ જનને સુખદાયરે. ૧૫
- તસ પટ અંબુજ વિકસત, ભારકર વિદ્યાસાગરસૂરિ,
 સંપ્રતિ સમયે તસ ગુણ અતિધણા, કહેતાં વાધે વૂરરે. ૧૬
- આગમ નિગમને જાણે જે ગુરૂ, જૈન ન્યાય લહે જેહુ,
 લક્ષણ સાહિત્ય અલંકાર છંદનાં, પાર લલાં ગુણ ગેહરે. ૧૭
- તસ પદ પંકજ મધુકર સરિખા, વિનયી વહે ગુરૂઆણ,
 જ્ઞાનસાગર કહે સુગુરૂ કૃપાથી એ ભાખી સવિ ઠાણીરે. ૧૮

- રસના વસે જે પુન્યાધિકપણું, પ્રભુ મારગથી વિરહ,
તે સદું ચક્રવિહ સંધને સાળે, મિઠાદુકડ મુધરે. ૧૯
- સંવત નય નિધિ મુનિ શશિ (૧૭૯૭), સુરતી રહી ચોમાસ,
આપાડગુદિ દ્વિતીયા મિદિ, જોગે પૂરણ કીધે એ રાસરે. ૨૦
- શ્રી શ્રીમાલી જ્ઞાતી શિરોમણિ, સંધાનાથજી સાર,
આપુ સ્તીધાંચલનાં સંધ કાઢ્યા, ખર્ચા કંચ અપારરે. ૨૧
- તસ સુત રવિસમ કપૂરચંદ્રા, લક્ષ્મિવંત ઉદાર,
આચાર્યપદ મહોત્સવ કીધા, સંધનાયક શ્રીકારરે. ૨૨
- ચોરાસી ગમ્મના સાદમી જમાડયા, કરી પકવાન અનેક,
હુંબડના પણ સાગી સંતોખ્યા, રાખી જિનધર્મ ટેકરે. ૨૩
- તેડના પુત્ર શશિ સમ નિર્મલ, શાદ ખુશાલચંદ સાર,
ગમ્મનાયકને ચોમાસું રાખી, ધન ખરચે શ્રીકારરે. ૨૪
- નવે ક્ષેત્રે ધન બદ્ધ વાવરે, જાયકને દીએ દાન,
સિદ્ધાચલની જગા કરી બલી, ઘણી જુગે ભરત સમાન. ૨૫
- તિમ વગી પોરવાડ જાને સોદના, મહેતા ગોડીલસ,
જીવજીવાસ એ બેટુ બંધવ, ગુરુ ધર્મરામી જાસરે. ૨૬
- જીવદયાદિ ધર્મક્રિયા કરે, દિગે સુપાત્રે દાન;
સંધનક્રિા ગુરુમક્રિા કરે સદા, આપે વસન અન્નપાન. ૨૭
- ઓશવાસજાને અનિ ધાળું દીપના, ધર્મચંદ્ર ધર્મવંત,
ગુરુ ઉપદેશે અનિ આડંગરે, કીધા પ્રતિજ્ઞા મદંત. ૨૮
- નનધારી ગુરુ રામી અનિ ધણો, હાંસજાના સુન માર,
સુગુરુએ કૃપાએ જીવદિ નજાં, અર્થ લહે પ્રતિચારરે. ૨૯
- શાદ ગુલાબ(લ)ચંદ લેનાગમ રમિ, પંડિતશું ધરે પ્રીતિ,
આમદથી રાસ રંગો બચે, ધરે આજમની પ્રીતિ. ૩૦
- અગ્નિવિદ અમરનાં મન દરખા, સાંઝથી એક સંજા;
આદરને બધી ઓજિનસેવા, એ કપસમ અનુજામેરે. ૩૧

છઠે અધિકાર એ દાહ પન્નરમી, સિદ્ધના ભેદ સમાન;
 સુણતાં ભણતાં પાતિક નાસે, મંગલ લહે પરધાનરે. ૩૨
 સર્વ મિલીને દાહ પંચાણું, ઇક એકથી અભિખાસ;
 ગ્રંથાગર બહુતર સત સાધિક, શ્લોક પ્રમાણે રાસરે. ૩૩
 શ્રી ગોડી પ્રભુ પાસની સંનિધે, મનહ મનોરથ સિદ્ધ;
 સુખ સંપતિ વધતી દિન દોઢત, નવનિધિ ને અહસિદ્ધિરે. ૩૪
 ન્યાયસાગર ને સુકલયંદ્ર લખ્યો, પ્રથમાદર્શ એ રાસ;
 સોવન પુલે વધાવો ભવીજન, જિમ પુહચે મન આસરે. ૩૫

—ધૃતિશ્રી અંચલગચ્છાધીરાજ સુકલ ભટ્ટારક ચક્રવર્તિ સમાન
 વિદ્યાર્પણ ભામની ભાલસ્થાનતિલકાયમાન પુન્ય પુરંદર પુન્ય ભટ્ટારક
 શ્રી શ્રી શ્રી. ૧૦૮ શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરીસ્વરાણું શિષ્ય પંડિત શ્રી જ્ઞાન-
 સાગરાણિ વિરચિતે શ્રી પૂજાધિકારે ગુણુવર્મા ચરિત્રે પ્રાકૃત બંધે પુન્ય
 પવિત્રે સમદસ પૂજા કથા વર્ણનો નામ પદ્મભોધિકાર સંપૂર્ણ.

—પ્રથમ ખડે સર્વ ૬૬૬ દ્વિતીય ખડે ૯૬૫ તૃતીય ખડે
 સર્વ ૮૩૧ ચતુર્થ ખડે સર્વ ૬૬૯ પંચમ ખડે સર્વ ૭૨૪ પદ્મખડે
 સર્વ શ્લોક ૫૧૬ ગ્રંથાગ્રંથ ૬૨૨૫ વિશુદ્ધ છે. સં. ૧૮૫૧ માધવ
 માસે શુકલ પક્ષે ૩ તિથૌ લિખિતમીદં પુસ્તકં શ્રી ભાવનયરે.

—૨૨૮-૧૧ આ. કે. ૨.

—સં. ૧૮૨૭ માહ શુદ્ધિ ૭ બુધવારે લિ. સંધવી કૃત્તેયંદ સૂર-
 સંધ પાલણપુર મધે. ૧૧૦-૧૫ દા. ૪૧ નં. ૩૦ વ ડે.

એટલે સર્વ ગાથા લિખિતે ૪૩૭૧. ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોકમાન ૭૨૨૫
 ધૃતિશ્રી ગુણુવર્મા રાસ સંપૂર્ણ,

સંવત્ ૧૯૨૪ ના વર્ષે ભાદ્રપદ માસે શુકલપક્ષે ૧૩ ત્રયોદશી
 તિથૌવાર બુધે શ્રી ભાવપુર નગરે શ્રી તપાગચ્છે મુ. । શ્રી થી પં.
 હેમવિજેશ્વ મોતિવિજેયશ્વ શ્રી ભાવપુરે લખીકૃત્ય ॥ શ્રી શાંતિનાથ
 પ્રસાદાત્ । શ્રી નેમિનાથ પ્રસાદાત્ । શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રસાદાત્ । શ્રી શ્રી શ્રી ॥

સ્થુલિભદ્ર સં — વિધા

ચોત્રીસ અતિશયનો છંદ.

+૫૪૧વચન સં (શ્રી મદ્ગુરુને સદા પ્રણમીતે) ૨૦૧-૨૧૩

મા. બી.

+શીયલ સં મુણુ મુણુ પ્રાણી ચોખડી ૧૯૫-૧૯૭. સ. મા. બી.

૪૬૦ ત્રિલોકસિંહ (ગુજરાતી લેાં. જયરાજલુ શિં)

(૯૩૭) ધર્મદત્ત ધર્મવતી ચોપઈ સં. ૧૭૮૮ આપાદ વદ ૧૩ સોમ.

આદિ—

પ્રથમ નમું ચોત્રીસ જિને, તારણુ તરણુ ત્રિદાન	
અવિજન સમરે આવમું, સીઝે વાંછિત કાળ.	૧
સમરૂં મદ્ગુરુ સરસ્વતી, ગ્યાંન અક્ષર દાતાર	
તામ પ્રસાદે મંથ રચું, ચોપી દાત રસાદ.	૨
સાંમલિજ્યો અતિ દેનમું, વિક્રયા વાત નિવાર	
આલમ નીદ દૂરે તળે, સરમ મુણે અધિકાર.	૩
દાન સીલ તપ આવના, ચારે સરમ અધિકાર	
પિણુ ઈચ્છુ જગ્યા દાનનો, અતિ મોટો કપકાર.	૪
દાંને દોલતિ જિમ લહી, ચંદ્રધવલ મદારાપ	
નિમ તસિ ધર્મદત્ત મદપનિ, તે મુણુજ્યો ચિન લાપ.	૫

x x x x x

૬તિ—

અવન સનરે અઠયાસી, અસાદ મદિને વિમાસીદો
નમર નમીનો નીકા, તિનાં અવિચલ રાજ દોદ્દો.
ન્યાપે નીન ગુણુ રાગી મદારાજ બમે વડ ખામી
વખનસિંપજ નિનાં રાજ, વાળે નિન નેતન વાળ
લુમ્મજ અસાને, મુજરાતી અધિકા દિવાના

જયરાજજી ગઠનાયક આચારિજ બહુ ગુણ લાયક
 તાસ તણે પરભાવે, મુનિ તિયોકસિંહ ગુણ ગાવે
 ચતુર મુણે નરનારી, તિહાં મુણતાં લાગે પ્યારી
 દેશી રાગ વખાણી, નરનારી અધિક મુહાણી
 વદિ તેરસ શશિવારે, સંપૂર્ણ કરી અધિકાર
 ખંડ ચ્યાર હોય સારા, સાંભલતા લાગે પ્યારા
 હાલ ભણી હોય તીસ, કવિજન મન અધિક જગીસ. ૧૩

—૧૧-૧૩ વિ. ને. નં. ૪૪૯૨. ખંભાત.

૪૬૧ અમર (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ઉદયતિલક શિ૦)

(૬૩૮) સુપ્રતિષ્ઠા ચોપઈ સં. ૧૭૯૪ માગશર રવિ મરોટમાં.

અંતે—

શ્રી ખરતર ગચ્છતી પરંપરા, શ્રી જિણચંદ મુનીસ
 ઉદયતિલક પાકક જગ પરગડા, વાઝ વિચક્ષણ સીસ. ૧૧ ધ.
 અમર ભમર સમ ગુરૂપદ કમલનું, અહિનિસ સેવતં રંગ,
 ગુરૂદેવ અનુગ્રહથી જસ ગામ્યો, સાધુ મહાગુણ ચંગ. ૧૨ ધ.
 લાભકુશલ ગુલાલ આગ્રહ કરી, સુપ્રતિષ્ઠતણો સુભ રાસ,
 કીયો શ્રી મરોટજ કોટમેં, સુખચંદુ રહ્યા ચોમાસ. ૧૩ ધ.
 સંવત સત્તરેસે ચોરાણુવૈ, રવિ દિન મગસિર માસ,
 ચઢી પ્રમાણ બલીયા ચોપાઇ હુઓ જ્ઞાન પ્રકાશ. ૧૪ ધ.
 જાં લગે સેસ ધરા સુસુમે રહી, જાં લગે સૂરજચંદ,
 જાં લગે ધ્રુવનો તારો અટલ છે, તાં લગે અંથ એ નંદ. ૧૫ ધ.

—સંવત ૧૭૯૯ પ્રવર્તમાને મૃગશિર વદિ ૫ દિને શુક્રવારે
 પોથી ૬૪. પં. જૈ. શ્વે. ભં. જયપુર શહેર. (ડા. ત્રિભોવનદાસ
 લહેરચંદના પ્રશસ્તિસંગ્રહમાંથી).

(૯૩૬) મુદ્દર્શન ચોપાઇ સં. ૧૭૯૮ બાદ. યુ. પં.

અંતે—

વીર મુધર્મા જંબુહિ સ્વામી કેવલ સીમા કારી

તાસ પરંપર થયા પટોધર, સૂરિ ઉદ્યોતકારી.

ધ. ૬.

અનુક્રમ પાટ ત્રયા જિણુચંદ્રજી, શીતલ ચંદ જિ આરી,

તસુ શિવ શીલ સોભાદિ સોમિત, ઉદ્યતિલક ઉવઝારી.

ધ. ૧૦

તસુ વિનયી અમરગણિ પમણે, ગુરદેવ પાય દયારી,

કીડીથી જિણુ કુંજર કીયો, અઘડ હી ઘાટ ઘટારી.

ધ. ૧૧

ગુર પ્રસાદ કરિય સદા મુખ, અંચ પ્રમાણુ અક્ષારી,

જયવંતો હો જૈન મહાધર્મ, ધૂ શશિ સરજ બારી.

ધ. ૧૨

મૂલ નાયક શ્રી અજિતદેવજી, દરસય જાય અધારી,

પરમ રિદિ સિદિ પાવે પૂજે, પૂરણ હોત ઇચ્છારી.

ધ. ૧૩

વિધવસ રહે ચોમાસના પાસર, પાણી મુખ અધારી,

સદગુર શ્રી જિનકુશલ પ્રાસાદે, ઇતર બીત નકારી.

ધ. ૧૪

મંવત સત્તર અઠાણુવા વરસે, બાદવ શુક્લ મઝારી,

તિથિ પંચમ કવિ મિધ વૃદ્ધિ યોગે, પૂરણ બર્ત કથારી.

ધ. ૧૫

આક્રમ સરગ કરિ રાસ રંગો, રસ લહે અડસિદ્ધ વસારી,

સરધા સેંતી મુણુહિ મુણાવે, મુખ પાવે નરનારી.

ધ. ૧૬

પંચ પરમેષ્ઠી જે સમરેસી, મંગલિક આચારી,

તે નર અમર મુગતિ મુખ વિલસે, જૈનધર્મ ઉપકારી.

ધ. ૧૭

—ઇતિશ્રી મુદ્દર્શન ચરિત્રે કવિ અમર વિરચિતે મુદ્દર્શન અંતરી
 કૃતોપસર્ગ સહન મોક્ષગમન નામાષ્ટમે સર્ગ સમાપ્ત સમજનિ. ઇતિશ્રી
 મુદ્દર્શન ચોપાઇ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૯૯ વર્ષે શ્રાવણ વદી ૮ પોથી ૬૪—
 પં. જૈ. શ્વે. બં. જયપુર શહેર. (૩૦ ત્રિં ના પ્રથમ સંચદ્ધમાંથી.)

૪૮૪ અઢારમી સદી. જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૪૬૨ રાયચંદ (૨) (લોં. ભાગચંદ શિ.)

(૯૩૯૬) અવંતિ સુકુમાલ ચોઢાલીઉં. સં. ૧૭૯૭ આસો
વદ ૦)) માંડવીમાં.

અંતે—

અંતગડ સૂત્રે અધિકાર, ગજસુકુમાલનો વિસ્તાર,
કહ્યો જનવરજી હિતકાર.

હો ગજ. ૭

સતર સતાણુ અને આમુ માસ, કીધું માંડવી સહેર ચોમાસ;
દિવાલી દિન ગાયાં ઉલાસ.

હો ગજ. ૮

શ્રી પૂજ્ય ભાગચંદજી લોકાંગજી રાયા, ઋપિ ગોવર્ધનજી

સિધ્ધ રાયચંદ સાધુ ગુણગાયા.

સાસન સૂપદાયા,

હો ગજ. ૯

કવશ.

ધીમા ગુણુ ગાયા મન સવાયા ઉત્તમ ગુણુ ગજસુકુમાલ એ,
ભણે ભાવે સૂણે હિતચું તે વરે સુખ વરમાલ એ.

૧૦

સર્વગાથો ૪૮ ધતિ. (પત્ર. ૨. ગુ. વિ.)

(૯૩૯૫)+ થાવચ્યા કુમાર ચોઢાલીઉં ૩૨૭ સ. મા. ભી.

૪૬૩ ગુણુવિલાસ (સિદ્ધિવર્ધન શિ.)

(૯૪૦)+ ચોવીસી સં. ૧૭૯૭ માહ શુ. ૨ જેસલમેરમાં.

આદિ—

રાગ દેવ ગંધાર.

અખ મોહિ તારૌ દીનદયાલ,

સખ હી મતમે દેષે જિતતિત, તુમહી નામ રસાલ.

અ.

અંતે—

રાગ-ધન્યાસી.

સંવત સતર સતાણુવૈ વરસે, માધ શુકલ દુતીયાએ,
જેસલમેર નયરમે હરષે, કરિ પૂરન સુખ પાએ.

પાઠક શ્રી સિધિવરધન સદ્યુર, જિહ્વિં વિધિ રાગ ખતાએ,

ગુણવિલાસ પાઠક તિહિં વિધિ સૌ, શ્રી જિનરાજ મદદાએ

ધ્રુવિ વિધ યૌવીસે જિન ગાએ. ૫

(બધાં યૌવીસે સ્ત૦ રાગ રાગણીમાં હિંદી ભાષામાં છે.)

૫-૧૩ આ. ક.; પ્ર. યૌવીસી વીસી સંગ્રહ પૃ. ૪૯૭-૫૦૭

૪૬૪ પુણ્યરત્ન (૨) (પૌ૦ ભાવપ્રભસૂરિ શિ૦)

(૯૪૧)+ પં. શ્રી ન્યાયસાગર નિર્વાણરાસ સં. ૧૭૯૭ આસો

વદ ૫ રવિવાર.

આદિ—

સકલ શ્રેય લતા તતી, પ્રભુ પુષ્કર જલધાર

દુરિત ધામને ટાલવા, સદસકિરણ અનુકાર. ૧

અમ્બસેન કુલધ્વજ સમો, વામાં કરે નંદ

શ્રી સંજેશ્વર પ્રભુમતાં. હોવે નિતિ આણુંદ. ૨

દવે સરસતિને પ્રભુમીયે, આપે વચણ વિલાસ

મુરખને પંડિત કરે, જ્યું કીયો કાલિદાસ. ૩

ભાવે ગુરને વાંદીયે, ગુંડ વિણ જન નહી કાષ,

દેવદાણુવ ગુર શિર ધરે, ગુરવિણુ જ્ઞાન ન હોષ. ૪

શ્રી ગુરના મુપસાયશી, ઉપજ્યો જ્ઞાન વિલાસ,

પં. શ્રી ન્યાયસાગરતાણું, રચું નિર્વાણ રસાલ. ૫

x

x

x

x

જન્મતે— હાલ ૧૦ ધન ધન શ્રી રૂપિયા અનાથી—એ દેશી.

તપગઢ માંહે અધિક વિરાજે, આનંદવિમલસૂરી ગાંજે

તેહ મમે ઉવજાય તે જાણો, શ્રી વિદ્યાસાગર મન આણે

ભવિષ્ય ભાવ ધરીને વંદો,

છટુ છટુ આંખિલનો તપ કીધો, સ્વર્ગતણો મુખ લીધેરે. ૧૦ ૧

તત્પટે ધર્મસાગર ઉવઝાય, સહુ પ્રણમે નેહના પાથારે.
 તત્પટે વિમલામોઘી ધીરા, તત્પટે પદ્માશ્વિ હીરાયે. ભ૦ ૨
 તાસ પાટ ઉવઝાયા સુખંકર, શ્રી કુશલસાગર ધુરંધર,
 તત્પટે ઉત્તમસાગરજી સોહુ, સવિ પંડિતનાં મન મોહુરે. ભ૦ ૩
 તાસ પાટ પંકજ સમ જાણો, થયા ન્યાયસાગરજી ભાણોરે
 જિનવર ધર્મ બહુ અબુઆલે, કુમતિ વાસને ટાલ્યોરે. ભ૦ ૪
 શ્રી પુનિમગજ અધિક્ષા ગાજે, ઢંઢેર શાપા છાજેરે,
 શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ તપત ગિરાજે, વાદિ મદને ભાંજેરે. ભ૦ ૫
 સંઘે વિનતી ગુરને કહાવી, શિષ્ય મોકલો ચિતમાં દરાવીરે
 ગુરૂ આદેશે શિષ્ય પુણ્ય આવ્યા, પુનિમ ગજ સંઘ મન ભાવ્યારે. ભ૦ ૬
 શ્રી પુણ્યરતને વાણી સુંદર, સંઘે કહી અતિ સારીરે
 શ્રી જયસાગરજીના કહ્યાથી, નિર્વાણ રચ્યો સુપકારીરે. ભ૦ ૭
 શ્રી પુણ્યરતને ગુરૂપસાયે પં ન્યાયસાગર ગુણગાયારે
 સંવત સત્તર સત્તાણુઆ વર્ષે, આશ્વિનવદિરવિવાર સોહાયારે. ભ૦ ૮
 પંચમિ દિન સંપૂર્ણ કીધો, વિદ્ન રહિત ઉજમાલોરે
 ભણુર્યે ગણુર્યે જે સાંભલિર્યે તસ ધર લીલ વિશાલોરે. ભ૦ ૯

—પ્ર૦ જૈ એ. ગૂર્જર કાવ્યસંચય.

(તપગચ્છના મુનિનું વર્ણન પુનિમગચ્છના મુનિ કરે એ ઉદાર-
 દષ્ટાંત આ કાવ્ય પૂરે પાડે છે.)

આ કવિના ગુરૂ ભાવપ્રભસૂરિ માટે જુઓ આ પહેલાં નં. ૪૩૦
 પૃ. ૫૦૩ કાવ્યનાયક ન્યાયસાગર માટે જુઓ આ પહેલાં નં. ૪૪૬
 પૃ. ૫૪૨).

(૯૪૧૬) શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્તવ સં. ૧૭૯૭ વૈ. વ. ૪

આદિ—

હ્રદા.

સુખકર દુખહર ગુણુનિધિ, શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ;
 એહ સુગુર પસાયથી, ગાર્ધસ સ્તવન સત્તર.

ગામ સંખેસર દીપેતું, નામ સંખેસર પાસ;)
તેદતણે સંખે જ, તે કદું છું વિવાસ. ૨
સરસતિ દેવી માતજી, તાંદરો સરણો લીધ;
વયણુ વિવાસ દેજે સરસ, જિમ દોષ કારજ સિદ્ધ. ૩

x x x x x

અતે—

સંવત સત્તરસત્તાહુઈ, વૈશાખ વદિ હો ચોખીને ગુરવાર કિ. ૯
શ્રી યાત્ર કરી બહી ભાંતિયુ, સંધજનની હો પુદગી મન આસ.
ભાવપ્રભમુરિ શિખ પુણ્ય કહે, મુઝ વૃદ્ધ હો સંખેસર પાસ. કિ. ૧૦
શ્રી સંખેસર ગામમાં પુણ્યે રચીયો હો એ તવન રસાલ,
બણે ગણે જે સાંભણે, તે પામે હો વડી લલિત વિશાલ. કિ. ૧૧
કલસ.

શ્રી સંખેસર પાસ જિનવર દુરિત તિમિર સવિ ખંડણો,
અશ્વમેન રાય કુલતિલક ત્રિભોવન કુખદોષગનિદંડણો;
સક્ત સંધ વંછિત પૂરણ મુરદુમયી અધિકો યયો,
શ્રી ભાવપ્રભમુરિ શિખ જપે, પુણ્યે સંખેસર લલો.

સંખેસર સ્તવ ૭ કડી.

આદિ—

મુખારી સંખેસર સેવાજી.

અતે—

સાદા શ્રી રતનજના સંધને આયે, યાત્રા કરી મુખ સેવાજી.
ભાવપ્રભમુરિ હો પુણ્ય પ્રમ જપે સકલ સંધ મુખ કરેવાજી.
—૩૫૨ની ગને કૃતિ ૪-૧૫ ઘ. ૮૩ નં. ૧૨૫ લા.

૪૬૫ મહિમાવર્દન (કુલવર્દનમુરિ શિ.)

(૬૪૨) ધનદત્તાસ મં. ૧૭૬૬ જેડ વદ ૫ મંગલ-ખં., લાં.

૪૬૫ક ઉદયસાગરસૂરિ (૨) (વિજયગચ્છ-વિજયમુનિ-
ધરમદાસ-ખેમરાજ-વિમલસાગરસૂરિ શિ.)

(૯૪૨ક) મગસી પાર્થનાથ સ્તૉ

અંતે—

શ્રી વિજયગચ્છ મુનિવર અતિ ભલા તત્ર ક. શ્રી નૂતરાજ રૂપિરાયતો, ૫૭
શ્રી વિજય મુનીસર જાણીયછ તસ સેવે સુરનર પાય તો.
શ્રી ધરમદાસ મુનિ ગુણભર્યાતો, શ્રી ખેમરાજ પથ ધારતો,
શ્રી વિમલસાગરસૂરી સેવી તત્ર ક., શ્રી ઉદયસૂરિ સાધારતો. ૫૮
કલશ.

ધય પાસસામી સિદ્ધિગામી માલવદેસઈ જાણીયછ,
મગસિય મંડણુ દુરિતખંડણુ નાંમ હિયડછ આણીયછ;
શ્રી ઉદયસાગરસૂરિ પાય પ્રણમછ અહનિસ પાસ જિણુંદએ,
જિનરાજ આજ દયા દીઠ તું મન હુવઈ આણુંદએ. ૧૯
(પત્ર ૨ પ્ર. કા.)

૪૬૬ સત્યસાગર (ત. લોજસાગર અને રત્નસાગર શિ૦)

(૯૪૩) વજરાજ રાસ સં. ૧૭૯૯ ચોમાસું સુરતમાં.

અંતે—

શાંતિનાથ ચરિત્રથી, રચ્યો એ રાસ રસાલ
વજરાજ નરપતિ તણો, અનુપમ ગુણગુણમાલ.
ઢાલ ૧૬ ભવિજણ વાંદો ભાવે ગણધર એ દેશી.
તપગછમંડન દુરિતવિહંડણુ, હીરવિજયસૂરિ રાજેજી
આજ લગે પુહવીમંડલમાં, જસનો પડહો વાજેજી
અકમર સાહ અસુર પ્રતિખોધી, જૈન નિસાણુ અજાયા. ૧
તાસ પદ ઉદયાચલ ઉદયો, સૂરિજ જેમ પ્રતાપીજી
વિજયસેન ગુરૂ ગુણમણિ દરિયો, જસ મહિમા જગ વ્યાપીજી

વિજયદેવ ગુર તાસ પટોધર, વિજયપ્રભ સુરિગયાળ
વિજયરતન. ગુર નિજ વિધાયે, વાદી અનેક હરાયાળ. ૨

ક્ષોભાદિક દશ ધર્મ ધુરંધર, વિજયક્ષમા ગુણવંતાળ
એકણુ જીમ ગુણ્યા નવિ જાયે, સાયરરયણ અનંતાળ
તાસ પદ પૂર્વાચલ ઉદયો, બાલુ સમોવડ તેજેળ
વિજયદયાસુરિ ગુણુરયણાપર, વાદે બવિજન હેજેળ. ૩

લક્ષ્મીસાગરસુરી પરંપર, વિદ્યાસાગર ઉવગ્રાયાળ
આણુંદવિભલસુરિ સંમત ચાસને, તપગચ્છ તેજ દીપાયાળ
સહજ વિનય પ્રીતિ જ્ઞાનવદી વીરભાવ સુખદાયાળ
વિનીતસાગર ગુણુ ગિરયા ઇણુવિધિ, તપગચ્છમાંદિ દહાયાળ. ૪

સુગુર વિનીત મહાગુણવંતા, મોટા મહીમા ધારીળ
પાંચ શિષ્ય તેહનાં પરગટ, નામ કહું હિતકરીળ
ધીર ભોજ સુરજ રતનાભિષ, જ્યંતં પંચ ગુરભાષળ
તેમાંદિ એક ભોજસાગર બુધ, પાઠક પદવી પાષળ. ૫

સંવત સતરસેં નિન્નાણુળ, સુરતિ સહર ચોમાસુંળ
શ્રી પૂજયળ પ્રભુ આપ જિરાજ્યા, તેહોતે રહીયા પાસેળ
આવકના ગુણુ છકવીસ કહીયે, તેહ ગુણે કરી પૂરેળ
સાદ લાધેળ વિનયવિવેકે, સગલી વાત સનરેળ. ૬

તેહતથા આગ્રહથી કીવો, વછરાજ નૃપરાસળ
કવિયણ દેખી કાષ મત હસજ્યો, જોદવો બુદ્ધિપ્રદસળ
સુગુર રતનસાગર સપસાયે, રાસ રચ્યો સુવિશાસળ
સત્યસાગર કહે સક્લ સંધને, ચાજ્યો મંગલમાલળ. ૭

—મુખ્ય અંદરે લિખિતં શ્રી હ. સુંદરસૌભાગ્ય ગણિ તત્ સિધ્ધ
પંડિત શ્રી ૧૯ પં. પુષ્પાલસૌભાગ્ય ગ૦ શિષ્ય મુ૦ રંગસૌભાગ્યેન
લિ૦ ૬૧-૧૩ લા૦ નં. ૪૦૧. અંભાત.

વિક્રમ ૧૮મા શતકની ગદ્યકૃતિઓ.

૫૯૦

અઢરમી સદી.

જૈન ગ્રંથોર કવિઓ.

આ શતકમાં અનેલા ગાલાવળોથી અનેકાનેક છે પણ અહીંતો તે ચૈત્ર તેમની ટીપમાંથી જોતો રમ્યા કે લખ્યા સંવત્ ઉલ્લેખિત કર્યો નજરે પડયો તેનો માત્ર નામનિર્દેશ કરેલ છે. આની ટીપ મુંબઈની જૈન-શ્વેતામ્બર કોન્ફરન્સ આફ્રિકામાં ભંડારનાં નામચાર તૈયાર કરાયેલી મોજૂદ છે. વિશેષમાં પ્રવર્તક ક્રાન્તિવિજય મહારાજશ્રીના વડોદરા તથા છાણીના ભંડારોની ટીપો મળી તેમાંથી જે સાલવાળા મળ્યા છે તેનો પણ નામ નિર્દેશ કર્યો છે.

સંવત્	લખ્યા કે રમ્યા કર્તા	કૃતિ	પત્ર ને ગાથા	દાખડો અને તેમાં ભંડારનું સ્થાન	સંખ્યા	નંબર	પ્ર. કા. વડો.
૨. ૧૬૬૫	(૧)યશોવિજય	લોકનાલ આ. લ. સં. ૧૭૦૭	૧૪	નં. ૬૬૫	૧૪	૧૧	પ્ર. કા. વડો.
લ. ૧૭૦૨		ઉપાસક દશાંગ આ.	૬૧-૨૨૫૦	દા. ૧૧	૧૭૪	૧૦	લી.
૨. ૧૭૦૭	લેખવિજય	કલ્પસૂત્ર આ.	૧૭૪		૨૦૭		પ્ર. કા. વડો.
૨. ૧૭૦૮	કેશવજી મઠ.	દશાશ્રુતસ્કંધ આ.	-૨૫૦૦		૬૫	નં. ૧૦૫૫	પ્ર. કા. (વડો).
લ. ૧૭૧૦		દશવૈક્રાન્તિક આ.	૫		૬૯-	નં. ૧૫૮૦	દા. પાટણ
૨. ૧૭૧૪	કુંવરવિજય	રતનાકર પંચવિંશતિ આ.	૧૯-		૧૯-	નં. ૮૩૫	પ્ર. કા. (વડો).
લ. ૧૭૧૪		દશાશ્રુતસ્કંધ આ.					
"		ચઉશરણુ સ્તવક.					

લ. ૧૭૧૫	પદ્મપંચાલિકા આ.	૧૬-૧૦૮૫	નં. ૧૦૮૫	પ્ર. ભી. મા.
ર. ૧૭૧૬	અયસોમ			
"	"	૧૩-૭૪૫	પાં	
"	"	૫૭	લો.	
લ. ૧૭૩૧	કનકસુંદર	૩૧૦-૧૩૯૧૦	નં. ૧૧૮૭	પ્ર. કા. (વડો.)
લ. ૧૭૩૨	"	૬-	નં. ૧૧૧૪	"
લ. ૧૭૩૨	કર્મવિપાક		૩૧-૨	લો.
ર. ૧૭૩૩	સોતાધર્મકથાંગ આ.	૧૬-૭૭૧	પા.	
"	દાનકુલક આ.	૩૧	ભાવ.	
"	કથાચલુભંદિર સ્તોત્ર આ.	૫૯	લ. પાટણ	
"	મદાવીરસ્તં આ.	૨૨-૩૫૫	લાલન પાસે	
"	તત્ત્વાર્થ આ.		પાટણ	
"	સાનસાર રત્નોપમ આ.			
"	"			
"	પંચનિર્ઘંથી આ.			
"	ની સહાયથી			
ર. ૧૭૧૦	દુહિવિનય	૧૮૫-	નં. ૮૯૮	પ્ર. કા. (વડો.)
"	"		લ. ૭૨-નં. ૧૬	લો.
"	માનવિનય	૨૧-	નં. ૯૯૪	પ્ર. કા. (વડો.)
"	"	૪૩-૧૩૫૦	લ. ૪૧-૩	લો.
લ. ૧૭૩૬	અઉશરણુ આ.	૮	નં. ૬૪૧	"
"	ઉત્તરાધ્યયન આ.	૩૪૬-૧૧૦૦૦	નં. ૧૨૧૬	"

ર. ૧૭૪૪	જીવનવિમલ	અમરબંધાસિદ્ધા આ.	૯		પાટણ
ર. ૧૭૪૬	આમૃતસાગર	ધર્મસાગરકૃત સર્વસંશતક આ.	૯૨	દા. ૨૦	હીં.
ર. ૧૭૪૮		"	૭૧	"	"
ર. ૧૭૪૮		નવતત્ત્વ આ.	૭-૨૫૦		જો.
ર. ૧૭૫૪	માનવિમલસૂરિ	દેવવંદનાદિ ત્રણ આખા આ.	૫૯-૧૭૦૦	દા. ૩૪-૪	હીં.
(૫૮ કે ૬૪)					
	"	યોગદ્વિસંઆ. લ. સં. ૧૮૧૨ ૨૮-૧૦૦૦		દા. ૨૨	હીં.
	"	પાશિકમ્ભ આ. તથા સમેનય વિવરણ	૧૭૩		પાટણ
	"	લોકનાલ આ.	૧૧		ખં.
	"	યશો. કૃત ૩૫૦ ગાથાસ્તંગાળ	૪૯		અમર
ર. ૧૭૫૬		વૃંદાશ્રવણ સસ્તયક	૧૪૮-૫૯૭૦	નં. ૮૮૨	પ્ર. કા. (૧૩૧.)
		લ. સં. ૧૭૭૪			
લ. "		આગમોત્તરી આ.	૧૧	નં. ૧૩૬૯	"
ર. ૧૭૬૧	ખરતરગમ્હીય...	નવતત્ત્વ આ. લ. સં. ૧૯૦૩ ૧૬૭-૩૦૦૦		દા. ૩૮-૨	હીં.
લ. ૧૭૬૨		યોગશતક આ.	૧૫	નં. ૧૭૫૪	પ્ર. કા. (૧૩૧.)
ર. ૧૭૬૩	સુખસાગર	કલ્પસૂત્ર આ.	૨૨૫-૧૭૬૩	દા. ૧૨	હીં.
	"	" લ. સં. ૧૮૮૨	૪૧	નં. ૩૧૫	ખા.
		દીવાળી " આ.	૪૦-૧૨૦૦	નં. ૧૦૭૦	પ્ર. કા. (૧૩૧.)
લ. ૧૭૬૬		શમશીકૃત મળતપંચાગિદા આ	૫૫-૧૧૫૦	દા. ૩૧-૨૩	હીં.

નિર્ણય

૨. ૧૭૬૩	નિનૈવિન્ય	દીવાળી કલ્પ આ. લ. સં. ૧૭૬૫	દા. ૧૧૨-૧૨ પા.
૬. ૧૭૬૬		સંબોધસપ્તતિકા આ.	નં. ૧૦૮૪ પ્ર. કા. (વડો.)
૨. ૧૭૬૨	નિનૈવિન્ય	જીવાભિગમ આ.	કોડાય
૨. ૧૭૭૩	સુખસાગર	પ્રશ્નિક સૂત્ર આ. લ. સં. ૧૮૬૨ ૧૫-	નં. ૧૧૩૭ પ્ર. કા. (વડો.)
૬. ૧૭૭૪		યોગસાર ભાષા આ.	નં. ૭૧૭ "
૬. ૧૭૮૧		ગુણસ્થાનવિચાર ગદ્ય	નં. ૧૦૭૯ "
૬. ૧૭૮૬	સોમવિમલ	કલ્પસૂત્ર આ. ર. સં. ૧૬૬૫ ૧૪૩-	નં. ૫૦૨ "
"	"	"	નં. ૮૮૦ "
૬. ૧૭૮૮	મેધરાજ	સગવાયાંગ સૂત્ર આ.	નં. ૮૮૧ "
૬. ૧૭૮૯		સ્થાનોગસૂત્ર વાર્તિક-ગદ્ય	નં. ૭૩૩ "
૬. ૧૭૯૧		ભોજપ્રબંધ આ.	નં. ૬૬૫ "
૬. ૧૭૯૪	હંસરાજ	દ્રવ્યમંત્રક આ.	ગો. ના.
"	"	"	નં. ૬૬૬ પ્ર. કા. (વડો.)
૬. ૧૭૯૬		નંદીસૂત્ર આ.	નં. ૫૧૦ "
૨. ૧૭૯૮	ભોજસાગર	રત્નશેખરસંસ્કૃત	પોથી નં. ૫૭ નં. ઓ. ઇ.
	(વિનિતસાગરશિ.)	આચાર્યપ્રદીપ આ.	પ્રત નં. ૧૬ મુદ્રણ
૨. ૧૭૯૯	લક્ષ્મીવિન્ય	અન્નિતથભસંસ્કૃત શાંતિનાથચરિત્ર આ.	કન્હયા લલીઆ
	(ગંગાવિન્ય-મેધવિન્ય-ભાણુવિન્ય શિ)		પાસે આમ,

લ. ૧૭૯૯	ભૌત્યોક્ષદશી કથા યા.	૧૩	નં. ૮૫૩	"
લ. ૧૭૯૯	દેવચંદ્ર મચોવીસી સ્વોપન યા.	૧૩૩-૨૬૦૦	દા. ૨૨	હી.
"	"	૧૦૨		આમ.
"	નિચારસારગદ્ય	૭૪		આમ.
લ. ૧૭૯૯...	ભર્તૃહરી ત્રણ શતક યા.	૨૭	દા. ૨૮	હી.
૨. ૧૮૦૦	ભાતુવિનય પાર્શ્વનાથચરિત્ર યા.	૪૬૨-૧૯૦૦૦	નં. ૨૫૫	પ્ર. કા. (વડો).
	લ. સં. ૧૮૫૯			
લ. "	નંદીસૂત્ર યા.	૪૯-૨૨૬૫	નં. ૧૭૦૫	"

[આ શતકમાં લોકાગચ્છના રત્નસિંહ શિં દેવચ્છ શિષ્ય પ્રસિદ્ધ ધર્મસિંહ પોતાના ગદ્ય માટે ૨૭ સૂત્રપર ટળા પૂર્યાં. ઉપરાંત ગદ્યમાં સમવાયાંગ સૂત્રની હુંડી વગેરે કૃતિઓ રચી. જન્ય જનનગરના દશા-શ્રીમાળી વલ્લિક જિનદાસને લાં તેની શિવા નામની પત્નિથી સં. ૧૬૮૫ માં, દીશા સં. ૧૭૦૦ માં, સ્વ. સં. ૧૭૨૮. તેમણે સં. ૧૭૨૫ ના ક્રાંતિક વદી ૯ સોમવારે પણ દિંદી સંવાયામાં 'ધર્મસિંહ યાવની' પદ્મમાં રચી છે, જુઓ ધર્મસિંહ યાવની પ્રં ૨૧૦ વા. મો. શાહ સને ૧૯૧૧.]

જૈન ગૂર્જર કવિઓ-ભાગ ૨ નો.

વિક્રમ અઢારમી સદી.

૧ કવિઓની અનુક્રમણિકા.

(નં. ૨૮૮ થી નં. ૪૬૬ ના ૧૭૯ મોટા કવિઓ, અને લગભગ ૩૫ નાના કવિઓ કુલ ૨૧૪ કવિઓ.)

અગ્રતથાં ૩૮૬-૩૫૫

અમયસોમ ૩૦૫-૧૪૨

અમર ૪૬૧-૫૮૨

અમરયાં ૩૯૮-૩૭૩

અમરવિજય ૩૯૨ખ-૩૬૨

અમીયાં ૩૦૯અ-૧૫૨

અમૃતસાગર ૩૬૦-૨૭૧

આણંદ ૨૯૫-૧૨૪

આણંદમુનિ ૩૬૬-૨૮૩

આણંદચિ ૩૮૫ખ-૩૫૪

આણંદવદન ૩૦૭-૧૪૯

આનંદધન ૨૮૮-૧

આનંદસુરિ ૩૮૮-૩૫૯

ઈંદ્રસોભાગ્ય ૩૦૪-૧૪૧

ઉત્તમયાં ૩૦૪અ-૧૪૨

ઉત્તમસાગર ૩૦૬-૧૪૭

ઉદયરત્ન ૪૦૪-૩૮૬

ઉદયવિજય ૩૫૫-૨૫૫

ઉદયસમુદ્ર ૩૫૮-૨૬૮,

૪૫૩-૫૬૦

ઉદયસાગરસુરિ (૧) ૪૫૯-૫૭૪

(૨), ૪૬૫ક-૫૮૮

ઉદયસુરિ ૩૨૪-૧૮૬

ઋદ્ધિવિજય ૪૩૮-૫૨૩

ઋષભસાગર (૧) ૪૦૧-૩૮૦

કનકનિધાન ૩૫૬-૨૬૩

કનકવિદ્યાસ ૩૮૭-૩૫૭

કમલદર્પ ૪૦૩-૩૮૫

કર્મસિંહ (૨) ૩૬૧-૨૭૧

કાન્તિવિજય (૧) ૩૨૧-૧૮૧

(૨) ૪૪૦-૫૨૬

કાન્તિવિમલ ૪૨૪-૪૬૮

કાદાનજી ૪૧૪ખ-૪૪૭

કીર્તિવિજય ૪૨૧ક-૪૬૬

કીર્તિસાગરસુરિ શિ. ૩૯૩-૩૬૩

કીસન (કૃષ્ણદાસ) ૪૨૬-૪૭૨
 કુશલધીર ૩૫૬-૨૫૯
 કુશલસાગર ૩૯૬-૩૬૬,
 ૩૮૫૬-૩૫૪
 કુશલસિંહ ૪૫૩૬-૫૬૦
 કૃષ્ણદાસમુનિ ૪૨૬-૪૭૨
 કેશવદાસ ૩૮૫૬-૩૫૪,
 ૩૯૬-૩૬૬
 કેસર ૪૪૧-૫૩૩
 કેસરકુશલ ૩૧૩-૧૫૮,
 ૩૧૮-૬૭૪
 કેસરવિમલ ૪૧૩-૪૪૨
 ક્ષમાસાગર ૩૬૫૫-૨૮૩
 ખેતો ૩૬૭-૨૮૮
 ખેમચંદ ૪૧૬૬-૪૫૫
 ગજકુશલ ૩૧૦-૧૫૩
 ગજવિજય ૪૪૯-૫૫૩
 ગાંગમુનિ (ગાંગજી) ૪૧૯-૪૫૯
 ગાંગવિજય ૪૩૬-૫૧૭
 ગાંગજી ૪૧૯-૪૫૯
 ગુણવિલાસ ૪૬૩-૫૮૪
 ગુણસાગર ૩૪૦-૨૨૮
 ગોડીદાસ ૪૧૧-૪૨૪
 ચતુર ૪૩૪-૫૧૫
 ચંદ્રવિજય (૧) ૩૭૫-૩૦૨
 „ (૨) ૩૭૬-૩૦૩
 જયરંગ ૩૧૫-૧૬૫
 જયસાગર ૩૬૯-૨૯૧

જયસોમ ૨૯૭-૧૨૬
 જયવંતસાગર ૪૧૪૬-૪૪૭
 જિનદત્તસૂરિ ૩૪૬-૨૪૩
 જિનદાસ ૩૨૫-૧૮૭
 જિનદેવસૂરિ ૩૪૫-૨૪૩
 જિનરંગ ૩૬૧૬-૨૭૩
 જિનવિજય (૧) ૩૭૩-૨૯૭
 „ (૨) ૪૦૭-૪૨૦
 „ (૩) ૪૫૬-૫૬૩
 „ (૪) ૪૫૮-૫૬૭
 જિનસુખસૂરિ ૪૩૫-૫૧૬
 જિનસુન્દરસૂરિ ૪૨૦-૪૬૨
 જિનહર્ષ ૨૯૩-૮૧
 જિતેન્દ્રસાગર ૪૫૦-૫૫૫
 જીતવિજય ૩૪૯-૨૪૬
 જીવરાજ ૩૯૨૧-૩૬૨
 જીવસાગર ૪૨૫-૪૭૧
 જ્ઞાનકીર્તિ ૩૭૭૬-૩૦૬
 જ્ઞાનકુશલ ૩૧૯-૧૭૪
 જ્ઞાનવિજય ૪૪૪-૫૩૭
 જ્ઞાનવિમલસૂરિ (નયવિમલ)
 ૩૭૮-૩
 જ્ઞાનસાગર (૧) ૨૯૨-૫૭૬
 „ (૨) ૩૯૪-૩૬૪
 „ (૩) ૪૫૯-૫૭૪
 જ્ઞાનસાગર શિ. ૩૯૫-૩૬૪
 ઝાંઝણયતિ ૪૨૧-૪૬૬
 તત્ત્વવિજય (૧) ૩૩૯-૨૨૪

તત્ત્વહંસ ૩૬૩-૨૭૫
 તિલકચંદ્ર ૩૯૨-૩૬૧
 તિલકસાગર ૩૨૨-૧૮૩
 તિલકસૂરિ ૪૫૨-૫૫૮
 તેજમુનિ ૨૯૬-૧૩૦
 તેજપાલ ૩૭૭-૩૦૫
 તેજસિંહ (૧) ૩૭૪-૩૦૦
 " (૨) ૪૨૩-૪૬૮
 ત્રિલોકસિંહ ૪૬૦-૫૮૧
 દયાતિલક ૩૮૩-૩૫૦
 દાનવિજય ૪૧૪-૪૪૫
 દીપસૌભાગ્ય ૩૯૭-૩૬૯
 દીપ્તિ(૫)વિજય (૧) ૪૦૫-૪૧૫
 દેવચંદ્ર ૪૨૭-૪૭૩
 દેવવિજય (૧) ૩૧૩અ-૧૫૮
 " (૨) ૩૮૨-૩૪૯
 " (૩) ૪૨૯-૫૦૦
 ધર્મમંદિર ૩૪૪-૨૩૪
 ધર્મવર્દન ૩૮૦-૩૩૯
 ધર્મસિંહ " "
 નયનશેખર ૩૮૪-૩૫૧
 નયનપ્રભાત ૩૦૯-૧૫૨
 ગ્રંથવિમલ (જ્ઞાનવિમલ)
 ૩૭૮-૩૦૮
 નિત્યલાલ ૪૪૫-૫૩૭
 નિત્યવિજય ૩૭૩ક-૨૯૯
 નિત્યસૌભાગ્ય ૩૬૫-૨૭૯
 નેમવિજય ૪૧૬-૪૪૯

નેમિદાસઆવક ૪૨૨-૪૬૭
 ન્યાયસાગર ૪૪૬-૫૪૨
 પદ્મ ૩૦૨-૧૩૯
 પદ્મચંદ્ર ૩૧૧-૧૫૫
 પદ્મનિધાન ૩૭૨-૨૯૬
 પદ્મવિજય (૨) ૩૧૨-૧૫૮
 પરમસાગર ૩૩૭-૨૧૭
 પુણ્યરત્ન (૨) ૪૬૪-૫૮૫
 પુણ્યવિદ્યાસ ૪૪૩-૫૩૬
 પ્રીતિસાગર ૪૧૦-૪૨૪
 પ્રેમચંદ્ર ૪૪૨ક-૫૩૬
 ખાલ ૪૦૮-૪૨૧
 ભાનુ(ભુ)વિજય ૩૮૬ક-૩૫૬
 ભાવરત્ન (૨) } ૪૩૦-૫૦૩
 ભાવપ્રભાસૂરિ }
 મતિકુસલ ૩૫૭-૨૬૫
 મતિસાગર ૨૯૧-૫૬
 મતિસાર ૨૯૨ક-૮૦
 મહિમાહિંસ ૩૨૮-૧૯૩
 મહિમાવર્દન ૪૬૫-૫૮૭
 મહિમાસૂરિ ૩૨૯-૧૯૫
 મહેશ ૩૪૧ક-૨૩૦
 માણિકસાગર (?) ૩૬૯ક-૨૯૪
 માણિકવિજય (૧) ૪૫૧-૫૫૭
 " (૨) ૪૫૭-૫૬૭
 માન ૩૬૫ક-૨૮૨
 માનવિજય (૧) ૨૯૮-૧૨૮
 " (૨) ૩૩૫-૨૦૯

„ (૩) ૩૪૩-૨૩૨
 „ (૪) ૩૫૩-૨૫૩

માનસાગર ૩૩૮-૨૨૦
 માધાવજી ૩૧૭-૧૭૧
 મેઘવિજય ૩૨૬-૧૮૮
 મેરલાભ ૩૧૭-૧૭૧
 મેરવિજય ૩૨૭-૧૯૦
 મોહનવિજય ૪૧૨-૪૨૮
 યશોનંદ ૩૪૨-૨૩૦
 યશોવર્દન ૪૦૦-૩૭૮
 યશોવિજયજી ૨૯૦-૨૦
 રંગવિજય ૪૪૮-૫૫૨
 રંગવિલાસ ૪૪૨-૫૩૪
 રઘુનાથ ૪૫૮૩-૫૭૩
 રાજસાર ૩૧૬-૧૬૯
 રાજહર્ષ ૨૯૬-૧૨૫
 રામચંદ ૩૭૭ખ-૩૦૭
 રામવિજય (૧) ૪૩૭-૫૨૧
 „ (૨) ૪૪૭-૫૪૬
 રાયચંદ (૨) ૪૬૨-૫૮૪
 રૂચિરવિમલ ૩૮૫-૩૫૨
 લક્ષ્મણ (૨) ૪૧૫-૪૪૮
 લક્ષ્મિરત્ન ૩૯૦-૩૬૦
 લક્ષ્મિવલ્લભ ૩૪૭-૨૪૩
 લક્ષ્મિવિજય ૩૫૨-૨૫૧
 લક્ષ્મિવિનય ૪૧૭-૪૫૬
 લક્ષ્મિસૂરિ ૩૯૧-૩૬૧
 લખિશ્ચિ ૩૦૭ખ-૧૫૦
 લખિવિજય (૧) ૨૯૪-૧૧૯

„ (૨) ૪૧૮-૪૫૮
 લખિસાગર (૨) ૪૩૩-૫૧૪
 લખિપ્રોહય ૩૦૦-૧૩૪
 લાખાશાહ ૪૨૮-૪૯૬
 લાભવર્દન ૩૩૬-૨૧૦
 લાલચંદ ૩૩૬-૨૧૦
 વલ્લભકુશલ ૪૨૯-૫૨૪
 વિજયસૂરિ ૩૫૧-૨૫૧
 વિદ્યાશ્ચિ ૩૧૪-૧૫૯
 વિનયચંદ ૪૦૯-૪૨૩
 વિનયવિજય ૨૮૯-૪
 વિનયલાભ ૩૮૧-૩૪૬
 વિનીતકુશલ ૩૩૩-૨૦૪
 વિનીતવિજય ૩૬૯-૨૯૩
 વિનીતવિમલ ૪૦૧૬-૩૮૩
 વિશુધવિજય ૩૬૪-૨૭૮
 વિમલવિજય ૪૦૫૬-૪૧૭
 વિવેકવિજય (૨) ૩૬૨-૨૭૩
 વીરજી ૩૫૪-૨૫૩
 વીરવિજય ૩૦૧-૧૩૮
 વીરવિમલ ૩૩૦-૧૯૬
 વૃદ્ધિવિજય (૧) ૨૦૮-૧૫૦
 „ (૨) ૩૫૯-૨૭૦
 વેણીરામ ૪૩૧-૫૧૧
 શાંતસૌભાગ્ય ૪૫૫-૫૬૨
 શાંતિદાસ ૩૬૮-૨૯૦
 શીલવિજય ૩૯૯-૩૭૪
 શુભવિજય (૨) ૩૨૦-૧૭૯

સલસાગર ૪૬૬-૫૮૮
 સમયકીર્તિ ૩૪૧-૨૨૮
 સુખસાગર (૧) ૩૬૮-૨૮૭
 " (૨) ૪૩૨-૫૧૩
 સુમતિરંગ ૩૩૧-૧૯૭
 સુમતિવલ્લભ ૩૩૨-૨૦૨
 સુમતિવિજય ૪૦૨-૩૮૩
 સુમતિદંસ ૩૦૩-૧૪૦
 સુરજી ૩૩૪-૨૦૬
 સુરવિજય ૩૭૧-૨૯૪

સૌભાગ્યવિજય (૧) ૩૨૦૩-૧૮૦
 " (૨) ૪૦૬-૪૧૮.
 હરપ્રયદસાધુ ૩૮૬-૩૫૯
 હસ્તિરૂચિ ૩૨૩-૧૮૪
 હિમ્મત ૪૦૬૩-૪૧૯
 હીરાવલ્લ ૩૫૦-૨૪૮
 હીરાણંદ આવક ૩૫૦-૨૪૮
 હિમરાજઆવક ૩૪૮-૨૪૬
 હિમસૌભાગ્ય ૩૭૯-૩૩૮
 હંસરત્ન ૪૫૪-૫૬૧

૨. કૃતિઓની અનુક્રમણિકા.

અગાડત્ત યો. ૯૨૪-૫૬૨
 અભાપુત રાસ ૬૪૫-૧૨૧
 અનિતસેન કનકવતી રાસ
 ૬૨૪-૧૦૦
 +અધ્યાત્મકપદ્યુત્ત યો. ૬૦૧-૫૩૪
 +અધ્યાત્મસારમાલા ૮૬૩-૪૬૭
 અનિરૂદ્ધ દરજી ૭૫૫-૨૯૧
 અમયકુમાર રાસ ૬૩૧-૧૦૮
 " ૮૫૬-૫૪૬
 +અમરકુમારચરિત રાસ ૭૨૦-૨૪૩
 અમરકુમાર મુરમુદરી રાસ
 " " ૬૮૦-૧૮૬
 " " ૭૮૦-૩૪૧
 અમરદત્તમિત્રાનંદરાસ ૬૧૭-૯૪
 " " ૭૦૪-૩૪૬

અમરસેન જયસેનરાસ ૬૩૨-૧૦૯.
 અમરસેન વૈરસેન યો. ૬૭૦-૧૬૫
 " ૭૭૮-૩૪૦.
 " ૮૬૮-૪૭૧
 અમૃતમુખી યો. ૭૨૬-૨૪૮
 અમ્મડ રાસ ૮૮૫-૫૦૯
 +અમ્લનાથ રાસ ૬૪૭-૧૨૪
 " ૬૬૪-૧૫૨
 +અશોકચંદ્ર શોદિપીરામ ૭૭૦-૩૨૫
 અટ્ટપ્રકારી પૂજારાસ ૮૦૮-૩૮૯
 અગમસાર ગદ્ય પૃ. ૪૮૨
 આત્મમદ્ધપ્રકાશ ૭૧૫-૨૪૨
 +આર્યકુમાર યો. ૫૯૭-૭૬
 +આનંદમંદિર રાસ ૭૬૮-૩૨૦

આમરામશોભા રાસ ૬૩૯-૧૧૩	ગુણનિનરસ ૮૮૬-૫૧૨
આષાઢભૂતિ રાસ ૫૯૩-૬૮	ગુણમંજરીવરદત્ત ચો. ૮૦૪-૩૮
દીપ્તભાનુપ્રિયારાસ ૭૫૨-૨૮૭	+ગુણવર્મા રાસ ૯૩૬-૫૭૭
ધલાયીકુમાર ચો. ૫૮૭-૭૧	ગુણાવલી રાસ ૮૨૯-૪૨૦
+ઉત્તમકુમાર રાસ ૬૧૫-૯૦.	" ૯૧૮-૫૫૪
" ૬૪૪-૧૧૯	ગુરુરાસ (ઐ) ૭૬૨-૩૦૬
" ૭૪૫-૨૭૫	ગૌતમરાસ ૭૫૪-૨૯૦
" ૮૩૪-૪૨૩	+ચંદ્રકેવલી રાસ ૭૬૮-૩૨૦
ઉપદેશરત્નકેશ ચો. ૭૨૬-૨૪૮	ચંદનબાલા ચો. ૭૦૬-૨૨૮
શ્રુષિકતા ચો. ૮૩૮-૪૨૪	ચંદન મલયાગિરિ ચો. ૬૦૨, ૮૧.
કન્યા ૯૦૦ ચો. ૬૦૬-૮૩	" ૬૧૮-૯૪
+કથવન્ના (કૃતપુણ્ય)રાસ ૬૭૧-૧૬૫	" ૬૫૫-૧૪૦
કૃપૂરવિજય રાસ (ઐ.) ૯૨૫-૫૬૩	" ૭૮૬-૩૫૫
+કર્મવિપાક રાસ ૭૩૧-૨૫૩	" ૮૦૨-૩૭૮
કલ્પવૃષ્ટ્યાન ૭૭૧-૩૨૮	" ૮૮૯-૫૧૫
+કાન્હડ કડિયારા રાસ ૭૦૩-૨૨૨	" ૯૦૦-૫૩૩
કામધટ રાસ ૮૫૪-૪૫૩	ચંદ્રાન્ન રાસ ૬૫૧-૧૩૦
+કુમારપાળી રાસ ૬૧૮-૯૦	" ૬૬૯-૩૧૪
કુલધ્વજ કુમારરાસ ૬૭૨-૧૬૯	+ " ૮૪૫-૪૩૮
" ૭૪૦-૨૬૮ ૮૮૨૧-૫૬૦	ચંદ્રલેખા રાસ ૬૭૩-૧૭૧
+કુસુમશ્રી રાસ ૮૯૨-૫૧૯	" ૭૩૯-૨૬૫
+ક્ષેમાવિજય રાસ (ઐ.) ૯૨૬-૫૬૪	ચમ્પક રાસ ૭૮૨-૩૪૯
ખંભાત તીર્થમાળા ૫૮૪-૫૬	ચિત્રસંભૂતિ ચો. ૫૮૯-૬૪
+ખેમા હડાલીઆ રાસ (ઐ.)	ચિત્રસેન પદ્માવતી રાસ ૬૭૯-૧૬૪
૭૯૦-૩૬૦	" ૭૯૮-૩૬૯
ગાજસિંહ કુમાર રાસ ૮૯૧-૫૧૭	+જગદુપ્રમથ ચો ૬૬૮-૧૫૮=
ગાજસિંહ રાસ ૬૭૬-૧૭૯	૬૭૪-૧૭૪
ગણિતમાર ૭૪૯-૨૮૩	જંખૂ કુમારરાસ ૮૭૯-૪૯૭
ગુણકરંડ ગુણાવળી રાસ ૬૨૫-૧૦૩	+જંખૂપૃષ્ઠા રાસ ૭૩૧-૨૪૩
૬૬૫-૧૫૩	

+જીજ્ઞાસ	૫૬૭-૪૦
જીજ્ઞાસ	૬૩૫-૧૧૨
"	૬૬૬-૧૫૫
"	૬૮૯-૧૯૭
"	૭૬૦-૨૦૩
+ "	૭૬૫-૩૧૫
"	૮૦૭-૩૮૬
જયવિજય પ્રમોદ	૭૫૮-૨૯૭
જયસેન કુમારરામ	૯૧૭-૫૫૩
જિતારી રાસ	૬૫૨-૧૩૨
જીવવિચાર રાસ	૬૫૬-૧૪૧
+જોસલમેર ચૈત્યપાટી	૮૯૦-૫૧૬
જ્ઞાનકલા ચો.	૬૯૦-૧૯૭
+તીર્થમાળા	૮૦૧-૩૭૪
+ " રતી.	૮૨૮-૧૧૮
તેજપાગ રાસ	૯૧૧-૫૪૬
તેજસાર રાસ	૮૫૫-૪૫૪
ત્રિભુવનકુમાર રાસ	૬૬૧-૧૪૭
શાવચ્ચા શુક્રસેત્રમ ચો.	૬૪૮-૮૨૫
દયાદીપિકા ચો.	૭૧૨-૨૩૬
કેવરાજ વન્ધરાજ ચો.	૭૮૧-૩૪૬
"	૭૮૭-૩૫૭
+દ્વિગુણપર્યાય રાસ	૫૫૭-૨૮
+દ્વિગુણપર્યાય બાળા	૮૭૧-૪૮૦
ધનદાસ રાસ	૬૪૨-૫૮૭
ધનનાથારિય ચો.	૬૦૮-૩૬
"	૬૦૧-૮૦
"	૭૧૮-૨૪૩
"	૭૫૧-૨૮૬

"	૭૬૦-૩૦૨
"	૭૮૩-૩૫૦
"	૮૩૦-૪૨૧
"	૮૬૦-૪૫૨
"	૯૩૩-૫૬૯
ધર્મિસારાસ	૫૮૬-૫૮
ધર્મદાસ ઋષિરાસ	૯૧૨-૫૪૬
ધર્મદાસધર્મવતી ચો.	૯૩૭-૫૮૧
ધર્મશુદ્ધિ પાપશુદ્ધિરાસ	૬૬૯-૨૧૫
+ "	૮૧૬-૪૦૬
"	૮૫૪-૪૫૩
+ધ્યાનદીપિકા ચો.	૮૭૦-૪૭૮
ધ્યાનામૃતરાસ	૮૩૫-૪૨૩
ધૃતજીજ્ઞાસકુમાર ચો.	૮૮૮-૫૧૪
નન્દજત્રીશી	૭૪૭-૨૭૯
નન્દિયેશુ રાસ	૫૬૫-૭૧
"	૭૧૭-૨૪૩
નયચક્રરાસ	૭૨૩-૨૪૬
નયચક્રસાર ગદ્ય પૃ.	૪૮૪
+નયવિચાર રાસ	૭૦૯-૨૩૨
+નર્મલમુંદરી રાસ	૬૮૫-૧૯૩
"	૮૪૦-૪૨૮
નવધાર રાસ	૬૧૨-૮૭
"	૯૦૮-૨૩૦
"	૭૧૬-૨૪૨
"	૮૧૦-૩૬૫
"	૮૩૬-૪૨૪
+નર્મલપદ પૂજન	૮૭૩-૪૮૭
+નર્મલપદ સ.	૮૧૧-૩૬૮
નર્મલપદ	૫૬૬-૮૬

+ નેમરાગુલ આરમાસ ૮૮૦૬-૫૦૦	મંગલકલશ રાસ ૭૩૪-૨૫૭
+ " ૮૮૦૫-૫૦૦	" ૭૪૬-૨૭૮
+ " ૮૮૧૬-૫૦૩	+ " ૮૨૬-૪૧૫
+ ન્યાયસાગર રાસ (ઐ.) ૯૪૧-૫૮૧	મત્સ્યોદર રાસ ૬૦૫-૮૩
પંચોપાખ્યાન ચો. ૭૪૮-૨૮૧	" ૭૮૫-૩૫૨
પદ્મિની ચરિત્ર ૬૫૩-૧૩૪	મયણુદેહી રાસ ૮૩૬-૪૨૩
પરદેશી રાગ રાસ ૫૯૪-૭૦	મત્સ્યચરિત્ર ૯૦૩-૫૩૭
" ૭૯૨-૩૬૧	મહાખલ મત્સ્યસુંદરી રાસ
પરમાત્મ પ્રકાશ ચો. ૭૧૪-૨૪૦	૬૨૬-૧૦૫
પાંચ ઈન્દ્રિય ચો. ૮૩૨-૪૨૧	" ૮૧૩-૩૯૯
પાંડવ ચરિત્ર ચો. ૭૦૦-૨૧૫	+ " ૮૯૮-૫૨૬
પાર્શ્વનાથ પ્રબંધ ૬૭૫-૧૭૪	+ મહિપતિરાગ ને મતિસાગર
સુક્યસાર ૬૫૪-૧૩૯	પ્રધાન રાસ ૮૨૪-૪૧૨
સુન્યપાલ ગુણસુંદરીરાસ ૮૪૪-૪૩૮	+ માનતુંગ માનવતીરાસ ૬૬૦-૧૪૭
પ્રબોધચિંતામણી રાસ ૬૯૦-૧૯૭	" ૮૪૨-૪૩૫
+ " ૭૧૩-૨૩૭	" ૯૦૨-૫૩૬
પ્રશ્નોત્તર ચો. ૮૬૧-૪૬૨	સુનિપતિ ચરિત્ર ૭૧૧-૨૩૪
+ આરવતચંદ્રણ રાસ ૭૬૬-૩૧૮	" ૮૦૯-૩૯૩
આરવત રાસ ૮૧૨-૩૯૮	મૃગાંકુલેખા રાસ ૬૨૨-૯૯
બુદ્ધિવિમલ મતીરાસ ૮૮૪-૫૦૭	" ૭૪૪-૨૭૩
બુદ્ધિસેન ચો. ૯૨૦-૫૫૮	મોહવિવેક રાસ ૬૯૦-૧૯૭
+ અલયચર્ય નવવાડ સ. ૮૧૧-૩૯૮	+ " ૭૧૩-૨૩૭
+ ભક્તામરસ્તોત્ર ભાષા ૭૨૪-૨૪૬	યશોધર રાસ ૮૧૪-૪૦૧
ભાવિનીકર્મરેખા રાસ ૬૮૮-૧૯૬	ચોગરતનાકર ચો. ૭૮૪-૩૫૧
+ ભીમજી ચો. (ઐ.) ૭૯૩-૩૬૩	રણસિંહ રાગધીરાસ ૭૬૯-૩૨૪
+ ભુવનભાતુદ્રેવલી રાસ ૮૧૮-૪૦૭	રતનહાસ ચો. ૭૧૯-૨૪૩
ભોજચરિત્ર ચો. ૭૩૭-૨૬૦	+ રતનકીર્તિસુરિ ચો. (ઐ) ૭૬૯-૩૨૪
" ૭૪૮-૨૮૧	

વિક્રમસેન ખાપરા ચોર ચો.	શિવચંદ્ર રાસ (ઐ.) ૮૮૦-૪૮૮
૬૦૬-૮૩, ૬૫૮-૧૪૩	શ્રીકૃષ્ણરાસ ૬૬૭-૧૫૮
+વિજયદેવ નિર્વાણરાસ (ઐ)	શ્રીકૃષ્ણ રાસ ૬૩૦-૧૦૮
૬૮૨-૧૮૮	+ " ૮૫૧-૪૪૬
+વિજયરત્નસૂરિ રાસ (ઐ.)	+શુભરાજ રાસ ૫૮૫-૫૭
૮૮૪-૫૨૩	" ૬૧૦-૮૫
વિદ્યાવિલાસ રામ ચો. ૬૦૩-૮૨	શ્રીનિર્વાણરાસ (ઐ.) ૬૮૨-૨૦૨
અને પૃ. ૯૭	+શ્રીપાત્ર રાસ ૫૫૫-૧૭
" ૮૦૦-૩૭૩	શ્રીપાત્ર રાસ ૫૬૬-૭૩
" ૮૦૩-૩૮૦	" ૬૧૧-૮૬
+વિદ્યાસાગરસૂરિ રાસ (ઐ)	" ૬૧૩-૮૮
૬૦૬-૫૪૧	" ૬૫૦-૧૨૮
વિનોદવિલાસ રાસ ૮૧૩-૩૬૬	" ૬૮૪-૧૯૨
+નીરજનવર નિર્વાણ ૮૭૬-૪૮૮	" ૭૨૯-૨૫૧
વીરભાણ હિંદયભાણ રાસ	" ૭૩૨-૨૫૫
૭૬૭-૩૬૬	" ૭૫૫-૨૬૪
+વીસ સ્થાનકનો રાસ ૬૨૧-૬૮	" ૭૮૯-૩૫૯
+વૃદ્ધિવિજયગણિ રાસ (ઐ.)	" ૮૩૧-૫૬૭
૮૮૭-૫૧૩	શ્રેણિકરાસ ૮૮૬-૫૫૪
+વૃદ્ધિસાગરસૂરિ રાસ (ઐ.)	+સત્યવિજય નિર્વાણરાસ ૬૨૮-૧૦૭
૭૬૯-૩૭૧	સદેવંત સાવલિંગા રાસ ૬૦૫-૫૩૮
વૈદર્ભી ચો. ૬૫૭-૧૪૨	સનતચક્રી રાસ ૫૬૮-૭૭
+વ્યાપારી રાસ ૬૮૧-૧૮૭	+સમકિતના છ સ્થાન ચો. ૫૬૨-૩૪
શત્રુજય તીર્થોદ્ધાર રાસ ૮૧૭-૪૦૭	સાગરદત્ત રાસ ૭૨૭-૨૪૯
+શત્રુજય માહાત્મ્ય રાસ ૬૨૭-૧૦૬	સાધુવંદના ૭૬૩-૩૧૦
શનીશ્વર વિક્રમ ચો. ૭૭૯-૩૪૧	સુદર્શનશેઠ રાસ ૬૨૩-૧૦૦,
શાન્તિનાથરાસ ૫૮૮-૬૩	" ૯૩૯-૫૮૩
+ " ૧૩-૫૪	સુપ્રતિષ્ઠ ચો. ૬૩૮-૫૮૨
શા " " ૧૩-૫૪	સુમત્રા સતી રાસ ૮૮૩-૫૦૫
શા " " ૧૩-૫૪	સુમંગલાચાર્ય ચો. ૮૫૮-૪૫૮

મુરપ્રિય કુમાર રાસ	૭૯૧-૩૬૧	હરિકેશી સાધુસંધી	૬૯૧-૨૦૧
મુરસુંદરી અમરકુમાર રાસ	૬૮૦-	હરિમલ માછી રાસ	૬૨૦-૯૬
	૧૮૬	"	૮૮૨-૫૦૪
	૭૮૦-૩૪૧	" રાસ	૭૨૫-૨૪૬
"	૭૮૮-૩૫૯	હરિવાહન ચો.	૮૬૨-૪૬૬
+સુરત ચૈત્યપરિપાટી	૮૭૯ ક-૪૯૭	" રાગ રાસ	૮૪૧-૪૩૦
સૂર્યપશાનો રાસ	૮૨૫-૪૧૨	હરિવંશ ચરિત્ર	૭૫૦-૨૮૪
+સ્નેનાત્ર પૂજા	૮૭૨-૪૮૬	" ચો.	૮૩૧-૪૨૧
+સ્નેધાનક ૨૦ રાસ	૬૨૧-૯૮	" રાસ	૮૨૩-૪૧૦
+સ્નેહુલભદ્ર નવરસો	૫૯૧-૬૬	હરિશંકર રાસ	૬૧૯-૯૫
" રાસ	૮૦૮ ક-૩૯૧	+હેમચંદ્રમણિ રાસ (ચૈ.)	૮૯૭-૫૨૫

૩ નાની કૃતિઓની અનુક્રમણિકા.

અક્ષર બત્રીશી	૭૦૭ ક-૨૩૦	+અધ્યાત્મ શુદ્ધ પ.	૫૦૯
+ " " " "	૮૨૮ ક-૪૧૯	અધ્યાત્મઆવની	૭૪૩ ક-૨૭૩
અમિભૂતિ માસ	૫૬૪ ખ-૩૮	+અધ્યાત્મ સારમાલા	૮૬૩-૪૩૭
અગિયાર અંગ સ્વા.	૫૬૦-૩૨,	અનંત જિન સ્ત.	પૃ. ૫૫૬
	૮૯૭-૪૨૩,	અનાયી મુનિ સ.	પૃ. ૨૫૮
અંગેપાંગ સ.	પૃ. ૫૩૫	+અમૃતવેદી સ.	૫૭૭ ક-૪૯
અંજનાસુંદરી સ.	પૃ. ૩૦૯	અવંતિ મુકુમાલ સ.	૬૧૪-૮૯
+અક્ષર પાપરયાનક સ.	૫૭૭-૪૯	" ચોદાલીલું	૯૩૯ ક.-૫૮૪
+અદી દ્વીપ સ.	૭૮૦ (ક)-૩૪૫	અષ્ટ પ્રકારી પૂજા	૭૯૬-૩૬૫
અતિચાર સ્ત.	૭૫૫-૨૯૩	+અષ્ટ પ્રવચનમાલ સ.	પૃ. ૪૯૩
અતિશય ૩૪ છંદ પૃ.	૫૮૧	અષ્ટમી સ્તં	૮૮૯ ક-૫૩૨
અધ્યાત્મ ગીતા.	૫૫૨-૧૫,	અષ્ટપદ સ્તં	પૃ. ૪૪૫
+ " " "	૮૭૫-૪૮૮	આઠ ગુણ સ.	પૃ. ૩૩૪

+આઠ દષ્ટિ સ. ૫૬૬-૩૯
 આઠમહાસ. પૃ. ૨૩૩
 આઠ રૂચિ સ. પૃ. ૫૯૪
 આત્મહિતશિક્ષા પૃ. ૪૯૦
 આદિનાથ વિનંતિ ૫૫૦ ક-૧૪
 +આદિનાથ શ્લોકો ૮૦૪ક-૩૮૩
 આન્તરસ્ત ૭૫૮ ખ-૩૦૦
 +આનંદધન અષ્ટપદી ૫૭૯-૫૧
 આયુરાજ સ્ત. ૯૦૧ ક-૫૩૬
 આંખિલ સ્ત, ૫૫૦ ગ-૧૫
 આરા છત્રી ચો. ૮૫૦-૪૪૮
 +આરાધના સ્ત. ૫૪૮-૧૨
 આસોયણ સ્ત. ૭૮૦ છ-૩૪૬
 +આવશ્યક છ સ્ત. ૫૪૯-૧૩,
 પૃ. ૫૮૧
 આષાઢભૂતિ સ. પૃ. ૫૦૯
 ઈદ્રભૂતિ ભાસ ૫૬૪ ખ-૩૮
 ઉત્તરાધ્યયન ૩૬ સ. ૭૩૫-૨૫૮
 ઉપદેશ બાવની ૮૩૯-૪૭૨
 +ઉપધાન સ્ત. ૫૪૬-૧૦
 મુષિખત્રીશી પૃ. ૧૧૮
 મુષ્મ સ્ત. ૫૮૨ક-૫૭, ૬૦૧ ખ-
 ૮૦, પૃ. ૩૦૧, પૃ. ૫૩૨
 +એકવીસ પ્રકારી પૂજન ૭૯૫-૩૬૪
 એકસો ચોવીસ અતિયાર સ્ત.
 ૭૫૫-૨૯૩
 એકાદશાંગ સ્થિરિકરણ સ.
 ૭૫૮ ક-૨૯૯

એકાદશી સ્ત ૮૯૯ ક-૫૩૦
 કર્મસ્તવન ૮૪૯ ક-૪૪૭
 કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રગીતો ૭૭૪-૩૩
 કાડીઆ ૧૩ સ. પૃ. ૫૦૯
 +કારણ ૫ પર સ્ત ૫૫૦-૧૩
 ક્રીસન બાવની ૮૩૯-૪૭૨
 કુગુરુ સ. ૫૭૭ ગ-૫૦, ૫૮૨-૫૭
 કુમતિ ખંડન ૧૦ મત સ્ત.
 ૫૮૩-૫૫
 કેશવદાસ બાવની ૭૮૫ ક-૩૫૪
 ગજસુકુમાલ સ. પૃ. ૪૮૯
 ગણધર સ્તવ દેવવંદન ૭૭૩ખ-૩૩૨
 ગિરનાર સ્તુતિ પૃ. ૪૯૩
 ગુણસ્થાન ૧૪ સ્ત. ૫૪૮ ક-૧૨,
 ૭૮૦ ગ. ૩૪૪
 ગોડીપાસ સ્ત ૮૯૨-ખ-૫૨૨,
 ૮૯૯ ક-૫૩૨ પૃ. ૫૭૩
 ગોડીપ્રભુગીત ૮૬૨ ક-૪૬૬
 +ગડતી પડતી સ. ૫૮૨ ક-૫૪
 ગ્યન્દનબાલા સ. પૃ. ૫૩૮
 ગ્યાર આહાર સ. ૫૭૭-૫૦
 ચિત્રસંભૂતિ સ. ૭૯૨ ગ-૩૬૨
 ચિન્તામણી પાર્થસ્ત પૃ. ૫૫૬
 ચોખોલી કથા કવિત્ત દૂહા પૃ. ૧૧૮
 ચોવીસ જિન સ્ત ૫. ૧૫૮,
 ૫. ૩૦૧, ૮૫૫ ક-૪૫૫
 ચોવીસ જિન સ્તુતિ પૃ. ૪૪૭
 ,, દંડક સ્ત ૭૮૦ ધ-૩૪૫

નવતત્ત્વવિચાર સ્ત. ૬૬૨ ગ-૧૫૧	પિંડદોષ ૯૭ સ. પૃ. ૫૪૩
નવપદ પૂજા પૃ. ૫૪, ૮૭૩-૪૮૭	+પુણ્યપ્રકાશ સ્ત. ૫૪૮-૧૨
નવવાડ સ. પૃ. ૫૦૯	+પૂજા ૮ પ્રકારી ૭૯૬-૩૬૫
નિગોદ વિચાર વીર સ્ત. ૯૦૭ક-૫૪૪	+પૂજા ૨૧ પ્રકારી ૭૯૫-૩૬૪
નિશ્ચયવ્યવહાર શાંતિ સ્ત. ૫૬૪-૩૭	+પ્રભંજના સ. પૃ. ૪૯૨
નેમિનાથ સ્ત. ૭૫૮ગ-૩૦૦	પ્રતિક્રિયા હેતુ સ. ૫૫૯-૩૧
નેમિનાથ આરમાસ ૫૪૭ક-૧૧,	ખંભણુવાડા મહાવીર સ્ત.
૮૫૨-૪૫૦, ૮૬૬-૪૬૮,	૬૫૩ક-૧૩૮
૮૮૦ક-૫૦૦, ૮૮૦ખ-૫૦૦	આહુત્તલ સ. ૭૯૨ક-૩૬૨
૮૮૧ક-૫૦૩	૮૯૨ક-૫૨૧
નેમિનાથ ભ્રમરગીતાસ્ત. ૫૪૪ક-૬	બ્રહ્મગીતા ૫૬૬ક-૪૦
+ „ શલોકો ૮૧૯-૪૦૯	+ભગવતી સૂત્ર સ. ૫૫૧ક-૧૫
„ „ ૯૩૨-૫૬૯	+ભરત આહુત્તલ શલોકો ૮૨૧-૪૧૦
પદ્યખાણુ સ. ૫૫૦ ખ-૧૪	ભામા પાર્શ્વસ્ત. પૃ. ૪૧૨
„ સ્ત. ૭૬૨ક-૩૦૭	મગસી પાર્શ્વ સ્ત. ૯૪૨ ક-૫૮૮
પંચકલ્યાણુક સ્ત. પૃ. ૧૨૪	મહાવીર ગીત પૃ. ૪૧૩
પંચ પરમેષ્ઠી ગીતા ૫૯૦-૫૨	„ છંદ પૃ. ૧૧૬
પંચમહાપ્રત ભાવના સ. પૃ ૫૬૬	„ પાંચકલ્યાણુક સ્ત. પૃ. ૫૩૮
પંચમહાપ્રત સ. પૃ. ૪૨૧	મહાવીર રાગમાળા ૯૦૮-૫૪૪
પદાવલિ સ. ૫૪૫-૮	„ સ્ત. ૫૬૩-૩૬
પર્યુષણુ સ્તુતિ પૃ. ૫૫૫	મૂર્ખની સ. પૃ. ૫૩૮
પાંચભાવના સ. પૃ. ૪૯૨	મેઘકુમાર યોદાલીલિ. પૃ. ૧૧૯
પાર્શ્વજિન નમસ્કાર પૃ. ૪૯૩	મૌન એકાદશી દેવવંદન
„ સ્ત. ૯૧૬-૫૫૨	૭૭૩ગ-૩૩૩
પાર્શ્વનાથ ધ્વજ નિસાંણી પૃ. ૧૧૭	મૌનએકાદશી સ્ત. ૫૬૧-૩૩,
„ છંદ ૬૬૨ક-૧૫૦	૬૪૬-૧૨૩, ૭૮૬ક-૩૫૬
„ નામમાલા ૬૮૨ક-૧૮૬	રાજગીતા સ. પૃ. ૨૫૮
„ સ્તુતિ ૭૯૨ખ-૩૬૨	

शैलेश्वरी स. पृ. ५२२
 लक्ष्मि २८ स्त० ७८० अ-३४४
 त्रय (१००) स्वामी स. ६३४-११७
 वाडी भार्गवाय स्त. पृ. ११७
 वायुभूति गीत ५६४ अ-३८
 +वासुपूज्य स्त. पृ. ५३८
 +विजयदेवसूरि स. ६७६ अ-१८०
 +विजयप्रभसूरि निर्वाण स.
 ८२७ अ-४१७
 +विजयसिंहसूरि ,, ६५४ अ-१३८
 विनयविज्ञान ५५१-१५
 विमल मेतानो श्लोको ८२२-४१०
 गीत जिन निर्वाण ८७६-४८८
 ,, ,, पंच दशायुक्त ८८२ ग-५२२
 गीत स्त. पृ. ३०१
 गीती
 (१) उद्यमविजय (गोपीजी नदि)
 पृ. २५८
 (२) जिनविजय (३) ८२८-५६५
 (३) जिनदर्प ६३७-११३
 (४) देवगंध ८७८-४६१
 (५) न्यायसागर पृ. ५४६
 (६) पशोविजय ५७५-४८
 (७) रामविजय (२) ८१५-५५१
 (८) विनयविजय ५५४-१६
 व्यक्त मयुधर स. ५६४ अ-३८

+शैलेश्वर भार्गवायश्लोको
 ८०८ अ-३८३
 ,, श्लोको ८२७-४१७
 ,, भार्गवस्त पृ. २४२, पृ.
 २५७, पृ. २५८, पृ.
 २७१, ८१६-५५२,
 ८४१ अ-५८६
 शत्रुंजय गीत-पृ. २४२, पृ. २४३
 शत्रुंजय स्त. पृ. २०५, पृ. २८३,
 पृ. ४१३, ८३७-४२३
 शांतिजिन स्त. पृ. ३०१,
 ५६४-३७
 शांतिनाथ संकवतिरिद्धि वर्धन स्त.
 पृ. ५५७
 +शांतिभद्र श्लोको ८२०-४०८
 शांतिजिन भाष ५५४-१७
 शांतिताशांतिन जिनतीर्थभांजा
 ७८६ अ-३५६
 शिक्षाशतदोषकाः ८२३-५६१
 शीतल स्त. ५८२ अ-५७,
 ८८० ग-५००
 शीतल नवका स. ६०७-८४
 ,, स. पृ. ५८१
 आवकना ओक्षीस गुण्य स. पृ. २३३
 ,, नार नत स. पृ. २३३
 पद्म आर पुद्गल परावर्त स्त.
 ७८५ अ-३५४

સંગ્રહો-ઉદયરત્ન પૃ. ૪૧૩	„ સ્વામી રત. ૫૬૫-૩૮,
„ જ્ઞાનવિમલ પૃ. ૩૩૫	„ ૫૮૧-૫૨૫
„ માનવિજય પૃ. ૨૩૪	સુગુણ બત્તીસી પૃ. ૫૭૪
સત્તરસો જિનનામ રત. ૬૬૮અ-	સુગુર રત. ૫૭૭૫-૫૧
૧૫૮	સુનસવેલી ૬૭૭-૧૮૧
સમભંગી વીરસ્ત. પૃ. ૪૪૬	સુધર્મા રત. ૫૬૪૨-૩૮
સમકિત સત્તરી રત. ૬૦૯-૮૫	સુમતિકુમતિ રત. પૃ. ૨૩૩
+ „ સ. ૯૩૪-૫૭૫	+સૂક્તિમાલા ૮૪૭-૪૪૨
+સમતા શતક ૫૭૦-૪૩	+સૂર્યપુર ચૈત્યપાટી ૫૪૪-૪
+સમાધિશતક ૫૬૯-૪૩	સૌભાગ્ય પંચમી નેમિસ્ત. ૮૯૯૭
સમવસરણ રત. ૭૮૦અ-૩૪૫	„ ૫૩૧
+સમુદ્રવહાણ સંવાદ ૫૫૬-૨૭	„ સ. પૃ. ૨૭૩
સમ્યક્ત્વ રત. ૯૦૭-૫૪૨	„ રત. ૬૪૬ (૧)-૧૨૩
સાધુ વંદણ ૫૫૮-૩૦	સંયમ શ્રેણિ વિચાર સ.
+સામાયિક દોષ સ. ૮૪૯અ-૪૪૭	૫૬૪૬-૩૮, પૃ. ૫૫
સિદ્ધાયલ રત. પૃ. ૪૧૩	સંયોગબત્તીસી ૭૪૮૬-૨૮૨
„ સ્તુતિ પૃ. ૪૯૩	સંવેગરસાયન બાવની ૬૭૬અ-૧૮
સીતા મુદ્રડી ૬૪૧-૧૧૪	સ્તવનો-જ્ઞાનવિમલ ૭૭૫-૩૩૩
સીમંધર જિનવિજ્ઞાપિ ૬૬૪અ-	સ્થૂલભદ્ર રાસ ૮૦૮૬-૩૯૧
૧૫૨	„ સ. ૬૩૬-૧૧૨,
„ રત. પૃ. ૫૫૫	„ પૃ. ૫૮૧
„ સ્વામી વિનતિ રત.	+સ્નેહાત્રપૂજા ૮૭૨-૪૮૬
૫૭૧-૪૪, બા. પૃ. ૩૩૭	+હરિયાળી પૃ. ૫૫
	હીરાવેધ છત્રીશી ૮૯૯અ-૫૩૦

૪ સંવત્વાર અનુક્રમણિકા.

[+ = મુદ્રિત, આં = આશરે, આસપાસ. યો = યોગાધ, બા = આશ્રવબોધ, ટો. લં = લખ્યા સંવત; લે = લેખક. સં = સંજ્ઞા, સ્તં = સ્તંભ.]

રચના સંવત્	કૃતિ	કર્તા	પૃષ્ઠ.
૧૬૮૦ થી ૧૭૦૦ }	+યોગીસી ને બડોતેરી	આનંદધન	૧-૨
૧૬૯૮	+સૂર્યપુર પરિપાટી	વિનયવિજય	૪
૧૭૦૦ (૧૭૧૭) }	+સમુદ્રવદાણ સંવાદ	યશોવિજય	૨૭
૧૭૦૦	અમરસેન વચસેન યો.	જયરંગ	૧૬૫
૧૭૦૧	+શુકરાજ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૫૭
"	ઉત્તમકુમાર રાસ	લખિધિવિજય	૧૭૯
૧૭૦૨	+ગદ્ગદ રાસ	આબુદ	૧૨૪
૧૭૦૨(૪)	શ્રીપાલ રાસ	માનવિજય	૧૨૮
૧૭૦૩	જ્ઞાનજીતીશી	જ્ઞાનભાગર	૭૮
"	અભયુત્ત રાસ	લખિધિવિજય	૧૨૧
"	ચાવચ્ચા શુક્રમેલમ યો.	રામદર્શ	૧૨૫
"	બારમાવના સં	જયમેલ	૧૨૬
૧૭૦૪	ચંદનમલયાગિરિ યો.	જિનદાસ	૮૧
"	કુલધ્વજકુમાર રાસ	રાજસાર	૧૬૯
"	ચંપક રાસ	દેવવિજય (૨)	૩૪૬
૧૭૦૫	ચંદ્રમેખા રાસ	મેરુલામ-મદાવજી	૧૭૧
"	"	સે. રાઈ "	૧૭૩
૧૭૦૬	નેમ બમરમીના	વિનયવિજય	૧
"	જ્ઞાનમીના	જીવિવિજય (૨)	૨૭૧

૧૭૦૬ (?)	નજગડુ પ્રબંધ ચો.	કેસરકુશલ	૧૫૮,૧૭૪
૧૭૦૭	ચંદ્રરાગ રાસ	તેજમુનિ	૧૨૦
"	પકિતી ચરિત્ર	લખચોદય	૧૩૪
"	પાર્શ્વપ્રબંધ	જ્ઞાનકુશલ	૧૭૪
૧૭૦૮	બાંભણવાડા વીરસ્ત.	વીરવિજય	૧૩૮
૧૭૦૯	નવિજયસિંહચરિત્ર સ.	વીરવિજય	૧૨૮
"	પુણ્યસાર	પદ્મમુનિ	૧૩૬
૧૭૧૦ (?)	ધન્ના ચો.	મતિસાર	૮૦
૧૭૧૦	પછી પદ્માવલિ સ.	વિનયવિજય	૮
"	" નઉપધાન સ્ત.	"	૧૦
"	" નછ આવશ્યક સ્ત.	"	૧૩૬
"	" ન૧૪ ગુણસ્થાન વીર સ્ત.	"	૧૩૦
૧૭૧૧	ન૨વ્યગુણપર્યાય રાસ	યશોવિજય	૨૮
"	વિદ્યાવિલાસ ચો.	જિનહર્ષ	૮૨,૮૭
લ. "	ન૨વ્યગુણ પર્યાય રાસ	લે. નયવિજય	૩૦
૧૭૧૧	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	સુમતિહંસ	૧૪૦
"	ઉપધાનવિધિ સ્ત.	ઉત્તમચંદ	૧૪૨
૧૭૧૧	વૈદુર્ભો ચો.	અભયસોમ	૧૪૨
"	ઉપપદી	લાભવર્દન	૨૧૩
૧૭૧૧ થી } ૧૭૧૭ }	ચંદ રાગ રાસ	વિદ્યારચિ	૧૬૬
૧૭૧૨	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	ઉત્તમસાગર	૧૪૭
"	નચોવીસી	આણુંદવર્દન	૧૪૮
"	પાર્શ્વનાથ છંદ	લખિંધરચિ	૧૫૦
"	જીવવિચાર સ્ત.	વૃદ્ધિવિજય (૧)	૧૫૦
૧૭૧૩	નવતત્ત્વ વિચાર સ્ત.	વૃદ્ધિવિજય (૧)	૧૫૧
"	અર્હનનક મુનિ પ્રબંધ	નયપ્રભોદ	૧૫૨

..	સીમંધર વિનતિ	અમીચંદ	..
..	ગજસિંહ રાસ	શુભવિનય (૨)	૧૭૯
૧૭૧૩ પછી +વિનયદેવસુરિ સ.		સૌભાગ્યવિનય (૧)	૧૮૦
..	..	મેઘવિનય	૧૮૮
૧૭૧૪	મંગલકલ્પ યો.	જિનદર્શ	૮૨
..	ગુણાવલી ગુણુકરંડ રાસ	ગજકુશલ	૧૫૩
..	જંખૂસ્વામી રાસ	પદ્મચંદ્ર	૧૫૫
૧૭૧૫	ધર્મિભલ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૫૯
સ. ૧૭૧૫	શીપાત્ર રાસ		૧૩૦
૧૭૧૫	શીલપ્રકાશ રાસ	પદ્મવિનય (૨)	૧૫૮
૧૭૧૫ પછી +જ્ઞાનસાગર નિર્વાણ રાસ		તિલકસાગર	૧૮૩
૧૭૧૬ (!)	+ગજકુપ્રમંથ રાસ	કેસરકુશલ	૧૫૮, ૧૭૪
૧૭૧૬	૧૭૦૦ જિનનામ રત.	દેવવિનય	૧૫૮
..	અંજનામુદરી સ.	કર્તા અને લે.	૨૦૬
		માનવિનય	
સ. ૧૭૧૭	ધન્ના યો.		૮૧
૧૭૧૭	ચિત્રસેન પદ્માવતી રાસ	દસ્તિરચિ	૧૮૪
..	+જર્જરિયા મુનિ સ.	..	૧૮૬
૧૭૧૯	ધક્ષાત્મીકુમાર યો.	જ્ઞાનસાગર	૧૧
..	સુરમુદરી રાસ	કલ્પસુરિ	૧૮૬
..	+આપારી રાસ	જિનદામ આવડ	૧૮૭
૧૭૨૦	શાંતિનાથ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૧૩
..	મી નિર્વંજુગમ (ચિ).	સુમતિવદન	૨૦૨
સ. ૧૭૨૧ પહેલાં રાજસાગરમુરિ નિર્વંજુ રામ (ચિ.)		દેવસૌભાગ્ય	૩૩૮
૧૭૨૧	અર્જુનચંદ્ર	પદ્મવિનય	૩૦
..	ચિત્રમંજુરિ યો.	જ્ઞાનસાગર	૧૪

„	ધન્ના અણગાર સ.	„	૬૬
„	સ્વયંભૂત રાસ (નવરસો)	„	૬૬
„	+કૃત્યવન્તા (કૃતપુણ્ય રાસ)	જગદેશ	૧૬૧
„	+પાર્શ્વનાથ નામમાત્રા	કર્તા અને લે. મેઝવિજય	૧૮૯
„	+ચરતુષાસ તેજપાસ રાસ	મેઝવિજય (૧)	૧૯૦
લ. „	પાર્શ્વપ્રગમ્ભ	લે. કર્તા જ્ઞાનકુસલ	૧૭૯
૧૭૨૨	નવપદ (શ્રીપાસ) રાસ	મેઝવિજય (૧)	૧૯૨
„	શ્રીપાસ રાસ	મદિમાક્રિય	૧૯૩
„	+ચૈત્યપરિપાટી	મદિમાક્રિય	૧૯૫
„	બાવીની કર્મરેખારાસ	વીરવિમલ	૧૯૬
લ. „	„	લે. ધીરવિમલ	૧૯૬
૧૭૨૨	પ્રભોધચિંતામણિ રાસ	સુમતિરંગ	૧૯૭
„	+શત્રુંજય તીર્થમાલા	વિનીતકુસલ	૨૦૪
„	+શત્રુંજય સ્તં	„	૨૦૫
૧૭૨૨ (?)	વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર	માનવિજય	૨૦૯
„	૨૮ લખિષ સ્તં	ધર્મવર્દન	૩૪૪
૧૭૨૨ } (? ૧૭૪૪)	પ્રતિક્રમણ સ.	યશોવિજય	૩૧
„	૧૧ અંગ સ.	„	૩૨
૧૭૨૩	રામચંદ્ર લેખ	જ્ઞાનસાગર	૬૭
„	૯૦૦ કન્યા ચો. } વિક્રમ ખાપરા ચો. }	જિનહર્ષ	૮૩
„	વિક્રમચરિત્ર ખાપરા ચો.	અભયસોમ	૧૪૩
„	વિક્રમ ચો.	લાલવર્દન=લાલચંદ	૨૧૦
૧૭૨૪	આષાઢભૂતિ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૬૭
„	પરદેશીરાજ રાસ	„	૭૦
„	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)ચો.	અભયસોમ	૧૪૪

..	વિક્રમાદિત્ય રાસ	પરમસાગર	૨૧૭
..	વિક્રમસેન યો.	માનસાગર	૨૨૦
..	અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ	તત્ત્વવિજય	૨૨૪.
..	ચોતીસી	..	૨૨૭
..	ચંદનગાથા યો.	ગુણસાગર	૨૨૮
૧૭૨૫	નંદિષેષુ રાસ	માનસાગર	૭૧
..	જિનપ્રતિમા હુંડી	જિનદર્પ	૧૧૫
..	સીતામુદ્રડી	..	૧૧૪
૧૭૨૫	જિતારીરાગ રાસ	તેજમુનિ	૧૩૨
..	ભુવનાનંદ યો.	સમયકીર્તિ	૨૨૮
૧૭૨૫	અક્ષરચત્રીશી	મહેશ	૨૩૦
..	મુનિપતિ ચરિત્ર	ધર્મમંદિર	૨૩૪
..	નંદિષેષુ મુનિ	જિનદેવસુરિ	૨૪૩
..	ધના યો.	જિનદત્તસુરિ	..
..	રત્નહાસ યો.	લક્ષ્મીવલ્લભ	..
..	અમરકુમાર ચરિત્ર	..	..
૧૭૨(૪)૫	સાગરદત્તરાસ	હીરાચુંદ	૨૪૯
૧૭૨૬	શ્રીપાલરાસ	માનસાગર	૭૩
..	રાજસિંહ રાસ	ચશોનંદ	૨૩૦
..	નયચક્ર રાસ	દેવરાજ	૨૪૬
..	ભક્તામર બાપા	..	..
૧૭૨૬	દરિગત રાસ	જીતવિજય	૨૪૬
લ. .. આ.	..	.. શિ. જસવિજય	૨૪૭
૧૭૨૭	નન્દાર્દકુમાર યો.	માનસાગર	૭૬
..	ધનાચારિત્ર	..	૭૯
..	શાંખપ્રદ્યુમ્ન રાસ	..	૭૯
૧૭૨૭	માનનુંગમાનવતી યો.	અમયસોમ	૧૪૭

„	હરિકેસી સાધુસંધી	સુમતિરંગ	૨૦૧
„	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ	લક્ષ્મીવલ્લભ	૨૪૩
૧૭૨૭	ઉપદેશરત્ન દોશ =અમૃતમુખી ચો. }	હીરાણુંદ	૨૪૮
„	રોહિણી ચોદાળ	વિજયસુરિ	૨૫૧
„	શ્રીપાળ મયણામુદરી રાસ	લક્ષ્મીવિજય	૨૫૧
„	ઋષભ સ્તં	તેજ	૩૦૧
„	ધનાશાલિભદ્ર રાસ	જિનવિજય (૨)	૨૪૧
લ. ૧૭૨૭	આપાદભૂતિ રાસ	લે. સુંદરસાગર	૬૯
૧૭૨૮ આ.	સાતનય રાસ	માનવિજય (૩)	૨૩૨
૧૭૨૮	લીલાવતી રાસ	લાભવર્ધન	૨૦૩
„	શંખેશ્વર મોદું સ્ત.	ધર્મમંદિર	૨૪૨
„	પાંડવ ચરિત્ર રાસ	માનવિજય (૪)	૨૫૩
„	નકર્મવિપાક જંબુપૃચ્છા રાસ	વીરજી	„
„	શ્રીપાલ રાસ	ઉદયવિજય	૨૫૫
„	લીલાવતી રાસ	કુશલધીર	૨૫૯
„	નરેન્દ્રચૂડ રાસ	કનકનિધાન	૨૬૩
„	ચંદ્રલેખા રાસ	મતિકુશલ	૨૬૫
„	કુલધ્વજ રાસ	ઉદયસમુદ્ર	૨૬૮, ૫૬૦
„	સાધુવંદના	નયવિમલ=જ્ઞાનવિમલ	૩૧૦
લ. „	નંદિષેણુ ચો.	લે. વિનીતકુશલ	૭૩
લ. „	સુમતિકુમતિ સ્તં	માનવિજય (૩)	૨૩૩
૧૭૨૯	નપુણ્યપ્રકાશ સ્તં	વિનયવિજય	૧૨
„	નશીયલ નવવાડ સ્તં	જિનહર્ષ	૮૪
૧૭૨૯	ભોજચરિત્ર ચો.	કુશલધીર	૨૬૦
„	ન૧૪ ગુણુસ્થાન સ્તં	ધર્મવર્ધન	૩૪૪
„	નઅઢીદ્વીપ સ્તં	„	૩૪૫

૧૭૨૯	ધર્મનાથ સ્તં		૧૧
"	(ધર્મિય રાસ		૬૧
"	ઉપદેશરત્નકોશ = અમૃતમુખી ચો. }	લે. મનોહર	૨૪૯
૧૭૩૦ આ.	દશવૈકલિક સ.	વૃદ્ધિવિનય (૨)	૨૭૦
૧૭૩૦	સનત્વકી રાસ	ગાનસાગર	૭૭
"	શંખેશ્વર સ્તં	વૃદ્ધિવિનય (૨)	૨૭૧
"	રોહિણી ચો.	કર્મસિંહ (૨)	૨૭૧
"	રાત્રિભોજનપરિહાર રાસ	અમૃતસાગર (૧)	"
"	મૃગાંકુશેખા રાસ	વિવેકવિનય (૨)	૨૭૩
"	વજ્રગજ દેવરાગ ચો.	વિનયસાગર	૩૪૬
"	શ્રીપાદ રાસ		૭૫
"	"		૭૫
૧૭૩૧	અધ્યાત્મબાવની	ગિનરંગ	૨૭૩
"	ઉત્તમકુમાર ચો.	તત્ત્વસં	૨૭૫
"	નંદનત્રીશી	કર્તા અને લે. નિત્ય	
"		સૌભાગ્ય	૨૭૬
"	પંચાખ્યાન ચો. (કર્મરેખા	નિત્યસૌભાગ્ય	૨૮૧
"	ભાવિની ચો.)		
"	સંયોગ અતીતી	માન	૨૮૨
"	ગણિતસાર ચો.	આણુંદ	૨૮૩
"	શત્રુજય સ્તં	ક્ષમાસાગર	"
૧૭૩૧	શ્રીપાદ મયણાસુંદરી રાસ	લે. કર્તાશિષ્ય લક્ષ્મી- વિનય	૨૫૨
૧૭૩૨	પંચકારણ સ્તં	વિનયવિનય	૧૩
"	મંગલકલ્પ રાસ	વિષુધવિનય	૨૭૮
"	ઈદ્રમાતુ...ચો.	સુખસાગર	૨૮૭
"	ચોનાસી	"	૨૮૯

૧૭૩૨	ગૌતમસ્વામી રાસ	શાંતિદાસ આવડ	૨૯૦
„	અનિરૂદ્ધ દરણુ	જયસાગર (દિ.)	૨૯૧
„	૧૨૪ અતિચારમય વીર સ્તં	વિનીતવિજય	૨૯૩
„	શ્રીપાળ રાસ	માણિક્યસાગર	૨૯૪
„	રત્નપાળ રાસ	શુરવિજય	૨૯૪
લ. ૧૭૩૨	ધમ્મિક રાસ		૬૧
„ „	શ્રીપાલ રાસ		૭૬
„ „	ગૌતમસ્વામી રાસ		૨૯૧
„ „	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો. લે. કૃતેકુશલ		૧૪૬
૧૭૩૨(૧૭૩૪)	નિશ્ચલ વ્યવહારશાંતિ સ્તં	યશોવિજય	૩૭
„ „	દશમત સ્તં	„ (?)	૫૫
„ (૧૭૩૬)	મૌન એકાદશી ૧૫૦ કલ્યાણુક સ્તં	„	૩૩
૧૭૩૩	નસમકિત છરથાન સ્વરૂપ સં	યશોવિજય	૩૪
„	નમહાવીર (હુંડી) સ્તં	„	૩૬
„	વીર સ્તં	તેજ	૩૦૧
„	શાંતિ સ્તં	„	„
લ. „	ભુવનાનંદા ચો.	લે. રંગવિજય	૨૨૯
૧૭૩૪	પહેલાં નરભવદશ દૃષ્ટાંત સ.	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૨
„ આ.	ધનાશાલિભદ્ર ચો.	ચંદ્રવિજય (૧)	૩૦૨
૧૭૩૪	બાર વ્રતવિચાર	પદ્મનિધાન	૨૯૬
„	જયવિજય પ્રબંધ	જિનવિજય (૧)	૨૯૭
„	એકાદશાંગ સ.	નિત્યવિજય	૨૯૯
„	૨૪ જિન સ્તં	તેજ	૩૦૧
„	જંબુકુમાર રાસ	ચંદ્રવિજય (૨)	૩૦૩
લ. ૧૭૩૪	ચિત્રસંભૂતિ ચો.		૬૬
„ „	જંબુકુમાર રાસ		૩૦૫
૧૭૩૫	આંતરા સ્તં	તેજસિંહ	૪૦૦.

૧૭૩૩	રત્નપંચવીસી રત્નચૂડ ચો.	તેજપાલ	૩૦૫
૧૭૩૫	ધમ્મિલ રાસ		૬૨
"	દેવભાતુ...ચો.	લે. કર્તા મુખસાગર	૨૮૯
૧૭૩૬	ગાતાસૂત્ર સં	જિનહર્ષ	૮૫
"	સમકિતસિતરી	"	"
૧૭૩૬	+શાંતિ સ્તં	ગાનવિમલ	૩૧૪
"	મુરસુંદરી રાસ	ધર્મવર્દન	૩૪૧
"	અમરસેન વૈરસેન રાસ	"	૩૪૦
"	શનિશ્વર વિક્રમ ચો.	"	"
૧૭૩૬	ધના રાસ	દયાતિલક	૩૫૦
"	યોગ રત્નાકર ચો.	નયનશેખર	૩૫૧
"	મલ્લયોદર રાસ	રચિરવિમલ	૩૫૨
"	કેશવદાસ બાવની	કેશવદાસ	૩૫૪
૧૭૩૬	હાઆરા સ્તં	આણુંદરચિ	૩૫૪
"	ચંદનમલયાગિરિ રાસ	અણ્ણતચંદ	૩૫૫
૧૭૩૬	શ્રીપાલ રાસ	લે. અમૃતકુશલ	૭૫
"	સમકિતસિતરી		૮૫
"	ત્રિભુવનકુમાર		૧૪૯
૧૭૩૭	શુક્રરાજ રાસ	જિનહર્ષ	૮૫
"	ગુર રાસ (ઐ.)	ગાનકીર્તિ	૩૦૬
"	મૌન એકાદશી સ્તં	ભાતુ (ણ) વિજય	૩૫૬
૧૭૩૮	ભગવતી સૂત્ર સં	વિનયવિજય	૧૫
"	અધ્યાત્મગીતા, ચોવીસી, વિનય		
"	વિલાસ, વીસી	"	૧૫-૧૬
૧૭૩૮	+શ્રીપાલ રાસ	વિનયવિજય તથા	
"		યશોવિજય	૧૭
"	જસરાજબાવની	જિનહર્ષ	૧૧૬

”	રાત્રિભોજન ચો.	લક્ષ્મીવલ્લભ	૨૪૫
”	હરિવંશ ચરિત્ર	આણુંદ	૨૮૪
”	૧૦ પચખાણુ સ્તં	રામચંદ	૩૦૭
”	નજંખૂ રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૫
”	દેવરાજ વહરાજ ચો.	કનકવિદાસ	૩૫૭
લ. ”	રત્નપાળ રાસ	લે. કનકસોમ	૨૯૬
૧૭૩૯	નજંખૂરાસ	યશોવિજય	૪૦
”	ચિત્રસેન પદ્માવતી ચો.	દીપસૌભાગ્ય	૩૬૯
”	ચોવીસી	મેઘવિજય	૩૫૯
”	નરત્નકીર્તિ ચો. (ઐ.)	સુમતિવિજય	૩૮૩
લ. ૧૭૩૯	ચિત્રસેન પદ્માવતી ચો.	લે. મોહનવિજય	૩૭૧
૧૭૪૦	પહેલાં ચોવીસી	જ્ઞાનસાગર (૨)	૩૬૪
૧૭૪૦(૪૨)	શ્રીપાદ રાસ	જિનહર્ષ	૮૬
૧૭૪૦	દયાદીપિકા ચો.	ધર્મમંદિર	૨૩૬
”	સુરસુંદરી રાસ	આનંદસુરિ	૩૫૯
”	શ્રીપાલ ચરિત્ર	હરખચંદ	૩૫૯
લ. ૧૭૪૦	શ્રીપાલ રાસ	લે. વૃદ્ધિકુશલ	૭૫
લ. ”	”	”	૧૯૩
લ. ”	નચર્હનકરાસ	લે. વિજયાનંદ	૧૨૫
૧૭૪૧ આ.	સુરપ્રિયકુમાર રાસ	લક્ષ્મીરત્નસુરિ	૩૬૧
૧૭૪૧	રત્નસિંહ રાજર્ષિ રાસ	જિનહર્ષ	૮૭
”	અવંતિ સુકુમાલ સ.	”	૮૯
”	નપ્રબોધચિંતામણિ- મોહવિવેકરાસ }	ધર્મમંદિર	૨૩૭
”	નખેમા હડાલીયા રાસ (ઐ.)	લક્ષ્મીરત્ન	૩૬૦
”	પરદેશી સંબંધ	તિલકચંદ	૩૬૧
”	બાહુબલ સ.	પ્રાગજી	૩૬૨

૧૭૪૨	નાનો શ્રીપાળ રાસ	જિનહર્ષ	૮૮
"	+કુમારપાળ રાસ	"	૯૦
"	ધર્મયુદ્ધિ પાપયુદ્ધિ રાસ	લાભવર્ધન	૨૧૫
"	પરમાત્મપ્રકાશ ચો.	ધર્મમંદિર	૨૪૦.
"	ચિત્રસંભૂતિ સ.	જીવરાજ	૩૬૨
"	+મીમંસા ચો. (ઐ.)	કીર્તિસાગર શિ.	૩૬૩
લ. "	રતનચૂડ ચો.		૩૦૬
૧૭૪૩	+૨૧ પ્રકારી પૂજા	જ્ઞાનસાગર શિ.	૩૬૪
"	+અષ્ટપ્રકારી પૂજા	"	૩૬૫
લ. "	ચાવચ્ચા શુકસેવક ચો.	લે. સમયમાણિક્ય	૧૨૭.
"	સત્રાય સંપ્રદ	કર્તા-માનવિજય (૩)	૨૩૪
૧૭૪૪	અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ	જિનહર્ષ	૬૪
"	ચંદનમલયાગિરી રાસ	"	૬૪
"	હરિશ્ચંદ્ર રાસ	"	૬૫.
લ. "	ચંદનામલયાગિરિ રાસ	કર્તા. લે. જિનહર્ષ	૬૫
૧૭૪૫	ઉત્તમકુમાર રાસ	જિનહર્ષ	૯૦
"	વીશી	"	૧૧૩
"	વીરમાયુ ઉદયમાયુ રાસ	કુશલસાગર (કેશવ)	૩૬૬
"	વિદ્યાવિજ્ઞાસ (પવાડો) રાસ	અમરચંદ	૩૭૩
" આ.	સુજસવેલી	કાંતિવિજય	૧૮૧
૧૭૪૬	નંદરિખલ માછી રાસ	જિનહર્ષ	૬૬
"	+કાન્દક કલ્યાણ રાસ	માનસાગર	૨૨૨
"	મતીર્યમાલા	શોભવિજય	૩૭૪
લ. "	જિતારી રામ રાસ	લે. દાકુર	૧૩૪
૧૭૪૭ આ.	+૨૬૬ સાગર રાસ (ઐ.)	દીપસૌમાગ્ય	૩૮૧
૧૭૪૭	ચંદનમલયાગિરિ રાસ	યશોવર્ધન	૩૭૯
લ. "	મલ્લપોદર રાસ		૩૫૪

૧૭૪૮	+વીરસ્થાનક રાસ	જિનહર્ષ	૯૮
"	મૃગાંકલેખા રાસ	"	૯૯
"	સીમંધર સ્તં	તેજ	૩૦૨
૧૭૪૮ (?)	ગુણમંજરી વરદત્ત યો.	ઋષભસાગર	૩૮૦
	વિદ્યાવિલાસ રાસ	"	"
લ. ૧૭૪૮	+તીર્થમાલા		૩૭૮
૧૭૪૯ પહેલાં	+આદિનાથ શલોકો	વિનીતવિમલ	૩૮૩
૧૭૪૯	સુદર્શન રાસ	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૦૦
"	જંબુસ્વામી રાસ	ઉદયરત્ન	૩૮૬
"	શાશ્વતાશાશ્વત તીર્થમાલા	ભાતુ (ણ) વિજય	૩૫૬
"	+મંગલકલશ રાસ	દીપ્તિ (પ)વિજય	૪૧૫
લ. ૧૭૪૯	આષાઢભૂતિ રાસ	લે. કુંગરસાગર	૬૯
" "	૨૪ જિનસ્તં		૧૫૮
" "	+ભીમજી યો. (ઐ.)	લે. મોહનસાગર	૩૬૪
૧૭૪૯ પછી	+વિજયપ્રભ નિર્વાણ સ.	વિમલવિજય	૪૧૭
૧૭૫૦	+આરત્ત ટીપ રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૮
૧૭૫૦	રાત્રિભોજન યો.	કમલહર્ષ	૩૮૫
"	તીર્થમાલા સ્તં	સૌભાગ્યવિજય (૨)	૪૧૮
"	+અક્ષર ખત્રીશી	હિંમત	૪૧૯
"	+શીલવતી રામ	નેમવિજય	૪૪૯
લ. ૧૭૫૦	શ્રીપાલ રાસ		૭૫
૧૭૫૧ પહેલાં	દીવાલી કૃત્ત વાર્તિક ગદ્ય	જિનહર્ષ	૯૦
૧૭૫૧	અજિતસેન કનકાવતી રાસ	"	૧૦૦
"	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	"	૧૦૩
"	મહામ્લ મલયસુંદરી રાસ	"	૧૦૫
"	ગુણાવલિ રાસ	જિનવિજય (૨)	૪૨૦
	હરિમ્લ યો.	"	૪૨૧

૧૭૫૧	પાંચઈ દ્રિય યો.	બાલ	૪૨૧
લ. ૧૭૫૧	દીવાલીકદય વાતિક ગદ્ય		૯૦
"	+અર્ધનક રાસ	લે. માનરત્ન	૧૨૫
"	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)યો.	લે. 'લાલચંદ'	૧૪૬
૧૭૫૨	ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર	વિનયચંદ્ર	૪૨૩
	ધ્યાનામૃત રાસ	"	"
	મયણુરેહા રાસ	"	"
૧૭૫૨	ઋષિદત્તા યો.	પ્રીતિસાગર	૪૨૪
લ. ૧૭૫૨	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
લ. "	લીલાવતી રાસ	લે. પ્રભુકુશલ	૨૬૦
લ. ૧૭૫૩	જીવવિચાર પ્રકરણ		૧૪૧
" "	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. કેસરવિજય	૧૪૯
૧૭૫૪	+આલોચણુ સ્ત.	ધર્મવર્દન	૩૪૬
૧૭૫૪ (?)	+નર્મદાસુંદરી રાસ	મલિવિજય	૪૨૮
૧૭૫૪	+સૂક્તિમાલા	કેસરવિમલ	૪૪૨
"	+નેમિ બારમાસ	નેમવિજય	૪૫૦
"	જિનકલ્યાણુક સ્ત.	ઋદ્ધિવિજય	૫૨૩
લ. "	વિદ્યાવિલાસ રાસ	લે. અમરવિજય	૯૮
૧૭૫૫	+શત્રુંજય માહાત્મ્ય રાસ	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૦૬
"	અષ્ટપ્રકારી પૂજા	ઉદયરત્ન	૩૮૯
"	+તીર્થમાલા	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૯
"	૧૧ અંગ સ.	વિનયચંદ્ર	૪૨૩
"	શત્રુંજય સ્ત.	"	"
"	નવકાર રાસ	ગોડીલસ	૪૨૪
"	હરિવાદનરાગ રાસ	મોહનવિજય	૪૩૦
લ. "	મુરસુંદરી રાસ		૧૮૬
" "	. શ્લેષાગર રાસ (ઐ.)	લે. રૂપવિજય	૩૭૨

૧૭૫૬	+સત્યવિજય નિવલિરાસ [અં.] જિનહર્ષ	૧૦૭
"	વંકચૂલ રાસ	૪૪૪
"	અષ્ટાપદ સ્ત.	૪૪૫
"	+ઝાંઝરીઆ મુનિ સ.	૫૧૦
૧૭૫૭	રત્નચૂડાસ	૧૦૮
"	દશાર્ણુમદ્ર ચો.	૪૪૪
૧૭૫૮	પહેલાં કર્મસ્ત	૪૪૭
૧૭૫૮	અભયકુમાર રાસ	૧૦૮
"	+સામાયિક દોષ સ.	૪૪૭
"	છ આરા ચો.	૪૪૮
"	વછરાજ રાસ	૪૫૧
લ. "	પદ્મિની ચરિત્ર	૧૩૭
લ. "	હરિવાહન રાસ	૪૩૨
લ. "	કર્મસ્તવ	૪૪૭
૧૭૫૯	રાત્રિભોજન પરિહાર (અમરસેન જયસેન) રાસ } જિનહર્ષ	૧૦૯
"	રત્નસાર નૃપરાસ	૧૧૦
"	વયરસ્ત્રામી સ.	૧૧૧
"	સ્થૂલભદ્ર સ.	૧૧૨
"	" નવરસો	૩૯૧
"	+શંખેશ્વર સ્ત.	૩૯૩
લ. "	+ચોવીસી	૧૪૯
" "	ચંદનમલયાગિરિ રાસ	૩૮૦
૧૭૬૦	જંધુસ્વામિ રાસ	૧૧૨
"	+રત્નપાલ રાસ	૪૩૨
"	+માનતુંગ માનવતી રાસ	૪૩૫
"	તેમરાજીવ આરમાસ	૫૦૦

૧૭૬૦	તેજપાલ રાસ	રામવિજય. (૨)	૫૪૬
લ. "	ચંદ્રશેખા ચો.	લે. શ્લેષવિમલ	૨૬૬
લ. "	એકાદશાંગ સ.	લે. દેવવિજય	૨૬૯
લ. "	ચોતીસી		૩૬૪
૧૭૬૧	નર્મદામુંદરી સ.	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૧૨
"	આરામશેખા રાસ	" "	૧૧૩
"	મુનિપતિ રાસ	ઉદયરત્ન	૩૬૩
"	લક્ષ્મીતાંગ રાસ	દાનવિજય	૪૪૫
"	૨૪ જિન સ્ત.	ખેમચંદ	૪૫૫
"	+અમયકુમાર રાસ	કર્તા અને લેખક લક્ષ્મીવિજય	૪૫૬
"	સુભંગજાચાર્ય ચો.	લક્ષ્મીવિજય (૨)	૪૫૮
"	રત્નસાર તેજસાર રાસ	મંગ	૪૫૯
લ. ૧૭૬૧	વીથી	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૧૩
" "	પદ્મિની ચરિત્ર	લે. પુન્યસાગર	૧૩૮
" "	૨૪ જિન સ્ત.	લે. વીરચંદ્ર	૪૫૬
૧૭૬૨	વસુદેવ રાસ	જિનહર્ષ	૧૧૪
૧૭૬૨	રાજસિંહ (નવકાર)રાસ	ઉદયરત્ન	૩૬૫
"	પ્રત્યોત્તર ચો.	જિનમુંદરચરિ	૪૬૨
લ. "	અન્નિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. વાલ્મીકિચંદ્ર	૧૦૩
" "	રત્નસાર ૮૫રાસ		૧૧૧
૧૭૬૩	+પદ્મચર્ય નવરાત્ર સ.	ઉદયરત્ન	૩૬૮
"	પુન્યપાલ ગુણમુંદરી રાસ	મોદનવિજય	૪૩૮
લ. "	અન્નિતસેન કનકાવતિ રાસ		૧૦૩
" "	સંયોગ બતીથી		૨૮૨
૧૭૬૪	જંબુ રાસ	લક્ષ્મી સાદ	૪૮૭
લ. "	શાંતિનાથરાસ	લે. દેસરવિજય	૧૪

” ”	નવીસ સ્થાનક રાસ	લે. જયકલશ	૯૯
૧૭૬૫	ખારવત રાસ	ઉદયરત્ન	૩૯૮
”	નિઘ્યાત્મસારમાલા	નેમિદાસ શ્રાવક	૪૬૭
લ. ”	ચંદ્રલેખા ચો.	લે. ખેતસિંહ	૨૬૭
” ”	હરિવાહન ચો.	ગાંઝણુ	૪૬૬
૧૭૬૬	મલયસુંદરી રાસ (વિનોદવિદાસ રાસ) }	ઉદયરત્ન	૩૯૯
”	ગોડી પ્રભુગીત	કીર્તિવિજય	૪૬૬
”	નિઘ્યાનમાલા	નેમિદાસ શ્રાવક	૪૬૮
”	નિઘ્યાનદીપિકા ચો.	દેવચંદ્ર	૪૭૮
”	સમ્પત્તિ વીર સ્ત.	ન્યાયસાગર	૫૪૨
”	ધર્મદત્ત ઋષિરાસ	રામવિજય (૨)	૫૪૬
લ. ”	ચંદ્રલેખા રાસ	લે. હીરકુશલ	૨૬૬
૧૭૬૭	પાંડવચરિત્ર ચો.	લાલવર્દન	૨૧૫
”	યશોધર રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૧
”	નવીલાવતી સુમતિવિદાસરાસ	”	૪૦૪
”	નેમરાજિમતિ ખારમાસ	તેજસિંહ (૨)	૪૬૮
”	વિક્રમ કનકાવતી રાસ	કાન્તિવિમલ	૪૬૮
”	નિઘ્યાપ્રકાશ ભાષા	દેવચંદ્ર	૪૮૦
લ. ”	રત્નસાર તેજસાર રાસ	લે. વિજયકર્ણુ	૪૬૧
૧૭૬૮	નિઘર્મયુદ્ધિ પાપયુદ્ધિ રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૬
”	” કામઘટ રાસ	નેમવિજય	૪૫૩
”	અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર	જીવસાગર	૪૭૧
”	કીસન (ઉપદેશ) ખાવતી	કીસન	૪૭૨
લ. ”	જયવિજય પ્રબંધ		૨૯૮, ૨૯૯
૧૭૬૯	શત્રુજયતીર્થ રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૭
”	નિલુવનભાનુ કેવલીરાસ	”	૪૦૭

”	શીતલનાથ સ્ત.	દેવવિજય (૩)	૫૦૦
”	હરિઅથ માછીરાસ	ભાવરત્ન	૫૦૪
”	ગુણગિન રસ	વેણિરામ	૫૧૨
”	નૃસિંહવિજય રાસ (ઐ).	મુખસાગર	૫૧૩
”	એકાદશી સ્ત૦	કાંતિવિજય (૨)	૫૩૦
”	નાનો શ્રીપાદ રાસ		૮૯
”	વિક્રમચરિત્ર ખાપરા ચો.		૧૪૪
૧૭૭૦	નમીચંદકેવલી (આનંદમંદિર)		
	રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૨૦
	રણસિંહ રાજપિંરાસ	”	૩૨૪
૧૭૭૦	નશાલિમદ્ર શતોકા	ઉદયરત્ન	૪૦૯
	નતેમનાથ ”	”	”
૧૭૭૦	ધ્વજમુજંગ ચો.	લખિંધસાગર (૨)	૫૧૪
૧. ”	શ્રીપાદરાસ		૭૫
૧. ”	પંચાખ્યાન ચો.	લે. યસમંદ્ર	૨૮૨
૧૭૭૧	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	ચતુર	૫૧૫
”	નજેસલમેર ચૈતપાત્રી	જિનસુખ	૫૧૬
”	બાદગલ સ.	રામવિજય (૧)	૫૨૧
૧. ”	પ્રાંતિની ચરિત્ર	લે. ગાંગશ	૧૩૮
”	વિક્રમહિત્તરાસ		૨૧૬
”	નઆનંદમંદિર રાસ	લે. મુખસાગર	૩૨૩
૧૭૭૨	સુભમંગી વીરસ્ત.	જ્ઞાનવિજય	૪૪૬
”	ગંગસિંદ રાસ	મંત્રવિજય	૫૧૭
”	ઝાટીપામ સ્ત૦	રામવિજય (૧)	૫૨૨
”	રેદિપ્પીરામ	નસદિવિજય	૫૨૩
”	નૃસિંહાગર રાસ (ઐ.)		૨૩૩
૧૭૭૩	ચોપાત્રી	નેખિંધસ અવલ	૪૧૮

..	વીરકલ્યાણ સ્ત.	રામવિજય (૧)	૫૨૨
..	ચોવીરી	..	..
લ. ૧૭૭૩	શ્રીપાલરાસ		૭૬
.. ..	પદ્મિની ચરિત્ર	લે. ન્યાનવિજય	૧૩૮
.. ..	વિક્રમસેન રાસ		૨૨૨
.. ..	ચંદ્રલેખા ચો.		૨૬૬
.. ..	હરિવાહન રાસ	લે. જિનવિજય	૪૩૨
૧૭૭૩ પછી	+વિજયરત્નસૂરિ રાસ	રામવિજય (૧)	૫૨૩
૧૭૭૪	+અશોકચંદ્ર રોહિણી રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૨૫
	કલ્પવ્યાખ્યાન	..	૩૨૮
	ચોવીરી	..	૩૩૨
	દીવાળી ને ગણધર વંદન	..	..
	મૌન એકાદશી વંદન તથા		
	અનેક બાળાવમોદ વગેરે	..	૩૩૩-૩૩૮
૧૭૭૪	સમ્યક્ત્વ સ્ત. સ્વોપજ્ઞાલા.	ન્યાયસાગર	૫૪૩
૧૭૭૫	શ્રેણિક રાસ	વલ્લભકુશલ	૫૨૪
..	+મહાત્મલ મલયસુંદરી રાસ	કાંતિવિજય (૨)	૫૨૬
લ. ..	+જંબુ રાસ		૩૧૭
લ. ..	+અશોકચંદ્ર રાસ		૩૨૮
૧૭૭૬	+આગમસાર ગદ્ય	દેવચંદ્ર	૪૮૨
..	ચંદન મલયાગિરિ ચો.	કેસર	૫૩૩
..	વાસુપૂજ્ય સ્તવ	નિત્યલાલ	૫૩૮
૧૭૭૭	+કુસુમશ્રી રાસ	મંગલવિજય	૫૧૬
..	+અધ્યલ્પકલ્પકુમ ચો.	રંગવિદ્યાસ	૫૩૪
૧૭૭૮	રૂપસેનકુમાર રામ	દેવવિજય (૨)	૫૦૧
..	ચોવીરી	કાંતિવિજય (૨)	૫૨૯
લ. ..	ચોવીરી		૫૨૯

અધારમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૬૨૯

૧૭૭૬	ભામાપાર્શ્વનાથ સ્ત.	ઉદયરત્ન	૪૧૨
"	આયુરાજ સ્ત.	ત્રિમયંદ	૫૩૬
"	જયસેનકુમાર ચો,	ગંગવિજય	૫૫૩
લ. "	શાંતિનાથ રાસ	લે. રત્નવિજય	૬૪
લ. "	મત્સ્યોદર રાસ	લે. ગંગવિજય	૩૫૩
૧૭૮૦	માનતુંગમાનવતી રાસ	પુણ્યવિદ્યાસ	૫૩૬
"	ઋષભસ્વ૦	જિનેન્દ્રસાગર	૫૫૫
૧૭૮૧	મહાયચરિત્ર	જ્ઞાનવિજય	૫૩૭
"	મહાવીર કલ્યાણક ચોદ્યલ	નિત્યલાભ	૫૩૮
"	ચોવીસી	"	"
"	૯૭ પિંડદોષ સ.	ન્યાયસાગર	૫૪૩
"	ચોવીસી ખે	"	૫૪૫
"	વૈસી	"	૫૪૬
૧૭૮૧	ચિંતામણી પાર્શ્વસ્ત,	જિનેન્દ્રસાગર	૫૫૬
લ. ૧૭૮૧	અનિરૂદ્ધરણુ	લે. માનરાજ	૨૯૩
" "	સુરસુંદરીરાસ	લે. શુદ્ધાંશવિજય	૩૪૩
" "	શીલવતીરાસ	લે. રાંભવિજય	૪૫૦
૧૭૮૨	ન્યંદનગ્રાજા સ.	નિત્યલાભ	૫૩૮
"	સદેવંત સાવલિંગા રાસ	"	"
લ. "	માનતુંગમાનવતી ચો.	લે. અંતોપવિજય	૧૪૭
" "	દશાવક ગીતો	લે. લાંબલુરતી	૧૬૮
લ. "	માનતુંગમાનવતી રાસ	લે. કર્તા પુણ્યવિદ્યાસ	૫૩૭
" "	સમ્યક્તવવીર સ્ત૦	લે. મોહનવિજય	૫૪૩
લ. ૧૭૮૩	શ્રીપાલ રાસ		૮૭
" ૧૭૮૩	વપરસ્વામી સ.	લે. જિનેન્દ્રમોમ	૧૧૨
" "	નકાન્દક કડિયારા રાસ	"	૨૨૪
" "	રોહિણી રાસ	લે. કલ્યાણવિજય	૨૫૭

” ”	+આનંદમંદિર રાસ	લે. હૃતવિનય	૩૨૨
” ”	વિદ્યાવિલાસ રાસ	લે. મેઘસાગર	૩૭૪
” ”	+માનતુંગમાનવતી રાસ		૪૩૭
” ”	+આગમસાર ગદ્ય		૪૮૩
૧૭૮૪	શંખેશ્વર શલોકો	દીપવિનય	૪૭૬
”	ગુણાવલી	ગજવિનય	૫૫૪
લ. ”	+જંખૂરાસ		૩૧૭
” ”	નહાવીરરાગમાલા		૫૪૪
૧૭૮૫	શાંતિગિનરાસ	રામવિનય (૨)	૫૪૬
”	બુદ્ધિસેન ચો.	તિલકચૂરિ	૫૫૮
લ. ૧૭૮૫	ચંદ્રરાગરાસ	લે. ભાણુજી	૧૬૪
” ”	ચંદ્રસેખારાસ		૨૬૭
૧૭૮૬ (૨૮)	કુલધ્વજરાસ	ઉદયસમુદ્ર	૫૬૦, ૨૬૮
૧૭૮૬	દશાણુભદ્ર ચો.	કુશલસિંહ	૫૬૦
લ. ”	હૃતવિચાર સ્ત.		૧૫૧
” ”	વિક્રમાદિત્ય રાસ	લે. ખુશાલવિનય	૨૧૯
” ”	રત્નપાલ રાસ	લે. ખુશાલચંદ્ર	૨૯૬
” ”	જંખૂરાસ		૩૧૮
” ”	+રત્નપાલ રાસ	લે. ખુશાલચંદ્ર	૪૩૪
” ”	+માનતુંગમાનવતી રાસ	લે. ધનજી	૪૩૮
” ”	કુલધ્વજચરિત્ર		૫૬૦
૧૭૮૭	તેજસાર રાસ	કર્તા અને	૫
લ. ”	પરમાત્મપ્રકાશ ચો.	લે. નેમવિનય	૪૫૪
” ”	નવકાર રાસ	લે. લાખણસી	૨૪૨
૧૭૮૮	પહેલાં ચોવીસી	માણેકવિનય	૫૫૭
લ. ૧૭૮૮	ધમ્મિલરાસ	લે. શિવજી	૬૨

„ લ. ૧૭૮૮	વિક્રમસેનરાસ		૨૨૨
„ „	+રત્નચૂડ રાસ		૨૬૪
„ „	+મંગલકલશ રાસ	લે. રાજવિજય	૪૧૭
„ „	હરિવાહન રાસ		૪૩૨
„ „	ચૌવીસી		૫૫૮
૧૭૮૮	પદ્મી+લક્ષ્મીસાગરસૂરિ રાસ (ઐ.)	રામવિજય (૨)	૫૫૦
૧૭૮૯	+સિદ્ધાયત્ત સ્ત.	ઉદયરત્ન	૪૧૩
લ. „	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. અખયકુશલ	૧૪૮
„ „	+જ'બૂરાસ	લે. કુંઆરવિજય	૩૧૭
„ „	અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર	લે. ગુણવિજય	૪૭૨
લ. ૧૭૯૦	સીતારાસ	બાલ	૪૨૨
લ. ૧૭૯૧	ચંદ્રલેખારાસ	લે. સત્યજ્ઞાન	૨૬૬
„ „	દૃષ્ટિસત્ત્વ બાલા	લે. ત્રંબક	૩૩૭
લ. ૧૭૯૨	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો.		૧૪૬
„ „	+લક્ષ્મીસાગરસૂરિ રાસ (ઐ.)	લે. મદિમાવિજય	૫૫૧
૧૭૯૩	+સૂરત ચૈત્યપાટી	લાધાસાહ	૪૯૭
„ „	+હેમચંદ્રગણી રાસ (ઐ.)	વલ્લભકુશલ	૫૨૫
લ. „	વિક્રમસેન રાસ	લે. મિતેન્દ્રદર્પ	૨૨૨
„ „	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
„ „	નવકાર રાસ	લે. મોહનવિજય	૪૨૭
„ „	વંકચૂલ રાસ	લે. વિવેકસાગર	૪૪૫
„ „	+ધ્યાનમાલા		૪૬૮
લ. ૧૭૯૪	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. રાજસાગર	૧૪૯
૧૭૯૫	+નિમલમેતા ચલોકો	ઉદયરત્ન	૪૧૦
૧૭૯૫	+શિવચંદ રાસ (ઐ.)	લાધાસાહ	૪૯૮
„ „	નેમરાણુલ બારમાસ	દેવવિજય (૩)	૫૦૩
લ. „	શ્રીપ્રાસ રાસ	લે. નાનજી	૧૩૨

૧૭૯૫	નવિચારસાર ગદ્ય	દેવચંદ્ર	૪૯૫
લ. ,,	પરદેશી રાજ રાસ	લે. પ્રેમચંદ	૭૧
,, ,,	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)ચો.	લે. ઉદયવિજય	૧૪૬
,, ,,	નનર્મદાસુંદરી રાસ	લે. અમીવિજય	૪૩૦
,, ,,	નરત્નપાલ રાસ	લે. અખયચંદ્ર	૪૩૪
,, ,,	જયસેન ચો.		૫૫૪
૧૭૯૭	સુભદ્રા રાસ	ભાવરત્ન	૫૦૫
લ. ,,	નદ્દિસગ્રામ યા.	લે. દેવવિજય	૩૩૬
૧૭૯૮	નવિધાસાગરસૂરિ રાસ (ચિ.)	નિત્યલાભ	૫૪૧
લ. ,,	નશુકરાજરાસ		૫૮
,, ,,	નજાંખૂરાસ		૩૧૭
,, ,,	નચંદ્રરાજ રાસ	લે. કનકવિજય	૪૪૧
,, ,,	નચોવીસી		૪૯૧
,, ,,	શાંતિજિન રાસ		૫૫૦
૧૭૯૯	હરિવંશ રાસ	ઉદયરત્ન	૪૧૦
,,	મહિપતિભતિસાગર રાસ	,,	૪૧૨
૧૭૯૯	બુદ્ધિવિમલા રાસ	ભાવરત્ન	૫૦૭
,,	સૌભાગ્યપંચમી રત.	કાંતિવિજય (૨)	૫૩૧
લ. ૧૭૯૯	ચંદ્રરાજ રાસ	લે. વિનયરત્ન	૧૬૪
૧૮૦૦	અખંડ રાસ	ભાવરત્ન	૫૦૯
,,	પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર યા.	ભાતુવિજય	૪૩૨
લ. ,,	બુદ્ધિસેન ચો.	લે. રત્નચંદ	૫૫૯
	[હવેથી લખ્યા સંવત્ત્વર આવશે.]		
લ. ૧૮૦૧	ઉપધાનવિધિ રત.		૧૪૨
,, ,,	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
લ. ૧૮૦૨	અમાધિશતક દોહા, સમનય		
	રાસ અને સામ્યશતક લે. સંઘની કૃતેચંદ		૪૪

„	રણસિંહ રાસ		૩૨૫
„	+અશોકચંદ્ર રાસ		૩૨૮
„	ગુણજિનરસ		૫૧૩
લ. ૧૮૦૩	સુભદ્રા રાસ	લે. માણિક્યચંદ	૫૦૬
„ ૧૮૦૪	ગુણરથાનક સ.	લે. સદાસાગર	૧૨૮
લ. ૧૮૦૬	+નેમિબારમાસ	લે. પ્રમોદકુશલ	૪૫૦
લ. ૧૮૦૭	૧૪ ગુણરથાન સ્ત.		૧૩
„	+આદિદષ્ટિ સ.	લે. અમૃતસાગર	૩૬
„	રાજસિંહ રાસ		૩૬૮
„	+માનતુંગ માનવતી રાસ	લે. રત્ન	૪૨૭
લ. ૧૮૦૮	ધમ્મિલ રાસ	લે. નાથા	૬૨
„	સુદર્શન રાસ		૧૦૦
લ. ૧૮૦૯	સનત્યક્તી રાસ	લે. વિનોદવિજય	૭૬
„	અનિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. ભીમવિજય	૧૦૩
લ. ૧૮૧૧	+દ્રવ્યગુણ પર્યાય રાસ		૩૦
„	+સૂક્તિમાલા	લે. રત્ન	૪૪૩
લ. ૧૮૧૨	મહાબલમલયમુંદરી રાસ		૧૦૫
„	ગુણાવલી રાસ		૪૨૧
લ. ૧૮૧૩	રણસિંહ રાસ	લે. રંગસૌભાગ્ય	૩૨૫
„	+સ્ત્રીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ	લે. રત્નકુશલ	૪૦૫
„	+મંગલકલશ રાસ		૪૧૭
લ. ૧૮૧૫	શ્રીપાદ રાસ	લે. રંગસૌભાગ્ય	૧૬
„	+ચોવીસી		૪૬૧
લ. ૧૮૧૭	+દ્રવ્યગુણ પર્યાય રાસ	લે. અમૃતવિજય	૩૦
લ. „	અનિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. મોહન	૧૦૩
„	વચરવામી સ.		૧૧૨
„	તીર્થમાલા સ્ત.	લે. અમૃતવિજય	૪૧૬

ल. १८१८	नमस्त्वयं सुंदरी रास		५२८
ल. १८१९	भृगाङ्गलेखा रास	ले. पीताम्बर	५२९
"	मेघकुमार योद्धा	ले. गणेश	११९
"	विक्रमयन्त्रि (वीणावती) यो.		१४५
ल. १८२१	नकुमारपाल रास	ले. जनसागर	६४
ल. १८२२	नमस्त्वयं सुंदरी रास	ले. इन्दुदयन्द	५२९
"	"	"	"
ल. १८२३	विक्रमकनकावती रास	ले. चित्रविजय	४७०
ल. १८२४	नकुमारपाल रास		६३
ल. १८२६	नवसेा कन्या यो.		८४
र. १८३०	सीमंघर स्त० आ०	पद्मविजय	४५
ल. १८३०	अञ्जतसेन कनकावती रास	ले. धाराम	१०२
ल. १८३३	कीर्तिनाथवती		४७२
ल. १८३५	नकुमारपाल रास		६३
ल. १८३५	नमानतुंग मानवती रास	ले. विवेकविजय	४३७
ल. १८३६	योगरत्नाकर यो.		३५२
"	नवकार रास	ले. रत्नप्रभ	४२६
ल. १८४०	वज्रराज रास	ले. अभूतविजय	४५३
ल. १८४१	श्रीपाल रास		८७
"	नयन्दनानी रास	ले. प्रेमविजय	४४०
ल. १८४२	नमानतुंग मानवती रास	ले. ज्ञानविजय	४३७
ल. १८४६	मलयसुंदरी रास		४०१
ल. १८४७	नन्दिषेण रास		७३
"	मंगलकलश यो.	ले. लक्ष्मीरत्न	८३
"	गुणकरुण गुणावली रास	ले. हृदीयन्द	१०४
ल. १८४७	नशीवती रास	ले. ह्रीमसागर	४५०
"	सदेवंत सावलिंगा रास		५४१

લ. ૧૮૪૯	મહાવીર સ્તં		૩૭
"	સ્વૃલભદ્ર રાસ	લે. ખુમાણવિજય	૩૯૩
લ. ૧૮૫૦	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	લે. કીર્તિવિજય	૧૦૪
"	મયંદરાગ રાસ	લે. શિવસાગર	૪૪૦
"	શાંતિગિન રાસ		૫૫૦
લ. ૧૮૫૧	મંગળરાસ	લે. રાધવણ	૪૨
"	મશુકરાગ રાસ	લે. તીર્થવિજય	૫૮
"	ધમ્મિલ રાસ	લે. મોહનવિજય	૬૨
"	અષ્ટપ્રકારી પૂજારાસ	લે. બાણવિજય	૩૯૧
લ. ૧૮૫૨	મરતચૂડ રાસ	લે. માણિક્યવિજય	૨૬૪
"	મનીશી	લે. ઈંદ્રભાણુ	૪૯૨
લ. ૧૮૫૪	મલયાસુંદરી રાસ	લે. લક્ષ્મીકીર્તિ	૫૨૯
"	સદેવંત સાવલિંગા રાસ	લે. અમૃતવિજય	૫૪૧
લ. ૧૮૫૫	મંગળરાસ		૪૨
"	અષ્ટપ્રકારીપૂજા રાસ		૩૯૧
લ. ૧૮૫૬	મંગલકલશ રાસ	લે. ધીરવિજય	૪૧૭
"	મરતપાલ રાસ	લે. મંછારામ	૪૩૫
"	મહાનતુંગમાનવતી રાસ		૪૩૭
લ. ૧૮૫૭	મહામાલ રાસ		૯૪
"	રાજસિંહ રાસ	લે. ધનવિજય	૩૯૮
લ. ૧૮૫૮	મહીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ		૪૦૫
"	હરિવંશ રાસ	લે. ધનવિજય	૪૧૨
"	સૌભાગ્યપંચમી સ્તં.		૫૩૧
લ. "	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	લે. રૂપચંદ	૧૦૫
"	મસકિતમાલા	લે. ધનવિજય	૪૪૪
"	મલયાસુંદરી રાસ	લે. રત્નવિજય	૫૨૮
લ. ૧૮૬૧	મહીલાવતી સુમતિવિલાસરાસ	લે. રાજેન્દ્રસાગર	૪૦૬

લ. ૧૮૬૨	પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર આં	લે. ઋષભવિજય	૫૩૩
લ. ૧૮૬૩	જંબૂરાસ	લે. રંગરત્ન	૩૮૯
લ. ૧૮૬૭	વિક્રમકનકાવતી રાસ	લે. રંગવિજય	૪૭૦
લ. ૧૮૬૮	મમ્મકિતમાલા	લે. અમરવિજય	૪૪૪
લ. ૧૮૬૯	નાનો શ્રીપાલ રાસ		૮૯
"	મઆનંદમંદિર રાસ		૩૨૩
"	મમાનનુંગમાનવતી રાસ	લે. રંગસાગર	૪૭૭
લ. ૧૮૭૦	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ	લે. હેતુવિજય	૨૪૫
લ. ૧૮૭૧	મૃગાંકલેખા રાસ		૨૭૫
"	હરિવંશ ચરિત્ર	લે. વેલજી	૨૮૬
"	શાંતિજિન રાસ		૫૫૦
લ. ૧૮૭૨	વહરાજ દેવરાજ ચો.		૩૪૯
લ. ૧૮૭૩	આનંદધન ચોવીસી.		૧
"	લીલાવતી ચો.	લે. બુદ્ધહંસ	૨૧૫
લ. ૧૮૭૪	વિક્રમાદિત્ય રાસ		૨૨૦
લ. ૧૮૭૬	સીમંધર સ્ત.	લે. મોતીવિજય	૩૯
"	લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ		૪૦૫
લ. ૧૮૭૮	વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ		૩૬૮
"	મલયસુંદરી રાસ		૪૦૧
"	વિક્રમકનકાવતી રાસ	લે. જ્ઞાનવિજય	૪૭૦
લ. ૧૮૭૯	આપાઠભૂતિ રાસ		૬૮
"	જંબુસ્વામી રાસ		૧૫૦
"	કૃત્યવત્તા રાસ		૧૬૭
"	વિક્રમ ચો.	લે. મોતીસાગર	૨૧૩
"	રત્નપાલ રાસ	લે. ઝવેરચંદ	૨૯૬
લ. ૧૮૮૦	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	લે. અનોપવિજય	૫૩૪
લ. ૧૮૮૧	ચંદ્રરાજ રાસ	લે. કલ્યાણવિજય	૪૪૧

.. : મુણ્ડિનરાસ લે. બીમવિજય. ૫૧૨

.. : મલયાસુંદરી રાસ ૫૨૮

લ. ૧૮૮૨ : અમ્બપુત્ર રાસ લે. સા ખીમરાજ ૧૨૨

.. : વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો. લે. ચતુર્ભુજ ૧૪૬

.. : વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર ૨૧૦

લ. ૧૮૮૩ : +શ્રીપાલ રાસ ૧૯

.. : યશોવિજય વીણી લે. રાજવિજય ૪૯

.. : મૃગાંકતેજા રાસ લે. માણિક્યંદ ૧૦૦

.. : વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ ૩૬૯

લ. ૧૮૮૪ : +આનંદમંદિર રાસ ૩૨૩

લ. ૧૮૮૫ : +પંચકારણુ સ્ત. ૧૪

.. : કુલધ્વજ રાસ લે. દેવવિમલ ૨૭૦

લ. ૧૮૮૬ : સ્થૂલભદ્ર રાસ લે. સુંદરજી ૩૬૩

.. : +લીલાવતી સુભતિવિશ્વાસ રાસ લે. ખીમચંદ ૪૦૬

.. : +રત્નપાલ રાસ લે. હુકમવિજય ૪૩૬

લ. ૧૮૮૬ : મંગળકલ્પ રાસ લે. રામવિજય ૨૭૯

લ. ૧૮૮૦ : અદ્યપ્રકારી પૂજા રાસ લે. તેજસ્વ ૨૯૧

.. : શાંતિજિન રાસ લે. કનકવિજય ૫૫૦

લ. ૧૮૮૩ : +લીલાવતી સુભતિવિશ્વાસ રાસ લે. શિવરામ ૪૦૫

લ. ૧૮૮૪ : +કુમારપાલ રાસ ૯૨

લ. ૧૮૮૬ : સનનૃપત્તી રાસ ૭૯

લ. ૧૮૮૮ : +ખેમા દગાલીઆ રાસ ૩૬૧

લ. ૧૮૮૯ : ચોવીસી ચોદાસ ૪૬૮

લ. ૧૯૦૦ : જીવવિચાર સ્ત. ૧૫૧

લ. ૧૯૦૨ : +ચંદરાજ રાસ ૪૪૧

લ. ૧૯૦૬ : ૨૮ લગ્નિ સ્ત. લે. વંશીધર ૩૪૪

.. : +૧૪ ગુણરયાન સ્ત. ૩૪૫

લ. ૧૯૦૭	આનંદવન બહોતરી	લે. જોસી મનોરદાસ	૨
„	પ્રજ્ઞોત્તર ચો.	લે. દાનવિજય	૪૬૬
„	સીમધર સ્ત.	લે. બક્ષિસાગર	૪૫૬
લ. ૧૯૧૧	+સુકિતમાલા		૪૪૪
લ. ૧૯૧૨	રૂપસેન રાસ	લે. રતનસી	૫૦૨
લ. ૧૯૧૪	દયાદીપિકા ચો.	લે. રૂપચંદ	૨૩૭
લ. ૧૯૧૬	૧૪ ગુણુરથાન વીર સ્ત.		૧૩
„	ઉત્તમકુમાર ચો.	લે. રતનચંદ	૨૭૭
લ. ૧૯૧૮	+અષ્ટ પ્રવચનમાતા સ.		૪૯૪
લ. ૧૯૧૯	અમયકુમાર રાસ	લે. તેજવિજેશ	૧૦૯
લ. ૧૯૨૦	+સીયલ નવવાડ સ.	લે. પ્રમોદસાગર	૮૪
લ. ૧૯૨૩	સાધુ વંદણા	યશોવિજય	૩૦
લ. ૧૯૨૪	ધમ્મિલ રાસ	લે. સુરજમલ	૬૨
„	કર્મવિપાક (જંખૂપૃચ્છા) રાસ	લે. ભાગ્યચંદ	૨૫૫
લ. ૧૯૨૫	+રત્નપાલ રાસ		૪૩૫
લ. ૧૯૩૦	કલ્પ વ્યાખ્યાન		૩૩૨
લ. ૧૯૩૧	+કુમારપાલ રાસ		૯૩
„	સમ્યક્ત્વ વીર સ્તં બાં		૫૪૩
લ. ૧૯૩૫	મહાબલ મલયસુંદરી રાસ		૧૦૬
લ. ૧૯૩૬	ગૌતમ રાસ	લે. પ્રેમવિજય	૨૯૭
„ ૧૯૩૯	+કુમારપાલ રાસ	લે. ખુશાલવિજય	૯૩
લ. ૧૯૪૩	+આર્દ્રકુમાર ચો.	મુદ્રક. જગદીશ્વર પ્રેસ	
લ. ૧૯૪૬	કીસનબાવની	શિક્ષા છાપ	૭૭
લ. ૧૯૫૧	+કુમારપાલ રાસ	મુદ્રક ડાહ્યાભાઈ લલુ-	૪૭૨
લ. ૧૯૭૦	આયુરાજ સ્તં	ભાઈ ને બીબા	૯૪
			૫૩૬

જૈન ગૂર્જર કવિઓ ભાગ ૨ જો.

પરિશિષ્ટ ૧ લું.

જૈન કથા નામ કોષ.

રામાયણ, મહાભારત, પુરાણો ઇત્યાદિ જૈનેતર ધર્મગ્રંથોમાં જે ચરિત્રો આવે છે તેનો હુંક સાર અક્ષરાતુકમ પ્રમાણે નામ વાર સ્વર્ગ-સ્થ કવિવર્ય શ્રી નર્મદાશંકર લાલસાંકરે પોતાના 'નર્મ કથા કોષ' એ નામના પુસ્તકમાં સુઘટિત રીતે આપેલ છે. એવીજ રીતે જૈન કથાઓનો કોષ એજ કાળમાં હજી સુધી કોઈ પણ વિદ્વાન જૈન કે જૈન સંસ્થા તરફથી બહાર પડેલો નથી એ શોચનીય બીના છે. શા. હી-મશી માણેક તરફથી 'જૈન કથારત્ન કોષ' એ નામના પુસ્તકોના આઠ દશ ભાગ બહાર પડ્યા છે. પણ તેમાં માત્ર અમુક ગ્રંથો કે રાસાઓ આપી તે અંગે જે કથાઓ આવે તે આપેલી છે.

જૈન કથાઓનો કોષ થવાની ધણી જરૂર છે, પણ અહીંનો એવો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે કે બની શકે તેટલા ગ્રંથોમાંથી કથાઓનાં ચરિત્ર નામકોનાં નામ પ્રમાણે ગોઠવી તે કથા તે પૈકી કયા ગ્રંથમાં જોવાથી મળી શકશે તે પુસ્તકનું નામ હુંક અક્ષરમાં જણાવેલું છે. આટલું કર્યા પછી ભવિષ્યમાં કોઈ વિદ્વાન નીકળી આવશે કે જે નર્મકથાકોષની પદ્ધતિ પર જૈનકથાકોષ ધડી કાઢશે અને કોઈ જૈન સંસ્થા તેને બહાર પાડશે, એવી હૃદયપૂર્વક આશા રાખીએ છીએ. આવાં અનેક ચરિત્રો પરથી રાસ, ચોપાઇ આદિનાં વસ્તુ ધડપાં છે. તેથી તે કથાં કયાં આવ્યાં છે તેનાં રચાતો મળી શકે તે માટેનો આ અપૂર્ણ કોશ પણ ઉપયોગી થશે. આધાર માટે જે જે પુસ્તકો મળી શક્યાં અને મારાથી જોવાયાં છે તેનાં હુંક નામ મુકવામાં આવ્યાં છે. તે નીચે પ્રમાણે:—

આ+પ્ર૦=આત્મ પ્રબોધ ભાષાંતર પ્રિ૦ જૈન આત્માનંદ સમા, ભાવનગર,
જ્ઞ૦=જ્ઞપિમંડળવૃત્તિ-ભાષાંતર. પૂર્યાર્ધ.

(પ્રકાશક-જૈન વિદ્યાશાળા અમદાવાદ સં. ૧૯૫૮).

ઉ૦=ઉપદેશમાળા-ભાષાંતર (પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સમા. ભાવનગર.
સં. ૧૯૬૧).

ઉ૦ પ્રા૦=ઉપદેશ પ્રાસાદ (પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સમા.)

ચ૦ પ્ર૦=ચતુર્વિંશતિ પ્રબંધ-ભાષાંતર. (પ્ર૦ વડોદરા કેળવણી ખાતું.)

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦=ત્રિષષ્ઠિ શલાકા, પુરુષ ચરિત્ર, ભાષાંતર

(પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સમા.)

પ્ર૦ ચ૦=પ્રભાવક ચરિત્ર-સંસ્કૃત મૂળ.

(પ્ર૦ નિર્ણય સાગર પ્રેસ, મુંબઈ.)

ભ૦=ભરતેશ્વર બાહુબલી વૃત્તિ-ભાષાંતર (પ્ર૦ મગનલાલ હડીસંગ,
અમદાવાદ. સં. ૧૯૬૫.)

ચો૦=યોગશાસ્ત્ર-ભાષાંતર (પ્ર૦ શા ભીમશી માણેક.)

શી૦મા૦=શીલોપદેશમાળા (પ્ર૦ જૈન વિદ્યાશાળા, અમદાવાદ.

સને ૧૯૦૦.)

આંકડા જે મૂક્યા છે તે ઉપદેશ પ્રાસાદ નામના ગ્રંથ સિવાયના
સંબંધે પૃષ્ઠ સૂચવે છે. ઉપદેશ પ્રાસાદનું ભાષાંતર પાંચ ભાગમાં છપા-
યેલું બહાર પડ્યું છે, તેથી તેના ભાગ ૧ લામાં સ્તંભ ૧ થી ૪,
ભાગ ૨માં સ્તંભ ૫ થી ૯, ભાગ ૩માં સ્તંભ ૧૦ થી ૧૪,
ભાગ ૪ થામાં સ્તંભ ૧૫ થી ૧૯ અને ભાગ ૫ માં સ્તંભ ૨૦ થી
૨૪ છે. આ દરેક સ્તંભ જૂદા જૂદા વ્યાખ્યાનમાં વહેંચાયેલા છે, તેથી
તે સ્તંભ અને વ્યાખ્યાન દર્શાવવા માટે બે આંકડા ઉપદેશ પ્રાસાદના
સંબંધે મૂકવામાં આવ્યા છે તેમાં પ્રથમ આંકડો સ્તંભ, અને બીજો
આંકડો વ્યાખ્યાન સૂચવે છે.

અગ્રહત્ત. ૩૮૨ શી૦મા૦

અગ્નિભૂતિ (મહાવીરના બીજા ગણધર) ૪-૫૬ ઉ૦ પ્રા૦.

અંગારમદિકાર્ય ૨૩૦ ઉ., ૪-૬૦ ઉ. પ્રા.

અમ્યકારી (અંચુકારી) બદા, ૪-૫૦ ઉ. પ્રા.

અંજનાસુંદરી ૭-૯૨ ઉ. પ્રા, ૩૨૩ થી ૩૨૫ ભ.

૨૧૩ શી. મા.

અતિમુક્ત મુનિ ૩૦૯ આ. પ્ર., ૧૧-૧૫૮ ઉ. પ્રા., ૬૪ ભ.

અંધકટ્ટિયુ રાગના પુત્રો ૩૪૫ મ્હ.

અન્નિકા પુત્ર તથા ઉદાયી રાગ ૫૮ થી ૬૪ ભ. (જુઓ અશ્વિકા પુત્ર.)

અનાથી મુનિ. ૭-૪૨ ઉ. પ્રા.

અભયકુમાર. ૧-૫ ઉ. પ્રા., ૩૪ થી ૫૩ ભ., ૨૨૦ થી ૦

અભયદેવ સરિ (સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ઉત્પત્તિ) ૧૮-૨૬ ઉ.

પ્રા., ૨૬૧ પ્ર. જ.

અમ્મડના સિધ્ધો ૮-૧૧૪ ઉ. પ્રા.

અમ્મિકા શ્રાવિકા ૧૧-૧૬૨ ઉ. પ્રા.

અમરચંદ્ર કવિ. ૧૦૯ અ. પ્ર.

અમરદત્ત ને મિત્રાનંદ ૧૭-૨૪૧ ઉ. પ્રા.

અર્જુનમાળી જુઓ મુદ્ધસન ને અર્જુનમાળી.

અશ્વિકાપુત્ર ૨૩૫ ઉ., જુઓ અનિકાપુત્ર.

અર્હદત્ત ૨૧-૩૦૫ ઉ. પ્રા.

અર્હન્મિત્ર ૨૨-૩૧૯ ઉ. પ્રા.

અર્હનક મુનિ ૨૦-૨૯૩ ઉ. પ્રા.

અરનાથ ૧૨૯ થી ૧૩૧ મ્હ.

અવ્યક્તવાદી (કળે નિન્દવ) ૧૮-૩૬૨ ઉ. પ્રા.

અર્વાન મુકુમાળ ૧૫૯ ભ.

અરોહચંદ્ર }

અરોહરાગ } ૧૮-૨૬૪ ઉ. પ્રા., ૨૧૦ આ. પ્ર.

અમ્મમિત્ર મુનિ (૪ થા નિન્દવ) ૧૮-૨૯૯ ઉ. પ્રા.

અપાઠાચાર્ય ૧૭-૨૫૨ ઉ. પ્રા.

અહમ્મદ આદશાહ ૯-૧૨૯ ઉ. પ્રા.

આદિનાથ ૩ થી ૨૯ ઋ. જુઓ ઋષભદેવ,

આણંદ આવક ૨૬૦ આ. પ્ર. ૨-૧૬ ઉ. પ્રા., ઉપાસક દશાંગસૂત્ર.

આનંદ બલદેવ ૧૫૧ ઋ.

આબલ ૧૭૮ ચ. પ્ર.

આભિરિવંચક વણિક ૨૨-૨૩૦ ઉ. પ્રા.

આરોગ્ય વિપ્ર ૪-૫૧ ઉ. પ્રા.

આર્દ્રકુમાર ૫-૭૨ ઉ. પ્રા. ૨૧૭ ભ., ૬૦ શી. મા.

આર્યપુતાચાર્ય ૧૫ ચ. પ્ર.

આર્ય નંદીલ ૩૧ પ્ર. ચ.

„ અને ક્ષપક ૮ ચ. પ્ર.

આર્ય મહાગિરિ ૨૧૮ ઉ., ૧૮૨ ભ.

આર્ય રક્ષિત સૂરિ ૨૨-૩૨૮ ઉ. પ્રા., ૧૩ પ્ર. ચ., ૧૮૭ થી ૧૮૯ ભ.

આર્ય સમિત સૂરિ (સિદ્ધ પ્રભાવક) ૯૨ આ. પ્ર.

આર્ય સુહસ્તિ સૂરિ ૧૮૨ થી ૧૮૭ ભ.

આપાદભૂતિ મુનિ ૧૭-૨૪૩ ઉ. પ્રા., ૨૫૭ ભ.

ઇંદ્ર ૫૧ શી. મા.

ઈલાચી કુમાર } ૭-૧૦૦ ઉ. પ્રા.

ઈલાચી પુત્ર } ૧૭૧ થી ૧૭૩ ભ.

ઉઝિતમુનિ ૨૩-૩૩૧ ઉ. પ્રા.

ઉત્તમચરિત્ર કુમાર ૨૪૧ થી ૨૫૨ ભ.

ઉદયન (વત્સરાજ) } ૧૫૫ ચ. પ્ર.

ઉદયન રાજર્ષિ } ૧૮૯ ભ.

ઉદાથી રાજા (હેલ્લા રાજર્ષિ) ૧૦-૧૪૯ ઉ. પ્રા., ૫૮ થી

૬૪ ભ.

ઉદાપી રામ (દ્રણિક) અને વિજયરાત્ર ૩-૩૮ ઉ. પ્રા.

ઉદાપી રામને મારનાર ૭૧ ઉ.

ઋષિદત્તા ૩૧૦ થી ૩૨૨ ભ., ૨૪૬ શી. મા.,

ઋષ્યમદત્તા શ્રેષ્ઠી ૧૩-૧૯૨ ઉ. પ્રા.

ઋષ્યમદેવ ૩-૨૬ ઋ. ૨૬ થો. તથા ત્રિ. શ. પુ. ચ. પર્વ ૧
જુઓ આદિનાથ.

ઋષિસુંદરી ને રતિસુંદરી ૨૧-૩૧૧ ઉ. પ્રા.

કુંદલવિપ્ર ૨૨-૩૨૪ ઉ. પ્રા.

કેનકકેતુ ૨૦૪ ઉ.

કપટક્ષપ તપસ્વી ૩૧૮ ઉ.

કપિલમુનિ (કેવળી) ૧૫-૨૨૦ ઉ. પ્રા.

કમલા ૨૮૮ શી. મા.

કમવના (જુઓ કૃતપુણ્ય).

કરકંડુ ૧૦૬ ભ., ૨૪-૩૪૯ ઉ. પ્રા.

કલાવતી ૩૫૧ ભ., ૨૬૪ શી. મા., ૭-૬૮ ઉ. પ્રા.

ક્ષપક જુઓ આર્યનંદિત

ક્ષપકમુનિ ૨૩-૩૨૪ ઉ. પ્રા.

ક્ષુલ્લકકુમાર ૧૬-૨૩૨ ઉ. પ્રા.

ક્ષુલ્લકમુનિ ૧૮-૨૬૭ ઉ. પ્રા. ૨૫૩ ભ.

.. (ખીન) અને સુતોચના ૨૫૪ ભ.

ક્ષુલ્લકશિષ્ય ૧૮-૨૬૬ ઉ. પ્રા.

ક્ષેમકરમુનિ ૨૫૨ ભ.

ક્ષેમર્ષિ (વિચિત્ર અભિગ્રહ ધારક) ૧૯-૨૮૩ ઉ. પ્રા.

કામદેવ (મહાવીરના ખીન આવક) ૨૬૩ આ. પ્ર., ૩૭
ઉ. ૧૯-૨૭૨ ઉ. પ્રા.

કાકગંધ ને કેકાસ ૪-૫૯ ઉ. પ્રા.

કાર્તિક શેઠ ૩૩૫ થી ૩૩૮ ઋ., ૪-૪૮ ઉ. પ્રા.

કાલવૈશિક મુનિ ૨૧-૩૧૫ ઉ. પ્રા.

કાલસરિ પ્રમંથ ૩૬ પ્ર. ચ.

કાલિકાચાર્ય (પેલા) ૧૯૨ ભ. } ૧૬૫ ઉ., ૨-૧૭ ઉ. પ્ર.
 „ (મીળ) ૧૯૩ ભ. }
 „ (ત્રીજા) ૧૯૬ ભ. } ૩૪૫ આ. પ્ર.

કાષ્ઠમુનિ ૩-૩૧ ઉ. પ્રા.

કીર્તિધર અને સુકેશલમુનિ ૩૩૮ થી ૩૪૫ ઋ.

કુચિકર્ણુ (પરિગ્રહ) ૯-૧૦૮ ઉ. પ્રા. ૨૧૬, ચો.

કુંડકોલિક (મહાવીરના ૬ ઠા શ્રાવક) ૨૬૯ આ. પ્ર.

કુંડરિક અને પુંડરિક ૧૦૫ ભ., ૨૭૨ ઉ. ૧૫-૨૨૧ ઉ. પ્રા.

કુંડલિક શ્રાવક ને રત્નાકરસરિ ૧૮-૨૬૫ ઉ. પ્રા.

કુંતી ૩૩૮ ભ.

કુંનુનાથ ૧૨૬ થી ૧૨૯ ઋ.

કુબેરદત્ત (સંસારભાવના) ૩૫૪ આ. પ્ર.

કુબેરદત્ત ને કુબેરદત્તા (અઢાર નાતરાં) ૭-૯૫ ઉ. પ્રા.

કુમાર ને દેવચંદ્ર (મે રાજપુત્રો) ૬-૮૬ ઉ. પ્રા.

કુમારપાલ—ઉ. પ્રા. નાં વ્યાખ્યાનો ૬૨, ૬૩, ૬૮, ૮૧, ૧૧૧,
 ૧૨૯, ૧૬૯, ૧૮૩, ૧૮૫, ૨૧૬-૧૭, ૨૫૯, ૨૬૪, ૨૭૪,
 ૨૭૬ અને જુઓ હિમચંદ્રસરિ.

કુરગહુ (કૂરઘટ) મુનિ-૩-૪૧ ઉ. પ્રા., ૨૨૮ ભ.

કુરુક ઉકુરુક મુનિ (રૌદ્રધ્યાન) ૯-૧૩૧ ઉ. પ્રા.

કુરુદત્ત ૨૨-૩૧૬ ઉ. પ્રા.

કુલવાલુકમુનિ ૧-૧૪ ઉ. પ્રા., ૩૩૮ શી. મા.

કૂર્માપુત્ર ૧૨-૧૮૦ ઉ. પ્રા.

કૃત્વપુણ્ય (ક્યવના) કુમાર ૧૨-૧૬૭ ઉ. પ્રા. ૯૭ ભ.

કૃપણ ૨૫૬ ભ.

કૃષ્ણ પ્રમંથ ૨૨૭ ઉ.

કૃષ્ણ વાસુદેવ ૪-૫૮ ઉ. પ્રા.

કૃષિખલ ૧-૩ ઉ. પ્રા.

- કેશરી ચોર (૯મું પ્રત) ૧૦-૧૪૪ ઉ. પ્રા.
 કેશવ (શ્રાવક પ્રતિમા) ૨૭૮ આ. પ્ર.
 કેશીગણધર ને પ્રદેશીરામ ૧૬૦ ઉ., ૧૦૬ ભ.
 કૌશિક રામ ૨૦૭ ઉ.
 કૌશી ગણિકા (રામભિયોગ) ૧૪૯ આ. પ્ર., ૪-૪૮ ઉ. પ્રા.
 કૌશિક તાપસ ૬-૭૭ ઉ. પ્રા., ૧૬૫ ચો.
 ગંગાચાર્ય (૫ મા નિન્દવ) ૧૮-૨૬૮ ઉ. પ્રા.
 ગજસુક્રમાળ ૧૨૨ ઉ., ૧૫૬ ભ.
 ગાન્ધારી ૩૫૭ ભ.
 ગુણકરસરિ ૧૦૩ આ. પ્ર.
 ગુણમંજરી ને વરદત ૧૫-૨૧૫ ઉ. પ્રા.
 ગુણસુંદર ૮-૧૧૯ ઉ. પ્રા.
 ગુણસુંદરી ૨૧-૩૧૩ ઉ. પ્રા.
 ગુણસુંદરી અને પુણ્યપાલ ૬ શી. મા.
 ગોવિન્દવાચક ૨૫ આ. પ્ર.
 ગોચાલક ૧૭-૨૫૪-૨૫૫ ઉ. પ્રા.
 ગોપ્તમાહિલ (૭મા નિન્દવ) ૧૬-૨૩૮ ઉ. પ્રા.
 ગૌતમસ્વામી ૧-૮ ઉ. પ્રા, ૪-૫૫ ઉ. પ્રા.
 ગારી ૩૫૭ ભ.
 ચંદ્રકૌશિક ૨૪૩ આ. પ્ર, ૩-૪૪ ઉ. પ્રા.
 ચંડાળ (ત્રેણિક કપદેશક) ૧-૧૩ ઉ. પ્રા., ૨૭૬ ઉ.
 ચંડ૩૩ આચાર્ય ૨૨૯ ઉ, ૧૮-૨૫૮ ઉ. પ્રા.
 ચંદનખાળા ૩૧ ઉ. ૨૬૮ ભ.
 ચંદ્ર ૫૦ શી. મા.
 ચંદ્રકુમાર જુઓ મુર.
 ચંદ્ર અને સર્ગ ૫-૬૯ ઉ. પ્રા.
 ચંદ્રાવતંસક રામ ૧૮૦ ઉ., ૧૦-૧૧૧ ઉ. પ્રા. ૨૫૪ ચો.

ચંપક શ્રેષ્ઠી ૧૧-૧૬૫ ઉ. પ્રા.

ચાણાક્ય ૨૦૯ ઉ, ૨૩-૩૪૦ ઉ. પ્રા.

ચાક્રદત્ત ૮-૧૧૨ ઉ. પ્રા.

ચિત્રકાર ૧૩-૧૯૧ ઉ. પ્રા.

ચિત્રગુપ્ત કુમાર ૧૦-૧૩૭ ઉ. પ્રા.

ચિલાતીપુત્ર ૯૪ ઉ. ૧-૧૦ ઉ. પ્રા., ૧૭૩ ભ., ૬૪ ચો.

ચિલ્લણા ૩૩૪ ભ.

ચુલણી રાણી ૨૦૦ ઉ.

ચુલની પિતા (મહાવીરના ૩૦૦ આવક) ૨૬૬ ચા. ઉ. ૨૫૬ ચો.

ચુલશતક (મહાવીરના ૫ મા આવક) ૫૦ શી. મા.

જગદ્દેશ ૧૫-૨૧૬-૧૭ ઉ. પ્રા.

જમાલી (૧ લો નિહલ) ૩૪૭ ઉ., ૧-૭ ઉ. પ્રા.

જમ્બૂવતી ૩૫૭ ભ.

જમ્બુ સ્વામી ૭૭ ઉ., ૨૪-૩૫૨ ઉ. પ્રા. ૧૩૬ થી ૧૫૪ ભ.

જય ચક્રવર્તી ૧૪૧ ઋ.

જયદેવ ૩૮૧ ચા. પ્ર.

જયન્તી ૩૪૧ ભ.

જયધોપ દિગ્ગ ૨૧-૩૦૧ ઉ. પ્રા.

જયસેના ૧-૧૫ ઉ. પ્રા.

જયેષ્ઠ ૩૪૬ ભ.

જેલિ વગેરે કુમારો ૩૬૦ ઋ.

જાસાસાસાતું દેષાંત ૭૩ ઉ.

જિનદાસ ને સૌભાગ્યદેવી ૧૫-૨૧૯ ઉ. પ્રા.

જિનદાસ આવક ૫-૬૪ ઉ. પ્રા.

જિનદાસ શ્રેષ્ઠી ૧૩-૧૯૦ ઉ. પ્રા. ૧૯-૨૮૨ ઉ. પ્રા.

જિનપાલ ને જિનરક્ષિત ૬-૮૮ ઉ. પ્રા.

જીર્ણુશ્રેષ્ઠી ૩-૩૬ ઉ. પ્રા.

- જીવદેવસુરિ ૧૧ થી ૧૫ ચ. પ્ર. ૭૮ પ્ર. ચ.
 ઢંઢયુક્તપિ (કૃષ્ણપુત્ર) ૨૨-૩૨૫ ઉ. પ્રા.
 ઢંઢયુક્તમાર ૯૭ ઉ. ૩૭૩ ઋ. ૫૩ સ.
 ઢુંઢકમત ઉત્પત્તિ ૧૬-૨૪૦ ઉ. પ્રા.
 ત્રિદંડી ૨૮૩ ઉ.
 ત્રિવિક્રમ ૩-૪૦ ઉ. પ્રા.
 તામલી તપાસ ૧૪૧ ઉ. ૧૬-૨૩૬ ઉ. પ્રા.
 તિલ્લગુપ્ત (૨ જો નિન્દવ) ૨-૧૯ ઉ. પ્રા.
 તિલ્લક ૮-૧૦૮ ઉ. પ્રા. ૨૧૬ ચો.
 તિલ્લમદ ૯-૧૨૪ ઉ. પ્રા.
 તેતલીપિતા (મહાવીરના ૧૦ મા આવક) ૨૭૫ આ. પ્ર.
 તેતલીપુત્ર ૧૨-૧૭૭ ઉ. પ્રા.
 દત્ત ને કાલિકાચાર્ય (સત્ય) ૩૪૫ આ. પ્ર.
 દત્તદુહિતા ૩૬૨ શી. મા.
 દત્તમુનિ ૧૫૬ ઉ.
 દમદંત મહામુનિ ૩૯૩ થી ૩૯૭ ઋ.
 દમયંતી ૨૮૬ થી ૨૯૨ સ. ૧૫-૨૧૨ ઉ. પ્રા.
 દમદંતી ૨૬૨ શી. મા.
 ઢુરુરંક દેવ ૩૩૪ ઉ.
 દયાર્થમદ્ર ૧૨૬ થી ૧૨૮ સ. ૧૩-૧૮૧ ઉ. પ્રા.
 દ્રાવિડ ને વાલિખિલ્લ ૧૫-૨૨૫ ઉ. પ્રા.
 દુમ્મ ૧૮૮ ઉ.
 દ્રોપદી ૩૪૫ થી ૩૫૦ સ.
 દ્વિમુખમુનિ (૩ જા પ્રત્યેકપુદ) ૨૪-૨૪૯ ઉ. પ્રા.
 દ્વેષાયનકાપિ ૧૮ શી. મા.
 દામનક ૧૭-૨૪૯ ઉ. પ્રા.
 દાસીપુત્ર ૫-૬૭ ઉ. પ્રા.

દુર્ગધા (શિલ્પિકરાજની રાણી થઈ તે) ૨-૨૧ ઉ. પ્રા.

દંઢપ્રહારી ૧૯-૨૮૫ ઉ. પ્રા. ૧૯૩ ઉ. ૨૨૫ ભ.

૬૦ ચો.

દેવકી ૩૪૪ ભ.

દેવકીના ૭ પુત્રો ૩૬૧ થી ૩૭૩ ઋ.

દેવપાળ ૩-૩૭ ઉ. પ્રા.

દેવદ્વિંગણિ (પ્રવચન પ્રભાવક) ૮૦ આ. પ્ર.

દેવસૂરિ પ્રબંધ ૨૭૮ પ્ર. ચ.

દેવસેનની માતા (દીપકપૂજા) ૫૨ આ. પ્ર.

ધનદત્ત શેઠ ૯-૧૨૯ ઉ. પ્રા.

ધનદેવ અને ધનમિત્ર ૨૩૮ થી ૨૪૧ ભ.

ધનપાળ પંડિત-પુરોહિત ૧૩૯ આ. પ્ર., ૨-૨૩ ઉ. પ્રા.

ધનશર્મા સાંત્તિ ૧૯-૨૮૦ ઉ. પ્રા.

ધનશેઠ (તીર્થયાત્રાપર) ૬૫ આ. પ્ર.

ધનશેઠ (પાંચમું વ્રત) ૨૦૫ આ. પ્ર.

ધનશ્રી ૪૩૮ શી. મા.

ધનસાર (પુષ્પ પૂજા) ૪૮ આ. પ્ર.

ધનસાર વણિક ૨૨-૩૩૩ ઉ. પ્રા.

ધન્યકુમાર ૧૬૦ થી ૧૭૧ ભ. જુઓ ધનો

ધન્યમુનિ (અનશનતપ) ૧૯-૨૮૪ ઉ. પ્રા.

ધનાવહ શ્રેણી ૧૨-૧૬૮ ઉ. પ્રા.

ધનેશ્વરસૂરિ ૨૦-૨૯૦ ઉ. પ્રા.

ધનો (શાળિભદ્રનો અનેવી) ૧૫-૨૧૮ ઉ. પ્રા.

ધનોવણિક ૧૫-૨૧૩ ઉ. પ્રા.

ધર્મયુદ્ધિ-પાપયુદ્ધિ ૯-૧૨૮ ઉ. પ્રા.

ધર્મરાજ (૭ મું વ્રત) ૯-૧૨૨ ઉ. પ્રા.

ધર્મશિષિ ૯-૧૨૧ ઉ. પ્રા.

ધારિણી (૧ લી ને ૨ જી) ૩૫૦ લા.

થાવચ્ચા પુત્ર ૩૭૬ થી ૩૮૯ ઝ.

નમગનિ મુનિ (૪થા પ્રત્યેકયુદ્ધ) ૨૪-૩૫૦ ઉ. પ્રા.

નન્દ (નવ) ૮-૧૦૮ ઉ. પ્રા.

નન્દ (પરિચ્છ) ૨૧૬ ચો.

નન્દનખલદેવ ૧૫૨ ઝ.

નન્દનઋષિ (મહાવીરનો જીવ) ૨૩-૩૩૬ ઉ. પ્રા.

નન્દની પિતા (મહાવીરના ૯ મા શ્રાવક) ૨૭૫ આ. પ્ર.

નન્દ મણિકાર ૧૧-૧૫૯ ઉ. પ્રા.

નન્દ્યન્તી ૩૬૮ લા. ૩૨૪ શી. મા.

નન્દા ૩૦૩ લા.

નદિષેણ મુનિ (પેલા) ૬૩ લા.	} ૮૬ આ. પ્ર. (વસુદેવ) ૧-૧૧ ઉ. પ્રા. ૨-૨૬ ઉ. પ્રા. ૬૯ શી. મા. ૨૬૬ ઉ.
" (ખીજા) ૬૫ લા.	
" (ખીજા) ૬૭ લા.	

નમીરાજ્ઞિ (ખીજા પ્રત્યેકયુદ્ધ) ૨-૫૨ ઉ. પ્રા.

નમદાસુંદરી ૨૬૨ થી ૨૬૮ લા. ૨૨૫ શી. મા.

નાગદત્ત (પેલા) ૬૫ લા.	} ૧૮૭ આ. પ્ર.
" (ખીજા) ૬૭ લા.	

નાગશ્રી ૧૨-૧૭૨ ઉ. પ્રા.

નાગાર્જુન ૧૫૨ થી ૧૫૫ ચ. પ્ર.

નાગિલ ૬-૮૫ ઉ. પ્રા.

નારદઋષિ ૩૮૯-૩૯૩ ઝ. ૨૫ શી. મા.

નુપૂર પંડિતા ૭-૧૦૩ ઉ. પ્રા. ૩૫૧ શી. મા.

નેમિનાયના નવ મવ ૮૧ શી. મા.

પંચકરોડ (મુપાત્રદાન) ૨૫૨ આ. પ્ર.

પદ્મ બલદેવ ૧૫૨ થી ૨૭૬ ઝ.

પદ્મશેખર રાજા ૩-૪૫ ઉ. પ્રા. ૧૩૪ આ. પ્ર.

પદ્માવતી ૩૨૨ ભ. ૩૫૭ ભ.

પંચકશિષ્ય-સેવકાચાર્ય ૨૬૫ ઉ.

પરદેશી રાજા જુઓ પ્રદેશીરાજા

પૂર્વતીથિ પર વ્યાખ્યાનો:—

ચોમાસી ૭-૧૦૪, અદ્વાઈ-પર્યુપણ પર્વારાધન ૧૦-૧૪૭, વાર્ષિક
કૃત્યો ૧૦-૧૪૮, પર્વારાધન અવસ્ય કરવા વિધે ૧૧-૧૫૧-૫૨, દીપો-
ત્સવી ૧૪-૨૧૦, એસતું વર્ષ ૧૫-૨૧૧, જ્ઞાનપંચમી ૧૫-૨૧૪,
કાર્તિકી પૂણિમા ૧૫-૨૨૫, મૌન એકાદશી ૧૭-૨૫૬, શેદિણીત્રત
૨૩-૩૩૭, હુતાશની ૨૩-૩૪૫ ઉ. પ્રા.

પશુપાળ (ધર્મદુર્લભતા) ૩૮૧ આ. પ્ર.

પ્રદ્યુમ્ન કુમાર ૧૯૮ ભ.

પ્રદેશી રાજા ૧૨-૧૭૧ ઉ. પ્રા. ૩૯૬ શી. મા.

પ્રભવસ્વામી ૨૧૫ ભ.

પ્રભાકર વિપ્ર (સતસંગ) ૪૫-૨૨૨ ઉ. પ્રા.

પ્રભાવતી ૩૫૭ ભ.

પ્રભાસ ગણધર ૪-૫૭ ઉ. પ્રા.

પ્રભાસ ચિત્રકાર (આત્મશુદ્ધિ) ૨૭ આ. પ્ર.

પ્રલ્હાદન રાજા ૨૪-૩૫૫ ઉ. પ્રા.

પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિ ૪૧ ઉ, ૧૨૮ થી ૧૩૪ ભ.

પ્રિયંકર રાજા ૧૬-૨૨૬ ઉ. પ્રા.

પાર્શ્વલક્ષ સૂરિ ૧૯ થી ૨૫ ચ. પ્ર. ૪૭ પ્ર. ચ. ૩-૩૩ ઉ. પ્રા.

પાણ્ડવ ૩૯૭ ઋ.

પાલક અભવ્ય (૫૦૦ મુનિ-પીલેનાર) ૧૭-૨૫૩ ઉ. પ્રા.

પુણ્ડરિક-કુંડરિક ૧૦૫ ભ.

પુણ્યપાલ (ગુણસુંદરી) ૬ શી. મા.

પુણ્યસાર ૬-૭૮ ઉ. પ્રા.

પુષ્પચૂડા ૧-૬ ઉ. પ્રા. ૩૫૭ ભ.

- પૂરણ તાપસ ૧૭૪ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- પૂરણ શેઠ (સુપાત્રદાન) ૨૫૭ આ. પ્ર. ૧૦ લ.
- પૃથ્વીપાળ રાજા ૧૧-૧૬૪ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- પેયડ શ્રાવક ૮-૧૦૭ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ખમ્ખમદ્વીપુરિ ૩-૩૫ ઉ. પ્રા., ૪૮ થી ૮૨ અ. પ્રા. ૧૨૮ અ. જ.
- ખલદેવ રચકાર ૧૭૧ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ખલમદ્ર ખળદેવ ૨૭૬ થી ૨૮૫ જુ. પ્રા. ૧૦ લ.
- અલદત્ત ચક્રી ૫૦૭૧ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- અક્ષા ૪૯ શી. મા. ૧૦ લ.
- બાહુમણિ ૪૯ ઉ., ૧૭-૨૪૨. ઉ. પ્રા., ૧-૧૦ લ.
- બાલી ૩૩૬ લ.
- બુદ્ધિસુંદરી ૨૧-૩૧૨ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભદ્ર ગણદેવ ૧૪૯ જુ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભદ્રબાહુ સ્વામી ૨-૩૦ ઉ. પ્રા. ૨ અ. પ્ર. ૧૨૪ લ.
- ભદ્રા ૩૦૩ લ.
- ભરત ચક્રી ૩૮૬ ઉ., ૧ થી ૧૦ લ. ૨૬ થો.
- ભરૂંદરી રાજા (ત્રણ શતક ક્ષત્રી) ૬-૬૦ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભવદેવ (જંજૂસ્વામીનો છવ) ૨૪-૩૫૧ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભાવશ્રેષ્ઠી ૯-૧૨૬ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભુવનતિલક મુનિ ૧-૧૨ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભુવનાનંદ રાણી ને રિપુમર્દન રાજા, ૩૪ શી. મા. ૧૦ લ.
- ભૂતદિન્ના ૩૬૦ લ.
- ભૂતા ૩૬૦ લ.
- ભૂમિપાલ રાજા ૨૨-૩૨૩ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- ભોગસાર શ્રેષ્ઠી ૧૮-૨૭૦ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.
- મધવાન ચક્રવર્તી ૬૭ જુ. પ્રા. ૧૦ લ.
- મંગલકુંભ. (મંગલકવચ) ૨૪-૩૫૬ ઉ. પ્રા. ૧૦ લ.

મંગૂસરિ ૨૪૬ ઉ., ૨૦-૨૮૬ ઉ. પ્રા.

મંદૂક ગ્રાવક ૨૯૯ આ. પ્ર.

મત્તગોદર ૧૭-૨૫૦ ઉ. પ્રા.

મદનકીર્તિ કવિ (દિગંબર) ૧૧૩ ચ. પ્ર.

મદનરેખા ૨૭૩ ભ.

મદનવર્મા ૧૬૪ ચ. ડી.

મનકપુત્ર ૧૯૧ ભ.

મનોરમા ૨૭૩ ભ.

મામથુશેઠ ૭-૧૦૮ ઉ. પ્રા.

મરિચિકુમાર ૨૨-૩૨૧ ઉ. પ્રા.

મરદેવા ૨૩૯ ઉ., ૬૦ ચો.

મદલવાદી ૩૬ ચ. ડી., ૧૨૩ પ્ર. ચ.

મદલીનાથજી ૨૯૫ થી ૩૨૮ ઝડ., ૭-૧૦૧ ઉ. પ્રા., ૧૨૦ શી. મા.

મહાણુસિંહ (માયાકપટ વિરમણ) ૯-૧૨૮ ઉ. પ્રા.

„ (પ્રતિક્રમણ) ૧૦-૧૩૯ ઉ. પ્રા.

મહાપદ્મ ચક્રવર્તી ૧૩૧ થી ૧૪૦ ઝડ.

મહાનંદ કુમાર-૯-૧૧૩ ઉ. પ્રા.

મહાબલ કુમાર ૧-૨ ઉ. પ્રા.; ૧૪૩ ઝડ.

મહાશતક ૨૭૨ આ. પ્ર. ૧૧-૧૬૧ ઉ. પ્રા.

મહાશાલ ૧૧૭ ભ. જીજ્ઞા સાલ.

મહાવીર ૨૯ થી ૫૯ ઝડ. ત્રિ. શ. યુ. ચ. ૧૦ મું પર્વ,
૨ થી ૧૮ ચો.

મહાવીરના પૂર્વભવો ૧૬૮ ઉ.

મહેન્દ્રસૂરિ અખંધ ૨૨૪ ઝ. ચ.

માતંગપુત્ર ૨૦-૨૮૮ ઉ. પ્રા.

માનવુંગસૂરિ અખંધ ૧૮૦ ઝ. ચ. ૩-૩૫ ઉ. પ્રા.

- માનદેવસુરિ ૧૯૧ પ્ર. ચ.
 માપતુષ મુનિ ૧૮-૨૬૧ ઉ. પ્રા. ૨૪ આ. પ્ર.
 મુગ્ધશ્રેષ્ઠી પુત્ર ૯-૧૨૬ ઉ. પ્રા.
 મુનિસુવ્રત સ્વામી ૫-૭૦ ઉ. પ્રા.
 મુંજરાજ ૭-૧૦૫ ઉ. પ્રા.
 મૂળદેવ ૧૨-૧૭૫ ઉ. પ્રા. ૨૦૫ ભ.
 મૃગસુંદરી ૯-૧૩૪ ઉ. પ્રા. ૨૩૧ આ. પ્ર.
 મૃગાપુત્ર ૫-૬૬ ઉ. પ્રા. ૨૧-૩૦૭ ઉ. પ્રા.
 મૃગાવતી ૭૫ ઉ. ૩૨૯ ભ.
 મેધકુમાર ૨૨૦ ઉ. ૨૨૯ ભ.
 મેતાર્પ્યમુનિ ૧૪૮ ઉ, ૬૯ થી ૭૪ ભ.
 યક્ષદિત્તા ૩૬૦ ભ.
 યક્ષા ૩૬૦ ભ.
 યવ રાજપિ ૧૫-૨૧૪ ઉ. પ્રા.
 યશોધર રાજ ૧૩-૧૮૮ ઉ. પ્રા.
 યશોજન્મસુરિ ૨૪-૩૪૬ ઉ. પ્રા., ૧૩૪ ભ.
 યશોવર્મ રાજ ૯-૧૨૫ ઉ. પ્રા.
 યાસા સાસા (દર્શન) ૭-૯૧ ઉ. પ્રા. જુઓ નાસા સાસા.
 યુગમાહુ મુનિ ૧૭૫ ભ.
 રત્નની સાધ્વી (ભાષાસમિતિ) ૧૯-૨૭૯ ઉ. પ્રા.
 રતિસુંદરી ૩૭૨ ભ., ૨૩૮ શ્રી. મા.
 રતિસુંદરી ને ઋષિસુંદરી ૨૧-૩૧૧ ઉ. પ્રા.
 રત્નચૂડ ૧૨-૧૭૮ ઉ. પ્રા.
 રત્નપ્રાવક ૧૬૯ અ. પ્ર.
 રથનેમિ ૩૪૬ થી ૩૬૦ ઋ., ૭૪ શ્રી. મા.
 રવિગુપ્ત આલમ્બ ૨૨-૩૪૨ ઉ. પ્રા.
 રાજર્ષિ (ઉપચર) ૧૨૦ આ. પ્ર.

રાજિમતી ૩૦૬ થી ૩૧૦ ભ., ૨૧-૩૦૩ ઉ. પ્રા.

રાવણ ૧૬-૨૩૦ ઉ. પ્રા., ૧૫૨ યો.

રિપુમર્દનરાજ ને ભુવનાનંદ રોણી ૩૪ શી. મા.

રૂઢિમણી ૩૫૮ થી ૩૬૦ ભ.

રેણા ૩૬૦ ભ.

રેવતી ૩૩૮ ભ.

રોહક ૨૩-૩૪૧ ઉ. પ્રા.

રોહિમ (૬ઠા મિન્હવ) ૧૮-૨૬૩ ઉ. પ્રા.

રોહિણી (વિક્રમા પર) ૯-૧૩૩ ઉ. પ્રા.

રોહિણી (જેના નામથી તપ પ્રવર્ત્યોછે) ૨૩-૩૩૭ ઉ. પ્રા.

રોહિણી સતી ૬-૮૭ ઉ. પ્રા., ૨૭૦ ભ.

રોહિણ્ય (રોહિણ્ય) ચોર ૬-૮૦ ઉ. પ્રા. ૩૭૦ આ. પ્ર.
૧૬૯ યો.

લક્ષમણા ૩૫૭ ભ. જુઓ મુન્નસિરિ.

લક્ષ્મીપુંજ ૬-૮૪ ઉ. પ્રા.

લક્ષ્મીરાણી ને વિજયપાલ રાજ ૪૧ શી. મા.

લેપત્રેષી ૧૯-૨૭૧ ઉ. પ્રા.

લોહપુર ચોર ૬-૮૩ ઉ. પ્રા.

લોહજંઘ ૧૦-૧૪૬ ઉ. પ્રા.

લંકચૂલ ૮-૧૨૦ ઉ. પ્રા., ૨૧૬ આ. પ્ર. ૧૮૧ શી. મા.

૧૫૪ ભ., ૧૩૪ થી ૧૪૧ ચ. પ્ર.

લંકાત્રેષી ૫-૮૨ ઉ. પ્રા.

વળકર્ણ ૨-૧૮ ઉ. પ્રા.

વળપ્રબંધ ૧ પ્ર. ચ., ૮૧ ભ., ૧૫૪ ઉ., ૧૫૧ શી. મા.

વળમુનિ ૧૧૧ ઉ.

વળસૂરિ ૨-૨૪ ઉ. પ્રા.

વરદતમુનિ ૧૭૫ ઉ., ૧૬-૨૭૮ ઉ. પ્રા.,

- વરાહમિહિર જુઓ ભદ્રાદ્યુ. . . . .
- વલ્લભચીરી ૭-૮૪ ઉ. પ્રા. . . . .
- વસુ(રાજ) ૬-૭૫ ઉ. પ્રા., ૧૬૨ ચો., ૧૭૭ આ. પ્ર.
- વસુભૂતિ ૨૦-૨૯૬ ઉ. પ્રા. . . . .
- વસેમિરા ૯-૧૩૦ ઉ. પ્રા.
- વસ્તુપાલ ૧૮૪ થી ૨૩૩ ચ. પ્ર. . . . .
- વાર્તાકમુનિ ૩૭ આ. પ્ર. . . . .
- વાદીદેવસૂરિ ૨-૨૭ ઉ. પ્રા.
- વિક્રમનૃપ ૪-૫૪ ઉ. પ્રા., ૧૪૧ થી ૧૫૨ ચ. પ્ર.
- વિજય (બલદેવ) ૧૪૮ ઝ.
- વિજયપાલરાજ ને લક્ષ્મીરાણી ૪૧ શી. આ.
- વિજયશેઠ અને વિજયાશેઠાણી ૬-૮૯ ઉ. પ્રા.
- વિજયસિંહસૂરિ પ્રખ. ૬૯ પ્ર. ચ.
- વિદ્યાપતિ ૮-૧૦૬ ઉ. પ્રા.
- વિપુલભતિ ૨૦-૨૯૪ ઉ. પ્રા.
- વિપુલસિંહસૂરિ ૨૦-૨૮૯ ઉ. પ્રા.
- વિપ્લુકુમારમુનિ ૧૫-૨૧૧ ઉ. પ્રા.
- વિહંગકુમાર ૧૮૪ ભ.
- વારપ્રખ. ૨૭૨ જુઓ શ્રીચીર.
- બૃહવાદીસૂરિ અને સિદ્ધસેન દિવાકર ૨-૨૯. ઉ. પ્રા. ૯૧
પ્ર. ચ., ૨૫ થી ૨૬ ચ. પ્ર.
- વેગવતી ૬-૭૭ ઉ. પ્રા. . . . .
- વેણુ ૩૬૦ ભ.
- શકટાક્રમંત્રી ૨૧-૩૧૪ ઉ. પ્રા.
- શંખઆવક ૧૦-૧૫૦ ઉ. પ્રા.
- શશિપ્રભ રાજ ૨૭૪ ઉ. . . . .
- શ્રમણમંદ્ર ૨૨-૩૧૮ ઉ. પ્રા. . . . .

- શ્રીકાંત શ્રેષ્ઠી ૬-૭૬ ઉ. પ્રા.
 શ્રીકૃષ્ણ પ્રબંધ જુઓ કૃષ્ણ.
 શ્રીદત્ત શ્રેષ્ઠી ૨૩-૩૪૪ ઉ. પ્રા.
 શ્રીદેવી ૩૨૫ ભ.
 શ્રીધરશેઠ ૨-૨૦ ઉ. પ્રા.
 શ્રીમતી ૩૭૫ ભ.
 શ્રીયક ૫૪ થી ૫૮ ભ.
 શ્રીવિજયસિંહ સૂરિ પ્રબંધ ૬૯ પ્ર. ચ.
 શ્રીવીરપ્રબંધ ૨૦૬ પ્ર-ચ.
 શ્રેણિકરાગ ૧-૪, ૨૫-૩૫૪ ઉ. પ્રા.
 શ્રેયાંસકુમાર ૨૧૭ થી ૨૨૫ ભ.
 શાન્તિનાથ ૭૭ થી ૧૨૬ ઋ, ૫-૭૦ ઉ. પ્રા.
 શાન્તિસૂરિ પ્રબંધ ૨૧૭ પ્ર. ચ.
 શામ્યકુમાર ૧૯૮ ભ.
 શાલમુનિ ૧૧૭ ભ.
 શાલિભદ્ર ૧૧-૧૬૪ ઉ. પ્રા., ૧૧૯ થી ૧૨૪ ભ. ૧૪૨ ઉ.
 શાલિવાહન રાગ ને કાળકાચાર્ય ૧૬-૨૩૩ ઉ. પ્રા.
 શિતળાચાર્ય ૧૬-૨૩૪ ઉ. પ્રા.
 શિવાસતી ૩૪૧ ભ.
 શીલવતી (પેલી) ૬-૮૬ ઉ. પ્રા.
 (ખીજી) ૭-૯૭ ઉ. પ્રા. } ૩૬૧ થી ૩૬૮ ભ.
 શુભંકરશેઠ (દિવ્ય) ૧૩-૧૯૨ ઉ. પ્રા.
 શૂરસેન મહિસેન (અનર્થ દંડ) ૧૦-૧૩૬ ઉ. પ્રા.
 શોણ ૩૬૦ ભ.
 સ્કંડકાલપુત્ર (શ્રાવક) ૪-૪૭ ઉ. પ્રા.
 સગર (પરિગ્રહ) ૨૧૬ ચો.
 સમર ચક્રીના પુત્રો ૨૩-૩૪૩ ઉ. પ્રા.

- સંગમક (મુનિદાન) ૨૬૪ ચો. -
 સંશ્રામશ્વર રાગ ૪-૪૬ ઉ. પ્રા.
 સત્યપી વિદ્યાધર ૨૨૪ ઉ.
 સત્યકી ને મુજ્યેષ્ઠા ૭-૧૦૨ ઉ. પ્રા.
 સત્યમામા ૩૫૮ ભ.
 સદાસપુત્ર આવક (મહાવીરનાં ૭ મા આવક) ૨૬૯ આ. પ્ર.
 સર્વર્થ રાગ ૪-૪૯ ઉ. પ્રા.
 સનતકુમાર ચક્રી ૫૮ ઉ., ૨૧-૪૦૪ ઉ. પ્રા., ૬૮ થી ૭૭ ચંડ.
 સમપ્રતિ રાગ ૧૩-૧૮૬ ઉ. પ્રા.,
 સમ્બાધન રાગ ૩૫ ઉ.
 સમુદ્રપાલ ૨૨-૩૧૭ ઉ. પ્રા.
 સંપત્તિમુનિ ૨૨-૩૨૯ ઉ. પ્રા.
 સમ્પંભવમુરિ ૨૨૯ ભ., ૧૩-૧૮૯ ઉ. પ્રા.
 સર્વગમુરિ (ચિત્રીપુત્ર) ૨-૨૫ ઉ. પ્રા.
 સદઅમલ ૧૬૫ ઉ.
 સદઅમલ (૮મા નિન્દવ-દિગંબર) ૧૬-૨૩૯ ઉ. પ્રા.
 સાગરશેઠ (દિવદ્રમ) ૫૭ આ. પ્ર., ૧૩-૧૬૭ ઉ. પ્રા.
 સાગરશેઠ (ભોમ) ૧૭-૨૪૪ ઉ. પ્રા.
 સાગરચંદ્ર (પીપલ) ૧૧-૧૬૦ ઉ. પ્રા.
 સાગરચંદ્રકુમાર ૧૮૧ ઉ.
 સાગરચાર્ય ૧૮-૨૫૬ ઉ. પ્રા.
 સાનવાદનબૂપતિ ૧૧૮ ચ. પ્ર.
 સાન્નમત્રી ને એક અર્થ ૨૪-૩૫૫ ઉ. પ્રા.
 સામ્યકુમાર (કૃષ્ણપુત્ર) ૨૪-૪૫૩ ઉ. પ્રા.
 સાવધાન્ય ૧૩-૧૬૪ ઉ. પ્રા.
 સાક્ષને મહાપ્રાણ ૨૧-૩૦૬ ઉ. પ્રા.
 શિલ્પિમુરિ પ્રમથ ૧૯૬ મ. ચ.

સિદ્ધસેન દિવાકર ૨-૨૯ ઉ. પ્રા., ૯૫ આ. પ્ર.,
જુઓ વૃદ્ધવાદી.

સિંહગિરિ ૯૭ ભ.

સિંહચુકાવાસી મુનિ ૧૩૨ ઉ.

સિંહશ્રેષ્ઠી ૮-૧૧૦ ઉ. પ્રા.

સીતા ૨૯૮ થી ૩૦૩ ભ.

સુકુમારિ(લિ)કા ૨૪૧ ઉ, ૨૧-૩૦૯ ઉ. પ્રા.

,, (ખીજી). ૭-૯૩ ઉ. પ્રા.

સુકોરાલમુનિ ૩૩૮ થી ૩૪૫ ઋ., ૧૦૩ ભ.,
૨૨-૩૨૬ ઉ. પ્રા.

સુજ્ઞસિરિ તથા લક્ષ્મણા સાધ્વી ૨૦-૨૯૧ ઉ. પ્રા.

સુજ્યેષ્ઠા ૩૨૭ ભ.

સુદર્શન (અલદેવ) ૧૫૧ ઋ.

સુદર્શનશેઠ ૧૧૪ થી ૧૧૭ ભ.

સુદર્શનશેઠ ને અર્જુનમાળી ૧-૯ ઉ. પ્રા.

સુદર્શનશેઠ ને અમયારાણી ૪-૫૩ ઉ. પ્રા., ૨૦૩ ચો.

સુધર્મ (શ્રેષ્ઠી) ૨૦-૩૦૦ ઉ. પ્રા.

સુધર્મ રાજ (અનુકંપા) ૧૨૦ આ. પ્ર.

સુનક્ષત્ર મુનિ ૧૫૮ ઉ.

સુન્દરશેઠ ને એક બાલણી ૬-૭૭ ઉ. પ્રા.

સુન્દરી ૩૨૬ થી ૩૨૮ ભ., ૨૦૮ શી. મા.

સુપ્રભ (અલદેવ) ૧૫૧ ઋ.

સુભદ્ર ૨૧-૩૦૮ ઉ. પ્રા.

સુભદ્રા સતી (૪થું વ્રત) ૧૯૬ આ. પ્ર., ૩૦૩ થી ૬ ભ.

સુભદ્રા સાધ્વી (બ્રહ્મપુત્રિકા દેવી થઈ તે) ૨૦-૨૯૫ ઉ. પ્રા.

સુભાનુકુમાર ૨૧-૩૧૦ ઉ. પ્રા.

- મુમૂમયકી-પરશુરામ ૨૧૪ ઉ. ૧૭-૨૪૫ ઉ. પ્રા.,
 ૧૨૨ થો.
- મુમંગલ મુનિ (પ્રમાદ) ૩૪૭ આ. પ્ર.
- મુમતિ ને નાગિલ ૧-૯ ઉ. પ્રા.
- મુમિત્ર (૧૦ મુ વ્રત) ૧૦-૧૪૫ ઉ. પ્રા.
- મુર ને ચંદ્રકુમાર ૫-૭૪ ઉ. પ્રા.
- મુરાદેવ શ્રાવક (મહાવીરના ૪થા શ્રાં) ૨૬૭ આ. પ્ર.
- મુલસ (કાળસૌકરિક પુત્ર) ૩૪૨ ઉ. ૪-૫૧ ઉ. પ્રા. ૧૪૯ થો.
- મુલસા ૩-૩૬ ઉ. પ્રા., ૨૬૧ થી ૮૨ લા.
 , (પ્રથમ વ્રત) ૧૯૧ આ. પ્ર.
- મુતોયના ૨૫૪ લા. જુઓ મુલ્લક.
- મુવત શેઠ ૧૭-૨૫૧ ઉ. પ્રા.
- મુથીમા ૩૫૭ લા.
- મુરિયત મુનિ ૨૦-૨૯૭-૮ ઉ. પ્રા.
- મુરાચાર્ય પ્રમંથ ૨૪૫ પ્ર. ચ.
- મૂર્યનીકથા ૫૦ શી. મા.
- મૂર્યવશા ૧૧-૧૫૨ ઉ. પ્રા.
- સેલકાચાર્ય ને પંથકશિષ્ય ૧ ૨૬૬ ઉ.
 સેલગાચાર્ય ૧૫-૨૨૪ ઉ. પ્રા.
- સોમવસુ ૨૧-૩૦૨ ઉ. પ્રા.
- સોદાસ (દીપ્તિસોદાસ) ૩૪૯ થો.
- સોભામ્બદેવી ને જિનદાસ જુઓ ૧૫-૨૧૯ ઉ. પ્રા.
- સ્કંધકુમાર ૨૩૧ લા., ૧૯૭ ઉ.
- સ્કંધકુમુનિ (૫૦૦ શિષ્યવાળા) ૨૨-૩૨૦ ઉ. પ્રા., ૧૦૦ ઉ.
- સ્કંધક સાધુ (મહાવીરના શિષ્ય) ૨૦-૨૮૭ ઉ. પ્રા.
- સ્કંધકાચાર્ય ૨૩૨ લા. ૩૩૮ થી ૩૫ ઝ.
- સ્થૂલભદ્ર ૧૨૫ ઉ., ૭૪ થી ૮૧ લા., ૩૧૫ થો.,
 ૧૮-૨૫૮, ૨૪-૩૩૯ ઉ. પ્રા., ૧૩૬ શી. મા.

હરિકેશી બળમુનિ ૨૩૪ થી ૨૩૮ ભ.

હરિકેશી મુનિ ૧૦૪ ઉ., ૨૦-૨૯૯ ઉ. પ્રા.

હરિબળ માધી ૫-૬૫ ઉ. પ્રા.

હરિભદ્રસૂરિ ૩-૩૪ ઉ. પ્રા., ૪૪ ચ. પ્ર., ૧૦૩ પ્ર. જ.

હરિવાહન ૩-૪૩ ઉ. પ્રા.

હરિયેષુ ચક્રવર્તિ ૧૪૦ ચ.

હરિહર કવિ ૧૦૪ ચ. પ્ર.

હર્ષકવિ ૯૭ ચ. પ્ર.

હર્ષકુમાર ૧૧૪ ભ.

હંસ રાજા ૬-૭૯ ઉ. પ્રા.

હીરવિજયસૂરિ (ચરિત્ર) ૨૪-૩૫૯-૬૦ ઉ. પ્રા.

૧૦-૧૪૭ ઉ. પ્રા.

હિમચંદ્રસૂરિ ૩-૩૨, ૧૮-૨૬૫, ૧૯-૨૭૩ ઉ. પ્રા.,

૮૨ ચ. પ્ર., ૨૯૬ પ્ર. ચ.

પરિશિષ્ટ ૨.

જૈનગચ્છાની ગુરૂપદાવલીઓ.

પ્રસ્તાવ—

Indian Antiquary નામના પુરાતત્ત્વ સંબંધીના અંગ્રેજી માસિકના પુસ્તક ૧૧ ના સપ્ટેમ્બરના અંકમાં પૃ. ૨૪૫ થી ૨૫૬ માં Extracts from the Historical Records of the Jainas એટલે 'જૈનોની ઐતિહાસિક નોંધોમાંથી ઉતારા' એ નામના વિષય નીચે Jāo Johannes Klatt Ph. D. (બર્લિન) એ નામના વિદ્વાને ખરતરગચ્છ અને તપગચ્છની પદાવલીઓ અંગ્રેજીમાં સારરૂપે લખેલી પ્રગટ થઇ છે, આ પૈકી પહેલીનું ગૂર્જરાતી બાયાંનર 'સુનાતન જૈન' નામના માસિકનો હું 'ઉપતંત્રી' હતો ત્યારે તેના ૧૯૦૭ ના જુલાઈના અંકમાં 'ખરતરગચ્છની પદાવલી' એ મથાળા નીચે, અને ખીજીનું તે પત્રના ડીસેમ્બર ૧૯૦૭-ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૮ (પુ. ૩ અંક ૬-૭)માં 'તપગચ્છની પદાવલી' એ મથાળા નીચે મેં કરેલું પ્રગટ થયું હતું. તેમાં રહેલી અશુદ્ધિઓ દૂર કરી અનેક ટિપ્પણો મારા તરફથી હુમેરી આ બને પદાવલીઓ તેમજ મેં તૈયાર કરેલી તે બને ગચ્છની કેટલીક શાખાઓની પદાવલીઓ પરિશિષ્ટરૂપે અત્ર આપવામાં આવી છે.

ઝાટર દલાટે ખરતરગચ્છના આચાર્યોની નોંધ લખવામાં સુમા-કલાખજીની ખરતરગચ્છ પદાવલીનો. અને તપગચ્છના આચાર્યોની નોંધ લખવામાં મુનિસુંદરદત્ત ગુર્વાવડી તથા ધર્મસાગરદત્ત પદાવલીનો મુખ્યત્વે આધાર લીધો છે એમ સરખાવતાં માન્ય પડે છે. દરેક ગચ્છની જૂદી જૂદી પદાવલીઓ છે અને એક એક ગચ્છની પદ્મ જૂદા જૂદા વિદ્વાનોએ તૈયાર કરેલી જૂદી જૂદી પદાવલીઓ છે, છતાં આ પૈકી એક મુનિસુંદરદત્તે જન ગુર્વાવડી (પ્ર. શ્રી પદ્માવિનય મંથમાલા)

સિવાય એક મૂળસ્વરૂપે ને આખંડપણે પુસ્તકાકારે હજી મુદ્રિત થઈ બહાર પડેલ નથી, તે ઓછું શૈક્ષણિક નથી. પ્રકાશિની સંસ્થાએ જિ આવાં ઐતિહાસિક મૂલ્યવાન સાધનો પ્રત્યે કેવલ ઉપેક્ષા કરી છે, અક્ષમ્ય ને અસલ છે.

અમદાવાદના પુરાતત્ત્વમંદિરના આચાર્ય શ્રી જિનવિજયજીએ પોતાના ત્રિમાસિક નામે 'જૈન સાહિત્ય સંશોધક' માં ખંડ ૨ અંક ૧માં મૂલ્ય સંસ્કૃતમાં ઉપદેશ ગમ્મની પદાવલી પ્રકટ કરી છે, તથા પોતે ખરતરગમ્મની સંસ્કૃતમાં ચાર પદાવલીઓ (કે જેમાં સં. ૧૫૮૨ની, તથા ક્ષમાકલ્યાણજીની રચ્યા સં. ૧૮૩૦ નો સમાવેશ કર્યો છે) અલગ છપાવી છે પણ હજી તેમાં તે ગમ્મની વિશેષ બે એક પદાવલીઓ ઉમેરવાની હોવાથી પુસ્તકરૂપે બહાર પડી શકી નથી. આશા છે કે થોડા સમયમાં પ્રકાશમાં આવશે.

ગૂજરાતી ભાષામાં તપગમ્મજાદિની પદાવલીઓ પ્રથમ બહાર પાડવાનો પ્રયાસ ઉપર જણાવેલ 'સનાતન જૈન' દ્વારા મેં કર્યો હતો ત્યારપછી મેં 'જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ હેરલ્ડ'ના તંત્રી તરીકે 'તપ ગમ્મની પદાવલી' વિસ્તૃતરૂપમાં એક હસ્તપ્રત (જરા અધૂરી મળી તે માંથી અક્ષરશઃ હિતારી તે પત્રના સને ૧૯૧૫ ના પુસ્તક ૧૫માં પ્રકટ કરેલા ખાસ 'જૈન ઇતિહાસ-સાહિત્ય અંક'માં પૃ ૩૨૮ થી ૩૭૩માં પ્રકટ કરેલી. આજ 'વીરવંશાવલી' એ નામે પૂર્ણ પ્રત મળી તેમાંથી ઉક્ત શ્રી જિનવિજયજીએ પોતાના ઉક્ત ત્રિમાસિક 'જૈન સાહિત્ય સંશોધક' માં ખંડ ૧ અંક ૩ માં પ્રકટ કરી. ખરતરગમ્મની પદાવલી 'મહાજનવંશ મુક્તાવલિ' (રામલાલ ગણિ કૃત પ્ર. વીકાનેર જૈનવિદ્યાશાલા સં. ૧૯૬૭) અને 'રત્નસાગર' એ નામનાં પુસ્તકોમાં બહાર પડી ગઈ હતી. આ સર્વેની પહેલાં અંચલ ગમ્મની પદાવલી સ્વર્ગસ્થ ભીમશંભાણેકે તે ગમ્મના પંચપ્રતિક્રમણ સૂત્રનું પુસ્તક બહાર પાડતાં તેમ પ્રકટ કરી હતી (કે જે ઉપરથી ઉપરોક્ત ડૉક્ટર કલાટે 'અંચલગમ્મની પદાવલી' અંગ્રેજીમાં સારરૂપે લખેલી તે Indian Antiquary ન

પુસ્તક ૨૩ ના જુલાઈ ૧૮૯૪નાં અંકમાં પૃ. ૧૭૪ થી ૧૭૮ માં પ્રકટ થઈ, કે જેની સાથે સાથે ગોપરક્ષ સાખાની, તપ ગચ્છની, વિજયા-દિસરિ ગચ્છની, વિજય સાખાની, વિમલ ગચ્છની, પાર્શ્વચંદ્ર ગચ્છની પદાવલીઓનો પણ જૂદા જૂદા મથાળાથી ઉલ્લેખ કરી ક્યાંક ક્યાંક સાર આપ્યો છે. સં. ૧૯૬૮ (સન ૧૯૧૨) માં 'સુધર્મગચ્છ પરીક્ષા' એ નામની પાર્શ્વચંદ્ર સુરિના પ્રશિષ્ય બ્રહ્મર્ષિએ વિક્રમ સત્તરમી સદીમાં બનાવેલી ગૂર્જરાતી પદ્યકૃતિ કચ્છના ૨૧જ દેસરે છંપારી પ્રસિદ્ધ કરી-સં. ૧૯૭૩ માં અમદાવાદના જૈનયુવકમંડળે નાગપુરીય તપાગચ્છની પદાવલી પ્રકટ કરી, અને તેજ વર્ષમાં અત્રતત્રથી એકઠું કરી 'ગચ્છમત-પ્રબંધ' એ નામની ચોપડી (હાલ ૨૧૦) થી છુદ્દિસાગરસુરિએ લખેલી તે અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ તરફથી પ્રકટ થઈ.

મૂલ જે જે પદાવલીઓ-ગુરુપરંપરાઓ-ગુર્વાવલીઓ હોય તે પ્રકટ થાય, તેને બીજાં ઐતિહાસિક સાધનોથી-અંથ પ્રશસ્તિઓ, પ્રતિમાશ્લેષો વગેરેથી કરી તેનાં પર દિપ્પણો વિસ્તૃત પ્રમાણમાં કરવામાં આવે-બલામલ ને સત્યાસલનો નિષ્ક્રમ કરવામાં આવે તો જૈન ઇતિહાસપર ભારે પ્રકાશ પડી શકશે એ નિર્વિવાદ છે.

આ અંથમાં અમુક ગચ્છના અમુક સુરિના રાજ્યમાં આ કૃતિ થઈ, એમ અનેક સ્થલે કવિઓએ પોતાની કૃતિની અંતની પ્રશસ્તિમાં નોંધ કરી છે, તેથી તે તે સુરિનો સમય જાણતાં કૃતિની રચનાનો સમય નિર્ણય કરવામાં ઘણી સહાય મળી શકે; તેથી અત્ર જૈન શ્વેતામ્બરીય મુખ્ય ગચ્છોની જે પદાવલીઓ મારાં દિપ્પણો સાથે આપી છે તે ઉપયોગી નિવડશે.

મુબઈ. ૧૬-૯-૨૭.

મોહનલાલ દલોચંદ દશાઈ.

॥ ૐ અર્હમ્ ॥

(૧) ખરતર ગચ્છની પદ્માવલી.

અંગ્રેજીમાં લેખક:-ડૉક્ટર કલાદ પી. એચ. ડી. (ખલિન.)

ડૉક્ટર ભાઉદાસજીએ રાયલ એશિયાટિક સોસાયટીની મુંબઈ શાખા પાસે નિબંધ વાંચ્યો હતો તેમાં તેણે મેરુતુંગની ચેરાવલિ અને બીજાં પુસ્તકોને આધારે જૈનોના પ્રાચિન ઇતિહાસપર ઘણું પ્રકાશ પાડ્યું હતું. આ પૃષ્ઠોમાં જૈનોના બે મુખ્ય ગચ્છ ખરતર અને તપગચ્છની પદ્માવલીઓમાંથી સૌથી અગત્યની તારીખ-કાલ હું આપીશ. આ સર્વ ૨૨ હસ્તલિખીત પ્રતોમાંથી લીધું છે. તેમાંથી ૨૦ પ્રતો મુંબઈથી મુંબઈના કેળવણી ખાતાના ડાયરેક્ટર કે. એમ. ચૈટ્ટોપાધ્યાયની સહાયતાથી મળી છે તેથી તેનો ઉપકાર માનું છું અને બીજી બે પ્રતો ખલિનમાંથી મેળવી છે.

[પૃષ્ઠ] ખરતર ગચ્છની પદ્માવલી.

મહાવીર—કુલ ધક્વાકુ, ગોત્ર, કાશ્યપ, પિતા ક્ષત્રિયકુંડ આમના રાજા સિદ્ધાર્થ, માતા ત્રિશલા, જન્મ ચૈત્ર શુદ્ધિ ત્રયોદશીમાં, નિર્વાણ ચતુર્થ આરાના અંત પહેલાં ૩ વર્ષ અને ૮૧ મહિને પાપા શહેરમાં ૭૨ વર્ષની ઉમરે કાતિક અમાવાસ્યાને દિને થયું. તેમને ૧૧ મુખ્ય શિષ્યો-ગણધરો હતા.

તેમના પ્રથમ શિષ્ય ગૌતમ ઉર્ફે ઇન્દ્રભૂતિ હતા. તેમના ગોત્રનું નામ ગૌતમ, પિતાનું નામ બ્રાહ્મણ વસુભૂતિ, માતાનું નામ બ્રાહ્મણી પૃથ્વી હતા. જન્મ મગધના ગોખર ગ્રામમાં થયો. નિર્વાણ વીરના નિર્વાણ પછી વીરાત્ ૧૨ વર્ષ ૯૨ વર્ષની ઉમરે રાજગૃહમાં પામ્યા. ગૌતમે દીક્ષિત કરેલા સાધુઓ પોતાની પહેલાં ગત થવાથી, અને બીજા નવ ગણધરોએ પોતાના શિષ્ય સાધુઓ સુધર્માને સોંપી દેવાથી, ૫ મા

અણુધર સુધર્માની પાટ ગણાર્ધ અને તે પાટ પાંચમા આરાના અતે
જનાર દુઃખસહસરિ સુધી આલગ્યે.

વીર પછી ૧૫ વર્ષ ગયાં પછી જમાલિ નામનો પહેલો
નિન્હવ થયો. અને ૧૬ વર્ષ ગયાં પછી તિથ્યગુપ્ત (પ્રાદેશિક)
નામનો બીજો નિન્હવ થયો.

૨ સુધર્મા—જન્મ કોણાકાશ્રમમાં, ગોત્ર અગ્નિવૈશ્યાયન, પિતા
ધર્મિશ્વર, માતા ભદ્રિકા; ગૃહસ્થપણે ૫૦ વર્ષ, હ્રસ્વસ્થ તરીકે ૪૨
વર્ષ અને કેવલી તરીકે આઠ વર્ષો રહ્યા. વીર નિર્વાણ પછી—વીરાત્ ૨૦
વર્ષે ૧૦૦ વર્ષની વયે નિર્વાણ પામ્યા.

૩ જમ્બૂ—જન્મ રાજગૃહમાં, ગોત્ર કાશ્યપ, પિતા શ્રેષ્ઠી ઋષ્ય-
ભદ્રત, માતા ધારિણી; ગૃહસ્થ તરીકે ૧૬ વર્ષ, હ્રસ્વસ્થ તરીકે ૨૦ વર્ષ
અને કેવલી તરીકે ૪૪ વર્ષ રહ્યા. નિર્વાણ વીર પછી ૬૪ વર્ષે ૮૦
વર્ષની વયે પામ્યા. આ હેતુ કેવલી હતા.

૪ પ્રભવ—ગોત્ર કાત્યાયન, પિતા જયપુરના રાજા વિષ્ણુ, ગૃહ-
સ્થપણે ૩૦ વર્ષ, સામાન્ય વ્રતી તરીકે ૪૪ (કોઈ કહે છે ૬૪) વર્ષ
અને આચાર્ય તરીકે ૧૧ વર્ષ રહ્યા. મરણ વીરના નિર્વાણ પછી એટલે
વીરાત્ ૭૫ વર્ષે ૮૫ (અથવા ૧૦૫) વર્ષની વયે થયું.

૫ સુર્યપ્રભવ—જન્મ રાજગૃહ, ગોત્ર વાસ્તવ; તેમણે શાંતિનિ-
ર્મની પ્રતિમાનાં દર્શન કરવાથી જૈન દીક્ષા લીધી, પોતાના પુત્ર મેનેક
વાસ્તે દશ વૈકાલિક સૂત્ર રચ્યું. ૨૮ વર્ષ ગૃહસ્થાશ્રમમાં, ૧૧ વર્ષ
વ્રતી તરીકે અને ૨૩ વર્ષ આચાર્ય તરીકે ગાળ્યાં. વીરાત્ ૯૮ વર્ષે ૬૨
વર્ષની વયે સ્વર્ગ પામ્યા.

૩ * સરખાવો હેમાચાર્યનું પરિશિષ્ટ અર્ધ. ૪, ૬૧

શ્રી વીરમોક્ષદિવસાદપિ હાયનાનિ

ચત્વારિ ષષ્ટિમપિ ચ વ્યતિગમ્ય જમ્બુ.

કાંત્યાંયને પ્રમત્તમાત્મપદે નિવેશ્ય

કર્મક્ષયેણ પદમંવ્યયમાસસાદ ॥

૬ યશોભદ્ર—ગોત્ર તુંગીયાયન, ગૃહસ્થપણે ૨૨ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૧૪ વર્ષ, અને આચાર્ય તરીકે ૫૦ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૧૪૮ વર્ષે ૮૬ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા.

૭-૮ સમ્ભૂતિવિજય અને તેના લઘુ ગુરુબ્રાતા ભદ્રબાહુ.

સમ્ભૂતિવિજય—ગોત્ર માહર, ગૃહસ્થપણે વર્ષ ૪૨, વ્રતી તરીકે ૪૦, યુગપ્રધાન તરીકે ૮ વર્ષ ગાળ્યાં અને વીરાત્ ૧૫૬ વર્ષે ૯૦ વર્ષની ઉંમરે ગત થયા.

ભદ્રબાહુ—ગોત્ર પ્રાચીન. તેમણે ઉપસર્ગકરસ્તોત્ર, કલ્પસૂત્ર અને અપવશ્યક, દશવૈકલિક વગેરે ૧૦ શાસ્ત્રો પર નિર્ધુક્તિઓ રચી. ગૃહસ્થપણે વર્ષ ૪૫, વ્રતી તરીકે ૧૭ અને યુગપ્રધાન તરીકે ૧૪ વર્ષ રહ્યા. અને વીરાત્ ૧૭૦ વર્ષે ૭૬ વર્ષની વયે દેવગત થયા.

૯. સ્થૂલભદ્ર—(સમ્ભૂતિવિજયના શિષ્ય, અહીં ભદ્રબાહુના શિષ્યો મૂકી દીધા છે) જન્મ પાટલીપુત્ર, ગોત્ર ગૌતમ, પિતા શકટાલ, (તપગચ્છની પદ્માવલીમાં શકટાલ) કે જે નવમા નંદના મંત્રી હતા, માતા લાછલદેવી (હિમચંદ્રના પરિશિષ્ટમાં લક્ષ્મીવતી). તેઓ કોશ્યા નામની વેશ્યાને જૈનધર્મમાં લાવ્યા. તે ૧૪ પૂર્વના જાણુનારમાં હોદ્દા હતા. પણ તેમાં ફેરફાર નીચે પ્રમાણે કરવો જોઈએ:—

દશ પૂર્વાણિ વસ્તુઢ્યેન ન્યૂનાનિ સૂત્રતોઽર્થતઃ પપાઠ, અન્ત્યાનિ ચત્વારિ પૂર્વાણિ તુ સૂત્રત ષ્ઠાધોતવાન્નાર્થત ઇતિ વૃદ્ધપ્રવાદ:

તેઓ ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૦ અને સૂરિ તરીકે ૪૯ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૨૧૯ વર્ષે ૯૯ વર્ષની વયે દેવગત થયા.

વીરાત્ ૨૧૪ વર્ષે અવ્યક્ત નામનો ત્રીજો નિન્હવ આપાઠાચાર્ય ઉત્પન્ન કર્યો. વીરાત્ ૨૨૦ વર્ષે સામુચ્છેદિક નામનો ચોથો નિન્હવ અધિમિત્રે ઉત્પન્ન કર્યો. અને વીરાત્ ૨૨૮ વર્ષે ગંગા

૯ x ગંગને એકસ્મિન્ સમયે અનેક ક્રિયાપયોગવાદી જણાવેલ છે. ક્ષ. = ક્ષમાકલ્યાણકૃત ખરતર ગચ્છની પદ્માવલી. ભદ્રબાહુ ૧૪ પૂર્વધર હતા. મો. દ. દે.

(ક્રિયા) નામનો પાંચમો નિન્હવ થયો.

૧૦-૧૧ આર્યમહાગિરિ અને તેના લઘુગુરુશ્રાતા આર્યમુહસ્તિ.

૧૦. આર્યમહાગિરિ—ગોત્ર એલાપલ ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૪૦ વર્ષ, અને સુરિ તરીકે ૩૦ વર્ષ રહ્યા. વીરાત ૨૪૯ વર્ષ (સામાન્ય રીતે વીરાત ૨૪૫ વર્ષ) ૧૦૦ વર્ષની ઉમરે દેહત્યાગ કર્યો.

૧૧. મુહસ્તિન—ગોત્ર વાશિષ્ઠ. ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૪ વર્ષ અને સુરિ તરીકે ૪૬ વર્ષ રહ્યા. વીરાત ૨૬૫ વર્ષ ૧૦૦ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા. તેઓ વીરાત ૨૩૫ * વર્ષે રાજ્ય કરતા અને શ્રેણિકની ૧૭ મી પેઢીએ ઉતરી આવેલા સંપ્રતિ રાજાને પોતાના જૈનધર્મમાં લાવ્યા, અને ત્રિખણ્ડ-ત્રણે ખંડને પ્રાસાદ, બિમ્બો આદિથી સુશોભિત કર્યું અને અનાર્થ દેશમાં વિહાર સ્થાપના કરી. અવનતિસુકુમાલ અને બીજા ધણાઓને તેમણે જૈન દીક્ષિત કર્યા.

૧૨. આર્યમુસ્થિત—(આ મુહસ્તિના શિષ્ય હતા. આર્યમહાગિરિને બહુલ અને બલિસ્સહુ નામના બે શિષ્યો હતા. બલિસ્સહુના શિષ્ય પરંપરાની ટીપ આવશ્યક અને નન્દીસુત્રની સ્થવિરાવલિમાં આપેલ છે.) આર્યમુસ્થિતને કોટિક (કોટિવાર સુરિમંત્ર જપવાથી) અને કાકન્દિક (કાકંદીનગરીમાં જન્મવાથી) નામના બે બિરદ હતાં. ગોત્ર વ્યાધાપલ; ગૃહસ્થ તરીકે વર્ષ ૩૧, વ્રતી તરીકે ૧૭ અને સુરિ તરીકે ૪૮ વર્ષ રહ્યા. અને વીરાત ૨૧૩ વર્ષે ૯૬ વર્ષની વયે પંચત્વ પામ્યા. તેમનાથી કોટિકમન્થ જન્મ પામ્યો. તેમના લઘુશ્રાતાનું નામ મુપ્રતિષ્ઠ હતું.

૧૧ * ટોડરાજસ્થાન વૉ. ૧ પૃ. ૨૦૭ (બીજા આરતિમાં) આ 'સંબ' ધીનું વર્ષ વીરાત ૨૦૨ આપે છે. સંપ્રતિ તે ચંદ્રગુપ્ત પુત્ર બિંદુસારના પુત્ર અરોહના કુસુલનો પુત્ર. મે. દ. દે. 'તેણે સવાલાખ પ્રતિમા નવીન નિનપ્રાસાદ કરાવ્યા. સવા કોડ બિંબો કરાવી તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, તેરદળર છોર્ણદાર, ૬૫ દળર પિત્તલની પ્રતિમા, ૭૦૦ સત્રાગાર, બેદમર ધર્મશાલા કરાવી.' ઇ.

૧૩. ઈન્દ્રદિનન.

૧૪. દિનન.

૧૫. સિંહગિરિ—જાતિસ્મરણુજ્ઞાનવાન.

આ વખતે પાદલિપ્તાચાર્ય, વૃદ્ધવાદિસૂરિ અને વૃદ્ધવાદિ-
સૂરિના શિષ્ય સિદ્ધસેન દિવાકર (કે જેમણે દીક્ષા નામ કુમુદચંદ્ર
પ્રાપ્ત કર્યું હતું પ્રભાવકચરિત્ર ૮; ૫૭) થયા. સિદ્ધસેન દિવાકરે
પોતાના કુલ્યાણમંદિર સ્તવના પ્રભાવે ઉજ્જયિનિના મહાકાલ મંદિરમાં
૩૬૨૦ લિંગ તોડી તેમાંથી પોતાના પાર્શ્વનાથની પ્રતિમા પ્રગટ કરી બતાવી.
તેમણે વીરાત્ ૪૭૦ વર્ષે વિક્રમાદિત્યને જૈન બનાવ્યા.†

૧૬. વજ્ર—ગોત્ર ગૌતમ, પિતા ધનગિરિ, માતા મુનન્દા. જન્મ
તુમ્બવનગ્રામમાં વીરાત્ ૪૯૬ વર્ષે થયો. ગૃહસ્થ તરીકે ૮ વર્ષ, વ્રતી
તરીકે ૪૪ વર્ષ અને સૂરિ તરીકે ૩૬ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૫૮૪ વર્ષે
૮૮ વર્ષની ઉમરે કાલવશ થયા. તેઓ સિંહગિરિ પાસેથી ૧૧ અંગ
શિષ્યા. ચાર પછી તેઓ ૧૨ મું દષ્ટિવાદંગ દશપુરથી અવન્તિ
(ઉજ્જયિનિ)માં ભદ્રગુપ્ત પાસે શિખવા ગયા. ૧૦ પૂર્વ જાણનારામાં
તે હેલ્લા હતા. ચત્રસ્વામિતો દશમપૂર્વ-ચતુર્થસંહનનાદિ વ્યુ-
ચ્છેદઃ) અને તેમણે જૈન ધર્મનો પ્રસાર દક્ષિણ તરફના બૌદ્ધ રાજ્યમાં
કર્ચો. આ વજ્રમાંથી વજ્રશાખા થઇ.

૧૨ અલિસ્સહના શિષ્ય હમાસ્વાતિ (તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્રના કર્તા) હતા;
હમાસ્વાતિના શિષ્ય શ્યામાચાર્ય (પ્રજ્ઞાપનાના કર્તા) હતા કે જેમનો સ્વ-
ર્ગવાસ વીરાત્ ૩૭૬ માં થયો એમ મનાય છે. મો. દ. દે.

૧૫ + પદ્માવલિમાં વિક્રમને જૈન બનાવવાનું ૪૭૦ વીરાત્ એ જ
આખ્યું નથી. તેમાં એ વાત જાણવી ઉમેર્યું છે કે વિક્રમરાજ્ય વીરાત્
૪૭૦ વર્ષે થયું. વિક્રમાદિત્ય રાજ વીરાત્ ૪૭૦ વર્ષે થયો. ક.

૧૬ + જેમણે આકાશગામિની વિદ્યાથી સંધરક્ષા કરી, દક્ષિણ દિશામાં
બૌદ્ધરાજ્યમાં જિનેન્દ્રપૂજનવિમિત્તે પુષ્પાદિ લાવીને પ્રવચન પ્રલાવના કરી,
જેઓ દેવથી વંદ્યાયા, અને જેઓ દશપૂર્વવિદ્યામાં અપશ્ચિમ-છેદા હતા. ક.

વીરાત્ પરપં વર્ષે શરૂઆત તીર્થનો ઉચ્છેદ થયો. અને વીરાત્ ૫૭૦ માં તે તીર્થનો પુનરુદ્ધાર જાવડે કર્યો. વીરાત્ ૫૪૪ માં ત્રૈશિલ નિન્દુપને રોહિણીને ઉત્પન્ન કર્યો.

૧૭. વજ્રસેન—ગોત્ર ઉદ્દેશિક? તેમણે સોપારકમાં શ્રેષ્ઠી જિન. હતા અને તેની સ્ત્રી ઈશ્વરીના ચાર પુત્ર નામે નાગેન્દ્ર, ચન્દ્ર, નિવૃત્તિ. અને વિદ્યાધર કે જે ચારે, ચાર કુલોના સ્થાપક હતા, તેમને જૈનધર્મ દીક્ષિત કર્યા.

૧૮. ચન્દ્ર—ગૃહસ્થ તરીકે ૩૭ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૩ અને સૂરિ તરીકે ૭ વર્ષ એટલે બધાં મળી ૬૭ વર્ષ જીવ્યા.

૧૭ એકદા બાર દુક્કળી અને જનસ્વામિના વચનથી સોપારકે જઈને જિનહત્ત એથીની ભાર્યા નામે ઈશ્વરીએ લક્ષ મૂલ્યનું ધાન્ય લાવી રસોઈ માટે અગ્નિપર ચડાવી હાંડલીમાં વિષ નાંખેલું જોઈને 'પ્રાતઃકાલે સુકાલઃ યશે' એવું જણાવી વિપનિશ્ચય નિવારી નાગેન્દ્ર-ચન્દ્ર-નિવૃત્તિ-વિદ્યાધર નામના ચાર સકુટુંબ શ્રેષ્ઠપુત્રોને પ્રવ્રજ્યા આપી. તે પરથી સ્વ સ્વનામથી અંકિત ચાર કુલો થયાં. 'ક'.

નાગેન્દ્ર કુલાદિની પરંપરા ભૂદ્ધી થઈ છે પણ તેની અખંડ પટ્ટપરંપરા ઉપલબ્ધ નથી. નાગેન્દ્રકુલમાં જન્મીને જિનરાતક રચ્યું ને તેના પર તેના શિષ્ય સામ્યમુનિએ દીપ્ત રચી સં. ૧૦૨૫. નાગેન્દ્રગચ્છમાં મહેન્દ્રસૂરિ-શાંતિ-સૂરિ-આનંદ અને અમરસૂરિ-હરિબદ્રસૂરિ-વિજયસેનસૂરિ (કે જેમણે સં. ૧૨૮૮ માં વસ્તુપાલ તેજપાલના મિત્રનાર પરના મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરી.) થયાં મે. દ. દે.

૧૮ 'ચન્દ્રથી ચાન્દ્રકુલ પ્રસિદ્ધ થયું. આથીજ અમારા ગચ્છમાં હજી પણ બૃહદ્દીક્ષા અવસરે અમ્હારાં કોઢિઓ ગણો, વયંરી સાહા, ચંદ્રં કુલં, એમુગ ગણનાયગા, એમુગ મહોજ્જ્ઞાયા સંતિ, મહત્તરા નરિય' એવા પાઠ નવાન શિષ્ય પ્રતિ આચાર્ય પાસે રહેલા રહેલા સંભળાવે છે' એવા સંપ્રદાય છે. 'ક'.

'આર્યરક્ષિતે સાધિકનવ પૂર્વ શિષ્યોને સમગ્ર નિજકુટુંબને પ્રતિબોધ્યું' અને જિનરાસન પ્રભાવના કરનાર તેઓ થયાં. તેમના શિષ્ય દુર્ણસિકા. પુષ્પમિત્રસૂરિ થયાં. 'ક'.

તેજ સમયે પુરોહિત સોમદેવ અને તેની બાર્યાં ૩૬સોમાના પુત્ર આર્યરક્ષિત દશપુરમાં વસતા હતા. તે પોતે વજ્ર પાસેથી નવ પૂર્વ અને ૧૦ મા પૂર્વનો એક ખંડ શીખ્યા અને પોતે તે સર્વ પોતાના શિષ્ય દુર્ઘલિકાપુષ્પ મિત્રને શીખવ્યા.

વીરાત્ ૫૮૪ વર્ષે ગોષ્ઠામાહિલ નામનો સાતમો નિન્હવ ઉત્પન્ન થયો. વીરાત્ ૬૦૯ વર્ષે દિગમ્બરોની ઉત્પત્તિ થઈ.*

૧૯. સમન્તભદ્ર—તેનું વનવાસી પણ નામ હતું.

૨૦. દેવ—અપરનામ વૃદ્ધ.

૨૧. પ્રદ્યોતન.

૨૨. માનદેવ—શાન્તિસ્તવના કર્તા.

૨૩. માનતુંગ—ભક્તામર અને ભયહર સ્તોત્રોના કર્તા.

૨૪. વીર—વીરાત્ ૯૮૦ વર્ષે વલ્મી પરીષદમાં લોહિલ સૂરિના શિષ્ય દેવધિગણિ ક્ષમાશ્રમણે+ સિદ્ધાંતો લેખખદ કર્યા. દેવધિના સમયમાં એકજ પૂર્વ રહ્યું હતું.

વીરાત્ ૯૯૩ વર્ષે કાલકે ભાદ્રપદ શુકલ પંચમીમાંથી ચતુર્થાપર પર્યુપણુ પર્વ ફેરવ્યું. અહીં હસ્તલિખિત પ્રતો Intercalate થાય છે કે એકજ નામના બે આચાર્યો કાલક નામના આ કાલક પહેલાં થયા. તેમાંના એક નામે ડ શ્યામે પ્રજ્ઞાપના રચી હતી અને નિગોદોનો અર્થ કર્યો હતો અને બીજાએ ગર્દલિહ્વને વીરાત્ ૪૫૩ વર્ષે હાંકી કહાડ્યો.

૧૮ * સાત નિન્હવો સંબંધી જુઓ વેળરનો ધર્મસાગરકૃત કુપક્ષ ટ્રૌશિકાદિત્યપર લેખ. બર્લિન એકેડેમિ ૧૮૮૨. પૃ. ૭૬૪ દિગમ્બરો સંબંધી તેજ લેખ પ્ર. ૭૬૬-૮૦૧.

૧૯-૨૦ પછી સમન્તભદ્ર વનવાસી, પછી દેવસૂરિ વૃદ્ધ આમ પલ્લિમાં છે. ક્ષ

૨૪ + બીજી રીતે તેમનું નામ દેવવાચક અને તેમના ગુરુનું નામ દ્વૈષગણિ કહેવામાં આવે છે.

૨૪ ડ શ્યામાચાર્ય વીરાત્ ૩૭૬ માં થયા. ક્ષ.

વળી હસ્તલિખિત પ્રતો વંધારે ઉલ્લેખે છે કે જિનભદ્રગણિ સુમાશ્રમણ હતા. તેઓએ વિશેષાવસ્યકાદિ બાધ્ય* રચ્યું છે. તેના શિષ્ય નામે શિલાંક અપર નામ કોટયાચાર્યે પ્રથમ અને દ્વિતીય અંગો ઉપર વૃત્તિઓ રચી છે.†

હરિભદ્ર—જન્મે પ્રાણી હતો. તેમને જિનભદ્રે જૈન ધર્મમાં દીક્ષા આપી હતી. હરિભદ્રના બે શિષ્યો હંસ, અને પદ્મહંસને બોટ-દેશના બૌદ્ધોએ મારી નાંખ્યા હતા. તેમણે ૧૪૪૪ (કેટલાંક ૧૪૦૦ કહે છે. જિનદત્તના ગણપ્તર સાર્ધશતક ઉપર યથેલી દીકામાં હરિભદ્રના લગભગ ૩૦ અંગોની ટીપ આપી છે તેમાંના ઘણા હસ્તલિખિત છે) અંગો લખ્યા છે જેવાં કે—અષ્ટક, પંચાશક.

૨૫. જયદેવ. [વીરસરિપદે]

૨૬. દેવાનન્દ.

૨૭. વિક્રમ.

૨૮. નરસિંહ.

૨૯. સમુદ્ર.

૩૦. માનદેવ.

૩૧. વિષ્ણુવ્રભ.

૩૨. જયાનન્દ.

૩૩. રવિવ્રભ.

૩૪. યશોભદ્ર.

૩૫. વિમલચંદ્ર.

* જુઓ કિલ્દોર્ન સંસ્કૃત દસ્ત પ્રતોનો રીપોર્ટ. ૧૮૮૦-૮૧ પૃ. ૩૭. [આ બાધ્ય યશોવિજયજી અંગમાલામાં ઉપાઈ ચ્યું છે. ગ્રા.]

† પ્રભાવક ચરિત્ર ૬: શ્લો. ૧૦૫ પ્રમાણે તેમણે ૧૧ અંગોપર વૃત્તિઓ રચી કે જેમાં બે અંગોપરની વૃત્તિ સિવાયની બંધી હતા મઈ છે. આવશ્યક વૃત્તિમાં રચ્યાં સંવત્ શક ૭૬૮ છે, પણ જે શ્લોકમાં તે સંવત્ આરેષ છે તે શ્લોક દસ્તપ્રવચની પ્રચરિત પણ હમેરેલો દોવાથી બદ્ધ વંચતંવાળો ગણાય નહિ એમ લાગે છે. કલ્પાદ્ય દાહની શોધ પ્રમાણે તે વર્ષ ખરું લાગે છે.

૩૬. દેવ. સુવિહિત પક્ષ ગચ્છના સ્થાપક.

૩૭. નેમિચન્દ્ર.

૩૮. ઉદ્યોતન.* તેમના શિષ્યોથી વર્તમાન ૮૪ ગચ્છોન્નિ ઉત્પત્તિ થઇ. ઉદ્યોતને માલવક દેશથી શત્રુંજય જઈ ઋષ્યમને વાંદવાની યાત્રા કરવા માથે લીધું હતું; તે યાત્રાએ જતાં તેઓ દેવગત થયા.

૩૯. વર્ધમાન—ખરતરગચ્છના પ્રથમ સૂરિ. તેઓ પહેલાં ચૈલવાસી જિનચંદ્રના શિષ્ય હતા પણ પાછળથી ઉદ્યોતનના થયા હતા.

૩૬ તેમનું સુવિહિત માર્ગે આચરણ હોવાથી ‘સુવિહિત પક્ષ ગચ્છ’ એમ પ્રસિદ્ધિ થઇ.

૩૮ * સુસ્થિતના મરણ અને વિક્રમાદિત્ય વચ્ચેના ૧૫૭ વર્ષના આંતરામાં ૧૩ થી ૧૫ નંબરના ઉપરોક્ત ત્રણ આચાર્યો થયા. વજ્રના સ્વર્ગવાસથી અને દેવર્ષિના વચ્ચેના ૪૦૦ વર્ષના સમય ૧૭ થી ૨૪ નંબરના ઉપરોક્ત આઠ આચાર્યોએ લીધો; અને દેવર્ષિ અને ઉદ્યોતન વચ્ચેના ૫૫૦ વર્ષોના કાલ ઉપરોક્ત ૨૫ થી ૩૮ નંબરના ચૈદ આચાર્યોએ લીધો. આ ગણતરીમાં સ્પષ્ટ રીતે મોટા ગાળાં (gaps) છે.

૩૯ ઈ ખરતરગચ્છની હસ્તલેખિત પ્રતોની પ્રશસ્તિઓમાં પોતાના આદ્ય પુરૂષ તરીકે સામાન્ય રીતે આરંભ વર્ધમાનથી થાય છે.

એકઠા ઉદ્યોતનસૂરિને મહા વિદ્વાન અને શુદ્ધ ક્રિયાપાત્ર જાણી જીન ૮૩ સ્થવિરોના ૮૩ શિષ્યો પઠનાર્થે આજ્યા તેમને સારી રીતે ગુરૂ ભણાવતા હતા. તે અવસરે અમ્ભોહર દેશમાં સ્થવીરમંડળીમાં વૃદ્ધ જિનચંદ્રાચાર્ય ચૈલવાસીના શિષ્ય નામે વર્ધમાને સિદ્ધાંતનું અવગાહન કરી ૮૪ આશાતનાનો અધિકાર આજ્યા ત્યારે પોતાના તે ગુરૂને એમ કહ્યું. ‘સ્વામિ ! ચૈત્યમાં વસતા અમેની આશાતના યલે તેમ નથી, તેથી તે વ્યવહાર મને રૂચતો નથી.’ એ સાંભળી ગુરૂએ જેમ તેમ સમજાવ્યો કે જેથી સ્વશ્રદ્ધાથી ભ્રષ્ટ ન થાય. પછી ઉદ્યોતનસૂરિને શુદ્ધ ક્રિયાવંત સાંભળી તેની પાસે આવી તેનોજ શિષ્ય થઈ ઉપસંપદ ગ્રહણ કરી. પછી ગુરૂએ યોગાદિક વહન કરાવી સર્વ સિદ્ધાંતો ભણાવ્યા. અનુક્રમે યોગ્ય જાણી તે વર્ધમાનને આચાર્યપદ આપ્યું વગેરે ક્ષે. પદ્માવલિ જુઓ.

તેણે સોમ નામના બ્રાહ્મણના શિવેશ્વર અને બુદ્ધિસાગર નામના બે પુત્રોને અને કલ્યાણવતી નામની પુત્રીને જૈન દીક્ષા આપી હતી. દીક્ષા વખતે શિવેશ્વરે જિનેશ્વર નામ ધારણ કર્યું.

તદા ત્રયોદશસુરત્રાણછત્રોદ્દાલકચન્દ્રાશ્વતોતનગરીસ્થા-
પક-પોરવાહજ્ઞાતીય શ્રી વિમલમન્થિણા શ્રી અર્બુદાચલે
ઋષભદેવપ્રાસાદઃ કારિતઃ.....તત્રાઘાપિ વિમલવસદ્ધી રિતિ
પ્રસિદ્ધિરસ્તિ । તતઃ શ્રોવર્ધમાનસૂરિઃ સંવત્ ૧૦૮૮ મધ્યે
પ્રતિષ્ઠાં કૃત્વા પ્રાપ્તેડનશનં ગૃહ્ણત્વા સ્વર્ગં ગતઃ ॥ *

૪૦. જિનેશ્વર(૧)—પોતાના આતા+ બુદ્ધિસાગરને લઈ મર-
દેશથી ગુર્જરદેશમાં ચૈત્યવાસીઓ સાથે વાદ કરવા ગયા.

૩૬ * આમાં આપેલ ૧૦૮૮ ની સાલ શિલાલેખોથી પ્રમાણિત થાય
છે. જુઓ દંડર, ઈપા. ગેઝે. આણુ વોલ્યુ. ૧ પૃ. ૪ ડા. બર્નેસે આ-
પેલ વર્ણન.

ઉદ્ધોતનસૂરિનો શિલાલેખ સં. ૯૩૭ નો પ્રાપ્ત થયો છે તેમાં ગચ્છનો
નામ નિર્દેશ નથી તેથી તે વખતે ગચ્છની હત્પત્તિ થઈ ન હતી એમ અનુ-
માન હોઈ કરે છે. જુઓ ના. ૨. પૃ. ૧૬૪

૪૦ + શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિશ્વક્રે વ્યાકરણં નવં ।

સહસ્રાટકમાનં તત્ શ્રી બુદ્ધિસાગરામિધં ॥

—પ્રભાવક ચરિત્ર ૯-૬૧.

ચૈત્યવાસીઓ પરાજય પામવાથી કોમલાઃ—‘કુંવલા’ એ નામ પામ્યા.
આ રીતે સુવિદિત પદ્ધધારક જિનેશ્વરસૂરિ વિ. સં. ૧૦૮૦ માં ‘ખસાર’
બિરદધારક થયા. સં. બ્યારે બીજી પ્રદાવલીઓમાં આ બિરદપ્રાપ્તિનું વર્ષ
સં. ૧૦૨૪ આપે છે. એમકે:—

- (૧) હસસય ચિદુ વીસેલી નયર પાળ્યુ અણુદલપુરિ,
દુઓ વાદ સુવિદિત ચઈવાસીસુ બદુપરિ,
દુલમ નરવઘ સત્તા સુમુખિ જિમ્મિ દેલ્ઈ વલ્લિતર,
ચિત્તવાસ વલ્લમિઅ દેશ ગુરુતર દિવ દિત્તક,

વિક્રમ સં. ૧૦૮૦માં ગુર્જર દેશમાં અણહિલપુરનાં રાજા દુર્લભની રાજસભામાં સરસ્વતિભાંડાગારમાંથી દશવૈકાલિક સૂત્રે લાવી સાધ્વાચાર વિષયપરની ગાથાઓ વાંચી સમજાવી, જિનેશ્વર ચૈત્યવાસોઓનો પરાભવ કર્યો. આથી તેમણે ખરતર એ નામનું 'ગિરદ' મેળવ્યું.

૪૧. જિનચંદ્ર (૧)—સંવેગરંગશાલા પ્રકરણના કર્તા.

૪૨. અભયદેવ—જિનચંદ્રનાં લઘુ ગુરુ-બ્રાતા, પિતા ધારા નગરીના શ્રેષ્ઠ ધન અને માતા ધનદેવી, તેમનું મૂળ નામ અભયકુમાર હતું. અતિશય દેહદમન કરવાથી (પટ્ટાવલિમાં-પૂર્વના કર્મના ઉદયથી) તેમને કોઠ થયો હતો, હાથ તૂટી પડ્યા હતા પણ એક ચમત્કારથી સર્વ રોગ નાશ પામ્યો હતો. તેમણે સ્તંભનક પાસે પાર્શ્વની પ્રતિમાને

સુવિહિત ગચ્છ ખરતર ગિરદ દુર્લભ નરવધ તિહાં દિયહ,
શ્રી વર્ધમાન પદ્મ તિલહ સૂરિ જિણેસર ગહગહહ.

—સં. ૧૬૭૫ આસપાસની ખં પટ્ટાવલી.

(૨) શ્રી પત્તને દુર્લભરાજ રાજ્યે વિજિત્ય વાદે મઠવાસિસૂરીન ।

વર્ષેડવિધ પક્ષામ્રશશિ પ્રમાણે લેમેડપિ યૈઃ સ્વરતરો વિરુદ્ધયુગ્મં (૧) ॥

—સં. ૧૫૮૨ ની ખં પટ્ટાવલી.

પરંતુ સં. ૧૦૨૪ કે સં. ૧૦૮૦ એ બંને પૈકી એક પણ વર્ષ ખરે લાગતું નથી. કારણ કે દુર્લભરાજ સં. ૧૦૬૬ થી સં. ૧૦૭૮ સુધી રાજ્ય કર્યું છે.

મો. દ. દે.

૪૧. જિનચંદ્ર એકદા દિલ્લી નગરે ગયા. ગુરુએ કહેલ હતું કે તું દિલ્લીપતિ થઈશ. મૌલદિન સુરત્રાણે તેમનો પ્રવેશોત્સવ કર્યો, અને ધનપાલ શ્રીમાલતા ગૃહે નિવાસ કરાવ્યો. ધનપાલ આવક થયો, તેના સંબંધીઓ ખીલે ધણા શ્રીમાલી આવક થયા. અન્યજ્ઞાતિના પણ કેટલાક રાજ્યાધિકારીઓ આવક થયા. તેમને પાદશાહે બહુ મહત્ત્વ આપ્યું. તેથી તેઓનું 'મહત્તીયાણુ' એ ગોત્ર સ્થાપ્યું. ચોથી ચોથી પાદે 'જિનચંદ્ર' નામ આપતું એમ પટ્ટાવલીએ પ્રત્યક્ષ થઈ કહ્યું. ત્યારથી તેવી વ્યવસ્થા થઈ સં.

જયતિહુયણુ સ્તોત્રથી પ્રકટ કરી હતી. તેમણે નવ અંગ્ર પર ટીકાઓ રચી; અને ગુર્જર દેશમાં કમ્પડવણિજ આમમાં સ્વર્ગવાસ કર્યો.

૪૩. જિનવલ્લભ—પહેલાં-તેઓ જિનેશ્વરસુરિ કે જે કૃત્યપુર-ગમ્મના ચેલવાસી હતા તેમના શિષ્ય હતા પછીથી અમયદેવના શિષ્ય થયા. તેમના રચિત ગ્રંથો આ છે:—પિંડવિશુદ્ધિ પ્રકરણ, ગણધરસાર્ધશતક, ષડશીતિ વગેરે. સંવત્ ૧૧૬૭માં તેમને (ચિત્રકૂટમાં) દેવમદ્રાચાર્યે સૂરિપદ આપ્યું (પદસ્થાપના કરી). અને ત્યાર પછી તેઓ ૭ મહિને સ્વર્ગે ગયા.

તેમના વખતમાં મધુ ખરતરશાખા જુદી થઈ (નીકળી) અને આંધી પહેલો ગમ્મછલેદ થયો,

૪૪. જિનદત્ત—પિતા વાહિગ મંત્રી, માતા વાહડ દેવી, (ધંધુ-કા નગર વાસી.) ગોત્ર હુમ્મડ, જન્મ સંવત્ ૧૧૩૨, મૂલ નામ સોમ-અંદ્ર, દીક્ષાકાલ સંવત્ ૧૧૪૧ (વાયક ધર્મદેવ પાસે) અને સૂરિમંત્ર સંવત્ ૧૧૬૯ના વૈશાખ વદિ છઠ્ઠે દિને ચિત્રકૂટમાં દેવમદ્રાચાર્ય પાસેથી મળ્યો. તેમણે ધણાં શહેરોમાં ચમત્કાર દર્શાવ્યા; આથી જૈનધર્મ ધણો ફેલાયો. તેમણે સંદેહદોનાવલિ અને ખીજા ધણા ગ્રંથો રચ્યા (જેવી રીતે ગણધર સાર્ધશતક કે જે જિનવલ્લભે રચ્યો હતો તેજ નામનો ગ્રંથ તેમણે પણ લખ્યો હતો), સંવત્ ૧૨૧૧ના આપાડ શુદ્ધ એકાદશિએ અજયમેરમાં મરણવશ થયા.

૪૨. જ્યેષ્ઠે કે. ૩૮૫ થી ૧૧મા (અંગો) ઉપર, તદુપરાંત ૧લા ઉપાંગ ઉપર પ્રો. નેકાબી અમયદેવસુરિની ૨૮ ઉપાંગ ઉપરની વૃત્તિનો પણ ઉલ્લેખ કરે છે. Z. D. M. G. વૉલ્યુ. ૩૩ પૃ. ૬૯૪ પરંતુ તે સંબંધી મને શંકા છે. બર્લિન હસ્તલિખિત પ્રતોની પ્રશસ્તિઓ અનુસાર તેણે સ્થાન અને જ્ઞાતાધર્મેદ્યા પર સંવત્ ૧૧૨૦માં, સમનાય અને બગવતી ઉપર સં. ૧૧૨૮ માં અણહિલપાટકમાં વૃત્તિઓ રચી.

૪૩. દરાદનર નેટલા વાગડના આદેશને પ્રતિજ્ઞાધ્યા. ચિત્રકૂટમાં ચંદિકા પ્રતિજ્ઞાધી. સુરિમંત્રજલથી ધનવાન થયેલા સાધારણ નામના આવડે કરા-વેલા ૭૨ જિનાલયમહિત વીરસ્વામિ ચેલ્યની પ્રતિજ્ઞા કરી. છ.

સંવત્ ૧૨૦૪ માં જિનશેખરાચાર્યે સ્વપદ્મિમા રૂપકક્ષીય ખર-
તરશાખાનું સ્થાપી. આ બીજો ગચ્છભેદ થયો.

૪૫. જિનચન્દ્ર (૨)—જન્મ સંવત્ ૧૧૯૭ ભાદ્રપદ શુદ્ધ અષ્ટમી,
પિતા શાહ રાસલ અને માતા દેવદણ્ડદેવી. દીક્ષાકાલ અજયમેરમાં સંવત્
૧૨૦૩ના ફાલ્ગુન વદિ નવમીને દિને. આચાર્યપદ જિનદત્તે વિક્રમપુરમાં

૪૪ + આ ગચ્છમાં સોમતિલકસૂરિ થયા હતા કે જેમણે શિલોપદેશ-
માલા પર વૃત્તિ રચી; અને તેમના શિષ્ય દેવેન્દ્રે પ્રસેતર રત્નમાલા પર
વૃત્તિ સં. ૧૪૨૬ માં રચી, બર્લિન હસ્તલિખિત પ્રતોના અંતે આપેલાં
વંશવૃક્ષો જુઓ. ક્લાટ.

તેમણે વિક્રમપુર (વીકાનેર)માં મારિ નિવાર્યો, અને તેથી માહેશ્વરી
લોકેને પ્રતિબોધી જૈન કર્યા. (સં. ૧૫૮૨ ની પદ્માવલિ તથા ક્લ.) ૫૦૦
સાધુ અને ૭૦૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી. તેમણે ધણાં નગરોમાં નાહડા,
રાખેચા, લણુશાલી, નવલખા, ડાગા, લૂણીયા આદિ ગોત્રવાળા એક લાખથી
અધિક શ્રાવકો કર્યા. ખરતર ગચ્છના તેમને 'મોટા દાદા' તરીકે કહે છે.
દીક્ષા નામ પ્રબોધચંદ્ર. અજમેરના રાજા અર્જુનરાજથી બહુ માન મેળવ્યું
હતું. અજમેરમાં વીસલપુર નામે તળાવને કાંઠે તેમનો સ્વૂપ કરવામાં આવ્યો
હતો. તેમણે રચેલ ગ્રંથો:-સંદેહદોષાવલી, ગણધર સમ્પતિ, ચર્યારી,
હતસૂત્રપદોદ્ધટનકૃત્તક, ગણધર સાર્થશતક; ગુરૂ પારતંત્ર્ય સ્તોત્ર, તંજયો
સ્તોત્ર, પદસ્થાપનવિધિ, પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર, પ્રબોધોદય વગેરે.—જુઓ ધન-
પતસિંહ લણુશાલી લિખિત તેમનું જીવન.

૪૫ જિનચંદ્રને જિનદત્તસૂરિએ વિક્રમપુરમાં સં. ૧૨૦૫ માં આચાર્ય
પદ આપ્યું એમ ૧૫૮૨ ની પદ્માવલિમાં જણાવ્યું છે:—

વર્ષે વાળખપક્ષચન્દ્ર સુમિતે શ્રી વિક્રમાચ્યે પુરે

યસ્યોદારમહોત્સવઃ સમભવત્ પદ્મામિવેકક્ષણે ।

ચંચલ્ચન્દ્રનિમાનનો નરમણી માલો વિશાલો ગુણૈઃ

સોડ્યં શ્રી જિનચન્દ્રસૂરિ તિલકો જીયાન્મનોમીષ્ટદઃ ॥

આમાં જન્મ સંવત્ આપ્યો નથી. ક્ષમાકલ્યાણની પદ્માવલિ (કે જે
પરથીજ ક્લાટ પોતાનો લેખ તૈયાર કર્યો જણાય છે) તેમાં સં. ૧૨૧૧ નીજ
સાલ આચાર્યપદની આપી છે. તે આચાર્યપદનો ઉત્સવ રાસલે કર્યો હતો.

સંવત્ ૧૨૧૧ ના વૈશાખ શુદ્ધિ છઠ્ઠે દિવસે આપ્યું (ઉમર ૧૪) ની હતી). મરણ સંવત્ ૧૨૨૩ના માદ્રપદ વદી ચતુર્દશીને દિને દિલ્હિમાં થયું. ત્યાં તેમના નામનો સ્તૂપ કરવામાં આવ્યો. તેમના મસ્તકમાં મણિ હોવાનું કહેવાય છે.

૪૬. જિનપતિ—જન્મ સંવત્ ૧૨૧૦ ચૈત્ર વદિ ૮, (ગિત્ર માદ્ર), પિતા શાહ યશોવર્ધન, માતા સુહવદેવી. દીક્ષા સંવત્ ૧૨૧૮ના ફાલ્ગુન વદિ ૮ને દિને દિલ્હીમાં લીધી. સંવત્ ૧૨૨૩ના કાર્તિક શુદ્ધિ ત્રયોદશીએ તેમનું પદ સ્થાપન જયદેવાચાર્યે કર્યું. અને સંવત્ ૧૨૭૭માં ૬૭ વર્ષની વયે પાલ્હણપુરમાં મરણ થયું.

સંવત્ ૧૨૧૩ માં આંચલિકમતની ઉત્પત્તિ થઈ અને સંવત્ ૧૨૮૫માં ચિત્રવાલગચ્છના જમચ્યંદ્રસુરિથી તપાગણની ઉત્પત્તિ થઈ.

૪૭. જિનેશ્વર ૬ (૨)—જન્મ મરોટમાં સંવત્ ૧૨૪૫ માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૧૧, (મરોટ વસ્તી) પિતા ભાંડારીક નેમિચંદ્ર, અને માતા કલ્પમી, મૂળનામ અમ્મડ. ખેડનગરમાં સંવત્ ૧૨૫૫માં દીક્ષા લીધી તે સમયે વીરપ્રભ નામ ધારણ કર્યું. સંવત્ ૧૨૭૮ના માધ શુદ્ધિ ૬ને દિને સર્વ-દેવાચાર્યે તેમની જાતોર (જવાણપુર) નગરમાં પદસ્થાપના કરી. સંવત્ ૧૩૩૧ના આશ્વિન વદિ ૬ને દિને મરણ થયું.

તેજ વર્ષમાં જિનસિંહસુરિએ ત્રીજો ગચ્છલેદ નામે લઘુ ખરતર શાખા સ્થાપી.

૪૬ ૧૫૮૨ ની પદાવલિમાં શ્લો. ૫૭ જણાવ્યું છે કે, ૧૨૨૩ માં બાલ-હવારક નગરે (સુરિ) પદ મળ્યું. જબ્બેર ગામમાં ૩૬ વાદીઓ પર જય મેળવ્યો. નામપુરમાં લઘરણ મંત્રિએ ઠરાવેલ દેવગૃહમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. તે મંત્રીના પુત્ર કુલધરે બાલકમેરમાં મોટું મંદિર બંધાવ્યું. ઇ.

૪૭ ૬ તેમના શિષ્ય ધર્મતિલકગણિએ સં. ૧૩૨૨ માં જિનવલ્લભના 'હતાસિકમ'થી શરૂ થતા અજિતશાંતિ સ્તવ ઉપર શ્રુતિ રચી. જુઓ તે શ્રુતિની પ્રશસ્તિ-કલાટ. જિનેશ્વરસુરિનો આચાર્યપદોત્સવ માદ્ર, ગોત્રીય સાદ ખીમસીએ ૧૨ હજારના ખર્ચે કર્યો. ઇ. આ સુરિના પિતા નેમિચંદ્ર ભાંડારીકે પઠીયાક પ્રાકૃતમાં રચ્યું છે. મો. દ. દે.

૪૮. જિનપ્રબોધ—દુર્ગપ્રબોધવ્યાખ્યાના કર્તા. પિતા શાલ્ય શ્રીચંદ્ર, માતા સિરીયાદેવી. જન્મ સંવત્ ૧૨૮૫, મૂલનામ પર્વત. દીક્ષા સંવત્ ૧૨૯૬ના ફાલ્ગુન વદિ પંચમીને દિને ધિરાપદ્ર (ચરાદ) નગરમાં લઘુ પ્રબોધ મૂર્તિ નામ ધારણ કર્યું. તેમનો પદ્મભિષેક સંવત્ ૧૩૩૧ના આશ્વિન વદિ પંચમીને દિને (સંક્ષેપે) થયો અને તેજ વર્ષના ફાલ્ગુન વદિ અષ્ટમીને દિને તેમનો પદ્મહોત્સવ થયો. તેઓ સંવત્ ૧૩૪૧માં સ્વર્ગ પામ્યા.

૪૯. જિનચન્દ્ર (૩)—જન્મ સંવત્ ૧૩૦૬ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધ ચતુર્થીને દિને, સ્થાન સમિયાણાગ્રામમાં, પિતા મન્ત્રિ દેવરાજ, ગોત્ર છાજ-હડ, માતા કમલાદેવી, મૂલનામ ખંભરાય. દીક્ષા જાલોરમાં સં. ૧૩૩૨ માં, પદ્મહોત્સવ સંવત્ ૧૩૪૧ વૈશાખ શુદ્ધ ત્રીજ ને સોમવારે. તેમણે ચાર રાજ્યોને જૈન કર્યા, અને ‘કલિ કેવલી’ નામના ખિરદથી પ્રસિદ્ધ થયા. મરણ સં. ૧૩૭૬માં કુસુમાણાગ્રામમાં થયું.

૫૦. જિનકુશલ—(ચૈત્યવંદન કુલ વૃત્તિના રચનાર) પ્રસિદ્ધ

૪૮ તેમનો પણ આચાર્યપદ મહોત્સવ જાલોરવાસી માદહ ગોત્રીય સાહ ખીમસીએ ૬૫ હજાર ખર્ચી કર્યો. ક્ષ.

૪૯ તેમનો પણ આચાર્યપદ મહોત્સવ ઉક્ત ખીમસીએ ૧૨ હજાર ખર્ચી કર્યો. ક્ષ, તેમના વારામાં ખરતર ગચ્છ રાજગચ્છ તરીકે પ્રસિદ્ધિ પામ્યો ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૫૧-૬૬ જુઓ પુ. ૨.

૫૦ ક્ષ. પદ્મવલિમાં જન્મસાલ સં. ૧૩૩૦ છે. માતાનું નામ જયંતશ્રી આપેલ છે. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૮૧, ૧૩૮૭, ૧૩૯૬ ? જુઓ નાં ૨, સં. ૧૩૮૦, ૧૩૮૧ ના માટે જુઓ પુ. ૧.

તેઓ ‘નાના દાદા’ના નામથી પ્રસિદ્ધ છે. (મોટા દાદા જિનદત્તસૂરિ). તેમના શિષ્યોમાં જયધર્મ, લખ્ધિનિધાન, વિનયપ્રભ આદિ ઉપાધ્યાયો, જિનપદ્મસૂરિ—એ મુખ્ય હતા. તેમણે તરણપ્રભને સૂરિપદ આપ્યું હતું; સં. ૧૩૮૧ માં જિનપ્રબોધસૂરિની મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી કે જે મૂર્તિ ઉદ્દેપુર પાસે દેલવાડાના મંદિરમાં છે. જુઓ. રત્નસાગર ખીલે ભાગ પૃ. ૧૧૮.

૫૦ આચાર્ય પદોત્સવ પાટણવાસી સાહ તેજપાલે કર્યો. ૨૪૦૦ સાધુ સાધ્વીને તથા ૭૦૦ વેષધારી દર્શની પ્રમુખને વસ્ત્રો આપ્યાં, તથા તે અવન-

‘દાદોજી’ નામથી થયા. જન્મ સંવત્ ૧૩૩૭ સનિયાણા ગ્રામમાં, પિતા મંત્રિ છલ્લાગર. માતા જયતિથી, ગોત્ર છાજહડ, દીક્ષા સંવત્ ૧૩૪૭ માં, સુરિમંત્ર રાજેન્દ્રાચાર્ય પાસેથી સં ૧૩૭૭ના જ્યેષ્ઠ વદિ એકાદશીને દિને લીધો. મરણ દેરાજિરામાં સં ૧૩૮૯ના કાર્તિક વદિ અમાવાસ્યાને દિને થયું.

૫૧. જિનપદ—વંશ છાજહડ, જન્મ પંચગમાં. સુરિમંત્ર તરણપ્રભાચાર્ય પાસેથી લીધો અને પાટણમાં સં ૧૪૦૦ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૧૪ ને દિને મરણ થયું.

૫૨. જિનલલિત—નાગપુરમાં સંવત્ ૧૪૦૬ માં મૃત્યુ થયું.

સરે દિલ્લી વાસી મહાવીરજી ગોત્રના વિજયસિંહ આવકે લ્યાં આગ્રા ને તેણે પણ ધણું ધન ખર્ચી તે કલસવ કર્યો. સં. ૧૩૮૦ માં સાહ તેજપાલે કાઠેલ સંઘ સાથે રાત્રીજય તીર્થ ગયા, ને લ્યાં માનવુંમ નામના ખરતરવસતિ-પ્રાસાદે ૨૭ અંગુલ પ્રમાણ શ્રી આદિનાયજિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા વળી, નલોર નગરમાં પાર્શ્વનાથ પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા આગરા વાસી સંઘના આગ્રહથી તેની સાથે રાત્રીજય યાત્રા કરી ભાદ્રપદ વદિ ૭ ને દિને પાટણનગરે આળ્યા. તે ગુરનો ૧૨૦૦ સાધુનો ને ૧૦૫ સાધ્વીનો સપ્રદાય થયા. તેમણે વિનયપ્રભ આદિ શિષ્યોને ઉપાધ્યાય પદ આપ્યું. તે વિનયપ્રભ ઉપાધ્યાયે નિર્ધન થયેલ પોતાના ભાઈની સંપત્તિમાં વૃદ્ધિ થાય તે અર્થે મંત્ર ગર્ભિત ‘ગોતમરાસો’ (જુઓ જૈન ગુર્જર કવિઓ ભાગ. ૧. પૃ. ૧૫) રચ્યો ને તેથી તેમનો ભાઈ ફરી ધનવાન થયો. ક.

૫૧. સં. ૧૩૮૯ જેષ્ઠ સુદિ ૬ દેરાજરપુરમાં સાંઈ હરપાલે નંદિ મહોત્સવ કર્યો. પછી આઠમે વર્ષે તરણપ્રભાચાર્યે સુરિમંત્ર આપ્યો. પાટણ પાસે ‘બાલધવલ કૃષ્ણ સરસ્વતી’ ગિરદ તેમણે પ્રાપ્ત કર્યું. ક.

તરણપ્રભે જિનચંદ્રસુરિ પાસે દીક્ષા લીધી હતી. યશઃ કીર્તિ અને રાજેન્દ્રચંદ્ર પાસે અભ્યાસ કર્યો હતો. તેમણે આવક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર વિવરણ સં. ૧૪૧૧ માં રચ્યું હતું, એ. દ. દે. જિનપદના પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૯૧—જુઓ ના. ૨

૫૨. તેમનો આચાર્ય પદોત્સવ પાટણ વાસી નવલખા ગોત્રીય સાહઈચરે કર્યો. તરણપ્રભાચાર્યે સુરિમંત્ર આપ્યો. ક.

પ૩. જિનચન્દ્ર(૪)—સ્તમ્ભતીર્થમાં સંવત્ ૧૪૧૫ ના આપાદ વદિ ૧૩ ને દિને મૃત્યુ થયું.

પ૪. જિનોદય—પિતા શાહ રૂંદપાલ પાલણપુરમાં વસતા હતા; માતા ધારલદેવી, જન્મ સં. ૧૩૭૫, મૂળનામ સમરો તેમનું પદસ્થાપન સ્તમ્ભતીર્થમાં તરણપ્રભાચાર્યે સંવત્ ૧૪૧૫ ના આપાદ સુદિ ૨ ને દિને કર્યું. તેજ જગ્યાએ જિનોદયે અનિતનું ચૈત્ય સ્થાપિત (પ્રતિષ્ઠિત) કર્યું અને શત્રુંજય ઉપર તેમણે પાંચ પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. મરણ સં. ૧૪૩૨ ના ભાદ્રપદ વદિ એકાદશીને દિને પાટણમાં થયું.

તેમના સમયમાં સં. ૧૪૨૨ માં ચોથો ગચ્છભેદ નામે વેગડ ખરતર શાખાની ઉત્પત્તિ થઇ. તેના સ્થાપક ધર્મવલ્લભ ગણિ હતા.

પ૫. જિનરાજ (૧)—સં. ૧૪૩૨ ના ફાલ્ગુન વદિ ૬ ને દિને પાટણમાં તેમને સૂરિપદ મળ્યું. સ્વર્ગગમન દેલવાડામાં સં. ૧૪૬૧માં થયું.

પ૩. સં. ૧૪૦૬ માઘ સુદિ ૧૦ ને દિને નાગપુરવાસી શ્રીમાલ સાહ હોથીએ કરેલ નંદિ મહોત્સવ સહિત પદસ્થાપના થઇ. તરણ પ્રભાચાર્યે સૂરિ મંત્ર આપ્યા. ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૪૧૨ ના. ૧.

પ૪. પદસ્થાપનનો ઉત્સવ લૂણીયા ગોત્રના સાહ જેસલે કરેલ નંદિ મહોત્સવથી થયો. તેમણે સ્તંભતીર્થમાં અનિત જિનચૈત્ય પ્રતિષ્ઠિત કર્યું, તથા શત્રુંજય યાત્રા કરી ત્યાં પાંચ પ્રતિષ્ઠા કરી. ક્ષ.

સં. ૧૩૮૨ માં ભીમપદ્મી (લીલડી)માં જિનકુશલસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી. દીક્ષા નામ સોમપ્રભ. સં. ૧૪૦૬ માં જેસલમેરમાં વાચનાચાર્ય પદ. દિલ્લીવાસી રતના, પૂનિગે પદ સ્થાપનાનો ઉત્સવ કર્યો ને જેસલે તો અજિતે ચૈત્ય કરાવ્યું તેમાં આ સૂરિએ પ્રતિષ્ઠા કરી.—જુઓ જિનોદય વિવાહલો.

પ૫ સૂરિપદ નંદિ મહોત્સવ પાટણમાં સાહ ધરણે કર્યો. સવાલાખ પ્રમાણુ ન્યાય ગ્રંથ તેમને મોઢે હતા. શ્રી સુવર્ણપ્રભ, ભુવનરત્ન અને સાગરચંદ્રને (આચાર્યપદ આપી) આચાર્યપદે સ્થાપ્યા હતા. ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૩૮-૪૧-૫૬ જુઓ ના. ૧ અને સં. ૧૪૫૮ જુઓ પુ. ૧.

૫૬. જિનભદ્ર—પહેલાં જિનવર્ધનસૂરિને સં. ૧૪૬૧ માં જિનરાજની પાટે સ્થાપિત કર્યા હતા પણ ચતુર્થ વ્રતનો ભંગ કર્યાથી તેમને અપાત્ર ઠરાવ્યા અને તેમની જગ્યા જિનભદ્રને સં. ૧૪૭૫ના માધ્વ શુદ્ધિ પૂર્ણિમાને દિને આપવામાં આવી. જિનભદ્રનું ગોત્ર ભણુશાલિક હતું. મૂળનામ બાડે. તેમણે ઘણી પ્રતિમાઓ સ્થાપી, ઘણાં મંદિરો અને ભંડારો—પુસ્તકાલયો સ્થાપ્યાં અને સંવત્ ૧૫૧૪ ના માર્ગશીર્ષ વદિ નવમીને દિને કુંભલમેર (તાળે ઉદયપુર) માં સ્વર્ગવાસ પામ્યા.

ઉપર્યુક્ત જિનવર્ધન સૂરિએ સં. ૧૪૭૪ માં પાંચમો ગમ્મલોદ નામે પિષ્પલક ખરતર શાખા સ્થાપી.

૫૭. જિનચન્દ્ર (૫)—પિતા શાહ વચ્છરાજ, માતા વાહલોદેવી,

૫૬ સૂરિપદે સ્થાપ્યા ત્યારે ભણુસાલિક નાલ્હા સાહે સવાલાખના ખર્ચે નંદિમહોત્સવ કર્યા. અર્જુદાચલ, ગિરિનાર, જેસલમેર પ્રમુખ સ્થાને બિંબ પ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠા કરી. ભાવપ્રભાચાર્ય, કીર્તિરત્નાચાર્યને સ્થાપ્યા હતા. સ્થાને સ્થાને પુસ્તક ભંડારો સ્થાપ્યા હતા. શ.

પુસ્તક ભંડારો, જેસલમેર, બબાલિપુર, (બલોર), દેવગિરિ (હોલતા-બાદ), અહિપુર (નાગોર) અને પત્તન (પાટણ)માં સ્થાપ્યા. સૂરિપદ ફાગણ ૫૬ ૧૪૩૨ (બીજી વ્રત ૧૪૩૩) લોકહિતાચાર્યે આખ્યું. સં. ૧૪૪૪ માં ચિતોડગઢ પર આદિનાથ બિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. વિરોધ માટે-જુઓ જિનવિજયજી સંપાદિત વિજ્ઞાપિત્રિવેણી પ્રસ્તાવના પૃ. ૪૬-૬૨.

જિનભદ્રના પ્રતિમાલેખો પુષ્કળ સાંપડે છે: સં. ૧૪૭૬-૮૪-૯૭, ૧૫૦૩-૦૪-૦૭-૦૯-૧૧-૧૨-૧૫ જુઓ ના. ૧ સં. ૧૪૮૨-૮૩-૮૬, ૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૧૧-૧૭ જુઓ ના. ૨; ૧૫૦૫-૦૬ જુઓ પુ. ૨. ૧૪૭૬-૮૮-૯૨-૯૬-૯૯-૧૫૦૫-૦૬-૧૦-૧૧-૧૨ જુઓ પુ. ૧.

૫૭ આચાર્ય પદ આખ્યું ત્યારે કુંભલમેરવાસી કુદ્દત ચાપડા ગોત્રના સાદ સમરસિંહે નંદિમહોત્સવ કર્યા હતા. અને કીર્તિરત્નાચાર્યે પદસ્થાપના કરી હતી. ૫૭ અર્જુદાચલ ઉપર નવદંણ પાર્શ્વનાથની પ્રતિષ્ઠા કરી. ધર્મ-રત્ન, ગુણરત્નસૂરિ પ્રમુખ અનેકની (આચાર્ય) પદ પર સ્થાપના કરી. શ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૫૧૬-૨૮-૧૫૩૨ ૧-૩૩ ૧ જુઓ પુ. ૨; ૧૫૧૫-

ગોત્ર ચમ્મ, જન્મ સંવત્ ૧૪૮૭ જેસલમેરમાં; દીક્ષા સં ૧૪૯૨, સુરિપદ સં ૧૫૧૪ ના વૈશાખ વદિ ૨. મરણ જેસલમેરમાં સં ૧૫૩૦ માં.

સં ૧૫૦૮ માં લેખક લૌકે અહમદાબાદથી મૃતિ ઉત્થાપી, અને સંવત્ ૧૫૨૪ માં પોતાના નામથી ઓળખાતો મત કલો કર્યો. (તદ્વારકે સં ૧૫૦૮ અહમદાવાદે લૌકાચ્ચેન લેખકેન પ્રતિમા ઉત્થાપિતાઃ ।

૫૮. જિનસમુદ્ર—પિતા દેકાશાહ, માતા દેવલદેવી, ગોત્ર પારપ, દીક્ષા સં ૧૫૨૧, પદ્મસ્થાપના સં ૧૫૩૦ માધ શુદ્ધિ ૧૩, મરણ સં ૧૫૫૫ અહમદાવાદમાં.

૫૯. જિનહંસ—પિતા શાહ મેધરાજ, માતા કમલાદેવી, ગોત્ર

૧૬-૧૯-૨૬-૨૯-૧૫૩૧ ?-૩૨ ?-૩૩ ? જુલો ના. ૨; ૧૫૧૭-૧૯-૨૮-૨૯-૩૨-૩૪-૩૫-૩૬ ના. ૧; ૧૫૧૬-૧૯-૨૩-૨૪ ૨૮-૩૨ જુ. ૧. ૧૫૧૫-૩૪ જિ. ૨.

૫૮ આચાર્યપદ લીધું ત્યારે જેસલમેર વાસી સંઘપતિ સોનપાલે નંદિ મહોત્સવ કર્યો અને જિનચંદ્રસૂરિએ સ્વહસ્તે તે પદ પર તેમની સ્થાપના કરી. ઈ. તેમના આદેશથી કમલસંઘમેપાધ્યાયે (જિનભદ્રસૂરિ શિષ્યે) ઉત્તરાધ્યયન સત્ર પર ૧૪૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણુ દીકા રચી ને તેનું સ શોધન ભાનુચંદ્ર વાચકે કર્યું. પ્રતિમાલેખ સં. ૧૫૪૭-૪૯ જુ. ૧, ૧૫૩૬-૩૭-૪૮-૫૧-૫૩ ના. ૧; સં. ૧૫૫૩ અને ૧૫૫૫ ના. ૨. સં. ૧૫૩૬ જિ. ૨.

૫૯ પિતા શાહ મેધરાજ સેત્રાવા નગરના વાસી અને ચોપડા ગોત્રીય હતા. સં. ૧૫૫૬ વૈશાખ શુદ્ધિ ૩ રેહિણી નક્ષત્રે વીકાનેર નગરમાં કરમસી મંત્રીએ પીરોજ લાખ (ર.)ના વ્યયથી પુનઃ પદસ્થાપના-મહોત્સવ કર્યો. આગરા સંઘના આગ્રહથી ત્યાં ગયા ત્યારે પાતસાહે મોકલેલા હાથી, અશ્વ, પાલખી વાદિત્ર આદિ આડંબરથી તેમનો પ્રવેશોત્સવ થયો. પાછળથી કોઇના ભંભેરવાથી પાતસાહે ગુરૂને બોલાવ્યા. ધવલપુરમાં રક્ષા થઈ. ગુરૂએ પાતસાહનું દિલ રંજિત કર્યું. ૫૦૦ બંદિત્ત છોડાવી અમારિ ઘોષણા કરાવી ઉપાશ્રયે આવ્યા, તેમણે ત્રણ નગરે પ્રતિષ્ઠા કરી હતી, અનેકને સંઘપતિ સ્થાપ્યા હતા. ઈ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૫૫૭ જુ. ૧, સં. ૧૫૫૮-૬૦-૬૩-૬૫-૬૮-૭૬ ના. ૧, ૧૫૫૯-૬૨ ના. ૨.

ચોપડા, જન્મ સં. ૧૫૨૪, દીક્ષા સં. ૧૫૩૫, પદસ્થાપના સં. ૧૫૫૫.
અમદાવાદમાં, મરણ સંવત્. ૧૫૮૨ પાટણમાં થયું.

સં. ૧૫૬૪ માં મર દેશમાં છૂટો ગચ્છલોદ નામે આચાર્યિક
ખરતર શાખા આચાર્ય શાન્તિસાગરે સ્થાપી.

૬૦. જિનમાણિક્ય—પિતા શાહ જીવરાજ, માતા પદ્માદેવી,
ગોત્ર કુકડા ચોપડા, જન્મ સં. ૧૫૪૯, દીક્ષા સં. ૧૫૬૦, પદસ્થા-
પના સં. ૧૫૮૨ ના બાદપદ વદિ ૯, મરણ સં. ૧૬૧૨ ના આપાઠ.
શુદ્ધિ પંચમીને દિને થયું.

૬૧. જિનચન્દ્ર—(૬) પિતા શાહ શ્રીવન્ત, માતા સિરિયાદેવી,
ગોત્ર રીદડ, જન્મ તિમરી નગર (જોધપુર) પાસેના વડલી ગામમાં સંવત્

૬૦. સુરિપદ વખતે સાહ દેવરાજે નંદિ મહોત્સવ કર્યો હતો ને જિન-
દેવ સુરિએ સ્વહસ્તે પદસ્થાપના કરી. પછી ગુર્જર દેશ, પૂર્વદેશ, સિંધુ
દેશાદિમાં વિહાર કર્યો; સં. ૧૫૬૩ માં વીકાનેરવાસી વચ્છા સુત મંત્રિ
કર્મસિંહે કરાવેલા નમિનાથ ચૈત્યે જિન પ્રતિષ્ઠા કરી. જેસલમેરમાં કેટલાંક
વર્ષો રહ્યા. ત્યારે મુનિમાં શિયિલાચાર થયો, પ્રતિભોત્યાપક મત બહુ વિસ્તાર
પામ્યો, પછી વીકાનેરવાસી વચ્છાવત મંત્રિ સંગ્રામસિંહે ગચ્છસ્થિતિરક્ષ-
ણાર્થે જોડાવ્યા. પોતે, દેરાહર નગરે જિનકુશલસૂરિ યાત્રા કરી પછી ત્યાં
જવા વિચાર રાખ્યો. દેરાહર ગયા. ફરિન કરી જેસલમેર આવતાં જલના
અભાવથી પિપાસા પરિપક્વ થયો. તે વખતે સ્વર્ગવાસ થયો. વૃ. પ્રતિમા
લેખ સં. ૧૫૮૩-૯૩-૯૮ જુ. ૧, ૧૫૮૪ જુ. ૨, ૧૬૦૬ તા. ૨.

૬૧ સુરિપદ વખતે જેસલમેર નગરે રાહત માલદેવ (રાત) એ નંદિ
મહોત્સવ કર્યો. ગચ્છનું શિયિલત્વ જોઈ મંત્રિ સંગ્રામસિંહ પુત્ર કર્મચંદ્રના
આમદથી વીકાનેર ગયા. ક્રિયાદ્ધાર કર્યો. પ્રતિભોત્યાપક મતને ટાળ્યો. અહ-
મદાવાદ નગરમાં ચીસડાના બ્યાપારથી આજીવિકા કરનાર અન્યદર્શની
પ્રાગ્વાદ જ્ઞાતિના સિવા-સોમજી નામના બે વાઈઓને પ્રતિજોધી સકુટંબ
મદ્દા ધનવંત આવક કર્યા. શાસ્ત્રવાદ ૮૪ ગચ્છના મુનિ સમક્ષ કર્યો. સર્વેએ
નવાંગીકૃત્તિ કરનાર અભયદેવસૂરિ ખરતરગચ્છ ગયા એમ સ્વીકાર્યું. કુમાતિ
કુદાલ અંચ અશુદ્ધ બન્યો. તથા દ્વિલોધિમાં પાર્શ્વનાથ મંદિરે તપાગચ્છનાએ

૧૫૯૫, દીક્ષા ૧૬૦૪, સૂરિપદ જ્ઞેસલમેરમાં સં. ૧૬૧૨ ના ભાદ્રપદ શુદ્ધિ નવમીને (ગુર) દિને. તેમણે અકબર આદેશાહને જૈન ધર્મી બનાવ્યા એમ કહેવાય છે. તેમને ૯૫ શિષ્યો હતા—સમયરાજ, અહિમારાજ, ધર્મનિધાન, રત્નનિધાન. જ્ઞાનવિમલ વગેરે; અને તેમનું મરણ વેનાતટ (ખિલાડા-મારવાડમાં) સંવત્ ૧૬૭૦ ના આશ્વિન વદિ ખીજને દિને થયું.

સં. ૧૬૨૧ માં ભાવહર્ષોપાધ્યાયે ૭મો ગરુડસિંહ નામે ભાવહર્ષીય ખરતર શાખા સ્થાપી.

૬૨. જિનસિંહ—પિતા શાહ ચાંપસી, માતા ચતુરંગાદેવી, ગોત્ર ગણધર ચોપડા, જન્મ ખેતાસર ગ્રામમાં સંવત્ ૧૬૧૫ ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ પૂર્ણિમાને દિને, મૂલનામ માનસિંહ, દીક્ષા વીકાનેરમાં સંવત્ ૧૬૨૩ ના માર્ગશીર્ષ વદિ ૫, વાયકપદ જ્ઞેસલમેરમાં સં. ૧૬૪૦ માધ શુદ્ધિ ૫, આચાર્યપદ લાહોરમાં સં. ૧૬૪૯ ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૨, સૂરિપદ વેનાતટમાં (ખિલાડા-મારવાડ) માં સં. ૧૬૭૦, મરણ મેડનામાં સં. ૧૬૭૪ પૌષ વદિ ૧૩ ને દિને થયું.

દીવેલ તાળાં ઉઘાડ્યાં. વળી એકદા મંત્રિ કર્મચંદ્રના મુખથી ગુરુનું મહત્ત્વ સાંભળી પાતસાહે દર્શનાયે ખાલાવ્યાં તેથી લાહોર નગરે જઈ અકબરને પ્રતિખાધી સકલદેશે દુરમાણુક કઢાવી અષ્ટાન્હિકામાં અમારિપાલન કરાવ્યું, તથા (એક) વર્ષ સુધી ખંભાતના સમુદ્રના મત્સ્યોને છોડાવ્યા. પાતસાહે યુગપ્રધાનપદ આપ્યું. તે વખતેજ અકબરના આગ્રહથી ગુરુએ જિનસિંહસૂરિને સ્વહસ્તે આચાર્ય પદે સ્થાપ્યા. તે વખતે કર્મચંદ્ર મંત્રિએ મહોત્સવ કર્યો. ૯ ગામ, ૯ હાથી, ૫૦૦ ઘોડા ચાચક્રને આપી સવા કરોડ દ્રવ્ય ખર્ચ્યું. સં. ૧૬૫૨ માં પંચ નદી સાધી અનેક દેવાદિ સાધ્યા. સં. ૧૬૬૯ સલેમ પાતસાહે મુનિઓ સામે એક દરમાણુ કાઢ્યું; ગુરુએ જઈ તે દરમાણુ રદ કરાવ્યું. લ. જુઓ કર્મચંદ્ર મંત્રી પ્રબંધ; પ્રતિમા લેખ સં. ૧૬૨૩-૬૧-૬૪ બુ. ૧, ૧૬૫૩-૬૬ ના. ૨. ૧૬૬૧-૬૪ જિ. ૨.

૬૨ લાહોરમાં આચાર્યપદ વખતે વીકાનેરવાસી મંત્રિ કર્મચંદ્રે મહોત્સવ કર્યો. લ. સં. ૧૬૬૭-૭૭ ના પ્રતિમા લેખ જુઓ બુ. ૨.

૬૩. જિનરાજ (૨)—પિતા શા મર્મસી, માતા ધારલદેવી, ગોત્ર જોહિતરા, જન્મ સં. ૧૬૪૭ વૈશાખ શુદ્ધિ ૭, દીક્ષા વીકાનેરમાં સં. ૧૬૫૬ ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૩, દીક્ષાનામ રાજસમુદ્ર, વાયકપદ સં. ૧૬૬૮ અને સૂરિપદ મેડતામાં સં. ૧૬૭૪ ના ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૭ ને દિને મળ્યું. તેમણે ઘણી પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. દાખલા તરીકે સં. ૧૬૭૫ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૩ ને શુક્રવારે (રાજનગરવાસી પ્રાગ્વાટ માતિના સંઘપતિ સોમશયુત્ર રૂપણે કરાવેલ ચતુર્દાર વિહારમાં) સત્તુજય ઉપર તેમણે ઝગપભ અને બીજા જિનોની ૫૦૧ મૂર્તિઓ જનાવરાવી. તેમણે નૈપધીય દાખ્યપર 'જૈનરાજ' નામની વૃત્તિ રચી છે અને બીજા ગ્રંથો રચ્યા છે; મરણ પાટણમાં સં. ૧૬૯૯ ના આપાદ શુદ્ધિ ૯ ને દિને થયું.

સં. ૧૬૮૬ માં આચાર્ય જિનસાગરસૂરિથી આઠમો ગમ્મભેદ નામે લઘવાચાર્યિય ખરતર શાખા ઉત્પન્ન થઈ અને સમયસુંદરના શિષ્ય હર્ષનન્દને વધારી (હર્ષનન્દન ઝવિમંડલ દીકાના કર્તા હતા.)

સં. ૧૭૦૦ માં રંગવિજયગણીએ નવમો ગમ્મભેદ નામે શ્રી રંગવિજય ખરતર શાખા ઉત્પન્ન કરી. અને આ શાખામાંથી શ્રી-સારોપાધ્યાયે ૧૦ મો ગમ્મભેદ નામે શ્રીસારીય ખરતર શાખા

૬૩ વાયકપદ આસાકલિપુરમાં જિનચંદ્રસૂરિએ આપ્યું. સૂરિપદ વખતે મેડતામાં ચોપડા ગોત્રના સાહ આસકરણે મહોત્સવ કર્યો, ને જિનરાજસૂરિ નામ રાખ્યું. તથા બીજા શિષ્ય જોહિતરા ગોત્રના સિદ્ધગણિને પણ આ-ચાર્યપદ આપી જિનસાગરસૂરિ નામ આપ્યું. જિનરાજસૂરિએ લોદ્રવપત્તને નેસલમેરવાસી ભણસાલિક સાહ યાહરેએ ઉધ્ધાર કરેલ વિહારમાં શ્રી ચિંતા-મણિ પાર્શ્વની પ્રતિષ્ઠા કરી. (સત્તુજય પર પ્રતિષ્ઠા કર્યા પછી) ભાનુ(ણ)-વંદનામે સાહ ચાંપસીએ કરાવેલ દેવગૃહમાં શ્રી અમૃતઝરા પાર્શ્વનાથ પ્રમુખ ૮૦ બિજોની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા મેડતામાં ગણધર ચોપડા ગોત્રના સંઘપતિ આસકરણ સાહે કરાવેલ ચેલમાં અધિષ્ઠાયક શ્રી સાંતિનાથની પ્રતિષ્ઠા કરી. અંબિકાદત્ત વરથી ધંધાણીપુરમાં બંદી મૂર્તિઓ પ્રકટ કરી. કા. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૬૭૫-૮૬-૯૮ ના. ૨, ૧૬૭૭-૮૬-૯૮-૯૦ ના. ૧. ૧૬૭૫-૭૭-૮૨ જિ. ૨.

ઉત્પન્ન કરી. એકાદશસ્તુ વૃહત્ચરતર નામામૂલગચ્છ એવમેકા-
દશમેદઃ ચરતરગચ્છઃ

૬૪. જિનરાજ—વાસી સેરણુઆમના, પિતા શાહ તિલોકદેવી,
માતા તારાદેવી, ગોત્ર લૂણીય, મૂળ નામ રૂપચંદ્ર, સૂરિમંત્ર સંવત
૧૬૯૯ આષાઢ શુદ્ધિ ૭ ને દિને મળ્યો. મરણુ અક્ષવરાબાદમાં સંવત
૧૭૧૧ ના શ્રાવણ વદિ ૭ ને દિને થયું.

૬૫. જિનચન્દ્ર (૭)—પિતા શાહ આસકરણુ, માતા સુપિયા-
રદેવી, ગોત્ર ગણધર ચોપડા, મૂલનામ હેમરાજ, દીક્ષાનામ હર્ષલામ.
પદસ્થાપના સંવત ૧૭૧૧ ના ભાદ્રપદ વદિ ૧૦ ને દિને થઈ અને
મરણુ સૂરતમાં સંવત ૧૭૬૩ માં થયું.

૬૬. જિનસૌખ્ય—પિતા શાહ રૂપસી, માતા સુરૂપા, ગોત્ર
સાહલેયા છુહરા, વાસ ફેગપત્તનમાં, જન્મ સં ૧૭૩૯ ના માર્ગશિર્ષ
શુદ્ધિ ૧૫ ને દિને થયો, દીક્ષા પુણ્યપાવસર આમમાં સં ૧૭૫૧ ના
માઘ શુદ્ધિ ૫ ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ સુખકીર્તિ, સૂરિપદ સં ૧૭૬૩
ના આષાઢ શુદ્ધ ૧૧ ને દિને મળ્યું, મરણુ રિણીમાં સં ૧૭૮૦ ના
જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૦ ને દિને થયું.

૬૪ પોતાની માતા સાહિત દીક્ષા લીધી હતી. સૂરિમંત્ર જિનરાજસૂ-
રિએ આપ્યો હતો. ક્ષ.

૬૫ પદસ્થાપનામાં રાજનગરે નાહડા ગોત્રના સાહ જયમદ્ તેજસીની
માતા કસ્તૂરબાઈએ મહોત્સવ કર્યો હતો. ત્યાર પછી તેમણે લેધપુરવાસી
સાહ મનોહરદાસ કાઢેલા સંઘ સાથે જઈ શત્રુંજય યાત્રા કરી હતી અને
મંડોવર નગરે સંઘપતિ મનોહરદાસે કરાવેલા ચૈત્યમાં ઋષભાદિ રૂ
જિનોની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. ક્ષ.

૬૬ દીક્ષા નામ સુખકીર્તિ. સૂરિપદ વખતે સૂરત બિંદરવાસી ચોપડા
ગોત્રના પારિખ સામીદાસે ૧૧ હબર રૂપીઆ ખર્ચી પદમહોત્સવ કર્યો હતો.
પછી એકલા ઘોઘા બંદરે નવખંડ પાર્શ્વનાથની યાત્રા કરી. ક્ષ.

૬૭. જનભક્તિ—પિતા શાહ હરિચંદ્ર અને માતા હરિસુખ-
દેવી, ગોત્ર શેઠ, વાસ ઇન્દ્રપાવસર ગ્રામમાં, જન્મ સં ૧૭૭૦ના જ્યેષ્ઠ
શુદ્ધિ ૩ને દિને થયો. મૂલનામ ભીમરાજ. દીક્ષા સં ૧૭૭૬ના માઘ
શુદ્ધિ ૭ ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ ભક્તિદેવ, સૂરિપદ રિણીમાં સં ૧૭૮૦
ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૩ને દિને (દશ વર્ષની વયે!) મધ્ય; મરણ
કચ્છ દેશના માંડવીમાં સંવત્ ૧૮૦૪ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ ૪ને દિને થયું.

૬૮. જનલાલ—પિતા શાહ પચાવણદાસ, માતા પદ્માદેવી,
ગોત્ર બોહિલ્યરા, વતન વિકાનેર (પણ) જન્મ વાપેડ. ગ્રામમાં સં.
૧૭૮૪ના શ્રાવણ શુદ્ધિ ૫ને દિને થયો, મૂલનામ લાલચંદ્ર, દીક્ષા જ્ઞેશલ-
મેશમાં સંવત્ ૧૭૯૬ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ ૬ ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ

૬૭ સૂરિપદ મહોત્સવ રિણીપુરના સચે, ક્યો અને પદ્ધર આચાર્યે
પોતાના હસ્તથી આચાર્યપદ આપ્યું. ગ્રંથ નગરમાં અનિતજ્ઞિન ચેત્યમાં
પ્રતિષ્ઠા કરી હતી તેમના ભક્તિમાન શિષ્યો નામે રાજસોમ ઉપાધ્યાય,
રામવિજય ઉપાધ્યાયાદિ પાસે સેવા કરતાં હતા ત્યારે સ્વર્ગવાસ થયા. ક.

૬૮ પદસ્થાપના વખતે ઇજડહ ગોત્રના શાહ ભોજરાજ નંદિમહોત્સવ
ક્યો હતો. ત્યાંથી જસલમેર વીકાનેર આદિ અનેક પુરે વિહાર કરી સં.
૧૮૧૬ જ્યેષ્ઠ વદ ૫ ને દિને ૭૫ સાધુ સાથે શ્રી ગોડીપાર્શ્વની યાત્રા કરી.
પછી સં. ૧૮૨૧ શ્રાવણ શુદ્ધિ ૧ ને દિને ૮૫ મુનિઓ સહિત અર્ચુદાચલ
યાત્રા કરી. પછી ધાણેરાવસાદી ગામે આવી પરપક્ષીને છૂટા. પછી તે
દેશના રાણપુરાદિ પંચતીર્થો વંદી વેનાતટ, મેડતા, રૂપનગર, જયપુર, ઉદ-
યપુર આદિ નગરે વિહાર કરી સં. ૧૮૨૫ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૫ ને દિને ૮૮
મુનિ સાથે શ્રી મૂલેવગઢના અધિષ્ઠિત ઋષભદેવની યાત્રા કરી. પછી પશ્ચિમ,
સલપુર, રાધનપુર આદિ સ્થલે વિહાર કરી શ્રી રાજેશ્વર પાર્શ્વની યાત્રા
કરી રોઠ ગુલાબચંદ, રોઠ લાલદાસ શ્રી સંઘના આગ્રહથી સૂરત ગયા. ત્યાં
સં. ૧૮૨૭ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૨ દિને આદિ ગોત્રીય સાહ નેમિદાસના પુત્ર
લાલદાસે કરાવેલ ત્રણ બુઝિના પ્રાસાદમાં શીતલનાથ, સદ્ગુરુ પાર્શ્વ,
ગોડી પાર્શ્વ આદિ ૧૮૧ જિજ્ઞાની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા સં. ૧૮૨૮ વૈશાખ
શુદ્ધિ-૧૨ ને દિને ત્યાંજ દેવગૃહમાં શ્રી મહાવીર આદિ ૮૨ જિજ્ઞાની પ્રતિષ્ઠા

લક્ષ્મીલાભ, પદસ્થાપના માંડવીમાં સં. ૧૮૦૪ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ પને દિને થઇ. તેમણે ઘણી યાત્રાઓ અને પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. તેમનું મરણ ગુદામાં સંવત્ ૧૮૩૪ના આશ્વિન વદી ૧૦ને દિને થયું.

૬૯ જિનચન્દ્ર (૮)—પિતા રૂપચંદ્ર, માતા કેસરદેવી, ગોત્ર વછા-વતમુંહતા, ગામ વીકાનેર, જન્મ કલ્યાણમરઆમમાં સં. ૧૮૦૯માં થયો. મૂલનામ અનૂપચંદ્ર, દીક્ષા મડોવરમાં સંવત્ ૧૮૨૨માં લીધી, દીક્ષા-

કરી. ભરૂચ, રાજનગર. ભાવનગર, ઘોઘા, પાલિતાણા યાત્રાર્થે ગયા. ત્યાં શત્રુજયની યાત્રા ૭૫ મુનિસહિત સં. ૧૮૩૦ માઘ વદિ ૫ દિને કરી, ત્યાંથી ન્હૂનાગઢ આવી તેજ વર્ષના ફાગણ સુદિ ૯ દિને ૧૦૫ સાધુસહિત ગિરનાર-મંડન નેમિજિનની યાત્રા કરી. ત્યાંથી વેલાદ્વલપત્તન (વેરાવલ), નવાનગર જઈ, કચ્છદેશ માંડવીમાં શુરપદ સ્થાપનાને વંદી ક્રમે રાહપુર નગરે ચિંતામણિપાર્શ્વ વંદી સં. ૧૮૩૩ ચૈત્ર વદિ ૨ને દિને ગોડીપાર્શ્વની યાત્રા કરી. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૮૨૧ જુઓ ના. ૧.

૬૯ દીક્ષાનામ આ પ્રતમાં દયાસાર આપ્યું છે. સૂરિપદ વખતે ગુદામાં ફેંકટ ચોપડા ગોત્રીય દોસી લકખાસાહે ઉત્સવ કર્યો હતો. ત્યાંથી મહેવાદિ-પુરનાં ચૈત્ય વંદી ગોડીપાર્શ્વને નમી ક્રમે જેસલમેર વીકાનેરમાં ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથાદિની યાત્રા કરી. જેસલમેરમાં આવશ્યાદિ યોગક્રિયા કરી. પછી અયોધ્યા કાસી ચંદ્રાવતી પાટલીપુત્ર ચંપા મક્સુદાબાદ સંમેતશિખર પાવાપુરી રાજગૃહ મિથિલા દુતારા-પાર્શ્વનાથ ક્ષત્રિયકુંડ કાકંદી હસ્તિનાગ-પુરાદિ યાત્રા કરી. તે પૂર્વદેશમાં લક્ષ્યાહ નગરે નાહટા ગોત્રના સુશ્રાવક રાજા નામે વચ્છરાજે ત્રણ ચાતુર્માસ મહોત્સવથી કરાવ્યાં. ત્યાં બહુ ફેલાયલ પ્રતિભોત્યાપક મત નિરાકૃત કર્યો. તે નગરના ઉદ્યાનમાં રાજાએ જિનકુશલ સૂરિને સ્તૂપ કરાવ્યો. ત્યાંથી ગિરનાર શત્રુજય તીર્થની યાત્રા કરી. પાદ-લિપ્તપુર (પાલીતાણા)માં પરપક્ષીય સાથે વિવાહ કરી તેમને છત્યા, રાજાએ બહુમાન કર્યું. ત્યાંથી એક વર્ષ પછી મોરવાડ ગામમાં ગોડીપાર્શ્વની યાત્રાર્થે આવેલ એક લાખથી વધારે માણસોના સંઘમાં ત્યાંના અમાત્યાદિ પ્રધાન પુરૂષના વચનથી બંને ભદ્રારકોનો પરસ્પર મેલ થયો. ત્યાંથી દક્ષિણદેશમાં અંતરિક્ષ પાર્શ્વની યાત્રા કરી. સૂરતમાં સં.....માં સ્વર્ગવાસ કર્યો. સં.

પ્રતિમા લેખ સં. ૧૮૪૪-૪૮-૪૯-૫૬ ના. ૧, ૧૮૪૯ ના. ૨

નામ ઉદયસાર, સૂરિપદ ગુદામાં સં. ૧૮૩૪ના આશ્વિન વદિ ૧૩ ને દિને મેળવ્યું. મરણ સુરતમાં સં. ૧૮૫૬ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૩૦ ને દિને થયું. (આના રાજ્યમાં ક્ષમાકલ્યાણે સં. ૧૮૫૦ માં વીકાનેરમાં જીવવિચાર વૃત્તિ રચી.)

૭૦. જિનહર્ષ—જન્મ વાલીવાગ્રામમાં થયો. પિતા શાહ તિલો-કચંદ, અને માતા તારાદેવી, ગોત્ર મીડીયા ખુદરા, દીક્ષા આગ્રામાં સં. ૧૮૪૧માં લીધી, સૂરિપદ સુરતમાં સં. ૧૮૫૬ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૧૫ ને દિને મળ્યું.

અહીં ક્ષમાકલ્યાણ મુનિની પદાવલિ મુખ્યપણે સં. ૧૮૩૦ ફાગણ સુદિ ૬ દિને જીર્ણગદમાં રચાયલી પૂર્ણ થાય છે. તે મુનિ, જિનભક્તસૂરિના શિષ્ય પ્રીતિસાગરના શિષ્ય અમૃતધર્મના શિષ્ય હતા. તેમણે આના રાજ્યમાં સં. ૧૮૫૦ માં વીકાનેરમાં જીવવિચાર વૃત્તિ રચી હતી.

૭૦ હજાર પદાવલિની અવૃત્તિમાં આપેલ છે તે પ્રમાણે:—સૂરિપદ લીધા પછી સુરતમાંજ ચૈત્ય બિંબ પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તથા સં. ૧૮૬૦ અક્ષય ત્રીન્ન દેવીકોઠ વાસી સંઘે બનાવેલ દેવગૃહમાં ૧૫૦ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૬૬ ચૈત્ર સુદિ ૧૫ ને દિને ગિડિયા સંઘપતિ રાજરામ, લૂણીયા ગોત્રના સાહ તિલોકચંદે કાઢેલા સંઘ કે જેમાં રવાલાખ શાવક, ૧૧૦૦ સાધુ હતા તેની સાથે ગિરનાર-પુંડરીકાદિની યાત્રા કરી. સં. ૧૮૭૦ શિખરગિરિની યાત્રા કરી. વળી સં. ૧૮૭૬ માં સંઘ સાથે તેજ ગિરિની યાત્રા કરી ત્યાર પછી દક્ષિણ દેશમાં અંતરીક પાશ્વનાથ, મગસી પાશ્વનાથ, ધુલેવગઢ હત્યાદિ તીર્થ યાત્રા કરી. સં. ૧૮૮૭ આષાઢ સુદિ ૧૦ દિને શ્રી વીકાનેરમાં સીમંધર સ્વામિના મંદિરમાં ૨૫ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૮૬ મા. સુ. ૧૦ દિને વીકાનેરમાં સેઠિયા ગોત્રના સાહ અમી-ચંદે કરાવેલ સમ્મેતશિખર ગિરિના ભાવવાળા મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. સિદ્ધા-ચલગિરિ પ્રતિ જતાં મંડોવરમાં સં. ૧૮૯૨ કા. વ. ૬ દિને સ્વર્ગવાસ કર્યો. આ જિનહર્ષસૂરિના પ્રતિમા લેખો સં. ૧૮૬૩-૬૪-૭૧-૭૩-૭૫-૭૭-૮૫-૮૬ જુઓ ના. ૨, તથા ૧૮૫૫-૬૧-૭૧-૭૪-૭૫-૭૭-૧૯૦૦ માટે જુઓ ના. ૧ તથા સં. ૧૮૮૫-૮૭-૮૮-૯૧ જુઓ ગે. રે. આના રાજ્યમાં આ પદાવલિકાર ક્ષમાકલ્યાણે સં. ૧૮૬૦ માં નેસલમેરમાં પચુંપણાદાનિદ્ધક રચ્યું.

અહિં હસ્તલિખિત પદ્માવલિ અટકે છે, કે જે સંવત ૧૮૭૬માં લખાયેલી છે. કેસાટ.

૭૧. જિનસૌભાગ્ય—મારવાડ વાસ્તવ્ય સ્વાધ સેરડાગ્રામે સં ૧૮૬૨માં જન્મ, મૂલનામ સુરતરામ, ગણુમર ચોપડા દોહારી ગોત્રના શાહ કરમચંદ પિતા, કણ્ણાદેવી માતા, સં. ૧૮૭૭માં સિંધિયા દોહત-રાવના લક્ષ્મીમાં દીક્ષા, સૌભાગ્યવિશાલ દીક્ષાનામ, સં. ૧૮૯૨ માર્ગ-શીર્ષ શુદ્ધિ ૭ ગુરુવારે વિક્રમનગરે (વીકાનેરે) ખુખનાચી સાહ લાલ-ચંદ સાલમસિંહના કરેલા મહોત્સવપૂર્વક સૂરિપદ મળ્યું. (એક ખરતર-ગચ્છ પદ્માવલિમાંથી.)

યાવજીવ એકલકાણું. શાશ્વદુશાલા વગેરે ઓઢવાનો ત્યાગ અને પાદ-વિહારનો નિયમ સાચવ્યો. વીકાનેરના મહારાજ રત્નસિંહ અને સરદાર સિંહ અત્યંત ભક્તિવાળા થયા ને સુવર્ણમુદ્રિકાવડે ચરણકમલની પૂજા કરી. મુશિંદાબાદમાં ચોમાસું ને નેમિનાથના ખિંબની પ્રતિષ્ઠા. કલકત્તા-ત્યાં દૂગડબાપુ પ્રતાપસિંહનો ઉત્સવ. બાલુચરમાં ઇંદ્રચંદ્રજીએ તેમના ઉપદેશથી શત્રુંજયનો સંઘ કાઢ્યો. રસ્તામાં ચંપાનગરીમાં વીકાનેરના સંઘે ખનાવેલા જિનમંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૯૦૨માં સિદ્ધગિરિ. તે વર્ષમાં વીકાનેર આવ્યા ત્યાં સુપાર્શ્વનાથના મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૦૪ માધ શુદ્ધિ ૧૦. ને ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથના મંદિરનાં જિન-ખિંબોની પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૦૫ વૈશાખ શુદ્ધિ ૫. મડોવરમાં ખરતરગચ્છ-અધિકાયક ગોરા નામના ક્ષેત્રપાલને પ્રસન્ન કર્યો સં. ૧૯૦૬ માગસર શુદ્ધિ ૧૩. વીકાનેરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૧૪ આષાઢ શુદ્ધિ ૧, નાલગામમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૧૬ વૈશાખ વદિ ૬. વીકાનેરમાં સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૧૯ માધ શુદ્ધિ ૩. આ સૂરિના પ્રતિમા લેખો સં. ૧૮૯૩, ૧૯૦૫ ના ૨, સં. ૧૯૦૦-૦૩-૦૪-૦૭-૧૦ ના. ૧. સં. ૧૯૧૦ ગે. ૨.

[સં. ૧૮૯૨ માં જિનમહેન્દ્રસૂરિયા ૧૧ મો ગચ્છભેદ નીકળ્યો—મહાજન વંશમુક્તાવલી]. આ જિનમહેન્દ્રના પ્રતિમા લેખે સં. ૧૮૯૩-૯૬-૯૭-૧૯૦૬-૧૦-૧૩-૧૪ માટે જુઓ ના. ૨. સં. ૧૮૯૩-૧૯૦૩ ગે. ૨.

૭૨. જિનસિંહ—કુલ્લી ગામના ગોતાણી ગોત્રના શાહ મન-
સુખ પિતા, જયદેવી માતા. જન્મ સં. ૧૯૦૦, મુલનામ હિતરામ, દીક્ષા
વીકાનેરમાં સં. ૧૯૧૭ ફાગણ વદિ ૫, તે ઉત્સવ ચોપડા કોઠારી
ગોવરચંદ્રે કર્યો. દીક્ષાનામ હિતવલ્લભ. પછી આચાર્યપદ. તેનો ઉત્સવ
વચ્છાવત અમરચંદ્ર તથા ઝાઝારાપાટણ નિવાસી છાન્ડેડ ભુરામલજી
તથા ગોલમ્હા માનચંદ્ર વગેરેએ કર્યો. વીકાનેરના મહારાજાએ બે
ચાર વખત સૂરિનાં દર્શન કર્યા, અને ગજનેરાદિમાં ભક્તિ કરી. સૂરિ
મુર્શિદાબાદ ગયા ત્યાં સં. ૧૯૨૪ ફાગણ વદિ ૪ દ્વગડ પ્રતાપચંદ્રના
પુત્ર રાવમહાદુર લક્ષ્મીપતિસિંહ અને ધનપતિસિંહની બનાવેલ ચાર
જિનપાદુકાઓ સમેતશિખરજીપર પ્રતિષ્ઠિત કરી. અજીમગંજમાં પ્રતિષ્ઠા
સં. ૧૯૨૬ ફાગણ શુદ્ધિ ૭. વીકાનેર આખ્યા સં. ૧૯૨૯. ત્યાં કુંથુ-
નાથજી મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૩૧ જેઠ શુદ્ધિ ૧૦, તથા ચિંતા-
સણિજીના દેરાસરમાં જિનખિંબ પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૩૨. સ્વર્ગગમન
વીકાનેરમાં સં. ૧૯૩૫ કાર્તિક વદિ ૧૨.

૭૩. જિનચંદ્ર (૯)—ગોલમ્હા ગોત્રીય. આચાર્યપદ સં.
૧૯૩૫ માધ્ય શુદ્ધિ ૧૧. હાલ વિદ્યમાન છે.

(નં. ૭૧ના બીજા પારાથી તે ૭૩ સુધીની હકીકત 'ગચ્છમત-
ગ્રંથ'માંથી લીધી છે. તેમાં આખી પદાવલિ ૪૨મા પદ્ધત્રથી આપી
છે કે જેમાં ક્ષમાકથાણીની પદાવલિનો સાર બાવે છે. જુઓ પ.
૨૩૪ થી ૨૭૫).

(નં. ૭૧ પછી મહાજનવંશ મુક્તાવલીમાં નીચે પ્રમાણે પદ્ધત્ર
આપેલ છે:--)

૭૨ જિનહંસ પ્રતિમા લેખો સં. ૧૯૨૦-૨૧-૨૫-૩૨-૩૪
જુઓ ના. ૨.

૭૩ જિનચંદ્ર પ્રતિમા લેખો સં. ૧૯૫૦-૫૧-૫૬ ના. ૨.

૭૪ જિનકીર્તિ (વર્તમાન અધારક.)

૧ ક. ચોથી ખરતર વેગડશાખાની પદ્મપરંપરા.

(આ શાખાની સ્થાપના ધર્મવલ્લભ ગણિએ કરી. જુઓ મૂલ્ય પદ્મવલિ નં. ૫૪ જિનેદાયની નીચે.) તે પોતાને પડમા જિનચંદ્રસૂરિના શિષ્ય-પદ્મધર ગણાવે છે.)

૫૪. ધર્મવલ્લભ (અપર નામ પછીથી) જિનેદાયસૂરિ—
સં. ૧૪૨૨માં વેગડગચ્છની સ્થાપના. છાજડકા મૂલગોત્ર, પિતા ઝાંઝણુ માતા ઝમકુ, તેમણે માલૂતો મદ ઉતાર્યો. અણુહિલવાડમાં ખાનને પરતો પૂર્યો ને મહાજનના બંદ છોડાવ્યા. રાજનગરમાં મહમદશાહ (બેગડો?) ને પ્રતિબોધ્યો ને શાહે તેને વેગડનું બિરુદ આપ્યું. સાચોર વગેરે સ્થાને વિહાર કર્યો. સક્રિતપુરમાં સં. ૧૪૩૦માં સ્વર્ગવાસ કર્યો.

૫૫. જિનશેખર.

૫૬. જિનધર્મ.

૫૭. જિનચંદ્ર.

[આ સૂરિના રાજ્યમાં સં. ૧૫૮૮માં પં. દેવમદ્રગણિએ સ્વશિષ્ય પં. મહિમમંદિરમુનિના પઠનાર્યે દુર્ગસિંહકૃત કાતંત્ર વ્યાકરણ વૃત્તિની પ્રત લખી છે.]

૫૮. જિનમેરુ.

૫૯. જિનગુણ.

૬૦. જિનેદાય.

૬૧. જિનચંદ્ર. બાફણા ગોત્ર, પિતાનું નામ રૂપસી.

૬૨. જિનસમુદ્ર.

(આ સૂરિના પસાયથી ગુરજિનિ ગણિત ચતુવિંશતિ સ્તવ વેગડશાખાનાજ મહિમાહર્ષે સં. ૧૭૨૨ના સંવત્સરી દિને (ભાદ્રપદ શુદ્ધ ૫) સ્તંભતીર્થમાં ભાષામાં રચ્યું છે. તે ઉપરથી ઉપરની પદ્મ-પરંપરા લીધી છે. આ જિનસમુદ્રસૂરિએ ભાષામાં કેટલીક નાની નાની કૃતિઓ રચી છે જેવી કે ઉદયપુરસ્થ શ્રી શાંતિનાથ જિનસ્તોત્ર (૨૧

કડીનું), પાર્શ્વનાથગીત, વિધિ ચૈત્રી પૂર્ણિમા ગમિત - શત્રુંજય તીર્થ-
સ્તવન, પંચમી તપ રૂપક વર્ધમાન જિનસ્તોત્ર સં. ૧૬૯૮માં સમી-
પાણાનગરે, સ્થૂલભદ્ર સજ્જાય એ એક ૧૪ અને બીજી ૧૭ કડીની,
જીવ અને કરણીનો સંવાદ, પંચમી સ્તોત્ર ૯ કડી, ચદ્રોપમા ગમિત
પાર્શ્વનાથ સ્તવ ૧૩ કડી, સીમંધર સ્વામિ વિનતિ સ્તોત્ર સં. ૧૬૯૮
શિવાણામાં. અધ્યાત્મપચીસી વગેરે. વગેરે.)

(ઉપરની હકીકત 'ખરતરગચ્છ વેગડશાખાની કંઠક માહિતી'
એ નામના પં. હરગોવિન્દદાસ ત્રિ. શેઠના લેખમાંથી એકઠી કરી છે.
—જુઓ જૈન શ્વે. કૉન્ફરન્સ હેરલ્ડ પત્રનો ખાસ પ્રતિદાસ અંક જુલાઈ-
ઓક્ટોબર સને ૧૯૨૫.)

૧ જ. પાંચમી શાખા પિપ્પલક ખરતરની પરંપરા.

૫૭. જિનવર્ધન—પિપ્પલક ખરતર શાખાના સ્થાપક સં. ૧૪૭૪.
તેમના સં. ૧૪૬૬, ૧૪૭૩, ૧૪૭૫ ના પ્રતિષ્ઠા લેખો મળી આવે છે.
જુઓ નાહરકૃત જૈન લેખસંગ્રહ બને ખંડ. સં. ૧૪૭૩ ગે. રે.

સં. ૧૪૬૬માં જિનદેવ સુરિ શિષ્ય મેરનદેવ ઉ. ની મૂર્તિની
પ્રતિષ્ઠા કરી (દેવકુલપાટક પૃ. ૨૧).

સં. ૧૪૭૩માં ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ ના દિવસે જેસલમેરમાં જિનમિ-
ઓની પ્રતિષ્ઠા કરી. (જુઓ શ્રીધર રામકૃષ્ણ કૃત બીજો રીપોર્ટ પૃ. ૬૩).

પૂનાના બાંકારદર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં તાત્પર્યપરિચુદ્ધિ નામનું પુસ્તક તાડ-
પત્ર પર લખાયેલું છે તેની અતિ સંવત્ ૧૮૭૧ વર્ષે શ્રી સ્વરતરગચ્છે
શ્રી જિનરાજસૂરિષ્ઠે શ્રી જિનવર્ધનસૂરીણાં પુસ્તક. લખેલું છે.

૫૮. જિનચંદ્ર.

સં. ૧૪૮૬ માં તેમણે જિનવર્ધનસૂરિની મૂર્તિ બનાવરાવી અને
આદિનાથપ્રાસાદમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. જુઓ હિત સંગ્રહ. આ સંગ્રહના
બીજા ખંડમાં સં. ૧૪૬૬ અને ૧૪૭૬ ના પ્રતિષ્ઠા લેખો છે. ના. ૨.

૫૯. જિનસાગર.

સં. ૧૪૦૧ થી ૧૫૧૦ સુધીના પ્રતિષ્ઠા લેખો મળે છે. એટલે ૧૪૯૧—૯૪—૯૫—૯૬—૯૭, ૧૫૦૧—૦૩—૦૭—૦૮—૧૦ ના. ૨.

૧૪૯૫—૧૫૦૩—૧૦, ૧૫૨૦ (?) ખુ. ૧. સં. ૧૫૦૫ જિ. ૨.

સં. ૧૪૮૯ના ક્ષાત્ર્યુત સુદિ ૩ના દિવસે જાઓરમાં સુપાર્શ્વજિન-યુત દેવકુલિકાની, ૧૪૯૧માં દેવકુલપાટકમાં સ્વચર જિનચંદ્રસૂરિની મૂર્તિની, સં. ૧૪૯૪માં નાગદા ગામમાં શાંતિ ત્રિંબની, તથા ૧૪૯૬ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૩ બુધવારે કરેડા (કરહેડા)ના મંદિરમાં વિમલનાથની દેવકુલિકાની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. (બુઓ તે તે ગામોના શિલાલેખો, દેવકુલપાટક પૃ. ૧૭—૨૧.

તેમણે પં. ઉદયશીલ ગણિના આગ્રહથી હૈમલઘુવૃત્તિના ચાર અધ્યાયની દીપિકા બનાવી છે; વળી કર્પૂરપ્રકરણ પર અવચૂરિ વગેરે રચેલ છે. તેમના ઉપદેશથી સં. ૧૪૯૫ના કાર્તિક સુદિ ૧૧ દિને ધર્મોપદેશ-માલાવૃત્તિની પ્રત લખાયેલી લીંબડીના ભંડારમાં છે; તેમજ સં. ૧૪૯૨ માં મેદપાટ દેશના દેવકુલપાટકપુરમાં કુંભકર્ણુ રાજ્યે ઉકેશવંશી આવકે આવશ્યક વૃહદ્વૃત્તિ લખાવી (પી. રી. ૩, ૧૮૮૭).

૬૦. જિનસુદર. પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૫૧૫—૧૬ ના. ૧, અને ખુ. ૧.

૬૧. જિનહર્ષ.

સં. ૧૫૨૩ અને ૧૫૨૮ના લેખો ના. ૨ માં, સં. ૧૫૧૯—૨૭—૨૮—૩૧—૫૧ ના. ૧ માં, ૧૫૧૯—૪૩—૪૯—૫૫ ખુ. ૧ અને ૧૫૨૩ જિ. ૨ માં મળે છે.

૬૨. જિનચંદ્ર.

સં. ૧૫૬૭ અને ૧૫૭૨ ના લેખો ના. ૨ માં મળે છે, અને ૧૫૬૬—૬૭ ના ના. ૧ માં મળે છે.

—આ આચાર્યના સમયમાં સં. ૧૫૭૩માં મહાખંડન દીકા વિદ્યાસાગરીની પ્રત લખાઈ છે તેમાં આ શાખાના મૂળથી તે આ આચાર્ય સુધીની પદ્મપરંપરાનો ક્રમ આપેલ છે કે:—

‘સંવત્ ૧૫૭૩ વર્ષે પ્રાણિષ્ઠ કાનૌ આવણિકે માસે કૃષ્ણપક્ષે દ્વિતીયા તિથી સૂર્યવાસરે પ્રાતઃકાલે શ્રી ચિત્રકૂટ કેદોત્તમે શ્રી સંત્રામરાજો વિજયિનિ રાજ્યે શ્રી ખરતરગચ્છે સ્વચ્છે તુચ્છેતરે શ્રી જિનવર્દનસૂરિ પદે શ્રી જિનચંદ્ર સૂરયસ્તતપદે શ્રી જિનસાગર સૂરય સ્તતપદાંભોજમાર્તણ્ડા શ્રી જિનસુંદર સૂરય સ્તત્ પદોદ્યાદ્રિનિસ્તંદ્રમિત્રાઃ શ્રી જિનહર્ષ સૂરયોડમુવન । અથ તતપદસકૈરવાકર વિકસ્વર ક્રિયોદતેષુ સાંપ્રતં શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિષુ નિજગણાધીરાત્વં કુર્વત્સુ તત્સતીર્થેઃ શ્રી કમલસંયમો-પાધ્યાયૈઃ સ્વહસ્તેનૈષા શ્રી મહાખંડન ટીકાં વિદ્યાસાગરીમિત્યભિધાનાં સ્વરમાન્યસ્ય લોધાયા લેખિતમ્ ॥ (પાટણના સંધના બંડારની પ્રત).

આજ પ્રમાણે કમલસંયમના ઉપદેશથી સં. ૧૫૭૦ વૈશાખ વદિ અમાવાસ્યા બૃગુવારે અણુલિલ્લપુરપત્તને ઠાણાંગ વૃત્તિ લખાઈ છે. તેમાં પણ ઉપરોક્તજ ક્રમ છે.

૬૩. જિનશીલ. સં. ૧૫૮૫ નો લેખ છુ. ૧

૬૪. જિનકીર્તિ.

૬૫. જિનસિંહ. સં. ૧૬૯૦ લેખ ના. ૨.

૬૬. જિનચંદ્ર. આના રાજ્યમાં સં. ૧૭૦૨ માં હૈમવ્યાકરણનો પ્રાકૃત અષ્ટમ અધ્યાય લખાયો.

ગુરુપદાવલી અડપદ.

સમઈ સરસતિ ગૌતમ પાપ, પ્રણમું સહિયુર ખરતર રાપ,

જસુ નામઈ હોયમ સંપદા, સમરંતા નાવમ આપદા. ૧

પદિલા પ્રણમું ઉદોતનસૂરિ, ખીળ વર્દમાન પુન્ય પૂરિ,

કરિ ઉપવાસ આરાહિ દેવી, સૂરિમંત્ર આપ્યો તસુ હેવિ. ૨

વદરમાન સ્ત્રીમંધર સ્વામિ, સો ધાવિ આવ્યતે શિરનામિ,

ગૌતમ પ્રતઇ વીરઇ ઉપસિપડ, સૂરિમંત્ર સપડ જિન કણડ. ૩

શ્રી સ્ત્રીમંધર કદમ દેવના, ધૂરિ જિન નામ દેખ્યો યાપનાં,

તાસ પદિ જિનેશ્વર સૂરિ, નામઈ દુખ વધી નામ દૂરિ. ૪

- પાયણુ નયર દુહામરાય પદા, વાદ દુઝો મહપતિશ્યું તદા,
સંવત દસ અસીયઈ વલી, ખરતર ખીરદ દીપછ મનિ રલી. ૫
- ચઉથઈ પટ્ટિ જિનચંદ સૂરિંદ, અમખદેવ પંચમઈ મુણિંદ,
નવંગિ વૃત્તિ પાસ થંભણુક; પગઠયો રોગ ગયુ તનુ તણુક. ૬
- શ્રી જિનવલ્લભ છઠઈ જાણી, ક્રિયાવંત ગુણ અધિક વખાણી,
શ્રી જિનદત્ત સૂરિ સાતમઈ, ચોસઠિ જોગણી જસુ પપ નમઈ. ૭
- આવન વીર નદી વલી પંચ, માણુમદ્રશ્યું થાપી સંચ,
વ્યંતર ખીજ મનાવી આણુ, થૂલ અજમેર સોહઈ જિમ ભાણુ. ૮
- શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ આઠમઈ, નરમણિ ધારક દીક્ષી તપઈ,
તાસ સિસ જિનપતિ સૂરિંદ, નવમઈ પટ્ટિ નમું મુખકંદ. ૯
- જિનપ્રભોધ જિનેશ્વરસૂરિ, શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ યશ પૂરિ,
વંદું શ્રી જિનકુશલ મુણિંદ, કામકુંભ સુરતર મણિકંદ. ૧૦
- ચઉદસમઈ જિનપદ્મસૂરિસ, લખિંધ સૂરિ જિનચંદ મુનીસ,
સતરસમઈ જિનોદયસૂરિ, શ્રી જિનરાજ સૂરિ ગુણ ભૂરિ. ૧૧
- પાટિ પ્રભાકર મુકુટ સમાણુ, શ્રી જિનવર્દન સૂરિ સુજાણુ,
શેલઈ સુદરસણુ જંબુકુમાર, જસુ મહિમા નવિ લાભઈ પાર. ૧૨
- શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ વીસમઈ, સમતા સમર ઈંદ્રી દમઈ,
વંદો શ્રી જિનસાગર સૂરિ, જસ પસાઈ વિધન સવિ દૂરિ. ૧૩
- ચઉરાસી પ્રતિષ્ઠા કીદ્ધ, અમ્હમદાબાદ થૂલ સુપ્રસિદ્ધ,
તાસુ પદઈ જિનસુંદર સૂરિ, શ્રી જિનહર્ષ સૂરિ સુય પૂરિ. ૧૪
- પંચવીસમઈ જિનચંદ્ર સૂરિંદ, તેજ કરિ નઈ જાણુઈ ચંદ,
શ્રી જિનશીલ સૂરિ ભાવઈ નમો, સંકટ વિકટ થકી ઉપસમઉ. ૧૫
- શ્રી જિનકીર્તિસૂરિ સૂરીસ, જગ ચલઉ જસુ કરઈ પ્રશંસ,
શ્રી જિનસિંહસૂરિ તસુ પદ્મ ભણું, ધન આવઈ સમરંતા ધણું. ૧૬
- વર્તમાન વંદો ગુરુપાય, શ્રી જિનચંદ સૂરિસર રાય,
જિનશાસન ઉદયો એ ભાણુ, વાદીભંજણુ સિંધસમાણુ. ૧૭

એ ખરતર ગુર પદાવલી, કીધી ચક્રપદ મનનિ રહી,
ઓગણત્રીસ એ ગુરનાં નામ, લેતાં મનવંછિત થાએ કામ. ૧૮
પ્રહ ઊડી નરનારી જેહ, બણુધ ગુણુધ ઝહિ પામઈ તેહ,
રાંજસુંદર મુણિવર ધમ બણુધ, સંધ સદ્ગુનધ આણુંદ કરધ. ૧૯

—ધતિ શ્રી ગુર પદાવલી ચક્રપદ સમાપ્ત ॥ આઠ કીણાધ પક-
નાયે ૧-૧૩ મારી પાસે છે. મો. દ. દે.

—આ પદાવલી શ્રી જિનચંદ્રના શિષ્ય પં. રાજસુંદરે દેવકુલ
પાટનમાં સં. ૧૬૬૯ના વૈશાખ વદિ ૬ સોમવારે આવિકા યોગબુદ્ધેના
માટે લખેલી છે—જુઓ દેવકુલપાટક પૃ. ૧૬.

૧ ગ. આઠમીશાખાના જિનસાગરસૂરિની પદપરંપરા. *

[જિનસાગર માટે મુખ્ય પદાવલી નં. ૬૩ જિનરાજસૂરિમાં જુઓ.]

૬૩ જિનસાગર—ખોહિત્યરા ગોત્રના વીકાનેર વાસી સાહ વચ્ચ-
રાંજ પિતા, મિરગાદે માતા. સં. ૧૬૫૨ કાર્તિક સુદિ ૧૪ રવિને દિને
જન્મ, યોધા મુલનામ. સં. ૧૬૬૧ માહ સુદિ ૭ ને દિને અમરસ-
રમાં જિનસિંહ સૂરિએ દીક્ષા આપી. શ્રીમાલ સુહરા અચુકા આવકે
નંદીમહોત્સવ કર્યો. વાદી શ્રી હર્ષનંદનગણિએ બાલ્યપણથી સર્વશાસ્ત્રો
શીખ્યાં. સં. ૧૬૭૪ ફાગુણ સુદ ૭ ને દિને મેડતા નગરમાં ચોપડા
ગોત્રના સાહ આસકરણે કરેલા મહોત્સવ પૂર્વક સૂરિપદ લીધું, ને નામ
જિનસાગરસૂરિ રાખ્યું; અને ખીજા શિષ્ય ખોહિત્યરા ગોત્રના રાજસમુદ્ર-
ગણિ-તેણે આચાર્યપદ લઈ જિનરાજસૂરિ નામ રાખ્યું. સારપટ્ટી ખાર
પર્ષ શ્રી પૂજ્યની આઠામાં રહ્યા. પટ્ટી આચાર્ય જિનરાજસૂરિ સમયમાં
ત્રણથી ત્રણ ગચ્છ જુદા થયા. તેની વ્યવસ્થા આ પ્રમાણે:—સં. ૧૬૯૯માં

* આ પુરાવત્તવમંદિરના આચાર્ય શ્રી જિનવિજયજીએ હપાવેલ
ખરતર ગચ્છ પદાવલિ સંમદમાંથી તેના સંસ્કૃતનું ચૂંટાવી લાપાંતર છે.
મો. દ. દેરાણ.

બૃહત્ ભદ્રારક શ્રી રંગવિજયથી રંગવિજય ખરતર શાખા ભિન્ન થઇ.
આ નવમો ગચ્છભેદ. પછી તેમાંથી શ્રીસાર ઉપાધ્યાયથી શ્રીસારીય
ખરતર શાખા ભિન્ન થઈ તે દશમો ગચ્છભેદ. પછી સં. ૧૭૧૨ માં
આચાર્ય જિનરાજસૂરિના બીજા શિષ્ય રૂપચંદ્રથી લઘુ ભદ્રારક ખરતર
શાખા ભિન્ન થઇ, તે અગિયારમો ગચ્છભેદ થયો. ભદ્રારક શ્રી જિન-
સાગર સૂરિએ સં. ૧૬૯૪ વૈશાખ સુદિ તેરસ ને શુક્રે શ્રી રાજનગર
વાસી પ્રાગ્વાટ જ્ઞાતિના સંઘપતિ સોમશ પુત્ર રૂપશ્યે કરાવેલા શ્રી
શત્રુંજય ઉપરના ચતુર્દાર વિહાર માટે શ્રી ઋષભાદિ જિનની ૫૦૧
પ્રતિમા પ્રતિષ્ઠિત કરી. આવા જિનમતની ઉત્તતિ કરનાર, અંબિકાએ
આપેલ વર ધારણ કરનાર, સમસ્ત તર્ક વ્યાકરણ છંદ અક્ષરકાર કવિ
કાવ્ય આદિ વિવિધશાસ્ત્રના જ્ઞાતા, શ્રાવકોથી સ્થાને સ્થાને માન્ય, પરમ
સવેગી, ભાગ્ય સૌભાગ્યવાળા ભદ્રારક શ્રી જિનસાગર સૂરિ અહમદાવાદ
નગરે સં. ૧૭૨૦ ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૩ ને દિને ૧૧ દિન અનશન કરી
સ્વપદ્મે જિનધર્મસૂરિને સ્થાપી સર્વ શિષ્યોને શિષ્યામણુ આપી સ્વર્ગે
ગયા. આ આક્રમો બૃહત્ખરતર નામનો મૂલગચ્છ. આ રીતે ૧૧
ગચ્છભેદ ખરતર ગચ્છના.

૬૪. જિનધર્મ—ભણુશાલી ગોત્રના શ્રી વીકાનેરવાસી શાં-
રિણુમલ ભાર્યા રતનાદેના પુત્ર, સં. ૧૬૯૮ પૌષ સુદિ ૨ અભિજિત
નક્ષત્રે જન્મ, ખરહથ મૂલનામ. સં. ૧૭...વૈશાખ સુદિ ૩ દિને જિન-
સાગરસૂરિ પાસે દીક્ષા, વાદિ હર્ષનંદન ગણિ પાસે બાલ્ય વયમાં શો-
સ્ત્રાનું પઠન કર્યું. સં. ૧૭૧૧ માઘ સુદિ ૧૨ આચાર્ય પદ મહોત્સવ
ચર્ચ (?) ભાર્યા વિમલાદેએ કર્યો. સં. ૧૭૨૦ માં વિક્રમપુરે ભદ્રારકપદ
મહોત્સવ ગોલવચ્છા અચલદાસજીએ કર્યો. પછી ભદ્રારક જિનધર્મ સૂરિએ
સાહ ઉગ્રસેન રતનકૃત શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સંઘયાત્રા કરી; વળી
શત્રુંજયે પણ અષ્ટમાદિ તપ કર્યા, સર્વ દેશે વિહાર કર્યો. સં. ૧૭૪૬
મૃગસિર વદિ ૮ જિનચંદ્ર સૂરિને ગચ્છમાર આપી સ્વપદ્મે સ્થાપી લૂણ-
કરણસરમાં સ્વર્ગસ્થ થયા.

૬૫. જિનચન્દ્ર—વાવડીય આમવાસી વુઢરા ગોત્રના શાહ સામલદાસ સાહિબતાના પુત્ર, સં. ૧૭૨૯ માં જન્મ, સુખમલ્લ નામ. ૧. ૧૭૩૮ માં જિનધર્મસરિ પાસે દીક્ષા. સં. ૧૭૪૬ માગસર સુદિ ૨ લૂણકરણસરમાં બઢારક પદ, તેનો ઉત્સવ છાગદડ રતનસી જોધાણી મે કર્યો. દેશવિહાર. સં. ૧૭૮૫ વીક્રતેરમાં જિનત્રિજયસરિતે આચાર્ય ૧૬ પોતે આપ્યું. પછી પોતે સં. ૧૭૯૪ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૧૫ વીક્રતેરમાં ૫ વર્ષની ઉંમરે સ્વર્ગે ગયા.

૬૬. જિનવિજય—નાદરા ગોત્રના શાહ ડુંગરસી દાડિમદેના પુત્ર સં. ૧૭૪૭ માં જન્મ, નામ રતનસી. સં. ૧૭૫૩ માં જિનચન્દ્ર સરિ પાસે દીક્ષા; સં. ૧૭૮૫ માં વીક્રતેરમાં આચાર્યપદ, તેનો ઉત્સવ કાજખાનડેરાવાસી ડેઢરા યાદરમલ્લે કર્યો. સં. ૧૭૯૪ માં વીક્રતેરમાં મંદારકપદ, તેનો ઉત્સવ ડાગા પુંગણીએ કર્યો—પ્રભાવના આર્ષ કૂલાએ કરી. સં. ૧૭૯૭ આસો વદિ ૬ દિને જોસલમેરે દુર્ગે સ્વર્ગવાસ.

૬૭. જિનકીર્તિ—મારવાડવાસી ખીવસરા ગોત્રના શાહ ઉચસેન પિતા, ઉચ્છરંગ દેવી માતા. સં. ૧૭૭૨ વૈશાખ સુદિ ૭ ફલવર્ધ્ધી (ફલોધી) માં જન્મ, કિમ્બચન્દ્ર મૂલનામ, સં. ૧૭૯૭ માં જોસલમેરમાં બઢારક પદ, અનેક દેશમાં વિદાર, પૂર્વ દેશ સમેતશિખરાદિ તીર્થયાત્રા કરી મુકમુદગાદમાં ત્રણ ચોમાસાં કર્યા પછી વિદાર કરી વિક્રમપુરે આપ્યા. પછી સં. ૧૮૧૯ માં વિક્રમપુરે સ્વર્ગવાસ કર્યો. સં. ૧૮૦૩ નો તેમનો પ્રતિષ્ઠા લેખ મજે છે જુઓ. ના. ૧.

૬૮. જિનચુકન—મારવાડવાસી વુઢરા ગોત્રના શાહ હંસરાજ પિતા, લાજવદેવી માતા, સં. ૧૮૦૩ વૈશાખ સુદિ ૫ જન્મ, મૂલનામ અમલ. સં. ૧૮૧૫ જિનકીર્તિસરિ પાસે દીક્ષા. અનેક સાઅનો અભ્યાસ. સં. ૧૮૧૯ બઢારક પદ વિક્રમપુરમાં, તેનો ઉત્સવ ગોત્રેચ્છાએ કર્યો. ત્યાંથી વિદાર કરી જોસલમેરે દુર્ગમાં સં. ૧૮૨૩ આસો ૧૨ દિને સ્વર્ગવાસ.

૬૯ જિનચન્દ્ર—આમ બગુવાસી રેદડગોત્રના શાહ બાગચન્દ્ર

પિતા, માતા ભક્તાદેવી. સં. ૧૮૦૩ ચૈત્ર સુદિ ૧૩ જન્મ, સં. ૧૮૨૦ જિનયુક્તસૂરિ પાસે દીક્ષા. વ્યાકરણાદિમાં અભ્યાસ, પરમતપ્તન પ્રવીણ. સં. ૧૮૨૪ જેસલમેરમાં આચાર્યપદ, તેનો ઉત્સવ લાખ ખર્ચા ભૂપાલ મૂલસિંઘે કર્યો. અન્યદા રતણમમાં ચાતુર્માસ, ત્યાં જિનખિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યાંથી શત્રુંજ્યાદિ યાત્રા કરી વિક્રમપુર આવ્યા. એકદા તેમના મુખથી ધર્મ સાંભળી વિક્રમપુરનો રાજા પરમ આવક થયો. આ સૂરિ જેસલમેરમાં સં. ૧૮૭૫ ક્રાંતિક સુદિ પૂર્ણિમા સ્વર્ગવાસ પામ્યા.

૭૦. જિનઉદય—સૌવમપાત્ર ગામના વોત્થરા ગોત્રના શાહ જયરાજ પિતા, જયદેવી માતા, સં. ૧૮૩૨ માધ સુ. ૭ જન્મ, સં. ૧૮૪૭ માગસર સુદિ ૩ જિનચંદ્રસૂરિ પાસે દીક્ષા. સં. ૧૮૭૫ માગસર સુદિ ૫ જેસલમેર દુર્ગમાં આચાર્યપદ, ઉત્સવ સંઘવી તિલોકચંદ્રે હજાર ખર્ચા કર્યો. અન્યદા મંદસોર ગયા, ત્યાં સં. ૧૮૯૩ વૈશાખ સુદિ ૩ ઋષભજિન ખિંબ પ્રતિષ્ઠિત કર્યું. વિક્રમપુરે સં. ૧૮૯૭ વૈશાખ સુદિ ૬ શાંતિનાથખિંબની પ્રતિષ્ઠા. સં. ૧૮૯૭ વૈશાખ સુદિ ૧૩ વિક્રમપુરે સ્વર્ગગમન.

૭૧. જિનહિમ—સાણિયાલા ગામના વાસી શાહ પૃથ્વીરાજ ભાર્યા પ્રભાદેવીના પુત્ર, સં. ૧૮૬૬ આષાઢ શુદ્ધ ૧ પુષ્ય નક્ષત્રે જન્મ, હુકમચંદ મૂલ નામ. સં. ૧૮૮૩ વૈશાખ સુદિ ૩ જિનઉદયસૂરિ પાસે દીક્ષા, કસ્તુરચંદ્ર ગણિ પાસે બાલ્યાવસ્થામાં શાસ્ત્રનું પઠન. સં. ૧૮૯૭ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૫ વિક્રમપુરે ભદ્રારક પદ, તેનો ઉત્સવ ડાગા સુરતરામજીએ કર્યો. ત્યાર પછી ભદ્રારકે ઈંદોરમાં ઋષભખિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યાં સંઘનો દ્વિધાભાવ નિવાર્યો, પછી મનોદગામમાં પાર્શ્વખિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી. પછી શત્રુંજ્યાદિ તીર્થયાત્રા કરી વિક્રમપુરે આવ્યાં. ત્યાં ઘણા વખતે સુધી પદ ભોગવ્યું. [અહીં પટ્ટાવલિ અટકે છે.]

(૨) તપાગચ્છની પદાવલી.

અંગ્રેજીમાં લેખક-ડૉક્ટર જ્હોન્નેસ કલાટ, પી. એચ. ડી. (અલિન).

તપાગચ્છની પદાવલિ પણ મદાવીરથી તે ખરતર ગચ્છના ૩૮ મા સુરિ ઉદોત્તન સુધીના આચાર્યોની સરખીજ ટીપ આપે છે. પરંતુ તેમાં થોડા ફેરફાર આવે છે. પહેલાં મદાવીરનો સમાવેશ કરેલો નથી.

તીર્થકૃતો હ્યાચાર્યપરિપાઠ્યા ઇત્તસિહેતવો મવન્તિ । ન પુનસ્તદન્તર્ગતા ॥

૧ સુધર્મા પ્રથમ ઉદ્યના પહેલા આચાર્ય.

૨ જમ્બૂ-આના સંબંધી નીચેના શ્લોકો ટાંક્યા છે.

સત્કૃતે જમ્બુના ત્યજા નવોઢા નવ કન્યિકાઃ ॥

તન્મન્યે મુષિવધ્યાન્યો ન શૃતો ભારતો નરઃ ॥૧॥

ચિત્તં ન નીર્તં યનીતાવિકારંઃ ચિત્તં ન નીર્તં ચતુરેશ્ચ ચારૈઃ ।

યદેહગેહે દ્વિતયં નિશીથે જમ્બૂવન્મારાય નમોઽસ્તુ તસ્મૈ ॥૨॥

મળ ૧ પરમોદિ ૨ પુલાદ ૩ । આહરગ ૪ સવગ ૫ સવરમ ૬ કપ્પે ૭ ।

સંજમતિગ ૮ કેયલ ૯ સિજ્જના ય ૧૦ જંબુમિ મુચ્છિજ્ઞા ॥૧॥

૩ પ્રભવ.

૪ શય્યભવ-તેના સંબંધી નીચેના શ્લોકો ટાંક્યા છે.

શૃતં ચિકલમેલાયો દશાય્યયનગર્ભિતં ।

દશયૈકાલિકમિતિ નામ્ના શાશ્વં યમૂય તન્ ॥૧॥

ઘતઃ પરં મવિધ્ય પ્રાનિનો હાસ્યમેષસઃ ।

શૃનાપાસ્તે મનકનકવન્તુ સ્વત્પ્રણાદતઃ ॥૨॥

શુતામ્મોજસ્ય કિપ્પલકં દશયૈકાલિકં હ્રદઃ ।

આચમ્યાચમ્ય મોદન્તામનગારમણુનાઃ ॥૩॥

૧ સુધર્મા સ્વામી-શુભો આચર્યક આદિ.

૨ જમ્બુસ્વામિ મરિ શુભો પરિશિષ્ઠ પર્વ સર્ગ ૧ થી ૪.

૩ પ્રભવ-પરિશિષ્ઠ પર્વ સર્ગ ૨ અને ૫.

૪ શય્યભવ-૫૦ ૫૦ સર્ગ ૫ તેમજ દશયૈકાલિક સૂત્ર.

इति संघोपरोधेन श्रीशय्यंभवसूरिभिः ।

दशवैकालिकग्रन्थो न संवत्से महात्मभिः ॥४॥

[હેમચંદ્ર પરિશિષ્ટ પર્વ ૫, ૮૬, ૧૦૩-૫.]

૫ યશોભદ્ર.

૬ સમ્ભૂતવિજય અને ભદ્રબાહુ ઉમાવપિ પષ્ટપટ્ટરૌ.

૭ સ્થૂલભદ્ર—અહિંઆ ખરતર ગચ્છ પટ્ટાવલિમાં આપેલ કાલથી જરાક ભિન્ન વર્ષો જોવામાં આવે છે. તેઓ ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૪ અને યુગપ્રધાન તરીકે ૪૫ વર્ષ રહ્યા. સ્વર્ગગમન વીરાત્ ૨૧૫ વર્ષે ૯૯ વર્ષની વયે થયું. (આજ વર્ષમાં નવમા નન્દનો વધ ચંદ્રગુપ્તે કર્યો હતો) પરંતુ આની સાથે ખરતર ગચ્છ પટ્ટાવલિમાં આપેલ વર્ષો પણ બતાવ્યાં છે.

૮ આર્ય મહાગિરિ અને આર્ય સુહસ્તિ (અને ગુરુબ્રાતા)—આમાંથી પહેલા, ગૃહસ્થી તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતમાં ૪૦, યુગપ્રધાન તરીકે

૫ યશોભદ્ર—૫૦ પર્વ સર્ગ ૫-૬.

૬ સમ્ભૂતિવિજય—૫૦ પર્વ સર્ગ ૮.

૬ સંભૂતિવિજયના બાર સ્થવિર—૧ સ્થવિર નંદનભદ્ર ૨ ઉપનંદ ૩ તીશભદ્ર ૪ યશોભદ્ર ૬ સુમનભદ્ર ૬ ગણિભદ્ર ૭ પૂર્ણભદ્ર ૮ સ્થૂલભદ્ર ૯ ઋજુમતિ ૧૦ જંબૂ ૧૧ દીર્ઘભદ્ર અને ૧૨ પાંડુભદ્ર. સ્થવિર (ચેર) એટલે મહા આચાર્ય.—જૈન મતવૃક્ષ.

૬ ભદ્રબાહુ—જુઓ પરિશિષ્ટ પર્વ સર્ગ ૬ અને ૯ તથા આવશ્યક સૂત્ર, તેમના પ્રથમ શિષ્ય ગોદાસથી ગોદાસ નામનો ગચ્છ નીકળ્યો. તે ગચ્છની ચાર શાખાઓ (૧) તામલિપ્તિ (૨) કોટિવર્ધિકા ૩ પાંડવર્ધનિકા ૪ અને દાસીખર્પટિકા નીકળી. ભદ્રબાહુના બીજા શિષ્યો (૨) સ્થવિર અગ્નિદત્ત ૩ સ્થવિર ચણદત્ત ૪ સ્થવિર સોમદત્ત.—જૈનમતવૃક્ષ.

૭ સ્થૂલભદ્ર—જુઓ ૫૦ પર્વ સર્ગ ૮, ૯, ૧૦.

૮ આર્ય મહાગિરિ અને આર્ય સુહસ્તિ—જુઓ ૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૧.

આર્ય મહાગિરિના સુખ્ય ૮ સ્થવિર શિષ્યો (૧) સ્થવિર ઉત્તર (૨) અહલ અને બલિસ્સહ. તે પૈકી બલિસ્સહથી ઉત્તર બલિસ્સહ ગચ્છ થયો ને તે

૩૦ એટલે બધાં મળી ૧૦૦ વર્ષ ૭૭૫. જીન, ગૃહસ્થ તરીકે વર્ષ ૩૦, મની તરીકે ૨૪, અને યુગપ્રધાન તરીકે ૪૬ બધાં મળી ૧૦૦ વર્ષ ૭૭૫ અને વીરાત ૨૯૧ વર્ષે સ્વર્ગ પામ્યા. પદ્મવલિના કતો નીચેની યાતની અસાધ્યતા પર ધ્યાન ખેંચે છે.

૧૨ની ૪ શાખા નામે કોશાંબિકા, સુમત્વર્તિકા, કોટંગાની, અને ચંદ્રનગરી ૧૩, (૩) ધનાર્ધ (૪) ઋષ્ઠ (૫) કૌડિન્ય (૬) નાગ, (૭) નાગમિત્ર (૮) ૧૬૬૬૬૬ રોહગુપ્ત. આ રોહગુપ્તે દ્રવ્યગુણાદિ ૭ પદાર્થ માનનાર વૈશેષિક ૧૧ કાઢ્યો. જુઓ આવશ્યકસૂત્ર, કલ્પસૂત્ર, ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર, સમ્યક્ત્વ સમ-તેકા વગેરે.—જૈનમતવૃક્ષ.

આર્યસુહસ્તિના મુખ્ય સ્થવિર શિષ્યો ૧૨ (૧) આર્ય રોહણ સ્થવિર-તેમાંથી ઉદેહ ગચ્છ નિકળ્યો. તે ગચ્છની ચાર શાખા નામે ઉદંબ-રેધિયા, માસપૂરિકા, મતિપત્રિકા અને પન્નપતિયા થઈ તથા ૭ કુલો નામે નાગમૂત, સોમમૂત, ઉલ્લગચ્છ, હસ્તલિહ, નંદિજ્ઞાન અને પરિહાસ થયાં. (૨) સ્થવિર યરા-તેમાંથી ઋતુવાટિકા ગચ્છ થયો ને તેની ૪ શાખા નામે ચંપિજ્ઞિયા, ભદિજ્ઞિયા, કાકંદિયા અને મેહતિજ્ઞિયા, તથા ૩ કુલ નામે મદનસિય, ભદ્રગુત્તિય, યરામદ્ર થયાં. (૩) સ્થવિર મેધગણિ (૪) સ્થવિર કામદિ-તેમાંથી વેપવાટિકા ગચ્છ થયો કે જેની ૪ શાખા નામે સાવાશ્ચયા, રજ્જપાલિયા, અંતરિજ્ઞિયા અને ખેમલિજ્ઞિયા તથા ૪ કુલ નામે ગણિય, મદિય, કામદિય અને ઉદપુરગ થયાં. (૫-૬) સ્થવિર સુસ્થિત અને સ્થવિર સુપ્રતિખલ્લ-આ બેથી કોટિક ગચ્છ નિકળ્યો તેની ૪ શાખા નામે જ્ઞાનાગરી, વિદ્યાધરી, વયરીય અને મંજિમિત્રા તથા ૪ કુલ નામે જંભલિ-જ્ઞા, વચ્ચલિજ્ઞા, વાલિજ્ઞા અને પએદ વારણ થયાં (૭) સ્થવિર રક્ષિત (૮) સ્થવિર રોહગુપ્ત (૯) સ્થવિર ઋષિગુપ્ત કે જેમાંથી માણવગચ્છ થયો-તેની ૪ શાખા નામે કાસવાજ્ઞિયા, ગોચમજ્ઞિયા, વાસકિયા, સોરકિયા તથા ૩ કુલ નામે ઋષિગુપ્ત, ઋષિદત્તિક અને અભિજ્ઞાંત થયા (૧૦) સ્થવિર શ્રીગુપ્ત તેમાંથી ચારણગચ્છ ને તેમાંથી ૪ શાખા નામે હારીય માલાગારી, ચંકા-સિયા, ગવેધુઆ ને વિજ્ઞાનાગરી તથા ૭ કુલ નામે વચ્ચલિજ્ઞા, પીકધંમીય, હાલિજ્ઞા, પુષ્પમિતિજ્ઞા, માહીજ્ઞા, અજ્ઞાવેદીય અને કએદ થયાં. (૧૧) સ્થવિર બ્રહ્મગણિ, અને (૧૨) સ્થવિર સોમગણિ. કલ્પસૂત્ર આદિ જુઓ.—જૈનમતવૃક્ષ.

યદ્યપિ શ્રીસ્થૂલભદ્રસ્ય ૨૧૫ વર્ષે સ્વર્ગો ગુર્વાવલયનુસારેણોક્તઃ શ્રી મહાગિરિસુહસ્તિનૌ ત્રિંશદ્વર્ષગૃહસ્થપર્યાયાવપિ શતવર્ષજીવિનૌ દુષ્યમાસં-
ઘસ્તોત્રયંત્રકાનુસારેણોક્તૌ તથા ચ સતિ શ્રી આર્યસુહસ્તી શ્રી સ્થૂલભદ્ર-
દીક્ષિતો ન સંપદ્યેત તથાપિ ગૃહસ્થપર્યાયવર્ષાણિ ન્યૂનાનિ વ્રતવર્ષાણિ ચાર્ધિ-
કાનીતિ વિમાવ્ય ઘટનીયં । ક્વચિર્જીર્ણપદ્ધત્યાં સપાદશતદ્વયે ૨૨૫
શ્રી સ્થૂલભદ્રસ્ય સ્વર્ગ ઉક્તો દૃશ્યતે । તથા ચ ન કિંચિદનુપપન્નં ॥

૯ સુસ્થિત અને સુપ્રતિષ્ઠિત—સુહસ્તિના શિષ્યો, અપરનામ
કોટિક અને કાકડિક, તે સમયથી નિર્ણયોનાં નામ બદલાઈ કોટિક
ગચ્છ પડ્યું.

સુધર્મસ્વામિનોઽઘૌ સૂરીન્યાવન્નિર્ગન્થાઃ સાધવોઽનગારાદિત્યાદિસામા-
ન્યાર્યાભિધાયિન્યાગ્યાસીત્ । નવમે ચ પદે કોટિકા इति विशेषार्थावबोधक
દ્વિતીયં નામ પ્રાદુર્ભૂતં ॥

હસ્તલેખો એવું જણાવે છે કે નન્દીની સ્થવિરાવલિમાં અને આવ-
શ્યક સૂત્રમાં એમ કહેલ છે કે જોડીઆમાઈ બાહુલ અને બલિસ્સહ
મહાગિરિના શિષ્યો હતા; તત્વાર્થ અને અન્ય ગ્રંથોના રચનાર સ્વાતિ,
બલિસ્સહના શિષ્ય હતા; પ્રજ્ઞાપનાના રચનાર શ્યામાર્ય જે વીરાત
૩૭૬ વર્ષે (ખ્રીષ્ઠ ૩૮૬ વર્ષે કહે છે) સ્વર્ગવાસ પામ્યા હતા તે સ્વા-
તિના શિષ્ય હતા અને જીતમર્યાદાના રચનાર +શાહિડલ્ય શ્યામાર્યના
શિષ્ય હતા. (શ્યામાર્ય માટે સરખાવો ખરતર પદ્ધ. નં. ૨૪ ના પેટામાં.)

+ શાહિલ્ય પદ્ધતિની પરંપરા આ પ્રમાણે છે:—(જીતધર)—સમુદ્ર—મંજુ
[ધર્મ—ભદ્રશુભ—વજ્ર—આર્યરક્ષિત] નંદિલ ક્ષપાણુ—નાગહસ્તિ—સ્વેતિ—સિંહ
(બ્રહ્મદીપિક શાખા)—સ્કંડિલાચાર્ય (માથુરી વાચના)—હિમવત્—નાગાન્તુન-
ગિાવિંદ—] ભૂતદિન્ન—લોહિત્ય—દેવવાચક (નંદીસૂત્રના કર્તા.)—નંદિસ્થવિરા-
વલી જુઓ.

૯ સુસ્થિત સુપ્રતિષ્ઠિતનાં પાંચ સ્થવિર થયા (૧) સ્થવિર ઈંદ્રદિન
(૨) સ્થવિર પ્રિયગ્રંથ—તેનાથી મધ્યમિકા શાખા નીકળી. (૩) સ્થવિર વિદ્યા-
ધર ગોપાલ—તેનાથી વિદ્યાધરી શાખા નીકળી (૪) સ્થવિર ઋષિદત્ત (૫)
સ્થવિર અરિહત્ત. કલ્પસૂત્ર જુઓ. શ્યામાર્ય માટે જુઓ કલ્પસૂત્ર પદ્ધ-
તિ. —જેનમતવૃક્ષ.

૧૦ ઇન્દ્રદિત્ત.

ગર્દભિક્ષના ઉચ્છેદક કાલકસૂરિ વીર ૫૭ી ૪૫૩ વર્ષમાં વિધમાન હતા. ખીન્ન હસ્તલેખો પ્રમાણે તેજ કાલકે પર્યુષણ તીથિ ફેરવી હતી. આની સામીતી તરીકે સ્થાનકવૃત્તિ, ધર્મોપદેશમાલાવૃત્તિ, પુષ્પમાલાવૃત્તિ, સમસ્ત કાલકાચાર્ય કયા અને પ્રભાવક ચરિત્ર (શૃંગ ૪) નાં પ્રમાણ આપે છે.

આર્યખપુત જીજ્ઞ પદાવલિ પ્રમાણે તેજ સમયમાં એટલે વીરાત્ ૪૫૩ વર્ષે વિધમાન હતા પણ તે ઉપરાંત એમ કહેવામાં આવે છે કે વર્ષ વીરાત્ ૪૮૪ માં હતા એમ પ્રભાવકચરિત્ર આપે છે.

શ્રી વીરમુક્તિઃ શતચતુષ્ટયે ચતુરંગિતિ સંયુક્તે ।

વર્ષોળાં સમજાયત સ શ્રી માનાર્યખપુતમુકઃ ॥૬-૭૭ાં

વીરાત્ ૪૬૭ વર્ષમાં આર્ય મંજુ, વૃદ્ધવાહી, અને પાદલિખ વિધમાન હતા. તેજ સમયમાં કલ્યાણમંદિર સ્તવના કર્તા અને વિક્ર-ભક્ષિત્વને જૈન ધર્મમાં લાવનાર સિદ્ધસેન કિવાકર વિધમાન હતા. (વીરાત્ ૪૭૦). અહીં પ્રાકૃત ગાથાઓ આપે છે. આ પ્રોફ. બુહદરે ઇ. એ. વો. ૨, પૃ. ૩૬૨ માં (શ્લોક ૩ માં નહવાહણને બદલે નહ-વાણ વાંચવું) ટાંકી છે. બુહદ ગચ્છની એક શુર્વાવલિમાં નીચેની જો ગાથાઓ ઉમેરી છે.

સુઘ્નમુર્ણિવયજુતા ૪૭૦ જિળકલા વિક્રામો વરિસસદ્ધી ॥ ૬૦ ॥

ધમ્માઈચ્છો ચાલીસ ૪૦ ગાદલ પળવીસ ૨૫ નાહદે અઠ્ઠ ૮ ॥

ઈકંમિ ૩ વાસસણ ગયંમિ પળતીસ વચ્છરસદિણ ૧૩૫ ।

વિક્રમકાલાઠ સાગા જ વચ્છરો પુળ વિ સંજાઓ ॥

૧૧ દિત્ત.

૧૦-૧૧ ઇન્દ્રદિત્ત (વીરાત્ ૪૨૧) તથા દિત્ત માટે જુઓ કલ્પસૂત્ર પદાવલી. દિત્તના એક શિષ્ય શાંતિશ્રેણિક કે નેનાથી ઉચ્ચ નાગરીસાખા નીકળી; અને ખીન્ન સિંહગિરિ.

૧૨ સિંહગિરિ.

૧૩ વળ-જન્મ વીરાત્ ૪૯૬, સ્વર્ગવાસ વીરાત્ ૫૮૪, વગેરે
ખરતર પટ્ટાવલિ નં. ૧૬ જુઓ.

તત્ર શ્રી વીરાત્ ૫૨૨ વર્ષે શ્રી આર્યરક્ષિતસૂરિણા શ્રીમદ્ગુપ્તાચાર્યો
નિર્યામિતઃ સ્વર્ગભાગિતિ પટ્ટાવલ્યાં દૃશ્યતે । પર દુષ્યમાસંચસ્તવયન્નકાનુ-
સારેણ ૫૪૪ વર્ષાતિકમે શ્રી આર્યરક્ષિતસૂરીણાં દીક્ષા વિજ્ઞાયતે ॥ તથા
ચોક્તસંવત્સરે નિર્યામણં ન સંભવતીત્યેતદ્વહુશ્રુતગમ્યં ॥ તથા ૫૪૮ વર્ષાન્તે
ત્રૈરાશિકજિત્ શ્રી ગુપ્તસૂરિઃ સ્વર્ગમાક્ ॥

પણ ખીજ હસ્તલેખો પ્રમાણે ભદ્રગુપ્તનું સ્વર્ગગમન વીરાત્
૫૫૩ માં અને આર્યરક્ષિતનું ૫૫૭ માં અને શ્રી ગુપ્તનું વીરાત્
૫૮૪ માં થયું.

૧૪ વળસેન-ગૃહસ્થી તરીકે ૯ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૧૧૬ (?),
યુગપ્રધાન તરીકે ૩ ગાળ્યાં; સ્વર્ગગમન ૧૨૮ વર્ષની વયે (I) વીરાત્

૧૨ આર્યસિંહગિરિના ૫ સ્થવિર શિષ્ય (૧) સ્થવિર ધનગિરિ (જુઓ
૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૨) (૨) સ્થવિર આર્ય વળસ્વામી-તેમાંથી વયરી શાખા
નીકળી (૩) સ્થવિર આર્યસમિત-તેમાંથી બ્રહ્મહીષિકા શાખા નીકળી (૪)
સ્થવિર અરિહરિન્ન અને (૫) સ્થવિર આર્યશાંતિ શ્રેણિક-તેમાંથી હવ્યનાગરી
શાખા નીકળી. તે શાંતિશ્રેણિકના આર શિષ્ય નામે આર્યશ્રેણિક કે જેમાંથી
આર્યશ્રેણિક શાખા નીકળી, આર્યતાપસ કે જેમાંથી આર્યતાપસી શાખા
નીકળી, આર્ય કુખેર કે જેમાંથી આર્ય કુખેરી શાખા નીકળી, અને આર્ય
ઋષિપાલિત કે જેમાંથી આર્યઋષિપાલિત શાખા નીકળી. કલ્પસૂત્ર પટ્ટાવલી
જુઓ.-જૈનમતવૃક્ષ.

૧૩ વળસ્વામી-જુઓ કલ્પસૂત્ર, આવશ્યકસૂત્ર, ૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૨
અને ૧૩, પ્રભાવક ચરિત્ર.

૧૪ વળસ્વામીના શિષ્ય સ્થવિર વળસેનથી નાગલી શાખા નીકળી
અને ખીજ શિષ્ય આર્યપદ્મ સ્થવિરથી આર્યપદ્મ શાખા નીકળી અને ત્રીજી
શિષ્ય આર્યરથથી આર્યજયંત શાખા નીકળી. વૃક્ષલીવાચનાનુસાર કલ્પસૂત્રમાં
આર્યરથથી તે દેવર્ધિંગેણ ક્ષમાઅમણ સુધીની પટ્ટપરંપરા આ પ્રમાણે છે -

૬૨૦ માં થયું.

આર્યરક્ષિતના મરણ વર્ષ સંબંધી નીચલા પર ભાર મૂકાય છે:-

શ્રીમદાર્યરક્ષિતસૂરિ: ૫૯૭ વર્ષાન્તે સ્વર્ગમાગિતિ પદાવલ્યાદૌ

દ્વિદયતે । પરમાવદયકવૃત્ત્યાદૌ શ્રીમદાર્યરક્ષિતસૂરિણાં સ્વર્ગગમનાન્તરં ૫૮૪

વર્ષાન્તે સપ્તમનિહ્નવોત્પત્તિરુકારિત ॥ તેનૈદ્વહુદ્રુતગમ્યમિતિ ॥

દુર્ભક્ષિકાપુષ્પ વીરાત્ ૬૧૬ વર્ષે સ્વર્ગમાં ગયા. વીરાત્ ૬૧૭

વર્ષે પહેલો ઉદય પુરે થાય છે, અને ખીન્ને શર થાય છે. વીરાત્

૬૨૦ વર્ષે ઈજ્જયન્તગિરૌ જાવહુદ્ધાર:

૧૫ ચન્દ્ર તસ્માચન્દ્રગચ્છતિ તૃતીયં નામ પ્રાદુર્ભૂતં ॥

આર્યરથ-તેના આર્ય-પુષ્પગિરિ-દ્વિદયમિત્ર, -ધનગિરિ-શિવમૂર્તિ-(દુર્ભયકૃષ્ણ-કોટિક)-અદ્ર, નક્ષત્ર, નાગ-એલિલ-વિષ્ણુ-કાલક-[સંપક્ષિત તથા અદ્ર]-વૃક્ષ, -સંધ્યાપક્ષિત-હસ્તિન-(કારયપગોત્ર)-ધર્મે(સુવત ગોત્ર)-[હસ્ત-ધર્મે] સિં-હધર્મે-શાંટિક (જંજૂ-નાંદિત, દેશિગણિ, સ્થિરગુપ્ત, કુમારધર્મે, દેવર્ધિંગણિ કુમાશ્રમણ વહીશીવાચના કરનાર) જુઓ કલ્પસૂત્ર. જુઓ રા. કે. પ્રે. મોહીને કપોદધાત-તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્ર (જૈન શ્રે ૦ મંડલ, મહેસાણા). તથા જુઓ નં. ૨૧ વીર.

શ્રી હેમચંદ્રસૂરિ પરિશિષ્ટ પર્વમાં વજ્રસ્વામિના વજ્રસેન સંબંધી કંઈક જણાવી વજ્રસ્વામિનો વંશ વિસ્તાર પામ્યો, એમ કહી ત્યાંજ અટકે છે તે સકારણ લાગે છે.

૧૫ થી ૩૧ એટલે વજ્રસેનના શિષ્ય ચંદ્રથી યશોદેવસૂરિના બધા મળી ૧૭ આચાર્યો થયા તેમાં ચંદ્રસૂરિના ગુરુ વજ્રસેનનો કાલ વીરાત્ ૬૨૦ ગણાય છે ને યશોદેવના સમયમાં વીરાત્ ૧૨૭૨ માં પાટખૂની રચાયા થાય છે તેથી લગભગ ૬૫૨ વર્ષ જાય છે. તો દરેકને સરાસરી ૩૮ વર્ષ અપાય ત્યારે તેમ બને.

વિજયસેનસૂરિપ્રત્યોત્તર (સુભવિજય સંગ્રહીત) માં એક પ્રશ્ન એવા પૂછાયો છે કે સ્વવિશવલીમાં વજ્રસેનના ચન્દ્રાદિ શિષ્યો કેમ નથી બતાવ્યા અને બીજા શિષ્યો જણાવ્યા છે? પણ તે બીજા શિષ્યો ચાલુ પદાવલીમાં કેમ નથી?—તેનો ઉત્તર એવો ત્યાં આપ્યો છે કે માયુરી અને વાલ્મી એમ બે વાચના થઈ તેથી સ્વવિશવલીમાં પાઠએક થયો સંભવિત છે વગેરે વગેરે.

૧૬ સામન્તભદ્ર તસ્માચ્ચતુર્થ નામ વનવાસીતિ પ્રાદુર્ભૂતં ॥

૧૭ વૃદ્ધદેવ-કોરણ્ટકે નાહડમન્ત્રિ નિર્માપિતપ્રાસાદં શ્રીમહાવીર-
પ્રતિષ્ઠાકૃત્ । સા ચ પ્રતિષ્ઠા વિક્રમાત્સપાદશતવર્ષાન્તે ગુર્વાવલ્યાસુક્તા ।
તથા ચ સતિ વીરાત્ ૫૯૫ વર્ષાણિ સંપદ્યતે । તચ્ચ સમ્યગ્ ન વિગ્રઃ
યતસ્તત્રૈવ વીરાત્ ૬૨૦ વર્ષે શ્રી વજ્રસેનસ્ય સ્વર્ગો નિગદિતઃ । પશ્ચાચ્ચ
શ્રી ચન્દ્રસૂરિઃ સામન્તભદ્રસૂરિશ્ચેતિ પટધરદ્વયં સંજાતં । તતશ્ચ શ્રી વૃદ્ધ-
દેવસૂરિણા વીરાત્ ૫૯૫ વર્ષે પ્રતિષ્ઠા કૃતેતિ કથં ઘટતે । इति विचार-
ण्या भूयात् कालः संपद्यते इति भावः ॥

૧૮ પ્રઘોતન.

૧૯ માનદેવ.

૨૦ માનતુંગ માલવેશ્વરચૌહુલ્યવયરસિંહદેવામાત્યઃ તેણે બાણ
અને મયૂરની ધન્ડાલથી હેતરાયેલા તે રાખને વારાણસીમાં ભક્તા-
મર સ્તવનથી જૈન બનાવ્યો હતો, અને નાગરાજની ભયહરસ્તવનથી
ખાત્રી કરી આપી હતી. તેમણે ભક્તિમરથી શરૂ થતું એક સ્તવન
પણ રચ્યું છે.

શ્રી પ્રભાવકચરિત્રે પ્રથમં શ્રીમાનતુંગચરિત્રમુક્તં । પશ્ચાચ્ચ વૃદ્ધદેવ-
સૂરિશિષ્યશ્રીપ્રઘોતનસૂરિશિષ્યશ્રીમાનદેવસૂરિપ્રવન્ધ ઉક્તઃ । પરં ન તન્ન
શક્ત્વા યતસ્તત્રાન્યેऽપિ પ્રવન્ધા વ્યસ્તતયોક્તા દૃશ્યન્તે ॥

૨૧ વીર.

નાગપુર નેમિભવનપ્રતિષ્ઠ્યા, મહિતપાણિ સૌભાગ્યઃ ।

અમવદ્વીરાચાર્યસ્ત્રિભિઃ શતૈઃ સાધિકૈઃ રાજ્ઞઃ ॥ ૧ ॥

(ખરતર પદ્યાવલિ પ્રમાણે વીર, દેવધિંગણિના સમકાલિન હતા-
વીરાત્ ૬૮૦ અથવા સંવત્ ૫૧૦)

૨૨ જયદેવ.

૨૩ દેવાનન્દ.

શ્રીવીરાત્ ૮૪૫ વલમી મઠ્ઠઃ । ડું ૮૨૬ ક્વચિત્ ૮૮૬ બ્રહ્મદ્વી-
પિકાઃ । ૮૮૨ ચૈત્યસ્થિતિઃ ॥

૨૪ વિઠ્ઠમ.

૨૫ નરસિંહ.

નરસિંહ સુરિરાસીદતોડ્ઝિલગ્રન્થપારગો યેન ।

યક્ષો નરસિંહપુરે માંસરતિ ત્યાજિતઃ સ્વગિરા ॥ ૧

૨૬ સમુદ્ર.

શ્વોમાણરાજકુલજોડપિ સમુદ્રસૂરિર્ગચ્છં શશંસ કિલ યઃ પ્રવળપ્રમાણી ।
જિત્વા તદા ક્ષપણકાન્ સ્વવશં વિતેને નાગહ્રદે ભુજગનાથનમસ્ય તીર્થ ॥ ૧

૨૭ માનદેવ.

વિદ્યાસમુદ્રહરિમદ્રમુનીંદ્રમિત્રં

સૂરિર્વંભૂવ પુનરેવ હિ માનદેવઃ ।

માન્દ્યાત્રયાતમપિ યોડનઘસૂરિમન્ત્રં

હેમેડમ્બિકામુરગિરા તપસોજયન્તે ॥ ૧

વીરાત્ ૧૦૦૦ માં સત્યમિત્ર સાથે છેલ્લું પૂર્વ નટ થયું.

નાગદસ્તી, રેવતીમિત્ર, બ્રહ્મદ્વીપ, નાગાણુને, ભૂતદિન્ન અને વીરાત્

૨૩ ડું સરખાવો પ્રભાવક ચરિત્ર શ્લો. ૭૬, ૮૦.

શ્રી ધર્ધમાન સંવત્સરતો વત્સરસાતાટકેડતિગતે ।

પંચાધિકચત્વારિસાતાધિકે સમજનિ વલખ્યાઃ ॥

મંગસ્તુરુપ્પવિહિતઃ

૨૬ સરખાવો મુનિમુંદર ગુર્વાવણી પૃ. ૪.

શ્વોમાણ ભૂગુલ્લજસ્તતોડ્ઝૂત સમુદ્રસૂરિઃ સ્વવશં મુદયઃ

ચકાર નાગહ્રદ પાર્શ્વતીર્થ વિદ્યામ્બુધિર્દિગ્ધસનાન્ વિજિત્ય ॥૨૧॥

—ખોમાણ રાખના કુલમાં થયેલ સમુદ્રસૂરિએ દિગ્ધમ્બુધિને છડીને નાગ-
હ્રદ (નાગદા-રેલવાડા પાસે આવેલા એકલિંગજીના કુંડરની વળેડીમાં
આવેલું) નું પાર્શ્વનાથનું તીર્થ પોતાને સ્થાપીન કર્યું હતું.

૯૯૩ માં પર્યુષણ પર્વને ફેરવનાર કાલક-આ છએ યુગપ્રધાનો વજ્રસેનઃ
(નં. ૧૪) અને સત્યમિત્રની વચ્ચમાં થયા.

વીરાત્ ૧૦૫૫ માં એટલે સં. ૫૮૫ માં ચાક્રિનીના પુત્ર હરિ-
ભદ્રસૂરિએ સ્વર્ગપાસ કર્યો.

નિશીથવૃહત્કલ્પમાધ્યાવશ્યકાદિચૂર્ણિકારાઃ શ્રીજિનદાસગણિમહત્તરા-
દયઃ પૂર્વગતશ્રુતધર શ્રીપ્રવુમ્નક્ષમાશ્રમણાદિશિષ્યત્વેન શ્રી હરિભદ્રસૂરિતઃ
પ્રાચીના એવ યથાકાલમાવિનો બોધ્યાઃ ।

વીરાત્ ૧૧૧૫ માં (ખીજ હાથપ્રત પ્રમાણે ૧૧૫૦) યુગપ્રધાન
જિનભદ્રગણિ વિદ્યમાન હતા તેમણે જિનભદ્રીય ધ્યાનશતક નામનું
પુસ્તક બનાવ્યાથી તેમને બિન્ન ગણવામાં આવતા. તસ્ય ચતુરુત્તરશત-
વર્ષાયુષ્કલ્પેન શ્રીહરિભદ્રસૂરિકાલેऽપિ સંભવાન્નાશંકાવકાશં ઇતિ ॥

૨૮ વિષ્ણુધ્રુવપ્રભ.

૨૯ જયાનન્દ.

૩૦ રવિપ્રભ.—તેમણે વીરાત્ ૧૧૭૦ માં એટલે સં. ૭૦૦માં
નહેલપુરમાં નેમિનાથનું મંદિર બંધાવ્યું.

વીરાત્ ૧૧૬૦ માં ઉમાસ્વાતિ યુગપ્રધાન વિદ્યમાન હતા.
(શ્રાવકપ્રજ્ઞપ્ત્યાદિકરણાદન્યઃ)

૩૧ યશોદેવ.

વીરાત્ ૧૨૭૨ માં એટલે સં. ૮૦૨ માં વનરાજે અણહિ-
લપુર પાટણ સ્થાપ્યું.

વીરાત્ ૧૨૭૦ માં એટલે સં. ૮૦૦ માં ભાદ્રપદ શુકલ ૩ ને
દિને આમ રાજાને જૈન ધર્મમાં લાવનાર x ખમ્પભદ્રિનો જન્મ થયો
હતો, અને તેમનું સ્વર્ગગમન વીરાત્ ૧૩૬૫ માં એટલે સં. ૮૯૫ ના
ભાદ્રપદ શુકલ ૬ ને દિને થયું હતું.

૩૧ x આ વખતે લક્ષ્મણાવતિમાં (ગૌડદેશમાં) ગૌડવંધના કર્તા વાક-
પતિરાજ, તથા કાન્યકુબ્જના રાજા યશોવર્મન વિદ્યમાન હતા. જુઓ પ્રભા-
વકચરિત્ર ૯.

૩૨ પ્રદુભ.

૩૩ માનદેવ—ઉપધાનવાચ્ય અને ખીજા ગ્રંથોનાં કર્તા.

૩૪ વિમલચંદ્ર.

૩૫ ઉદ્યોતન—વીરાત ૧૪૬૪ એટલે સં. ૯૯૪ ૬ માં સર્વદે-
સૂરિને (ખીજા કહે છે કે આઠ સૂરિઓને) મોટા વડ નીચે આર્ધુનાચક્ર
પર આવેલ ટેલીગ્રામમાં સૂરિપદ આપ્યાં. આંહીથી વૃહદ્ અથવા વડ
(વટ) ગચ્છ (પાંચમું નામ) ઉત્પન્ન થયો.

૩૬ સર્વદેવ.

અયં ચ શ્રી સુધર્મસ્વામિનઃ પચ્ચદશપદ્મૃતશ્ચન્દ્રગચ્છસંજ્ઞાહેતોઃ શ્રી
ચન્દ્રસૂરેરેકર્વિશતિતમો વૃહદ્ગચ્છસંજ્ઞાયાઃ પ્રથમ આચાર્યઃ । કેચિત્તુ શ્રી
સંભૂતવિજયશ્રીમદ્રવાહુ ૨ શ્રીઆર્યમહાગિરિસુહસ્તિનૌ ૨ શ્રી સુસ્થિતસુપ્ર-
તિવદ્સૂરિ ૩ ચેતિ યુગલત્રયાણામપ્યાચાર્યાણાં પૃથક્ પૃથક્ પદ્ધરત્વવિ-
વક્ષ્યા શ્રી મહાવીરસ્યાપિ ગણનાર્પક્તૌ પ્રક્ષેપાશ્ચ શ્રી મહાવીરત્ત ઇકોનવિં-
શતિતમં શ્રીચન્દ્રસૂરિ વદન્તિ । તદિદ્ધ ન વિવક્ષિતં તીર્થકૃતઃ કસ્યાપિ
પદ્ધરત્વામાવાત્ । યુગલત્રયે ચૈકૈકસ્યૈવ સંતાનસ્ય પ્રવર્તનાત્ । તસ્માત્
શ્રીસુધર્મસ્વામિતઃ શ્રી સર્વદેવસૂરિઃ યટ્તુંશત્તમ પદ્ધરત્તિ યોધ્યં । કેચિત્તુ
શ્રી પ્રદુમ્નસૂરિસુપધાનપ્રકરણપ્રણેતૃશ્રીમાનદેવસૂરિં ચ પદ્ધરતયા ન મન્યન્તં ।
તદભિપ્રામેણ ચતુસ્તુંશત્તમ ઇતિ ॥

આ ઉપરાંત નીચેનાં શ્લોકો પંથુ (મુનિસુન્દરસૂરિએ સં. ૧૪૬૬
માં બનાવેલી ગુર્વાવલિમાંથી) ટાંક્યા છે.

ચરિત્રશુદ્ધિ વિધિવજ્જનાગમાત્ વિધાય મવ્યાનમિતઃ પ્રતોધયત્ ।

ચકાર જૈનેશ્વરશાસનોચ્ચતિ યઃ શિષ્યલઘ્યામિનવો નુ ગૌતમઃ ॥ ૧

૩૫ ૬ ખરતર પદાવલી પ્રમાણે ઉદ્યોતનના એક શિષ્ય સર્વમાન સં.
૧૦૮૮ માં સ્વર્ગસ્થ થયા. તે સાલ ખરી હોય તો સર્વદેવને સૂરિપદ આપ-
વાની સાલ મોટી જોઇએ.

નૃપાદશાગ્રે શરદાં સહસ્રે ૧૦૧૦, યો રામસૈન્યાહ્નપુરે ચકાર ।

નામેયચૈત્યેઽષ્ટમતીર્થરાજવિમ્વપ્રતિષ્ઠાં વિવિવત્સદર્ચ્યઃ ॥ ૨

ચન્દ્રાવતી† ભૂપતિનેત્રકલ્પં શ્રી કુંકુળં મન્ત્રિણમુચ્ચ ઋદ્ધિં ।

નિર્માપિતોતુંગવિશાલચૈત્યં, યોઽવીક્ષયચ્છુદ્ધગિરા પ્રવોદ્ય ॥ ૩

—સં. ૧૪૬૬ ની મુનિસુંદરની ગુર્વાવલીમાંથી.

સંવત્ ૧૦૨૯ માં ધનપાલે દેશી નામમાલા રચી. ‡

સં. ૧૦૯૬ માં શાન્તિસૂરિ (ધારાપદ્રગચ્છના, વાદિવેતાલ) સ્વર્ગ પામ્યા તેમણે ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રપર ટીકા રચી છે. (ગુઓ પ્રભાવક ચરિત્ર શૃંગ ૧૬).

૩૭ દેવ અપરનામ રૂપશ્રી.

૩૮ સર્વદેવ.

૩૯ યશોભદ્ર અને નેમિચંદ્ર (ગુરુબ્રાતાઓ)

સંવત્ ૧૧૩૫ માં (ખીખઓ ૧૧૩૯ કહે છે) નવ અંગપર વૃત્તિઓ રચનાર અભયદેવસૂરિ દેવલોક પામ્યા.

તથા કૂર્ચપુરગચ્છીયચૈત્યવાસિજિનેશ્વર સૂરિશિષ્યો જિનવલ્લભશ્ચિત્રકૂટે ષષ્ટકલ્યાણકપ્રરૂપણયા વિધિસંધો વિધિધર્મ इत्यादि नाम्ना निजमतं प्ररूप्य प्रवचनवाह्यो जातः । सा च प्ररूपणा वि. ११४५ तथा ११५० वर्षे संभाव्यते ॥

(ખરતર-પદ્માવલિ નં. ૪૩ માં સરખાવો)

૪૦ મુનિચંદ્ર—તેમના ગુરુ, નેમિચંદ્રના ગુરુબ્રાતા વિનયચંદ્ર હતા. આ સંબંધી નીચેના શ્લોકો (મુનિસુંદરની ગુર્વાવલિમાંથી ૬૬-૬૯ અને ૭૨) ટાંક્યા છે.

૩૬ † સંપ્રતિ સીમપહી.

‡ પ્રભાવકચરિત્ર ૧૭, ૧૯૪.

સર્વજ્ઞ પુરતસ્તત્રોપવિશ્ય સ્તુતિમાદધો,

જય જંતુકપ્પેત્યાદિ ગાથા પંચાશતમિમાં ॥

આમાં પ્રાકૃત શબ્દો છે તે ઋષભ પંચાશિકાના આદ્ય શબ્દો છે.

सौवीरपायीति तदेकवारिपानाद्विधिज्ञो विरुदं वमार ।

जिनागमाम्मोनिधिधौतबुद्धिर्यः शुद्धचारित्रिपलब्धरेखः ॥ १

संविग्नमौलिर्विकृतीः समस्तास्तत्याज देहेऽप्यममः सदा यः ।

विद्वद्विनेयालिवृतः प्रभावप्रभागुणैधैः किलगौतमामः ॥ २

हरिभद्रसूरिरचिताः श्रीमदनेकान्तजयपताकाद्याः ।

ग्रन्थनगा विद्युधानामप्यधुना दुर्गमा येऽत्र ॥ ३

सत्पञ्जिकादिपद्याविरचनया भगवता कृता येन ।

मन्दधियामपि सुगमास्ते सर्वे विश्वहितबुध्या ॥ ४

अष्टहृदयेश १११८ मितेऽब्दे विक्रमकालादिवं गतो भगवान् ।

श्रीमुनीचन्द्रमुनीन्द्रो ददातु मद्राणि संपाय ॥ ५

श्री मुनिचन्द्रसूरिगुरुध्राता चन्द्रप्रभाचार्यः संविग्नत्वादिगुणगरिष्ठेषु श्रीमुनिचन्द्रसूरिषु बहुमानपरायणस्य कस्यचिन्महद्विकथादस्य जिनबिम्ब-प्रतिष्ठामहसि श्रीमुनिचन्द्रसूरिमहिमानं दृष्ट्वा मात्सर्यात् आदप्रतिष्ठां व्यव-स्याप्य मतमेदकरणाय पूर्णिमापाक्षिकं प्ररूपयन् संघेन निवारितोऽपि आद-प्रतिष्ठा पूर्णिमापाक्षिकं चेत्युभयमप्यनादिसिद्धं त्वं प्ररूपयेति मम स्वप्ने पद्मावत्योक्तमित्यसद्भाषणपुरस्सरं स्वामिनिवेशमत्यजन् श्री संघेन बहि-ष्कृतः । ततो वि. १११५ वर्षे पौर्णिमीयक्षमतोत्पत्तिः तत्प्रतिबोधाय च श्री मुनिचन्द्रसूरिभिः पाक्षिकसप्ततिका कृतेति ॥

मुनिचन्द्रे पोतानां सगां आनन्दसूरिअने श्रीमओने धर्मदीक्षा आपी.

मुनिचन्द्रना ओकं शिष्य देवसूरिनो दिगंबर कुमुदयद्राचार्य साये

अष्टद्विषयपुर पट्टणना राज नयसिद्धदेव (नेतुं अपर नाम सिद्धराज

छे राज्य सं. ११५०-११८८ सुधी; समक्ष प. ६ सं. ११८१ मां यथो'ओम

चन्द्राष्टशिव वर्षेऽत्र वैशाखे पूर्णिमादिने ।

आहूतो यादिशालायां तौ यादिप्रतिवादिनो ॥

—આ શ્લોકમાં તે વિષે કહેલ છે) સમામાં વાદે થતાં હતાં મેળવી આથી તે શહેરમાં દિગંબરોના પ્રવેશનો અટકાવ થયો. સં. ૧૨૦૪ માં દેવસૂરિએ ફલવધિ (ફલોધી ભા. ક) ગ્રામમાં ચૈત્ય બંધાવ્યું. (તત્તીર્થ સંપ્રત્યંપિ પ્રસિદ્ધ) અને આરામણમાં નેમિનાથ પ્રતિષ્ઠા કરી. તેમણે સ્યાદવાદ રતનાકર નામનો એક પ્રમાણુગ્રંથ રચ્યો કે જેમાંથી ચતુર્વિંશતિસૂરિ શાખા જન્મ પામી. દેવસૂરિનો જન્મ સં. ૧૧૪૩, દીક્ષા ૧૧૫૨, સૂરિપદ ૧૧૭૪, સ્વર્ગ ૧૨૨૬ ના શ્રાવણ વદિ ૭ ગુરૂ. ૬

આજ સમયે દેવચંદ્રસૂરિના શિષ્ય હેમચંદ્રસૂરિ વિદ્યમાન હતા તેમણે કુમારપાલને જૈન બનાવ્યા હતા. તેમણે ત્રણ કોટિગ્રંથો (ગાથા પ્રમાણ) રચ્યા છે. જન્મ સંવત્ ૧૧૪૫ ના કાર્તિક શુદ્ધ ૧૫, દીક્ષા ૧૧૫૦ માં, સૂરિપદ ૧૧૬૬ માં અને સ્વર્ગ ૧૨૨૬ ના

૪૧ અજિતદેવ.

તત્સમયે વિ. ૧૨૦૧ વર્ષે જિનદત્તેન જિનવલ્લભવ્યવસ્થાપિતં વિધિ-સંઘમેવ (સરખાવો ખરતર પદ્મા. નં. ૪૩, ૪૪) શરણીકૃત્ય તદ્વદ્યે

૪૦ ૬ સરખાવો પ્રભાવક ચંદ્રિત્ર ૨૧, ૨૮૭.

શિખિવેદશિવે જન્મ દીક્ષા, યુગ્મશરેશ્વરે ।

વેદાંશ્ચ શંકરે વર્ષે સૂરિત્વમભવત્રપ્રભોઃ ॥

રસયુગ્મરવૌ, વર્ષે શ્રાવણે માસિ સંગતે ।

કૃષ્ણપક્ષસ્ય સપ્તમ્યામપરાહે ગુરોર્દિને ॥

મર્ત્યલોકસ્થિતં લોકં પ્રતિવોદ્ય પુરંદર- ।

વોદકા ઇવ તે જગ્મુર્દિવં શ્રીદેવસૂરયઃ ॥

૪૦ + સરખાવો પ્રભાવક ચ. ૨૨ પૃ. ૮૫૧.

શરવેદેશ્વરે વર્ષે કાર્તિકે પૂર્ણિમાનિશિ ।

જન્માભવત્રપ્રભોવ્યોર્મિવાણંશંભૌ વ્રતં તર્થા ॥

રસબીશ્વરે સૂરિપ્રતિષ્ઠા સમંજાયત ।

નન્દદ્વંયરવૌ વર્ષેડવંસાનમભવત્રપ્રભોઃ ॥

મિથ્યાદક્ ચામુષ્ઠારાધિતા । તતો વિધિસંઘસ્યેવ ચામુષ્ઠિકાંઈતિ । નામ
તથા / પત્તનેX સ્ત્રીજિનપૂજોત્થાપનન સંઘતાઢનમયાદુષ્ટ્વાહના જાવલપુર
નં. ૧૧ । તતો લોકે સ એવૌષ્ઠિકાંઈત્યુક્તનામ શ્રવણાજ્ઞાતક્રોધેન સરોપં
ભાષમાણઃ સ્વરતરપ્રકૃતિક્ત્વાજ્ઞાતઃ । સ્વરતર ઇત્યાહ્યાસ્યાતઃ (સરખાવે
ખરતર પદાવલિ નં. ૪૦).

વારસવાસસામું વિક્રમકાલાઢ જલહિમહિમું ।

જિણવલ્લહકોહાઓ કુચ્ચયરગણાઢ સ્વરહરયા ॥ ૧ ॥

ઈતિ વૃદ્ધસંપ્રદાયગાયાયાં જિનવલ્લમાત્સરતરોત્પત્તિરુક્તા । તથ જિન-
વલ્લમસ્થાપિતો વિધિસંઘ એવ જિનદત્તદૌષ્ટિકસ્વરતરાદિહ્યાતિમાક્ । વિધિ-
સંઘસ્ય તુ મૂલં જિનવલ્લમ એવેત્યભિપ્રાયેણોક્તં યોધ્યં ॥

તથા વિ. ૧૨૧૩ વર્ષે વિઙ્ગપદ્મામે પૌર્ણિમીયકૈકાક્ષનરસિંહોપા-
સાયનાઢીશ્રાવિકાભ્યામાઘલિકમતોત્પત્તિઃ ।

વિ. ૧૨૩૬ વર્ષે પૌર્ણિમીયકનરસિંહસૂરિતઃ સાર્ધપૌર્ણિમીયકોત્પત્તિઃ ।
વિ. ૧૨૫૦ વર્ષે પૌર્ણિમીયકાઘલિકમતનિર્ગતાભ્યાં દૈવમંદ્રશીલગુણાભ્યાં
શ્રીશત્રુંજયપરિસરે આગમિકમતોત્પત્તિઃ । ચદુક્તં ।

તું નન્દેન્દ્રિયરુદ્રકાલ ૧૧૫૯ જનિતઃ પક્ષોઽસ્તિરાકાંકિતો । વેદા-
ધ્રારણકાલં ૧૨૦૪ ઔષ્ઠિકમયો વિશ્વાર્કકાલો ૧૨૧૩ઽયલઃ । પદૂન્ય-
કેપું ૧૨૩૬ ચ સાર્ધપૌર્ણિમ ઇતિ વ્યોમેન્દ્રિયાકે ૧૨૫૦ પુનઃ । કાલે
ત્રિસ્તુતિકઃ કલો જિનમતે જાતાઃ સ્વકીયામહાત્ ॥ ૧

નોટ—(ખીન ગન્ધ એટલે તપગન્ધની પદાવલિનો પાઠ એમ
છે કે કાલે ત્રિસ્તુતિકોઽક્ષમંગલરવો ૧૨૮૫ મોષક્રિયાસ્તાપસાઃ ॥ આ
પાંચ ગન્ધ માટે વેગર ગુણો પૃષ્ઠ ૮૦૨-૮૦૭).

૪૨ વિજયસિંહ—નેમણે વિવેકમંદરી (૨તિ) સંશોધી.

૪૧ * એટલે અણ્ણદિવપુર પાઠશ્રુતિ.

૪૨ * આમ હો ધર્મસાગર કહે છે, પણ આ પ્રાંતિયુક્ત છે.
આસડ કવિએ પ્રાયઃ સં. ૧૨૪૮ માં વિવેકમંદરી રચી, અને તેના પર
૨તિ રચનાર બાર્લચંદ્રસરિ મંત્રી વસ્તુપાલના સમકાલીન સં. તેરમા સદીના

૪૩ સોમપ્રભ અને મણિરત્ન.

૪૪ જગચંદ્ર-તપાગચીના પ્રસિદ્ધ સ્થાપક.

ક્રિયાશિથિલમુનિસમુદાયં જ્ઞાત્વા ગુર્વાજ્ઞયા વૈરાગ્યરસૈકસમુદ્રં ચૈત્રમ-
ચ્છીય શ્રીદેવમદ્રોપાધ્યાયં સહાયમાદાય ક્રિયાયામૌઘ્યાદ્ હીરલાજગચંદ્ર
સૂરિ રિતિ રૂપાતિભાગં વમૂવ । કેચિત્તુ આઘાટપુરે દ્વાત્રિંશતા દિગમ્ય-
રાચાર્યૈઃ સહ વિવાદં કુર્વન્ હીરકવદમેયો જાત ઇતિ રાજ્ઞા હીરલાજગચંદ્ર-
સૂરિરિતિ મણિત ઇત્યાહુઃ । તથા યાવજીવમાચામ્લતપોઽમિગ્રહી દ્વાદશવર્ષે
તપાવિરુદ્ધમાત્તવાન્ । તતઃ ષષ્ઠં નામ વિ. ૧૨૮૫ વર્ષે તપા ઇતિ પ્રસિદ્ધં ।
તથા ચ નિર્ગ્રન્થ ૧ કૌટિક ૨ ચંદ્ર ૩ વનવાસિ ૪ બૃહદ્રચ્છ ૫ તપા
૬ ઇતિ ષણ્ણાં નામ્નાં પ્રવૃત્તિહેતવ આચાર્યાઃ ક્રમેણ શ્રી સુધર્મ સ્વામિ ૧
શ્રી સુસ્થિત ૨ શ્રી ચંદ્ર ૩ શ્રી સામન્તભદ્ર ૪ શ્રી સર્વદેવ ૫ શ્રી
જગચંદ્ર ૬ નામાનઃ ષટ્ સૂરયઃ ॥ વેળરતું પૃ. ૮૦૫ જુઓ.

૪૫ દેવેન્દ્ર.

આ સમયે વિજયચંદ્ર વિધમાન હતા તેઓ વસ્તુપાલના ગૃહમાં
લેખ્યકર્મ કરનાર મંત્રિ હતા. એમને સૂરિપદ જગચંદ્રે આપ્યું.

લોકૈશ્વ વૃદ્ધશાલાયાં સ્થિતત્વાત્ શ્રીવિજયચંદ્રસમુદાયો વૃદ્ધશાલિક
ઇત્યુક્તઃ । તથા લઘુશાલાયાં સ્થિતત્વાત્ શ્રી દેવેન્દ્રસૂરિમિશ્રિતસમુદાયસ્ય.
લઘુશાલિક ઇતિ રૂપાતિઃ । યથા પૌર્ણિમીયકમતોત્પત્ત્યનન્તરં તત્પ્રતિપક્ષ-
ભૂતસ્ય તીર્થસ્ય ચતુર્દશીયક ઇતિ નામ ॥

સં. ૧૩૦૨ માં દેવેન્દ્ર ઉજ્જયિનિના મહેલ્ય જિનચંદ્રના એ
પુત્રો નામે વીરધવલ અને ભીમસિંહને જૈનદીક્ષા આપી અને સં.
૧૩૨૩ માં (કવચિત્ ૧૩૦૪ માં) વીરધવલનું વિધાનન્દસૂરિ નામ

ઉત્તરાર્ધમાં વિધમાન હતા. એટલે એ સદીના પ્રારંભમાં વિધમાન આ વિ-
જયસિંહ સૂરિ, તેના સ્વર્ગવાસ પછી રચાયેલા એ ગ્રંથનું શોધન ન
કરી શકે એ સ્વાભાવિક છે. બાલચંદ્રસૂરિએ પોતાની વૃત્તિના સંશોધક
તરીકે પોતાના સમકાલીન નાગેંદ્રગચ્છીય વિજયસેનનો નિર્દેશ કરેલ છે.
“સિદ્ધરાજ અને જૈનો” એ નામનો પાંડિત બાલચંદ્રનો લેખ.

આપી સ્મરિપદ આપ્યું; અને ભીમસિંહનું ધર્મકાર્તિ નામ આપી ઉપાધ્યાયપદ આપ્યું. વિદ્યાનન્દે વ્યાકરણ બતાવ્યું. કહ્યું છે કે—

વિદ્યાનન્દામિથં યેન કૃતં વ્યાકરણં નવં ।

માતિ સર્વોત્તમં સ્વત્પસૂત્રં વહ્યયંતગ્રહં ॥

—મુનિમુંદરની ગુર્જાવલિમાંથી શ્લોક ૧૭૧.

દેવેન્દ્રે નીચલા અથો રચ્યા:—

શ્રાદ્ધ દિનકૃત્ય સૂત્રવૃત્તિ ૨, નવ્યકર્મ અથ પંચકસૂત્રવૃત્તિ ૨, સિદ્ધપંચાશિકા સૂત્રવૃત્તિ ૧, ધર્મરતનવૃત્તિ ૧, સુદર્શનાચરિત્રમ્ ૧, ત્રીણિ બાબ્યાણિ-ત્રણ બાબ્ય ૩, સિરિ ઉસદવદ્બાણપ્રભૃતિસ્તવાદયઃ કેચિત્તુ શ્રાવકદિનકૃત્યસૂત્રં ચિરન્તનાચાર્યાન્તરકૃતમિત્યાહુઃ ॥

દેવેન્દ્રનું સ્વર્ગગમન માત્રવામાં સં. ૧૩૨૭ માં થયું, અને તેમના સીમાયજ્ઞા ઉત્તરાધિકારી વિદ્યાનન્દસૂરિનું વિદ્યાપુરમાં તેને ૧૩ મે દિવસે થયું, તેથી વિદ્યાનન્દના બાદ ધર્મકાર્તિ ઉપાધ્યાયે ધર્મધોપનું નામ ધરી સ્મરિપદ લીધું.

૪૬ ધર્મધોપ.

અહીં સાધુ પૃથ્વીધર અને તેના પુત્ર ઝાંઝણની કથા કહી છે. ધર્મધોપના અથો નીચે પ્રમાણે છે:—

સંધાચારાખ્ય બાબ્યવૃત્તિ, મુઅધગ્મેતિ રતવં, કાવસ્થિતિ અને ભવસ્થિતિ પર સ્તવનો, અનુવિંશતિ જિન સ્તવ ૨૪, ચાસ્તાયર્મેતિ નામનું આદિસ્તોત્ર, દેવેન્દ્રેરનિયમ્ નામનું શ્લેષસ્તોત્ર, યુયં યુવા ધનિ શ્લેષસ્તુતયઃ, જમ વૃષભેતિ આદિસ્તુત્યાદયઃ. તેમનું સ્વર્ગગમન સં. ૧૩૫૭માં થયું.

૪૭ સોમપ્રભ. જન્મ, સં. ૧૩૧૦, તત ૧૩૨૧, સ્મરિપદ

૧૩૩૨ અને સ્વર્ગવાસ ૧૩૭૩.

તેમના અથો નીચે પ્રમાણે છે:—

નમિકુળ મળે एवं इत्यादि आराधनासूत्रं, सविस्तर-यतिगीतकल्प-सूत्रं, यत्रासिलेत्यादि. २८ स्तुतयः, जिनेन येनेति स्तुतयः, श्रीमच्छमें त्यादयः ।

તેમણે પોતાના શિષ્ય વિમલપ્રભને સૂરિપદ સં. ૧૩૫૭ માં આપ્યું, અને તે શિષ્ય સ્વર્ગસ્થ થનાથી તેમના શિષ્યો-પરમાનંદ, અને સોમતિલકને સૂરિપદ આપ્યાં. સોમતિલક તેમની પાટે બેઠા.

૪૮ સોમતિલક. જન્મ સં. ૧૩૫૫ માધ, દીક્ષા ૧૩૬૯, સૂરિપદ ૧૩૭૩, સ્વર્ગ ૧૪૨૪.

રચેલા ગ્રંથો:—

વૃહન્નવ્યક્ષેત્રસમાસસૂત્રમ્, સત્તરિસયઠાણમ્, યત્રાખિલ-જયવૃષભ-શાસ્તાર્શમ-વૃત્તયઃ, શ્રીતીર્થરાજ-ચતુરર્થા સ્તુતિઃ તદ્વૃત્તિશ્ચઃ, શુભમાવાનતઃ શ્રીમદ્વીરં સ્તુવે इत्यादि कमलबन्धस्तव, शिवशिरसि० श्री नाभिसंभव० श्रीशैवेय इत्यादिनि बहूणि स्तवनानि ॥

તેમણે અતુકમે પદ્મતિલકને, ચન્દ્રશેખરને, જયાનન્દને અને દેવ-સુંદરને સૂરિપદ આપ્યાં.

પદ્મતિલક એક વર્ષ પછી સ્વર્ગ પામ્યા.

ચન્દ્રશેખરનો જન્મ સં. ૧૩૭૩, વ્રત ૧૩૮૫, સૂરિપદ સં. ૧૩૯૩, (મુનિસુંદરની ગુરોવણિ પ્રમાણે), સ્વર્ગગમન સં. ૧૪૨૩ અને ચન્દ્રશેખરના રચેલા ગ્રંથો:—

ઊષિતમોજનકથા (=વાસિક મોજ્ય કથાનક), ચવરાજર્ષિકથા, શ્રીમત્સ્તંભનકહારવન્ધાદિસ્તવનાનિ (શત્રુંજય રૈવતસ્તુતિ).

જયાનન્દ. જન્મ સં. ૧૩૮૦. વ્રત ધારા (નગરી)માં ૧૩૯૨ ના આષાઢ શુદ્ધિ ૭ શુક્રે. સૂરિપદ અણહિલપુર પાટણમાં સં. ૧૪૨૦ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૦, સ્વર્ગગમન સં. ૧૪૪૧. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—

સ્થૂલમદ્રચરિત્ર, દેવા:પ્રભો યં પ્રમૃતીનિ સ્તવનાનિ.

૪૯ દેવસુંદર. જન્મ સં. ૧૩૯૬, વ્રત ૧૪૦૪ મહેશ્વર આમમાં, સૂરિપદ અણહિલપુર પત્તનમાં ૧૪૨૦; તેમને પાંચ શિષ્ય હતા:—ગાનસાગર, કુલમંડન, ગુણુરત્ન, સાધુરત્ન અને સોમસુંદર.

૪૯ દેવસુંદરસૂરિનો પ્રતિષ્ઠા લેખ મળે છે. સં. ૧૪૫૮ નો ના ૨. ૧૪૬૬ છુ. ૧. ગુણુરત્નનો સં. ૧૪૬૯ છુ. ૧

જ્ઞાનસાગર—જન્મ સં. ૧૪૦૫, દીક્ષા ૧૪૧૭, સુરિપદ ૧૪૪૧, સ્વર્ગ ૧૪૬૦. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—આવશ્યક, ઓધનિર્મુક્તિ અને બીજા ગ્રંથો ઉપર અવશ્યણિઓ, શ્રીમુનિમુવતસ્તવ, ધનોધનવખંડ-પ્રાર્થનાયસ્તવ ઇત્યાદિ.

કુલમંડન—જન્મ સં. ૧૪૦૯, વ્રત ૧૪૧૭, સુરિપદ ૧૪૪૨, સ્વર્ગ ૧૪૫૫ ના ચૈત્રમાં. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—

સિદ્ધાન્તાલાપકોદ્ધાર, વિશ્વશ્રીધરેત્યાદ્યષ્ટાદશારચક્રબન્ધસ્તવ, ગરિયો હારયન્ધસ્તવ-વગેરે. તથા વિચારામૃતસંગ્રહ સં. ૧૪૪૩.

ગુણુરત્ન—તેમના રચેલા ગ્રંથો:—ક્રિયારત્નસમુચ્ચય, પદ્મદર્શન-સમુચ્ચય વૃહદ્વૃત્તિ, લઘુક્ષેત્રસમાસ અવચૂર્ણ વગેરે.

સાધુરત્ન—તેમણે યતિશ્ચતકકૃપ પર વૃત્તિ સં. ૧૪૫૬ (નં. ૪૭ સંરખાવો) ઇત્યાદિ ગ્રંથો રચ્યા.

૫૦ સોમસુન્દર—જન્મ સં. ૧૪૩૦ માધ વદિ ૧૪ શુક્રે, વ્રત ૧૪૩૭, વાયકપદ ૧૪૫૦, સુરિપદ, ૧૪૫૭, સ્વર્ગ ૧૪૯૯. ૧૪૯૬ માં રાણપુર પ્રતિષ્ઠા. ભાવનગર સિદ્ધાલેખો પૃ. ૧૧૩, ૧૧૭.

તેમણે રચેલા ગ્રંથો:—યોગશાસ્ત્ર-ઉપદેશમાત્રા-પદાવશ્યક-નવ-તત્ત્વ ઇત્યાદિ ઉપર બાજાવબોધ કર્યા. તેમના શિષ્યો ૧ મુનિસુન્દર, ૨ જયસુન્દર, (બીજા જયચંદ્ર કહે છે. આ સમયે પ્રખ્યાત દ્વેષકર વિદ્યમાન હતા. તેઓ સંભવિત રીતે સિંહાસન દ્વાત્રિશિક્ષાની જૈન

૫૦ સોમસુન્દર સુરિતા પ્રતિષ્ઠાલેખો પ્રુક્ત મળે છે. સં. ૧૪૭૫-૮૫-૯૬-૯૯-ના. ૧; ૧૪૮૨-૮૪-૮૫-૮૭-૮૮-૮૯-૯૧-૯૨-૯૪ ના. ૨; ૧૪૪૯-૭૨-૭૪-૭૮-૭૯-૮૧-૮૨-૮૩-૮૪-૮૫-૮૬-૮૭-૮૮-૮૯-૯૦-૯૧-૯૩-૯૪-૯૫-૯૬-૯૮ જુ. ૧, ૧૪૭૧-૭૪-૭૯-૮૦-૮૫-૮૬-૮૭-૮૮-૮૯-૯૦-૯૧-૯૩ જુ. ૨; ૧૪૮૫-૧૪૯૬ (રાણપુર) નિ. ૨.

જયચંદ્રના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૩-૦૪-૦૫ જુ. ૧, ૧૪૯૬-૧૫૦૩-૦૩-૦૪-૦૫-૦૬ જુ. ૨, ૧૫૦૩-૦૪ ના. ૧, ૨.

બુવનસુન્દર—પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૪૮૩ ના. ૧.

૫૪ સુમતિસાધુ.

માં ગુર્જરદેશે ધાનધાર ખંડે (પાલણપુર પાસેના દેશમાં) શ્રીચંદ્રની ઉત્પત્તિ થઈ. સૂરિએ ભુતગામે બલદુર્ઘે પાંચ પ્રાસાદ પ્રતિષ્ઠ્યા. સં. ૧૫૩૭ (?) માં હાડોતીદેશે સુમાહલી ગામમાં શ્રી સૂરિનો સ્વર્ગવાસ થયો. સોમદેવસૂરિનો વાગડદેશના વઢિયાર નગરમાં સ્વર્ગવાસ થયો. (વીરવંશાવલી ક્રે. સા. સંશોધક ખંડ ૧ પૃ. ૪૯-૫૦)

તેમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૫૧૭-૧૯-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૯-૩૦-૩૨-૩૩-૩૪-૩૫-૩૬-૩૭-૩૮ ના ૧; ૧૫૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૯-૩૦-૩૪-૩૫-૩૬-૪૧-૪૨-૫૦ ના. ૨, ૧૫૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧-૩૨-૩૩-૩૪-૩૫-૩૬-૩૭-૩૮-૪૦-૪૨ બુ. ૧; ૧૫૧૮-૨૧-૨૨-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧-૪૨-૪૩ બુ. ૨. ૧૫૧૮-૧૫૨૫ નિ. ૨.

તેમણે ૧૧ ને આચાર્યપદ આપેલ તેનાં નામ:—સુધાનંદન, રત્નમંડન, શુભરત્ન, સોમજય-નિનસોમ-નિનહંસ-સુમતિમંદિર-સુમતિસાધુ, ઇંદ્રનંદિ, રાજપ્રિય આદિ.

૫૪. સુમતિસાધુ—જન્મ સં. ૧૪૯૪ મેવાડના નંકર (નવર) માં પિતા ગજપતિશાહ, માતા સંપૂરીદેવી, મૂલનામ નપરાજ. દીક્ષા રત્નશેખરસૂરિ પાસે સં. ૧૫૧૧, દીક્ષાનામ સુમતિસાધુ. લક્ષ્મીસાગરસૂરિએ પંડિતપદ આપ્યું ને તેજ સૂરિએ પછી સં. ૧૫૧૮ માં ઇડરમાં શ્રીપાલ આદિના કહેલા ઉત્સવપૂર્વક આચાર્યપદ (ગચ્છનાયકપદ) આપ્યું. સ્વર્ગવાસ (ખમણૂર ગામમાં) સં. ૧૫૫૧-જુઓ. ‘સુમતિસાધુસૂરિ વિવાહલો’ ઐ. રા. સં. ભાગ ૧.

‘વીરવંશાવલી’ માં એમ આપ્યું છે કે:—જન્મ અર્ધુદાસને વેલાંગરી નગરે પ્રા. વ. નારણગોત્રે સા. ટિહુ, સ્ત્રી રૂડી કુળે સં. ૧૪૯૪, દીક્ષા સં. ૧૫૧૧, ગચ્છનાયકપદ ૧૫૧૮ (? ૧૫૩૮ હોય). તેમણે જ્ઞેસલમેર, કૃષ્ણગઢ, અર્ધુદાસન, દેવકપદ્મણુ, ગઢનગર, ખંભાયત, ગંધાર, ઇડર નગરે જ્ઞાનકોશ ગીતાર્થ પાસે શોધાવ્યા. તેમના ઉપદેશથી માલવદેશે માંડવગઢે પ્રા. વ. સરહડીયા ગોત્રે સા. સહસાએ અર્ધુદગિરિ ઉપર અચલગઢમાં પાંચલાખ મનુષ્યોનો સંઘ લઈ જઈ ઋષભદેવનો ચતુર્મુખ પ્રાસાદ નિપજવી તેમાં ચાર બિંબ કરાવ્યાં. તેમાં ૮ બિંબ કાઢસગિયા ને ૪ બિંબ ચતુર્મુખ પ્રાસાદના.

૫૫ હેમવિમલ.

સં. ૧૫૬૨માં ત્રિસ્તુતિક મનમાંથી કહુક મન જુદો પડ્યો.

સં. ૧૪૫૪ (? ૧૫૪૪)માં સૂરિએ પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૫૫૧ માં ખમણુર ગામમાં સ્વર્ગવાસ 'જે. સા. સંરોધક ખંડ ૧ અંક ૩ પૃ. ૫૧.

'લ પૌ. પદાવલી'માં જણાવ્યું છે કે:—'તેઓ મંડપ (દુર્ગ) ગયા ત્યાં પ્રવેશોત્સવ મહાડંબરથી કરવામાં આવ્યો. ૧૧ રોર સુવર્ણ ને ૨૨ રોર રૂપાની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરી. વટપદ્મીમાં સૂરિમંત્ર આરાધી હેમવિમલ-સૂરિને પદ્મધર સ્થાપ્યા. તેની પૂર્વે સૂરિપદ્મર ઈદ્રનંદિ તથા કમલકલશને સ્થાપ્યા હતા, પણ તે ગચ્છએદ કરશે એમ જાણી પોતાના પદ્મપર તે પૈડી કોઇને સ્થાપ્યા નહિ. ૬૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી. ૧૮૦૦ સાધુનો પરિવાર હતો.'

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૪૪-૪૬-૪૭-૪૮ જી. ૧; ૧૫૪૦-૪૬-

૪૭ જી. ૨.

૫૫. હેમવિમલ-જન્મ મારવાડના વડગામમાં સં. ૧૫૨૨ કાર્તિક સુદ ૧૫, પિતા ગંગરાજ, માતા ગંગારાણી, મૂલનામ હાદકુમાર, દીક્ષા લક્ષ્મીસાગરસૂરિ પાસે સં. ૧૫૩૮, દીક્ષાનામ હેમધર્મ, આચાર્યપઃ પંચલાસ (ગુજરાત)માં શ્રીમા-લી પાતુએ (પાતાકે) કેરેલા ભક્તવર્ણક મુમતિસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૫૪૮, સૂરિ નામ હેમવિમલ, કિયોદ્ધાર સં. ૧૫૫૬, પછી ઈડરવાસી કોઠારી સાયર અને શ્રીપાલે તેમનો ગચ્છનાયક તરીકે પદમકોત્સવ કર્યો કે જેમાં ત્યાંના રાજા રાધભાણે ભાગ લીધો હતો. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૫૬૮-એ. રા. સં. ૩ પૃ. ૮૦ આ સ્વર્ગવાસનો સંવત્ ૧૫૬૮ ખોટો છે ને તે સં. ૧૫૮૩ (માર ૧૫૮૪) નેધએ. વીરવંશાવલીમાં ૧૫૬૮ જ બૂલથી છપાયો લાગે છે તે પરથીજ આ એવ રા. સંમદ્ધકારની ભૂલ થયેલી.

'વીરવંશાવલી'માં વિરોપ આપ્યું છે કે 'સં. ૧૫૫૫ વર્ષે ગુજરાતે વડિયાર ખંડે પંચાસરા નગરથી શ્રીમાલી જ. સં. પાતળ સૂરી પદોત્સવ કીધેલ' તેમના શિષ્ય હર્ષકુલે સં. ૧૫૮૩માં મુચગડાંગ દીપિત રચી.

તેમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૫૪૧-૪૬-૪૭-૪૮-૫૧-૫૨-૫૩-૫૪-૫૫-૫૬-૫૭-૫૮-૬૧-૬૩-૬૪-૬૭-૭૧-૭૨-૭૬-૭૭-૭૮-૮૧-૮૪ જી. ૧; ૧૫૫૧-૫૩-૫૫-૫૬-૬૩-૬૫-૬૬-૬૭-૬૮-૭૭-૮૦-૮૪-૮૭ ? જી. ૨. ૧૫૫૬-૬૪-૬૬-૭૧-૭૬ ના. ૧; ૧૫૫૨-૫૪-૫૭-૬૦-૬૧-૬૫-૬૬-૮૦ ના. ૨.

પદ્ધતિની વાર્તાના કર્તા હતા.) ૩ ભુવનસુંદર અને ૪ જિનસુંદર; જયસુંદરનું કૃષ્ણ સરસ્વતિ ગિરદ હતું. જિનસુંદર દીપાવિદ્યા કવિના કર્તા હતા.

(ખીન્નજો એમ આપે છે કે જ્ઞાનસાગર ૫૦ મા, કૃષ્ણમંડલ ૫૧ મા, અને સોમસુંદર ૫૨ મા પટ્ટધર છે).

૫૧ મુનિસુંદર—(ગિરદ કાવિસરસ્વતિ-સ્વામસરસ્વતી) જન્મ સં. ૧૪૨૬, વ્રત ૧૪૪૩, વાયકપદ ૧૪૬૬, સૂરિપદ ૧૪૭૮, સ્વર્ગ ૧૫૦૩ કાર્તિક મુદિ ૧. તેમણે નીચેના ગ્રંથો રચ્યા છે:—

ઉપદેશ રત્નાકર, સંતિકર મતિ સમદિમશાન્તિસ્તવ, શુર્વોવલિ. (સં. ૧૪૬૬માં એક વ્રત પ્રમાણે) ઇત્યાદિ.

૫૨ રત્નશેખર—(ગિરદ બાલ સરસ્વતિ), જન્મ સં. ૧૪૫૭ (અગ્નિ ૧૪૫૨), વ્રત ૧૪૬૩, પંડિતપદ ૧૪૮૩, વાયકપદ ૧૪૯૩, સૂરિપદ ૧૫૦૨. સ્વર્ગવાસ ૧૫૧૭ પૌષ વદિ ૬.

તેમણે રચેલા ગ્રંથો—શ્રાદ્ધપ્રતિક્રમણવૃત્તિ (સં. ૧૪૯૬) શ્રાદ્ધ-વિધિસવૃત્તિ (સં. ૧૫૦૬) આચારપ્રદીપ (સં. ૧૫૧૬) (તથા લઘુ-ક્ષેત્રસમાસ વગેરે)

૫૧. મુનિસુંદરના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૧ ના. ૧, ૧૪૮૮-૧૫૦૦-૦૧ ના. ૨; ૧૪૯૭-૯૯-૧૫૦૦-૦૧ ખુ. ૧, ૧૪૮૯-૯૯-૧૫૦૧ ખુ. ૨.

૫૨. રત્નશેખર-સ્તંભતીર્થે બાળી નામના ભદ્રે બાલ્યવયમાં બાલસર-સ્વતી એકું નામ આ સૂરિને આપ્યું. ૧૧ વર્ષ યુગપ્રધાન પદવી રાખી. (લ. પૌ. પટ્ટાવલી) તેમણે બે નામે લક્ષ્મીસાગરસૂરિ અને સોમદેવસૂરિને આચાર્યપદવી આપેલી હતી. રત્નશેખરને ઉપાધ્યાય પદ દેવગિરિવાસી મહા-દેવે દેલવાડા (મેવાડ) માં કરેલા ઉત્સવપૂર્વક સોમસુંદરસૂરિએ આપ્યું હતું (ભુજો સોમસૌભાગ્ય કાવ્ય)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬ ખુ. ૧, ૧૫૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૫-૧૭ ખુ. ૨, સં. ૧૫૦૭-૧૦-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬ ના. ૧; સં. ૧૫૦૨-૦૪-૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૬-૧૭ ના. ૨, ૧૫૦૮-૧૩ નિ. ૨.

સં. ૧૫૦૮માં હુંદા અથવા હુંપાકમત, લેખક. હુંદાએ રચાણો, અને આ મતમાંથી 'વેશધરો' ઉત્પન્ન થયા. સં. ૧૫૩૩.

૫૩ લક્ષ્મીસાગર—જન્મ સં. ૧૪૬૪ આદ્ય. વર્ષ ૨, દીક્ષા ૧૪૭૦, પંચાસપદ ૧૪૯૬, વાચકપદ ૧૫૦૧, સૂરિપદ ૧૫૦૮, ગચ્છનાયકપદ ૧૫૧૭.

૫૩. લક્ષ્મીસાગર—મુંડસ્યલમાં મુનિમુંદરસૂરિએ આપેલ વાચકપદ, પેથાપુરમાં પદસ્થાપના. વિદ્યાપુર લાટાપલ્લિમાં પદાનિ (પદસ્થાપના). સાહ નગરાજ પદમહોત્સવ કર્યો. સં. ૧૫૧૮ માં યુગપ્રધાન પદવી લાટાપલ્લી (લાટાલ) માં સંધવી મહાદેવે (જુઓ દેવકુલપાદક પૃ. ૮, તથા ગુરુગુણરત્નાંકર કાવ્ય સર્ગ ૩ શ્લો. ૫-૭) કરેલા મોટા ઉત્સાહપૂર્વક આ સૂરિએ સુધાનંદન અને હેમહંસને વાચનાચાર્યની અને ચૂલા ગણિની સાધ્વીને મહત્તરની પદવી આપી હતી. લ. પૌ. પદ્મવલીમાં લખ્યું છે કે તે મહાદેવના ઉત્સવપૂર્વક બેને ઉપાધ્યાયની અને ૧૨ ને આચાર્ય પદવી આપી હતી. ગિરિપુર (હંગરપુર) માં રાહ સાહ્યાકે પ્રતિમા તથા કરાવી તે પ્રતિષ્ઠિત કરી. તેમાં એક અભારાપાર્શ્વનો પ્રાસાદ હતો. (પાર્શ્વપ્રશુના મંદિરનો ઉદ્ધાર સાહ્યાકે કર્યો એ સં. ૧૫૨૫ ના આંતરીના શાંતિનાથ મંદિરની પ્રશસ્તિમાંથી જણાય છે-ઓગ્રાજ). મુંડપ (હુર્ગ) માં સં. સાંદાકે ૭૨ દેવાલય ૩૬ પૂજ્યપકરાલય ૨૪ પદ કરાવ્યા તેમાં પ્રતિષ્ઠા કરી સુમતિસાધુને સૂરિપદ આપ્યું, તેનો ઉત્સવ મુંડપના સં. સૂરા અને વીરાએ કર્યો. ઉબરહટમાં ૨૪ પદપ્રતિષ્ઠા કરી. શુભરત્નને સૂરિપદ આપ્યું- પત્તનમાં દેવગિરિના સંધવી નગરાજ અને ધનરાજના કરેલા ઉત્સવપૂર્વક. અમદાવાદના શ્રી સંધમુખ્ય સંધવી ગદાકે અર્જુનમાં પરિકર સહિત ૪૦ અંગુલની પ્રતિમા કરાવી. ખીબજોને સૂરિપદ સીરોહીમાં સં. ખીમાકે આપવાનો ઉત્સવ કર્યો. પેથાપુરમાં ચારને ઉપાધ્યાય પદવી આપી. તેમાં પંડિત ચરણ-પ્રમોદગણિ શિષ્ય પ્રમુખ ૨૪ ને પંડિતપદવી આપી. તે ચરણપ્રમોદગણિએ ધણી સાધુપરિવારને કષ્ટપ્રદાન કર્યું. વિષુધ, મહત્તરા, પ્રવર્તિનીની પદવી ધણીને આપી. ૫૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી, આમ મહાભાગ્યસૂરિ થયા. (લ. પૌ. પદ્મવલી). પુનઃ માલવદેશમાં ધારનગરે તેમના ઉપદેશથી પ્રાગ્વાટ દર્શ સં. હર્ષસિંહે સમધી સુવર્ણ સુકૃતિ પ્રાસાદ અગ્યાર નિખળવ્યા. સં. ૧૫૪૭

તેનો સ્થાપક ગૃહસ્થ કંટુક (કડવો) હતો. સં. ૧૫૭૦માં હુંડામતમાંથી વીજા નામના વેશધરની અસરથી વીજામત જુદો પડ્યો; અને સં. ૧૫૭૨માં નાગપુરીય તપાગણમાંથી ઉપાધ્યાય પાર્શ્વચંદ્ર (પાશચંદ્ર)ની અસરથી તેના નામ પરથી કહેવાતો પાર્શ્વચંદ્રમત (પાયચંદ્રમત) જુદો પડ્યો.

પદ્મ આનન્દવિમલ—જન્મ સં. ૧૫૪૭ ઇસાદુર્ગ (ધર) માં,

પદ્મ આનન્દવિમલ—પિતા ઓસવાળ મેઘજી, માતા માણેકદે, મૂળ નામ વાઘજી, દીક્ષા હેમવિમલસૂરિ પાસે, દીક્ષાનામ આનન્દવિમલ (અમૃતમેર-વીરવંશાવલી), ઉપાધ્યાયપદ્મ તેજસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૫૬૮, પછી સિદ્ધપુરમાં આચાર્યપદ્મ, સં. ૧૫૭૦ ડાળલામાં ખંભાતવાસી સોની જીવુ અને જગરાજે કરેલા ઉત્સવપૂર્વક પદ્મસ્થાપના થઈ. આ સમયે શિથિલતા પ્રવર્તતી હતી. તપક્રિયા વગર મોટી પદવી ધરાતી હતી, જિનાજા વિરૂદ્ધ આચરણ હતું. કથણી કંઈ, ને રહેણી કંઈ એમ છતાં લોક પાસે વંદના કરાવાતી. અભિમાન વિશેષ, પરિગ્રહનું ગ્રહણ આદિથી શુદ્ધ સાધુતા નહોતી. આથી તેમણે શુદ્ધ સાધુનો ઉગ્ર આચાર પાલી અને સ્થળે સ્થળે જઈ ઉગ્ર વિહાર કરી ક્રિયાદ્ધાર સં. ૧૫૮૨ માં પાટણ પાસે વડાવલીમાં કર્યો. તેમાં શિષ્ય વિનયભાવની મદદ લીધી. સોમપ્રભસૂરિએ પૂર્વે મરૂભિમાં પાણીના દુર્લભ-પણાથી સાધુવિહાર બંધ કરેલો. તે તેમણે મરૂભિમાં વિહાર કરી ખુલ્લો કર્યો. જસલમેરનાં ૬૪ દેરાસરો બંધ હતાં તે ઉઘડાવી તેમાં પૂજા ચાલુ કરાવી. સં. ૧૫૯૬ ના ચૈત્ર શુદ્ધ ૭ ને દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ. તેઓએ ઉપવાસઆદિ બહુ તપ કર્યો હતો.

તેમણે સં. ૧૫૮૨ માં ગચ્છભાર પોતાના ગુરુભાઈ સૌભાગ્યહર્ષને આપ્યો કે જેમણે લઘુશાલા લઘુપાશાલ નામની એક શાળા કાઢી પોતાની પાટિ સોમવિમલસૂરિને સ્થાપ્યા હતા. બીજી બાજુ આ આણંદવિમલસૂરિએ પોતાની પાટિ વિજયદાનસૂરિને સ્થાપ્યા. (જુઓ આણંદવિમલ સૂરિરાસ ઐ. રા. સં. ભાગ ૩, તે સૂરિની સંગ્રામો ઐ. સંગ્રામમાળા, તથા જૈન ઐ. ગૃહસ્થસંચય.)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૯૫ ના. ૨, સં. ૧૫૯૦-૯૫ ખુ. ૧, ૧૫૯૫ ખુ. ૨,

વ્રત ૧૫૫૨, સૂરિપદ ૧૫૭૦, સ્વર્ગસ્થ ૧૫૮૬ ચૈત્ર સુદિ ૭ અદ્ભ-
મદ્વાદમાં. સં. ૧૫૮૭ માં દો. કર્મોએ શત્રુંજયોદ્ધાર કર્યો.

૫૭ વિજયદાન—જન્મ સં. ૧૫૫૩ જમલામાં, દીક્ષા ૧૫૬૨,
સૂરિપદ ૧૫૮૭, સ્વર્ગસ્થ ૧૬૨૨ વૈશાખ સુદિ ૧૨ વટપત્રીમાં (વડલીમાં).

૫૮ હીરવિજય—કે જેમણે અકબર બાદશાહને જેન કર્યો
(સરખાવો ખરતર પદ્માવલિ નં. ૬૧ ના પેટામાં) જન્મ સં. ૧૫૮૩

૫૭ વિજયદાન—જમલા ગામ ગૂર્જરાતના હિમ્મતનગરથી ઉત્તરમાં ૬
મૈલ પર છે. પિતા ભાવડ, માતા ભરમાદે. મૂલનામ લક્ષ્મણ, દીક્ષા દાનહર્ષ
પાસે સં. ૧૫૬૨, દીક્ષાનામ લક્ષ્મણ. દાનહર્ષની રત્નથી આત્મવિમલસૂરિએ
તેમને આચાર્યપદ શીરોહીમાં આપ્યું સં. ૧૫૮૭, સૂરિનામ વિજયદાનસૂરિ,
સ્વં વડાવલી ગામ-પાટણ પાસેનું.

તેમણે ધણા દેરા ગામમાં વિહાર કરી અનેક જિનપ્રતિષ્ઠા કરી હતી.
તેમના ઉપદેશથી સુલતાન અદ્ભમદના મંત્રી મધરાજે (જે મલિકમી નમદેલે)
૭ મહિનાનો કર ઊઠાવી શત્રુંજયનો મોટો સંઘ કાઢ્યો; ૫ળી ગંધારના
શમળશાહે તથા અમદાવાદના કુંવરજીશાહે શત્રુંજયપર ચોમુખ, અષ્ટાપદ
વગેરેનાં મંદિરો અને દેરીઓ કરાવી. ગિરિનારના છણુંપ્રાસાદનો ઉદ્ધાર
કરાવ્યો. સં. ૧૬૧૯ માં ધર્મસાગરને અચ્છબદાર ને તેના મંથ નામે 'કુમ-
તિકંદુદાસ' ને જલસારણ કરેલ હતો.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૬૦૩-૧૬૧૨ ના. ૧; સં. ૧૫૯૬-૧૬૦૧-૧૬-
૧૭-૧૯-૨૨ ના. ૨ ૧૫૯૬-૧૬૧૫-૧૭ છ. ૧, ૧૫૯૨-૯૫-૯૬-૯૮-
૧૬૦૪-૧૨-૧૭ છ. ૨ ૧૬૨૦ ગે. ૨.

૫૮ હીરવિજય—નીસા ઓરાવાલ કુંડ (કુંવરજી) પિતા; નાથી માતા, મૂલ
નામ હીરજી, સૂરિપદ સં. ૧૬૧૦ પૌષ સુદિ ૫. અકબરબાદશાહને એકંદર ત્રણ
વખત મળ્યા. તેમાં પહેલા સં. ૧૬૦૯ જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૩ ફતેહપુર-સીકરીમાં,
તે વખતે બાદશાહે પ્રસન્ન થઈ પુસ્તકોનો બંડાર ભેટ કર્યો કે જે આગ્રામાં
સ્થાપિત કર્યો. આ પછી અમુક સમયે પર્યુષણના આઠ દિવસોમાં કાઈ પણ
જીવની દિંસા ન થાય એવા હુકમની માગણી કરી. બાદશાહે ચાર દિવસ
ચોતાની તરફથી જમેરી એકંદર બાર દિવસ (આ. વદિ ૧૦ થી બા. સુદિ

માર્ગશીર્ષ સુદિ ૯ પ્રહલાદનપુર (પાલણપુર) માં, દીક્ષા ૧૫૯૬ ક્રાંતિક
વદિ ૨ પાટણમાં, વાયકપદ ૧૬૦૮ માધ સુદિ ૫ નારદપુરિમાં (નારદ-
લાઘમાં), સૂરિપદ ૧૬૧૦ શિંગેલીમાં, સ્વર્ગગમન ૧૬૫૨ ભાદ્રપદ સુદિ
૧૧ ઉમ્માનગરમાં (ઉના-કાઠિયાવાડમાં).

પદ વિજયસેન—જન્મ સં. ૧૬૦૪ નારદપુરિમાં. દીક્ષા ૧૬૧૩;
બાદશાહ અકબર પાસેથી ‘કાવિ સરસ્વતી’નું ગિરદ મેળવ્યું, સ્વર્ગસ્થ
૧૬૭૧ જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૧ સ્તંભતીર્થ (ખંભાત) માં.

ક સુધી) માં પ્રાણીવધ બંધ રહે તેનાં છ ફરમાન કાઢી ગુજરાત, માળવા,
અજમેર, દીલ્લી, ફતેપુર અને લાહોર એમ પાંચ સ્થળે મોકલી, છઠું સૂરિ-
છને આપ્યું. પછી વર્ષમાં છ માસ સુધી જીવદયા પાળવાના, ઘોડા, ગાય,
બળદ, ભેંસ અને પાડા એ જીવોનો વધ બંધ કરવાના, ઘણા દેહીઓના
મુક્ત કરવાના, જાળ્યા વેશે બંધ કરવાના, રાત્રુંજ્યાદિ તીર્થ દરમુક્ત કરવાના
રાજહુકમ મેળવ્યા હતા. ‘જગદગુરુ’નું ગિરદ મળ્યું.

તેમણે જંબુદ્વીપ પ્રજ્ઞસિ દીકા, અંતરીક પાર્શ્વનાથ સ્તવ આદિ કૃતિઓ
રચી છે. આ મહા પ્રભાવક આચાર્ય થયા છે. સ્વર્ગવાસ પછી ઉનામાં
લાડકીબાઈએ સૂરિના સ્વૃક્ષ બનાવી પગલાંની સ્થાપના કરી હતી. વિશેષ
માટે જુઓ સંસ્કૃત હીરસૌભાગ્ય કાવ્ય (નિર્ણુસાગર સુદ્રિત), ઋષભદાસ
કૃત હીરવિજય સૂરિનો રાસ (આ. કા. મહોદધિ), સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ
(સુનિ વિદ્યાવિજયજી), તે સૂરિપદની સંખ્યાદિ (એ. સંખ્યામાળા અને જૈ.
એ. ગુ. કા. સં.). તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો પુષ્કળ છે:—સં. ૧૬૧૧-૨૩-૨૮-
૩૦-૩૪-૩૮-૪૪-૪૭ ના. ૧; સં. ૧૬૧૭-૨૪-૨૭-૨૮-૩૩-૩૭-૩૮-૪૧-
૪૨-૪૪-૫૧ ના. ૨; ૧૬૨૪-૨૮-૩૦-૩૬-૩૭-જી. ૧; ૧૬૨૨-૨૪-૨૬-
૨૭-૨૮-૩૦-૩૧-૩૨-૩૭-૩૮-૪૪-૫૩ જી. ૨; ૧૬૨૦-૪૨-૫૦ જો. ફે.

પદ વિજયસેન—જન્મ ૧૬૦૪ ફા. સુ. ૧૫ નાડલાઈ મારવાડમાં; ઉદય-
સિંહના રાજ્યમાં ઓરાલાલ વંશે વૃદ્ધશાખામાં શાહ કલાશા પિતા, દોડાં દે
માતા. મૂલનામ જયસિંહ, દીક્ષા ૧૬૧૩ જ્યેષ્ઠ સુ. ૧૧ સુરતમાં વિજયદાનસૂરિ
પાસે. દીક્ષા નામ જયવિમલ, પંડિતપદ ખંભાતમાં આવિકા પૂતીના કરેલા
ઉત્સવપૂર્વક સં. ૧૬૨૬, ઉપાધ્યાય પદસહિત આચાર્યપદ અમદાવાદમાં મૂલા

૬૦ વિજયદેવ—જન્મ સં. ૧૬૩૪, દીક્ષા ૧૬૪૩, પંન્યાસ પદ ૧૬૫૬; જહાંગીર આદ્યાદ તરફથી 'મહાતપા' ખિરદ મેળવ્યું. સ્વર્ગસ્થ સં. ૧૭૧૩ આપાદ સુદિ ૧૧ ઉમ્મા નગર (ઉના) માં. પોતે નીમેલા ઉત્તરાધિકારી વિજયસિંહ પૌતાની પહેલાં સ્વર્ગસ્થ થયા.

રોક અને દીપા પારેખે કરેલા ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું સં. ૧૬૨૮ ફાગણ સુદિ ૭. તેમની પાટસ્થાપના પાટણમાં સં. ૧૬૩૦ પૌષ વદિ ૪. સ્વર્ગવાસ ખંભાતના અકબરપુરમાં સં. ૧૬૭૨ ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૧.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો, સં. ૧૬૪૩-૫૨-૫૩-૫૮-૬૭ ના ૧; ૧૬૩૩-૪૩-૫૨-૫૬-૬૧-૬૭-૭૦ ના. ૨; સં. ૧૬૪૨-૪૩-૫૪-૫૫-૫૬-૬૩ બુ. ૧; ૧૬૩૨-૪૨-૪૩-૪૪-૫૪-૫૬-૫૮-૫૯-૬૧-૬૨-૬૮ બુ. ૨; ૧૬૫૦-૫૨ ગે. ૨.

૬૦ વિજયદેવ—જન્મ ઇરવાસી ઓરાનાલ સાહ ચિરાને ત્યાં રૂપાઈથી. દીક્ષા અમદાવાદમાં વિજયસેનસુરિ પાસે. પંન્યાસ પદ સિન્દરપુરમાં; સુરિ-પદ સં. ૧૬૫૬ ના વૈશાખ સુદિ ૪ ખંભાતના શ્રીમદ્ભ સાહે અહાર સદસ્ય ખર્ચી કરેલા ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું. પાટણના પારેખ સદસ્યોરે પાંચ હજાર ખર્ચી ગણાણાનો નંદમહોત્સવ કર્યો સં. ૧૬૬૧ પૌષ વદિ ૬ રવિ. ભદ્રારક પદ સં. ૧૬૭૧. જહાંગીરનાદરાહે 'મહાતપા' ખિરદ માંડવગઢમાં આપ્યું સં. ૧૬૭૪. તેમના ઉપદેશથી ઉદેપુરના રાણા જમતસિંહજીએ પીછાલા અને ઉદયસાગર એ બે તળાવમાં માછલાંની ભજ બંધ કરી, રાત્ર્યાભિષેક દિને, જન્મભાસમાં, ભાદ્રપદમાસમાં કોઈ જીવ ન મારે તેવો રાત્ર્યમાં હુકમ કર્યો. મર્યાદાદુર્ગમાં કુંભારાણાએ કરાવેલ જિનચૈત્યનો ઉદ્ધાર કર્યો. ૧૬૭૫ માં આરાસણમાં (કુંભારીઆમાં) પ્રતિષ્ઠા કરી. ૬૪ પંડિતો ઇદરમાં કર્યા સં. ૧૭૦૫; સ્વર્ગગમનના સ્થાન ઉનામાં રોક રાયચંદ બહુરાણીએ તેમનો સૂત્ર દીરવિજયસુરિના સ્થૂળ પાસે કરાવ્યો. વિરોધ માટે લુઓ વિજયદેવ મોદાત્મ્ય આદિ થયા.

તેમના પુષ્કળ પ્રતિષ્ઠાલેખો છે:—સં. ૧૬૫૮-૬૮-૭૪-૭૭-૮૩-૮૪-૮૫-૮૬-૮૭-૮૪-૧૭૦૦-૦૩ ના. ૧; સં. ૧૬૫૧-૬૭-૭૪-૭૭-૮૫-૮૬-૮૭-૮૪-૮૭-૮૮-૧૭૦૧-૦૫-૦૭ ના. ૨; ૧૬૬૩-૭૦-૭૨-૭૪-૭૫-૭૭-૭૮-૮૧-૮૨-૮૩-૮૬-૧૭૦૧-૦૫-બુ. ૧; ૧૬૬૬-૭૭-૮૩-૮૩-૮૭-૧૭૦૦ બુ. ૨. ૧૬૬૫-૬૬-૭૪-૭૫-૮૧-૮૬-૮૭ જિ. ૨. ૧૬૭૬-૮૬-૮૬ ગે. ૨.

વિજયસિંહ—જન્મ સં. ૧૬૪૪ મેડતામાં, દીક્ષા ૧૬૫૪, વાચકપદ ૧૬૭૩, સૂરિપદ ૧૬૮૨. સ્વર્ગસ્થ ૧૭૦૯ આપાઠ સુદિ ૨.

૬૧ વિજયપ્રભ—જન્મ સં. ૧૬૭૭ કચ્છના મનોહરપુરમાં, દીક્ષા ૧૬૮૬, પંચાસપદ ૧૭૦૧, સૂરિપદ ૧૭૧૦ ગંધાર ખંદિરમાં. સં. ૧૭૩૨ માં નાગોરમાં પોતાના પદ્મવર તરીકે વિજયરત્નની નિમણુક કરી.

અહીં હસ્તલિખિત પ્રત પૂરી થાય છે.

ખર્ચિત માર્ચ ૧૮૮૨.

કલાર.

વિજયસિંહ—પિતા ઓસવાળ નયમલ્લ, માતા નાયકદે. મૂળનામ કર્મચંદ્ર પિતા સાથે વિજયસેનસૂરિ પાસે દીક્ષા સં. ૧૬૫૪ માઝા સુદિ ૨, દીક્ષાનામ કનકવિજય, પંડિતપદ સં. ૧૬૭૦, હપાચ્ચાય-વાચકપદ પાટણમાં આવિકા લાલિએ કરાવેલી પ્રતિષ્ઠા વખતે વિજયદેવસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૬૭૩. સૂરિપદ ૧૬૮૧ (૨) વૈશાખ સુદિ ૬ હડરમાં વિજયદેવસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૬૮૪ પૌષ સુદિ ૬ બુધે નલોરમાં મંત્રી જયમલ્લે ગણાનુજ્ઞાનો નંદિમહોત્સવ કર્યો. મેડતા, કિશનગઢમાં પ્રતિષ્ઠાઓ. સ્વર્ગવાસ અમદાવાદના નવીનપુરા (નવાપુરા)માં થયો. જુઓ અ. સંઝાયમાળા.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો, સં. ૧૬૮૪-૮૬-૮૭-૮૮-૯૩-૯૭-૧૭૦૧ ના ૧; સં. ૧૬૮૬-૯૩-૯૯-૧૭૦૧-૦૩ ના. ૨; ૧૬૯૩-૧૭૦૫ ખુ. ૧, ૧૭૦૦ નિ. ૨. ૧૬૮૯-૯૬-૧૭૧૦ ગે. રે.

૬૧. વિજયપ્રભ—કચ્છદેશ વરાહી ગામે. પિતા ઓસવાલ શા શિવગણુ, માતા ભાણી. માધ સુદિ ૧૧. દીક્ષા વિજયદેવસૂરિ પાસે લઈ નામ વીરવિજય રાખ્યું. સૂરિપદ સં. ૧૭૧૦ (૧૭૦૬) વૈશાખ સુદ ૧૦ ગંધારમાં, તેનો હત્સવ અમદાવાદવાસી અખેચંદ દેવચંદની પત્નિ સાહિબદેએ કર્યો હતો. સં. ૧૭૧૧ માં અમદાવાદમાં સૂરાના પુત્ર સા. ધનજીએ આઠ હજાર ખર્ચો ગણાનુજ્ઞાનો નંદિમહોત્સવ કર્યો હતો. (વંદન મહોત્સવ અમદાવાદમાં ૧૭૧૧ કાર્તિક વદિ ૨ દિને થયો હતો.) સં. ૧૭૪૬ માં હનામાં સ્વર્ગવાસ. (જેઠ સુદિ ૧૨).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો. સં. ૧૭૧૩-૧૭૧૪ ના. ૨: ૧૭૧૩ અ. ૨. ૧૭૨૧ નિ. ૨. ૧૭૧૦ ગે. રે.

૬૨ વિજયરત્ન—પિતા પાલણપુર વાસી ઓશવાલ દીરા, માતા દીરાદે. મૂલનામ જોદા યા જયતસી. જન્મ સં. ૧૭૧૧, ગિરનાર યા-ત્રાએ જઈને માતા સહિત દીક્ષા સં. ૧૭૧૭, દીક્ષાનામ છત્રવિજય, સં. ૧૭૨૬ માં તેર વર્ષની વયે પંચાસ પદ લીધું. આચાર્યપદ સં. ૧૭૩૨ માં વદિ ૬ રવિ દિને નાગોરમાં મૂળોત મોદનદાસે ખાર હળર ખર્ચા કરેલા ઉત્સાહપૂર્વક વિજયપ્રત્ન સૂરિએ આપી પાટ પર સ્થાપ્યા. સં. ૧૭૩૩ વર્ષે નડુલાઈમાં આવક સા. રાયકરણે મેડતા મધ્યે વાંદણા મહોત્સવ કીધો. સ્વર્ગવાસ ઉદયપુરમાં સં. ૧૭૭૩ બાદરવા વદિ ૨. ત્યાં થૂમ કરાવી છે. તેમના પ્રતિજ્ઞાએ સં. ૧૭૬૫-૧૭૭૧ ના. ૧.

૬૩ વિજયક્ષમા—જન્મ મારવાડના પાલીમાં પિતા ચતુરછ, માતા ચતુરંગદે, જન્મ સં. ૧૭૩૨, નામ ખીમસી; સં. ૧૭૩૯ માં પાલિમાં વિજયરત્નસૂરિ પાસે દીક્ષા, સં. ૧૭૫૬ માં પંચાસ પદ, આ-ચાર્યપદ ઉદયપુરમાં મહારાણા સંભામસિંહની હાજરીમાં સં. ૧૭૭૩ બાદરવા સુદિ ૮ મંગળને દિને વિજયરત્ને આપ્યું. તે વખતે દેવવિજય, સખિવિજય અને હિતવિજયને પાઠકપદ (ઉપાધ્યાય પદ) અપાયાં. આ ઉત્સવમાં ઉદેપુર સંઘે વીસ હળર ખર્ચ્યાં. મહા શુદ્ધ ૬ દિને ૫૬ મહોત્સવ ઉદયપુરના સંઘે કર્યો તે વખતે ત્રણસે સાધુઓને પંચાસ પદ અપાયું. (જુઓ જિથંદસાગરકૃત વિજયક્ષમાસૂરિનો શ્લોકોકા). સં. ૧૭૮૫ માં દીવમાં સ્વર્ગવાસ.

૬૪ વિજયદયા—સૂરિપદ દીવખંદે સં. ૧૭૮૫. માંગરોળમાં પાટ પર સ્થપાયા. સૂરતમાં ૧૪ (કોઈ નવ કહે છે.) ચોમાસાં કયાં. સ્વર્ગવાસ સોરઠના ધોરાજીમાં સં. ૧૮૦૯ વૈશાખ વદ ૭, ત્યાં થૂમ કરવામાં આવ્યો. પ્રતિજ્ઞાએ સં. ૧૭૮૫-૯૫ છ. ૧. ૧૭૮૮-૮૫ ગે. ૨.

૬૫ વિજયધર્મ—જન્મ મેવાડના રૂપનગરમાં ઓસવાલ પ્રેમ-ચંદ સુરાણાને ત્યાં માતા પાટમદેવી થયો. સં. ૧૮૦૩ માં માગશર

શુદ્ધિ પ ને દિને ઉદેપુરમાં આચાર્યપદ, સં. ૧૮૦૯ માં મારવાડના કચોલી ગામમાં (આપ્તપાસે) ગચ્છનાયક પદ. સં. ૧૮૨૬ માં સુરતના વામી કચરાભાઇ તારાચંદે સિદ્ધાચલ-શત્રુંજય પર આચાર્ય પાસેનામાં જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તેમણે ભુજનગરના અધિપતિના અન્યાય મટાડી તેને જિનમાર્ગ પર રક્ત અને મધમાં સ્તબ્ધ કર્યો હતો. સં. ૧૮૪૧ માર્ગશીર્ષ વદિ ૧૦ દિને મારવાડના બહુદા ગામમાં સ્વર્ગવાસ. સં. ૧૮૪૧ મેડતા મધ્યે ભંડારી લવાનદાસે જે સહસ્ત્ર ખરચી નિર્વાણ મહોત્સવ કર્યો હતો. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૮૦૮ ના. ૨; ૧૮૨૫-૨૮-૩૯ ખુ. ૧;

૬૬ વિજયજિનેન્દ્ર—મારવાડમાં શુદ્ધદંતિ (સોજલ) માં જન્મ સં. ૧૮૦૧, મેતા હરખચંદ પિતા, ગમાનખાઇ માતા, દીક્ષા સં. ૧૮૧૭, સૂરિપદ સં. ૧૮૪૧ માગસર સુદિ ૫; અને પાટપર સ્થપાયા. માગસર શુદ્ધ ૧૦ દિને લદ્દારક પદ જેતારણ મધ્યે સૂરિમંત્રારાધન. સુરતના મોદી પ્રેમચંદ લવજીએ વિજયધર્મસૂરિના ઉપદેશથી સિદ્ધાચલ પર બાંધેલા બાવન જિનાલય મંદિરમાં અનેક જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી સં. ૧૮૪૩ માત્ર સુદિ ૧૧, વિહારમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૮૪૫, પાટણમાં સહસ્ત્રકૂટ આદિ જે હજાર બિંબોની પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૮૫૭ માત્ર સુદિ ૭ વગેરે અનેક સ્થલે પ્રતિષ્ઠા કરી. સ્વ. સં. ૧૮૮૪ પોસ વદિ ૧૧ સિરોહીમાં. તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૮૪૫ ના. ૧; સં. ૧૮૪૮-૭૩-૭૬-૮૦ ના. ૨; ૧૮૪૫-૫૪-૬૧-૭૩ ખુ. ૧; ૧૮૪૩-૪૫-૬૦ ગે. ૨.

૬૭ વિજયદેવેન્દ્ર. મારવાડના સેત્રાવનગરમાં જન્મ, દીક્ષા શત્રુંજયમાં સં. ૧૮૭૭, સૂરિપદ સિરોહીમાં સં. ૧૮૮૪ માત્ર સુદિ ૧, ઉદયપુરના મહારાણા ભીમસિંધજી યુવાનસિંધજીએ ચંગીર, ચામર, છડી, દુસાલા અને પાલખી મોકલી, મહારાજ શિવસિંધજીએ પણ દુશાલા વગેરે ચીજો મોકલી.

(૬૭-૬૮ ની હકીકત ભાંડારકર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં એક પદ્માવલીની પ્રત કે જે સં. ૧૮૮૮ ના પોસ વદ ૧ ને દિને માણેકવિજય ઉપાધ્યાયે

લખી છે તે પરથી લીધી છે.) પ્રતિકાલેખ સં. ૧૮૮૦-૮૮-૯૨ ખુ.
૧. ૧૮૯૭-૧૯૦૫-૧૧-૨૪ ગે. રે.

૬૮ વિજયધરજીન્દ્ર. તેમનો પ્રતિકાલેખ સં. ૧૯૩૧ નો મળે
કે (જુઓ નં. ૧૪૬૯ ના. ૨ એટલે નાહરકૃત જૈન લેખ સંગ્રહ
માં ૨ જો).

૬૯ વિજયરાજ.

તેમનો પ્રતિકાલેખ સં. ૧૯૪૯ ના. ૧, ૧૯૪૩-૧૯૪૮ ના.
૨. મળે છે.

૨ ક વૃદ્ધ (પૌરાણિક) તપાગચ્છની પદાવલી.

[મૂલ શ્રી મહાવીર પ્રભુથી માંડીને આ ગચ્છની પદાવલી સંસ્કૃ-
તમાં ગૂર્જરાત પુરાતત્ત્વ મંદિરના આચાર્ય સાક્ષર શ્રી જિનવિજયજી
પાસેથી મળ્યા છે તેમાંથી આના સ્થાપકથી શરૂ કરી નીચે ગૂર્જરાતીમાં
સાર રૂપે આપવામાં આવેલ છે.]

૪૩ વિજયચંદ્ર—(જુઓ મૂળ તપાગચ્છ પદાવલી નં. ૪૫
નીચે) દેવેન્દ્ર સૂરિ અને આ બંને શ્રી જગચ્ચંદ્રસૂરિના ગુરુબાતા થાય.

૪૩. વિજયચંદ્રને ૪૩ માં પદધર કહ્યા છે ઠારણુકે આ પદાવલીમાં
૩૮ માં સર્વદેવસૂરિ છે, તેજ મૂલ પદાવલીમાં ૩૮ માં છે. પણ આ
પદાવલીમાં ૩૯ માં ધનેશ્વરસૂરિ, ૪૦ માં જીવનચંદ્રસૂરિ, ૪૧ માં દેવમદ્ર
ગણિ અને ૪૨ માં જગચ્ચંદ્રસૂરિ જણાવ્યા છે, કે જેના સંબંધી વિગત
આગલી પદાવલીમાં કુટનોટ નીચે જણાવી છે. આગલી પદાવલી પ્રમાણે:-

વિજયચંદ્ર તે મૂળ પ્રસિદ્ધ ગૂર્જરાત મંત્રીવર્ય વસ્તુપાલને ત્યાં હિસાબ
લખન.૨ મહેતા હતા. ખંભાતમાં વસ્તુપાલની પાસે તેની સ્ત્રી અનેપદેએ
એવો આમદ્ધ કર્યો કે દેવમદ્ર ઉપાધ્યાય (જગચ્ચંદ્રસૂરિના ગુરુ) પાસે તેને
દીક્ષા લેવાની તે મહેતાને ઝઘમુઝ કરવો. આથી વસ્તુપાલે દેવમદ્રજીને
વિનતિ કરતાં તેમણે દીક્ષા આપી. પણ અનેપદેની વિનતિથી તેમને આ-

કારણ કે બધા દેવભદ્રના શિષ્યો, એમ વિજયચંદ્રના પદ્મધર ક્ષેમકીર્તિ એ પોતાની વૃહત્કલ્પવૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે. (પદ્માવલીમાં અ પ્રશસ્તિ, તેમજ દેવેન્દ્રસૂરિકૃત ધર્મરત્નપ્રકરણ વૃત્તિ અને શ્રાદ્ધદિનકલ્પ વૃત્તિની પ્રશસ્તિઓ તથા ગુણરત્નસૂરિ કૃત ક્રિયારત્ન સમુચ્ચયની પ્રશસ્તિ માંથી ઉતારા આપી તે હકીકત પુરવાર કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે.)

હવે દેવભદ્ર અને જગચંદ્ર બંને ગુરુઓ સ્વર્ગસ્થ થયા. પછી તેવામાં દેવેન્દ્રસૂરિ માલવામાં વિચરતા હતા. વિજયચંદ્રસૂરિ સ્તંભતીર્થમાં હતા ત્યારે દેવેન્દ્રસૂરિને બોલાવ્યા પણ કારણવશથી ન આવ્યા તેથી સ્તં-

ચાર્યપદ પણ આપ્યું. દેવેન્દ્રસૂરિએ પ્રથમ આચાર્યપદ લીધું હોવાથી તેમના પ્રત્યે ભક્તિભાવ વિજયચંદ્ર કરવા લાગ્યા. વિજયચંદ્ર ખંભાતમાંજ વર્ષોવર્ષ મોટા ઉપાશ્રયમાં રહેવા લાગ્યા. દેવેન્દ્રસૂરિએ વર્ષોવર્ષ એક ગાંમમાં રહેલું એ શાસ્ત્રવિરૂદ્ધ છે એ પ્રત્યે વખતોવખત ધ્યાન ખેંચ્યું છતાં તે પર લક્ષ ન દેવાયું. દેવેન્દ્રસૂરિ ખંભાત આવ્યા, પણ મોટા ઉપાશ્રય વિજયચંદ્રે રાજેલ હોવાથી પોતે નાના ઉપાશ્રયમાં, ઉતર્યા. વિજયચંદ્ર દેવેન્દ્રને વંદન કરવા ન ગયા તેમ વિધવિધ પ્રરૂપણ કરવા લાગ્યા, જેવી કે વૈદ્યક ક્રિયા, મંત્રતંત્રાદિ કરવાની કરી. ધર્મસાગર ઉપાધ્યાયની શોધિત પદ્માવલી તેમની પ્રરૂપણ સંબંધી એમ કહે છે કે:-૧ ગીતાર્થો વચ્ચની પોટલીઓ રાખી શકે,- ૨ હમેશાં ધી દૂધ વગેરે ખાઈ શકે-૩ કપડાં ઘોષ શકે-૪ ફળ અને શાક લઈ શકે-૫ સાધ્વીએ આણેલો આહાર વાપરી શકે અને-૬ શ્રાવણેને આવ-ર્જિત (ખુશી) કરવા તેમની સાથે બેસીને પ્રતિક્રમણ પણ કરી શકે. આમ સુખશીલ મુનિધર્મની પ્રરૂપણ થઈ એમ જણાવવામાં આવે છે-જુઓ મુનિ-સુંદર કૃત ગુર્વાવલી ૧૨૩-૧૩૯, ઋષભદાસ કૃત હીરવિજયસૂરિ રાસ પૃ. ૨૫૮-૨૬૩. કલ્પસૂત્ર-લાવણ્યભદ્રે લખેલ. અંતભાગ. પી. રી. ૪ (૧૮૯૪).

બ્રહ્મ ઋષિ ચિત્રાવાલંગચ્છ-(કે જેમાંથી તપાગચ્છ થયા) મૂળ એવા હોવાનું જણાવે છે કે 'તેમાં ગચ્છની આચરણાનું વિજ્ઞાન નહોતું, માલારો-પણ ઉપધાનની ક્રિયા નહોતી. શ્રાવકને ચરવલો રાખવાનો અધિકાર નહોતો, સમાચારી સૂત્રપંથને ઢીલો કરી રાખવામાં આવી હતી અને સૂત્રવિરૂદ્ધ કંઈ થાય તો પરંપરાને આગળ કરવામાં આવતી.'-જુઓ બ્રહ્મ ઋષિકૃત સુધર્મ-ગચ્છ પરીક્ષા ચોપઈ ગાથા ૧૧૮-૧૨૨.

મતીર્યમાં સંઘે વિજયચંદ્રને ગણધર પદે સ્થાપ્યા. આ સાંભળી દેવેન્દ્રસૂરિ પણ સ્તંભતીર્યે આવ્યા ને જુદા રથાને ઉતર્યા. ત્યાં હેમકલશ આદિ સાધુએ વિજયચંદ્રસૂરિના સમુદાયને વૃદ્ધશાલિકાઃ એમ કહ્યા અને દેવેન્દ્રસૂરિનાને લઘુશાલિકાઃ કહ્યા. એ પ્રમાણે બંને સમુદાયની ખ્યાતિ થઇ.

વિજયચંદ્રનો વ્યતિકર-અહેવાલ એ છે કે પૂર્વે માણસા નગરમાં ઝોસ વંશના મંત્રી ગજરાજકુલમાં વીરધવલ નૃપતિ રાજ્યાંખારી પાંચસો ગામના અધિપતિ જૈન મંત્રી વિજયપાલ હતા. એક અવસરે તેઓ દેવમદ્ર ગુરને વિદ્યાપુર (હાલનું વીજાપુર ગાયકવાડનું)માં વિચરતા સાંભળી ૨૫ નૈગમના પરિવાર તેમજ અન્ય પરિવાર સહિત વિદ્યાપુરમાં ગુર સમીપે ચતુર્દશી પૌષધોપવાસ લેવા આવ્યા. દેશના સાંભળી વેરાઅ આવતાં ઘેર જઇ મંત્રી વસ્તુપાલને સર્વાધિકાર આપી પુષ્કળ દ્રવ્ય પુરસ્સર વસ્તુપાલે કરેલા સંયમોત્સવપૂર્વક ૨૫ નૈગમ સહિત પુત્ર કલત્ર સાથે દેવમદ્રગુરના હાથે સંયમ-દીક્ષા લીધી. ગુર પાસે શાસ્ત્રાભ્યાસ કરેલો જોઈ વસ્તુપાલ મહામાલ્ય હર્ષિત થયા ને દેવમદ્ર અને જંગમ્ય-દ્રસૂરિને વિરમિત કરી એટલે દેવેન્દ્રસૂરિ સાથે વિજયચંદ્રને પણ સૂરિપદ આપ્યું. તેનો ઉત્સવ વસ્તુપાલજીએ કર્યો એમ વૃદ્ધો કહે છે. સ્તંભતીર્યમાં ચતુઃપથ પર આવેલ કુમારપાલ-વિહારમાં વ્યાખ્યાનમાં ૧૮૦૦ સુખવસ્ત્રિકાસહિત મંત્રી વસ્તુપાલ આદિ ગુરને વાંદવા આવતા ને બહુમાન કરતા । +

૪૪ હેમકીર્તિ—વિજયચંદ્રસૂરિના પદધર. તેમણે સં. ૧૩૩૨ના જોઈ શુદ્ધ ૧૦ મીએ ૪૨૦૦૦ શ્લોકની (આદિના ૪૬૦૦ શ્લોક મલય-

+ આ પછી પદાવલીકાર હમેરે છે કે 'જે ન્યૂનાધિક હશે છે તેની વાત તે જાણે, અમે તો બંને ગુરો (દેવેન્દ્ર અને વિજયચંદ્ર)ના ગુણસંગી છીએ. વૃદ્ધાન્નાયથી આ વ્યતિકર લખ્યો છે. તત્ત્વ કેવલિગમ્ય છે.' આ પરથી જાણ્યું છે કે વિજયચંદ્ર વિરજ્જ જે-કઈ તપગચ્છની મૂળ પદાવલીમાં કહેવામાં આવ્યું છે તે આ પદાવલીલેખકના સમયમાં પણ કહેવાતું હતું.

ગિરિકૃત અને બાકીના પોતાના) વૃહત્કલ્પસૂત્ર પર વૃત્તિ રચી. + ભૂપ સભામાં વાદીઓને જીત્યા. તે વૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં પોતે જણાવ્યું છે કે:—
 વિજયચંદ્રસૂરિનો ગચ્છભાર ત્રણ શિષ્યો વહતા હતા. ૧ વજ્રસેન ૨
 પદ્મચંદ્ર ૩ ક્ષેમકીર્તિ.

આ ક્ષેમકીર્તિના શિષ્ય નયપ્રભે ગુસ્તત્વપ્રવીણ યાને સૂત્રકંદકુદાલ નામનો ગ્રંથ રચ્યો.

૪૫ હેમકલશ—સારંગદેવ ભૂપે અનેક પંડિતજનને લઈને કર્ણાવતીમાં પ્રભાતથી સાંજ સુધી આ ગુરૂનો ઉપદેશ સાંભળ્યો હતો, અને તે તેમજ ઘણા સમ્યક્ત્વવાસિત થયા હતા.

આ સૂરિએ સ્થાપેલા આચાર્ય યશોભદ્ર પણ વિખ્યાત પ્રભાવક થયા છે.

૪૬ રત્નાકર—આ યથાર્થનામા ગુણવાળા હતા અને તેમના નામથી વૃદ્ધ તપગણ રત્નાકર ગચ્છથી ખ્યાતિ પામ્યો. સ્તંભતીર્થ વાસી વ્યવહારી શાહ શ્રી શાણુરાજે ગિરિનાર પર વિમલનાથ પ્રાસાદ બંધાવ્યો તેમાં આપેલી પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે કે ‘તેમની પાસેથી ધર્મ પ્રાપ્તિ કરી પૃથ્વીધરે (પેથડે) દર વિહાર રચ્યા તથા સિદ્ધાચલ પર ઋષભનાથ મંદિર હેમકલશવાળું બંધાવ્યું; ગિરિનાર પર હેમમય દ્વગ્ન ચકાવી. રત્નાકરસૂરિએ સં. ૧૩૭૧માં સમરા શાહે કરાવેલા શત્રુંજય

૪૪ + જુઓ મુનિસુંદર કૃત ગુર્વાવલી શ્લોક ૧૪૦-૪૧.

૪૫ ઉક્ત ગુર્વાવલીના શ્લોક ૧૪૨-૪૬ માં એવો ક્રમ છે કે: હેમકલશ, યશોભદ્ર, રત્નાકર, રત્નપ્રભ, મુનિશેખર, ધર્મદેવ, જ્ઞાનચંદ્ર, અભયસિંહ, હેમચંદ્ર જયતિલક, માણિક્ય, જ્યારે આ પદ્માવલીના ક્રમમાં હેમકલશ પછી યશોભદ્ર નથી ને ત્યારપછી અભયસિંહ સુધી બરાબર ક્રમ આવે છે, પણ ત્યારપછી હેમચંદ્ર નથી આવતા. જયતિલક પછી માણિક્યનું નામ નથી. હેમચંદ્ર માટે જુઓ ૪૭ કુટનોટ, તથા ૫૧ મા અભયસિંહમાં છેવટનો પારા.

૪૬ પ્રસિદ્ધ આત્મનિંદા—આલોચના રૂપ. હૃદયદ્રાવક રત્નાકર પંચવિં-
 શતિકાના કર્તા આ રત્નાકરસૂરિ સંભવે છે.

મૂલનાયક ઋષભનાથની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠાનો ઉત્સવ કર્યો ને તે સ્થાપી તેનો શ્લોક નીચે પ્રમાણે છે:—

વર્ષે વિક્રમતઃ કુસમદહનૈકસ્મિન્ ૧૩૭૧ યુગાદિપ્રભુઃ
શ્રી શત્રુંજયમૂલનાયકમતિ પ્રૌઢે પ્રતિષ્ઠોત્સવમ્ ।
સાધુ શ્રી સમરામિધલ્લિભુવની માન્યો વદાન્યઃ ક્ષિતૌ
શ્રી રત્નાકરસૂરિમિર્મણધરૈર્યઃ સ્થાપયામાસિવાન્ ॥ ૭૨ ॥ +

+આજ ગચ્છના ૫૦. વિવેકધીરશ્વિએ સં. ૧૫૮૭ માં રચેલ શત્રુંજય તીર્થદ્વારમાં આ શ્લોક ઉતારી મૂક્યો છે અને તેની હપર એક શ્લોક એ મૂક્યો છે કે—

આસન્ વૃદ્ધતપાગણે સુગુરવો રત્નાકરાશ્વાઃ પુરા
ડયં રત્નાકરનામમૃતપ્રવવૃત્તે ચેભ્યો ગણો નિર્મલઃ ।
તૈશ્વકે સમરાશ્વ સાધુરચિતોદારે પ્રતિષ્ઠા શશિ—
દ્વીપઞ્ચેકમિતેષુ ૧૩૭૧ વિક્રમત્પાદબ્દેષ્વતીતેષુ ચ ॥૬૩॥

જુઓ શ્રી જિનવિજયજી સંપાદિત પ્ર. જૈ. આ. સ. સાવનગર.

આજ ગચ્છના કવિ નયસુંદર શત્રુંજયરાસ દાસ ૬ કડી ૯૩-૯૪ માં તેજ પ્રમાણે લખે છે. આ પ્રમાણે પોતાના ગચ્છના એ ઉક્ત કવનની પરંપરા ચાલુ રાખી છે.

પરંતુ કલ્લસુરિએ સમરાશાહના સમયમાં રચેલ નાભિનંદનોદ્વારપ્રવંધ માં જણાવ્યું છે કે મૂલનાયક આદીશ્વર પ્રભુની પ્રતિષ્ઠા કરનાર તેમના ગુરુ જ પહેલા ગચ્છના સિદ્ધસુરિજ મુખ્ય છે. એકે તેમાં રત્નાકરસૂરિનો ઉલ્લેખ આ પ્રમાણે છે કે ‘જૃદ્ધગચ્છના રત્નાકરસૂરિ સંઘ સાથે ચાલ્યા હતા’ એટલે પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગમાં અન્ય આચાર્યો સાથે આ આચાર્ય પશુ સંમિલિત હતા. આ જૃદ્ધગચ્છના રત્નાકરસૂરિ અને જૃદ્ધ તપાગચ્છના રત્નાકરસૂરિ એ બન્ને એક હોય તોપણ પ્રતિષ્ઠા કરનાર સિદ્ધસુરિજ હતા એમ જણાય છે. આ પ્રસંગમાં રત્નાકરસૂરિએ અન્ય પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરી હોય એમ સંભવી શકે. ૫૦ લાસયંદ લ. માંધી. જુઓ ‘શ્રી શત્રુંજય તીર્થનો ઉદ્ધારક સમર-સુંદ’ એ લેખ જૈનયુગ ૧, ૫. ૨૫૮-૨૫૯.

આ સંબંધે એવી એક વાત પટ્ટાવલિમાં આપી છે કે ‘ આ ગુરુ એક વખત ગિરનાર તીર્થે નેમિયાત્રાર્થે જતાં અંબિકાદેવીએ તેમની પરીક્ષા કરવા ચિંતામણિને પર્વતપર દેખાડ્યો. શિષ્યે પૂછ્યું કે પૂજ્ય ! આ મણિ કેવો છે ? ગુરુએ કહ્યું કે ચિંતારત્ન છે. શિષ્યે પૂછ્યું કે તેની પરીક્ષા શું ? ગુરુએ કહ્યું ‘ હે મણિ ! સ્તંભતીર્થના જ્ઞાનમંડારમાંથી સ્વત્તિક ભગવતી સૂત્ર લાવ’ ત્યારે તેજ ક્ષણે તે લાવવામાં આવ્યું. આ પરીક્ષાથી તે ચિંતામણિ છે તેમ જણાયું. ગુરુએ નિર્જોભતાથી મણિને ત્યાંને ત્યાંજ મૂકી ગયા, ને તે અદૃષ્ટ થયો, કોઈએ પૂછ્યું કે કોઈ શ્રદ્ધાળુને આપવામાં કેમ ન આવ્યો ? ગુરુએ કહ્યું કે તે નિરીહનો આચાર નથી. આથી બધા ચમત્કૃતિ પામ્યા.

૪૭ રત્નપ્રભ—રત્નાકરસૂરિના પદ પર આ સૂરિ થયા. કોઈ એમ કહે છે તે માત્ર આચાર્ય હતા પણ ઉક્ત પ્રશસ્તિમાં પદધર તરીકે જણાવેલ છે. +

૪૮ મુનિશેખર.

૪૯ ધર્મદેવસૂરિ—આરાસન તીર્થની પ્રતિષ્ઠા કરનાર; એમ ઉક્ત પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે.

૫૦ જ્ઞાનચંદ્ર—આ પદધર ધર્મદેવના હતા. ક્યાંક તેને માત્ર આચાર્ય કહ્યા છે, તથા ધર્મદેવસૂરિએ સ્થાપેલ આચાર્ય સિંહદત્તસૂરિ હતા, કે જેમણે મેઢપાટ, ખડ્ગ, વાગડ દેશમાં વિચરીને ત્યાં અનેક પ્રાસાદ પ્રતિમા કરાવી તે હજી સુધી જોવામાં આવે છે.

૪૭ + સં. ૧૪૨૬ ના એક પ્રતિમાલેખમાં રત્નાકરસૂરિના પદધર હેમચંદ્રસૂરિ મળે છે ? સં. ૧૩૬૧ના એક લેખમાં રત્નાકરસૂરિના શિષ્યે સોમતિલકસૂરિ જોવાય છે. હેમચંદ્રસૂરિ માટે જુઓ ૫૧ મા અભયચંદ્રમાં છેવટનો પારા.

રત્નાકરસૂરિથી તે જ્ઞાનચંદ્રસૂરિ સુધીના આચાર્યોના પદક્રમ બતાવનારા પ્રતિમાલેખો મળ્યા નથી પરંતુ અભયસિંહથી તે ત્યારપછી ઠંઠ ભુવનકીર્તિ સુધીના (૫૧ થી ૬૨) પદક્રમ પ્રતિમાલેખોથી બરાબર મળે છે.

૫૧ અભયચંદ્ર—ઉપરોક્ત ગિરનાર પ્રશસ્તિ પ્રમાણે ગાનચંદ્ર-
સૂરિના પદે આ સૂરિ છે જ્યારે પદાવલી અનુસાર ધર્મદેવસૂરિના પદે
આ સૂરિ છે. તેમણે મહાવીર તપ કર્યું હતું. કહ્યું છે કે:—

અમૂચ્ચરમ તીર્થકૃત સમસ્ત માસ્વત્તપાઃ ।

તતસ્તપમહોદય સ્ત્વમયસિંહસૂરિર્ગુરુઃ ॥

આચાર્ય પદ લીધા પછી છએ વિકૃતિઓને તથા હતી, વળી પંચ
પંચાશત આચાર્ય (આચાર્યિય) તપ નિરંતર ત્રીજે વારે કરતા હતા
અને દુઃસાધ્ય એવી અંગ વિધાનું પુસ્તક અર્થસહિત સારી રીતે વાંચ્યું હતું.

ઉપરોક્ત પદાવલીમાં એક સ્થળેથી લઈ જણાવ્યું છે કે:—

આખૂ તારણ ગઢ ગિરિહિં છઠ ક્રિયા ધગવીસ,

વિમલાચલિ સિતરી કીઆ, દેવધગિરિ અડવીસ. ૧

સિવ કુમારના છઠ ક્રિય, દોસય એગુણીસ,

દુસમ રવાલસ વિવિધ તપ, સોસીઅ તણ નિસિદ્ધિસ. ૨

તવ સિંગાર અલક્રિય દેહ, નિમ્મલ ચરણ કરણ વરગેહ,

અમયસિંહ સૂરિ હરિસિયં, કરીઅસુ તપ છ માસી વરસીય. ૩

પટ પદ વરસી તપ સિરિ, મુગટ બેડ છમાસી,

કુંડલ અકમાસી દોમાસી, હાર અધ હારસુ,

નિમ્મલભદ્ર મહાભદ્ર બેડ, બાહિરમા વખાણું;

પ્રતિમા સર્વતોભદ્ર રૂદય, સિરિ વસુ બાણું.

અંબિય નિરંતર પંચ સદી, મહારયણ મયહાર ખય,

શિરિ અમયસિંહ સૂરિ ગુરિ કિહ દેહ સિણુગાર તપ. ૪

વળી કુમારપાલ નૃપના પ્રતિબોધક હેમચંદ્રસૂરિના સંભારણા તરીકે

આ સૂરિએ એક હેમચંદ્ર નામના આચાર્ય રચાયા હતા.

૫૨ જયતિલક—કર્ણવક્ષે મહિમા પ્રકટ કર્યો. અનેક આચાર્ય

ઉપાધ્યાય પંડારા (? પંચાસ) મુનીશ્વર મહત્તરા વગેરે ૨૨૦૦ સાધુ

સાધ્વીના પરિકરવાળા, ૨૧ વાર શત્રુંજયાદિ તીર્થયાત્રા કરનાર, ૧૨૫

આવકતે સંઘપતિનું તિલક આપનારા થયા. તેમણે ત્રણને આચાર્ય બનાવ્યા:—ધર્મશેખરસૂરિ, માણિક્યસૂરિ, રત્નસાગરસૂરિ; (પછી કરેલા ચોથા આચાર્ય સંઘતિલકસૂરિ પ્રભાવક થયા કે જેમણે નિવિંકલપ સૂત્ર મંત્રકલ્પ કાઢ્યો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૪૫૯ યુ૦૨.

૫૩. રત્નસિંહ—આના સંબંધમાં (ઉપરોક્ત ગિરિનાર પ્રસ્તિમાંથી) સંસ્કૃત શ્લોક ૭૭ થી ૮૨ મુક્યા છે તેનો સાર એ છે કે જયતિલક સૂરિના પદે રત્નસિંહ થયા, તેમણે સં. ૧૫૦૯ માધ શુદ્ધ ૫ ને દિને વિમલનાથના પ્રાસાદમાં ગિરનાર પર પ્રતિષ્ઠા કરી. (તે સંબંધી ૭૯ મો શ્લોક નીચે પ્રમાણે છે.)

પ્રાસાદં વિમલાર્હદાદિ સકલ શ્રી તીર્થકૃન્મંડલીં

પ્રત્યષ્ઠાદતિશાયિલવિધનિલયઃશ્રી રત્નસિંહ પ્રમુઃ ।

નંદાકાશતિથિપ્રમેય સમયે ૧૫૦૯ શ્રી વિક્રમાદ્ વાસરે

પંચમ્યાઃ સિત માઘ માસિ વસુધા-ધીશાર્ચિતાંદ્રિદ્યયઃ ॥૭૯॥

તેમના ત્રણ મોટા શિષ્યો થયા: ૧ હેમસુંદરસૂરિ, ૨ ઉદયવલ્લભસૂરિ અને ૩ જ્ઞાનસાગર સૂરિ. [સાર પછી ઉક્ત પ્રશસ્તિના ૬ થી ૩૭ શ્લોક ટાંક્યા છે તેનો સાર એ છે કે:] ‘સ્તંભતીર્થ (ખંભાત) ના શ્રીમાલી વંશના શાણુરાજની વંશાવલી આપી છે કે પૂના-જગત-વાઙ્મણનો પુત્ર વિક્રમાદિત્ય થયો કે જેણે તિમિરપુરમાં પાર્શ્વનાથનું ઉચું વિશાલ મંદિર બંધાવ્યું. તેના પુત્ર માલદેવે સંઘ કાઢી શત્રુંજય ને ગિરનારની યાત્રા કરી ‘સંઘપતિ’ બિરૂદ મેળવ્યું; તેના પુત્ર વયરસિંહને ભાર્યા ધવલદેવી પાંચ પુત્રો થયા. ૧ હરપતિ, ૨ વયર, ૩ કર્મસિંહ, ૪ રામ

+ હરપતિ સંબંધી ગિરનાર ઉદ્ધાર રાસમાં નયસુંદરે જણાવ્યું છે કે:—

શ્રી જયતિલકસુરોદ, જસ ઉપદેશે આણુંદ,

શ્રી શ્રીમાલી વિભૂષણ, હરપતિ સાહ વિચક્ષણ;

વિક્રમ રાયથી વરસે, ચૌદશે ઓગણપચાશે,

દેવત પ્રાસાદે નેમ, ઉધરિયો અતિ પ્રેમ.

૫ ચંપક. હરપતિને જે બાર્યા નામે હેમાદે અને નામવદેથી ૭ પુત્રો સન્નજનાદિ થયા; અને હરપતિએ સં. ૧૪૪૨ માં પડેલા દુકાળમાં બહુ વસ્ત્રદાન કર્યું. પિષ્પલદું ગામના રહીશોને ત્યાંના અધિપે બંદીવાન કર્યો હતો તે છોડાવ્યા; ગુર્જર પાતશાહ પાસે સારી ખ્યાતિ મેળવી અને જયતિલકસૂરિના ઉપદેશથી સં. ૧૪૪૯ માં ગિરનાર પર નેમિપ્રાસાદનો ઉદ્ધાર કર્યો. પાતશાહનું દુરમાન લઈ ૭ દેવાલય સાથે સિદ્ધગિરિ અને ગિરનાર પર સંઘ લઈ યાત્રા કરી અને સં. ૧૪૫૨ માં સ્તંભતીર્થમાં જયતિલક સૂરિએ રત્નસિંહને આચાર્યપદ આપ્યું તેનો મહોત્સવ કર્યો. રત્નચૂડા સાધવીને મહત્તરા પદ આપ્યું. તેના ઉક્ત પુત્ર સન્નજનસિંહને કૌતુભદેથી શાશુરાજ નામનો પુત્ર થયો, કે જોણે પોતાની બહેન કર્માદેવીના શ્રેયાર્થે મહેસાણામાં ઋપભદેવનો પરિકર રચાવ્યો. મોટરાપુર વાસી દ્વિજ ને વણિક જાતિના મદિવાનને છોડાવ્યા. તેણે વિમલનાથ પ્રાસાદ ગિરનાર પર બંધાવ્યો. આર ગુર્જર પાતશાહ અદમદાદિની પાસે સાદું માન મેળવ્યું.

રત્નસિંહસૂરિના ઉપદેશથી સાધુશ્રી શાશુરાજે સાતે ક્ષેત્રમાં ધન ખર્ચ્યું. તે સૂરિએ ગિરિપુર (ડુંગરપુર) નગરમાં 'ધીયા વિદાર' નામના વૃષભદેવ પ્રાસાદમાં ૧૨૫ થી અધિક મથુના પિત્તલના સપરિકર ઋપભદેવ ખિંબની ચૈલ પ્રતિષ્ઠા કરી. તેજ ચૈલમાં હજુ ૫૫૫ (પદ્માવતીકારના સમયમાં) શેર બાર રૂપાની આરતી, મંગલપ્રદીપ, જે ચામર તે વખતના જોવામાં આવે છે. તથા કોટ નગરમાં પિત્તલમય સંભવજિન ખિંબ ને પ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠા કરી. એમ માલવક, મેઘપાટ, ખડગ, વાગડ, ગૂર્જર, સૌરાષ્ટ્ર, કુકણ, દક્ષિણાપથ વગેરે દેશોમાં રથાને રથાને રત્નસિંહસૂરિનાં પ્રતિષ્ઠિત ચૈલખિંબો જોવામાં આવે છે. કથું છે કે:

તત્પદે સૂરવઃ શશ્વદ્ રત્નાસિદ્ધાદિ સીપિરે ।

સદમ્ભઃ સ્તંભપ્રદાનેન ચ લંબ્યા ગૌતમાચિતં ॥

જાયતે સ્માઽહમ્મદા વાદાધિપઃ શાહિરહિમ્મદઃ ।

તં પ્રવોચ્ય મહીપીઠે ચક્રિરે શાસનોન્નતિં ॥

—એટલે અમદાવાદના સુલતાન આદશાહ અહમ્મદને પ્રતિજોડ્યો શાસનની ઉન્નતિ કરી. એમ કહેવાય છે કે રત્નસિંહસૂરિ સોળ વર્ષ સુધી પૃથ્વીમાં વિચરતા હતા, તે સમયે અહમ્મદ આદશાહે અહમ્મદનગર વસાવ્યું. તેને પત્થરનો દુર્ગ બંધાવ્યો. તે દુર્ગમાં ૬૪ કોણક (કોણ) કર્યા હતા. તેમાં ૬૪ જોગણીનો નિવેશ થયો. રાત્રે સુરત્રાણ પત્રંગ પરથી ભૂમિ પર પડતો. આથી સુલ્તાના વચનથી બધા જૈન દર્શનીઓને દેશ બહાર કર્યા. અહીં રાજનગર—અહમદાવાદમાં શેક શ્રીમાલી ભાષ્યો વ્યવહારી રત્ના કૃતા નામના રત્નસિંહસૂરિના ભક્ત ભાષ્યો હતા. તે સમયે સુરત્રાણે સર્વે અન્ય દર્શનીક જોલાવી પૂછ્યું કે યોગીનીનો ઉપદ્રવ નિવારનાર કોણ છે? તેઓએ અનેક ઉપાયો બતાવ્યા પરંતુ એકે ઉપાયથી આ ઉપદ્રવ શમ્યો નહિ. (અહીં સુધી આવી પટ્ટાવલી અટકે છે. પટ્ટાવલી અપૂર્ણ હતરી લાગે છે.) (આ પછી રત્નસિંહસૂરિએ આ ઉપદ્રવ શમાવ્યો હશે અને તેથી અહમ્મદશાહની પ્રીતિ મેળવી હશે એમ જણાય છે.)

આ સુલતાન અહમદશાહે સં. ૧૫૦૯ માધ શુદ્ધિ પ ને દિને આ આચાર્યના પગની પૂજા કરી. તેમના ઉપર જણાવેલ મહાશિષ્યો ઉપરાંત અન્ય શિષ્યો નામે શિવસુંદર ગણિ, + ઉદયધર્મ (વાઙ્યપ્રકાશના કર્તા સં. ૧૫૦૭), ચારિત્રસુંદર (મહીપાલ ચરિત, કુમારપાલ ચરિત આદિના કર્તા—જુઓ કુમારપાલ ચરિતની પ્રસ્તાવના) વગેરે હતા.

+ શિષ્ય તેહ પંડિત સુખ્ય, શ્રી શિવસુંદર ગ્રંથક દક્ષ હેમસિદ્ધિ વિદ્યાનુ ધણી, બીજી લખાધિ સુણીજિ ધણી શ્રી ગિરનારિ પાજ બંધાઈ, હુ જુ તે ગુરુ સહુહ પસાય, શિવસુંદરી પાજનું નામ, આજ લગિ દીસઈ અલિરામ.

—સં. ૧૬૬૨ જનકસુંદરકૃત કપૂરમંજરી રાસપ્રસસ્તિ.

ચારિત્રસુંદર પોતાના કુમારપાલચરિતની પ્રચસ્તિમાં જણાવે છે કે: રત્નાકરસૂરિના પદ્ધર અનુક્રમે યોગીંદ્ર ચૂડામણિ અમયસિંહ તેમની પાટે જયપુન્ડ્ર (જયતિલક)સૂરિ-તેમની પાટે રત્નસિંહસૂરિ (વાદીને છત-નારા) થયા કે જેના અનેક શિષ્યો પૈકી એક પોતે એટલે ચારિત્રસુંદર ગણિ હતા. રત્નસિંહસૂરિના શિષ્ય માણિક્યસુંદર ગણિ એ સં. ૧૫૦૧ માં મલધારી હેમચંદ્ર કૃત ભવભાવના સૂત્ર પર ગૂજરાતી બાહ્યાવમોધ દેવકુલપાટક (મેવાડ)માં રચ્યો હતો.

રત્નસિંહસૂરિના પ્રતિમા લેખો મળે છે. સં. ૧૪૮૯, ૧૫૧૦-૧૧-૧૨-૧૩ ના. ૨ સં. ૧૪૮૧-૮૯-૧૫૧૩ ના. ૧. ૧૪૫૯ (?) -૮૪-૮૫-૮૭-૮૮-૯૩-૧૫૦૦-૦૩-૦૪-૦૫-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૪-૧૫-૧૭-૧૮ જી. ૧, ૧૪૮૧-૮૬-૮૮-૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૧૦-૧૧-૧૩-૧૬-૧૭ જી. ૨.

૫૪ ઉદયવલ્લભ.

તેમના પ્રતિષ્ઠાત્રેખ સં. ૧૫૧૯ ના. ૧, સં. ૧૫૨૧ ના. ૨, ૧૫૧૪-૧૯-૨૧ જી. ૧, ૧૫૧૯-૨૨ જી. ૨.

૫૫ જ્ઞાનસાગર. સં. ૧૫૧૭ માં ખંભાતમાં વિમલનાથ ચરિત્ર રચ્યું.

તેમના પ્રતિષ્ઠાત્રેખ સં. ૧૫૨૫-૨૮ ના. ૨, સં. ૧૫૩૨-૩૬-૪૯-૫૧ ના. ૧, ૧૫૨૦-૨૩-૨૪-૨૭-૨૮-૩૧ જી. ૧, સં. ૧૫૨૪-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧ જી. ૨; ૧૫૦૦ જિ. ૨.

૫૬ ઉદયસાગર.

તેમના પ્રતિષ્ઠાત્રેખો સં. ૧૫૩૩-૩૫-૫૨-૫૩ ના. ૨, સં. ૧૫૩૩-૩૫-૩૬-૪૨-૪૩-૪૬-૪૯-૫૪ જી. ૧, ૧૫૩૨-૩૬-૪૬-૫૧ ના. ૧, ૧૫૩૩-૩૪-૩૭-૪૯-૫૨-૫૩-૫૪-૭૩ જી. ૨.

૫૭ લલિતસાગર.

તેમણે સં. માં શ્રીપાલ કથા રચી સં. ૧૫૫૭ પોચા શુદ્ધિ ૮ સોમ. આ કથાની પ્રચસ્તિમાં જયતિલકથી પોતાના સુધીની પદ્મપરંપરા

આપી છે. પ્રતિભાષેખ સં. ૧૫૬૧-૬૨-૬૬ યુ. ૧; ૧૫૫૯-૬૦-૬૧-૬૪-૬૫ યુ. ૨.

૫૮ ધનરત્ન.

પ્રતિભાષેખ સં. ૧૫૭૦, સં. ૧૫૮૨ ના. ૧. ૧૫૦૬ (?૧૫૮૬) ૧૫૭૨-૭૬-૮૪-૮૭-૮૮-૯૧ યુ, ૧; ૧૫૭૬ યુ. ૨.

આના બીજા પદધર સૌભાગ્યસાગરસૂરિ થયા દે જેના પ્ર. લેખ સં. ૧૫૭૯-૮૪ મળે છે.

૫૯ અમરરત્ન.

પ્રતિભાષેખ સં. ૧૬૦૪ યુ. ૨.

૬૦ દેવરત્ન.

આ સૂરિના શિષ્ય રાજસુંદરના શિષ્ય પદ્મસુંદરે ભગવતી સૂત્રપર સુંદરે અને સરલ ગૂજરાતી ગદ્યમાં બાલાવબોધ-ટપ્પો રચેલ છે.

૬૧ જયરત્ન.

૬૨ ભુવનકીર્તિ.

પ્રતિભા લેખ સં. ૧૭૦૩ યુ. ૧. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૧૦.

૬૩ રત્નકીર્તિ,

પિતા શ્રીમાલી પુંજશાહ, માતા પ્રેમલદે; જન્મ સં. ૧૬૭૯ રાજનગરમાં, મૂલ નામ રામજી. દીક્ષા લાંજ રાજપુરામાં સં. ૧૬૮૬ વૈશાખ શુદ્ધ ૫, દીક્ષાનામ રાજકીર્તિ, આચાર્યપદ સં. ૧૭૦૭ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ અમદાવાદમાંજ, સ્વર્ગવાસ ડભોઈમાં સ. ૧૭૩૪ પોસ વદી ૨.

આના રાજ્યમાં રાજસુંદર ઉપાધ્યાય શિષ્ય ઉપરોક્ત પદ્મસુંદરગણિએ ભગવતી અંગપર સુંદર ગુજરાતી બાલાવબોધ રચ્યો છે.

૬૪ ગુણસાગર—દીક્ષા નામ ગંગવિજય. સૂરિપદ રાજનગરના સંઘે આર્યું સં. ૧૭૩૪ના પોશ પછી. [જુઓ શ્રીજિનવિજયજી સંપાદિત જૈન ઐ. ગૂ. કાવ્ય સંચય પ્રસ્તાવના પૃ. ૨-૫. વિશેષમાં આનંદકાવ્ય મહોદધિ મૌ. ૬ની પ્રસ્તાવનામાં મારો 'કવિવર નયસુંદર' ઉપર નિબંધ.]

(૨) સ્વ લઘુપૌરાણિક ગચ્છની પદાવલી.

૫૫ હેમવિમલ—(ગુઓ નં. ૫૫ મૂલ તપાગચ્છ પદાવલી.)

તેમના સમયમાં ઉદ્દનદિસુરિ+ અને કમલકલશસુરિએ* કુતુબપુરા અને કમલકલશા એમ અનુક્રમે જુદા ગચ્છ કાઢ્યા. મૂલ શાખા પાલણુ-પુરા એમ ત્રણ શાખા થઈ. હેમવિમલસુરિની હેમ શાખા વધુ જમી. સં. ૧૫૫૦ માં દેવદત્તના સ્વમાનુસાર સ્તંભતીર્થના થી સંધ સાથે શત્રુંજયની યાત્રા હેમવિમલસુરિએ મહોત્સવપૂર્વક કરી. સં. ૧૫૫૨માં સોની જીવા જગાએ કરેલી પ્રતિષ્ઠા. દાનધીરને સરિપદ આપ્યું પણ તે છ માસમાં સ્વર્ગવાસ પામ્યા; ત્યારપછી ગુરુએ લાલપુર ચોમાસું કર્યું. ત્યાં સં. ૦ ધિરા સમક્ષ સુરિમંત્ર આરાધ્યો; તે પ્રમાણે સં. ૧૫૭૦ માં હામિલા ગામમાં સ્તંભતીર્થના સોની જીવા જગાએ આવી કરેલા મહોત્સવપૂર્વક આનંદવિમલને સુદિપદવી અને દાનશેખર તથા માણિક્ય-શેખરને વાચક પદવી આપી. સં. ૧૫૭૨માં સ્તંભતીર્થ જવા ઇડરથી ચાલતાં કપટવાણિજ્ય (કપડવંજ) આવતાં સંધે મોટા પ્રવેશોત્સવ થયો. દોઢ ચાડીઆએ આવા પ્રવેશોત્સવ માટે પાતચાદ મુદ્રાદર પાસે

+ ઉદ્દનદિસુરિ પ્ર. લેખ સં. ૧૫૫૨ અને ૧૫૬૬ ના. ૧, ૧૫૫૬-૫૮-૬૧-૬૩ જી. ૨, ૧૫૬૩ જી. ૧, તેના શિષ્ય સૌભાવ્યનંદિ સુરિ (સં. ૧૫૭૧ થી ૧૫૮૦) પ્ર. લેખ સં. ૧૫૭૧ જિ. ૨, ૧૫૮૧ ના. ૧, ૧૫૭૬-૮૬-૯૦-૯૭ જી. ૧, અને પ્રમોદમુંદર પ્ર. લેખ ૧૫૭૧ ના. ૧. ઉદ્દનદિ નિત્ય પ્રાદુર્ભાવક-નિગમીઆ તપામચ્છ કાઢનાર અને કુતુબપુરા ગચ્છના ઉદ્દનદિ કદાચ એક હશે. સં. ૧૫૫૫ માં ઉપદેશ કલ્પવલ્લીના કર્તા નિત્ય-મીચ્છ ઉદ્દનદંસગમ્નિ (ઉદ્દનદિ શિષ્ય ધર્મદંસ વાચના શિ.) પોતાની પ્રશસ્તિમાં ઉદ્દનદિને લક્ષ્મીચાગરસુરિ-સોમદેવસુરિ-વલ્લભદેવસુરિ-સોમજ-સુરિ અને તેના શિષ્ય તરીકે જણાવે છે.

* કમલકલશ (લક્ષ્મીચાગર તથા સોમજસુરિ શિ. સુમતિમુંદરસુરિ શિષ્ય) ગચ્છનાયક પ્ર. લે. ૧૫૫૨-૫૩-૧૬૦૩ ના. ૧; તેના શિષ્ય જવ-હયાજસુરિ પ્ર. લેખ સં. ૧૫૬૬ જિ. ૨, ૧૫૬૩ જી. ૨.

વાત કરી; તેણે પદ્મના જાદિ મોકલ્યા. ગુરુ યુગેલી આવતાં આ વિધની ખખર પડતાં રાતોરાત નિકળી સોજત્રા ને ત્યાંથી ખંખાત પહોંચી ગયા. જોગદેએ ગુરુને જાદીસ્થાનકે રક્ષિત કર્યા. સંઘપાસેથી ખાર દમ્ભ લીધા. પછી તેમણે સૂરિમંત્ર આરાધ્યો. સારપછી શતાર્થી પં. હર્ષદુર્લભ ગણિ, પં. સંઘદર્ભગણિ, પં. કુશલસંયમગણિ, શીઘ્રકવિ પં. શુભશીલ ગણિ એ ચારને ચંપકદુર્ગે (ચાંપાનેર) મોકલ્યા. તેમણે સુલતાનને સ્વકાવ્યથી રંજીત કરી દ્રવ્ય પાછું વળાવ્યું ને સૂરિને સુલતાને વંદન કર્યું. સં. ૧૫૭૮ માં પત્તનમાં ચોમાસું કર્યું. સ્તંભતીર્થમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. પુનઃ પત્તને દો. ગોપાકે નિનપદ્મ કરાવ્યા, ને સૂરિએ પ્રતિષ્ઠિત કર્યા. વિદ્યાનગરે દેહારી સાયર શ્રીપાલે કરાવેલ પ્રાસાદમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. ૫૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી. તે વર્ષમાં આણંદવિમલ સૂરિએ કુમરગિરિમાં ચોમાસું કર્યું ને શ્રીપૂજ્યની આજ્ઞા વિના નાની વયની સાધ્વીને દીક્ષા આપી, ને પછી સિદ્ધપુર સિરોહીમાં ૪ ચોમાસાં આણંદવિમલે કર્યાં. ગૂજરાતમાં આવી શ્રીપૂજ્યને પૂછ્યા વગર ૧૫૮૨ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ ને દિને જુદા ઉપાશ્રયમાં રહ્યા. ત્યાં તેલ ધૂસરથી મલિન વસ્ત્રોની ઋષિમતિ જેવી પ્રવૃત્તિ થઇ. શ્રીપૂજ્ય ૧૫૮૩ માં વીસલનગરમાં અસમાધિ થતાં વટપદિથી ચોમાસું રહેલા આણંદવિમલને જોલાવી ગચ્છમાર લેવા કહ્યું. પોતાને ગચ્છમારની જરૂર નથી એમ કહ્યું એટલે હેમવિમલસૂરિએ સ્વહસ્તથી સૌભાગ્યહર્ષસૂરિને પોતાના પદ્મે સ્થાપ્યા. સં. ૧૫૮૩ આશ્વિન શુદ્ધ ૧૩ દિને સ્વર્ગસ્થ થયા. ૧૫૮૩ માં ઋષિમતની ઉત્પત્તિ થઇ. ઋષિમતમાંથી બિવંદનીક ગચ્છમાં આવેલા રાજવિજયસૂરિએ લઘુ ઉપાશ્રયમત કાઢ્યો. લ. પૌ. ૫.

પદ્મ સૌભાગ્યહર્ષ—જન્મ સં. ૧૫૫૫, પં. હર્ષદાનગણિ વિહાર કરતાં વૃદ્ધનગર આવ્યા ત્યાં સં. ૧૫૬૩ માં હેમવિમલસૂરિએ આપેલ દીક્ષા; તેજ સૂરિએ સૂરિપદ આપી નિનપદ્મે સ્થાપ્યા સં. ૧૫૮૩ આશ્વિન શુ. ૧૦. તે વખતે વ્યવહાર ભીમસી રૂપા દેવદત્ત ક્યા જયવત પ્રમુખે એક લાખ ખર્ચા પદ મહોત્સવ કર્યો. સં. ૧૫૮૬

માં અલવરનગરથી આવેલ ને જલ્દનગરમાં રહેતા ટંકસાધીય સા. ૩૬૩ પ્રમુખ બધરવદાસ મવાનીદાસ ત્યાંના ગૂર્જરાતના શ્રી સંઘ સહિત આ સુરિ સાથે પત્તનથી માંડી શત્રુંઞ્ચ મિરિનાર સુધી દરેક નગરે સુવર્ણ ટંક ખર્ચી સ્તંભતીર્થની યાત્રા કરી. સ્તંભતીર્થમાં સં. ૧૫૮૯ જ્યેષ્ઠ શુ. ૯ રવિવારે ગચ્છનાયક પદ મહોત્સવ થયો. વિલાપુર (વીજપુર)માં સં. ૧૫૯૫ પોષ શુદ્ધ ૫ ગુર પુષ્ય ચોગે અમદાવાદના સંઘને મળીને પં. સોમવિમલને વાચકપદ આપ્યું. તેજ વર્ષે ૬૩૨માં ૫૦૦ પાપાણુ પ્રતિમાને ૭૦૦ દિગંબર, ૫૦૦ અન્યગચ્છીય યતિ, ૭૦૦ દર્શન પરિધાપનિકાપૂર્વક પ્રતિષ્ઠિત કરી.

સં. ૧૫૯૬ માં અમદાવાદ આવ્યા. શ્રી સંઘે સં. ૧૫૯૭ આશ્વિન શુદ્ધ ૫ દિને વાચક સોમવિમલ તથા સકલદર્પ મુનિને સુરિ-પદવી આપી. તેનો મહોત્સવ શા. ગંગાદાસ પુત્ર દેવચંદે કર્યો. વિજય-કુલ અને વિનયકુલને ઉપાધ્યાય પદવી આપી. સં. ૧૫૯૭ કાર્તિક શુદ્ધ ૧૨ સ્વર્ગવાસ. તેમણે ઓસવંશના ૩૦૦ ને સાધુ દીક્ષા આપી.

[પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૫૮૪ પુ. ૨, ૧૫૯૦ પુ. ૧.

આ સુરિના રાજ્યમાં આગમ ગચ્છીય લક્ષ્મીકલ્પોત્તે આવ્યા-રંગની અવચ્છિન્નો ઉદ્ધાર સં. ૧૫(૮)૯ માં કર્યો. જુઓ તેની પ્રશસ્તિ. રા. જો. મુંબઈ]

૫૭ સોમવિમલ—ખંભાત પાસે કંસારી ગામના જલ્દ પ્રાગ્વાટ મંત્રી સમધરવંશે મંત્રિ રૂપા (દગિવ શ્રીવંત) બાપા અમરાદે કુળે જન્મ સં. ૧૫૭૦, સોમવિમલ સુરિપાસે દીક્ષા અમદાવાદમાં સં. ૧૫૭૪ વૈ. શુદ્ધ ૩. તેનો દીક્ષા મહોત્સવ સં. ખંભય જન્મુકે કર્યો. ખંભાતમાં પ્રાગ્વાટ શા. શીકાએ ગણિપદ સં. ૧૫૮૦ શા. વદ ૫ ને દિને બદ્ધવનો બપ હરી અપઃપ્યું. સીરોદીમાં સં. ૧૫૮૪ શા. વ. ૫ ને દિને સોમઅર્ધસુરિએ મંત્રી રાજા જોષાએ કરેલા હિમવપૂર્વક પંડિતપદ આપ્યું. આદદરીમાં ચારણ આદાપી વર લીધો. ત્યાંથી ગુર સાથે

વિદ્યાપુર આવ્યા. ત્યાં દો. તેજ માંગાએ ઉત્સવ કરી વાચકપદ અપાવ્યું.
 સં. ૧૫૯૫. અમદાવાદમાં સૌમાગ્યદર્પસૂરિએ સ. ૧૫૯૭ માં સૂરિપદ
 આપ્યું. તેજ વર્ષમાં ચૈત્ર માસે વીજપુરના દો. તેજએ બદ્ધ ગામના
 સંઘ સાથે ૩૦૦ સાધુ સહિત સોમવિમલસૂરિ સાથે વિમલાચલ યાત્રા
 ૪ લાખના વ્યયથી યાત્રા કરી. સં. ૧૫૯૯ પાટણમાં આતુર્માસ. સં.
 ૧૬૦૦ કાર્તિક શુદ્ધ ૧ દિને પત્તનના સંઘ સાથે શત્રુંજય, રૈવતાચલની
 યાત્રાએ ગયા. ત્યાંથી દીવ બંદર જઈ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૪ દિને અભિગ્રહ
 લીધો. તે પૂરે થયા પછી શત્રુંજય યાત્રા કરી ધોળકા, પછી ખંભાત,
 ને ત્યાંથી કાન્હમ દેશે વણુછરા ગામે આવ્યા. ત્યાં આણંદપ્રભોદને
 વાચકપદ દીધું. પછી આમ્રપદ (આમોદ) આવીને સં. માડણના કરેલા
 ઉત્સવપૂર્વક વિદ્યારત્ન, વિદ્યાનયને વિમુઘની પદવી આપી. અમદાવાદ
 આતુર્માસ સં. ૧૬૦૨. પછી વાગડદેશમાં ગોલનગર, ત્યાંથી ઇડર. સં.
 ૧૬૦૫ માં ખંભાત ચોમાસુ. ત્યાં ૧૬૦૫ ના માઘ શુદ્ધ ૫ દિને
 ગચ્છાધીશ પદ મળ્યું. સં. ૧૬૦૮ રાજપુરમાં ચોમાસુ. પછી હખિદ-
 પુરમાં માસકલ્પ. સં. ૧૬૧૦ માં પાટણમાં ફરી ચોમાસુ. પછી ત્યાં
 વૈશાખ શુદ્ધ ૩ ને દિને ત્રીદીઆ અમીપાલે કરાવેલી પ્રતિમાઓ પ્રતિષ્ઠી.
 સં. ૧૬૧૭ માં અક્ષયદુર્ગે ચોમાસુ. ત્યાં આશો શુદ્ધ ૧૪ દિને અશુભ
 સૂચક જોતાં સંઘને જણાવ્યું કે તે દુર્ગને લંગ થશે, એમ કહી સાતમે
 ગુરૂ હાથિલ ગામમાં જઈ હુંડપદની મરકી નિવારવા ત્યાંના સંઘથી હુંડ-
 પદમાં જઈ મરકી નિવારી. સં. ૧૬૧૯ માં ખંભાત ચોમાસુ પછી
 દુરગારમાં. સં. ૧૬૨૩ અમદાવાદમાં છ વિગયને ત્યાગવાનો અભિગ્રહ.
 અનેક અભિગ્રહો ધર્મો ને તે પાળ્યા. અષ્ટાવધાની, ઇચ્છાલિપિ વાચક,
 વર્ધમાન વિદ્યા. સૂરિમંત્ર સાધક, ચૌર્યાદિભય તથા કુષ્ઠાદિરોગ નિવારક,
 કલ્પસૂત્ર ટપાચીદિ બહુ સુગમ અંચકારક, શતાર્થખિરદધારક થયા. સં.
 ૧૬૩૭ માર્ગશીર્ષ માસે સ્વર્ગવાસ. કુલ ૨૦૦ ને સાધુદીક્ષા આપી,
 તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૬૦૩-૨૨ ખુ. ૨ જુઓ.

આણ્ડસોમ—જન્મ સં. ૧૫૯૬ કા. શુ. ૧૫., દીક્ષા સં.

૧૬૦૧ કા. શુ. ૧૫., પંડિતપદ પા. સાંડાએ કરેલ ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું.
સં. ૧૬૨૫ વૈ. શુ. ૫ દિને પતનમાં સં. દેવજકૃત ઉત્સવથી શ્રી
સોમવિમલસૂરિએ સૂરિપદ આપ્યું. અમદાવાદમાં સં. ૧૬૩૦ માધ શુ.
૫ આચાર્યવંદન મહોત્સવ થયો, તે વખતે હંસસોમ અને દેવસોમને
વાચક પદવી આપી. તે ઉત્સવ વૃદ્ધનગરના સંઘવી લખમણ પુત્ર નાનજી
આદિએ કર્યો. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૩૬ ભાદ્ર. વદિ ૫ દિને થયો. આથી
સોમવિમલસૂરિએ પછી હેમસોમને સૂરિપદ આપ્યું.

પદ હેમસોમ—ધાણધાર (પાલણપુર પાસેના) દેશમાં પ્રાગ્વાટ
વૃદ્ધ સા. જોધરાજના પત્ની રૂડી શ્રી સં. ૧૬૨૩ માં જન્મ, મૂક્ષનામ
હરજો (હર્ષરાજ) આઠ વર્ષની વયે વડગામ આવેલ સોમવિમલસૂરિને
વાંઠવા જતાં ત્યાં દીક્ષા સં. ૧૬૩૦, દીક્ષાનામ હેમસોમ, પંડિતપદ
સં. લખમણે કરેલા ઉત્સવ પૂર્વક સં. ૧૬૩૫, સૂરિપદ સં. ૧૬૩૬
વૈશાખ વદિ ૨ દિને સં. લખમણ વૃદ્ધનગરવાસી બધા સંઘે મળીને
સોમવિમલસૂરિના હસ્તે આપ્યું.

અહીં પદાવલી અટકે છે અને ત્યાર પછી જે પદધર આવ્યા
તેનાં નામે ઉમેરાયાં છે તે નીચે મુક્યાં છે.

[હેમસોમસૂરિના રાજ્યમાં સં. ૧૬૫૪ માં સંઘવીરગણિ શિષ્ય
ઉદયવીર ગણિએ સં. પાર્શ્વનાથ ગદ્યબંધ લઘુચરિત્ર રચ્યું. (મુદ્રિત પ્ર.
જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા બાવનગર.)

હેમસોમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૬૬૭-૮૭ યુ. ૧.]

પદ વિમલસોમ. પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૬૭૧ યુ. ૧.

૬૦ વિશાલસોમ.

+ આ પદાવલીની પ્રત પ્રવર્તેલ મુનિ મહારાજશ્રી કાન્તિવિજયજીના
વડોદરાના હંડારમાં છે અને તે પરથી ઉતારેલી પ્રત શ્રીમન્ જિનવિજયજી
પાસેથી મને મળી તેનો અત્ર ઉપયોગ કર્યો છે.

- ૬૧ ઉદયવિમલ.
 ૬૨ ગજસોમ.
 ૬૩ સુનીંદ્રસોમ.
 ૬૪ રાજસોમ.
 ૬૫ આણુંદસોમ.
 ૬૬ દેવેન્દ્રવિમલસોમ.
 ૬૭ તત્ત્વવિમલસોમ.
 ૬૮ પુણ્યવિમલસોમ.

૨ ગ વિજયાણુંદસૂરિગચ્છ (આણુંદસૂર ગચ્છ) શાખા.

પદ્મ વિજયસેન—(જુઓ મૂળ તપગચ્છપદ્માવલી નં. પદ્મ)
 તેમની પાટે જુદા જુદા આચાર્ય થયા ૧ વિજયદેવસૂરિ ૨ વિજયતિલક-
 સૂરિ ૩ રાજસાગરસૂરિ.

૬૦ વિજયતિલક—નીસલનગરના પોરવાડ પિતા દેવજી શાહને
 ત્યાં માતા જયવંતીથી જન્મ સં. ૧૬૩૫, મૂળ નામ રામજી. દીક્ષા
 વિજયસેનસૂરિ પાસે સં. ૧૬૪૪, દીક્ષાનામ રામવિજય. આચાર્યપદ
 વિજયસેનસૂરિ સ્વર્ગસ્થ થતાં કેટલાક મુનિઓએ ભેગા મળી રાજનગરમાં
 આપ્યું સં. ૧૬૭૩ પૌષ સુદિ ૧૨ બુધ. મકરજ્યષ્ઠાને સાંઝે માન આપ્યું.
 સં. ૧૬૭૬ ના પૌષ સુદિ ૧૪ શીરોહીમાં સ્વ૦. તેમનો પાદુકાલેખ
 સીરોહીમાં સં. ૧૬૭૬ ફાગણ સુદિ ૨ નો છે.

(વીર વંશાવલીમાં કહે છે કે પિતાનું નામ પ્રા. વૃ. હલસર
 ગોત્રીય દેવરાજ હતું, જન્મ સં. ૧૬૫૧. દીક્ષા પાવાગઢમાં સં. ૧૬૨૨
 દીક્ષાનામ રામવિજય, પંડિતપદ જીર્ણગઢમાં સં. ૧૬૬૭, ગચ્છનાયક
 ખંભાતમાં સં. ૧૬૭૩.)

૬૧ વિજયાણુંદ—મારવાડના રોહ ગામમાં જન્મ સં. ૧૬૪૨
 આવળુ સુદ ૮, (ચાવળુસા ચઢ્યાણુ ગોત્ર-વીર વં.) પોરવાડ શ્રીવંત

પિતા, સિધુગારદે માતા, મૂલનામ કલો. દીક્ષા હીરવિજયસુરિ પાસે સં.
૧૬૫૧ મહા શુદ્ધ ૬, દીક્ષાનામ કમલવિજય, પંડિતપદ વિજયસેનસુરિએ
આપ્યું. સં. ૧૬૭૦, આચાર્યપદ વિજયતિલકસુરિએ શિરોહીમાં આપ્યું,
સં. ૧૬૭૨ પૌષ સુદિ ૧૩ (૧૪ શુક્ર) સુરિનામ વિજયાણુંદસુરિ.+ તેમણે
દેવસુરિ સાથે મેલ કર્યો સં. ૧૬૮૧ પ્રથમ ચૈત્ર સુદિ ૯. વળી બેદ-
ભાવ રહ્યો, એટલે વિજયરાજને પોતાની પાટપરચ્યાધ્યા. ધણી તીર્થોની
યાત્રા કરવા ઉપરાંત ધણી જિનજિગોની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. એકલા
કચરવાડામાં એક સાથે ૨૫૦ જિંઓની પ્રતિષ્ઠા કરી (સં. ૧૬૮૦-સં.
૧૬૮૪ માં વીરપ્રતિમા પ્રતિષ્ઠિત કરી.) *

+ તપગચ્છમાં ધર્મસાગર ઉપાધ્યાયની ચળવળ આ પહેલાં બહુ થઈ
ને તેમા અનેક કલહ બેદભાવ તેને પરિણામે થયા, તેમાં હવે બે ભાગ પડ્યા.
દેવસુર (વિજયદેવસુરિની આજ્ઞા માનનારો), અને આણુંદસુર (વિજયા-
ણુંદસુરિની આજ્ઞા માનનાર.)

*દેવવિજય કચરવાડા વીરસ્તવન રચ્યું છે તેમાં જણાવ્યું છે કે:—

તપગચ્છ મંડણરાયરે સંતિ સોદમ, શ્રી વિજયાણુંદસુરી વંદિધઓ. ૩૬
.....વિજયદસમી દિનઈ, સંવત સોલિંગ્યાસીધઓ. ૩૯

માણિકવિજય (વિદ્યમાન સં. ૧૭૨૯ માં) પોતાના હાથથી લખિત
પોતાની કચરવાડા વીર સ્તુતિમાં કહે છે કે:—

મેધશેઠ ગોટઈ મંડાણમ, પ્રતિષ્ઠા કરી સુખકસરીછ,
સંવત સોલિચોદાસિ વરસે, જિનજિંબ બરાગ્યો સારોછ;
શ્રી વિજયઆણુંદ સુરીસ્વર હાયઈ, તત ઉચાર ત્યાં હીધોછ,
કનકપુરઈ સંધ સદા વિવેગી, સગતો જસ ત્યાં લીધોછ.

આ કનકપુર તે કચરવાડાનું જીત્તું નામ છે કે ને આ માણિક-
વિજયના ગુર મેરવિજયે આપ્યું હતું. જ્યારે તે પહેલાં વિજયરાજસુરિએ
શ્રી બારેજથી સમસ્ત સંધને કાગલ મોકલ્યો ત્યારે કચરવાડાનું નામ
કપૂરવિજય પોતે રચાવ્યું હતું એમ આ કવિ જણાવે છે. પ્રતિષ્ઠા લેખ.
સં. ૧૬૮૩ પુ. ૧

સ્વ૦ ખંભાતમાં સં. ૧૭૧૧ આષાઢ વદિ ૧ મંગળવાર. (જુઓ મારી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા નિવેદન પૃ. ૩૦-૩૧ એ. સગાય-માળા ભાગ ૧ પ્રસ્તાવના પૃ. ૧૮-૨૦)

(વીરવંશાવલીમાં વિશેષમાં કહ્યું છે કે પંડિતપદ અણહિલપ-ત્તને શ્રી પંચાસર પાસ પ્રાસાદે મળ્યું.) સીરોહીમાં પદ મહોત્સવ પ્રા. વૃ. પોલિટયા ગોત્રે સં૦ મેહોજલે કીધો. તે મેહોજલે ૭ તીર્થ-સિદ્ધા-ચલ, ગિરિનાર, તારણગિરિ, અર્ધુદગિરિ, ઘોઘા નવખંડ પાસ, શંખેશ્વર પાસ, ખંભણવાડ સંઘ કાઠી પોતે સંઘાધિપતિ થયો. વધુ માટે જુઓ વીરવંશાવલી. આ સૂરિના પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૭૦૬ ના. ૨, ૧૬૮૩-૧૭૦૬ ખુ. ૨.

૬૨ વિજયરાજ.

ગુર્જરદેશના કડી વાસી શ્રીમાલી વંશીય ખીમા શાહ પિતા, ગમતાદે માતા, મૂળ નામ કુંવરજી, જન્મ સં. ૧૬૭૯ વૈશાખ શુદ્ધ ૩, દીક્ષા વિજયાણુંદ સૂરિ પાસે પિતા સહિત રાજનગરમાં લીધી સં. ૧૬૮૯ આષાઢ શુદ્ધ ૧૦, દીક્ષા-ઉત્સવ રાજનગરમાં શાહ મનજીએ કર્યો, દીક્ષા નામ કુશલવિજય, સૂરિપદ સં. ૧૭૦૪ (૧૭૦૩)માં સિરોહીમાં વિજયાણુંદસૂરિએ આપી પોતાના પટ્ટધર બનાવ્યા; સા રાઉતે પદ મહોત્સવ કર્યો. (સં. ૧૭૦૫ માં ખંભાતમાં વિમલાદે શ્રાવિકાએ વાંદણા મહોત્સવ કર્યો.) ૧૭૦૬ માં ભટ્ટારકપદ ખંભાતમાં. ૧૭૨૦ માં કાળ પડતાં અમદાવાદના મનિયા સુત શાંતિદાસે તે માટે પુષ્કળ દ્રવ્ય ખર્ચ્યું. ૨૪૦ સં. ૧૭૪૨ આષાઢ વદિ ૧૩ ખંભાતમાં.

મોઢ સાતીય શ્રીવંત લાલજી પિતા તથા લલિતાદે માતાના બે પુત્રો નામે માલજી અને રામજીએ અમદાવાદથી શત્રુંજયનો સંઘ કાઢ્યો ને સૂરિ સાથે યાત્રા કરી સં. ૧૭૨૩ ફાગણ સુદ ૭. (જુઓ વિજયરાજસૂરિ રાસ પરથી હકીકત જૈનયુગ કાં-માગશર ૧૯૮૩ નો અંક).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૦૬-૧૭૧૦ ના. ૨; ૧૭૦૬-૨૬

બુ. ૧, ૧૭૦૬-૧૦-૨૧ બુ. ૨, ૧૭૨૧ જિ. ૨.

૬૩ વિજયમાન.

બરાનપુરમાં પોરવાડ શાહ વાધજીને ત્યાં વિમલાદે (વીરમદે) થી જન્મ સં. ૧૭૦૭, મૂલનામ મોહન, દીક્ષા પોતાના મોટા બાઈ ઇશજી સાથે લીધી સં. ૧૭૧૯, દીક્ષા નામ માનવિજય. આચાર્યપદ સિરોહીમાં વિજયરાજ સુરિએ સં. ૧૭૩૬ માં મહા શુદ્ધ ૧૩ આખ્યું અને તેનો ઉત્સવ સા. ધર્મદાસે કર્યો હતો. પદ્મધર પદ વિજયરાજ સુરિની પાટે સં. ૧૭૪૨ દ્વાગણુ પદ ૪. સ્વં સાણુંદમાં સં. ૧૭૭૦ મહા શુદ્ધ ૧૩.

૬૪ વિજયચંદ્રિકા.

મારવાડમાં આશુ પાસે સ્થાણુના વતની વીશા પોરવાડ મૂલનામ જશવંત શાહ. અમદાવાદમાં વિજયમાનસુરિ પાસે દીક્ષા, દીક્ષાનામ સુર વિજય, આચાર્યપદ તેજ સુરિએ સિરોહીમાં આખ્યું સં. ૧૭૬૬. સ્વં સં. ૧૭૯૭.

વીરવંશાવલીમાં કહ્યું છે કે:—વૃદ્ધ મરધર દેશે ભેટાહદ્દા નગરે શ્રી ૦ વૃં લિંખ ગોત્રે સા. જશવંત સ્ત્રી યશોદા તેહનો પુત્ર સં. ૧૭૨૭ વર્ષે જન્મ, સં. ૧૭૪૨ વર્ષે પિતા સા. જશવંત પૂત્ર સહિત શ્રી રૂઢ-પુરે દીક્ષા, સં. ૧૭૬૬ વર્ષે સીરોહીમાં આચાર્યપદ, સાં હરરાજ ખીમકરણે પદોત્સવ કર્યો. સં. ૧૭૭૧ ગચ્છનાયક પદ સાણુંદમાં, મહેતા દેવચંદ મહેતા મદને પાટ મહોત્સવ કર્યો. સં. ૧૮૦૬ માં સુરન બંદરે સ્વર્ગવાસ થયો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૭૯૮ વૈશાખ શુદ્ધ ૧. નં. ૧૭૪૫ નાં ૨.

[આ આચાર્યના બે પદ્મધર થયા. ૧ સૌભાગ્ય સુરિ. ૨ પ્રતાપ-સુરિ. વિજયસૌભાગ્ય સુરિના વિજયચંદ્રીસુરિ અને વિજયપ્રતાપ સુરિના પદ્મધર વિજયઉદયસુરિ થયા.]

વિજયઉદય સૂરિ—જન્મ મારવાડના બાંકડી ગામમાં આચાર્ય-
પદ મુદ્દાડમાં. મુખ્ય દક્ષિણ દેશમાં વિચર્યા. ત્યાં ઉપધર કરી સુરત.
આવ્યા ત્યાં સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૩૭ પોષ શુદ્ધિ ૧૦.

૬૫ વિજયસૌભાગ્ય.

પાટણના ઓસવાલ. સં. ૧૭૯૫ પોષ સુદ ૨ રવિને દિને
ગોડવાડના સાદડી ગામમાં (અન્યત્ર સિરોહીમાં) આચાર્યપદ; અને વાંદણા
મહોત્સવ અમદાવાદમાં મનીઆ દોસીને ત્યાં થયો હતો. સ્વર્ગવાસ
સીનોરમાં સં. ૧૮૧૪માં ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૦ (આ મિતિની તેમની પાદુકાનો
લેખ સીનોરમાં છે.)

તેમની પાદુકાનો લેખ ૧૮૧૫ ખુ. ૨.

૬૬ વિજયલક્ષ્મી.

મારવાડમાં આખુ પાસેના પાલડી ગામના રહીશ પોરવાડ વણિક
હેમરાજ પિતા, આણુંદ માતા, જન્મ સં. ૧૭૯૭ ચૈત્ર શુદ્ધ ૫, મૂલ-
નામ સૂર્યંદ, દીક્ષા સં. ૧૮૧૪ મહા શુદ્ધ ૫ શુક્ર વિજય સૌભાગ્ય-
સૂરિ પાસે સીનોરમાં- દીક્ષાનામ સુવિધિવિજય. સૂરિપદ તેજ વર્ષમાં
ચૈત્ર શુદ્ધ ૯ શુક્ર સીનોરમાં, ને તેનો ઉત્સવ ત્યાંના છીતા વસનજી તથા
સંઘે કર્યો. સ્વર્ગવાસ પાલીમાં સં. ૧૮૬૯

(ઉપર જણાવ્યું તેમ જુદા પટધર વિજય ઉદયસૂરિ થયા. તેમનો
સ્વર્ગવાસ થયા પછી સં. ૧૮૪૯ માં તેમની પણ પાટપર વિજયલક્ષ્મી
સૂરિને સ્થાપી બંને પરંપરાને એક કરી દીધી. વિશેષ હકીકત માટે
જુઓ દીપવિજયજી કૃત સોહમકુલ પટ્ટાવલી રાસ રચ્યા સં. ૧૮૭૩,
કે જેપરથી ‘આણુંદસૂર ગચ્છ સંબંધી કંઈક માહિતી’ એ નામનો લેખ
જૈન ૧૦-૧-૧૯૧૫ના અંક ૫ ૨૫ થી ૨૮ પ્રકટ થયો છે, ‘વિજય
લક્ષ્મીસૂરિ’ એ લેખ જૈનયુગ ફાગણ ૧૯૮૨નો અંક ૫, ૨૪૯ થી
૨૫૪, મારી જૈન ઐ. રાસ માળા. તેમની પાદુકાનો લેખ સં. ૧૮૬૮
ખુ. ૨. પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૮૪૪ જિ. ૨.

૬૭ વિજયદેવેન્દ્ર.

સુરતના શ્રીમાળી હતા. સૂરિપદ ને વાંદણા મહોત્સવ વડોદરામાં સં. ૧૮૫૭. સ્વ. અમદાવાદમાં સં. ૧૮૬૦ (૧૮૬૧).

૬૮ વિજયમહેન્દ્ર.

ઓસવાળ દીક્ષા બિજમાલના આમોદમાં જ્યાં ગાંધીને ત્યાં સં. ૧૮૨૭, સૂરિપદ ને વાંદણા મહોત્સવ અમદાવાદમાં સં. ૧૮૬૦ (૧૮૬૧), સ્વ. સં. ૧૮૬૩ (દીપવિજયજી પોતાના ઉપરોક્ત રાસમાં સ્વ. ૧૮૬૫ વાગ્ગપુરમાં થયો એમ જણાવે છે.)

૬૯ વિજયસૂરીન્દ્ર.

જન્મ ગોદાણુ દેશના ઝવડા ગામમાં, પિતા હરનાથ, માતા પુરાદે, સૂરિપદ પૂનામાં સં. ૧૮૬૫ માગશર. દક્ષિણ-ગૂજરાત-મારવાડમાં વિહાર, અનેક તીર્થોની યાત્રાઓ કરી. તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૮૭૩માં દીપવિજયજીએ સોહમકુલ રાત્ર પદ્માવતી રાસ સુરતમાં રચ્યો.

આ ગરુડમાં (વિજય) ધનેશ્વરસૂરિનો સં. ૧૮૯૩ નો પ્રતિષ્ઠા લેખ છે જુ. ૧. ગે. રે. તથા તેના પદ્ધર (વિજય) વિદ્યાનંદનો સં. ૧૯૧૧નો લેખ ગે. રે.

(૨) ઘ તપગરુડ વિમલ શાખા પદ્માવતી.

વિજયપ્રભસૂરિ-જુઓ મુખ્ય તપગરુડ પદ્માવતી નં. ૬૧ પ. ૭૨૮.

૬૨ જ્ઞાનવિમલ—બિજમાલના વીસા ઓસવાળ વાસવગોત્રી વાસવ ગ્રેહ પિતા, કનકાવતી માતા, જન્મ સં. ૧૬૯૪, મૂલ નામ નાથુમલ. દીક્ષા ધીરવિમલમંથિ (તપગરુડ નં. ૫૬ના આનંદવિમલસૂરિ-દર્પવિમલ-ન્યાવિમલ-કીર્તિવિમલ-વિનયવિમલ સિખ) પામે સં. ૧૭૦૨, દીક્ષાનામ નયવિમલ; પંચાસ-પદ-વિજયપ્રભ સૂરિએ ધારોરાવમાં સં.

૧૭૨૭ મહા શુદ્ધિ ૧૦, આચાર્યપદ વિજયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી મહિમા-
સાગર સૂરિએ સંડેસરમાં સં. ૧૭૪૮ (૧૭૪૯) ફાગણ સુદિ ૫ ગુર.
સ્વ૦ ખંભાતમાં ૮૯ વર્ષની વયે ૧૭૮૨ આસો વદ ૪ ગુર.

તેમના ઉપદેશથી સુરતના શેઠ પ્રેમજી પારેખે શત્રુંજયનો સંઘ
કાઢ્યો હતો. સં. ૧૭૭૭. (જુઓ સુખસાગરકૃત પ્રેમવિલાસ રાસ)
તેમણે અનેક સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, ગૂજરાતી કૃતિઓ રચી છે. (જુઓ
પ્રાચીન સ્તવન રત્નસંગ્રહ પ્ર. શેઠ જમનાભાઈ ભગુલાઈ અમદાવાદ).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૬૪ નાર; ૧૭૫૧-૫૯ ખુ. ૧,
૧૭૬૪-૬૫-૮૪ ખુ. ૨.

વીરવંશાવલીમાં કહેલું છે કે સં. ૧૭૪૯માં પં. નયવિમલ થકી
સંવિગ્ન મત થયો.

૬૩ સૌભાગ્યસાગર.

૬૪ સુમતિસાગર.

૬૫ વિષ્ણુધવિમલ.—જન્મ સીતપુરના પોરવાડ ગોકલ મહેતાને
ત્યાં, રમ્યા ભાર્યાથી મૂલ નામ લખમીચંદ. દીક્ષા બાલપણે ઋદ્ધિવિમલના
શિષ્ય કીર્તિવિમલ મુનિ પાસે. દીક્ષા નામ લખમીવિમલ. સં. ૧૭૯૮
વૈશાખ શુદ્ધિ ૩ સુમતિસાગર સૂરિએ શંખેશ્વરમાં સૂરિપદ આપ્યું. સં.
૧૮૧૪ માગશર વદી ૩ ઔરંગાબાદમાં સ્વર્ગવાસ. તેમણે સમ્યક્ત્વપરીક્ષા
ગ્રંથપર ગૂજરાતીમાં બાલાવબોધ રચ્યો છે. [જુઓ વિષ્ણુધવિમલસૂરિ
રાસ-જૈન ઐ૦ ગૂર્જર કાવ્ય સંચય] તેમણે સં. ૧૭૮૦ વિન્યાદશ-
મીને દિને ગૂજરાતીમાં વીશી (૨૦ વિહરમાન જિન સ્તવન) રચેલ છે

૬૬ મહિમાવિમલ.

સં. ૧૮૧૩ ફાગણ સુદિ ૫ વિષ્ણુધવિમલસૂરિએ સૂરિપદ ઔરંગા-
બાદમાં આપ્યું. [જુઓ ઉપરોક્ત સમ્યક્ત્વપરીક્ષા બાલાવબોધની પ્રશસ્તિ.]

(૨) હુ તપગચ્છ સાગર શાખા પદ્માવલી.

વિજયસેન—(જુઓ મુખ્ય તપગચ્છ પદ્માવલી નં. ૫૯૫. ૭૨૬).

૬૦ રાજસાગર.

ગુર્જર દેશના સિહપુર (વડનગર પાસેનું શીપુર) ગામમાં ઓસ-
નાથ દેવીદાસ પિતા, કોડાં (કોડમદે) માતા. મૂળ નામ મેધજી, જન્મ
સં. ૧૬૩૭, દીક્ષા પ્રસિદ્ધ ધર્મસાગરના શિષ્ય લલ્લિધસાગર પાસે લીધી;
દીક્ષા નામ મુક્તિસાગર, પંડિતપદ મળ્યું સં. ૧૬૬૫ નાડલાઈમાં, કિપા-
ધ્યાય પદ સં. ૧૭૬૯, સૂરિપદ વિજયદેવસૂરિથી આપવામાં આવ્યું
રાજનગરમાં સં. ૧૬૮૬ જ્યેષ્ઠ માસમાં, તેનો ઉત્સવ વર્ધમાનના પુત્ર
વસ્તુપાત્રે કર્યો હતો. પ્રસિદ્ધ શાંતિદાસ શેઠે આમાં ખાસ ભાગ લીધો
હતો, તેમણે આ સૂરિની સદાયથી સગરગચ્છ કાઢ્યો અને તેમણે આ
સૂરિના ઉપદેશથી ૧૧ લાખ રૂ. ધર્મ કાર્યમાં ખર્ચ્યા હતા. શાંતિદાસ સ્વર્ગસ્થ
સં. ૧૭૧૫. સૂરિનો સ્વં સં. ૧૭૨૧ ભાદ્રપદ શુદ્ધ ૬ અમદાવાદમાં.
[જુઓ મારી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા ભા. ૧, અને જૈન ઐતિ-
હાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંચય.]

લલ્લિધસાગરનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૬૬૧, ૧૬૬૫-૬૬ જિં ૨.

આનાં રાજ્યમાં અને વૃદ્ધિસાગરસૂરિના યૌવરાજ્યમાં સં. ૧૭૦૭
માં શાંતિસાગર (ધર્મસાગર ઉ.-શ્રુતસાગર શિ.) વાચકે કંપકોમુદી રચી,
૬૧ વૃદ્ધિસાગર.

ગૂર્જરાતના ચાલુસમામાં શ્રીમાલી શા. બીમજી પિતા, ગમતાદે
માતા. જન્મ સં. ૧૬૪૦ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૧ રવિ. મૂળ નામ દરજી, દીક્ષા
ખંભાતમાં પાટણના રૂપજી દોસીએ કરેલા ઉત્સવપૂર્વક સં. ૧૬૮૯,
દીક્ષાનામ હર્ષમાગર, આચાર્ય પદ અમદાવાદમાં શાહ શ્રીપાત્રના પુત્ર
વાઘજીએ કરેલા ઉત્સવપૂર્વક રાજસાગર સૂરિએ આપ્યું સં. ૧૬૯૮
પૌષ સુદિ ૧૫, સૂરિનામ વૃદ્ધિસાગર, લાજ વંદના મહોત્સવ સં. ૧૭૦૭
વૈશાખ સુદ ૭. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૪૭ આસો સુદિ ૩ અમદાવાદમાં ૬૭
વર્ષની વયે (જુઓ વૃદ્ધિસાગર રાસ ઐં રાસ સંગ્રહ ભાગ ૩).

તેમના રાજ્યમાં અમૃતસાગરે (ત. ધર્મસાગર ઉ.—શ્રુતસાગર—
શાંતિસાગર શિં) સર્વજ્ઞશતક પર ગૃં બાલાવબોધ (લીં. બં.) રચ્યો.

૬૨ લક્ષ્મીસાગર.

મારવાડના સિવાણુચી ગામ વાસી છાજડ ગોત્રના ઓસવાલ વણિક
હેમરાજ પિતા, રાખ્યાધ માતા, ખંભાતમાં જન્મ સં. ૧૭૨૮ ચૈત્ર
સુદિ ૫, મૂલ નામ ધનજી. દીક્ષા વરોદરામાં વૃદ્ધિસાગરસૂરિ પાસે સં.
૧૭૩૬ વૈશાખ સુદિ ૩, દીક્ષા નામ નિધિસાગર, સૂરિપદ અમદાવાદમાં
શાંતિદાસ શેઠના પુત્ર લખમીચંદ શેઠના ઉત્સવપૂર્વક સં. ૧૭૪૫ વૈશાખ
વદ ૨. સૂરિનામ લક્ષ્મીસાગર, ૨૫૦ સૂરતમાં સં. ૧૭૮૮ આશો વદ
૭. (જુઓ મારી જૈન ઐં રાસમાળા લા. ૧ નિવેદન પૃ. ૨૦-૨૧).

૬૩ કલ્યાણસાગર.

મારવાડના શ્રીપુર ગામના વાસી ઓસવાલ સોલંકી ગોત્રના સા.
સામલજી પિતા, સૌભાગ્યદે માતા. દીક્ષા અમદાવાદમાં લક્ષ્મીસાગરસૂરિ
પાસે આલવયમાં સં. ૧૭૫૨ વૈ. શુ. ૧૦ ગુરૂ. દીક્ષાનામ પ્રમોદસાગર,
ખંડિત પદ પછી ઉપાધ્યાય પદ સૂરતમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૭૮૮ વિ-
જયાદશમી ગુરૂ સૂરતમાં, ૨૫૦ સં. ૧૮૧૧ જ્યેષ્ઠ વદ ૨ સૂરતમાં. ૬૭
વર્ષની ત્રયે [જુઓ કલ્યાણસાગરસૂરિ રાસ. જૈન ઐં ગૂ. કાવ્ય સંગ્રહ].

૬૪ પુણ્યસાગર.

સૂરિપદ અમદાવાદમાં કલ્યાણસાગરસૂરિના હાથે સં. ૧૮૦૮ વિજ-
યાદશમી ગુરૂ. તેમના ઉપદેશથી રાધનપુરમાં શાંતિનાથ મંદિર થયું તે
ત્યાં તેમણે સં. ૧૮૩૮માં મૂર્તિઓ તેમજ ગુરૂપાદુકા પ્રતિષ્ઠિત—સ્થાપિત
કરી. જુઓ જિનવિજયજીકૃત પ્રાચીન લેખ સંગ્રહ લા. ૨ લેખ
નં. ૪૬૦.

૬૫ ઉદયસાગર. પ્રતિષ્ઠા લે. સં. ૧૮૪૫ ખુ. ૧.

૬૬ આણંદસાગર.

૬૭ શાંતિસાગર.—પ્રતિષ્ઠાલેખ ૧૮૯૨-૯૩. ખુ. ૧; સં.
૧૯૦૫ ના ૨; સં. ૧૮૮૬-૮૯-૯૩-૧૯૦૫ ગે. ૩.

(૨) ચ નાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્માવલી.

[આ પદ્માવલિ મુખ્યપણે અમદાવાદના જૈનયુવક મંડળ (કાર્યાલય અને લાયબ્રેરી) તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલ આચાર્ય શ્રી બ્રાહ્મચંદ્રસૂરિ અંચમાત્રા નં. ૧. તરીકેનો શ્રીમનાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્માવલીમાંની ઉતારેલ છે.]

તપાગચ્છની મૂળ પદ્માવલિમાં મુનિચંદ્રસૂરિ (નં. ૪૦) થયા તેના શિષ્ય વાદિદેવસૂરિ થયા., તેમના સમયમાં એટલે વિ. સં. ૧૧૭૪ (કવચિત્ ૧૧૭૭) માં નાગપુરીય તપા એ નામ પડ્યું. તે એવી રીતે કે તેમના શિષ્ય પદ્મપ્રભ સૂરિએ ગુરૂની આશાથી વિચરતાં નાગોર નગરમાં સં. ૧૧૭૭ માં આવીને ઉચ તપ કર્યો અને ઉપદેશથી રાણાને જૈનધર્મો કર્યો તેથી તે રાણાએ 'નાગપુરીય તપા શ્રી પદ્મપ્રભસૂરિ' એ નામ આપ્યું. વાદિદેવ સૂરિએ ચોવીસને આચાર્ય-પદે સ્થાપ્યા હતા તેમનાં નામ:—પદ્મપ્રભ, મહેન્દ્ર (આવશ્યક સમતિ દીકાના કર્તા), રત્નપ્રભ (રત્નાવતારિકા દીકા ને ઉપદેશમાત્રા દીકાના કર્તા), મનોરમ, ભક્તેશ્વર, માનતુંગ, શાન્તિ, વર્ધમાન, ચંદ્રપ્રભ, જયપ્રભ, પૂર્ણભદ્ર, પરમાનંદ, દેવેન્દ્ર, પૂર્ણદેવ, યશોભદ્ર, વજ્રસેન, પ્રસન્નચંદ્ર, કુમુદ, પદ્મદેવ, માનદેવ, પેણુ, હરિપેણુ, અને સોમ (વૃત્તરત્નાકર દીકાના કર્તા). વાદિ દેવસૂરિના જન્માદિ વર્ષ મૂળ પદ્માવલિમાં આપેલ છે. તેમનું દીક્ષા નામ રામચંદ્ર હતું અને કહેવાય છે કે ૩૫ હજાર ધરને જૈન બનાવ્યા હતા. તેમણે નાગપુરના રાજા આદ્ધાદત્તને પ્રતિ-બોધ્યો જ્યાં એ આચાર્ય ઉપર પૂર્ણ શ્રદ્ધા મઠ હતી.

૪૧ x વાદિ દેવસૂરિ.

* આજ ગચ્છના ચંદ્રપ્રીર્તિ સૂરિ છંદઃકોશ પરની ચોતાની વૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં જણાવે છે કે:—

વર્ષે: ચતુ: સપ્તતિ ચુકાદ્ધ ગતૈ ૧૧૭૪ રતીતૈસ્થ વિકમાર્કાત્ ।

વાદિન્દ્રમુખ્યો ગુરુ દેવસૂરિ: સૂરીશ્વતુર્વિશતિમધ્યપિંચત્ ॥

તેષાં ચ ચૌ લીપકશાસ્ત્રકર્તા પદ્મપ્રભ: સુરિવરો વમૂવ ।

યદિય શાસ્ત્રા પ્રચિતા ક્રમેણ સ્થાતા ક્ષિતૌ નાગપુરી તપેતિ ॥

તેમના સમયમાં શ્રીહિમચંદ્રાચાર્યના ગુરુ દેવચંદ્રસૂરિ સ્વર્ગસ્થ થયા સં. ૧૧૬૭. એવામાં અનેક ગ્રંથના રચનાર નંદીસુત્ર ટીકા વગેરેના કતો મલયાગિરિસૂરિ સ્વર્ગે ગયા. કુમારપાલ મંત્રી ઉદયનસુત વાગ્મદે શત્રુંગ્ય પર ‘બાહડવસહી’—એ નામનાં દેરાં ત્રણ કશેડના ખર્ચે કરાવ્યાં. આ વાગ્મદે મંત્રી બહુ વિદ્વાન હતો. તેણે કાવ્યાનુશાસન રચેલ છે.

૪૨ +પદ્મપ્રભ—સં. ૧૧૯૪ આચાર્યપદ. ભુવનદીપક નામનો જ્યોતિષનો ગ્રંથ સં. ૧૨૨૧ માં રચ્યો; ૧૫૦૦ રજપૂતોને પ્રતિબોધ્યા. તેમના ગુરુભાઈ રત્નપ્રભસૂરિએ ઉપદેશમાલા પર દોષદ્વી વૃત્તિ, અને પ્રમાણુનયતત્વાલોકાલંકાર પર રત્નાવતારિકા વૃત્તિ, નેમિનાથ ચરિત્ર પ્રાકૃત વગેરે ગ્રંથો રચ્યા. પદ્મપ્રભનો સ્વર્ગવાસ સં. ૧૨૪૦.

૪૩ પ્રસન્ન (પ્રભ) ચંદ્ર—આચાર્યપદ સં. ૧૨૩૬. તેમણે ૫૦૦ ધર મોઢ માહેશ્વરીનાં, જૈન કર્યાં. સં. ૧૨૮૬માં સ્વર્ગસ્થ.

૪૪ ગુણસમુદ્ર—આચાર્યપદ પાટણમાં. સ્વં સં. ૧૩૦૧.

૪૫ જયશેખર—આચાર્યપદ નાગોરમાં સં. ૧૩૦૧. ૧૨ ગામ પ્રતિબોધ્યા.

પદ્મપ્રભસૂરિના ભુવનદીપકપર વૃત્તિ વિષ્ણુચંદ્રસૂરિ શિં સિંહતિ-લક સૂરિએ સં. ૧૩૨૬ માં રચી; વળી તેમણે વર્ધમાન વિદ્યાકલ્પ રચ્યો.

૪૬ વજ્રસેન—સં. ૧૩૪૨ માં સારંગ ભૂપતિએ તે વર્ષમાં ‘દેશના જળધર’ એ ગિરદ આપ્યું. તેજ વર્ષમાં આચાર્યપદ (કવચિત્ સં. ૧૩૫૪). લોઢાગોત્રીય એક હજાર ધર જૈન કર્યાં. સિંહડ મંત્રીને પ્રતિ-બોધ્યો તેથી અલ્લાહદીનની અહા થઈ રણુગામમાં કેટલીક સનંદો મળી. તેમણે લઘુ ત્રિપંકી શલાકા પુરુષચરિત્ર, તથા ગુરુગુણ પટ્ટત્રિંશિકા રચેલ છે. આવશ્યક સમતિની ટીકા રચવામાં મહેશ્વરસૂરિને સહાય કરી હતી. એમના શિષ્ય હરિમુનિએ કર્પૂર પ્રકર, નેમિનાથચરિત્ર વગેરે ગ્રંથો રચ્યા છે. સં. ૧૩૮૩ માં સ્વર્ગસ્થ.

૪૭ હેમતિલક—આચાર્ય પદે સં. ૧૩૮૨. સં. ૧૩૯૯ સુધી વિવમાન. તેમણે ભાટી રાગને તેમજ દુલચીરાયને ઉપદેશી જૈનધર્મ-રક્ત કર્યા હતા.

૪૮ રત્નશેખર—જન્મ સં. ૧૩૭૨, દીક્ષા સં. ૧૩૮૫, ૧૩૯૯ (યા ૧૪૦૦)માં બીલાડા નગરે આચાર્યપદ. ‘મિથ્યાધકાર નભોમણિ’ નામનું ખિરદ દત્ત. એક હજાર ઘર જૈન કર્યાં. સં. ૧૪૦૭ માં દિલ્હીની ગાદીપર ફિરોજશાહ તખ્તખા બાદશાહને પ્રતિબોધ્યો. તેમના રચેલા ગ્રંથો:-ગુણરથાનક ક્રમારોહ સ્વોપગવૃત્તિ, લઘુક્ષેત્ર સમાસ સ્વોપગવૃત્તિ, ગુરુ ગુણપટ્ટત્રિશિકા વૃત્તિ, શ્રીપાત્રચરિત્ર પ્રાકૃત, સંબોધસિત્તરી સટીક, છંદઃકોશ, સિદ્ધયંત્ર ચક્રોદ્ધાર, વગેરે. આ મૂળ તપગચ્છના મુનિસુંદર સૂરિના પટ્ટધર રત્નશેખર સૂરિ (સં. ૧૫૦૨ થી ૧૫૧૭ સુધીમાં રચેલા)થી બિન્ન જાણવા.

આ નાગોરી રત્નશેખરસૂરિનો પ્રતિષ્ઠાત્રેખ સં. ૧૪૨૨ ના. ૨.

૪૯ હેમચંદ્ર—પોતાના ઉપરોક્ત ગુરૂના શ્રીપાત્રચરિત્ર (આદિ) ગ્રંથનો પ્રથમાદર્શ સં. ૧૪૨૮ માં લખ્યો.

૫૦ પૂર્ણચંદ્ર—હિંગડગોત્રીય, આચાર્યપદ સં. ૧૪૩૦ (ખ્રીસ્ત ૧૪૨૪).

૫૧ હેમહંસ—ખડેલાલગાત્રીય (તથા અત્રરણુ શાખા હિંગણુ ગોત્રીય) જન્મ સં. ૧૪૩૧, દીક્ષા સં. ૧૪૩૯, આચાર્યપદ સં. ૧૪૫૩ તેમણે કલ્યાંતરવાચના વગેરે ગ્રંથ લખ્યા.

તેમના એક શિષ્ય રત્નસાગરને સૂરિપદ આપ્યું. તે રત્નાકરસૂરિ તરીકે પ્રસિદ્ધ થયા. તેમણે રત્નાકર પંચવિંશતિ રચી (?)

હેમહંસસૂરિના પ્રતિષ્ઠાત્રેખો મળે છે તે સં. ૧૪૮૫-૯૦-૧૫૦૭ ના. ૧, સં. ૧૪૫૩-૬૬-૭૫-૮૦-૮૬-૯૮-૧૫૦૧-૦૪-૧૦-૧૧-૧૩ ના. ૨;

હેમહંસસૂરિની પદે હેમસમુદ્રસૂરિ યથા કે જૈન પ્રતિષ્ઠાત્રેખો સં. ૧૫૧૭-૧૫૨૧ મળે છે ના. ૧; અને હેમસમુદ્રની પાદે હેમરત્નસૂરિ

થયેલા કે જેનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૩૭ ના. ૨ મળે છે; અને જેના રાજ્યમાં ક્ષમાસમુદ્દે સં. ૧૫૩૨ માં લખેલ પ્રત યુતીજ્ઞના ભં નયાધાર કાશીમાં છે.

પર લક્ષ્મીનિવાસ—આચાર્યપદ સં, ૧૪૭૦ માં વિદ્યમાન.

પ૩ પુણ્યરત્ન—આચાર્યપદ સં. ૧૪૯૯ માં વિદ્યમાન.

પ૪ સાધુરત્ન—સંઘવી ગોત્રીય સં. ૧૫૩૭ આચાર્યપદ. સ્વ. સં. ૧૫૬૫. આ સમયમાં આ નાગોરી ગચ્છમાં સોમરત્નસૂરિ પણ હતા એમ તેમના સં. ૧૫૪૫ અને સં. ૧૫૭૯ ના. ૧ ના પ્રતિષ્ઠાલેખ પરથી જણાય છે.

પ૫ પાર્શ્વચંદ્ર—હમીરપુરવાસી પ્રાગવશ વેલ્લગશાહ પિતા, વિ-મલાદે માતા. જન્મ સં. ૧૫૩૭, દીક્ષા સં. ૧૫૪૬, ઉપાધ્યાય પદ સં. ૧૫૫૪, આચાર્યપદ સં ૧૫૬૫; યુગપ્રધાનપદ સં. ૧૫૯૯, સ્વર્ગગમન સં. ૧૬૧૨ માગસરશુદ્ધિ ૩ જ્યેષ્ઠપુર. અનેક ગૂર્જરભાષામાં ગદ્યપદ કૃતિઓ રચી. તેમના એક શિષ્ય વિજયદેવ સૂરિ હતા કે જેના શિષ્ય અક્ષરિ (વિજયદેવ સૂરિ) થયા કે જેમણે દશાશ્રુત સ્કંધ સૂત્રવૃત્તિ, જંબુદ્વીપ પંચતિ વૃત્તિ, પાખી સૂત્રવૃત્તિ વગેરે રચેલ છે. વળી તેમના સંઘાડામાં રાજરત્નસૂરિ, ને તેમના શિષ્ય ચંદ્રકીર્તિસૂરિ, વગેરે હતા.

આ પાર્શ્વચંદ્રથી પાર્શ્વચંદ્ર (પાયચંદ) ગચ્છશાખા નીકળી. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૭૭ ના. ૨;

પ૬ સમરચંદ્ર—સિદ્ધપુર પાટણ (અણહિલપુર પાટણ) વાસી શ્રીમાલી પિતા ભીમાશાહ, માતા વાલાદે. જન્મ સં. ૧૫૬૦ માગસર શુદ્ધિ ૧૧, દીક્ષા સં. ૧૫૭૫ માગસર સુદ ૫, ઉપાધ્યાય પદ સં. ૧૫૯૯, સૂરિપદ સં. ૧૬૦૪, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૨૬ જેઠ વદી ૧ ખંભાતમાં.

તેમના સમુદાયમાં વિનયકીર્તિસૂરિ, માનકીર્તિસૂરિ (જય(રાજ)શેખર-સોમરત્ન-રાજરત્ન-ચંદ્રકીર્તિ શિ.), હર્ષકીર્તિસૂરિ (ચંદ્રકીર્તિ શિ.)

વગેરે વિચરતા હતા. હર્ષકીર્તિએ સારસ્વતની દીકા, સિંદૂરપ્રકરણ વૃત્તિ, કલ્યાણમંદિર રતોત્ર વૃત્તિ સં. ૧૬૬૮, બૃહત્સાંતિ વૃત્તિ સં. ૧૬૫૫, ઋણિટ્કારિકા વિવરણ સં. ૧૬૬૩, ધાતુપાઠ તરંગિણિ-ધાતુપાઠ વિવરણ, શારદી નામ માળા, શ્રુતબોધ વૃત્તિ, યોગચિંતામણિ (વૈદક), વૈદક સારોદ્ધાર (વૈદક) રચેલા છે.

વળી આનંદમેરૂ શિષ્ય પદ્મમેરૂ સૂરિના શિષ્ય પદ્મસુંદર ગણિ થયા તેમણે રાયમદ્લાબ્યુદય મહાકાવ્ય, સં. ૧૬૧૫, પાર્શ્વનાથ મહાકાવ્ય સં. ૧૬૨૬, જંબુસ્વામિચરિત્ર (પ્રાકૃત), પ્રમાણસુંદર ન્યાય ગ્રંથ, પદાર્થચિંતામણિ, શબ્દાર્ણવ, સુંદરપ્રકાશ, જ્ઞાનચંદોદય નાટક, આદિ રચેલા છે. અકબરની સમામાં નેઓ પ્રસિદ્ધ થયા છે; વિદ્યમાન સં. ૧૬૧૨ થી ૧૬૩૫ સુધીમાં. તેમનો ગ્રંથમંડાર તેમની હયાતીઆદ દરબારમાં ગયેલો તે અકબર બાદશાહે હીરવિજય સૂરિને આપવા માંગ્યો, તે તેમણે ન રાખ્યો એટલે આગરામાં ને પુસ્તકમંડાર ખોલવામાં આવ્યો [પ્રમાણસુંદર આ પદ્મસુંદરે સં. ૧૭૩૨ (કરામિ જલધોદુ વર્ષે, રચ્યો નં. ૭૨ પ્ર. કા. વડો. તો ઉપરોક્ત અકબરની ખાત આદિ કેમ થયે? એ પ્રશ્ન થાય છે.)

૫૭ રાજચંદ્ર—જંબુગામે શ્રીમાલી દોશી બાવડ (જાવડ) પિતા, કમલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૦૬ બાદરવા વદિ ૧, દીક્ષા સં. ૧૬૨૫ (૧૬૨૬), આચાર્યપદ સં. ૧૬૨૬ વૈશાખ સુદિ ૬ ખંભાતમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૬૯ જ્યેષ્ઠ ૬ ખંભાતમાં. આ આચાર્યે સંચારો શાસ્ત્રોક્ત રીતે કર્યો હતો.

તેમની સં. ૧૬૫૦ માં લખેલી પ્રત વઢવાણના વિજયકેસરસૂરિના બંડારમાં છે. તેમના રાજ્યમાં મેઘરાજ (શ્રવણ શિ.) ગૂ. માં સાધુ સમાચારી સં. ૧૬૬૯ માં રચી. (વૃદ્ધચંદ્ર બં. બાવનગર.)

૫૮ વિમલચંદ્ર—રાજનગરના શ્રીમાલી સંઘવી રાજપાલ પિતા, સુખમાદે માતા, દીક્ષા સં. ૧૬૫૬ વૈશાખ સુદ ૬, આચાર્યપદ

૭૬૨ ૨ ચ નાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્મવલી.

૧૬૬૯ વૈશાખ સુદિ ખંભાતમાં, સ્વર્ગ. સં. ૧૬૭૪ આસો સુદ
૧૩ રાજનગરે.

તેમના ગુરુભાઈ રત્નચંદ્રના શિષ્ય વચ્છરાજે શાંતિનાથ ચરિત્ર
સંસ્કૃતમાં, સમ્યક્ત્વકૌમુદી રાસ ગ્રાદિ રચેલ છે. આ સમયમાં
ઉચ્ચતપધારી પુંજ નકપિ થયા.

૫૯ જયચંદ્ર—વીકાનેરના રાકાગોત્રીય ઓશવાલ જેતાશાહ પિતા,
જેતલદે માતા. દીક્ષા વીકાનેરમાં સં. ૧૬૬૧ ગદાસુદિ ૫, આચાર્યપદ
સં. ૧૬૭૪ આસો સુદિ ૧૩ ખંભાતમાં (વા શ્રીરાજનગરમાં). સ્વર્ગવાસ
સં. ૧૬૯૯ અપાડ સુદિ ૧૫.

માનકીતિસૂરિ શિષ્ય અમરકીતિસૂરિએ સંનિધિસિત્તરીપર દીક્ષા રચી.
અને સં. ૧૬૭૭ માં સૌંદર્યલક્ષ્મી સત્રીકની પ્રત લખી.

૬૦ પદ્મચંદ્ર—રાજનગર શ્રીમાલી સંઘવી શિવજી પિતા, સુરિમાદે
(સુરમદે) માતા, જન્મ સં. ૧૬૮૨ ચૈત્ર સુદ ૧૫, દીક્ષા સં. ૧૬૯૮
ફાગણ સુદ ૩, આચાર્યપદ સં. ૧૬૯૯ આસાડ સુદિ ૧૫ (વૈશાખ
સુદિ ૩) રાજનગરમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૪૪ આસો વદિ ૧૦ વીરમગામ.

૬૧ મુનિચંદ્ર—જોધપુરના સોનિગોત્રે ઓશવાલ શાહ ધનરાજ
પિતા, ધારલદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૯૩ જેઠ સુદ ૭, દીક્ષા સં.
૧૭૦૭ માગસર સુદ ૫ આગ્રામાં, આચાર્યપદ સં. ૧૭૨૨ અસાડ
સુદ ૧૦ ખંભાતમાં (ગચ્છ પ્રબંધમાં સં. ૧૭૩૭), ભટ્ટારક પદ સં.
૧૭૪૪ વીકાનેરમાં, સ્વર્ગ. સં. ૧૭૫૦ આસોવદ ૧૦ વીરમગામમાં.

[સં. ૧૭૨૮ માં આ આચાર્યના શિષ્ય પં. ગોવિંદજી તત્
શિષ્ય ત્રીકમજીએ અંતગડ સૂત્રની પ્રત લખી. રો. એ. સો. મુંબઈ
પાસેની.]

૬૨ નેમિચંદ્ર—રત્નપુર (સુરપુર) ના નાહાડ ગોત્રીય ઓશવાલ
શાહ ભારમલ પિતા. ભક્તાદે માતા, જન્મ સં ૧૭૩૧ ચૈત્ર વદિ ૫,
દીક્ષા સં. ૧૭૪૦ વૈશાખ સુદિ ૩ વીકાનેરમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૭૫૦

બાદરવા સુદિ ૧૫ વીરમગામમાં, બદારક પદ સં. ૧૭૫૦ આસો વદી ૧૧, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૬૭ વૈશાખ વદિ ૫ વીકાનેરમાં.

૬૩ કનકચંદ્ર—વીકાનેર (દહીરવાસ) ના મુણોત ગોત્રીય શા માલ-દાસ પિતા, મદિમાદે માતા. જન્મ સં. ૧૭૪૬ આવણ સુદિ ૩, દીક્ષા સં. ૧૭૫૭ મહા સુદિ ૫, આચાર્યપદ સં. ૧૭૬૬ મદાસુદિ ૧૭ વીકાનેરમાં, બદારક પદ સં. ૧૭૬૭ આપાઠ સુદ ૨ વીકાનેરમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૧૦ મહાવદ ૯ વીકાનેરમાં.

૬૪ શિવચંદ્ર—માંડલના શ્રીમાલી ગાંધી શા દીપચંદ પિતા, ધન-બાઈ માતા, જન્મ સં. ૧૭૫૬ કાર્તિક સુદ ૬, દીક્ષા સં. ૧૭૭૪ અસાઢ સુદ ૨, આચાર્યપદ સં. ૧૮૧૦ મહાવદ ૬ વીકાનેર, સાંજ બદારકપદ સં. ૧૮૧૧ મહાસુદ ૫, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૨૩ પ્રથમ ચૈત્ર સુદ ૯ વડુ ગામે.

૬૫ ભાનુચંદ્ર—કરમાવાસના ઓસવાલ બલુશાક્તી શા પ્રેમરાજ પિતા, પ્રેમાદે માતા, જન્મ સં. ૧૮૦૩, દીક્ષા સં. ૧૮૧૫ વૈશાખ સુદ ૭ વીકાનેર, આચાર્યપદ સં. ૧૮૨૩ પ્રથમ ચૈત્ર સુદ ૯ વડુ ગામમાં, બદારક પદ તેજ વર્ષમાં બીજા ચૈત્ર સુદ ૫ સોમ; સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૩૭ કાર્તિક વદ ૯ વીરમગામમાં.

૬૬ વિવેકચંદ્ર—ભતોરના ઓસવાલ સંધવી શા મળચંદ પિતા, મદિમાદે માતા, જન્મ સં. ૧૮૦૯ સં. ૧૮૨૦ નાગોરમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૮૩૭ આસો સુદ ૨ વીરમગામ, બદારક પદ સં. ૧૮૩૭ મહા સુદી ૫ વીરમગામ, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૫૪ આવણ વદિ ૧૩ કિલ્લેદીમાં.

૬૭ હિન્દચંદ્ર—વીકાનેરના ઓસવાલ હાલેડ ગોત્રના પિતા શા. ગિરધર, માતા ગોરમદે. જન્મ સં. ૧૮૩૧ આવણ વદ, દીક્ષા સં. ૧૮૪૯ વૈશાખ સુદ ૩ ખંભાત, આચાર્યપદ સં. ૧૮૫૪ આવણ વદ ૯ કિલ્લેદીમાં, બદારકપદ સં. ૧૮૫૮ મામતર વદ ૫ કિલ્લેદીમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૮૩ કાર્તિક વદ ૧૦ વીકાનેર. તેમણે કિલ્લા-રક્ષા બાદરણ નવોત્પન્ન ભવક સંઘ વગેરે રચ્યા. એમના ઉપદેશથી

ઉદેપુર વાસી પટવા જોરાવરમહાજીએ ૨૫ સાખ અર્થાં રાત્રુંજયનો સંધ કાઢ્યો.

૬૮ હિમચંદ્ર—જંગાવના સાધાસર (સાધાસણ) ગામના ઓસવો સંઘવી ગોત્રીય રાગતા શાહ પિતા, વખતાદે માતા, દીક્ષા સં. ૧૮૮૧ મદા શુદ્ધ ૧૩, આચાર્યપદ સં. ૧૮૮૩ કારતક વદિ ૭ વીકાનેરમાં— તેજ વર્ષમાં ભટ્ટારક પદ મદા શુદ્ધ ૫, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૧૩ ફાગણ વદ ૧૩ શંખેશ્વરમાં. સં. ૧૯૦૮ નો પ્રતિષ્ઠાએ જ. રે.

તેમના ઉપદેશથી મુશિદાબાદ વાળા પ્રતાપસિંહ આચુએ સં. ૧૯૦૪ માં કેશરીઆછનો સંધ કાઢ્યો. આના શિષ્ય કુશલચંદ્ર ગણિ (કચ્છ કોડાય વીશા ઓસવાળ જેતસિંહના ભીમયાદથી પુત્ર જન્મસં. ૧૮૮૭, દીક્ષા સં. ૧૯૦૭ માગશર શુદ્ધ ૨, સ્વ. ૧૯૭૦ આદરવા શુદ્ધ ૧૦ કચ્છ કોડાયમાં) થયા.

૬૯ હિમચંદ્ર—કચ્છ કોડાયના ઓસવાળ જ્ઞાતિ શાહ હુંગરશી પિતા, દીક્ષા સં. ૧૯૧૪ વૈશાખ શુદ્ધ ૩, આચાર્યપદ સં. ૧૯૧૫ વીકાનેરમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૬૭ ચૈત્ર વદી ૭ વીકાનેરમાં.

૭૦ ભ્રાતૃચંદ્ર—જન્મ વાંકડીયા વડગામ (મધ્ધર દેશમાં) બ્રાહ્મણ ઔદિચ્ય દાનમહાજી પિતા, વિજયા માતા, જન્મ સં. ૧૯૨૦, દીક્ષા સં. ૧૯૩૫ ફાગણ સુદ ૨ વીરમગામમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૯૬૭ વૈશાખ સુદ ૧૩ શિવગંજમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૭૨ ના વૈશાખ વદ ૮ ખુધ રાજનગર-અમદાવાદમાં.

૭૧ દેવચંદ્ર—હાલ વિધમાન છે. કે જેમણે સં. ૧૯૮૨ માં મુંબઈમાં ભરાયેલી યતિપરિષદમાં પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું.

[આ પટ્ટાવલીની હકીકત મુખ્યત્વે કરી ગચ્છપ્રબંધમાં છપાયેલ તે પટ્ટાવલિ પૃ. ૧૭૨ થી ૧૮૯, તથા શ્રીમન્નાગપુરીય તપાગચ્છની- પ્ર૦ જૈન યુવકમંડળ અમદાવાદ એ બંને પરથી ટૂંક સાર રૂપે સમન્વય કરી લીધી છે.]

૩ વિધિપક્ષ ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પદ્ધતિ.

ઉદ્યોતનસૂરિ.

૩૬. સર્વદેવ.

૩૭. પદ્મદેવ.—શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથની યાત્રાએ આવતાં ત્યાં સાંખ્ય દર્શનીઓને વાદમાં જીતવાથી તેમનું બીજું નામ સાંખ્યસૂરિ પડ્યું, અને શંખેશ્વરમાં એ વાત જની તેથી શંખેશ્વર ગચ્છની સ્થાપના થઇ.

૩૮ ઉદયપ્રભ.

૩૯ પ્રભાનંદ.

નાણક ગામમાં ત્યાંના આવકોએ ધણાં નાણાં ખર્ચી મહોતસવ પૂર્વક તેમનો નગર પ્રવેશ કરાવ્યો. નાણક ગામ પરથી યા ધણું નાણું ખર્ચું તેથી નાણક ગચ્છની સ્થાપના થઇ.

+૪૦ ધર્મચંદ્ર

૪૧ સુવિનયચંદ્ર

૪૨ ગુણસમુદ્ર

૪૩ વિજયપ્રભ

૪૪ નરચંદ્ર

૪૫ વીરચંદ્ર

૪૬ જયસિંહ

+૪૭ આર્યરક્ષિત

બાંકારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૩૨૧.

માં નીચેની પરંપરા આપે છે:—ઉદ્યોતન, સર્વદેવ, પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, સુમનચંદ્ર, ગુણચંદ્ર, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, મુનિતિલક, જયસિંહ, આર્યરક્ષિત.

મેરુતુંગની પ્રગંધ ચિંતામણીની પ્રસ્તાવનામાં પૃ. ૧૦ એમ છે કે—ઉદ્યોતન, સર્વદેવ, (ધનપાલ વિ. ૧૦૨૯) પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, નરચંદ્ર, શ્રીગુણસૂરિ, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, આર્યરક્ષિત.

આત્મારામજીના વંશવૃક્ષમાં એમ છે કે:—

સર્વદેવસૂરિના સમયમાં આઠ શાખા થઇ—સર્વદેવ, પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, સુવિનયચંદ્ર, ગુણસમુદ્ર, વિજયપ્રભ, જયસિંહ, નરચંદ્ર, વિજયચંદ્ર, આર્યરક્ષિત.

+આર્યરક્ષિત-દંત્રાણા ગામમાં પ્રાગ્વાટ વણિક નામે કોણ પિતા, જન્મ સં. ૧૧૩૬ મુલનામ ગોદુ, દીક્ષા સં. ૧૧૪૫ (મેરુતુંગના પ્રબંધવિંતામણી ની અમદાવાદ આવૃત્તિની પ્રસ્તાવનામાં સં. ૧૧૪૧, શતપદી સમુદારમાં સં. ૧૧૪૨)-જયસિંહ સૂરિ પાસે દીક્ષા નામ વિજયચંદ્ર. દશવૈકલિક આદિ સૂત્ર વાંચી સાધુ આચાર પ્રમાણે શુદ્ધ-નિરવધ આહાર લેવો, તપ કરવું વગેરે ક્રિયા કરવા લાગ્યા. ગુરૂએ ઉપાધ્યાય પદ આપ્યું. અમુક વખત સુધી શુદ્ધ આહાર ન મળ્યો. પાવાગઢ પાસે ચક્રેશ્વરીદેવીના કથનથી ભાલેજ નગરમાં આહાર મળ્યો. ત્યાં યશોધન ભણુશાલીએ મોટું નવું દેરાસર બંધાવો પ્રતિષ્ઠા કરાવી. ઉપાધ્યાયજીની વિધિસહિત શુદ્ધ ક્રિયાની પ્રશંસા દેવનાણીએ કરી. ને ત્યાંથી સં. ૧૧૬૯ મા વર્ષે, મૂળ નાણુક ગચ્છને બહારે વિધિપદ્ધ ગચ્છની સ્થાપના થઈ. (જુઓ ભાંડારકર રીપોર્ટ સન ૧૮૮૩-૪ પૃ. ૪૪૨).

વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાયે માલવદેશમાં વિહાર કર્યો. ૨૧૦૦ સાધુને, ૧૧૦૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી. ગુરૂએ (જયસિંહ સૂરિએ) વિજયચંદ્રને મદાકર નગરે આચાર્યપદ આપી આર્યરક્ષિત સૂરિ નામ રાખ્યું. સં. ૧૨૦૨. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૨૩૬ માં થયો.

સૂરિપદ લીધા પહેલાં આ વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાયે વિણુપ નગરમાં કોડી (કોટી) વ્યવહારીને પ્રતિષ્ઠાધ્યો. તેની પુત્રી-સમયશ્રીએ દીક્ષા લીધી. આ વ્યવહારીને જસિંગદે (સિદ્ધરાજ જયસિંહે) પોતાનો ભંડારી કર્યો હતો. તે કુમારપાલના સમયમાં પ્રતિક્રમણ કરતાં હેમાચાર્યને પોતાના વસ્ત્રનો છેડો રાખીને વાંદણાં દેવા લાગ્યો. કુમારપાલ રાજ્યએ તેને વસ્ત્રાચ્છે ક્રમ વાંદણાં આપે છે એમ પ્રશ્ન કરતાં હેમચંદ્રાચાર્યે કહ્યું કે તે પ્રમાણે

+ મેરુતુંગની લઘુશતપદીમાં એવા ક્રમ છે કે:-ઉદ્ધોતન, સર્વદેવ, પદ્મ-દેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, સુગુણચંદ્ર, ગુણસમુદ્ર, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, સુનિતિલક, જયસિંહ, આર્યરક્ષિત. ભા. ક. શા ૨૧૭ દેવરાજ સુદ્રિત સં. ૧૯૫૧.

સિદ્ધાંતનો માર્ગ છે. ત્યારે કુમારપાત્ર રાજાએ વિધિપક્ષ ગચ્છ એવું નામ સાર્યક છે એમ કહી પ્રથમ સા કરી વિધિપક્ષ નામ રાખવાને ઉત્સુક થઈ અમ્યલ ગચ્છ નામ સ્થાપ્યું છે.

આ સૂરિએ ૨૧૦૦ સાધુને ૧૧૩૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી, ૧૨ સાધુને આચાર્યપદ, ૨૦ સાધુને ઉપાધ્યાય પદે, ૭૦ સાધુને પંડિત પદે, ૧૦૩ ને—(સમયશ્રી આદિ સાધ્વીઓને મહત્તરા પદે, ૮૨ મોટી સાધ્વી ને પવતણી—પ્રવર્તિની પદે) સ્થાપિત કર્યા—કુલ ૩૫૧૭ સાધુ આદિનો પરિવાર થયો.

૪૮ જયસિંહ. (૨)

કુંકણદેશે સોખારાપુરમાં ટોટિ દ્રવ્યનો ધણી દાદડ શેક પિતા, નેદી માતા, જન્મ સં: ૧૧૭૯ મૂલનામ જેસિંહકુમાર, દીક્ષા વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાય પાસે ધિરાદ્ર (યરાદ) માં સં. ૧૧૯૩ (મિર. પ્ર. તથા ચત્ર. ૧૧૯૭), સૂરિપદ સં. ૧૨૬૬, સ્વર્ગ સં. ૧૨૬૮ ઉમર વર્ષ ૭૯.

આ સૂરિએ મુંગીપદ્મચૂંટી કુમારપાત્ર રાજાએ બ્રાહ્મણેશ ને પીરાણા પાટણમાં પેતાના બદારક સહિત આવેશા દિગંજરી સાળનીઓને તેના બદારક સાથે વાદ કરી તેને છતી શ્વેતાંબર કર્યા. આ દિગંજરી શાખાના—પતિઓ દમણાં પણ હર્ષના સંઘાડાના કહેવાય છે. તે સર્વ અમ્યલ ગચ્છના જાણવા.

તેમના સ્વર્ગવાસનું વર્ષ ભંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૩૨૩ માં ૧૨૪૯ નું આપે છે ને વળી ઉપદેશચિંતામણીની પ્રચસ્તિ પૃ. ૪૪૨ ઉતારે છે કે:—

મૌલિ ધુનોતિ સ્મ વિલોક્ય યસ્ય નિઃસંગતાં વિસ્મિતચિત્તવૃત્તિઃ ।

શ્રી સિદ્ધરાજઃ સ્વસમાજમધ્યે સોઽમૂત્તતઃ શ્રી જયસિંહસૂરિઃ ॥

૪૯. ધર્મધોપ—(મરદેશે) માહવપુરે ચંદ્ર વ્યવહારી પિતા, રાજલદે માતા, જન્મ સં. ૧૨૦૮, દીક્ષા સં. ૧૨૧૬, સૂરિપદ સયં-ભરી નગરીમાં સં. ૧૨૩૪, સ્વ. સં. ૧૨૬૮ ઉમર વર્ષ ૫૯.

૭૭૦ ૩ વિધિપક્ષ ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પટ્ટાવલી.

૫૬. મહેન્દ્રપ્રભ—(શત૦ મહેન્દ્રપ્રભુ)-વડગામમાં ગ્રોસ૦ આશા શેઠ (મેર૦ પ્ર૦ પારેખ આભા) પિતા, જીવણાદે માતા, જન્મ સં. ૧૩૬૩, દીક્ષા વીમ્બપુરે ૧૩૭૫ (મેર૦ પ્ર૦ અને શત૦ ૧૩૬૫) આચાર્યપદ ૧૩૯૩ (મેર૦ પ્ર૦ ૧૩૮૯) અણહિલપુર પાટણમાં, ગચ્છનાયકપદ સ્તંભતીર્થખંભાત ખંદેરે ૧૩૯૮, સ્વ૦ ૮૧ વર્ષનું આયુષ્ય ભોગવી સં. ૧૪૪૪ (મેર૦ પ્ર૦ અને શત૦ ૧૪૪૩).

તેમના સમયમાં શાખાચાર્ય અમ્બયસિંહસૂરિ થયા. તેના ઉપદેશથી સં. ૧૪૩૨ માં પાટણવાસી મીઠડિયા ગોત્રના શાં જેતો નોડીએ પાર્શ્વપ્રતિમા ભરાવી કે જે શ્રી ગોડી પાર્શ્વનાથજી હાલ વિદ્યમાન છે. (જુઓ ગોડીપાર્શ્વનાથ ચોઢાલીઉં-વિધિપક્ષ પ્રતિક્રમણમાં છપાયું છે તે, તથા ભંડારકર ૧૮૮૩-૮૪ નો રીપોર્ટ પૃ. ૩૨૩).

મહેન્દ્રપ્રભનો પ્રતિષ્ઠાલેખ ૧૪૫૪ યુ. ૧.

૫૭. મેરુતુંગ—નાણી (મરદેશે જીર્ણુપુરમાં) ગામમાં પોરવાડ ચોરા વધરસિંહ પિતા, નાહલણદે માતા, જન્મ સં. ૧૪૦૩, દીક્ષા ૧૪૬૮, આચાર્યપદ ૧૪૨૬, ગચ્છનાયક પદ ૧૪૪૬, સ્વ૦ ૬૮ વર્ષની વયે ૧૪૭૧.

એમણે વઢીયાઁ દેશમાં શંખેશ્વર પાસે લોલાડ ગ્રામમાં જીરીકાપક્ષી પાર્શ્વનાથના પોતે રચેલા ઓં નમો દેવદેવાય એથી શરૂ થતા સ્તોત્રથી તેની સ્તવના કરી વિઘ્ન નિવાર્યું અને તેજ ગામમાં બાદશાહ મહમદની ફોજ લઈ આવતાં તેની ફોજને પાર્શ્વનાથના મહિમાથી પાછી વાળી. વડનગરના નાગર વાણીયાનાં ત્રણસો ધર ત્યાંના નગરશેઠના પુત્રને ઠંખેલ સર્પનું ઝેર પોતાના ઉપરોક્ત સ્તોત્રથી નિવારી આવક કર્યાં. આ સ્તોત્ર વિધિપક્ષ પ્રતિક્રમણમાં છપાયું છે.

પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૪૫૬-૬૮-૭૦ યુ. ૧, ૧૪૪૫-૬૮ યુ. ૨. ૧૪૬૯ ના. ૨, ૧૪૪૭-૪૯ ના. ૧.

તેમના ગ્રંથો—કાલિદાસ માધ આદિનાં પંચકાવ્ય પેઠે પોતે પાંચ કાવ્ય રચ્યાં (૧) નાભિવંશકાવ્ય. (૨) યદુવંશસંભવ કાવ્ય. (૩) નેમિદ્વત કાવ્ય વગેરે. ઉપરાંત નવીન વ્યાકરણની રચના કરી. સુરિમંત્ર કલ્પ (જુઓ પીટર્સન રીપોર્ટ ૩ પૃ. ૩૬૪-૫) અને ખીજા ગ્રંથો રચ્યા. મેધદ્વતકાવ્ય પણ (જુઓ તેજ રીપોર્ટ પૃ. ૨૪૮) રચ્યું, શતપદીસમુદ્ધાર પોતાની પાસે વર્ષની વયે (એટલે સં. ૧૪૫૬) અથવા તે શતકના પાસે વર્ષે (એટલે સં. ૧૪૫૩માં), (લઘુશતપદી સં. ૧૪૫૦ માં) શ્રી કંકાક્ષય રસાધ્યાય (જુઓ વેબર વર્ક. ૧, પૃ. ૨૯૭) રચ્યાં.

કલાટ કહે છે કે પ્રબંધચિંતામણી, ઉપદેશ-શત અને કાતંત્ર-વ્યાખ્યાન આ સુરિથી મોટા મેરુતંગસુરિ કે જે નાગેન્દ્ર ગચ્છના હતા તેમણે રચ્યા છે.

લોખડીભંડારમાં મેરુતંગસુરિનો રાસ (દા. ૪૨ નં. ૨૫) છે તે આ સુરિના સંબંધમાં વધારે પ્રકાશ પાડી શકે તેમ સંભવ છે.

જયશેખરસુરિ—આના સમયમાં શાખાચાર્ય થયા. તેઓ મહેન્દ્ર-સુરિના શિષ્ય હતા. તેમણે (શેકડા ગ્રામમાં) ઉપદેશચિંતામણિ ૧૨૦૦૦ શ્લોકમાં (સં. ૧૪૩૬ જુઓ ભંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૪ પૃ. ૧૩૦, ૪૪૨-૩), પ્રબોધચિંતામણિ-સં. ૧૪૬૨ (કીશ્કોર્ન રીપોર્ટ પૃ. ૬૫ જુઓ), સંબોધસત્તરી (જુઓ પીટર્સન પહેલો રીપોર્ટ પૃ. ૧૨૫), આત્માવબોધકુલક અને ખીજા (કુલક ૧૨) તેમજ ખીજા નાની કૃતિઓ જેવી કે બૃહદ્વ્યતિચાર (વિધિપક્ષ પ્રતિક્રમણમાં છપાયેલો છે. પૃ. ૮૮-૨૨૮), અજીતશાંતિસ્તવન (તેમાં પૃ. ૩૫૭-૬૫) રચેલ છે.

+ આ મેરુતંગસુરિએ સમ્પતિભાષ્યટીકા સં. ૧૪૪૬ માં રચી છે તેમાં પોતાના જે અન્ય ગ્રંથોનો ઉલ્લેખ કરે છે, તેનાં નામ:-મેધદ્વત સદૃષ્ટિ, મૃદ્વર્ચન સમુચ્ચય બાલાવબોધવૃત્તિ, અને ધાતુપારાયણ.

૭૭૨ ૩ વિધિપદ્ય ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પદ્યવલી.

વિશેષમાં કુમારસંભવ કાવ્ય, + તથા ધર્મિભલ ચરિત્ર (સં. ૧૪૬૨) છે. પ્રતિષ્ઠા લેખ ૧૫૧૭ યુ. ૧.

માણિક્યસુંદર સૂરિ—બીજા શાખાચાર્ય મેરતુંગના શિષ્ય છે. તેમણે ગુણવર્મા ચરિત્ર (બુઝો બેન્ડલ. જર્નલ પૃ. ૬૪), સત્તરબેદી પૂજા કથા, પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત્ર (બુઝો વેબર વર્ક ૨ પૃ. ૧૭૫ નં. ૨૪૧ સન ૧૮૭૩-૭૪ બુહલરરી; કસ્ટૂરસાગર ભં. ભાવનગર), ચતુર્ધર્મા કથા ધર્મદત્તસ્થાનક આદિ રચેલ છે. વળી શુકરાજ કથા (૧૮૮૦-૮૧ રીપોર્ટ પૃ. ૨૯), મલયસુંદરી કથા-ગૂજરાતના શંખરાજની સભામાં (પીટર્સન પહેલો રીપોર્ટ પૃ. ૧૨૩), સંવિભાગ-વ્રત-કથા (મિત્ર, નોટી-સર્જ ૮, પૃ. ૨૩૭-૮) પણ રચેલ છે.

માણિક્યશેખરસૂરિ—નામના મેરતુંગના શિષ્યે આવશ્યક નિર્ધુક્તિદીપિકા રચી (નં. ૩૭૬-સન ૧૮૭૯-૮૦ ભં. ઇ.) તેમાં તેણે પોતાના અન્ય ગ્રંથોનો ઉલ્લેખ કરેલ છે તેનાં નામ:-પિંડનિર્ધુક્તિદીપિકા, ઓધનિર્ધુક્તિદીપિકા, દશવૈકાલિક દીપિકા, ઉત્તરાધ્યયનદીપિકા, આચારાંગદીપિકા અને નવતત્ત્વ વિવરણ. પિંડનિર્ધુક્તિદીપિકા (નં. ૩૮૯ સન ૧૮૭૯-૮૦ ભાં. ઇ.) વિશેષમાં કલ્પનિર્ધુક્તિ પર અવચૂરી (નં. ૧૯ સન ૧૮૭૭-૭૮ ભાં. ઇ.) રચી.

પદ જયકીર્તિ—તિમિરપુરમાં શ્રીમાલી ભૂપાલ શેઠ પિતા, ભરમાદે માતા, જન્મ સં ૧૪૩૩, દીક્ષા ૧૪૪૪, સૂરિપદ ખંભાત ખંદે ૧૪૬૭, ગચ્છનાયકપદ પાટણમાં ૧૪૯૩, સ્વં ૬૭ વર્ષની વયે સં. ૧૫૦૦.

+ તેમના શિષ્ય ધર્મશેખરે કુમારસંભવ કાવ્ય પર દીક્ષા સં. ૧૪૮૨ માં રચી છે. તેમાં આ પ્રમાણે છે.

શ્રીમદંચલગચ્છે શ્રી જયશેખર સૂરયઃ ।

ચત્વારસ્તૈ મહાગ્રંથાઃ કવિચક્રૈર્વિનિર્મિતાઃ ॥

પ્રવોધશ્ચોપદેશશ્ચ ચિંતામણિ કૃતોત્તારો ।

કુમારસંભવં કાવ્યં ચરિત્રં ધર્મિભલસ્ય ચ ॥

તેમના શિષ્ય શીલરત્નમુરિએ મેરુતુંગના મેધહૃત કાવ્યપર વૃત્તિ રચી સં. ૧૪૯૧ ચૈત્ર વદ ૫ બુધ અણહિલ્લપુર પાટણમાં. તેને ઉપરોક્ત માણિક્યસુંદરસુરિએ સંશોધી. (જુઓ પીટર્સન ત્રીજે રીપોર્ટ પૃ. ૨૬૬-૫૦ તથા ઈ. એ. વૉ. ૧૯ પૃ. ૩૬૬).

જયકીર્તિના પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૪૮૧-૮૭-૮૮-૯૩-૯૬-૧૫૦૩-૦૫ જુ. ૧; ૧૪૭૩-૮૪-૮૭-૯૦-૯૧-૯૯ જુ. ૨; ૧૪૮૧-૮૩ ના. ૧, ૧૪૮૩-૯૦-૯૪ ના. ૨.

૫૯ જયકેસરી—પાંચાલદેશે થીયાન (યાન) નગરે શ્રીમાલી દેવસિંહ શેઠ પિતા, લાખણદે માતા, જન્મ સં. ૧૪૬૧, મૂલ નામ ધનરાજ, દીક્ષા સં. ૧૪૭૫, આચાર્યપદ ૧૪૯૪, ગચ્છનાયકપદ ચાંપાનેરમાં ૧૫૦૧, સ્વ. ૮૧ વર્ષની ઉમરે ૧૫૪૨. તેમણે અનેક ચમત્કાર કર્યા છે.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૫૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૩-૧૬-૧૭-૧૯-૨૦-૨૨-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૨-૩૬ જુ. ૧; ૧૫૦૪-૦૮-૧૨-૧૩-૧૭-૨૦-૨૧-૨૨-૨૭-૨૮-૨૯-૩૧ જુ. ૨; ૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૨૨-૨૩-૩૦-૩૧-૩૨-૩૬ ના. ૧; ૧૫૦૫-૦૯-૧૩-૧૫-૨૭-૨૪-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦ ના. ૨.

૬૦ સિદ્ધાંતસાગર—પાટણ નગરે ઓસવાલ સોની, જયં પિતા, પૂરણદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૦૬, મૂલ નામ સોનપાલ, દીક્ષા ૧૫૧૨, આચાર્યપદ ૧૫૪૧, ગચ્છનાયક પદ ૧૫૪૨, સ્વ. ૫૪ વર્ષની વયે સં. ૧૫૬૦.

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૪૫-૪૭-૪૮-૪૯-૫૨-૫૩-૫૫ જુ. ૧, ૧૫૪૨-૪૮-૫૧-૫૩-૫૭-૬૦ જુ. ૨; ૧૫૫૧ ના. ૧; ૧૫૪૫-૫૪-૫૫ ના. ૨.

૬૧ ભાવસાગર—ભારવાડ દેશે નરસાણી ગામે શ્રીમાલી વેરા સાંગા પિતા, સિંગારદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૧૦, મૂલ નામ ભાવડ, દીક્ષા જયકેસરીમુરિને દ્વારે ખંભાવત જંદરે ૧૫૨૦, આચાર્ય ને ગચ્છેય પદ માંદલ ગામમાં ૧૫૬૦, સ્વ. ૭૩ વર્ષની વયે સં. ૧૫૮૩.

તેમના રાજ્યમાં વિનયહંસે સં. ૧૫૭૨ માં દશવૈકાલિક પર વૃત્તિ રચી (જુઓ મિત્ર, નોટીસઝ ૮, પૃ. ૧૬૮-૯)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૬૦-૬૪-૬૫-૬૬-૬૭-૬૮ જી. ૧; ૧૫૬૦-૬૧-૬૩-૮૧ જી. ૨; ૧૫૬૩-૬૫-૭૪-૭૬ ના. ૧;

ફર ગુણુનિધાન—પાટણનગરે શ્રીમાલી નગરાજ પિતા, લીલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૪૮ મૂલ નામ સોનપાત્ર, દીક્ષા સિદ્ધાંતસાગર-સરિ હાથે ૧૫૫૨, સૂરિપદ ને ગમ્મશેષપદ સ્તંભતીર્થે ૧૫૮૪, સ્વ. ૫૪-વર્ષે સં. ૧૬૦૨.

તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૫૯૮ માં એક પ્રત તે ગમ્મના દયાશીલને આપવામાં આવી (ધોધા ભં.)

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૮૭-૯૧ જી. ૧, ૧૫૮૪-૮૭-૯૧-૧૬૦૦ જી. ૨; ૧૫૭૯ ના. ૨.

ફર ધર્મમૂર્તિ—ત્રંબાવતી-ખંભાતના શ્રીમાલી હંસરાજ વણિક પિતા, હાંસલદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૮૫, મૂલ નામ ધર્મદાસ, દીક્ષા ૧૫૯૯, આચાર્યપદ અમદાવાદમાં ૧૬૦૨, ગમ્મનાયક પદ એજ વર્ષમાં. સ્વં પાટણમાં ૮૫ વર્ષે સં. ૧૬૭૦.

તેઓ ઉચ્ચ લાગી હતા. તેમના રાજ્યમાં ઉત્તરાધ્યયન-દીપિકાની પ્રત સં. ૧૬૪૩-૪ માં લખાઈ હતી. (જુઓ વેબર વર્ક. ૨, પૃ. ૭૧૮) અને વ્યવહારસૂત્રની પ્રત સં. ૧૬૬૫ માં લખાઈ હતી. (જુઓ તેજ પૃ. ૬૩૮). તેમણે પોતે વૃદ્ધચૈલવંદન (શ્રાવક પ્રતિક્રમણાદિ સૂત્ર ૧૮૮૬ સુખ્યધ. પૃ. ૪૮-૫૫ માં સુદ્રિત) અને પ્રધુમ્ન ચરિત (જુઓ. કુંતે રીપોર્ટ ૧૮૮૧, પૃ. ૪૪) રચેલ છે.

તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૬૬૬ માં સૂત્રકૃતાંગ નિર્યુક્તિની પ્રત લખાઈ. (વઢવાણ શહેર વિદ્યાશાલા ભંડાર.)

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૬૨૯ જી. ૧; ૧૬૪૪-૫૪ (અલાધ ૪૨) જી. ૨; ૧૬૨૧ ના. ૨

૬૪ કલ્યાણસાગર.

લોલાડા ગામના શ્રીમાલી કોઠારી નાનિગ પિતા, નામિકદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૩૩, મૂલ નામ કોડણ, દીક્ષા ધવલપુરે સં. ૧૬૪૨, આચાર્યપદ અમદાવાદે ૧૬૪૯, ગચ્છેશપદ પાટણે ૧૬૭૦, ૨૧૦ જુજ નગરમાં ૮૫ વર્ષની વયે ૧૭૧૮.

તેમણે કચ્છના અધિપતિને પ્રતિબોધ આપી આહોડા (શિકાર) મૂકાવ્યો. સં. ૧૬૭૬ માં લાલણ ગોત્રે ઓસવાલ શાંતિના શા વર્ધમાન પદમસીએ નવલાખ મહમુદી ખર્ચી આ ગુરના ઉપદેશથી નવાનગરમાં મોટા જિનપ્રાસાદ કરાવ્યો. તેમાં ૯૧ મોટાં બિંબ પદરાવ્યાં, ૪૪૧ નાનાં બિંબ ભરાવ્યાં; તથા તેજ શા વર્ધમાન પદમસીએ શત્રુંજય પર મોટું જિનાલય કરાવ્યું ને ત્યાં બીજા સાત દેરાસરમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવી.

વળી સં. ૧૬૭૫ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૮ રવિવારે નવાનગર વાસી ઓસવાલ શાંતિ નાગડગોત્રના અચક્ષગચ્છના શા રાજસીએ ૫૫૧ જિન બિંબ ભરાવી એક મોટું બાવન જિનાલય ચૈત્ય કરાવ્યું તેમાં પ્રતિષ્ઠા વખતે આજ આચાર્ય હતા. એક દેરાસર પર નવલાખ મહમુદી ખર્ચી તથા ૨૧ પ્રાંસાદ બીજા કરાવ્યા તેમાં ચોરાશી લાખ કોરી ખર્ચી.

તેમના ઉપદેશથી આગ્રાથી કેનપાલ અને સોનપાલે સમેતશિખરનો સંઘ દાઢ્યો ને ત્યાં વીસે તીર્થંકરનાં પગથાં સમરાવી પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તે યાત્રા સં. ૧૬૭૧ માં થઇ. આ બંને ભાઇઓએ સં. ૧૬૭૧ માંજ આ સ્થરના દરતથી જિનબિંબો પ્રતિષ્ઠિત કરાવ્યાં છે. જુઓ 'કુરપાલ સોણપાલ પ્રશસ્તિ' એ લેખ પૃ. ૨૫ થી ૩૫ જૈન સાહિત્યસંશોધક ખંડ ૨-અંક ૧.

તેમના રાજ્યમાં ઝતકપદ્ધતિ ટૂંતિ સં. ૧૬૭૩ માં રચાઇ (જે-કોપીનો સંગ્રહ) અને અભિધાન-ચિંતામણિ પરની વ્યુત્પત્તિ રત્નાકર નામની ટૂંતિ સં. ૧૬૮૬ માં દેવસાગરે (અ. પ્રુષ્પયંદ્ર-માણિક્યંદ્ર-વિનયયંદ્ર-રવિયંદ્ર શિ.) રચી (જુઓ વેતર વર્ષ ૦ ૨, પૃ. ૨૫૭).

આ સૂરિના શિલાલેખો સં. ૧૬૭૫ અને ૧૬૮૩ માટે (જુઓ એપિ-
ગ્રાફિકા ઇડિકા વૉ. ૨, ૩૯) ગે. રે.

તેમણે પોતાના શિષ્ય વિનયસાગર માટે મિત્રલિંગકોશ રચ્યો (પ્ર.
કા. છાણી.)

અને તે શિષ્ય વિનયસાગરે ભોજવ્યાકરણ રચ્યું (જુઓ વેબર વર્મ.
પૃ. ૨૦૩-૪ સરખાવો પૃ. ૧૨૦૬) તથા સારસ્વતનાં સૂત્રોને છંદમાં
મૂકી વૃદ્ધચિંતામણિ રચ્યો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૬૬૭-૮૧-૮૩ ખુ. ૨; ૧૬૭૧-૭૬-૭૮-
૧૭૦૨ ના. ૨.

૬૫ અમરસાગર—મેવાડના ઉદયપુરમાં (કરહટપુરમાં) શ્રીમાત્રી
(ઓસ) ચોધરી ચોધા પિતા, સોના માતા, જન્મ સં. ૧૬૮૪ મૂલ
નામ અમરચંદ્ર, દીક્ષા ૧૭૦૫, આચાર્યપદ ખંભાયતમાં ૧૭૧૫,
ગચ્છેશપદ કચ્છના લુજનગરમાં ૧૭૧૮, સ્વ. ધોલકામાં ૬૮ વર્ષની
આયુએ સં. ૧૭૬૨ માં.

તેમના રાજ્યમાં ઉપદેશ-ચિંતામણિની પ્રત સં. ૧૭૩૯ માં
લખાઈ (જુઓ ભંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૪૪૩)

[પાલીતાણીય શાખા આ સૂરિથી નીકળી છે. જુઓ નયશેખરની
ચોગરતનાકર ચોપાઈની પ્રશસ્તિ]

[સં. ૧૭૩૮ માં અંચલગચ્છના ધર્મસાગરસૂરિ શિષ્ય હેમસા-
ગરસૂરિ શિષ્ય લાલજીએ લખેલ પ્રત ભાવનગરના સંઘના ભંડારમાં છે.]

૬૬ વિદ્યાસાગર—કચ્છદેશે ખીરસરા ખંદરમાં ઓસવાલ
શા કર્મસિંહ (કરસના) પિતા, કમલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૭૪૭
આસોવદ ૪, મૂલ નામ વિદ્યાધર, દીક્ષા ૧૭૫૬ કાલ્યુન શુદ્ધિ ૨, આ-
ચાર્ય ધોલકામાં ૧૭૬૨ આવણુ શુદ્ધ ૧૦ કે જેનો મહોત્સવ વેરા

+ જુઓ વિદ્યાસાગરસૂરિ રાસ (ઐં રાસ સંગ્રહ ભાગ ૩) નિત્યલાખ
કૃત રચ્યા સં. ૧૭૬૮ પોસ ૧૦ અંબરમાં.

અમયચંદ્રે કર્યો, બહારક પદ માતર ગામમાં ૧૭૬૨ કાર્તિક વદ ૪
પુષ, સ્વ. ૫૦ વર્ષની વયે ૧૭૬૭ કાર્તિક શુદ્ધ ૫.

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૮૫ પુ ૧,

ત્રિદાસાગરસૂરિસ્તવન નિલલાભકૃત વિધિપદ્ય પ્રતિક્રમણ મુખ્ય
૧૮૮૬ની આવૃત્તિ પૃ. ૪૫૧માં પ્રકટ થયું છે.

ત્રિદાસાગર સિધ્ધ જ્ઞાનસાગર ગણિએ (પછીથી ઉદયસાગરસૂરિએ)
ગુણવર્મા ચરિત્ર (જુઓ મિત્ર, નોટીસીઝ ૮, પૃ. ૧૪૫-૬) અને
ચોત્રીશ અતિશયનો છંદ (જેન કાવ્ય પ્રકાશ ભાગ ૧ મુખ્ય ૧૮૮૩
આવૃત્તિ પૃ. ૭૪-૫માં મુદ્રિત) રચ્યા છે.

સસસાગર ગણિ માટે જુઓ આ પદાવલીનો નં. ૬૬.

૬૭. ઉદયસાગર—નવાનગરમાં(જામનગરમાં) ઓસવંશના શા.
કલ્યાણજી પિતા, જયવંતી માતા, જન્મ સં. ૧૭૬૩, મૂલનામ ઉદય-
ચંદ, દીક્ષા સં. ૧૭૭૭, દીક્ષાનામ જ્ઞાનસાગર, આચાર્યપદ ૧૭૬૭
કાર્તિક શુદ્ધ ૩ રવિ, ગચ્છેશ પદ તેજ વર્ષ માગસર શુદ્ધ ૧૩, સ્વં ૬૩
વર્ષની વયે ૧૮૨૬ આસો શુદ્ધ ૨ સુરતમાં. (ત્રિદાસાગરસૂરિ રાસમાં આ
સૂરિનું મૂળ સંસારી નામ ગોવર્ધન હતું એમ જણાયું છે).

તેમજે સ્નાત્ર પંચાશિકા સં. ૧૮૦૪ (અધિષ્ઠિત આઠેદુમિતે
વર્ષે) પાલીતાણામાં શ્રીમાત્રી કીકાના પુત્ર કચરાએ કાઢેલા સંધની સાથે
માત્રા કરતાં રચેલ છે (પીટર્સન ત્રીજે રીપોર્ટ પરિશિષ્ટ પૃ. ૨૩૬-૯).

દાસાગરગણિ માટે જુઓ આ પદાવલીનો નં. ૬૬.

૬૮. કીર્તિસાગર—કચ્છના દેસલપુરમાં ઓસવંશી સાદ માલ-
સિંહ પિતા, આસગાધ માતા, જન્મ સં. ૧૭૮૬ મૂલનામ કુંચરજી,
ઉદયસાગરસૂરિના આવકપત્રે સિધ્ધ થયા સં. ૧૮૦૪, દીક્ષા સં. ૧૮૦૬
માંડવી બંદરમાં, આચાર્યપદ સુરતમાં ૧૮૨૩ કે જે વખતે શા. પુરા-
લચંદ તથા ભુખચુદસે છંદનર ખર્યો મહોત્સવ કર્યો, ગચ્છેશપદ
અંજારમાં ૧૮૨૬, સ્વં ૪૮ વર્ષની વયે સુરતમાં ૧૮૪૩ બાદરવા શુદ્ધ ૬.

ફલે, પુણ્યસાગર—ગૂજરાતના વડોદરાના પોરવાડ સા. રાયસી પિતા, મીડીબાઈ માતા, જન્મ સં. ૧૮૧૭, મૂલનામ પાનાચંદ, કીર્તિ-સાગર સૂરિના શ્રાવકપણે શિષ્ય સં. ૧૮૨૪, દીક્ષા બુદ્ધમાં ૧૮૩૩, આચાર્ય અને ગચ્છેશ પદ સુરતમાં ૧૮૪૩ કે જેનો મહોત્સવ શા. લાલચંદે કીધો. સ્વં પાટણમાં ૫૩ વર્ષની વયે ૧૮૭૦ ક્રાંતિક શુદ્ધ ૧૩. તેમનો શિલાલેખ ૧૮૬૧ નો (એપિ. ૪. વૉ. ૨, ૩૯) ગે. રે. તેજસાગરે સુરત બદિરે સં. ૧૮૪૪ શક ૧૭૦૯ આપાઠ શુદ્ધિ ૫ બુદ્ધે બલિન સંગ્રહની ૨૦૧૩ નંબરની પ્રત લખી છે. તેજસાગર, અમરસાગરસૂરિ (નં. ૬૫) ના શિષ્ય સત્યસાગર ગણિના શિષ્ય ક્ષમા-સાગર ગણિના શિષ્ય હતા.

૭૦ રાજેન્દ્રસાગર—સુરતમાં જન્મ; સ્વ. માંડવીમાં સં. ૧૮૯૨. તેમનો સં. ૧૮૮૫ નો શિલાલેખ (એપ. સિટ ૩૯) સં. ૧૮૮૬ નો ગે. રે.

૭૧ મુક્તિસાગર—માલવદેશે ઉજ્જૈણીના ઓસવાલ શા ખીમચંદ પિતા, ઉમેદ માતા, જન્મ સં. ૧૮૫૭, મૂલ નામ મોતીચંદ, દીક્ષા ૧૮૬૭ વૈશાખ શુદ્ધિ ૩, આચાર્ય ને ગચ્છેશ પદ પાટણમાં ૧૮૯૨ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૨ કે જેનો મહોત્સવ શેઠ નથુ ગોકલજીએ કર્યો; સ્વ. ૫૭ વર્ષની વયે સં. ૧૯૧૪ માં.

તેમણે સં. ૧૮૯૩ માં પાલીતાણામાં શેઠ ખીમચંદ મોતીચંદે અંજન શલાકા કરી તેમાં ૭૦૦ બિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. ૧૮૯૭ મહા શુદ્ધિ ૫ ને દિને નલિનપુરમાં (કચ્છના નલિયામાં) શેઠ નરસિંહ નાથા (લઘુજ્ઞાતીય નાગડા ગોત્રીય) એ કરાવેલ ચંદ્રપ્રભની પ્રતિષ્ઠા કરી. તે શેઠે સિદ્ધાચલ પર દેરાસર કરાવ્યા વગેરે અનેક સુકૃત કર્યાં. સં. ૧૮૯૭ ફાગણ શુદ્ધિ ૩ ને દિને શા ચાપશી ભીમશીન્વીસા ઓસવાલે ચિંતામણી પાર્શ્વનાથના બિંબની પ્રતિષ્ઠા ગુરૂ પાસે કરાવી. ખંભાતની પાસે વટાં-દરામાં ગોડીજીની પ્રતિષ્ઠા ગુરૂએ કરી. સં. ૧૯૦૫ મહાશુદ્ધિ ૫ ને દિને જખૌમાં જીવરાજ રતનસિંહે કરાવેલ મહાવીર ચૈત્યમાં પ્રતિષ્ઠા કરી.

શેઠે ત્રણ લાખ કરી ખર્ચો પુસ્તકોનો ભંડાર કરાવ્યો. સં. ૧૯૧૦ નલિયામાં બારમણ તેજસીએ દેરાસર કરાવ્યું ને ગામ સાંધાણમાં શેઠ માંડણ તેજસીએ નવું દેરાસર કરાવ્યું વગેરે.

શિક્ષાત્રેખ સં. ૧૯૦૫ (એપિ. ઈ. વૉ ૨, ૮૯) ગે. રે.

૭૨ રત્નસાગર—કચ્છના મોથારા ગામના શા લાડણ પચાણ પિતા, ઝુમાખાઈ માતા, જન્મ સં. ૧૮૯૨, દીક્ષા ૧૯૦૫, આચાર્યપદ ને ગચ્છેશ પદ ૧૯૧૪, સ્વં મુચરીમાં ૩૬ વર્ષની વયે ૧૯૨૮ શ્રાવણ શુદ્ધ ૨

એમના સમયમાં ઓસવંશીય શેઠ નરસિંહ નાથાએ સાતે ક્ષેત્રમાં પુષ્કળ દ્રવ્ય ખર્ચું તથા એજ ઝાતિના શેઠ દેશવજી નાયકે દશલાખ રૂપીઆ ખર્ચો પાલિતાણામાં અંજનચત્રાકા કરીને ૬૦૦૦ જિન-ખિંબ બરાવ્યાં.

આતા શિક્ષાત્રેખ સં. ૧૯૧૮ (જુઓ ડી. પી. ખખખરનો રીપોર્ટ કચ્છપ્રાંત. પૃ. ૭૫), સં. ૧૯૨૧ નો (જુઓ એપિથાદિક્ષા ઇડિકા વૉ. ૨ ૩૯)—ગે. રે.

અન્ય પ્રતિષ્ઠાત્રેખ—સં. ૧૯૨૧ જુ. ૧; ૧૯૨૧ રત્નશેખર (૧ રત્ન-સાગર) સિદ્ધક્ષેત્રે દેશવજી નાયકની પ્રતિષ્ઠા ના. ૨.

૭૩. (વલેકસાગર—કચ્છના આણંબીયા ગામના ઓસવાલ શા. ટોકરસિંહના પુત્ર, જન્મ સં. ૧૯૧૧, આચાર્યપદ ને ગચ્છેશપદ મુંગાઈમાં સં. ૧૯૨૮. સ્વં મુંગાઈમાં ૩૭ વર્ષની વયે સં. ૧૯૪૮ કાગણ શુદ્ધ ૩. પ્રતિષ્ઠાત્રેખ સં. ૧૯૪૦ ગે. રે.

૭૪. જિનેંદ્રસાગર.—કચ્છના ગોધરા ગામના ઓસવાળ સા કલ્યાણજીના પુત્ર.

ગોતમસાગર.

[અહ અંચલમચ્છની પદાવલી ખાટે કચ્છકોડાપવાળા શ્રાવક રવજી દેવરાજે ચતુર્પદી બાપાંતર સં. ૧૯૫૧ માં પ્રકટ કરેલ તેમાં છેવટે આપેલ પદાવલી વગેરે ભ્રેષ્ઠ. આમાં આવરેપક મુધારો વધારો કર્યો છે, છતાં તે ભ્રેષ્ઠ જરા બલામણુ છે. વળી જુઓ ઇ. એ; વૉ. ૨૩ પ. ૧૭૪-૧૭૮.]

પરિશિષ્ટ ૪.

રાજાવલી.

૧ [શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતામાં] વિચારકેણી સ્વયંવિરાવલીમાંથી.]
જેન સાદિત્ય સંયોગે ખંડ ૨-અંક ૨-૪.

‘ હ’ રમણીં કાલગણે અદિત નિર્વદ્ધે મહારીરો,
તં રમણિગવંતિવર્મ અદિનિતો પાવશે રાધા. ’

—જે રાનિએ શ્રી અર્જુન નીચેર મહારીર કાલગન રાધા-મેઝ પામ્યા તે રાનિએ [કલ્પવિનીમાં ચંદ્રપ્રસાદ ગરબ પામતાં તેના પંદ્રે તેનો પુત્ર] પાલક રાજા અવનિપતિ તરીકે અભિરિક્ત થયો.

‘ સદ્ગી પાવગરનો પમૃવન્નસયં તુ દોર્ધ નંદાત્
અર્જુનયં સુરિયાત્ તીક્ષ્ણચ પૂર્ણમિતરસ. ।
બ્રહ્મમિત-ભાણુમિતાણુ સદ્ધિ વરિભાણુ ચત નદવદશે
તલ ગદ્ધમિતરજનં તેરસ વાસે સગરસ ગતે । ’

—પાલક રાજાનું ૬૦ વર્ષ રાજ્ય થયું. નદોનું ૧૫૫ વર્ષ, શ્રી-
ગોનું ૧૦૮, પુષ્પમિત્રનું ૩૦, બ્રહ્મમિત્ર-ભાણુમિત્ર બનેનું ૬૦, અને
નમોવાહનનું ૪૦ વર્ષ. પછી ગદ્ધમિત્રનું રાજ્ય ૧૭ અને શકેનું ૪.
[એમ કુલ ૪૭૦ વર્ષ.]

તે પાટલી પુત્રમાં કૃષ્ણિકના પુત્ર ઉદયિ વૃપને દાધએ મારી
નાંખ્યા પછી ગણિકાપુત્ર નંદ વીરાત ૬૦ વર્ષે વૃપ થયો. જુઓ
પરિશિષ્ટપર્વ:—

અનન્તર: ચર્જમાનસ્વામિનિર્વાણવાસરાત્ ।

ગતાયાં ષષ્ટિવત્સર્યામેષ નન્દોઽમચન્નૃપઃ ॥

નવ નંદો પાટલીપુરમાં અનુક્રમે થયા. તેમનું રાજ્ય ૧૫૫ વર્ષ
રહ્યું. આમ કુલ ૨૧૫ વર્ષ. પરિશિષ્ટપર્વમાં જે કહ્યું છે કે:—

‘एवं च श्री महावीरमुक्तेर्वर्षशते गते ।

पंचपंचाशदधिके चन्द्रगुप्तो ऽभवन्नृपः ॥

એટલે કે મૌર્ય ચંદ્રગુપ્ત મહાવીરના નિર્વાણથી ૧૫૫ વર્ષે રાજ થયો’ તે વિચારવા યોગ્ય છે. આથી આમ ૬૦ વર્ષ તૂટે છે, અને અન્ય અંશે સાથે વિરોધ આવે છે.

ત્યારપછી ૧૦૮ વર્ષ મૌર્યોતું રાજ્ય. મૌર્યો તે નવમા નંદને ઉથાપી ચાણક્યે પાટલીપુત્રમાં ચંદ્રગુપ્તાર્ધ સ્થાપ્યા તે. કુલ આમ ૩૨૩. ત્યારપછી—મૌર્ય રાજ્ય પછી પુષ્યમિત્ર રાજનું ૩૦ વર્ષ રાજ્ય. પછી બાલમિત્ર—ભાનુમિત્ર એ બંને રાજનું ૬૦ વર્ષ રાજ્ય. આ તેજ કે જેઓ કલ્પચૂલિમાં ચતુર્થા પર્વના કરનાર કાલકાચાર્યને કાઢી મૂકનારા ઉજ્જયિનીમાં હતા જણાવ્યા છે તે. ત્યારપછી નભોવાહનનું ૪૦ વર્ષ રાજ્ય. આ કોઈ નરવાહન રાજ થયો કહેવાય છે. એમ વીર નિર્વાણથી ૪૫૩ વર્ષ થયાં આ વર્ષમાં ગર્દભિલ્લના ઉચ્છેદક કાલકાચાર્યની સૂરિપદે પ્રતિષ્ઠા થઈ. તથા નભોવાહન રાજ પછી ગર્દભિલ્લનું રાજ્ય ૧૫૨ નર્ષ જણવું. એવો ભાવ છે કે ગર્દભિલ્લ વગેરેનું રાજ્ય તે ગર્દભિલ્લરાજ્ય. અહીં જ્યારે જે રાજ ખ્યાતિમાન થયો ત્યારે તેનું રાજ્ય ગણાય છે. તેમાં પદ્માનુક્રમ નથી.

તેથી નભોવાહન પછી ગર્દભિલ્લે ઉજ્જયિનીમાં ૧૩ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તે વખતે શ્રી કાલકાચાર્યે બહેન સરસ્વતીના પ્રધટ્ટકમાં ગર્દભિલ્લને ઉચ્છેદી ઉજ્જયિનીમાં શકરાજ્યો સ્થાપ્યા. તેઓએ ૪ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. એમ ૧૭ વર્ષ. ત્યારપછી ગર્દભિલ્લનાજ પુત્ર વિક્રમાદિત્ય રાજ્યે ઉજ્જયિનીનું રાજ્ય મેળવી સુવર્ણપુર-સિદ્ધિબલથી પૃથિવીને અનુષ્ઠી કરી વિક્રમસંવત્સર પ્રવર્ત્યા. તે વાષિક દાનના વર્ષથી શ્રી વીરસંવત્સરથી ૫૧૨ વર્ષ થયેતો જણવો. વિક્રમનું રાજ્ય ૬૦ વર્ષ, પછી તેના પુત્ર વિક્રમચરિત્ર અપરનામ ધર્માદિલ રાજનું રાજ્ય ૪૦ વર્ષ. પછી ભાષલરાજનું રાજ્ય ૧૧ વર્ષ. પછી શ્રી નામલ (નામલ)નું રાજ્ય ૧૪ વર્ષ. પછી શ્રી નામલનું રાજ્ય ૧૦ વર્ષ રહ્યું. તેના વારામાં

૯૯ લક્ષ ધનપતિઓએ અપ્રાપ્તનિવાસ એવો જાણકરપુર સમીપના સુવર્ણગિરિના શિખરે શ્રી મહાવીર નાથનો શ્રી ચક્ષવસતિ નામનો મહા પ્રાસાદ બનાવરાગ્યો.

વિક્રમાદિત્ય પછી વર્ષ ૧૩૫. તેમાં ૧૭ વર્ષ ક્ષિપ્ર થનાં સર્વ વર્ષ ૧૫૨.

વિક્રમરાજ્ય પછી ૧૭ વર્ષ વતસરની પ્રવૃત્તિ થઇ. શા માટે ? નભોવાહન રાજ્યથી ૧૭ વર્ષે વિક્રમાદિત્યનું રાજ્ય અને તે રાજ્ય પછી ત્યારેજ વતસરપ્રવૃત્તિ થઇ. પછી ૧૫૨ માં ૧૭ વર્ષ જતાં બાકી ૧૩૫ વિક્રમકાલમાં ઉમેર્યા; એટલે વિક્રમાદિત્યથી અંકિત સંવત્સરથી શાક સંવત્સર સુધીનો જોડણો કાઢ તે વિક્રમકાલ. તે પૂર્વોક્ત ૧૩૫ વર્ષનું માન.

વિક્રમરજ્જ્વરંભા પરઓ સિરિ વીરનિવૃત્તિ બાણિયા,
મુન્ન-મુણિ-વેય-ગુત્તો વિક્રમકાલાડ જિણુકાણો.

[તિથ્યુગ્માલી પ્રકીર્ણક]

વિક્રમકાલના વર્ષમાં શૂન્ય (૦), મુનિ (૭), વેદ (૪) એટલે ૪૭૦ વર્ષ તે શ્રી મહાવીર અને વિક્રમાદિત્યની વચ્ચેનું અંતર છે. વિક્રમ રાજ્યના આરંભથી શ્રી વીરનિવૃત્તિ-નિર્વાણ આ રીતે ગણવી:—

પાલક	૬૦	તે પછી વિક્રમાદિત્ય	૬૦
નંદ	૧૫૫	ધર્માદિત્ય	૪૦
મૌર્ય	૧૦૮	ભાષદત્ત	૧૧
પુષ્યમિત્ર	૩૦	નાષદત્ત	૧૪
આલમિત્ર-ભાતુમિત્ર	૬૦	નાહડ	૧૦
નભોવાહન	૪૦		
ગર્દભિદત્ત	૧૩	એ રીતે	૧૩૫
શક	૪		
	૪૭૦	અને મળી	૬૦૫

ત્યારથી શક સંવત્સર પ્રવૃત્તિ થઇ.

શ્રી વીરનિર્વૃત્તેર્થયઃ પદ્મિ પંચોત્તરૈઃ શતૈઃ ।

શકસંવત્સરસ્યૈષા પ્રવૃત્તિ મેરતેઽભવત્ ॥

એટલે વિક્રમ સંવત્માં ૪૭૦ ઉમેરવાથી અને શક સંવત્માં ૬૦૫ ઉમેરવાથી વીર સંવત્-વીરનિર્વાણ સંવત્-વીરાત્ આવે.

શ્રી વીરના ઉપાસક શ્રેણિક (જિઝિસાર)નો પુત્ર કૂણિક (અમલ-સત્રુ) તેનો પુત્ર ઉદાયિ-તેની પછી પાટલીપુત્રમાં નવ નંદે રાજ્ય કર્યું. તેને ઉત્થાપી આણિકયે ચંદ્રગુપ્તને રાજા સ્થાપ્યો. તેનો પુત્ર બિન્દુસાર, તેનો પુત્ર અશોકશ્રી, તેનો પુત્ર કુણાલ અંધ હતો. તેનો પુત્ર સપ્રતિરાજ ઉત્તરપ્રદેશમાં થયો. તેના વંશમાંજ ગર્દભિલ્લ રાજા થયો. તેનો ઉચ્છેદ કરી શક રાજા થયો. પછી ગર્દભિલ્લનાજ પુત્ર વિક્રમાદિત્યે શકને ઉચ્છેદી ત્યાંજ રાજા કર્યું. તેણે શ્રી વીરમોક્ષથી ૪૭૦ વર્ષ સંવત્સર અંકિત કર્યો-કાઢ્યો.

+ [ચાવડા વંશ]

ત્યાર પછી ૮૨૨ વર્ષ વૈશાખ સુદિ ૨ સોમે ચાવડા વંશમાં ઉત્પન્ન થયેલ શ્રી વનરાજે શ્રી અણહિલપુર સ્થાપ્યું.

વનરાજ	સં.	૮૨૨ થી ૮૮૧	(૬૦ વર્ષ)
ચોગરાજ	સં.	૮૮૧—૮૯૦	(૯ વર્ષ)
રત્નાદિત્ય	„	૮૯૧—૮૯૪	(૩ વર્ષ)
વૈરિસિંહ	„	૮૯૪—૯૦૫	(૧૧ વર્ષ)
ક્ષેમરાજ	„	૯૦૫—૯૪૪	(૩૯ વર્ષ)
ચામુંડરાજ	„	૯૪૪—૯૭૧	(૨૭ વર્ષ)
ધાધડ	„	૯૭૧—૯૯૮	(૨૭ વર્ષ)
પૂઅડ	„	૯૯૮—૧૦૧૭	(૧૯ વર્ષ)

કુલ ૮ રાજા

૨૯૬ વર્ષ

+ રામવલી-કોષ્ટકમાં એમ જણાવ્યું છે કે—

‘વનરાજ સં. ૮૦૨-૮૬૨, ચોગરાજ ૮૬૨-૮૯૭, ક્ષેમરાજ ૮૯૭-૯૬૨,

૬ [સોલંકી વંશ]

મૂલરાજ	સં. ૧૦૧૭—૧૦૫૨	(૩૫ વર્ષ)
વલ્લભરાજ	૧૦૫૨—૧૦૬૬	(૧૪ વર્ષ)
દુર્લભરાજ	૧૦૬૬—૧૦૭૮	(૧૨ વર્ષ)
ભીમદેવ	૧૦૭૮—૧૧૨૦	(૪૨ વર્ષ)
કર્ણદેવ	૧૧૨૦—૧૧૫૦	(૩૦ વર્ષ)
નયસિંહદેવ	૧૧૫૦—૧૧૯૯	(૪૯ વર્ષ)
કુમારપાલ	૧૧૯૯—૧૨૨૯	(૩૦ વર્ષ)
અનયપાલ	૧૨૨૯—૧૨૩૨	(૩ વર્ષ)
લઘુમૂલરાજ	૧૨૩૨—૧૨૩૪	(૨ વર્ષ)
ભીમદેવ	૧૨૩૪—૧૨૩૬	(૨ વર્ષ)

(પંક્તી ગજજનક-ગીઝનીનું રાજ્ય થયું)

ભૂયડ ૯૯૨-૯૫૧, વૈરસિંહ ૯૫૧-૯૭૬, રત્નાદિત્ય ૯૭૬-૯૯૧ સામંતસિંહ ૯૯૧-૯૯૮.'

૬ રાજવલી-કોષ્ટકમાં જણાવ્યું છે કે:—

‘વૃદ્ધમૂલરાજ સં. ૯૯૮-૧૦૫૩, ચામુંડરાજ ૧૦૫૩-૧૦૬૬, દુર્લભરાજ ૧૦૬૬-૧૦૭૮, ભીમરાજ ૧૦૭૮-૧૧૨૦, કર્ણદેવ ૧૧૨૦-૧૧૫૦, નયસિંહ ૧૧૫૦-૧૧૯૯, કુમારપાલ ૧૧૯૯-૧૨૩૦, અનયપાલ સં. ૧૨૩૩-૧૨૬૩. (અનયપાલના બે સુત લઘુમૂલ-ભીમ અત્ર ઘણા વિસંવાદ દેખાય છે. અમે કીર્તિકૌમુદી અનુસારે લખ્યું છે.) લઘુમૂલરાજ સં. ૧૨૬૬ (?)-૧૨૭૪ લઘુભીમ સં. ૧૨૭૪.....આમ ૨૭૬ વર્ષમાં ૧૧ ચૈત્રક્યરાજ થયા.’

ઓગાજ જણાવે છે કે:—

‘મૂલરાજ સં. ૧૦૧૭-૧૦૫૨, ચામુંડરાજ ૧૦૫૨-૧૦૬૬, વલ્લભરાજ ૧૦૬૬ (ધમાસ), દુર્લભરાજ ૧૦૬૬-૭૮, ભીમદેવ ૧૦૭૮-૧૧૨૦, કર્ણ ૧૧૨૦-૧૧૫૦, સિદ્ધરાજ નયસિંહ ૧૧૫૦-૧૧૯૯, કુમારપાલ ૧૧૯૯-૧૨૩૦, અનયપાલ ૧૨૩૦-૩૩, મૂલરાજ (૨) ૧૨૩૩-૩૫, ભીમદેવ (૨) ૧૨૩૫-૯૮, અને ત્રિભુવનપાલ ૧૨૯૮-૧૩૦૦.’

(વાઘેલાવંશ)

વીસલદેવ (વીરધવલખંધુ) સં. ૧૩૦૦—૧૩૧૮

અન્નુનદેવ ૧૩૧૮—૧૩૩૧

સારંગદેવ ૧૩૩૧—૧૩૫૩

લઘુકર્ણ ૧૩૫૩—૧૩૬૦

સં. ૧૩૬૦ માં માધવ નાગરવિપ્ર યવનોને લાગ્યો.

૨. હવે પછીનું રાજવલીકોષ્ટકમાંથી (લ. સં. ૧૫૮૭ જુઓ શ્રીજિનવિજય સંપાદિત શત્રુંજય તીર્થોદ્ધાર પ્રબંધનું પરિશિષ્ટ.)

ગૂજરાતમાં ઉમરા થયા. અલખાન. પછી જલહુરે (જાગીરમાં) કાન્હડદે અઉઆણુ. ખાનખાના, ફરખાન, તતારખાન.

* 'વાઘેલા વંશમાં આનજી, મૂલજી, સીહરણુ, વસ્તુપાલાદિએ સ્થાપેલ વીરધવલરાજ થયો સં. ૧૨૮૨-૧૨૬૪, વીસલદેવ ૧૨૬૪-૧૩૨૮, અન્નુનદેવ ૧૩૨૮-૧૩૩૦, સારંગદેવ ૧૩૩૦-૧૩૫૧, અધિલકર્ણ સં. ૧૩૫૧-૧૩૫૭.

આ રીતે અણહિલપુરની સ્થાપનાથી સં. ૧૩૪૬ વર્ષ, ૧ માસ ને દિન ૨૫ માં ૫૩૭ વર્ષ ૮ માસ ૨૬ દિનમાં ૨૪ ઇત્રપતિ (રાજ.) તેમાં અધિલ (ધિક્ષો) એવો કર્ણુ ભયત્રસ્ત હતો. સં. ૧૩૫૧ વર્ષે માસ ૧ દિન (?) સ્વ પ્રભવતી પદ્મિની લઈ જતાથી રૂઢ નાગરમંત્રી માધવના પ્રયોગથી ગૂજ-રાત્રામાં યવનપ્રવૃત્તિ થઈ. —રાજવલી કોષ્ટક.

એટલે—‘આત્રેરાજને કુમારપાલે વાઘેલા ગામ આપ્યું. તેનો પુત્ર લવણપ્રસાદ ભીમદેવનો મંત્રી થયો. ને જાગીરમાં ધોલકા મળ્યું. પછી તેનો પુત્ર વીરધવલ પછી રાજસંચાલક થયો. તેના મંત્રીઓ વસ્તુપાલ-તેજપાલ થયા. ધણા દેશ જીતી સં. ૧૨૬૪ કે ૬૫ માં સ્વર્ગસ્થ. પછીથી તેના પુત્ર વીસલદેવે ૧૩૦૦ માં પાટણનું રાજ્ય ત્રિજીવનપાલ પાસેથી ધીનવી લઈ સં. ૧૩૧૮ સુધી રાજ્ય કર્યું. અન્નુનદેવ ૧૩૧૮-૩૧; રામદેવ-ચેડા સમય, સારંગદેવ ૧૩૩૧-૫૩, કર્ણુદેવ ૧૩૫૩-૧૩૫૬.’

દિલ્લીના પાદશાહો.

૧ સુલતાન મહિમદ	સં. ૧૦૪૫ થી ૧૧૦૭ વર્ષ	૬૨
૨ સાબર	સં. ૧૧૦૭ થી ૧૧૮૩ „	૭૬
૩ મોજદીન	સં. ૧૧૮૩-૧૨૨૨ „	૩૯
૪ કુતબદીન વૃદ્ધ	સં. ૧૨૨૨-૧૨૪૦ „	૧૮
૫ સહાબદીન	૧૨૪૦-૧૨૬૬ „	૨૬

વીસવાર જોણે સહાબદીનને ક્રેદ કરી છોડેલ છે એવા પૃથ્વીરાજને તેણે ક્રેદ કર્યો.

૬ રૂકમદીન	૧૨૬૬-૧૨૬૭ „	૧
૭ ખીખી જૂઝ્યાં	૧૨૬૭-૧૨૭૦ „	૩
૮ મોજદીન	૧૨૭૦-૧૨૯૮ „	૨૮
૯ અલાવદીન	૧૨૯૮-૧૩૧૯ „	૨૧
૧૦ નસરત વૃદ્ધ	૧૩૧૯-૧૩૩૨ „	૧૩
૧૧ ગ્યાસદીન વૃદ્ધ	૧૩૩૨-૧૩૪૪ „	૧૨ માસ ૬
૧૨ મોજદીન	૧૩૪૪-૧૩૪૬ „	૨
૧૩ સમસદીન	૧૩૪૬-૧૩૪૭ „	૧
૧૪ તલાવદીન	૧૩૪૭-૧૩૫૪ „	૭
૧૫ અલાવદીન	૧૩૫૪-૧૩૭૩ „	૧૯ માસ ૬

સં. ૧૩૫૪ વર્ષમાં અલાવદીન. ૮૪ રાજ્યને છત્તનાર હમીરદેવને

ગીઝનીવંશ—સુલતાન મહમૂદ ગજની સં. ૧૦૫૮-૧૦૮૭ (મૃત્યુ), મસૂદ ૧૦૮૭-૧૦૯૯, મૌદૂદ ૧૦૯૯-૧૧૦૫. પછી ૧૧૦૫ થી ૧૧૭૪ માં ૭૦ વર્ષમાં ગજનીની ગાદીપર ૮ સુલતાન થયા. પછી બહેરામશા સં. ૧૧૭૫ તેને અલાવદીન ઘેરીએ હત્યા. —ઓઝાજ.

ઘેરીવંશ—અલાઉદીન પછી ગ્યાસુદીનઘેરી. પછી શાહબુદીન ચા મહમદ ઘેરીએ હિંદપર ઘણી ચઢાઈઓ કરી. મરણ સં. ૧૨૬૩. તેના શલા-મ્બલતિના સેનાપતિ-કુતુબુદ્દિને વિ. સં. ૧૨૫૦ માં દિલ્લી લઈ ત્યાં રાજધાની કરી, ને પોતે સં. ૧૨૬૩ માં ગાદીપર બેઠો. —ઓઝાજ.

જીવો. રણુધંભોરનો દુર્ગ લીધો. ગૂર્જરાનામાં ઉલ્ખાનને મોકલ્યો અલા-
વદીન આદિ ૭ સુરત્રાણોએ દિલ્લી અને ગૂર્જરાના ભોગવી.

૧૬ કુતબદીન	૧૩૭૩-૧૩૭૭	વર્ષ ૪
૧૭ સહાબદીન	૧૩૭૭-૧૩૭૮	" ૧
૧૮ ખસરબદીન	૧૩૭૮-૧૩૭૮	માસ ૬
૧૯ આસદીન	૧૩૭૮-૧૩૮૨	" ૪
૨૦ મહિમુંદ	૧૩૮૨-૧૪૦૭	" ૨૫
૨૧ પીરોજ	૧૪૦૭-૧૪૪૫	" ૩૮
૨૨ ખુવક	૧૪૪૫-૧૪૪૬	" ૧
૨૩ તુગલક	૧૪૪૬-૧૪૪૭	" ૧
૨૪ મહિમુંદ	૧૪૪૭-૧૪૪૮	" ૧

દેશે દેશે યવનો યયા.

ગુલામવંશ:—કુતુબુદ્દિન સં. ૧૨૬૩-૧૨૬૭, આરામ ૧૨૬૭-૬૮, અલ્તમસ ૧૨૬૮-૬૩, રકનુદ્દીન ૧૨૬૩-૨જ્યાભેગમ ૧૨૬૩-૬૬, મવતુદ્દીન ૧૨૬૬-૬૮, અલાઉદ્દિન ૧૨૬૮-૧૩૦૩, નાસરુદ્દિન ૧૩૦૩-૨૨, ગ્યાસુદ્દીન ૧૩૨૨-૪૪, હેકુબાદ ૧૩૪૪-૪૭.

ખીલજીવંશ:—અલાઉદ્દિન સં. ૧૩૪૭-૫૨, અલાઉદ્દિન ૧૩૫૨-૭૨, ઉમર ૧૩૭૨-૭૩, મુબારક ૧૩૭૩-૭૭, ખુસરુ ૧૩૭૭-૮૭.

તઘલખવંશ:—ગ્યાસુદ્દિન સં. ૧૩૮૭-૯૨, મહમદતપલખ ૧૩૯૨-૧૪૦૮, શીરોજીદિન ૧૪૦૮-૪૫, ગ્યાસુદ્દિન (૨) ૧૪૪૫-૪૬, અબુબકર ૧૪૪૬, નાસરુદ્દિન ૧૪૪૬-૪૬, મહમદ (૨) ૧૪૪૬-૬૬, સરદાર દોલતખાં ૧૪૬૬-૭૧.

સૈયદવંશ:—ખીજરખાં સં. ૧૪૭૧-૭૮, મુબારક ૧૪૭૮-૯૦, મહમુદ ૧૪૯૦-૧૫૦૦, અલાઉદ્દિન ૧૫૦૦-૦૭.

લોહીવંશ:—બહીલોલખાં સં. ૧૫૦૭-૪૫, સીકંદર ૧૫૪૫-૭૪, ઇબ્રા-
હીમ ૧૫૭૪-૮૩

મુઝવંશ:—બાબર સં. ૧૫૮૩-૮૭, હુમાયુ ૧૫૮૭-૧૬૧૩, અકબર ૧૬૧૩-૬૨, જહાંગીર ૧૬૬૨-૮૪, શાહજહાં ૧૬૮૪-૧૭૧૫, ઓરંગઝેબ (આલમગીર ૧) ૧૭૧૫-૬૪, બહાદુરશાહ (શાહઆલમ ૧) ૧૭૬૪-૬૯,

* ગૂર્જરાત્રામાં સુરત્રાણ (ગૂર્જરાતના સુલતાનો.)

સુલ્ત્રાણ	સં. ૧૪૩૦—૧૪૫૪ વર્ષ ૨૪
(તેનાં ખીજાં બે નામ મલમલેખતિસદ્મલિક અને ઉન્નહેલ.)	
આને ઉપરના પીરોજશાહે ગૂર્જરાતનું રાજ્ય આપ્યું.	
અહિમદ	૧૪૫૪—૧૪૮૫ વર્ષ ૩૨
(અમદાવાદના સ્થાપક સં. ૧૪૬૮ વૈશાખ વદિ ૭ રવિ પુષ્યે)	
મહિમુંદ	૧૪૮૫—૧૫૦૭ વર્ષ ૨૧
કુતુબદીન	૧૫૦૭—૧૫૧૫ ,, ૮ માસ ૧૧
મહિમુંદ બેગડુ	૧૫૧૫—૧૫૬૭ ,, ૫૨
(પાવાગઢ-જૂનાગઢ લેનાર)	

બહાદુરશાહ ૧૭૬૯-૭૦, ફરોક્કશીર ૧૭૭૦-૭૬, મહમદશાહ ૧૭૭૬-૧૮૦૫, અહમદશાહ ૧૮૦૫-૧૧, આલમગીર (૨) ૧૮૧૧-૧૬, શાહઆલમ (૨) ૧૮૧૬-૬૩, અકબર (૨) ૧૮૬૩-૯૪, મહમદ બહાદુરશાહ ૧૮૯૪-૧૯૧૪ [કે જે વર્ષ ઈ. સ. ૧૮૫૭ નું પ્રખ્યાત વર્ષ છે. તે વખત પછી બ્રિટિશ રાજ્યની સત્તા સમગ્ર હિંદ પર જામી.]

(હુમાયુના સમયમાં સુરત્રાણ દિલ્લીની ગાદી પર આવી ગયો તે વંશના શિરશાહ સં. ૧૫૯૭-૧૬૦૨, સલીમશાહ ૧૬૦૨-૧૦, ને આદીલશાહ ૧૬૧૦-૧૩. થયા ને પછી હુમાયુ ને અકબર આવ્યા).

—જુઓ મોહનલાલ જે. બારોટ કૃત હિંદના ઇતિહાસનો મુખતેસર હેવાલ.

* ગૂર્જરાતના સુલતાનોની વંશાવળી શ્રી બુદ્ધિસાગર કૃત વિન્નપુર વૃત્તાંતમાં આપેલી છે તેમાં આપેલ ઇ. સ. ના વર્ષમાં ૫૭ ઉમેરી વિ. સં. કરતાં રાજ્યવર્ષો એ છે કે:—સુલ્ત્રાણશાહ (૧) સં. ૧૪૬૪-૧૪૬૮, અહમદશાહ (૧) ૧૪૬૮-૧૪૯૮, મહમદશાહ ૧૪૯૮-૧૫૦૯, કુતુબદીનશાહ ૧૫૦૯-૧૫૧૬, દાઉદશાહ ૧૫૧૬, મહમદશાહ (૧) ૧૫૧૬-૧૫૭૦, સુલ્ત્રાણશાહ (૨) ૧૫૭૦-૧૫૮૩, સિકંદરશાહ ૧૫૮૩, મહમુદશાહ, બહાદુરશાહ લતીફખાન પછી મહમદશાહ શાહ (૨) ૧૫૯૩, મહમદશાહ (૩) ૧૫૯૩-૧૬૧૧, અહમદશાહ (૨) ૧૬૧૧-૧૬૧૮, સુલ્ત્રાણશાહ (૩)=ખોટો હલો કરેલો ખોટો નથુ ૧૬૧૮-૧૬૩૦.

મુળજીવર	૧૫૬૭—૧૫૮૨ „ ૧૫ માસ ૭ દિન ૪
શકંદર	૧૫૮૨, ચૈત્ર શુ. ૩ માસ ૨ દિન ૭
મહિમુંદ	૧૫૮૨—૧૫૮૩ માસ ૨ દિન ૧૧ રાત્ર્ય જ્યેષ્ઠ વદ ૬ ભૃગુવાર.
બાધરશાહ	૧૫૮૩ રાજ્યાભિષેક બાદ્રપદ શુદ્ધિ ૨ ગુરૂ મધ્યાહ્ને.

પરિશિષ્ટ ૫

જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો.

૧ ગૂર્જર સાક્ષર શિરોમણિ દિ. બ. કેશવલાલ હર્ષદરાય ધ્રુવ. બી. એ. આ પુસ્તકની પહેાંચ સ્વીકારતાં.

(૧) જૈન શ્રવે૦ કૉન્કર-સના સ્થાનિક જનરલ સેક્રેટરીઓને પોતાના ૨૫-૧૧-૨૬ ના પત્રથી જણાવે છે કે:—

“ આપશ્રીના તરફથી ‘જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ’ એ નામનું પુસ્તક આજે ભેટ મળ્યું, તેની પ્હેાંચ આનંદ તથા આભાર સાથે આપતાં લખવાની રજા લેહી છું કે કૉન્કર-સે એ પુસ્તક બહાર પાડી પરમ ઉત્સાહી સંશોધક મોદનલાલ દલીયદ દેશાધ્યએ અંતરેના

દિલ્લીના મોગલ બાદશાહ અકબરે ગૂજરાત છતી લીધું સં. ૧૬૩૦. (જુઓ મુગલવંશ આદિ) અત્ર વટોદરાની ગાદી પર રાજ્યકર્તા જાણવા યોગ્ય છે:—દામાજરાવ, પછી પીલાજરાવ સં. ૧૭૮૧-૮૬, દામાજરાવ ૧૭૮૬-૧૮૨૫, સયાજરાવ ૧૮૨૫-૩૫, કૃત્તેદસિંદરાવ ૧૮૩૫-૫૦, ગોવિંદ-રાવ ૧૮૫૦-૫૩, આનંદરાવ ૧૮૫૩-૭૬ સયાજરાવ (૨) ૧૮૭૬-૧૯૦૪, મણુપતરાવ ૧૯૦૪-૧૩, ખટ્ટેરાવ ૧૯૧૩-૨૭, મલ્હારરાવ ૧૯૨૭-૩૨, સયાજરાવ ૧૯૩૨ થી આજ.

‘ઉમંગથી લીધેલા પરિશ્રમની કદર કરી છે અને ગૂજરાતી જૈન સાહિત્ય વિષે માહિતી સર્વસુલભ કરી ગૂજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસને અપૂર્વ અનુકૂળતા પૂરી પાડી છે. મહાભારત, રામાયણ અને પુરાણના આધારનું ગૂજરાતી સાહિત્ય ચોટે ચક્રે ગવાતું હતું. પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગીય, સત્સંગી અને જૈન સાહિત્ય મંદિર અને ઉપાશ્રયમાં જ તેની પવિત્રતાની સુવાસ ફેલાવતું હતું. આ કારણથી ઇતર પંથ અને ધર્મની જાણબહાર તે અત્યારસુધી રહ્યું છે. આ સૂચિથી તે સંબંધી અજ્ઞાન ઘણે દરજ્જે દૂર થશે. ખંડિત મૂર્તિરૂપે, ઘસાઈ ગયેલા સિક્કા રૂપે, ત્રુટિત પાનાં રૂપે જૂનાં સંસ્મરણો જનતાનો અને સાહિત્યનો ઇતિહાસ ધડવામાં બહુ ઉપયોગી નીવડે છે, તો જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યના ભંડાર વિષે શું કહેવું? ફરીને એક વાર મોકલેલી અમૂલ્ય ભેટ માટે આભાર પ્રદર્શિત કરી તથા ‘જૈન ગૂર્જર કવિઓ-દ્વિતીય ભાગ’ વેળાસર મારા જેવા વૃદ્ધ મનુષ્યથી લાભ લેવાય એમ પ્રગટ થવાની વિજ્ઞાપના કરી વિરમું છું.

લે. આધીન સેવક,

કેશવલાલ હર્ષદરાય ધ્રુવ.

(૨) તથા આ પુસ્તકના પ્રયોજકને પરઆરા તેજ તારીખના એક કાંડથી તેઓશ્રી જણાવે છે કે:—

સદા સ્નેહી મોહનલાલભાઈ,

આજે, બહુ દિવસથી જેની હું વાટ જોતો હતો તે જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ મને મળ્યો. તમારી મહેનત અથાગ છે. તમે જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યની જેવી સેવા બજાવી છે તેવી જૈનેતર ગૂજરાતી સાહિત્યની સેવા બજાવનાર કોઈ નથી-શેષપૂર્તિ ક્યારે થશે તેનો પણ ખ્યાલ આવતો નથી. **બીજો ભાગ** હવે ક્યાર સોરો બહાર પડશે ?

તમારી સૂચિ હું આદ્યંત અવકાશમાં વાંચી જઈશ. પણ અવસ્થાએ મારા (પર) અમલ જમાવવા માંડ્યો છે તેથી તમારી સૂચનાઓ મારાથી કેટલે દરજ્જે પળાશે તે શક પડતું છે.....”

(૩) તથા તા. ૮-૩-૨૮ ના તામ પત્રથી જણાવે છે કે:—

‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ નું બીજું પુસ્તક અહાર પડી ચૂક્યું કે શું ? જૈન સાહિત્યને પ્રદાશમાં લાવવાના તમારા બગીરથ પ્રયત્નને ધન્યવાદ ધટે છે.

૨—વડોદરાથી પંડિત લાલચંદ લગવાનદાસ ગાંધી જણાવે છે કે:—

‘ધીમતી જૈન શ્રવે૦ કા૦ ઑફિસે આવા અંથને પ્રદાશમાં મૂકીને અને સાહિત્યરસિક ઇતિહાસપ્રેમી મધ્યસ્થ સજ્જન સાક્ષરવર્ગમાં અમૂલ્ય વિતરણની યોજના કરીને અતીવ પ્રશંસાપાત્ર કાર્ય કર્યું છે એમ સદજ ઉદ્ગાર પ્રકટ થાય છે. પ્રકાશક સંસ્થાને મહારાં અન્તરનાં અભિનંદન છે, તે સાથે સંપ્રાદક અને સંપ્રયોગક શ્રીયુત મોદનલાલ દ. દેશાઈના સુપ્રશસ્ત પ્રયત્ન માટે ધન્યવાદ ઉચ્ચાર્યા સિવાય રહી શકાતું નથી. આ અંથ સંગ્રહમાં મહારો વિશેષ અભિપ્રાય અંચનું આંતર અવલોકન કર્યા પછી આગળ ઉપર જણાવીશ.’

૩—પ્રસિદ્ધ લેખક શ્રીયુત ‘સુશીલ’ ૧૮-૧૨-૨૬ ના ટૂંક પત્રમાં જણાવે છે કે:—

‘ગુર્જર જૈન કવિઓ વાળું પુસ્તક મણુ રા. દેવચંદભાઈ (જૈન પત્રના તંત્રી) પાસેથી માગી લીધું. મેં તો ધાર્યું કે પાંચ-પચીસ હાર-મનો અંથ દશે. પણ મોટું હળદર વૉલ્યુમ નીકળી દું તો હંગમ થઈ ગયો—આ ડીક્રેનેરી જેવડો અંથ દું ક્યારે વાંચી શકીશ ? આપની ધીરજને પણ ખરેખર ધન્યવાદ ધટે છે. સાહિત્ય એક સાધના છે—તેમાં અનંત ધૈર્ય ફેટલું આવશ્યક છે તે તમારા આ પ્રકાશન ઉપરથી સમ-જાય છે. સમાવેશનાની ખાતર નહીં તો પણ મારા પોતાના વિનોદની ખાતર વાંચીશ. કારણકે મને પોતાને તેમાંથી ધણું નવું જાણવાનું મળશે.’

૪—સાક્ષર શ્રી કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ ઝવેરી, M. A. L. L. B. મુંબઈની સ્મૃતિ કોઝીઝ કોર્ટના વડા જજસાહેબે જે અભિપ્રાય ૧૯૨૬ ના ડીસેમ્બરમાં આપ્યો તે જાન્યુઆરીના ૨૭ ના મોડર્ન રિવ્યુમાં પ્રકટ થયો છે:—

JAIN GURJAR POETS. PART I: + *By Mohanlal Dalchand Desai, B. A. LL. B., Vakil, High Court, Printed at the Diamond Jubilee Printing Press, Ahmedabad. Cloth Cover. Pp. 320 + 656. Price Rs. 5-0-0 (1926).*

This is a treasure house of old poems written by Jain poets in Gujarati between the XIIth and XVII centuries of the Vikrama Era. The collection is the 'result' of Mr. Desai's persistence and assiduity as he has left hardly a single Jain Bhandar unexplored, wherever and whenever he could help it. His opinion is that prior to the XIIIth century, the literature of Gujarat was written in *Apabramsha* (very old Gujarati) and hence he has taken that century as the starting point for his collection. A preface of staggering volume consisting of 320 pages, containing a *short* history of old Gujarati forms an important part of this book. If the author calls this a *short* history we wonder what the 'size' his preface would have been, had it been a full one. He passes in rapid review the different stages of the development of the language from Sanskrit to Prakrit, thence to Shaurseni and Paishachi, Apa-

bramsha, old Gujarati to its present state. He asserts the principle that the prior or older forms of the language were not dying or becoming dead, but that they were developing and presenting an altered exterior. The preface is replete with quotations, from very old writers in support of the facts stated by the writer who is at pains to show that so far as the language or vehicle for expression was concerned there was no difference or distinction between the writings of Jain and Non-Jain (Brahmin) writers in those far off days, just as there is none now. We congratulate Mr. Desai in his *magnum opus*, and await the second part with great interest.

K. M. J.

Modern Review January 27.

આનું ગુજરાતી ભાષાંતર એ છે કે—

જૈન ગુર્જર કવિઓ ભાગ ૧લો—કર્તા 'મોહનલાલ દશીયંદ દેશાઈ બી.' એ. એલ એલ. બી. વકીલ હાઇકોર્ટ. મુદ્રિત—કામરૂડી ન્યુ-પ્રિંટિંગ પ્રેસ અમદાવાદ. છુટકારું પ્રકૃ ૫. ૩૨૦૦૬૫૬ કિંમત રૂ. પાંચ (૧૯૨૬)

આ પુસ્તક વિક્રમ સંવત્ ૧૩ મા સૈકાથી તે ૧૭ મા સૈકા સુધીના ગુજરાતીમાં જૈન કવિઓએ લખેલાં જુનાં કાવ્યોનો એક ખૂબનાનો સંગ્રહ—મહા સંગ્રહનિધિ છે. આ સંગ્રહ મી. દેશાઈના સનત્ આગ્રહ અને ખર્ચવાળા ઉદ્યમનું 'પરિણામ' છે કારણ કે તેણે પોતાથી બની શક્ય ત્યાં ત્યાં અને ત્યારે ત્યારે કોઈ પણ જૈન જાંઠારને તપાસ્યા વગરનો ભાગ્યેજ રાખેલ છે. તેનો અભિપ્રાય એ છે કે ૧૩ મા શત-

કની પહેલાં ગૂજરાતનું સાહિત્ય અપભ્રંશ (ધણી જૂની ગૂજરાતી) માં લખાયું હતું અને તેથી તેણે પોતાના આ સંબંધના પ્રારંભના અગ્રભિંદુ તરીકે તેજ-તેરમા શતકને લીધું છે. જૂની ગૂજરાતીના ‘સંક્ષિપ્ત’ ઇતિહાસ વાળી ૩૨૦ પૃષ્ઠોની આંજી નાંખે તેટલા મોટા પ્રમાણવાળી પ્રસ્તાવના એ આ ગ્રંથનો એક અગત્યનો ભાગ સારો છે. જે કર્તા આને ‘સંક્ષિપ્ત’ ઇતિહાસ કહે છે તો અમને અચરજ એ થાય છે કે તે પૂરો ઇતિહાસ હોત, તો પોતાની પ્રસ્તાવનાનું ‘કદ’ કેવડું હોત ! તે સંસ્કૃત-માંથી પ્રાકૃતમાં, પછી શૌરસેની અને પૈશાચી, અપભ્રંશ, જૂની ગૂજરાતી તે અત્યારની વર્તમાન સુધીના ભાષાના વિકાસની જુદી જુદી ક્રમિક અવસ્થાઓનું ઝડપથી અવલોકન કરે છે. ભાષાનાં પૂર્વનાં યાતો વધુ જૂનાં રૂપો મરતાં નહોતાં યા મૃત થતાં નહોતાં પરંતુ તેઓ વિકાસ પામીને ફેરફાર થયેલો-વિકૃત થયેલો ગાલ ઘાટ ઘાખવના હતા એ મુખ્ય સિદ્ધાંતને તેણે સિદ્ધ-સ્થાપિત, યા નિશ્ચયપૂર્વક પ્રતિપાદિત કરેલ છે. આ પ્રસ્તાવના લેખકે મૂકેલી હકીકતોના સમર્થનમાં લીધેલાં ઘણા પ્રાચીન લેખકોનાં અવતરણોથી ભરપૂર છે. કર્તાએ અમ લખને બતાવ્યું છે કે જ્યાં સુધી ભાષા અથવા વિચારપ્રદર્શન માટેના વાહનને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી જેવી રીતે વર્તમાનમાં ખીલકુલ નથી તેજ પ્રમાણે તે જૂના કાલમાં પણ જૈન અને જૈનેતર (બ્રાહ્મણ) લેખકોનાં લખાણોમાં કંઈ પણ તફાવત કે ભેદ હોતો નહિ. મી. દેશાદને તેના આ મહાભારત ગ્રંથ માટે અમે અભિનંદન આપીએ છીએ અને તેના ખીજા ભાગની અતિ રસપૂર્વક રાહ જોઈએ છીએ.

કે. એ. ઝ.

મોડર્ન રિવ્યુ જાન્યુ. ૨૭.

૫—શ્રીયુત મંજુલાલ રણછોડલાલ અજમુદાર B. A. LL. B.—હમારી વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના જૂની ગૂજરાતીના સંબંધમાં હકીકતની ખાણ રૂપ છે. હું ધાંડું છું, તહેમાં આવી છે તહેવી અને તેટલી હકીકત

એક ઠેકાણે તો માત્ર લહારા પુસ્તકમાંજ કેન્દ્રસ્થ કરવામાં આવેલી છે. ત્રીજી લઘુ સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત અપભ્રંશના અર્થનો સ્ફોટ પણ ગૂઝ-ફાટીમાં આપ્યો છે તેથી લહારી પ્રસ્તાવનાનો ઉપયોગ ખૂબ જ હોળો થવા સંભવ છે. આટ આટલી હકીકતોને એક ઠેકાણે આપવા માટે, ખરેખર લહારા પ્રેમ-પરિશ્રમને અભિનન્દન જ થટે છે.'
વડોદરા તા. ૩૧-૧૨-૨૬

૬—સૌરાષ્ટ્રમાં 'હલાને મંદિરે' એ મથાળા નીચે વિદ્વાન લેખક શ. કેતુ નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:—

જૈન સાહિત્યકારોએ ગુર્જરી વાણીની શી શી સેવા કરી તેની આજ પ્રતીતિ પડે છે. નરસિંહ મહેતાની પૂર્વે પણ પાંચ-છ સદીઓ સુધી ગુર્જર સાહિત્યનું ગૌરવ, મધપૂડામાં મધુ પૂરતી મધમાખીઓની માફક પુષ્કળ જૈન કવિઓ સંધરી રહ્યા હતા—અને તે કેવળ એક જ દિશામાં નહિ: ઇતિહાસ, વાર્તા, કાવ્યો, સુભાષિતો, અલંકારશાસ્ત્રો અને કોર વ્યાકરણ: એવી સર્વદેશીય સાહિત્ય-આરાધનામાં સાધુઓ સુદ્ધાં શામિલ હતા. બેશક, બાપા તે વખતે અપભ્રંશ હતી. પણ તે અપભ્રંશ હોવાને કારણે જ શિષ્ટ અશિષ્ટ સદુ નરનારીઓને સુગમ્ય હતી. અપભ્રંશ હતી, છતાં અર્થવાદિની, ઉદાહરણાળી, જાન્યરમાન અને સુમિષ્ટ કેવી હતી તે એનાં સુભાષિતો જતાવે છે:—

મધુ કન્તદો બે દોસડા, હેલ્લિ મ જંખદિ આહુ

દેન્તદો હર્ણ પર ઉન્વરિઅ જુન્જન્તઓ કરવાહુ

[હે સખી ! મારા કંચના બે દોષ : આજ મ દે : એક તો તેના (દાન) દેતાં દેતાં હું જ ફક્ત ઉગરી. અને જુઝતાં જુઝતાં ફક્ત તણવાર જ બચી !]

છલુ મારમ કેદરિ પુવો, રજ લાગી તિરણાંદ

તે ખડ ઉભી સખસી, નહિ ખાસી દરિણાંદ

આજ એ દુહો બાપા-પત્તેરો ખાધને એમ બોલાય છે કે,

જે મારગ કેસરી ગયો, રજ લાગી તરણાં
તે ખડ ઉમાં સૂકશે, નવ ખાશે હરણાં.

ન ભૂલીએ કે એક દિવસ આ ભાષા જીવતી હતી. લોકોનો
પ્રાણમાંથી બહારી હતી. આ દટાંતો તો ગિન્દુ સમાનજ છે. એક પ્રચૂર
સાહિત્ય-ખાણની એ નિશાની છે.

*

*

*

*

પાંચ સદીઓની આ અંધારી ગુફામાં મશાલ લઈ જવાનો યત્ન
રા. મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈને મળે છે. આ દશાવેલ સમૃદ્ધિની મૂળ
ભાળ દેનાર તો સ્વ. મનમુખભાઈ. પરંતુ બા. દેસાઈના અપરિશ્રાંત
ઉદ્યમ વિના એ રત્નાકર ઉખેળવાનો સમય આટલો નજીક કાણ લાવત !
સવા વર્ષથી એ બંધુ 'જૈનયુગ' નામનું માસિક કાઢી, ઇતિહાસ, ભાષા
અને સંસ્કૃતિની દૃષ્ટિએ ચુપચાપ સંગીન સંશોધન ક્યેં જાય છે. પણ
કમલાગ્યે જનસમુદાયની આંખો આડે પંથ-દૃષ્ટિના કાચો જડાયા હોવાથી
એમના પ્રયાસો બહુ થોડાનીજ નજરે ચડતા હશે. દરમીઆન આજ
એમણે 'જૈન ગુર્જર કવિઓ' નામનો છસો પૃષ્ઠોનો સંશોધન-ગ્રંથ
ગુજરાતને ખેળે મેલ્યો છે. અને એની પાછળ ખીલે ભાગ પણ આપ્યો
આવે છે. અમને લાગે છે કે ગ્રંથ-દૃષ્ટિની સંકુચિતતા ભેદી અન્યોન્ય
સેવા-વિનિમયનો ભાવ જગાડવામાં આ પ્રયાસ મોટો ફાળો આપશે.

સૌરાષ્ટ્ર ૫-૨-૨૭.

૭. 'નવો ફાલ' એ મથાળાથી નીચે પ્રમાણે તા. ૫-૨-૨૭ના
સૌરાષ્ટ્રમાં વળી સમાલોચના પ્રકટ થઇ છે:—

સંશોધન.

જૈન ગુર્જર કવિઓ (પ્રથમ ભાગ): પ્રયોજક મોહનલાલ દલી-
ચંદ દેસાઈ. ખી. એ. એલ એલ. ખી, પ્રકાશક શ્રી જૈન કોન્ફરન્સ
ઓફીસ, મુંબાઈ. પાકું પૃષ્ઠ, પૃષ્ઠ ૬૫૬, મૂલ્ય પાંચ રૂપિયા.

ગુર્જર સાહિત્યમાં પ્રાંતિક અસ્મિતાની જે નવાલા પ્રગટ થઈ છે; તેને અજવાળે અજવાળે આપણી બાપા તથા ઇતિહાસના ઉંડા જૂતાની ગાંઠી ગુફામાં પ્રાચીનતાના અનેક આચક્ર આજે પરિભ્રમણ કરી કરી, આપણા અસલી બળતું પ્રેરણા-સ્થળ શોધી રહ્યા છે. એ ત્વરિત ગતિથી ખોદાઈ રહેલા સંશોધન પ્રદેશમાં પ્રસ્તુત ગ્રંથના કર્તાએ કરેલું અપૂર્વ સાહસ આજે ગુજરાત સહર્ષ વધાવી લેશે. નરસિંહ મહેતાની પૂર્વે તો કેમ જાણે ગુજરાતી સાહિત્ય જીવતુંજ નહોતું, એવી તમામ શ્રમણાઓને વિદ્યારીને આ ગ્રંથ હસમી સદીથી માંડીને સત્તરમી સદી સુધીના અપભ્રંશ સાહિત્યના વિપુલ ખજાનાને આપણી સમક્ષ ખુલ્લો મૂકી દે છે. આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેટલા બધા પ્રાચીન રાસાઓ અને હસ્તલિખિત પુસ્તકોમાંથી અવતરણો ટાંકી ટાંકી, પ્રકરણોવાર એ વિષયને ક્રમશઃ બહેમી નાખી, ગુર્જર સાહિત્યના પાયામાં બળવાન ચલુતર કરનાર ત્રણેયો જેટલા જૈન કવિઓનાં કાવ્યો ઉતારી, ગ્રંથકાર વિદ્વત્તાબેર સિદ્ધ કરે છે કે અપભ્રંશ વાણી વાટે વિકસેલું ગુર્જર સાહિત્ય સારી પેઢે સમૃદ્ધિવંત હતું. બાપાના ધડતર ઉપર તો આ ગ્રંથ અત્યંત ઉજ્જવલ જ્યોતિ પાથરે છે, અને ગુર્જર સાહિત્યને જાગૃત્યમાન બનાવવામાં જૈન કવિઓનો મદદના હિસ્સો પૂરવાર કરે છે. ગ્રંથકારના આવા ભગીરથ પરિશ્રમ માટે ઉચ્ચ આદર ઉપજે છે.

સૌરાષ્ટ્ર તા. ૫-૨-૨૭.

૮. શ્રીપુત નાનાલાલ ચીમનલાલ મહેતા આઈ. સી, એસ. ડેપ્યુટી કમિશનર પર્તાગઢ, અવધ તા. ૧૭ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૭ના પત્રથી આ સંગ્રહ જણાવે છે કે:—

I have read the introduction of your book which alone I am in a position to appreciate. Your book is really a book for the book-makers. There is so much matter new and interesting

that nobody interested in Jaina and Prakrit literatures can afford to ignore it. The only criticism I have to make is that the presentation might have been more concise and systematic with a detailed Synopsis at the beginning. A few footnotes for the old verses would have been also useful.

—મેં તમારા પુસ્તકની પ્રસ્તાવના વાંચી છે, કે જે એકબીજી કરે કરવાની સ્થિતિમાં હતું હતું. તમારું પુસ્તક ખરેખર પુસ્તકના કર્તા થવા માંગતાને માટે છે. તેમાં એટલું બધું નવું અને રસપ્રદ દ્રવ્ય-વસ્તુ છે કે જૈન અને પ્રાકૃત સાહિત્યોમાં રસ યેનાર દ્રોષને પણ તેથી અજાણ્યા રહેવાનું પાલવે નહિ. ફક્ત એક શીકા-સૂચન મારે કરવું પડે છે કે આરંભમાં વિગતવાર સારાંશ આપીને વસ્તુનિવેદન-પ્રતિપાદન વધુ સંક્ષિપ્ત અને વધુ વ્યવસ્થિત કદાચ થઈ શકત. જૂની કવિતા માટે થોડી 'પુટનોટ' પણ ઉપયોગી નિવડત.

૯. માર્ચ ૧૯૨૭ ના 'સાહિત્ય'માં નીચે પ્રમાણે 'અંધાવસોકન'માં પ્રગટ થયું છે:—

જૈન ગુજરાત કવિઓ—પહેલો ભાગ સંધરનાર મોહનલાલ દલ્દી-ચંદ દેશાઈ, મુંબાઈ. જૈન શ્વેતામ્બર કોનફેન્સ ઓફિસ કિંમત રૂ. ૫) આ સાલમાં બહાર પડેલાં પુસ્તકોમાં આને અમે સૌથી અગત્યનું ગણીએ છીએ; તેનાં બે કારણો આ: આમાં જુની ગુજરાતી ભાષાનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ એ નામનો નિબંધ ભાષા મોહનલાલે લખ્યો છે, અને વિક્રમના તેરમા સૈકાની કવિતા પહેલી વાર બહાર પાડી છે. એ બંને, કે નિબંધ જૂદી જૂદી તૈયાર સામગ્રી પરથી ધડાયો; પરંતુ મુદ્દાની વાત એ કે તૈયાર સામગ્રીની યથાયોગ્ય ચાળવણી કરીને ઉપયોગી સાધનોને એકઠાં કરી તે પરથી માન્ય થઈ શકે એવા સિદ્ધાંતો બાંધવા એ

મુશ્કેલ કામ બાધ મોહનલાલે કર્યું છે. એમનો આ નિબંધ બાપાશાસ્ત્રીને જોય આપે તેવો અને બાપાશાસ્ત્રના અભ્યાસીને કામમાં લાગે તેવો છે. આમાં વિદ્વતા, વાંચન અને મનનનાં પરિણામો સ્પષ્ટ તરવરી રહે છે. એઓ સાચું કહે છે કે “જૂની અપભ્રંશ સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત સાથે મળતી છે અને પાછળની અપભ્રંશ જૂની ગુજરાતીને મળતી છે.” આગળ ચાલતાં તેઓ સારી રીતે સાબીત કરી શક્યા છે કે “તેરમી સદીમાં ગુજરાતીનું વાંચન નિર્માણ થયું, નેથી ગુજરાતી બાપા તેટલી પ્રૌઢ થઈ હતી એવું જણાય છે. તે પૂર્વે ત્રણ સદી તો તે બોલાતી હોવી જોઈએ. + + આ સંબંધે કેવળ અનુમાન પર તે વાતનો આધાર રાખવા જેવું નથી રહ્યું. + + સંવત ૮૩૫ માં રચાયેલી કુવલયમાળામાં મુખ્ય દેશમાં + + ગુર્જર લોક ને તેમની બાપાનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ છે:—

‘ ન ઉરે બલ્લહ બલિરે અહ પેચ્છર્ ગુજ્જરે અવરે

એટલે—પછી ગુર્જર લોકોને જોયા. એ લોકો x x ન ઉરે બલ્લહ એમ બોલનારા હોય છે. ’ મતલબ કે અમારી માન્યતા છે કે ગુજરાતી ઘણી જુની છે.—પારસીઓના હિંદમાંના વસવાટ જોટલી જુની છે, તે બીજી રીતે બાધ મોહનલાલ સાબીત કરી શક્યા છે. હવે જોવાનું છે, કે પૃ. નરસિંહરાવ ભાઈ કેવી રીતે આનું ખંડન કરે છે.

આ નિબંધમાંના એક મતગ્યનો અમારે વિરોધ કરવો જોઈએ. બાધ મોહનલાલ માને છે, કે જૈનો અને બ્રાહ્મણોનાં સાહિત્ય જુદાં જુદાં ખીલ્યાં નહોતાં આને માટે કશો આધાર તેઓ આપી શક્યા નથી. પોતાની વિરૂદ્ધનો પુરાવો એમણે પ્રગટ કરેલી આ ચોપડીથી મળી રહે છે. ‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ એ નામ સંપ્રદાયનું, તેમ અંદરની કવિતા પણ સંપ્રદાયની છે. એથીજ અમે કહીએ છીએ, કે જૈન ગુજરાતીને જુની ગુજરાતી માનવાની ભૂલ ન કરો. જૈન ગુજરાતી એજ તે તે કાળના હિંદુ લખનારની બાપા હતી અને હાલનાં રૂપ તો બહુ પ્રતના (૧) ક્રમને લીધે લાઘ્યાં એમ કહેવું ન્યાયયુક્ત નથી. એ ચર્ચા જવા

દર્શિ, અને આ ચોપડીમાંથી સંવત ૧૨૪૧ માં લખાયેલ દ્વિતાની
એ ચાર લીટી વાનગી તરીકે રજુ કરી અટકીશું.

“ ગુણ ગણહં એ તણઉ ભંડાડે, સાલિભદ્રસરિ જાણીધએ
કીધીઉ એક તિણી ચરિતુ ભરહ નરસર રામુ છંદિહ

* * * * *
સંવત એ બાર એકતાલિ કાગણ પંચમિષ એઉ કીઉએ
સાહિત્ય. માર્ચ. ૨૭.

૧૦—‘ગુજરાત’માં મી. જ્યોતીન્દ્ર હ. દવે M. A. ‘નવું
સાહિત્ય’ એ નામના વિભાગમાં ફાલ્ગુન સં. ૧૯૮૩ ના અંકમાં નીચે
પ્રમાણે લખે છે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ:—પ્રથમ ભાગ: પ્રયોજક: રા. મોહનલાલ
દક્ષીયંદ દેસાઈ: પ્રકાશક: શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોન્કરસં જોશીસ, મુંબાઈ.
મૂલ્ય રૂ. પાંચ.

જૈન સાહિત્યના પ્રખર અભ્યાસક તરીકે રા. મોહનલાલનું નામ
સુપરિચિત છે. સંસદ પ્રયોજિત ‘ગુજરાતી સાહિત્ય’ના પાંચમા ખંડમાં
તેમણે મધ્ય યુગના જૈન કવિઓનો પરિચય કરાવ્યો છે.

આ પુસ્તકમાં વિક્રમના તેરમા શતકથી તે સત્તરમા શતક સુધીના
ગુજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિમાંથી નમુના આપીને
જોળખાણ કરાવી છે.

આપણા આદિ કવિ નરસિંહ મહેતા પહેલાં અનેકાનેક જૈન
કવિઓ થઈ ગયા છે; અને ત્યાર પછી પણ ઘણા થઈ ગયા છે. એ
સર્વની કૃતિઓનું પરિશીલન કરીને તેમાંથી સારદોહન કરવાનું કાર્ય કેટલું
કઠણ છે તે સહજ સમજાય એમ છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહ તૈયાર કરતાં રા.
મોહનલાલને કેટલો પરિશ્રમ કરવો પડ્યો હતો, કેટકેટલી પ્રતોનું અવ-
લોકન કરવું પડ્યું હતું તેનો જાણો ‘ખ્યાલ ‘નિવેદન’ વાંચ્યાથી આવે
એમ છે. આ ગ્રંથને જૈન સાહિત્યની Encyclopideaનું નામ
આપીએ તો તેમાં જરા પણ અતિશયોક્તિ નથી.

આ ઉપરાંત અંથના આરંભમાં ‘ગુજરાતી બાપાનો’ સંક્ષિપ્ત ઇતિ-
હાસ’ આપ્યો છે તે બહુ ઉપયોગી છે. એના સાત વિભાગ પાડ્યા છે.
૧ હેલા વિભાગમાં સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત બાપા સંબંધી વિવેચન છે. બીજા
વિભાગમાં દશમી સદીથી માંડી સોળમી સદી સુધી અપભ્રંશ સાદિત્યનો
પરિચય કરાવવામાં આવ્યો છે. ત્રીજા વિભાગમાં હેમચંદ્રચાર્ય તથા તેના
બ્યાકરણ પર વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરવામાં આવી છે. ચોથા વિભાગમાં
સોમપ્રભાચાર્યના કુમારપાલ પ્રતિબોધ વીશે, પાંચમામાં પ્રબંધ ચિંતામણિ
વીશે બહુજ ઉપયુક્ત માહિતી આપવામાં આવી છે. છઠ્ઠા વિભાગમાં
‘અપભ્રંશ સંબંધી કેટલીક હકીકતો’ અને સાતમામાં ‘જુની ગુજરાતી
સંબંધી કેટલીક હકીકતો’ આપવામાં આવી છે. ૩૨૦ પાનાનો આ
વિસ્તૃત નિબંધ ઘણી રીતે ઉપયોગી છે. વર્ષોના અભ્યાસનું એ પરિણામ
છે એમ તરત જણાઈ આવે છે. આખો નિબંધ રા. મોહનલાલ છુટ્ટે
છપાવશે તો ગુજરાતી બાપાના અભ્યાસીઓ પર એમનો મોટો ઉપકાર થશે.

રા. મોહનલાલ આનો બીજો ભાગ સત્વર પ્રગટ કરશે એવી
આશા સાથે વિરમીશું.

ગુજરાત—ફાલ્ગુન ૧૯૮૩.

૧૧--જૈન સાહિત્ય સંશોધક નામના ત્રિમાસિકના ફાલ્ગુન
સં. ૧૯૮૩ ના અંકમાં તેના વિદ્વાન તંત્રી ગૂજરાત પુરાતત્ત્વ મંદિરના
આચાર્ય શ્રી જિનવિજય ‘નવ પ્રકાશિત અંથપરિચય’માં પોતાના વિચારો
અને ઉદ્દગારો નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:-

જૈન ગૂર્જર કવિઓ—પ્રથમ ભાગ. [ચિકમ નેરમાં શતકથી
તે સત્તરમા શતક સુધીના ગૂજરાતી બાપાના જૈન કવિઓની તેમની
કૃતિ સહિત વિસ્તૃત સૂચિ. ‘જૂની ગૂજરાતી બાપાના ઇતિહાસ’ ની
વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના સમેત સંગ્રાહક અને સંપ્રયોજક શ્રીયુત્તમ મોહન-
લાલ દલીચંદ દેસાઈ. બી. એ. એલ્. એલ. બી. વકીલ હાઇકોર્ટ
મુંબઈ. પ્રકાશક જૈન સ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઓફીસ, મુંબઈ.]

આ ગૌરવ ભરેલા ગ્રંથના 'સંપ્રયોજક' શ્રીયુત મોહનલાલ. દ. દેશાઈ આ વિષયમાં, અમારા સમવ્યસની અને સમસ્ત્વભાવી ચિરમિત્ર છે. જૈન સાહિત્ય અને જૈન ઇતિહાસના પરિશીલનનો તેમને ધણો જુનો રોગ છે. જે વખતે અમને કલમયે ઝાલતાં નહોતી આવડતી તે વખતના એ જૈન ઇતિહાસ અને જૈન સાહિત્યના વિચારધેરા અને અનન્ય આશક બનેલા છે. ઠાક ૨૦-૨૨ વર્ષથી જે એક પોતાના પ્રિય-વિચારરૂપ સુપુત્રની એ પ્રતિપાલના કરતા આવ્યા છે તેના લગ્નોત્સવ સમાન સૌભાગ્ય ભરેલા સુપ્રસંગ જેવો, આ ગ્રંથને પ્રકાશમાં મૂકવાનો તેમના માટે સુઅવસર આવેલો ગણાય. અને જો સુઅવસરને જેવા મોહનભાઈ સફળ થયા તે માટે અમે એમને વધામણી આપીએ છીએ.

આ યુગના જૈન વ્યવસાયી ગૃહસ્થોમાં મોહનભાઈ જુના જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસી તરીકે સર્વાંચ છે એમ જે કહીએ તો તેમાં જરાયે અમને અતિશયતા નથી લાગતી. ક્યાં તો વકીલાતનો વહેતો ધંધો અને ક્યાં આ અખંડ સાહિત્ય સેવા ! ખરી રીતે જ્યાં આ એ પ્રવૃત્તિઓને જરાયે મેળ નથી ત્યાં મોહનભાઈ આવું અત્યુત્તમ દ્રવ્ય નીપજાવી શક્યા તે માટે એમના ઉદ્યોગની શી વર્ણના કરી શકાય. કેવળ સાહિત્ય પ્રવૃત્તિ એજ જેમના જીવન નિર્વાહનો ખાસ ઉપાય હોય અને એજ જાતનું જીવન જીવવા માટે જેઓ સરજાયા હોય તેના પુરુષો પણ, જે કાર્ય મોહનભાઈએ કરી બતાવ્યું છે તે, કરી બતાવવા ભાગ્યેજ ભાગ્યશાળી નીવડે છે. મોહનભાઈ જે ન જન્મ્યા હોત તો કદાચ જૈન ગૂર્જર કવિઓની ઝાંખી કરવા જગતને ૨૧ મી સદીની વાટ જરૂર જેવી પડત.

હવે મુદ્દા ઉપર આવીએ; આ ગ્રંથમાં ગૂજરાતી ભાષામાં પદ્ય રૂપે જે જે જૈન વિદ્વાનો, જે કંઈ લખી ગયા છે તેની વિગતવાર યાદિ આપવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ રાખેલો છે. આ ભાગમાં ૨૮૦ લેખકોની ૫૪૦ કૃતિઓની નોંધ આવેલી છે અને તેણે લગભગ ૬૦૦ પાનાં રોકેલાં છે. એ એકલી નોંધજ નથી પણ ખરી રીતે ૫૦૦ વર્ષના ગાળામાં

થયેલા ૩૦૦ જેટલા ગુજરાતી ભાષાના ઉર્લખ અને પોષક એવા જૈન વિદ્વાનોનાં જીવનકાર્યનું સારજૂત તારણ છે. આ ૬૦૦ પાનાના મૂળ ગ્રંથ ઉપર ૧,૦૦ કરતાં વધારે પાનાની 'પ્રસ્તાવના(1)' છે. એનું નામ પ્રસ્તાવના છે, પણ વાસ્તવિકતામાં ગુજરાતી ભાષાના બંધારણ અને ઇતિહાસ ઉપર પ્રકાશ પાડનારા અનેકાનેક પ્રસ્તાવો—પ્રકરણો—પ્રગથિના સંગ્રહનો આ એક મોટો ગ્રંથ જ બનેલો છે. સુંકના ગાંધિયે ગાંધી જેવા બનેલા સાક્ષર વર્ગમાંના મોટા ભાગને તો આ ગ્રંથનાં પૂરાં પાનાં ફેરવી જવાં જેટલું ધૈર્ય પણ હોતું કંઈ છે ત્યારે 'મોહનભાઈ' તો આવા અનેક ભાગો લખી, સુધારી, છપાવી બહાર પાડવાના હજી તો મોટા મનોરથો કરી રહ્યા છે. ભગવતી શ્રુતદેવતા એમના એ મહત્ત્વની મનોરથોને સફળ કરવાની શુભ તક આપે.

—જૈન સાહિત્ય સંશોધક-દારગુન સં. ૧૯૮૩.

૧૨. શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ. પુ. ૨૪, અંક ૮ પૃ. ૨૩૪-૩૫.

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ—સંગ્રાહક અને પ્રયોજક મોહનલાલ દલીયંદ દેશાઈ બી. એ. એસ. એસ. બી. જૈનયુગના તંત્રી, પ્રકાશક શ્રી જૈન શ્વેતામ્બર કોન્કરન્સ-મુંબઈ કિંમત રૂ. ૫-૦-૦] આપણી વિજયવતી જૈન કોન્કરન્સ સાહિત્ય માટે જે પ્રયાસો કરે છે તેની આ એક વૃદ્ધિ છે. જૈન ગ્રંથાવલી, જૈન રાસમાળાની ટીપ એ પ્રકાશ થયેલ હતા તેમાં આ ગ્રંથ પ્રસિદ્ધ કરી ગુર્જર સાહિત્યમાં જોનોતો મોટો ફાવો પ્રથમથી જ છે તેવી ઉદ્દોષણા કરી છે. આ ગ્રંથમાં ચતુરવાર રચના ઢાળના અનુક્રમ પ્રમાણે કવિઓની સંકલના કરી છે. તેરમા સૈદ્ધાંતી પ્રારંભ કરી સત્તરમા સૈદ્ધાંતી સુધીનો સંગ્રહ આ પ્રથમ ભાગમાં આપવામાં આવેલ છે. કર્તાનામ, તેમનો મત્થ અને કાના ગિપ્ત તેનો પરિચય, કૃતિનો રચના સમય, સ્થાન, આદિ ભાગ, પ્રચલિત વિભાગ, પાનાં, પદ્યિત વગેરે અનેક દષ્ટિકોણ બરાબર મોડેલેટોવાથી સુંદર રચના હોવા સાથે નિગામુઓને પડેલ પાડેલ માટે સુર-

લતા ક્રી આપેલ છે. બાઇ શ્રી મોહનલાલની આ ઉત્તમ રચના સાથે પ્રસ્તાવનામાં જુની ગુજરાતી ભાષાનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ નામનો લખા-
યેલો નિબંધ તેમનું પ્રયત્નપૂર્વકનું સંશોધનપણું અને વિદ્વત્તા જણાવે
છે, તેટલુંજ નહિ પરંતુ તે નિબંધનું અવલોકન કરનાર ગમે તે મનુ-
ષ્યને ગુજરાતી સાહિત્યની શરૂઆત જૈનોથી થયેલી હોઇ તેના મૂલ્ય
પાયા રૂપ જૈન સાહિત્ય જ છે તેમ જણાયા સિવાય રહેશે નહિ.
અનેક પ્રતો, ગ્રંથો, સાધનો અને અનેક બંડારોની તપાસણીને અંતે
લખાયેલ આ ગ્રંથ ખરેખર વિશેષ અગત્યનો અમો માનીયે છીએ.
જુદી જુદી સામગ્રીઓ અને સાધનો મેળવી બાઇ મોહનલાલે તૈયાર
કરેલી આ વાનીમાંથી ભાષાના અભ્યાસીઓને નવીન અને રસપ્રદ
જણાવા જેવું ઘણુંજ મળી આવશે. આવી તૈયાર કરેલી વસ્તુને શ્રીમતી
જૈન કાન્દરંસ ઓરીસ અને તેના મુખ્ય કાર્યવાહકોએ પ્રગટ કરવા
ખતાવેલી હિદાયતા અને કાર્યદક્ષતા માટે ધન્યવાદ ઘટે છે. દરેક જૈન કે
જૈનેતર મનુષ્યે અવશ્ય તેનો લાભ ખાસ લેવા જેવું છે. કિંમત યોગ્ય
છે. મળવાનું સ્થળ શ્રી જૈન કાન્દરંસ ઓરીસ, પાયધુની-મુંબાઈ.

—શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ કાલ્ચુત. વીરાન ૨૪૫૩.

૧૨. શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ. પુસ્તક ૪૩. અંક ૧. પૃ. ૩૬.

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ—પ્રયોજક મોહનલાલ
દલીયંદ દેશાઈ-પ્રકાશક શ્રી જૈન સ્વેં કાંઠ ઓરીસ-મુંબઈ. કિંમત
રૂ. ૫) આ સંગ્રહમાં પ્રયોજકે અત્યંત પ્રયાસ કર્યો છે. પ્રારંભમાં ૭
વિભાગમાં જુદાં જુદાં પ્રકરણો પાડીને તેમાં ભાષા સંબંધી તેમજ જૈન
વિદ્વાનો સંબંધી અનેક હકીકતો સમાવી છે; સાર પછી પૃષ્ઠ ૫૦૩માં
જૈન ગુર્જર કવિઓ ૨૮૭ ની અનુક્રમણિકા, તેમની કરેલી કૃતિઓ ૫૪૧
ના પ્રારંભમાં ને અંતના થોડા થોડા ભાગ સાથે આપેલી છે. સારખાદ
એ કૃતિઓની અક્ષરવાર અને કર્તાઓની અક્ષરવાર અનુક્રમણિકા આપી
છે. છેવટે સંવતવાર અનુક્રમણિકા આપી છે. કુલ પૃષ્ઠ ૧૦૦૦ છે.

આનો ખીજો ભાગ હજુ હવે બહાર પડનાર છે. ગુજરાતી ભાષામાં જૈન સાહિત્ય કેટલું છે તેનો આ ઘણો પ્રશંસાપાત્ર ચિતાર આપે છે. આ બુક દરેક શ્રીમંતોએ ખરીદ કરીને ઘરમાં રાખવા લાયક છે. અમે એના પ્રયોજકને અંતઃકરણથી ધન્યવાદ આપીએ છીએ.

—જૈનધર્મ પ્રકાશ ચેત્ર સં. ૧૯૮૩.

૧૪. પ્રાકૃત શબ્દ મહાર્ણવ નામનો પ્રાકૃત કોશ રચનાર કલકત્તામાં પ્રાકૃત ભાષાના પ્રોફેસર પંડિત ડૉ. હરગોવિન્દદાસ જણાવે છે કે:—

‘ જૈન ગુર્જર કવિઓ ’નો પ્રથમ ભાગ મારા જોવામાં આવ્યો. રા. રા. દેશાઈએ આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં અગીરથ પ્રયત્ન કર્યો છે એમ, તેમાં આપેલી ૩૨૦ પૃષ્ઠોની સુવિસ્તૃત પ્રસ્તાવના અને વિક્રમની તેરમી સદીથી લઈને સતરમી સદી સુધીના ૨૮૭ જૈન કવિઓની ૫૪૧ નાની મોટી પદ્યકૃતિઓના નમૂનાઓ સાથે કરવામાં આવેલા ઉક્તેષો ઉપરથી, સ્પષ્ટ રીતે જણાઈ આવે છે. પ્રસ્તાવનામાં અર્ધભાગધી, મહા-રાષ્ટ્રી, શૌરસેની, પૈશાચી, અપભ્રંશ અને જુદી ગુજરાતી ભાષા સંબંધે ઘણી ઉપયોગી હકીકતોનો સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે. ચિરકાળથી પ્રાકૃત ભાષાને તો જૈનોએજ અપનાવી છે અને સંસ્કૃત ભાષાના સાહિત્યની વૃદ્ધિમાં જૈન ગ્રંથકારોએ મોટો ફાળો આપેલ છે આ તથ્ય જેમ પશ્ચિમના અને પૂર્વના વિદ્વાનોના પરિચયથી પ્રકાશમાં આવ્યું છે તેમ ‘ પ્રાચીન ગુજરાતી ભાષાના સાહિત્યની શ્રીવૃદ્ધિ પણ મોટે ભાગે જૈનો-નેજ આભારી છે ’ આ સત્યને બહાર લાવવામાં રા. દેશાઈનું આ એક જ પુસ્તક પૂરતું છે, એમ કહેવું અત્યુક્તિ ભરેલું નથી.

કલકત્તા, ૫ જોકશન લાઇન,
તા. ૫-૮-૨૭.

} —હરગોવિન્દ ત્રિકમચંદ શેઠ.

૧૫. ‘ ગુજરાતી ’ પોતાની સાહિત્યપૂર્તિ તા. ૨૭-૧૧-૨૭
માં તેના વિદ્વાન ઉપતંત્રી સાક્ષરથી અંબાલાલ બુલાખીરામ બની

બી. એ. વિસ્તૃત સમાલોચના લે છે અને તેમાં પહેલો હપ્તો નીચે પ્રમાણે આપે છે:—

“ જૈન ગુર્જર કવિઓ ”

(૧)

પ્રથમ ભાગ: [વિક્રમના તેરમા શતકથી તે સત્તરમા શતક સુધીના ગુજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિઓ સહિત વિસ્તૃત સૂચી] ‘ જુની ગુજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ’ની વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના સમેત સંગ્રાહક અને સંપ્રયોજક રા. મોહનલાલ દલ્દીચંદ દેશાઈ, બી. એ. એલ. એલ. બી વકીલ હાઇકોર્ટ, મુંબાઈ [જૈન રાસમાળા પૂરવણી, જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા, જૈન કાવ્યપ્રવેશ “ જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરંસ હેરોલ્ડ ” અને ચાલુ “ જૈન યુગ ” ના તંત્રી] વિ. સં. ૧૯૮૨. ઇ. સ. ૧૯૨૬, પૃષ્ઠ ૨૪+૩૨૦+૬૫૬=કુલ ૧,૦૦૦; કિંમત રૂ. પાંચ. પ્રકાશક શ્રી જૈન શ્વે. કોન્ફરંસ ઓફિસ, ૨૦, પાયધુની, મુંબાઈ.

મનુષ્ય જેમ કાળને આધીન છે તેમ કોઈ ધારેલું કાર્ય પાર ઉતરવું તે પણ કાલ અને સંજોગના બળને આધીન છે, ઘણીક વખત એમ બને છે કે કોઈ કાર્ય વિલંબને ધક્કે કદિમદિ ચઢી ગયું હોય છે તો તે વિલંબની આંટાફેરીમાંથી સહજ મુક્ત થઈ શકતું નથી અને દૂર ને દૂર ધક્કેલાયાં જાય છે. આમ થવામાં કેટલાકો મનુષ્યને, તે નિમિત્ત લેખાતો હોઈને, દોષપાત્ર ગણે છે. અલબત્ત મનુષ્ય કંઈક અંશે દોષપાત્ર ખરો એની ના કહેવાય નહીં, પરંતુ વાસ્તવિક રીતે તો જે ચોક્કસ કાર્ય જે એક ચોક્કસ સમયે થવાને નિર્માયું હોય છે, તે સમય આવે ત્યારેજ પરિણત થાય છે. અસ્તુ. ગમે તેમ પણ અકરણાત્ત મંદકરણં વરમ્ એ નીતિસૂત્ર અનુસાર સં. ૧૯૮૨ ના આષાઢ-શ્રાવણમાં પ્રકટ થયેલા આ મહત્વના અને ઉપયોગી પુસ્તક “ જૈન ગુર્જર કવિઓ ” ના પ્રથમ ભાગનો પરિચય આટલો અસુરેથી થોડો થોડો પણ કરાવવો એ આવશ્યક છે. તેમ થતાં જૈન ધર્મશાસ્ત્ર, જૈન સાહિત્ય,

જૈન તત્ત્વજ્ઞાન, જૈન ઇતિહાસ આદિના પ્રખર અભ્યાસી અને પર્યેષક રા. રા. મોહનલાલ દલીયંદ દેશાધને તેમના જૂરિ પરિશ્રમ અને ઇષ્ટ કર્તવ્યપાલન માટે યથાયોગ્ય ન્યાય મળે છે, એટલુંજ નહીં પણ સાથે સાથે ગુજરાતી સાહિત્યના એક મુખ્ય અને મહત્વના અંગ જૈન સાહિત્ય અને જૈન ગૂર્જર ગ્રંથકરોને પણ આવશ્યક ન્યાય મળે છે.

આ મોટા મંથને પહેલી નજરે જોતાં એ સત્ય તરતજ નજરે તરી આવે છે કે રા. રા. મોહનલાલ દલીયંદ દેશાધએ પ્રાચીન જૈન સાહિત્ય રૂપી અત્યાર સુધીમાં અપ્રકાશિત રહેલી રત્નખાણુમાંથી મહાન અનેક મૂલ્યવંતાં કવિરત્નોત્તો, અલ્પગત અત્યલ્પ પ્રમાણમાં, પરિચય કરાવ્યો છે. એ સાધુજીવન જીવનારા મહાત્મા જૈનકવિઓએ પોતાના સમયમાં પોતાના સહબંધુ, અલ્પજ્ઞ વા જિજ્ઞાસુ અને જ્ઞાનપિપાસુ જન-સમૂહને પોતાની આખ્યાન કૃતિઓ દ્વારા ધર્મ, તત્ત્વ, સાહિત્ય, ઉપદેશ, ભક્તિ, નીતિ, સંસાર સંબંધમાં આવશ્યક માર્ગદર્શક જ્ઞાનજ્યોતિ દાખવી, અને તેમનામાં ઉન્નત જીવન જીવવાનું બળ ઉદ્દમાળ્યું અને સદાગ્રહ પ્રેર્યો છે. એ નિરભિમાની, લોકહૃદયજ કવિઓની અત્યાર સુધી જૈન ભંડારોમાં સચવાઈ રહેલી કૃતિઓની તેના રચનસંવત્તવાર યાદી વ્યવસ્થિત રીતે આનુપૂર્વી અને સંકલ્પના અનુસાર ગોઠવી આ પ્રથમ ભાગમાં રા. મોહનલાલે પ્રકટ કરી છે; અને તેમ કરવામાં રા. મોહનલાલે પરિશ્રમની કાંઈ કચાશ રાખી નથી. તે ઉપરાંત તેમણે પોતાના ધંધા અને અન્ય કર્તવ્યનો પણ ભારે ભોગ આપી, જૈન સાહિત્ય પ્રત્યેના પ્રીતિકાર્યની સાધના સિદ્ધ કરી છે.

વળી તેમણે આ ગ્રંથ સાથે જૂની ગુજરાતી ભાષાનો વિશાળ અને સર્વગ્રાહી ઇતિહાસ આલેખ્યો છે. અને તે માટે જરૂરી સામગ્રીઓ અને સાધનો એકઠાં કરવામાં, અવલોકવામાં અને તેનાં અવતરણોનો યથાયોગ્ય રચ્યો ઉપયોગ કરવામાં વિશેષ બુદ્ધિપરિશ્રમ પણ કર્યો છે; તેમ તેમણે સાથે સાથે આ ગ્રંથ ‘રેફરન્સ’ તત્ત્વદર્શી સચક-આકર ગ્રંથ તરીકે અભ્યાસકોને તેમ પર્યેષકોને પણ ઉપયોગી

થઇ શકે તે સાર તેના અંત ભાગમાં વિવિધ સૂચિઓ અને અનુક્રમણિકાઓ અને આરંભમાં પણ વિસ્તૃત વિષયાનુક્રમણી સંયુક્ત કરી છે. આટલાથી રા. મોહનલાલને સંતોષ થયો નથી જણાતો. તેઓ ધર્મજી અને કર્તવ્યનિષ્ઠ હોઇને હવે પછી આ ગ્રંથના તૈયાર થના ખીજા ભાગમાં “જૈનો અને તેમનું સાહિત્ય” એ ગ્રંથની એક વિસ્તૃત નિબંધ તથા ખરતર, અચળ વગેરે ગદ્યોની પદ્યવસ્તીઓ, શતકવાર કવિઓની કાવ્યપ્રસાદી વગેરે ‘ઘણી ઉપયુક્ત બાબતો’ પ્રકટ કરવા ધારે છે.

આટલો અછરતો પરિચય પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જ્ઞાતા અને પર્યેષકને આ ઉપયોગી ગ્રંથ પ્રત્યે આકર્ષણે એટલુંજ નહિ પણ સંતુષ્ટ હૃદયથી તેને સાદાંત અવલોકવાને ઉત્કંઠિત કરશે, એટલી ખાતરી રહે છે. છતાં તેના સર્વ સાધારણ પરિચય કરાવવાને તેના ઉંડાણમાં વિગતસર ઉતરવાની અપેક્ષા જણાય છે.

વાસ્તવિક રીતે જોને પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની સ્પષ્ટ સંજ્ઞા આપી શકીએ, એ ગદ્યપદ્યમય સાહિત્યનો ઉદય ક્યારથી થયો, અને દ્રાણુ-પ્રાહ્મણી સાહિત્યના સર્જકોએ કે જૈની સાહિત્યના સર્જકોએ, તેનો આરંભ કર્યો, તેનું પરિણામ કયું, તે ચોક્કસ કહી શકાતું નથી, એનાં કારણો ઘણાં છે તેમાંનું વિશેષ કરીને મુખ્ય કારણ તેના પૂર અને વિષય સંબંધી અજ્ઞાન-અપરિચય, એ છે; જે કંઈ પ્રાચીન ગદ્યપદ્ય સાહિત્ય જૈન તેમજ પ્રાહ્મણી ભંડારોમાં કે જાહેર તેમજ ખાનગી સંગ્રહાલયોમાં સુરક્ષિત સચવાયલું છે અને વ્યવસ્થિતપણે ગોઠવાયલું છે તે બધાની વિષયવાર, કવિવાર અને સંવતવાર સંયોજિત યાદીઓ થઇ નથી. આ એક શોચનીય વસ્તુસ્થિતિ છે. વળી જે કંઈ યાદીઓ કે નોંધો છૂટક છૂટક પ્રકટ થઇ છે તે પણ જિજ્ઞાસુ અભ્યાસીઓના જાણવામાં વા અવલોકવામાં આવી નથી. આથી પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનું પૂર કેટલું છે અને તેમાં કયા કયા વિષયો, કયાં કયાં દષ્ટિબિંદુઓશ્રી, કયા કયા આશયથી, કેવા કેવા સ્વરૂપમાં આલેખાયા

છે, તેની માહિતી તજ્જોને મળી શકી નથી. આની સ્થિતિ ઉપસંધ અને સંપ્રદિત સાહિત્ય સંબંધમાં છે. અને તે એના સ્વરૂપનો વાસ્તવ ક્યાસ બાંધતાં અભ્યાસકરને અટકાવે છે; અને એ કારણે પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઉદયસમય સુનિશ્ચિત થઈ શક્યો નથી તેમ તેના સ્વરૂપનો ક્યાસ બંધાઈ શક્યો નથી. પદ્યગદ્ય હજી ધણાંક મંચડા અપ્રકટ અને દુર્ભિન્ન છે તે સંશોધાવાની અને તેમાંના ગ્રંથોની સૂચીઓ પ્રકટ થવાની અગત્ય છે; વિદ્યારસિક ગુજરાતમાં હજી જોઈએ તેવો અને તેટલો ખતીસો અને ઉત્સાહી પ્રયાસ આ દિશામાં થયો નથી. પ્રસ્તુત ગ્રંથના સંયોજક રા. મોહનલાલેજ થોડાંક વર્ષ ઉપર જે “જૈન રાસમાળાની પૂરવણી” પ્રકટ કરી હતી તેના કરતાં તેમના સાંપ્રત ગ્રંથમાં મોટા પ્રમાણમાં માહિતી જૈન કવિઓ અને તેમની કૃતિઓ સંબંધમાં મળે છે. તેનું પરિશીલન કરતાં જે કાંઈ ક્ષિતાર્થ સાહિત્યના સ્વરૂપ અને બંધારણ સંબંધમાં તેમણે તે વેળાએ બોલ્યો હતો તેમાં પ્રસ્તુત ગ્રંથના પરિશીલનથી, તેમનેજ ધણાંક પક્ષે કરવો પડ્યો છે. અલ્પભૂત, આ વિષયજ એવો વિષય છે કે વિશેષ માહિતી મળતાં સાચા સાહિત્યશોધકને એમ કરવું પડે. અર્થાત્ હજી સંપ્રદાયક સાહિત્ય-જૈની તેમજ બ્રાહ્મણી જે પ્રકટ અને ઉપસંધ પણ અપ્રકટ સાહિત્ય કરતાં પૂરમાં વિશેષ હોવું સંભવ છે તેને રા. મોહનલાલ દલીલ દેશો જેવા સંગ્રહકો અને સંયોજકો સાહિત્યરસિક ધનિકો અને સંસ્થાઓના આશ્રયથી શોધી બહાર આણીને સાર પછીજ ગુજરાતી સાહિત્યના ઉદયસમય અને સ્વરૂપ વિશેષોક્તિ, યથાયોગ્ય ક્યાસ બાંધી શકાશે. દરમ્યાન જે કાંઈ ક્યાસ બંધાયો છે તેથી અને બંધાતો જાય છે તેથી તેને ખીલવનારી, અંગબૂત ચોક્કસ કોમોને પોતાની કોમના કવિઓની કદર યથાયોગ્ય થયેલી લાગતી નથી, અને ઉલટો એવો ક્યાસ અન્યાય કરનારો લાગ્યો છે, એ સાહિત્યપ્રકાશનની નીચેની દુકી તવારીખથી જણાઈ આવશે.

રખડપટ્ટીના અને અસાધ્યારના વમળે ચક્રવર્તી પેશાઈ ગુજરાતમાંથી ગયા પછી ઇમેજ અમલમાં ચાલે પડતાં ગુજરાતી પ્રજાની

સાહિત્યરસિક વૃત્તિ પુનઃ ઉત્તેજિત થઇ અને લીધો પ્રેસમાં નરસિંહ, મીરાં, અખો, પ્રેમાનંદ, શામળ, વલ્લભભટ્ટ, દયારામ આદિની કૃતિઓ પ્રકટ થવા માંડી. પછી છાપાકળા વધતાં પ્રકાશકોએ તે કાર્ય ઉપાડ્યું; અને શુદ્ધિ અશુદ્ધિનો, સવ્યાપસાવ્યનો વિચાર સરખોએ ન કરતાં પૂરપાટ ગ્રંથો છપાવી પ્રસાવવા માંડ્યાં; પછી નર્મદાશંકર, દલપતરામ, રા. ખ. હરગોવિંદદાસ કાંટાવાળા, રા. ઇચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઇ આદિએ કાવ્યમાળા અને કાવ્યદોહનો કાઢ્યાં; ધીરે ધીરે પ્રગ્નનો સાહિત્યરસ પૂરપાટ ખીલ્યો અને બહેલ્યો.

આમ થતાં પ્રકટ થયેલા ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ તારવવાની વૃત્તિ અભ્યાસીઓને ઉગી આવી અને શાસ્ત્રી વ્રજલાલ, પંડિત ડાહ્યાભાઈ, કવીશ્વર દલપતરામ, કવિ નર્મદાશંકર, રા. ખ. હરગોવિંદદાસ, રા. છોટાલાલ નરભેરામ, રા. ઇચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઇ, રા. હરિલાલ હર્ષદરાય ધ્રુવ, રા. ગોવર્ધનરામ માધવરામ ત્રિપાઠી, રા. કેશવ હર્ષદ ધ્રુવ આદિએ પ્રકટ અને ઉપલબ્ધ પણ અપ્રકટ કૃતિઓ અવલોકી કવિઓ અને તેમની કૃતિઓનો પરિચય કરાવવા માંડ્યો. એમ થતાં કંઇક નિશ્ચિત સ્વરૂપમાં ગુજરાતી સાહિત્યના ત્રણ યુગ પડ્યા છે: (૧) પ્રાચીન ગુજરાતી કે અપભ્રંશ યુગ. વિક્રમનાં દશમા, અગીઆરમા, શતકથી ચૌદમા શતક સુધીનો; (૨) મધ્યકાલીન કે જૂની ગુજરાતીનો યુગ પંદરમા શતકથી સત્તરમા સૈકા સુધીનો; (૩) અર્વાચીન ગુજરાતી યુગ સત્તરમા શતકથી આગણીશમા શતક સુધીનો. વળી એ સહુ વિવેચકોએ જૂની ગુજરાતીના યુગની કાવ્યકૃતિઓનું અવલોકન કરી જૂનાગઢના ભક્ત કવિ નરસિંહ મેહેતાને આદિકવિપદે મૂક્યા છે. પરંતુ વખત જતાં જેમ જેમ નવાનવા આહ્વાણી અને જૈની કવિઓની સાહિત્યકૃતિઓ વિશેષને વિશેષ પ્રકાશમાં આવતી ગઇ અને તેનાં અવલોકનો થતાં ગયાં તેમ તેમ જણાવ્યું કે જુની ગુજરાતી સાહિત્યનો ઉદયસમય નરસિંહ મેહેતાના સમયથી પણ પૂર્વે આગળ જાય છે અને એ કાળના આહ્વાણી સાહિત્યને અવલોકીને બંધાયેલો ખ્યાલ જૈન સાહિત્યના અવલોકનથી બદલવો પડે

એમ છે; તેમજ કેવળ વિષ્ણુલક્ષિતું સાહિત્યજ લખાયું છે એ ખ્યાલ પણ બદલવો પડે એમ છે.

પરંતુ આ સંક્રાંતિકાલમાં જે કંઇક નિશ્ચિત આલેખન થયું તેથી જૈન બાઈઓ, કે જેમના મુનિ મહારાજો સૂરિઓએ પણ અથાક અને અગાધ પ્રમાણમાં ગુજરાતી સાહિત્યની અભિપ્રેત અને પ્રશસ્ત સેવા બજાવેલી છે તેમની તેમજ તેઓની કૃતિઓની જાણી યુગીને અવગત અને અનાદર કરાયાં છે, એવી ફર્યાદ ઉઠી; જે કે વાસ્તવમાં તેવું કંઈ હેતુપૂર્વક થયેલું હતુંજ નહીં અને હોય ન શકે. જૈનો ભક્તે અન્ય બ્રાહ્મણી ધર્મોઓથી ધર્મના સ્વરૂપમાં ભિન્ન માર્ગે હોય; છતાં નિત્યના સર્વ વ્યવહારોમાં તો સરળ રીતે સંયુક્ત છે, તેમની સાહિત્ય-કૃતિઓ અને સાહિત્યભાવનાથી બ્રાહ્મણી સાહિત્યના રસિકો અક્ષિપ્ત રહી શકે નહીં, અને વસ્તુરિચિતિથી પૂરવાર કરે (? થાય) છે તેમ જૈની સાહિત્યસર્જકો અને ઉપદેશકો તેમજ બ્રાહ્મણી સાહિત્ય-સર્જકો અને ઉપદેશકો પરસ્પરની સાહિત્યપ્રવૃત્તિથી અક્ષિપ્ત રહી શક્યા નથી, અને ભવિષ્યમાં અક્ષિપ્ત રહી શકશે પણ નહીં.

આથી જાણી શકે જાણી યુગીને પણ અન્યાય કરવા ખાતર, અનાદર અને અવગણના ખાતર જૈન સાહિત્યકારો અને તેમની સંમાન્ય કૃતિઓ તરફ ઉપેક્ષાપુરિત બ્રાહ્મણી સાહિત્યના અવસોકનકારોએ અને અભ્યારીઓએ દાખવી નથી. માત્ર સમયની તાણુ, સાધનોની તંગી, સ્પુરણા-પ્રેરણાગળની ઊણપ એજ એવા દેખાતા અનાદરનું કારણ છે.

છતાં કેટલાક જૈન વિદ્વાનોને એમ લાગ્યું અને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિપક્વતા રાગકોટના તૃતીય અધિવેશનથી રા. રા. મનસુખલાલ દીરતચંદ મહેતા, રા. મનસુખલાલ રવજીભાઈ મહેતા આદિએ જૈન સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્યમાં ફાળો, ગુજરાતી સાહિત્યના આરંભનો જૈનોનો યશ, એવાં એવાં દૃષ્ટિબિંદુઓવાળા, આરા વિચારણીય નિયમો લખવા લખાવવા માંડ્યા, અને જૈન રાસમાંજાની મુચિઓ; જૈન જૂદ.

ત્રકાવ્યદોહન, આદિ સંગ્રહો પ્રકટ કરવા માંડ્યા. ભાવનગર પરિષદમાં તે સંખંધી નિબંધોની અતિશયિતા થઇ હતી.

પરંતુ એનું એક સુફળ આપણે અત્યારે જોઇએ છીએ. જૈન સાહિત્યરસિક લેખકોની આવી સ્તુત્ય આતુરતા અને ઉત્સાહને પરિણામે અનેક જૈન રાસાઓ, રાસાસંગ્રહો, કાવ્યસંગ્રહો તેમ ગદ્યકૃતિઓ પ્રકટ થવા માંડી છે અને ગુજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસીઓ પણ તેનું પરિશીલન રસપૂર્વક કરતા થયા છે. આનંદ કાવ્યમહોદધિનાં સાત મૌક્તિકો શેઠ શ્રી દેવચંદ લાલચંદ જૈન પુસ્તક ભંડાર તરફથી શેઠ શ્રી જીવણચંદ સાકરચંદ ઝવેરીએ ભારે પરિશ્રમ લેઈ પ્રકટ કર્યા છે અને પોતાની સદ્બુદ્ધિ અને ઉંચી કર્તવ્યનિષ્ઠાનો પરિચય ગુર્જરી સાહિત્યરસિક જનતાને કરાવ્યો છે, અને હજી નવાં મૌક્તિકો પ્રકટ કરવાનો તેમનો ઉત્સાહ સતત સચેત રહ્યો જણાય છે.

તેમજ રા. રા. મોહનલાલ દક્ષીચંદ દેશાઈએ જે પરમ સ્તુત્ય પરિશ્રમ લેઈને પ્રસ્તુત વિસ્તૃત ગ્રંથનો પહેલો ભાગ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે અને બીજો ભાગ પણ ટુંક સમયમાં પ્રકટ કરનાર છે, તે પણ એનું બીજું મહાન સુફળ છે.

જેમ જૈન બંધુઓની પોતાના સહધર્મી સાહિત્યસર્જકોને અન્યાય થયાની આવી ફર્યાદ છે તેમ મુસલમાની બંધુઓ, જેમનો નિકટ પરિચય ગુજરાતી પ્રજાને વિક્રમની ૧૪ મી સદીથી થતો રહ્યો છે, તેમણે પણ ગુજરાતી સાહિત્ય ઉપર સીધી નહીં તો આડકતરી અસર અવશ્યે કરેલી છે, ગુજરાતી ભાષાના બંધારણમાં તો એ અસર સ્પષ્ટ છે, તેમની સેવાનો પરિશોધ થવો અને યથાયોગ્ય કદર પણ થવી ઘટે છે. સં. ૧૯૮૩ના “ગુજરાતી”ના વિજયાંકમાં એક સાહિત્યરસિક મુસ્લીમ લેખક રા. કોકીલે એ સંખંધી કંઇક સૂચન પણ કર્યું છે. ગમે તેમ પણ જો મુસલમાની સાહિત્યસર્જકોની અસર અને ફાળાનો ઘટતો પરિશોધ અને કદર થશે, તથા એમના ગુર્જરી સાહિત્યનું પરિશીલન અને અવલોકન

થશે ત્યારે પોતાના પ્રાચીન મુસલમાની સાહિત્યકારોને થયેલા અન્યાયનો જે આક્ષેપ ગુજરાતી સાહિત્યજોને શિરે મૂકાય છે તે દૂર થશે.

આટલું તવારીખી દિગ્દર્શન પ્રાપ્ય ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રકાશન અને સંશોધનને અંગે બંધાયેલા કેટલોક ભ્રમજનક ક્યાસ દૂર કરશે.

ટુંકમાં ઉપર કહ્યું તેમ નરસિંહ મહેતાને પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના આદિકવિનું પદ અપાય છે, તે માત્ર લાક્ષણિક છે, દિગ્મૂર્ધન વિધિને અનુસરતું છે. જૈન કવિઓની કૃતિઓ તેમાં નરસિંહ મહેતાના પૂર્વના અને સમકાલીન બ્રાહ્મણી કાવ્યસાહિત્યના અપૂરતા પરિચયથી એ મત બંધાયો છે, અને જૈનોથી ગુજરાતી સાહિત્યનો પુરો સંશોધ હજી થયો નથી, તથા આસમાની સુલતાનોથી તેમજ ખંતીફી ચિન્મયની ઉણપથી ઘણુંક સાહિત્ય નષ્ટ થઈ ગયું છે. (ઘણુંક) તો અતોબ્રહ્મ તતોબ્રહ્મ થયું છે, તેમજ ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, શ્રી કાર્પસ ગુજરાતી સભા, શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારનું પ્રાચીન પુસ્તક સંગ્રહ ખાતું આદિ સંસ્થાઓએ, પ્રાચીન સાહિત્યરસિક સંશોધકોએ (? ને) ઉત્તેજ, હજીએ એજે જતું, અસ્તવ્યસ્ત થતું, કીડા ઉધાધઓના ખોરાક થતું, વા જલપ્રલયોમાં તણાઈ જતું સાહિત્ય સંગ્રહાતું અને સંશોધાતું ઘટે છે.

(અપૂર્ણ)

‘ગુજરાતી’ની સાહિત્યપૂર્તિ ૨૭-૧૧-૨૭

(આતું અનુસંધાન હવે પછી ‘ગુજરાતી’માં બદાર પડશે ત્યાર- પછી તે અમો વાયકો સમક્ષ સાદર રંગુ કરીશું. વિદ્વાન અવલોકનકાર હજી ઘણું ઘણું લખી નવો પ્રકાશ ફેંકનાર છે તેની સદ આતુરતાથી જોવાય છે.)

૧૬. પ્રસ્થાનના તંત્રી સાક્ષરશ્રી રામનારાયણ પાઠક સં. ૧૯૮૩ ના દીપોત્સવી અંકમાં પોતાનો અભિપ્રાય પ્રકટ કરે છે કે:—

જૈન ગૂર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ:—સંચાદક અને સંપ્રયોજક: મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ બી. એ. એલ. એલ. બી. વકીલ, હાઇકોર્ટ મુંબઈ. કિંમત પાંચ રૂપીઆ.

જૈન સાહિત્યના વિષયના અભ્યાસી તરીકે આ કૃતિનું નામ સાહિત્યમાં સુપ્રસિદ્ધ છે. આ ગ્રંથ તેમની અથાગ મહેનતના ફલરૂપ છે. આ મોટા ગ્રંથમાં વિક્રમ તેરમા શતકથી સત્તરમા શતક સુધીના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની વિસ્તૃત સૂચી આપેલી છે. ગ્રંથના પ્રારંભમાં ૩૨૦ પૃષ્ઠોના જૂની ગૂજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ આપેલો છે જે આપણી ભાષાના ઇતિહાસમાં એક મૂલ્યવાન ઉમેરો ગણાવો જોઈએ. આ ગ્રંથ સ્વતંત્ર પુસ્તક તરીકે પણ બહાર પાડ્યો હોત તો સાઈ એમ લાગે છે. ગૂજરાતીનો અપભ્રંશ જોડેનો સંબંધ બતાવેલો છે. અને વિષયની ચર્ચામાં સદગત ડૉ. ગુણે અને ચિમનલાલ દલાલ તથા શ્રી જૌરીશંકર ઓઝા જેવા પ્રમાણભૂત વિદ્વાનોના લેખોનો ઉપયોગ કર્યો છે તેથી ઇતિહાસનો ભાગ અભ્યાસીને સારી રીતે ઉપયોગી બન્યો છે.

મૂળ પુસ્તકમાં ધણોખરો ભાગ પદાત્મક જ છે અને છેવટનાં થોડાં પાનાં ગદ્યનાં છે. અંતે કવિઓની, મોટી કૃતિઓની, નાની કૃતિઓની અને સંવતવાર એમ ચાર અનુક્રમણિકાઓ આપેલી છે.

પુસ્તક જૈન કવિઓનું જ છે પણ ગૂજરાતી ભાષાના સર્વ અભ્યાસીઓને ઉપકારક છે.

આ પુસ્તકને માટે સંગ્રહકર્તા અમે અભિનંદન આપીએ છીએ. આવા સંગ્રહની કદર સામાન્ય રીતે વાંચનાર કરતો નથી. સંગ્રહની ગણના મૌલિક ગ્રંથથી ઉતરતી કરાય છે પણ આવા શાસ્ત્રીય સંપાદનની કિંમત સાહિત્યમાં ઘણી મોટી છે અને તેની મહેનત તો તે પ્રકારનું કામ જેણે થોડું ઘણું કર્યું હોય તે જ સમજે છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે ગૂજરાત આ સાહિત્યસેવાની કદર કરશે.

પ્રસ્થાન-દીપાવસવી અંક ૧૯૮૩.

૧૭. પાટીદારના વિદ્વાન તંત્રી શ્રીયુત નરસિંહભાઈ ઈશ્વરભાઈ પટેલ (અંથ પરિચય) માં જણાવે છે કે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ:—પ્રયોજક—મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ, બી. એ., એલ. એલ. બી., વકીલ હાઈકોર્ટ, મુંબઈ; પ્રકાશક—શ્રી જૈન શ્વે. કોન્કરન્સ ઑર્ગાઈસ, મુંબઈ; પૃ. ૨૪+૩૨૦+૬૫૬, પાકું પૂઠું; કીમત પાંચ રૂપીઆ. આર્યોની વેદભાષા પૂર્વે કદ બાપા હતી તેનાં સ્પષ્ટ લક્ષણ હજી પ્રત્યક્ષ રીતે સિદ્ધ નથી થયાં. વેદ ભાષા પણ લોકભાષા નહોતી, સાહિત્ય ભાષા હતી; છતાંયે લોકભાષાથી બહુ દૂર નહોતી. તે સમયની લોકભાષામાંથી રૂપરૂપાન્તર પામતી પામતી ભાષાઓ આજે વિવિધ પ્રાન્તોમાં બોલાય છે. અને તેમાં વેદભાષાનાં અનેક તરવો-પાણિનીની સંસ્કૃત ભાષામાં નહિ ઉતરેલાં એવાં અનેક તરવો-ઉતરી આવ્યાં છે, સચવાઈ રહ્યાં છે. વેદભાષામાંથી બીજી બાબુએ સંસ્કાર પામતી પામતી સાહિત્યની સંસ્કૃત ભાષા ઉત્પન્ન થઈ ને તેને પાણિનિ આદિ આચાર્યોએ વ્યાકરણબદ્ધ કરી દીધી. એ ભાષા પંડિતોની હતી, લોકસમાજમાં કદી પણ બોલાતી નહિ. આમ લોકભાષા તે પ્રાકૃત અને પંડિતભાષા અથવા સાહિત્યભાષા તે સંસ્કૃત. સંસ્કૃત ભાષા વ્યાકરણના નિયમોથી બંધાયેલી તે સરોવરના જેવી રિથર થઈને એનું સાહિત્ય આજ સુધી સચવાઈ રહ્યું. પ્રાકૃતભાષા નદીની પેઠે વહેતી ચાલી ને તેમાંથી દેશકાળને અનુસાર ગુદી ગુદી-મુખ્ય છ-પ્રાકૃતભાષાઓ બોલાતી થઈ. માણસ બાળક મટી કિશોર અને કિશોર મટી યુવાન ક્યે વર્ષે, ક્યે દિવસે ને કદ પળે થયો તે જેમ સ્પષ્ટ રીતે કહી શકાય નહિ, તેમ જ ક્યે વર્ષે, દિવસે ને પળે પાછલી પ્રાકૃત બોલાતી બંધ થઈ ને નવી બોલાતી શરૂ થઈ એ પણ કહી શકાય નહિ. એ વિકાસ તો ધીરે ધીરે જ થાય, લોકમુખે બોલાતાં ધસાઈ ધસાઈને ભાષા ધીરે ધીરે સ્વરૂપ બદલે. પાંચસો વર્ષ ઉપર, આજયો ગુદી જ તરેહની ગુર્જરાતી ભાષામાં રચાએલાં નરસિંહ મહેતાનાં ને મીરાંબાઈનાં લગ્ન રૂપિઆની પેઠે ધસાઈને આજનું સ્વરૂપ પામ્યાં છે. લોકમુખે ચડેલે સાહિત્યે આમ ધસાતાં વર્તમાન સ્વરૂપ ધારણ કર્યું, પણ એમ લોકમુખે નહિ ચડેલું, સાહિત્ય મૂળ સ્વરૂપમાં જ બંધાઈ રહ્યું. નરસિંહની અને મીરાંની સહેજ પછી થએલા પદ્મનાભના ‘કાન્દકદે પ્રગંધ’ની ભાષા લોકમુખે નહિ, ચંદ્રાધી

મૂળ સ્વરૂપે જ બંધાયે રહી છે. બેશક હલિયા નકલ કરતાં તેમાં કરી નામે એટલો ફેરફાર તો ચાલ જ. આ ગ્રંથમાં ૨૪મા પૃષ્ઠ ઉપર ‘પ્રભો-ક્ષયિન્તામણિ’ની શરૂઆત આમ છે:

“ પહિલું પરમેસર નમી, અવિગતુ અવિચલ ચિત્તિ;
સમરિમ્મુ સમરસિ ઝીલતી, હંસામણિ સરસત્તિ. ”

ત્યારે સાક્ષરથી કેશવનાથના અહુણા જ પ્રસિદ્ધ થએલા ‘પ્રાચીન ગુજરાત કાવ્ય’માં પૃષ્ઠ ૯૬ ઉપર એનો પાઠ આમ છે:

“ પહિલઉં પરમેસર નમી અવિકલ અવિચલ ચિત્તિ;
સમરિમ્મું સમરસિ ઝીલતી હંસામણી સરસત્તિ. ”

પણ આ તો જે તે સમયની લોકભાષાનું જ પ્રતિબિંબ જ છે.

વળી લોકમુખે ન ચઢેલું સાહિત્ય લાંબે કાળે ભુલાયું. જનકથા ‘તરંગવતી’ ધણું કરીને પહેલા બીજા સૈકામાં આચાર્ય પાદશિખે પોતાના સમયની લોકભાષામાં રચેલી, તે વખતે જતાં ભાષા બદલાતી ચાલી એટલે સમજવી કઠણ થઈ પડી, ને ત્યાર પછી હજારેક વર્ષે નેમિચન્દ્ર ગણિએ પોતાના સમયની લોકભાષામાં એ કથાનો ‘તરંગલોલા’ને નામે પુનરુદ્ધાર ના કર્યો હોત તો મૂળ કથાનો ક્યારનોય લોપ થઈ ગયો હોત. આમ આપણું પુષ્કળ લોકસાહિત્ય-પ્રાકૃત સાહિત્ય-નાશ પામી ગયું છે. અહુ પ્રાચીન કાળનું આપણું સાહિત્ય આજે મળવું વિરલ થઈ ગયું છે. જે સાહિત્ય મળે છે તે ધણું કરીને દશમા સૈકા પછીનું જ છે. બેશક આપણા પ્રાચીન સમ્પ્રદાય પ્રમાણે ત્યારે પણ ‘ગુજરાતી’નું સ્વરૂપ ધારણ કરતા જતા શુદ્ધ લોકપ્રાકૃતમાં તેમજ પંડિતોના સાહિત્યપ્રાકૃતમાં-અપભ્રંશમાં-સાહિત્ય રચાતું. અને એ પ્રાકૃત ભાષા પણ લોકમાં બોલાતી ભાષા કરતાં તો ઉંચી, એટલે સાહિત્ય ગુજરાતી (High Gujarati) હતી. સં. ૧૫૨૧ ના અરસામાં યશઃકીર્તિએ અપભ્રંશમાં રચેલા ચંદ-પ્પહચરિયનો આદિભાગ: “ ભુમિગિણુ વિમલકેવલલચ્છી સ્વંગદિસ્ય પરિરંભ, ” સં. ૧૫૧૬ માં ન્યાયસુંદરે સાહિત્યગુજરાતીમાં રચેલી

ઓપાઠ: “સંવત પનર સોઢ વરસંભિ, સંઘ વેયણુ એવિહિય સુરામ”^૨
અને વળી એજ સાલમાં મોડાસાની ભાગોળે મોડાતી ગુજરાતીમાં લખા-
એલો હીરવાવનો લેખ: “ સંવત ૧૫૧૬ માહે કાગણુ વદી ૬ .: આ
લવાવ બાઈ હીરની બંધાવી. ગાઉ હરાના વાવ રામુની દીકરી તે શ્રી-
બીકાના સેટિની દીકરીની દીકરી.”^૩ આ નમુનાથી એક જ સમયે વપ-
રાએલી ત્રણે ભાષા વચ્ચેનો બેઠ સ્પષ્ટ સમજાશે. તે સમયે મારવાડી ને
ગુજરાતી એ બે રાજસ્થાનીની પુત્રીઓ ક્યારનીયે જુદી પડી, ગઈ હતી.
અપભ્રંશ અને જે તે કાળની ગુજરાતી એ બંને ભાષાઓમાં બાહ્યથુ
તેમ જ જૈનસંપ્રદાયના સાહિત્યરસિકોએ ધણું લખ્યું છે ને જૈન સાહિત્ય
તો જૈનોના સરસ્વતિ બંડારોમાં ધણું સચવાઈ પશુ રહ્યું છે.

બાઈ મોહનલાલે એ અનેક અન્યોનું શોધન ને દોહન કરી, વિક-
મના ૧૩માથી ૧૭મા સિકા સુધીના જૈન ગુર્જર કવિઓની કૃતિઓને
તારતી કાઢી, તેના નમુના આ અન્યમાં કાળક્રમે ગોઠવ્યા છે. આમ કર-
વામાં એમણે અગ્રાધ શ્રમ લીધો છે તે સ્પષ્ટ રીતે જણાઈ આવે છે.
પશુ એથીયે ઉપયોગી તો ૩૨૦ પૃષ્ઠમાં અપભ્રંશ અને જુની ગુજરાતી
ભાષાના ઇતિહાસ સંબંધે કરેલી ચર્ચા છે. એક એમાં ઇતિહાસની
દૃષ્ટિ છે એટલી બાબતત્વની નથી, પણ છતાંયે એ બુદ્ધિશાળી ભાષાના
અભ્યાસીને અતિ ઉપયોગી છે. કોઈ સ્થળે શંકા થાય પણ ખરી: (૧)
લેખક કહે છે કે “કન્ કે જોનો અર્થ નાનું છે,...કન્યામાં તે મોજુદ
છે.”^૪ મને લાગે છે કે કન્યામાં કન્ ધાતુ પ્રીતિઅર્થે છે અને એ જ
ધાતુમાંથી એ જ અર્થે કનક અને કાનન શબ્દો નિપજ્યા છે.^૫ (૨)
“ જૂના લડીઆઓ દિત્વનાળા અક્ષર બનાવવા માટે બે વાર અક્ષર-
(જોગક્ષર) લખવાના પરિચમથી જયવા માટે અક્ષર ઉપર અનુસ્વાર

૧ બુદ્ધિશા પૃ. ૮૫. ૨ અં. ૫. ૫૧. ૩ ‘સાહિત્ય’ નવેમ્બર ૨૭
૫. ૭૫૪. ૪ બુદ્ધિશા પૃ. ૧૧૭. ૫ તારાનાથ તર્કવાચસ્પતિનો: શબ્દસ્તોમ-
મદનિધિ: ।

જેવું મોંઢું મૂકતા હતા, તે કેટલાક શબ્દોમાં તેને ભ્રમથી 'ન' શ્રુતિ ગણવામાં આવી. જેમકે સં. મર્કટ, પ્રા. મર્કડ; તેને મઠકડ લખવામાં આવ્યું, પછી ભ્રમથી મંકડ સમજાયું. "૧ આ વાત સાચી નથી લાગતી. મોટે ભાગે તો બોલેલી ભાષા લખાય છે, લખેલી ભાષા બોલાતી નથી. મંકડ શબ્દ બોલાતો થયા પછીજ લખાયો હોવો જોઈએ. સં. અક્ષિ, પ્રા. અક્ષી, ગુ. આંખ; સં. ઇટિકા, પ્રા. ઇંટિઆ, ઇંટ; સં. પૃથુકા; પ્રા. પહુઆ, ગુ. પહુવા; સં. પાસક, પ્રા. પાસડ, ગુ. ફાંસો; સં. છાયા, પ્રા. છાઆ, ગુ. છાંયડો અને એવા અનેક શબ્દો છે કે જેમાં દ્વિત્વ અક્ષર લખવાના પરિશ્રમમાંથી બચવા ૦ લખવાનું છે જ નહિ. કોઈ નિયમે ગભીર-ગંભીર, સતત-સંતત, તીર્થકર-તીર્થકર એમ બેવડાં સ્વરૂપ છે; કોઈ નિયમે સંસ્કૃત ઇદિત્ ધાતુઓ રૂપાખ્યાનમાં અનુનાસિક લે છે: ઘટ્ અવાજ કરવો, એ ધાતુ ઇદિત્ છે માટે ઘટ્ટયતે; પણ ઘટ્ એથા કરવી, એ ઇદિત્ નથી, માટે ઘટ્ટે. વળી અમે ચરોતરમાં તો ગામને ગાંમ, નામને નાંમ અને માણસને માંણસ બોલીએ, ત્યાં વળી જુદો જ નિયમ છે અને એમ અનુનાસિક થવાના તો અનેક નિયમ છે, પણ આવી આવી શંકાઓ તો નજીવી છે ને લેખકના અધ્યાગ શ્રમમાં કયાંય હંકાઈ જાય છે. વળી ગ્રંથને છેડે (૧) કવિ. ઓતી, (૨) તેમની કૃતિઓની અને (૩) તેમના કાળક્રમની સૂચિઓ આપીને વાચકને બહુ સરળતા કરી આપી છે. આ ગ્રંથને આમ અનેક રીતે શાસ્ત્રીય સ્વરૂપે રચવા માટે ગુજરાતના સાહિત્યસેવકોએ ભાઈ મોહનલાલને ખરેખર ધન્યવાદ આપવો ઘટે. આશા છે કે ભાઈ મોહનલાલ આ ગ્રંથનો ૨ જો ભાગ પણ વહેલે મોટે પ્રસિદ્ધ કરશે જ. શ્રમ અતિશય પડશે, પણ એટલો સેવાશ્રમ ઉઠાવી ગુજરાતને ઝગણી કરશે એવી આશા અનુગતી નથી.

—પાટીદાર, પોષ ૧૯૮૪.

૧૮. 'જૈન' પોતાના ૧૮-૨-૨૮ ના અંકમાં જણાવે છે કે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ (અથમ ભાગ)

પ્રયોજક:—મોહનલાલ દક્ષીયંદ દેશાઇ

પ્રકાશક:—શ્રી જૈન શ્રવે. કોન્કરન્સ ઓરીસ. મુંબઇ. મૂલ્ય

રૂ. ૫-૦-૦.

પ્રયોજકે આ ગ્રંથ તૈયાર કરવામાં લગભગ પંદર વર્ષ ખર્ચા છે એ એક જ વાત આ પુસ્તકની મહત્તા સૂચવવા બસ થશે. ભાષાનો ક્રમિક વિકાસ કેવી રીતે થયો, ક્યા ક્યા કવિઓ ભાષા સાહિત્યના અંગને કેવી રીતના શૃંગાર સમગ્યા અને એ દરેક કવિની પ્રતિભા કેટલી ધારદાર હતી તે જતાવવા માટે પ્રયોજકે પ્રસ્તાવનામાં કહ્યું છે તેમ "ધૂળધોયા" તરિક્કેનો આનંદ અનુભવી શકે તેજ કંઇક પોતાનો અધિકાર રચાવી શકે અને અમને જાણીને આનંદ થાય છે કે માત્ર જૈન સાહિત્યસેવકોએ જ નહીં પણ ગુજરાતી સાહિત્યના સર્વ ઉપાસકોએ રા. દેશાઇના આ ગ્રંથ તેમજ તે પાછળના અનન્ય પ્રીતિપરિશ્રમનો મુક્તકંઠે પ્રશંસા કરી છે. જૈન ગુર્જર કવિઓ એ એકી સાથે પ્રશસ્તિ-ઓનો વિશાળ સંગ્રહ જ નથી, કવિઓ અને ઐતિહાસિક તથ્યોનો એક સરસ કોષ પણ છે એમ ખુશીથી કહી શકાય. નર્પા છવનચરિત્રો કરતાં જે સાહિત્યે એ ચરિત્રો વિકસાવવામાં સહાય કરી હોય તે સાહિત્ય ઇતિહાસનું મુખ્ય ગ્રેરક બળ બની રહે છે. ભાઇ દેશાઇએ એકે એક પ્રાચીન સદીને છૂટી પાડી કાવ્ય, ઇતિહાસ ને ભાષાની દૃષ્ટિએ તેની વિશિષ્ટતા બતાવી આપી છે. જૈન સાહિત્યના દરેક અંબ્યાસીને માટે આ ગ્રંથ એક માર્ગદર્શક રૂપ થઇ પડશે એવી અમને સંપૂર્ણ ઉમેદ છે. જૈન શ્રવે. કોન્કરન્સ ઓરીસે આવાં ગ્રંથ પ્રકટ કરવા પાછળ જે ખંત જતાવી છે તે પણ નોંટવીજ સ્તુત્ય છે. ભાઇ દેશાઇ જૈન ગુર્જર કવિઓના બીજા ભાગ પણ આજ પ્રમાણે સાહિત્ય-સરસ્વતીના ચરણે ધરવાને વિશેષ શક્તિમાન થાય એમ અંતઃકરણપૂર્વક ઇચ્છીએ.

—જૈન તા. ૧૮-૨-૨૮.

૧૯. શ્રીયુત ઉમરાવસિંધ ટેન્કે, પ્લીડર, માલવારા દિલ્હી, પ્રયોજક પરના ૭-૨-૨૮ના પત્રમાં જણાવે છે કે:—

I heartily admire your wonderful energy, patient labour and critical sense.

—હું આપની આશ્ચર્યકારક કાર્યશક્તિ, ધૈર્યપૂર્વક મહેનત અને વિવેચક બુદ્ધિને અંતઃકરણપૂર્વક વખાણું છું.

૨૦. શ્રી અભેયંદ કાલીદાસ, વકીલ, જેતપુર (કાઠિયાવાડ) પ્રયોજક પરના પોતાના ૧૫-૬-૨૮ ના પત્રથી જણાવે છે કે:—

ઉપર ઉપરથી આ પુસ્તક જેતાં તથા ગુજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ સંબંધીનાં પ્રકરણો જેતાં આપની અથાક મહેનત તથા અવલોકનશક્તિની ખાત્રી થાય છે; અને તેની સાથે અધારામાં રહેલા જૈન કવિઓ તથા તેમના સાહિત્યને અજવાળામાં લાવી વાસ્તવિક ઇતિહાસ આપેલો છે. આપના આવા પરિશ્રમને માટે ધન્યવાદ છે.

૨૧. રા. મધુસુદન ચિમનલાલ મોદી M.A. એ અંગ્રેજીમાં લખેલા 'Origin and Nature of the Dialect (or Dialects) called Apabhransha'—'અપભ્રંશ નામની ભાષા (યા ભાષાઓ) ની ઉત્પત્તિ તથા સ્વરૂપ' એ નામના નિબંધમાં નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું છે:—

The awakening and consciousness among Jains of the vast literature that their religion has produced have led to the establishment of societies like Jain S'wetambar Conference &c. for the publication of this ignored literature. The Gujarat Sahitya Parisad has recognised the great importance of the contributions of Jainas. The most important outcome of these activities is the publication of 'Jain Gurjara Kavis' Part I with an introductory essay on Apabhrams'a and Old

